طلوعنه ده ابرجی فیض اندن اندرون شهرادنه
جگرسی حسن بارگیره جاریه دلهمی زلاله ۱۲۶۵
نسیمه ادنه ربارکه انده
۱۲ یوم الجمعه ربیع الاخر

ایسه نقد انده مریم
مشهور ادوب جاریه
رسالی

تملكه بالشراء عن يد الشيخ سليم البكري
الفقير إليه محمد أبو السعود الحسيني
عفا عنه في ٢٧ شعبان سنة [illegible]

من متملكات الفقير الى كرم ربه الرحيم
السيد ابراهيم المدرس بمدرسة
علي باشا عفي عنه
١١٣١

ثم آل الى سلك ملك افقر العباد عبده
كاتب مصطفى اوى [illegible] كوكاله
غفر له ولوالديه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد واله اجمعين

كتاب الطهارة

زيد جنب ايكن ذكر وتسبيح وصلوة على النبي عليه السلام ايتمك جائز
اولور مي الجواب اولور

معذورك وضوسني ناقض اولان خروج وقتميدر يوخسه دخول وقتميدر
الجواب خروج وقتيدر

صاحب عذر اولان زيد طلوع شمسدن صكره آبدست السه اول آبدست ايله
ظهرك وقتي خروج ايدنجه صلوة ظهري وقضا ونوافل قلمق جائز اولور مي
الجواب اولور

زيد ابدست الوركن خلال وضوءده حدث واقع اولسه وضوئي اتمام كفايت ايدرمي
يوخسه استيناف لازممیدر الجواب لازمدر

هند حامل وضع حمل ايتدكدنصكره قرق كوندن اول ده دم منقطع اولوب نفاسدن
طاهر اولسه اغتسال ايدوب نماز قلمق لازم اولورمي يوخسه قرق كون تمام اولنجه
توقف ايدرمي الجواب اغتسال ايدوب نماز قلمق لازم اولور

يارهسي اولوب معذور اولان زيد يارهسني اچوب سيلان ايتمز ايكن
آبدست الوب اندن صكره بينه كيه مستري اوزرينه
مسح جائز اولورمي الجواب اولور

صاحب عذر اولان زيد مبتلى اولديغي عذردن غيري حدث ايچون ابدست الق مراد
ايتدكده اول عذرك سائلي منقطع اولوب منقطع ايكن ابدست الدقدنصكره
عذر مزبورك سائلي سيلان ايلسه ابدستي منتقض
اولورمي الجواب اولور

بو صورتده عذر مزبورك سائلي وجه مجرا اوزره سيلان ايتدكدنصكره زيد

ويجوز له الذكر والتسبيح والدعاء اما دعاء القنوت فيكره عند بعض المشايخ
وفي المحيط لا يكره وسائر الادعية والاذكار لا بأس بها ويكره قراءة
التوراة والانجيل والزبور والحائض والنفساء كالجنب ويجوز لهما التهجي
بالقرآن والمعلمة اذا حاضت فعند الكرخي تعلم كلمة كلمة وتقطع
بين الكلمتين وعند الطحاوي تعلم نصف آية وتقطع ثم تعلم النصف
الآخر شرح الملتقى الابحر للفرائد

وذكر الحلواني عن ابي حنيفة لا بأس للجنب ان يقرأ الفاتحة على سبيل الدعاء
او شيئا من الآيات التي فيها معنى الدعاء وهو اشارة الى انه يتغير
بقصده حكمها كذا ذكره التمرتاشي واما مس الصبيان المصاحف والالواح
في المكتب وغيره فلا بأس بهم لانهم لا يخاطبون بالطهارة وان
امروا به تخلقا واعتيادا جامع المقول من شراح الملتقى الابحر

ولا يجوز للجنب دخول المسجد الا لضرورة ولا يجوز له قراءة القرآن
ولو دون آية وقيل يجوز قراءة دون آية الا اذا كانت قراءته
على وجه الدعاء نحو بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين
ويجوز له ان يحب الاكثار لذكر اسم الله تعالى والتسبيح والدعاء
وكذا يجوز له الاكل والشرب بعد المضمضة وغسل يديه والحائض
والنفساء كالجنب في جميع ما ذكر من الاحكام عطا على الملتقى

ويجوز الذكر والتسبيح والدعاء للجنب والحائض والنفساء
كالجنب ملتقى الابحر

ولا بأس في قراءة الادعية ومسها وحملها وذكر اسم الله تعالى
والتسبيح والاكل والشرب بعد المضمضة وغسل يديه
من الدرر في بحث الغسل

والمعذورون يتوضؤون لوقت كل صلوة ويصلون بذلك
الوضوء في الوقت ما شاؤوا من الفرائض والنوافل
واذا خرج الوقت بطل وضوءهم وهذا عند علمائنا الثلثة
وقال زفر رحمه الله استأنفوا اذا دخل الوقت فان توضؤوا
حين تطلع الشمس اجزأهم حتى يذهب وقت الظهر هداية
في فصل المعذورين

رجل ضرب اليدين على الارض للتيمم ثم رفعها قبل ان يمسح بها
وجهه وذراعيه فاحدث اختلف المشايخ فيه قال بعضهم
يجوز التيمم بها بمنزلة من ملأ كفيه للوضوء فاحدث ثم استعمله
للوضوء فانه يجوز كذا هنا قال سيد الامام ناصر الدين لا يجوز
وهو اختيار سيد الامام ابو شجاع السمرقندي لان الضربة
من التيمم ضربتان ضربة للوجه وضربة لليدين فاذا انتقض
التيمم ثم احدث ينتقض كما اذا حصل الكل وهذا بمنزلة الوضوء
اذا حصل في خلاله ينتقض ما وجد كما ينتقض بعد تمامها اذا حصل
قال الامام ظهير الدين المرغيناني ما اختاره سيد الامام
من جواهر الفتاوى في التيمم
وبه نأخذ

وذكر شيخ الاسلام في مبسوط الفقه اصحابنا على انه اقل
النفاس ما يوجد فانها كما ولدت اذا رأت الدم ساعة
ثم انقطع عنها فانها تصوم وتصلي من الهداية

واذا توضأ صاحب العذر لحدث آخر غير الذي ابتلي به والدم
منقطع ثم سال نقض الوضوء ذكره في احكام الفقه لان
الوضوء لم يقع لذلك المدة حتى لا ينتقض بل وقع لغيره
وانما قال لا ينتقض به ونا وقع من شرح منية المصلي

تكرار

تكرار ابدست المدين نماز قلسه نمازك اعاده سى لازم اولورمى الجواب اولور

كتاب الصلوة

بر مسجدك ديوارى اره سنده پنجره لرى اولنوب سنده مقابر اولسه اول مسجده نماز قلمقده كراهيت وارميدر الجواب يوقدر

زيد عمروك ملك منزلنده غصبا اوتوروب اچنده ساكن اولسه زيد عمروك رضاسنز منزل مزبور اچنده نماز قلمق مكروه ميدر الجواب مكروهدر

زيد حرير لباس ايله نماز قلسه نمازى فاسد اولورمى الجواب فاسد اولماز لكن مكروهدر

بر باغچه نك صاحبى كندى توابعى اچنده نماز قلمق ايچون اول باغچه ده بر مسجد بنا ايدوب بعد زمان اول مسجدك اوزرينه كندى اوتورمق ايچون بر اوطه بنا ايدوب اول اوطه ده اوتوروب التنده توابعى نماز قلسه‌لر شرعا جائز اولورمى الجواب اولور

صلوة عصر ادا اولنمقدنصكره شمسك احمرارى وقتنه وكلين فوائت قضا قلمقده كراهت وارميدر الجواب يوقدر

فصل في الامامة

زيد امام تكبيرة الافتتاحى مؤذن اقامت ايدركن قد قامت الصلوة ديدكده مى ايتمك افضلدر يوخسه اقامت تمامنده مى ايتمك افضلدر الجواب قد قامت الصلوة ديدكده ايتمك افضلدر

اعمى اولان زيدك امامتى شرعا جائز اولورمى الجواب اولور اماندن اولى اولنجق اقتدا مكروهدر

ازادسز قول اولان زيدك امامتى جائز اولورمى الجواب اولور لكن مكروهدر

اون سكز ياشنده اولوب امامت عهده سندن گلن زيده اقتدا ايتمك جائز اولورمى الجواب اولور

زيد اعرج اولوب قيام تام ايتدكده قدمنك بعضى ايله طورسه امامتى جائز اولورمى الجواب اولور لكن غيرى اولادر

باشنك صاچنى تراش ايتميوب صاليويرن زيدك امامتى جائز اولورمى الجواب اولور

قومى حيفيتيله نماز قلان زيده اقتدا ايدن كمسنه‌لر نمازلرينى اعاده ايتمك لازم اولورمى الجواب اولماز

دار الحربدن گلوب شرف اسلام ايله مشرف اولان بر قاج مسلمه بر مدت امامت ايتدكدنصكره زيد امامتم حالنده مرتد ايدم ديو اخبار ايدوب بينه دار الحربه گيتسه قولى مقبول اولوب اول كمسنه‌لر صلوتلرينى اعاده لازم اولورمى الجواب

بر مسجدده امام اولان زيد سرقه ايله معروف اولمغله جماعت زيده اقتدادن

ويكره الصلوة في ارض مغصوبة وفي الذخيرة هذا جواب الكتاب الى القاسم الصفار وذكر في واقعات الناطفي قال ابو يوسف اذا صلى في ارض مغصوبة مسجدا او حماما او حانوتا فلا بأس بالصلوة في المسجد وبيتا في الحانوت بشراء والمتاع وفي خواهر الفتاوى رجل سكن دارا غير بغير اذنه ويصوم ويصلي فانه يكره القيام بغير اذن مالك الدار ولا كراهة للصوم والصلوة فيها — من خزانة الروايات

واذا وجد ثوب حرير لا يصلي عريانا لان الصلوة فيه صحيحة وان كان حراما كالصلوة في المغصوبة خلافا لمحمد فان عنده يصلي عريانا لان الصلوة في الحرير لا يجوز للرجل كالصلوة في الارض المغصوبة — شرح المنية في مسائل ستر العورة

ويكره الصلوة في الثوب الحرير وعليه لانه يحرم عليه فان صلى فيها صحت صلوته لان النهي لا يختص في الصلوة — من ضياء العلوم

ويكره بعد طلوع الفجر اداء صلوة العصر الى اداء الغروب النفل سوى سنة الفجر فانها لا يكره وكره المنذور وركعتي الطواف وما بدا به فافسده لا يكره الفائتة في هذين الوقتين الا في وقت الاحمرار فان القضا فيه مكروه — من الدرر في مكروهات الصلوة

وشرع في الصلوة وانك الامام والقوم ويحسن ان يكون الواحدة للاستعارل وقت شروع الامام دون المقتدي فان له ان يسع الى ان اوراك الركعة عند قد قامت الصلوة اي يبطله في الاصل لعيده والاول قول الطرفين والثاني قول ابي يوسف والخلاف في الافضلية والصحيح الاول كما في المحيط والاصح الثاني كما في الخلاصة — من القهستاني

ويكره امامة العبد والاعرابي والفاسق والمبتدع وولد الزنا فان تقدموا جاز — ملتقى الابحر

والحاصل انه يكره لهؤلاء التقدم ويكره الاقتداء بهم كراهة تنزيهية فان امكن الصلوة خلف غيرهم فهو افضل والا فالاقتداء بهم افضل من الانفراد عند وجود غيرهم والا فلا كراهة كما لا يخفى — بحر الرائق

امام قوم ثم شهرانه قال كنت مجوسيا فانه يجبر على الاسلام ولا يقبل قوله وصلوتهم جائزة وكذلك لو قال صليت بكم على غير وضوء وهو فاجر لا يقبل قوله فان لم يكن كذلك فيحتمل انه قال على وجه المزاح او لمجاز التورع والاحتياط اعادوا صلوتهم — قنية في تصحيح الاقتداء

استکراه ایدرین حاکمه اعلام ایتدکده حاکم زیدی عزل ایدوب یرینه بر متدین کمسنه‌یی امام نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید امامک اقتدایه منافی سوء حالی اولمغله جماعت زیده اقتدادن استکراه ایدرلر حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم زیدی عزل ایدوب یرینه بر متدین کمسنه‌یی امام نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بر مسجدده امام اولان زید حجه کیدوب یرینه اوغلی عمرو امامت ایدرکن جماعتدن بر قاچ کمسنه‌لر عمروده ایجملکه بر عمروک امامت ایتدیکنی استمزز دیوب عمرو‌یی بغیر وجه شرعی امامتدن عزل ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر جامعده امام وخطیب اولان زید فوت اولدقده جهتی اوغلی عمروه توجیه اولنمیوب اجانبدن رحق اولان بکره براتله توجیه اولنسه جماعت مجرد بز عمرو‌یی استرز دیو بکری عزل ایتدیروب عمرو‌یی نصب ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده بکرک اقتدایه منافی سوء حالی یوغیکن جماعتدن بر قاچ کمسنه‌لر مجرد بکری عزل وعمرو‌یی نصب ایتدیرمکه حاکمه واروب بکره اقتدادن استکراه ایدرز دیسه‌لر کلاملرینه التفات اولنورمی الجواب اولنماز

صاحب عذر اولمیان کمسنه صاحب عذر اولان زید امامه اقتدا ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید امامک قولنده یارہ‌سی اولوب صاحب عذر اولسه صاحب عذر اولمیان کمسنه‌لرک زیده اقتدالری جائز اولورمی الجواب اولماز

زیدک کوزلرنده اغریوب دائما ایرینی اقمغله صاحب عذر اولسه عمرو زیده اقتدا جائز اولورمی الجواب اولماز

زیدک کوزلرندن دائما یاش اقوب لکن رمد وغمش وغرب اولماسه زیدک امامتی جائز اولورمی الجواب اولور

بر مسجدده امام اولان زید تصحیح حروفه قادر اولماسه لحن جلی ایله قرائت ایدر اولسه عزل لازم اولورمی الجواب اولور

تصحیح حروفه قادر اولان زید جیم یرینه ذال معجمه تلفظ ایدوب و وجدک یرینه و وذوک وقنوب فی جیدها یرینه فی ذیدها اوقیان عمروه اقتدا ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

باب الجمعة

بر جامعده خطیب اولان زید اوقودیغی خطبه‌نک معناسنی بلماسه خطابته لایق اولورمی الجواب اولماز

بر جامعده خطیب اولان زید خطابت ایدرکن عمرو بن ایدرم دیو استخلافنه

رجل ام قوما وهم له کارهون ان کانت الکراهة لفساد فیه او لانهم احق بالامامة منه کره له ذلک وان کان هو احق بالامامة لا یکره لان الجاهل والفاسق یکره العالم والصالح في الامامة

یکره الاقتدا بمن کان معروفا بشرب الخمر او اکل الربا او الفسق نقل من قاضیخان

وفي المحیط امام ابو یوسف في رجل بنی مسجدا وجعل اماما فامهم وکره اهل المحلة وقالوا نجعل اماما غیرک فلیس لهم ذلک الا ان یکون فاسقا تاتارخانیة

وفسد اقتدا رجل بامرأة وصبي وطاهر بمعذور ملتقی الابحر

ولا اقتدا والصحیح لصاحب عذر قاضیخان

وفي عینیه رمد وغمش بفتح المیم ضعف البصر مع سیلان الدمع في اکثر الاوقات ان خرج عنها الدمع في بعض الاوقات وان استمر صاحب عذر فیما لو بانه فاذا کان بها ای بالعاین غرب بفتح الغین المعجمة وسکون الراء عرق في العاین یبقی ولا ینقطع نقل من الدرر

ای من الذی لا یحسن القراءة لا یجوز امامته في البحر الرائق

سئل عمن قراءة الظاء مکان الضاد ویقرا وکیف یشاء ویقرا اصحاب الجنة مکان اصحاب النار قال لا یجوز امامته ولو تعمد یکفر في اخ الفصل من الفاظ الکفر

وهي فرض محکمة بالکتاب والسنة واجماع الامة یکفر جاحدها وقد اطال المحقق في فتح القدیر في بیانه اولا من البحر الرائق

اذن سلطانی یوغیکن امامت و خطابت ایتمك جائز اولورمی
الجواب اولماز

بر جامعك خطیبی زید استخلافه مأذون اولمغله بغیر عذر عمروی استخلاف ایلسه زید حاضر ایکن عمرو خطابت ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور

بر جامعك خطیبی زید استخلافه مأذون اولمغله عمروی ایلسه زید جمعه نمازنده عمروه اقتدا ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور

استخلافه مأذون اولان زید خطیب خطبه یی کندی اوقیوب بعده عذر اولمغله خطبه یه حاضر اولان عمروی امامته استخلاف ایدوب عمرو دخی امامت ایلسه جمعه نمازی صحیح اولورمی الجواب اولور

بر بلده ده اولان مسجد شریفده اذن سلطانی ایله منبر وضع و بر کیمسه خطیب نصب اولنوب جمعه قلنور ایکن بعض کیمسنه لر مجرد معبد مسجد اولمغله جمعه نمازی صحیح اولماز دیو منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

باب المسافر

مسافره تکبیر تشریق واجب اولورمی الجواب اولور

بر بلده دن بر قصبه یه اقصر ایامده سیر وسط ایله اوچ کونده واریلوب اولسه قصبه مزبوره دن اول بلده یه مسافه سفر بعید عد اولنورمی الجواب اولنور

زید مسافر حال امن و قرارده سنت مؤکده لری قلمغی افضلمیدر یوخسه ترکمی الجواب قلمغی افضلدر

فی الفدیة للصلوة

پیر و فانی اولان زید قائماً یا قاعداً صلوته قادر اولمیوب ایما ایله دخی قادر اولماسه زیده صلوة ایچون فدیه ویرمك لازم اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك ورثه سی زیدك بش یللق نمازینك فدیه سنی ویرمك مراد ایتدکده ورثه دن عمرو سائرلرك اذنلریله هر نماز ایچون بغدایدن نصف صاع قیمتی حسابیله اوزره بر یللق نماز فدیه سنه وافی اولان شو قدر اقچه یی ترکه دن افراز و بر قاج فقیری جمع ایدوب فلانك بر یللق نمازینك اسقاط صلوتی ایچون شو اقچه یی سزه ویردم دیو الوب ملکی یه اولدیغنی بلدکدن صکره رضاسیله عمروه هبه ایتدم دیو ویردکدن صکره عمرو دخی الوب سائر فقیرلرك هر برینه بو منوال اوزره ویروب بش یللق نماز فدیه سی تمام اولنجه دور ایتدکدن صکره اول اقچه یی اول فقیرلره تقسیم ایلسه جائز اولورمی الجواب اولور

هند فوت اولدقده تجهیز و تکفینی مالندن لازم اولورمی یوخسه زوجی زیده‌می الجواب زوجی زیده

فی ذکر فی البدائع ان کل من یملك اقامة صلوة الجمعة یملك اقامة غیره انتهی هو صریح من جواز الاستنابة للخطیب مطلقا ای سواء کان له عذر او لا من البحر الرائق

لا استخلاف الامام للخطبة اصلا وللصلوة بدا یعنی ان الاستخلاف للخطبة فلا یجوز اصلا وللصلوة ابتداء بل یجوز بعد ما احدث الامام اذا اذن ای لا یجوز استخلافه لهما الا اذا کان مأذونا من السلطان لان الاستخلاف صح یجوز ذلك وهذا ایضا یجب حفظه فان الناس عنه غافلون من الدرر

وللمأمور للجمعة ان یستخلف غیره وان لم یأذن له فی الاستخلاف بخلاف القاضی ولا فرق بین العذر وغیره ولا بین الخطبة والصلوة بل ما حققناه فی الشرح واختلف فی الخطبة المقرر من جهة الامام الاعظم ونائبه هل یملك الاستنابة فی الخطبة فقیل لا مطلقا وقیل ان للضرورة جاز شرح ملتقی للحلبی

لا تصح الجمعة الا فی مصر جامع والمصر الجامع کل موضع له امیر وقاض عند ابی یوسف وعندهما اذا اجتمعوا فی اکبر مساجدهم لم یسعهم من الهدایة

ویجب تکبیر التشریق قال الله اکبر الله اکبر عقیب فرض ای بجماعة مستحبة من فجر عرفة الی عصر العید علی الامام ومقتد ومسافر او قروی او امرأة وقالا یوجبه فور صلوة مطلقا الی آخر ایام التشریق وعلیه الاعتماد ای سواء کان ادی بجماعة او لا وسواء کان المصلی رجلا او امرأة او مقیما فی المصر او القری متن

ویاتی المسافر بالسنن فی حال الامن والقرار والا لا ای وان لم یکن حاله حال امن وقرار لا یاتی بها وهو المختار منح الغفار

ولا فدیة فی الصلوة حالة الحیوة بخلاف الصوم فی صلوة المریض

وکیفیته ان یعتبر من عمره اثنی عشر سنة ومن عمر التسعة ثم یدفع البارع فی العلم الی مسکین فی ملکه ولغد واحدة ان کان الثلث وافیا بالفدیة والا یدفع الیه ما یملکه فیقبضه ثم یدفع الی مسکین ثم وثم الی ان ینتهی عمره وان لم یملك شیئا استقرض وارثه وینبغی ان یکون یقول الدافع للمسکین فی کل مرة انی [illegible] مالا لکذا الفدیة صوم کذا فلان بن فلان المتوفی فیقول المسکین قبضته واطلاق کلامه یدل علی انه لو دفع الی فقیر جملة جاز من نصف صاع لم یعتد به وبه یفتی کما فی ایمان الصوم قهستانی

زوجی زیده

ویقدم الکفن فی الترکة علی سائر الحقوق فان لم یکن مالا فالکفن علی من یجب علیه النفقة الا الزوج فی قول محمد رحمه الله وعلی قول ابی یوسف یجب الکفن علی الزوج وان ترکت مالا وعلیه الفتوی من الخانیة فی فصل المیت

زید مسلمک زوجه‌سی هند نصرانیه فوت اولدقده هند مسلم مقابرنده‌می دفن اولنور یوخسه کفره مقابرنده‌می الجواب کفره مقابرنده

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و قزی زینبی ترک ایلدکده زینب زیدک تجهیز و تکفیننه کندی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه زینب مصروفنی ترکه زیددن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ورثه‌سندن عمرو سائر ورثه اخر دیارده بولنمغله زیدک تجهیز و تکفیننه ترکه‌سندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه سائر ورثه کلدکلرده عمرو انکی طوتماغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب قزی هندی و لابوین ارقرنداشلری اولان عمروی ترک ایلدکده هند زیدک تجهیز و تکفیننه عمروک اذنسز قدر معروفدن زیاده فاحشه ایله زائد ترکه‌دن شو قدر اقچه صرف ایلسه عمرو راضی اولمیوب زیاده‌دن حصه‌سنی تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب الزکوة

زید قیمتلری نصابه بالغ انجو و یاقوته مالک اولوب بر سنه مرور ایدوب لکن تجارت نیتی ایتمسه زیده اول انجو و یاقوت ایچون زکوة ویرمک لازم اولورمی الجواب اولماز

زید کفایت مقداریندن زیاده اولوب قیمتلری نصابه بالغ اولان اثوابه مالک ایکن بر سنه مرور ایدوب لکن زید تجارت نیتی ایلمسه اثواب مزبوره ایچون زیده زکوة واجبه اولورمی الجواب اولماز

زید تجارت نیتی ایلمکسزین رکوب و استخدام ایچون بر قاچ ات و بر قاچ جاریه اشترا ایدوب بر سنه مرور ایلسه اول ات و جاریه‌لر ایچون زیده زکوة واجبه اولورمی الجواب اولماز

زید بری ارض میری و دیکری ملکی اولان باغی تجارت نیتی ایتمیوب اللی بیک اقچه‌یه اشترا ایدوب حولان حول ایله اول باغ ایچون زید اوزرینه زکوة واجبه اولورمی الجواب اولماز

زید مالنک زکوتنی فقرادن عمروه ویرر اولدقده زکوة نیتی ویروب لکن مالمک زکوتیدر دیو اعلام ایتماسه زید زکوتنی ادا ایتمش اولورمی الجواب اولور لکن افضل اولان اعلام و اظهاردر

باب المصرف

زید غنینک زوجه‌سی هند فقیره‌یه زکوة ویرمک جائز اولورمی الجواب اولور

ساداتدن اولان زید فقیره زکوة ویرمک جائز اولورمی الجواب اولور

تجار طائفه‌سندن زیدک مال تجارتندن کمرکی نامیله ویردیکی

نصرانية تحت مسلم حبلت منه ثم ماتت اختلف الصحابة رضي الله عنهم فيها رجح بعضهم جانب الولد وقالوا تدفن في مقابر المسلمين ورجح بعضهم جانبها وقالوا تدفن في مقابر المشركين لان الولد في حق هذا الحكم جزء منها ما دام في بطن الام قال عقبة بن عامر يتخذ لها مقبرة على حدة محيط برهاني

واعلم ان الوصي لم يصدق في كفن الميت ما يكفن به مثله يعني اذا قال كفنته من مالي واراد الرجوع فانه يصدق لان الكفن مستحق فاذا فعله فقد فعل ما حقه ان يفعله فيقبل قوله ولو اشترى الكفن من ماله كان له ان يرجع به ايضا لانه مأمور بالكفن وله حق في المال فاذا فعل ذلك لم يكن متبرعا كذا في العمادية

ومن هذه المسئلة يستفاد وجوب هذا السؤال ولم اجد فيه صريحة عطاء الله افندي

وفي العيون اذا كفن الوارث من مال نفسه رجع والاجنبي لا يرجع درر في باب صدقة الفطر

ولا زكوة في اللؤلؤ والجواهر كاللعل والياقوت والزبرجد وامثالها كذا في الكافي الا ان يكون للتجارة كذا في التاتارخانية درر في باب صدقة الفطر

قوله وحليهما احتراز عن الجواهر واليواقيت واللآلي فانه لا يجب فيها الزكوة وان كان حليا الا ان يكون للتجارة من ينابيع

فالحاصل ان نية التجارة فيما يشتريه يصح بالاجماع وفيما يرثه لا يصح بالاجماع لانه لا صنع له فيه اصلا ويلحق بالميراث ما حصل له من حبوب ارضه فنوى امساكها للتجارة ولا يجب لو باعها بعد حول بزازية

ليس في شيء مما يوجد في المعادن كالعقيق واليواقيت ولا ما استخرج من البحر كاللؤلؤ من شرح الطحاوي

ولو اشترى بذرا للتجارة فزرعه فانه لا زكوة فيه لان زرعه في الارض يبطل التجارة من البحر الرائق

والافضل في الصدقات الواجبة التصدق على الاعلان حتى لا يتهم بترك اداء الفرض مختارات النوازل من كتاب الزكوة

ويجوز اداء الزكوة الى فقيرة زوجها موسر وفي قول ابي حنيفة ومحمد رحمهما الله فرض فيه النفقة او لم يفرض قاضيخان

واذا اراد الرجل اداء الزكوة فالافضل هو الاظهار وفي التطوع الاخفاء من الخلاصة

اقچه

ولو اخذ الصدقات او الجبايات او اخذ مالا مصادرة ان نوى الصدقة عند الدفع قيل يجوز ايضا وبه يفتى
من اواخر كتاب الزكوة في المختارات النوازل

اجنبي زكوة نيتي ايله ويرديكي زكوة يرينه كچر مي الجواب كچر

زيد مالنك زكوتي اولان شو قدر اقچه ايله فقير اولمق خيالي ايله عمروه ويروب بعده عمرونك غناسي ظاهر اولسه زيد مبلغ مزبوري عمرودن استردادة قادر اولور مي الجواب اولماز

باب الركاز

بر بلده اهاليسندن زيدك ملكي منزلنك ديوارلري ايچنده ومنزلنك عرصه سنده كفره سكه سيله مضروب بر مقدار التون وغروش مدفون اولوب زيد بنم ملكمدر ديو دعوى ايلمياسه اول التون وغروشلر كيمك اولور الجواب خمسي اليوب باقيسي حين فتحده اول منزله ابتدا هر كيم مالك اولدي ايسه انكادر اوخود ورثه سنه ويرلور ابتدا مالك اولان بلنمز ايسه جملهسي بيت الماله وضع اولنور

بو صورتده اول التون وغروشلر ايچون زيد بنم ملكمدر ديو دعوى ايدرسه دليله تصديق اولنوب المغه قادر اولور مي الجواب اولور

بو صورتده كفره سكه سيله مضروب التون وغروشلر كمسنه نك ملكي اولميان صحراده ياخود طاغده مدفون بولنوب كيمك اولور
الجواب خمسي اليوب باقيسي بولان كمسنه نكدر

بر بلده اهاليسندن زيد بنا ايتديكي منزله متصرف ايكن فوت اولوب ورثه سي ضبط ايتدكلرندنصكره ورثه منزلي هدم ايتدكلرنده منزلك ديواري ايچنده بر مقدار شريفي التون ايله كفره سكه سيله مضروب بر مقدار غروش ايله اهل اسلام سكه سيله مضروب بر مقدار اقچه مدفون بولنوب اول غروش واقچه ظرف ايچنده اولميوب طراق ايچنده بولنسه بو بابده حكم شرعي نه در الجواب ديوار ايچنده بولنان جمله التون اهل اسلام سكه سيله مضروب اولوب عرصه ده بولنان اقچه نك حكمي بودر كه زيدك ورثه سي التون واقچه ملكمزدر ديو دعوى ايدرلر ايسه قوللريله تصديق اولنوب الورلر دعوى ايتمزلر ايسه ورثه خلقه اعلام ايدوب صاحبي ظهور ايدنجه حفظ ايدرلر صاحبي ظهور ايتميجكنه ظن غالب حاصل اوله جق مدت حفظ ايتدكلرندنصكره ورثه فقرا ايسه كندي مصرفلرينه صرف ايدرلر اغنيا ايسه فقرايه تصدق ايدرلر كفره سكه سيله مضروب اولوب عرصه ده بولنان غروشك حكمي بودر كه ورثه بزم ملكمزدر ديو دعوى ايدرلر ايسه قوللريله تصديق اولنوب الورلر دعوى ايتمزلر ايسه بيت المال جانبندن خمسي اليوب باقيسي اول منزلك عرصه سني حين فتحده كيم مالك اولدي ايسه انكا ياخود ورثه سنه ويرلور عرصه يه ابتدا مالك اولان بلنمز ايسه جمله غروشلر بيت الماله وضع اولنور

في الخمس والخراج

ولجب الاعادة على ظن فيؤول المحل فكان بالضد يعني اذا دفع زكوته الى رجل على ظن انه صالح لاعطاء الزكوة فظهر انه غني او هاشمي او ذمي او ابوه او ابنه يوجب ابو يوسف عليه الاعادة يعني اداء الزكوة وليس معناه انه يوجب الاسترداد وما ادى لا يرد اتفاقا
شرح مجمع البحرين

الركاز بالكسر وهو مال مدفون في الارض في زمان الجاهلية لغة

كنز فيه سمة الاسلام كالمكتوب عليه كلمة الشهادة كاللقطة وسيأتي حكمها في موضعها او ما فيه سمة الكفرة كالمنقوش عليه الصنم خمس وباقيه للمالك والفتح فان كان حيا فخذه والا فلوارثه والا لبيت المال ان ملكت ارضه والا وان لم يملك كالمفازة والجبال فللواجد حرا كان او عبدا مسلما كان او ذميا صغيرا كان او كبيرا غنيا كان او فقيرا لانهم من الغنيمة غير الحربي والموجه والمستأمن فان الواجد ان كان حربيا مستأمنا يسترد منه ما اخذه الامام الا اذا عمل المفازة بالاذن من الامام على شرط فله المشروط
من الدرر

اعلم ان الكنز اما ان يكون عليه علامة الاسلام كالمكتوب عليه كلمة الشهادة واما ان يكون عليه علامة الكفر كالمنقوش عليه الصنم واما ان لا يكون عليه علامة اصلا والذي عليه علامة الاسلام فحكمه حكم اللقطة في التعريف والتصدق على نفسه ان كان فقيرا او على غيره ان كان غنيا والذي عليه علامة الكفر ان وجد في ارض مباحة كالمفاوز والجبال وغيرهما ففيه الخمس بلا خلاف لانه دفين الكفار فحكمه حكم الغنيمة واربعة اخماسه للواجد سواء كان حرا او عبدا مسلما او ذميا صغيرا او كبيرا غنيا او فقيرا الا انهم من اهل الغنيمة الا الحربي المستأمن فانه يسترد منه ما اخذ الا اذا عمل في المفازة باذن الامام على شرطه فله المشروط وان وجد في الارض المملوكة ففيه الخمس ايضا واربعة اخماسه للمختط له وهو الذي حصه الامام بتمليك هذه البقعة حين فتح اهل الاسلام تلك البلدة ولورثته ان عرفوا والا فلاقصى مالك الارض او ورثته والا فلبيت المال
كذا قال صاحب التحفة وهذا قولهما وعند ابي يوسف رحمه الله عليه اربعة اخماسها للواجد له ان الواجد اظهر للمسلمين الخمس فكان الباقي له كالموجود في الصحراء ولهما ان صاحب الخطة هو الذي ملكه يدا بالكنز يملك باليد والحيازة كالغنيمة ثم لا ينتقل ملك عند انتقال الارض لانه ليس من قرية الارض فصار كمتاع موضوع في الارض فلا ينتقل بانتقال الارض الى المشتري لانه من عروق الارض واما الذي فاذا ظهر كان لصاحب الخطة كمن صاد سمكة وفي بطنها درة فباع السمكة لا يخرج الدرة عن ملك الصائد بخلاف المعدن فانه ينتقل بانتقال الارض الى المشتري لانه من عروق الارض واما الذي ليس عليه علامة اصلا فعلى ظاهر المذهب يعتبر جاهليا لان الكنوز غالبا من الكفرة وقيل في زماننا حكمه حكم اللقطة لانه قد طال عهد الزمان
من غاية البيان في باب المعدن والركاز من حواشي الهداية رحمهم الله

وفی قصب السكر عشر وفی الحشیش اختلاف وفی البصل والثوم روایتان عن محمد رحمه الله واقعات المفتین نقلا عن المختار النوازل

والشجرة المثمرة اذا كانت فی الدار لا عشر فیها بخلاف الكائنة فی الاراضی لان المساكن مع ما یتبعها عفو لا الاراضی — برازیه فی العشر والخراج من كتاب الزكوة

زید سباهینك تیماری طپراغنده تارلاسی اولان عمرو صوغان اككدكده زید بر موجب امر و دفتر اول صوغانك قدیمدن اولاگلان عشرینی عمرودن طلب ایتدكده عمرو صوغانك قدیمدن عشرینی الماز دیو بر حكمه قادر اولورمی

الجواب اولماز

٧

بر قریه اهالیسندن زیدك ملك منزلنك حولیسی ایچنده میوه اشجاری اولسه اول قریه صوباشیسی عمرو اشجار مرقومه نك میوه سندن عشر المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید طاپو ایله تصرف ننده اولان وقف تارلانك طپراغنده كرمداشلسه زید طپراغنك قیمتنی ضامن اولور لكن متولی كرمدك عشرینی ویرمیكه قادر اولورمی

الجواب اولماز

غوصه سی میری وكرومی زیدك ملكی اولوب میوه سندن عشر الینه گلان باغك برسنه اصلا میوه سی اولماسه صاحب ارض زیده میوه حاصل اولدیغی سنه لر شو قدر عشر اللورم اولقدر عشری باكه ضامن اول دیمكه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید سباهینك طپراغنده تارلالره متصرف اولان كمسنه لر پنبه اككدكلرنده زیده بر موجب امر و دفتر حاصل اولان پنبه نك عشرینی المغه راضی اولمیوب پنبه حصلرینی الكن تخمین ایدوب مزبورلره هر بریكز بر وجه مقطوع شو قدر پنبه ویرك دیمكه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید سباهی تیماری طپراغنده تارلالاری اولان كمسنه لره محصولاتكز وصول اولنوب بر موجب امر و دفتر قدیمدن الینه گلان عشر محصولی ویرك دیدكده مزبورلر راضی اولمیوب دوسی اولنمدین شو قدر مدود بر مد ویریكوز دیمكه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید سباهینك تیماری رعایاسندن بر قاچ كمسنه لر كه عمرو سباهینك تیماری طپراغنده تارلالاری اولمغله اول كمسنه لر بر موجب امر و دفتر محصوللرینك عشرینی عمروه ویره گلدكلرنده زید اول كمسنه لر مجرد رعایام اولمغله بندخی محصوللكزدن عشر الورم دیمكه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید سباهینك تیماری رعایاسندن بر قاچ كمسنه لر بر وقف قریه طپراغنده تارلالاری اولمغله متولی بر موجب امر و دفتر محصوللرینك عشرینی الوب استدكده زید مجرد اول كمسنه لر رعایام اولمغله عشرینی بن الورم دیمكه قادر اولورمی متولی منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید سباهینك تیماری طپراغنده تارلاسی اولان عمرو بر موجب امر و دفتر قدیمدن الینه گلان عشر محصولی زیده ویررکن زید راضی اولمیوب بیلك وطوزلق نامنه خلاف امر زیاده نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

والاصل فیها افاده المرحوم ان یكون الاراضی عشریة او خراجیة مبتنی علی العلم بكیفیة الفتح وقسمة الاراضی وهذا العلم لا یقدر بزماننا علی ما یكون المتواتر من العلماء والاعلام والمشایخ العظام ما كانت عشریة ولا خراجیة بل یعطی بلا مالك لان كونها مملوكا موقوف علی العلم بكیفیة الفتح وقسمة الاراضی وهو متعذر والاراضی التی لا مالك لها یعطیها الامام لبیت المال ویعطیها للزرع لیعطوا ما خرج منها ثلثه او ربعه او نصفه وهی الحق یقال لها اراضی المملوكة من بعضها من النفقة للامام الرعایا ومن الارض خرده من علیه الخراج والعشر اذا مات یوخذ ذلك من تركته وعن ابی حنیفة رحمه الله روایة تسقط — من قاضیخان

اتخذ كوزا من تراب عشریة او طین فالكوز للمتخذة ویعطی قیمة التراب — من البزازیه

والشجرة المثمرة اذا كان فی الدار لا عشر لها بخلاف الكائنة فی الارض لان المساكن مع ما یتبعها عفو لا الاراضی — من البزازیه

ووقت الوجوب عند ابی حنیفة رحمه الله عند ظهور الثمر وعند ابی یوسف رحمه الله عند الادراك وعند محمد رحمه الله اذا حصل فی الحظیرة وثمرة الخلاف فیما اذا استهلكه بعد الوجوب یضمن العشر وعندهما فی تكمیل النصاب

شرح مختار فی باب الزروع والثمار من كتاب الزكوة

وعن محمد رحمه الله ان الخراج یجب عند بلوغ الغلة علی خلاف السلطان لانه كالبدل عن الخارج وله ان یحول بینه وبین غلة حتی یستوفی الخراج بقدر ما یستوفی رب الارض الخراج تحقیقا للمساواة

شرح مختار من كتاب السیر قریبا فی فصل المرتد وكذا فی البزازیه

وتفسیر اراضی المملوكة بطریقین اما ان یكون ورثی لا مالك بها فیعطیها الامام لرجل لیقوم علیها كالمالك ویعطی الخراج والثانی ان المالك اذا عجز عن اداء الخراج یعطیها الامام لرجل ویقوم مقام المالك فی اعطاء الخراج والزیادة ولا یملك بهذا البیع لان الامام مالكها وانما قامه مقام المالك فی امر خاص لكن یاخذ الخراج من نصیب رب الدهقانیة

زید اراضی میریه‌دن مقاطعه قدیمه ایله متصرف اولدیغی یردن عرصه‌سنک مقاطعه قدیمه‌سنی برموجب امر و دفتر صاحب ارضه ادا ایدر ایکن صاحب ارض قاعده اتخاذ بغیر وجه زیاده المغه قادر اولورمی اولماز

زید سپاهی تیماری قریه‌سی اهالیسندن باد هوا نامنه بغیر حق نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید سپاهی تیماری قریه‌سندن اولوب قریهٔ مزبوره طپراغنده تارلایه متصرف اولان عمرو اکینی تارلاسی قربنده اولان خرمنده و ملک استدکده زید اکینی کتورر قریه ایچنده دوس ایلیه‌جو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

اوقاف سلاطیندن بر وقف قریه اراضیسنک قدیمدن عشر الله کلوب دفترخاقانیده مقید اولمغله متولی اول اراضی‌یه متصرف اولنلردن برموجب دفتر عشر محصولی المق استدکده مزبورلر ویرمیوب عشر مقابله‌سنده شو قدر اقچه ال دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

اوقاف سلاطیندن بر وقف قریه اراضیسنک محصولندن قدیمدن عشر الله کلوب دفترخاقانیده مقید ایکن متولیسی زید اول اراضیدن بر قاچ تارلالره متصرف اولان عمروه عشر بدلی سنه‌ده شو قدر اقچه مقاطعه ویرمک اوزره ممسک ویروب بعده زیدک یرینه بکر متولی اولسه بکر برموجب امر دفتر اول تارلالرده حاصل اولان محصولک عشرینی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب مجرد زید وجه محرر اوزره ممسک ویرمکله اول قدر اقچه ال دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید سپاهی تیماری طپراغنده تارلاسی اولان عمرودن برموجب امر دفتر قدیمدن الله کلان عشر محصولی طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب خلاف امر وارد اولدیغی عشر بدلی اقچه ال دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تارلاسنده حاصل اولان محصولک برموجب امر و دفتر قدیمدن ویریله کلان محصولک عشر بنه صاحب عشرینی صاحب ارضه ویرر ایکن صاحب ارض المزبور عشر بدلی اقچه الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید سپاهینک تیماری طپراغنده باغ اولان عمرو برموجب امر و دفتر قدیمدن ویریله کلان محصولنک عشرینی زیده ویررکن زید المزبور عشر مقابله‌سنده اقچه الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

٢ زید سپاهینک تیماری طپراغنده اولان باغلرک عشری مقابله‌سنده دونم باشنه شو قدر اقچه تعیین اولنوب دفترخاقانیده مقید اولمغله اول باغلر اصحابی برموجب امر و دفتر قدیمدن ویریله کلان اول قدر اقچه‌یی زیده ویررکن زید المزبور خلاف امر وارد اولدیغی عشر بدلی المغه قادر اولورمی
اولمدیغی زیاده المغه قادر اولورمی صح
الجواب اولماز

بر قریه اهالیسنک باغلرنده حاصل اولان میوه‌نک عشری مقابله‌سنده دونم باشنه شو قدر اقچه تعیین اولنوب دفترخاقانیده مقید اولمغله اهالی قریه

وفی الارض التی صدر التوصیف من الامام مثل وظیفة عمر رضی الله عنه لا یجوز الزیادة علیه من ذخیره فی العشر

ویجب العشر فی اراضی الوقف من وقف [illegible]

ففی کل بلدة فیها توظیف من الامام لا یجوز تغییره ولا یزاد فی قولهم [illegible] فی العشر

ویجب العشر فی الاراضی الموقوفة لو کانت عشریة والخراج لو کانت خراجیة غرر فی باب الوظائف ملخصا

[illegible]
والخراج نوعان خراج مقاسمة فیتعلق بالخارج کالعشر وخراج وظیفة

ما کان اوفر للوقف وانفع یجوز للمتولی فعله وما لا فلا من وقف الاسعاف فی تصرفات المتولی

ولا یزاد علی ما وظفه عمر رضی الله عنه وهو لکل جریب تبلغه الماء صاع ودرهم وجریب الرطبة خمسة دراهم والکرم والنخل المتصل عشرة دراهم علی ما رویناه ولان المؤن متفاوتة والوظیفة تتفاوت المؤنة الا تری ان الواجب فیما سقته السماء العشر وما سقی بالدلاء نصف العشر والکرم اخف المؤن والمزارع اکثر والرطبة بینهما فوظف علی کل نوع بقدره علی ما تقدم وما لم یوظفه عمر رضی الله عنه یوضع علیه بحسب الطاقة کالزعفران وغیره ولا یجوز الزیادة علی ما وظفه عمر رضی الله عنه وما وظفه امام آخر فی ارض کتوظیف عمر رضی الله عنه لانه باجتهاد فلا ینقض باجتهاد مثله ولو وظف علی ارض ابتداء یجوز الزیادة علی ما وظفه عمر رضی الله عنه بقدر الطاقة عند محمد رحمه الله لانه انشاء حکم باجتهاد ولیس فیه نقض حکم ولا یجوز عند ابی یوسف رحمه الله وهو روایة عن ابی حنیفة رحمه الله لان الخراج مقدر شرعا واتباع الصحابة رضی الله عنهم اجمعین واجب لان المقادیر لا تعرف الا توقیفا وتقدیر یمنع الزیادة لان النقصان لا یمنع بالاجماع فتعین منع الزیادة لئلا یخلو التقدیر عن الفائدة والجریب الذی فیه اشجار متفرقة لا یمکن زراعتها قال محمد رحمه الله یوضع ما تطیق لانه لم یرد عن عمر رضی الله عنه فی البستان تقدیر فکان مفوضا الی الامام

شرح مختار الاختیار من کتاب السیر
قریبا فی فصل الجزیة وفصل
فیما یصیر به الکافر مسلما

وفي المحيط لو كان في دار رجل شجرة مثمرة لا عشر فيها لانه لقعة داره ليست بعشرية وكذا كل شيء يتبع الارض في البيع بغير شرط لا عشر فيه انا علك شرح المجمع في العشر

مزبوره بر موجب امر ودفتر اولقدر اقچه يي ويره رضا لطيف عمروه ادا ايتدكدنصكره عمرو قناعت ايتميوب اول باغلرك اكبنده اولان كراس اغاجلرينك ميوه لرندن دخي عشر المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد سپاهينك تيماري چراغنده اولان باغلرك عشري مقابله سنده دوونم باشنه شو قدر اقچه تعيين اولنوب دفترخاقانيده مقيد اولمغله اول باغلرك اصحابي بر موجب امر ودفتر قديمدن ويره گلان اولقدر اقچه يي زيده ويررايكن زيد راضي اولميوب خلاف امر وارد ورديو زياده المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

بر قصبه چراغنده اولان تارلالرك عشري مقابله سنده جابن فتحدن بر دونم شو قدر اقچه تعيين اولنوب دفتر خاقانيده وجه محرر اوزره مقيد اولمغله اول تارلالرك متصرفلري بر موجب امر ودفتر قديمدن ويره گلان اولقدر اقچه يي قصبه سپاهيسي زيده ويررکن زيد راضي اولميوب خلاف امر وارد اولمدين عشر محصول المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

بر قصبه چراغنده اولان جايرلري عشري مقابله سنده جابن فتحدن بر دونم باشنه شو قدر اقچه تعيين اولنوب دفتر خاقانيده وجه محرر اوزره مقيد اولمغله اول جايرلرنك متصرفلري بر موجب امر ودفتر قديمدن ويره گلان اولقدر اقچه يي اول قصبه سپاهيسي زيده ويررکن زيد راضي اولميوب خلاف امر وارد اولمدين عشر محصولي المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد سپاهينك تيماري چراغنده اولوب عمرونك تصرفنده اولان بر قطعه جاير ايله بش قطعه تارلالرك عشري مقابله سنده شو قدر اقچه تعيين اولنوب دفتر خاقانيده وجه محرر اوزره مقيد اولمغله عمرو بر موجب امر ودفتر قديمدن ويره گلان اولقدر اقچه يي زيده ويررکن زيد راضي اولميوب خلاف امر وارد اولمدين عشر المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد سپاهينك تيماري چراغنده تارلالري اولان بكر سنه لر بر موجب امر ودفتر قديمدن ويره گلان محصوللرينك اوندده بريني زيده ويررلرکن زيد راضي اولميوب خلاف امر وارد اولمدين بشده بريني المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد سپاهينك تيماري چراغنده اولان تارلالرك محصوللرندن قديمدن اونده بر النه گلمكله اول چراغده تارلالري اولان عمرو بر قاچ سنه بر موجب امر ودفتر محصولنك اونده برين ويررايکن صکره بعد اليوم سكزده بر ويره جكم ديرايكن زيد قناعت ايتميوب گچن سنه لرده اونده بر ويرمش ايدوک نقصاننی تكميل ايله ديمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد سپاهي تيماري چراغنده تارلالري اولان بكر سنه لردن بر موجب امر

والبستان كل ارض محوط فيها اشجار متفرقة يمكن زراعة ما وسط الاشجار وليس في الاشجار التي تكون على البستان شيء قاضيخان في العشر والخراج

ثمانية من الاحكام لا يجوز جمعها مع الشئ الحد مع المهر والاجر مع الضمان والعشر مع الخراج والوصية من المراث وزكاة الفطر مع زكوة التجارة والقصاص مع الدية والحد مع الرجم من صدر الخزانة كذا في التاتارخانية

فان كانت الارض لا تطيق ان يكون الخارج وحمسة دراهم بان كان الخارج لا يبلغ عشرة دراهم يجوز النقصان عن ذلك حتى يصير الخارج مثل نصف الخارج وان كانت الارض تطيق الزيادة ففي كل بلدة فيها توظيف من الامام لا يجوز تغييره ولا يزاد في قولهم وان لم يكن فيها توظيف من الامام على قول ابي يوسف رحمه الله وهو رواية عن ابي حنيفة رحمه الله رحمة واسعة قاضيخان من المحل المزبور

لا يجمع عشر وخراج في ارض واحد اختيار شرح مختار في العشر

السلطان اذا جعل الخراج لصاحب الارض فتركه عليه جاز عند ابي يوسف رحمه الله وعليه الفتوى خلاصه في العشر والخراج

ولا يجب في الحطب والقصب والحشيش عشره لانه لا يستغل بها البساتين والاراضي ومنع عنها عادة حتى لو اتخذها مقصبة او مشجرة او منبتا للحشيش يجب فيها العشر شرح القدوري للزاهدي كذا في البدايه

ولا يجب في الحطب والقصب والحشيش عشر لانه لا يستغل بها البساتين والاراضي بل ينفى عنها عادة حتى اتخذها مقصبة او شجرة او منبتا للحشيش ففيها العشر منه شرح القدوري

نوع آخر

بو صورتده زيد خلاف امر وارد اولمدين محصولات جزئيه نك اونده بريني بر نوعه زياده اولمكسزين شو قدر محصول الله اخذ بورلر اول زياده يي زيدون استرداده قادر اولورلرمي اولورلر سيد مصطفى

ر ... باهر
جوفتر

على قول محمد رحمه الله وكذا في منحة ... العشر والخراج

واذا كانت الارض لا تطيق ان يكون الخراج خمسة دراهم بان كان الخراج لا يبلغ عشرة دراهم يجوز النقصان عن ذلك حتى يصير الخراج مثل نصف الخارج وان كانت الارض تطيق الزيادة وفي كل بلدة فيها توظيف من الامام يجوز عشرة ولا يزاد في قولهم وان لم يكن فيها توظيف من الامام في قول ابي يوسف وهو رواية عن ابي حنيفة ليس للامام ان يجعل الخراج اكثر من عشرة دراهم وعلى قول محمد له ذلك 6

زيد سپاهی تیماری طپراغنده تارلالری اولان کمسنه لردن بر موجب امر ودفتر قدیمدن الی گلان محصوللرینک سکزده برینی طلب ایتدکده مزبورلر ویرمیوب خلافنه امر وارد اولمدین اونده برینی الدیکه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید سپاهینک تیماری طپراغنده باغلری اولان کمسنه لر موجب امر ودفتر قدیمدن ویره گلان محصوللرینک اونده برین زیده ویررلکن زید راضی اولمیوب خلافنه امر وارد اولماوین سکزده برین الورم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

باب صدقة الفطر

نصابه مالک اولمیوب فقیر اولان زیدک اوزرینه صدقهٔ فطر ویرمک لازم اولورمی
الجواب اولماز

كتاب الصوم

زید نهار رمضانده بلا عذر متعمدا اکل وشرب ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب قتلی مشروعدر

زید صائم ایکن لوزینه گلاب سوروب شکوفه استشمام ایلسه مکروهمیدر
الجواب دکلدر

زید نهار رمضانده صائم ایکن اوچ نوبت مغمی علیه اولسه صومی فاسد اولوب قضا لازم اولورمی
الجواب اولماز

زید شعبان آینده محموم اولوب بعده اخر شعبانده حماءدن بری اولوب لکن حمانک ضعفی قلوب رمضان شریفده صائم اولورسه ضعفی زیاده اولاسنی طبیب حاذق مسلم اخبار ایله نفسی اوزرینه خوف ایدیجک زیده افطار ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور

حمای غبه مبتلی اولان زید رمضان شریفه داخل اولوب حمانک نوبتی کونی اولمامغله صومه نیت ایدوب وقت زوالده لکن من غیر عذر افطار ایدوب غروبه وکین افطاری موجب شبهه ظهور اتمیاسه زیده قضا وکفارت لازم اولورمی
الجواب اولور

زید صائم ایکن بر نهره طالوب غسل ایدوب لکن جوفنه صو داخل اولمامق مجرد نهره طالمغله صومی فاسد اولورمی
الجواب اولماز

زید نهار رمضانده صائم ایکن دیشی اغرمغله وجعنی تسکین ایچون دیشنه قرنفل بوده قدر نفکره حاصل اولان بزاق جوفنه داخل اولوب لکن قرنفل داخل اولماسه صومی فاسد اولورمی
الجواب اولماز

زید نهار رمضانده صائم ایکن دیشی اغرمغله وجعنی تسکین ایچون دیشنه قرنفل دوده قدر نفکره صومی ذاکر ایکن خطا حلقنه داخل اولسه صومی فاسد اولورمی
الجواب

الوالي كما يزيد في الخراج الا وظيفة عمر رضي الله عنه وان كانت اراضيهم تطيق ذلك وقال محمد رحمه الله لا بأس بان يزيد وروى الحسن عن ابي حنيفة انه لا يزاد وينبغي ان يجزوا عن ذلك اجمعوا على انه يجوز النقصان عند العجز واختلفوا في الزيادة في فصل في خراج الارض من كتاب الزكاة

من اكل في رمضان شربا وعيانا متعمدا يؤمر بقتله لانه صنعه دليل الاستحلال تم البزازية

شم الورد والحمر وريح العطر والغالية في شهر رمضان لا يكره عند اهل السنة والجماعة لما روي ان رسول الله صلى الله عليه وسلم انه يشم الورد في شهر رمضان وهو صائم من خزانة الروايات

وذكر في المنتقى انه اذا افطر في نهار رمضان ثم اغمي عليه ساعة لا كفارة عليه قاضيخان

وفي الاصل عندنا اذا صار في اخر النهار وهو على صفة لو كان عليها في اول اليوم يباح له الفطر يسقط عنه الكفارة عندنا خلافا لزفر قاضيخان

وان يرى لكن الضعف يحال لو صام يزداد الضعف ان اخبر الطبيب بذلك فحينئذ يفطر اذا كان يخاف على نفسه خلاصه

رجل له حمى غب فافطر على ظن انه يوم المرض وما حم فيه كان عليه الكفارة لوجود الافطار بيوم ليس فيه شبهة الاباحة قال رحمه الله بعد هذا اذا نوى الصوم ثم افطر بعد طلوع الفجر فانه لم ينو الصوم في ذلك اليوم كان عليه القضاء دون الكفارة قاضيخان

في المضمرات في النصاب لا بأس للصائم ان يستنقع في الماء ويصب الماء في بدنه ووجهه ورأسه وان يستلف بالثوب المبلول هو المختار

اذا غسل الهليلجة اليابسة وجعل يمصها وهو صائم ولا يدخل عينها في جوفه لم يفطر ولو دخل هذا بالغا مابلغ السكر فسد صومه وعليه القضاء والكفارة تم الخلاصة

زید مریض نهار رمضانده صائم اولورسه مرضنك اشتدادینی طبیب حاذق
مسلم اخبار ایلسه زیده افطار ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور
زید مرض سبیله رمضان شریفده مرضی كیدوب لكن ضعفی اولوب صائم اولورسه
ضعفی زیاده اولدیغنی طبیب حاذق مسلم اخبار ایلسه زیده
افطار ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور
زیدك جاریهٔ مملوكهسی هند نهار رمضانده صائمه ایكن مولاسنك خدمتیله
اولمغله ضعف طاری اولسه هلاك خوفی ظن غالبی اولیجق هنده افطار
ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور

كتاب الحج

اللی یاشنده اولوب مكهٔ مكرمهدن مدت سفر بعید اولان بلده اهالیسندن
هند یانینده زوجی یا محرمی یوغیكن حجه كیتمك جائز اولورمی
الجواب اولماز
مكهٔ مكرمهدن مسافهٔ سفر بعید اولان بلده اهالیسندن هندك اوزرینه
حج فرض اولمغله حج ایتمك مراد ایتدكده زوجی زید كیتمكدن امتناع ایلسه
هند لا یوین قرنداشی اولوب مأمون اولان عمرو ایله واروب حج ایتمك
جائز اولورمی الجواب اولور

باب الحج عن الغیر

اوزرینه حج فرض اولان زید حج ایتمدن خسته اولوب حجدن عاجز
اولمغله زید عمرویی كندی بدلندن حج ایچون ارسال ایدوب عمرو دخی وجه شرعی
اوزره عمرو ایچون حج ایتدكدن صكره زید فوت اولسه زیدك عجزی موتنه دك
مستمر اولیجق زیددن فرض حج ساقط اولمش اولورمی الجواب اولور
اوزرینه حج فرض اولان زید حج ایتمدن فتق فاحشه مبتلی اولوب حجدن عاجز
اولمغله عمرویی كندی یرینه حج ایچون ارسال ایدوب عمرو دخی وجه شرعی اوزره
زید ایچون حج ایتدكدن صكره زید فوت اولسه زیدك فتقی موتنه دك مستمر
اولیجق زیددن فرض حج ساقط اولمش اولورمی الجواب اولور
اوزرینه حج فرض اولوب حج ایتمدن زید ثلث مالدن بنم ایچون احجاج اولنه
دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولدقده نفسی ایچون حج ایتمدین
عمرویی احجاج ایتمك جائز اولورمی الجواب اولور لكن افضل
اولان حج ایدن كمسنهیی احجاجدر
بر بلده اهالیسندن زید بر مصلحتی ایچون بلدهٔ اخرایه كیتدكدن صكره ثلث مالدن
بنم ایچون حج اولنسون دیو وصیت ایتدكده بلدهٔ اولی یا بلدهٔ ثانیهدن حج اولنه
دیو تعیین ایتمیوب بعده بلدهٔ اخراده مصرا فوت اولوب ثلث مالی بلدهسندن احجاج
اولنمغه كفایت ایلسه زیدك بلدهسندن احجاج اولنور بو صورتده بلدهٔ اخرادن الجواب بلدهسندن

حربی كفره بلاد اسلامیهدن بر بلدهیی محاصره ایدوب بعده رمضان شریف داخل
اولدقده اول بلده خلقی اهالیسی اولان مستحقین كفره ایله محاربه اوزره اولدقلرنده
ضعف خوفندن نهار رمضانده افطار ایلسهلر مزبورلره كفارت لازم اولورمی
الجواب اولماز
الغازی اذا كان یعلم انه یقاتل العدو فی رمضان ویخاف
الضعف علی نفسه حال القتال
حلّ له الفطر سواء كان مقیما

ان لم یفطر یزداد وجع العین ویشتد الحمی افطر وانما یعرف
باجتهاده او باخبار طبیب مسلم فان برئ والضعف باق
او خاف المرض وضعف بحال ان صام یزداد الضعف
ان اخبره حكیم له ان یفطر من البزازیة

ولو اكل سكرا او لخطا بان تمضمض فوصل الماء جوفه علیه القضاء
دون الكفارة قاضیخان

افطرت الجاریة او الزوجة لضعف من عمل المولی او الزوج
من الخبز وغسل الثیاب ان خافت علی نفسها لو لم تفطر
علیها القضاء الا الكفارة من البزازیة

ویشترط فی حج المرأة شابة كانت او عجوزا والصبیة المشتهاة
بمنزلة البالغة فی هذا الشرط من سفر ای موضع بینه وبین
مكة مسافة سفر زوج او محرم وهو من یحرم نكاحها بسبب
قرابة او رضاع او مصاهرة بالغ عاقل غیر مجوسی ولا فاسق
شرح مجمع البحرین

ویشترط كون المحرم عاقلا بالغا غیر مجوسی ولا فاسق
ملتقی الابحر

حج

حج عن الغیر

من عجز عن الحج فاحج غیره صح عنه ان مات مستمر العجز ولو زال
عنه العاجز من الدرر

وان كان المریض عاجزا عن الحج فامر رجلا ان یحج عنه ثم مات
قبل ان یبرأ جاز ذلك فی قولهم وان برأ كان علیه الحج عنه
فی الحج عندنا من العمادیة

وان كان الامر عاجزا عجزا لا یرجی زواله كالزمانة والعمی
جاز ان یامر غیره بالحج قاضیخان

والمریض الذی عجز عن الحج اذا امر رجلا ان یحج عنه ان مات
قبل ان یبرأ جاز ذلك فی قولهم وان برأ كان علیه الاعادة
الحج عندنا من العمادیة

والافضل ان یحج عن المیت من قد حج مرة عن نفسه حجة
الاسلام لانه ابعد عن الخلاف واهدی الی الامور من المناسك
من الظهیریة

رجل خرج الی الحج ومات فی الطریق واوصی بان یحج عنه ان فسر
شیئا فالامر علی ما فسر وعند ابی حنیفة رحمه الله یحج عنه من بلده
اذا كان من ثلث ماله یفی بذلك وان كان وطنان فی موضعها
یحج عنه من اقربهما الی مكة وقال ابو یوسف ومحمد رحمهما الله
یحج عنه من حیث مات قاضیخان

زید مالمدن شوقدر اقچه ایله بنم ایچون احجاج اولنه دیو وصیت ایدوب زید معرا فوت اولوب ثلث ما عدا ولمغله زیدک وصیتی ترکه دن اول مقدار اقچه یی عمروه دفع عمرو دخی حج ایچون ارسال اولنوب عمرو دخی واروب وجه شرعی اوزره زید ایچون حج ایتدکدنصکره عمرو اول سنه مکه مکرمه ده مجاور اولوب سنه اتیه ده نفسی ایچون حج ایدوب کلسه عمروک زید ایچون ایتدیکی حج صحیح اولورمی

الجواب اولور

زید مرض موتنده فوت‌ اولدقدنصکره ثلث مالمدن شوقدر اقچه ایله بنم ایچون حج اولنسون دیو وصیت ووارثی اولان عمرو دخی نصب ایتدکده حج ایچون کمسنه یی تعیین ایتمیوب معرا فوت اولسه عمرو اخری احجاج ایتمیوب زید ایچون کندی حج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولور

زید مرض موتنده وصی مختاری اولوب وارثی اولمیان عمروه ترکه دن شوقدر غروش الوب بنم ایچون کندک حج ایله دیو وصیت ایتدکدنصکره زید معرا فوت اولوب ثلث ما عدا اولمغله ترکه دن اول مقدار غروش الوب زید ایچون حج مراد ایتدکده زیدک ورثه سی مبلغ مزبوری اخر کمسنه یه ویروب حج ایتدیریز دیو عمرودن منعه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

هند مرض موتنده مالمدن بر کمسنه یه اوچیوز غروش ویریلوب بنم ایچون احجاج اولنه دیو وصیت ایدوب بعده معرا فوت اولدقده ورثه سی عمروه حج ایچون ترکه دن اوچیوز غروش ویروب عمرو دخی هند ایچون حج ایدوب ذهاب وایابده مبلغ مزبورک شو مقدارین نفقه وسائر لوازم طریقه صرف ایدوب شو مقداری فضله قالسه ورثه فضله یی عمروه تبرع ایتمامیک فضله عمروه حلال اولورمی یوخسه ورثه یه رد ایدرمی

الجواب ورثه یه رد ایدر

کتاب النکاح

زید هندی تزوج ایتدکده زید وهنددن غیری الچق عمرو حاضر اولسه عقد مزبور صحیح اولورمی

الجواب اولماز

زید شهود محضرنده عمروه قزم هند صغیره یی اوغلک بکر صغیره نکاح ایله له ویردم دیوب عمرو دخی بکر ایچون قبول ایلدیم دیسه نکاح منعقد اولورمی

الجواب اولور

اکراه معتبر ایله ولان نکاح شرعا صحیح اولورمی

الجواب اولور

زید عمروه صغیره قزم هندی اوغلک بکر صغیره نکاح ایله ویردم دیوب عمرو دخی بکر ایچون الدم قبول ایتدم دیوب لکن مهر تسمیه اولنماسه نکاح منعقد اولوب هند بکرک منکوحه سی اولورمی

الجواب اولور والله اعلم

ولو قال المیت للوصی ادفع المال الی من یحج عنی لم یکن للوصی ان یحج بنفسه ولو اوصی المیت ان یحج عنه ولم یزد کان للوصی ان یحج بنفسه وان کان الوصی وارث المیت ان یحج او دفع المال الی وارث المیت لیحج عن المیت فان اجازت الورثة وهم کبار جاز وان لم تجیزوا لا یجوز لان هذا بمنزلة التبرع بالمال قاضیخان

وذکر الاسبیجابی انه لا یجوز الاستئجار علی الحج ولا علی شیء من الطاعات فلو استاجر عن الحج ودفع الیه الاجر فحج عن المیت فانه یجوز عن المیت وله من الاجر مقدار النفقة الطریق فی الذهاب والمجیء ویرد الفضل علی الورثة لانه لا یجوز الاستئجار عنه ولا یحل له اخذ الفضل لنفسه الا اذا تبرع الورثة لانهم من اهل التبرع منح

البحر الرائق

[illegible]

ولا ینعقد النکاح الا بشاهدین لقوله علیه السلام لا نکاح الا بشهود فی الهدایة

ولفظ انکحت الدم ویردم لیس بموضوع للنکاح والعقد لا بد من قرینة یدل علیه وهی اما الخطبة واما التسمیة للمهر بدون احدهما ان جری بینهم ان العقد فعقد النکاح جاز کذا صاحب القدوری جامع الفتاوی

ان اکره علی النکاح فتزوج صح عندنا وقال الشافعی لا یجوز فی اکراه الخانیة

ویصح النکاح وان لم یسم مهر من الهدایة

بو صورتده هند صغیرنده فوت اولسه بکر هنده وارث اولورمی

الجواب اولور

زید عمروه قزم هندی اوغلک بکره تزویج ایدهیم دیو وعده ایدوب لکن تزویج ایلمامسه عمرو زیده مجرد وعده ایتمکله هندی بکره تزویج ایله دیو جبر اولنورمی الجواب اولنماز

هندک زوجی زید آخر دیاره گیدوب نیجه زمان غائب اولدقده عمرو کلوب زید فوت اولدی دیو هنده اخبار ایلسه عمرو عدل اولوب هند اینانسه بعد انقضاء العدة نفسنی آخره تزویجه قادره اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن هندک زوجی آخر دیاره گیتدکده بکر اول دیاردن کلوب زید سنی باینا تطلیق ایلدی دیو هنده اخبار ایتمکله هند اینانوب بعد انقضاء العدة نفسنی بشره تزویج ایلسه بلدهٔ مزبوره قاضیسی مجرد طلاق ثابت اولمدی دیو حصم شرعی یوغیکن هندی بشردن تفریق حضورنده ثابت اولمدی دیو حکم شرعی یوغیکن هندی بشردن تفریقه قادر اولورمی الجواب اولماز

هندک زوجی زید آخر دیاره گیدوب بر قاچ کمسنه کلوب زید فوت اولدی دیو اخبار ایلسه لر هند اینانسه بعد انقضاء العدة نفسنی آخره تزویجه قادره اولورمی الجواب اولور

بو صورتده هند اینانوب بعد انقضاء العدة نفسنی عمروه تزویج ایتدکده هندک محله‌سی اهالیسندن بر قاچ کمسنه زیدک وفاتنی استماع ایتمدک دیو هندی عمرودن تفریق ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

دار الحربده اسیر اولان زیدک زوجه‌سی هند نفسنی عمروه تزویج ایلسه زید اسیرلکدن خلاص اولوب کلدکده هندی عمرودن تفریق ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زید اسیر اولوب بعده زیدک فوتی خبری شایع اولمغله هند نفسنی عمروه تزویج ایدوب عمرودن ولد کتوردکدنصکره زید حیا کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه زید بعد انقضاء العدة تجدید نکاح ایتمدین هند ایله ازواج معامله‌سنه قادر اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زید آخر دیاره گیتدکده زیدک ادکی باباسی عمرو زیدی طلاقه توکیل ایتدی دیو هندی تطلیق ایتمکله هند نفسنی بکره تزویج ایتدکدنصکره زید کلدکده توکیلنی انکار ایدوب وکالت ثابته اولماسه زید هندی بکردن تفریق ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

فی نکاح المعتدة

زید متوفانک ام ولدی هند عدتی منقضیه اولمدین نفسنی عمروه تزویج ایلسه عقد مزبور شرعا صحیح اولورمی الجواب الله اعلم اولماز

جبره قادر اولورمی اولماز نسخه

اذا مات احد الزوجین قبل البلوغ یرثه الآخر فی ظاهر الروایات

قال هل اعطیتها فقال اعطیت فان المجلس للوعد فوعد وان للعقد ینعقد معراج الدرایة

ولو شهد اثنان طلق امرأته والزوج غائب لا یقبل فی حق الحاکم لبطلان الغائب ویقبل فی حق سکوت الحاکم لی انها اعتدت وتزوجت بزوج آخر جامع الفتاوی

واذا شهد عندها او اخبرها عدل او شهد عندها او عند ولیها بان زوجها طلقها او مات عنها وقع فی قلبها صدق المخبر لها ان تعتد وتتزوج بزوج آخر من البزازیة

رجل قال لامرأة سمعت ان زوجک مات لها ان تتزوج ان کان المخبر عدلا فان تزوجت آخر ثم جاء الزوج الاول حتی ان صدقتا الاول یبطل النکاح کذا فی الفتاوی من البزازیة

بر بلده اهالیسندن زید آخر دیاره گتدکدنصکره زید اول دیاردن بنده سنه اولان قرنداشم عمروه زوجهم هنده تطلیقه سنی توکیل ایتدم دیو مضمونی مرسوم مکتوب گوندروب مکتوب عمروه واصل اولدقده عمرو وکالتی قبول ایدوب هندی تطلیق ایلسه هند بعد انقضاء العدة نفسنی آخره تزویجه قادر اولور صح

ولا یجوز نکاح منکوحة الغیر ومعتدة الغیر عند الکل ولو تزوج منکوحة الغیر وهو لا یعلم انها منکوحة الغیر فوطئها یجب العدة ملتقی من محرمات الکافرة فی کتاب النکاح

وام الولد اذا مات مولاها او اعتقها ثلث حیض فاضحان ... عدة

وان کانت ممن لا تحیض فعدتها ثلثة اشهر کما فی النکاح من الهدایة

زید متوفانک زوجه‌سی هند عدتی منقضیه اولمدین نفسنی عمروه تزویج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی اولماز صح

زید متوفانک

ای احکامه مثل المهر والعدة والارث والنسب والدليل عليه جريان الارث بينهما فان الارث سببه اما النسب والسبب ولان هنا كذلك لا سبب سوى سبب النكاح فيعلم به ان النكاح بينهما باق تقديرا فيقرر بجميع مواجبه حاشيه نهايه على الهدايه

زید متوفا اولان زوجه سی هندی عمرو تزویج ایتدکدنصکره قبل الدخول عمرو فوت اولسه هند عمروه وارثه اولورمی الجواب اولور

زید هندی تزوج ایتدکدنصکره قبل الدخول هند فوت اولوب زوجی زیدی وبابای عمروی ترک ایدوب ترکه هنددن زوج حصه المور استدکده عمرو سن داخل اولمدین هند فوت اولدی سن وارث اولمازسک دیو زیدک ایراثندن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی نکاح الوکیل والفضولی

زید هندی کندویه تزویجه عمروی توکیل ایدوب هند دخی باباسی بکری توکیل ایتمکله بکر و عمرو زید و هندک غیابلرنده وکالة عقد نکاح ایتدکلرنده مزبورلردن ما عدا الحق لیشهدها فراول اولمکسته اولماسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

هند زیده بنی شوقدر اقچه مهر ایله تزویج ایله دیو اذن ویرمکله زید دخی شهود محضرنده هندی اولقدر اقچه مهر ایله تزوج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

هند نفسنی زیده شوقدر اقچه مهر ایله تزویجه عمروی توکیل ایتدکدنصکره عمرو شهود محضرلرنده زیده هندی اولقدر اقچه مهر ایله ساکه ویردم دیوب زید دخی الدم دیسه نکاح منعقد اولورمی الجواب اولور

هند نفسنی شوقدر اقچه مهر ایله زیده تزویجه عمروی توکیل ایتدکدنصکره عمرو هندی اولقدر اقچه دن اقل اولان مهر مثلیه سیله زیده تزویج ایلسه هند واقفه اولدقده قبول ایتمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

زید هندی ایکی بیک اقچه مهر ایله کندویه تزویجه عمروی توکیل ایتدکدنصکره عمرو زیدک اذنسز هندی بیک اقچه مهر ایله زیده تزویج ایلسه زید واقف اولدقده قبول ایتمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

هند صغیره نک عمی زید صغیره لی باباسی عمرونک اذنسیله شهود محضرلرنده کفوی بکره مهر مثلیله تزویج ایتدکدنصکره عمرو اونه نادم اولوب عقد مزبوری فسخه قادر اولورمی قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هند بالغه لی هندک اذنسز شوقدر اقچه مهر مثلیه سیله عمروه تزویج ایدوب بعده هند عقد مزبوره عالمه اولدقده مجبره اولسه بعده هند اجازتنه نادم اولوب عقد مزبوری فسخه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره نک اب جانبندن زید ولی اقربی ایکن زیدک اذنسز مهر مثلیله کفوی عمروه تزویج ایدوب بعده زید واقف اولدقده عقد مزبوری مجیزه اولسه عقد مزبور نافذ اولورمی

اعلم ان الوراثة علی ثلاثة اوجه من جهة القرابة والنسب ومن جهة الولاء ومن جهة النکاح واما النکاح فعلی وجهین الاول میراث الرجل من المراة والثانی میراث المراة من الرجل نقف فی کتاب الفرائض ملخصا

ومن سمی مهرا عشرة فما زاد وعلیه المسمی ان دخل او مات عنها لانه بالدخول یتحقق تسلیم البدل وبه یتأکد البدل وبالموت ینتهی النکاح نهایته والشیء بانتهائه یتقرر ویتأکد فیتقرر بجمیع مواجبه من الهدایة فی المهر

الاب یصلح شاهدا ولو کان هو المزوج وهو شاهد واحد جاز اذا کانت البنت البالغة حاضرة لان العقد ینتقل الیها وکذا وکیل المزوج یکون شاهدا اذا کانت الموکلة حاضرة ویقبل شهادته من العنایة

ولا یجوز شهادة الوکیل بالنکاح واذا زوج الموکلة بحضرة ابیها شاهد اخر جاز من الخانیة

امراة وکلت رجلا بان یزوجها من نفسه فقال الوکیل اشهدوا انی قد تزوجت فلانة من نفسی ان لم یعرف الشهود فلانة لا یجوز النکاح ما لم یذکر اسمها واسم ابیها وجدها وان عرف الشهود فلانة وعرفوا انه اراد به تلک المراة یجوز وان لم یذکر اباها وجدها من الخلاصة فی النکاح

من خلاف
بالغة وکلت رجلا ان یزوجها بالف درهم فزوجها الوکیل بخمسمائة فلما اخبرت بذلک قالت لا اجیز هذا لاجل نقصان المهر فقیل لها لا یکون لک منه الا ما تریدین فقالت حینئذ قال الفقیه ابو جعفر یجوز النکاح لان قولها لا اجیز لیس برد النکاح رضیت بالنکاح فقد صارت اجازتها موقوف فیعمل الاجازة ... بعد ذلک من الخانیة

واذا وکل رجلا بان یزوج فلانة بالف درهم فزوجها بالغبن ان اجازه جاز وان رده بطل من الخانیة

واذا اذنت المراة للرجل ان یتزوجها من نفسه فعقد بحضرة شاهدین جاز بذا فی الوکالة بالنکاح من الدرر

النکاح لا یحتمل الفسخ والفضولی بعد التمام واللزوم کما فی الاولیاء

وان زوجها غیر الاب والجد فلها الخیار ان شاءت اقامت علی النکاح وان شاءت فسخت من الهدایة

الجواب اولور

وقف تزویج الفضولی والفضولیین علی الاجازة وبخلاف ما اذا زوج الفضولی فان شهد الزوجین قبل الاجازة لا یثبت التوارث لان العقد موقوف فبطل

زید صغیرک وصیسی هند زیده بلیسی اوله‌رق زینبی تزویج ایدوب بعده وصیسی مجیز اولمدین هند بالغه اولسه هند مجیزه اولمیوب عقد مزبوری فسخه قادره اولورمی اولور

الوصی لا یملک نکاح الصغیر والصغیرة اوصی الیه الاب اولم یوص مجمع الفتاوی

ینفسخ تزویج الفضولی بالاجازة ... عمادیه

وبخلاف ما اذا تزوج الفضولی ثابت احد الزوجین قبل الاجازة حیث لا یثبت التوارث لان اصل العقد موقوف فبطل بالموت فی باب الولی والکفو من بیان الروایة

ولا یتولی الفضولی ولو من جانب خلافا لابی یوسف ملتقی الابحر

زید صغیرک وصیسی هند زیده بلیسی اولنشر زینبی تزویج ایدوب بعده وصیسی مجیز اولمدین زید بالغه اولسه زید مجیز اولمیوب عقد مزبوری فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرک وصیسی هند زیده وصیسی اولنشر زینبی تزویج ایدوب بعده وصیسی مجیز اولمدین زید قبل البلوغ فوت اولسه زینب زیده وارثه اولورمی الجواب اولماز

ولا یجوز للمولی اجبار البکر البالغة علی النکاح من الهدایة

زید صغیرک باباسی عمرو هند بالغه‌یی هندک اولنشر زیده تزویج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

باب نکاح الرقیق

زیدک قولی عمرو زیدک اذنسز هندی تزوج ایلسه زید واقف اولدقده قبول ایتمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

هند زیدک جاریه‌سی زینبی فضولا عمروه تزویج ایدوب بعده زید مجیز اولمدین فوت اولسه زیدک ورثه‌سی تزویجی مجیز اولمیوب زینبی استرقاق وبیعه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک مکاتب قولی عمرو زیدک اذنسز هندی تزوج ایدوب بعده زید مجیز اولمدین فوت اولسه ورثه‌سی عقد مزبوری مجیز اولمیوب رد ایدیجک عقد مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

نکاح العبد والامة والمدبر والمکاتب وام الولد بلا اذن السید موقوف فان اجاز نفذ وان رد بطل ملتقی الابحر

ولو نکح العبد باذن المولی بیع فی مهره قید بالاذن لانه لو نکح بغیر اذنه فان لم یدخل بها فلا حکم له فان دخل بها فلا یخلو اما ان یفرق بینهما المولی فان فرق بینهما فلا مهر لها حتی یعتق لانه دین لم یظهر فی حق المولی من البحر الرائق

زیدک قولی عمرو هندی زیدک اذنیله شو قدر اقچه مهر مسمی ایله تزوج ایلدکدن صکره عمرو فوت اولسه هند زیده مجرد قولک اولمغله مهریمی مالکدن باکه ادا ایله دیمکه قادره اولورمی الجواب اولماز

وذکر فی باب نکاح المحاطیة من الجامع العبد اذا تزوج امرأة بغیر اذن المولی فباعه من انسان فاجازه المشتری تجوز وکذا الامة لو تزوجت بغیر اذن المولی فباعها المولی ممن یحل له الوطی فاجاز المشتری ینفذ نکاحها فان باعها ممن یحل له الوطی فاجاز المشتری فالنکاح لا یجوز لما عرفت

زید عنینک نکیسی اولوب مجبور اولان قولی عمرو نکاحه اذن ویرمکله عمرو دخی هندی شو قدر اقچه مهر ایله تزوج ایتدکدن صکره عمرو آزاد اولمدین فوت اولسه هند اول حفتلکده بولنان زیدک مالندن مهر وحصه زوجه نامنه سنن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

ط
اذا تزوج الرجل امة او مکاتبة او مدبرة او ام ولده یملک بعضها لم یکن ذلک نکاحا من الخانیة فی النکاح

قال رحمه الله الکتابیة اذا کانت تحت مسلم

زید جاریه‌سی هندی قولی عمروه شهود محضرلرنده تزویج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

ط
زید ام ولدی هندی اعتاق ایتمدن شو قدر اقچه مهر مسمی ایله تزوج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

لا نکاح امته او سیدته ای لا یصح نکاح المولی امته سواء کانت مدبرة او ام ولد او مکاتبة او مشترکه درر غرر

بو صورتده زید فوت اولدقده هند ترکه‌دن مهر وحصه نامنه نسنه المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

ط
زید جاریه مدبره‌سی هندی آزاد ایتمدن تزوج ایدوب بعده زید فوت اولسه هند زیده وارثه اولورمی الجواب اولماز

باب نکاح الکافر

ش زیدک زوجهسی هندک زوج آخردن اولوب مشتهاة اولان قزی زینبی شهوت ایله مس ایدوب انزال واقع اولسه هند زیده حرام اولورمی اولور

هند نصرانیه شرف اسلام ایله مشرفه اولدقده زوجی زید نصرانی دخی شرف اسلام ایله مشرف اولسه زید تجدید نکاح ایتمدن هند ایله ازدواج معاملهسی ایتمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید نصرانینک زوجهسی هند نصرانیه شرف اسلام ایله مشرفه اولوب بعده زیده اسلام عرض اولندقده زید ابا ایلسه هند زیددن تفریق اولنورمی
الجواب اولنور

هند نصرانیهنک زوجی زید مسلم فوت اولدقده هند بعد انقضاء العده نفسنی عمرو ذمی‌یه تزویجه قادره اولورمی
الجواب اولور

هند نصرانیهنک زوجی زید مسلم فوت اولدقده هند بعد انقضاء العده نفسنی عمرو ذمی‌یه تزویجه قادره اولورمی
الجواب اولور

یهود طائفهسنک دینلرنده قرنداشی قزین تزوج ایتمک جائز اولمغله زید یهودی قرنداشی قزی هند یهودیه‌یی تزوج ایلسه زید حاکمه مرافعه ایتدکجه هند زیددن تفریق اولنورمی
الجواب اولنماز
ایتمدکجه نسخه

باب المحرمات

زید زوجهسی هندک رضاعا قزی زینبی وطی ایلسه هند زیده حرام اولورمی
الجواب اولور

زید زوجهسی هندک زوج آخردن اولوب مشتهاة اولان قزی زینبی شهوتله مس ایلسه هند زیده حرام اولورمی
الجواب اولور

زیدک زوجهسی هنددن اولوب مشتهاة اولان قزی زینب کیجه ایله قالقوب زیدک دوشکنه وارد قده زیدک الی منتشر اولوب بعض اعضاسی زینبک بعض اعضاسنه بلا حائل شهوتله مس ایلسه هند زیده حرام اولورمی
مماسه اولسه نسخه
الجواب اولور

زید کیجه ایله زوجهسی هنددن اولان قزی زینبک دوشکنه هندک دوشکی اولمق ظنیله واروب لکن بدنی زینبک بدننه اصلا طوقنموب زید واقف اولدقده دونوب کتسه بو مرتبه ایله هند زیده حرام اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجهسی هند وقاین اناسی زینب ایله بر اوطهده یاتورلرکن کیجه ایله زید قالقوب حاجتیه کیدرکن ایاغی من غیر قصد وشهوة زینبک ایاغنه طوقنسه هند زیده حرام اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجهسی هنددن اولوب سکز یاشنده اولان صبیه قزی زینبی کیجه ایله هند ظن ایدوب شهوت ایله مس وتقبیل ایلسه هند زیده حرام اولورمی
الجواب اولماز

زید هندک اعضاسندن بر عضونی شهوت ایله مس ایتدکدنصکره زیدک اوغلی عمرو هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولماز

قال رحمه الله الكتابية اذا كانت تحت مسلم فعدتها عدة المسلمة في الطلاق والوفاة والحرة كالحرة والامة كالامة وان كانت تحت ذمي فلا عدة عليها في الموت والفرقة والمعتدة قول ابي حنيفة الا ان يكون حاملا فتمتنع من التزوج حتى تضع الحمل والمهاجرة لا عدة عليها فان عليها العدة تاتارخان

ولو اسلمت المرأة وابى الزوج ان يسلم فلها النفقة لان الفرقة بالاباء وهو منه بخلاف ما لو اسلم الزوج وابت هي لا يجب لها النفقة لان الامتناع جاء من قبلها ولهذا يسقط به مهرها كله اذا كان قبل الدخول من زيلعي

اذا تزوج الكافر بغير شهود او في عدة كافر آخر وذلك جائز في دينهم ثم اسلما اقرا عليه م الهداية

اذا اسلم احد الزوجين عرض على الآخر الاسلام فان اسلم والا فرق بينهما واباؤه طلاق لا اباؤها من البحر الرائق

ولو كانت الذمية كتابية تعتد من مسلم لم يجز للمسلم ولا للذمي ان يتزوجها في العدة اتفاقا لان العدة تجب ههنا صيانة لماء المسلم شرح المجمع

واراد بحرمة المصاهرة المحرمات الاربع حرمة المرأة على اصول الزاني وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها على الزاني نسبا ورضاعا كما في الوطء الحلال من البحر الرائق

والزنا يوجب حرمة المصاهرة وكذا المس بشهوة من احد الجانبين من ملتقى الابحر

ويشترط ان تكون المرأة مشتهاة [illegible]

صغيرة فزعت في المنام وهربت الى فراش والدها فاخذها فانتشرت آلة ابيها وهي بنت ثمان سنين قال الشيخ الامام ابو بكر محمد بن الفضل احسن ان تحرم والدتها على ابيها حمادية

وقيد بكون اللمس عن شهوة لانه لو كان من غير شهوة لم يوجب الحرمة م البحر الرائق

واطلق في اللمس والنظر بشهوة فافاد انه لا فرق بين العمد والخطأ والنسيان والاكراه حتى لو ايقظ زوجته ليجامعها فوصلت يده الى بنته منها فقرصها بشهوة وهي ممن يشتهى يظن انها امها حرمت عليه الام حرمة مؤبدة م البحر الرائق

وفي المحيط قال صدر الشهيد ان في اللمس والنظر لا يفتى بالحرمة الا اذا تبين انه بشهوة وفي القبلة يفتى بها ما لم يتبين انه بلا شهوة ويستوي ان يقبل الفم او الذقن او الخد او الراس وقيل ان قبل الفم يفتى بها وان ادعى انه بلا شهوة وان قبل غيره لا يفتى الا اذا ثبت الشهوة قهستاني

زید هندک اعضاسندن بر عضونه شهوت ایله مس ایلسه زیدک اوغلی عمرو هندک قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی
اولور صح

زید زوجه‌سی هندک زوج آخردن عمرودن زوجه‌سی زینبدن اولان قزی خدیجه‌یه تزوج ایتمک جائز اولورمی
اولور

زید هندی تزوج و دخول ایتدکدن صکره زیدک زوجه‌سی آخردن اولان اوغلی عمرو هندک اناسی زینبه تزوج ایتمک جائز اولورمی
اولور

لو قال لامرأته هذه اختی او ابنتی او امی ولها نسب معروف لم یفرق بینهما وان ثبت علی ذلک لانه اقر بکذبا من الخلاصة

زید عمروه لواطه ایتدکدن صکره زید عمروک قزی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی
اولور

زید اوغلی عمرو متوفانک زوجه‌سی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی
اولماز

زید جاریه‌سی هندی شهوت ایله اوپدکدن صکره زید فوت اولوب اوغلی عمروی ترک ایلسه هندک وطئی عمروه حلال اولورمی الجواب اولماز

زید باباسنک بابا عمرو متوفادن کندویه انتقال ایدوب عمروک موطوءه‌سی اولان جاریه‌یی وطئی ایتمک حلال اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک قزی هندی تزوج ایتدکدن صکره زید هندک اوغلی قدر ولیسه هندک عمرودن نسبی ثابت ایکن مجرد زیدک بو بیله دیمسیله هند زیده حرام اولورمی
نسخه معروف
الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هندک زوج آخردن اولان اوغلی عمرو متوفانک زوجه‌سی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز
ایدوب هند ایله جمع صح

زید زوجه‌سی هندک لاب ار قرنداشی عمروک لام قز قرنداشی زینبی تزوج ایدوب هند ایله جمع ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید عمروک قزی هندی تزوج ایتدکدن صکره عمروک معتقه‌سی زینبی هندک اوزرینه تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هندی تطلیق ایلدکدن صکره بعد انقضاء العدة زید هندک قز قرنداشی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هند فوت اولدقدن صکره بر قاچ کون مرورنده زید هندک قز قرنداشی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید هنده نامزد اولدقدن صکره زید هندی تزوجدن فارغ اولوب هندک قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید زوجهٔ مدخول بهاسی هندک زوج آخردن اولان اوغلی عمروک قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز
نسخه زوجه مخلوقه‌سی

زید مزنیه‌سی هندک رضاعا قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه لواطه ایتدکدن صکره زید عمروک قزی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید اوکی اوغلی عمرو متوفانک زوجه‌سی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هنددن متولد اوغلی عمرو زیدک زوجهٔ اخراسی زینبک زوج آخردن متولده قزی خدیجه‌یه تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زیددن اولان قزی هندک زوج آخری عمرودن اولان اوغلی بکره محرم میدر الجواب دکلدر
زوجه اخراسندن
ربیبه

زید لاب قز قرنداشی هندک اوغلنک قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زیدک لابوین قز قرنداشنک اوغلنک قزی هند زیده محرم میدر الجواب محرمدر

وقال الفقیه ابو اللیث ما دون تسع سنین لا یکون مشتهاة وعلیه الفتوی خانیه

وفی واقعات الناطفی اذا قصد ان یقیم امرأته علی فراشه فتهیء معها وهی نائمة ومعها ابنته المشتهاة فوصل یده الی ابنته فقرصها باصبعه وظن انها المرأة ان کان بشهوة حرمت علیه امرأته وان کان یحسبها امرأته لانه بشهوة وان کان مدة له وقت الملابسة لا تحرم لانه لم توجد مسها بشهوة
من المحیط

والمختار فی حق المشتهاة بنت تسع سنین قال صاحب المحیط ولا یفتی فی بنت سبع او ثمان بالحرمة الا اذا بلغ التابع وبان انها غلبة ضخمة مجیز یفتی بالحرمة

وفی المحیط رجل له جاریة قد وطئها لا تحل لابنه وانما کانت فی غیر ملکه فقال قد وطئتها تحل ملکه لابنه ان یکذبه و یطئها لان الظاهر یشهد له ولو اشتری جاریة من ابیه یسعها ان یطئها حتی یعلم ان الاب وطئها
من البحر الرائق

قالوا لا بأس بان یتزوج الرجل امرأة ویتزوج ابنه امها او بنتها
من البحر الرائق

یجوز اخت ابنه من النسب مثل الاخ فی الاب اذا کان له اخت من امه جاز لاخیه من ابیه ان یتزوجها
من الهدایة

وحلیلة الاب بملک بنکاح او بیمین والاجداد من قبل الاب والام وان علوا حرام من الظهیریة

یجوز اخت ابنه
واصلها ان زینب حرة وان کان جدتها عارضیة فیجوز تزوجها علی الحرمة الاصلیة خط ابو السعود افندی

وتحرم بنات ابن المرأة شرح المختار

وفی القنیة زنی بامرأة تحرم علیه بنتها من البحر الرائق

وتحرم بنات الاولاد وبنات الاخوة والاخوات وان نزلن من شرح الطحاوی

حرم علیه بنت اخیه وان سفلت شرح المجمع

ویحل لاصول الزانی وفروعه اصول المزنی بها وفروعها
من البحر الرائق

زید اناسنک لابوین قزقرنداشی هندک قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی اولور ۹

زیدک زوجه‌سی هند دن اولان اوغلی عمرو زیدک ام ولدی زینبک زوجی بکردن اولان قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولورمی اولور ۱۰

زید اوکی اناسی هندک رضاعا قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی اولور ۹

زید صغیره قزی هندی قاضی اذنسز عمروه تزویج ایتسه صحیح اولورمی اولور

زید مزنیه‌سی هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید هند اجنبیه‌یی اخت انا ایدندکدن صکره هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولور

هند اجنبیه زیده نامحرم اولدقدن صکره عقد نکاح اولنمدین زید هنده قزقرنداشم اول دیسه زید هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولور

زید اناسی هندک لابوین قزقرنداشی زینبک قزی خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید اناسی هندک اوکی اناسی زینبی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید سنا کندودن اکبر اولان قرنداشی عمرو متوفانک زوجه‌سی هندی بعد انقضاء العده تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

درت زوجه‌سی اولان زید هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

باب الاولیاء والاکفاء

هند صغیره‌نک ولیسی اذنسز نفسنی زیده تزوج ایلسه عقد مزبور صحیح نافذ اولورمی
الجواب اولماز

ممیز اولان زید صغیر ولیسی اذنسز هندی تزوج ایلسه عقد مزبور نافذ اولورمی الجواب اولماز

معتوه اولان زید ولیسی اذنسز هندی تزوج ایلسه عقد مزبور نافذ اولورمی الجواب اولماز

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید هندی تزوج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

هند خسته اولوب عقلی بالکلیه زائل ایکن نفسنی عمروه تزویج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زیدک قزی هند بالغه ایکن زیدک اذنسز عمرو صغیره قاضی اذنسز تزویج ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

هند بالغه نفسنی عمروه تزویج ایتدکده قاضی اذنی بولنماسه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

هند بالغه نفسنی مهر مثلیله کفوی زیده تزویج ایلسه هندک باباسی بکر اوکم بونمادیو عقد مزبوری فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند نفسنی کفوی زیده مهر مثلیله تزویج ایلسه اوغلی عمرو عقد مزبوره رضام یوقدر دیو هندی زیددن تفریقه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند بالغه‌نک ولی اقربی باباسی زیدک اذنسز نفسنی کفوی اولمیان عمروه تزویج ایدوب لکن هندک عمرودن ولدی اولماسه زید فسخ ایلسه ...

لد ظاهر من اجنبیة کان باطلا لعدم معنی الظهار لانه تشبیه بالحرمة فلایکون منکرا من القول وزورا
غایة البیان

فالتشبیه بکونها امی واختی فانه لیس بظهار کما فی مبسوط صدر الاسلام العتابی فهستانی

وتحل بنات العمات والخالات م فتح القدیر

ولا تحل له امرأة اجداده م البزازیه

ولم ار هذه المسئلة لکن یستنبط من الحکم الاستفاء ومن السکوت من تحریمها فی اسباب التحریم ویستفاد ایضا من المسئلة الواردة فی الحضانة من ان الحاضنة اذا نکحت غیر محرم سقط حقها الا اذا کان زوجها عم الصغیر
من البزازیه

الصبی لا یصح عقده من البزازیه

ولا ولایة لمجنون من بزازیه

والمجنون لا یصح عقده من الهدایه

وکذا لو کان لها ولی فان الاب یزوجها کان للقاضی ان یاذن لها بالزوج وان لم یکن لها ولی واردت الاحتیاط ترفع الامر الی القاضی حتی یزوجها القاضی باذنها او یاذن ولیها بالنکاح وان اکرهت ان ترفع الامر الی القاضی فطالبت اباها بالتزویج فزعم الاب انه کان زوجها وهی صغیرة من رجل غائب فاقامت الاب بینة علی ذلک قالوا لا تلتفت الی بینته لانها قامت علی غائب لیس عنه خصم حاضر وللاب ان یزوجها فان ابی الاب رفع الامر الی القاضی حتی یزوجها او تنعقد بنفسها م قاضیخان

اعلم ان الحرة العاقلة البالغة ثیبا کانت او بکرا اذا زوجت نفسها بلا ولی فعند ابی حنیفة وزفر رحمهما الله ینعقد النکاح وینفذ حلالا وعند مالک والشافعی رحمهما الله لا ینعقد وابو یوسف رحمه الله کان یقول انه لا ینعقد الا بولی اذا کان لها ولی ثم رجع وقال ان کان الزوج کفوا لها نفذ نکاح حرة مکلفة بلا ولی جامع الرموز جاز والا فلا ثم رجع وقال جاز سواء کان الزوج کفوا لها او لم یکن هذا علی ما ذکره السرخسی فی شرح الکافی وقال ابو جعفر الطحاوی فی شرح الآثار لا یجوز النکاح الا بولی علی مذهب ابی یوسف ومحمد رحمهما الله تعالی وجعل هذا القول عن ابی یوسف قوله المرجوع الیه علی خلاف ما ذکره السرخسی وهو اقدم من السرخسی واعلم بمذاهب اصحابنا وهو موافق لما ذکره الکرخی فی مختصره اصلاح الایضاح فی باب الولی

نفذ نکاح حرة مکلفة بلا ولی وله الاعتراض فی غیر الکفو وروی الحسن عن الامام عدم جوازه وعلیه فتوی قاضیخان ملتقی الابحر

هند صغیره‌نك ولایت تزویجی اناسی زینب ایله لابوینی قرنداشی
خدیجه‌دن هانکیسنکدر الجواب زینبکدر صح

هندی عمرودن حاکم تفریق ایتدیرمکه قادر اولورلر می الجواب
اولور

هند بالغه نفسنی ولی اقربی لابوین عمی عمرونك اذنسز کفوی اولمیان بکره
تزویج ایدوب لکن بکردن ولد کتورمسه عمرو راضی اولمیوب هندی بکردن
حاکمه تفریق ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

طفوز یاشنی تکمیل ایدوب حیض سنك بلوغه محتمل اولان هند حیض کوروب
بالغه اولدم دیو اقرار ایتدکدنصکره نفسنی مهر مثلیله کفوی عمروه تزویج ایتسه
ولی اقربی جده‌سی زینب اذنم بولنمادی دیو عقد مزبوری فسخه
قادره اولورمی الجواب اولماز

هند مسلمه بالغه‌نك ولی اقربی زید هندك رضاسیله قبطی اولان عمرو مسلمه
نکاح صحیح ایله تزویج ایتدکدنصکره هند نادمه اولوب عمرو قبطی اولمغله نکاح
صحیح اولماز دیو عقد مزبوری فسخه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید قزی هند بالغه‌یی هندك اذنی‌یله قولی عمروه تزویج ایلسه هندك اناسی
زینب اذنم بولنمادی دیو عقد مزبوری فسخه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید قزی هند بالغه‌یی هندك اذنسز عمروه شو قدر اقچه مهر مسمیه‌یله تزویج ایدوب
بعده زید عقد مزبوری هنده اعلام ایتدکده هند سکوت ایلسه عمرو هنده دخول
مراد ایتدکده هند نادمه اولوب عقد مزبوری فسخه قادره
اولورمی الجواب اولماز

هند بکر بالغه‌یه ولی اقربی لابوین عمی زید هندك اذنسز عمروه شو قدر اقچه
مهر مسمیه‌یله تزویج ایتدکدنصکره هنده اعلام ایدوب (زید هنده محرر اولدینی تزویجی) هند سکوت ایدوب
ورت ایکی مرور ایتدکدنصکره هند راضیه اولمادم دیوب نفسنی بکره تزویج
ایلسه عقد ثانی صحیح اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

زید صغیرك ولایت تزویجی لابوین عمی اوغلی عمرو ایله اناسی زینبدن
هانکیسنکدر الجواب عمرونکدر

جنون مطبق ایله مجنون اولان زیدك ولایت تزویجی لابوین قرنداشی
خدیجه ایله اناسی هنددن هانکیسنکدر الجواب هندکدر

هند صغیره مسلمه‌نك اناسی زینب کافره اولوب هندك اهل اسلامدن (باباسنك لابوین) خاله‌سی اوغلی عمرودن غیری کمسنه‌سی اولماسه هندك ولایت تزویجی زینب
ایله عمرودن هانکیسنکدر الجواب عمرونکدر

هند صغیره‌نك ولی اقربی اناسی زینب حاضره ایکن زینبك اناسی خدیجه زینبك
اذنسز هندی عمروه تزویج ایلسه عقد مزبور نافذ اولورمی الجواب اولماز

ویفتی بما ذکر فی اتباعه ان الام مقدم علی الاخت
خ من البزازیه فی نکاح الصغیر

والتفریق الی القاضی کما فی خیار البلوغ وما لم یفرق فاحکام النکاح
ثابتة ضرورة انه ثابت والطلاق یتصرف فی النکاح والقاضی
یفسخ اصل النکاح فلا یکون طلاقا ذکره فی مختارات النوازل (ایضاح)

ولو نکحت غیر کفو فرق المولی لما ذکرنا وهذا ظاهر فی
انعقاده صحیحا وهو ظاهر الروایة عن الائمة الثلثة
فینبغی احکامه فی ارث وطلاق وقد مناه انه یشترط
فی هذه الفرقة قضاء القاضی قال المصنف رحمه الله فرق
القاضی بینهما بطلب المولی لکان اظهر من البحر الرائق

نفذ نکاح حرة مکلفة بلا ولی جامع الرموز

واذا نفذ بلا ولی فلان ینفذ بلا اذن قاضی کان بالطریق
الاولی من المحل المزبور

وینفذ نکاح الحرة العاقلة البالغة برضاها وان لم یعقد علیها
ولی بکرا کان او ثیبا عند ابی حنیفة وابی یوسف فی
ظاهر الروایة وعن ابی یوسف انه لا ینعقد الا بولی وعند
محمد ینعقد موقوفا من الهدایة

نفذ نکاح حرة مکلفة ولو من غیر کفو ور وی الحسن
بلا ولی وله الاعتراض هنا ای للولی الاعتراض من
غیر کفو ور وی الحسن عن ابی حنیفة عدم جوازه ای النکاح
من غیر کفو وعلیه الفتوی قاضیخان

واذا تزوجت بغیر کفو جاز للاولیاء التفریق بینهما
مجمع البحرین

وکذا ای للولی الاعتراض من غیر کفو ان شاء فسخ وان
شاء اجاز ما لم تلد منه واما اذا ولدت منه فلیس
للاولیاء حق الفسخ کیلا یضیع الولد بعدم مربیه کذا فی
الخانیة والخلاصة من الدرر

ولا یجوز تزویج البنت البالغة بغیر اذنها الا ان یجیزه بقول
او فعل یدل علی الرضاء من تمکینها نفسها او مطالبة
بالمهر والنفقة او قبول المهر والهدیة للامام السرخسی

ولغیر العصبات من الاقارب ولایة تزویج الصغیر والصغیرة
ایضا عند عدم العصبات کالام والاخت وهذا عند ابی حنیفة رحمه الله
من مختارات النوازل

والولی هو العصبة نسبا او سببا علی ترتیب الارث
وابن المجنون مقدم علی ابیه خلافا لمحمد ولا ولایة لعبد
ولا صغیر ولا مجنون ولا کافر علی ولده المسلم فان
لم یکن عصبة فللام ثم للاخت لابوین ثم الاخت
لاب ثم لولد الام ثم لذوی الارحام الاقرب
فالاقرب التزویج عند الامام خلافا لمحمد وابو یوسف
مع محمد فی الاشهر ملتقی الابحر

وان تزوجها الابعد والاقرب حاضر یتوقف علی اجازة
الاقرب فان کان الاقرب غائبا غیبة منقطعة
جاز نکاح الابعد عندنا قاضیخان

عمرو اوغلی بکر ایله [illegible] نفسنکدر

هند قزنی

ما ثبت لجماعة فهو بينهم على سبيل الاشتراك الا في ما لا يتجزأ الا ولي منها ولاية الانكاح للصغير والصغيرة ثابتة للاولياء على سبيل الكمال اي لكل واحد من الاولياء
انكاح الصغير والصغيرة اذا كانوا متساوين في الدرجة وفي شرح الكنز للمصنف في فصل الاكفاء رضى بعضهم من الاولياء المستويين في الدرجة كرضى كلهم
حتى لا يتعرض واحد منهم بعد ذلك وقال ابو يوسف رحمه الله لا يكون كالكل كما اذا اسقط احد الدائنين حقه من المشترك ولهما انه حق واحد لا يتجزى
فيثبت لكل على الكمال كولاية الامان قيد بالاستواء احترازا عما اذا رضي الابعد فان للاقرب الاعتراض كذا في فتح القدير وغيره انتهى

11 شرح الاشباه لبيري افندي في النكاح

هند صغيره قزى زينبي ولى اقربى اولان عمى عمرو كفو ايله مهر مثليله كفو بكره
تزويج ايتدكده نفسكره عمرو عقد مزبوري فسخ ايتمبوب موقوف ايكن زينب
بالغه اولوب عقدى اجازه اولسه عمرو اذنم بولنماديغى جهتله عقد مزبوري فسخه
قادر اولورمى الجواب اولماز

هند صغيره نك ولى اقربى اولان عمى زيد سكز ساعتلك بعيد اولان ديارا آخره
ايكن اناسى زينب صغيره يى زيدك اذنسز عمروه تزويج ايلسه عقد مزبور نافذ
اولورمى الجواب اولماز

بو صورتده زيد عقد مزبوره مجيز اولميوب صغيره يى مهر مثليله كفو بكره تزويجه
قادر اولورمى الجواب اولور

هند صغيره نك ولى اقربى باباسى زيد مدت سفر بعيدا اولان آخر دياره اولمغله صغيره نك
اناسى زينب هندى كفو خاطبى عمروه مهر مثليله تزويج ايلسه زيد كلدكده اذنم بولنمدى
ديو عقد مزبوري فسخه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد متوفانك صغيره قزى هندى ولى اقربى اناسى زينب مهر مثلى ايله كفو عمروه
تزويج ايتسه هندك اناسنك باباسى بكر اذنم بولنماديغى جهتله عقد مزبوري فسخه
قادر اولورمى الجواب اولماز

هند صغيره نك ولى اقربى اولان عمى زيد صغيره يى كفوى اولان صغير اوغلى
عمروه مهر مثلى ايله تزويج ايلسه هندك اخ لابوين عمى بكر اذنم بولنمدى ديو عقد
مزبوري فسخه قادر اولورمى الجواب اولماز

هند صغيره نك ولى اقربى لابوين عمه سى زينب صغيره يى مهر مثلى ايله كفوى
عمروه تزويج ايلسه صغيره نك آخر عمه سى خديجه اذنم بولنمدى ديو عقد مزبوري فسخه
قادر اولورمى الجواب اولماز

بو صورتده خديجه اذنم بولنمدى ديو صغيره يى بكره دخى تزويج ايلسه عقد ثانى صحيح
اولورمى الجواب اولماز

هند صغيره نك باباسى زيد حاضر ايكن هندك اناسنك باباسى عمرو هندى
زيدك اذنسز بكره تزويج ايلسه عقد مزبور نافذ اولورمى
الجواب اولماز

بو صورتده زيد عقدى مجيز اولمادن هند بالغه اولسه هند مجيزه اولميوب عقد
مزبوري فسخه قادره اولورمى الجواب اولور

زيد صغيرك ولى اقربى لابوين عمى اوغلى عمرو حاضر ايكن زيدك اناسى هند عمروك
اذنسز زينبى شوقدر اقچه مهر مثلى ايله زيده تزويج ايدوب بعده عمرو مجيز اولمدن
زيد قبل البلوغ والدخول فوت اولسه زينب تركه زيددن مهرده حصه نامنه
نسنه المغه قادره اولورمى الجواب اولماز

هند صغيره يى باباسنك باباسى وولى اقربى زيد عمروك اوغلى بكره شوقدر اقچه

ثم اذا اجتمع للصغير والصغيرة وليان كالاخوين والعمين فايهما
تزوج جاز عندنا وان زوجها على التعاقب جاز الاول
دون الثاني وان زوجها كل واحد منهما من رجل آخر فوقعا
معا او لا يعلم ايهما اول بطل العقد قاضيخان

وللابعد التزويج بغيبة الاقرب غيبة منقطعة فسرها بعضهم
بان يكون في بلدة لا يصل اليها القوافل في السنة الا مرة وهو
اختيار القدوري وقيل ادنى مدة السفر لعدم نهاية في السفر
اذ ليس لما تقتضى منه السفر نهاية فاعتبر الادنى وهو اختيار القضاة
ابو علي النسفي وسعد بن معاذ المروزي وصدر الاسلام البزدوي
والصدر الشهيد وعليه الفتوى كذا في الكافي وقيل لم ينتظر الكفو
الخاطب الخبر منه وهو اختيار بعض الائمة السرخسي حيث قال
الاصح انه اذا كان في موضع لو انتظر حضوره او استطلاع
رايه ليفوت الكفو الذي حضر فالغيبة منقطعة والا فلا لان
ولاية نظرية ولا نظر في ابقاء ولايته من الدرر في باب الكفو

قال رحمه الله ولو توارثا قبل الفسخ لان النكاح صحيح والملك به ثابت
فاذا مات احدهما فقد انتهى النكاح سواء مات قبل
البلوغ او بعده لان الفرقة لا تقع الا بقضاء القاضي فيتوارثان
ويجب المهر وان مات قبل الدخول كما لو وجد الاعتراض بعدم
الكفاءة فمات احدهما قبل الفسخ بخلاف الموقوف والفاسد
من الزيلعي

واذا مات احد الزوجين قبل البلوغ ورثه الآخر وكذا اذا مات
احدهما بعد البلوغ قبل قضاء القاضي بالتفريق يرثه الآخر
لان العقد صحيح فتوارثا بالموت لانه الشيء بانتهائه يتقرر
في بيان الروايات

الولي في النكاح العصبة ثم مولى الموالاة ثم السلطان ثم القاضي
الدرر في منثوره ذلك غزمي

واذا زوج الاب ابنته الصغيرة وزاد في مهرها امرأته جاز
وهذا عند ابي حنيفة رحمه الله وقالا لا يجوز من الهداية

والولي العصبة على ترتيب الارث والحجب اي قدم الجزء وان سفل
ثم الاصل وان علا ثم جزء الاصل القريب كالاخ ثم بنيه وان سفلوا
ثم العم جزء الاصل البعيد كالعم ثم بنيه وان سفلوا ثم عم ابيه
ثم بنيه وان سفلوا ثم الام ثم ذوي الارحام الاقرب فالاقرب
صور التركة في بابه لولي
والكفو ملخصا في المتن
والشرح

هند صغیره‌نك ولی اقربی ابوین عم زید مسافه سفر بعید اقرباء رحم اولمغله هندك
زید دن صکره ولی اقربی اولان اناسنك لابوین خالی عمرو هندی کفو خالی بکره مهر
مثلیله تزویج ایلسه زید کلدکده اذنم یوق ایدی دیو عقد مزبوری فسخه قادر اولور می

جنون مطبق ایله مجنونه اولان زینبك ولی اقربی لابوین عمی
عمرو هندی مهر مثلی اولان شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله زیده تزویج
ایتدکدن صکره زید فوت اولسه هند زیدك ترکه سندن مهر مسماسینی
وماعدادن حصه سنی المغه قادره اولور می اولور

مهر ایله تزویج عمرو دخی بکرا یجون تزوج ایتدکدن صکره بکر صغرنده فوت اولسه
هند بکرك ترکه سندن مهرینی وماعدادن حصه سنی المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك جده سی و ولی اقربی هند زینبی زیده مهر مثلی ایله شو قدر اقچه به
شهود محضرلرنده تزویج ایتدکدن صکره زید بالغ اولمدین قبل الدخول فوت
زینب زیده وارثه اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك ولی اقربی لابوین عمی عمرو صغیره قزی هندی مهر مثلی ایله شهود محضرنده
زیده تزویج ایتدکدن صکره زید قبل البلوغ فوت اولسه هند زیده وارثه
اولورمی الجواب اولور

هند صغیره‌نك ولی اقربی خاله سی اوغلی عمرو حاضر ایکن قاضی صغیره‌نك غیروك
اذنسز تزویجه قادر اولورمی الجواب اولماز

قاضینك غیری ولیسی اولمیان هند صغیره‌یی مهر مثلی ایله کفوی عمروه تزویج
ایلسه عقد مزبور نافذ اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده قزی هند صغیره‌یی عمی اوغلی عمروه شهود محضرلرنده تزویج
ایدوب عمرو دخی قبول ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولور

محمود السحال اولان زید قزی هند صغیره‌یی ازادلو قولی عمروه تزویج ایتدکدن
صکره هند بالغه اولوب عقد مزبوری خیار بلوغ ایله فسخه قادره
اولورمی الجواب اولماز

هند بکر صغیره‌یی ولی اقربی اناسی زینب کفوی زیده مهر مثلی ایله تزویج ایتدکدن
صکره هند بالغه اولوب عقد مزبوره عالمه اولدقده سکوت ایدوب نفسنی
اختیار ایتمسه هند بر مرورنده عقد مزبوری خیار بلوغ ایله
فسخه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره‌یی اب وجدی اولمیان ولی اقربی عمرو مهر مثلی ایله کفوی بکره تزویج
ایتدکدن صکره هند بالغه اولدقده بکر غائب ایکن عقد مزبوری خیار بلوغ ایله
حاکمه فسخ ایتدرسه عقد مزبور منفسخ اولوب هند نفسنی اخره
تزویجه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره‌یی ولی اقربی اناسی زینب زیده تزویج ایتدکدن صکره هند بالغه اولدیغی
آنده نفسنی اختیار واشهاد ایدوب خیار بلوغ ایله عقد مزبوری زیدك حضورنده
حاکمه فسخ ایتدیرمکه قادره اولورمی الجواب اولور

هند صغیره‌یی ولی اقربی عمه سی زینب زیده تزویج ایتدکدن صکره هند بالغه اولدیغی
آنده نفسنی اختیار واشهاد ایدوب خیار بلوغ ایله عقد مزبوری زیدك حضورنده
حاکمه فسخ ایتدیروب لکن نفسنی اخره تزویجه قادره اولورمی الجواب اولور

وان مات احدهما قبل التفریق بلغ اولا ورثه الآخر لصحة النکاح
بینهما قبل التفریق مع منه وقایه قوله صحة النکاح بینهما ویجب المهر کله
ولو مات قبل الدخول کما وجد الاعتراض بعدم الکفاءة فمات احدهما
قبل القضاء بالفسخ اخی چلبی

والولی هو العصبة نسبا او سببا علی ترتیب الارث فان لم یکن
عصبة فللام ثم للاخت لاب وام ثم للاخت لاب ثم لولد الام ثم لذوی
الارحام الاقرب فالاقرب التزویج عند الامام ملتقی الابحر ملخصا

ثم ای الولی بعد العصبة المذکورة الام ثم الاخت ثم ذوی الرحم
الاقرب فالاقرب ثم السلطان لقوله علیه الصلوة والسلام
السلطان ولی من لا ولی له ثم قاضی کتب فی منشوره ای مکتوبه
المعطی من قبل السلطان ذلك ای تزویج من لا ولی لها
درر غرر فی باب الولی
ملخصا

الولایة الخاصة اقوی من الولایة العامة ولهذا قالوا القاضی لا یزوج الیتیم
والیتیمة الا عند عدم ولی لهما فی النکاح ولو ذا رحم محرم او اما او معتق
اشباه فی القاعدة الساعة ای اعمال الکلام
اولی من اهماله فی القاعدة السابعة عشر

اما المریض فلا ینافی اهلیة الحکم ای ثبوت وجوبه علی
الاطلاق سواء کان من حقوق الله تعالی کالصلوة
او من حقوق العباد کالقصاص ولا اهلیة للعبادة لانه
لا یخل بالعقل ولا یمنعه من استعماله حتی صح نکاح المریض
وطلاقه والعقد تصرفاته وجمیع ما یتعلق العبادة من
کشف البزدوی

فی رجل زوج صغیرته فی مرضه لرجل بمهر معلوم بحضرة شهود
ثم مات هل ینعقد النکاح فی المرض وهل للاولیاء
ان یترجعوا النکاح بالطلاق او غیره ام لا الجواب لیس
لهم الا طالته اذ الولایة لا تبطل بمجرد المرض مع سلامة
العقل المرتب علیه صلاح التصرف من فتاوی خیر الدین

الوصی لا یملك تزویج الصغیرة وان اوصی الیه الاب بالنکاح
الا اذا کان الموصی عین رجلا فی حیاته للتزویج فزوجها
من فتح القدیر

حش
ثم ان زوجها الاب او الجد بعده من غیر کفو او بغبن فاحش
لزم النکاح قهستانی

فیه اشارة الی ان هذا فرقة بغیر طلاق فان دخل بها لزم المهر
والا فلا والی انها لا یصح الفسخ بغیبة الزوج والا لزم
القضاء علی الغائب وکذا فی کل فرقة یحتاج الی القضاء
قهستانی

زیدام

زید صغیره قزی هندی عمروه تزویج ایلسه هند بالغه اولدقده عقد مزبوری خیار بلوغله فسخه قادره اولورمی
اولماز

هند صغیره‌نك ولی اقربی اناسی زینب هندی کفوی زیده شو قدر اقچه مهر مؤجل تسمیه سیله تزویج ایدوب زید دخی هندك ولی‌ی اننه کوندن صکره هند بالغه اولوب عقد مزبوری حاکمه فسخ ایتدیرسه هند مهر مسماده زید دن المغه قادره اولورمی
اولور

زید صغیر کسه عمرو دولی اقربی عمرو زیده هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزویج اینه کدن صکره قبل الدخول زید بالغ اولوب خیار بلوغله عقد مزبوری حاکمه فسخ ایتدیروب هند مهر مسمانك نصفنی زید دن المغه قادره اولورمی
اولماز

زید ام ولدی هندی عمروه تزویج ایتدکدن صکره زید هندی اعتاق ایلسه هند اول مجلسده نفسنی اختیار ایدوب خیار عتق ایله عقد مزبوری فسخه قادره اولورمی

باب المهر

زید هندی شهود محضرلرنده هندی تزویج ایتدکده مهر تسمیه اولنمیوب بعده زید هنده داخل اولدقدنصکره بر سنه اوزرینه تراضی بولنمدین زید هندی تطلیق ایلسه هند زید دن نه مقدار مهر الور **الجواب** مهر مثل الور

زید هندی شهود محضرلرنده تزوج ایتدکدنصکره مهر تسمیه اولنمیوب بعده بر سنه اوزرینه تراضی بولنمدین زید فوت اولسه هند ترکهٔ زید دن نه مقدار مهر الور **الجواب** مهر مثل الور

زید شو قدر بیك اقچه مهر تسمیه سیله هندی تزوج ایدوب مهر معجل ذکر و تسمیه اولنماسه حالا هند فوت اولدقده زید سائر ورثه یه مهر مسمادن حصه ویررلرکن ورثه زیده مجرد ولاتمزده مهر معجل دخی تسمیه اولنه کلمش در اولمغین مهر معجل حقی لازم اولمش اولور بزه مهر معجلدن دخی حصه ویر دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید هندی اوتوز درهمدن اقل اولان شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج و دخول ایتدکدنصکره زید هندی تطلیق ایلسه هند زید دن تماما اون درهم کموش المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره نکاح قائم ایکن زید صحتنده هندك مهرینی اوزرینه شو قدر اقچه زیاده ایدوب هند دخی قبول ایدوب بعده زید فوت اولسه هند ترکهٔ زید دن مهر مسمادن زیاده سنی المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی بر معین ملك منزلی ایله یا عجمیه و شو قدر اشیاء معینه‌یی اوزرینه مهر معجل اولمق اوزره تزوج ایتدکدن صکره زید فوت اولسه هند اول منزلی و یا عجمیه واشیایی المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی شو قدر اثواب معینه مهر معجل تسمیه سیله تزوج و دخول ایدوب اثواب مزبوره‌یی هنده ویردکدنصکره عمرو اثواب مزبوره‌یه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم هنددن السه هند اثواب مرقومه‌نك قیمتلرینی زید دن المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی شو قدر اثواب مهر معجل اوزرینه تزوج ایدوب اثواب مزبوره‌یی هنده ویردکدنصکره زید قبل الدخول والخلوه هندی تطلیق ایلسه زید اثواب مزبوره‌نك نصفنی هنددن استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی شو مقوله شو قدر اثواب مهر معجل تسمیه سیله تزوج ایدوب بعده

ومنها الحرية فالمملوك كيف كان لا يكون كفوا للحرة والمعتق ابوه لا يكون كفوا للمرأة التي لها ابوان في الحرية ومن له ابوان في الحرية يكون كفوا لمن له اباء في الحرية — من الخانية

الجواب اولور

المهر المسمى على وجهين معجل ومؤجل معروف فان سمى لزم ما كان عند قبلها او ماتت عنها ونصفها ان طلقها قبل الدخول بها وان سمى المعجل ودون المؤجل فلها لا غير ولا يؤمر لها مهر المثل ان دخل بها او مات — م المحيط

وهي لازمة له بشرط قبولها في المجلس على الاصح كما في المعراج — م البحر الرائق

وان نكح معتدة من بائن ثم طلقها قبل الدخول لزم مهر كامل وعند محمد نصف مهر واتمام الاول — ملتقى الابحر

يصح النكاح بلا ذكره ومع نفيه واقله عشرة دراهم ولو سمى دونها لزمت العشرة — م الدر المزبور

اقل المهر عشرة دراهم عندنا وهو حق الشرع والتبليغ الى مهر المثل حق الاولياء والاستيفاء والاسقاط بعد ما ثبت حق المرأة فان سمى عشرة وما زاد فعليه المسمى ان دخل بها او مات عنها وان طلقها قبل الدخول بها والخلوة فلها نصف المسمى بالنص وان سمى اقل من عشرة دراهم فلها العشرة عندنا لقوله عليه الصلوة والسلام لا مهر اقل من عشرة دراهم ولان وجوب العشرة حق الشرع فلا ينقص منها اظهارا لشرف المحل فيتقدر بماله خطر وهو العشرة استدلالا بنصاب السرقة — مختارات النوازل في المهر

وان زاد في مهرها بعد العقد لزمت وتسقط بالطلاق قبل الدخول — ملتقى

وعن الفقيه ابو الليث جدد العقد يجب كلا المهرين وذكر القاضي انه لا يجب الثاني الا اذا قصد الزيادة على الاول والزيادة جائزة عندنا حال قيام العقد — م فتاوى وافعات المفتين في المهر

واذا تزوجها على حيوان من غير موصوف صحت التسمية ولها الوسط منه والزوج مخير ان شاء اعطاها ذلك وان شاء اعطاها قيمته ومعنى هذه المسئلة ان يسمي جنس الحيوان دون الوصف بان تزوجها على فرس وحمار اما اذا لم يسم الجنس بان تزوجها على دابة لا تجوز التسمية ويجب مهر المثل — م الهداية

ولو تزوج امرأة على عبد او ثوب صحت التسمية ولها الوسط من ذلك ولا يجب مهر المثل والزوج بالخيار ان شاء اعطاها قيمة الوسط — قاضيخان

الوسط
ولو تزوجها علی عبد او ثوب هروی فالتسمیة صحیحة فلها الوسط والزوج بالخیار بین وقیمته
والواجبه وکذا فی الکفایه فی المهر

وفی جامع الجوامع الجاریة الوسط
السندیة والاعلی الرومیة والترکیة
والادون الزنجیة والهندیة عرفاً
عن ابی حنیفة علی عرف زمانه فی نکاح تاتارخانیه

بنده و بر مدت زید هنده دخول ایلسه هند اثواب مزبوره نك وسطنی
یاخود قیمتلرینی زیددن المغه قادره اولورمی

الجواب اولور

زید هندی بر جاریه مهر معجل التسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره و بر مدت زید
فوت اولسه هند زیدك ترکه سندن بر وسط جاریه یاخود جاریه نك
قیمتنی المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید هندی شو مقوله بر حیثیت اولورن بلازك مهر معجل ایله تزوج و دخول
ایتدکدنصکره و بر مدت زید فوت اولسه هند اول بلازکلرین وسطلرینی
یاخود قیمتلرینی ترکه زیددن المغه قادره اولورمی

الجواب اولور

زید هندی شو قدر اثواب مهر معجل التسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره و بر مدت
هند فوت اولسه هندك سائر ورثه سی اثواب مرقومه نك وسطلرندن یاخود
قیمتلرندن حصه لرینی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید هندی شو قدر اقچه مهر التسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره زفاف واقع اولوب
لکن هند رتقا اولوب وطئی ممکن اولمامغله هندی تطلیق ایلسه زید مهر مسمانك
نصفنی هنده ویرر لکن هند [illegible] ولمیوب تماما المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید هندی شو قدر اقچه مهر التسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره خلوت صحیحه واقعه اولوب
لکن زید عنین اولمغله وطئه قادر اولمیوب بعده هندی تطلیق ایلسه هند مهر
نوع آخر مسماینی تماما زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید محارمندن هندی شو قدر اقچه مهر التسمیه سیله حلال ظنی ایله تزوج ایدوب
بعده تفریق اولنسه هند زیددن مهر مسماینی المغه قادره اولورمی الجواب
مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور

زید ناگاه قرنداشی هندك رضاعا قزی زینبی شو قدر اقچه مهر مؤجل التسمیه سیله
تزوج ایتدکدنصکره قبل الدخول زینب زیددن تفریق اولنسه زینب زیددن نسنه
المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید قرینه سی هندك رضاعا قزی زینبی شو قدر مهر التسمیه سیله تزوج و وطئی ایتدکدن
صکره زینب زیددن تفریق اولنسه زینب مهر مسماینی زیددن المغه قادره
اولورمی الجواب مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور

هند زیدی مدت رضاع عددنده ارضاع ایتدکدنصکره زید بالغ اولوب هندی شو قدر
اقچه مهر التسمیه سیله تزوج و وطئی ایلسه بعده رضاع بینه ایله ثابت اولوب
هند زیددن تفریق اولنسه هند مهر مسماینی زیددن المغه قادره اولورمی الجواب مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور
زید زوجه سی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکدنصکره زید حله ایتدرمدین

هندی

مهر [illegible]

وان تزوجها علی ثوب غیر موصوف فلها مهر المثل معناه ذکر
الثوب ولم یزد علیه ولو سمی جنسا بان قال هروی تصح
التسمیة ویخیر الزوج لما بینا وکذا اذا بالغ فی وصف
الثوب فی ظاهر الروایة لانها لیست من ذوات الامثال
من الهدایة

وان تزوجها علی فرس او ثوب هروی بالغ فی وصفه او لا
خیر بین دفع الوسط او قیمته ملتقی الابحر فی المهر

اعلم انه ذکر فی المنظومة مسئلة فی هذا الموضع وهی اذا
تزوجها علی جاریة سوداء فالواجب سوداء اربعون دینارا او
قیمتها وفی البیض خمسون دینارا او قیمتها عند ابی حنیفة وقالا
یجب الوسط او قیمته ابن ملك شرح المجمع
فی باب المهر

والرتق یمنع الخلوة لانه یمنع الجماع وذکر فی طلاق الاصل
ان العدة تجب علی الرتقا ولها نصف المهر
من الکافیه
والخلوة بالرتقا لا توجب العدة وکمال المهر لانه لا یمکن
الوطئ بالرتق من البزازیه

واذا فرق القاضی بین الزوجین فی النکاح الفاسد قبل
الدخول فلا مهر لها لان المهر فیه لا یجب بمجرد العقد
لفساده وانما یجب باستیفاء منافع البضع و
کذا بعد الخلوة لان الخلوة فیه لا یثبت بها التمکن
فلا تقام مقام الوطئ فان دخل بها فلها مهر مثلها
لا یزاد علی المسمی من الهدایه

وحکم الدخول فی النکاح الموقوف کالدخول فی الفاسد
فیسقط الحد ویثبت النسب ویجب الاقل من المسمی
ومن مهر المثل منح الغفار

زید هندی شو قدر اقچه مهر معجل تسمیه سیله تزویج ودخول ایتدکدن صکره هندی
باینا تطلیق ایدوب بعده مهرینی ویرمدین هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزویج
ودخول ایدوب بعده هندی تطلیق ایتسه مجرد عقد اول ایله ثابت تسمیه اولنان
مهرینی هند زیددن المغه قادره اولورمی
اولور

هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ووطی ایدوب بعده هند زیددن
تفریق اولنسه هند زیددن مهر مسمایی المغه قادره اولورمی **الجواب**
مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور

هندک زوجی زید اخر دیارده ایکن عمرو هندی زیدک منکوحه سی ایدوکنی
بلمامغله هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج و وطی ایتدکدن صکره زید
کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه هند مهر مسمایی عمرودن المغه قادره
اولورمی **الجواب** مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور

زیدک قولی عمرو زیدک اذنسز هند حره یه شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج و وطی
ایتدکدن صکره زید عقد مزبوری مجیز اولمدین عمرو هندی تطلیق ایلیوب
بعده زید عمروی اعتاق ایلسه هند مهر مسمایی زیددن المغه قادره اولورمی
الجواب مهر مثل ایله مسمادن اقلنی الور

مهر مثل

هندک مهر مثلی بلنمک لازم اولدقده نه ایله معلوم اولور **الجواب** باباسی
جانبندن اولان نسا یه قیاس ایله معلوم اولور

هندک مهر مثلی بلنمک لازم اولوب لکن باباسی جانبندن کمسنه سی اولماسه
هندک مهر مثلی کیمه قیاس ایله معلوم اولور **الجواب** اجانبدن هنده
مماثل اولان نسایه قیاس ایله

زید نصرانیه هند نصرانیه یی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ودخول ایتدکدن
صکره هند شرف اسلام ایله مشرفه اولوب زیده اسلام عرض اولندقده زید
ابا ایتمکله هند زیددن متفرقه اولنسه هند مهر مسمایی زیددن المغه قادره
اولورمی **الجواب** اولور

زید هند کبرنک بر جاریه سی زینبی هندک اذنسز عمروه تزویج ایدوب عمرو دخی
زینبی وطی ایدوب بکارتنی ازاله ایتدکدن صکره هند واقفه اولدقده نکاحی
قبول ایتمیوب تفریق ایلسه زینبک نقصان بکارتله مهر مثلندن ازیده اولمغله
هند زینبک نقصان بکارتنی عمروه تضمینه قادره
اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی یکرمی بیک اقچه مهر ایله کندویه تزویجه عمروی توکیل ایتدکدن صکره
عمرو هندی زیده اوتوز بیک اقچه مهر ایله تزویج ایدوب بعده زید بلمدین
هنده داخل اولوب بعده زید بلدکده عقد مزبوری رد ایلسه هندک مهر مثلی
یکرمی بیک اقچه اولمغله زید هنده یکرمی بیک اقچه یی ویرمکه هند مجرد وکیلک
اوتوز بیک اقچه مهر ایله تزویج ایتدیکی یکرمی بیک اقچه دن زیاده سنی المغه
قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه قزم هندی شو قدر اقچه مهر ایله تزوج ایدرسک هند سنکله شو قدر جهاز

ولا یجوز نکاح منکوحة الغیر ومعتدة الغیر عند الکل ولو تزوج منکوحة
الغیر وهو لا یعلم انها منکوحة الغیر ووطئها لا یجب العدة
وان کان یعلم انها منکوحة الغیر ووطئها لا یجب العدة حتی
لا یحرم علی الزوج الاول وطئها
من قاضیخان

ولا یجب الا مهر المثل بالدخول فی النکاح الفاسد لا بالعقد یعنی لا یجب
المسمی فی النکاح الفاسد بسبب العقد لانه فاسد ولا یجاوز مهر المثل قدر
المسمی لان العقد فاسد والمستوفی لیس بمال فلا یعتبر فی قیمته ما زاد علی المسمی
شرح المجمع ابن ملک

ومهر المثل معتبر بنساء عشیرتها من قبل الاب کالاخوات
والعمات وبنات الاعمام فان کانت مثلها فی المال
والجمال والسن فی هذا البلد
من تاتارخانیه

وان لم یوجد من اقاربها ای وان لم یوجد من قبیلة ابیها
من هی مثلها یعتبر مهر مثلها من الاجانب من قبیلة هی
من قبیلة ابیها
من الدرر

ولو وطی جاریة انسان بشبهة وازال بکارتها علی قول
ابی یوسف ومحمد رحمهما الله ینظر الی مهر مثلها غیر بکر والی
نقصان البکارة فایهما کان اکثر یجب ذلک ومرجع
الا قول الاکثر
من جنایات الکاسانیه قبیل فصل
فی الاجارة الکنیسة وکذا فی فتاوی
المغرب وفی الحدود من غانم
بغدادی

وکله رجل بالتزویج بالف فزوج بالفین ولم یعلم به حتی دخل
ان رد النکاح وجب الاقل من المسمی ومهر المثل وان اجاز
یجب المسمی فی العقد
من البزازیه

بعث الیها شیئا ثم اختلفا فقالت هدیة وقال مهرا فالقول له مع یمینه ان لم تکن لها بینة لانه الملک اعرف بجهة التملیک وانه الظاهر شاهد له لان اداء المهر واجب والاهدا تبرع والظاهر انه یسعی فی اسقاط الواجب عن ذمته الا فیما هیئ للاکل فان الطعام المهیأ للاکل کالخبز واللحم المشوی لا یکون مهرا عادة لان الظاهر یکذبه فالقول فیه قولها فاما سائر الاموال فقد یکون مهرا وقد یکون هدیة فیعمل البیان
من الدرر والغرر فی باب المهر

اثواب ایله ویره یم دیمکله عمرو دخی هندی مهر مثلندن زیاده اولقدر اقچه مهر معجل ایله تزوج ومبلغ مزبوری زیده تسلیم ایدوب بعده زید هندی عمروه ویرکده اولقدر اثواب جهاز ویرمامسه عمرو زیده وجه محرر اوزره ویردیکی اقچه دن هندک مهر مثلندن زیاده سنی زیدون استرداده
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هنده نامزد اولوب هنده مهر معجلا منه شوقدر اشیا کوندروب بعده هندی تزوجدن فارغ اولسه زید اشیاء مزبوره لی هنددن استرداده
قادر اولورمی الجواب اولور

زید نامزدی هنده مأکولات مقوله سندن شوقدر اشیا اهدا ایدوب هند دخی استهلاک ایتدکدنصکره زید هندی تزوجدن فارغ اولسه زید اشیاء مزبوره لی هنددن استرداده قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند زوجی زیده طرفندن اقرباکه اهدی ایله چوق شوقدر اثواب واشیا اهدا ایدوب لکن زید اثوابی هندی اینمیوب بدیده ایکن هندی تطلیق ایلیهسنه اثواب مرقومه لی زیدون طلب ایتدکده هند اثوابی زیده تملیک ایتمیش ایکن زید مجرد وجه محرر اوزره ویرمکله ملکم اولمش اولور دیو ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک عم وولی اقربی زیده هندی شوقدر اقچه مهر تسمیه سیله تزویج ایتدکدنصکره قبل الدخول زید بالغ اولوب عقد مزبوری خیار بلوغ ایله حاکم فسخ ایتدرسه هند مهر مسمانک نصفنی زیدون المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند صغیره نک ولی اقربی اناسی زینب هندی شوقدر اقچه مهر تسمیه سیله زیده تزویج ایتدکدنصکره قبل الدخول هند بالغه اولوب خیار بلوغ ایله عقد مزبوری حاکمه فسخ ایتدرسه هند زیدون مهرنا منه نصفنه المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره نک ولی اقربی اناسی زینب هندی کفوی زیده مهر مثلی ایله تزویج ایدوب بعده زید دخی هندی وطی ایتدکدنصکره هند بالغه اولوب عقد مزبوری خیار بلوغ ایله حاکمه فسخ ایتدرسه هند مهر مسماسنی زیدون المغه
قادره اولورمی الجواب اولور

زید صغیرک ولی اقربی هند زینبی زیده مهر مثلی اولان شوقدر اقچه مهر تسمیه سیله تزویج ایتدکدنصکره زید صغیر ایکن قبل الدخول فوت اولسه زینب مهر مسماسنی ترکه زیدون
المغه قادره اولورمی الجواب اولور

جنون مطبق ایله مجنون اولان زیدک ولی اقربی اولان عمرو هندی

نفسه فقال زوجتک بنتی واجهزها جهازا عظیما فزوجها وضع الدستیمان الی بیتها ثم ان ابوها لم یجهزها لا روایة فیه وافتوا بان الزوج یطالب ابا المرأة بالتجهیز فان جهز لا یسترد ما زاد علی دستیمان مثلها وجوز بعضهم الجهاز بالدستیمان لکل دینار من الدستیمان ثلثة دنانیر من الجهاز واربعة دنانیر والزوج یطالبه بهذا القدر والا یسترد ما زاد علی الدستیمان مثلها الصحیح انه لا یرجع بشیء علی اب المرأة والمال فی باب النکاح لیس بعوض صلی
من الفصولین فصل

خطب بنته وبعث الیها هدایا ولم یزوجها منه الاب قالوا اما بعث مهرا وهو قائم او هالک یسترده وکذا کل ما بعث هدیة وهو قائم واما المتلف فلا شیء له فیه
من المحل المزبور

خطب بنت رجل وبعث الیها شیئا ولم یزوجها ابوها فما بعث للمهر یسترد ای عینه قائما وان تغیر بالاستعمال لانه سلط علیه من قبل المالک فلا یلزم فی مقابلته ما انتقض باستعماله شیء او قیمته هالکا لانه معاوضة فلم تتم فجاز الاسترداد وکذا کل ما بعث هدیة وهو قائم دون الهالک والمستهلک فان فیه معنی الهبة
من الدرر والغرر فی المهر

فی خیار البلوغ لا تقع الفرقة ولا یبطل النکاح ما لم یفسخ القاضی بینهما فان کان ذلک قبل الدخول یسقط کل المهر سواء کان من قبل الرجل او من قبل المرأة وبعد الدخول لا یسقط شیء من المهر
من الخانیة

وشرط القضاء الفسخ من بلغ من الغلام والثیب والبکر والجاریة وفیه اشارة الی ان هذا فرقة بغیر طلاق فان دخل لزم المهر والا فلا
من الزیلعی

فان وتوارثا قبل الفسخ لان النکاح صحیح والملک به ثابت فاذا مات احدهما فقد انتهی النکاح سواء مات قبل البلوغ او بعده لان الفرقة لا تقع الا بالقضاء القاضی فیتوارثان ویجب المهر کله وان مات قبل الدخول بخلاف وجد الاعتراض بعد الکفاءة فمات احدهما قبل الفسخ بخلاف الموقوف والفاسد
من زیلعی

مهر مثلی

زید صغیره قزی هندی عمروه شو قدر اقچه مهر معجل تسمیه سیله تزویج ایدوب مهر مزبوری عمرودن
الوب هند صغیره بالغه اولدقده عمروه زیدک قبضنی طوتمام باله مهر مزبوری تکرار ویرمینجه
نفسنی تسلیمه تمکین اتمیم دیمکه قادره اولورمی
اولماز

والاب مالک المطالبة [illegible] الصغیرة وان لم یکن للزوج الانتفاع بها لانه یجب بالخلوة [illegible]

مهر مثلی اولان شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله زیده تزویج ایتدکدنصکره زید فوت
اوله هند زیدک ترکه سندن مهر مسمایی و ما عدادن حصه سنی
المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند صغیره ولیسی اولمیوب نفسنی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله عمروه تزویج ایتدکدن
صکره هندک ولیسی مجیز اولمدن عمرو قبل الدخول فوت اولوب بعده هند
بالغه اولسه هند عمرونک ترکه سندن مهر نامنه نسنه المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک ولی اقربی لابوین ارقنداشی عمرو حاضر ایکن زیدک عمی بکر عمرونک
اذننسز هندی زیده تزویج ایدوب بعده عمرو عقد مزبوری مجیز اولمدن زید
قبل البلوغ والدخول فوت اولسه هند عقد مزبوره بنا زیدک ترکه سندن
مهر نامنه نسنه المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره نک باباسی زید حاضر ایکن هندی عمی عمرو زیدک اذننسز شو قدر اقچه مهر
تسمیه سیله بکره تزویج ایتدکدنصکره زید واقف اولدقده مجیز اولمیوب
قبل البلوغ والدخول عقد مزبوری فسخ ایلسه زید هندک مهر نامنه بکردن نسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده بکر مهر معجل اولمق اوزره هند ایچون عمروه شو قدر اقچه مهر ایله بر
مقدار اثواب ویرسه مبلغ مزبور ایله اثواب مرقومه یی عمرودن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

قاضینک غیری ولیسی اولمیان هند صغیره یی اوکی اناسی زینب قاضینک اذننسز
مهر مثلی مقداری شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله عمروه تزویج ایدوب عمرو دخی
هندی وطی ایتدکدنصکره قاضی هندی عمرودن تفریق ایلسه هند بالغه اولدقده
اول قدر اقچه یی عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولور [illegible]

حر الاصل اولان هند صغیره نک ولی اقربی عمی زید هندی حر الاصل اولان عمروه
شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزویج ایتدکدنصکره قبل الوطی هند عمرودن تفریق
اولنسه هند بالغه اولدقده عمرودن مهر نامنه نسنه المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر اوغلی عمروه هندی شو قدر اقچه مهر ایله تزویج ایدوب مهره ضامن
اولدقده عمرو صغرنده فوت اولسه هند مهرینی زیددن المغه قادره
اولورمی الجواب اولور

هند صغیره یی ولی اقربی زید مهر مثلی ایله کفوی عمروه تزویج ایدوب عمرونک
باباسی بکر دخی قبول ایتدکدنصکره عمرو فوت اولوب مالی اولمامغله
بکر مهره ضامن اولمش دکل ایکن هندک وصیی بشر مجرد عمرونک باباسی اولمغله
هندک مهرینی مالندن ادا ایلیه دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

الصبی لا یصح عقده — بزازیه

الولی فی النکاح العصبة بنفسه بلا واسطة اتی علی ترتیب الارث اه
ثم الاخ لاب وام ثم الاخ لاب ثم ابن الاخ لاب وام ثم ابن الاخ
لاب ثم العم لاب وام — درر غرر الولی

واذا فرق القاضی بین الزوجین فی النکاح الفاسد قبل الدخول فلا مهر لها
لان المهر فیه لا یجب بمجرد العقد لفساده وانما یجب باستیفاء منافع البضع
وکذا بعد الخلوة لان الخلوة فیه لا یثبت بها التمکن فلا تقوم مقام الوطی
فان دخل بها فلها مهر مثلها لا یزاد علی المسمی — م الهدایه فی المهر

وفی خیار البلوغ لا یثبت الفرقة ما لم یفرق القاضی بینهما وعند تفریق القاضی
یسقط کل المهر ان کانت الفرقة قبل الدخول وان کانت بعد الدخول
کان لها المسمی — قاضیخان
ولا یجب المهر فی النکاح الفاسد
الا بالمجامعة فی القبل وح یجب المهر المتروح المسمی اذا سمی وان لا
یجب مهر المثل بالغا ما بلغ — فی کراهیه فی نکاح الفاسد من کتاب النکاح
وکذا فی البزازیه

والحلوة فی الولی خمس ولی المرأة وولی الزوج الصغیرین والکبیرین
من زیلعی

واستفید من القول بصحة الضمان لانه لولم یصح الاب مهر ابنه الصغیر
لا یطالب به ولو کان عاقدا لانه لو لزمه بلا ضمان لم یکن للضمان
فائدة — من البحر الرائق

وصح ضمان الولی المهر لانه من اهل الالتزام وفیه اضافة الی ما یقبله
فیصح — من البحر الرائق

والاب مالک المطالبة بصداق الصغیرة وان لم یکن للزوج
الانتفاع بها لانه یجب بالخلوة — من البزازیه

زید هندی شو مقوله شو قدر اثواب مهر معجل تسمیه سیله تزوج ایتدکده
هندک باباسی عمرو اول مقوله اولقدر اثوابی کندی مالندن تبرعا هنده
ویرسه بعده عمرو نادم اولوب اثوابی مرقومه لی هنددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زیوف اقچه رایج ایکن زید هندی شو قدر زیوف اقچه مهر تسمیه سیله تزوج
ایتدکدنصکره زیوف اقچه کاسد اولوب بعده هند فوت اولسه زید
اولقدر زیوف اقچه نک یوم کساددکی قیمتی بیلنمکدن اولان
قیمتلرینی سائر ورثه یه حصه لرینی ویررکن ورثه المزبور زیوف
عددنجه جید اقچه ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

غروش جید اقچه ایله التمش اقچه یه رایج ایکن زید هندی اول مقوله جید اقچه دن شو قدر
اقچه مهر مؤجل تسمیه سیله تزوج ایدوب بعد زمان زیوف اقچه ظاهر اولوب غروش
زیوف اقچه ایله ایکیوز اقچه یه رایج اولوب اول مقوله جید اقچه ایدی زمانسندن منقطع
اولدقدنصکره زید فوت اولوب هند اول مقوله جید اقچه نک یوم الانقطاعده
اولان قیمتلرینی ترکه دن المق استدکده سائر ورثه راضی اولمیوب هنده
ایکیوز اقچه مقابله سنده بر غروش الی چوق جید عددنجه زیوف اقچه الی
ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

غروش ایری جید اقچه ایله سکسن اقچه یه رایج ایکن زید هنده اول مقوله اقچه دن
شو قدر اقچه مهر مؤجل تسمیه سیله تزوج ایدوب بعد زمان خرده اقچه ظاهر اولوب
غروش خرده اقچه ایله یوز یکرمی اقچه یه رایج اولوب اول مقوله ایری اقچه ایدی زماندن
منقطع اولدقدنصکره زید فوت اولسه هند اول مقوله جید اقچه نک یوم الانقطاعده
اولان قیمتلرینی ترکه دن المق استدکده سائر ورثه راضی اولمیوب
هنده یوز یکرمی ایری اقچه مقابله سنده بر غروش الی خرده ایری جید عددنجه
خرده اقچه الی ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره زید فوت اولوب
هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده سائر ورثه ترکه دن اولقدر اقچه یی هنده
ویررلرکن هند المزبور مقابله سنده شو قدر غروش الورم دیمکه
قادره اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده سائر ورثه
هندک زید ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهرلرینی ترکه دن اول اقچه دن ویررلرکن
هند المزبور مقابله سنده ترکه دن بر منزل الورم دیمکه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده سائر

ورثه

ولو تزوج امرأة على الف من دراهم البلد فكسدت قبل القبض
وصار النقد غيرها قالوا ان كانت تلك الدراهم تروج لو وجدت
فلها تلك الدراهم فان لم توجد او صارت لا تروج فيما بين
الناس كان على الزوج قيمة تلك الدراهم قبل الكساد
قاضيخان في باب ذكر سائر المهر

وفي الولوالجية والخانية لو تزوجها على الف دراهم من نقد البلد
فكسدت وصار النقد غيرها كان على الزوج قيمة تلك الدراهم
يوم كسدت هو المختار من البحر الرائق وكذا في الكافي
في باب المهر

ولو ادعى دراهم غالب الغش فلو يتعامل بها وزنا يذكر نوعها
وقدرها وصفتها ولو يتعامل بها عددا يذكر عددها ولو ادعى
مائة عدلية غصبا وهي منقطعة من ايدي الناس وقت الدعوى
ينبغي ان يدعيها قيمتها اذ حكم المثلي كذلك وفي اعتبار القيمة
اختلاف معروف ذكر في انواع الضمانات ولا بد من بيان
السبب في هذه الصورة لانها لو كانت ثمنا فبالانقطاع
قبل القبض يفسد البيع عند ح رحمه الله ويجب على المشتري رد
المبيع لو قائما ولا يرد مثله لو مثليا والا فقيمته ولو بسبب قرض
او نكاح او غصب تجب القيمة فلا بد من بيان السبب ليعلم هل له
ولاية الدعوى
جامع الفصولين في الفصل السادس

ولو تزوج امرأة على الدراهم الكاسدة فان كانت قيمتها عشرة دراهم
لم يكن لها الا ذلك وان كانت قيمتها دون العشرة يكمل لها العشرة
كما تزوج امرأة على ثوب قيمته خمسة كان لها الثوب وخمسة اخرى
وان تزوجها على الدراهم الرائجة فكسدت قال بعضهم عليه مهر مثلها
وقال الفقيه ابو جعفر لها قيمة الدراهم من الذهب والفضة قبل
الكساد وهو الصحيح لان النكاح اذا اوجب المسمى وقت العقد
لا ينقلب موجبها مهر المثل كما لو تزوج امرأة على عبد او ثوب فهلك
ذلك قبل القبض كان لها قيمة الثوب او العبد ولا يصار الى مهر المثل
قاضيخان في باب الصرف

ورثهٔ هند زیدک ذمتنده اولان شو قدر آقچه مهری مقابلسنده ترکه‌دن بر قول ویروب بعده زید صحتنده اول قولی اعتاق ایتدیکی بینه ایله ثابت اولوب عتقنه حکم اولنسه هند مهر مزبوری ترکه‌دن المغه قادره اولورمی

الجواب اولور

زید هندی مهر مثلندن ازید شو قدر آقچه مهر موجل تسمیه‌سیله تزوج ایتدکدن صکره زید فوت اولوب هندی و لا یوب ارقرنداشی عمروی ترک ایلسه هند مهر مسماسنی ترکه‌دن المق استدکده عمرو مهر مثلندن زیاده‌یه ویرمکه راضی اولمام دیو هندی بغیر وجه اخذدن منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک داینلری ترکهٔ زیدی دینلریمزه کوره اقتسام ایده‌لم دیدکلرنده هند اجنبیه اولمیوب مهرینی ترکه‌دن تماما استیفا ایدرم دیمکه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید صحتنده هندی شو قدر مهر تسمیه‌سیله تزوج ایتدکدن صکره زید دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب هند ترکه‌دن مهر مسماسنه اصحاب دیون مقدارینه الحق استدکده سائر داینلر جمله ترکه‌یی بز الورز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

الاختلاف فی المهر

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده هند زیدک ذمتنده اولان مهرم شو قدردر دیو دعوی و سائر ورثه شو قدردر دیو انکار ایدوب طرفینک بینه‌لری اولماسه هندک مهر مثلی هندک دیدیکی مقداره مساوی اولیجق هند یمینیله تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

زید متوفانک زوجه‌سی هند سائر ورثه‌سندن زیدک ذمتنده اولان مهرم شو قدردر دیو دعوی و سائر ورثه شو قدردر دیو جحود دعوی ایدوب طرفینک بینه‌لری اولماسه هندک مهر مثلی هندک دیدیکی مقداره مساوی اولمایجق هند یمینیله تصدیق اولنورمی الجواب اولنماز

زید متوفانک زوجه‌سی هند سائر ورثه‌دن زیدک ذمتنده اولان مهرم شو قدردر دیو دعوی و سائر ورثه شو قدردر دیو جحود ایدوب هندک مهر مثلی سائر ورثه‌نک دیدکلری مقداره مساوی اولسه هند مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مینجک هند دیدیکی مقداری ترکهٔ زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند فوت اولوب زوجی زیدی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده سائر ورثه هندک مهر مسماسی یکرمی بیک آقچه‌در دیو دعوی و زید الکی سکز بیک آقچه‌در دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه‌لری اولمیوب هندک مهر مثلی الکی سکز بیک آقچه اولسه قول قنغیسنکدر الجواب زیدکدر

مبناه ان المهر دین فی ذمته کسائر الدیون علی ما صرحوا به فتأخذه من ترکة زوجها لمولانا علی افندی فی المهر

ولو کان الاختلاف بعد موتهما فی المقدار فالقول قول ورثة الزوج عند ابی حنیفة رحمه الله ولا یستثنی القلیل وعند محمد رحمه الله الجواب فیه کالجواب فی حالة الحیوة من الهدایة

مات فادعت امرأته علی ورثته مهرها تصدق الی مهر مثلها قال نوازل الفقه لابی اللیث السمرقندی لو بنی بها یمنع منها قدر ما جرت العادة فی التعجیل به والقول فیه للورثة والقول للمرأة فیما زاد علیه ذکره فی ذخیرة البرهانیة جامع الفصولین فی الفصل العشرین

ادعت مهرا علی وارث الزوج فانکر وارثه یوقف قدر مهر مثلها ویقول القاضی لوارثه کان مهرها کذا الی ان ذکر لو قال لا یکن کذا دون ما قال له فی المرة الاولی الی ان ینتهی الی مقدار مهر مثلها من فتاوی رشید الدین الوتار وورثتها لو ادعت علی ورثة الزوج المهر فانها لا یقضی بمهر المثل عند ابی حنیفة رحمه الله لو تقادم العهد بحیث لا یتعذر علی القاضی الوقوف علی مهر مثلها اما لو لم یتقادم العهد یقضی بمهر المثل عنده ایضا م صدر الاسلام ابی الیسر محمد البزدوی لا یتضح لابی حنیفة رحمه الله طریقه فی مسئلة اختلاف ورثة الزوجین فی المهر الا ان یحمل بعد تقادم الموت لانه لا یمکن القضاء فی موت متقادم اذ المهر یختلف باختلاف الازمنة وهذا لیس بشیء لانه اذا لم یمکن القضاء بمهر المثل لا یشهد الظاهر لاحد فالقول یکون لورثته لکونهم مدعی علیهم کما فی سائر الدعاوی اقول قوله هذا لیس بشیء الی آخره ولا وجه له لانه هو مراد المتقادم بعینه لان مراده ان المتقادم حکمه کما قال واما غیر المتقادم فیمکن فیه تحکیم مهر المثل لظرفین عند ابی حنیفة رحمه الله یتضح فی المتقادم لا فی غیره فلا وجه لقوله وهذا لیس بشیء قال والاصح انه لا خلاف بینهما وانما الخلاف فیما تزوج بلا تسمیة المهر فانه لو مات احدهما یقضی بمهر المثل ولو ماتا لا یقضی بشیء عند ابی حنیفة رحمه الله وعندهما یقضی بمهر المثل جامع الفصولین فی المحل المزبور

نسخه

هند فوت اولوب بعده زوجی زید فوت اولوب هندک ورثه سی
زیدک ورثه سندن هندک زید ذمتنده اولان مهرمثلی شوقدر اقچه در
دیو دعوی ایتدکده زیدک ورثه سی شوقدر در دیو دعوی ایلسه لر طرفینک بینه لری
اولماسه قول قنغیلرکدر الجواب ورثه زیدکدر

الاختلاف فی الجهاز

اوسط ناسدن اولان زید قزی هندی اره ویردکده هنده برمقدار جهاز
الوب ویروب بعده زید الاٰب مزبور ذلک البعض اکون شوالوب
عاریت طریقیله ویرمشیدم دیوب هند وحتی هبه ایتمشیدک دیو دعوی
ایدوب لکن مدعاسنی اثبات ایده ماسه زیدبینی ایله تصدیق
اولنورمی الجواب اولنور

اشراف ناسدن اولان زید قزی هنده جهاز نامنه بعض اشیا ویردکدنصکره زید
اشیاء مزبوره یی عاریت طریقیله ویرمشیدم دیوب هند هبه ایتمشیدک
دیوب مدعاسنی اثبات ایده ماسه زید یمینیله اشیاء مزبوره یی هنددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

اوسط ناسدن اولان هند قزی زینبی اره ویردکده برمقدار جهاز الوب ویروب
بعده زینب فوت اولوب هندی وسائر ورثه سنی ترک
ایتدکده هند الاٰب مزبوره نک بعضی اکون شوالوب عاریت طریقیله
ویرمشیدم دیوب سائر ورثه هبه ایتمشیدک دیو دعوی ایدوب لکن
مدعاسنی اثبات ایده ماسه لر هند یمینیله تصدیق اولنورمی
الجواب اولنور

اشرافدن اولان هند قزی زینبی اره ویردکده جهاز نامنه شوقدر
اشیا ویردکده هند اشیاء مزبوره یی عاریت طریقیله ویرمشیدم حجوب
زینب هبه ایتمشیدک دیوب هند مدعاسنی اثبات ایده ماسه هند یمینیله
اشیاء مزبوره یی زینبدن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

فیما یمنع الزوج والزوجة و فیما لا

هند صغیره یی ولی اقربی اناسی وحاضنه سی زینب عمرو ه تزویج ایلسه هند
مطلقه رجابه صالحه اولدیغی عمرو هندی زینبدن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زیدک منکوحه سی اولوب حاضنه سی اناسی هندک یانندا اولان زینب
صغیره یدی سکز یاشنده اولوب لکن مهزوله او لوب جماعه مطیقه اولماسه
زید زینبی هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک منکوحه سی هند صغیره طقوز یاشنده اولوب جماعه مطیقه اولمغله زید
هندی حاضنه سی زینبدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هندی

رجل جهز ابنته بماله فسلم الابنة مع الجهاز الی زوجها فمات
الابنة فادعی الاب انه کان عاریة وزوجها یدعی الملک
اختلفوا فیه فقال بعضهم القول قول الزوج والبینة علی الاب
وبه اخذ الامام الجلیل محمد بن ابی بکر الفضل رحمه الله وقال بعضهم
القول قول الاب لانه ینکر الواقع والملک قال مولانا رضی الله
عنه وینبغی الجواب علی التفصیل ان کان الاب من الکرام او
الاشراف لا یقبل قول الاب ان مثله یانف عن الاعارة وان
کان من اوساط الناس یکون القول قول الاب لانه ینکر الواقع
ولیس بمکذب فیما قال من حیث الظاهر من الخانیة

الام کالاب فی تجهیزها کذا فی التنویر اخذا من شرح ابن وهبان
من الهدایة شارح الهدایة

رجل زوج بنته وسلمها الی زوجها بجهاز ثم قال الجهاز عاریة اختلفوا
فیه قال بعضهم القول قول الاب فی الاشراف والکرام وقال
المصنف استاذنا ینبغی ان یکون الجواب علی التفصیل ان کان
الاب من الاشراف والکرام لا یقبل قوله بانه عاریة وان
الاب ممن لا یجهز البنات بمثل ذلک یقبل قوله بانه عاریة
[illegible]

وفی تنبا ور الصغری اذا اراد الدخول بالصغیرة فان کانت
بنت خمس سنین لا یدخل وان کانت بنت تسع سنین
یدخل الثیب والسبع والثمان ان کانت ضخمة سمینة تحتمل
الوطی یدخل بها وان کانت مهزولة لا واکثر المشایخ علی
انه لا عبرة للسن فالعبرة للطاقة نقل فی الخلاصة

قال ولیها متعة من الوطی والاخراج للمهر وان وطیها اطلق
فی الاخراج فشمل الاخراج من بیتها ومن بلدها فلیس له
ذلک وبعد الاخراج بالسفر فیها کما فی الهدایة فیما لا
ینبغی لانه لا یغرمهم ان لا اخراج فی بیتها الی بیت اخر من مصرها
من البحر الرائق

بخلاف ما لو لم يعطها المهر هذا اذا لم يدخل بها ولو دخل بها فكذا الجواب عند ابي حنيفة رحمه الله وعندهما لا نفقة لها سواء اوفى لها المهر او لا وهذا
بناء على ان المدخول بها لها ان تمنع نفسها للمهر عنده لا عندهما فكانت محقة في هذا المنع عنده لا عندهما   جامع الفصولين في الفصل العشرون

زید هندی شو قدر نقود معقوله الثواب مهر معجل التسمیه سیله تزوج ایتدکدنصکره
ویرمدین هندی وطئی مراد ایله بند زیده الثواب مرقومه نک وسطنی
ماخود قیمتنی المایجه نفسنی ساکه تمکین ایتمم دیمکه قادره
اولورمی **الجواب** اولور

زیدک زوجه سی هند زیدک منزلندن قاچوب قرنداشی زینبک منزلنه
وارسه زید مهر معجلنی ایفا ایتمکله هندی منزلنه کتورمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر قصبه اهالیسندن هندی تزوج ایتدکدنصکره هند زیدک اذنسز آخر
قصبه یه کتسه زید مهر معجلنی ایفا ایتمکله هندی اول قصبه دن قصبه اولی یه
کتورمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی بر بلده نک محلاتندن بر محله ده شو قدر اقچه مهر معجل و شو قدر اقچه مهر
موجل التسمیه سیله تزوج ایدوب لکن مهر معجلنی ویرمیوب زید هندی اخر محله ده
استیجار ایتدیکی منزلنه کتورمک استدکده مهر معجلمی المایجه کتمم
دیمکه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید بر قصبه اهالیسندن هندی شو قدر اقچه مهر معجل ایله تزوج ایتدکدنصکره مهر معجلنی
ویرمدین هندی قصبه مزبوره قربنده اولان قریه سنه کتورمک مراد ایتدکده
هند مهر معجلمی المایجه کتمم دیمکه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی بر بلده نک محلاتندن بر محله ده تزوج ایتدکدنصکره مهر معجلنی ایفا
ایتمکله هندی اول محله دن اخر محله ده اولان کندو منزلنه کتورمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید بر قصبه اهالیسندن هندی اول قصبه ده تزوج ایتدکدنصکره مهر معجلنی ایفا
ایتمکله هندی مسافه سفردن اقل اولان کندو قریه سنه کوتورمک استدکده
هند امتناعه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر قصبه ده تزوج ایتدیکی هندی مهر معجلنی ایفا ایتمکله اول قصبه ده مسلم محله سنده
اولان مالک منزلنه کوتورمک استدکده هند حالا اول محله ده بر قاچ کفره
منزللری واردر دیو بغیر وجه امتناعه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده هند زیدک منزلنه کتمیوب زیدک اذنسز بر مدت کندو منزلنده
مالکز ساکنه اولسه اول مدتده هندک نفقه سی زیده اوزرینه
لازمه اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده ده تزوج ایتدکدنصکره زید هندی
رضاسنسز مدت سفر بعیده اولان بلده اخرایه کوتورمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر قصبه ده هندی تزوج ایتدکدنصکره زید هندی مسافه سفر بعیده اولان

والفتوى على ان له ان يذهب بها اذا اوفيها المعجل لقوله تعالى
اسكنوهن من حيث سكنتم الآية   جامع الفصولين عن المحل المزبور

وينقلها فيما دون مدة اي مدة السفر اتفاقا او في قرى
المصر القريبة لا لتحقق الغربة   من الدرر

واذا اراد ان يتحول معها الى منزله او بلده يريده وقد اوفى
مهرها   قهستاني

واذا اراد الرجل ان يذهب بامرأته الى بلدة اخرى وتزوجها
فيها فله ذلك انهما تراضيا على الاجتماع والاستمتاع
في تلك البلدة   من تاتارخانية

الا الى وطنها الذي نكحها فيه حتى لو وقع التزوج في بلد وليس
بوطن لها ليس له ان ينقلها اليه والى وطنها لعدم الامرين
في كل منهما وهو رواية كتاب الطلاق من الاصل وهو الاصح
هذا اذا كان بين الموضعين تفاوت وان تقاربا بحيث يمكن
من مطالعة ولده في يوم ويرجع الى اهله فيه قبل الليل
جاز له النقل اليه مطلقا في دار الاسلام ولا يشترط فيه
وقوع التزوج ولا الوطن الا الى قرية من مصر لان
الانتقال الى قرية بمنزلة الانتقال من محلة الى محلة في بلدة
واحدة لكن الانتقال من مصر الى قرية يضر بالولد
لانه يتخلق باخلاق اهل القرى فلا يملك ذلك الا ان يكون
وطنها ووقع العقد فيها في الاصح كما بين   من الدرر المنتقى
في باب الحضانة

کندی بلده‌سنه کوتورمک استدکده هند راضیه ایکن اقرباسی رضی اولمازز
دیو زیدی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید زوجه‌سی هندی مدت سفر بعید اولان آخر دیاره کوتورمک استدکده
هند راضیه ایکن اناسی زینب هندی منعه قادره اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید بر بلده اهالیسندن هندی تزوج ایتدکده هندی جبرا مدت سفر بعید اولان
کندی بلده‌سنه کوتورمکه هند اول بلده‌ده طوروب محارمندن بری ایله
کندی بلده‌سنه کتمکه قادره اولورمی الجواب اولور

زید استانبولده متوطنه اولان هندی استانبولده تزوج ایتدکده زید
هند ایله بر مصلحت ایچون ادرنه‌یه کلوب بعده هندک مهر معجلنی ایفا ایتمش
اولمغله زید هندی استانبوله کوتورمک استدکده هند امتناعه قادره
اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زید زوجه‌سی هندی باباسی عمرو واناسی زینب ایله بر بیتده اسکان ایلسه
هند زیده عمرو وزینب ایله سکنی اولمام بنی غلقی بکلقه بیتده اسکان ایله
دیمکه قادره اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هندی زوجه اخراسی زینب ایله سکنی اولدیغی قزلک اوطه‌لرندن
برنده اسکان ایلسه هند زیده زینبی منزلیندن اخراج ایله دیو جبره قادره
اولورمی الجواب اولماز بنی غلقی بکلقه بر اوطه‌ده اسکان ایله دیمکه قادره

زیدک زوجه‌سی هند جمعه‌ده بر کره والدینک منزللرینه واروب انلری
کورمک مراد ایلسه زید هندی بغیر وجه منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زیدک قاین اناسی هند هر کون زیدک منزلنه کلوب اولسه زید راضی اولمیوب
هندی جمعه‌دن غیری ایامده منزلنه دخولدن منعه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هند زیارت قبور ایچون خارج استانه‌یه کیتمک مراد ایتدکده زید هندی منعه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید هندی تزوج ووطی ایدوب لکن ولد کتورماسه هند زیده سندن ولد
اولمامغله بنی تطلیق ایله دیو جبره قادره اولورمی الجواب اولماز

اختلاف الزوجين في متاع البيت

زید زوجه‌سی هندی تطلیق ایتدکده زید ایله ساکن اولدقلری منزلده
بولنوب رجال ونسایه صالح اولان اشیا ایچون زید بنمدر دیوب هند دخی
بنمدر دیوب طرفینک بینه‌لری اولماسه قول قنغیسنکدر الجواب زیدکدر

هذا في زماننا لا يملك الزوج ان يسافر بها او في مهرها او
لف والزمان قيد له ان يخرجها من البلد الى القرية او بالعكس
فان ليس ذلك بسفر واخراجها من بلد الى آخر فجائز بعد الفصول

وعلى الزوج ان يسكنها في بيت خال عن اهله واهلها ولو ولده
من غيرها ويكفيها بيت مفرد من دار اذا كان له غلق
ملتقى الابحر

والذي في شرح الطحاوي ولو كان في الدار بيوت وابت
ان تسكن مع ضرتها او مع احد من اهله ان خلى لها
بيتا وجعل لها مرافق وغلقها على حدة فليس لها ان
تطلب بيتا كذا في فتح القدير وهو يفيد انه لا بد
من بيت اخر ومن مطبخ بخلاف ما في الهداية وينبغي ما
في شرح المختار وينبغي ان لا يلزم احد من اخوات الزوج
يؤذيها كما في الخانية
من البحر الرائق

ولو منع ابويها ولو ولدها من غيره وغيره الدخول عليها
لا من النظر اليها والكلام معها ... والصحيح
انه لا يمنعها من الخروج الى الوالدين ودخولها عليها
في الجمعة مرة وفي غيرها في السنة مرة
من تاتارخانيه

وما كان للرجال والنساء كالعبد والخادم والشاة والفرس
والسنور فهو للرجل لا انه تتبع المرأة البنية من
قاضيخان

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده
زید ایله ساکن اولدقلری منزلده بولنوب رجاله و نسایه صالح اولان اشیا
ایچون هند بنمدر دیوب و سائر ورثه زیدکدر دیوب طرفینک بینه‌لری
اولماسه قول قنغیسنکدر الجواب هندکدر

زید فوت اولوب انجق زوجه‌سی هندی ترک ایتدکده زید ایله هندک ساکن
اولدقلری منزلده بولنوب رجال و نسایه صالح اولان اشیا ایچون هند
ملکمدر دیوب و امین بیت المال زیدکدر دیوب طرفینک بینه‌لری اولماسه
قول قنغیسنکدر الجواب هندکدر

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اولاد صغارینی ترک ایتدکده زید ایله
هندک ساکن اولدقلری منزلده بولنوب رجال و نسایه صالح اولان اشیا
ایچون هند ملکمدر دیوب و صغارک وصیسی زیدکدر دیوب دعوا ایله وصی
بدعواسنه اقامت بینه ایدیجک اشیاء مزبوره‌دن صغارک حصه‌لرینی صغار
ایچون المغه قادر اولور می الجواب اولور

زیدک ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولقده زوجه‌سی هندی ترک
ایتدکده زیدک ترکه‌سنه وصی نصب اولنان عمرو زید ایله هندک ساکن
اولدقلری منزلده بولنوب نسایه مخصوص اولان اشیا ایچون زیدکدر دیوب
دعوا و هند ملکمدر دیوب دعوا ایدوب عمرو مدعاسنی اثبات ایده‌ماسه هند
اشیاء مرقومه‌یی بیله المغه قادره اولور می الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و صغیر اوغلی عمروی ترک ایتدکده زید ایله
هندک ساکن اولدقلری منزلده بولنوب رجاله مخصوص اولان اشیا ایچون هند
بنمدر دیو دعوا و صغیرک وصیسی زیدکدر دیوب هندک مدعاسی ثابت
اولماسه هند قول مجرد ایله اشیاء مزبوره‌یی مستقلاً المغه
قادره اولور می الجواب اولماز

هند فوت اولوب زوجی زیدی و لابوین قرنداشی زینبی ترک ایتدکده زید
هند ایله ساکن اولدقلری منزلده بولنوب نسایه مخصوص اولان اشیا ایچون
زید بنمدر دیوب و زینب هندکدر دیوب طرفینک بینه‌لری اولماسه قول
قنغیسنکدر الجواب زینبکدر

هند فوت اولوب زوجی زیدی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده زید ایله
هندک ساکن اولدقلری منزلده بولنان بر جاریه ایچون سائر ورثه مستقلا
هندک ملکیدر دیوب و زید تملیکنی بنم اولوب هند ایله علی الاشتراک ملکم ایدی
دیوب طرفینک بینه‌لری اولماسه قول قنغیسنکدر
الجواب زیدکدر

زید زوجه‌سی هند ایله بر منزلده ساکن ایکن زید فوت اولدقده هند منزل مزبور

ولو اختلف الزوجان فی متاع البیت فالقول لها فیما یصلح
لها وله فیما یصلح له وبعد موت احدهما القول للمحتمل الحی
من ملتقی الابحر

ولو اختلف الزوجان فی البیت الذی یسکنان فیه کان القول له
وان اقامت البینة او اقاما جمیعا یقضی ببینة المرأة لانها
خارجة
من الظهیریة

وان مات الرجل وبقیت المرأة ووقع الاختلاف بین المرأة
ووارث الرجل فیما یکون للرجال عادة کان القول قول
الوارث والباقی للمرأة
من قاضیخان

والقول له فیما یصلح لهما کالفرس والامتعة والاوانی والرقیق
والمنزل والعقار والمواشی والنقود اذا کانا حیین
فان مات احدهما فالمشکل للحی مع یمینه
من دعوی الدرر

وان ماتت المرأة وبقی الزوج فیما یکون للنساء فالقول فی ذلک
قول وارث المرأة والباقی للزوج
من قاضیخان

ولو اختلفا فی متاع النساء واقام البینة یقضی للزوج
قاضیخان

وان مات الرجل وبقیت المرأة ووقع الاختلاف بین المرأة
ووارث الزوج فیما یکون للرجل عادة کان القول فیه قول الوارث
والباقی للمرأة وان ماتت المرأة وبقی الرجل ووقع الاختلاف
فیما یکون للنساء والقول فی ذلک قول وارث المرأة والباقی
وهو المشکل للحی منهما لان الید للحی لا للمیت وهذا قول ح
رحمه الله وقال ابو یوسف ومحمد رحمهما الله الحکم بعد موت احدهما
هو الحکم فی حیوتهما ولو کان احدهما حرا والآخر مملوکا محجورا
او ماذونا او مکاتبا کان المتاع کله للحر منهما ایهما کان
عند ابی حنیفة رحمه الله وقال صاحباه ان کان المملوک محجورا
فکذلک وان ماذونا او مکاتبا فالجواب فی الحرین قاضیخان

فتاوای عدلیه فی کتاب النکاح
فصل فی اختلاف الزوجین
فی متاع البیت

ایلکمز دیو ب وسائر ورثه زیدک ملکیدر دیو لکن زیدک ملکی اولدیغنی
اثباته قادر اولماسه لر هند منزل مزبوری ملکی اولدیغنه یمین ایدیجک
مستقلا المغه قادره اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

بایع کتان اولمیان زید اشترا ایتدیکی کتانی منزلنه کتوروب زوجه سی هنده
ویروب هند کتانی غزل ایدوب بعده ایپلیکی نساجه ویروب نسج ایتدروب
نسج اولنان بز زید ایله هندک قنغیسنکدر الجواب زیدکدر

زید اشترا ایتدیکی کتانی و پاموغی منزلنه کتوروب زوجه سی هند کتانی و پاموغی
غزل ایدوب بز وکلم ایله بزه کلم نسج ایتدروب مشترک اولسون دیمکله غزل ایدوب
بز وکلم طوقیوب وقتدن صکره هند فوت اولسه زید سائر ورثه هندک عملنک
اجر مثلندن حصه لرینی ویروب اول بزی وکلمی مستقلا المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

پاموغ بیع ایتمک عادتی اولمیان زید اشترا ایتدیکی پاموغی منزلنه کتوروب
زوجه سی هنده ویدیدن هند پاموغی غزل ایدوب کلم طوقیسه اول کلم
زید ویا هنددن قنغیسنک اولور الجواب زیدک اولور

پاموغ بیع ایدن زید بیع ایچون اشترا ایتدیکی پاموغی منزلنه کتوروب زوجه سی
هند زیدک اذنسز اول پاموغی غزل ایدوب کلم طوقیسه هند پاموغی زیده ضامن
اولور لکن زید راضی اولمیوب کلمی الورم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند زیده نامزد اولدقده هنده مهر معجل نامنه بر مقدار پاموغ ویروب هند دخی
پاموغی اکروب کلم طوقوب وقتده تمهدن زوجدن فارغ اولوب هند اول پاموغی
زیده ضامن لکن زید راضی اولمیوب کلمی الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسائل شتی

هند بالغه نفسنی زیده تزویج ایتمک استدکده قاضی باکره اذن آقچه سی نامنه شو قدر
آقچه ویر سجله نکاح ایدرم دیو هندی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هند بالغه یه تزوج مراد ایتدکده عمرو قاضی باکره اذن آقچه سی نامنه شو قدر آقچه
ویر سجله نکاح ایدرم دیمکله زید عمروه اون ناما آقچه ویروب بعده هندی
تزوج ایلسه زید مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک قزی هندی تزوج مراد ایتدکده باکره لغم ایچون برث ویر سجله
نکاح ایدرم دیمکله زید عمروه برث ویروب هندی تزوج ایلسه بعده زید اول
اثری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک قزینی تزوج مراد ایتدکده عمرو باکره لغم ایچون شو قدر آقچه ویر سجه

وان حمل قطنا الی بیته فلم یقل شیئا فغزلته فکان الزوج بیاع القطن کان الغزل لها وعلیها مثل ذلک القطن لان الظاهر من حاله شری القطن لاجل البیع وان لم یکن بیاع القطن وان کان الزوج یدعی کان القول قوله
قاضیخان

فاذا غزلت المرأة قطن زوجها ثم اختلفا فی الغزل قبل الفرقة او بعدها فان اذن لها بان قال اغزلیه لی کان الغزل للزوج ولا اجر لها علیه لانه لما امر بالغزل ولم یکن لها اجرا کان ذلک استعانة منه بها فان ذکر لها اجرا معلوما کان لها ذلک وان ذکر اجرا مجهولا بان شرط ان یکون الغزل واکثر لها کان الغزل للزوج ولها اجر المثل لانه استأجرها ببعض ما یخرج من العمل
فتاوی عدلیه فی النکاح فی فصل فی اختلاف الزوجین

وان لم یوجد الاذن والنهی ان کان الزوج بایع القطن فالغزل لها وعلیها مثل القطن لان الظاهر شراها القطن وان لم یکن بایع القطن فالقول له ولا اجر لها کما لو خبزت دقیق الزوج او طبخت لحمه فالخبز واللحم والمرق له
من دعوی البزازیه

ولو قال اغزلیه لیکون الثوب لی ولک فالغزل له ولها اجر المثل علیه لانه استیجار ببعض الخارج فصار کقفیز الطحان
منح بزازیه

وفی الخلاصة طلب المرأة فی بیت اخیها قال حتی یدفع الیه دراهم فدفع وتزوجها یا دفع لانه رشوة
من هبة القنیه

نکاح

نكاح ايتدرم ديمكله زيد عمروه اولقدر اقچه ويروب هندی تزوج ايتدكدنصكره زيد مبلغ مزبوری عمرودن الماديں عمرو فوت اولسه زيد مبلغ مرقومی عمروك تركه سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد قرنداشی عمرو بكرك قزی هندی تزوج مراد ايتدكده بكر زيده مالكدن بانكه بقسم الچون يوز غروش ويرميجه هندی عمروه نكاح ايتدرم ديمكله زيد مالندن بكره كويز غروش ويروب عمرو هندی تزوج ايلسه زيد مبلغ مرقومی بكردن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

هند زيده كندويی تزوج الچون اركنلك نامنه شو قدر اقچه ويروب زيد دخی هندی تزوج ايلسه هند مبلغ مزبوری زيدون استردداده قادره اولورمی الجواب اولور

هند قزی تزوج الچون زيده بعض اشيا ويروب زيد دخی زينبی تزوج ايلسه هند اشياء مزبوره يی زيدون استرداده قادره اولورمی الجواب اولور

كتاب الرضاع

هند اوج ياشنده اولان زينبی ارضاع ايلسه حكم رضاع ثابت اولمش اولورمی الجواب اولماز

اون ايكی ياشنده اولان زيد هندك ممه سنی امسه زيد هندك قزی زينبی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

هند قزی زينب ايله زيدی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زيد هندك اخر قزی خديجه يی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولماز

هند زيدی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زيد هندك قزی زينبی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولماز

هند زيدی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زيدك اوغلی عمرو هندك قزی زينبی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولماز

هند زيدی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زينبك نسبا قرنداشی زيد هندی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

هند زينبك اوغلی عمروی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زينبك اخر اوغلی بكر هندی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

هند زيدك قز قرنداشی قزی زينبی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زيد هندك قزی خديجه يی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

زيد رضاعا اناسنك نسبا قز قرنداشی هندی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولماز

هند زيدك اوغلی عمروی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زيد هندك قزی زينبی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

هند زينبی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زينبك نسبا قرنداشی زيد هندی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

هند قزينك قزی زينبی مدت رضاعده ارضاع ايلسه هند اخر قزينك اوغلی عمرو زينبی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولماز

الاخ اذا ابی ان يزوج الاخت الا ان يدفع اليه كذا فدفع له ان ياخذ منه قائما او هالكا لانه رشوة

وان دفع الی ولی المرأة من مال يقال له اغرلق دفعا لمنعه فله ان يرجع عليهم ولو دفع الی اجنبی لا يجوز الرجوع الا انه كان اجرا بمقابلة سعيه المراد من الاجنبی هو الذی لا يقدر علی المنع اما اذا قدر حكمه حكم الاولياء من جامع الفصولين

ومدة الرضاع ثلثون شهرا عند ابی حنيفة رحمه الله وعندهما سنتان وهو قول الشافعی رحمه الله وعند زفر رحمه الله ثلث سنين فاذا مضت المدة لم يتعلق به التحريم من زانة النوازل فی كتاب الرضاع

واذا مضت مدة الرضاع لم يتعلق بالرضاع تحريم لقوله عليه الصلوة والسلام لا رضاع بعد الفصال هدايه فی الرضاع

فيحرم به ما يحرم من النسب من رضاع الملتقی الابحر ولا حرمة من رضيعی ثدی وان اختلف زمانهما

قال ويحرم من الرضاع ما يحرم من النسب للحديث الذی رويناه الا ام اخته من الرضاعة فانه يجوز ان يتزوجها ولا يجوز ان يتزوج ام اخته من النسب لانها تكون امه او موطوءة ابيه بخلاف الرضاع ويجوز تزوج اخت ابنه من الرضاع ولا يجوز ذلك من النسب لانه لما وطئ امها حرمت عليه ولا يوجد هذا المعنی فی الرضاع وامراة ابيه او ابنه من الرضاع لا يجوز ان يتزوجها كما لا يجوز ان يتزوج ذلك من النسب لما رويناه هدايه فی الرضاع

فيحرم منه ما يحرم من النسب الا ام اخته واخيه وبهاتين ثلث صور الام رضاعا للاخت او الاخ نسبا والام نسبا للاخت او الاخ رضاعا والام رضاعا للاخت او الاخ رضاعا صدر الشريعه

تكون المرضعة ام الرضيع واخواتها خالاته لا يحل مناكحة احد منهن كما فی النسب اختيار فی الرضاع

ولا بأس للرجل ان يتزوج مرضعة ولده واخت ولده من الرضاع لان نكاح اخت ولده من النسب جائز اذا لم يكن ولد موطوءته قاضيخان فی الرضاع

هند زينبی مدت رضاعده ارضاع ايلسه زينبك نسبا قرنداشی زيد هندی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولور

هند قزينك قزی زينبی مدت رضاعده ارضاع ايلسه هند اخر قزينك اوغلی عمرو زينبی تزوج ايتمك جايز اولورمی الجواب اولماز

زیدک نسباً قزقرنداشی هندک رضاعاً قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زید رضاعاً اوغلی عمرونک نسباً قزقرنداشی هندی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولور

زید زوجه‌سی هندک اوزرینه زینبی تزوج ایتدکدن صکره هندی زینبی مدت رضاعده ارضاع ایتمشدر دیسه هند بویله دیمکله رضاعاً ثابت اولمش اولور می الجواب اولماز اما هند ثقه ایسه تنزهاً اولور

زید رضاعاً قزقرنداشی هندک رضاعاً قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زید رضاعاً قرنداشی عمرونک نسباً قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زید رضاعاً اوغلی عمرونک نسباً قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زیدک نسباً قزقرنداشی زینبی بکره

هند زیدی مدت رضاعده ارضاع ایلسه زیدک نسباً اوغلی عمرو هندک نسباً قزقرنداشی قزی خدیجه یله تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هند زیددن اولان سودی ایله عمروی مدت رضاعده ارضاع ایلسه عمرو زیدک زوجهٔ اخرادن اولان قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هند زیددن اولان سودی ایله عمروی مدت رضاعده ارضاع ایلسه عمرو زیدک زوجهٔ اخرادن اولان قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز اوغلی بکر زینبی نسخه

زیدک زوجه‌سی هند زیددن اولان سودی ایله عمرونک قزی زینبی مدت رضاعده ارضاع ایتدکدن صکره زید فوت اولوب هند نفسنی بکره تزویج ایلسه بکرک قزقرنداشی بشری زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولور

هند زینبک قزی خدیجه‌یی مدت رضاعده ارضاع ایدوب زینب دخی عائشه‌نک قزی فاطمه‌یی مدت رضاعده ارضاع ایلسه هندک اوغلی عمرو فاطمه ایله تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولور

زید زوجهٔ موطوءه‌سی هندی تطلیق ایتدکدن صکره زید هندک رضاعاً قزی زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هندک اناسی زینب زیدک اوغلی عمروی مدت رضاعده ارضاع ایلسه هند زیده حرام اولمش اولور می الجواب اولماز

هند زوجی زیدک قرنداشی عمرو کوچکی مدت رضاعده ارضاع ایلسه هند زیددن بوش اولور می الجواب اولماز

زیدک اناسی هند زیدی زینبک قزی خدیجه ایله مدت رضاعده ارضاع ایلدم دیو خبر ویرسه هند عدل و ثقه اولمیجق زید خدیجه‌یی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

زید هندی تزوج مراد ایتدکده زینب زید و هند رضاعاً قرنداشلردر دیو خبر ویروب لکن زینب عدل و ثقه اولمیوب زید و هند زینبی تکذیب ایلسه‌لر زید هندی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولور

حرم اخته وبنتها تشتمل النسب الرضاعية لاخت النسبية والبنت النسبية لاخت الرضاعية درر غرر الكاح

زیدک زوجه‌سی هند زیددن اولان سودی ایله عمروک قزی زینبی مدت رضاعده ارضاع ایلسه زیدک زوجهٔ اخرادن اولان اوغلی بکر زینبی تزوج ایتمک جائز اولور می الجواب اولماز

نوع آخر

صغیر وصغیرة بینهما شبهة الرضاع لا یعلم ذلك حقیقة قالوا لا بأس بالنكاح بینهما هذا اذا لم یخبر بذلك انسان فان اخبر عدل ثقة یؤخذ بقوله ولا یجوز النكاح بینهما وان كان الخبر بعد النكاح وهما كبیران فالاحوط ان یفارقها قاضیخان

زید هندی تزوج ایتدکدن صکره زید و هند رضاعاً قرنداشلردر زیددن اولدیغی وجه شرعی اوزره ثابت اولسه هند زیددن تفریق اولنمق لازم اولور می الجواب اولور

زید زوجه‌سی

ان الكتاب نوعان مرسوم وغير مرسوم والمرسوم تكتب على صحيفة مصدرا معنونا مثل ما يكتب الى الغائب وانها على وجهين الاول ان يكتب هذا كتاب فلان بن فلان الى فلانة واما بعد فانت طالق ومن هذا الوجه يقع الطلاق في الحال وفي الخانية ويلزمها العدة من وقت الكتابة وان قال لم اعن بهذا الطلاق لم يصدق الوجه الثاني ان يكتب اذا جاءك كتابي هذا فانت طالق وفي هذا الوجه لا يقع الطلاق الا بعد مجيء الكتاب من تاتارخانية

زید زوجه سی هندك اوزرینه زینبی تزوج ایتدكدنصكره زینبك اناسی خدیجه بن هندی مدت رضاعده ارضاع ایتمشیدم دلیه مجرد خدیجه قولیله وبیکله زینبك رضاعا قرنداشی اولدیغی ثابت اولوب زینب زیددن تفریق اولنور می الجواب اولماز

زید زوجه سی هندك اوزرینه زینبی تزوج ایتدكدنصكره هند زینبی مدت رضاعده ارضاع ایتمشیدم دیو مجرد قولیله وبیکله رضاع ثابت اولورمی الجواب اولماز لكن هندك ثقه ایسه تنزه اولادر

زید هندی تزوج ایتدكدنصكره خدیجه وعائشه زینب وخدیجه عائشه نسخه زینب رتیله هندی مدت رضاعده ارضاع ایتمش ایدی دیو اخبار ایلسه لر رضاع ثابت اولورمی الجواب اولماز لكن تنزه ایدوب مفارقت ایتمك اولادر

هند نفسنی زیده تزویج ایتدكدنصكره هندین مدت رضاعده زیدی ارضاع ایتمشیدم دیدكده زید انكار ایدوب رضاع ثابت اولماسه هند قول مجردیله كندولرینی زیددن تفریق ایتمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هند ایچون رضاعا قرنداشمدر دیو اقرار ایتدكدنصكره بعده زید نفسنی تكذیب ایدوب هند دخی زیدی تصدیق ایلسه زید هندی تزوج ایتمك جائز اولورمی الجواب

كتاب الطلاق

زید آخر دیاره كتدكده زوجه سی هنده معنون ومرسوم مكتوب كوندروب مكتوبده بوش اول دیو تحریر ایدوب ومكتوبی هنده ارسال ایلسه هند بوش اولورمی الجواب اولور

زید آخر دیاره كتدكده زوجه سی هنده معنون ومرسوم مكتوب كوندروب مكتوبده بندن بوش اول دیو كتابت ایدوب هند دخی بعد انقضاء العده نفسنی عمروه تزویج ایلسه زید كلدكده هندی عمرودن تفریقه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هنده بوش اول دیدكده جهرا ومتصلا ان شاء الله دیسه هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه لری هند وزینبه ایكیكز اوچ طلاق بوش اولك دیسه مزبوره لرك هر بریندن اوچر طلاق بوش اولورمی الجواب اوچر طلاق بوش اولورلر توزیع مراد ایدیكلیكی ایكیشر طلاق واقع اولور لكن خلاف ظاهر اولمغین قضاء تصدیق اولنماز

زید زوجه سی مدخول بها سی هنده بالتطلیق ایتدكده عندی اجنده اوچ طلاق بوش اول دیسه هند اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هنده بش طلاق بوش اول دیسه هند قاچ طلاق بوش اولور الجواب

واذا اراد الرجل ان یخطب امراة فشهدت امراة قبل النكاح انها ارضعتهما كان في سعة من تكذیبها كما شهدت بعد النكاح من قاضیخان

رجل تزوج امراة فشهدت امراة انها ارضعتهما لا تثبت الحرمة بقولها وان كانت عدلة والا تنزه كان افضل من قاضیخان

وان اقر ان هذه المراة اختي او امي من الرضاع ثم قال بعد ذلك اوهمت او اخطات او نسیت واراد ان یتزوجها وصدقته المراة فيها مصدقا فان اولو من الخلاصة

ته ٢ مستبینة كتبا غیر مرسومة ان نوى الطلاق یقع والا فلا الكتابة على نوعین مرسومة وغیر مرسومة ونعني بالمرسومة ان یكون مصدرا معنونا وهو على وجهین مستبینة وغیر مستبینة فالمستبینة مثل ما یكتب على الصحیفة والحائط والارض على وجه یمكن فهمه وقرائته وغیر مستبینة ما یكتب على الهواء والماء او شيء لا یمكن فهمه وقرائته ففي غیر المستبینة لا یقع الطلاق وان نوى وان كانت مستبینة لكنها غیر مرسومة ان نوى الطلاق یقع والا فلا وان كانت مرسومة یقع الطلاق نوى او لم ینو ثم المرسومة لا تخلو اما ان ارسل الطلاق بان كتب اما بعد فانت طالق فكما كتب هذا وقع الطلاق ویلزمها العدة من وقت الكتابة من قاضیخان من فصل في الطلاق بالكتابة

قال لها انت طالق ان شاء الله جهرا متصلا مسموعا لا یقع وان مات قبل قوله ان شاء الله ولا یشترط القصد والعلم بمعناه ویقبل قوله انه عاد في ظاهر المروي وقیل لا یقبل قوله وعلیه الاعتماد من تنویر الابصار

وفي المبسوط لو قال لامراتین انتما طالقان ثلثا ینوي ان الثلث بینهما فهو یدین بینه وبین الله تعالى فتطلق كل منهما اثنتین لانه من محتملات لفظه لكنه خلاف الظاهر فلا یدین في القضاء فتطلق كل ثلثا فكذا لو قال لاربع انتن طوالق ثلثا ینوي ان الثلث بینهن فهو یدین بینه وبین الله تعالى فتطلق كل واحدة وفي القضاء تطلق كل ثلثا من فتح القدیر وكذا في مجموعة النووي نقلا عن ابن الهمام

انت طالق طالق طالق وقال اني ان اردت به التكرار صدق دیانة لا قضاء ویقع في العرف یقع الثلث

ولو قال انت طالق كعدد الف او كعدد الثلث فهي ثلث في القضاء ولو قال انت طالق الف فهي ثلثا

ثم الطلاق الرجعي لا يحرم الوطي ولا دواعيه عندنا لان الرجعة استدامة النكاح لا اعادته عندنا ولهذا يصح الرجعة بالقول وبالفعل وبدون الشهاد بخلاف ابتداء النكاح مختارات النوازل في الطلاق

زید زوجه سی هنده یا ... فلان ایتدکم حیجه جماع لفظیله شتم ایلسه هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هنده بره مختبه دیسه تجرد بوبله دیمکله هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر زوجه سی هندی تطلیق ایلسه طلاق واقع اولورمی الجواب اولماز

زید مجنون جنونلی حالنده زوجه سی هنده بندن اوچ طلاق بوش اول دیسه بندن اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید خسته اولوب عقلی بالکلیه زائل ایکن زوجه سی هندی تطلیق ایلسه طلاق واقع اولورمی الجواب اولماز

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید زوجه سی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایلسه طلاق واقع اولورمی الجواب اولماز

زید نائم ایکن عورتم بوش اولسون دیسه عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید هندی مکرها تطلیق ایلسه طلاق واقع اولورمی الجواب اولور

باب الرجعة

في طلاق الفضولي

زید عمرونک زوجه سی هندی فضولا تطلیق ایلسه عمرو تجیز اولمادقچه هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

زیدک مدبر قولی عمرو زیدک اذنسز هندی تزوج ایلسه بعده زید عمرونک اذنسز هندی تطلیق ایلسه عمرو تجیز اولمادقچه هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

ط زید زوجۀ مدخول بهاسی هنده بوش اول دیسه واقع اولان طلاق رجعیمیدر یوخسه بائنمیدر الجواب رجعیدر

ف زید زوجۀ مدخول بهاسی هنده بوش اول دیسه هنده عدتی ایچنده مراجعت ایدوب تجدید نکاح ایتدیکن هند ایله ازواج معامله سنه قادر اولورمی الجواب اولور

زید زوجۀ مدخول بهاسی هندی طلاق رجعی ایله تطلیق ایتدکده بعد انقضا العدة هند نفسنی عمروه تزویج ایدوب بعده زید عمرونک حضورنده هنده بن قبل انقضاء العدة سکا مراجعت ایتمشیدم دیو دعوی ایلسه هند وعمرو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده مامسه قول مجرد یله هندی عمرودن بوشوتمغه قادر اولورمی الجواب اولماز

في الكنايات

زید عمرونک قزی هندی تزوج ایتدکدنکره زید هنده ایکی قزندر دیسه هندک سببی معروف ایکن مجرد زیدک بوبله دیمسیله هند زیده حرام اولورمی الجواب اولماز

ووجهه انه يا هريد الاحبار عن ان يريد بام امراته بل يريد الشتم لانه يستعمل في الشتم لمولانا عطاء الله افندي

ولو قال يا قحبه يعزر ابن همام ولو قال يا فاحشه يعزر تاتارخانيه

ط في طلاق الصغير والمجنون

لا طلاق صبي ومجنون ونائم ملتقى الابحر

وطلاق المعتوه غير واقع كطلاق المجنون قاضيخان في اول الطلاق

ط صريح الطلاق قوله انت طالق ومطلقة وطلقتك يقع بهذه الالفاظ الطلاق الرجعي لان هذه الالفاظ تستعمل في الطلاق ولا تستعمل في غيره فكانت صريحا فيه وانه يعقب الرجعة مختارات النوازل في صريح الطلاق وكنايته

ويقع طلاق كل زوج عاقل بالغ ولو مكرها او سكران او اخرس باشارته المعهودة ملتقى الابحر في الطلاق وطلاق المكره واقع عندنا خلافا للشافعي قاضيخان في فصل في طلاق من لا يعقل

وان اكره على طلاق او عتاق او توكيل بهما نفذ من اكراه ملتقى الابحر

لو قضى ببطلان طلاق المكره نفذ م الخلاصة

وقوله وبسيدي لا يقع طلاق سيد على زوجة عبده لقول ابن عباس رضي الله عنه ان النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال لرسول الله عليه السلام يا رسول الله سيدي زوجني امته وهو يريد ان يفرق بيني وبينها فصعد النبي عليه السلام الى المنبر فقال يا رسول الله ايها الناس ما قال احدكم يزوج عبده امته ثم يريد ان يفرق بينهما انما الطلاق لمن اخذ بالساق زيلعي

ومن طلق ما دون الثلث بصريح الطلاق او بالثلث الا ول من كنايته ولم يصفه بضرب من الشدة ولم يكن بمقابلة مال فله ان يراجع وان ابت ما دامت في العدة م ملتقى الابحر

صريحه ما استعمل فيه خاصة ولا يحتاج الى نية وهو انت طالق ومطلقة وطلقتك ويقع بكل واحدة رجعية وان نوى اكثر او بائنة م ملتقى الابحر

ولو قال لامرأته هذه ابنتي من النسب وثبت عليها ولها نسب معروف لا يفرق م الولوالجية في الرضاع

زید زوجه

ثم ان وقعت الكنايات اذا نوى بها الطلاق كانت واحدة باينة وبهذا مثل قوله وهي الخ الا ان في حال مذاكرة الطلاق يقع بها الطلاق في القضاء ولا يقع فيما بينه وبين الله تعالى الا ان ينويه قال سوى بين هذه الالفاظ وقال لا يصدق في القضاء في حال مذاكرة الطلاق وهذا فيما لا يصلح رده ويصدق فيما يصلح جوابا وردا مثل قوله اذهبي الخ من طلاق الكفاية في فصل الطلاق جواهر

زید زوجه‌سی هنده سنی بشقه ایام اول ویا حرام اولمق مراد ایدیکک هند مبانه اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هنده قرقرنداشم اول دیو بشنه نیت ایلماسه بو یله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هند ایله جکشدکده هنده وار بقل کیت دیوب لکن طلاق نیت ایلماسه هند مبانه اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هند ایله جکشدکده هنده وار بقل کیت دیوب لکن طلاق نیت ایلسه هند مبانه اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هند ایله جکشدکده وار باباک اوینه کیت دیوب لکن طلاق نیت ایلماسه هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده مهر مؤجلنی ویردب لکن طلاق نیت ایلماسه مجرد مهرنی ویرمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده سنی استم دلیه مجرد بو یله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده سنی استم کیمه استرسک وارد لیه زید طلاق نیت ایدیکک هند مبانه اولورمی الجواب اولور

زیدک زوجه‌سی هند باباسی عمروک منزلنده کتا اولمغله زید عمرودن طلب ایدوب عمرو هندی ویرمم دیدکده زید بن دخی استم دلیه بو یله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هندک نفقه‌سن نیچون ویرمزسک دیدکده زید بکا عورت لازم دکلدر دیه بوسوز ایله هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

هندک زوجی زید هندک باباسی عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده صلح اولندقده زید عمروه سنده وزکده خلاقم یوقدر دلیه لکن طلاق نیت ایلماسه بو یله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده ایکومز بینمزده نکاح یوقدر دیوب طلاق نیت ایلسه هند زیددن مبانه اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زیده عورتک وارمیدر دینلدکده زید یوقدر دیه مجرد بو یله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زیده بن سانکه عورت اولمام دیدکده زید اوبله السیه بنم عورتم یوقدر دیه بو یله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

سندن کچدم مفارقت ایتدم دیمک معناسنه متعارف اولان بلده اهالیسندن زید زوجه‌سی هنده سندن کچدم دلیه طلاق نیت ایدیکک هند مبانه اولورمی الجواب اولور

ولو قال لامرأته اذهبي تطلقين ان نوى ملتقط في البداية

وفي فوائد المحيط في طلاق الفضولي سوق المهر لا يكون اجازة لان المهر قبل الطلاق واجب فلا يجازيه الى الطلاق بخلاف النكاح لان المهر خصايصه من العمادية

ولو قال لا حاجة لي فيك او ما اريدك او مرا لكار بستي فلا يقع وان نوى من الخانية

ولو قال لامرأته لا اريد فليس بطلاق وان نوى من طلاق الظهيرية

ولو قال لا حاجة لي فيك فليس بطلاق وان نوى من طلاق الظهيرية

ولو قال لم يبق بيني وبينك عمل يقع الطلاق اذا نوى قاضيخان

وفي الاجناس اجمعوا انه لم يبق لو قال لها لا نكاح بيني وبينك او لا سبيل لي عليك يقع اذا نوى من الخانية

ولو قال ما لي امرأة لا يقع وان نوى خانية

سندن گچدم دیمک مفارقت ایتدم دیمک معناسنه متعارف اولان بلده اهالیسندن زید زوجه‌سی هنده سندن گچدم دیسه زید طلاق نیت ایلمسه هند بائنه اولورمی الجواب اولماز

سندن گچدم دیمک مفارقت ایتدم معناسنه اولان بلده اهالیسندن زید مذاکرهٔ طلاق اثناسنده زوجه‌م هنددن گچدم دیسه هند بائنه اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هنده طلاق نیت ایتمکسزین سن بابا‌ڭ ایوینه گیت دیسه بوبله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده زینبک منزلنه وار سکا بندن ایرلمق لازم گلور دیوب سنه سویلمامسه هند زینبک ایوینه واردیغی بو سوزی ایله هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

نوع الامر فی الید

زید زوجه‌سی هنده ارادتڭ الکده اولسون دیدکده هند دخی اول مجلسده سکوت ایدوب نسنه سویلمامسه مجرد زید بوبله دیمکله هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده ارادتڭ الکده اولسون دیوب هند دخی اول مجلسده زیده الچق کوکلڭ بیلور دیوب غیری نسنه سویلمامسه هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده ارادتڭ الکده اولسون استرسڭ اوچ طلاق بوش اول دیوب لکن هند اول مجلسده نسنه سویلمیوب سکوت ایلسه مجرد زید بوبله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید مذاکرهٔ طلاق اثناسنده زوجه‌سی هنده ارادتڭ الکده اولسون دیوب هند دخی اول مجلسده نفسنی تطلیق ایلسه هند بائنه اولمش اولورمی الجواب اولور

طلاق امری هندڭ یدنده اولوب دیله دیکی وقتده کندوبی تطلیق ایتمک اوزره زوج ایلسه هند نفسنی تطلیقه قادره اولورمی الجواب ایجاب هند طرفندن اولدیغی اولور

زید آخر دیاره گیتمک اوزره ایکن زوجه‌سی هنده بنی تطلیق ایله دیدکده زید بر سنه تمامنه دکین گلمز ایسم ارادتڭ الکده اولسون دیوب گیتدکدنصکره زید بر سنه تمامنه دک گلماسه هند بر سنه تمام اولدیغی مجلسده نفسنی تطلیق ایدیجک هند بائنه اولورمی الجواب اولور

زید آخر دیاره گیدر اولدقده زوجه‌سی هنده قرق گونه دکین گلمز ایسم ارادتڭ الکده اولسون دیوب گیتدکدنصکره قرق گون مرور ایدوب زید گلمیوب قرق گون تمام

وتو قالت لست امرأة لی ونوی لا یقع ولو قالت لست لی بزوج فقال نعم ینوی کقوله لست بامرأة لی وفی الفتاوی انه یقع عند ابی حنیفة ولو قال یا انا بزوج لک ونوی یقع فی الثالث من طلاق القنایة

الکنایات اذا نوی بها الطلاق کانت واحدة بائنة وبذا نقل قوله فارقتک الخ من طلاق الهدایة فی فصل فی الطلاق قبل الدخول

وتوید هذا ما قلنا قولهم فیمن قال طلاقک علی لازم علی منهم من قال یقع ومنهم من قال لا یقع وذکر القدوری فی شرحه انه قول ابی حنیفة وکان الشیخ الامام ظهیر الدین المرغینانی یفتی بعدم الوقوع فی الثالث من طلاق البزازیة ملخص

ولو قال لامرأته طلقی نفسک او امرک بیدک او اختاری ینوی بها الطلاق لم یصح رجوعه ویتقید بمجلس علمها وان طال من الغرر

ولو قال امرک بیدک کیف شئت یقتصر مشیئتها علی المجلس وکذا فی قوله ان شئت واین شئت او ایما شئت عمادیه کذا فی الدرر

ولو قال لامرأته امرک بیدک لم تطلق حتی تختار نفسها فی طلاق المحیط

وعلی هذا لو زوج امرأته علی انها طالق او امرها بیدها تطلق نفسها کلما ترید لا یقع الطلاق ولا تصیر الامر بیدها ولو بدأت المرأة فقالت زوجت نفسی منک علی انی طالق وعلی ان امری بیدی اطلق کلما ترید وقبل الزوج وقع الطلاق وصح التفویض فی نکاح البزازیة

ولو قال لامرأته طلق نفسک والمرأة قامت من مجلسها بطل الامر وان قال طلقی نفسک لا انا ان شئت طلقت واحدة لم یقع ما لم تقل شئت لان وقوع الطلاق معلق بمشیئتها الثلث ولم یوجد فی جامع الصغیر باب مشیئة الطلاق

ازمر سید

اولدیغی

اولدیغی مجلسده سنه سویلماسه زید مجرد بوبله دیمکله هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده شرب خمر ایدرسم اراده‌ک الکده اولسون دیدکده زید شرب خمر ایدوب هند واقفه اولدیغی مجلسده سکوت ایدوب لکن سنی تطلیق اتمامسه مجرد بوبله دیمکله هند بوش اولورمی
الجواب اولماز

باب التعليق

زید فلان فعلی اشلرسم عورتم بوش اولسون دیوب لکن زید اول فعلی اشلمامه مجرد بوبله دیمکله عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه فلان فعلی اشلرسک عورتک بوش اولسونمی دیدکده عمرو سکوت ایدوب سنه بوبله سویلماسه بعده عمرو اول فعلی اشلسه مجرد بوبله دیوب سکوت اتمکله عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه فلان فعلی اشلرسک عورتک بوش اولسونمی دیوب عمرو دخی اولسون دیدکده جهرا ومتصلا ان شاء الله دیوب بعده زید اول فعلی اشلسه عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه فلان فعلی اشلرسک عورتک اوچ طلاق بوش اولسونمی دیوب عمرو دخی اولسون دیدکده جهرا ومتصلا ان شاء الله دیوب بعده اول فعلی اشلسه عورتی اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید فلان فعلی اشلرسم شرطا اولسون دیوب بعده اول فعلی اشلسه شرطا ایله مرادی طلاق اولیجق زیدک زوجه‌سی هند زیددن بوش اولمش اولورمی
الجواب اولور

زید قاینی اتام عمرونک منزلنه کیررسم شرطا اولسون دیدکده زید عمرونک منزلنه کیروب مرادی عورتم بوش اولسون دیمک اولمغله زوجه مدخوله‌سی هند طلاق رجعی ایله بوش اولسه زید هنده عدتی ایچنده مراجعت ایتمیوب تجدید نکاح ایتمدین هند ایله ازواج معامله‌سنی اتمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید فلان فعلی اشلرسم حلالم حرام اولسون دیدکده زید اول فعلی اشلسه زوجه‌سی هند معابنه اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید هندی رضاسیله تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید اگر شو اسکله‌دن سفینه‌یه بنوب دریایه سفر ایدرسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدکده زید اول اسکله‌دن سفینه‌یه بنوب دریایه سفر ایلسه عورتی اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز اخر اسکله‌دن سفینه‌یه بنوب صح

زید فلان فعلی اشلرسم زوجه‌م هند اوچ طلاق ایله تطلیق اولسون دیدکده زید

فان قامت المرأة منه ای من المجلس او اخذت ای شرعت فی عمل اخر بطل الخیار ملتقی الابحر مع شرحه والمجلس انما یختلف بقیامها او اذا کانت فی عدة او ذهابها ان کانت قائمة او شروعها فی نوع او عمل لا یتعلق بما مضی من تفویض الطلاق درر غرر فی باب التفویض حرسا فی اوده

قال لها انت طالق ان شاء الله متصلا مسموعا لا یقع وان ماتت قبل قوله ان شاء الله ولا یشترط القصد ولا العلم بمعناه فدخلت الکنز المتنع عن بیان بیان هذه الشروط من طلاق فتاوی الغفار تعقیب لسنة فی البحر

کل طلاق یقع بشرط ولیس بائن فهو رجعی من التتارخانیة والعزب باب الفصول

وان قال لها ان ولدت فانت طالق فولدت ثم اتت بولد اخر فهی رجعیة معناه من بطن اخر هدایه فی الرجعة

ولو قال کل حلال علی حرام من الطعام والشراب والفقراء انه تطلق امرأته بائنة من الایمان ملتقی الابحر

والملک شرط لوقوع الطلاق لا لانحلال الیمین فان وجد الشرط فیه انحلت الیمین ووقع الطلاق والا انحلت ولا یقع من طلاق ملتقی الابحر

قوله والا ای وان لم یوجد الشرط فی الملک انحلت الیمین بوجود الشرط ولا یقع الطلاق یعنی لا یترتب علیه الجزاء لعدم المحل فان قال ان دخلت الدار فانت طالق ثلاثا فاراد ان یدخل الدار من غیر ان یقع الثلاث فحیلته ان یطلقها واحدة وتنقضی عدتها فتدخل الدار فیبطل الیمین ولا یقع الثلاث ثم تزوجها فان دخلت الدار بعد ذلک لا یقع شیء لبطلان الیمین وانما قلنا تنقضی العدة لانها ان دخلت فی العدة یقع الثلاث غلط من شرح ملتقی الابحر

اول فعلی اشلمدین هنوز طلاق ایله تعلیق ایدوب عدله منقضیه اولدقدنصکره
زید اول فعلی اشلیوب بعده هندی تزوج ایتسه شرط مزبوره بنا هنده اوچ
طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

بکر دعوایه مباشرته امر ایتمغله سندن اولان زید فلان خصوصده عمرودن
دعوا ایدرسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدکده زید خصوص مزبوری
عمرودن دعوایه بکری توکیل ایدوب بکر دخی اول خصوصده عمرودن دعوا ایلسه
زیدک عورتی اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید وارینی عمروه دینی بسکا فلان محلده ادا ایتمزسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون
دیدکده زید بکر ایله دین مزبوری عمروه کوندروب بکر دخی اول محلده تسلیم
ایدوب ادا ایدوب دینی الیسه زید کندی بالذات تسلیم و ادا ایتمدیکی عورتی
اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هنده بر دخی عمروک منزلنه وارسک حلالم حرام اولسون دیدکده هند عمرونک
منزلنه وارسه هند زیددن مباین اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هنده اکر بن اولمزسم عمرونک اوینه وارسه بوش اولسون دیدکده زید
هندک غیابنده عمرونک اوینه وارسون دیو هنده اذن ویروب بعده خبر اذن هنده
واصل اولمقسزین هند عمرونک اوینه وارسه شرط مزبوره بنا هند زیددن
بوش اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک منزلنه کیررسم عورتم بوش اولسون دیدکده اوطه باغچه و حولوسنه دخول
نیت ایتمیوب بعده زید عمرونک زقاق قپوسندن ایچرو حولوسنده طوروب
اوطه‌سنه کیرمسه زیدک عورتی بوش اولورمی الجواب اولور

زید قاین اتام عمرونک منزلنه کیررسم عورتم هند اوچ طلاق بوش اولسون دیدکده زید
اول منزله کیرمدین عمرو فوت اولوب ورثه‌سی هند ترک ایتمکله عمرونک منزلی هنده
انتقال ایدوب بعده زید اول منزله کیرسه عورتی هند بوش اولمش
اولورمی الجواب اولماز

زید قاین اناسی هنده بعد الیوم منزلکه کیررسم زوجه‌م زینب اوچ طلاق بوش
اولسون دیوب بعده هند منزلی زینبه هبه و تسلیم ایدوب کندوسی منزلدن خروج ایتدکده
زید اول منزله کیرسه زینب شرط مزبوره بنا اوچ طلاق بوش
اولورمی الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن زیدک قیونلری اخر قریه مرعاسنده اوتلارکن قیونلرینی قریه
اولی مرعاسنده اوتلامق ایستدکده قریه اولی اهالیسندن بر قاچ کمسنه زیده
هیچ کیمسه قیونلرینی مرعامزده اوتلاروالیسک عورتلرمز بوش اولسون دیوب بعده
زید قیونلرینی اوتلاتمدین اوغلی عمروه هبه و تسلیم ایدوب عمرو دخی بنفسه ایتدکده عمرو
قیونلری قریه اولی مرعاسنده اوتلاتسه اول کمسنه‌لرک عورتلری بوش اولورمی الجواب اولماز

لا یحنث بالمباشرة الا بالامر فی البیع والشراء والاجارة والاستیجار
والصلح عن مال والقسمة والخصومة وضرب الولد اطلقه المصنف
وهو مقید بما اذا کان الحالف یتولی العقد بنفسه اما اذا کان
الحالف ذا سلطان کالامیر او القاضی فکونها لا یتولی العقد
بنفسه فانه یحنث بالامر ایضا لانه یمنع نفسه عما یعتاده فان کان
الامر یباشره مرة ویفوض اخری یعتبر الاغلب کما فی المحیط
من ایمان البحر الرائق وکذا فی الزیلعی وفصول العمادی
من ایمان الخانیه والخلاصه والبزازیه

وان حلف ان لا یکلم عبد فلان او لا یدخل داره او لا یلبس ثوبه
او لا یاکل طعامه او لا یشرب شرابه فزال ملکه لم یحنث بالاجماع
وان فعل وهو فی ملکه حنث سواء کان فی ملکه یوم حلف
او لم یکن فی ظاهر الروایة
من ایمان الینابیع

زید عمروده

رجل حلف رجلا ليحلف ولو رغما برالمستحلف ان كان اليمين بالطلاق والعتاق وكوذلك بعبر نية الحالف اوالمنوى الحالف خلاف الظاهر فاما كان
مظلوما وان كان اليمين بالله تعالى فان كان مظلوما كانت النية نية الحالف وان كان الحالف ظالما يريد بنية ابطال حق الغير يعتبر
المستحلف وهو قول ابي حنيفة من الخانية وقال المستحلف فيه غير مظلوم يجوز ما قلت او هل يكون ما قلت فقال المستحلف عليه نعم ثم قال المستحلف
بالطلاق ان كان [illegible] سواء سكت الحالف او قال اردت به خطابك فقط لان المعتبرة نية المستحلف لا نية الحالف هذا اذا كان البيان بينهما في مجلس
الحلف واما اذا كان بعده فنية الحالف يعتبر لا نية لان الحلف على الطلاق غير مرتفع لانه منهي عنه فنية الحالف مشايخ يعتبر و نية المستحلف
فيعتبر نية الحالف لا نية المستحلف بلا نية وكذا الا [illegible] لو قال المستحلف الحالف [illegible] لانه [illegible] سوا كان السائل نية [illegible] والمحمل وبعده وكذا لا [illegible] لو تحلف الكاتبة
اردت به غير الطلاق او ما اردت به شيئا ولو لم [illegible] المستحلف عليه الطلاق [illegible] لانه [illegible] هذا [illegible] بغير [illegible] الحالف اذ لم يكن المستحلف [illegible] قاد المستحلف

زيد عمرو سنى منزلمه قورسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون ديو لده زيد نه
منزلنده بولنماين عمرو زيدك منزلنه اوغرسه مجرد كيرمك ايله زيدك عورتى
بوش اولورمى **الجواب** اولماز

قضا ه طائفه سندن زيد زوجه سى هنده باكه منصب توجيه اولنديغنده سنى
منصبه كوتورسم بندن اوچ طلاق بوش اول ديوب بعده زيده منصب
توجيه اولنوب زيد منصبه كتدكده هندى كوتورميوب يالكز كتدكده هند
زيدك اوننز اول منصبه كتسه زيدك كوتورمك مراد ايدوب منصبده امساك
مراد ايتمامكله شرعا بوره بنا هند اوچ طلاق بوش
اولورمى **الجواب** اولماز

زيد بر فعلي اشلدكده اكر اول فعلي اشلدم ايسه عورتم اوچ طلاق بوش اولسون
ديوب زيدك عورتى اوچ طلاق بوش اولورمى **الجواب** اولور

زيد عمرونك اشياسندن منزلمده نسنه وار ايسه عورتم بوش اولسون
ديدكده حين حلفده عمرونك اشياسندن بر كلم زيدك منزلنده اولدغى
ثابت وظاهر اولسه زيدك عورتى بوش اولورمى **الجواب** اولور

زيده زوجه سى هنده زانيه وفاحشه ديو سيلدكده زيد هند زانيه ايسه بوش
اولسون لكن زيد هندك زانيه اولمادغنه مصر اولوب زانيه اولدغى
ثابت اولماسه مجرد بويله ديمك ايله طلاقنه حكم اولنورمى
الجواب اولنماز

هند زوجى زيده بره زانى ولوطى ديدكده زيد اكر زانى ولوطى ايسم اوچ طلاق
بوش اول ديسه لكن زيد زانى ولوطى اولمادغنه مصر اولوب زانى ولوطى ايدكى
ثابت اولماسه غضب حالنده اولمغين زيد تعليق مراد ايدنجك هند اوچ
طلاق بوش اولورمى **الجواب** اولماز

استانبول اهاليسندن زيد زوجه سى هنده ايكى طلاق بوش اول اكر جه وار ايسه
اسكداره كلديكمده ديوب لكن زيد جه وار ايوب اسكداره كلماسه
مجرد بويله ديمكله هند بوش اولورمى **الجواب** اولور

نوع آخر

ديديكم اولسونمى ديمك عورتك بوش اولسونمى ديمك معناسنه متعارف
اولان بلده اهاليسندن زيد عمروه فلان فعلي اشلرسك ديديكم اولسونمى ديدكده
عمرو دخى اولسون ديوب بعده عمرو اول فعلي اشلسه زيد بنم مرادم اوچ
طلاق ايدى ديوب لكن عمرو حين استحلافده اوچ طلاق مراد ايلماسه
مجرد زيدك بويله ديمسيله عمرونك عورتى اوچ طلاق بوش
اولورمى **الجواب** اولماز

زيد فلان فعلي اشلرسم طلاق ثلثه اوزرينه اولسون ديوب بعده

رجل حلف لا يترك فلانا يخرج في بيته او يده فخرج بغير علمه او
بعلمه لا يحنث في لو رآه فيه لم يخرجه لا يحنث من ايمان القنية
في باب اليمين

زوج امرأة فقال اكر در اين خانه ادم ترا طلاق لغا تحتها غيره الى
بيته لغيرامره ان عين حقيقة يحمل بنفسه لا يطلق وان عنى الاسكان
في بيته فان طلاق بيته ولم يخرجها لكن كذا قال نجم الدين من
ايمان الخلاصة

امرأة قالت لزوجها يا قرطبان فقال الزوج لها ان كنت قرطبانا فانت
طالق اختلف نصير بن يحيى ومحمد بن سلمة قال احدهما هو على
المجازات وقال الاخر هو على الشرط وقال الامام ابو بكر محمد بن الفضل
يشترط النية ان نوى المجازات فعلى المجازات وان نوى التعليق
فعلى التعليق ثم ان قال هذا في حالة الغضب فالاغلب انه على المجازاة
وعليه الفتوى من الخانية كذا في البزازية

زید اول فعلی ایشلرسه زوجه‌سی هند اوچ طلاق بوش اولسون اولورمی الجواب
بو بله دیمک عرفلرنده عورتم اوچ طلاق بوش اولسون
دیمک ایله اولور

مسئله زید اگر خمر ایچرسم طلاق ثلثه اوزریمه اولسون دیوب کندی نفسنده زید
هندی تزوج ایدوب بعده خمر ایچسه شرط مزبوره بنا هند بوش
اولورمی الجواب اولماز

مسئله زید فلان فعلی ایشلرسم اوچ طلاق اوزریمه اولسون دیدکده زید
اول فعلی ایشلیوب بعده هندی تزوج ایلسه شرط مزبوره بنا هند اوچ طلاق
بوش اولورمی الجواب اولماز

ثلاثه
طلاق اوزریمه اولسون دیمک عورتم بوش اولسون دیمک معناسنه
متعارف اولان بلده اهالیسندن زید هندی تزوج ایتدکده بر مجلسده
هندی تزوج ایتمدم اگر هندی تزوج ایلدم ایسه طلاق ثلثه اوزریمه اولسون
دیسه هند زیددن بوش اولورمی الجواب اولور

بو صورتده هندک عدتی منقضیه اولمش اولسه زید هندی رضاسیله
تزوج ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله کلما اوزریمه اولسون دیمک عورتم بوش اولسون دیمک معناسنه
متعارف اولان بلده اهالیسندن زید اگر عمرو ایله بر دخی مکالمه ایدرسم
کلما اوزریمه اولسون دیوب بعده زید عمرو ایله مکالمه
ایلسه عورتی بوش اولورمی الجواب اولور

مسئله کلما اوزریمه اولسون دیمک عورتم بوش اولسون دیمک معناسنه
متعارف اولان بلده اهالیسندن مجرد اولان زید اگر عمرو ایله مکالمه ایدرسم
کلما اوزریمه اولسون دیدکدنصکره عمرو ایله مکالمه ایدوب بعده هندی
تزوج ایلسه شرط مزبوره بنا هند بوش اولورمی الجواب اولماز

اهل عرف طائفه‌سندن زید عمرودن ظلما شو قدر آقچه الدقده عمرو زیده بندن
الدیغک آقچه‌یی سندن دعوی ایدرسم یا کمسنه‌یی دعوایه وکیل ایدرسم تحت
نکاحمده اولان عورتم اوچ طلاق بوش اولسون وهم الا حاجتم دخی کلما اتزوج
امراة فهی طالق مفهومی اوزره بوش اولسون دیدکده بعده عمرو مبلغ مزبوری
دعوی ایتمیوب واخر کمسنه‌یی دخی دعوایه توکیل ایتمدین شرط مزبوردن مقدم
تزوج ایتدیکی هندی بر طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولدقده عمرو
مبلغ مزبوری زیددن دعوا ایدوب بعده هند عمروه فضولی نکاح اولنوب
عمرو دخی فعل ایله قبول ایلسه هند شرط مزبوره بنا اوچ طلاق بوش
اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

ولو قال ان فعلت کذا فامرأته طالق ولیست له امرأة وقت الحلف فتزوج ثم فعل لم تطلق خزانة [illegible] الخلاصة فی الثالث کذا فی [illegible] البزازیه

وعن [illegible] الاسلام فیمن قال ان فعلت کذا فثلث تطلیقة علی او قال واجب بعض عرف البلد ان غلب فی ذلک فی ایمانهم من الفاظ [illegible]
خانیه

قوله کلما لو قال رجل من بلاد الروم کلما اوزریمه اولسون او کلما ای شرط اولسون ان فعلت کذا ینبغی ان یصح الیمین علی الطلاق لانه متعارف بینهم فیه [illegible] من الفضولی

زید عمرودن

زید عمروه فلان فعلی اشلرایسهك عورتم بوش اولسون دیوب لكن زمان تعیین ایلماسه عمرو اول فعلی اشلمایجك زیدك عورتی نه زمان بوش اولور

الجواب زمان یأسده بوش اولور

زید عمروی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدكده عمرونك باباسی بكر زیدی حاكمه قتل ایتدیرم اگر حاكمه قتل ایتدیرمزسم كندم قتل ایدرم اگر كندم دخی قتل ایدمزسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیوب لكن زمان تعیین ایتمیوب كندی الیله قتلدن مرادی قصاص طریقیله قتل اولمیوب مطلق قتل اولوب بعده بكر زید ایله قصاصدن صلح اولسه بكر زیدی قتل ایتمایجك عورتی نه زمان بوش اولور الجواب زمان یأسده

زید عمروی قتل ایتمزسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدكده زید عمروی قتل ایتمیوب عمرو حتف انفه فوت اولسه زیدك عورتی اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولور

زید زوجهسی هنده عمرونك قولی بكری اشترا ایتمزسهك اوچ طلاق بوش اول دیدكده هند بكری اشترا ایتمدن عمرو بكری اعتاق ایلسه هند اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولور

زید فلان فعلی اشلرسم عورتم بوش اولسون دیدكده زید اول فعلی اشلمكه مجرد نیت ایلمكله عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید فلان متاعمی بیع ایتمزسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدكده زید اول متاعی ثمن معلومه عمروه بیع و تسلیم ایدوب عمرو دخی بكره بیع و تسلیم ایتدكدن صكره زید اول متاعی بكردن اشترا ایلسه زید مجرد متاعی بكردن اشترا ایتمكله عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

زید بر منزلده ساكن ایكن بو منزلده ساكن اولورسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدكده فی الحال جمیع اهل و عیالی و متاعیله اول منزلدن چقوب آخر منزلده ساكن اولسه شرط مزبوره بنا زیدك عورتی بوش اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زید بو بلدهده ساكن اولورسم عورتم اوچ طلاق بوش اولسون دیدكده فی الحال اول بلدهدن چقوب بعده بلدهٔ مزبورهیه ساكن اولمق وجهی اوزره وارمیوب لكن مصالحی ایچون واروب كلسه شرط مزبوره بنا عورتی اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید فلان كون بو منزلدن چقمازسم عورتم بوش اولسون دیدكده زید اول كون منزلندن چقوب اهل و عیالی و امتعهسنی نقل ایدوب آخر منزلده بر قاچ كون ساكن اولوب بعده منزلنه كیروب ساكن اولسه زید محض خروج مراد ایدیجك عورتی اوچ طلاق بوش اولورمی الجواب اولماز

زید بر قریه اهالیسندن ایكن بو كون بو قریهدن چقمازسم عورتم بوش اولسون

وفي طلاق الولوالجية اذا علق الطلاق بفعل في وسعها فاتت به لا يقع الطلاق بترك الفعل الا في آخر جزء من حياتها وان علق الطلاق بفعل ليس في وسعها اقامته يقع الطلاق في الحال الا اذا وقت لذلك وقتا ح لا يقع الطلاق الا بعد مضي ذلك الوقت من اواخر طلاق التاتارخانية

وفي لا يلبس هذا الثوب وهو لابسه او لا يركب هذه الدابة وهو راكبها او لا يسكن هذه الدار وهو ساكنها ان اخذ في النزع والنزول والنقلة من فوره لا يحنث والا حنث وفي لا يسكن هذا البيت او هذه الدار لا بد من خروجه بجميع اهله ومتاعه حتى لو بقي وتد يحنث وعند ابي يوسف يعتبر نقل الاكثر وعند محمد نقل ما تقوم به كدخدائيته وهو الاحسن والارفق ثم لا بد من نقله من فوره الى مسكن آخر حتى لا يبر بالنقلة الى السكة او المسجد وكذا لا يسكن هذه المحلة ملتقى الابحر

٢ واذا قال لا يسكن قرية بنائه فذهب بنفسه ان لا يعود ولم يعد ويتبين ناكه هذا اذا عاد للسكنى والقرار يحنث في يمينه اما ان عاد للزيارة او ليسكن الا بالنقل متاعه لا للسكنى والقرار لا يحنث في يمينه واما عاد للسكنى والقرار يكن سكنى ساعة للحنث ولا يشترط الدوام عليه من ايمان التاتارخانية

ولو قال ان لم اخرج او قال ان لم اذهب ونوى غير الذهاب وغير الخروج ولم يرد السكنى فسكن فيها لا يحنث اذا لم يرد العود وان نوى السكنى يعني ان لا اسكن فسكن بعد اليمين حنث وكذا لو نوى الخروج على العود دون الدين مثلا العذر فلم يخرج على العود حنث في يمينه من ايمان الكافية

والخروج من الدار المسكونة ان يخرج الحالف بنفسه ومتاعه وعياله كما اذا حلف ان لا يسكن والخروج من البلدان والقرى ان يخرج الحالف ببدنه خاصة من ايمان البحر الرائق لعلاء الدين

دیدکده زید اهل و عیالی ایله اول قریه‌دن نقل ایدوب آخر قریه‌یه توطن ایدوب
لکن بعض اشیاسنده قریه‌ء اولایه واروب گلسه زیدک عورتی اوج طلاق
بوش اولورمی **الجواب** اولماز

رجل حلف بالطلاق ان لا یسکن بهذه البلدة سنة فطلقها تطلیقة وانقضت عدتها بشهرین وسکن البلدة ثم تزوجها وسکن فی البلدة لا یقع شیء من جواهر الفتاوی

بر بلده اهالیسندن زید فلان کونه بو بلده‌دن چیقمازسم عورتم اوج طلاق بوش
اولسون دیدکده زید اول کونه زوجه‌سی ایله اول بلده‌دن چیقوب ولماسی
بیتنک بر مقدارینی کوتوروب بر قریه‌یه توطن ایلدکده زید بلده مزبوره‌ده ترک
ایتدیکی اشیاسنی الکین گلسه زیدک عورتی اوج طلاق بوش اولورمی
الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن زید زوجه‌سی هنده اگر فلان زمانه دک بو قریه‌دن چیقمازسم
بندن اوج طلاق بوش اول دیدکده اول زمان کلمدین زید هندی بر طلاق ایله تطلیق
ایدوب عدتی منقضیه اولدقده اول زمان کلوب لکن زید قریه‌دن چیقیوب
بعده اول زمان مرور ایتدکده زید هندی تزوج ایلسه شرط مزبوره بنا هند اوج
طلاق بوش اولورمی **الجواب** اولماز

رجل قال لامرأته ان ترکتك ان تخرج مع فلان فامرأته کذا فان کان الابن بالغا یقدر علی منعه بالفعل یکون بارا وان کان الابن صغیرا لا یقدر کان الشرط براءة المنع بالقول والفعل جمیعا من الکافیة

زید قزی هند صغیره‌یی تزویج مراد ایتدکده زیدک اوغلی بکر زیده اگر سنی هندی
عمروه تزویج ایتمکه قورسم عورتم اوج طلاق بوش اولسون دیوب زید هندی عمروه
تزویج ایتدکده بکر منعنه سعی ایدوب دفعه قادر اولماسه عورتی اوج طلاق
بوش اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه فلان فعلی ایشدرسک الوب الاجغم بوش اولسون دیدکده عمرو دخی اولسون دیدکدنصکره عمرو اول فعلی ایشلیوب بعده هندی تزوج ایلسه هند عمرودن تاج طلاق بوش اولورمی الجواب بر طلاق

زید زوجه‌سی هنده اوزریکه اولنورایسم الاجغم بوش اولسون دیدکده زید هندک
اوزرینه زینبی تزوج ایلسه زینب زیددن بوش اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی اوزرینه تزوج ایدرسم الوب الاجغم بوش اولسون دیدکده بعده زید
هندک اوزرینه زینبی تزوج ایلسه هند و زینب بوش اولورلرمی
الجواب اولورلر

بو صورتده زید هندی تزوج ایدیجک شرط مزبوره بنا هند تکرار بوش اولورمی **الجواب** اولماز

هند زوجی زیده بنم اوزریمه اولنور ایسک دیدکده زید هر نه کسنک اوزریکه هر کمی تزوج
ایدرسم بوش اولسون دیوب بعده زید هندک اوزرینه زینبی تزوج ایلسه
زینب بوش اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هنده سن فوت اولدقدنصکره اولنورایسم انام عورتم اولسون دیدکده
هند فوت اولوب زید زینبی تزوج ایلسه بو بلیه دیمکله زینب زیددن
بوش اولورمی **الجواب** اولماز

اذا قال ان کلمت فلانا کل امرأة اتزوجها فهی طالق فتزوج امرأة قبل الکلام وامرأة بعد الکلام طلقت المتزوجة بعد الکلام ولا تطلق المتزوجة قبل الکلام وصار الکلام فی هذه الصورة شرط انعقاد الیمین والتزوج شرط انحلال الیمین فالتی تزوجها قبل الکلام تزوجها قبل انعقاد الیمین فلا تطلق والتی تزوجها بعد الکلام تزوجها بعد الیمین فتطلق من جواهر الفتاوی

زید هندی تزوج ایتدکده زید فلان فعلی ایشلرسم کلما تزوجت امرأة فهی طالق ثلثا
معنوسنی اوزره شرط و تعلیق ایدوب بعده زید اول فعلی ایشلسه شرط مزبوره بنا
هند بوش اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه‌سی هنده سن باباک اوینه واروب قرق کوندن زیاده مکث ایدرسن

اوزریکه

اوزرینه اولنورسم بوش اولسون دیوب بعده هند باباسی عمرونک منزلنه واروب
برقاچ ای اکلنمش ایدکده زید هندک اوزرینه زینبی تزوج المیه شرطم اولوره
بناء هند بوش اولورمی الجواب اولماز

تجدد اولان زید فلان فعلی اشلرسم الاجاغم بوش اولسون دیدکده زید اول
اول فعلی اشلمدین هندی تزوج ایدوب بعده اول فعلی اشلسه شرطم اولوره
بناء هند بوش اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

تجدد اولان زید فلان فعلی اشلرسم الوب الاجاغم بوش اولسون دیدکده زید
اول فعلی اشلیوب بعده هندی تزوج مراد ایلیه هند بوش اولمامغه مخلص شرعی
نه در الجواب فضولی نکاح اولنوب زید فعلی ایله قبول ایتمک کرکدر

تجدد اولان زید فلان فعلی اشلرسم فلان وقتده اشلرسم الوب الاجاغم بوش
اولسون دیدکده اول وقتده اول فعلی اشلیوب بعده هندی تزوج مراد ایلسه
هند بوش اولمامغه مخلص شرعی نه در الجواب فضولی نکاح
اولنوب زید فعلی ایله قبول ایتمکدر

تجدد اولان زید زمان تعیین ایتمکسزین عمرونک قولی بکری اشترا ایدوب
قتل ایتمزسم الاجاغم اوج طلاق بوش اولسون دیدکده عمرو بکری اعتاق
ایتمکله اشترا وقتلدن یأس حاصل اولوب بعده زید هندی تزوج مراد ایلسه
هند بوش اولمامغه مخلص شرعی نه در الجواب فضولی نکاح اولنوب
زید فعلی ایله قبول ایتمکدر

تجدد اولان زید فلان ایشی اشلرسم الوب الاجاغم بوش اولسون دیدکده
زید اول ایشی اشلیوب بعده عمرو زیده هندی فضولی نکاح ایدوب زید دخی اه
فعلی ایله قبول ایتدکده بعده اول فعلی بینه اشلسه شرطم اولوره بناء طلاق
واقع اولورمی الجواب اولماز

زیدک زوجه سی هنده اوزرینه معتقدم زینبی تزوج ایدرسم بوش اولسون دیدکده عمرو زینبی
رضاسیله زیدک امر وتوکیلی اولمقسزین فضولا زیده تزویج ایدوب بعده زید قولی ایله قبول
ایتمیوب فعلی ایله قبول ایلسه هند بوش اولورمی الجواب اولماز

زید حلف بان قال کل امرأة اتزوجها فهی طالق ثلاثا ثم زوجه فضولی امرأة فنقض زید بفعله
هل یقع الطلاق ام لا الجواب لا یقع الطلاق

فی طلاق المریض وما یناسبه

زید مرض موتنده زوجه مدخول بهاسی هندی رضاسنسز باینا تطلیق ایتدکده
عدتی منقضیه اولمدین زید فوت اولسه هند زیده وارثه

اولورمی الجواب اولور

زید مریض ایکن زوجه سی هندی باینا تطلیق ایتدکده زید صحت بولوب بعده

رجل حلف ان لا یتزوج امرأة فزوجه رجل امرأة بغیر اذنه فبلغه فاجاز
ان اجاز بالقول او بالفعل کسوق المهر ونحوه اختلف المشایخ
فیه منهم من قال یحنث فی الوجهین ومنهم من قال لا یحنث فی
الوجهین والصحیح انه یحنث فی الوجه الاول ولا یحنث فی الوجه
الثانی والفرق ان النکاح تصرف وتخصیص بالقول ففی الوجه
الاول الحکم یثبت بالقول وان کان لا ینعقد بقوله فی الوجه
الثانی الحکم لا یثبت بقوله کما لا ینعقد بقوله فینعقد بشرطه
من ایمان الولوالجیة فی الفصل الثانی

ولو تزوج الحالف فضولیا ان کان عقد الفضولی قبل الیمین فاجاز
الحالف بعد الیمین بالقول او بالفعل لا یحنث وان کان عقد
الفضولی بعد الیمین ان اجاز بالقول حنث وهو المختار وعند
البعض لا یحنث وهو روایة عن محمد وعنه انه یحنث وبنکاح الوکیل
ایضا وان اجاز بالفعل کسوق المهر ونحوه روی ابن سماعة عن
محمد انه لا یحنث والی هذا قال اکثر المشایخ منهم شیخ الامام شمس
الائمة السرخسی والشیخ الامام المعین الزاهدی البخاری وعلیه الفتوی
وقد مر شیء من هذا فی کتاب الطلاق من ایمان فتاوی
الظهیریة کذا فی الخانیة

ومن الحیل فی نکاح الفضولی فی الطلاق انه یحنث بالاجازة قولا لا فعلا
سواء کان الحلف بان قال ان تزوجت امرأة فهی طالق ثلاثا او قال
کل امرأة تدخل فی نکاحی لان دخولها فی نکاحه لا یکون الا بالتزوج
فی ٢٤ الفصل من الفضولین

ولو قال ان اکلت وشربت فانت طالق لا تطلق ما لم یوجد
الاکل والشرب من طلاق کتاب الاسرار

وان طلقها ثلثا بامرها او قال لها اختاری فاختارت نفسها
او اختلعت منه ثم مات وهی فی العدة لم ترثه من الهدایة

وإذا طلق الرجل امرأته في مرض موته طلاقا بائنا فمات وهي في العدة ورثته وكذا إذا طلقها ثلثا وإن مات بعد انقضاء العدة فلا ميراث لها والمراد به إذا طلقها من غير سؤال ولا رضاء ومات في مرضه ذلك وهي في العدة أما إذا سألته الطلاق فطلقها بائنا أو ثلثا أو خالعها أو قال لها اختاري فاختارت نفسها ثم مات وهي في العدة لم ترث لأنها رضيت بإبطال حقها وإنما ذكر البائن لأن الرجعي لا يحرم الميراث في العدة سواء طلقها بسؤال منها لأن الرجعي لا يزيل النكاح من الحداوي

زيد صحيح بولوب بعده هندك عدتي منقضيه اولمدين زيد مرض اخوندن فوت اولسه هند زيده وارثه اولورمي **الجواب** اولماز

زيد مرض موتنده زوجهٔ مدخول بهاسي هنده التي أي مقدم سنه اوچ طلاق ايله تطليق ايتمشيدم ديدكده هند انكار ايدوب بعده سكز كون مرورنده هندك عدتي الچينده زيد فوت اولسه هند تركه‌دن حصه‌سني الماق استدكده سائر ورثهٔ زيدك وجه محرر اوزره تطليقي ثابت دكل ايكن مجرد زيد بويله ديمكله وارثه اولماز ديسنلر هند حصه‌سني اخذدن منعه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

زيد صحتنده زوجهٔ سي هندي بائنا تطليق ايتدكدنصكره عدتي الچينده زيد فوت اولسه هند زيده وارثه اولورمي **الجواب** اولور

زيد زوجه‌سي هندي بائنا تطليق ايتدكده هند عدتي الچينده فوت اولسه زيد هنده وارث اولورمي **الجواب** اولماز

زيد زوجهٔ مدخول بهاسي هندي طلاق رجعي ايله تطليق ايدوب بعده هندك عدتي منقضيه اولمدين هند فوت اولسه زيد هنده وارث اولورمي **الجواب** اولور

في البينونة المغلظة والتحليل

زيد زوجه‌سي هند حامله ايكن اوچ طلاق ايله تطليق ايلسه زيد حلّه ايتدرمدين هندي تزوجه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد زوجهٔ مدخول بهاسي هنده بندن بوش اول ديدكده عدتي الچينده بر ساعت زيد هنده اوچ طلاق بوش اول ديسه زيد هندي بلا حله تزوجه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد زوجهٔ مدخول بهاسي هنده بوش اول ديدكده بر قاچ كون مرورنده عمرو زيده عورتكي بوشادكمي ديو سؤال ايتدكده بوشادم ديوب بعده بكر دخي سؤال ايتدكده بوشادم ديوب زيدك مرادي اوّلكي اخبار اولسه مجرد بويله ديمكله هند اوچ طلاق بوش اولمش اولورمي **الجواب** اولماز

زيد زوجهٔ مدخول بهاسي هندي تطليق ايدوب بعده عمرو زيده هندي بر طلاق ايله مي تطليق ايلدك يوخسه اوچ طلاق ايله مي تطليق ايلدك ديو سؤال ايتدكده زيد بر ايكي اوچ ورت بش ديوب بو وجهله اقرار ايلسه هند اوچ طلاق بوش اولورمي **الجواب** اولور

زيد زوجهٔ مدخول بهاسي هندي اوچ طلاق ايله تطليق ايدوب عدتي منقضيه اولدقده هند نفسني عمروه تزويج ايدوب لكن عمرو قبل الدخول هندي تطليق ايله تحليل شرعي اولوب زيد هندي تزوج ايتمك جائز اولورمي **الجواب** اولماز

زيد زوجهٔ مدخول بهاسي هندي اوچ طلاق ايله تطليق ايدوب بعد انقضاء العدة هند نفسني عمروه تزويج ايدوب بعده عمرو دخي هندي تطليق ايدوب بر مدت مرورنده هند نفسني زيده تزويج مراد ايليوب عمرو بكا داخل اولدي

قال الفار لا يكون فارا الا بخمس شرائط احدها ان يطلق امرأته المدخولة بها والثاني ان يطلقها بائنا والثالث ان يطلقها في مرضه الذي مات فيه والرابع ان يموت قبل انقضاء العدة والخامس ان يكون فيه فعل من المرأة فاذا طلق الرجل امرأته مع هذه الخصال الخمس فان المرأة ترثه ولا يسقطه ما فعل من النتف

ولو ابانها بلا رضاها ومات ولو بغير ما ذكر وهي في العدة ترث وان مات بعد انقضاء العدة فلا ترث لها كذا في درر ظهرايه

ولو كان صاحب فراش فطلق امرأته ثم صح ثم مرض ومات وهي في العدة لا يكون فارا من العمادية

ولو ابانها في مرضه فصح ومات او ابانها فارتدت فاسلمت فمات لم ترث قدمنا انه لا بد ان يكون المرض الذي طلقها فيه مرض الموت فاذا صح تبين انه لم يكن مرض الموت من البحر الرائق

رجل طلق امرأته رجعيا ثم مات في العدة ورثت كان الطلاق في الصحة او في المرض وكذا لو ماتت المرأة في العدة ورثها الزوج من الخانية

وقيد بالموت لانه لو ماتت المرأة لم يرثها الزوج بحال لان الزوج رضي ببطلان حقه كذا في المحيط من البحر الرائق

امرأة طلقها زوجها ثلثا فجاء بعد مدة فاخبرت انها تزوجت حلالا تجامع معها وانكر الزوج الثاني الجماع ذكر الناطفي ان القول قولها ويجوز للاول نكاحها ولو اقر الزوج الثاني بجماعها وهي تنكر كان القول قولها ولا يحل للاول نكاحها من الخانية

وان كان الطلاق ثلثا في الحرة لم تحل حتى تنكح زوجا غيره نكاحا صحيحا ويدخل بها ثم يطلقها من طلاق الهداية

اما اذا قال لها انت طالق فارادت ان فاذا حلفت قال فقالت هي طالق او طلقها فهي طالق واحدة من الخلاصة

وان كان الطلاق بائنا دون الثلث فله ان يتزوجها في العدة وبعد انقضائها هدايه في فصل فيما تحل به المطلقة

ويدكده

دیدکده عمرو هندی تکذیب ایدوب لکن زید هندی تصدیق ایلسه قول هندک اولوب
هند زیده حلال اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولدقده هند وصیسی
اذنیله زیدک قرنداشی عمروک قولی بکره عمروک اذنیله نکاح صحیح ایله تزویج ایدوب
بعده بکر هندی وطی ایتدکده عمرو بکری هنده هبه و تسلیم ایدوب نکاح باطل
اولسه هندک بکردن عدتی منقضیه اولیجق زید هندی رضاسیله تزوج ایتمک جائز
اولورمی الجواب اولور

فی الفرقة بارتداد احد الزوجین

زیددن کلمهٔ کفر صادر اولوب زوجه‌سی هند مبانه اولدقده زید تجدید ایمان
ایدوب بعده تجدید نکاح مراد ایتدکده هند امتناع ایلسه زید هندی نفسنی تکرار
تزویج ایلمیه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هنددن کلمهٔ کفر صادر اولوب بعده تجدید ایمان ایلسه زید هندی
تزوجه طالب اولوب هند مهر یسیر ایله نفسنی زیده تزویجه جبر
اولنورمی الجواب اولنور

زید مسلمدن کلمهٔ کفر صادر اولمغله زوجه‌سی هند بائن اولسه زید تجدید ایمان
ایدوب لکن تجدید نکاح ایتمدین هندک عدتی منقضیه اولوب بعده زید هنده
اوچ طلاق بوشدم دیسه زید هندی رضاسیله بلا حله تزویج ایتمک جائز
اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زیددن اوچ دفعه کلمهٔ کفر صادر اولسه زید تجدید ایمان ایتدکده
هندی رضاسیله بلا حله تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

باب الخلع

هند صغیره زوجی زید ایله مهری و شو قدر اشیاسی اوزرینه خلع اولوب اشیاء مزبوره
زیده تسلیم ایتمسه هند بالغه اولدقده مهری ایله اشیاء مزبوره‌یی زیددن المغه
قادره اولورمی الجواب اولور

زید صغیره اولان زوجه‌سی هند صغیره ایله مهری اوزرینه خلع اولوب هند وصی قبول
ایلسه هند بالغه اولدقده مهرینی زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولدقدنصکره هند عدتی منقضیه اولمدین فوت
اولسه زید هنده وارث اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید ایله خلع اولدقده زید فوت اولسه هند زیده وارثه اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده هند زیده وارثه اولمیوب جمیع ترکه‌دن شو قدر اشیا قبض ایلدیکی ورثه
اشیاء مرقومه‌یی هنددن استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید صحتنده زوجه‌سی هند ایله مهری اوزرینه خلع اولدقده هند فوت

اخبرت ان الثانی جامعها و انکر الجماع حلف للاول و بعد
ولو علی القلب لا اخبرت وطی الثانی وقال للاول بعد نکاحها
انه کان الثانی وطئت یفرق بینهما و یجب علی الاول نصف المهر
من البزازیة

وان ارتد ... یجبر ... ان تزوج
من ... المعین

واذا ارتد احد الزوجین عن الاسلام وقعت الفرقة بغیر الطلاق
و عند ابی حنیفة و ابی یوسف رحمهما الله و قال محمد رحمه الله ان کانت
الردة من الزوج فهی فرقة بطلاق من الهدایة

و من مشایخنا من قال اذا ارتدت المرأة لا تنفسخ النکاح و مشایخ
بلخ و لکنها تجبر علی تجدید النکاح کذا فی الواقعات و فی المستصفی
تجدد العقد بمهر یسیر رضیت او ابت من شرح الوهاج

وان ارتد احد الزوجین فسخ فی الحال و عند محمد ان ارتد الرجل طلاق
من ملتقی الابحر

و لو ارتدا او احدهما انفسخ فی الحال الطلقة فسخا ارتداد المرأة و هو
ظاهر الروایة و بعض مشایخ بلخ و سمرقند لعدم الفرقة و عامة
مشایخ بخاری افتوا بالفرقة لکنها تجبر علی الاسلام و النکاح
زوجها الاول من البحر الرائق فی باب نکاح الکافر

و لو خلعت الصغیرة التی تعقل و تعبر من زوجها علی صداقها یقع طلاق
بائن و لا یسقط الصداق و لو وکلت الصغیرة وکیلا للخلع فعقد الوکیل فیه
روایتان فی روایة یصح التوکیل و یتم الخلع بقبول الوکیل لا بقبول
الصغیرة و فی روایة اذا لم یضمن الوکیل البدل لا یقع الطلاق کما لو کان
الخلع من الاجنبی قاضیخان فی الخلع

و اذا اختلعت الصغیرة من زوجها البالغ علی مال فان الطلاق واقع و لا یجب
المال و لا یسقط الصداق ان کان الخلع علی الصداق لانه خلع
الطلاق بقبولها المال و قد وجد و لا یجب المال لانه تبرع منها
من العمادیة

صح قبول الصغیرة العاقلة الخلع فی حق الطلاق لا البراءة من المهر
من منیة المفتی

و الواقع به و بالطلاق علی مال بائن ملتقی الابحر

اولسه هندك ورثه سی زیددن مهرنا منه نسنه المغه قادر لر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند مرض موتنده زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولدقده هند عدتی ایچنده
فوت اولسه ورثه سی ترکه سنده ثلث مهر مزبوره مساعد اولوب زیدك
ترکه سندن حصه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند حامل زوجی زید ایله مهری ونفقهٔ عدتی اوزرینه خلع اولدقدن صکره
هندنا ذمه اولوب زیددن مهرنا منه نسنه المغه قادره
اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید ایله مهری وعدتی حبس وملبوس اختفادی ایله نفقهٔ عدتی
اوزرینه خلع اولدقده هندك زیددن حملی ظاهر اولوب هند وضع حمل
ایدنجه یه دکین زیددن نفقه المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند حامل زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع مرادا ایتدکده تولد ایده جك
ولدی کندی مالندن انفاق والسا ایتمك اوزره خلع اولدقده مدت
بیان اولنمیوب بعده هند بر ولد طوغروب ولد مزبور هندك حضانه سنده ایکن
ولدك نفقه سنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند حامل زوجی زید ایله مهری و تولد ایده جك ولدی یدی سنه تمامنه دکین
کندی مالندن انفاق والسا ایتمك اوزره خلع اولدقده هند بر ولد طوغروب
هند موسره ایکن یدی سنه تمامنه دکین اول ولدك نفقه سنی نا منه زیددن
نسنه المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید ایله مهری و زیددن اولان صغیر اوغلی عمرویی ایکی سنه تمامنه دکین
کندی مالندن انفاق ایتمك اوزره خلع اوله هند موسره ایکن سنتین تمامنه دکین
عمرونك نفقه سنی نا منه زیددن نسنه المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید ایله مهری و زیددن اولان ولد صغیری یدی سنه تمامنه دکین
انفاق ایتمك اوزره خلع اولوب هند صغیری کجن الحضانه امساك ایلیه هند مدت
مزبوره ده معسره اولوب صغیرك نفقه سنه قادره اولمیوب صغیرك مالی دخی اولمسه
اول معلله صغیرك نفقه سنی زیددن الوب انفاقه قادره
اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زید ایله مهری و زیددن اولان صغیره قزی زینبی یدی سنه تمامنه دکین
کندی مالندن انفاق ایتمك اوزره خلع اولدقده بر سنه مرور ایدنده صغیره فوت
اولسه زید صغیره نك التی سنه لك نفقه سی ایله هندك اوزرینه رجوعه
قادر اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زید ایله مهری و زیددن اولان صغیره قزی زینبی یدی سنه تمامنه دکین کندی
مالندن انفاق ایتمك اوزره خلع اولدقده هند زینبی برای انفاق ایدوب هند فوت

وخلع المریضة معتبر من الثلث علیه الاکثر
فرض الموت صح

قوله طلقها بائنا فی مرض موته لانه لو ماتت المرأة لم یرثها الزوج بحال
لان الزوج بالطلاق رضی ببطلان حقه کذا فی المحیط من البحر
الرائق فی طلاق المریض

الخلع بالمهر ونفقة العدة صح وان لم تجب النفقة بعد سنتها کما فی بیع الشرب
من معینة المفتی فی الخلع

سئل ما قولکم فی شخص خلع زوجته علی مهرها وعلی ان تنفق نفسها
زمن العدة ای انقضائها ثم بعد ذلك ذکرت انها حامل و
طلبت ان تعرض لها نفقة فهل یقبل قولها ویفرض لها القاضی
ام لا اجاب نعم یقبل قولها فی ذلك ویفرض لها القاضی النفقة
فی طلاق بعد الثنا من الدعوی

انما یصح الخلع علی امساك الولد اذا بین المدة وان لم یبین
لا یصح کان الولد رضیعا او فطیما وفی المنتقی اذا کان الولد
رضیعا صح وان لم یبین المدة وتنصرف حولین من الخانیة

لا یقع البراءة عن نفقة الولد والرضاع من غیر شرط فان
شرطا البراءة وان وقتت لذلك وقتا جاز والا فلا
ما صححناه فی الخلع

وفی المحیط ذکر ابن سماعة عن محمد رحمه الله فی امرأة اختلعت
من زوجها بالها علیه من المهر وبرضاع ولده الذی حامل
اذا ولدت فی سنتین جاز من خلع فتح القدیر

سنین
ولو اختلعت نفسها من زوجها بمهرها ونفقة ولدها عشر
وهی معسرة لا تقدر علی النفقة ولدها لها ان یطالب الزوج بنفقة
الولد لان بدل الخلع دین علیها فلا یسقط الولد بدین له علیها
کما اذا کان علیها دین آخر وهی لا تقدر علی قضائه لا یسقط
نفقة الولد عنه قال رحمه الله علیها الاعتماد ولا علی ما اجاب
سائر المفتین انه یسقط من خلع القنیة

اختلعت نفسها بالمهر ونفقة العدة ونفقة الولد سنة
ثم مات الولد بعد خمسة ایام وتزوجها یرجع بنفقة بقیة
العدة وبقیة النفقة ولده سنة فی المحل المزبور

اولسه

اولسه زید الی سنه واونار ایلق نفقهٔ سابقه هندك ترکه سنه رجوعه قادر اولورمی الجواب اولور

في خلع الاب والفضولی

هند صغیره نك باباسی صغیره نك زوجی عمرو ایله صغیره نك مهری اوزرینه خلع اولوب لكن بدل خلعه ضامن اولماسه صغیره بالغه اولدقده مدخول بها اولمغله عمرودن نصف مهرالمغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند صغیره مجبره نك اناسی زینب هندك زوجی زید ایله قبل الدخول اذنسز مهر مسماسی اوزرینه خلع اولدقده مهره ضامنه اولمیوب بعده هند واقفه اولدقده قبول ایلماسه هند بالغه اولدقده مهر مسمانك نصفنی زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند صغیره نك اناسی زینب هندك زوجی ایله مهری اوزرینه خلع اولدقده زینب مهر مزبوره ضامنه اولوب بعده هند بالغه اولدقده مدخول بها اولمغله مهر مزبورك نصفنی زیددن السه زید نصف مزبوری زینبه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

هند صغیره یه ولی اقربی اناسی زینب کفوی زیده مهر مثلی اولان شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزویج ایدوب زید وخی هنده دخول ایتدکدن صکره زینب هندك صغیره ایکن مهری اوزرینه زید ایله مخالعه اولدقده زینب مهر مزبوری ضامنه اولسه زید مهر مزبوری زینبه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هند کبیره نك زوجی زید ایله هندك اذنسز مهری اوزرینه خلع اولدقده هند واقفه اولوب خلع مزبوری مجیزه اولسه بعده هند نادمه اولوب مهر مزبوری عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

زیدك زوجه سی هند کبیره نك قرنداشی عمرو هندك اذنسز مهری اوزرینه زید ایله خلع اولوب مهره کندی مالندن ضامن اولدقده هند واقفه اولدقده قبول ایلماسه خلع واقع اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هند ایله خلعه عمرویی توکیل ایتدکده شو قدر غروشه خلع ایله اقله خلع ایلمه دیوب بعده عمرو زیدك اذنسز هند ایله اول قدر غروشدن اقله خلع ایلسه زید مجیز اولمایجق هند خلع مزبوره بناءً بائن اولمش اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

هند زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولدقده زید بنی قبل الخلع بائنا تطلیق ایتمشیدی دیو دعوی ایدوب دعواسنه اقامت بینه ایدیجك مهر مزبوری زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند حره زوجی زید ایله اکی دفعه خلع اولدقدن صکره زید هندی رضاسیله تزوج ایتمك جائز اولورمی الجواب الله اعلم بالصواب اولور

ثم اعلم ان کونها وعدم وجود ولد فی بطنها کمؤنة فی اثناء المدة من کونها نزوجته ارضاع کما فی المحیط — من خلع البحر الرائق

الاب اذا خالع الصغیرة علی صداقها ولم یضمن هل یقع الطلاق قیل یتوقف علی اجازتها وقیل لا یتوقف لانه لا فائدة للتوقف بل یقع الطلاق ویجب کل الصداق ان کان بعد الدخول او النصف قبله وهو الصحیح — من العمادیة

وان کان الخلع بین الزوج وام الصغیرة ان اضافت الام البدل الی مال نفسها وضمنت یتم الخلع کما لو کان مع الاجنبی وان لم تضف ولم تضمن هل یقع الطلاق کما یقع فی خلع الاب لا روایة فیه والصحیح انه لا یقع وان کان العاقد اجنبیا ولم یضمن البدل هل یتوقف الخلع قال بعضهم ان کانت الصغیرة تعقل العقد وتعبر یتوقف الخلع علی قبولها وقال بعضهم لا یتوقف ولو اختلعت الصغیرة التی تعقل وتعبر من زوجها علی صداقها یقع الطلاق بائنا ولا یسقط الصداق — قاضیخان

والاب فی خلع الابنة البالغة مع زوجها کالاجنبی ثم اذا ضمن الاب او الاجنبی او اضاف الی ماله یصح الخلع ویقع الطلاق ولا یتوقف علی اجازتها — من العمادیة

واما اذا لم یضمن المخالع لا شك انه لا یسقط صداقها بهذا الخلع یقع البینونة ان ثبتت الصغیرة عقد الخلع وهی من اهل القبول بان کانت تعقل الخلع وتعبر عنه یقع الطلاق بالاتفاق فلا یسقط المهر وان لم تعقل الصغیرة عقد الخلع هل یقع الطلاق ان کان العاقد اجنبیا لا یقع بالاتفاق ویتوقف علی قبولها اختلف فیه — من العمادیة

الفضولی اذا لم یضمن ولم یضف الی ماله لا یجوز الخلع ولا یقع الطلاق الا ان ترضی اذا بلغها فان اجازت وقع الطلاق ویبرأ الزوج من الصداق — عمادیه

وان اختلعت بمال ثم اقامت بینة انه کان قد طلقها قبله بائنا استردت المال — من القنیة

زید زوجه سی هند ایله مهری اوزرینه خلع اولدقده زید هنده مهریکی بنده‌ن طلب ایدرسک زوجه‌م اولورسک دیدکده هند وحی اولورم دیوب بعد زمان هند مهرینی زیددن طلب ایلسه زید هنده مهریکی بندن طلب اتمکله زوجه‌م اولدک دیو هند ایله ازدواج معامله‌سنه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو زوجه‌سی هند ایله مخالعه ایله دیو ابرام ایتدکده عمرو خلع مراد اینمایوب لسنه سویلماسه زیدن وقوع الچون خلع واقع اولمامق قصدیله بر کاغذه خلع اولدم دیو یازوب خلع لفظنی یازمیوب اول کاغذی زیده ویرسه مجرد وجه محرر اوزره کتابتی ایله خلع واقع اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی ایله مهری و شوقدر اقچه اوزرینه خلع اولدقده اقچه‌یی مجلس خلعده زیده ویرماسه حالا زید مبلغ مزبوری هنددن طلب ایتدکده هند مجرد مجلس خلعده ویرمامکله ساقط اولورمی دیو ویرمامکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مرض زحمتنه مبتلا اولان هند عقلی باشنده اولوب مشروع وکیل ایکن زوجی زید ایله مهری و بعض اشیاسی اوزرینه خلع اولدقده بعده هند نادم اولوب مهرینی و اشیاسینی زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید ایله شوقدر غروش اوزرینه خلعه طالبه اولدقده زید امتناع ایلیه زیدک اوغلی عمرو صغیر زیده هند ایله اولقدر غروش اوزرینه خلع اوله زید اولقدر غروشی عمرودن السه عمرو بالغ اولدقده مبلغ مرقومی زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

باب الایلاء

زید زوجه‌سی هنده والله و شکله کیرمیه‌یم دیدکده ایلا اینت ایدوب بعده درت ای مرور ایدوب وطئه قادر ایکن وطئی ایلماسه هند زیددن بائنه اولورمی الجواب اولور

فی العنین

هند زیدک عنین ایدوکنی بلمدین لفسنی زیده تزویج ایدوب بعده زیدک عنینی ظاهر اولمغله هند زیدی حاکمه برسنه تاجیل ایتدروکده برسنه مرورنده زید هنده واصل اولماسه هند کندولی حاکمه تفریق ایتدرمکه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زیدک مجذوم ایدوکنی بلمدین نفسنی زیده تزویج ایلسه هند والده اولدده راضیه اولمیوب نفسنی قاضی یه تفریق ایتدرمکه قادره اولورمی الجواب اولماز لکن قاضی امام محمد قولیله حکمه مأمور اوله

باب العدة

زید هندی تزوج ایتدکده قبل الدخول زید فوت اولسه هنده عدت لازمه اولورمی الجواب اولور

زید ام ولدی اولمیان جاریه‌سنی اعتاق ایدوب جاریه وحی نفسنی عمروه

وذکر فی اجارات مجمع الفتاوی ان تعلیق التملیکات بالشرط لا یجوز انما التملیکات نحو البیع والشراء والاجارة والهبة والصدقة والنکاح والاقرار والابراء من العادیة

رجل قال لامرأته ترا طلاع فهذه خمسة الفاظ احدها هذا والثانی ترا تلاق والثالث ترا تلاک والرابع ترا طلاک والخامس ترا تلاغ فقال الشیخ الامام ابو بکر محمد بن الفضل انه قال اذا کان عالما لا یقع وان کان جاهلا یقع ثم رجع وقال یقع من الکل ظهیریه فی الکل

وتبیض البدل فی المجلس فی معاوضة ینعقد علی الاسقاط لیس بشرط کما فی الخلع علی مال من الذخیرة

والالفاظ التی یقع بها الایلاء صریح وکنایة فالصریح کقوله لا اقربک ولا اجامعک ولا اطأک ولا اباضعک ولا اغتسل منک من جنابة واما الکنایات کقوله لا امسک ولا اضاجعک ولا اقرب فراشک فلا یکون ایلاء بلا نیة کذا ذکره فی فتاوی الظهیریة من شرح الوقایة

وان وجدت المرأة زوجها مجنونا او مجذوما او برصا قال ابو حنیفة وابو یوسف رحمهما الله لیس لها حق الفرقة وقال محمد رحمه الله لها حق الفرقة من الکافیة

وان کان الزوج عنینا اجله الحاکم فان وصل الیها فیها والا فرق بینهما اذا طلبت المرأة ذلک من طلاق البرجندی تا باب العنین

والفرقة تطلیقة بائنة ولها کمال المهر ان کان قد خلا بها وان کان مجبوبا فرق القاضی بینهما فی الحال ولم یؤجله والخصی یؤجل کما یؤجل العنین قدوری

واذا مات عنها زوجها فعدتها اربعة اشهر وعشرا سواء کانت ممن تحیض او لا مسلمة کانت او کتابیة صغیرة کانت او کبیرة مدخولا بها کانت او غیر مدخول بها من طلاق شرح الطحاوی

عدة المتوفی عنها زوجها اربعة اشهر وعشر مدخولة او لا صغیرة او کبیرة مسلمة او کتابیة بزازیة فی العدة

تزوج

تزویج مراد ایلسه اول جاریه یه عدت لازمه اولورمی الجواب اولماز

زید ام ولدی هندی اعتاق ایتدکدن عمروه تزویج مراد ایلسه هنده عدت لازمه اولورمی الجواب اولماز لکن افضل اولان برآی استبرا ایدوب بعده تزویج ایتمک کرکدر

هند نصرانیه نک زوجی زید مسلم فوت اولسه هنده عدت لازمه اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زید آخر دیاره کتدکده زیدک فوتی خبری شایع ولمغله هند بعد انقضاء العده نفسنی عمروه تزویج ایدوب عمرو دخی وطی ایتدکده بعده زید حیا کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه هندک عدتی وطی منقضیه اولمدن زید هنده وطی ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

هندک زوجی زید آخر دیارده ایکن عمرو هندک زوجی اولدیغنی بلمایحکله هندی تزوج و وطی ایتدکدنصکره زید کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه هنده عمرودن عدت لازمه اولورمی الجواب اولور

هندک زوجی زید آخر دیارده ایکن عمرو هندک زوجی اولدیغنی بیلور کن هندی تزوج و وطی ایدوب بعده زید کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه عمرودن هنده عدت لازمه اولورمی الجواب اولماز

هندک زوجی زید آخر دیارده ایکن فوت اولسه هندک عدتی زیدک وفاتی کونندنمی اعتبار اولنور یوخسه خبر واصل اولدیغی کوندنمی اعتبار اولنور الجواب وفاتی کونندن اعتبار اولنور

زید زوجه سی هند حامل ایکن تطلیق ایلسه هندک عدتی نه ایله منقضیه اولور الجواب وضع حمل ایله منقضیه اولور

زید زوجه سی هند حامل تطلیق ایتدکده هند مستبین الخلقه بر جنین اسقاط ایلسه هندک عدتی منقضیه اولورمی الجواب اولور

زید وارث جنبی اولان زوجه مدخول بهاسی هندی بائنا تطلیق ایتدکده التمش سوز تمامنده هند نفسنی عمروه تزویج مراد ایتدکده اوچ حیض کوروب عدتم منقضیه اولدی دیو نفسنی عمروه تزویج مراد ایتدکده هند اوچ حیض کوروب عدتم منقضیه اولدی دیو عمرو هنده اینانمغله هندی تزوج ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

باب ثبوت النسب

زید متوفانک ام ولدی هند زیدک فوتندن قرق کون تمامنده اوچ حیض کوروب عدتم منقضیه اولدی دیو نفسنی عمروه تزویج ایتدکده هند فوت اولسه عمرو هنده وارث اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه مدخول بهاسی هندی بائنا تطلیق ایتدکده هند انقضاء عدتنه اقرار ایتدی

رجل اراد ان یتزوج جاریة بعد الوطی فالافضل ان یستبرأها بحیضة ثم یتزوج وکذا اذا اراد ان یبیعها فان زوج الجاریة قبل الاستبراء جاز النکاح ویستحب للزوج ان لا یطأها حتی تحیض حیضة وقال محمد رحمه الله لا یحل للزوج ان یطأها قبل الاستبراء وکذلک اذا زوج المدبرة وام الولد من الکافیة

وزوال فراش معتبر احترازا عن فراش امة موطوءة غیر مستولدة اذ لا عدة لها من الدرر

الکتابیة اذا کانت تحت مسلم فعدتها عدة المسلمة فی الطلاق والوفاة الحرة کالحرة والامة کالامة قاضیخان

المنکوحة اذا تزوجت رجلا ودخل بها الثانی ثم فرق بینهما کان علیها الاعتداد بثلث حیض ثم یفرق بینهما قاضیخان

ولا یجوز نکاح منکوحة الغیر ومعتدتها عند الکل ولو تزوج منکوحة الغیر وهو لا یعلم انها منکوحة الغیر فوطئها تجب العدة وان کان یعلم انها منکوحة الغیر فوطئها لا تجب العدة حتی لا یحرم علی الزوج وطئها قاضیخان

ولا تجب هذه العدة الا فی نکاح صحیح حتی ان المنکوحة نکاحا فاسدا اذا مات عنها زوجها لا تعتد بثلث حیض ان کان المتوفی عنها زوجها تاتارخانیة

وابتداء العدة فی الطلاق والموت عقیبهما وان لم تعلم بهما من ملتقی الابحر

واقل العدة التی تصدق الحرة فی انقضاء العدة فیها شهران عند ابی حنیفة رحمه الله وعندهما رحمهما الله تسعة وثلثون یوما من الخلاصة

عدة الحامل بوضع ولو باسقاط سقط استبان خلقه او بعض خلقه قاضیخان فی اواخر باب العدة

الحرة المطلقة اذا اقرت بانقضاء العدة لا تصدق فی اقل من شهرین هو المختار من عدة قاضیخان

وفی الخلاصة جاءت امرأة الی رجل فقالت طلقنی زوجی وانقضت عدتی ووقع فی قلبه انها صادقة وهی عدلة حل له ان یتزوجها من الدرر

ویثبت نسب ولد المتوفی عنها زوجها ما بین الوفاة وبین سنتین من الهدایة

ویثبت نسب ولد المتوفی عنها زوجها اذا ولدت لاقل من سنتین من طلاق الهدایة

وعدة الحامل وضع الحمل مطلقا ولو مات عنها صبی ملتقی الابحر

ایکی سنه دن اقلده هند بر ولد طوغورسه اول ولد زیده وارث اولورمی

الجواب اولور

زید مسلم فوت اولدقده زوجه سی هند نصرانیه زیدک فوتندن اون ای تمامنده بر ولد طوغورسه هند انقضاء عدته اقرار ایتمدین اول ولد زیده وارث اولورمی الجواب اولور

زید زوجهٔ مدخول بهاسی هندی باینا تطلیق ایدوب بعده انقضاء عدته اقرار ایتمدین ایکی سنه مرور ایتمدن هند بر ولد طوغورسه زید مبتوته ندر دیو دعوت ایتمامسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولماز

هند نفسنی زیده تزویج ایتدکده اون ای مرورنده هند بر ولد کتورسه زید اول ولد بندن دکلدر دیوب هند زیدی تصدیق ایلسه هند زیدی تصدیق ایتمکله ولد مزبورک نسبی زیددن منتفی اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هندی اوج طلاق ایله تطلیق ایتدکده هند حلاله ایتدرمدین زید هندی تزوج و وطئ ایدوب بعده هند وقت وطئدن آلتی ای مرورنده بر ولد کتورسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هندک اوزرینه هندک قرقرنداشی زینبی تزوج و وطئ ایدوب زینب زیددن بر ولد کتورسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زید آخر دیارده ایکن زیدک فوتی خبری شایع اولمغله زوجه سی هند بعد انقضاء العده نفسنی عمروه تزویج ایدوب عمرودن ولد کتورسه بعده زید حیا کلوب هندی عمرودن تفریق ایتدرسه اول ولد زید وعمرودن قنغیسنه حکم اولنور الجواب عمروه حکم اولنور

زید مزنیه سی هندی تزوج ایتدکده هند وقت تزوجدن آلتی ای اقلده بر ولد طوغورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولماز

اکثر مدت حمل نه مقداردر الجواب ایکی سنه در

نوع آخر

زیدک جاریه سی هند ابتدا ولد کتوردکده زید اول ولد بندندر دیو دعوت ایدوب بعده زید فوت اولسه ولد مزبور زیده وارث اولورمی الجواب اولور

زیدک ام ولدی اولمیان جاریه سی هند حامل اولدقده زید بندندر دیو دعوت ایتمدین زید فوت اولسه بعده بش ای مرورنده هند بر ولد طوغورسه زیدک بیعی وطئ ایدوب ولد زیددندر دیسه مجرد هندک بو یله دیمسیله ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولماز

زیدک جاریه سی هند ابتدا ولد کتوردکده زید ولد بندندر دیو دعوت ایدوب

والمبتوتة یثبت نسب ولدها اذا جاءت به لاقل من سنتین وان جاءت به لتمام سنتین من وقت الفرقة لم یثبت النسب الا ان یدعیه من الهدایة

ولو صدقته فی نفی الولد فلا حد ولا لعان وهو ولدهما لان النسب انما ینقطع حکما باللعان فلم یوجد وهو حق الولد فلا یصدقان فی ابطاله وبه یظهر عدم صحة قول صدر الشریعة فینتفی نسب ولدها درر فی اللعان

امرأة طلقها زوجها ثلاثا فاعتدت وتزوجت بزوج آخر وولدت ولدا ثم جاء الزوج الاول حیا کان ابو حنیفة یقول اولا الولد للاول ثم رجع وقال الولد للثانی وعلیه الفتوی من الجواهر

وفی المبسوط فی باب ... المرأة التی اخبرت بموت زوجها فاعتدت وتزوجت وأتت بولد نکاح الاول ای الزوج حیا فعند ابی حنیفة الولد للاول مطلقا سواء اتت به لاقل من ستة اشهر او لا لان نکاح الاول صحیح والثانی فاسد فاعتبار الصحیح اولی وللثانی فی روایة وعلیه الفتوی لانه هو المستفرش حقیقة فالولد للفراش الحقیقی وان کان فاسدا من شرح المجمع

لا یثبت النسب من الزنا لقوله علیه السلام الولد للفراش وللعاهر الحجر کذا فی المبسوط للسرخسی

رجل زنی بامرأة فحبلت فلما استبان حملها تزوجها الذی زنی بها فالنکاح جائز فان جاءت بولد بعد النکاح لستة اشهر فصاعدا ثبت النسب لانه جاءت فی مدة حمل عقیب نکاح صحیح وان جاءت لاقل من ستة اشهر لا یثبت النسب ولا یرث منه لان هذا ما جاءت بعد حمل تام من الخانیة

امة ولدت غلاما فقال المولی ان هذا الولد من زوج آخر او عبد معروف فان صدقه المولی او کان میتا او غائبا ثم ادعی المولی انه ابنه یحتمل دعواه لاقراره بحرمته ولا یثبت نسبه منه لانه ثابت النسب من المقر له بحکم اقراره وعند التصدیق غیر مشکل وعند غیبته موقوف علی حقه فلا یملک ان یدعیه لنفسه وان کان المقر له حاضرا فکذبه ثم ادعاه المقر بعد ذلک لنفسه قال ابو حنیفة لا یثبت النسب منه وقال ابو یوسف ومحمد یثبت نسبه من الخلاصة کذا فی البزازیة

زیدک

زیدک ام ولدی اولان هند بعده بر مدت مرورنده هند بر ولد دخی طوغوروب زید دعوت ایتمیوب نفی دخی ایتمسه زید فوت اولدقده ولد مزبور زیده وارث اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند ولد کتوردکده زید ولد بندندر دیمکله رد ایدوب بعده زید فوت اولسه ولد مزبور زیده وارث اولورمی الجواب اولماز

زیدک ام ولدی هند ولد کتوردکده زید اول ولد بندن دکلدر دیو نفی ایلسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولماز

زیدک جاریه‌سی حامل اولدقده زید هندک حملی بندن دکلدر غیردندر دیوب بعده هند بر ولد طوغورسه زید ولد بندندر دیو دعوت ایلسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند بر ولد طوغورسه زید ولد بندن دکلدر دیوب بعده زید ولد بندندر دیوب دعوت ایلسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند بر ولد طوغردقده زید ولد مزبور ایچون قوم عمرونک اوغلیدر دیو اقرار ایدوب بعده ولد بندندر دیسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولماز لکن ولد آزاد اولور

زیدک جاریه‌سی هند بر ولد طوغردقده زید ولد بندندر دیوب نسبی ثابت اولدقدنصکره زید ولد بندن دکلدر دیو نفی ایلسه ولد مزبورک نسبی منتفی اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه‌سی هندی وطی ایدوب هنددن بر ولد کلدکده زید ولد بندندر دیوب دعوت ایتدکدن بعده هند زیدک غلامی بکر ایله زنا ایدوب اول ولد زنادن حاصل اولدی دیمکله زید دعوتنه نادم اولوب اول ولد بندن دکلدر دیوب بعده زید فوت اولسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولوب زیده وارث اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند حامل اولدقده زید هندک حملی بندندر دیوب دعوت ایلیه بعده زید فوت اولدقده هند اولدن برآیدن صکره بر ولد کتورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولمش اولورمی الجواب اولور

زید جاریه‌سی موطوئه‌سی هندی قولی عمروه تزویج ایتدکدنصکره هند التی آیدن اقلده بر ولد طوغورسه زید ولد بندندر دیو دعوت ایدوب بعده زید فوت اولسه ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زید جاریه‌سی هندی قولی عمروه تزویج ایتدکدنصکره وقت تزوجدن التی آی مرورنده هند بر ولد طوغورسه زید ولد بندندر دیسه ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولماز لکن ولد آزاد اولور ام ولد اولمش اولور

قوله ومن قال لامته اذا كان في بطنك ولد فهو مني فشهدت على الولادة امرأة فهي ام ولده ذ طلقه وقيده بان تلد لاقل من ستة اشهر من وقت الاقرار وان ولدت لستة اشهر لا لاحتمال انها حبلت بعد مقالة المولى فلم يكن المولى مدعيا هذا الولد بخلاف الاول لتيقنا بوجوده في البطن وقت القول فيثبت بالدعوى وقيد التعليق لانه لو قال هذه حامل مني ثم جاءت بالولد وان جاءت به لاكثر من ستة اشهر الى سنتين لتيقنه كذا في غاية البيان — م البحر الرائق

لا يثبت نسب ولد الامة من مولاها الا ان يدعيه — م مجمع الانهر ملتقى الابحر

ويثبت نسب ولدها بعد ذلك بلا دعوة وانتفاء بنفي من ملتقى الابحر

رجل زوج امته من عبده فجاءت بولد فادعاه المولى لا يثبت النسب منه ويعتق باقراره والولد ولد الزوج لان له فراشا — م الحاوي

ولو قال ليس هذا الولد مني ثم قال مني يصح ولو قال مني ثم قال ليس مني لا يصح النفي — م الكافي وفي الخلاصة

ولو عكس اي قال هذا الولد مني ثم قال ليس مني لا اي لا يصح النفي لان النسب ثبت واذا ثبت لا ينتفي بالنفي — م درر [illegible]

قوله اذا جاءت بالولد لستة اشهر فصاعدا اما اذا جاءت به لاقل من ستة اشهر من وقت النكاح يثبت نسبه من المولى اذا ادعاه ويحكم بفساد النكاح كما في اكثر من الكتب المعتبرة — چیوی زاده

زید جاریه سی هندی عمروه بیع و تسلیم ایدوب وقت بیعدن التی ای مرورنده هند بر ولد طوغرسه زید ولد بندندر دیوب عمرو تصدیق ایلمسه زید قول مجرد یله جاریه یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی عمروه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره هند طقوز ای مرورنده بر ولد طوغرسه زید ولد بندندر دیوب دعوت ایلسه عمرو دخی زیدی تصدیق ایلسه ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زید ایکی سنه دن برو ملکنده اولان جاریه سی هندی زوجه سی زینبه شو قدر اقچه مقابله سنده بیع و تسلیم ایتدکدنصکره وقت بیعدن التی ای اقلده هند بر ولد طوغرسه زید ولد بندندر دیو دعوت ایلسه الدک نسبی زیددن ثابت اولورمی الجواب اولور

زیدک ام ولدی هند حامل ایکن زید فوت اولوب زوجه سی زینبی و اوغلی عمرودی و قزی خدیجه یی ترک ایتدکده هند زیدک فوتندن ایکی سنه دن اقلده بر ولد طوغرسه ولد مزبور زیده وارث اولورمی الجواب اولور

زید ازاد اولان جاریه سی هنده زنا ایدوب هند زیددن بر ولد کتورسه زید فوت اولدقده ولد مزبور زیده وارث اولورمی الجواب اولماز

باب الحضانة

هند صغیره نک حق حضانه سی لابوین ارقنداشی عمرو ایله لاب قرنداشی بکردن قنغیسنکدر الجواب عمروکدر

هند صغیره نک حق حضانه سی لابوین قزقرنداشی زینب ایله باباسنک یا باسنک اناسی خدیجه و اناسنک عمه سی فاطمه دن قنغیسنکدر الجواب زینبکدر

زید صغیرک حاضنه سی اناسی هند فوت اولوب زیدک اناسنک باباسی عمرو ایله لابوین عمی بکر و خالی بشر ودن غیری کمسنه سی اولماسه مزبورلردن حق حضانه قنغیسنکدر الجواب بکرکدر

زید زوجه سی هندی تطلیق ایتدکدنصکره زیددن اولوب درت یاشنده اولان صغیر اوغلی عمرویی بحق الحضانة الوب تربیه ایتمکده اوله ایتدکده زیدین امساکه اولایم دیو بیر محکمه قادر اولورمی الجواب اولماز

درت بش یاشنده اولان زید صغیری اناسی اناسی هند بحق الحضانة تربیه اوزره ایکن هنددن حق حضانه ساقط اولمدین زیدک باباسی عمرو زیدی هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ام ولدی هند زیددن اولوب درت بش یاشنده اولان اوغلی عمرودی بحق الحضانة امساک اوزره ایکن عمرودک لابوین عمی بکر هنده مجرد سن ام ولد اولمغله سنک ایچون حق حضانه یوقدر دیو عمرودی هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند تعز ابنه زوج مطلقی زیددن اولوب بر یاشنده اولان اوغلی عمرو صغیری

رجل اقر انه زنى بامراة حرة وان هذا الولد منه وصدقته المراة فان النسب لا يثبت من واحد منهما لقوله عليه السلام الولد للفراش وللعاهر الحجر في باب دعوة الولد من الزنا من دعوى المبسوط للسرخسي

رجل اشترى جارية باع امته وهي حبلى فقال البائع ليس هذا الحمل مني وهو من غيري فولدت عند المشتري لاقل من ستة اشهر فادعاه البائع جازت دعوته ورددت الجارية والولد اليه في دعوى الخلاصة

ولدت مبيعة لاقل من نصف سنة منذ بيعت فادعاه البائع فهو ابنه وهي ام ولده وفسخ البيع ويرد الثمن ملتقى الابحر

هذا اذا ولدت لاقل من ستة اشهر من وقت البيع ولو كان البائع اشترى هذه الجارية وباعها بعد سنتين حتى العلوق كان في ملك البائع في الخلاصة

وتقدم الاخ لابوين ثم لام ثم لاب على العمات من قضاء البزازية

وتقدم الاخت لابوين ثم لام ثم لاب على العمات من المحل المزبور

وفي الزخيرة اذا ماتت الام او تزوجت باجنبي ولم يكن احد من النساء للصغير وذي رحم محرم منه فحق الحضانة للرجال من العصبات على الميراث في الفصل العشرين من طلاق التاتارخانية

وام الام احق بالولد لشفقة على الاب من حضانة البدائع

احق الناس بالحضانة الام ثم ام الام وان علت ثم ام الاب وان علت من حضانة شرح الطحاوي

ام ولد اذا اعتقت مع الحرة سواء في الحضانة من معنية العينى اوائل الطلاق

بحق الحضانه امساك وتربیه ایدرکن عمرو تنقل دین ایتمیوب العیاذ بالله کفر بونی ایکن زید مجرد هند نصرانیه در دیو عمروی هنددن المغه قادر

اولورمی الجواب اولماز

هند نصرانیه زوج مطلقی زید مسلمدن اولان اوغلی عمرو صغیری بحق الحضانه امساک اوزره ایکن عمرو تعقل دین ایدر اولسه حاضنه مسلمه یه اولماسه زید عمروی هنددن

المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند نصرانیه زوجی زید مسلم متوفادن اولان اوغلی عمرو صغیری بحق الحضانه امساک اوزره ایکن عمرو تعقل دین ایدوب مسلمدن عمه سی زینبدن غیری کمسنه سی اولماسه زینب عمروی هنددن المغه قادره اولورمی

الجواب اولور

هند صغیره نک اناسنک اناسی و حاضنه سی اولان زینب عمی اولوب صغیره یه تربیه قادره اولماسه حق حضانه باباسنک اناسی خدیجه نک اولمغله خدیجه صغیره یی رأی حاکم ایله زینبدن الوب تربیه یه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولوب ایکی روح باشنده اولان صغیر اوغلی عمروی بحق الحضانه تربیه ایدرکن هند فاجره اولمغله بیابانده یاتوب صغیری منزلنده براقمغله ضیاع احتمالی غالب اولوب حاضنه اخرایه اولماسه زید صغیری رأی حاکم ایله هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولان صغیره قزی زینبی بحق الحضانه امساک اوزره ایکن صغیره یی ارضاع ایتمامکله زید صغیره یی ارضاع ایچون خدیجه یی استیجار ایلسه حق حضانه هنددن ساقط اولورمی دکل ایکن زید هنده مجرد سن صغیره یی ارضاع ایتمامکله سندن الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره نک اناسی و حاضنه سی زینب نفسنی صغیره یه اجنبی یه تزوج ایتدکده صغیره نک اناسنک اناسی خدیجه مجنونه اولوب صغیره یی تربیه یه قادره اولمامغله خدیجه نک اناسی عاتکه صغیره یی زینبدن الوب تربیه و امساکه قادره

اولورمی الجواب اولور

هند صغیره نک لسواندن حاضنه سی اولمامغله هندک لابوین قرنداشی زید الوب لکن زید مجنون اولمغله هندی تربیه یه قادر اولمیوب و هندک اخ عصبه سی و غیری ذوی الارحامدن ایکن حالی عمرو موجود اولسه عمرو هندی زیددن الوب امساکه قادر

اولورمی الجواب اولور

زید صغیری اناسنک اناسی هند بحق الحضانه امساک اوزره ایکن هند نفسنی زیدک ذی رحم محرمی اولان عمروه تزوج ایلسه هنددن حق حضانه ساقط اولورمی

اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک اناسی و حاضنه سی هند نفسنی صغیرک رضاعا باباسی عمروه تزوج

والذمیة احق بولدها المسلم ما لم یعقل الادیان او یخاف بالفه الکفر للنظر قبل ذلک واحتمال الضرر بعده من حضانة الهدایه

لان الدفع الیها قبل ذلک نظر للصبی وبعده یحتمل بانتقاش احوال الکفر فی ذهنه کذا فی العنایه

والکافر کالمسلم فی الحضانة فانها تبتنی علی الشفقة وهی فیها سواء فان تعقل الصبی الادیان او خیف ان یألف الکفر نزع منها نظرا له لئلا یتخلق باخلاق الکفر من حضانة الکافی

فان ماتت الام او تزوجت باجنبی فام الام فان ماتت او تزوجت باجنبی فام الاب من حضانة احکام الصغار

ولا حضانة لمن تخرج من البیت وتترک الولد ضایعا من حضانة البحر الرائق

درت یاشنده اولان هند صغیره نک لابوین خاله سی زینب ایله لاب قرنداشی زیددن غیری کمسنه سی اولمیوب زینب هندی امساکدن امتناع ایلسه زید هندی تربیه و امساکه قادر اولورمی الجواب اولور ممیه

والخالة اولی من العمة لانها تدلی بقرابة الام والعمة تدلی بقرابة الذکر وفی باب الحضانة کل من کان من قبل الام فهو اولی ملخص ما فی شرح الطحاوی

الاحق بالحضانة الام ثم ام الام وان علت ملخص ما فی الهدایه

واذا لم یکن للصغیر عصبة یدفع الی ذوی الارحام عند ابی حنیفة رحمه الله کالاخ لام وعم الام والخال لان لهم ولایة الانکاح عنده فکذا الحضانة من حضانة الزیلعی

الاصل فیه ان کل من لها حق الحضانة اذا تزوجت ینظر ان کان زوجها ذا رحم محرم من هذا الولد فانها احق به من سائر الناس کالجدة اذا تزوجت بجده والام اذا تزوجت بعمه وان تزوجت بمن لیس بذی رحم محرم منه یؤخذ منها ویسلم الی من هو اقرب الیه من الخانیه

ومن نکحت غیر محرم سقط حقها الا من نکحت محرمه کام نکحت عمه وجدة نکحت جده من ملتقی الابحر

ایله صغیرك اناسنك اناسی زینب صغیری کچ الحضانه هنددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك اناسی هند نفسنی صغیرك اجنبی بر رجله تزویج ایتدکده صغیرك عمی عمرو دخی غیری کمسنه سی اولماسه عمرو صغیری رأی حاکم ایله هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك خاله سی و حاضنه سی فوت اولوب صغیرك خالی اوغلی عمرودن غیری کمسنه سی اولماسه عمرو صغیری رأی حاکم ایله الوب تربیه و امساکه قادر اولورمی الجواب اولور

هند صغیره نك اناسی و حاضنه سی زینب نفسنی صغیره یه اجنبی بر رجله تزویج ایتدی لکن هندك زینبدن غیری کمسنه سی اولماغله زینب هندی رأی حاکم ایله امساك ایدر ایکن هندك وصیسی عمرو هندی زینبدن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك صغیر اوغلی عمرونك اناسی و حاضنه سی هند نفسنی صغیره اجنبی یه تزویج ایتدکدنصکره صغیرك هنددن غیری الحق لاب قرنداشی زینب موجوده اولوب اولدخی اجنبی یه متزوجه اولمغله حاکم صغیرك هندیاننده طورماسنی رأی کوروب هند امساك ایدر ایکن زینب بن تربیه ایدرم دیو صغیری هنددن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره نك حاضنه سی اناسی زینب نفسنی صغیره یه اجنبی یه تزویج ایتدکده صغیره نك نسوانندن حاضنه احراسی اولمیوب عصباتندن الحق لابوین عمی اوغلی اولوب لکن هند مشتهاة اولوب عمرو امین اولمامغله قاضی هندك زینب یاننده طورماسنی رأی المیه عمرو هندی زینبدن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره نك اناسی و حاضنه سی زینب نفسنی صغیره یه اجنبی به تزویج ایدوب لکن هندك زینبدن غیری کمسنه سی اولمامغله زینب هندی رأی حاکم ایله امساك ایدر ایکن هندك وصیسی عمرو هندی زینبدن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اولاد صغاری بنی ترك ایتدکده صغارك ازبادن اصلا کمسنه سی اولمامغله صغاری عمرو اجنبی الوب امساك ایله حاکم صغارك وصی مختاری عمرونك یاننده طورماسنی رأی ایدیجك عمرو صغاری زیددن الوب تربیه و امساکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك اناسی و حاضنه سی هند صغیرك سلیماً اولمغله صغیرك باباسی عمرو معسر اولوب زینب نفقه یه تقدیر ایتدروب بدله ملك اسندکده صغیرك باباسنك نالسه زینب طوعاً ویره بن صغیری مجاناً البیوب هنددن منع اتسم دیو حاکم هنده صغیری مجاناً امساك ایله یاخود زینبه ویر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

وقال محمد رحمه الله لا حق لذلك من قبل النساء والتدبیر الی القاضی یدفع الی ثقة
من التنفیح من طلاق التاتارخانیه

بنت العم الخالة وبنت الخالة بنت العمة والاخت لاب ومن لا قرابة له من الاخت من شرح المختار کذا فی خزانة المفتیین

ونکاح غیر ذی رحم محرم منه سقط حقها وبذی رحم محرم الغیرة للقرابة القریبة لابد منهما من القید المذکورین وبهما ذکوران فی الهدایة وغیره ومن اکتفی بالبیان لم یثبت کما لا یخفی
لابن کمال باشا زاده

قال فی تحفة الفقهاء وان لم یکن للرجال ای من عصباتها غیر ابن العم فالاختیار للقاضی ان رآه اصلح ضمها الیه والا یضع عند امینة
من غایة البیان فی باب من احق بالولد

وکان العم مخوفا یضعه القاضی الی امینة
من خزانة الاخبار

صغیرة لها ام معسرة وعمة موسرة فارادت العمة ان تربی الولد بمالها مجاناً ولا تمنع الولد عن الام والام تأبی ذلك وتطالب الاب بالاجرة ونفقة الولد اختلفوا فیه والصحیح انه یقال ان تمسکی الولد بغیر اجر واما ان تدفعی الی العمة
خلاصه

زید صغیرك اناسی وحاضنه سی هند
نسخه

زید و عمرو صغیرلرک انالری زینبک اناسی و حاضنه سی هند صغیرلرک مالری اولمغله
صغیرلرک بابالری بکر معسر اولوب زینبه حاکم قدر معروف نفقه تقدیر ایتدروب
بعد ایکن صغیرلرک بابالری زینبک اناسی زینب بن کندی مالمدن بسلیم دیو صغیرلری
هنددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند قزی زینب صغیره یی حق الحضانه سی ایله تربیه ایدرکن زینبک مالی اولمامغله زینب
ایچون بابا عمی زید اوزرینه حاکم قدر معروف شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایتدروب
زیددن طلب ایتدکده زید بلا نفقه بسلیه والا زینبی سندن الورم دیمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند زوج مطلقی زیددن اولان صغیره قزی زینبی حق الحضانه تربیه ایدرکن
نفسنی صغیره یه اجنبی بر کیمسه یه تزویج ایدوب صغیره نک نسوان حاضنه اخواتی
اولمامغله زید زینبی هنددن المیوب سنه لرکده بن زینبی بلا نفقه بسلرم دیمکله
زید زینبی هنددن المیوب بعده عمرو هندی بائنا تطلیق ایله زینبک مالی
اولمامغله هند زینب ایچون زید اوزرینه حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر
ایتدروب مشتهاة اولمیجق حق الحضانه امساک ایتمک استدکده زید بلا
نفقه بسلرم دیمکله نفقه ویرمیه والا زینبی سندن الورم دیمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند زید متوفادن اولان صغیره قزی زینبی حق الحضانه امساک اوزره ایکن
هند نفسنی اجنبی یه تزویج ایدوب نسوان حاضنه اخواتی اولمامغله زینبی اقرب
عصباتی ابوین عم عمرو الدقده هند احیانا کلوب زینبی کورمک استدکده عمرو هنده
بن زینبی سکا کوسترمم دیوب کورمکدن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زید صغیری اناسی زینب حق الحضانه امساک اوزره ایکن زید یدی یاشنی
تکمیل ایدوب استغنا حاصل اولسه زیدک بابسی عمرو زیدی زینبدن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولان صغیره قزی زینبی حق الحضانه تربیه اوزره ایکن
زینب طقوز یاشنی تکمیل ایدوب مشتهاة اولسه زید زینبی هنددن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند صغیره یی اناسی زینب حق الحضانه امساک اوزره ایکن هند طقوز یاشنی تکمیل
ایدوب مشتهاة اولسه صغیره نک اقرب عصباتی ابوین عمی صغیره یی زینبدن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید اون یاشنده اولان صغیر اوغلی عمرویی امساک اوزره ایکن زید فوت اولوب
عمرویی اقرب عصباتندن بابسنک ابوین عمی اوغلی بکر اخذ مراد ایتدکده عمرونک خالی
بشر مجروب حالی اولمغله اخذ ایدرم دیو بکری اخذدن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

ومن نکحت غیر محرم سقط حقها ثم یعود بالفرقة ثم اذا کان الطلاق
رجعیا لا یعود حقها حتی تنقضی عدتها لقیام الزوجیة من
الزیلعی ملخصا من البحر الرائق

ثم انما یعود بالفرقة ای یعود الحضانة لزوال المانع فقولهم سقط
حقها معناه منع مانع منه لانه من باب زوال المانع لا من باب یعود
الساقط کان مشترطا لا لنفقة فیها ثم یعود بالعود الى منزل
الزوج واراد بالفرقة الطلاق البائن واما الطلاق الرجعی
فانه لا یعود حقها حتی تنقضی عدتها لقیام الزوجیة وفی
الظهیریة وغیرها لو تزوجت بالزوج وادعت انه طلقها وعاد
حقها فیها فان ابهمت الزوج کان القول قولها وان عینت
لا یقبل قولها من البحر الرائق

الولد ان کان عند احد الابوین لا یمنع الآخر من النظر الیه وعن تعاهده کذا فی
من نکاح التاتارخانیه

والام والجدة احق به ای بالصبی من ابیه حتی یستغنی وقدر
الاستغناء بسبع سنین قدره الخصاف وبه یفتی کذا فی
الکافی من الدرر ملخصا

والام والجدة احق بها ای بالصبیة من الاب حتی تحیض وروی
عن محمد رحمه الله حتی تشتهی وهو الاصح وعلیه الفتوی لفساد الزمان من
مجمع الانهر

واعلم ان بنت تسع سنین او اکثر مشتهاة وقد لا یکون وهذا
یختلف بعظم الجثة وصغرها اما قبل ان تبلغ تسع سنین فالمختار
انها لیست مشتهاة من العمدة الشرعیة

وبعدما استغنى الغلام وبلغت الجاریة فالعصبة اولى یقدم الاقرب
فالاقرب ولا حق لابن العم من حضانة الجاریة قاضیخان

هند زوجی زید متوفانك اولان صغیر اوغلی عمرویی کچن الحضانه امساك اوزره ایکن عمرو یدی یاشنی تکمیل ایدوب لکن عمروك رجالدن لابوین عمی بکردن غیری عصبه‌سی اولمیوب بکر دخی فاسق ومفسد اولوب عمرویی الدیغی تقدیرجه تربیه ایتمیوب عمروه ضرر اصابتی احتمالی غالب اولمغله حاکم عمروك هند یاننده طورماسنی رأی ایلیه بکر اولامام ویوب عمرویی هنددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند بکر بالغه اناسی زینب صالحه ایله ساکنه اولمق استدکده هندك باباسی فرزندی هندجه هنده اناك ایله ساکنه اولدیغکه راضیه اولمام بنم منزلمده ساکنه اول دیو جبره قادره اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هندی تطلیق ایتدکده هندك زیددن اولان اوغلی عمرو بالغ عاقل رأیی مجتمع اولوب مأذون اولمغله هند ایله ساکن اولمق استدکده زید بنم ایله ساکن اول دیو جبره قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند آزادلوسی عمرو صغیری تربیه و امساك اوزره ایکن اجانبدن بکر مجرد آزادلو اولمغله عمرویی بن الورم دیو صغیری هنددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

نوع فی السفر بالصغیر

هند زوج مطلقی زیددن اولان صغیر اوغلی عمرو وصغیره قزی زینبی عقد نکاح واقع اولدیغی بلده‌ده کچن الحضانه تربیه اوزره ایکن هند عمرو وزینبی بلدهٔ مزبوره‌دن مسافهٔ سفر بعیده اولان بلدهٔ اخرایه کوتورمك مراد ایلسه زید هندی منعه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید بلدهٔ اخری اهالیسندن هندی اول بلده‌ده تزوج ایلدکده بعده زید هندی تطلیق ایدوب هند زیددن اولان صغیر اوغلی عمرویی کچن الحضانه تربیه اوزره ایکن هند عمرویی بلدهٔ اخرایه کتورمك مراد ایتدکده بلدهٔ اخرایه واروب کلمك ممکن اولمایجق زید هندی منعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده‌ده تزوج ایتدکدنصکره هندی اخر دیاره کوتوروب بعده زید فوت اولسه هند زیددن اولان صغیره قزی زینبی کچن الحضانه امساك ایدوب کندی بلده‌سنه کوتورمك مراد ایتدکده زینبك وصیسی راضی اولمیوب هندی منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن هندی اول بلده‌ده تزوج ایدوب زیدك هنددن قزی زینب تولد ایتدکدنصکره زید زینبی بلدهٔ اخرایه کوتوروب بعده زید فوت اولوب زینب صغیره اولمغله هند زینبی بلدهٔ اولایه کوتوروب کچن الحضانه امساکه قادره اولورمی
الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید بلدهٔ اخری اهالیسندن هندی تزوج ایتدکده هند فوت اولوب زیددن اولان صغیره قزی زینبك حاضنه‌سی اولمغله زید زینبی الوب کندی

وان كان انثى ينظر ان كانت بكرا لا يخلي سبيلها وان كانت مأمونة على نفسها وان لم تكن لطالب وحده وكان له رفع ثم ان يضمها اليه وان كان احدهما او فيهما غير مأمون فلا تسليم اليهما فالقاضي ينظر الى امرأة ثقة امينة يسلمها اليها الا ان يكون اجتمع رأيها لانها تنزله حيث احبت — من حضانة شرح الطحاوي

ثم الولد اذا بلغ يتخير بين الابوين فان كان فاسقا يخشى عليه شيء فالاب اولى من الام — من البحر الرائق

واما الجارية اذا بلغت فان كانت ثيبا فليس للاولياء من الضم الى انفسهم الا ان يخاف عليها الفساد وان كانت بكرا فلهم ذلك وان كان لا يخاف عليها الفساد فاما اذا دخلت في السن واجتمع لها رأيها وعفتها فليس لهم ذلك ولها ان تنزل حيث شاءت — من نكاح المحيط البرهاني في بحث نفقة الحاضن

والغلام اذا استغنى وعقل واجتمع رأيه فليس للاب ضمه الى نفسه والجد بمنزلة الاب — من تنوير الابصار

والغلام اذا عقل واجتمع رأيه واستغنى عن الاب ليس للاب ان يضمه الى نفسه الا اذا لم يكن مأمونا على نفسه فكان له ان يضمه الى نفسه وليس عليه النفقة الا ان تبرع — من البحر الرائق عن الفتاوى الظهيرية

واذا ارادت الانتقال الى مصر وهو مصرها لكن لم يكن العقد فيها لم يكن لها ان تنتقل بالاولاد باتفاق الروايات — معراج الدراية في باب الولد من احق به

واذا ارادت المطلقة ان تخرج بولدها من المصر فليس لها ذلك الخ — من حضانة الهداية

ثم السفر بالولد الى الوطن للام فقط فلا يخرج الاب الا ان يستغني ولا غيره من مستحق الحضانة نقل الصغير — قهستاني

واما اذا ماتت الام فصار الولد الى عدة وارادت ان تخرج الولد من المصر الذي فيه الاب الى مصر اخر لم يكن لها ذلك وان كان ذلك المصر هو الذي كان وقع عقد النكاح فيه على ام الصبي لان هذا الحق للام خاصة لان الام اذا كان لها ان تخرج بالولد الى ذلك المصر بحكم العقد فيه لان العقد جرى بين الزوج والزوجة خاصة — من ادب القاضي للخصاف

بلا كهنه

بلده‌سنه کوتورمکه امسندکده هندک باباسی عمرو زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسیدن هند زوجی زیددن اولان صغیره قزی زینبی لحق الحضانه امساک اوزره ایکن نفسنی اجنبی به تزویج ایدوب هندک اناسی اولان حاله مدت سفر بعید اولان بلدهٔ اخراده متوطنه اولوب متزوجه اولمیان زینبک باباسی خدیجه کلوب زینبی هندک اولدیغی بلدهٔ اخرایه کوتوروب انده امساکه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زوجی زید متوفاون اولان صغیره قزی زینبی لحق الحضانه امساک اوزره ایکن هند نفسنی اجنبی یه تزویج الیسه خاله‌سی مدت سفر بعید قصبه‌ده متوطنه اولوب متزوجه اولمیان زینبک لاب قرنداشی کلوب زینبی هندک اولدیغی اول قصبه‌یه کوتوروب انده امساکه قادره اولورمی الجواب اولماز

باب النفقة فی نفقة الزوجات

زید الکی اوج یاشنده اولان صغیره قزی هندی عمروه تزویج ایلسه هندک نفقه‌سی عمرو اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولماز

زید الیق یاشنده اولان صغیره قزی زینبی عمروه تزویج الیسه زینب معلمت حالیه صالحه اولمدیغی زینبک نفقه‌سی عمروک اوزرینه لازمه اولورمی

الجواب اولماز

زید قزی هند صغیره‌لی عمروه تزویج ایتدکدن صکره هند جماعه مطیقه اولمامغله زید هندی عمروه تسلیم ایدوب هند عمروک منزلنده ساکنه ایکن عمرو هندله نفقه‌ راغوب اجیوب اره کتدکده زید هندایچون حاکم عمروک اوزرینه قدر معروف یومی شو مقدار اقچه نفقه تقدیر ایتدروب بعده امر حاکم ایله عمروه رجوع شرطیله استدانه ایدوب هندی بر مدت استدانه ایله انفاق ایتدکده بعده زید فوت اولسه ورثه‌سی عمرو کلدکده نفقهٔ مستدانه‌یی عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک زوجه‌سی هند زیدک منزلندن اذنسز بغیر حق خروج ایدوب زوج اخردن اولان اوغلنک علی عمروک منزلنه واروب قاضی به زید اوزرینه نفقه تقدیر ایتدروب بر مدت عمروک منزلنده ناشزه ساکنه اول نفقه‌یی تعذر دلی زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هند زیدک منزلندن اذنسز بغیر حق خروج ایدوب بر مدت قرنداشی عمروک منزلنده ناشزه ساکنه اولسه اول مدتده نفقه‌یه مستحقه اولورمی الجواب اولماز

زید هندی شو قدر اقچه مهر مؤجل تسمیه‌سیله تزویج ایتدکده صکره هند مهر معجلی ویرمدکجه نفسنی زیده تسلیم ایتمیوب کندی منزلنده ساکنه اولسه هندک نفقه‌سی زید اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولور

وان کانت صغیرة لا یستمتع بها فلا نفقة لها لان الاحتباس الموجب ما یکون وسیلة الی مقصود مستحق بالنکاح ولم یوجد بخلاف المریضة لان الاستمتاع ممکن فیها ولیس هنا الاستمتاع بمعنی فیها هدایه فی النفقة

ان کانت لا یصلح الجماع فلا نفقة لها حتی تصیر بحال تطیق الجماع سواء ان کانت فی بیت الزوج او فی بیت الاب من العمادیه

ولا نفقة لصغیرة لا تطیق الجماع وان کانت فی بیت الزوج وان کانت فی زوج الصغیر بالمؤنة لا نهم اختلفوا فیه من البزازیه

ولو کانت المرأة استدانت بعد الفرض بامر القاضی ثم مات احد الزوجین قبل القبض لا تسقط المستدانة من الظهیریة فی باب النفقة

فان نشزت فلا نفقة لها حتی تعود الی منزله هدایه فی النفقة

ولها طلب النفقة من الزوج قبل الزفاف علی ما علیه الفتوی ولها مطالب الزوج بالزفاف لعدم وجوب التسلیم قبل الطلب کذا لو منعت نفسها بحق من البزازیه

وفی الکافی الاصل ان نفقة الوالد علی الابن الموسر واجبة سواء کان الاب قادرا علی الکسب او لا یجب نفقته علی الاب وعاجزا بان کان زمنا بخلافه فان کان قادرا علی الکسب لا یجب نفقته علی الاب الموسر فان کان معسرا فالجواب کالاب وفی الاقضیة فی موضع آخر اذا کان الاب والابن معسرین لا یجب علی احدهما نفقة کیلا یضیع وفی ادب القضاء ان الفقراء ثلثة انواع نوع لا مال له وهو یقدر علی الکسب فالمختار انه یدخل الابوان فی نفقته والثانی معسر وهو عاجز عن الکسب لا یجب نفقة غیره والثالث انه یفضل کسبه عن مؤنته فانه یجبر علی نفقة البنت الکبیرة والابوین والاجداد من الخلاصة

زید آخر دیاره گیدوب گیتدکده زوجه‌سی هند قاضی‌یه نفقه تقدیر ایتدیرمیوب ایکن بر مدت کندی مالندن گچینسه زید گلدکده هند مدت مزبوره ایچون زیددن نفقه‌سنی آلمغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه ترک ایدوب آخر دیاره گیتمکله هند قاضی‌یه واروب زید اوزرینه کندویه قدر معروف شو قدر آقچه نفقه تقدیر ایتدروب بعده بر مدت کندی مالیله گچینسه زید گلدکده هند نفقهٔ مقدره‌یی زیددن آلمغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه ترک ایدوب آخر دیاره گیتدکده هند حاکمه واروب زید اوزرینه کندویه قدر معروفدن زیاده شو قدر آقچه نفقه تقدیر ایتدرسه زید گلدکده زیاده‌یی ویرممکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید آخر دیاره گیدر اولدقده زوجه‌سی هنده بر سنه‌لک نفقه ویروب گیتسه هند قاضی‌یه واروب زید بنی بلا نفقه براقدی دیمکله قاضی هندی تصدیق ایدوب زید اوزرینه یومی شو قدر آقچه نفقه تقدیر ایدوب بعده هند بر سنه تمامنه دکین زیدک ویردیکی نفقه ایله گچینسه زید گلدکده هند بن نفقه تقدیر ایتدردم دیو بر سنه‌لک نفقه‌سنی تمامنه زیددن آلمغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه ترک ایدوب آخر دیاره گیتمکله هند قاضی‌یه واروب زید اوزرینه قدر معروف یومی شو قدر آقچه نفقه تقدیر و استدانه‌یه اذن ویروب لکن استدانه ایتمیوب بر مدت کندی مالیله گچینسه بعده زید گلدکده فوت اولسه هند مدت مزبوره‌ده کندی مالندن صرف ایتدیکی آقچه‌یی زیدک ترکه‌سندن آلمغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه ترک ایدوب آخر دیاره گیتمکله هند قاضی‌یه واروب زید اوزرینه کندویه قدر معروف یومی شو قدر آقچه نفقه تقدیر و استدانه‌یه اذن آلوب بر مدت استدانه ایله گچینسه بعده نفقهٔ مستدانه‌یی المدین زید فوت اولسه هند نفقهٔ مستدانه‌یی زیدک ترکه‌سندن آلمغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه ترک ایدوب آخر دیاره گیتمکله هند حاکمه واروب زید اوزرینه کندویه قدر معروف یومی شو قدر آقچه نفقه تقدیر و استدانه‌یه اذن آلوب ایکی سنه استدانه ایله گچینسه زید گلدکده هند نفقهٔ مستدانه‌یی زیددن طلب ایتدکده زید بن سنی بر سنه مقدم تطلیق ایدوب طلاق مکتوبی ارسال ایتمشدم دیو دعوی و هند بالکلیه انکار ایدوب زیدک مدعاسی ثابت اولمسه قول هندک یمینله اولوب زید نفقهٔ مستدانه‌یی تماما ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید سفره گیدر اولدقده زوجه‌سی هنده بر یللق نفقه‌سنی ویروب گیتدکده هند اول یللق نفقه‌سنی صرف ایتمدن زید فوت اولسه ورثه‌سی نفقهٔ مزبوره‌دن هندک یدنده قالان مقداری میراثا اخذه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

ولا تجب نفقة مدة مضت الا ان تکون فرضها او تراضیا علی مقدارها من ملتقی الابحر

ولو انفقت من مالها بعد الفرض او التراضی لها ان ترجع علی الزوج لان النفقة دین علیه ثم الدیون وکذا لو استدانت علی الزوج سواء کانت استدانتها بامر القاضی او بغیر اذنه من نفقة البدائع فی بیان کیفیة وجوب النفقة

وکذلک اذا اذن القاضی علی الزوج علی ما یکفیها فله ان یمنع من الزیادة من البحر الرائق فی شرح قوله وتتم النفقة

وفی الذخیرة واذا فرض القاضی ما لا یکفیها فلها ان ترجع عن ذلک لانه ظهر خطأ القاضی حیث قضی بما لا یکفیها فعلیه ان یتدارک الخطأ بالقضاء لها بما یکفیها وکذلک اذا فرض القاضی علی الزوج زیادة علی ما یکفیها فله ان یمنع من الزیادة من البحر المزبور وفی المجتبی یجب علی القاضی اعتبار الکفایة بالمعروف فی کل وقت ومکان من البحر الرائق فی باب النفقة من الطلاق

ولو مات احدهما او طلقت بعد القضاء العدة او الرضا قبل قبضها سقطت الا ان تکون استدانت بامر القاضی ملتقی الابحر

ولو کانت المرأة استدانت بعد الفرض بامر القاضی ثم مات احد الزوجین قبل القبض لا تسقط المستدانة من نفقة الظهیریة

ولو عجل لها النفقة والکسوة لمدة ثم مات احدهما قبل تمامها فلا رجوع خلافا لمحمد رحمه الله من ملتقی الابحر

لان هذه المعجلة لانها صلة وقد اتصل بها القبض ولا رجوع فی الصلات بعد الموت کما فی الهبة شرح

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه براغوب آخر دیاره کیتدکده هند زیدک کندویه ودیعت اولان آقچه‌سندن کندی نفقه‌سنه قدر معروف شو قدر آقچه صرف ایلسه هنده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه‌سی هندی بلا نفقه براغوب آخر دیاره کیتمکله هند قاضی‌یه واروب زیدک مضاربی عمرو یدنده اولان آقچه‌سندن نفقه تقدیر ایتدیرلک مراد ایلسه عمرو مبلغ مزبوری مقر اولیجق هند قاضی‌یه کندی ایچون مبلغ مزبوردن قدر معروف نفقه تقدیر ایتدیرمکه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید بعض اثوابنی عمروه ایداع وتسلیم ایدوب آخر دیاره کیتدکده زیدک زوجه‌سی هند عمروه زید بنی بلا نفقه براغدی اثوابنی بیع ایدوب ثمنلرینی نفقه‌م ایچون بکا ویر دیو جبره قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید آخر دیاره کیتدکده عمرو زیدک زوجه‌سی هندی زیدک امری اولمقسزین مدت مدیده کندی مالندن انفاق ایلسه زید کلدکده عمرو مجرد زوجه‌کی انفاق ایلدم دیو زیددن نفقه بهاسنی الغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی نفقة المعتدة

زید متوفانک زوجه‌سی هند نفقهٔ عدت نامیله زیدک ترکه‌سندن نسنه الغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید ذمینک زوجهٔ مدخول بهاسی هند نصرانیه اسلامه کلدکده زیده اسلام عرض اولنوب ابا ایتمکله قاضی هندی زیددن تفریق ایلسه هند زیددن نفقهٔ عدت الغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

هند معتده زوج مطلقی زید اوزرینه حاکمه قدر معروف یومی شو قدر آقچه نفقهٔ عدت تقدیر ایتدرسه هند مبلغ مزبوری زیددن الوب نفقه‌سنه صرفه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زیدک زوجهٔ مطلقه‌سی هند زیدک اوزرینه نفقه تقدیر ایتدرمیوب عدتی منقضیه اولسه هند زیددن نفقهٔ عدت نامیله نسنه الغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

هند زوج مطلقی زید اوزرینه حاکمه قدر معروف یومی شو قدر آقچه نفقهٔ عدت تقدیر ایتدروب واستدانه‌یه اذن الوب عدتی منقضیه اولنجه استدانه ایله نفسنی انفاق ایتدکده بعده نفقهٔ مستدانه‌یی زیددن الغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانک معتده‌سی هنده نفسنی کندویه تزویج ایتمک شرطیله نفقه‌یه صرف ایچون بر مقدار آقچه کوندروب هند دخی صرف ایتدکده عدتی تمام اولنده هند نفسنی زیده تزویج ایتمسه زید مبلغ مزبوری هنده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فی نفقة الاصول والفروع وذوی الارحام

وان كانت للغائب عند الوالدين او الولد او الزوجة مال من جنس حقوقهم فانفقوا على انفسهم جاز ولم يضمنوا لانهم ظفروا بجنس حقوقهم وكانت لهم ولاية الاخذ بمقدار حقوقهم وان كان من غير جنس حقهم فاعطاهم بامر القاضي حتى انفقوا على انفسهم لم يضمن صاحب اليد وان اعطاهم بغير امر القاضي كان ضامنا له لان صاحب اليد مامور بالحفظ ودفعه الى غيره لينفق على نفسه ليس من الحفظ في شيء فصار مخالفا ضامنا له من الذخيرة

واذا غاب الرجل وله مال في يد رجل يعترف به وبالزوجية فرض القاضي في ذلك المال نفقة الزوجة واولاده الصغار ووالديه وكذا اذا علم القاضي به ولم يعترف به لانه لما اقر بالزوجية والوديعة فقد اقر ان حق الاخذ لها ان تاخذ من مال الزوج بغير رضاه من نفقة الهداية

ولا نفقة للمتوفى عنها زوجها وقد اختلف السلف فيما اذا كان حاملا قال بعضهم نفقتها من جميع المال وقال بعضهم لا نفقة لها من مال الزوج وهو الاصح من الخلاصة

ولو اسلمت الزوجة وابى الزوج ان يسلم فلها النفقة لان الفرقة بالاباء وهو منه بخلاف ما اذا اسلم الزوج وابت هي حيث لا تجب النفقة لان الامتناع جاء من قبلها ولهذا يسقط به مهرها كله اذا كان قبل الدخول من الزيلعي

وفي المعتدة اذا لم تاخذ النفقة حتى انقضت عدتها سقطت نفقتها اذا لم يكن مفروضة اما اذا كانت مفروضة ذكر صدر الشريعة في فتاوى الصغرى [illegible] انه قال المختار عندي انها لا تسقط من الخلاصة

واذا طلق الرجل امراته فلها النفقة والسكنى في عدتها رجعيا كان او بائنا هداية في فصل نفقة المطلقة

واذا فرض القاضي نفقة المعتدة فاستدانت على الزوج او لم تستدن ثم انقضت عدتها قبل ان تقبض شيئا من الزوج فان استدانت بامر القاضي كان لها ان ترجع على الزوج بذلك لان استدانتها بامر القاضي بمنزلة استدانة الزوج بنفسه اما اذا استدانت بغير امر القاضي او لم تستدن اصلا الصحيح انه لا ترجع انفع الوسائل

ولنفقة على معتدة الغير على طمع ان يتزوجها فابت ان تتزوج ان قال حين الانفاق انفق بشرط ان تزوجني لي والا ارجع يرجع عليها به تزوج او لا وان لم يشترط لكن انفق على هذا الطمع قال الامام ظهير الدين الاصح انه يرجع عليها به تزوجت نفسها منه ام لا لانه رشوة وقال غيره الاصح انه لا يرجع وقال في الفصول ان الاصح انه يرجع شرط الرجوع ام لا اذا لم تزوج نفسها منه فان زوجت لا هذا اذا دفع اليها الدراهم لتنفق على نفسها اما اذا اكل معها لا يرجع بشيء اصلا في التتارخانية
في نكاح البزازية كذا في الخلاصة [illegible] الخامس عشر

هند صغیره موسره نک نفقه سی کندی مالندنمی لازم اولور یوخسه
باباسی زیدا وزرینه می الجواب کندی مالندن

هند موسره نک نفقه سی اوغلی زیدا وزرینه لازم اولورمی الجواب اولماز

هند موسره احتیاجی یوغیکن صغیر اوغلی زیدک مالندن نفسنی انفاق ایچون نفقه تقدیر ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند فقیره بالغه نک نفقه سی باباسی زیدا وزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

زید موسرک اوغلی عمرو کبیر مریض اولوب کار وکسبه قادر اولمیوب فقیر اولسه عمرونک نفقه سی زیدا وزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

فقیر ومحتاج اولان زیدک صغیر اوغلی عمرودن غیری کمسنه سی اولماسه زید عمرونک مالندن کندو نفقه سی قدر معروف صرف ایتمک جائز اولورمی

الجواب اولور

زید فقیر ومحتاج اولوب قزی هند صغیره موسره دن غیری کمسنه سی اولماسه معلیه هندک شو قدر مالندن قدر معروف کندو نفقه سنه صرف ایلسه هند بالغه اولدقده اول مالی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فقیر ومحتاج اولوب اوغلی عمرو موسردن غیری کمسنه سی اولماسه معلا عمرونک مالندن شو قدر اقچه یی عمرونک اذنسز قدر معروف نفقه سنه صرف ایلسه عمرو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فقیرک اوغلی عمرودن غیری کمسنه سی اولمیوب لکن عمرو دخی فقیر اولوب کار وکسبه قادر اولماسه زیدک نفقه سی عمرو اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولماز

زید مسلم فقیر ومحتاج اولوب موسر اولان اوغللری عمرو وبکر ذمیلردن غیری کمسنه سی اولماسه زیدک نفقه سی عمرو وبکر اوزرلرینه لازم اولورمی الجواب اولور

زید ذمینک زوجه سی هند اسلامه کلمکله هندک زیددن اولان صغیره قزی زینب اسلامنه حکم اولنمدقده زینبک مالی اولمایجق زینبک نفقه سی زید اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

کسبه قادر اولان زیدک زوجه سی هندک نفقه سی زیدک باباسی عمرو اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولماز

هند فقیره نک ابوین قرنداشی زینب موسره دن غیری کمسنه سی اولماسه هندک نفقه سی زینب اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولور

زید صغیرک نفقه سی معسر اولان عمی عمرونک اوزرینه لازم اولورمی الجواب اولماز

هند فقیره نک نفقه سی موسر اولان اوغلی عمرو ایله قزلری زینب وخدیجه اوزرلرینه بو صورتله لازم اولورمی الجواب حصه لرینه برابر لازم اولور

اذا کان ان یکون الصغیر غنیا لا تجب النفقة علی ابیه بل النفقة ابیه علیه من البحر الرائق

ان کان للصغیر مال فنفقته فی ماله لان الاصل ان نفقة الانسان فی مال نفسه صغیرة کانت او کبیرا من الکافی فی نفقة الاولاد

ونفقة البنت البالغة والابن الزمن علی الاب خاصة وبه یفتی وقیل علی الاب ثلثاها وعلی الام ثلثها ملتقی الابحر

الکلام فی الاب فیشمل المعسر والموسر قال المجتبی وبه یفتی ومشی علیه النسفی وصدر الشریعة کذا فی البحر درر الدرر

ونفقة الطفل الفقیر علی ابیه انما قال الفقیر احترازا لو کان غنیا فهی فی ماله صدر الشریعة

ویجبر الرجل علی نفقة اولاده الصغار الفقراء ذکورا او اناثا ولو کانوا کبارا بالغین فی الاناث یعتبر الفقر وفی الذکور یشترط الفقر والزمانة من نفقة شرح الطحاوی

فللاب ان یأکل مال ولده اذا کان محتاجا الیه فان اکله قدر حاجته لا یکون مضمونا من وصایا شرح الطحاوی

لا یعتبر الاب محتاجا باخذ مال ولده ولو اخذ بغیر شیء اذا کان محتاجا الیه فلا یضمن فقط لقوله علیه السلام الاب احق بمال ولده اذا احتاج الیه بالمعروف فی ٢٧ من جامع الفصولین

وعلی الرجل ان ینفق علی ابویه واجداده وجداته اذا کانوا فقراء وان خالفوا فی دینه اما الابوان فلقوله تعالی وصاحبهما فی الدنیا معروفا نزلت فی الابوین الکافرین ولیس من المعروف ان یعیش فی نعم الله تعالی ویترکهما یموتان جوعا من نفقة الهدایة وکذا فی الصدر والدرر

ویجبر الذمی علی نفقة اولاده الصغار الذین اسلموا باسلام امهم من شرح الطحاوی

لا یشارک الولد فی نفقة ابویه احد وهی علی الذکور والاناث علی السویة فی ظاهر الروایة وهو الصحیح هدایة فی النفقة

وعلی الموسر لیسار الفطرة لا المعسر نفقة اصوله الفقراء بالسویة بین الابن والبنت صدر الشریعة

هند نصرانیه

ولو کان احدهما ابنین مسلما والاخر ذمیا کانت النفقة علیهما علی السویة   قاضیخان

ثم استشهد فی الکتاب لبیان ان العبرة فی نفقة الوالدین والمولودین بالقرب والجزئیة دون الارث بمسائل منها ان العم المسلم اذا کان له ابنان معتوهان احدهما مسلم والاخر ذمی فنفقته علیهما بالسویة وان کان الارث لا یجری بین المسلم والکافر   کذا فی التاتارخانیة

ولا یمنع ذلک باختلاف الدین   کذا فی الهدایة

هند انقرابه معتزه اولوب موسره اولان اوغللری زید مسلم و عمرو نصرانی ایله موسره اولان قزی زینب نصرانیه دن غیری کمسنه سی اولماسه هندک نفقه سی مزبورلر اوزرلرینه نوجهله لازمه اولور
الجواب جمله سنه برابر لازمه اولور

واذا کان للصغیر ام وعم فالنفقة علیهما اثلاثا علی قدر المیراث   من طلاق البحر الرائق فی النفقة

زید صغیرک اناسی هند موسره ایله لابوین عمی عمرو موسره اولوب غیری کمسنه سی اولماسه صغیرک نفقه سی مزبورلرک اوزرلرینه نوجهله لازمه اولور **الجواب** ثلثی هنده ثلثی عمروده

زید فقیرک نفقه سی بالکز موسر اولان اوغللری عمرو و بکر اوزرلرینه می لازمه اولور یوخسه اوغلنک اوغلی بشر اوزرینه دخی لازمه اولورمی **الجواب** بالکز عمرو و بکر اوزرلرینه لازمه اولور

ولو کان للصغیر معسر ... ولا اب اخ لاب وام فنفقته علی الاخ ... العمادیة فی الفصل ٣ فی الباب الرابع من نکاح العتابیه

[illegible]

زید صغیر فقیرک موسر اولان لاب قرنداشی عمرو ایله لابوین عمی بکردن غیری کمسنه سی اولماسه زیدک نفقه سی بالکز عمرو اوزرینه می لازمه اولور یوخسه بکر اوزرینه دخی لازمه اولورمی **الجواب** بالکز عمرو اوزرینه لازمه اولور

زید صغیر فقیرک اناسی هند ایله لابوین عمی عمرودن غیری کمسنه سی اولمیوب لکن هند معسره اولوب عمرو موسر اولسه زیدک نفقه سی بالکز هند اوزرینه می لازمه اولور یوخسه عمرو اوزرینه دخی لازمه اولورمی **الجواب** بالکز هند اوزرینه

فی نفقة الصغار

القاضی اذا فرض النفقة والسعر غال ثم رخص الطعام تسقط الزیادة   من نفقات الخلاصة

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان ولد صغیری ایچون زید اوزرینه حاکمه قدر معروفدن زیاده یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایتدرسه زید زیاده سنی حاکمه حط ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

وفی المجتبی علی القاضی اعتبار الکفایة بالمعروف فی کل وقت ومکان   من طلاق البحر الرائق فی النفقة

هند زوجی زید متوفادن اولوب حضانه سنده اولان صغیره قزی زینبک وصیی عمرو یدنده اولان مالندن زینب ایچون حاکمه قدر معروفدن زیاده یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایتدرسه عمرو زیاده یی حاکمه حط ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فان کان القاضی بعد ما فرض لها نفقة الاولاد وبالاستدانة فاستدانت فلها حق الرجوع علی الاب   من نفقة الذخیرة ملخصا

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه سنده اولان صغیره قزی زینبک مالی اولمامغله زینب ایچون زید اوزرینه حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر ایتدیروب هند نفقه مقدره یی زیددن آلوب صغیره یه انفاق ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوجی زید متوفادن اولوب حضانه سنده اولان صغیر اوغللری عمرو و بکرک وصیی بشر یدنده اولان مالندن صغیرلر ایچون حاکمه قدر معروف نفقه تقدیر ایتدروب هند نفقه مقدره یی بشردن آلوب صغیرلره انفاقه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوجی زید متوفادن اولوب حضانه سنده اولان صغیر اوغلی عمرونک وصیی بکرک

بشرط الرجوع امر ایله عمرو دخی نفقه‌سنه کندی مالندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه هند مصروفنی بکردن المغه قادره اولور می

الجواب اولور

هند زوج مطلقی زیددن اولوب حضانه‌سنده اولان صغیره قزی غنی عمرونک مالی او عمرو ایکن زید اوزرینه حاکم قدر معروف نفقه تقدیر ایدوب واستدانه‌یه اذن الدقده هند بر مدت عمرودن استدانه ایله انفاق ایلسه هند نفقه مستدانه‌نی زیددن المغه قادره اولور می الجواب اولور

هند صغیره‌نک اناسی و حاضنه‌سی زینب هند ایچون باباسی زیدک اوزرینه حاکمه یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایدوب استدانه‌یه اذن الوب زینب استدانه ایتمیوب نفسی ایچون طبخ ایتدیکی طعامدن بر مدت هنده اطعام انفاق ایلسه زینب بدنده نفقه حجتی وار دیو نفقه مقدره‌یی زیددن المغه قادره اولور می الجواب اولماز

هند صغیره‌نک اناسی و حاضنه‌سی زینب هند ایچون باباسی زید اوزرینه حاکمه یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایدوب واستدانه‌یه اذن حجتی الوب لکن استدانه ایتمیوب و هند ایچون مستقلا طعام طبخ ایتمیوب هند زینبک نفسی ایچون طبخ ایتدیکی طعامدن زینبک اباحه‌سیله بر مدت زینب ایله اکل ایلسه زینب مجرد نفقه تقدیر ایتدردم دیو نفقه مقدره‌یی زیددن المغه قادره اولور می الجواب اولماز

هند زید متوفانک وصیسی اولوب حضانه‌سنده اولان صغیره قزی زینبک وصیسی یدنده اولان مالندن زینب ایچون حاکم یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایدوب واستدانه‌یه اذن حجتی الوب لکن هند استدانه ایتمیوب و زینبی مستقلا انفاق ایتمیوب زینب هندک اباحه‌سیله هندک نفسی ایچون طبخ اولنان طعامدن بر مدت هند ایله اکل ایلسه هند مجرد نفقه تقدیر ایتدردم دیو نفقه مقدره‌یی زینبک مالندن المغه قادره اولور می

الجواب اولماز

زید متوفانک صغیره قزی هندک اناسی زینب معسره هندک اصلا مالی یوق ایکن قاضی به هند ایچون شو قدر نفقه تقدیر ایدوب وحجت الدقده نفقه زینب هندی بالغه اولنجه کندی مالی ایله انفاق ایدوب بعده هند بر مقدار مال اکتساب ایلسه زینب مجرد یدنده نفقه حجتی وار دیو وجه محرر اوزره انفاق ایچون هنددن نسنه المغه قادره اولور می الجواب اولماز

زید حجر و تربیه‌سنده اولان اوکی قزی هند صغیره‌نک مالی اولمغله هندک مالندن هند ایچون حاکم قدر معروف نفقه تقدیر ایدوب واستدانه‌یه

وفی القنیة الوصی علی الصبی من مرقة وخبزه حتی ادرک لو صنع ذلک علی الصبی لیس له ذلک الا اذا النفقه یرجع علیه من
او بلا وصیا فی فصل الضمان

واذا لم یکن للصغیر ولا الامه مال فامر الحاکم بالاستدانة علی الصبی حتی یرجع علیه بعد البلوغ لا یصح ولا یرجع فی اخر نفقات البزازیه
کذا فی الفقوی

اذن

اذن الوب هند بر مدت استدانه ایله انفاق ایتدکدن صکره هند بالغه اولدقده
زیده نفقهٔ مستدانه یی زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند حضانه سنده اولان صغیر اوغلی زیدک مالندن حاکم زید ایچون قدر معروف بالتحری
یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایدروب واستدانه یه اذن الوب صغیری بر مدت
استدانه ایله انفاق ایتدکدن صکره هند نفقهٔ مستدانه یی صغیرک مالندن المغه
قادره اولورمی الجواب اولور

زید حجر و تربیه سنده اولان قرنداشی اوغلی عمرو ایله قز قرنداشی هند صغیره لر ایچون
وصیری یدنده اولان مالرندن حاکم قدر معروف یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر
ایدروب واستدانه یه اذن الوب صغیرلری بر مدت استدانه ایله انفاق
ایتدکدن صکره نفقهٔ مستدانه یی المدین زید فوت اولوب بعده صغیرلرک حقی فوت
اولوب صغیرلرک مالدر یعنی وارثلری قبض ایلیه لر زیدک ورثه سی نفقهٔ
مستدانه یی صغیرلرک ترکه لرندن قبض ایدن وارثلرندن المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

هند صغیره یی اناسی زینب تربیه ایدرکن زینب فوت اولدقده بابا زید اخر دیاره
اولوب هندک نسوانندن اصلاحکسنه سی اولمیوب رجالدن ایچون لابوین
عمی اوغلی عمرو موجود اولوب امین اولمغله حاکم هندی عمروه ویروب زید اوزرینه
هند ایچون یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر و استدانه یه اذن ویروب عمرو دخی
استدانه ایله بر مدت هندی انفاق ایتدکدن صکره زیدک عمرو نفقهٔ مستدانه یی
زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب العتاق

زید قولی عمروه ایچون اوغلمدر دیسه عمرو ازاد اولورمی الجواب اولور
زید جاریه سی هند ایچون قزمدر دیسه هند ازاد اولورمی الجواب اولور
زید قولی عمروه بر ایشه اصمارلدقده اوغل شویله ایشله بویله ایشله دیمکله
عمرو ازاد اولمش اولورمی الجواب اولماز
زید جاریه سی هند صغیره ایچون قزم کبیدر دیوب لکن عتق نیت ایلمیه
هند ازاد اولمش اولورمی الجواب اولماز
زید جاریه سی هند ایچون قزم کبیدر دیوب لکن عتق نیت ایتمیوب تطییب
مراد ایلیه مجرد بویله دیمکله هندک وطئی زیده حرام اولمش
اولورمی الجواب اولماز
زید جاریه سی هند ایچون قادینجغمدر دیوب لکن عتق نیت ایلمیه بویله دیمکله
هند ازاد اولمش اولورمی الجواب اولماز
زید جاریه سی هند ایچون صاتلق دکلدر دیسه مجرد بویله دیمکله هندک عتقنه اقرار اتمش اولورمی الجواب
اولماز
زید جاریه سی زینب ایچون قوقمدن وفن کونی معتوقه ازاد اولسون دیدکده هند زینبی بیعه قادر
اولورمی الجواب اولور

ولو قال هذا ابنی او ابی عتق بلا نیة وكذا هذه امی وعنده قال العتق انما يصلح
ابناله او اباله او اماله — من عتاق ملتقى الابحر تفسير في الزيج

ولو قال لامته هذه ابنتی فعتق بلا نیة — من عتاق قهستانی

ولو قال یا ابنی ویا اخی لم یعتق — قهستانی فی نعمت رضی
ویروی عن ابی حنیفة رحمه الله شاذ انه یعتق فیهما والاعتماد على الظاهر
هدایه ملخصا كذا في منیة المفتی

ولو قال انت علی مثل ولدی لم یعتق اذا نوی — من جواهر الفتیة

وفی الخزانة ولو قال انت علی ولدی لم یعتق اذا لم ینو العتق — فی التاتار
من عتاق التاتارخانیة

رجل قال لامته هو انت مثل هذه امراة حرة لا یعتق الا ان ینوی العتق
من عتاق قاضیخان

لا یکون هذا اقرارا منه بالاعتاق سئل یوسف بن محمد عمن قال لا نبیع لهذه الامة ولهذا العبد قال
والتدبیر ولهذا لا یبیعها انتهى
تاتارخانیة فی متفرقات العتاق

زید جاریه‌سی هنده بوگوندن قرق گون مقدم آزاد اولسون دیسه زید هنده‌یی وطی ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید صحتنده قولی عمروه بوگوندن قرق گون مقدم آزاد اولسون دیدکده زید بر آی مرورنده فوت اولسه عمرو زیدک جمیع مالندن آزاد اولورمی

الجواب اولور

زید عمروه ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌یی عمرودن الورسم قولم بکر آزاد اولسون دیسه مبلغ مزبوری عمرودن السه بکر آزاد اولورمی الجواب اولور

زید قولی عمروه کلام اللهی یکرمی کره ختم و تلاوت ایدرسن آزادسن دیسه عمرو دخی کلام اللهی یکرمی کره ختم و تلاوت ایلسه عمرو آزاد اولورمی الجواب اولور

زید قولی عمروه سنی بیع ایدرسم آزادسن دیدکده زید عمرودی بیع صحیح ایله بیع ایلسه عمرو آزاد اولورمی الجواب اولماز

زیدک قولی عمرو ایچون عمروک زوجه‌سی هند آزادلو میدر دیو سؤال اولندقده زید آزادلودر دیسه عمرو آزاد اولورمی الجواب اولور

زید قولی عمروه جاریه‌سی هندی تزویج ایتدکده هند ولد کتوروب زید کنی عمرو ایله هندی اعتاق ایدوب ولدی اعتاق ایلمامش اولسه ولد تبعیت ایله آزاد اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه‌سی هندی قولی عمروه تزویج ایدوب هند عمرودن حامل اولدقده زید کنی عمرودی اعتاق ایدوب بعده فوت اولدقده هند بر ولد طوغرمغله ورثه‌سی اول ولدی استرقاق مراد ایتدکلرنده عمرو مجرد بنی اعتاق ایتمکله ولد دخی آزاد اولمش اولور دیو ورثه‌یی منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

نوع آخر

زید جاریه‌سی هندی عمروه تزویج ایتدکده عمروک هنددن ولدی اولسه اول ولدی استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک آزادلو جاریه‌سی هند نفسنی زیدک قولی عمروه تزویج ایتدکده هند عمرودن ولد کتورسه زید اول ولدی استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه‌سی هندی عمروه تزویج ایتدکده زید هندی بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید جاریه‌سی هندی آزاد ایتمیوب کندویه نکاح ایدوب لکن ولد کتورمزدن حالا زید هندی تزویج مراد ایتدکده زید هندی تجدید نکاح ایتمکله آزاد اولمش اولورمی الجواب اولماز

زیدک قولی عمرو بر طریقله حنکارور لکنه کجدکده زید عمرودی بیع مراد ایتدکده

ومن المقيد ان يقول انت حر قبل موتي بشهر او بيوم ومضى الشهر او اليوم فله بيعه حتى يملك بيعه في ادا خرابه السير من الزيلعي فيه تمامه كذا في البحر الرائق

قال لعبده انت حر قبل موتي بشهر ثم مات بعد شهر قال بعضهم يعتق من ثلث المال وقال بعضهم يعتق من جميع المال وهو الصحيح لان على قول ابي حنيفة رحمه الله يستند العتق الى اول الشهر قبل الموت وهو كان صحيحا في ذلك الوقت من الخانية كذا في البحر الرائق

اذا قال الرجل لعبده ان بعتك فانت حر فباعه لم يعتق لان اوان نزول العتق المعلق بالشرط بعد وجود الشرط وبعد البيع ليس بمملوك فلا يعتق من عتاق مبسوط السرخسي

واذا قال لعبده او امته انت حر او معتق او عتيق او محرر او قد حررتك او اعتقتك فقد عتق نوى به المعتق او لم ينوه لان هذه الالفاظ صريح فيه لانها مستعملة فيه شرعا وعرفا فاغنى ذلك عن النية والوضع وان كان في الاخبار فقد جعل انشاء في التصرفات الشرعية للحاجة كما في الطلاق والبيع وغيرهما ولو قال عنيت بالاخبار الباطل وانه حر من العمل صدق ديانة لانه يحتمل ولا يدين قضاء لانه خلاف الظاهر من اوائل العتاق من الهداية

اذا زوج امته وهو يعلم بحالها كان ولده رقيقا لمن ملكها من مبسوط السرخسي باب نكاح العبد والاماء

والولد ما دام حيا يتبع الام ولو بهيمة فيكون لصاحب الانثى ويتبعها ايضا في الملك سائر اشتباه والرق در المختار في العتق

وولد الحرة حر على كل حال لان جانبها راجح فيتبعها في وصف الحرية كما يتبعها في وصف المملوكية والمرقوقية وامومية الولد والكتابة من عتاق الهداية قبيل تحقق البعض

زوج امته بمهر عند الشهود ولا يكون اقرارا بالحرية وكذا لو قال لها زوجتك من القنية في الاقرار بالعتق اقرار جه

رجل قال تزوجت هذه وهي امة له معروفة قال لا يكون اقرارا بالعتق والنكاح باطل من مهر الخانية محمد رحمه الله قريبا في اخره

عمرو بن حنكار و ركنه كچمك ايله ازاد اولنمش اولورم ديو امتناعه
قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيدك قولي عمرو بر طرالغيله سپاهي اولدقده زيد بوني ازاد اولسه زيدك
حصراوادارنج اوغلي بكر عمروي استرقاقه مراد ايتدكده عمرو بن سپاهي
اولمغله ازاد اولمش اولورم ديو امتناعه قادر اولورمي
الجواب اولماز

زيد رضاعا قرنداشي هنده مالك اولسه هند مجرد رضاعا قرنداشي اولمغله
ازاد اولمش اولورمي **الجواب** اولماز

زيدك قولي عمرو كار وكسب ايدوب شو قدر اقچه تحصيل ايتدكده زيد عمروي
اعتاق ايلسه زيد مبلغ مزبوري عمرودن المق استدكده عمرو زيده مجرد بني
اعتاق ايتدكله مبلغ مزبور بنم اولمش اولور ديو ويرمكه قادر
اولورمي **الجواب** اولماز

زيد عمروه قولك بكري ازاد ايله سكا شو قدر اقچه ويرهيم ديوب عمرو دخي بكري
ازاد ايلسه عمرو مبلغ مزبوري زيددن المغه قادر اولورمي
الجواب اولور

في اعتاق المريض والمجنون والمعتوه والسكران

زيد مرض موتنده قولي عمروي اعتاق ايتدكده زيدك بوندن غيري تركه سي اولمديغي يعني
حالده فوت اولسه زيدك ورثه سي عمروي قيمتندن استسعايه قادر
اولورلرمي **الجواب** اولورلر

زيد مرض موتنده قولي عمروي اعتاق ايتدكده زيد فوت اولوب ثلث
ماعدا اولماسه ورثه سي ثلث ماعدا اولمديغي مقدارده
عمروي استسعايه قادر اولورلرمي **الجواب** اولورلر

زيد مرض موتنده قولي عمروي اعتاق ايتدكده زيد فوت اولدقده بابا بكري تركه
ايتدكده ثلث ماعدا اولميوب بكر عمروك مجانا عتقنه راضي اولوب سعايتدن
ابرا ايلسه بعده بكر نادم اولوب عمرودن ثلث ماعدا اولمديغي مقدار استسعايه
قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد خسته اولوب عقلي زائل اولدقده قولي عمرو ايله جاريه سي هندي اعتاق
اشارت ايله اعتاق ايتدكده عقلي موتنده دكين ممتد اولوب عقلي
زائل ايكن فوت اولوب ثلث ماعدا اولسه ورثه سي عتق مزبوري
ابطاله قادر اولورلرمي **الجواب** اولورلر

زيد خسته اولوب عقلي بالكليه زائل ايكن جاريه سي هندي اعتاق ايلسه
عتق مزبور صحيح اولورمي **الجواب** اولماز

بيوزباشنده اولوب معتوهة اولان هند جاريه سي زينبي اعتاق ايلسه صحيح اولورمي **الجواب** اولماز

زيد خمردن سكران ايكن قولي عمروه ازاد اول ديسه عمرو ازاد اولورمي **الجواب** اولور

قيد بالرحم لان المحرم بلا رحم كالبنة من الرضاع لا يعتق عليه اتفاقا
شرح المجمع لابن ملك
في كتاب العتق

اعتقه وله مال فالمال للمولى وله ثوبه الذي يواريه — في اول عتاق
البزازية كذا في الخانية

واذا كان العتق في المرض وكان عليه فان كان مستغرقا بقيمته ولا مال له
سوى العبد يعتق ويسعى في جميع قيمته للغرماء وللوصية لان الدين
مقدم على الوصية الا ان العتق لا يحتمل النقض فيجب السعاية
من عتاق البدائع في فصل فيما يرجع الى الحكم العتق

ومن اعتق عبده في مرضه جاز ويعتبر من الثلث — من وصايا الهداية
في المرض

ع مريض حرر قنه ورضي به الورثة قبل موته فالقن لا يسعى في شيء
في اعتاق جامع الفصولين في احكام المرضى

ومنها ما يرجع الى العتق وهو كونه عاقلا
حتى لا يصح من المجنون والصبي الذي لا يعقل والمعتوه والمدهوش
والمبرسم والمغمى عليه — من عتاق البدائع

اولماز

اولور

زید قولی عمرویی بر خصوصک تفتیشیچون بکره رشوت طریقیله
ویردکده بکر عمرویی زیدک اذنسز اعتاق ایتسه
زید عتقی مجیز اولمیوب عمرویی استرقاقه قادر اولورمی
اولور   السید علام حطه

في اعتاق الفضولي

زید صغیرک جاریه‌سی هندی اناسی زینب اعتاق ایلسه صغیر
بالغ اولدقده هندی استرقاقه و بیعه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرویک کندوده ودیعت اولان اقچه‌سندن شو قدر اقچه ایله عمرویک
اذنسز عمرو ایچون بر قول اشترا و قبض ایتدکدنصکره زید قولی عمروده
کتوروب بنده اولان اقچه‌کدن شو قدر اقچه ایله سنک ایچون اشترا ایلدیم
دیوب قولی عمروده تسلیم ایتدکده عمرو قبول ایتدم دیو قولی قبض ایتدکدنصکره
زید اول قولی عمروک اذنسز اعتاق ایلسه عتق مزبور نافذ اولورمی **الجواب** اولماز

في عتق البعض

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری قولی بکر عمروک اذنسز اعتاق
ایلسه عمرو حصه‌سنی زیده تضمین یاخود حصه‌سندن بکری استسعا ایتمیوب
حصه‌سنی بیعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند اوغلی زید صغیر ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری جاریه‌یی اعتاق ایلسه
زید بالغ اولدقده هند فوت اولسه هند موسره اولدقده جاریه‌دن حصه‌سنی
هنده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند موسره صحتنده زوجی زید ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری جاریه‌دن حصه‌سنی
زیدک اذنسز اعتاق ایتدکده زیدک نه اختیار ایتمدین هند فوت اولسه زید
جاریه‌دن حصه‌سنی هندک ترکه‌سندن تضمین ایتمیوب جاریه‌یی
بیعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید معسر عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری قولدن حصه‌سنی عمروک اذنسز
اعتاق ایتدکدنصکره زید فوت اولسه عمرو اول قولی حصه‌سندن استسعایه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند فوت اولوب اوغلی عمرو ایله قزی زینبی ترک ایتدکده زینب قبل
القسمه ترکه‌دن بر قاج جاریه‌لری عمروک اذنسز اعتاق ایلسه زینب معسره
اولمغله عمرو اول جاریه‌لری حصه‌سندن استسعایه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری قول و جاریه‌دن
حصه‌سنی اعتاق ایتدکدنصکره عمرو نه اختیار ایتمدین زید فوت اولدقده
عمرو اول قول و جاریه‌دن حصه‌سنی استسعایه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید بر جاریه‌یی جاریه‌نک اوغلی عمرو ایله اشترا و قبض ایتدکدنصکره زید
اول جاریه‌یی وطی ایدوب جاریه‌دن بر ولد طوغسه زید اول ولد بنمدر دیو دعوت

واطلق في التضمين الموسر فهو مقيد بان يكون الاعتاق بغير اذنه
فلو اعتق احدهما النصيب باذن صاحبه فلا ضمان عليه وانما السعاية
في ظاهر الرواية   من البحر الرائق

وان كان العبد بين شريكين فاعتق احدهما نصيبه عتق فان كان
موسرا فشريكه بالخيار ان شاء ضمن لشريكه قيمة نصيبه وان شاء
استسعى العبد وان كان المعتق معسرا فالشريك بالخيار ان شاء
اعتق وان شاء استسعى العبد وهذا عند ابي حنيفة رحمه الله وقالا
ليس له الا الضمان مع اليسار والسعاية مع الاعسار   من عتاق
الهداية ملخصا

ولو مات المعتق في صحته يؤخذ الضمان من تركته ان كان
في مرضه فعنده لا يجب شيء على ورثته من ماله وعند محمد يستوفى
من ماله   من البحر الرائق

وتعتبر قيمة العبد في الضمان والسعاية يوم الاعتاق لانه
سبب الضمان كالغصب وكذلك تعتبر يسار المعتق
واعساره يوم الاعتاق   من ضمان البحر الرائق

وان كان المعتق معسرا فالشريك بالخيار ان شاء اعتق
وان شاء استسعى العبد   من عتاق الهداية

ایدوب بعده زید فوت اولوب ولد مزبور ایله سائر ورثه سی
ترکهٔ ابیه ولدک عمرودن حصه سنی اولقدر سائر ورثه حصه لرنده عمرودن
استرقاقه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

فی الاستیلاد

زید صغیرده قزی هندک جاریه سی زینبی تزوج ایتمکسزین وطی واحبال
ایدوب زینب بر ولد طوغردقده زید ولد بنمدر دیو دعوت ایلسه زینب
زیدک ام ولدی اولوب زینبک قیمتنی زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

زید باباسی عمرونک جاریه سی هندی عمرونک اذنسز وطی ایدوب هند زیددن
ولد کتورسه اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولماز

زید اناسی هندک جاریه سی زینبه زنا ایدوب زینب زیددن بر ولد کتورسه
هند جاریه سنک ولدینی دخی ولد مرقومی استرقاقه وبیعه قادره اولورمی
الجواب اولماز

زید باباسی عمرونک جاریه سی هندی وطی واحبال ایدوب هند زیددن ولد کتورسه عمرو
هندی بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید قرنداشی هندک جاریه سی زینبی هندک احلالنسز وطی ایدوب زینب
زیددن بر ولد کتورسه هند ولد مرقومی استرقاقه وبیعه قادره
اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هندک جاریه سی زینبه زنا ایدوب زینب زنادن ولد طوغرسه
بعده هند فوت اولسه زینب زیددن وجه حق اوزره ولد کتورمکله زیدک ام ولدی
اولمش اولورمی الجواب اولماز

هند جاریه سی زینبک وطیسنی زوجی زیده احلال ایتمکله زید دخی زینبی وطی
ایدوب زینب زیددن ولد کتورسه هند زینبی استرقاقه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هندک جاریه سی زینبی وطی ایدوب زینب بر ولد طوغردقده زید
هند زینبک وطیسنی باکا احلال ایتمکله بن دخی زینبی وطی ایدوب ولد بنمدر دیو دعوت
ایتدکده هند زیدی تصدیق ایلسه ولدک نسبی زیددن ثابت
اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هندک جاریه سی زینبی هندک اذنسز وطی ایدوب زینب زیددن
ولد کتورسه هند اول ولدی استرقاقه قادره اولورمی الجواب اولور

زید اوکی اناسی هندک جاریه سی زینبی وطی واحبال ایدوب زینب بر ولد طوغردقده
هند زینبک وطیسنی باکا احلال ایتمکله بن دخی زینبی وطی واحبال ایتمشیدم

ومن وطئ امة ابنه فولدت فادعاه ثبت نسبه ولزمه قيمتها لا مهرها
ولا قيمة ولدها وتصير ام ولده والجد كالاب بعد موته لا قبله
وان تزوج امة ابنه جاز وعليه مهرها لا قيمتها
فان اتت بولد لا تصير ام ولد ويعتق بقرابته
الا بجر انكاح الرقيق — من ملتقى

زنى بجارية ابيه او امه او جده او جدته فولدت [illegible]
من عتاق منية المفتي

ولو استولد جارية احد ابويه لم يثبت منه نسبه وان ملكه يوما
عتق عليه لانه ملك ابنه لا تصير ام ولده لعدم ثبوت نسبه
من البحر الرائق في اخر الاستيلاد

وطئ جارية ابيه فولدت منه لا يجوز بيع هذا الولد لان الواطئ بالشبهة
اولا لانه ولد ولده فيعتق عليه خلافا وقيل في ملكه وان لم يثبت
النسب كما زنى بجارية غيره فولدت منه ثم ملك الولد يعتق عليه
وان لم يثبت نسبه منه نص عليه — من القنية في اخر العتاق

وان ملك امه لا تصير ام ولده — من البحر الرائق

وفي المنتقى اذا قال لغيره هذه الجارية لك حلال فهذا على انه قال
زوجها ولا يجوز هبته الا ان يكون قبل الكلام يستدل به على انه وهبها له
من اواخر هبة الذخيرة البرهانية

الاحلال انما يكون بالنكاح او بملك اليمين — من حاشية القهودي

وطئ جارية امرأته فولدت وادعاه لا يثبت نسبه ويدرأ
عنه الحد للشبهة وان قال احلتها لي لا يثبت النسب الا ان تصدقه
المرأة ان الولد منه وان صدقته في الامرين جميعا
يثبت النسب والا فلا — من عتاق الخانية في الاستيلاد

العقر فی الحرام سواء کانت بکرا او ثیبا عند المنفرد فی حق الجواری
ان کانت بکرا عشر القیمة وان کانت ثیبا نصف عشر القیمة مرج

ولد بنمدر دیو دعوت ایدوب هند دخی حلال و دعوتنده زیدی تصدیق
ایلسه ولدک نسبی زیددن ثابت اولورمی **الجواب** اولور

زید اناسی هندک جاریه‌سی زینبی تزوج ایتدکدن هندک حلالی ایله وطی واحبال
ایدوب بعده زید حملی بنمدر دیو دعوت ایتدکدن زید فوت اولدقده زینب
بر ولد طوغورسه ولد مزبورک نسبی زیددن ثابت اولورمی
الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هند ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی جاریه‌یی وطی ایتمک
جائز اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی جاریه‌یی عمروک اذنسز وطی ایدوب
بکارتنی ازاله ایلسه عمرو نقصان بکارتدن حصه‌سنی زیده تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک السوی مالک اولدیغی جاریه‌یی عمروک اذنسز وطی ایلسه
عمرو جاریه‌نک نصف عقرینی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی جاریه‌یی عمروک اذنسز وطی و احبال
ایدوب بعده التی ای مرورنده جاریه بر ولد طوغورسه زید ولد بنمدر دیو
دعوت ایدوب اول ولدک نسبی زیددن ثابت اولوب و جاریه مرقومه
زیدک ام ولدی اولوب اول جاریه‌نک نصف عقری ایله نصف قیمتنی زیده
ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی جاریه‌سی اولمق اوزره عمروه بیع و تسلیم ایدوب عمرو دخی هندی وطی
ایتدکده بعده هند زید بنی قبل البیع اعتاق ایتمش ایدی دیو عمرو ده
دعوا ایدوب و مدعاسنی اثبات ایدوب حریتنه حکم اولنسه هند عمرودن وطی
ایچون عقر المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هندک بکر جاریه‌سنی هندک اذنسز وطی و بکارتنی ازاله ایلسه
هند نقصان بکارتی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید هندی جاریه‌سی اولمق اوزره عمروه بیع و تسلیم ایدوب عمرو دخی هندی وطی
ایدوب هند بر ولد طوغردقده بکر هنده مستحق چقوب بعد الاثبات والحکم هندی
عمرودن السه بکر اول ولدی استرقاقه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
لکن ولدک یوم خصومتده اولان قیمتنی بکره ضامن اولور

هند زینبی جاریه‌سی اولمق اوزره زوجی زیده هبه و تسلیم ایدوب زید دخی زینبی
وطی ایدوب زینب بر ولد طوغردقده عمرو زینبه مستحق چقوب بعد الاثبات
والحکم زینبی زیددن السه عمرو اول ولدی استرقاقه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
لکن زید ولدک یوم خصومتده اولان قیمتنی عمروه ضامن اولور

زید هندی حره اولمق اوزره تزوج و وطی ایدوب هند بر ولد طوغردقده حکره هند عمرو

ان کانت الجاریة بین شریکین فجائت بولد فادعاه احدهما ثبت
نسبه منه فصارت ام ولد منه له وعلیه نصف قیمته ونصف عقرها
من الاستیلاد الهدایة

ومن ادعی ولد امة لهما بینهما شرکة ثبت منه وصارت ام ولده وضمن
نصف قیمتها ونصف عقرها لا قیمة ولدها ملتقی الابحر
من الاستیلاد

ومنها اذا اشتری جاریة ووطئها ثم استحقت کان علیه مهر
واحد لان الوطئات بناء علی سبب واحد وهو الملک
من حیث الظاهر من نکاح الخانیة فیما یتکرر المهر

رجل زنا بامرأة فتزوجها وهو علی بطنها کان علیه مهران مهر
المثل بالزنا لان اول الفعل کان حراما الا ان الفعل لبقاء الشهوة
کفعل واحد فاذا صار حلالا فی آخره لم یجب الحد باوله وصار
اول الفعل بشبهة فی اوله والفعل الحرام لا یخلو من غرامة او عقوبة
فاذا انتفت العقوبة ثبتت الغرامة ویجب مهر المثل ویجب
المسمی بالعقد لان المسمی یتأکد بالخلوة فبتمام الوطئ اولی
فی اول العقر من المحل المزبور

وولد المغرور حر بقیمته المغرور رجل اشتری امرأة علی انها ملک
البایع او نکحها امرأة علی انها حرة فولدت کل منهما ولدا فظهر
ان الاولی ملک الغیر والثانیة امة فیکون کل من الولد حرا
بالقیمة من عتاق الدرر فصل باب عتق البعض

جاریه‌سی

جاریه سی اولدیغی ثابت اولسه عمرو ولد مزبوری استرقاقه قادر اولورمی
الجواب اولماز لکن زید ولدک یوم خصومتده اولان قیمتنی عمرودن ضامن اولور

باب التدبیر

زید قولی عمرویی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدکدن بعده زید فوت اولوب ثلث
ماله عمرو اولسه زید ورثه سی عمرویی استرقاق وبیعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید قولی عمرویی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدکده زید فوت اولوب ثلث مالی
اولماسه زیدک ورثه سی ثلث ماله اولمدیغی مقدارده عمرویی
استسعایه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید قولی عمرویی تدبیر مطلق ایله مدبر ایتدکده زیدک قولی ترکه سندن ازید
اولدیغی حالده فوت اولوب عمرو زیدک وارثلرینه قیمتنده سعایت
ایدرکن مزبورلر ارتیاب ایلیوب عمرویی استرقاق وبیعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری قولی بکری تدبیر مطلق ایله مدبر ایتدکده
عمرونک اختیار ایتدیگی زید فوت اولسه عمرو کندو حصه سنده بکری استسعایه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید قولی عمروده جاریه سی زینبی تزوج ایدوب هند بر ولد کتوردکده زید عمرو ایله
هندی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایدوب ولد مزبوری شقه مدبر ایلیاسه ولد تبعیت
ایله مدبر اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی تدبیر مطلق ایله مدبر ایتدکده تدبیر مطلق ایله مدبر اولان
قولی عمروده تزویج ایدوب هند عمرودن ولد کتورسه زید اول ولدی بیعه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدیگی جاریه سی هندی زید اولوقولی عمروده تزویج ایدوب
هند عمرودن ولد کتورسه زید اول ولدی بیعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی زیدک مدبری عمروده تزویج ایدوب هند عمرودن ولد کتورسه
زید اول ولدی بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مدبری عمروده وارلیغی کیتدکلیه مجرد بوبله دیمکله عمرو آزاد اولمش
اولورمی الجواب اولماز

زید تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدیگی جاریه سنی وطی ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولور

زید قولی عمرویی تدبیر مطلق ایله تدبیر ایتدکدنصکره زید بر مقدار مال کسب
اولسه اول مال زیدک وعمرونک قنغیسنکدر الجواب زیدکدر

بس اخبرت امة انها حرة فتزوجها علی ذلک فولدت فاستحقت یقضی بها وبالولد للمستحق الا ان یبرهن الزوج انه تزوجها انها حرة فحینئذ یکون الولد حرا ویدفع ابیه قیمته فی ماله حالا وقت الحکم دون مال الولد ١٦ من الفصولین کذا ١٥ من العادیه

واذا مات سیده عتق من ثلث ماله وان لم یخرج من الثلث فبحسابه وان لم یترک غیره سعی فی ثلثیه وان استغرق دین المولی سعی فی کل قیمته من ملتقی الابحر

وان لم یخرج من الثلث سعی فیما زاد علی الثلث من قیمة مدبرا سواء کان ثلثیه او اقل او اکثر قهستانی فی التدبیر

ولو لم یکن للمدبر مال غیره یسعی المدبر فی ثلثیه وان کان علی المولی دین یسعی المدبر فی کل قیمته لو مانه لتقدم الدین علی الوصیة هدایه فی التدبیر

قال ابو حنیفة رحمه الله اذا دبره احدهما وهو موسر فلشریکه خمس خیارات ان شاء اعتق وان شاء دبره وان شاء ضمنه نصف قیمته وان شاء استسعی العبد وان شاء ترکه علی حاله من غایة جوهرة السرد شرح القدوری

ولو اعتق جاریة حاملا عتق حملها تبعا لها اذ هو متصل بها ولو اعتق حملها خاصة عتق دونها من غایة الهدایة

وقال ابو یوسف رحمه الله اذا خرج اکثر الولد فاعتقت لا یعتق لانه کالمنفصل فی حق الاحکام حتی تنقضی به المدة من غایة فتح القدیر

وولد المدبرة مدبر من غایة الهدایة فی التدبیر

وان کان له وطئها هدایه فی التدبیر

الکسب للمدبر والمدبرة للمولی زبده فی التدبیر

في تدبير المقيد

زيد عمرو اوليان زيد اكر بو سنه زخامة نائل اولورسم قولم عمرو مدبر اولسون ديدكده اول سنه مرور ايدوب زيد زخامة نائل اولماسه زيد عمرو بيعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد خسته اولدقده اكر بو مرضدن فوت اولورسم جاريهم هنده آزاده اولسون ديدكدن زيد اول مرضدن افاقت بولسه زيد هندي بيعه قادر اولورمي

الجواب اولور

فصل في المكاتب

زيد قولي عمروي شو قدر اقجه به كتابت ايدكده عمرو بدل كتابتي ادادن عجزي ظاهر اولسه حاكم زيدك طلبيله كتابتي فسخ ايتمكه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمروي شو قدر اقچه به كتابت ايدكده عمروك بدل كتابتي ادادن عجزي ظاهر اولمغله حاكم زيدك طلبيله كتابتي فسخ ايلسه زيد عمروي بيعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد قولي عمروي شو قدر اقچه به كتابت ايدوب عمرو دخي قبول ايدوب بدل كتابتي ادادن عاجز دكل ايكن زيد عمروي رضاسنز بيعه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد صحتنده قولي عمروي شو قدر اقچه به كتابت ايدوب عمرو دخي رضا ايله قبول ايتدكدنصكره بدل كتابتي ادا ايتمدين زيد فوت اولسه عمرو بدل كتابتي ورثه يه ادا ايدركن ورثه المبوب عمروي استرقاقه قادر اولورمي الجواب اولمازلر

مكاتب على الخدمت

زيد قولي عمروي بش سنه كندويه خدمت ايتمك اوزره كتابت ايدوب عمرو دخي قبول ايليه عمرو بش سنه زيده خدمت ايدجك عمرو آزاد اولورمي الجواب اولور

زيد قولي عمروي كندويه سكز اي خدمت ايتمك اوزره كتابت ايدوب عمرو دخي قبول ايدوب زيده درت اي خدمت ايليه عمرو درت اي دخي خدمت ايدركن زيد نادم اولوب عمروك رضاسنز عمروي بيعه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد قولي عمروي يوز كون كندويه خدمت ايتمك اوزره كتابت ايدوب عمرو دخي قبول ايليه عمرو يوز كون زيده خدمت ايدركن زيد نادم اولوب بلا خيانت ايلدكجه عمروي رضاسنز بيعه قادر اولورمي الجواب اولماز

في العتق على جعل

والنذر من اسباب الوجوب في العبادات والقرب المقصودة سواء كان النذر مطلقا او معلقا بالشرط مثل ان يقول ان فعلت كذا فعلي على ان احج حتى يلزمه الوفاء به ان وجد الشرط ولا يخرج عنه بالكفارة في ظاهر الرواية من حج البدايع

وان علق التدبير بموت مثل ان يقول ان مت من مرضي فليس بمدبر ويجوز بيعه هدايه في التدبير

اذا عجز المكاتب عن نجم فان رجي له حصول مال لا يعجل الحاكم بتعجيزه ويمهل يومين او ثلثة ايام وان لا عجزه وفسخ الكتابة او طلب سيده او عجزه برضاه وعند ابي يوسف رحمه الله لا يعجز ما لم يتوال عليه نجمان واذا عجز عادت احكام رقه وما في يده لمولاه ويحل له من صدقة من ملتقى الابحر

ولو بيع المكاتب برضاه صح في الاظهر فينفسخ الكتابة لانها اقتضاء لا بها اقبله بخلاف المدبر وام الولد من الزيلعي في البيع الفاسد

وفي النهاية جاز بيع المكاتب برضاه في اصح الروايتين قهستاني

فبيع ام الولد والمدبر والمكاتب فاسد ومعناه باطل ولو رضي المكاتب بالبيع ففيه روايتان والاظهر الجواز من بيع الهداية في البيع الفاسد

وان حرر المولى على خدمة سنة بان قال انت حر على ان تخدمني سنة فقبل العبد عتق من ساعته ويخدمه على وجه متعارف سنة لانه معاوضة من عتاق القهستاني

لو قدم بعض المدة كسنة من اربع سنين ثم مات فعلى قولهما عليه ثلث ارباع قيمته وعلى قول محمد قيمة خدمة ثلث سنين كذا في شرح الطحاوي وفي الحاوي القدسي يفتي بقول محمد نأخذ من البحر الرائق

ولو كاتبه على الخدمة شهرا جاز استحسانا من البدايع

الام اذا كانت حرة الاصل بمعنى عدم الرق في اصله فلا ولاء على ولدها من ولاء الهوز

زيد قولي

زید متولی عمروی اون سنه کندویه خدمت ایتمک اوزره اعتاق ایدوب
عمرو دخی قبول ایتدکده عمرو اون ایکی سنه خدمت ایدوب بعده زید فوت
اولسه ورثه‌سی عمرودن بش یللق خدمتک قیمتنی عمرودن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

کتاب الولاء

زید و عمرو و علی بالاشتراک مالک اولدقلری جاریه‌لری هندی اعتاق ایتدکلر
بعده زید فوت اولوب بعده هند دخی فوت اولسه عمرو و زیدک
اوغلی بکری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب برابر الورلر

آلادنبه اصلنده اصلا رق طاری اولمامق معناسنه حرة الاصل اولان
هند فوت اولدقده باباسنی اعتاق ایدن عمرونک اوغللری هنده
ولا جهتندن وارث اولورلرمی الجواب اولمازلر

اناسی اصلنده اصلا رق طاری اولمامق معناسنه حرة الاصل اولان
زید فوت اولوب اناسی هندی ترکه‌سنی تمامه ترکه‌یی قبض ایتدکده
زیدک باباسنی اعتاق ایدن عمرو هندک باباسنک اناسی حرة الاصل اولیوب
معتقه اولمغله بن زیده ولا جهتندن وارثم دیو ترکه‌یه مداخله‌یه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید معتق اصلنده اصلا رق طاری اولمامق معناسنه حرة الاصل اولان
هندی تزوج ایدوب هنددن زینب تولد ایتدکده زینبدن دخی خدیجه تولد
ایدوب بعده خدیجه‌دن دخی عمرو تولد ایلسه عمرو فوت اولدقده زیدی اعتاق
ایدن بکرک اوغلی بشر عمرودن ولا جهتندن وارث
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال قبض
مراد ایتدکده عمرو ظهور ایدوب زیدک باباسی بنم معتقمدر دیو دعوی و
مدعاسنه اقامت بینه ایدوب لکن دعوی و شهادتده زیدک اناسنک معتقه
یا حرة الاصل اولدیغنه اصلا تعرض اولنمیوب قاضی دخی موجبله اوزره حجت
ویرسه عمرو حجت مزبوره ایله ترکه زیده مداخله‌یه قادر اولورمی
الجواب اولماز

اناسی معتقه اولان زید فوت اولوب باباسنی اعتاق ایدن عمرو [illegible]
عمرو زیدک ترکه‌سن احرازه قادر اولورمی الجواب اولور

هند فوت اولوب لام قرنداشی زینبی و باباسنک باباسنی اعتاق ایدن
زیدک اوغلی عمروی و اناسنی اعتاق ایدن بکرک اوغلی بشری ترک ایلسه ترکه‌سی نیجه در
الجواب سدسی زینبه باقی عمرو و بکره دکر

باباسی اصلنده اصلا رق طاری اولمامق معناسنه حرة الاصل عربی اولان هند

اعلم ان صاحب المحيط شرط البدايع ذكر فيه ان من شرائط الولاء ان لا يكون الام حرة اصلية فان كانت فلا ولاء لاحد على ولدها وان كان الاب معتقا لما ذكرنا ان الولد تبع للام في الرقية والحرية ولا ولاء على امة فلا ولاء لموالا
من الدرر

وان كان الاب حر الاصل فعلى جوابين اما ان يكون الاب عربيا او عجميا لا يرث معتق الام بالاجماع لانه لا ولاء لقوم الام وان كان عجميا قال ابو حنيفة رحمه الله ومحمد رحمه الله يرث معتق الام وقال ابو يوسف لا يرث كذا في الدرر

واذا كان الاب معتقا او في حكمه معتق والام حرة الاصل بذلك المعنى سواء كانت عربية او لا فلا ولاء على الولد لمعتق الاب
من الدرر

ان ام الميت لو كانت حرة اصلية لا يجري الولاء على ولدها كما قالوا فاذا كانت الام حرة اصلية فلا ولاء على ولدها
غرر

فوت اولوب قزی زینبی ترک ایتدکده هندک انا بر خدیجه‌لی اعتاق
ایدن عمروک اوغلی بکر هنده ولا جهتندن وارث اولورمی
الجواب اولماز
باباسی حر الاصل حرا اولان هند فوت اولوب اناسی زینب معتقه‌لی ذرینی
اعتاق ایدن عمروک لابوین قرنداشی بکری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه‌در
الجواب ثلث بکره ثلث زینبه باقی عمرو بکره ذکر
باباسی حر الاصل اولان زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و قزلری زینب
و خدیجه‌یی و اناسنک اناسنی اعتاق ایدن بکرک اوغلنی و غلی خالدی
و ولیدی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه‌در الجواب ثمنی هنده ثلثانی
زینب و خدیجه‌یه باقی خالد و ولیده ذکر
باباسی و اناسنک اناسی حر الاصل حرا اولان زید فوت اولوب هندی و انا
اناسنی اعتاق ایدن زینبی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه‌در الجواب ربع هنده
باقی زینبه ذکر

کتاب الایمان

زید الله ایله عهدم اولسون فلان فعلی اشلمیه‌یم دیوب بعده اول فعلی اشلسه
زیده نه لازم اولور الجواب کفارت یمین
زید والله فلان فعلی اشلمیه‌یم دیو یمین ایتدکده اول فعلی اشلسه زیده
نه لازم اولور الجواب کفارت یمین
زید بر متاعی عمروه ویردکده عمرو والله متاعکی سکا ویره‌یم دیوب یمین ایتسه
لکن زمان تعیین ایتمیوب بعده برقاچ کون مرور ایتدکده عمرو اول متاعی
اخذ و یاره کوتوررکن حرامیلر اول متاعی عمرودن اخذ و استهلاک ایدوب زیده
ویرمک ممکن اولماسه عمروه کفارت یمین لازم اولورمی الجواب اولور
زید ام ولدی هنده باکه حرام اول دیسه هندک وطئی زیده حرام اولورمی الجواب
اولماز لکن استباحه ایدرسه کفارت یمین لازم اولور

نوع اخر

زید فلان فعلی اشلرسم سب نبی ایتمش اولایم دیوب بعده اول فعلی
اشلسه زیده نه لازم اولور الجواب یمین اولمق اعتقادنده اولوب
اشلدیسه کفارت یمین اگر کافر اولمق اعتقادنده اولوب اشلدیسه
تجدید ایمان و نکاح لازم اولور
زید فلان فعلی اشلرسم حضرت رسوله لعنت ایتمش اولایم دیوب بعده
اول ایشی اشلسه زیده شرعا نه لازم اولور الجواب یمین اولمق اعتقادنده
اولوب اشلدیسه کفارت یمین کافر اولمق اعتقادنده اشلدیسه تجدید ایمان لازم
مجرد اولان زید قرق یاشنه کیرمدن اولنورسم اللهه ایکی دیمش اولایم

دیوب

اذا كان الاب فقيرا والصغير غنيا لا تجب النفقة على ابيه بل نفقة ابيه عليه
من البحر الرائق

ثم معتق المعتق ثم عصبته على الترتيب المذكور ثم معتق معتق
المعتق ثم عصبته وهكذا لقوله عليه الصلوة والسلام الولاء
لحمة كلحمة النسب من شرح السراجية لابن كمال پاشا

ولو قال وعهد الله فهو حالف لان العهد يمين قال الله تعالى
واوفوا بعهد الله الاية من ايمان الهداية

ومن حرم ملكه لا يحرم وان استباحه كفر اي وان عامل معاملة
المباح كفر لان تحريم الحلال يمين من ايمان صدر الشريعة

وتعليق الكفر بيمين كقوله ان فعل كذا فهو كافر يلزمه الكفارة
بالحنث ولو حلف بذلك كاذبا عامدا في الغموس ان زعم
انه يكفر كافرا يكفر وان لم يزعم اختلف المشايخ فيه وروى
ابن شجاع عن ابي يوسف رحمه الله انه لا يكفر وهو المختار
لانه يوجب ترويج الكذب من ايمان العتابية

ولو قال هرچه مسلمانی کرده ام بکافران دادم ان
فعلته كذا لا يكون يمينا في الفصل الثاني من ايمان
الخلاصة

دیوب وقت یاشنه گلدیگی اولنسه زیده نه لازم اولور الجواب
یمین اعتقاد ویله دیوب اولندی ایسه کفارت یمین کافی اولمز اعتقاد ویله
دیوب اولندی ایسه تجدید ایمان ونکاح لازم

زید زوجه سنی تطلیق ایدکده بعد الیوم هندی تزوج ایدرسم الله ایکی و یهودی یا اولایم دیوب بعده هندی تزوج ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب
یمین اولمق اعتقاد ونده ایدر ایسه کفارت یمین کافی اولمق اعتقاد ونده
ایدر ایسه تجدید ایمان ونکاح لازم اولور

زید فرزندانیمز عمروک اوینه وارر ایسم کعبهٔ مکرمه یه طاش اتشدرن اولایم
دیوب بعده عمروک اوینه وارسه زیده نه لازم اولور الجواب یمین اولمق
اعتقاد ونده وارد ایسه کفارت یمین کافی اولمق اعتقاد ونده وارد ایسه
تجدید ایمان ونکاح لازم اولور

زید قاپی اتام هندی بر وجهی منزله قورسم وینم کافر اولسون دیدکده صکره
زید هندی منزلنه قوسه زیده نه لازم اولور الجواب کافر اولمز ویمک مراد
ایتدر ایسه شئ نه لازم اولماز

زید حجه کیتمک مراد ایدن بکر و عمرو ده سزک ایله بو سنه حجه کیتمز ایسم ویهودی
اولایم دیوب بعده اول سنه عمرو و بکر حجه کیدوب زید کیتمسه
زیده نه لازم اولور الجواب یمین اولمق اعتقاد ونده کیتمدی ایسه کفارت
یمین لازم اولور

زید فلان کون فلان محله دارفرا ایسم امت محمدن اولمیایم دیدکده اول
کون مرور ایدوب زید اول محله وارماسه زیده نه لازم اولور الجواب
یمین اولمق اعتقاد ونده کیتمدی ایسه کفارت یمین کافی اولمق اعتقاد ونده اولوب
وارمدی ایسه تجدید ایمان ونکاح لازم اولور

فصل فی النذر

بر ویاری ایال سیدنده زید بر خصوص ایچون شو قدر اقچه نذر ایلیه اول یار کتابی تاقبین
زیده او لقدر اقچه یی بکا و یرمک استدیکم یرده و یرهیم دیو جبره قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید فلان فعلی اشلر ایسم اهل عرف طائفه سنه شو قدر اقچه نذرم اولسون دیدکده
زید اول ایشی اشلسه اهل عرف طائفه سندن عمرو نذر ایلدیک وبو زیدن السنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروی بایله الورسم میری یه بشیوز غروش ویرم اولسون دیدکده زید عمروی
بایننه السه زید مجرد بو بیله دیمک ایله میری یه بشیوز غروش مدیون اولورمی
الجواب اولماز

زید وابنی عمرو ده ویمی فلان کونه دکین سکت ویرمز ایسم امام اعظم تربه سنک قندیلینه

وکذا قال سعدی من الاسلام ان فعل کذا فهو یکون یمینا
وان فعل ذلک الفعل هل یصیر کافرا قال الحسن علی وجهین ان حلف
بهذا اللفظ وعلق بفعل ماض وهو عالم وقت الیمین
انه کاذب اختلف فیه قال بعضهم یصیر کافرا وقال بعضهم
لا یلزمه الکفارة وان حلف علی امر فی المستقبل قال بعضهم
لا یکفر ویلزمه الکفارة فی اوائل ایمان الظهیریة

نذر یعتق رقبة یملکها وفی بها والا اثم ولا یجبره القاضی من
ایمان الدرر کذا فی الخلاصة

نذر الفقراء لکنه جاز ان یصرف لفقراء غیرها من المحل المذبور

والاصل فی النذور ان کل ما کان له اصل فی الفروض لزم الناذر
بنذره وکل ما لم یکن کذلک لا یلزم الناذر بنذره من
ایمان شرح الطحاوی فی النذر

شوقدر اقچه یه ملتزم اولسون دیدکده زید اول کونه دکین اداء دین ایده ماسه اول تربه نک تربه دارلغی بکرک اولمغله زید اکا ملتزم اولدیغی قدر بکره ویرمک لازم اولورمی الجواب اولماز

كتاب الحدود في حد الزنا

زید عمرونک زوجه سی هنده زنا ایلدک دیو دعوی ایدوب عمرو انکار ایلدکده زیدک دعواسی ثابت اولماسه قول عمرو ایله عمرونک اوزرینه حد زنا اجرا اولنورمی الجواب اولنماز

زید هنده زنا ایلدم دیو برکره اقرار ایلسه مجرد برکره اقرار ایتمکله زیدک اوزرینه حد زنا اقامت اولنورمی الجواب اولنماز

زید هند بکره یه جبراً زنا ایدوب بکارتنی ازاله ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب بو زروکدک اوریلور

زید محصن اوغلی عمرونک زوجه سی هنده زنا ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب رجم اولنور

هند محصنه نفسنی زیده تمکین ایدوب زید دخی هنده زنا ایلسه هنده نه لازم اولور الجواب رجم

زید محصن زوجه سی هند زوجه طلاق ایله تطلیق ایدوب عدتی منقضیه اولمدن زید هنده حلدر دیو عقد نکاح ایتدیرمدین هنده وطی ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب رجم

زید زوجه سی هندی اوچ طلاق ایله تطلیق ایتدکده هند حلاله ایتدیرمدین هندی تزوج و وطی ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

محصن اولمیان زید قرنداشی قزی زینبک جاریه سی هنده زنا ایلسه زیده حد لازم اولورمی الجواب اولور

زید ایکی نفر جاریه لرینی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکده عمرو اول جاریه لری زیدک اذنسز وطی ایدوب بکارتلرینی ازاله ایلسه عمرو محصن اولمدیغی عمروه نه لازم اولور الجواب یوز دکنک اوریلور جاریه لرک نقصان قیمتلرینی ضامن اولور

زید ذمی بکر اولان هند نصرانیه یه جبراً زنا ایدوب بکارتنی ازاله ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب یوز دکنک اوریلور

زید ذمی هند مسلمه یه جبراً زنا ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب یوز دکنک اوریلور رجوب اخر حد زنا اقامت اولندقده حبس مدیدیله حبس اولنور

زید ذمی مشرف اسلام ایله مشرف اولوب بدی یاشنده اولان قزی هندک زیده تبعیت ایله اسلامنه حکم اولنوب بعده عمرو ذمی هندی تزوج ایلسه عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید اولنوب تفریق اولنور

زید متوفانک زوجه سی هند عدتی منقضیه اولمدن لنفسی عمرو تزوج ایلسه عمرو بیلورکن هندی وطی ایلسه عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

الشبهة دارئة للحدود هي نوعان شبهة في الفعل وهي ظن غير الدليل دليلا فلا يحد فيها ان ظن الحل والايحد كوطي معتدته من ثلث او من طلاق على مال من ملتقى الابحر في باب الوطي الذي يوجب الحد والذي لا يوجبه

المنذور اذا كان له اصل في الفروض لزم الناذر كالصوم والصلوة والصدقة والاعتكاف وما لا اصل له في الفروض فلا يلزم الناذر كعيادة المريض وتشييع الجنازة ودخول المسجد وبناء القنطرة والرباط والسقاية ونحوها هذا هو الاصل من ايمان الدرر

ولو قال لاجنبية يا زانية فقالت زنيت بك حدت المرأة دون الرجل لان المرأة صدقت ولا يوجد التصديق من الرجل من الذخيرة في حد القذف

الزنا يوجب حرمة المصاهرة من الهداية

ثم حرمة المصاهرة توجب حرمات اربعة حرمة الموطوءة على اباء الواطي وحرمتها على اولاده وحرمة بناته غاية البيان

ولو اقر بالزنا بامرأة غائبة اقيم عليه الحد بعد ان يقر اربع مرات ملخص ما في شرح الطحاوي

ان كان الزاني محصنا رجم بالحجارة حتى يموت وان لم يكن محصنا وكان حرا فحده مائة جلدة من البداية

اذا زنى المحصن والمحصنة رجما حتى يموتا من حدود شرح الطحاوي

ومن طلق امرأته ثلثا ثم وطئها في العدة وقال علمت انها حرام حد من حدود البداية

واذا تزوج امرأة لا يحل نكاحها بان تزوج امة او ذات رحم محرم منه او معتدة الغير او منكوحة الغير او مطلقة ثلثا فجمعوا على انه اذا قال ظننت انها تحل لي فانه لا يحد ولكن يعذر واختلفوا فيما اذا قال علمت انها حرام علي ما قال ابو حنيفة رحمه الله لا حد عليه ولكن يعذر وقال ابو يوسف ومحمد والشافعي رحمهم الله انهما يحدان اذا علما بالحرمة من الرابع من حدود محيط البرهاني

واذا وطئ جارية بكرا الانسان لم يجب المهر فينظر الى العقر ونقصان البكارة فيجب الاكثر بينهما قاضيخان

وفي النكاح فوائد صاحب المحيط الحد والضمان لا يجتمعان الا في مسئلتان اذا زنى جارية بكرا الانسان يجب الحد ونقصان البكارة والثانية اذا شرب خمر الذمي يجب الحد وقيمة الخمر من حدود احكام الصغار

الذمي يجلد ولا يرجم الاشباه في احكام الذمي

ولا ينتقض عهده بالزنا بمسلمة فيقام الحد عليه من سير البحر الرائق

حامله اولان

والحامل ان ثبت زناها بالبينة تحبس حتى تلد وترجم اذا وضعت ولا تجلد ما لم تخرج من نفاسها وان لم يكن للولد من يربيه لا ترجم حتى يستغنى عنها
ملتقى الابحر فى اواخر كتاب الحدود
وكذا فى مجمع البحرين من الحدود

حامل اولان هند محصنه نك زناسى بينه ايله وجه شرعى اوزره ثابت اولوب رجم لازم اولدقده هند وضع حمل ايدوب طوغردیغى ولدك آخر مربيه سى اولمديغى حالده هندك رجمى مرضعه بولنوب ولد مستغنى اولنجيه دك تأخير اولنورمى الجواب اولنماز

نوع فى اللواطة

زيد هند اجنبيه يى منزلنه كوتوروب جبراً لواطه ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد وتوبه سى ظاهر اولنجه حبس

زيد زوجه سى هنده دبرندن وطئ ايلسه هند زيدن بوش اولورمى الجواب اولماز لكن تعزير اولنور

زيد عمروك قولى بكره جبراً لواطه ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد وتوبه سى ظاهر اولنجه حبس مع صغيره حبس اولنور

زيد عمرو صغيره جبراً لواطه ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير شديد وتوبه وصلاحى ظاهر اولنجه حبس اولنور

زيد عمروه جبراً لواطه ايدوب زيدك معتاد اولديغى شرعاً ثابت اولسه زيدك قتلى مشروع اولورمى الجواب مشروعدر

زيد وبكر نام كمسنه لردن بلا جبر لواطه ايله كز دليو وعور ايدوب مذكورلرك اليه لرى زيد مدعا ساسنه اقامت بينه ايتدكده حاكم مذكورلرى تعزير شديد ايله تعزير ايدوب معتاد اولرى اولمامغله قتل ايتمیوب توبه وصلاح حالرى ظاهر اولنجه زندانده حبس ايدوب مذكورلرك اطلاق ايلسه زيد وجه محرر اوزره لواطه ايتمكله قتللرى لازمدر ديو مذكورلرى حاكمه قتل ايتدرمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروك ايكينى وطئ ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير لازم

فى حد الشرب

زيد وعمرو مسلملر بر قاچ ذميلر ايله مجلس قوروب شرب خمر ايلسه لر زيد وعمروه نه لازم اولور الجواب حد شرب

زيد مسلم جانبندن بر قاچ كمسنه لرى زوجه سى هندك خانه سنه كتوروب مذكورلر ايله شرب خمر ايلسه لر زيده نه لازم اولور الجواب حد شرب وتعزير

فى حد القذف

زيد محصنه اولان قز قرنداشى هنده بره قحبه بره روسبى ذكرم قرجكه ديسه زيده نه لازم اولور الجواب تعزير دخى قذف

زيد عمروك زوجه سى هند محصنه يه زانيه ديسه زيده نه لازم اولور الجواب حد قذف

زيد زوجه سى هند عفيفه يه بره زانيه ديو قذف ايتمكله هند زيدى موجبنى ايله مطالبه ايدوب شرائط لعان موجود اولمغله لعان تكليف اولندقده زيد لعاندن اباء ايدوب نفسنى تكذيب ايلسه زيده نه لازم اولور الجواب حد قذف

من زوج امرأة لا يحل له نكاحها فوطئها لم يجب عليه الحد عند ابى حنيفة رحمه الله ولكن يوجع عقوبة اذا كان علم بذلك وقال ابو يوسف ومحمد رحمهما الله والشافعى رحمه الله عليه الحد اذا كان عالما بذلك من حدود الهداية

من وطئ اجنبية فيما دون الفرج يعزر وكذا لو وطئها فى الدبر او عمل عمل قوم لوط وعندهما يحد من حدود ملتقى الابحر كذا فى الهداية بتمامها والقدورى

ثم اذا لم يجب الحد عنده يوجع ضربا وزاد فى الجامع الصغير فقال يودع فى السجن هذا اذا فعل فى الاجانب اما اذا فعل فى عبده او امته او منكوحته لا يجب الحد بالاجماع وانما يعزر لارتكاب المحظور من حدود الزيلعى

ومن اتى امرأة اجنبية فى الموضع المكروه وعمل عمل قوم لوط فلا حد عليه عند ابى حنيفة رحمه الله ولكنه يعزر ويسجن حتى يموت او يتوب ولو اعتاد اللواطة قتله الامام محصنا او غير محصن سياسة من فتح القدير

ولو وطئ اجنبية فيما دون الفرج يعزر لانه منكر ليس فيه شئ مقدر ومن اتى امرأة فى الموضع المكروه او عمل عمل قوم لوط فلا حد عليه ويعزر وزاد فى الجامع الصغير ويودع فى السجن وقالا هو كالزنا فيحد هدايه

اذا زنى الرجل امرأته فى الموضع المكروه يعزر ويحبس حتى يموت او يتوب كذا ذكره علماء الدين من حدود غاية البيان

ومن ارتكب معصية فعليه التعزير كذا فى الفتاوى

من شرب الخمر فعليه الحد من الهداية

ومن ارتكب معصية فعليه التعزير كذا فى الفتاوى

من شرب الخمر ولو قطرة وعلم شربه طوعا حد اذا صحى ثمانين سوطا واربعين للعبد مفرقا على بدنه كما فى الزنا ملتقى الابحر فى باب حد الشرب

واشار بقوله يا ابن القحبة الى مسئلتين احديهما انه اذا شتم اصله فانه يعزر بطلب الولد كقوله يا ابن القحبة ويا ابن الفاسق ويا ابن الحمار والخنزير والبقر وابوه كذلك وثانيهما انه لو قال لامرأته يا قحبة يعزر ولا يحد للعفاف بخلاف يا روسبى فانه قذف بحده كذا فى الخانية وحيث كان الفرق بينهما ان روسبى صريح فى القذف بالزنا بخلاف القحبة فانه كناية عن الزنا من حدود بحر

ولو ذكر ظهير الدين قال لاجنبية يا روسبى ويا غاو ويا خبيثة يحد وكذا كل ما شاكلها بالعربية فى اخر الحدود ولو قال يا قحبة يعزر ايضا

ومن وطئ اجنبية فيما دون الفرج يعزر

هند زینب منکوحه سنکندر علی عمروه بره ولد الزنا دیو سوکسه زینب محصنه اولیجق عمرونک طلبیله هنده حد قذف لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرو محصنه بره زانی دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب حد قذف

فصل فی التعزیر

زید امام اولان عمروه بره کفن صویجی دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر لازم اولور

زید صلحادن اولان عمروه بره پزونک دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید صالحیندن اولان هنده بره بردونک دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید صلحادن اولان عمروه بره یلان شاهدی دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

بر قاچ کمسنه لر صلحادن زید ایله جکشدکده زیده بره سنزیر بره تابعین دیو شتم ایلسه لر مزبورلره نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید جاهل عالم اولان عمروه بره ظالم دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید صلحادن عمروه بره پادشاه خاینی دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید سپاهی اکرامدن عمروه بره بوغازنده اصلی چوق دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید صلحادن عمروه بره واجب القتل دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید عمرو ایله جکشدکده عمروه بره کیدی بره اصلی چوق دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید عمروه بره دیوث دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید عمرو مسلمه بره خنزیر بره ملعون دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر لازم اولور

زید صلحادن عمروه بره شیطان دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر لازم اولور

زید صلحادن اولان عمروه بره ایرغاد دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر لازم اولور

زید صلحادن اولان عمروه بره حمار دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید عمرو مسلمه شتم قصدیله ویکنه والسلامک یوق دیسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید عمرو مسلمه بره وینیز دیو شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

ولو قال یا ابن الزانیة وامه میتة محصنة فطالب الابن بحده حد القاذف من حدود الهدایة

وتجب بالقذف بالزنا بطلب المقذوف ملخصا فی القاضیخان

اذا قذف الرجل رجلا محصنا بصریح الزنا وطالب المقذوف بالحد حده الحاکم ثمانین سوطا ان کان حرا هدایه فی حد القذف

یعزر بیا مواجر هو الذی اخذ الاجرة بالزنا من ملتقی الابحر کذا فی الزیلعی

ولو قال للصالح یا شاهد الزور یعزر من فتح القدیر

ولو قال للصالح یا ظالم یعزر قاضیخان فی التعزیر

یعزر بیا ظالم من خزانة المفتین

کل ما یلحق به العار علی المقذوف علیه فیه التعزیر کما علم بما صدر الشریعة

ولو قال للصالح یا خائن یعزر قاضیخان

وان نسبه الی فعل اختیاری محرم فی الشرع ویعد عارا فی العرف یجب التعزیر من صدر الشریعة فی التعزیر

یعزر بیا قرطبان من ملتقی الابحر وکذا بیا دیوث هو الذی یری من زنی بامرأته ویسکت عنه غلط زنی اهله هو الذی لا یغار

یعزر بیا خنزیر وبیا ملعون من فتح القدیر

ولو قال للصالح یا شیطان یعزر من خزانة المفتین

حکی عن ابی جعفر الهندوانی انه یعزر بیا کلب ویا حمار لانه یراد به الشتم من صدور المسائل فی التعزیر

ولو قال المسلم یا کافر یعزر من البدایة

والضابطة فی هذا انه ان نسبه الی فعل اختیاری

زیده لحوق

ولو كان الشاتم مسلما يعيّر كافرا صرح به الزاهدي في الحاوي وقد تبع في حق الذمي توجب التعزير جزاء للشتم كما لو قذف كافرا بالزنا عزر لانه جناية قذف وقد امتنع وجوب الحد لفقدان الاحصان توجب التعزير بداية في التعزير

برمحلەنك امامى اولوب اهاليدن زيد عمرو وبكر مسلملره بره طهارتسز
كافرلر ديو شتم ايلسه زيده نه لازم اولور **الجواب** تعزير

زيد باباسى مسلم اولان عمرو مسلمه بره كافر بره يهودى اوغلى ديو شتم ايلسه زيده
نه لازم اولور **الجواب** تعزير

زيد اشرافدن اولان عمروه بره نجاست ديو شتم ايلسه زيده نه لازم
اولور **الجواب** تعزير

زيد زوجهسى هند صالحهيه بره فاحشه ديو شتم ايلسه زيده نه لازم
اولور **الجواب** تعزير

زيد زوجهسى هنده بره قحبه ديسه زيده لازم اولور **الجواب** تعزير

زيد صالحاتدن هند اجنبيهيه بره فاحشه ديسه زيده نه لازم اولور
الجواب تعزير

زيد برجماعتى باشنه اويدوروب عمرو ايله چكشمكه وارد وقده عمرو زيده
بره جمعيت باشى ديمش اولسه زيده نسنه لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرو مسلمه بره حرامزاده ديو شتم ايلسه زيده نه لازم اولور **الجواب**
تعزير لازم اولور

زيد ذمى برجامعك ديوارينه تبول ايدر ايدلسه زيده نه لازم اولور
الجواب تعزير شديد ايله منع

زيد ذمى مسلميندن برقاچ كمسنهلره لعنت سزه ديو سكردلسه زيده نه
لازم اولور **الجواب** تعزير شديد

زيد ذمى عمرو مسلم ايله چكشدكده عمروه صقالكه سچتهليهيم ديسه زيده نه لازم
اولور **الجواب** تعزير لازم اولور

زيد ذمى عمرو مسلمه بو خبيثه بكزرسك ديو شتم ايلسه زيده نه لازم اولور
الجواب تعزير

هند زيد ايله چكشدكده زيده اغزيكه سچتهليهيم ديسه هنده نه لازم اولور
الجواب تأديب

زيد عمرو ايله چكشدكده عمروه باشكه سچتهليهيم ديسه زيده نه لازم اولور
الجواب تأديب

زيد سادات دن اشرافدن اولان عمروه غضب ايدوب بوق يرسك ديسه زيده
نه لازم اولور **الجواب** تعزير

زيد علمادن عمروه غضب حالنده بوق يرسك زيده نه لازم اولور
الجواب تعزير

اذا كان زيد علمادن عمروى تحقير ايدوب بوقك يه ديسه زيده نه لازم اولور **الجواب**

زيد سيادتدن عمروه بن حلكار قوللى ايم سن نه اينك ديسه زيده نه لازم اولور **الجواب**

ولو قال المسلم يا كافر يعزر — من الهداية

اذا قذف مسلما فقال يا يهودي عزر — من الكنز

ولو قال يا قحبه يعزر — ابن همام

يعزر يا فاحشه — تاتارخانيه

لا فرق بين الشتم يا كافر وبين الشتم يا يهودي فان الكفر ملة واحدة — منه

زيد زوجهسى هند مسلمهيه بره اناسنى فلان ايدييم ديو جماع لفظيله شتم ايلمكله زيده تجديد ايمان ونكاح لازم اولور وزوجهسى هند زيددن بوش اولورمى **الجواب** اولماز
كتبه عبده الفقير

زيد اشرافدن اولان عمروه كوبك ديو شتم ايلسه زيده نه لازم اولور **الجواب** تعزير

لا يا حمار يا كلب واستحسنوا التعزير اذا كان المقول له فقيها او علويا ملتقى في التعزير

والمجاز يا قذر يعزر — قهستاني في التعزير

اجاب رحمه الله بالتعزير كما تخفا ان الاسلام مع انه تعالى امر نبيه عليه السلام بالتعظيم كقوله تعالى واخفض جناحك للمؤمنين
كذا ذكر في الفتاوى

ومن ارتكب ما نهي عنه فعليه التعزير — خلاصة الفتاوى

تعزير

تأديب

علمادن امام وخطیب اولان زید عمرو منزلکی سفقه یه ایجار ایلمش یک لایوح دکلدر دیدکده عمرو تهور ایلیوب سن ادم سن بزیکتی حریفین سنک سوزک ایله عمل ایتیم دیسه عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر

بر قریه ضابطی زیدک ساکن اولدیغی منزلک دیوارنده کلمهٔ شهادت یازلمش اولمغله اهالیدن عمرو ذمی وار وب کلمهٔ شهادتک اوزرینه نجاست سورسه عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید مسلم براغاج قطع ایدوب صلحادن عمرو وبکر زیده نیچون کسدک دیو سوال ایدکلرنده زید بکر وعمروه سب وشتم طریقی ایله سزاول اغاجه طابو ایسزاک ایدرسز انک ایچون کسدم دیسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

نوع اخر

زید هنده بره اناسنی فلان ایدیکم دیو جماع لفظی ایله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید بابا عمروه اناسنی فلان ایدیکم دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر تعزیرک نهایتی اجرا اولنمق کرکدر

زید عمروه عورتنی فلان ایدیکم دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید صلحادن عمروه اغزینه اناسنی فلان ایدیکم دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید ذمی عمرو مسلمه بره دینک وایمانک فلان ایدیکم دیو جماع لفظی ایله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید وحبس

زید ذمی عمرو راهبه بره دینک وایمانک فلان ایدیکم دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

نوع اخر

زید هنده یوق یره سک دیدکده هند زیده بوجی سن یره سک دیسه زید شتم ایلدک دیو هندی تعزیر ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند زینبک غیابنده زینب فاحشه در صو باشی برقاج دفعه ادبنی باصدی دیسه زینب ایشتدکده غیابمده بنی شتم ایلدک دیو هندی تعزیر ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو مسلمک بشناکر وبکره عمروک غیابنده عمرو کبی کافر یهودیدن اوفیوب نه تحصیل ایتیک کرکدر دیسه زیده نه لازم اولور الجواب استغفار

زید ذمی ساوادن عمروک غیابنده عمروه لعنت دیسه عمرو ایشتدکده غیابمده بکا بویله دیمشیدک دیو زیدی تعزیر ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز بنده

زید مسلم شرتلک ایله عمرو ذمینک ظلما اوچ بیکمن غروشنی الدر وقده عمرو زیدک غیابنده

الحنفی رحمه الله بالتعزیر لان حد القذف لا یوجب الا بصریح الزنا والقاذف لم یقذف به خطاء الله قدر

لا تحرم زوجته بقذف امها بما ذکر مالم یطاها وفی القذف بلفظ الجماع والشتم بالقحبة التعزیر کما مر منه

مسئلنه مثل ما تقدم منه

ولو شتم دین المؤمن وایمانه یکفر وتطلق امرأته وان اذا کان حال الغضبة لا یلزمه التعزیر لانه غضبة قاوی

وفی الحاوی القدسی ویؤدب الذی یشتم دین الاسلام من سیر الجواهر الرابع

وقال رحمه الله بالاستغفار لان الغیبة مالا یجوز وارتکاب ما لا یجوز ذنب یجب الاستغفار فالغیبة فیه یجب الاستغفار خطاء الله قدر

زید بنم

زید بنم اوچ بیک غروشمی الدی سبب الدی دیدکده زیده اوچ بیک کره لعنت ایتدم دیمش اولسه حالا زید استماع ایتدکده سن بنم ایچون شویله دیمش سین دیو عمروی تعزیر ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع آخر

مقتضای موافق شرع قویم اولان خط همایونه اطاعت ایتمین زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید

مقتضای موافق شرع شریف اولان امر سلطانیه اطاعت ایتمین زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید

زیدک مخدره اولمیان هند ایله دعواسی اولوب هندی شرعه دعوت ایتدکده هند تمرد ایدوب کلمسه هنده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زیدک عمرو ایله دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت ایتدکده عمرو تمرد ایدوب کلمسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زید مسلمک عمرو ذمی ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت ایتدکده عمرو لعنت ساکه و شرعیکزه دیسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمروی محکمه‌یه دعوت ایتدکده عمرو زیده یوری بوق ییه دیوب کلمسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زید مسلمک عمرو ذمی ایله دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت ایتدکده عمرو محکمه‌یه کتوریلنجه کلمم دیوب کلمسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زیدک عمرو ایله دعواسی اولمغله عمروی شرعه کوتورر کن بکر و بشر عمروی جبرا زیدک یدندن الوب شرعه کوتورمکدن منع ایلسه‌لر بکر و بشره نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی عمرودن دعوا ایدوب بعد الاثبات والحکم عمرو مماطله ایتمکله زید عمروی حبس ایتدرمک استدکده بر قاچ کمسنه‌لر عمروی جبرا زیدک یدندن الوب حبسدن منع ایلسه‌لر اول کمسنه‌لره نه لازم اولور **الجواب** تعزیر لازم اولور

نوع آخر

بر خصوصه شهادت ایدن زیدک یلان یره شهادت ایتدیکی شرعا ثابت اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر بالتشهیر

غمازلق و ساعیلک اهل عرضه غمز و تعریض ایتدیرمک معتادی اولان زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر

زید امام غمازلق و ساعیلک اهل عرضه غمز و تعریض ایتدیرمک معتادی اولسه عزله مستحق اولورمی

زید مسلم منزلنده خمر اتخاذ ایدوب بیع ایدر اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید

ترك العمل بالامر السلطاني الموافق لمعقوله للشرع الشريف معصية يوجب التعزير — للمولى المرحوم عطاء الله افندي

واذا امتنع الخصم عن الحضور عزره الحاكم بما يرى من ضرب او حبس او تعبيس وجه — جامع الفتاوى

واذا قال لا احضر ولم يحضر ثبت تمرده عند القاضي يعاقبه على قدر تمرده — في اواخر الثاني من قضاء البزازية كذا في الخلاصة

ولو قال لمن يطالبه بحق فقال خصمه ما باوه بياده نا بروم لا يجبر يروم لا يكفر — من سير الذخيرة

رجل اخذ غريمه بماله فجاء انسان وانتزعه من يده حتى هرب الغريم فانه يعزر بحكم الجناية ولا يضمن المال الذي على المديون — من غصب الخانية

من ظهر انه شهد زورا بان اقر على نفسه انه شهد زورا او شهد برؤية الهلال لمضي الثلثين يوما وليس في السماء علة ولم ير الهلال ونحو ذلك عزر بالتشهير — من شهادة الدرر قبيل باب الرجوع

الجواب اولور

زید زوجه‌سی هنده مسلمه یابانجی اجنبی اولان برقاج کمسنه‌لر دوامنزلنه کتوروب
هند ایله بربرده اولورلر اولسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

بر قریه اهالیسی اجلرندن زیده انجمنه کلرنده زیدک مبتنی اولدقده وارمغه
انقیاد ایدوب زید سلام ویروکده سلام ردایتمسه‌لر مزبورلره نه لازم
اولور الجواب اثم اولورلر

عمدا اوکسل تارک الصلوة اولان زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس

زید علما و صلحادن اولان عمرو و بکری ظلما اخذ ودر حبسه طاقوب برمدت حبس
ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس

زید والینک اتباعندن عمرو و بکر قاضی‌یی بغیر حق اخذ و قوناغنه کتوروب
ایاغنه بوقاغی اوروب بر اوطه‌ده برقاج کون حبس ایدوب بعده بر طریقله خلاص اولسه
عمرو و بکره بو بابده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

زید اتباعندن عمرو و بکری قتل ایله تهدید ایدوب و تحریک ایمکله عمرو و بکری قتل ایلسه
زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس

زید بابالری عمروک تعزیرینه کوروب عمرو ضرب قصدیله اوزرینه هجوم ایدوب عمرو
بر طریق ایله خلاص اولسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر لازم اولور
و عقوبتک چاره‌سنی اخرنده کورر

زید عمروی قتل قصدیله الت حربله عمروک اوزرینه هجوم ایدوب عمرو بر طریق ایله
خلاص اولسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

زید نهارا عمروک منزلنی باصوب شو قدر اشیاسنی نهب و غارت ایلسه زیده نه لازم
اولور الجواب الدیغی اشیایی الیویروب تعزیر شدید و حبس اولنور

زید نهارا عمروک یولنی باصوب بعض اشیاسنی غصبا السه زیده نه لازم اولور
الجواب الدیغی الیویروب تعزیر شدید و حبس اولنور

زید برقاج کمسنه‌لر ایله عمروک کیجه ایله منزلنی باصوب تفنگ قورشون اوروب عمروی
بو بهانه ایله اخذ ایدوب مالنی نهب و غارت ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب
الدیغی الیویروب تعزیر شدید و حبس اولنورلر

برقاج کمسنه‌لر هندی منزلندن چیقاروب فعل شنیع قصدیله بر محله کوتوروب هند بر
طریقله الدندن خلاص اولسه مزبورلره نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید
و صلاحلری ظاهر اولنجه حبس اولنورلر

زید و عمرو بکری جبرا اننه‌لندن چیقاروب فعل شنیع قصدیله بر محله کوتوروب
زید بر طریقله الدندن خلاص اولسه مزبورلره نه لازم اولور
الجواب تعزیر شدید و حبس

زید هنده زنا قصدیله هندک منزلنه کیروب هند بر طریقله خلاص اولسه زیده نه لازم الجواب تعزیر
زید عمروک جاریه‌سی هندی غصبا اخذ و منزلنه کتوروب بر سنه الیقوسه بعده عمرو هندی السه زیده شرعا لازم

سئل علی بن احمد عمن اوقع زیدا فی ایدی الظلمة بغیر حق فحبسوه وضربوه هل یجب التعزیر علی المدفع فقال نعم یعزر   من یتیمة الدهر

وتارکها عمدا مجانة یحبس حتی یصلی لانه یحبس لحق العبد فحق الله احق وقیل یضرب حتی یسیل الدم مبالغة فی الزجر حتی یصلی
منح الغفار

رجل متهم اخوانه جاء الی امرأة لقصد الفاحشة وسعی به الی الحاکم بغیر حق السیاسة کاذبا فماذا یلزم الساعی اجاب یلزمه التعزیر لارتکاب المعصیة   من فتاوی الخیر الرملی

واذا کان الرجل متهما بالفسق فاقعد عن الفسق و یحبس حتی یتوب لانه متهم وقد حبس رسول الله علیه السلام رجلا فی تهمة من
شرح المبسوط للسرخسی فی التعزیر

رجل جرد السیف واراد ان یضربه ولم یفعل او سعل علیه سکینا او عصا ولم یضربه بشیء من ذلک یعزر لانه ارتکب ما لا یحل من تخویف المسلم والقصد الی قتله   محیط

اولور الجواب تعزیر و حبس زید هندی اخذ ایدوب عمروه تسلیم ایلسه عمرو دخی هنده زنا ایلسه زید و عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر و حبس

بر بلده ضابطی زید هند مسلمه یی عمرو ذمی یه تزویج ایدوب هندی عمروه تسلیم ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس

هند نصرانیه نک زوجی زید مسلم اخر دیاره گتدکده عمرو راهب هندی اضلال ایدوب بکر ذمی یه تزویج ایلسه عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

هند مسلمه نفسنی زید ذمی یه تزویج ایلسه مزبوره نه لازم اولور الجواب تزویج اولنوب و تعزیر شدید لازم اولور

زید ذمی عمرو مسلمک صغیره قزی هندی ایارتوب دار الحربه کوتوروب برافسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس اولنور هندی کتوردکجه یا خود موتی ظاهر اولدقجه اطلاق اولنماز

زید ذمی عمرو مسلمک صغیره قزی هندی ایارتوب اخر دیاره کوتوروب تغییب ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر اولنوب صغیره یی احضار ایدنجه حبس اولنور

مستأمن اولان عمرو مسلمک قزی هند صغیره یی ایارتوب تغییب ایلسه عمرو هندی احضار ایدنجه یا خود موتی معلوم اولنجه زید حاکمه حبس ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک زوجه سی هندی اضلال ایدوب هندی والدهسنی اخر دیاره کوتوروب بعده عمرو هندی منزلنه کتورسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس اولنور

هند نصرانیه مسلمین محضرلرنده شرف اسلام ایله مشرفه اولدقده فوت اولوب هندک باباسی زید اسلامنه واقف ایکن هندی کفره مقابرنده دفن ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید

فی تعزیر الزوج زوجته

زید زوجه سی هندی بغیر وجه شرعی ضرب ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زیدک زوجه سی هند تارکة الصلوة اولمغله زید هنده ادا صلوة امر ایدوب هند نماز قلمامغله زید هندی تعزیر ایلسه هند وجه محرر اوزره تعزیر ایتدیکیچون حاکمه زیدی تعزیر ایتدیرمکه قادره اولورمی الجواب اولماز

هندک زوجی زیدک اذنی بغیر حق زیدک منزلندن چقوب اجانبدن بعض کمسنه لرک منزللرینه وارر اولسه زید هندی تعزیره قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب السرقة

زید عمرونک مسکن ... مکان محرزندن شو قدر بیک اقچه سرقت ایلدکده

ولا یصح تزوج الکافر مطلقا مسلمة ولو وقع عوقب وعوقبت ایضا ان کانت عالمة بحاله والساعی ایضا امراة او رجلا ابن الهمام

وذکر فی المحیط فی باب نکاح الکافر ولو تزوج ذمی مسلمة فرق بینهما لانه وقع فاسدا انتهی فظاهره انه لا یحدان من البحر الرائق

رجل خدع امراة رجل حتی وقعت الفرقة بینهما وبان زوجها وتزوجها من غیره او خدع صبیة وزوجها من رجل یحبس حتی یردها او یموت لانه ساع فی الارض بالفساد کذا فی البزازیة

رجل خطف صبیا حرا فغاب الصبی عن یده فان الخاطف یحبس حتی یرد الصبی او یعلم انه مات من الخانیة

رجل خدع صبیة وذهب بها الی مکان لا یعلم قال محمد رحمه الله یحبس حتی یاتی بها او یعلم انها ماتت من الظهیریة

یحبس من خدع بنت رجل او امراة رجل الی منزله الا ان یاتی بها او یعلم موتها من الاشباه

الزوج یضرب زوجته فی اربعة منها الخروج ... من منح الغفار ... اخر النکاح

وللزوج ان یعزر زوجته لترک الزینة وترک الاجابة اذا دعاها وترک الصلوة وترک الغسل من الجنابة وللخروج من بیته ملتقی الابحر فی التعزیر

دعوا ایتدکده عمرو وجه محرر اوزره سرقه‌یه اقرار ایدوب رجوع ایتماسه عمروده نه لازم اولور الجواب قطع ید لازم اولور

زید صغیر عمرونک منزلندن مکان محرزندن قیمتی نصاب سرقه‌یه بالغ اولان شو قدر اسباب سرقه ایدوب زید صبی اولدیغی حالده اسبابی ویرمدکی حقیقت اخذ ایلیه زیده قطع ید لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن سن بنم منزلده مکان محرزدن شو مقوله شو قدر بیک اقچه قیمتلو متاعمی سرقه ایلدک دیو دعوا ایدوب عمرو انکار ایلیه زید مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک عمرونک الینی قطع ایتدیرمکه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرونک بر سی هنددن سن بنم مکان محرزمدن شو مقوله شو قدر اقچه قیمتلو متاعمی سرقه ایلدک دیو دعوا ایتدکده هند وجه محرر اوزره سرقه‌یه اقرار ایدوب رجوع ایتماسه زید عمرونک حضورنده هندک الینی قطع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک عبد مأذونی بکر دن سن بنم منزلده محرز اولان صندوقدن اقچه‌یی غصب ایتمشسن سرقه ایلدک دیو دعوا ایتدکده بکر وجه محرر اوزره سرقه‌یه اقرار ایدوب رجوع ایتماسه زید بکرک یدینی قطع ایتدروب مبلغ مزبوری بکرک یدنده قائم اولان بکردن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک شو قدر اقچه‌سنی سرقه ایدوب بعده اول اقچه‌یی زید دن السه بکر عمروه زید بنم دخی شو قدر اقچه‌می سرقه ایتمشدر دیو الدیغک اقچه‌دن شو قدرینی بکا ویر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

باب قطع الطریق

قاطع الطریق اولان زید اثنای سبیلده عمرونک یولن باصوب عمرونی قتل ومالنی نهب وغارت ایتدکده زید اخذ اولنسه زیدک قتلی لازم اولورمی الجواب اولور

قطاع طریقدن بر قاچ کمسنه‌لر بر قریه اهالیسندن زیدک منزلنه کیجه ایله الت حربیه ایله باصوب مالنی نهب وغارت ایدوب هر برینک الدیغی نصاب سرقه‌یه بالغ اولوب بعده زید اول کمسنه‌لردن عمروه ظفر بولوب قاضی حضورنده دعوا ایتدکده عمرو وجه مشروح اوزره اقرار ایدوب رجوع ایتمامکله قاضی عمرونک صاغ الیله صول ایاغنی مفصللرندن قطع اولنمق اوزره حکم ایدوب زید قاضی امریله عمرونک وجه شرعی اوزره صاغ الیله صول ایاغنی قطع ایلیه حالا عمرو زیدک وجه محرر اوزره قطعی الحوین زیدک الن یا ایاغن کسدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

اشقیادن بر قاچ کمسنه کیجه ایله الت حربیه ایله زید وعمرونک منزللرینی باصوب مزبورلری قتل ومالدرینی نهب وغارت ایلیه‌لر اول کمسنه‌لره شرعا نه لازم اولور الجواب الدقلری مال استرداد اولنوب قتل اولنورلر

وقال محمد لا یقطع والمال للمولی ویصح العبد بعد العتق وقال زفر لا یصح اقراره فی حق القطع مأذونا کان او محجورا والمال هالک ویصح اقراره بالمال ان کان مأذونا وان کان محجورا لا یصح اقراره بالمال ایضا اصلاح الصلاح ذکر البرده فی فصل یقطع یمین السارق

اقر بسرقة ثم رجع ثم اقر یضمن ولا یقطع تاتارخانیه نقلا من جامع الجوامع

وقیل انما یشترط ذکر القیمة فی السرقة لیعلم بلوغه نصابا للقطع وفی غیره لا یشترط من دعوی البزازیه فی النوع الخامس عشر کذا فی البحر الرائق نقلا عن الخانیه

وقطع عبد اقر بسرقة ورده ای المسروق ان کان قائما الی مالکه هذه المسئلة علی وجوه لانه لا یخ اما ان یکون العبد مأذونا او محجورا والمال قائم فی یده او هالک والمولی مصدق او مکذب فان کان مأذونا یصح اقراره فی حق القطع والمال فیقطع یده ویرد المال علی المسروق منه ان کان قائما وان هالکا لا ضمان علیه صدقه مولاه او کذبه وان کان محجورا والمال هالک یقطع ولم یضمن کذبه مولاه او صدقه وان کان قائما وصدقه مولاه یقطع عندهم ویرد المال علی المسروق منه وان کذبه وقال المال مالی قال ابو حنیفة یقطع یده والمال للمسروق منه وقال ابو یوسف وان تعیّن یقطع یده والمال للمولی ط

العبد اذا سرق لا یقطع الا بحضرة المولی عند الامام ومحمد رحمهما الله وکذا القصاص والخلاف فی سماع البینة علی العبد غیبة المولی وعند غیبة عبده لا تقبل علیه اجماعا بزازیه

ومن قطع لسرقة والعین قائمة ردها وان لم یکن قائمة فلا ضمان علیه وان استهلکها من ملتقی الابحر فی کیفیة القطع

ولو اقر العبد المأذون بسرقة قطع وردت وکذا المحجور عند الامام وعند ابی یوسف یقطع ولا ترد وعند محمد لا یقطع ولا ترد فتح [illegible]

ولو قطع الطریق دون العران منعة واحد فی المصر مال مقاتلة لا یجعله قاطعا بل یحبس ویؤدب ویعزر ویأخذ ولی القتل من مجمع البحرین

واذا خرج جماعة ممتنعین او واحد یقدر علی الامتناع فقصدوا قطع الطریق فاخذوا قبل ان یأخذوا مالا ولا قتلوا نفسا حبسهم الامام حتی یحدثوا توبة وان اخذوا مالا فالامام بالخیار ان شاء قطع ایدیهم وارجلهم من خلاف وقتلهم وصلبهم وان شاء قتلهم وان شاء صلبهم وقال محمد رحمه الله یقتل او یصلب ولا یقطع من الهدایه ملخصا

وعن ابی یوسف انهم لو کانوا فی المصر لیلا او فیما بینهم وبین المصر اقل من مسیرة سفر یجری علیهم احکام قطاع الطریق قال فی الاختیار وعلیه الفتوی کذا من الدرر کذا فی الکافیه

وعن ابی یوسف انهم ان قصدوا فی المصر بالسلاح یجری علیهم احکام قطاع الطریق وان قصدوا بالحجر والخشب فان کانوا خارج المصر فکذلک الحکم وان کان من یقرب منه او فی المصر فان کان بالعشی فکذلک ایضا وان کان نهارا لا یجری احکام قطاع الطریق واستحسن المشایخ هذه الروایات وبه یفتی کذا فی التبیین

هر بلده

بر بلده اهالیسندن زید بر مدت قطع طریق ایله گزوب بعده توبه وصلاحی
واستغفار ایدوب صلاحی ظاهر اولدقدنصکره بلده مسنه کلسه قاضی
ماخوذ والی مجرد سعد ما قطاع طریق ایله گزمش ایدک دیو زیدا وزرینه قطاع
طریق حکمن اجرایه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

في السعاية والظلمة

اشقیادن اولوب بلاد اسلامیه ده مسلمینک ظلما مالارینی الوب وقتل
ایدوب بو مقوله ظلم وتعدی عادت مستمره سی اولوب ساعی بالفساد
اولان شقی اخذ اولنوب قاضی شرینی دفع ایچون قتل اولمنق اوزره
حکم ایدوب حجت ویردکده عمرو والی زیدی قتل ایله زیدک ورثه سی عمرودن دیت
نامنه نسنه للغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ظلمه دن زید ناسک مالارینی اولمغله اخذ وحبس اولنوب بعده توبه اظهار ایتمکله
اطلاق اولنوب لکن ظلم وفسادی ترک ایتمیوب فرصت بولدقجه ناسک
ظلما مالارینی الوب ظلم وفساد عادت مستمره سی اولوب ساعی بالفساد اولدیغی
شرعا ثابت اولسه شرینی دفع ایچون امر ولی الامر ایله زیدک قتلی مشروعمیدر
الجواب مشروعدر

بر طائفه مسلمینک مالارینی ظلما اخذ واکثرینی اتلاف ایدوب ساعی بالفساد
اولمغله طائفه مزبوره اخذ وشرلرینی دفعه مأمور اولان زید اول طائفه یی
اخذ مراد ایتدکده مزبورلر شرع شریفه وامر سلطانی یه اطاعت ایتمیوب محاربه
صددنده اولسه لر امر ولی الامر ایله طائفه مزبوره ایله مقاتله ایدوب شرلرینی دفع
ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زیدک ظلم وفساد عادت مستمره سی اولوب ساعی بالفساد اولدیغی شرعا
ثابت اولسه امر ولی الامر ایله زیدک قتلی مشروعمیدر الجواب مشروعدر

كتاب السير

مسلمیندن بر طائفه حربی کفره دن مسلمینک ضعفی اولوب زیاده اولمیان
طائفه ایله محاربه ایدوب مسلمین کفره یه غلبه اوزره ایکن مسلمینک ریسلری
اولان زید فرار ایدوب مسلمینک انهزامنه باعث اولسه زیده نه لازم اولور الجواب
تعزیر شدید لازم اولور ارتکاب ایتدیکی معصیتک جزاسنی اخرتده کورر

حربی کفره بلاد اسلامیه دن بعض بلده یه مستولی اولوب عسکر چکمک ایله پادشاه
اسلام خلدت خلافته الی یوم القیام حضرتلرینک طوائف عسکریه دن بر طائفه یه
کفره مزبوره ایله مقابله ومقاتله یه امر ایتدکده طائفه مزبوره امتثال واطاعت
ایتمیوب بلا عذر شرعی گتمسه لر مزبورلره نه لازم اولور الجواب اثم عظیم
ایله آثم اولوب تعزیر شدید لازم اولور

حربی کفره بلاد اسلامیه دن بر بلده یه مستولی اولوب بلده مزبوره ذریه ده

وهذا كله اذا اخذ قبل التوبة ورد المال فلو جرح وتاب ورد المال
الحد ولكن يدفع الى اولياء المقتول ليقتلوه قصاصا او
يعفوه واما اذا تاب ولم يرد المال فقد قيل حد بل يدفع
الى اولياء المقتول كما في المحيط وغيره مجمع الانهر في اواخر
السرقة

وفي جمع النسفي سئل عمن قتل الاعونة والظلمة والسعاية فقال
يباح قتلهم ويثاب قاتلهم تمرتاشي قبل كتاب السير

م قتل الاعونة والسعاية والظلمة في ايام الفترة افتى كثير من
مشايخنا باباحته وكان سيد الامام شجاع الدين الترجمان يقول
يقول انه يثاب قاتلهم وكان يفتي بكفر الاعونة وكذلك
القاضي جمال الدين تاتارخانية في الموقوفات الكراهية

هذا ليس ببدع لان بعض الفقهاء ذهب الى قطع اليد كذا
ذكره القرطبي عند تفسير قوله تعالى ولا تعثوا في الارض
مفسدين واظن ان صاحب المحيط لهذا قال يقطع
ويعاقب قهستاني

قال ابو يوسف كل شيء لا يروج بين الناس اذا انفقه
صاحبه وهو يعرفه ينبغي ان يقطع يد صاحبه ضرر العامة
تمرتاشي

وفي تفسير الامام الراغب في سورة البقرة في قوله تعالى واذا
تولى سعى في الارض روي عن سعيد بن مسيب ان
قطع الدراهم في السعي بالفساد تمرتاشي

رأى السلطان ان يكسر الستوقة لعلها تقع في ايدي الناس
روى بشر في املائه عن ابي يوسف رحمه الله كل شيء
لا يجوز ان ينفق بين الناس فانه ينبغي ان يقطع و
يعاقب صاحبه اذا انفقه وهو يعرفه من المحيط

والضابط في التعزير كل معصية ليس فيها حد ففيها التعزير
الاشباه

واذا هجم العدو اي غلب يتعين على الكل ونفيه يعني
صار الجهاد فرض عين لقوله تعالى انفروا خفافا و
ثقالا اي اخرجوا الى الجهاد شبابا وشيوخا وركبانا
ومشاة من شرح مجمع البحرين في اول السير

واذا كان النفير عاما اي بان احتيج الى قتال جميع المسلمين
فعلى الاعيان يعني يفترض الجهاد على كل عين كالصلوة
ويجب الغزو على كل من سمع وله الزاد والراحلة ولا يجوز
التخلف الا بعذر بين ولو ان امرأة سبيت بالمشرق
وجب على اهل المغرب ان يستنقذوها ما لم تدخل دار الحرب
قبيل الخمر المزبور

اولان بلادک اهالیسی دفعه قادر اولماسه لر کفرهٔ مزبوره یی دفع ممکن
اولان حق بلاد مسلمینک جهاده قادر اهالیسی اوزرلرینه جهاد فرض اولورمی
الجواب اولور لکن اهمال ایدرلر ایسه اثم عظیم ایله آثم اولورلر دنیاده تعزیر شدیده و عقباده
عذاب الیمه مستحق اولورلر

مسئله عسکر اسلام دار الحربه داخل اولوب طرف سلطنتدن تنفیل عام واقع اولدقده
عسکر اسلامدن بر قاچ کمسنه لر جبهه یه کتمکه کلرنده ایچلرندن زید مستقلا بر اسیر
طوتوب اخراج ایلسه سائرلری زیده جبهه یه معاونتمک ایله سنکه مشارک اولورم
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

مسئله عسکر اسلام دار حربه داخل اولوب طرف سلطنت علیه دن تنفیل عام واقع اولدقده
عسکر اسلامدن زید و عمرو هر بری قنغی اسیری سبی ایدرسه بینمزده مشترک اولسون
دیو قول ایدوب بعده زید مستقلا بر اسیر سبی و اخراج ایلسه عمرو قول مزبوره بناءً
اول اسیرده زیده مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله دار حربیه دن بر بلده اهالیسندن زید حربی سبی و دار اسلامه اخراج اولنوب
عمرو مسلم زیده مالک اولدقده بر مدت مرورنده اول بلده اهالیسی اهل اسلام ایله
مواعده ایلسه زید مجرد بنم بلدهم اهالیسی اهل اسلام ایله مواعده ایتمکله بن آزاد
اولمش اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله حربی کفره دن بر طائفه پادشاه اسلام ایله مصالحه و مواعده ایتدکلرنده اهل الاعهد
بر قاچ کمسنه لر پادشاه اسلام اوزرلرینه اول طائفه نک ولایتلرینه واروب طائفه
مزبوره دن هندی قهرا اخذ و دار اسلامه اخراج ایدوب زیده بیع ایلسه لر هندک زیدک جاریه سی
اولوب هندک وطئی زیده حلال اولورمی الجواب اولماز

مسئله هند و زینب حربیه لر دار حربده اسلامه کلوب لکن دار اسلامه چیقمغه قدرتلری
اولمامغله قریه لرنده ساکنه لر ایکن اهل اسلامدن بر طائفه اول قریه یی غارت
ایتدکلرنده مزبوره لری اخذ و سبی و دار اسلامه اخراج ایلسه لر هند و زینبک
بعدما اسلامه کلدکلری وجه شرعی اوزره ثابت ایکن مزبوره لر استرقاق
اولنورلرمی الجواب اولنمازلر

مسئله زید حربی دار الحربده اسلامه کلوب لکن دار اسلامه چیقمغه قدرتلی اولمامغله
دار الحربده قریه سنده ساکن ایکن اهل اسلامدن بر طائفه اول قریه یی
غارت ایتدکلرنده زیدک صغیر اوغلی عمرو یی اخذ و سبی
و دار اسلامه اخراج ایلسه لر زیدک بعدما اسلامه
کلدیکی وجه شرعی اوزره ثابت
ایکن عمرو استرقاق اولنور
اولنورمی الجواب اولنماز

مسئله زید حربی اسلامه کلوب بعده زیدک اولاد صغاری دار الحربده قالدقده

وذکر فی النهایة معزیا الی الذخیرة اذا جاء النفیر عاما انما یفترض
علی من یقرب من العدو وهم یقدرون علی الجهاد فاما
من وراءهم ببعد من العدو فان کان الذین هم بقرب العدو
عاجزون عن مقاومة العدو او قادرین الا انهم لا یجاهدون
لکسل بهم او تهاون افترض علی من یلیهم فرضا ثم من یلیهم کذلک
حتی یفترض علی هذا التدریج علی المسلمین شرقا وغربا فی اوائل
سیر الزیلعی

واذا نفل الامام فقال من اصاب شیئا فهو له فاصاب واحد
شیئا فی دار الحرب کان له خاصة لا یجب فیه الخمس
ولا یشارک غیره فی ذلک من سیر الخانیة فی فصل
الامان

ولا یجوز الشرکة فی الاحتطاب والاصطیاد
واما اصطاده کل منهما او احتطبه فهو له دون صاحبه
وعلی هذا الاشتراک فی اخذ کل شیء مباح لان الشرکة
متضمنة معنی الوکالة والتوکیل باخذ المباح باطل هدایه
فی الشرکة

اهل الحرب اذا اسروا الذمیة من بلاد المسلمین لا یملکونهم
لانهم احرار تاتارخان وکذا فی الخانیة

وان اودعه حربی او اودعه حربیا وغصب احدهما الآخر
وخرجا الینا لا یقضی بشیء بابه فی الاجر
اذا دخل تاجر الیهم بامان لا یحل له ان یتعرض بشیء من اموالهم ودمهم الا انهم المرتو

اما الاولانة فلان القضاء یعتمد الولایة وقت الادانة
کذا فی الدرر

ولو سبی ولیس معه احد ابویه او اخرج الی دار الاسلام کان مسلما
من سیر الذخیرة

واذا دخل الحربی دارنا بامان واسلم وله اولاد صغار فی دار الحرب فاسلم
هناک ثم ظهر المسلمون علی الدار فالاولاد حر لان الصغیر انما
یصیر مسلما تبعا للاسلام ابیه اذا کان فی یده وتحت ولایته
ومع تباین الدارین لا یتحقق ذلک هدایه فی فصل
دخول الحربی

اذا حربی فاسلم هناک ثم ظهر علیهم فالکل فیء وان اسلم ثم جاء
ثم ظهر علیهم فطفله حر مسلم ملتقی الابحر فی باب المستأمن
قصد لا بمکث فی دارهم

مسئله زید دار اسلامده اسلامه کلوب بعده زیدک اولاد صغاری دار الحربده اخذ وسبی اولنوب دار اسلامه اخراج اولنسه اصغار مزبورون استرقاقی اولنورلرمی الجواب اولنورلر

باب استیلاء الکفار

زید ذمی بر حربی اسیر ایدوب دار الحربه اوغلاق ایتدکلرنده نفسکر ده اهل اسلامدن بر قاچ کمسنه لر زیدی حربیلرون قهرا الوب دار اسلامه اخراج ایلسه لر متوملر مجرد دار الحربدن اخراج ایلدکلری ایچون زید مزبوری استرقاقه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مسلمی حربیلر اسیر ایتدکلرنده نفسکرده تجاردن عمرو مسلم زیدک امرنسز زیدی حربیلردن شو قدر اقچه یه اشترا ایدوب دار اسلامه اخراج ایلسه عمرو زیده بانکه شو قدر اقچه ویر والا سنی استرقاق ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید حربی عمرو مسلمی اسیر ایدوب شو قدر اقچه بهایه کسدکده نفسکه عمرو مبلغ مزبوری ویرمدین قرار ایدوب دار اسلامه کلسه زید امان ایله دار اسلامه کلدکده بهایه کیمشش ایدیم دیو عمرودن ثمنه المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

دار الحربه اتصالی اولمیوب احکام اسلام اجرا اولنوب اهالیسی امان اولی ایله ابدا ذمی اولان جزیره نک لیمانینه احیانا حربی کمره سفینه لری یاناشوب حربیلر جبرا اهالیسندن جزیه نامیله اقچه الدقلری مزبوره جزیره مرقومه دار الحرب اولورمی الجواب اولماز

زیدک قولی عمرو حربی کمره سبی ایدوب دار الحربده کوتورر ولکلرنده نفسکرده عمرو دار الحربدن اباق ایدوب دار اسلامه کلسه زید عمرو استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مسلمک قولی عمرو مسلم اباق ودار الحربه داخل اولوب لکن مرتد اولمیوب بعده حربیلر عمرو اخذ و بکره تاجره بیع ایدوب بکر دخی دار اسلامه اخراج ایلسه زید عمرو مجانا بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک قولی عمرو مرتد اولدقدنصکره اباق ایدوب دار الحربه داخل اولدقده حربیلر عمرو اخذ و تغلب ایتمیوب بعده حربیلر ایله توربسا المغه جعفرده مسلمین عمرو فهرا اخذ ایلسه لر زید عمروی کیمدک یدنده بولور ایسه مجانا المغه قادر اولورمی الجواب اولور لکن عمروه اسلام عرض اولنور قبول ایتمز ایسه قتل اولنور

زیدک قولی عمرو کفرانی اباق ودار الحربه داخل اولوب لکن حربیلر عمروی

ولو سبی الصبی فی هذه المسئلة وجاء بدار الاسلام کان مسلما تبعا لابیه لاجتماعهما فی دار واحدة بخلاف ما قبل اخراجه الی دار الاسلام لاختلاف الدارین ثم هو فیء علی حاله لما ذکر وکونه مسلما لا ینافی الرق لما عرف فی موضعه ذکره الزیلعی اثر الصغیر
درر غرر فی باب المستأمن

اهل الحرب اذا اسروا اهل الذمة من بلادنا المسلمین لا یملکونهم لانهم احرار من الخانیة فی اواخر السیر

و لا یملکون حرنا ومدبرنا وام ولدنا ومکاتبنا ونملک علیهم کل ذلک من سیر ملتقی الابحر

وان ادانه ثم حربی او دان حربیا او غصب احدهما الآخر وخرجا الینا لا یقضی بشیء ملتقی الابحر

واما الاوانه خلاف العقد ای لعدم الولایة وقت الاوانه اصلا کذا فی الدرر

عبد اخذه الکفار ودخلوا فی دار الحرب ثم هرب منهم عتق لانهم ملکوه باحرازه دارهم مختارات النوازل

والعبد اذا ابق الیهم فاخذوه لم یملکوه عند ابی حنیفة رحمه الله وقالا یملکون والخلاف فی الآبق والخلاف فی عبد مسلم وفی الذمی قولان والمرتد یملکونه اتفاقا من المعاونة فی شرح مجمع البحرین

والخلاف فیما اخذوه قهرا وقیدوه واما فلا یملکونه اتفاقا شرح الوقایة لابن ملک

زید مسلم امان ایله دار حربه واروب انده عمرو حربی بکر حربی یی قهرا اخذ و زیده ثمن معلومه بیع و تسلیم ایدوب بعده عمرو دیرندن زید بکری قهرا دار اسلامه اخراج ایتدکده عمرو دخی مسلم اولمغله بشر مسلم عمروی اشترا ایله حالا بشر قوتم عمرو معتد مابکری اسالکرنیع و تسلیم المشتبعدی و یوعمن مذکوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

کتبه محمود الفقیر

اخذ و تقیید الجواب حربیلر عسکر اسلامدن بر طائفه ایله قتاله جمعیتله اخذ اولنوب دار اسلامه چقه زید عمروی کیمک یدنده بولور ایسه مجانا المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید سفینه سیله احز دیاره کیدرکن حربیلر سفینه یی قهرا الوب بعده زید بر طریق ایله خلاص اولمقدنصکره حربیلر سفینه یی دار الحربه ادخال ایتدکدن دریا بکلرندن عمرو سفینه یی حربیلردن قهرا السه زید سفینه یی مجانا عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک سفینه سی دریاده حربی کفره مستولی اولوب سفینه یی الدقدنصکره دار الحربه کوتورمیوب عمرو ذمی یه هبه و تسلیم ایلسه زید سفینه یی مجانا عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید سفینه ایله اخز دیاره کیدرکن حربی کفره سفینه یی قهرا الوب زید بر طریقله خلاص اولدقدنصکره حربیلر سفینه یی دار الحربه ادخال ایتدیکن عمرو مسلم سفینه یی حربیلردن قهرا الوب زیدک اذنسز سفینه یی بلده یه کوتورمک ایچون سفینه یه بر قاچ کسنه اقیوب مزبورلرک نفقه لرینه اقچه صرف ایلسه زید سفینه یی الدقده عمرو مجرد سفینه نک ایچون صرف الدم دیو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک سفینه سنی حربی کفره قهرا اخذ و دار الحربه ادخال ایتدکلرندنصکره عمرو سفینه ده نه موضوع اولان بر یلکنی دار الحربده حربیلردن ثمن معلومه اشترا و دار اسلامه اخراج ایلسه عمرو اول یلکنی ثمن مزبور ایله زیده ویرمکه راضی ایکن زید راضی اولمیوب مجانا المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو و بکرک علی الاشتراک ملکلری اولان سفینه یی حربی کفره دریاده قهرا اخذ و دار الحربه ادخال ایتدکلرندنصکره زید سفینه یی حربیلردن اشترا ایدوب دار اسلامه اخراج ایلسه عمرو و بکر سفینه دن حصه لرینی مجانا ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید و عمرو علی الاشتراک السویه مالک اولدقلری سفینه یی حربی کفره قهرا اخذ و دار الحربه ادخال ایتدکلرندنصکره زید دار الحربه امان ایله وارد قده حربی کفره سفینه یی زیده هبه و تسلیم ایدوب زید دخی سفینه یی دار اسلامه اخراج ایلسه زید عمرو سفینه نک نصف قیمتنی بکا ویروب سفینه نک نصفنی ضبط ایله دیرکن عمرو سفینه نک نصفنی مجانا ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو و بکرک علی الاشتراک السویه ملکلری اولان سفینه یی حربی کفره دریاده قهرا اخذ و دار الحربه ادخال ایتدکلرندنصکره زید سفینه یی حربیلردن ثمن معلومه اشترا ایدوب دار اسلامه اخراج ایلسه عمرو و بکر سفینه دن حصه لرینی مجانا ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید دار اسلامده واقع بر قلعه ده واقع منزله مالک ایکن قلعه مزبوره یه حربی کفره استیلا ایدوب بر مدت ضبط ایتدکدنصکره عسکر اسلام قلعه مزبوره یی قهرا اخذ و فتح

التاق فی العتق فیشمل الکل والعبد نوالابه فتح العبد للامام لا اللمولی لاطلاق المنصوص بحر الرایق

روی ابو یوسف عن ابی حنیفة رحمهما الله فی عبد لمسلم غنمه اهل الحرب ثم اتی العبد ابق الی المسلمین فانه یعتق در وی عنه انه یرد الی سیده ولا یعتق من سیر یتیمة الدهر

واما اهل واخوز ده بدارهم لانهم قبل الاحراز لا یملکون شیئا منها حتی ان المشتری ناخرهم منهم شیئا مما اخذوه قبل احرازهم بها ووجده مالکه فی یده اخذه بلا شیء من سیر الدرر

واما غلب علی اموال اجوزوها بدارهم ملکوها کان ظهر علیها المسلمون نو جدها الکون قبل القسمة فهی لهم بغیر شیء من سیر الهدایة

وان اشتراه رجل منهم واخرجه دار الاسلام وباعه من اخر کان للمالک ان یأخذه بثمن الثانی بثمن الثانی ولیس له ان ینقض البیع ویاخذه من المشتری الاول بالثمن الاول من سیر الخانیة فی استیلاء اهل الحرب

واذا دخل تاجر الی دار الحرب فاشتری ذلک فاخرجه الی دار الاسلام فمالکه الاول ان شاء اخذه بالثمن الذی اشتراه وان شاء ترکه لانه یتضرر بالاخذ مجانا من الهدایة

وان وهبه بقیمته من ملتقی الابحر

ایدوب

وفي النهاية اذا غلب المشركون على ارض المسلمين ثم ظهر المسلمون فقسمها الامام وخمسها وكانت عشرية وان كان خراجية فجعلها الكفار كانت خراجية وان ظهر المالك القديم قبل القسمة وقبل الخراج اخذها على ما كانت عنده من عشر او خراج وان اخذها بعد القسمة او بعد تقديرها عليهم بالخراج اخذها بالقيمة كذلك من تاتارخانيه

ايدوب قلعه‌ده اولان منازلي طرف سلطنتدن مسلمينه قسمت اولندقده زيدك اول منزلي عمروه ويرسه زيد قزل مزبورك قيمتني عمروه ويروب منزلي عمرودن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

باب الجزيه

اعمى اولان زيد ذميدن جزيه النورمي الجواب النماز گوزسز وم اولان زيد ذميدن جزيه النورمي الجواب النماز

زيد ذمينك صغيرا اوغلي عمرودن جزيه الغورمي الجواب النماز

زيد ذمينك جاريه‌سي هند نصرانيه‌دن جزيه الغورمي الجواب النماز

پير و فاني اولوب كار وكسبه قدرتي اولميان زيد ذميدن جزيه النورمي الجواب النماز

ناس ايله مخالطه‌سي اولميوب كار وكسب ايتمين زيد راهبدن جزيه النورمي الجواب النماز

برقاچ ييل اولان زيد ذمي ناس ايله مخالطه‌سي اولوب كار وكسب ايتمك ايله جزيه دار اولان عمرو زيددن جزيه طلب ايتدكده زيد مجرد پاپاس اولمغله جزيه ويرمميكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد ذمي سنه تمامنده جزيه‌سني ادا ايتمدن فوت اولسه جزيه‌سي ساقط اولورمي الجواب اولور

زيد ذمي اخذ وباره كسيدوب غائب اولسه جزيه دار اولان عمرو زيدك باباسي بكر ذمي‌دن باباسي اولمغله زيدك اوزرينه لازم اولان جزيه‌سني مالكدن ادا ايله ديمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

فصل في الكنايس

اهاليسي ذمي اولان بر جزيره‌ده كفره‌دن بر طائفه اذن سلطاني ايله ساكن اولدقلري جزيره مزبوره‌ده كنيسا احداث ايتمك مراد ايلسه‌لر شرعا منع اولنورلرمي الجواب اولنماز

بلاد اسلاميه‌دن بعيد اولوب واطرافنده اهل اسلام اولميوب جمله اهاليسي ذمي اولان قريه اهاليسي قريه مزبوره‌ده كنيسا احداث ايتمك مراد ايلسه‌لر مزبورلري منع ايلمك لازم اولورمي الجواب لازم دكلدر

اهاليسي مسلمين وكفره اولان بلده بعض كفره‌سي بلده مزبوره ايچنده كنيسا احداث ايلسه‌لر حاكم كنيسه مزبوره‌يي هدمه قادر اولورمي الجواب اولور

اهاليسي ذمي اولوب ايچنده كنيسه قديمه‌سي اولان قريه‌نك اهاليسي پريشان اولوب قريه مزبوره‌ده اهل اسلامدن بعضي كيمسنه ارتوطن ايلمه‌لر اول كيمسنه‌لر كنيسه مزبوره‌يي هدم ايتدرمكه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

بر بلده‌ده اولان كنيسه قديمه خراب اولدقده اول بلده اهاليسي كفره‌سي كنيسه‌يي

فاذا ظهرنا عليهم ممن يملكه اخذه قبل القسمة مجانا وبعدها ان كان شيئا لا يأخذه وان قيميا اخذه بالقيمة من كبير ملتقى الابحر

ولا توضع على الاعمى هدايه

ولا جزية على الصبي هدايه

ولا توضع على زمن هدايه

ولا توضع على المملوك لا يؤدي عليهم بولاهم هدايه

ولا توضع على الشيخ الكبير هدايه

وشرط ان كله تحار لا الناس ومن خالط منهم عليه الجزية هكذا ذكره القدوري من فتح القدير

ولا توضع اذا كان يقدرون على العمل هدايه

ومن مات وعليه جزية سقطت هدايه

في الحجة اما بيان من لا يجب عليه الجزية فعشرة اصناف الصبيان والنسوان والرهبان والعميان والمجانين والعبد والشيخ الفاني والزمن والمقطوعة ايديهم وارجلهم والقسيسين وفي الهداية وكذا المفلوج وعن ابي يوسف رحمه الله انه يجب على الشيخ الكبير اذا كان له مال ولا يوضع على المكاتب والمدبر وام الولد وفي الحاوي ويؤدي عنهم مواليهم ولا يوضع على الرهبان الذين لا يخالطون الناس وذكر محمد عن ابي حنيفة رحمهما الله انه يوضع عليهم اذا كانوا يقدرون على العمل وهو قول ابي يوسف رحمه الله تاتارخانيه

ولو ارادوا احداث ذلك في السواد والقرى اختلف الروايات فيه ولاختلاف الروايات اختلف المشايخ فيه قال مشايخ بلخ يمنعون الا في قرية غالب سكانها اهل الذمة وقال مشايخ بخارى منهم الشيخ الامام ابو بكر محمد بن الفضل يمنعون وقال شمس الائمة السرخسي الاصح عندي يمنعون عن ذلك في السواد والا في القرية غالب سكانها اهل الذمة من سير فتاوى قاضيخان

وفصل في احكام الذمة

قيل يمنعون من احداث الكنيسة في القرى ايضا من سير الهدايه

ويمنعون عن الزيادة على البناء الاول من سير قاضيخان

وضع قدیمی اوزره تعمیر ایدوب سنه زیاده ایلمامسه‌لر اهل عرف طائفه‌سندن
زید تجدید و تعمیر اتمکله کنیسه‌یی هدم ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر محله‌ده واقع قدیم مناستیرک اوطه‌لری تعمیره محتاج اولمغله اول مناستیرک
راهبلری اوطه‌لری وضع قدیمی اوزره تعمیر ایدوب سنه زیاده ایلمسه‌لر اهل
عرف طائفه‌سندن زید تجدید و تعمیر اتمکله اوطه‌لری هدم ایدرم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز
بر قصبه‌ده واقع کنیسهٔ قدیمه خراب اولمغله قصبهٔ مزبوره ذمیلری کنیسهٔ مرقومه‌یی
وضع قدیمی اوزره تعمیر ایلسه‌لر اهل عرف طائفه‌سی کنیسه‌یی تعمیر ایتدیکز دیو مزبورلردن
جریمه نامنه نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
بر بلده‌ده کفره ذمیسی بلدهٔ مزبوره‌ده برکونشک وظیفه نامنه مجدد اربع عدد بنا احداث
و کنیسه‌نک طرفنده سنده کنیسه‌یه متصل مجدد دیوار و بنا احداث ایلسه‌لر حاکم
وجه محرر اوزره احداث اولنان ابنیه‌یی هدمه قادر اولورمی
الجواب اولور
اهالیسی کفره اولان قریهٔ کبیره اهالیسنک جمله‌سی تدریج ایله اسلامه کلملریله قریهٔ مزبوره‌ده
اولان کنیسهٔ قدیمه معطله قالوب خراب اولدقده اهالی مزبوره کنیسهٔ مرقومه‌نک
یرینه جامع شریف بناسنه طالب اولسه‌لر قریهٔ مرقومه مصر حکمنده اولوب شرائط
صحت جمعه موجوده اولیجق اذن سلطانی ایله کنیسهٔ مرقومه‌نک یرینه جامع شریف
بنا اولنوب جمعه نمازی قلنمق جائز اولورمی الجواب اولور
زید و عمرو راهب ملکلری اولمیان قدیم مناستیرک ساکنلری ایکن مناستیری بکردن
قرض الدقلری شو قدر اقچه مقابله‌سنده بکره رهن ایدوب بعده زید و عمرو مبلغ
مرقومی ادا ایتمدین غائب اولسه‌لر بکر مناستیرده تصرف بلیده اولوب مناستیری ضبط
ایدمزدن بن مناستیری بیع ایدوب ثمنندن مبلغ مرقومی استیفا ایدرم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

فی سائر احکام الذمی

مسلمین و کفره مختلطا ساکن اولوب بلده‌ده جامع شریف اولوب مصر حکمنده
اولان قریهٔ کبیره‌نک کفره‌سی قریه‌ده اولان کنیسهٔ قدیمه‌لرنده طشره‌یه ایشیدیلیک
مرتبه ناقوس ضرب ایدر اولسه‌لر حاکم کفره‌یی اول وجه اوزره ناقوس ضربندن
منعه قادر اولورمی الجواب اولور
مصر قریبنده اولمیوب اهالیسی جمیعا ذمی اولان قریه‌نک باغلرنک اوزملرندن
خمر اتخاذ ایدوب اول قریه‌ده بربرینه بیع ایدر اولسه‌لر مزبورلره تعرض اولنورمی
الجواب اولنماز
مسلمین بلده‌سنده ساکن اولان ذمیلر بلدهٔ مزبوره‌ده بیع خمری اظهار
ایلسه‌لر مزبورلری اظهاردن منع لازم اولورمی الجواب اولور

والّا انهدمت الکنائس القدیمة اعادوها — من الهدایة

ویمنعون عن الزیادة علی البناء الاول — من سیر الخانیة

اهالیسی مسلم و کفره اولان بلده‌ده واقع کنیسهٔ قدیمه منهدمه و محترقه
اولدقده کفره‌سی اول کنیسه‌یی اعاده ایلسه‌لر هدم اولنورمی
الجواب کنیسهٔ مزبوره محدثه ایسه هدم اولنور قدیمه ایسه عنوة
فتح اولنان بلده‌ده خرابه ایسه هدم اولنور بلکه بعد الفتح کفره‌سی اهل
ذمت اولمق اوزره صلح اولنمش اولسه‌لر بو صورتده کنیسهٔ قدیمه‌لری
کنیسه اولمق اوزره ابقایه رخصت اولنمیوب کنیسه‌لری مسکن
و منزل ایلیک دیو شرط اولنورلر ایسه انلردن منهدمه
و محترقه اولانلری کنیسه اولمق اوزره اعاده‌یه قادر اولورلر اگر کفره‌سی
اهل ذمت اولمق اوزره صلحا فتح اولنان بلده‌ده ایسه
کنائس قدیمه‌لرینه تعرض اولنماز منهدمه و محترقه اولانلری
لبن و طین ایله وضع قدیمی اوزره اعاده ایدرلر حجر و شید
و آجر ایله تشیید و تبییض ایده‌مزلر و تزیین ایده‌مزلر امصار
مسلمین اوچ قسمدر یا مصر المسلمیندر و یا فتح عنوة
و یا فتح صلحا ایدلریله اوجدن هر برنده کفره‌یه کنیسه احداث
یاخود عنوة فتح اولنان بلده‌ده منهدمه و محترقه اولان
کنیسه اولمق اوزره اعاده ایتدیرلمز بلکه وضع قدیمندن
کما کان کیفا زیاده اعلاء ایلسه‌لر سلطان الاسلام خلّدت
ایام دولته الی یوم القیام حضرتلری واقف اولدقلرنده
هدم و تخریب بیورلر — کتبه الفقیر محمود شیخ الاسلام

واما اذا کان فی فناء المصر او فی کل قریة او موضع لیس من امصار
المسلمین فانهم لا یمنعون عن بیع الخمور والخنازیر
من سیر قاضیخان

ولا یمکنون من الاظهار بیع الخمر والخنزیر فی المصر لانه امصار
المسلمین یجب الاظهار شعائر الاسلام ویمنع اظهار
الفسق وشعائر الکفر وکذلک لا یمکنون من ضرب
ناقوس خارج کنائسهم — من سیر الذخیرة فی احکام الذمی

والکفار یمنعون من بیع الخمر فی المصر — من سیر قاضیخان

مسلمین

مسلمین وکفره مختلطا ساکن اولدقاری بلده‌ده کفره ست اچنده بیع خمری
اظهار ایدوب حاکم مزبورلری منع ایدوب مزبورلر متنبه اولمادقلریله حاکم اراقه ایلیه
تعزیری رأی ایدوب اچارندن بیلرکن برمقدار خمرینی اراقه ایلسه حاکم مزبوره
ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

برقصبه‌ده ساکن زید ذمی کفره محله‌سنده بنا ایتدیکی منزلی کره مدیله اوره
اسندکده بعض کمسنه‌لر اطراف ایله اورت دیو بغیر وجه شرعی منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ذمی بربلده‌ده مسلمین محله‌سنده برمنزل اشترا ایلسه حاکم زیده منزلی برمسلمه
بیع ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولور

زید مسلم کفره محله‌سنده اولان ملک منزلنی عمرو ذمی‌یه بیع و تسلیم ایدوب عمرو
دخی منزلده سکنی مراد ایتدکده بعض کمسنه‌لر مجرد مقدما مسلم منزلی ایدی
دیو عمرو منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بربلده‌ده جامع شریف قربنده اولان اوطه‌لرین کفره‌یه ایجار ایدوب تقلیل
جماعته سبب اولسه حاکم کفره‌لی اوطه‌لردن اخراج ایدوب زیده بعد الیوم
مسلمینه ایجار ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

برجامع شریفک حوالیسنده متصل وقف اوطه‌لری متولیسی کفره‌یه ایجار ایدوب
تقلیل جماعته سبب اولمازایکن جماعتدن بعض کمسنه‌لر کفره‌یه ایجار اولنمغه
راضی اولمازز دیو کفره‌لی اخراج ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

برقومیتک برسوقده اولان دکانلرک اردنده برقاچ مسلم منزللری اولمغله اول مسلملر
ذمی‌یه منزللریمز قربنده وضمی دکانی اولدیغنی استمززالبته دکانکی بزه بیع ایله دیو
جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ذمی برسوقده دکان اجوب بقاللق ایتمک استدکده اول سوقده بقاللق
ایدن مسلملر مجرد زید ذمی اولمغله راضی اولمازز دیو بغیر وجه شرعی منعه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ذمی کافر و بالغ اولان برقولی اشترا ایتدکده بعض کمسنه‌لر ذمی قول اشترا ایتمک
جائز دکلدر دیو ب قولی بزه بیع ایله دیو زیده جبره قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید صغیر اناسی هند ایله معا سبی اولنمقده زید و هندون بری اسلامه کلمامکله
عمرو یهودی هند ایله زیدی معا اشترا ایلسه مجرد زید صغیر اولمغله عمرو زیدی برمسلمه
ایلمکه جبر اولنورمی الجواب اولنماز

زید صغیر دارالحربدن مالکز سبی اولنوب دار اسلامه اخراج اولنمقده زیدی عمرو
یهودی اشترا ایلسه حاکم عمروه زیدی برمسلمه بیع ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولور

زید نصرانینک قولی عمرو نصرانی شرف اسلامله مشرف اولسه زید اسلامدن ابا ایدر الحکم

حسن اذا بنی الذمی دارا عالیة بین دور المسلمین وجعل
لها طاقات وشبابیک تشرف علی جیرانه اهل یمکن
من ذلک اجاب اهل الذمة فی المعاملات کالمسلمین
وما جاز لهم جاز لاهل الذمة وانما یمنع من تعلیة جداره
اذا حصل ضرر لجاره هذا هو ظاهر المذهب من فتاوی
الهدایة

وفی الخانیة الذمی اذا اشتری دارا فی المصر ذکر فی العشر و
الخراج انه لا ینبغی ان یباع منه وان اشتراها یجبر
بیعها من المسلم من شرح بحر الرائق

واذا تکاری اهل الذمة دارا فیما بین المسلمین لیسکنوا
فیها جاز بشرط عدم تقلیل الجماعة بسکناهم فان لزم
ذلک امروا بالاعتزال عنهم والسکنی بناحیة لیس فیها مسلمون
من تنویر الابصار

اهل الذمة اذا تکاری دارا بین المسلمین لیسکنوا فیها جاز وکان
شمس الائمة الحلوانی یقول هذا اذا قلوا بحیث لا یتعطل بسبب
سکناهم بعض جماعات المسلمین او لا یتقلل وان تقلل
یمنعون من سکناهم فیما بین المسلمین من کبیر الرجزه
نا مفرق احکام الذمی

قد بینا ان الصبی تبع الابوین دینا واذا سبی ومعه احد ابویه لم یحکم به
الاسلام حتی یصف الاسلام بنفسه او یسلم من معه من الابوین
وان سبی ولیس معه احد الابوین فانه لا یحکم باسلامه حتی یخرج الی دار
الاسلام فیصیر مسلما فلا اشکال فیه لان تأثیر التبعیة للدار واما اذا کان
المشتری ذمیا او کان اعطاه الذمی بطریق الرضخ من الغنیمة فکذلک
الجواب فی انه یکون محکوما باسلامه حتی اذا مات یصلی علیه ویجبر
الذمی علی بیعه لانه صار محرزا بمنعة المسلمین من شرح
الکبیر للسرخسی

واذا سبی المسلمون السبی فاقتسموا واخرجوا الی دار الاسلام
فلا بأس ببیع الرقیق من اهل الذمة من المحیط الکبیر

ویصح شراء کافر مسلما او مصحفا مع الاجبار علی اخراجها عن ملکه
وقال الشافعی لا یجوز لانه فی جواز ذلک اذلالهما من جهة مملوکیتهما
للکافر ولهذا لم یجز نکاح الکافر المسلمة من شرح المجمع

حاکم عمرو ذمینک مسلمه بیع ایله زیدی جبره قادر اولورمی الجواب اولور

یهود طائفه سندن بعض کمسنه لر مسلمه جاریه لر اشترا ایدوب مغنیه لک تعلیم ایدوب بعده بیع ایدوب بو وجهله کار و کسب ایدر اولسه لر اول کمسنه لری حاکم منع ایتمک لازم میدر الجواب لازمدر

زید ذمی تجارت ایچون سفر ایتدکده یولده اشقیا خوفندن مسلم زینه کیرسه توقیف اولنورمی الجواب اولنماز

زید ذمی تجارت ایچون سفر ایتدکده یولده اشقیا خوفندن باشنه بیاض صارسه زیده توقیف اولنورمی الجواب اولنماز

اهل حرب طائفه سندن عمرو زید ذمی اخذ ایدوب بس تجارت ایچون سفر ایتدکده الت حرب طاقنورسه ولو زیدون حربیه نامنه بسته المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی بر بلده ده مسلم زینه کیروب بلده مزبوره اسواقنده گزوب اول اولسه زیده نه لازم اولور الجواب منع اولنور

زید ذمی نقض عهد ایدوب دار الحربه لحاق ایدوب لحاقیله حکم اولنسه زیدک دار الاسلامده اولان ورثه سی دار اسلامده اولان مالنی اقتسامه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک شو قدر اقچه مدیونی اولان عمرو ذمی نقض عهد ایدوب دار حربه لاحق اولوب لحاقیله حکم اولنمقده دار اسلامده اولان ورثه سی مالنی قبض ایلیه لر زید مبلغ مرقومی اول مالدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قریه کفره سی آیین باطلری اوزره بعض ایامده بر یره جمع اولوب طعام طبخ ایدوب یدکلرنده بعض کمسنه لر کفره نک رفتارلرینه اول یره وارروب کفره ایله اوتوروب طعاملرندن یمک مراد ایلسه لر کفره حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم اول کمسنه لری منع ایتمک لازم میدر الجواب لازمدر

بر دار حربده اسیر اولان زید فوت اولوب بر ابنه ... اولدقده زیدک ... عمرو ذمی زیدک برینه ... زید منشده اولان اقچه مزبوره ملکدن ادا ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر قاج قریه نک ذمیلری نقض عهد و عصیان ایدوب جزیه لرینی اودادن امتناع ایلیوب حربی کفره ایله اتحاد و بلاد اسلامیه دن بر قاج بلده یه غالب و مستولی اولوب اهل اسلام ایله محاربه و نتیجه لرینی اسیر ایدر اولسه لر اولادلری و ولایتلری اهل اسلام قتل و اسیر قادرلری جائز اولورمی الجواب اولور

زید حربی امان ایله دار اسلامه کلوب ذمت قبول ایتدکده هند نام نصرانیه یی تزوج ایدوب بعده دار اسلامده فوت اولسه هند زیده وارثه اولورمی الجواب اولور

فیما یکون اسلاما من الکافر

ولو اسلم قبل الذی عرض الاسلام علیه ای علی الذی فانه اسلم فیها وان ابی وامتنع عن الاسلام امر ببیعه تخلصا من ملک الکافر کذا فی ح به سکلین فی شرح الکنز — منح الغفار

والذمی اذا اشتری عبدا مسلما یجوز الشراء ویجبر بیعه — من شرح محیط البرهانی

ویمیز الذمی عنا فی الزی والمرکب والسلاح فلا یرکب خیلا ولا یعمل بالسلاح الا اذا خرجوا الی قریة ونحوها وکان مریضا — من البحر الرائق فی فصل الجزیة

وان لحق بدار الحرب وحکم الحاکم بلحاقه نقل ما اکتسبه حال الاسلام الی ورثته المسلمین — من شرح الهدایه فی باب المرتدین

ولا ینقض عهده بالاباء عن الجزیة او زناه بمسلمة او قتله مسلما او سبه النبی علیه السلام بل بالالتحاق بدار الحرب او الغلبة فی موضع لمحاربتنا ویصیر کالمرتد لکن لو اسر یسترق والمرتد یقتل — ملتقی الابحر فی فصل الجزیة

انما صار اهل الذمة بالالتحاق او بالغلبة کالمرتد فی قتلهم ودفع مالهم ورثتهم لانه التحق بالاموات بتباین الدار — من البحر الرائق

زید و عمرو و بکر کافرلر وقت عشاده جامع شریفه واروب بنزر امامه قتدا ایدوب تمام ایدوب نماز بینه جماعت مسلمین ایله قلسه‌لر زید و عمرو و بکرک اسلاملرینه حکم اولنورمی الجواب اولنور

رسول اکرم محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک رسالتنی بالکلیه انکار ایدر مقوله‌سندن اولان زید نصرانی لا اله الا الله محمد رسول الله دیوب لکن تبری صریح اتیماسه اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

رسول اکرم محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک رسالتنی بالکلیه انکار ایدر مقوله‌سندن اولان زید نصرانی سکران ایکن لا اله الا الله محمد رسول الله دیوب لکن تبری صریح اتیماسه اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنور لکن رجوع ایدرسه قتل اولنمز اسلامه کلنجه حبس اولنور

بر قاچ کمسنه‌لر زید ذمی‌یه اسلامه کل دیو اکراه ایدوب زید دخی مکرها اسلامه کلسه اسلامی صحیح اولورمی الجواب اولور لکن رجوع ایدرسه قتل اولنماز اسلامه جبر اولنور

زید ذمی مسلمان اولدم دیسه اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید ذمی فلان ایشی ایشلرسم مسلمان اولایم دیدکدن بعده اول ایشی ایشلسه مسلمان اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی اولوزکونه دکین فلان ایشی ایشلرسم مسلمان اولایم دیدکده اوتوزکون مرور ایدوب زید اول ایشی ایشلمه‌سه مسلمان اولمش اولورمی الجواب اولماز

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید ذمی بن مسلمان اولدم دیسه زیدک اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنماز

زید ذمینک اوچ یاشنده اولوب عاقل اولمیان اوغلی عمرو صغیرک مسلمان اولدم دیسه اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنماز

زید ذمینک اوغلی اولوب عاقل اولان عمرو صغیر اسلامه کلسه اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید ذمینک زوجه‌سی هند نصرانیه شرف اسلامله مشرفه اولسه زیددن اولان اوغلی عمرو صغیرک هنده تبعیت ایله اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید یهودی بن مسلمانم دیسه اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید ذمی شرف اسلام ایله مشرف اولدقده بالغ اولان اوغلی عمرو ذمی یه دخی سن دخی اسلامه کل دیو جبر اولنورمی الجواب اولنماز

زید جاریه‌سی هند نصرانیه‌یی قولی عمرو نصرانی‌یه تزویج ایدکده هندک عمرودن بر قزی اولمغله زید قزی فاطمه تسمیه ایله مجرد فاطمه تسمیه اولنمغله قزک اسلامنه حکم اولنورمی الجواب اولنماز

آخر تدن سکزین اهل حنفیه ردن اثار رسیده الجواب خصوصیله بونده امام اعظم

و قال الناطفی اذا صلی الکافر فی وقتها بجماعتنا او وحده متوجها الی القبلة یصیر مسلما من سیر الخانیة

و من یقر بالتوحید و یجحد الرسالة اذا قال لا اله الا الله لا یصیر مسلما و اذا قال محمد رسول الله یصیر مسلما من البزازیة

و لو اکره الذمی علی الاسلام صح اسلامه کما لو قوتل الحربی علی الاسلام فاسلم فانه یصح بالاجماع کما قال الله تعالی وله من اسلم من فی السموات و الارض طوعا و کرها سمی المکره علی الاسلام مسلما فان رجع الذمی لا یقتل و لکن یحبس حتی یموت من اکراه الاختیار

و کما لو خبر ذا قال الذمی لمسلم انا مثلک یصیر مسلما و فی تجنیس الناصری قال السید الامام الاجل لو قال بالفارسیة من مسلمانم ینبغی ان یصیر مسلما من خزانة الروایات

و ذکر الکرخی لو اقر الیهودی انه علی دین الاسلام او قال انا مسلم قال ابو حنیفة رحمه الله اولا لا یحکم باسلامه حتی یقر بما جاء من الله و یبرا من الیهودیة ثم رجع و قال ذلک اسلام من مختصر المحیط

و لو اجبر الکافر علی الاسلام فاسلم صح اسلامه فان ارتد بعد ذلک یجبر علی الاسلام و لا یقتل قاضیخان

و لم یذکر فی الکنز و غیره من المتون مسئلة تعلیق الاسلام بالشرط و کذا لم یذکر فی هذا المختصر استغنا و منها بما ذکرناه من ان الاقرار لا یصح تعلیقه بالشرط لانه عبارة عن التصدیق القلبی و الاقرار منح الغفار فی باب الصرف

اسلام المجنون لا یصح و الصبی فی اول الحال مثل المجنون یعنی انه اذا کان عدیم العقل و التمییز من احکام الصغار

اسلام السکران یصح و ارتداده لا یصح و لا تبین امرأته بارتداده و یجبر علی العود الی الاسلام من المحل المذکور

اسلام الصبی العاقل صحیح و کذا ارتداده خلافا لابی یوسف و یجبر علی الاسلام و لا یقتل اذا ابی ملتقی الابحر

اسلام الصبی العاقل صحیح و هو الممیز الذی بلغ سبع سنین فما فوقها من سیر منح الغفار

حضرتلرندن سؤال اولندقده توقف بیورروب جنت وناره دن برینه جواب جزم قطع ایتمامشلردر بعضیلر خدام اهل جنت اولمغه ذاهب اولوب و بعضیلر اهل ناره اولمغه ذاهب اولمشلردر صحیح اولان قول اولدر

فیما یکون کفرا من المسلم

زیدک بر خصوصده شیخ الاسلام مدن الدینی فتوای شرعیه یی خصمی عمروه گوستردکده عمرو فتوی نه ایمش بن فتوی بلمم دیسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمرو[ی] شرعه دعوت ایتدکده عمرو بن شرعه گیتمم دیسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

زیدک عمرو ایله دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت ایدوب لعنت شرعه دیسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

زیدک عمرو ایله دعواسی اولوب عمروی شرعه دعوت ایتدکده عمرو بن شرعه گیتمم ضابطلرمدن ادم گتورورم دیسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

زیدک عمرو ایله دعوت شرع ایتدکده عمرو گتماسه مجرد گتمامکله عمروه تجدید ایمان و نکاح لازم اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده بکر قاضی مجرد گتمامکله تجدید ایمان و نکاح لازم اولور دیو حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله عمروی شرعه دعوت ایتدکده بنم شرع ایله ایشم یوقدر ایشمی قانون ایله گوررم دیسه عمروه نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

بر صنعت اربابندن زیدک عمرو ایله دعواسی اولوب عمروی شرعه احضار مراد ایتدکده کتخدالری و ایگیتباشیلری بعض کسنه لر بزده شرع قارشمز دعوالری بیز ده گوررز دیوب عمرو[ی] شرعه احضاردن منع ایلسه لر مزبورلره نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح و تعزیر

زید بر قاضی کسنه لر ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده عمرو قاضی یه مرافعه اولوب عمرو خصوصی مزبوری شرعا زیده حکم ایتدکده اول کسنه لر عمروه حکمک راضی اولمازز دیسه لر اول کسنه لره نه لازم اولور **الجواب** تجدید ایمان و نکاح

زید عمرو ایله حکلشوب عمروه شرعه گیده لم دیدکده عمرو زیده اسنمسک گیت جهنمه دیوب لکن شرع شریفی تحقیر مراد ایلماسه مجرد بو کلمه دیمکله عمروه تجدید ایمان و نکاح لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک وزیر اولورسم والله جمله علمایی قتل ایدرم دیوب عمرو زیده علمایی ملک ایله سانکه الله بو نیتدن رجوع ایله دیدکده نیتمدن رجوع ایتمم دیسه

و اما اولاد الکفار اذا ماتوا قبل ان یعقلوا اختلف اهل السنة و الجماعة روی عن محمد رحمه الله انه قال انی اعرف ان الله تعالی لا یعذب احدا من غیر ذنب و بعضهم قالوا یکونون فی الجنة خداما للمسلمین و بعضهم قالوا ان کانوا قالوا بلی یوم المیثاق اعتقادا و المؤمنون فی الجنة و ان کانوا قالوا بلی من غیر اعتقاد یکونون فی النار و روی عن ابی حنیفة رحمه الله یتوقف منهم و نکل الامر الی الله عز وجل تاتارخانیه

و لو نظر الی الفتوی فقال چه باشه اورده لی یکفر ان اراد الاستخفاف و لو قال البس لی الفتوا و قال لا یعمل به یعزر لانه ارتکب المنکر
من کراهة مختارات النوازل

قال لخصمه با من بشرع برو فقال خصمه نروم از عانة الشرع یکفر
من البزازیة

و لو قال رجل لاخر اذهب معی الی الشرع فقال الاخر تا پیاده بیاری نروم یکفر
من الخلاصة

قال لخصمه من با تو بحکم خدای کاری کنم فقال خصمه من حکم ندانم فهذا کفر ٣٨٧ من جامع الفصولین

قال لخصمه دم با بد علم بیچه کارا بد کفر لو اراد به علم الدین ٣٩٤
من جامع الفصولین

زیده نه لازم اولور الجواب علماء دینه اهانت وتخفیف ایدوب دیدکلریله
کافر اولور توبه ورجوع الی الصواب قتل اولنور

زید زنا مشروع ایش اشلیوب بعده نیچون اشلدک دیلدکده زید کافر
ایدم اکنجون اشلدم دیسه زیده نه لازم اولور الجواب
تجدید ایمان ونکاح لازم اولور

زید بر فعل شنیع اشلیوب بعض کمسنه لر زیده لوم ایتدکلرنده زید جلبن غضبناک اولوب
بر وجهی ایتیم کافر ایدم مسلمان اولدم دیسه زید بویله دیمکله کافر اولمش اولورمی
الجواب بعض مشایخ قتنده اولماز

زید بر خصوص ایچون غضب ایتدکده ایمانم یوقدر شیطان الدی دیسه زیده نه لازم
اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید عمروه فلان مصلحتی سنه وجه اوزره کورورم دیوب عمرو اول مصلحت وجوده
کلمجاین الله بیلیور دیدکده زید بن الهی بلم دیسه زیده نه لازم
اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح لازم اولور

زید مسلم مسخره لق ایدوب باشنه کافر شابقه سی کیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تجدید ایمان ونکاح

اهل اسلامدن بر قاچ کمسنه لر زید ذمینک دکوننه وارودقده دکننه واران
کوزه ایله ال طوتوشوب آیین کفره اوزره خوش دیسه لر اول کمسنه لره
لازم اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

هند زینب ایله چکشدکده زینب اغزینه ستهلیهیم دیوب زینب قبول ایتم
بن ذات اولورم دیدکده هند او قورونکه دخی ستهلیهیم دلیه هنده
نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان یلغنر

زید عمرو ذمی تنده اولان سنه قدر الجه حقنی عمرودن دعوی عمرو بن انکری دکلم
الجه سنهلهیم انجه لی انکری ایستهلر دیسه زیده نه لازم اولور
الجواب تجدید ایمان ونکاح

زید مسلم بر داغولی ومذهبنی فلان ایتدیکم دیو جماع لفظنی ایکه شتم ایلسه مذهبدن مرادی
دین وایمان اولیجق زیده تجدید ایمان ونکاح لازم اولورمی
الجواب اولور

زید مسلم خمردن سکران ایکن لا العقل ایکن خمر حلالدر دیسه کافر اولورمی الجواب اولماز

زید مسلم خمردن سکران ولا العقل ایکن عمرو مسلمه بره دین وایمانی فلان ایتدیکم
دیو جماع لفظیله شتم ایلسه زید بویله دیمکله کافر اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی اسلامه کلدکده مرتد اولوب بعده ذمی زینبه کیروب دباره واردقده
عمرو مسلم ارتدادنی بیلورکن زیدی خدمتکار ایدوب زیده اسلام عرض ایتمیوب اول حالده
ابنده الیتیوب کفرینه رضا اولسه عمروه نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان ونکاح

وقوله فی ضمن الاعتذار کنت کافرا فاسلمت لیس بکفر لانه للمبالغة لا للتحقیق
من سیر القنیة فی باب ما یکفر به الانسان وما لا

قالت لزوجها لیس لک حمیة ولا دین الاسلام ترضی بخلوتک مع الاجانب
فقال الزوج لیس لی حمیة ولا دین الاسلام لیس بکفر ف ٣٢ من
جامع الفصولین

ولو وصف الله تعالی بما لا یلیق او سخر اسما من اسمائه یکفر من الدرر

ولو وضع قلنسوة المجوس علی رأسه قال بعض مشایخنا یکفر وقال بعضهم لا یکفر
وقال بعض المتأخرین ان کان لضرورة دفع البرد وغیره بان کان البقرة
لا تعطیه اللبن بدونها لا بأس به ولکن الصحیح انه یکفر وما ذکر من الضرورة
دفع البرد فلیس بشیء لانه یمکنه ان یمزها ویخرجها من تلک الهیئة حتی یصیر
شبهه قطعه لیدفع ضرورة البرد عن نفسه فلا ضرورة الی لبسها علی تلک الهیئة
فی اواخر ٣٢ من العمادیة کذا فی الخلاصة والبزازیة

الخروج الی نیروز المجوس والموافقة معهم فیما یفعلونه فی ذلک الیوم کفر
فی الثانی من الفاظ الکفر من البزازیة

قال روم باید علم بحجه کار اید کفر لو اراد علم الدین ف ٣٨ من جامع الفصولین

وکذا استخفافه باذان المسجد وکذا ما یعظم من شرحه

ولو شتم دین المؤمن وایمانه یکفر وتطلق امرأته حاوی المنیة فی متفرقات

واما ردته لا یصح استحسانا عندنا ویصح قیاسا لان الکفر واجب النفی
والاعدام لا واجب التحقق ولهذا لو جری علی لسانه کلمة الکفر خطاء
لا یکفر الخ من الخانیة قبیل کتاب الغصب

ولو ارتد السکران زائل العقل لا تحرم عرسه لان الکفر من باب الاعتقاد
ولا یتحقق مع زوال العقل من حدود الدرر رنا باب حد الشرب

طلبت هذه المسئلة فی المحیط ولم اجدها وصاحب المحیط صرح بان حرمة بیع الخمر
علی الرجال تختلف فیها فکیف یحکم بکفر المستحل وافتی ابو السعود وعلی قنالی
بعدم اکفار المستحل للمولی المرحوم کرینشی

الرضاء بالکفر کفر من صرة الفتاوی

اهل عرف طائفه سندن زید بر قاچ مسلمه‌دن یوم عرفه‌ده ظلماً شو قدر
آقچه طلب ایتدکده مزبورلر حالا صائمز یارین عیددر بعده ویره‌لم دیدکلرنده
زید کسانینا خندن عمرو اول مسلمه صومکزه و عیدکزی فلان ایده‌یم دیو
جماع لفظیله شتم ایلسه عمروده نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان و نکاح
زید مسلم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه سب ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب بلا تأخیر قتل اولنور
زید یهودی زیدک رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه سب ایتدیکی شرعاً ثابت اولسه
زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید و حبس مدید معتاد ایسه قتل اولنور
زید مسلم ابو بکر صدیق و عمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلرینه سب و لعن ایلسه زیده
نه لازم اولور الجواب بلا تأخیر قتل اولنور
زید مسلم سادات کرامدن اولان عمرو ایله چکشدکده عمروده آبا و اجدادکه لعنت
اولسون دیسه زیده نه لازم اولور الجواب اجداد قریبه‌سی مراد
ایدیجک توبه و استغفار لازم اولور
زید قاضی‌یه واروب عمرو مسلمک حضورنده عمرو رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه
سب ایلدی دیو شهادت ایتدکده عمرو انکار ایدوب شاهد آخر اولماسه یالکز زید
شهادتیله ایلیغر قتل اولنورمی الجواب اولنماز
مسلم نامنده اولوب بعض قبایح اشلین زیده عمرو بو مقوله ایشی اشلمه آخرت واردر
دیدکده آخرتک اصلی یوقدر انسان اوت کبی بتر اوت کبی یتر بو عالمدر
صفاسن وار ایسه سندخی اشلیه کور دیوب بو اعتقادده اولورزه مصر اولان
زیده نه لازم اولور الجواب قتل اولنور
زید عمرودن سرقه ایتدیکی اتمکی اکل ایتدکده بسم الله دیسه زیده تجدید ایمان
و نکاح لازم اولورمی الجواب اولماز
زید مسلم عمرو مسلم ایله چکشدکده زید عمروده یهودی سندن ایودر دیسه زید عمرک
معلمنی تقبیح ایدوب کفری اسلامه ترجیح مراد ایتمیجک زیده تجدید ایمان
و نکاح لازم اولورمی الجواب اولماز
زید هنده زنا ایدوب عمرو زیده نیچون زنا ایتدک دیدکده زنا حلالدر دیسه زیده
نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان و نکاح لازم اولور
زید جمعه نمازینک فرضیتنی انکار ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تجدید ایمان و نکاح
زید در جانه حریر کیمک حلالدر دیسه زیدک کفرینه حکم اولنورمی الجواب اولنماز

باب المرتد

زید مسلم العیاذ بالله مرتد اولسه زیده نه لازم اولور الجواب اسلام عرض اولنوب
شبهه‌سی کشف اولنور استمهال ایدرایسه اوچ کون حبس اولنور اسلامه کلورایسه فبها و الا
قتل اولنور زید مسلم العیاذ بالله مرتد اولسه زوجه‌سی هند باین اولورمی الجواب اولور

زید ذمی حضرت عیسی صلوات الله علی نبینا و علیه حضرتلرینه
سب ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید
و حبس مدید لازم اولور معتاد ایسه قتل اولنور

الذمی اذا اظهر سبه علی النبی علیه السلام یقتل به من فتح القدیر باب [illegible]

اکل حراماً وقال عنده الاکل بسم الله کفر لا یستحق فیه اسم الله تعالی من جامع
الفصولین

ولو اعتقد الحلال حراماً وعلی العکس یکفر فی الثالث من الفاظ
الکفر من البزازیة

ومن انکر فرضیتها بالکتاب والسنة والاجماع الامة یکفر جاحدها وقد اطال
المحقق فی فتح القدیر فی بیانه ودلائلها من البحر الرائق

المرتد اذا ارتد یعرض علیه الاسلام فان اسلم سلم والا یقتل
من احکام الناطفی

من ارتد والعیاذ بالله یعرض علیه الاسلام وتکشف شبهته ان کانت
فان استمهل حبس ثلثة ایام فان تاب والا قتل ملتقی الابحر فی المرتد

زید مسلم

ارتج مسائل لا یقتل فیها المرتد احدها الذی کان اسلامه تبعا لابویه اذا بلغ مرتدا لا یقتل والثانیة اسلم فی صغره ثم بلغ مرتدا الثالثة لو ارتد فی صغره الرابعة المکره علی الاسلام لو ارتد فعلی هذه الوجوه لا یقتل انتهی ما — من ابن الهمام فی باب المرتد ملخصا

وان مات او قتل او لحق بدار الحرب وحکم به وکسب اسلامه لوارثه المسلم وکسب ردته فیئ — ملتقی الابحر فی باب المرتد ملخصا

زید مسلم العیاذ بالله مرتدا اولوب دار حربه لاحق اولدقده لحوقنه حکم اولنسه زیدک مسلم وارثلری زیدک اسلامی حالنده مالک اولدیغی اشیاسنی الماغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بو صورتده امین بیت المال مجرد زید مرتد و دار حربه لاحق اولمغله اول اشیا بیت الماله عائد اولور دیو مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی شرف اسلام ایله مشرف اولدقدن بعده العیاذ بالله مرتد اولسه زیده نه لازم اولور الجواب احکام مرتد اجرا اولنور

هند نصرانیه شرف اسلام ایله مشرفه اولدقدن صکره مرتده اولسه هنده نه لازم اولور الجواب اسلامه کلنجه حبس اولنور

هند نصرانیه اسلامه کلدکدن صکره بغضنی زید ذمی یه تزوج ایله هنده نه لازم اولور الجواب زیددن تفریق اولنوب تعزیر اولنور

زیدک قولی عمرو اسلامه کلدکدن صکره مرتد اولسه زیده نه لازم اولور الجواب احکام مرتد اجرا اولنور

زیدک جاریه سی هند نصرانیه اسلامه کلدکدن صکره مرتده اولسه هنده نه لازم اولور الجواب اسلامه کلنجه مولاسی حبس ایدر

زید ذمینک اوغلی اولوب حسی عاقل اولان عمرو اسلامه کلدکدن صکره قبل البلوغ مرتد اولان عمروه نه لازم اولور الجواب اسلامه کلمکه جبر اولنور

زید ذمی شرف اسلام ایله مشرف اولوب صغیر اوغلی عمروک دخی تبعیت ایله اسلامنه حکم اولنمشکن بعده عمرو بالغ اولدقده اسلامه اقرار التجدیدن مرتد اولسه عمروه نه لازم اولور الجواب اسلامه کلنجه حبس اولنور

فیما یتعلق بیت المال

زید بر مدرسه بنا و وقف ایتدکده پادشاه اسلام مد الله ظله علی مفارق الانام حضرتلری علما افندیلر مدرسه‌دن برتیه اراضیسنک بیت الماله عائد اولان محصولاتی شرعیه‌سنی علمادن اول مدرسه‌ده تدریس ایدنلره و مدرسه مزبوره‌ده ساکن اولان طلبهٔ علومه قدر کفایه صرف اولنمق ایچون تعیین بیورسه صرف اولنمق جائز اولورمی الجواب اولور

زید بر منزله مالک ایکن بلا وارث فوت اولوب منزل بیت الماله عائد اولدقده مرحوم و مغفور له سلطان احمد خان اول منزلی هنده هبه و تسلیم ایدوب بعده هند فوت اولوب ورثه‌سی ترک ایله هبهٔ مزبوره صحیح اولوب منزل مزبور ورثهٔ هنده ملک موروث اولمش اولورلرمی الجواب اولماز

بو صورتده پادشاه اسلام مد الله ظله علی مفارق الانام حضرتلری اول منزلی هندک ورثه‌سندن اخذ و عمروه هبه و تسلیم ایدوب عمرو دخی نفسنه بعده اولادینه و اولاد اولادینه وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز منزل بیت المال ایچون

اذا مات المرتد فما اکتسب فی حال الاسلام فهو لورثته المسلمین واما اکتسب فی حال ردته فیوضع فی بیت المال عند ابی حنیفة رحمه الله وعندهما الکسبان جمیعا لورثته المسلمین — سراجیه فی باب المرتد

وکذا ما وقفه بعض السلاطین من القری والمزارع من مصالح ما بنوا من الجوامع والمدارس والعمارات وغیر ذلک مع بقاء رقبة الارض فی ایدی الرعایا لا یکون وقفا وان اعتقد کثیر من اهل الزمان انها وقف بل یکون خراجها مصروفا الی بعض المصارف بتعیین السلطان — من رسالة مرکوز افندی

واما المرتدة فلا تقتل وقال الشافعی تقتل لکن تحبس حتی تموت وروی تضرب کل یوم مبالغة فی الحمل علی الاسلام — من الهدایة فی باب احکام المرتدین کذا فی الدرر

ثم لم یذکر المصنف انها تضرب لانه لم یذکر فی الجامع الکبیر ولا فی ظاهر الروایة — من سیر البحر الرائق فی باب المرتدین

فاطلق بالقتل یشمل الحرة والعبد ولو ابنه قتل العبد المرتد للامام لا للمولی لا حلال فی النصوص — من البحر الرائق

واسلام الصبی العاقل صحیح وکذا ارتداده خلافا لابی یوسف رحمه الله ویجبر علی الاسلام ولا یقتل ان ابی — من ملتقی الابحر فی اخر باب المرتد

ویشترط فی جواز قتل المرتد ان لا یکون اسلامه بطریق التبعیة ولهذا قال فی البدائع صبی ابواه مسلم حتی حکم باسلامه تبعا لابویه فبلغ کافرا ولم یسمع منه اقرار بعد البلوغ لا یقتل لکنه یحبس لانه کان له حکم الاسلام تبعا — من سیر البحر الرائق

ومصرف خراج الارض والجزیة وما یؤخذ من نصاری بنی تغلب المضاعفة وذراریهم وکل ما یعود منفعته الی عامة المسلمین نحو الکراع والسلاح والعدة للعدو وعمارة الجسور والقناطر وحفر الانهار العامة وبناء المساجد والنفقة علیها والقضاة والفقهاء — عنایة من العشر والخراج

ویجوز صرف الخراج الی نفقة الکعبة وارزاق القضاة والعمال والمدرسین والمفتین والمعلمین والفقیر والغنی فیه سواء — عنایة فی الزکوة

ونوع اخر ما اخذ من ترکة المیت الذی مات ولم یترک وارثا او یترک زوجا او زوجة فهو جملة بیت المال الخ ویصرف الی نفقة المرضی وادویتهم وعلاجهم وهم فقراء والی کفن الموتی الذین لا مال لهم والی نفقة اللقیط والی نفقة من هو عاجز من الکسب والواجب علی الائمة والولاة والسلاطین ایصال الحقوق الی اربابها — عنایة البنایة فی کتاب الزکوة منبط اولنور

ومن هنا یعلم حکم الاقطاعات من اراضی بیت المال فان حاصلها ان الرقبة لبیت المال والخراج لمن اقطع له فلا ملک للمقطع فلا یصح بیعه ووقفه — من البحر الرائق فی الجزیة

لان حق الاخذ للسلطان خزانة الروايات فى العشر

ولا يجوز بيع العطايا والرزق والرزق اسم لما يخرج للجندى من بيت المال عند راس كل شهر والعطا اسم لما يخرج له فى سنة مرة او مرتين يخرج له فلا يملكها قبل الوصول اليه من المحل المزبور

آق قاف سلاطيندن بر ويارده اولان وقف قريه اهاليسندن بلا وارث فوت اولان كمسنه لرك تركه لرينى وقف مزبورك متوليسى قبض ايدوب امين بيت المال مداخله ايتمامك اوزره دفتر خاقانيده مقيد اولوب وجه مشروح اوزره ام سلطانى صادر اولمغله قريه مزبوره اهاليسندن بلا ولد فوت اولان زيدك تركه سنى قريه مزبوره متوليسى عمرو قبض مراد ايتدكده اول ويارده امين بيت المال اولان بكر خلافنه ام وارد اولمدين عمرودن قبض ايتديروب كندى ليتقبضه قادر اولورمى الجواب اولماز

بو صورتده اول ويارك قاضيسى بشر خلافنه ام وارد اولمدين زيدك تركه سنى عمرودن قبض ايتديروب بكره قبض ايتديرمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

فى التيمار واللواء

زيد برالمه متصرف اولديغى تيمارك محصولنى قبض ودرانبار ايتدكده زيد فوت اولوب محصول مزبورى زيدك ورثه سى اقتسام ايتدكلرنده امين بيت المال بن قبض ايدرم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد تيمارى قريه سنى التزام ايله عمروه ويروب محصولنى قبض ايليوب بعده زيد فوت اولمغله بكره توجيه اولنسه مجرد تيماره توجيه اولندى ديو محصولى عمرودن المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك برالمه متصرف اولديغى تيمارك محصولنى صوباشيسى اولان عمرو زيدك اذنيله رعاياسندن قبض ودرانبار ايتدكدنصكره زيد فوت اولوب ورثه سى محصولى صوباشيدن المق مراد ايتدكده امين بيت المال زيد فوت اولمغله بن قبض ايدرم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك برالمه متصرف اولديغى تيمارده حصاد اوراك ايدوب لكن اكين دوشوب اولنميوب زيد عشر محصولى قبض ايتمدين فوت اولدقده عشر محصولى امين بيت المال اولان عمرو قبض ايليه زيدك ورثه سى ارضنا برده انتقال ايدر ديو عشر مزبورى عمرودن المغه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد قريه سى تيمارندن التزاما عمروه ويروب بعده حصاد اوراك اولنمدين زيد فوت اولوب تيمارى بكره توجيه اولندقدنصكره حصاد اوراك اولنوب بكر عشر محصولى قبض ايتمك استدكده عمرو بن تيمارى زيددن التزاما المغله عشر محصولى قبض ايدرم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد متصرف اولديغى تيمار حصاد اوراك اولنمدين عمروه فارغ اولوب تيمار زيدك رغبتيله برالمه عمروه توجيه اولندقده حصاد اوراك اولنوب محصول حاصل اولسه زيد وعمرودن قنغيسى الور الجواب عمرو الور

بر قلعه وزداري اولان زيد ابتدا سنه بر فاج اى تصرف ايتدكدنصكره زيد عزل اولنوب يرينه عمرو تيمار مزبور ايله وزداره نصب اولنمغله عمرو اخر سنه ده

وعلى الامام ان يجعل لكل نوع من اموال بيت المال بيتا يخصه ولا يخلط بعضه ببعض لان لكل نوع حكما يختص به فان لم يكن فى بعضها شىء فللامام ان يستقرض عليه من النوع الاخر ويصرفه الى اهل ذلك ثم اذا حصل من ذلك النوع شىء رده فى المستقرض منه الا ان يكون المصروف من الصدقات او من خمس الغنيمة على اهل الخراج وهم فقراء فانه لا يرد فيه شيئا لانهم يستحقون للصدقات بالفقر وكذا اذا صرفه للمستحق من البحر الرائق

وقد علم انها من العقود الغير اللازمة ولهذا لا يدخلها خيار الشرط ولا يصح الحكم بها مقصودا فكان للموكل العزل متى شاء من البحر الرائق فى الوكالة

لو مات الجندى فى اثناء السنة قبل خروج العطايا يستحق ورثته منه شيئا وكذلك بيع العطايا قبل خروجه لا يجوز ذكره فى صحيح المحيط فى باب البيع الفاسد من المعين فى الوقف

قال شمس الائمة السرخسى لم يذكر محمد رحمه الله ما اذا مات بعد تمام السنة قبل ان يخرج عطاؤه ما حكمه والصحيح من الجواب فيه انه لا يصير ميراثا لان استحقاق العطايا بطريق الصلة والصلة لا تتم الا بالقبض من غاية البيان فى السير

ولو مات الجندى فى اثناء السنة قبل خروج العطايا لم يستحق ورثته شيئا من وقف معين الفتح مثله فى سائر المتون

ولسيأتى مسئلة هذه الفتوى فى باب الوظائف نقلا عن القادرى الا نفردى فى كتاب السير حيث قال الشيخ يعامل به اهل الذمة

ویکین اولوب خدمت المیه تیماری محصول مزبوری زید و عمرو بینلرنده نه وجهله قسمت
اولنور الجواب محصول سنه اون ایکی سهم قلنوب ٨ بری قاج ایکی خدمت
ایلدر ایسه عدد وجه سهم ویریلور

بر جلکه ارضیسی اولان زید برالته موجبنجه شو قدر ملک لکن تفسیجون زرع ایدوب
ثابت اولدقده زیدک بر بنه عمرو رئیس اولوب کالتحصیلی اوراکن ایدوب محصولی
آلسه کده عمرو مجرد بر بنه رئیس اولمغله جن الورم ویکه قادر اولورلر الجواب اولماز

نوع السر

زید تیماری قریه سنی شو قدر اقچه یه التزام ایله عمروه ویروکده نعلکه عمرو تیمارلی ضبطا
ایتمدین زید التزامه رافع اولمغله عمروه ضبط ایتدیرمیوب کندی ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید تیماری قریه سنی شو قدر اقچه یه التزام ایله عمروه ویروب مبلغ مزبوری عمرودن
بیشین السه عمرو تیماری ضبط ایتمدین التزامه رافع اولیوب مبلغ مزبوری زیدی
استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید زعامتی قریه لرینی شو قدر اقچه یه التزام ایله عمروه ویروب عمرو دخی ضبط و محصولی
قبض ایتدکده مقبوضی بدل التزامه بالغ اولماسه عمرو مقبوضنی زیده ویرکده زید
عمروه مجرد التزام ایتمکله بدل التزامی مالکدن تکمیل ایله ویکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید تیماری قریه سنی التزام ایله عمروه ویروب عمرو دخی ضبط و محصول ثمرسنی قبض
ایتدکده عمرو التزامه رافع اولمغله مقبوضنی زیده ویرملک مراد ایتدکده
زید مقبوضک شو قدر اولدیغنی انکار ایدوب عمرو شو قدر تا قدر دکلدر زیاده در دیو
ایدوب زیاده ثابت اولماسه زید قول مجرد ایله عمرودن اقرار ایتدیکی مقداردن
زیاده سنی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه لی شو قدر اقچه یه التزام ایله عمروه ویروب مبلغ
مزبوری بیشین الدقدنصکره عمرو قریه لی ضبط ایتمدین زیدک یرینه بکر متولی
اولدقده قریه مزبوره یی عمروه ضبط ایتدیرمیوب کندی ویرسه عمرو مبلغ مرقومی
زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولمسلز اولور

زید والینک کتخداسی عمرو زیدک خاصی قریه لرینی شو قدر اقچه یه التزام ایله
بکره ویروب اولقدر اقچه یی بکردن بیشین الدقده بکر خاص ضبط ایتمدین خاص
بشره توجیه اولنسه بکر مبلغ مرقومی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید تیماری قریه سنی التزام ایله عمروه ویروب عمرو دخی بکره شو قدر اقچه یه التزام ایله
ویروب مبلغ مزبوری بکردن بیشین الدقدنصکره مقبوضی بدل التزامنه بالغ اولماسه بکر عمرودن
مطالبه ایتمیوب مجرد تیمارکدن ضرر ایتدم دیو زیددن نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تحت التزامنده اولان تیماری خدمتنی مأذون اولمغله بدل التزامدن شو قدر زیاده

و قد علم انها من العقود الغیر اللازمة و لهذا لا یدخلها خیار الشرط
و لا یصح الحکم بها مقصودا فکان للموکل العزل متی شاء من البحر الرائق
فی عزل الوکیل

و هی غیر لازمة من الجانبین فللوکیل عزل نفسه بشرط علم الموکل
کما فی عزل الموکل من البحر الرائق فی باب عزل الوکیل

و لا یجبر الا انه علی التزام الضرر من البزازیه فی الزرع و الثمار

التزام ایله عمروه ویروب عمرو دخی خدمتنی ضبط و محصولنی قبض ایتدکده معقوضی
الحق ابتشنه بالغ اولسه عمرو معقوضی زیده ویرمکسزین زید عمروه مجرد التزام ایتمکله
بدل التزامی مالکدن تحصیل ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زید زعامتی قریه‌لرینی عمروه شو قدر غروشه التزام ایله ویروکده بدل التزامدن
زیاده‌سی عمروک اولمق اوزره ویروب بعده بدل التزامی الدیغی عمرو ضبط
و محصولاتنی قبض ایتدکده زید فوت اولسه ورثه‌سی بدل التزامی الیوب عمروک
معقوضندن عملنک اجر مثلنی ویروب ماعداسنی عمرودن المغه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید وصیسی اولدیغی صغیرک تیمارینی شو قدر اقچه‌یه التزام ایله عمروه ویروکده
بدل التزامدن زیاده‌سی عمروک اولمق اوزره ویروب مبلغ مزبوری عمرودن
الوب عمرو دخی ضبط و محصولاتنی قبض ایتدکده معقوضی بدل التزامدن
زیاده اولسه زید مبلغ مزبوری عمروه ویروب عمروک معقوضندن عملنک
اجر مثلندن ماعداسنی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید تیماری قریه‌سنی شو قدر اقچه التزام ایله عمروه ویروکده محصولاتندن بدل
التزامدن زیاده‌سی عمروک اولمق اوزره ویروب عمرو دخی ضبط و برقاچ ییل
سوایدوب محصولاتنی قبض ایتدکده زید التزامه راضی اولمیوب جمله معقوضنی
عمرودن السه عمرو دخی عملنک اجر مثلنی زیاده‌سنی زیددن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید زعامتی قریه‌سنی عمروه شو قدر غروشه التزام ایله ویروکده بدل التزامدن
زیاده‌سی عمروک اولمق اوزره ویروکدنصکره عمرو بدل التزامی زیده ویرمدین
زعامتی ضبط و شو قدر غروش محصولاتنی قبض ایتدکده معقوضی بدل التزامدن
زیاده اولمغله زید التزامه راضی اولمیوب عمرو معقوضندن عملنک اجر مثلندن
ماعداسنی زیده ویروکده زید راضی اولمیوب جمله معقوضنی المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید و عمرو و بکرک التزامنده اولان مقاطعه‌لری بکرون شو قدر اقچه‌یه علی الاشتراک
التزام ایله الدقلرندنصکره بدل التزامی الدیغی اول مقاطعه‌لری یالکز زید ضبط ایتدکده معقوضی
الحق بدل التزامه بالغ اولمغله بکره ویرلیو جمله معقوضی عمروه ویروکده عمرو زیدن
اخذ و حبس ایدوب بدل التزامدن شو قدر اقچه‌یی قبض ایلدیم دیو اقرار ایدرک زیدن
مقاطعه فائده‌سنه نامنه تغلبا شو قدر اقچه‌سنی السه زید مبلغ مزبوری عمرودن
استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

کتاب اللقطة

زیدک دوه‌سی غائب اولدقدنصکره عمرو اول دوه‌یی صحراده بولدقده

رد ایچون اخذ واشهاد ایدوب بعده زید ده عمروک تعدی و تقصیری
ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زیدک ایکی دوه سی غائب اولدقده بکر عمرو اولدوه لری اخذ ایدوب
بعده زید دوه لری طلب ایتدکده عمرو بن بکره اخذ ایتمکله باکه بش قدر اقچه
ویر ویریم دیمکله زید عمروه اولقدر اقچه ویروب دوه لری السه زید مبلغ
مذبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب الآبق

زیدک عبد آبقی عمروی ایکی بکره ردایچون اخذ واشهاد ایدوب
حفظ ایدرکن تعدی و تقصیرسز ضایع اولسه عمرو اباق ایله بکره ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

زیدک عبد آبقی عمرو ایکی دیارده ضابطه آبق اولان بکره رد ایچون اخذ ایدوب حفظ
ایدرکن تعدی و تقصیرسز عمرو اباق ایله بکره ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

زیدک عبد آبقی عمروی ایکی دیارده ضابط آبق اولان بکر اخذ ایدوب استخدام ایدرکن
اباق ایله بکره ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک عبد آبقی عمرو ضابط آبق اولان بکر ایکی دیارده اخذ ایتدکدن صکره زید
بعد الاثبات والتحلیف والحکم بکره جعلنی ویروب عمروی الیق استدکده بکر تسلیم
ممکن ایکن ویرمیوب تعلبا ابقی ودقت صکره عمرو بکرک یدندن اباق ایلسه بکره
ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک عبد آبقی عمروی ایکی دیارده بکر اخذ ایدوب بعده حاکم اذنیله عمروی بر مدت
کندی طعامندن انفاق ایله زید بکره قولکی انفاق ایلدم دیو زیددن نفقه بها
نامنه نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

ضابط آبق اولان زید عمروک عبد آبقی اولان بکری اخذ ایتدکده حاکم اذنیله بکری
کندی طعامندن انفاق ایله زید بکره قولکی انفاق ایلدم دیو عمرودن نفقه بها
نامنه نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

ضابط آبق اولان زید عمروک عبد آبقی بکری رد ایچون اخذ ایتدکده مولاسی اوزرینه
دین اولمق اوزره حاکمه قدر معروف یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایتدیروب امر حاکم ایله
بکره وجه مذکور اوزره بر مدت کندی مالندن انفاق ایتدکدن صکره بکرک مولاسی عمرو ظهور
ایدوب بعد الاثبات والحکم عمرودن الیق استدکده زید مصرف اولان نفقه مقدره یی
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

حاکم اولان زیدک دولی عمرو اباق ایتدکده ایکی دیارده ضابط آبق اولان
بکر عمروی اخذ ایدوب مدت عرفیه سی تمامنه دکین حفظ ایتدکدن صکره زید ظهور
ایتمامکله بکر عمروی اذن حاکم ایله ثمن مثلنه بشره بیع و تسلیم و قبض ثمن ایلسه

[illegible] (vertical marginal note)

هي امانة ان شهد انه اخذها ليردها على صاحبها والا ضمن من
ملتقى الابحر

ولو صالح شيئا فقال من وجدني فله كذا فرده انسان لا شيء له لانه
لا يجعله الراد الفضالة لاجماع لعدم السماع فيه وان قال لرجل
بعينه فله اجر مثله من اجارات خزانة النوازل
من كتاب الاباق
بق

وان ابق من الذي رده فلا شيء عليه لانه امانة في يده وهذا
فيما اشهد وقت الاخذ وفي بعض النسخ فلا شيء له وهو الصحيح
من خزانة النوازل من المحل المزبور
وان ابق من الذي يرده فلا شيء عليه لانه امانة في يده لكن هذا اذا اشهد
من اجارات الهداية

لو راد الآبق استعمل في حاجة نفسه في الطريق ثم ابق منه يضمن
من اباق القنية

وان ابق منه لا يضمن ان اشهد انه اخذه ليرده فلا شيء له
ويضمن ان ابق منه اي من الراد لانه صار غاصبا بترك من الملتقى
الاشهاد كما مر هذا عندهما واما عند ابي يوسف فلا يضمن بالاباق
ويستحق الجعل اذا رده لان الاشهاد عنده ليس بشرط فيه كما في اللقطة
عطا على الملتقى الابحر

ثبت انه امانة في يده فصار الاخذ امينا كالمودع اذا
امسك الوديعة بعد طلب المودع مع امكان التسليم
ثم ضاعت الوديعة ضمن فكذا هذا كما في وديعة الهداية
وغيره من فتاوى عطاء الله افندي من كتاب الآبق

ولو انفق الراد عليه بغير امر الحاكم يكون متبرعا فيما يتعلق بالاباق ضمانات ابن غانم

وامر نفقته كاللقطة من الملتقى

ولو انفق الراد عليه بامر الحاكم يرجع به على المولى ذكره في الكنز من
محل المزبور

اللقطة امانة في يد الملتقط اذا اشهد الملتقط انه يأخذها ليحفظها
ويردها على صاحبها فان انفق الملتقط عليها بغير اذن الحاكم فهو متبرع
فان انفق بامره كان ذلك دينا على صاحبها قدوري من كتاب اللقطة
قريبا في اوله ملخصا

وامر نفقته اي نفقة الآبق كاللقطة يعني باذن القاضي بالانفاق عليه
وهو دين على مالكه فيؤخذ من المالك اذا جاء او من الآبق اذا بيع
عطا شرح الملتقى الابحر في كتاب الآبق

مسئلة في ظهر هذا الورق نقلا من اباق البدايع مفصلا

9 وان طالت المدة ولم یجئ الطالب باعه القاضی ویأخذ منه کفیلا لصاحبه ثم جاء ان شاء واقام بینة انه عبده ویدفع ثمنه الیه ولیس له ان ینقض البیع لان البیع من القاضی صدر عن ولایة شرعیة لانه من باب الحفظ اذ لو لم یبع لاحاطت النفقة بجمیع قیمته فیضیع المال فکان بیعه حفظا له بهذا المعنی والقاضی له ولایة حفظ مال الغائب من اباق البدائع

زیدمن مزبوری بکردن طلب ایتمدکجه عمرو بشردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

کتاب المفقود

زید مفقودك حقیقة یا حکما موتی ثابت اولمدن ورثه سی مالنی اقتسامه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مفقودك حقیقة یا حکما موتی ثابت اولمدن زوجه سی هند نفسنی آخره تزویجه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مفقود طقسان یاشنه داخل اولدقده موتنه حکم اولنوب ترکه سی ورثه سی بینلرنده تقسیم اولنورمی الجواب اولنور

زید مفقود اولدقده حاکم زیدك حالی متبین اولنجه مالنی حفظ ایچون زیدك فرزندانی عمروی قیم نصب ایدوب زیدك مالنی عمرو حفظ ایدر زیدکه قائم اولورمی الجواب اولور

2 زید مفقودك حالی متبین اولنجه حاکم زیدك ذمم ناسده اولان حقنی قبض و مالنی حفظ اوغلی عمروی قیم نصب ایلسه عمرو زیدك بعض کمسنه لر ذمتلرنده دین شرعیدن اولان حقنی مقر اولیجق اول کمسنه لردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب اوغلی عمروی ومفقود اولان آخر اوغلی بکری ترك ایلسه عمرو ترکه دن بکر ایچون توقیف اولنان سهمی حاکم ایله ضبط مراد ایتدکده بکرك اقرارلری قرار مجرد برادرلری اولمغله بز حفظ ایدرز دیو بشر منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب مفقود اولان عمروی وسائر ورثه سنی ترك ایلدکده حاکم عمرو ایچون توقیف اولنان سهمی عمروك اوغلی بکری قیم نصب ایدوب بکره حفظ ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه سی هندی ومفقود اولان اوغلی عمروی ترك ایتدکده عمروك موتنه حکم اولنمدین هندك اوغلنك اوغلی بکر ترکه هنددن حصه دیر بلورمی الجواب دیه مز

5 زید فوت اولوب مفقود اولان ام فرزندانی عمروی وسائر ورثه سنی ترك ایتدکده حکم عمرو ایچون توقیف اولنان سهمی بکر حفظ ایدرکده عمروك ولادتی کوننده طقسان سنه مرور ایتمکله ایله عمروك موتنه حکم توقیف اولنان سهم عمروك ورثه سنه می ویریلور یوخسه زیدك سائر ورثه سنه می ویریلور الجواب زیدك سائر ورثه سنه ویریلور

زید مالنی زوجه سی هندك یاننده قویوب آخر دیاره کیتدکده بیت المال زید غائب اولمغله مالنی بن حفظ ایدرم دیو هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بعض اشیاسنی عمروه ایداع ایدوب غائب اولدقده زیدك اقاربندن بعض کمسنه لر

فهو حی فی مال نفسه حتی لا یقسم ماله بین ورثته ولا تتزوج امرأته مختارات النوازل

والاصل ان المفقود حی فی حق نفسه حتی لا یقسم ماله بین ورثته خلاصه فی اول المفقود

ولا یفرق بین المفقود وبین زوجته من مفقود البدایه

والمعتبر فی موت المفقود موت اقرانه وقیل تسعون سنة وبه یفتی من مفقود منیة المفتی کذا فی التاتارخانیه

وقال بعضهم تسعون سنة فان الزیادة علیها فی زماننا فی غایة الندرة فلا یناط بها الاحکام الشرعیة التی مدارها علی الاغلب قال الامام التمرتاشی وعلیه الفتوی من شرح السراجیه

وهو اختیار الامامین ابی بکر محمد بن الفضل وابی بکر محمد بن حامد قال الصدر الشهید حسام الدین وعلیه الفتوی کذا فی الذخیره

اذا غاب الرجل فلم یعرف له موضع ولا یعلم هو حی ام میت نصب القاضی من یحفظ ماله ویقوم علیه ویستوفی حقه من مفقود البدایه

2 ویستوفی من نصبه القاضی لحفظ ماله واستیفاء غلته الدین الذی اقر به غریمه من مفقود البدایه

وفی نصب الحافظ له والقیام علیه نظر له فانه یقبض غلاته والدین الذی اقر به الغریم من غرمائه لانه من باب الحفظ من الدرر

واذا حضر الوارثان والترکة فی ایدیهما والمیت وارثه غائب قسمها القاضی بطلب الحاضرین وینصب للغائب وکیلا یقبض نصیبه من قسمة البدایه

5 وبعده یحکم بموته یوم تمت المدة فتعتد عرسه للموت ویقسم ماله بین من یرثه الآن ومن وقف له فی مال غیره من حین فقده یرد الی من یرث مورثه عند موته من الدرر

وان ادعی احد من المفقود حقا من الحقوق لم یلتفت الی دعواه ولم یقبل منه بینة اذ لم یکن وکیل القاضی ولا احد من الورثة خصما وان رأی القاضی سماع البینة وحکم بذلک لم ینفذ حکمه لان الاختلاف فی نفس القضاء من الزیلعی

ولا یطالب حقوقه من العقار والعروض التی فی ید رجل لانه محتاج الی الخصومة وهو لیس بخصم اتفاقا اذ ملکه شرح المجمع فی المفقود

ولا یعتبر اقرارهم فی دینه وودیعته اذا جحد الغریم والمودع موته لانهم یدعون حق القبض والانتزاع عن ایدیهم فلا یقبل بلا بینة کذا فی المحیط میت فی مال غیره فلا یرث عن احد لکونه وارثا مشکوکا فیه من المحل المزبور

بعض کمسنه لر

بعنی کسنه لر حفظه اولایز چورو بل اشیالی عمرودن المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید مفقودک مالنی حفظ ایتمیه نصب اولنان عمرو زیدک مالنی حفظ ایدرده لکن قپانیزی حفظ ایدرز دیو اول مالی عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مفقودک حقیقة یانکما مودع ثابت اولمدین زوجه سی هند زیدک ذمتنده اولان مهر موجلنی زیدک مالندن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو مفقودک مالنی حفظ ایتمیه نصب اولنان بکردن عمروک ذمتنده شوقدر اقچه حقم وار دیو دعوی و اثبات ایدوب عمروک مالندن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

بو صورتده زید بکرک لوزینه عمرو ذمتنده شوقدر دینی اثبات ایتمکله بکر عمروک ملک باغ دینی مزبور ایچون زیده بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو ظاهر اولوب بیع مزبوری نقض ایدوب باغی زیددن المغه قادر

اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلی ایله زیتون باغچه سنی زوجه سی هنده بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید احد دیاره کتسه زیدک وارثلری منزل و باغچه سنی الیورز الورز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مالنی زوجه سی هندک یانده قویوب احد دیاره کتدکده برقاچ کسنه لر هنددن مجرد زیدک زوجه سی اولمغله زید ذمتنده شوقدر اقچه حقمز واردر دیو دعوی و اثبات ایدوب زیدک مالندن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

کتاب الشرکة

زید باباسی عمروک عیالنده ایکن عمروده کار و کسبنده اعانت ایدوب بر مقدار مال حاصل اولسه زید اول مالده عمروده مشارکته قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید بیوک قرنداشی عمروک عیالنده ایکن عمروده کار و کسبنده اعانت ایدوب شوقدر مال حاصل اولسه زید مجرد اعانتمله حاصل اولدی دیو عمروده اول مالده مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک اوغلی عمرو مستقلا تجارت ایدوب بر مقدار مال تحصیل ایتدکده زید فوت اولوب عمرو و سائر ورثه سی ترکه ابیه سعا ورثه بابا حالغنده اوتملک مالی اولمازجه مال مزبوری میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب اوغلاری عمرو و بکری ترک ایتدکده عمرو قبل القسمة کندی مالی ایله مستقلا تجارت ایدوب بر مقدار مال تحصیل ایلسه عمروده بکر ترکه بیننده مشترکدر لکن تحصیل ایتمکله اول مالده ساکه مشارک اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سندن بکر و عمرو قبل القسمة ترکه دن شوقدر اقچه یی ورثه دن

لا یأخذه القاضی ماله الذی فی ید مودعه ومضاربه لیحفظه لان یدهما ید نیابة عنه فی الحفظ فکان محفوظا بحفظه فعلی فلا حاجة الی حفظ القاضی
من مفقود الهدایة وکذا فی الفصولین والواقعات المفتین فی المفقود

وانه لا یملک الخصومة بلا خلاف وانما الخلاف فی الوکیل بالقبض من جهة المالک فی الدین — من مفقود الدرر

ولو ادعی انسان علی المفقود وان عنده حق من دین او ودیعة لم یلتفت الی دعواه لان الدعوی انما یسمع علی خصم والورثة انما یصیرون خصما بعد موته — من مفقود الولوالجیة

ولا یبیع عروضه وعقاره بالاجماع الا ما یخاف علیه الفساد — من مفقود البدائع

فان ادعی احد من المفقود حقا من الحقوق لم یلتفت الی دعواه ولم یقبل بینته — درر فیه

أب وابن اکتسبا فی صنعة واحدة فلم یکن لهما شئ فالکسب کله للاب اذا کان الابن فی عیال الاب لکونه معینا له الا یری انه لو غرس شجرة یکون للاب وکذا الزوجین اذا لم یکن لهما شئ ثم اجتمعت بسعیها اموال کثیرة فهی للزوج وتکون المرأة معینة له الا اذا کان لها کسب علی حدة فهو لها — من شرکة القنیة

الاخ الکبیر والصغیر اذا اکتسبا ولم یکن لهما شئ فالکسب کله للاخ الکبیر لان الصغیر معین للکبیر لان الاخ الکبیر بمنزلة الاب فی جمیع الاحکام وکذلک الزوجان اذا لم یکن لهما شئ ثم اجتمعا بینهما مال کثیر فهو للزوج — من العمادیة

ذکر شیخ الاسلام جلال الدین فی اب وابن اکتسبا ولم یکن لهما مال فاجتمع لهما اموال الکل للاب لان الابن اذا کان فی عیاله فهو معین فی کل ما یکتسب الا تری انه لو غرس شجرة فهی للاب وبه افتی الامام القاضی فی زوجین سعیا وحصلا اموالا انها له لانها معینة الا اذا کانت لها کسب علی حدة فلها ذلک — کذا فی البزازیة ومثله فی القنیة

اذنلرینه اخذ و اعطا ایدوب شو قدر فائده تحصیل ایلسه زید بکر و عمرو مبلغ مزبوری
سائر ورثه نك حصه لرینه دیرلرکن سائر ورثه فائده مزبوره دن حصه
الورز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید قرنداشی عمرو و بکر ایله علی الاشتراك مالك اولدیغی قاطری بکر و عمرونك
اذنلرینه کرایه ویروب ایجارتی السه بکر و عمرو اجرت مزبوره دن حصه لرینی
زیده جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید و عمرو تجارتدن بر نوع مخصوصده عقد شرکت عنان ایتدکلرنده صکره زید کندی
مالی ایله تجارتدن اولیان بعض امتعه یی بعضیلرندن اشترا و بیع ایدوب شو قدر
فائده حاصل اولسه عمرو وجه محرر اوزره شریکی اولمغله اول فائده دن حصه المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو عقد شرکت عنان ایتدکلرنده فائده لری نه وجهله اقتسام ایده جکلرینی
ذکر ایتیوب بعده مال شرکتی اعمال ایدوب فائده حاصل اولسه اول فائده یی
نه وجهله اقتسام ایدرلر الجواب رأس ماللرینه کوره

زید و عمرو ربح بینلرنده برابر اولمق اوزره علی وجه الشرع عقد شرکت عنان
ایتدکلرندن صکره مال شرکتی اعمال ایدوب شو قدر ربح حاصل اولسه زید ربحی
برابر اقتسام ایدهلم دیدکده عمرو بنم رأس مالم زیاده اولمغله زیاده ربح الورم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو شرکت عنان ایله شریکلر ایکن زید مال شرکتی اعمال ایدوب شو قدر فائده
حاصل اولدقده جمله فائده یی زید قبض ایلسه عمرو حصه سنی طلب ایتدکده زید
مجرد عملم ایله حاصل اولدر دیو منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی الشرکة الفاسدة

زید قراغی عمروه فروجی یاریه اولمق اوزره بسله کوزت دیو تسلیم ایتدکده صکره
عمرو قراغی بر قاچ سنه کوزدوب کندو علفی ایله بسلیوب شو قدر فروج حاصل
اولسه زید عمروه علفنی ضامن اولوب عملنك اجر مثلنی ویروب قراغی و فروجی
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند قراغی عمروه فروجی یاریه اولمق اوزره بسله کوزت دیو ویردکده عمرو دخی
قراغی بر قاچ سنه کوزدوب کندو علفی ایله بسلیوب شو قدر فروج حاصل اولوب
هند فوت اولدقده ورثه سی قراغی و جمله فروجی عمرودن السهلر عمرو علفنی هندك
ترکه سندن تضمین ایتدیروب عملنك اجر مثلنی ترکه دن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر قیونلرینی عمروه فروجی یاریه اولمق اوزره دغاده اوتلایوب کوزت دیو
تسلیم ایتدکده عمرو قیونلری مرعاده اوتلادوب شو قدر فروج حاصل اولسه زید عمروه
عملنك اجر مثلنی ویروب قیونلری و جمله فروجی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

الغاصب والمودع اذا تصرفا فی المغصوب والودیعة وربحا لا یطیب لهما الربح عندهما خلافا لابی یوسف من غصب الهدایة

واذا اشتری احد الشریکین العنان من غیر تلك التجارة فهو له خاصة لان کل واحد بحکم الشرکة یکون وکیل صاحبه والوکالة تقبل التخصیص فاذا خصا نوعا کان کل واحد منهما فی شری ما سوی ذلك کالاجنبی عن صاحبه فیکون مشتریا لنفسه خاصة من مبسوط السرخسی

ومن شرائط جواز الشرکة ان یکون الربح معلوما فان کان مجهولا تفسد الشرکة لان الربح هو المقصود علیه وجهالة المعقود علیه توجب فساد العقد من البدائع

والربح فی الشرکة الفاسدة علی قدر المال ملتقی الابحر

وابو حنیفة رحمه الله علی قدر المال وان شرطا غیر ذلك ملتقی الابحر

وان عمل احدهما فی المالین دون الآخر لعذر او لغیر عذر کان الربح بینهما فیض الکرکی فی الشرکة کذا فی شرکة المنیة

اذا دفع الی آخر بقرة بالعلف لیکون الحادث بینهما بالنصفین فالحادث کله لصاحب البقرة وعلیه اجر مثل عمل المدفوع الیه وثمن العلف قال فلو مضی علی ذلك زمان واتخذ المدفوع الیه بعض اللبن مصلا والبعض قائم فی یده فالمصل للمدفوع الیه ولصاحب البقرة مثل ذلك اللبن وعلی هذا دفع دجاجة الی رجل لیکون البیضات بینهما من التاتارخانیة

وهذا لو دفع البقرة الی انسان بالعلف لیکون الحادث بینهما بالنصف فالحادث کله لصاحب البقرة وله علی صاحب البقرة ثمن العلف واجر المثل وکذا لو دفع الدجاجة لیکون البیضة بالنصف من جواهر الفتاوی

رجل اخذ من رجل بقرة علی ان ما یحصل من لبنها من المصل والسمن والرائب یکون بینهما لا یجوز وما اتخذه المدفوع الیه من لبنها من المصل والسمن یکون له لانقطاع حق المالك عن ذلك وعلی المدفوع مثل ما اخذه من البان البقرة لان اللبن مثلی وعلی مالك البقرة قیمة علفها ان کان اعلفها بعلف مملوك له لا ما اکلت هی فی المرعی وعلیه اجر قیام المستاجر علیها من الکافیة

زید قراغی

زید قیناغنی عمروه فروخت بینمزده برابر اولمق اوزره بسله گوزت دیو ویردکده
عمرونک تعدی و تقصیری اولمقسزین قضائی قوزیلر یاره لنوب اهلاک ایلسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه شو قدر قیون ویردکده گوزت سنده یاغنه شو قدر محصول ویر
محصولک ماعداسی و حمله فروخت سنک اولسون قیونلرک بعضی هلاک اولورسه
مالکنه تکمیل ایله دیو بو قول ایله ویردکده قیونلرک برقاچی حتف انفه هلاک
اولسه زید هلاک اولان قیونلری عمروه تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید برقاچ دوه سنی عمروه ویروب دوه لری طالب اولانلره اجار ایله حاصل اولان
اجرت بینمزده برابر اولسون دیدکده عمرو دخی دوه لری بر مدت اجار ایدوب شو قدر
اجرت تحصیل ایلسه زید مبلغ مزبوری عمرونک عملنک اجر مثلندن ماعداسنی عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه شو قدر اشیا ویروب شو قدر اقچه یه بیع ایله زیاده یه بیع ایدرسک
زیاده سی بینمزده مشترک اولسون دیوب لکن عمرو اشیاء مزبوره یی اقچه نک اول قدر
اقچه یه بیع و اول قدر اقچه یی زیده تسلیم ایلسه عمرو زیددن زیاده یه بیع اولنسه نصفی
بنم اولور دیدیکی بیعی مالکدن بالکه شو قدر اقچه اجرت ویردیکه جبره قادر
اولورمی الجواب اولماز

شرکت عنان ایله شریک اولان زید و عمرو و بکر بشره مال شرکتدن شو متاعی
سفینه که تحمیل ایدوب فلان دیاره گوتوروب بیع ایدیلم نه قدر فائده حاصل
اولورسه علی السویه سنی شریک ایده لم دیوب بشر دخی راضی اولوب مزبورلر
متاعلرینی بشرک سفینه سیله اول دیاره گوتوروب بیع ایتدکلرنده حاصل اولان
فائده ده بشری شریک ایتماسه لر بشر مزبورلردن اجر مثل المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فیما للشریک و فیما لا

زید عمرونک ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی المدین زید فوت اولوب زیدک
ورثه سندن بکر مبلغ مزبوردن حصه سنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو جمله ورثه یه
معا ویررم دیو بکرک حصه سنی ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفی اولدقده ورثه سندن عمرو زیدک بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی تماما
بکردن السه سائر ورثه عمرونک مقبوضندن حصه لرینی المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی المدین زید فوت اولوب وارثلری بکر و بشر
و خالد بکرک مقبوضندن حصه لرینی المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید و عمرو علی الاشتراک مالک اولدقلری متاعلرینی ایله معا بکره ثمن معلومه
اجل معلوم ایله بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو غائب اولسه اجل حلول ایتدکده

وما حصل من عمول ولبن فهو له ای للمالک بلا خلاف جامع الفصولین

رجل دفع دابة او منزلة او سفينة ليواجرها والاجرة بينهما فان اجرها فالاجر للمالك وله اجر مثل عمله من البزازية
كذا في الخلاصة

رجل دفع الى رجل ثوبا وقال بعه بعشرة فما زاد فهو بيني وبينك قال ابو يوسف رحمه الله ان باعه بعشرة او لم يبعه فلا اجر له وان سعى بذلك وتعب لان الامر نفى الاجر ان باعه بعشرة وانما جعل له الاجر اذا باعه باكثر من عشرة وان باعه باثني عشرة فله اجر مثله لا يجاوز به درهما وقال محمد رحمه الله ارى له اجر المثل وان لم يبع اذا تعب في ذلك وينبغي لانه عمل بحكم عقد فاسد يستحق اجر المثل والفتوى على قول ابي يوسف لانه لم يجعل له اجرا اذا باعه بعشرة بالغا ما بلغ من اجارة الخانية في الاجارة الفاسدة

رجل اشترى متاعا فقال لآخر بعه بالشركة فما يكون ربحا فهو بيننا نصفان فالشركة غير صحيحة فالربح لصاحب المال وللآخر اجر مثل عمله من جواهر الفتاوى في اول الشركة

له سفينة فاشترك مع اربعة على ان يعملوا بالسفينة وآلاتها والخمس لصاحب السفينة والباقي بينهم بالسوية فهي فاسدة والحاصل لصاحب السفينة وعليه اجر مثلهم لهم واقعات المفتين في الشركة

واذا كان الدين بين ثلثة مشتركة على انسان فغاب اثنان وحضر الثالث فطالب بنصيبه يجبر المديون على الدفع من العمادية

والدين المشترك ان يكون واجبا بسبب متحد كثمن المبيع اذا كان صفقة واحدة وثمن المال المشترك والموروث بينهما وقيمة المستهلك المشترك من الهداية

الدين المشترك اذا قبض احدهما شيئا منه شاركه الآخر فيه من العمادية

زيد اول متاعك ثمننه ن حصه سنى عمرودن طلب ايتدكده بكر عمرو حاضر اولمايجه ويرمم ديمكه
قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد عمرو ايله على الاشتراك مالك اولدقلرى متاعى بكره صفقه واحده ايله ثمن معلومه
بيع وتسليم ايتدكلرندنصكره زيد ثمن مرقومك بر مقدارينى بكردن الوب بعده
عمرو ثمننك الا دين فوت اولسه عمروك ورثه سى زيدك مقبوضندن عمروك حصه سنى
زيددن المغه قادر اولورلرمى الجواب اولور

زيدك شركت عنان ايله شريكى عمرو مال شركتدن شو قدر اشيايى ثمن معلومه بكره بيع
وتسليم ايدوب بعده اخر دياره كتسه عمرو زيدك ثمن مقبوضه سنك تحصيل ايتمكله بكرك ثمنى
زيد بكره مجرد عمروك شريكى اولمغله بالكه ويرديو جبره قادر
اولورمى الجواب اولماز

زيد وعمرو شركت عنان ايله شريكلر ايكن زيد مال شركت ايله الديغى شو قدر متاعى
بكر وبشره ثمن مثلى اولان شو قدر اقچه يه بيع وتسليم ايتدكدنصكره قبض ثمن
ايتمدين زيد فوت اولسه عمرو مبلغ مزبورك جمله سنى ورثه زيدك اذنلرى اولمقسزين
بكر وبشردن الدقده ورثه زيدك حصه سندن عمروك قبضنه مجيز اولميوب ثمن مزبوردن
زيدك حصه سنى بكر وبشردن المغه قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

زيدك شركت عنان ايله شريكى عمرو مال شركتدن بر متاعى بكره ثمن معلومه بيع وتسليم ايتدكدن
صكره ثمنى الدين بكر چوق ايلر كه سندن ازيد اولديغى حالده فوت اولدقده بكرك
وصيسى بشر تركه دن ثمن مزبوره احاطت مقدارى عمروك اذنسز زيده ويرسه
عمرو حصه سندن زيدك قبضنه مجيز اولميوب تركه دن ثمن مزبوره احاطت ايدن
مقدارده حصه سنى بشردن المغه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد وعمرو على الاشتراك مالك اولدقلرى اشيايى ثمن معلومه بكر وبشره بيع وتسليم
ايتدكلرنده زيد ثمن مزبوردن بكر وبشردن حصه سنى المغه اوزره قول ايدوب
بعده زيد ثمندن حصه سنه اصابت ايدنى بكردن الوب عمرو بشردن الماينجه
زيدك مقبوضندن زيده مشاركت اولمق استدكده زيد مجرد قول مزبوره بنا
عمروى دفعه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد وعمرو شركت عنان ايله شريكلر ايكن زيد مال شركتدن بر متاعى بكره ثمن معلومه بيع
وتسليم ايدوب لكن ثمنى الماسه زيد عمروه ثمنى بكردن الديغمده حصه كى ويرهيم
ديدكده عمرو زيده كس بيع اتمكله ثمندن حصه مى مالكدن باكه ادا ايله ديو جبره قادر
اولورمى الجواب اولماز

بر قاچ كسنه لرك زيد ذمتنده جهت ارثدن شو قدر اقچه حقلرى اولوب ايچلرندن
عمرو سائرلرك اذنلرى اولمقسزين مبلغ مذكوردن زيدك ذمتنى ابرا ايلسه سائرلر ابراء مزبوره
طوتميوب مبلغ مزبوردن حصه لرينى زيددن المغه قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

زيدك شركت عنان ايله شريكى اولان عمرو بكردن شو قدر اشيا اشترا وقبض ايتدكدن

والدين المشترك ان يكون واجبا بسبب متحد كثمن المبيع اذا كان
صفقة واحدة وثمن المال المشترك والموروث بينهما وقيمة
المستهلك المشترك من الهداية

الدين المشترك اذا قبض احدهما شيا منه يشاركه الاخر من العمادية

رجلان لهما دين مشترك على رجل فاخذ احدهما حقه من المديون كان
لشريكه ان يشارك فيما قبض قاضيخان

وحقوق العقد راجعة الى العاقد خاصة دون الشريك فيكون الشريك
في حقوق العقد كالاجنبي كالوكيل مع الموكل شرح الطحاوي

واذا باع احدهما شيا من تجارتهما فليس للشريك الاخر ان يطالب
المشتري الثمن تاتارخانيه

اذا باع احدهما اى احد شريكي العنان شيا من تجارتهما فليس
للشريك الاخر ان يطالب المشتري بالثمن وفي المنتقى قال هشام
عن محمد رحمه الله اذا دفع المشتري الثمن الى الشريك الاخر برى
عن نصفه ولا يبرا عن نصف البايع اذا لم يكونا شهدا حين اشتركا
ان ذلك جائز فيما بينهم وكذا ما لزم احدهما من ضمان التجارة
لا يطالب الاخر به من شركة واقعات المفتيين نقلا
عن تاتارخانيه في كتاب الشركة

وما اشترا كل منهما للشركة طولب بثمنه دون الاخر لانها لا تتضمن الكفالة
من شركة الهداية

طاحونة او حمام مشترك انهدم وابى الشريك العمارة يجبر اما اذا انهدم الكل فصار صحراء لا يجبر وان كان الى الشريك يقال له انفق حتى يكون دينا على الشريك ولو انفق احدهما في مرمتها بغير اذن الشريك لا يكون متبرعا من خزانة الفتاوى

صكره عمرو ويرمدين عمرو آخره باره كتسه بكر زيده مجرد شريكك اولمغله ثمنا لكدن ادا ايمه‌يه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زيدك شركت عنان ايله شريكی عمرو بكردن شو قدر آقچه استقراض ايدوب بعده عمرو فرار ايلسه بكر زيده مجرد شريكك اولمغله مبلغ مزبوری وير ديو ادا ايلمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد عمرو ايله علی الاشتراك مالك اولدقلری سفينه‌يی عمروك اذنسز الوب دريايه سفر ايتمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد عمرو ايله علی الاشتراك مالك اولدقلری قيوده مستقلا ضبط ايليوب عمروی حصه‌سنی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد قرنداشی عمرو ايله علی الاشتراك مالك اولدقلری عرصه‌ده عمروك اذنسز بعض اشجار غرس ايلسه عمرو عرصه‌يی حاكمه قسمت ايتدروب كندی حصه‌سنده واقع اولان اشجاری زيده قلع ايتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فی عمارة المشترك

زيد عمرو ايله علی الاشتراك مالك اولدقلری سفينه‌يی اذن حاكم يوغيكن عمروك اذنسز كندی مالندن مرمت ايلسه زيد عمروه مجرد سفينه مشتركا اولمغله صرف ايتديكك نصفنی باكه ضامن اول ديو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد ايله عمروك علی الاشتراك ملكلری اولان سفينه تعميره محتاج اولدقده زيد عمروه مالكدن تعمير ايله مصرفك حصه‌می ويره‌يم ديدكده عمرو دخی مالندن قدر معروف شو قدر آقچه صرف ايدوب سفينه‌يی تعمير ايلسه عمرو صرف ايتديكی قدردن زيدك حصه‌سنی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد ايله عمروك علی الاشتراك مالك اولدقلری دكرمنك بعض آلاتی بوزيلوب تعميره محتاج اولدقده زيد عمروه كل تعمير ايده‌لم ديو تكليف ايدوب عمرو ابا ايتمكله زيد اذن حاكم ايله مالندن قدر معروف شو قدر آقچه صرف ايدوب تعمير ايلسه زيد صرف ايتديكنی دكرمنك غله‌سندن استيفا ايدنجيه دك عمروی غله‌يه مداخله ايتدرمامكه قادر اولورمی الجواب اولور

زيدك كبيره قزلری هند و زينب ايله علی الاشتراك مالك اولدقلری منزل تعميره محتاج اولدقده زيد اذن حاكم يوغيكن مزبوره‌لرك اذنلرسز منزل مزبوری مالی ايله تعمير ايلسه صرف ايتديكندن هند و زينبك حصه‌لرينی مزبوره‌لردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی ضمان احد الشريكين وعدمه

زيد شركت عنان ايله شريكی اولان عمرو مال شركتدن شو قدر آقچه‌يی كندی مصارفنه صرف ايله اتلاف ايلسه زيد مبلغ مزبوردن حصه‌سنی عمروه تضمينه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد عمرو ايله علی الاشتراك مالك اولدقلری امتعه‌دن حصه‌سنی بكره بيع ايتدكده عمروك

ولو اشتركا شركة عنان على ان يبيعا بالنقد والنسيئة ثم نهى احدهما صاحبه عن البيع نسيئة صح النهي كذا قال الفقيه ابو الليث من الخلاصة

والتقييد بالنقد صحيح حتى لو قال لا تبع بالنسيئة اختلف فيها المتأخرون بعضهم جوزوا ذلك قاضيخان

والشركة ضربان شركة املاك وشركة عقد فشركة الاملاك العين يرثها رجلان او يشتريانها فلا يجوز لاحدهما ان يتصرف في نصيب الاخر الا باذنه وكل واحد منهما في نصيب صاحبه كالاجنبي من الهداية

وفي اجناس الناطفي في استعمال العبد المشترك بغير اذن شريكه روايتان في رواية هشام عن محمد رحمه الله يصير غاصبا وفي رواية ابن رستم عنه لا يصير غاصبا وفي الدابة المشتركة يصير غاصبا في الروايتين من العمادية

قال في مجموع النوازل الصحيح رواية ابن رستم من المحل المزبور

لو بنى احدهما بلا اذن شريكه لا يرجع على شريكه جامع الفصولين

وفي الارض المشتركة اذا بنى احدهما فقال له صاحبه ارفع بناءك فان القاضي يقسم الارض بينهما فما وقع من البناء في نصيب الذي لم يبن فعليه ان يرفع ويأخذ البناء بالقيمة او ابن صاحبه بنائك قاضيخان

الدار المشتركة اذا استرمت فانفق احدهما في مرمتها بغير امر صاحبه او بغير امر القاضي فهو متطوع من نفقات الخلاصة

وفي فتاوى الفضلي عن محمد رحمه الله طاحونة بين شريكين انفق احدهما في مرمتها بغير اذن شريكه لا يكون متطوعا لانه لا يتوصل الى الانتفاع بنصيب نفسه الا بذلك من حيطان الذخيرة البرهانية

قال بعضهم القاضي يأذن باذن غيره الى الانفاق عليهم ثم يمنع صاحبه عن الانتفاع به حتى يؤدي حصته والفتوى على هذا القول ورد او سقط الفصل الاول من حيطان قاضيخان

انفق احدهما في طاحونة عمارة مشتركة لم يكن متطوعا بخلاف ما اذا انفق على عبد مشترك او ادى خراج كرم مشترك حيث يكون متطوعا منية المفتي

وكل اجنبي في قسط صاحبه حتى لا يجوز له ان يتصرف الا باذنه كالغير من الاجانب من شركة معين المفتي

كل من بنى في دار غيره بامره فالبناء لآمره ولو بنى لنفسه بلا امره فهو له وله رفعه الا ان يضر بالبناء فيمنع ولو بنى لرب الارض بلا امره ينبغي ان يكون متبرعا كما مر من احكام العمادية

وهو امين في المال فيقبل قوله في الدفع لشريكه ولو بعد موته ويضمن بالتعدي كما يضمن الشريك بموته مجهلا نصيب صاحبه من تنوير الابصار

حصه‌سنی وفی تقنولا بکره بیع و تسلیم ایله استهلاک ایلسه عمرو حصه‌سن زیده تقمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی بارکیری عمروک اذنسز بکره اعاره و تسلیم ایدوب بعده بارکیر بکرک یدنده هلاک اولسه عمرو بارکیردن حصه‌سنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی سفینه‌یی عمروک اذنسز بکره ایجار و تسلیم ایدوب بکر دخی اول سفینه ایله سفر ایتدکده سفینه دریاده هلاک اولسه عمرو سفینه‌دن حصه‌سن تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی سفینه‌یی عمروک اذنسز کوتوروب بر بلده‌یه کیدر ایکن دریاده فورطونه ظهور ایدوب سفینه باتوب هلاک اولسه عمرو سفینه‌دن حصه‌سن زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو و صغیر ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی سفینه‌یی وصی بکرک اذنسز کوتوروب بر بلده‌یه کیدر ایکن سفینه فورتنه‌دن باتوب هلاک اولسه بکر سفینه‌دن صغیرک حصه‌سنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک شرکت عنان ایله شریکی اولان عمرو زیدک اذنسز مال شرکتدن شو قدر اقچه‌یی بکره قرض ویروب بعده بکر مفلسا فوت اولوب مبلغ مزبور ضایع اولسه زید مبلغ مزبوردن حصه‌سنی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک شرکت عنان ایله شریکی عمرو مال شرکتدن بر متاع بیع ایچون بر بلده‌یه کوتورمک مراد ایتدکده زید عمروی اول بلده‌یی تجاوز ایتمه دیو نهی ایدوب بعده عمرو زیدک اذنسز متاع مزبوری بلده مزبوره‌یی تجاوز ایدوب بغداده آخر بلده‌یه کیدرکن متاع مزبور سرقه اولنوب ضایع اولسه زید متاع مزبوردن حصه‌سن عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید و عمرو ایله شرکت عنان ایله شریکلر ایکن زید عمروک اذنی ایله مال شرکتدن شو قدر اقچه ایله تجارت ایتدکده زیدک تعدی و تقصیری اولمقسزین مال شرکته ضرر ترتب ایلسه زید عمروه ضرری مالمزده کوره چکلم دیرکن عمرو راضی اولمیوب جمله ضرری سن چکک دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولمز

عنانا شریکلر اولان زید و عمرو مال شرکتدن متاعلر بوروب بعده زید و عمرو فسخ عقد ایدوب لکن متاع اقتسام ایتمیوب متاع عمروک یدنده ایکن زید متاع عمروک اذنسز الوب آخر دیاره کوتوروب بعده زید اول دیارده فوت اولمغله متاع ضایع اولسه عمرو متاع ضایع اولدیغی متاعدن حصه‌سن زیدک ترکه‌سندن تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله شرکت عنان ایله شریکلر ایکن زید مال شرکتدن بر قاچ قوللی عمروک اذنیله قبض ایتدکده اول قوللر زیدک تعدی و تقصیری اولمقسزین ابق ایدوب ضایع اولسه

ولکل واحد من شریکی العنان ان یبیع و یودع الی غیره مضاربة وان یوکل غیره بالبیع والشراء ولا یملک الاعارة والمستبضع لا یملک شیئا من ذلک لانه بمنزلة المودع فاضیخان

ولکل من هذین الشریکین ان یبضع و یودع و یضارب و یوکل والمال فی یده امانة من شرکة الدرر

وفی اجناس الناطفی فی استعمال العبد المشترک بغیر اذن شریکه روایتان فی روایة هشام عن محمد رحمه الله یصیر غاصبا و فی روایة ابن رستم عنه لا یصیر غاصبا و فی الدابة المشترکة یصیر غاصبا علی الروایتین و قد مر هذه المسائل فی مسائل النوع فی غصب الشایع من ضمانات العمادیة فی ضمان احد الشریکین

والتقیید بالمکان صحیح حتی لو قال احد الشریکین لصاحبه اخرج الی خوارزم ولا تجاوز فجاوز فهلک ضمن حصة شریکه من البزازیة

لیس لاحد الشریکین ان یسافر بالمال بغیر اذن شریکه ولیسا فرو هلک لا یضمن فیما لا حمل ولا مؤنة والربح بینهما ولو قال احد الشریکین للاخر لا تجاوز الینا بور فجاوز و هلک ضمن حصة شریکه من خزانة الفتاوی فی الشرکة

نهی احدهما شریکه عن الخروج دفع بیع النسیئة جاز لیس لاحدهما السفر بغیر اذن الاخر فان سافر فهلک لم یضمنه فیما لا حمل ولا مؤنة والربح بینهما من الاشباه

عمرو مجرد

عمرو بجرده قولدیغی کیده ایان ایمدی زید اول قولدن حصه‌سنی زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو تجاراتدن بر نوع مخصوصده عقد شرکت عنان ایدوب کلدکده زید عمروک
اولمش تجارتی جنسندن اولمیان بر قواش اشترا ایدوب ثمنی اولان شو قدر اقچه‌یی
مال شرکتدن ادا ایدوب بعده قول زیدک یدنده ایان اولسه عمرو مبلغ مزبوردن حصه‌سنی
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وعمرو تجاراتدن هر نوعله تجارت ایتمک اوزره عقد شرکت عنان ایتدکلرنده
زید عمروک اذنیله مال شرکت ایله تجارت ایچون اوچ پاره سفینه اشترا ایدوب مال شرکت ایله اربه
اشترا ایدوب بیع ایتدکده زیدک تعدی و تقصیری اولمقسزین مال شرکته ضرر ترتب ایلسه زید عمرو چاری
باس مالی وار دیکور دیکدم ویرکن عمرو راضی اولمیوب زیده تجردن ساکه اربه اشترا ایله بو
تقبیح ایتمامکله جمله ضرر رسن مالکدن جکنی یکه قادر اولورمی الجواب اولماز

کتاب الوقف

زید ملک عرصه‌سنده جامع بنا ایدوب طریقی ایله ملکندن افراز ایدوب صلوته اذن
ویرمکله الجمله جماعت ایله اداء صلوة اولنسه وقف لازم اولورمی
الجواب اولور

زید صحتنده ملک عرصه‌سی اوزرینه مسجد بنا ایدوب طریقی ایله ملکندن افراز
ایدوب صلوته اذن ویرمکله الجمله جماعتله اداء صلوة اولنوب بعده تسجیل
بولنمدین فوت اولسه ورثه‌سی مسجدی شرعی میراثه ادخاله قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

برقریه‌ده جواز صلوة جمعه موجود اولمیوب لکن بلماکله قریه مزبوره‌ده جامع بنا
ایلسه ارجالا زید واقف اولدیغی جامعی رای حاکم ایله جامع منبرینی قلع ایدوب
مسجد ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صحتنده ملک منزلنی بر جهت معلومه‌یه وقف وتسلیم الی المتولی ایدوب وقفیه
تحریر اولنمقدن بعده فوت اولسه ورثه‌سی مجرد وقفیه‌ده معتاد اوزره وقفندن
رجوع ومخاصمه بعده وقفک لزومنه حکم تحریر اولنمامغله وقفی طوتمازز
دیو منزل مزبوری میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید صحتنده ملک منزلنی بر جهته وقف ایدوب بعده تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی
بولنمدین زید فوت اولوب ورثه‌سی متولی ایله قاضی‌یه مرافعه اولدقلرنده
قاضی امام ابو یوسف قولی اوزرینه وقفیته حکم ایلسه وقف مزبور لازم اولورمی
الجواب اولور

زید صحتنده بر عقارینی وقف وتولیت وغله‌سنی اولادینه و اولاد اولادینه و نسله
بعد الانقراض غله‌سی فقرایه شرط ایتدکدنصکره تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولنمدین
زید فوت اولوب اولادندن ایکی قزی یدنده ورثه‌سی سایر ورثه‌سم ترک ایتمکله

وفي الخلاصة ومشايخ بلخ يفتون بقول ابي يوسف وفي فتح القدير قول ابي يوسف اوجه
عند المحققين وفي المنية الفتوى على قول ابي يوسف وهذا قول مشايخ بلخ واما البخاريون
فاخذوا بقول محمد — من وقف البحر الرائق

عمل

شريكان شركة عنان اشتريا امتعة ثم قال احدهما لصاحبه لا اعمل معك بالشركة فغاب فباع الحاضر الامتعة فالحاصل للعامل وهو ضامن من قيمة نصيب شريكه لان قوله لا اعمل معك بالشركة بمنزلة قوله فسختك الشركة واحد الشريكين اذا فسخ الشركة ومال الشركة امتعة قالوا يصح فسخه وفي المضاربة بعد ما صار الا انه عروضا لا يصح فسخه — من شركة الخانية

شريك العنان اذا سافر بمال الشركة صح ذلك منه في الصحيح في قول ابي حنيفة رحمه الله ومحمد رحمه الله وكذا المستبضع والمضارب والمودع وعن ابي حنيفة رحمه الله في رواية ليس لشريك العنان والمضارب ان يسافر وهو قول ابي يوسف رحمه الله وعن ابي حنيفة رحمه الله في رواية فرق بين السفر والقرب وعنه في رواية يجوز المسافرة بلا حمل له ولا مؤنة ولا يجوز بماله حمل ومؤنة — قاضيخان

قول المتعارف في ديارنا وقف البناء بدون الارض وكذا وقف الاشجار بدونها فينبغي الافتاء بالصحة لانه منقول عنه تعامل لا سيما الحكم به من القضاة العلماء كثير مشهور وبه جزم شيخ الاسلام سراج الدين في فتاواه — من منح الغفار

ذكر في الواقعات ذكر هلال البصري في وقفه وقف البناء من غير وقف الاصل لم يجز وهو الصحيح وكذا وقف الكردار بدون وقف الارض لا يجوز وهو المختار لان الكردار والبناء منقول ووقفهما غير متعارف وان كان اصل البقعة موقوفة على جهة قربة اخرى اختلف المشايخ فيه قال بعضهم لا يجوز لان جهة القربة اذا اختلف لا يصير البناء تبعا للبقعة فاشبهها اذا كانت البقعة له قال بعضهم يجوز لان جهات القربة وان اختلف فاصل القربة يجمعها واختلاف الجهة لا يوجب اختلاف الحكم بعد اتفاق اصل القربة هذا كما قلنا في سبعة نفر ذبحوا بقرة او بدنة ونوى بعضهم الاضحية وبعضهم هدي المتعة او البغي وبعضهم جزاء الصيد وبعضهم التطوع جاز لان اصل القربات واحد ومثله لو نوى بعضهم اللحم لا يجوز كذا هاهنا اما اذا وقف البناء على الجهة كانت البقعة وقفا عليها يجوز بالاتفاق ويصير تبعا للبقعة كقوله وقف البناء والعرصة جميعا على جهة واحدة واما اذا غرس شجرة ووقفها ان غرسها في ارض غير موقوفة فلا يخلو اما ان وقفها بموضعها من الارض صح تبعا للارض بحكم الاتصال وان وقفها دون اصلها لم يصح وان كانت في ارض موقوفة فوقفها على تلك الجهة جاز كما في البناء وان وقفها على جهة اخرى فهو على الاختلاف الذي مر وهذا لان الشجرة بمنزلة البناء من حيث ان قيامها بالارض فهي تبع بحكم الاتصال كالبناء — من وقف الذخيرة في الفصل الثالث

والحاصل ان قول الهلال اذا اشترط في الوقف وقفا شرطا يمنع التأبيد لا يصح الوقف — من وقف الخانية

وذكر في موضع اخر في فتاوى قاضيخان اذا بنى قنطرة للمسلمين جاز ولا يكون بناؤه ميراثا ثم ذكر انه انما خص البناء بذلك لان العادة ان يتخذ على جنبي النهر العام يعني وذلك غير مملوك له ثم قال وهذه المسئلة دليل على جواز وقف البناء بدون الاصل وفيه تفصيل فليراجع كذا في الدرر نقلا عن الثاني — فتح القدير

سائر ورثه اول عقاری میراثا اوخال مراد ایدوب هند حاکمه مرافعه اولدقده
حاکم امام ابی یوسف قولی اوزره اول عقارک وقفیته حکم ایلمیه سائر ورثه
راضی اولمیوب اول عقاری میراثا اوخاله قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

رجل وقف عقارا فی صحته ثم مات قبل التسلیم الی المتولی وقبل الحکم بلزومه
فباعه وارثه زید من عمرو وسلمه ثم ذهبا الی القاضی وقال زید بعت ملکی و
لم یذکر وقفیته فکتب القاضی صک البیع غیر عالم بوقفیته ثم ثبت وقفیته وبطلان
البیع علی قول ابی یوسف فهل یلزم الوقف ویبطل البیع ام لا الجواب
نعم یلزم الوقف ویبطل البیع

هند ملکی منزلنی بر جهته وقف ایدوب لکن تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی
بولنماسه هند فقیره اولمغله وقفندن رجوع ایدوب حاکمه فسخ ایتدررجک
منزل مزبوری ملکیت اوزره ضبطه قادره اولورمی الجواب اولور

زید فوتمدنصکره منزلم مدینه فقراسنه وقف اولسون دیو وصیت ایتدکدنصکره
زید رجوع ایدوب منزل مزبوری بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صحتنده بر عقارینی بر جهته وقف ایدوب بعده تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولنمدن
زید چوق ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک وارثلری وقفی
حاکمه فسخ ایتدررجک عقاری قسمت غرماده اوخاله قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید صحتنده ملکی منزلنی وقف وسکناسنی قزی هند وزینبه شرط ایدوب بعده
تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولنمدن زید فوت اولسه ورثه سی وقفی حاکمه
فسخ ایتدررجک منزل مزبوری میراثا اوخاله قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

هند زینب ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی منزلدن حصه شایعه سنی بر جهته وقف
ایدوب لکن تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولنماسه هند رجوع ایدوب وقفی حاکمه
فسخ ایتدررجک حصه مرقومه‌یی ملکیت اوزره ضبط ایدوب بیعه
قادره اولورمی الجواب اولور

زید یری مقاطعه لو ارض میری وکردی ملکی اولان باغنک کرومنی وقف
وغله سنی اولا عمروه بعده عمروک اولادینه واولاد اولادینه شرط ایدوب
لکن تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولنمدن زید فوت اولوب اوغلی عمرو وقزی
هند ترک ایلسه هند زید حاکم ایله کرومی میراثا اوخاله قادره
اولورمی الجواب اولور

بلازک وقفی متعارف اولان بلده‌ده ایسه‌دن هند ملکی بلازکنی بر جهته وقف ایدوب
لکن تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولنماسه هند رجوع ایدوب بلازکی ملکیت اوزره ضبطه

وعنهما الوقف حبس العین علی حکم ملک الله تعالی فیه کان له حق التملک فلما ازال الواقف حق تملکه یزول ملکه عنه الی الله تعالی علی وجه تعود منفعته الی العباد فیلزمه ولا یباع الوقف ولا یوهب ولا یورث فصار بمنزلة المسجد من وقف مختارات النوازل

وذکر شمس الاسلام افتقر الواقف واحتاج الی الوقف یرفع الی الحاکم حتی یفسخ ان لم یکن مسجلا وهو ظاهر علی مذهب الامام فاما علی مذهبهما فیصح البیع الیها لو نوعه فی فصل مجتهد من وقف البزازیه فی المقدمة کذا فی الخلاصة

رجل وقف عقاره علی اولاده ثم باع هل یصح هذا البیع قال نعم لان الوقف لم یکن صحیحا من وقف فتاوی الخیریه

قوله ومشایخ قضی بجوازه الا صحیح وقف المشاع اذا قضی بصحته لانه اتفاقا فی فصل مجتهد فیه والاختلاف فیه وانما الخلاف فیما یحتمل القسمة قبل القضاء واطلق القاضی فی قسم الحنفی وغیره فان الحنفی المقلدان یحکم بصحة وقف المشاع وبطلانه اختلاف الترجیح واذا کان فی المسئلة قولان مصححان فانه یجوز القضاء والافتاء باحدهما کما صحح من وقف البحر الرائق اختلاف الترجیح مذکور فی الفتح والدرر وغیرهما

سئل هل وقف البناء والغرس دون الارض اجاب المفتی علی صحته ذلک مجموعه قدری افندی نقلا عن قارئ الهدایه

قادر اولورلرمى الجواب اولور زيد بر مقدار كتابلرينى بر جهته وقف ايدوب
بعده تسليم الى المتولى و تسجيل شرعى اولنمدين زيد فوت اولسه ورثه سى اول كتابلرى
ميراثه ادخاله قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

زيد بر قزغانى بر جهته وقف ايدوب بعده تسليم الى المتولى و تسجيل شرعى اولنمدين
زيد فوت اولسه ورثه سى اول قزغانى ميراثه ادخاله قادر
اولورلرمى الجواب اولورلر

زيد شو قدر آقچه سنى بر جهته وقف ايدوب لكن تسليم الى المتولى و تسجيل شرعى اولنمامشكن
زيد وقفندن رجوع ايدوب مبلغ مزبورى مصارفنه صرفه قادر
اولورمى الجواب اولور

زيد بر مدرسه بنا ايتدكده حجراتنده اولان طلبه يه و مدرسه نك مدرسنه ملك
خانمك غله سندن شو قدر آقچه ويريلوب غيرى كسنه يه ويريلماسه تحجير ديو بله ذكر ايله
خان مزبور وقف اولمش اولورمى الجواب اولماز

زيد فلان نام منزله كيررسه منزلم فلان جهته وقف اولسون ديوب بعده زيدك
منزلنه كيررسه بو مرتبه ايله منزل وقف اولمش اولورمى الجواب اولماز

فيما يصح وقفه ومالا يصح

پادشاه اسلام مد الله ظله على مفارق الانام حضرتلرى اراضى اميريه دن بر مقدار
اراضى معينه يى بر مدرسه نك مصالحنه وقف ايلمك جائزمى
اولورمى الجواب اولور

زيد اراضى اميريه دن متصرف اولدوغى يرى طرف سلطنتدن تمليك صحيح ايله
اولندقده زيد اول يرى بر جهته وقف ايلسه صحيح
اولورمى الجواب اولور

سلاطين ماضيه دن زيد بر مملكتى عنوة فتح ايتدكده اراضيسندن بر مقدارينى
عمرويه تمليك صحيح ايله تمليك ايدوب عمرو دخى اول مقدارى بر جهته وقف ايتسه
صحيح اولورمى الجواب اولور

سلاطين ماضيه دن زيد بر مملكتى عنوة فتح ايتدكده اراضيسندن بر مقدارينى
عمرويه تمليك صحيح ايله تمليك ايدوب عمرو دخى اول اراضى يى صحتنده بر جهته وقف
و تسليم الى المتولى و تسجيل شرعى ايتدكدن صكره عمرو فوت اولوب اراضى
مزبوره وقفيتى اوزره ضبط اولنوركن عمروك نسلندن بعض كمسنه لر دفع لغويله
ديو اراضى مزبوره يه مداخله يه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد بر وقف عرصه اوزرينه اذن متولى و كندو ماليله تفضيجون بعض ابنيه احداث
ايدوب بعده اول ابنيه يى بر جهته اخرايه وقف ايلسه وقف
مزبور صحيح اولورمى الجواب حكم حاكم ايله اولور

زيد تحت اجاره سنده اولان وقف عرصه اوزرينه اذن متولى و كندو ماليله

واختلف المشايخ فى وقف الكتب جوزه الفقيه ابو الليث وعليه الفتوى
قاضيخان

وعن زفر رحمه الله اذا وقف الدراهم او الطعام وما يكال وما يوزن يجوز مجموعه قدرى افندى نقلا عن قاضيخان
واما وقف الدراهم والدنانير والطعام لا يجوز عند الائمة الاربعة الا على رواية الانصارى كذا فى الخلاصه وكذا فى فتاوى العدلية نقلا عن الخلاصه
وعن زفر رحمه الله رجل وقف الدراهم والطعام او ما يكال او يوزن قال يجوز قيل له كيف يكون قال يدفع الدراهم مضاربة ثم يتصدق بفضلها على الوجه الذى وقف عليه وما يكال ويوزن يباع ويدفع ثمنه مضاربة والبضاعة كالدراهم من وقف الخانية
وفى وقف المنقول فيه تمامه كذا فى الدرر

لو وقف السلطان من بيت المال لمصلحة عمت يجوز ويؤجر مثل البيت من قاضيخان قال لو وقف السلطان من بيت مال المسلمين على مصلحة عامة للمسلمين جاز الوقف من شرح المنظومة الوهبانية لابن الشحنة فى الوقف
وكذا ما وقفه بعض السلاطين من القرى والمزارع لمصالح ما بنوا من الجوامع والمدارس والعمارات وغيرها مع بقاء رقبة الارض فى ايدى الرعايا لا يكون وقفا وان اعتقد كثير من اهل الزمان انها وقف بل يكون خراجها مصروفا الى بعض المصارف بتعيين السلطان
من رساله مرحوم بركلى افندى
عليه رحمة ربه القدير الدائم

تغنیجون بنا ایتدیکی شیرلک بناسی عرصه متولیسی اذنسز مرهبا خرابه وقف الیه صحیح اولورمی **الجواب** حکم حاکم ایله اولور

زید عرصه سی مقاطعه لو ارض میری و بناسی ملکی اولان دکانک بناسنی برجهتله وقف و تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی ایتدرسه وقف مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولور

زید مقاطعه ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولی ایله کندو مالیله تغنیجون غرس ایتدیکی اشجاری جهت اخرایه وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی **الجواب** حکم حاکم ایله اولور

زید طاپو و مقاطعه ایله تصرفنده اولان ارض میری اوزرینه صاحب ارضک اذنیله ملک اشجاری غرس ایتدیکدن صکره زید اول اشجاری برجهته وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی **الجواب** حکم حاکم ایله اولور

زید قریه ده بغچه سنی عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولوب قابل قسمت اولمیان حصه شایعه سنی برجهته وقف ایدوب تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایتدرسه وقف مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولور

قیون وقفی متعارف اولان بلده اهالیسندن زید شو قدر قیون سنی ملک باغچه وقف و غله سنی بر تکیه نک فقراسنه شرط ایدوب تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایتدرسه کدنصکره زید نادم اولوب رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

اینک وقفی متعارف اولمیان بلده اهالیسندن زید اینکلری برجهته وقف ایتدکدنصکره زید فوت اولسه ورثه سی اینکلری میراثه اوخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

قول و جاریه وقفی متعارف اولمیان بلده اهالیسندن زید قوللرینی و جاریه لرینی برجهته وقف ایتدکده زید فوت اولسه ورثه سی قوللری و جاریه لری میراثه اوخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید صحتنده ملک کتابلرینی وقف و تسلیم متولی ایدوب تسجیل شرعی ایتدکدنصکره زید فوت اولسه قزلری وقف مزبوری طوتمیوب تملکه قادره اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید شو قدر اقچه سنی برجهته وقف و تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایتدکدنصکره زید نادم اولوب وقفندن رجوعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ذمتنده اولان اقچه سنی برجهته وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید صحتنده شو قدر اقچه سنی برجهته وقف و تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی ایتدرکده زید فوت اولوب ورثه سی مبلغ مزبوری متولیدن الالر متولی مبلغ مزبوری ورثه دن شرعا المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

وقف المشاع جائز عند ابی حنیفة رحمه الله لان القسمة من تمام القبض والقبض عنده لیس بشرط وکذا تتمته وقال محمد لا یجوز لان اصل القبض عنده شرط فکذا ما یتم به وهذا فیما یحتمل القسمة فیجوز مع الشیوع عند محمد رحمه الله ایضا من وقف الهدایة

وصح وقف العقار معزه والکره وسائر ... فحکم بجوازه ای جواز الوقف فیه لان قضاء القاضی یرفع الخلاف فی المجتهدات علی ما بیناه من وقف الزیلعی نقله البحر الرائق

سئل ابو حنیفة رحمه الله عن وقف البقرة علی الرباط لیشرب من لبنها ابناء السبیل لا یجوز لانه غیر متعارف فی الفضل الثانی من وقف العتابیة

وقف المنقول فیما فیه تعامل یجوز عند محمد والشافعی رحمهما الله تعالی کثیاب الجنازة ونیابها والمر والفاس والقدوم والمراجل والمصاحف انتهی من وقف مختارات النوازل وکذا فی الملتقی الابحر وغیره

زید صحنده

ولو وقف المدیون الصحیح وعلیه دیون تحیط بماله فانه وقفه لازم لا ینقضه ارباب الدیون اذا کان صحیحا لانه لا تعلق لانه لم یتعلق حقهم بالعین من فتح القدیر

قال فاذا صح الوقف لم یجز بیعه من وقف الهدایة

ذکر الانصاری والخصاف فی وقفه لو شرط ان یبیعه ویصرف الی باب من ابواب البر فالوقف باطل نوبرزاده

والحاصل ان قول الهلال اذا شرط فی الوقف شرطا یمنع التأبید لا یصح الوقف من وقف الخانیة

زید صحتنده شو قدر بیک غروشنی بر جهته وقف وتسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی ایدردکده زید مرض موتنده مالمدن بشیوز غروش فقرایه وقف اولنوب معدما وقف ایلدیکیم نقوده ضم اولنه دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولسه ثلث بشیوز غروشه عدل ایکن ورثه سی وصیته طوتمغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید صحتنده جمله مالنی وعقاراتنی بر جهته وقف وتسلیم متولی وتسجیل شرعی ایتدکدنصکره زیدک دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زوجه سی هند ایله سائر دائنلری وقفی طوتمازز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بر قصبه ده چشمه بنا ایدرار اولدقده اول چشمه نک کرسندن اهالیدن عمروک منزلنده اولان چشمه سنه بر مقدار صو جریان ایتمک اوزره چشمه نک کرسندن مجری تعیین ایدوب چشمه لی وجه محرر اوزره بنا و وقف ایدوب قصبه نک خارجندن کسک ایله کتوردیکی صویی چشمه یه اجرا ایدوب تعیین ایتدیکی اوزره بر قاج ای اقتدقدنصکره زید فوت اولسه ورثه سی عمروک چشمه سنه جریان ایدن صو اریا بزه انتقال ایلدی بز اول صویی عمروک چشمه سنه اجرا ایتدرمیوز منزلمزه اجرا ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هندک منزلنی بر جهته وقف ایدوب وقفیه یازدردقده وقفیه سنده منزلک غله سی نفسمه فوتمدنصکره زوجم زیده بعده اولادینه واولاد اولادینه مشروطه اولوب بعد الانقراض منزل مزبور بیع اولنوب ثمنی مدینه فقراسنه صرف اولنه دیو یازدروب شرط مزبور ایله وقف ایتدکدنصکره هند رجوع ایدوب منزل مرقومی عمروه بیع وتسلیم ایلسه حالا هند وجه محرر اوزره وقف ایتمش ایدیم دیو بیعی فسخ ایدوب منزل مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند ملکی منزلنی وقف وتسجیل ایدوب وقفیه یازدردقده اول وقفیه ده منزلک سکناسی اول نفسمه فوتمدنصکره زیده بعده وفاتنه اولادینه واولاد اولادینه مشروطه اولوب بعد الانقراض منزل بیع وثمنی استرباح اولنوب ربحی وجوه خیره صرف اولنه دیو یازدردقده هند وقف مزبوردن رجوع ومنزل مزبوری عمروه بیع وتسلیم ایدوب بعده هند فوت اولسه زید وجه محرر اوزره هند وقف ایتمش ایدی دیو منزلی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی هندک وجه محرر اوزره وقفنه بنا منزلی هنده حکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجت معتبره اولورمی الجواب اولماز

هند منزلنی وقف ایتدکده حیاتنده اولدقجه کندیسنک اولوب بعده وفاتنده عتیقه سی زینب بعدها اولادینه بعد الانقراض مدینه منوره متولیسی بیع ایدوب ثمنی مدینه فقراسنه صرف ایلیه دیو شرط ایدوب بو وجه اوزره هند فوت اولدقدنصکره زینب دخی فوت اولوب لا عن عقب اولسه ثلث مساعد اولمغله مدینه متولیسی وصیتی تنفیذ ایچون منزل مزبوری ثمن مثلی ایله بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی وقف ایندکده حیاتنده اولدقجه کندی ساکن اولوب بعد وفاته زوجه‌سی هند بعدها اولادی ساکن اولوب بعد الانقراض مدینه متولیلری بیع ایدوب ثمنی مدینه فقراسنه صرف ایلیه دیو شرط ایدوب بو اثناده زید فوت اولدقده هند دخی فوت اولوب اولادی منقرض اولدقده ثلث مساعد اولمغله مدینه متولیلری وصیتی تنفیذ ایچون منزلی ثمن مثلیله عمروه بیع و تسلیم ایدوب عمرو دخی بر جهته وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

في وقف المريض

هند مرض موتنده بعض اشیاسنی بر جهته وقف ایدوب بعده و بولنه ترکه‌سنده زید اولدیغی حالده فوت اولسه ایندی وقفی طوتمازز دیو اشیاء مزبوره‌یی قسمت و اوخاله قادر اولورمی الجواب اولورلر

زید مرض موتنده ملک منزلنی بر جهته وقف و تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایندکده زید فوت اولوب ثلث مساعد اولمامغله ورثه‌سی ثلثدن زیاده اولان مقداره وقفی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید مرض موتنده ملک منزلنی بر جهته وقف و تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایندکده زید فوت اولوب ثلث مساعد اولسه ورثه‌سی وقفی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده بر قاچ کیسه‌لرده متروکنده اولان شو قدر اقچه‌سنی بر جهته وقف ایدوب بعده مبلغ مزبوری اول کیسه‌لرک متروکنده ایکن زید فوت اولسه ورثه‌سی مبلغ مزبوری میراثا اوخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

في وقف الصغير

اوون یاشنده اولان هند صغیره بعض املاکنی بر جهته وقف ایندکده فوت اولسه ورثه‌سی املاک مزبوره‌یی میراثا اوخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

في وقف الفضولي

زید صغیرک ملک منزلنی اناسی هند تغلبا ضبط ایدوب بر جهته وقف ایلسه صغیر بالغ اولدقده منزل مزبوری ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زیدک ملک منزلنی زیدک اذنسز بر جهته وقف ایدوب بعده زید مجیز اولمدین فوت اولسه وقف مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

زید زوجه‌سی هند ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی منزلی هندک اذنسز بر جهته وقف و تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایندرسه هند حصه‌سنده وقفی طوتمیوب منزلدن حصه‌سنی ضبطه قادره اولورمی الجواب اولور

زیدک عبد مأذونی عمرو الکنده ایدیکی اقچه ایله بر باغچه اشترا ایتدکده عمرو اول باغچه‌یی ملکیت اوزره ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک عبد مکاتبی عمرو کسب ایندیکی مال ایله اشترا ایتدیکی منزلی مرتدک

اوذنسز

وتبقى وقف داره وعليه ديون تحيط بماله ينقض الوقف ويباع من جامع الفصولين في احكام المرضى

امرأة وقفت منزلا في مرضها على بناتها فاذا انقرضن فعلى مصالح المسجد ثم ماتت من مرضها ذلك وخلفت بنتين واختا والارث لا ترضى بهذا الوقف والمنزل لا يخرج من الثلث يبطل قال الشيخ الامام الزاهد جاز الوقف بقدر الثلث ويبطل فيما زاد على الثلث فان ماتتا صرف الغلة الى الجهة الموقوفة من وقف قاضيخان

رجل وقف ارض غيره فاجازه المالك جاز الوقف عندنا خلافا الشافعي بناء على تصرف جواز الفضولي موقوف عندنا باطل عنده اسعاف فبناء يبطل الوقف كذا في الخانية

ولو استحق نصف ما وقفه وقضى به للمستحق يستمر الباقي وقفا عند ابي يوسف خلافا لمحمد مجموعة نقلا عن الكشاف

سئل اذا وقف الذمی وقفا على الكنيسة او البيعة هل يجوز اجاب الوقف باطل ويجوز بيعه ويورث عنه وكذا ان وقف على الرهبان والقسيسين وان وقف على فقراء النصارى جاز
قارئ الهداية

... نه برجهته وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

فی وقف الذمی

زید ذمی ملک منزلنی وقف وسکناسنی فقراء رهبانه شرط ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید ذمی صحتنده ملک منزلنی دباغخانه برکنیسه‌یه وقف ایدوب بعده بلا وارث فوت اولدقده امین بیت المال منزلی دباغخانه‌یی بیت المال ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده امین بیت المال ایچون ضبط ایتدکده اول کنیسه‌نک رهبانلری زید مزبوره وقف ایلدی دیو مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی بر مناستر فقراسنه شو قدر اقچه‌یی وقف ایدوب تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایتدردکده زید فوت اولسه ورثه‌سی وقف مزبوری طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند نصرانیه مرض موتنده ملک عرصه‌سنی وقف وغله‌سنی زید نصرانی‌یه بعده اولادینه بعد الانقراض قدسده ساکن نصاری فقراسنه شرط ایدوب تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایتدردکدنصکره هند فوت اولسه ثلث مساعد اولسه ورثه‌سی وقفی طوتوب عرصه‌یی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فیما یتعلق بالشرط

زید وقف ایتدیکی معمول بچاسنده [illegible] غله‌سنک منصفنی بنا ایلدیکی مسجدک خدامینه شرط ایلدم دیو یازوب لکن نه وجهله تصرف ایده‌جکلری تعیین اولنمامش اولسه مسجدک خدامی غله‌نک نصفنه نه وجهله متصرف اولورلر الجواب برابر

زید وکالتنامه وقف غله‌سنی فقرایه شرط ایلسه غله مزبوره زیدک اغنیا اولان اقرباسنه صرف اولنمق جائز اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی وقف وسکناسنی الجق بر مؤذنی اولان بر جامعک مؤذننه شرط ایدوب اول جامعک مؤذنی عمرو شرط واقف اوزره ساکن ایکن بر مؤذنلک دخی احداث اولنوب بکر مؤذن ثانی نصب اولنسه بکر منزلک سکناسنده عمروه مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک باغنی وقف وغله‌سنی برجهته شرط ایدوب تسجیل شرعی ایتدکدنصکره تبدیل وتغییر شروطی کندویه دخی [illegible] قومامش اولسه حالا زید رجوع ایدوب غله‌سنی جهت اخرایه شرطه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی وقف وغله‌سنی برجهته وقف وشرط ایدوب تسلیم متولی و تسجیل شرعی ایتدکده تبدیل وتغییر شروطی کندویه قومامسه حالا هند شرط مزبوردن

ولو وقف الذمی داره على بيعة او كنيسة او بيت نار فهو باطل
من المحيط البرهاني

ولو وقف ارضه على الرهبان الذين في بيعة كذا او على القائمين بها كان باطلا بخلاف ما لو وقفها على فقراء بيعة كذا فانه يجوز لكونه قصد الصدقة من وقف التاتارخانية في باب اوقاف اهل الذمة كذا في الخلاصة

ولو شرط الواقف ان ينقص من المعلوم اذا شاء ويزيد ويخرج من شاء ويستبدل به كان ذلك وليس للقيم الا اذا جعل له وان ادخل واخرج مرة فليس له ثانيا الا بشرط من وقف البحر الرائق في شرح قوله وان جعل الواقف غلة الوقف لنفسه
كذا في الاسعاف والدرر

وقف ضيعة على الفقراء وسلمها الى المتولي ثم قال لوصيه اعط من غلتها فلانا كذا وفلانا كذا لم يعتبر لانه من الصواب فجعله لهم باطل لان الوقف بعد التسجيل خرج عن ملكه فلا يعتبر وصيته على التصرف فيه الا اذا شرط في الوقف قبل التسجيل اي يعطي الواقف غلتها الى من شاء
من وقف الدرر

رجوع و غلّه سنی جهت اخرایه شرطه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عقارینی وقف لازم ایله وقف و غلّه سنی اولادینه و اولاد اولادینه بعد انقراضهم بر جامعک امام و مؤذننه شرط ایتدکده تبدیل و تغییر شروطی بیدنده اولسون دیو تبدیل و تغییر شروطی بو وجهله یدنده قویوب بعده زید امام و مؤذننه شرطندن رجوع ایدوب اولادی و اولاد اولادی انقراضندنصکره غلّه سنی داماد عمروه و عمرونک اولادینه شرط ایلسه مرة بعد اخری تبدیل و تغییر شروطی بیدنده قومش دکل ایکن عمروه و اولادینه شرطندن رجوع ایدوب ینه امام و مؤذننه شرط ایتمکه جائز اولورمی **الجواب** اولماز

زید واقف عمروی متولی نصب و تولیتی عمروه شرط ایتدکده تبدیل و تغییر شروطی یدنده قویوب بعده زید رأی حاکم ایله عمروی عزل ایدوب بر بینه بکری نصب ایلسه عمرو زیده معقد ما تولیتی باکه شرط ایتمکله منعزل اولمام دیو تولیتی بکره ضبطدن منعه کندی ضبطه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید اجزاء شریفه تلاوت ایچون شو قدر اقچه وقف و تسجیل ایتدروکده نصب و عزل رتبتی داماد عمروه شرط ایدوب جزءخوانلری نصب و عزلی عمرونک یدنده اوله دیو شرط ایتمکله عمرو مستحق اولان برقاچ کمسنه اجزاءخوان نصب ایلسه اول کمسنه لرک عزلنی ایجاب ایدر حاللری یوغیکن عمرو مزبورلری عزل ایدوب اخر کمسنه لری نصب ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر جامع بنا و وقف ایدوب جامعک مصالحنه بعض عقارات وقف و تسجیل ایتدروکده وقفک تولیتنی اولادینه و اولاد اولادینه شرط ایدوب جامع خرابکن عزل و تغییر و جهاتک توجیهی اولادینک و اولاد اولادینک یدلرنده اوله دیو شرط ایتمکله جامع خراب اولمقلقدن بعض جهات محلوله اولدقده زیدک اولاد اولادندن متولی اولان عمرو شرط واقف اوزره اول جهاته مستحق اولان کمسنه لری عزل ایدوب اخر کمسنه یی نصب ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر زاویه ده شیخ اولنلرکه یدنده اوله دیو شرط ایتمکله زاویه خدمتلرندن بر جهت محلوله اولدقده اول زاویه ده شیخ اولان عمرو شرط واقف اوزره اول جهته مستحق اولان بکره توجیه ایلسه قاضی بن راضی اولمام دیو بکری عزل ایدوب اخر کمسنه یی نصب ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک زاویه سنده ساکن اولان فقرای نقشبندیه یه شرط و وقف عقارک غلّه سنی اولاد واقفدن متولی اولانلر هند خلاف شرط واقف اخر زاویه ده ساکن فقرایه اخرایه منتسب اولانلره فقرایه صرفه قادر اولورلرمی **الجواب** اولماز

اوقاف صحیحه دن بر مزرعه جزءخوان شریف تلاوتنه مشروط او مغله زید شرط واقف اوزره متصرف ایکن بر زاویه یه تکنزاویه واری عمرو خلاف شرط واقف زاویه یه الحاق ایتدروب برات ایتدرسه جزءخوان شریف تلاوتنه مشروط اولدیغی وجهله شرعا اورزه

ولو شرط الزیادة والنقصان والادخال والاخراج کلما بدا له کان ذلک مطلقا غیر مختص بعمره ینتفی الوقف الذی کان علیها یوم موته واما شرط لغیره من ذلک فهو له فلو شرط لنفسه مادام حیا ثم للمتولی غیره صحیح من البحر الرائق

اما مسئلة عزل الواقف المتولی من غیر اشتراطه ان له عزله فقد اختلف فیه الشیخان قال ابو یوسف رحمه الله انه صحیح وعلیه مشی هلال رحمه الله وقاضیه وافتی به مشایخ بلخ وقال محمد رحمه الله غیر صحیح وافتی به مشایخ بخاری واعتمده صاحب الخلاصة والبزازیة فتاوی ابن نجیم

ولو شرط هذه الامور بعضها للمتولی من بعده ولم یشترطها لنفسه جاز لان بعضها مادام حیا لان شرطها بعیره شرطها منه لنفسه اذا مات جاز للمتولی فعل کما شرط له من الاسعاف

الوقف الذي تقادم امره وبات وارثه وبات الشهود والذين يشهدون عليه فهذا على وجهين اما ان يكون له رسوم في ديوان القضاة المعهود عليها
او لم يكن فعلى الاول اذا وقع التنازع فيه اجرى على الرسوم الموجودة في دواوينهم لان ذلك دليل ظاهر وليس ههنا دليل فوقه وفي الوجه الثاني
يجعل موقوفة ومن اثبت في ذلك حقا قضي له به لانه دليل فوقها اصلا فيقدر القضاء اصلا بهذا كله اذا لم يبق ورثة الواقف فان بقي وتنازع
قوم يرجع الى ورثة الواقف في الوجهين جميعا فانه اقروا اشياء يؤخذ باقرارهم لانهم قائمون مقام الواقف فكان الرجوع الى ورثة الواقف اولى فان
تعذر يجعل موقوفا الى قيام الدليل فان تعذر يرجع الى الرسوم
والفتاوى الخانية

ثابت اولمجق عمرو ضبط ایدر میوب شرط واقف اوزره توجیه
اولنمق لازم اولورمی الجواب اولور

مشیخت وقفك اولاده مشروطه اولوب نك مشیختی اجابندن زید اولادن منقرض
اولدقده برات ایدر وكدن صكره واقفك اولادندن اولوب مشیخته مستحق اولان
عمرو ظهور ایلسه مشیخت عمروه توجیه اولنمق لازم اولورمی الجواب اولور

تولیتی واقفك اولادنه مشروطه اولان وقفك تولیتی اجابندن عمرو اولادن منقرض
اولدقده برات ایدر وكدن صكره بكر ظهور ایدوب بن واقفك اولادندنم دیو
ودعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك تولیت بكره توجیه اولنمق لازم
اولورمی الجواب اولور

زید واقف وقفنك تولیتنی اذناسنه شرط ایدوب لكن وقفیه یازلورد قده سهوا
یازلمامغله تولیتی اجابندن عمرو ضبط ایتیجك الان زیدك اذناسندن قرداش اوغلی
بكر ظهور ایدوب تولیتی بكره وجه محرر اوزره مشروطلغنی دعوی ودعاسنی وجه شرعی اوزره
اثبات ایدیجك تولیتی عمرودن ضبط ایتدیرمیوب كندی ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولور

تولیتی واقف عتقاسنه بعدهم عتقاسنك اولادنه مشروطه اولان وقفك
تولیتنه عتقا منقرضلر اولمغله اولاد عتقادن زید متصرف ایكن زید فوت
اولدقده اجابندن عمرو اولادن منقرضلر اولدیغی دیو تولیتی برات ایدروب
بعده بكر ظهور ایدوب بن اولاد عتقادنم دیو دعوی ودعاسنی وجه شرعی
اوزره اثبات ایدیجك تولیت بكره توجیه اولنمق لازم
اولورمی الجواب اولور

هند وقفنك تولیتی مشروطیت اوزره منفردا ایكن تولیتی قرداشی عمروه فراغ ایلسه
حالا هندك تولیتی عمرو ضبط ایتدیرمیوب شرط واقف اوزره كندی ضبطه قادر اولور
اولورمی الجواب اولور

زید واقف وقفنك غله سندن معارف معینه دن زیاده سنی مدینهٔ منوره
فقراسنه شرط ایدوب لكن وقفده معارف معینه دن فضله سنه اولماسه
مدینه متولیسی وقف مزبورك غله سندن سنه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

بر وقف قدیمك وقفیه سی اولمیوب لكن قدیمدن غله سنك نصفی واقفك بنا
ایتدیكی مدرسه نك مدرسنه ما عداسی متولی یه وسائر مرتزقه یه ویریله كلمش
اولسه متولی اول مدرسه نك مدرسی زیده وجه محرر اوزره اولدیغنی اثبات
ایلمه والا نصفنی كما ما ویرمیوب نصفنك عشرینی تقسیم ایدوب القوم دیوب
عمل قدیمی تغییره قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفك غله سی قدیمدن بر جهته صرف اولنه كلمش ایكن حالا متولی معرفت

سئل بشرط النظر لشخص فنزغ عنه لغيره هل يصح ام لا وهل الرجوع ام لا
اجاب لا يسقط حقه بالفراغ بل له الرجوع واذا طلبه يمكن منه واذا
تعذر تمكنه بعينه من الذرية غيره فينبه يعطى له ما دام غالبا
نقد المسائل

يتعين انفصل بين قبل ... ربط الوقف وعلائه الا يصرف الى الفقراء
... والفتاوى زين القضاة والا يصرف الى الفقراء
... فتاوى انقروي

وذكر في الذخيرة قال سئل شيخ الاسلام عن وقف مشهور اشتبهت مصارفه
وقدر ما يصرف الى مستحقه قال ينظر الى من حاله فيما سبق من الزمان
ان قوامه كيف يعملون فيه والى من يصرفون فيبنى على ذلك
لان الظاهر انهم كانوا يفعلون ذلك على موافقة شرط الواقف
وهو المظنون بحال المسلمين فيعمل على ذلك هذه عبارة الذخيرة
قلت وهذا ايضا ظاهر لا خفاء فيه وهو موافق للقاعدة المذهبية
والمراد شيخ الاسلام والله اعلم خواهر زاده
مسئله في الخانية

معروف قدیمی تغییر اولنوب غلّه مرقومه‌لی جهته اخراجه مرقومه قادر
اولورمی الجواب اولماز

مسئله متعمولی ثابت اولمیوب قدیمدن خمس اولنه گلمیوب وقفیه ایله خمس اولنورمی
الجواب اولنماز

مسئله بر وقفیه‌نک مضمونی ایله عمل اولنه گلوب غلّه‌سی وقفیه‌ده ذکر
اولنان جهاته صرف اولنه گلمشیکن متولی اول وقفک بابنده وقفیه‌نک
مضمونی اثبات ایلمدکجه غلّه‌یی جهات مزبوره‌یه صرف ایتمیوب بیلدیکم
جهاته صرف ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله اوقاف قدیمه‌دن زیدک وقفی اولان منزلک سکناسی عمرونک اولادینه
ذکورینه و اولاد ذکورینک اولاد ذکورینه مشروطه اولمق اوزره وقفیه‌سنده
محرر اولنمغله منزل قدیمدن وجه مشروح اوزره ضبط اولنه گلوب حالا عمرونک
اولاد ذکورندن موجود اولان بکر منزلده ساکن ایکن عمرونک اولاد اناثندن
هند بکره وقفیه‌نک مضمونی اثبات ایلمدکجه منزلک سکناسی عمرونک مطلقا
اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه اولمق اوزره منزلک سکناسنده سکا
مشارکز اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله زید واقفک وقفیه‌سی معمول بها سنده دلالت شرطا ایله قدیمدن عمل اولنه
گلمشیکن دفترخانه‌ده وقفیه‌یه مغایر بعض شروط محرر اولنمش اولسه
وقفیه ایله عمل اولنورمی یوخسه دفتر ایله‌می الجواب وقفیه ایله

مسئله تولیتی واقفک اولادینه مشروطه اولمیان بر وقفک متولیسی فوت اولدقده
واقفک اولادندن تولیته لایق اولان عمرو موجود ایکن حاکم تولیتی عمروه توجیه
ایتمیوب اجنبیدن بکره توجیه ایتمکه قادر اولورمی الجواب
عمروه توجیه ایتمک گرکدر

مسئله تولیتی کیمسنه‌یه مشروطه اولمیان وقفک تولیتی محلول اولدقده واقفک اهل
بیتندن تولیته مستحق اولان عمرو موجود ایکن حاکم تولیتی عمروه توجیه ایتمیوب اجنبی‌یه
توجیهه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله زید واقف وقفنک نظارتنی اوغلی عمروه شرط ایدوب لکن کاتب سهواً وقفیه‌ده
یازماسه زیدک وجه محرر اوزره شرطی وجه شرعی اوزره ثابت اولیجق
شرطی مزبور ایله عمل اولنورمی الجواب اولنور

مسئله زید واقف وقف لازم ایله وقف ایلدیکی منزلک سکناسنی عتیقه‌لرینه و بنه بعد
وفاتهم غلّه‌سنی مدینه منوره فقراسنه شرط ایدوب لکن کاتب وقفیه‌ده عتقاه‌یه
مشروطه اولمق اوزره تحریر ایلمیوب زیدک شرطی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب
مزبوره‌لر منزلده ساکنه ایکن مدینه منوره متولیسی عمرو وقفیه‌ده عتقا یازلمدوب
عتقادن کیمسنه موجود اولمامغله منزلی مدینه فقراسیچون ضبط ایدرم دیمکه قادر اولور اولماز

اذا تقادم اصل الوقف ومات شهوده ان كانت له رسوم معروفة فما كان
في ايدي القضاة وله رسوم في دواوينهم وتنازع اهله فيه فانه
يجري على الرسوم الموجودة فيها استحسانا — اسعاف في فصل
في اوقاف المعدنة

زيد ضيعة جارية رجل رأيت فيها خطوط الائمة والحكام الماضين
بانها وقف على كذا ووجد لوح بخط قديم مضروب باب الحانوت
او على باب المدرسة ان كذا على كذا وقف لا يقضى لان الشرع بين
الحجة على البينة والاقرار والنكول فلما احتاج في الوقف بان يكون
باقيا على حكم الاعتبار جوز الشهادة بالتسامع والخط ليس
من هذه الحجة بل قد يزور ويفتعل وما يذكر بالكتابة ثم يبيد وله غير ذلك
او يجعل ... ويكتب علامة ثم يفسخ المستحق واليد فوق اليد
من جنس ... فلا يستحق عليه ملكه بما ليس بحجة — من وقف البزازية

وفي الاصل الحاكم لا يجعل القيم من الاجانب ما دام من اهل بيت الواقف
من يصلح لذلك فاذا لم يوجد من يصلح ونصب من غيرهم ثم وجد
منهم من يصلح صرفه عنه الى اهل بيت الواقف — في الثالث
من وقف البزازية كذا في الخلاصة

ثم اعلم ان الاعتبار في الشروط لما تكلم به الواقف فلو ثبت ببينة شرطا
تكلم به الواقف ولم يوجد في المكتوب يعمل به كما في البزازية وقد
افتى بان الواقف على ما تكلم به لا على ما كتبه الكاتب فيدخل
في الوقف المذكور وغير المذكور في الصك اذا كان تكلم به انتهى
من وقف البحر الرائق في شرح قوله ولو جعل الواقف
غلة الوقف لنفسه

زید وقف لازم ایله وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی عتقاسنه وعتقاسنک
اولادینه واولاد اولادینه شرط ایدوب لکن کاتب وقفیه سهو اسکناسنی
عتقاسنه وعتقاسنک اولادینه واولاد اولادینه مشروطه اولمق اوزره تحریر ایلمکله
منزلی اول وعتقادن عمرو وبکر ضبط ایلمیه‌رك اولاد عتقاسندن موجود اولان
بشر وخالد شرطی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك منزلی عمرو وبکردن آلوب شرط
واقف اوزره ساکن اولمغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید دکاننی وقف وغلّه‌سنی فقرایه شرط ایلسه غلّهٔ مرقومه‌نك زیدك اغنیا ذریاتی
اقرباسنه صرف اولنمق جائز اولورمی الجواب اولماز

زید وقف ایتدیکی اجزاء شریفه فلان جامعده قرائت اولنمق شرط ایلدیکی اجزایه
متعرض اولنمسنه متولی بیه‌ول اجزالری برده ویرکولوبده علم نشرلدیرزده خزانه ایده‌م
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید دخی جامع شریفده تلاوت اولنمسی مشروطه اولان اجزای شریفه‌لی وقف
ایتدیکیه زید اجزالری جامعدن قالدیروب اوّیه‌ره وضع ایدوب اوّده تلاوت
ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

سکناسی واقفك اولادینه واولاد اولادینه مشروطه وقف منزل خرابه مشرف
اولوب وتعمیره مساعد اولمیوب اولاد دخی تعمیردن ابا ایلسه متولی منزلك
حولیسندن بر مقدار یری رأی حاکم ایله تعمیره کفایت ایده‌جك اجرت حاصل اولنجه‌یه دك
اخره ایجار ایدوب منزلی تعمیره قادر اولورمی الجواب اولور

تولیت وسکناسی واقفك اولادینه واولاد اولادینه مشروطه وقف منزل تعمیره
محتاج اولوب وتعمیره مساعده اولمیوب واقفك اولاد اولادندن اولوب
اولان هند دخی تعمیره قادره اولماسه هند منزلی رأی حاکم ایله تعمیره کفایت ایده‌جك
اجرت حاصل اولنجه‌یه دك اخره ایجار ایدوب منزلی تعمیره قادره
اولورمی الجواب اولور

تولیت وسکناسی واقفك عتیقه‌سی هنده بعدها ذریتنه مشروطه منزل خراب اولوب
وتعمیره مساعده اولمیوب هند دخی تعمیره قادره اولماسه تعمیره کفایت ایده‌جك
اجرت حاصل اولنجه‌یه دك ایجار لازم اولمغله هند منزلی رأی حاکم ایله عمرویه ایجار
ایتدکده عدد ایام بیان اولنمدین یومی شو قدر اقچه‌یه عمرو دخی ایجاره تسلیم ایدوب
عمرو دخی خراب اولان مواضعی بالکلیه تعمیر ایله معمور قلدیقندن استیفا ایدنجه
منزلده ساکن اول دیمکله عمرو دخی مالندن قدر معلوم شو قدر اقچه صرف
دمنزلك خراب اولان مواضعنی تعمیر ایتدکدنصکره مصروفنی استیفا ایتمدین
هند فوت اولوب تولیت زینبه کلسه عمرو زینبه مصروفمدن استیفا ایتدیکم
مقدار اجاره اوالیه‌دن مصروفمی استیفا ایدنجه منزلده ساکن اولایم

وان وقف دارا على سكنى ولده فالعمارة على من له السكنى فان
امتنع من ذلك او كان فقيرا آجرها الحاكم وعمرها باجرتها فاذا
عمرها ردها الى من له السكنى لان في ذلك رعاية الحقين حق
الواقف وحق صاحب السكنى لانه لو لم يعمرها تفوت السكنى
اصلا والاول اولى ولا يجبر الممتنع على العمارة ولا يصح اجارة من
له السكنى لانه غير مالك
من وقف الهداية ملخصا

ویدیگده زینب راضیه اولمیوب منزلی مجاناً عمرودن الوب دیگه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقف منزلک سکناسی هنده مشروطه اولسه هند منزلده کندی اولمیوب منزلی
اخره ایجاره قادره اولورمی **الجواب** اولماز

سکناسی بر مسجدده امام اولنلره مشروطه وقف منزلی اول جامعده امام
اولان زید خلاف شرط واقف عمروه ایجار و تسلیم ایلسه زیدک یرینه امام
اولان بکر منزلی عمرودن الوب شرط واقف اوزره سکنی اولمغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

تولیت و سکناسی واقفک بطناً بعد بطن اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه
منزلک بعض مواضعی منهدم و نقضنی استهلاک ایتدکدنصکره هند فوت اولوب
نوبت اولادن زینبه کلوب زینب منزل مزبوری عمرودن الدقده بنا
مهدومک بنا قیمتنی عمروده شغینه قادره اولورمی **الجواب** اولور

تولیت و سکناسی واقفک بطناً بعد بطن اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه
وقف منزل محترق اولدقده اولادن زید اول منزلک عرصه سنی هنده ایجار
و تسلیم ایدوب هند دخی عرصه مرقومه اوزرینه کندو مالیله کندیچون منزل بنا ایلسه
حالا زید فوت اولوب نوبت سکنی اولادن عمروه کلدکده عمرو عرصه مرقومه‌یی
هنددن الوب قلعی وقفه مضر اولمغله هنده بناسنی قلع ایتدرمگه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

تولیت و سکناسی بر مسجدده امام اولنلره مشروطه وقف منزل محترق اولوب
عرصه صرفه قالدقده اول مسجدده امام اولان زید عرصه‌یی سنوی بر مقدار ایجاره ویروب
ملکی اوزره بنایه اذن ویرمکله هند دخی کندیچون منزل بنا ایتدکدنصکره زید فوت اولوب
یرینه عمرو امام اولسه عمرو هنده منزلک قیمتنی الوب منزلی بانکه تسلیم ایله والا قلعی وقفه
مضر اولمغله بناکی قلع ایله دیمگه قادر اولورمی **الجواب** اولور

سکناسی بر تکیه‌نک فقراسنه مشروطه وقف اوطه‌لر خراب اولدقده متولیسی زید خلاف
شرط واقف حجره‌لرک عرصه‌سنی بعض کمسنه‌لره ایجار ایدوب اول کمسنه‌لر دخی زیدک
اذنیله منازل بنا ایلسه‌لر حالا متولی اولان عمرو اول کمسنه‌لره بنالرینی قلع ایتدیروب
عرصه مرقومه‌یی تکیه‌نک مصالحنه مشروطه وقفک غله‌سندن وقف ایچون کالاول
حجرات بنا ایتمگه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید منزلنی وقف ایتدکده فلان مسجدده مؤذن اولنلر و بیلر البته ساکن اوله‌لر دیمگه
اخره ایجار ایده‌لر دیو شرط ایتمکله اول مسجدک مؤذنی عمرو منزلده ساکن
ایکن منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده منزلک متولیسی بکر عرصه‌سنی
سنه‌ده شو قدر اقچه مقاطعه ایله عمروه ویروب بنایه اذن ویرمکله عمرو دخی
کندو مالیله عرصه‌ده کندیچون منزل بنا ایتدکده برقاچ سنه مرورنده عمرو فوت

اولوب

وفی النوازل وقف علیه غلة دار لیس له السکنی وان وقف علیه السکنی لیس له الاستغلال وانما من وقف البزازیة
کذا فی البحر نقلا عن الظهیریة وفتح القدیر

وفی الظهیریة فان کان المشروط له السکنی حیطان الدار الموقوفة بالاجر وجصصها او ادخل فیها اجذاعا ثم مات ولا یمکن نزع شیء من ذلک الا ان یضر بالبناء فلیس للورثة اخذ شیء من ذلک ولکن یقال للمشروط له بعده اضمن للورثة قیمة البناء فان ذلک السکنی فان ابی اوجرت الدار وصرفت الغلة الی الورثة لیت اقدر قیمة البناء فاذا وصلت علیه قیمة البناء اعید السکنی الی من له السکنی ولیس لصاحب السکنی ان یرفع لقلع ذلک و هدمه و ان کان ما رم الاول مثل تجصیص الحیطان وتطیین السطوح او ما اشبه ذلک ثم مات الاول فلیس للورثة ان یرجعوا بشیء من ذلک لانی اری ان رجلا لو اشتری دارا وجصصها وطین سطوحها ثم استحقت الدار لا یکون للمشتری ان یرجع علی البائع بقیمة الجص والطین وانما یکون له ان یرجع بقیمة ما یمکنه ان ینقضه ویسلم نقضه الیه فیصیر لانه لا یمکن اخذ عینه فی حکم الهلاک
کذا فی البحر الرائق فی شرح قوله ولو دارا فعمارته علی من له السکنی مثله فی الاسعاف

وجعل في المجتبى مسئلة ما اذا عمرها ومات نظرها اذا عمرها دار غيره
بغير اذنه من وقف شرح قوله ولو دار الاجارة نحا من له السكنى
ومثله في الاسعاف

اولوب یرینه بشر مئونن اولسه عرصهٔ مزبوره‌یه کندی مالیله وقف ایچون
کالاول منزل بنا ایتمک مراد ایدرکن عمرونک بناسنک طورماسی وقفه مضر
اولمغله متولی عمرونک بناسنی ورثه سنه قلع ایتدرمک مراد ایتدکده ورثه
بکر و عمرو عرصه سنی سقاطه ایله الشنده رجوعا امتناعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

مسئله هنده بعدها هندک اولادینه مشروطه وقف منزلده هند ساکنه ایکن فوت
اولوب هندک زوجی زید منزلی عمروه بیع وتسلیم ایلسه هندک اولادندن بنو جود
اولان بکر منزلی عمرودن الوب شرط واقف اوزره سکنایه
قادر اولورمی الجواب اولور

تولیت وسکناسی واقفک بطنا بعد بطن اولادینه واولاد اولادینه مشروطه
وقف منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده عرصهٔ مرقومه‌یی اولادندن زید عمروه
بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی عرصه‌یه کندی مالیله تعیینسز منزل بنا ایتدکده بعده زید
فوت اولوب تولیت اولادندن بکره کلسه بکر قلعی وقفه مضر اولمغله عمروه قلع
ایتدیروب عرصه‌یی وقف ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله واقفک بطنا بعد بطن اولادینه واولاد اولادینه مشروطه اولان
وقف لازم ایله وقف اولان منزلی اولادندن زید والی عمروه رهن وتسلیم ایتدکدن
صکره عمرو مفلسا فوت اولوب تولیت وقفی بکره کلسه بکر منزلی عمرودن مجانا الوب
شرط واقف اوزره ساکن اولمغه قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله علمایه مشروطه وقف منزله متصرف اولان زید منزل مزبوری مرمته محتاج ملک
معقوله سندن مرمت ایله مرمت ایتدکدن صکره زید فوت اولوب منزل مزبور
علمادن عمروه توجیه اولنسه زیدک ورثه سی مرمت مزبوره ایچون
عمرودن نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ولو انهدمت وقال الاول انا ابنيها واسكنها كان له ذلك واذا
مات يكون البناء لورثته ويقال لهم ارفعوا بناءكم من الدار وخذوه
والفرق بين هذه وبين ما قبلها انه ما رمه بما لا يمكن تخليصه وتمييزه
الا بضرر بخلاف البناء فان كان لهم فلهم اخذه وليس للثاني
ان يتملك البناء ويعطيه بدون رضاهم من الاسعاف
في وقف دار على سكنى اولاده وفيه كلام

مسئله علمایه مشروطه وقف منزلده زید ساکن ایکن زید منزل مزبوری مرمته محتاج ملک
معقوله سندن اولان مرمت ایله مرمت ایتدکدن صکره زید فوت اولوب منزل مزبور
علمادن عمروه توجیه اولنسه زیدک ورثه سی وجه محرر اوزره مرمت ایچون عمرودن
نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

مسئله علمایه مشروطه وقف منزلده علمادن توجیه حاکم ایله متصرف اولان زید تعیینسز
بعض ابنیه احداث ایلدکدن بعده زید فوت اولوب منزل مزبور علمادن عمروه توجیه
اولنسه زیدک ورثه سی عمروه بنانک قلعی وقفه مضر اولمغله قیمتنی ویرمازسه خود
منزلی حاکمه ایجار ایتدروب بنانک قیمتنی استیفا ایده‌لم دیدکلرنده عمرو ورثه‌یی
اولمقدار ابنیهٔ مرقومه‌یی مجانا ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولمازلر

مسئله علمایه مشروطه وقف منزل علمادن زید ساکن منزل خراب اولمغله
زید منزلک عرصه سنه کندی مالیله تعیینسز اذن متولی ایله مجددا منزل بنا

زید واقف وقفنه معمور ایکن ... غلهٔ وقفندن یومی شو قدر اقچه ایله اوغلی درویش و قزلری هند و زینب و زوجه‌سی فاطمه علی السویه منتفع اولوب وفاتلرندن صکره اولادلرینه مشروطه اولمق اوزره دیو قید ایله حالا درویش و زینب و فاطمه فوت اولوب الحق هند حیاتده اولدقجه متوفی درویش و زینب و فاطمه‌نک مبلغ مزبوردن حصه‌لری اولادلرینه صرف اولنور یوخسه فقرایه می الجواب فقرایه
معلولی زاده

زید واقف وقفنک غله‌سنی نسلا بعد نسل و فرعا عن اصل اولادینه و اولاد اولادینه شرط ایله غله وقفده زیدک اوغلی عمرو اخرا اوغلنک اوغلی بکر مشارکته قادر اولورمی الجواب اولماز بو دیارلرده نسلا بعد نسل بطنا بعد بطن معناسنه متعارفدر واقفک مرادی بو معنی اولدیغنه فرعا عن اصل قولی دلیلدر
عطاء الله محمد الفقیر
من خطه

اینه که نصکره زید فوت اولوب منزل علمادن عمرو توجیه اولنسه عمرو زیدک ورثه‌سنه ویلرسکز بنانک مقلوعا قیمتنی بندن الوب بنالری باکه تملیک ایلک ویلرسکز قلعی وقفه مضر اولمامغله قلع ایلک دیدکده ورثه عمروه بنانک مبنیا قیمتنی ویره ویرب بنالری الیقویمغه جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

نولیتی واقفک عتقاسنک بطنا بعد بطن اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقف منزل لحتوی اولدقده اولاد عتقادن تولیت نفرفنده اولان زید منزلک عرصه‌سنده کندی مالیله نفسیچون بنا احداث ایتدکدنصکره زید بلا وارث فوت اولوب تولیت اولاد عتقادن عمروه کلسه عمرو زیدک ورثه‌سنه بنانک قیمتنی الوب بنالری باکه تسلیم ایلک والا قلعی وقفه مضر اولمامغله بنالری قلع ایدیرم دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولور

غله‌سی برجامعک خطابتی مقابله‌سنده اول خطیبه مشروطه وقف مزرعه‌نک جامع خطیبی زید ملک الحتر نفسیچون ذراعت ایدوب بعده حصاد اوراک ایتمدین زید عزل اولنوب برینه عمرو خطیب اولوب حالا حصاد اوراک ایدوب غله حاصل اولدقده زید عمروه محصولدن قدیمدن وقف الجوبن الینه کلن مقدار اخراج اولنوب بقیه‌سی قدیمدن کوره قسمت اولنور دیدکده عمرو محصولک جمله‌سی مشروطه قسمت اولنور دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی الوقف علی الاولاد

زید منزلنی وقف ایتدکده اولادیمه وقف ایتدم دیوب سکنی و غله‌دن بریسی تعیین ایتماسه شرط اولنان سکنامیدر یوخسه غله‌میدر
الجواب غله‌در

غله‌سی مطلقا اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقفک غله‌سنی واقفک اولادی ذکوری اناثی اولاد اناثی نه وجهله قسمت ایدرلر الجواب برابر

زید ملک عقارینی وقف و غله‌سنی اولادینه بعد الانقراض فقرایه شرط ایتدکده زیدک اولاد صلبیه‌سی موجود اولسه‌لر اولاد و برکرده ذکر ایتمشیکن زیدک اولاد اولادی وقفک غله‌سندن زیدک اولاد صلبیه‌سنه مشارکته قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک وقف ایتدیکی عقارک غله‌سی اولادینه بعد الانقراض فقرایه شرط اولوب زیدک اولاد صلبیه‌سی عقارک غله‌سنه متصرفلر ایکن منقرض اولسه‌لر اولاد اولاد ذکر اولنمیچون عقارک غله‌سی زیدک اولادینه صرف اولنورمی یوخسه فقرایه‌می الجواب فقرایه صرف اولنور

زید واقف وقفنک غله‌سنی الحق اولادینه شرط ایله زیدک اولاد بناتی بشرط مزبوره داخل اولورلرمی الجواب اولمازلر

وقف نزلا علی ولده و اولاد ولده ... ما تناسلوا ... لا یدخل فی الغلة
من وقف هبة الحقیقة ... فی المنظومة

وقف صیغة علی اولاده و اولاد اولاده و اولاد اولاد اولاده ... بینهم بالسویة و لا یفضل الذکور علی الاناث ... موجبات الاحکام
... مطلوبنا

ولو وقف علی اولاده ولم یذکر الترتیب یدخل البطون کلها بالعموم ... الاولاد ولکن یکون البطن الاول ... ویکون للثانی ... الثالث و بعد الثلث ... بعد البطن الثالث ... وغور صاحبه ... باز مشدر ... تامر قوم غزی زاده

فان لم یکن له یوم الوقف ولد صلبی ولد الابن یصرف الیه ... من وقف الخانیة فی اوائل باب الوقف علی الاولاد

رجل وقف ارضا علی اولاده وجعل اخره للفقراء فمات بعضهم قال هلال یصرف الوقف الی الباقی فان ماتوا یصرف الی الفقراء لا الی ولد الولد
من وقف الخانیة فی اوائل باب الوقف علی الاولاد

سکنا

غلّه‌سی واقفك مطلقا اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه و وقفك غلّه‌سنده واقفك اوغلنك اوغلنه قزینك اوغلی مشارکته قادر اولورلرمی

الجواب اولور

سکناسی واقفك علی الاطلاق اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقف منزلك سکناسنه واقفك اولادینك ذکورینه اولاد اناثی مشارکته قادر اولورلرمی

الجواب اولور

سکناسی واقفك علی الاطلاق اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقف منزلك سکناسنده اولاد ذکورینه اولاد اناثی مشارکته قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

غلّه‌سی واقفك اولاد ذکورینه مشروطه وقفك سکناسی و غلّه‌سنده واقفك اولاد ذکورینه اولاد اناثی مشارکته قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید وقف عقارا وکتب فی کتاب وقفه بانه قد شرط غلّته لاولاده و اولاد اولاده الذکور هل یدخل فی هذا الشرط المذکور من اولاد بناته

ام لا الجواب نعم یدخل الذکور من اولاد بناته

غلّه‌سی واقفك ابناء ابناسنه مشروطه وقفك غلّه‌سنده واقفك ابناء ابناسنه واقفك بنات بناتی مشارکته قادره اولورلرمی

الجواب امام اعظم قتنده اولمازلر

غلّه‌سی واقفك ذریتنه مشروطه اولان وقفك غلّه‌سنده واقفك قزی اوغلی واقفك اوغللرینه مشارکته قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

غلّه‌سی واقفك مطلقا اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقفك غلّه‌سنده واقفك اولادندن بطن اولده اولان زیده بطن ثانیده اولان عمرو مشارکته قادر اولورمی الجواب اولور

سکناسی واقفك علی الاطلاق اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقف اوطه‌لری واقفك قزی اوغلی عمرو مستقلا ساکن اولسه واقفك اخر قزی اوغلی بکر قزی زینبه اوطه‌کوچك اولوب اشتراك اوزره سکنی ممکن اولمامغله عمرو ده برابر اولالم دیدکده عمرو ولیه‌سی اولمام سنده نه بردرجه مقدم اولمغله ماکیزین ساکن اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

سکناسی واقفك اولادینه مشروطه وقف منزلده اولاد اولادن زید ساکن اولدقدنصکره مستقلا برقاج سنه ساکن اولسه حالا اشتراك اوزره سکنایه راضی ایکن سائر اولاد عمرو خمی اولقدر سنه ساکن اولوب بعده اشتراك اوزره ساکن

اولالم دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید واقف وقف ایتدیکی عقارك وقفیه معمول بهاسنده غلّه‌سنی بطنا بعد بطن

والمراد من دخول ولد الابن تناول لفظ الاولاد له اذا لم یوجد وقت الوقف ولد صلبی بل وجد ولد الابن فقط ولهذا علیه قوله لما قلنا ان ولد الابن بمنزلة ولده ومراده الاشارة الی ما قال انفا من ان یکون ولد الابن عند عدم ولد الصلب بمنزلة ولد الصلب فتأمل منه

قال ارضی هذه موقوفة علی ولدی کانت الغلة لولد صلبه یستوی فیه الذکور والاناث لان اسم الولد ماخوذ من الولادة وهی موجودة فیهما الا انه لیقید بالذکر بان یقول علی الذکور من ولده فلا یدخل فیه الاناث من الدرر

ولو لم یکن یوم الوقت ولد صلبی وله ولد الابن یصرف الیه ولا یشرکه من دونه من البطون من البزازیه

ولو اوصی لبنی فلان یدخل الذکور دون الاناث فی الاصح وولد الابنة لا یدخل فی الوصیة ولا فی الوقف فی ظاهر الروایة انقروی نقلا من منیة المفتی فی الوصایا

ینبغی ذلک ما تقرر فی محله من علم العربیة من انه اذا اراد لفظ بین کونه صفة للمضاف وبین کونه صفة للمضاف الیه یرجح الاول بین شیئین والاسابغ للثانی الا ان یعرف فی الاول فساد فیه کما فی قوله کمثل الحمار یحمل اسفارا او حینئذ یتعین کون لفظ الذکور فی العبارة المذکورة للولد الاول فی قوله وولد ولدی وعلیه جری هلال حیث جزم بدخل الذکور من اولاد البنین والبنات عزمی زاده

ولو قال ارضی صدقة موقوفة علی بنی وله بنات اواکثر کانت الغلة بینهم ولم یکن له الا ابن واحد وبنت وجد والغلة کان النصف الغلة له والنصف للفقراء ولو کان له بنون وبنات قال هلال کان الغلة لهم بالسویة لانهم اسم البنین تنا ول البنین والبنات وعن ابی حنیفة رحمه الله فی روایة یکون الغلة للبنین کافة والفتوی هو الاول من الخانیه فی فصل [illegible]

اولادِ ذکوره‌یه بعد الانقراض بطناً بعد بطن و اولادِ اناثه بعد الانقراض بدینه منقولاً اسنه مشروطاً اوله حالا زید وقفده اولادِ ذکور منقرض اولسه‌لر اولادِ انادن بطنِ اولده اولنلر بطنِ ثانیده اولنلره مشارکته قادر اولورلر
الجواب اولمازلر

نسلاً بعد نسل بطناً بعد بطن معناسنه متعارف اولان بلده‌ده ساکن اولان زید وقفنک غلّه‌سنی نسلاً بعد نسل اولادینه و اولادِ اولادینه شرط ایله زیدک قزی هند غلّهٔ وقفه متصرفه ایکن زیدک اوغلنک اوغلی عمرو هنده غلّه‌ده مشارکته قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نسلاً بعد نسل بطناً بعد بطن معناسنه متعارف اولان بلده‌ده ساکن اولان زید وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی نسلاً بعد نسل اولادینه و اولادِ اولادینه شرط ایله زیدک قزینک اوغلی عمروک قزی زینب زیدک قزی ادنه بکره منزلک سکناسنده مشارکته قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

تولیتی واقفک مطلقا اولادینه و اولادِ اولادینه مشروطه وقفک تولیتی اولادِ اولادندن هند مستقلاً ضبط ایلسه اولادِ اولادندن زینب و خدیجه هنده مشارکته قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

تولیتی واقفک بطناً بعد بطن اولادینه و اولادِ اولادینه مشروطه وقفک تولیتی بطنِ اولده اولان زید مستقلاً ضبط ایلسه بطنِ ثانیده اولان عمرو تولیتده زیده مشارکته قادر اولورمی **الجواب** اولور

تولیتی واقفک اصلح اولادینه مشروطه وقفک تولیتنه واقفک اولادندن اصلح اولان عمرو شرط واقف اوزره متصرف ایکن واقفک اولادندن اصلح اولمیان بکر بشر تولیه مرقوم عمروه مشارکته قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید واقف وقفیهٔ معمول بهاسنده وقفنک تولیتی کندی یدنده اوله فوت اولدقده اولادینه و اولادِ اولادینه ذکورینه اوله اولادِ اناثنه تولیتدن نصیب اولمیه بعد الانقراض عمرو متولی اوله دیو یازسه زیدک قزی اوغلی بکر موجود ایکن عمرو تولیته مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید واقف وقفیهٔ معمول بهاسنده وعلی التولیة لابنه المدعو احمد ثم الاصلح فالاصلح من اولاده دیو یازوب وقد نصکره احمد وقف مزبورک تولیتنه متصرف ایکن فوت اولوب اصلح اولادندن عمرو تولیتی ضبط ایلسه زیدک اوغلی بکرک قزی هند دخی اولادندن دیو تولیتده عمروه مشارکته قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید واقف وقفنک غلّه‌سندن اوغللری عمرو و بکر و بشره یومی یوزر اوتوز آقچه وظیفه ویرلمه‌سنی شرط ایتدکده عمرو و بکر فوت اولوب بشر قالسه بشر حیاتنده اولدقجه وظیفهٔ مزبوره‌دن عمرو و بکرک حصه‌لرینی اولادلرینه‌می ویریلور یوخسه فقرایه‌می **الجواب** فقرایه ویریلور

ولو قال ارضی صدقة موقوفة علی ولدی و ولد ولدی و له ولد واحد و ثبت وجود الغلة کان نصف الغلة له والنصف الآخر للفقراء ویدخل فیه الذکور والاناث من اولاده ویدخل فیه ولد الابن ایضا لانهن ولد الابن بمنزلة ولده. من البزازیة

والوصیة لبنی فلان وهو اب صلب للذکور خاصة وعندهما وهو روایة عن الامام یدخل الاناث ایضا. من ملتقی الابحر

ولو اوصی لبنی فلان یدخل فیه الذکور دون الاناث فی الاصح وولد الابنة لا یدخل فی الوصیة ولا فی الوصف فی ظاهر الروایة. من منیة المفتی

ولیس للساکن الذی لم یستغل الوقف ان یقول للآخر انا استغل بقدر ما استغلته لان المهایاة انما یکون بعد الخصومة. من القنیة

زید واقف وقفنک غلّه‌سنی نسلاً بعد نسل وفرعاً عن اصل اولادینه و اولادِ اولادینه شرط ایله غلّهٔ وقفده زیدک اوغلی عمرو ایله اوغلنک اوغلی بکر مشارکته قادر اولورلرمی الجواب اولورلر بو دیارده نسلاً بعد نسل بطناً بعد بطن معناسنه متعارف ایسه‌ده واقفک مرادی بو معنی اولدیغنه فرعاً عن اصل قولی دلیلدر
کتبه محمد الفقیر عطاء الله
عفی عنه

رجل وقف ارضا علی اولاده وجعل آخره للفقراء فمات بعضهم قال هلال یصرف الوقف الی الباقی فان ماتوا یصرف الی الفقراء لا الی ولد الولد ولو وقف علی اولاده وسماهم فقال علی فلان وفلان وفلان وجعل آخره الی الفقراء فمات واحد منهم فانه یصرف نصیب هذا الواحد الی الفقراء بخلاف المسئلة الاولی لانه ههنا وقف علی اولاده بعد موت احدهم یعنی اولاده وههنا وقف علی کل واحد منهم کان وجعل آخره الی الفقراء فاذا مات واحد منهم یصرف نصیبه الی الفقراء. من قاضیخان

زید واقف وقفیه معمول بهاسنده وقف علی ابناء الصلبیان عبد القادر و عباس
واحمد فاذا مات احدهم ولم یخلف ولدا کان الوقف لمن بقی واذا کان المتوفی قد
خلف الولد ذکرا کان او انثی واحدا کان او اکثر فلهم سهم المتوفی وذکورهم واناثهم
فی القسمة والاستحقاق سواء واذا کان المتوفی اکثر من واحد فعلی الوجه المشروح واذا ماتوا
کلهم کان مخصصهم لاولادهم ان وجد لهم اولاد فلمن یوجد من اولادهم المشروح واذا لم یوجد
واحد من اولادهم فلبنات الصلبیة للواقف المزبور فاذا انقرضت البنات
الصلبیة ولم یبق منها فللفقراء دیو یازدیرده زیدک اوغللری عباس و عمرو
ایله قزی هند شرط واقف اوزره غله وقفه متصرف اولرایکن عمرو فوت اولوب
اولادینی ترک ایلسه شرط مزبوره بناءً عمروک اولادی غله مرقومه یه مداخله یه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولماز

زید وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی اولادینه و اولاد اولادینه بعد الانقراض غله سی
مدینهٔ منوره فقراسنه شرط ایلسه زیدک اولادی موجود ایکن مدینه متولیسی منزل
مزبوره مداخله یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند واقفه وقفیه معمول بهاسنده وقف ایتدیکی غله سنه حیاتده اولدقجه کندم متصرف
اولوب فوت اولدقدنصکره اولادم و اولاد اولادم بطنا بعد بطن متصرف اولهلر اولاد
و اولاد اولادم ودخی بری فوت اولورسه حصه سنه اولادی متصرف اولهلر دیو یاز
دیردقدنصکره هند فوت اولوب اولادندن بر درجه ده اولان بکر و عمرو وقف مزبورک
غله سنه متصرف اولرایکن عمرو فوت اولوب اولادینی ترک ایتمکله عمروک اولادی
عمروک حصه سنی تصرف ایتمک استدکده بکر وقفیه ده بطنا بعد بطن یازلوب
بن سزدن بر درجه مقدم اولمغله عمروک حصه سنه بن متصرف اولورم دیو
منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید واقف وقفیه معمول بهاسنده وقف ایتدیکی غله سنه حیاتده اولدقجه کندم متصرف
اولوب فوت اولدقدنصکره اولادم و اولاد اولادم بطنا بعد بطن متصرف اولهلر دیو یاز
دیردقدنصکره زید فوت اولوب اولادندن بر درجه ده اولان بکر و عمرو وقف مزبورک
غله سنه متصرف اولرایکن عمرو فوت اولوب اوغلی بشری و زوجه سی هند حامله ترک ایتدکده
عمروک فوتندن اوچ ایدنصکره حاصل اولان غله دن عمروک حصه سنی بشر قبض ایتدکدنصکره
عمروک فوتندن سکز ای مرورنده هند بر ولد طوغرقده حالا ولد مزبورک وصیسی بشرک
غله دن مقبوضندن ولد مزبورک حصه سنی بشردن طلب ایتدکده بشر ولد عمروک
فوتندنصکره طوغمغله حصه استحقاق ایتمز دیو ویرممکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید ملکی منزلنی وقف وسکناسنی اولادینه بعد الانقراض آزادلولرینه بعدهم آزادلولرینک
نسلا بطنا اولادلرینه و اولاد اولادلرینه شرط ایدوب زیدک اولادی و آزادلولری
منقرض اولوب انجق زیدک آزادلولرندن هندک قزی زینب موجوده اولسه

وقف ضیعة علی ولدیه وقال صدقة موقوفة وبعدها
علی اولادهما ما تناسلوا فلو مات احد الولدین عن ولد
یصرف نصف الغلة الی الولد الباقی ونصفها الی
الفقراء فاذا مات الواحد الآخر یصرف جمیع الغلة الی
اولاد الاولاد والواقف لان الوقف تناول من بعد الولدین
الاولاد فاذا مات احدهما رجع النصف الی الفقراء لا
الی ولد الولد — من الخامس من وقف البزازیة

ولو جعل ارضه صدقة موقوفة علی ولده وولد ولده فجاءت امرأة
الحرة بولد لاقل من ستة اشهر من وقت وجود الغلة
فان هذا الولد یشارک الولد الاول فی الغلة لعلمنا
انه کان موجودا عند وجود الغلة الی آخر المسئلة
من وقف الخانیة

کذا افتی ابو السعود ویحیی افندی لکنه یخالف لما فی الکتب
الفقهیة والمولی المرحوم بعد زمان امتنع عن الجواب
نفیا او اثباتا — منه

احد الشریکین اذا استعمل الوقف کله بالغلة بدون اذن
الآخر لغیبة اخذ حصة الشریک سواء کان وقفا علی
سکنی بهم او موقوفة الاستغلال — من وقف الخانیة

ولو وقف علی ولدیه فاذا انقرضا فعلی اولادهما ابدا
ما تناسلوا فاذا مات احدهما وخلف ولدا صرف نصف
الغلة الی الباقی والنصف الی الفقراء کما فی صورة
کل من الاولاد فاذا مات الآخر صرف الکل الی اولاد
اولادهم ویقسم بین ولد لاحدهما وکل واحد
من اولاد الآخر علی السویة — من الدرر

تولیت وغلّه سی واقفک اولادینه مشروطه وقف عقاری اجنبیدن زید تغلباً ضبط ایلسه اولاد واقفدن موجود اولان عمرو اول عقاری زیددن الوب شرط واقف اوزره ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور مص

بو صورتده زید اول عقاری بر مدت ضبط و تصرف ایتمش اولسه عمرو عقاری زیددن الدقده عقارک اجر مثلنی دخی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور مص

تولیت وسکناسی واقفک بطناً بعد بطن اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقف منزلده واقفک اولاد اولادندن بطن ثانیدن اولان زید بر مدت تغلباً ساکن اولسه واقفک اولادندن بطن اولدن اولان زینب منزل مزبوری زیددن الدقده مدت مزبوره سکناسیچون زیددن منزلک اجر مثلنی دخی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

دری زاده مع

زینب شرط واقف اوزره منزلده سکنایه قادر اولورمی الجواب اولور

سکناسی واقفک ازادلولرینه مشروطه وقف منزلک سکناسنده واقفک [illegible] ولدلرینه جاریه ازادلولری دخی مشارکته قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی عتقاسنک اولاد اولادلرینه شرط ایلسه زیدک عتقاسنک اولادلری شرط مزبوره داخل اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی عتیقاتنه و عتیقاتنک اولاد اولادلرینه شرط ایلسه زیدک عتقاسنک اولادلری دخی شرط مزبوره داخل اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مسلم ملکی منزلنی وقف لازم ایله وقف و سکناسنی مطلقا عتیقاتنه شرط ایلسه شرط مزبوره زیدک نصرانیه اولان عتیقه سی دخی داخل اولورمی الجواب اولور

سکناسی واقفک عتقاسنه مشروطه وقف منزلده عتقادن زید سائرلرک اذنلری یوغیکن بر مدت تغلباً استقلالاً ساکن اولسه متولی سائر عتقانک مدت مزبوره حصه لرینک اجر مثلنی وقف ایچون زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند وقف ایتدیکی منزلک سکناسنی عتیقه لری زینب و خدیجه یه بعد وفاتهما اولادلرینه و اولاد اولادلرینه بعد الانقراض غلّه سنی مدینه منوره فقراسنه شرط ایلسه کا زینب و خدیجه فوت اولوب الحق زینبک اولاد اولادندن زید موجود اولوب زید منزل مزبورده ساکن ایکن مدینه متولیسی خدیجه بلا ولد فوت اولمغله منزلک نصفنی مدینه وقفی ایچون ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

ط زید واقف قریه معمول بهاسنده وقف علی عتقائه و اولادهم و اولاد اولادهم ثم علی اقاربه دیو یازوب فقد لفظه زیدک عتقاسنک اولادلری و اولاد اولادلری منقرض اولدقلرنده زیدک ذی رحم محرملری یدی کمسنه لر موجود اولوب لکن ایچلرندن عمرو و بکر زیده برابر اولوب زیده اقرب اولسه لر سائرلری وقفک غلّه سندن عمرو و بکره مشارکته قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

ط زید واقفک وقفنک تولیتی اقرباسنه شرط اولسه زیدک اوغلی عمرو شرط مزبوره داخل اولورمی الجواب اولماز

فی نصب المتولی و عزله و محاسبته

زید واقف وقفنک تولیتی اوغلی حسنه شرط ایتمکله متولیه مطلوب لکن متولی الصبی لازم و مهام اولمغله ذی هند مستقیمه اولوب حسبی متولیه اولورم دیسه قاضی هندی وجه مجوز اوزره متولیه نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید واقف وقفنک تولیتی حیاتنده اولدیغی کندی یه شرط ایتمکله تولیته متصرف اولوب خلوصی ایجاب ایدر حالی یوغیکن حاکم تولیتی اخره توجیهه قادر اولورمی الجواب اولماز

تولیتی واقفک اولادینه مشروطه اولمیان وقفک متولیسی فوت اولدقده واقفک

قال فی صدقة موقوفة علی اقاربه او قراباته یصح ولا یفضل الذکور علی الاناث ولا یدخل فیه ولد الواقف ولا الجد ولا الجدة ولا ولد ولده وعن الامام یدخل الجد والجدة وولد الولد والاستحقاق عند الامام یکون لکل ذی رحم محرم من الواقف ویعتبر الاقرب فالاقرب الی اقصی اب له فی الاسلام من وقف البزازیة

قال فی زاد الفقهاء الزاهدی والصحیح قول ابی حنیفة رحمه الله وعلیه اعتمد المحبوبی والنسفی وغیرهما من العمادی

ط والاقارب والقرابة وذو قرابته وارحامه وذو ارحامه وانسابه الاقرب فالاقرب من کل ذی رحم منه ولا یدخل فیه الوالدان والولد وفی الجد روایتان وان لم یکن له ذو رحم یبطل ویکون للاثنین فصاعدا وعندهما من ینسب الی اقصی اب له فی الاسلام ابوه ادرک الاسلام وان لم یسلم من وقف ملتقی الابحر

قال ابو یوسف رحمه الله الواقف احق بتولیته ثم وارثه ثم من شاء من وقف التاتارخانیة

وفی الاصل الحاکم لا یجعل من الاجانب ما دام من اهل بیت الواقف من یصلح لذلک فی ادب الثانی من وقف البزازیة کذا فی سائر المعتبرات

ولو ان الواقف شرط الولایة لنفسه وکان الواقف غیر مأمون علی الوقف فللقاضی ان ینزعها من یده نظرا للفقراء کما له ان یعزل الوصی نظرا للصغار وکذا اذا شرط ان لیس للسلطان ولا للقاضی ان یخرجها من یده ویولیها غیره لانه شرط مخالف لحکم الشرع فیبطل من وقف الهدایة

اولادندن

اولادندن تولیته لایق اولان عمرو موجود ایکن حاکم تولیتی عمروه توجیه ایتمیوب
اجانبدن بکره توجیهه قادر اولورمی الجواب اولماز
تولیتی کندو نسلنه مشروطه اولیان وقفک تولیتی محلول اولدقده واقفک اهل استحقاقدن
تولیته مستحق اولان عمرو موجود ایکن حاکم عمروه توجیه ایتمیوب اجنبی یه توجیهه
قادر اولورمی الجواب اولماز
زید واقف وقفنک تولیتی حیاتنده اولدقجه کندوم متصرف اولوب فوتمدن
صکره رأی حاکمه مفوض اوله دیو شرط ایدوب عمروی لاجل التسجیل متولی نصب ایدوب
تسجیل ایتدکده زید بر مدت متصرف اولوب بعده فوت اولدقده حاکم
بکره توجیه ایلسه عمرو مجرد زید بنی لاجل التسجیل متولی نصب ایتمکله تولیته اولایم دیو
کندویی متولی نصب ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر وقفک مشروطیت اوزره متولیسی اولان زیدک عزلنی موجب حال یوغیکن حاکم زیدی
عزل ایدوب تولیتی اجنبی یه توجیهه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر وقفک مشروطیت اوزره متولیسی اولان زیدک مال وقفه خیانتی ثابت اولسه
حاکم زیدی عزل ایدوب یرینه بر متدین کمسنه یی نصب ایتمکه قادر
اولورمی الجواب اولور
بر کیمسنه فقراسنه مشروطه اولان وقفک متولیسی اولمامغله کبار فقراسی حاکمه واروب
ایچیمزدن بریمزی متولی نصب ایله دیدکلرنده حاکم زید نام فقیری متولی نصب ایتمکه قادر
اولورمی الجواب اولور
بر وقفک مشروطیت اوزره ناظری اولان زیدک مال وقفه خیانتی ثابت اولدقده حاکم
زیدی عزل ایدوب یرینه بر مستقیم کمسنه یی ناظر نصب ایتمکه قادر اولورمی
الجواب اولور
بر وقفک متولیسی زید مال وقفی اتلاف احتمالی اولمغله حاکم محاسبه سنی کورمکه قادر
اولورمی الجواب اولور
بر وقفه مشروطیت اوزره متولیسی اولان زیدک محاسبه سنی کورملک لازم اولمغله
حاکم محاسبه سنی کورمک استدکده زید بن مشروطیت اوزره متولی اولمغله
محاسبه می کورمزم دیو امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر وقفک متولیسی زیدک محاسبه سنی عمرو قاضی کوروب کندیصکره عمرو معزول اولوب
یرینه بکر قاضی اولسه المحاسبه محل شبهه یوغیکن بکر غرض فاسدینه بنا محاسبه
مذکوره یی تکرار کورهیم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر وقفک متولیسی زید معزول اولوب حاکم محاسبه سنی کوروب کدکده محاسبه محل شبهه
یوغیکن یرینه متولی اولان عمرو زیدک تکرار محاسبه سنی کورسون
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر وقفک متولیسی زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولدقده حاکم زیدک محاسبه سنی

ولو ان الواقف شرط الولاية لنفسه وكان الواقف غير مأمون على الوقف فللقاضي ان ينزعها من يده نظرا للفقراء كما له ان يعزل الوصي نظرا للصغار وكذا اذا شرط ان ليس للسلطان ولا للقاضي ان يخرجها من يده ويوليها غيره لانه شرط مخالف لحكم الشرع فيبطل
تمت وقف الهداية

واستفيد منه ان للقاضي عزل المتولي الخائن غير الواقف بالاولى وصرح في البزازية ان عزل القاضي الخائن واجب عليه ومقتضاه الاثم بتركه الخائن لا شك فيه من وقف البحر الرائق في شرح قوله وينزع لو خائنا

وينبغي للقاضي ان يحاسب امناءه فيما في ايديهم من اموال اليتامى ليعرف الخائن فيستبدله وكذا القوام على اوقاف الاوقاف ويقبل قولهم في مقدار ما حصل في ايديهم من الغلات الوقف والقيم فيه سواء من اوقاف القنية وتصرفات القيم مثله في التاسع من وقف البزازية

وفي البزازية قيم الوقف لو انفق من ماله ليرجع في غلته له الرجوع وكذا الوصي في مال اليتيم ولكن لو ادعى لا يكون القول قول المتولي انه انفق من مال نفسه ليرجع من مال الوقف له ذلك فان شرط الرجوع يرجع والا فلا انتهى وفيها ايضا قيم المسجد اشترى شيئا بمؤنة المسجد بلا اذن الحاكم ماله لا يرجع على الوقف انتهى وظاهره انه لا يرجع مطلقا ان باذن القاضي سواء انفق ليرجع اولا وسواء يرفع الى القاضي اولا وسواء برهن على ذلك اولا من وقف البحر الرائق في شرح قوله ويبدأ من غلته بعمارة

سور و ب محل شبهه یوغیکن وقفک مرتزقه سی زیدک تکرار محاسبه سی کورلسون دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر وقفک متولیسی زید اخر دیاره واروب اولمغله عمرو قائمقام نصب ایدوب عمرو دخی بر مدت امور وقفی کوروب بعده قاضی زیدک حضورنده عمروک محاسبه سنی وجه شرعی اوزره کوروب محاسبه ده محل شبهه یوغیکن زید لعنادا اول محاسبه یی تکرار کوردرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

في تصرفات المتولي

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده موجود غله اولمامغله متولیسی زید امر حاکم ایله وقفه رجوع شرطیله قدر معروف استدانه ایدوب اینا کده زید

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده موجود غله اولمامغله متولیسی زیدک امر حاکم ایله عمرودن شو قدر اقچه استدانه ایدوب قدر معروف صرف ایدوب مبلغ مزبوری اول مستغلات تعمیرنه قدر معروف صرف ایدوب مبلغ مزبور ایله غله وقفه رجوعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک متولیسی اولدیغی وقفک بعض مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده موجود غله اولمامغله زید امر حاکم ایله وقفه رجوع شرطیله بالمدان قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایدوب تعمیر ایتدکدنصکره معروفنی استیفا ایتمدین زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولسه زید معروفنی عمروک یدنده اولان غله وقفدن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک متولیسی اولدیغی جسر تعمیره محتاج اولوب وقفده غله اولمامغله زید امر حاکم ایله وقفه رجوع شرطیله بالمدان قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایدوب تعمیر ایتدکدنصکره معروفنی المدین زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولسه زید معروفنی عمروک یدنده اولان غله وقفدن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک متولیسی اولدیغی وقف منزل تعمیره محتاج اولدقده زید عمرودن مالکدن و العقد اقچه صرف ایدوب منزلی تعمیر ایله مصروفنی ویررم دیوب عمرو دخی بالمدان اول قدر اقچه صرف ومنزلی تعمیر ایتدکدنصکره معروفنی المدین زید فوت اولسه عمرو معروفنی زیدک ترکه سندن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقفک متولیسی زید زمان تولیتنده غله وقف موجود اولمغله وقفه رجوع شرطیله کندو مالندن امر حاکم ایله مرتزقه یه وظائفلری ایچون شو قدر اقچه ویروب بعده غله وقفدن اخذ ایتمدین زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولدقده زیدک متولی اولدیغی سنه نک محصولنی عمرو قبض ایلسه حالا زید وجه مبین اوزره وظائفلری ایچون ویردیکی اقچه یی عمروک تحت یدنده اولان غله وقفدن الماغه قادر اولورمی

الجواب اولور

بر وقفک مستغلاتندن بر سنه غله حاصل اولیوب مرتزقه یه سنه مزبوره وظیفه سنی متولیسی

وفي الحاوي ويجوز للمتولي اذا احتاج الى العمارة ان يستدين على الوقف ويصرف ذلك فيها والاولى ان يكون باذن القاضي من وقف البحر الرائق في شرح قوله ويبدأ من غلته بالعمارة بلا شرط

والمعتمد في المذهب انه كان له يد ان يستدين مطلقا وان كان لا يد له منها يستدين لها بامر القاضي واما غير العمارة فان كان للصرف على المستحقين لا يجوز الاستدانة ولو باذن القاضي لان له منه بد من المحل المزبور

وفي الاشباه في مسئلة منها هل يستدين للامام والخطيب والمؤذن باعتبار انه لا بد له منه فيكون باذن القاضي فقط والظاهر انه يستدين لهؤلاء وباذن القاضي من المحل المزبور

[illegible]

وعلى هذا فلو صرف المتولي للمستحقين من ماله لا يكون من الاستدانة وله الرجوع من المحل المزبور

فان قلت هل للمتولي ان يصرف غلة سنة من سنة قبلها قلت لا كما في الحاوي الحصيري وغيرها من المحل المزبور

رتبدون

زیده ون طلب ایتدکلرنده زید کندی مالندن مرتزقه یه وظیفه ایچون شو قدر اقچه
ویردکده زیدک یرینه عمرو متولی اولوب بعده سنه ٔ آتیه ده وقفده زیاده غله
حاصل اولوب مصارف معینه دن بر مقدار اقچه فضله قالسه زید عمرویه سنه ٔ سابقه ده
وظیفه ایچون مرتزقه یه مالمدن شو قدر اقچه ویرمشیدم ویرمکله بذمه ٔ اولان فضله یی سندن الورم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقفده موقوفه دن شو قدر اقچه یی بعض کمسنه لره ویردکده زید
غائب اولوب یرینه عمرو متولی اولوب مبلغ مزبوری تحصیل مراد ایتدکده اول کمسنه لر
غناء و مماطله ایدوب وقفده موجود غله اولمامغله عمرو اول حاکم اذنیله وقفه
رجوع شرطیله مباشرلره و کاتبلره کندی مالندن علی وجه الاجاره قدر معروف شو قدر
اقچه صرف ایتسه ایدوب مبلغ مزبوری تحصیل ایتدکده عمرو معزول و فخر الدین غائب اولوب
یرینه بکر متولی اولدقده مال وقفک جمله سنی عمرودن السه عمرو وجه محرر اوزره
مصروفنی بکرک یدنده اولان غله ٔ وقفدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه سی اوزرینه کندی مالیله تعمیر ایچون دکرمن بناء و اشهاد ایتسه اول
دکرمنک بناسی زیدک ملکی اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه سی اوزرینه مالی ایله دکان بناء ایدوب تعمیر ایچون بناء ایتدیکنه
اشهاد ایتمیوب بیان ایلمامسه اول بنا زیدک ملکی اولورمی یوخسه
وقف اولورمی الجواب وقف اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلک عرصه سی اوزرینه مالی ایله بناء احداث ایتدکده تعمیر ایچون
بناء ایتدیکنه اشهاد ایتمیوب بیان ایلمامسه حالا زید تعمیر ایچون بناء ایتمشیدم الوب
اول بنایی ملکیت اوزره ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز

متولی اولمیان
زید بر وقف عرصه اوزرینه مالی ایله دکان بناء ایتدکده وقف ایچون یا تعمیر
ایچون بناء ایتدیکنی بیان ایلمامسه حالا زید تعمیر ایچون بناء ایتدم دیوب بنایی ملکیت
اوزره ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف عرصه اوزرینه اذن و کندی مالیله تعمیر ایچون بناء احداث ایلسه اول بنا زیدک
ملکی اولورمی الجواب اولور

متولی اولمیان زید بر وقف عرصه اوزرینه منزل بناء ایتدکده تعمیر ایچون بناء ایتدیکنی
بیان ایتمیوب بعده زید فوت اولسه ورثه سی زید تعمیر ایچون بناء ایتدی دیوب بنایی
ملکیت اوزره ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید بر وقف عرصه اوزرینه متولی اذنیله مالی ایله تعمیر ایچون منزل بناء ایتدکده بعده
قلعی عرصه یه مضر اولمغله بنایی قلع ایتمک استدکده بنانک قیمتنی ویروب
بنایی وقف ایچون ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

تولیت و غله سی واقفک اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه عرصه ٔ اولادن زید
سائر اولادک اذنیله تعمیر ایچون ملک اتخاذ ایتدکده اشهاد ایلمیه ... اولاد عرصه ٔ وقف

اراضیده و غیره صحیح استعمال اولنان اجاره و مقاطعه شرعا کتابنده
بر میدر و یاخود نیدر مفصل و مشروح بیان بیورلمه الجواب حکمده بردر
اما اجاره ایله مده ٔ مشهور ایله اولانده مقاطعه سنین ایله اولانده
مشهوردر
کتبه الفقیر ابو السعود رحمه الله تعالی

متول بنی فی عرصة الوقف فلو ای البناء للوقف فیصرف علیه
ای مصارف الوقف ان بناه من مال الوقف او مال نفسه ونواه
للوقف وان لم ینو شیئا فان بنی لنفسه و اشهد علیه کان
له ای للمتولی لنفسه والاجنبی اذا بنی ولم ینو شیئا فله ذلک وان
نوی کونه للوقف کان وقفا
من وقف الدرر قبیل الوقف علی الاولاد و فیه تمامه

و ذکر فی العدة المتولی اذا بنی فی عرصة الوقف ان کان من
مال الوقف یکون للوقف وکذا لو بنی من مال نفسه ولکن
للوقف وان بنی لنفسه من ماله ان اشهد کان له ذلک
وان لم یذکر شیئا کان للوقف بخلاف الاجنبی اذا بنی فی
ملک الغیر ولم یذکر شیئا حیث یکون البناء له ان بنی من ماله
علی ما مر من احکامات القضاء و به من احکام العمارة
منح الغفار

والاجنبی اذا بنی ولم ینو شیئا فله ذلک فان نوی کونه للوقف
کان وقفا
من وقف الدرر

استبدال الوقف العامر لا يجوز الا في مسائل الاولى لو شرط الواقف الثانية اذا غصبه غاصب واجرى الماء عليه حتى صار بحرا لا يصلح للزراعة فيضمنه القيمة الغصب ويشتري بها ارضا بدلا الثالثة ان يجحده الغاصب ولا بينة وهي في الخانية الرابعة ان يرغب انسان فيه ببدل اكثر غلة واحسن صقعا فيجوز على قول ابي يوسف وعليه الفتوى كما في فتاوى قارئ الهداية اشباه في اول كتاب الوقف

اولمغله اشجار وحي وقف اولمش اولور ايله اولبجق اشجار وقف اولمغ اوزره ضبطا ايدرز ديمكه قادر اولورلر **الجواب** اولمازلر

استبدال الوقف وما يناسبه

زيد متوليسي اولديغي لفقودي ضايع اولمق احتمالي اولمغله زي حاكم ايله وقفه نافع عقاره تبديله قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد متوليسي اولديغي وقف عقاري شرائط استبدال وقف موجوده اولديغي حالده رأي حاكم و امر سلطاني ايله عمروك ملك عقاري ايله استبدال ايتدكده حاكم اخر بنا رأيه لوجه ويوا استبدال مزبوري نقضه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

توكيت وسكنا ستاولاده مشروطه وقف منزله اولاد اولادون متولي اولان زيد عمروك ملك منزلي ايله شرائط استبدال موجوده اولديغي حالده رأي حاكم و امر سلطاني ايله استبداله قادر اولورمي **الجواب** اولور

قيصريه ده واقع وقف عرصه لي متوليسي زيد استانبولده واقع عمروك ملك عرصه سيله شرائط استبدال موجوده اولديغي حالده رأي حاكم و امر سلطاني ايله استبدال ايتمك جائز اولورمي **الجواب** اولور

زيد متوليسي اولديغي وقف منزلي شرائط استبدال موجوده وكل ايكن عمروك ملك منزليله استبدال ايدوب طرفينده تسليم وتسلم تقابض بولنديغي بعده عمروك منزلي ويروب وقف منزلي عمرودن المغه قادر اولورمي **الجواب** اولور

بر وقف مسجد زيدك عرصه سيله بنديه عرصه ده وقف ايچون مسجد اخر بنا ايدوب مسجد اول زيدك ملكي اولمق اوزره استبدال اولنمق جائز اولورمي **الجواب** اولماز

بر قصبه ده واقع مكتب بالكليه خراب اولوب تعذر بنايه مساعد اولميوب اجاره ايله تعمير اولنمق دخي ممكن اولماسه متولي اذن حاكم ايله نقضني ثمن مثلي ايله بيع ايدوب ثمني اخر بر يره اخر وقف اولمق جائز اولورمي **الجواب** اولور

بو صورتده متولي نقضني اذن حاكم ايله ثمن مثلي ايله عمروده بيع وتسليم المبيعه واول نقضي بنا وقف ايديكي جسمه بولنديغي صرف ايتمك جائز اولورمي **الجواب** اولور

زيدك متوليسي اولديغي وقف اوطه لر بالكليه منهدم اولوب وقعذه بنا ايتمك عدد اولماغله اوطه لرك نقضني بنايه صرف اولنمق ممكن اولماسه زيد نقض مزبوري ثمن مثليله بيع ايدوب ثمنني وقف ايچون ضبطه قادر اولورمي **الجواب** اولور

فيما يتعلق بايجار الوقف

زيدك متوليسي اولديغي وقف منزل بالكليه منهدم اولوب وقعذه بنا ايتمك مساعد اولماغله منزلك نقضني بنا بصرف اولنمق ممكن اولماغله زيد نقضي من قوم عمروده ثمن مثلي اولان شو قدر اقچه به بيع وتسليم ايدوب عرصه يي عمروده ثمن مثلي اولان شو قدر اقچه به ايجار وتسليم وعمرو دخي ماليله نقض ايچون بنا ايدوب بر ملكه عمرو دخي عرصه مرقومه اوزرينه

للقاضي استبدال الوقف اذا كان اصلح وان كان الواقف شرط عدمه من وقف الاشباه

وفي فتاوى ظهير الدين بيع البناء الموقوف لا يجوز قبل انهدامه ويجوز بعده من العمادية

[illegible]

سئل عن مسئلة استبدال الوقف ما صورته وهل هو على قول ابي حنيفة رحمه الله ام على قول اصحابه اجاب الاستبدال اذا تعين بان كان الموقوف لا ينتفع به ثمه من يرغب فيه ويعطي بدله ارضا او دارا لها ريع يعود نفعه على جهة الوقف فالاستبدال في هذه الصورة على قول ابي يوسف ومحمد وان كان للوقف ريع ولكن يرغب شخص في استبداله ان اعطى مكانه بدلا اكثر منه في صقع احسن من صقع الوقف جاز عند القاضي ابي يوسف وعليه العمل والا فلا يجوز قارئ الهداية

سئل عن وقف منهدم ولم يكن شيء يعمر منه ولا يمكن اجارته وتعميره هل يباع القاضي من حجر او تراب او خشب اجاب اذا كان الامر كذلك صح بيعه بامر القاضي ويشتري بثمنه وقف مكانه فان لم يمكن رد الى ورثته ان وجدوا والا يصرف الى الفقراء من فتاوى قارئ الهداية

سئل شمس الائمة الحلواني عن اوقاف المسجد اذا تعطلت وتعذر استغلالها هل للمتولي ان يبيعها ويشتري مكانها اخرى قال نعم في السابع من وقف المحيط البرهاني

وفي فتاوى النسفي بيع عقار المسجد لمصلحة المسجد لا يجوز وان كان بامر القاضي وان كان خرابا وكذا بيع النقض فيصح في الفصل الرابع من وقف الخلاصة

دفيچون

تعیینیچون بنایه اذن ویرمکله عمرو دخی عرصه‌ده دوقه اوزرینه تعیینیچون منزل بنا
ایدکده برقاچ سنه مرورنده زیدک یرینه بکر متولی اولسه عمرو عرصه‌نک اجر
مثلنی بکره ویروب بنانک طورماسنه وقفه مضرتی یوق ایکن بکر تعدیا عمروک بناسنی قلع ایتدرمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقف دکان محترق اولدقده وقفده بنایه مساعده واریکن متولیسی زید
عرصه‌یی عمروه ایجار و ملکیتی اوزره بنایه اذن ویرمکله عمرو دخی تعیینیچون
دکان بنا ایتدکده برقاچ سنه مرورنده زیدک یرینه بکر متولی اولسه غلّه وقفده
بنایه مساعده اولوب وقف ایچون تجدید بنا اولمق انفع اولوب عمروک بناسنک
طورماسی وقفه مضر اولمغله بکر عمروه بناسنی قلع ایتدروب کالاول وقف ایچون
دکان بنا ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر وقف دکان محترق اولدقده وقفده بنایه مساعده واریکن متولیسی زید وقف
ایچون بنا ایتمیوب عرصه‌سنده کندی مالی ایله تعیینیچون دکان بنا و انتها ایتدکده
برقاچ سنه مرورنده زیدک یرینه عمرو متولی اولسه وقفده بنایه مساعده اولوب
وقف ایچون بنا اولنمق وقفه انفع اولمغله عمرو زیده بناسنی قلع ایتدروب وقف ایچون
کالاول بنا ایتمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی اذن متولی ایله ملکیت اوزره بنا اولنان منزلک
مالکی زید عرصه‌نک مقاطعه مثلنی عرصه متولیسنه ویروب بنانک طورماسنده وقفه مضرت
یوق ایکن متولی مقاطعه مثلندن زیاده شو قدر زیاده ویرمزسه بناکی قلع ایله دیو زیده
تعدیا بناسنی قلع ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و اشجاری اذن متولی ایله ملکیت اوزره دیکلمش اولان باغچه‌نک
مالکی زید عرصه‌نک مقاطعه مثلنی عرصه متولیسی عمروه ویروب اشجارک طورماسنده وقفه
مضرت یوق ایکن متولی مقاطعه مثلندن شو قدر آقچه زیاده ویرمزسه اشجارکی اخراج ایله دیو تعدیا
اشجارینی اخراج ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک اجاره‌سنده اولان وقف عرصه‌ده زیدک متولیسی عمروک اذنی ولکن مال کندیسیله تعیینیچون
دکان بنا ایتدکده عمرو فوت اولوب بشر عرصه‌نک اجر مثلنی ویروب بنانک طورماسنده
وقفه مضرتی یوق ایکن عمروک یرینه متولی اولان بکر زیده مجرد عمرونک اذنی ایله اولمغله
بناکی قلع ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی زیدک ملکی اولان دکان محترق اولوب عرصه صرفه
قالدقده زید بنا ایتمیوب اخره اجاره ویروب برقاچ سنه‌دن بروعرصه‌نک مقاطعه‌سنی ویرمکه
متولی عرصه‌یی اخره اجاره قادر اولورمی **الجواب** اولور

عرصه‌سی مقاطعه‌لو زیدک وقفی و اشجاری عمروک جهت اخرایه مشروطه وقفی اولان
باغچه‌نک اشجاری بالکلیه قوریوب کوکلری چیقوب عرصه صرفه قالوب استجار
وقفده مساعده اولمامغله عرض اولنمیوب برقاچ سنه‌دن بروعرصه‌نک مقاطعه‌سی

المتولی
استأجر عرصة موقوفة مدة باجر المثل وبنی علیها باذن فرضی
فلما مضت المدة زاد اجرا علی اجر تلک المدة المستقلة فرضی
صاحب السکنی بتلک الزیادة هل یکون اولی اجیب نعم انه اولی
من وقف الخادیة

بنی علی الارض الموقوفة ثم ان صاحب البناء ان یستأجر الارض
باجر المثل ولو رفع بناءه فیستأجر باجر المثل یؤمر برفع البناء
وان کانت لا تستأجر الا باکثر من ذلک ترک بناءه
من وقف البزازیة نقل الرابع

استأجر ارضا وقفا وغرس فیها وبنی ثم مضت مدة الاجارة
فللمستأجر ان یستبقیها باجر المثل اذا لم یکن فی ذلک ضرر
قیل لهما ولو ابی الموقوف علیهم الا القلع هل لهم ذلک فقالا لا
من وقف القنیة

زیدک عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسی
محترق اولمغله کالاول بنا احداث ایتمک استدکده اذن متولی یه
محتاجمیدر **الجواب** محتاج دکلدر بو صورتده زید متولیدن اذن
آلمدین اول عرصه اوزرینه ملکی اولمق اوزره منزل بنا ایلسه
متولی زیده قلعی وقفه مضر اولمغله بناسنی قلع ایتدرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولور بو صورتده بناسنی قالدرمیوب اقل
قیمتی ایله متولی یه بیعه راضی اولسه متولی اقل قیمتی ایله وقف ایچون
اشترا ایتمک شرعا جائز اولورمی **الجواب** اولور

ویرمامسه عرصه متولیسی عرصه مزبوره‌یی ضبط و آخره ایجاره قادر
اولورمی **الجواب** اولور

عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی زیدک ملکی اولان دکان محترق اولوب
اثر بنا قالمیوب بر سنه خالی قالوب زید مقاطعه‌سنی ویرمامکله متولی عرصه‌یی مقاطعه
ایله عمروه ویروب عمرو دخی اوزرینه دکان بنا ایلسه زید بعده ما عرصه‌ده اوزرنده
بنام وار ایدی دیو دکانه مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

عرصه‌سی مقاطعه‌لو زیدک وقفی و بناسی عمرونک جهت اخوانیه مشروطه وقفی اولان
منزلک بناسی بالکلیه محترق اولوب اثر بنا قالمیوب بنایه وقفده مساعده اولنمامغله
بنا اولنمیوب بر قاچ سنه‌دن برو عرصه‌نک مقاطعه‌سی ویرلمامکله عرصه متولیسی
عرصه‌یی بکره ایجار ایدوب بنایه اذن ویرمکله بکر دخی عرصه‌ده کندی ایچون منزل بنا ایلسه
بنا متولیسی بعده ما عرصه‌ده وقف بنا وار ایدی دیو عرصه‌یه مداخله‌یه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه‌یی اجر مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه عمروه ایجار و تسلیم
ایدوب بنایه اذن ویرمکله عمرو دخی عرصه مزبوره‌ده کندی مالیله کندی ایچون بنا
احداث ایدوب بر قاچ ای منصرف اولدقده عمرو اجرتنی توفیه‌لی زیده ویروب
بنانک طورماسی وقفه مضر دکل ایکن زید اجر مثلندن شو قدر زیاده ویرمز ایسه‌ک
بناکی قلع ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر مسجد شریفک متولیسی زید وقفک ایجاری موجب مضایقه‌سی یوغیکن مسجدک
حومندن اولوب ایجار ایچون معد اولمیان عرصه‌یی عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو
دخی زیدک اذنیله کندی ایچون اوزرینه منزل بنا ایلسه زید قلعی وقفه مضر اولمامغله
عمرونک بناسنی قلع و رفع ایتدیروب عرصه‌یی حومدن اولمق اوزره ابقایه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر مدرسه‌نک متولیسی زید مدرسه‌نک حومندن اولوب ایجار ایچون معد
اولمیان عرصه‌یی مقتضی مضایقه یوغیکن خلاف شرط واقف بعض کمسنه‌لره
ایجار ایدوب بنایه اذن ویرمکله اول کمسنه‌لر دخی اوطه‌لر بنا ایدوب حجره‌لرک
ایچی قرانلق اولسه زیدک یرینه متولی اولان عمرو قلعی مضر اولمامغله اول کمسنه‌لره
بنالرینی قلع ایتدیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر مسجدک متولیسی زید مسجدک صفه‌سی اشتاده بو درلو تغییر و تغیر مسجدک بعض
لوازمی وضع اولنمق ایچون معد اولوب ایجار ایچون معد اولمیان محلی ایجاری
مقتضی مضایقه یوغیکن عمروه ایجار و تسلیم ایلسه حالا اول محلی عمرودن
الوب وضع قدیم اوزره ابقایه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقف عرصه‌یی عدد ایام بیان اولنمدین یومی شو قدر اقچه ایله متولیسندن
استیجار ایدوب اوزرینه اوتن متولی ایله کندی ایچون منزل بنا ایتدکده منزل محترق

وان اراد المستاجر ان یبنی علی المستاجر بناً لیس له ذلک لانه تصرف فی رقبة المستاجر ولیس للمستاجر ذلک. من الذخیرة

احدث عمارة فی ارض الوقف بغیر اذن متولیه فللمتولی ان یامر بالرفع
من لقطة الفتاوی

وان رضی المستاجر من یاخذ المتولی بناه بقیمته مبنیا او مبنیا کان له اقر فللقیم ان یاخذه باقل القیمتین من وقف الظهیریة

وفی استحسان فتاوی الدیناری مسجد واسع جعل المتولی بعضه حانوتا لا یجوز وفی اخر وقف المحیط لم یکن للمسجد اوقاف واحتاج المسجد الی العمارة لا باس بان یوجرها بانیا من المسجد
من وقف العمادیة

قیم الجامع القدیم اجر موضعا تحت ظلة الباب لبعض الحاکین لا یبیع قیم مسجد بنا المسجد لیستخرج منه القدم لا باس به ان شاء الله تعالی اذا کان مصلحة بمصلحة المسجد وکذا لو وضع فی فنائه سریرا واجرها افراح لم یکن ممر العامة بالمستاجر یکون معذورا ان شاء الله تعالی اذا کان لا اصلاح المسجد وبناء المسجد ما کان علیه ظلة المسجد اذا لم یکن ممر العامة المسلمین فقیل له لو وضع القیم فی فنا مسجد سوق کراسی وسریر بواجرها ویصرف الاجرة الی نفع ام لا فقال نعم له ذلک فی وقف القنیة فی باب المسجد

اولوب عرصه صرفه قالسه زید کالاول منزل بنا ایتمک مراد ایتدکده متولی
زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولور

عرصه سی مقاطعه لو زیدک وقفی وبناسی عمروک جهت اخرایه مشروطه وقفی اولان دکانی بنا متولیسی بکر بنالی وقف ایچون ضبط واجاره ایدوب عرصه متولیسی بشر عرصه مقاطعه سنی بکردن طلب ایتدکده بکر ویرمیوب عرصه لی وقف ایچون مجاناً ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

عرصه سی مقاطعه لو بر جهته مشروطه زیدک وقفی واشجاری عمروک جهت اخرایه مشروطه وقفی اولان باغچه اشجاری نفس اشجار متولیسی بکر ضبط ایدوب عرصه متولیسی بشر دخی عرصه نک مقاطعه مثلیه ویرمکدن ابا ایتمکله عرصه یه تابعدر دیو اشجاری بکره ضبط ایتدرمیوب عرصه لی وقف ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفک منزل عرصه سی مقاطعه لو زیدک وقفی وبناسی عمروک جهت اخرایه مشروطه وقفی اولملغله اوزره متولیلری ضبط ایدوب عرصه نک مقاطعه سنی عرصه متولیسی ویره کلمشکن زیدک وقفی متولیسی بکر عمروک مقاطعه سنی بشر دخی منزلک بناسی عمروک وقفی اولدیغنی اثبات ایلیه دکین بنالی وقف ایچون ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

اون بره استرباحی مشروطه اولان نقود موقوفه نک متولیسی زید حیفه ضعف طاری اولمغله رای حاکم ایله اون برکون حسابی اوزره استرباحه قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقف نقودک وقفیه معمول بهاسنده اون بردن زیاده استرباح دخی نمیه بالمثل اوله متولی وقفده مضایقه یوغیکن اون اون برکون حسابی اوزره استرباحه قادر اولورمی الجواب حاکم منع ایدر

بو صورتده متولی نقود مزبوره دن عمروه معامله ایله ویردیکی اقچه ایچون عمروک اوزرینه بر سنه تمامنه دکین اون اون برکون حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر اقچه ربح الزام ایدوب سنه تمامنده عمرودن انی عمرو خلاف شرط واقف دیو دخی اون بردن زیاده یی متولیدن استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقف نقودک متولیسی زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولدقده زید عمروه معتوهدن شو قدر روز ... عمروده اولقدر اقچه لی ویردکده عمرو مال وقفه متعلقه دعوادن زیدی ابرا ایدوب وجه محرر اوزره حجت ویردکدنصکره محاسبه سی کورلدکده زمان تولیتنده مال وقفدن شو قدر اقچه یی کندو مصارفنه صرفله اتلاف ایتدیکی شرعا ثابت اولوب عمرو مبلغ مرقومی وقف ایچون تضمین مراد ایتدکده زید سن بنی وجه محرر اوزره ابرا ایتمشسنک دیو ضماندن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه شو قدر اقچه ویردکدنصکره المدین زید فوت

اولوب بر سنه بکر متولی اولدقده بکر مبلغ مرقومی عمروک ذمتندن ابرا ایتسه ابراء
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید وقفک بر موجب شرط واقف زائده کاتبی اولان زید کتابت خدمتنی گورمک
استدکده متولی کتابت خدمتنی بن گورورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی ضمان المتولی وعدمه

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن اصل مال اولان شو قدر آقچه‌یی قبض ایتدکدن
صکره مجهلاً فوت اولسه ترکه‌سندن ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقفک غله‌سندن شو قدر آقچه قبض ایتدکده مجهلاً فوت اولسه
ترکه‌سندن ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

شهود محضرلرنده استرباح اولنوب شاهدسز استرباح اولنمامسی مشروط اولان نقود
موقوفه‌نک متولیسی زید نقود مزبوره‌دن شو قدر آقچه‌یی عمروه معامله ایله ویردکده
خلاف شرط واقف شهود محضرلرنده ویرمیوب بعده عمرو انکار ایدوب یمین ایتمکله
مبلغ مزبور ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

رهن یا کفیل ایله استرباحی مشروط اولان نقود موقوفه‌نک متولیسی زید نقود مزبوره‌دن
شو قدر آقچه‌یی خلاف شرط واقف رهن وکفیلسز عمروه معامله ایله ویردکده
المدیون عمرو مفلساً فوت اولدقده مبلغ مزبور ضایع اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

رهن یا کفیل ایله استرباحی مشروط اولان نقود موقوفه‌نک متولیسی زید نقود مزبوره‌دن
شو قدر آقچه‌یی خلاف شرط واقف رهن وکفیلسز عمروه معامله ایله ویردکدن صکره عمرو مفلساً
فوت اولوب مبلغ مزبور ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی
الجواب اولور

رهن یا کفیلدن بری ایله استرباحی مشروط اولمیان وقف نقودک متولیسی زید نقود موقوفه
دن مالی اولان عمروه معامله ایله شو قدر آقچه ویردکده عمرو مفلس طاری اولسه زیده ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

رهن یا کفیلدن بری ایله استرباح مشروط اولمیان نقود موقوفه‌نک متولیسی زید نقود
مزبوره‌دن ملی اولان کمسنه‌لره شو قدر آقچه ویروب المدیون فوت اولدقده بر سنه
عمرو متولی اولسه عمرو مبلغ مزبوری اول کمسنه‌لردن طلب ایتمیوب زیدک ورثه‌سندن
مجرد زید ویرمکله مبلغ مزبوری زیدک ترکه‌سندن ضامن اولک دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

رهن یا کفیلدن بری ایله استرباحی مشروط اولمیان نقود موقوفه‌نک متولیسی زید
نقود مزبوره‌دن ملی اولان عمروه معامله ایله شو قدر آقچه ویردکدن صکره زید مبلغ
مزبوری المدیندن بر سنه بکر متولی اولسه زید بکری عمروک ذمتنه احاله ایدرکن زید بکره مجرد
سن ویرمکله مبلغ مزبوری مالکدن ادا ایله دیو بعده عمرودن الدیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

ولو باع ارض الوقف وقبض الثمن ثم مات ولم یبین الثمن کان
الثمن دیناً فی ترکته — من وقف الخانیة فی مسائل الشرط فی الوقف
وکذا فی البزازیة والکتاب فی الامانات
فی الاوقاف

متولی المسجد اذا اخذ من غلات المسجد ومات من غیر بیان
لا یکون ضامناً — من وقف الخانیة فی باب الرجل یجعل داره مسجداً
ذکر الناطفی رحمه الله ان الامانات تنقلب مضمونة
بالموت عن تجهیل الا فی ثلث احدها هذه والثانیة السلطان
اذا خرج الی الغزو وغنموا واودع بعض الغنیمة عند
بعض الغانمین ومات ولم یبین عند من اودع لا ضمان
علیه والثالثة ان القاضی اذا اخذ مال الیتیم واودع غیره
ثم مات ولم یبین عند من اودع لا ضمان علیه انتهی
وهذه اخوات فی الخانیة وفیها التفصیل منها مذکور هنا

معروض: لیس للمتولی ایداع مال الوقف والمسجد الا ممن فی عیاله ولا اقراضه
فلو اقرضه ضمن وکذا المستقرض وذکر ان القیم لو اقرض مال المسجد لیأخذه
عند الحاجة وهو احرز من امساکه فلا بأس به وفی العدة یسع للمتولی اقراض
ما فضل من غلة الوقف — فی السابع والعشرین من الفصولین

رهن وکفیل

رهن وكفيل ايله استرباحى مشروط اولان نقود موقوفه نك متوليسى زيد عمروه معامله
ايله ويرديكى بر مقدار اقجه يه بكرى كفيل الوب قيمتى دينندن ازيد اولان عمروك فرسنى
رهن الدقدن صكره عمرو و بكر فرار ايدوب مرور زمان ايله فرسك قيمتنه نقصان كلمكله قيمتى
دينه مساوى اولماسه وقفك ناظرى زيده فرسك قيمتندن ناقص اولان مقدارى ضمان
اولدرملكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

رهن ايله استرباحى مشروط اولان نقود موقوفه نك متوليسى زيد نقود موقوفه دن
ملى اولان عمروه معامله ايله شو قدر اقجه ويردكده عليه اولان دينه كفيل الدقدن صكره عمرو
وبعده مفلسا فوت اولسه زيده ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

اگر رهن ايله استرباحى مشروط اولان نقود موقوفه نك متوليسى زيد نقود مزبوره
دن ملى اولان عمروه معامله ايله شو قدر اقجه ويردكدنصكره عمرودن رهن قبول الوب
منزلنده حفظ اوزره ايكن زيدك منزلى محترق اولدقده زيدك تعدى وتقصيرى اولمقسزين
رهن محترق اولسه مبلغ مزبور ساقط اولوب مبلغ مزبور زيده ضمان لازم
اولورمى **الجواب** اولماز

اگر رهن ايله استرباحى مشروط اولان نقود موقوفه نك متوليسى زيد نقود مزبوره دن
شو قدر اقجه يى ملى اولان عمرو وبكره ويردكده مزبورلردن قيمتلرى دينلرندن ازيد
اولان ملك منزللرينى رهن الدقدن صكره مزبورلر غائب اولوب بعده منزللرى زيدك
تعدى وتقصيرى اولمقسزين خراب اولوب مبلغ مزبورك تحصيلى ممكن اولماسه زيده ضمان
لازم اولورمى **الجواب** اولماز

اگر رهن ايله استرباحى مشروط اولان نقود موقوفه نك متوليسى زيد نقود مزبوره دن
شو قدر اقجه يى ملى اولان عمروه معامله ايله ويردكده عمرودن قيمتى دينندن ازيد
رهن الوب بعده انقطاع رغبات ايله رهنك قيمتنه نقصان طارى اولمغله قيمتى دين
مزبوره بالغ اولميوب بعده عمرو فوت اولدقده رهن مزبوردن غيرى مالى اولمغله
مبلغ مزبورك بر مقدارى ضايع اولسه اول مقدارى زيده ضمان لازم
اولورمى **الجواب** اولماز

رهن قوى ايله استرباحى مشروطه اولان وقف نقودك متوليسى زيد نقود مزبوره دن
شو قدر اقجه يى عمروه قرض ويردكده عمرودن قيمتى دينندن ناقص شو قدر اشيايى رهن
الوب بعده عمرو فوت اولوب زيد معزول اولوب يرينه بكر متولى اولدقده عمروك اشياء
مزبوره صاتلدقدن وثمن مزبوردن ثمن مرقوم مقدارينى استيفا ايلسه بكر باقيسنى زيده
تضمينه قادر اولورمى **الجواب** اولور

رهن قوى ايله استرباحى مشروطه اولان نقود موقوفه نك متوليسى قائمقام اولان زيد نقود
مزبوره دن شو قدر اقجه يى عمروه معامله ايله ويردكده خلاف شرط واقف
قيمتى مبلغ مزبوردن ناقص اولان متاعى عمرودن رهن الوب بعده عمرو دائنين
اينمدن فوت اولدقده رهن مزبوردن غيرى مالى اولميوب رهن ثمن مثليله

بیع اولنمقده ثمن مبلغ مزبوره بالغ اولمغله مبلغ مزبورك شو مقداری ضایع
اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌یی استرباح ایده‌مامکله غله حاصل اولمامغله
مرتزقه زیده مالمزی مالکدن ادا ایله دیمکه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌یی استرباح ایتمامکله غله حاصل اولمامغله مرتزقه زیده وظیفه‌مزی
مالکدن ویر دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر اما زید اهمال
و تکاسل ایلدیسه عزله مستحق اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف نقودی بعض کمسنه‌لره معامله ایله ویردکده اهمال و تکاسل
ایدوب الزام ربح ایتمامکله ربح آلماسه مرتزقه زیده وظیفه‌مزی مالکدن ویر دیمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر لکن زید عزله مستحق اولور

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌یی اعمال ایتمیوب مرتزقه‌یه وظیفه‌لرکوزی اصل
مالدن شو قدر آقچه ویردکده زید عزل اولنوب یرینه عمرو متولی اولسه عمرو مبلغ مرقومی
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقفك متولیسی زید مرتزقه‌یه بعد اداء الخدمه مستحق اولدقلری شو قدر آقچه‌یی
وظیفه‌لرینی غله وقفدن ویره‌جك یرده ویردکدنصکره مرتزقه‌یه اصل مالدن نفقه اعمال ایدوب
مبلغ مزبوری اصل مالدن ویرمشیدم دیو مبلغ مرقومی مزبورلردن استرداده
قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زوائدی اولاد واقفه اولاونه مشروط وقفك متولیسی زید زوائد وقفدن اولاونه
شو قدر آقچه ویردکده زید مبلغ مزبوری زوائد وقفدن استیفا
ایتمکدن اول مالمدن ویرمشیدم دیو حالا زوائد حاصله‌یی اولادین دیو مبلغ
مزبورلردن استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفك مستغلاتندن اولان وقف خانك سقفی محترق اولوب تعمیری ضروری
ایکن متولیسی زید غله وقفدن بر نیده اولان تعمیره وافی اولان شو قدر آقچه‌یی تعمیره
صرف ایتمیوب مرتزقه‌یه ویرمکله غله وقفدن تعمیره صرف اولنه‌جق نسنه قالماسه
زیده مبلغ مزبور ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

غله‌سی بر جامعك [illegible] مشروط اولان شو قدر وقف آقچه‌لی متولیسی زید استرباح
ایتمیوب بر قاج سنه اصل مالك جمله‌سنی جامعك نایخنه صرف ایتدکدنصکره زید فوت
اولوب عمرو متولی اولدقده عمرو مبلغ مزبوری زیدك ترکه‌سی دائنیه‌سی قبضی ورثه‌سندن
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك متولیسی اولدیغی وقفك مستغلاتی تعمیره محتاج اولمغله زید غله
وقفدن قدر معروف شو قدر آقچه صرف ایدوب تعمیر ایتدکدنصکره زید

محصل کلام شیخ الاسلام مولانا ابو السعود الواقف اذا شرط
فی الدراهم الموقوفة شرطا وخالفه المتولی فانه یلزم الضمان قال
شیخ الاسلام وهذه المسئلة ایضا غیر مذکورة فی الکتب لکون وقف
الدراهم غیر مذکورة لکن استنبطت فی مسئلة ذکرت فی کتاب الوکالة
وهی ان الوکیل اذا خالف شرط الموکل یلزمه الضمان وفیما نحن فیه
المتولی وکیل من جانب الوقف کما هو رأی ابی یوسف رحمه الله
او من جانب الفقراء کما هو رأی محمد رحمه الله وعلی کلا التقدیرین
یکون المتولی وکیلا فمخالفته یرجع الی مخالفة الوکیل فیلزم
الضمان ط

من خط المرحوم سعد الدین
علیه رحمة مالك یوم الدین
من مجموعة انقروی رحمه الله

ولو صرف المتولی الی المستحقین وهناك عمارة لا یجوز تأخیرها فانه
یکون ضامنا من البحر الرائق فی شرح قوله ویبدأ من غلته
بعمارته بلا شرط لنقله عما فی الذخیرة

معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولسه عمرو زیدی طوتوب ... مبلغ مزبوری
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولی اولدیغی نقود موقوفه‌دن شو قدر اقچه‌یی منزلنده حفظا وضع ایکن مبلغ
مزبور تعدی وتقصیرسز سرقة اولنوب ضایع اولسه زیده ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

وللقیم صرف شیء من مال الوقف الی کتبة الفتوی ومحاضر الدعوی لاستخلاص الوقف من وقف القنیة فی باب تصرفات القیم

بر وقفک متولیسی زید حمامی اسده اولان نقود موقوفه‌یی تحصیل ایچون حمامی
فیلو یرینه علی وجه الاجاره مال وقفدن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه
زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن بعض کمسنه‌لره شو قدر اقچه قرض ویروب کده
زیدک یرینه عمرو متولی اولوب بعده عمرو مزبورلردن تسعة المائة مزبورلر مفلسا
فوت اولسه عمروک یرینه متولی اولان بکر عمروه محروس مزبورلردن المالغلة مبلغ
مزبوری مالکدن ضمان ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

وفی البزازیة امتنع المتولی عن تقاضی ما علی المستغلین لا یأثم فان هرب بعض المستغلین بعد ما اجتمع علیه مال کثیر تحول العامة لا یضمن المتولی من وقف البحر الرائق کذا فی الفتح القدیر نقلا عن الجواهر

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن بعض کمسنه‌لره شو قدر اقچه قرض ویروب کده صکره
زیدک یرینه عمرو متولی اولوب بعده عمرو برقاچ سنه مبلغ مزبورک ربحنی مزبورلردن
اخذ ومصارف وقفه صرف ایدوب بعده اصل مالدن تسعة المدین مزبورلرک بعضی
مفلسا فوت اولوب وبعضی فرار ایلسه عمروک یرینه متولی اولان بکر عمروه محروس مزبورک
المالغلة ... مالکدن ضمان ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌یی برقاچ کمسنه‌لره ویروب بعده المدین یرینه عمرو
متولی اولدقده زید ذممده قرض یعنی عمروه ویروب بعده عمرو نقود موقوفه‌دن تسعة
المدین عمروک یرینه بکر متولی اولسه بکر عمروه محروس ذمم وقف یعنی المعلة نقود مزبوره‌یی سائر
مالکدن باکه ویر بعده مدیونلردن آل دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

ولو اجر القیم ثم عزل ونصب آخر فقبض الآخر الاجر للمعزول والاخذ منه للمعقود لان المعزول اجر للوقف لا لنفسه من وقف القنیة فی باب تصرفات

زید متولیسی اولدیغی وقفک مستغلاتنی بعض کمسنه‌لره ایجار ایدوب اجرتک بر مقدارینی
الدقده ما عدایه المدین زیدک یرینه عمرو متولی اولسه زید مقبوضنی عمروه ویروب دکده
عمرو زیده محروس ایجار ایتمکله ما عدایی مالکدن باکه ویر بعده مزبورلردن آل دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید واقف وقفک غله سندن عتقادن هر برینه یومی شو قدر اقچه ویریلوب
بعده اولادلرینه ویریلمک شرط ایتمکله عتقادن عمرو وبکر شرط واقف اوزره
وظیفه مرقومه‌یه متصرفلر ایکن سوز کتدکلرنده متولی اولان بشر برقاچ سنه وظیفه‌لرینی
غله وقفدن اخذ ایدوب بعده حالا که عمرو وبکر فوت اولمشلر اولسه‌لر یو خلاف
شرط واقف وظیفه مرقومه‌یی رضالریله اولاد عتقادن بعض کمسنه‌لره ویروب
عمرو وبکر کلدکلرنده وظیفه مرقومه‌یی بشره تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید متولیسی اولدیغی وقفک غله سندن شو قدر اقچه ایله وقفه ایچون
ثمن مثلندن زیاده غبن فاحش ایله بر عقار اشترا ایتدیکدن صکره زیدک یرینه عمرو

سئل فيما اذا اختلف صاحب وظيفة كالتدريس والقراءة ونحوهما مع ناظر الوقف فادعى صاحب الوظيفة انه باشرها فاستحق معلومها وانكر الناظر هل القول قول صاحب الوظيفة ام قول الناظر وهل يجوز احداث وظيفة في الوقف بغير شرط الواقف ام لا اجاب القول قول صاحب الوظيفة وقد سئل شيخ مشايخنا الشيخ شهاب الدين الحلبي عن صاحب وظيفة قراءة في مصحف في جامع معين مات فاختلف ورثته مع ناظره في المباشرة فافتى بان القول قول الورثة في المباشرة مع اليمين قال لانهم قائمون مقام مورثهم والقول قوله في المباشرة مع اليمين لانه امين فكذلك ورثته وهو موافق لقواعد المذهب ولا شك انه لا يزيد على وظيفة وليس للحاكمية شبه الاجارة من كل وجه بل تشبه الصلة ايضا وشبه الصدقة فيعطى كل شبه ما يناسبه واما احداث الوظائف فلا يجوز قال في الاشباه والنظائر صرح في الذخيرة والولوالجية وغيرهما خيرية في كتاب الوقف وفيه تمامه

متولى اولسه عمرو مبلغ مزبورى زيده تضمينه قادر اولورمى الجواب اولور

فيما يصدق فيه المتولي والجابي وما لا

بر وقفك متوليسى اولديغى زيد معزول اولوب يرينه عمرو متولى اولدقده زيد زمان توليتنده وقفه رجوع شرطيله كندو مالندن اذن حاكم ايله وقفك تعميرينه شو قدر اقچه صرف ايتمشيدم غلهء وقفدن باكه ويريو ديو دعوى ايتسه عمرو انكار ايلر ايسه يمينيله تصديق اولنورمى الجواب اولنماز

زيد متوليسى اولديغى وقفك غله سندن وقفك مصارفنه شو قدر مصروف اولدى ديسه يمينيله تصديق اولنورمى الجواب اولنور

بر وقفك متوليسى زيد معزول اولوب يرينه عمرو متولى اولمغله زيد يدنده اولان غلهء وقفى امر حاكم ايله عمروه تسليم ايتدكدن صكره عمروك يرينه بكر متولى اولدقده بكر زيددن غلهء وقفدن شو قدر اقچه لى عمروه تسليم ايتميوب يدكده قالدى ديو دعوى ايلدكده زيد جمله سنى عمروه تسليم ايلدم ديوب بعده زيره رد وضمان لازم اولمديغنه يمين ايدرسه بكرك مطالبه سندن خلاص اولورمى الجواب اولور

بر وقفك جابيسى زيد وقفك مستغلاتنك مستأجرلرى ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه لى مزبورلردن الدقدن صكره وقفك متوليسى عمرو زيددن سن مبلغ مزبورك شو مقدارنى باكه ويرمدك […] يدكده قالدى ديو دعوى ايلديكده زيد تماما ساكه ويردم ديوب […] بعده وضمان لازم اولمديغنه يمين ايدرسه عمروك مطالبه سندن خلاص اولورمى الجواب اولور

بر وقفدن خدمت مقابله سنده اولميان وظيفه يه متصرف اولان زيد وقف مزبورك متوليسى عمرودن شو قدر ايلق وظيفه مى ويرميوب يدكده قالدى ديو دعوى ايتدكده عمرو تماما ساكه ويردم يدمده سنده قالمدى ديو يمينيله تصديق اولنورمى الجواب اولنور

بر وقفدن خدمت مقابله سنده اولميان وظيفه يه متصرف اولان زيد صغير بالغ اولوب وقف مزبور متوليسى عمرودن صغرمده شو قدر ايلق وظيفه مى ويرميوب يدكده قالدى ديو دعوى ايتدكده عمرو صغركده وصيك اولانلره تماما تسليم ايدوب يدمده سنده قالمدى ديسه يمينيله تصديق اولنورمى الجواب اولنور

بر وقفدن خدمت مقابله سنده وظيفه يه متصرف اولان زيد بر مدت ادای خدمت ايتدكدن صكره وظيفه مى الدم ديو دعوى ايتدكده متولى ويردم ديو دعوى ايلسه متولى يمينيله تصديق اولنورمى الجواب اولنماز

في الوظايف

بر وقفده امامت وخطابت خدمتى مقابله سنده وظيفه يه متصرف اولان زيد بر مدت اداء خدمت ايلمامش اولدقده وظيفه يه مستحق اولورمى الجواب اولماز

بر وقفده كتابت خدمتى مقابله سنده وظيفه يه متصرف اولان زيد بر مدت اداء خدمت ايتميوب متولى كندو كتابتيله زيد مجرد متولى يه سن بنى كتابته د

او ادعى وصى اليتيم انه انفق من مال نفسه واراد الرجوع في مال اليتيم والوقف ليس له ذلك او بدعوى بنا لنفسه فلا يتبع بمجرد الدعوى بل لو ادعى من مال نفسه فلا ادعى الانفاق من مال الوقف واليتيم لو اخذ نفقته المثل في تلك المدة صدق من الفصولين ج ٤ ٣

مات المتولى والجابى يدعون تسليم الغلة اليه في حياته ولا بينة لهم فانهم يصدقون باليمين لانكارهم الضمان عمدة الفتاوى

ولو قال المتولى قبضت الغلة ودفعتها الى هؤلاء الموقوف عليهم وانكروا ذلك كان القول قول المتولى مع يمينه من الكفاية في باب الاجارة

ولو كان الفقيه يشتغل بالنهار للمعاش وبالليل للدراسة وتفرغ للتعليم لا يسعه اخذ الوظيفة من خزانة الاكمل في متفرقات الوقف

ايتديكم

الدين و بو مدت مزبوره ده ایکن وظیفه یه مستحق اولورمی الجواب اولماز

بر وقفده خدمت مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولان کمسنه لر بر مدت اداء خدمت
ایلمیه لر اول مدتده وظیفه یه مستحق اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده متولی مزبورلره مدت مزبوره نک وظیفه سی نامنه غله وقفدن شو قدر
اقچه ویرسه متولی مزبوره مبلغ مرقومی ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

بر وقفده تعلیم صبیان خدمتی مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولان زید بر مدت اداء
خدمت ایتمیوب بعده مدت مزبوره نک وظیفه سی نامنه وقف مزبورک متولیسی
عمرودن تغلبا شو قدر اقچه السه عمرو مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

بر مسجدک امامی زید بر مدت اداء خدمت ایدوب بعده مستحق اولدیغی شو قدر اقچه وظیفه سنی
الدين زید فوت اولسه ورثه سی مبلغ مزبوری متولی یدنده اولان مدت مزبوره ده
غله سندن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بر وقفده جزءخوانلق خدمتی مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولان زید اداء خدمت ایدوب
مستحق اولدیغی وظیفه سنی متولی یدنده اولان غله وقفدن المق استدکده متولی
بعض وجه ویرممکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفده امامت و خطابت خدمتلرینه مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولان زید
بر مدت اداء خدمت ایدوب مستحق اولدیغی شو قدر اقچه وظیفه سنی الدين زیدک
یرینه عمرو امام و خطیب اولسه زید مبلغ مزبوری متولی یدنده اولان مدت مزبوره نک
غله سندن المق استدکده متولی مجرد معزول اولدک دیو ویرممکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

بر قصبه ده واقع جامعده امام و خطیب اولان زید فوت اولدقده اول بلده ده حاکم امامت
و خطابتی عمروه توجیه و عرض ایلدوب عمرو برات ایتدرنجه بر مدت امامت و خطابت
خدمتنی اداء ایدوب وظیفه سنی متولیدن المش اولسه حالا متولی عمرودن وظیفه یی
برات ایتدردیکن الدک دیو استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفده شو قدر اقچه ایله جهته متصرف اولان زید بعد اداء الخدمة شرط واقف اوزره
وظیفه سنی متولیدن طلب ایتدکده متولی مجرد ویرانکده دلقدر اقچه بازلمامش دیو ویرممکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید واقف وقفیه معمول بها سنده وقفک کتابتی مقابله سنده یومی بشر اقچه شرط
و تعیین ایتمکله کاتبی عمرو بعد اداء الخدمة تعیین اولنان وظیفه یی متولی یدنده
اولان غله وقفدن المق استدکده متولی مجرد ویرانکده درست اقچه بازلیو تماما ویرممکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید واقف بنا و وقف ایتدیکی مدرسه سنک مدرسنه یومی شو قدر اقچه شرط و تعیین
ایدوب متولی وظیفه اقچه یی اول مدرسه ده مدرس اولان عمروه ویررکن عمرو

امام في المسجد سنة فلما ادرك غلة الوقف مات فهي لورثته بخلاف
من وقف العينة في باب ما يحل للمدرس
ن الكاشف

اذا مات المدرس في اثناء السنة قبل مجيء الغلة وقبل ظهورها في الارض
وقد باشر مدة ثم مات او عزل ينبغي ان ينظر وقت قسمة الغلة الى مدة
مباشرته والى مباشرة من جاء بعده ويبسط المعلوم على المدتين
وينظر كم يكون منه للمدرس المنفصل والمتصل فيعطي بحساب مدته
ولا يعتبر في حقه ما قد مناه من اعتبار زمن مجيء الغلة وادراكها
كما اعتبر في حق الاولاد في الوقف عليهم بل يفرق الحكم بينهم وبين
المدرس والفقيه وصاحب وظيفة ما وهذا هو الاشبه بالفقه
والاعدل انتهى في كتاب اليسر في ما يعامل به
اهل الذمة نقلا عن انفع الوسائل

ویررکن عمرو راضی اولمیوب قناعت ایتمیوب خلاف شرط واقف متولیدن
بغیر وجه زیاده سنه المغه قادر اوله لورمی الجواب اولماز

بر وقفک کتابت خدمتی مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولان زید بر سنه خدمت ایدوب مستحق اولدیغی وظیفه سنی متولیسی عمروک یدنده اولان سنه مذکوره غله سندن طلب ایتدکده عمرو بر مقدارینی ویروب ما عداسنی کندو معارفنه صرف ایتسه
زید اول ما عدا ایله عمرو تضمینه قادر اولور می الجواب اولور

بر وقفده خدمت مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولان زید بر مدت اداء خدمت ایدوب مستحق اولدیغی شو قدر اقچه وظیفه سنی متولیسی عمروک یدنده اولان غله وقفدن المق استدکده عمرو ویرمیوب کندو معارفنه صرفله استهلاک ایتدکده عمرو فوت اولسه زید مبلغ مزبوری زیدک ترکه سندن لتضمینه قادر
اولور می الجواب اولور

بر وقفک متولیسی زید بر سنه اداء خدمت ایدوب اول سنه نک غله سی اولمامغله وظیفه سنی المامسه زید اول سنه نک وظیفه سنی سنه آتیه غله سندن المغه
قادر اولور می الجواب اولماز

بر مدرسه ده مدرس اولان زید بر قاچ سنه خدمت ایدوب لکن اول سنه لرده غله اولمامغله وظیفه المیوب بعده سنه اخرالحق اولوب سنه اخراده غله حاصل اولسه
زید اول سنه لرک وظیفه سنی سنه آتیه ده حاصل اولان غله دن
المغه قادر اولور می الجواب اولماز

زید واقف بر [illegible] وقفک زوائدی اولادینه مشروطه التمکله اولادندن عمرو وقف مزبورک زوائدندن شو قدر اقچه وظیفه یه برات ایتدروب بر مدت الدقدنصکره وقفده زوائد قالماسه عمرو متولیدن وظیفه سنی زیدک [illegible]
واقع وقفک زوائدندن ویرلو جبره قادر اولور می الجواب اولماز

زیدک غله سی اجزاء شریفه تلاوتنه مشروطه وقف لغو و ضایع اولدقده جزء خوانلر وظیفه لرینی زیدک غله سی جهات اخرایه مشروطه وقفی اولان دیگر ملک غله سندن
المغه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

بر وقفدن شو قدر اقچه وظیفه یه متصرف اولان زید متولی غلات نقدینه العدد اقچه وظیفه سنی ویررکن زید راضی اولمیوب مزارع وقفدن حاصل اولان بغدای
واریه دن وظیفه م ایچون شو قدر کیل بغدای واریه ویر دیو جبره
قادر اولور می الجواب اولماز

بر قریه ده اولان وقفک متولیسی زید اسدار اول قریه ده یوز یکرمی اقچه یه بیع ایدوب المغله وقفک غله سندن بر مقدار اسدیری یوز یکرمی اقچه حسابی اوزره الوب بعده مرتزقه یه اول حساب اوزره ویرمک استدکده مرتزقه راضی اولمیوب سکسن اقچه حسابی اوزره ویرمدیکه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

سئل ابو جعفر عمن یتم جمع غلة الوقف وقسمها علی اهل الوقف واخرج واحدا منهم ولم یعطه وصرف نصیبه الی حاجة نفسه فلما خرجت السنة الثانیة جاء المحروم یطلب نصیبه هل له ذلک قال ان شاء جعل [illegible] شرکائه [illegible] فیما اخذوا فان اختار یضمن القیم سلم لهم ما اخذوا من البحر الرائق

ان قلت هل للمتولی ان یصرف غلة سنة غیر سنة فیها قلت لا لما قلنا فی حاوی الحصیری وغیره اه من وقف البحر الرائق

بروبایه

بر زاویه اولان وقفك متولیسی زید ایسه اول زاویه‌ده یوز یکرمی اقچه مرتب
اولمغله غله سندن بر مقدار ایسه‌ریلی یوز یکرمی حسابی اوزره الوب بعده
مرتزقه‌یه وظیفه‌لرینی اول ایسه‌لردن ویرمك مراد ایتدکده مرتزقه ایسه‌ریلی
یوز یکرمی اقچه حسابی اوزره المغه راضیلر ایکن زید یوز سکسن اقچه حسابی اوزره الك
ویو مرتزقه‌یه جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقفك تولیتی ایچون واقف نسنه شرط ایتمیوب تولیتی اچر کورمسنه اولمغله
قاضی زیده غله و نقدن یومی اجر مثلی مقداری شو قدر اقچه وظیفه ایله متولی نصب ایدوب
زید دخی بر مدت امور تولیتی کورسه زید اجر مثلی غله و نقدن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

نوع اخر

مستغلاتی ذی وفراغ اولان وقفك متولیسی اولمیوب لکن غله و نقدی مساعده
اولمغله حاکم زیدی شو قدر اقچه ایله متولی نصب ایدوب زید دخی برات ایتدروب
بعد اداء الخدمت وظیفه معینه‌سنی غله و نقدن المق استدکده مرتزقه خلاف
شرط واقفدر دیو زیدی منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

مستغلاتی ذی وفراغ اولان وقفك فقیه سندن زید کندویه شو قدر اقچه تولیتك
وظیفه‌سی احداث ایدوب برات ایتدرسه بعد اداء الخدمت وظیفه معینه‌سنی
طلب ایتدکده متولی ونقده مساعده وار ایکن خلاف شرط واقفدر
دیو ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

مستغلاتی ذی وفراغ اولان وقفدن زید خلاف شرط واقف نظارت وظیفه‌سی
نامنه شو قدر اقچه وظیفه احداث وبرات ایتدروکده اول وظیفه زیده ویرلمامك
ایچون امر عالی صادر اولسه زید عمرو برات وارد دیو وظیفه مزبوره‌یی متولیدن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

مستغلاتی ذی وفراغ اولان وقفك عدده‌سی یومی الی اقچه وظیفه ایله رؤس همایون
ایله زیده توجیه اولنوب زید دخی بعد اداء الخدمت اول قدر اقچه وظیفه‌یی متولیدن
طلب ایتدکده متولی وقفده مساعده وار ایکن عمرو وقفیه‌ده یومی اوتوز اقچه قید ایتمشدر
دیو تماما ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

مستغلاتی ذی وفراغ اولان وقفدن تدریس خدمتی مقابله‌سنده وظیفه‌یه متصرف
اولان زید وقفك زوائدندن وظیفه معینه‌سنه بر مقدار اقچه ضم وبرات ایتدروب
بعد اداء الخدمت متولیسیدن طلب ایتدکده متولی وقفده مساعده وار ایکن عمرو خلاف
شرط واقفدر دیو ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

مستغلاتی ذی وفراغ اولان وقفدن امامت خدمتی مقابله‌سنده وظیفه‌یه متصرف
اولان زید وقفك زوائدندن وظیفه معینه‌سنه بر مقدار اقچه ضم
وبرات ایتدروب لکن وقفده زوائد اولماسه زید عمرو برات وارد دیو ضم
ایتدردیکی اقچه‌یی متولیدن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

وفی المحیط للقاضی ان ینصب قیما علی غلات الوقف باجر مثله
وان لم یشترط الواقف ومثله فی القنیة من العقار باب الوقف

مسئله بو که ذی مزارع اولان وقفک زوائدندن زید طعامیه نام نه شو قدر اقچه وظیفه احداث و برات ایندربر لکن وقفده زوائد اولماسه زیدک بو برات ایله وار ورجیو وظیفه مرقومه لی متولیدن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله بو که مستغلات و نقودی اولان مسجدک امام اولان عالم و فقیه اولان زیدک وظیفه سی از اولوب مؤنتنه کفایت ایتمیوب وقفده مساعده اولمغله قاضی زیدک وظیفه معینه سنه وقفک غله سندن کفایت مقداری شو قدر اقچه ضم ایدوب موجبجه برات ویرسه متولی خلاف شرط واقف رجیو ضم اولنان مقداری ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله بو که نقود و مستغلاتی اولان وقفک مرتزقه سندن بعضی کمسنه لر وقفک زوائدندن وظیفه معینه لرینه خلاف شرط واقف بغیر وجه بر مقدار اقچه ضم و برات ایندرسه لر متولی خلاف شرط واقف اولمغله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده اول کمسنه لر وجه محرر اوزره ضم ایندردکلری اقچه ایچون متولیدن جبرا شو قدر اقچه السه لر متولی مبلغ مزبوری اول کمسنه لردن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله بو که مستغلاتی اولان مسجد زید توسیع ایدوب منبر وضع ایتدکده اول وقفده خلاف شرط واقف یومی شو قدر اقچه خطابت وظیفه سی احداث و برات ایتدیروب متولیدن خلاف شرط واقف طلب ایتدکده متولی خلاف شرط واقف رجیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله بو که نقود و اولانی وقفک ناظره احتیاجی اولمیوب ناظر نصبی وقفه نافع دکل ایکن زید کندولی خلاف شرط واقف شو قدر اقچه وظیفه ایله ناظر نصب و برات ایتدیروب متولی خلاف شرط واقف اولمغله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله بو که مستغلاتی اولان وقفک کاتبی اولمیوب کاتب لازم و مهم اولمغله حاکم زید بو وقفه مزبوره قدر معروف شو قدر اقچه ایله وظیفه ایله کاتب نصب ایدوب زید دخی برات ایتدرسه زید بعدا او الخدمت وظیفه معینه سنی متولیدن طلب ایتدکده متولی وقفده مساعده وار ایکن مجرد خلاف شرط واقف رجیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله بو که مستغلاتی اولان وقفک جابیسی وار ایکن زید کندویه بلا وجه جابیلک ایله خلاف شرط واقف بر مقدار اقچه وظیفه احداث و برات ایتدیروب متولیدن طلب ایتدکده متولی خلاف شرط واقف رجیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید خدمت مقابله سنده اولمیان وقف مزرعه نک متصرفی ایکن حصا وادرک ایدوب

بحر ابراکه ... [illegible]
... [illegible]

قال الامام للقاضي ان مرسومي المعين لا يكفي بنفقتي ونفقة عيالي فزاد القاضي في مرسومه من اوقاف المسجد بغير رضاء اهل المحلة والامام مستغني وغيره يؤم بالرسوم المعهود يطيب له الزيادة اذا كان عالماً تقياً فقيها من وقف القنية في باب ما يحل للمدرس والمتعلم والامام والمؤذن وفيه ما يناسبه

يجوز الزيادة من القاضي على معلوم الامام اذا كان لا يكفيه وكان عالماً تقياً اشباه في الوقف وفي القنية يجوز صرف شيء من وجوه مصالح المسجد الى الامام اذا كان يتعطل لولم يصرف اليه يجوز صرف القاضي عن المصالح الى الامام الفقيه باذن القاضي لا باس ان يعين شيئا من مسبلات المصالح للامام تنوير الاذهان على الاشباه

لو قرر القاضي من فائض وقف سكت الواقف عن مصرف الفائض هل يصح فاجيب لا يصح لما في التاتارخانية ان الفائض لا يصرف للفقراء وانما يشترى به المتولي مستغلاً في فتاوى ابن نجيم في الوقف

بر معلمخانه ده معلم اولان عمرو ک خدمتنه کوره وظیفه سی شیء قلیل اولوب معلمخانه اوقافنک غلاتنده زیاده وسعت اولوب معلم عمرو دخی فقیر اولمغله حاکم الشرع وقفک زوائدندن معلم وظیفه سنه یومی بش اقچه ضم والحاق ایدوب یدینه برات سلطانی ویریلوب موجبجه بر نیچه سنه در عمرو اول وظیفه یه متصرف اولوب وقفده کمال مساعده وار ایکن حالا متولیسی زید اول ضم اولنان وظیفه یی معلمه ویرمکه قادر اولورمی
اولماز عبد الرحیم

في احداث الوظيفة من كتاب الوقف
وانما يحل للمتولي الاذن فيما يريد الوقف به خيرا قنية من سائر المتفرقة

عمرو حصه لی

عمرو محصولی قبض ایتدکده زیدک ورثه‌سی اول محصولدن سنهٔ المعنه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

سقفلی نقود وقفنک جابی وکاتبه احتیاجی یوغیکن زید وعمرو خلاف شرط
واقف برمقدار اجرته جبایت وکتابت وظیفه‌سی احداث ایتدرسه‌لر متولی
خلاف شرط واقفه چوق ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

محصولی سنوی اولان وقفک زوائدی واقفک بطنا بعد بطن اولادینه واولاد
اولادینه مشروط اولوب واقفک اولاد واولاد اولادندن درجه‌ده برابر اولان زید وعمرو
وقفک زوائدینه منحصر ایکن حصادی ادراک ایتمدن زید فوت اولوب
اوغلی بکری ترک ایتدکده وقفک حصادی ادراک ایدوب محصول حاصل اولوب شرط مزبور
خدمت مقابله‌سنده دکل ایکن بکر محصول مزبوردن زیدک حصه‌سنی تمامیله سنهٔ المعنه
قادر اولورمی الجواب اولماز

محصولی سنوی اولان بر مدرسه‌نک مدرسی زید بر سنه تمامنه دک اداء خدمت ایدوب
محصول ادراک ایتدکده صکره محصولی قبض ایتمدن زید فوت اولوب یرینه عمرو
مدرس اولسه زیدک ورثه‌سی سنهٔ مزبوره محصولنی المق استدکده عمرو مجرد زید
قبض ایتمدن فوت اولمغله محصولی بن الورم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

محصولی سنوی اولان مدرسه‌نک مدرسی زید بر سنه تمامنه دک اداء خدمت
ایدوب محصول ادراک ایتدکده صکره محصولی قبض ایتمدن زید فوت اولوب
یرینه عمرو مدرس اولسه زیدک ورثه‌سی سنهٔ مزبوره محصولنی المق استدکلرنده
عمرو مجرد زید محصولی قبض ایتمدن فوت اولمغله محصولی بن الورم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

محصولی سنوی اولان وقفک متولیسی زید ابتدای سنه‌ده بر قاچ آی خدمت ایدوب
بعده زید عزل اولنوب یرینه عمرو متولی اولوب محصول حاصل اولدقده محصولی
عمرو قبض ایلسه زید تولیت خدمتی مقابله‌سنده اول ایامه اصابت ایدن مقداری
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

محصولی سنوی اولان مدرسه‌نک مدرسی زید سکز آی خدمت ایدوب بعده مدرسه
عمروه توجیه اولنوب عمرو دخی درت آی خدمت ایتدکده صکره حصاد ادراک
ایدوب محصول حاصل اولسه اول محصول زید وعمرو بینلرنده نه وجهله قسمت
اولنور الجواب محصول سنه اون ایکی سهم قلنوب سکزی زیده ودرتی عمروه ویریلور

محصولی سنوی اولان زاویه‌نک زاویه‌داری زید اون آی خدمت ایدوب بعده زاویه عمروه
توجیه اولنوب عمرو دخی ایکی آی خدمت ایتدکدن صکره حصاد ادراک ایدوب محصول حاصل
اولسه اول محصول زید وعمرو بینلرنده نه وجهله قسمت اولنور الجواب محصول سنه
اون ایکی سهم قلنوب هر بری قاچ آی خدمت ایلدیلر ایسه اول عددجه سهم ویریلور

وانما النظر الى مجيء الغلة لمن كان موجودا يوم مجيء الغلة لقد
وجبت له الغلة ولا يلتفت الى من مات منهم قبل ذلك
قلت رأيت ان من مات احد بعد مجيء الغلة فان حصته
ميراث لورثته على كتاب الله تعالى لانه مال ملكه قبل ان
يموت من انفع الوسائل من مسئلة غلة الوقف فيه تمام

فان قلت هل يأخذ صاحب الوظيفة اجرة او صدقة او صلة قلت
قال الطرسوسي في انفع الوسائل ان فيه شوب الاجرة والصدقة
والصلة فاعتبرنا شائبة الاجرة في اعتبار زمن المباشرة
وما يقابله من المعلوم واعتبرنا شائبة الصلة بالنظر الى
المدرس اذا قبض المعلوم ومات او عزل انه لا يسترد منه حصة
ما بقي من السنة واعتبرنا شائبة الصدقة في تصحيح اصل الوقف
فان الوقف على الاغنياء ابتداء لا يصح لانه لا بد من ابتداء قربة ولا يكون
الا بملاحظة جانب الصدقة ثم قال ان المأخوذ من معنى الاجرة
والى ما جاوز معنى فاذا مات المدرس في اثناء السنة قبل مجيء الغلة
وقبل ظهورها من الارض وقد باشر مدة ثم مات او عزل ينبغي ان
ينظر وقت قسمة الغلة الى مباشرته والى مباشرة من جاء
بعده ويبسط المعلوم على المدرسين وينظر كم يكون منه للمدرس
المنفصل والمتصل فيعطى بحساب مدته ولا يعتبر في حقه ما قدمنا
من اعتبار زمن الغلة وادراكها كما اعتبر في حق الاولياء وبني الوقف
عليهم بل يعرف الحكم بينهم وبين المدرس والفقيه وصاحب وظيفة
باقي جهات البر وهذا هو الاشبه بالفقه والاعدل من وقف
البحر الرائق في شرح قوله وان جعل الواقف غلة الوقف لنفسه

محصولی ستور اولنمز وقفدن خدمت مقابله سنده وظیفه یه متصرف اولنه
زید سکز ای خدمت ایتدکدنصکره بعده زید عزل اولنوب یرینه عمرو نصب اولنمغله عمرو دخی
دورت ای خدمت ایتدکده حصاد واوراک اولنوب محصول حاصل اولسه خدمت
مزبوره مقابله سنده تعیین اولنان وظیفه زید وعمرونک بینلرنده نه وجهله
قسمت اولنور الجواب محصول سنه اون ایکی سهم قلنوب سکز سهم زیده ودرت
سهم عمروه ویریلور

بر خطابت جهتی زیدک فوتندن برات ایله عمروه توجیه اولندقده زیدک فوتندن
برات ایله بکره توجیه اولندقده بکر جهت مزبوره ایله عمروه ضبط ایتدرمیوب
بر مدت بکر اوده خدمت ایدوب وظیفه یی السه حالا عمرو خطابتی برات ایله ضبط
ایتدکده مجرد خطابت اوزرنده ایکن وظیفه یی الدک دیو بکرک وجه مزبور اوزره
الدیغی وظیفه یی الماغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر مسجدده یومی اون اقچه وظیفه ایله امام اولان زید عمرو یرینه نائب نصب ایتدکده
وظیفه مزبوره بینلرنده مناصفه اولمق اوزره نصب ایدوب عمرو دخی بر مدت
اداء خدمت ایدوب یومی اون اقچه یی متولیدن الدقده امامت زیدک فوتندن
عمروه توجیه اولنسه زید عمروه سن مقدما نائبم اولمغله مدت مزبوره ده الدیغک
وظیفه نک نصفنی بکا ویر دیو عمروه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

فی المرمة

بر وقفک نقودندن بر مقداری بلا تعدی ضایع اولوب اصل ماله نقصان طاری اولوب
وقفده رقبه یه دلالت ایدر عبارت اولمغله متولی رأی حاکم ایله مرتزقه نک
وظیفه لرینی رقبه ایدوب اصل مالی تکمیله قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده مساعده اولماسه متولی رأی حاکم ایله
مرتزقه نک وظایفنی رقبه ایدوب تعمیره صرفه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده مساعده اولوب رقبه یه احتیاج یوغیکن
متولی مرتزقه نک وظایفنی رقبه ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقف زاویه نک اوطه لری محترق اولسه وقفنه معمول بها سنده زاویه یه بکشنک
تعمیری وظایف اوزرینه تقدیم اولنه وبو تفریع اولنوب وقفده مساعده
اولمامغله متولی رأی حاکم ایله مرتزقه نک وظایفنی رقبه ایدوب تعمیره صرفه
قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقفه ضعف طاری اولوب غله سی وظایفه وفا ایتمامکله متولی مرتزقه نک وظایفنی رأی حاکم ایله
علی الحصص توزیع ایدر دویردکده مرتزقه دن کاتب اولان زید متولی یه جبرا اخذ اولنان
وظیفه می مالکدن تکمیل ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده مساعده اولماسغله

مرتزقه نک

ولا یؤخر العمارة اذا احتیج وتقطع الجهات الموقوفة علیها الا
ان لم یخف ضرر بین فان خیف قدم واما الناظر فان کان
المشروط له من الواقف فهو کاحد المستحقین فاذا قطعوا
للعمارة قطع الا ان یعمل کالفاعل والبناء ونحوهما فیاخذ
قدر اجرته وان لم یعمل لا یاخذ شیئا. من وقف فتح القدیر

بر وقفه ضعف طاری اولوب رقبه یه محتاج اولسه متولی
رأی حاکم ایله مرتزقه نک وظیفه رقبه ایتمکه قادر اولورمی
الجواب اولور مثله

بر وقفک مستغلاتی تعمیره محتاج اولوب وقفده مساعده
اولماغله متولی مرتزقه نک وظیفه لرینی رأی حاکم ایله رقبه
ایدوب اول مستغلاتی تعمیره قادر اولورمی الجواب اولور مثله

بر تربه نك وظایفی رأی حاكم ایله ربته اولسه قده مدرسك وظیفه سی رتبه‌ده
داخل اولورمی الجواب اولور

بر وقف رتبه‌یه محتاج اولدقده رأی حاكم ایله رتبه اولنسه قده امام و مؤذنك
وظیفه‌لری وجهار رتبه‌ده داخل اولورمی الجواب اولور

بر وقف رتبه‌یه محتاج اولوب رأی حاكم ایله رتبه اولنسه قده فراش و قیمك دخی
وظیفه‌لری رتبه‌ده داخل اولورمی الجواب اولور

بر وقف رتبه‌یه محتاج اولوب رأی حاكم ایله رتبه اولنسه قده ناظر و كاتب و
جابینك وظیفه‌لری دخی رتبه‌ده داخل اولورلرمی الجواب اولور

مسائل شتی

بر قریه‌نك اهالیسی پریشان اولوب قریه مزبوره‌ده اولان جامع خراب اولوب
مستغنی عنه اولمغله وقفنك غله‌سی رأی حاكم ایله اكا قریب و وقفی ضعیف اولان
مسجدك مصارفنه صرف اولنمق جائز اولورمی الجواب اولور

زید اوچ موضعده اوچ مسجد بنا و وقف ایدوب هر برینك مصالحنه عقار وقف
ایتدكدنصكره اول مسجدلك بری خراب و جماعتی پریشان اولوب مسجد مستغنی عنه
اولسه زیدك بنا ایتدیكی مسجدلك وقفلرینه ضعف طاری اولوب غله‌لری
مسجدلرك مصالحلرینه وفا ایتمامكله خراب اولان مسجدك وقفنك غله‌سی رأی حاكم
ایله اول ایكی مسجدك مصالحلرینه صرف اولنمق جائز اولورمی الجواب اولور

زوائدی كسنه‌یه مشروطه اولمیان وقفك متولیسی زید وقفك زوائدینی وقف
ایچون حفظ ایتدكده وقفك اولاد مجرد اولاد اولمغله زوائد بر الورز
مصارفنه صرف ایدرز دیمكه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

مستغلاتی نقود یا مسقفات یا اراضی اولوب اوقافلرینه‌دن اولان وقفك
زوائدی كسنه‌یه مشروطه اولمامغله متولیسی وقف ایچون حفظ ایدر ایكن امین بیت
المال زوائد مزبوره‌یی بیت الماله آلاندر دیو متولیدن آلمغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

اوقافندن بر وقف خالك وقفیه‌سی ضایعه اولسه امین بیت المال دخی
زید وقفنه ضایعه اولمغله خان بیت الماله عائد اولمش اولور دیو خانه مداخله‌یه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك بر قریه‌ده ابناء سبیل نزول ایتمك ایچون وقف لازم ایله وقف ایتدیكی خان
مرور ایام ایله خراب اولدقده زیدك اولادی اول خانی عمروه بیع و تسلیم ایلیه حالا
قریه مزبوره اهالیسی خانك تعمیرینه وقفنده مساعد اولمامغله بز مالمزدن تعمیر
ایدرز دیو حاكمه اعلام ایتدكلرنده حاكم اول خانی عمرودن آلوب وجه محرر اوزره تعمیر ایچون
مزبورلره ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقفك قوریسان اشجارینی كسمك ایچون بعض كسنه‌لره بیع ایدوب

و لو خرب ما حوله واستغنی عنه یبقی مسجدا عند ابی حنیفة
و ابی یوسف رحمهما الله ولا یعود ومثله حصیر المسجد وحشیشه
اذا استغنی عنهما والرباط والبئر اذا لم ینتفع بهما فیصرف
وقف المسجد والرباط والبئر الی اقرب مسجد و رباط و بئر الیه
من وقف الدرر

ص لو خرب الوقف یجوز تحویل نقضه الی محل آخر جامع الفصولین
فی الفصل آل له عشر قریبا
فی اخره

مزبورلرده اولان اشجاری قطع مراد ایدوب قریه‌ده اولان قریه اهالیسی مجرد

قریه‌مز قریب‌ده در دیمکله قطع ایتدرمزز دیو بغیر وجه شرعی منعه قادر

اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملک قرغاسنی غسل موتی ایچون وقف لازم ایله وقف ایتسه‌کده قرغانک

فلان محله مسجدنده طوروب مسجدک قیمی بعض اهالیدن طالب اولانلره ویره دیو

شرط ایتمکله مسجدک قیمی عمرو اول قرغانی محلهٔ مزبوره اهالیسندن بکره میتی غسل

ایچون شرط واقفه اوزره ویردیکنده اول قرغانی بکرک بعده تقصیرسز یرنده تنوب

ضایع اولسه عمرو ده بکره ده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن شو قدر اقچه‌یی بغیر حق کندی مصارفنه صرف

استهلاک ایتدکدنصکره زید ملکی منزلنی مبلغ مزبور مقابله‌سنده وقفک ناظری

عمروه بطریق الاستغلال بیع وعمرو ده استغلال حجتی ویروب بعده منزل نوبت ایدنوده

زید اول حجتی عمرودن اخذ ومنزلی بکره بیع وتسلیم ایتدکده مبلغ مزبور زیدک ذمتنده

ایکن زید حیوللی ترکه‌سندن ارنیا ولدیغی حالده فوت اولسه زیدک یرینه متولی

اولان بشر عمرو ده مجرد استغلال حجتی زیده ویرمکله زیدک وجه محرر اوزره استهلاک

ایتدیکی اقچه‌یی مالکدن ضامن اولدیکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف وبناسی ملکی اولان دکاننک بناسنی عمروه بیع

ایتدکده متولی اذنی لازمیدر الجواب دکلدر

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف وبناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمروه بیع وتسلیم

ایتدکده عرصه متولیسی بکر عمروه بناکه شو قدر اقچه ویروب بنایه اذن ویرمکی اول

منزلی سکا ضبط ایتدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف وبناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمروه بیع

وتسلیم ایلسه عرصه متولیسی بکر زیددن رسم نامه تسمیه المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف وبناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمروه بیع

وتسلیم ایتدکده عرصه متولیسی بکر رسم نامه زیددن شو قدر اقچه الوب مبلغ

مزبوری بکردن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه‌یی شو قدر اقچه‌یه التزام ایله عمروه ویروکده عمرودن

جائزه نامه تعبیر اولنان شو قدر اقچه‌یی السه عمرو مبلغ مزبوری زیددن استردداده

قادر اولورمی الجواب اولور

بر وقفک متولیسی زید نقود موقوفه‌دن عمروه قرض ویردیکی اقچه ایچون قلمیه نامنه

عمرودن شو قدر اقچه تسمیه السه عمرو مبلغ مزبوری اصلندن حسابه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل

زید بر وقفدن

زید بر وقفدن برانه متصرف اولدیغی شو قدر الجه دعاگوی وظیفه سنی عمروه
فراغ ایدوب لکن توجیه اولنموب برات ویرلماسه زید اول وظیفه یی عمروده
ضبط ایدرمیوب کالاول کندی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

بر جهت زیدک فوتندن عمروه برات ایله توجیه اولندقده زیدک فوتندن برات
ایله بکره دخی توجیه اولنسه قنغیسنک براتیله عمل اولنور الجواب عمروک

زید بر جهته برات ایله متصرف ایکن عمرو آستانه یه واروب زید فوت اولدی دیو
خلاف واقع اعلام ایتمکله زیدک فوتی واقع الیه عمرو متوفا اوله دیو عمروده
برات ویرلسه زیدک فوتی غیر واقع ایکن عمرو مجرد براتم واردر دیو جهت مزبوره
ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر زاویه زیدک رقبه‌دن برانه عمروه توجیه اولندقدنصکره زیدک اوزرنده اولمق
ملاحظه سیله زیدک رقبه‌دن بکره دخی توجیه اولنوب عمروک رقبه نوعی
اولماسه قنغیسنک براتیله عمل اولنور الجواب عمروک

بر جهت زیدک رقبه‌دن برانه عمروه توجیه اولنوب عمروک اوزرنده ایکن زید فوت
اولدقده اول جهت زیدک اوزرنده اولمق ملاحظه سیله زیدک فوتندن
برانه بکره دخی توجیه اولنوب عمروک رقبه‌سی تعرض اولماسه بکر اول براتله اول جهتی عمرودن
ضبط ایدرمیوب کندی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر تولیته متصرف ایکن عمرو تولیت بکر متوفانک اوزرنده در دیو خلاف انها
ایتمکله تولیت بکرک محلولندن عمروه براتله توجیه اولنوب زیدک رقبه نوعی
اولماسه عمرو اول براتله تولیتی زیددن ضبط ایدرمیوب کندی ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید بر جهته براتله متصرف ایکن عمرو آستانه یه واروب زید جهتنی بکه فراغ ایتدی دیو خلاف
واقع اعلام ایتمکله زیدک فراغی واقع الیه عمرو متصرف اوله دیو عمروده برات ویرلسه
زیدک فراغی واقع دکل ایکن عمرو اول جهتی زیددن ضبط ایدرمیوب کندی ضبطه
قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده‌ده اولوب توزی بابا و شجاع الدین اسملریله مسما و معروف اولان زاویه‌نک
متصرفی فوت اولمغله اول زاویه زیدک فوتندن عمروه توجیه اولندقده براتنده توزی
بابا زاویه‌سی یازلوب بعده زاویهٔ مزبوره زیدک فوتندن بکره دخی توجیه اولندقده
براتنده شجاع الدین زاویه‌سی دیو یازلسه قنغیسنک براتیله عمل اولنور

الجواب عمروک براتیله

بو صورتده بکر عمروه مجرد زاویه دفترده فاینده شجاع الدین دیو مسطور اولمغله سکا ضبط
ایتدرمیوب بن ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

اسمی مقدما سفر بعده مصطفی اولان زید بر خطابت جهتنی عمروک محلولندن کندویه براتله توجیه
ایتدردکده چون اسمی مصطفی اولمغله براتنده مصطفی یازلسه قاضی مجرد انکده

سؤال ایلمدرد بو خطابتی بغیر وجه زیده ضبط اینه بر محکمه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید بر مسجده امام ایکن اول مسجدک امامی بکرک امامتی بر طریقله کندویه برات ایتدرملکله ایکیسی جمیع ایله ایکی مسجدک امامتی احشام و یاتسو نمازنده اولوب عمرو ایکیسنده دخی ادا و خدمت ایده مامکله حاکم زیدی امامتدن عزل ایدوب امامتی زیده ابقایه قادر اولورمی الجواب اولور

برجامعده بعد صلوة الظهر دعا اولنماسی مشروط ایدن اجزا خوانلق جهتنه متصرف اولان زید اخر جامعده امام اولمغله صلوة ظهری اخر جامعده ادا ایتدکده نفکره اول جامعه کلوب شرط واقف اوزره ادا خدمت ایدوب جمیع عملکش ایکن بو تولی مجرد زید اخر جامعده امامدر دیو زیدی اول جهتدن حاکمه عزل ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متصرف اولدیغی امامت جهتنی شو قدر اقجه مقابله سنده عمروده فارغ اولوب مبلغ مزبوری عمرودن الدقده عمرو مبلغ مزبوری زیدن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید متصرف اولدیغی تولیتی شو قدر اقجه مقابله سنده فراغ ایلدکده زید مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

فی الاجارة المعجله والموجله

اجارۀ معجله و موجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانی عمروده فراغ ایدوب اذن بعده متولی بولنمدین زید بلا ولد فوت اولسه متولی دکانی وقف ایچون ضبط مراد ایتدکده عمرو فراغ مزبوره بنا متولی یی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند مرض موتنده اجارۀ معجله و موجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلی اذن متولی ایله عمروده فراغ ایتدکده حکره هند بلا ولد فوت اولسه متولی منزل مزبوری عمرودن الوب اخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف دکانه اجارۀ معجله و موجله ایله متصرف ایکن عمرو زیده دکانی اکبر فارغ اولدر دیو متولیدن بر فراغ تمسکی الوب بعده عمرو دکانی بر مدت ضبط ایدوب دکان مدت مزبوره ده اجرت موجله سنی متولی یه ویروکدنکره زید فوت اولدقده ورثه سی عمروده زیدک دکانی سابقه فراغنی اثبات ایلیوب الا دکانک مدت مزبوره ده اجر مثلنی برده ویرکیوب عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بر وقف عرصه یی شو قدر اقجه معجله و موجله معلومه ایله متولیدن استیجار ایتدکده بر قاچ سنه ضبط ایدوب متولی موجله سنی طلب ایتدکده تعنا ایدوب زید و ویردیکی معجله یی استیفا ایتمش اولمغله متولی عرصه یی زیددن الوب اخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف منزلی اجارۀ معجله و موجله ایله متصرف ایکن اون و یاره کیدوب اوچ سنه دن

والحقوق المجردة لا یجوز الاعتیاض عنها کحق الشفعة وعلى هذا لا یجوز الاعتیاض عن الوظایف بالاوقاف من بیوع الاشباه

بر وجهله

بروجهیات ومحالی معلوم اولمیوب کیمسنه یه وثیقه اصحابلری مغله مدة مزبورده منزلک اجرت مؤجله سی متولی یه ویرلماسه زید معجله سنی استیفا ایتمش اولمغله متولی منزلی اخذه اجاره قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند بر وقف منزله اجارۀ معجله و مؤجله ایله متصرفه ایکن منزل مزبور محترق اولمقده هند اخذه اجاره کیدوب ایوج سنه دن بروجهیات ومحالی معلوم اولمیوب کیمسنه یه دخی اصحابلرینه مغله مدة مزبورده عرصه نک اجرت مؤجله سی متولی یه ویرمسه هند معجله سنی استیفا ایتمش اولمغله متولی عرصه مرقومه یی اخذه اجاره قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقف دکرمنی اجارۀ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن دکرمن محترق اولمقده وقفده بنایه مساعده اولمامغله بنا اولنمیوب زید دخی مصروفی اجرتی محسوب اولمق اوزره دکرمنی بنا ایتمیوب عرصه سی بر قاچ سنه معطله قالوب زید سنین مزبورده عرصه نک اجرت مؤجله سنی ادادن امتناع ایله زید معجله سنی استیفا ایتمش اولمغله متولی عرصه یی اخذه اجاره قادر اولورمی **الجواب** اولور

اجارۀ معجله و مؤجله ایله وقف منزله متصرف اولان زید بر مدت تصرف ایدوب معجله سنی استیفا ایتدکدنصکره منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده بعده زید فوت اولوب قزی هند ترک ایتدکده هند بنادن امتناع ایتمکله عرصه سی التی سنه معطله قالوب وقفه نسنه حاصل اولمامغله متولی عرصه مزبوره یی اجاره ایله هند اول عرصه یه مداخله یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف دکانی اجارت معجله و مؤجله ایله سنه دن نقصان فاحش ایله عمروه اجاره و تسلیم ایتدکدنصکره زید عمرودن اجر مثلیله قبول ایله والا اخذ اجاره ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

عرصه سی مقاطعه لو زیدک وقفی و بناسی عمروک جهت خرابه مشروطه اولان اوطه لره اجارۀ معجله و مؤجله ایله متصرف اولان بکر بلا ولد فوت اولوب بنا متولیسی بنایی اخذ ایله اجاره ایتدکده عرصه متولیسی بنایی بن اجاره ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

وقفده اشترا اولان زید و عمرو و بکر بر مدت وقف عرصه یه اجارۀ معجله و مؤجله ایله متصرفلر ایکن زید و عمرو بلا ولد فوت اولسه لر متولی زید و عمروک حصه لرینی اجاره ایتدکده بکر بنایی ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

وقفده اشترا اولان زید و عمرو بر وقف منزله اجارۀ معجله و مؤجله ایله متصرفلر ایکن زید بلا ولد فوت اولدقده متولی زیدک حصه سنی عمروه اجاره ایلسه زیدک زوجه سی هند حصه مزبوره یی عمرودن الوب بالاجاره ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عرصه و بناسی وقف منزله اجارۀ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن زید مفلسا فوت اولوب منزلی عمرو ضبط ایله زیدک وارثی بکر عمرودن منزلی استرداد ایتمکله زیده اولان حقمی مالکدن باکه ادا ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

عمرو قدسی مقاطعه‌لو وقف بناسی اولوب متولی اذنیله بنا اولنان منزلک مالکی زید
عمرونک مقاطعه‌سنی متولی‌یه ویروب بنانک طورمسی وقفه مضر دکل ایکن متولی
زیده منزلی اجاره معجله ومؤجله ایله قبول ایلیه‌ده الا بنالی قلع ایدوب عرصه‌لی اخذ
ایجار ایده‌رم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید بنا و عمرو قدسی وقف اولان دکانه مقاطعه‌ایله متصرف ایکن فوت اولوب متولی
دکانی وقف ایچون ضبط واخذ ایجار ایله اراده ایتدکده زیدک اناسی هند مقاطعه‌لو اولمغله
ملک حکمنده اولوب بانک انتقال ایدر دیو متولی‌یی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی الاستیفا

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی شو قدر اجرت معجله ومؤجله معلومه ایله عمرویه ایجار
وتسلیم ایدوب معجله مرقومه‌یی عمرودن الدقده بعده التی ای مرور ایتمده منزل بالکلیه
محترق اولسه عمرو حصه‌سنی زیده ویروب معجله مرقومه‌دن استیفا ایتدیکی مقداری
زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی وقف مخزنک سقفی اوزرینه عمرو کندی ایچون بنا احداث ایتمک اوزره
شو قدر اقچه معجله ومؤجله ایله ایجار وتسلیم واولقدر اقچه معجله‌یی عمرودن اخذ ایدوب
معجله مرقومه‌یی استیفا ایتمدن مخزن محترق اولسه عمرو معجله مرقومه‌دن استیفا
ایتمدیکی مقداری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی وقف دکانی شو قدر اقچه اجرت معجله ومؤجله ایله عمروه ایجار
وتسلیم ایدوب اولقدر اقچه معجله‌یی عمرودن الدقده معجله مرقومه‌یی استیفا ایتمدن
زمان قلیلده بلا ولد فوت اولوب زید دکانی ضبط واخذ ایجار ایلسه عمرونک
ورثه‌سی عمرونک معجله مرقومه‌دن استیفا ایتمدیکی مقداری زیددن استرداده قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر
زید اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه‌یه متولیسی عمرونک اذنی وکندی
مالیله معروف اجرتله محسوب اولمق اوزره وقف ایچون بنا احداث ایتدکدنصکره
معروفنی استیفا ایتمدن بلا ولد فوت اولوب دکانی عمرو ضبط واخذ ایجار ایلسه
زیدک ورثه‌سی معروفندن استیفا اولنمیان مقداری عمرودن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه‌یی شو قدر غروش اجرت معجله ومؤجله ایله عمروه ایجار
ومعجله مرقومه‌یی عمرودن الدقدنصکره بر سنه مرور ایتمده عمرو معجله مرقومه‌یی استیفا
ایتمدن اسیر اولدقده زید عرصه مرقومه‌یی اخذ ایجار ایدوب بعده عمرو خلاص اولوب
کلدکده زید عرصه‌یی عمروه ضبط ایتدرمسه عمرو معجله مرقومه‌دن استیفا ایتمدیکی
مقداری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی شو قدر اقچه اجاره معجله ومؤجله ایله یومی شو قدر
اجاره مؤجله ایله هنده ایجار وتسلیم ایدوب اولقدر اقچه معجله‌یی هنددن الدقده

[illegible]

هندزان

بر زمان قلیلده بلا ولد فوت اولسه زید منزلی وقف ایچون ضبط ایدوب بعده عمروک
حیاتنده بکر معجلهٔ مرقومه‌دن استیفا اولنمیان مقداری عمرودن الدین بلا وارث
فوت اولسه ایمدی بیت المال عمروک معجلهٔ مرقومه‌دن استیفا ایتدیکی مقداری زیددن المغه
قادر اولور می الجواب اولور

نوع آخر

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان منزلی عمروه بیوز غروش معجل مقابله‌سنده
فراغ ایدوب بدل مزبورک درت یوز غروشنی عمرودن الدقده بر سنه تمامنده عمرو اول
درت یوز غروشنی استیفا ایتمدین منزل محترق اولسه عمرو منزلک عرصه‌سندن قصر ایدوب
درت یوز غروشدن استیفا ایتدیکی مقداری زیددن المغه قادر
اولور می الجواب اولور

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه شو قدر اقچه بدل ایله
اذن متولی ایله فراغ و قبض بدل ایتدکده عمرو منزلی ضبط ایتمدین منزلک سنده
شو مقداری آخر وقفک نقدندن اولدیغی ثابت اولوب حکم اولنمغله آخر وقفک متولیسی حقی اولوب
اول مقداری عمروه ضبط ایتدرمیوب وقف ایچون ضبط ایلسه عمرو منزلی زیده رد
ایدوب بدل مرقومی زیددن استرداده قادر اولور می الجواب اولور

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه شو قدر اقچه بدل مقابله‌سنده
فراغ و قبض بدل ایتدکدن صکره عمرو منزلی ضبط ایتمدین اون کون مرورنده بلا ولد فوت
اولوب متولی منزلی وقف ایچون ضبط ایلسه عمروک ورثه‌سی بدل مرقومی زیددن
استرداده قادر اولورلر می الجواب اولورلر

بر قاچ کمسنه اجارهٔ معجله و مؤجله ایله علی الاشتراک تصرفلرنده اولان وقف قایق خانه‌یی
زیده اجرت معلومه ایله ایجار و تسلیم ایتدکلرنده قایق خانه تعمیره محتاج اولمغله مزبورلر
زیده قایق خانه‌یی بالکلیه تعمیر ایله مصروفی اجرته محسوب ایده‌رز دیمکله زید دخی الندن
استیفا ایتمدین اول کمسنه‌لردن عمرو بلا ولد فوت اولوب متولی عمروک حصه‌سنی
وقف ایچون ضبط ایدوب آخره ایجار ایلسه زید مصروفندن استیفا ایتدیکی مقداردن
عمروک حصه‌سنه دوشن مقداری عمروک ترکه‌سی وافیه‌سنی قبض ایدن
ورثه‌سندن المغه قادر اولور می الجواب اولور

زید بر وقف اوطه‌لری اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متولیسندن استیجار و ضبط ایدوب
معجله‌سنی استیفا ایتدکده زید اول اوطه‌لری اذن متولی ایله هنده فراغ و قبض بدل
ایدوب بعده هند زمان قلیلده بلا ولد فوت اولمغله متولی اوطه‌لری وقف ایچون
ضبط ایتدکده بکره ایجار ایتمکله هندک ورثه‌سی بدل مزبوری زیددن السه‌لر زید
بدل مرقومی بندن الدیلر دیو اوطه‌لری بکره ضبط ایتدرمیوب کندی ضبطه قادر
اولور می الجواب اولماز

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه‌ده زرینه متولیسی عمروک اذنی

وکندی مالیله معروفی اجرته محسوب اولمق اوزره وقف ایچون منزل بنا ایدوب بعده زید معجله سنی استیفا ایتمدین اول منزلی عمروک اوغلنه شوقدر اقچه بدل مقابله سنده بکره فراغ و تفویض ایدوب بعده بر زمان قلیلده بلا ولد فوت اولوب عمرو اول منزلی وقف ایچون ضبط ایتمکله بکرک ورثه سی بدل مزبوری زیددن الور زید عمروه معروفمدن استیفا ایتمدیکم مقداری مال وقفدن باکه اوا ایله والا منزلی معروفم استیفا ایدنجه ضبط ایدرم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه شوقدر اقچه یه مقابله سنده فراغ و تفویض ایتدکده عمرو زمان قلیلده دیوان ترکه سندن ازید اولدیغی حالده بلا ولد فوت اولوب منزلی متولی وقف ایچون ضبط ایلیه عمروک وصیسی عمروک بدل مرقومدن استیفا ایتمدیکی مقداری زیددن الوب عمروک داینلرینه قسمت ایتمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه شوقدر اقچه قرض ویردکده عمرو اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف قوردلی مبلغ مزبور مقابله سنده متولی بکرک اوغلنه زیده و فارغ ایدوب لکن تسلیم ایتمیوب زیدک یدنده ایکن دیوانی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه مرقومک داینلری مبلغ قسمت غرمایه داخل اولمق استدکده سائر غرماسن قوردلی ضبط ایله حیرب منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر قاچ دکانه اجاره معجله و موجله ایله متصرف ایکن فوت اولوب اوغللری بکر و عمرو و بشری ترک ایتدکده عمرو اول دکانلری بکر و بشرک اوغلنه بر قاچ سنه لر اجرت معلومه ایله خالده ایجار و تسلیم و اجور مسمایی خالددن اخذ و استهلاک ایدوب سنین مزبوره ده دکانلرک اجرت موجله سنی متولی یه ادا ایلیه بکر و بشر عمروه اول دکان جمله مزده انتقال عادی ایله انتقال ایتدیکی ایله اوینجی خالددن الدیغک اجرتدن حصه مزی ضامن اول دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

كتاب البيوع

البیع ینعقد بالایجاب والقبول واذا حصل لزم البیع ولا خیار لواحد منهما الا من عیب وعدم رؤیة — من بیوع الهدایة

زید اجزخانه ده اولان اشیاسنی ثمن معلومه بیع ایتدکدن صکره زید نادم اولوب بحر و تیقن بو بحندر دیو بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدیری مقاطعه لو وقف و کروی ملکی اولان باغنک کرومنی متولی اذنیله عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زیدیری مقاطعه لو ارض میری و بناسی ملکی اولان دکاننی متولی اذنیله عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید اجاره ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه ده اذن متولی و مالیله نفسیچون بنا احداث ایدوب بعده زید فوت اولدقده ورثه سی اول بنایی متولی اذنیله عمروه بیع ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولور

زید وهند

زید و هند بیری سنا طلمه بو ارض میری و بناسی ملکلری اولان دکرمنه علی الاشتراک مالکلر ایکن زید بنادن حصه سنی هندک اوننز عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو علی الاشتراک مالک اولوب ارض میری اوزرنده مغروس اولان اشجار مثمره دن حصه شایعه سنی عمرو که اذنسز بکره بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی

الجواب اولماز

هند زید ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی نوعه دن حصه شایعه سنی ثمن معلومه بیع عمروه المسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه سی هند و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده سائر ورثه ترکه دن بر دکرمندن حصه لرینی هندک زید ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهری مقابله سنده هنده بیع و تسلیم ایلسه لر سائر ورثه نادم اولوب بیعی فسخه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بر طام صمانی عمروه مجازفة ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکده زید ثمن مزبوری عمرودن طلب ایتدکده صمانی شو قدر قنطار تخمین ایتمشیدم صمان اول قدر قنطاردن ناقص اولمغله شو قدر ناقصی طرح ایدرم دیوب تماما ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر معین صمانی شو قدر قنطاردر دیو عمروه شو قدر اقچه یه بیع و تسلیم ایتدکده عمرو صمانی طارتدقده شو قدر ناقص ایدیکی ظاهر اولسه عمرو بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر مقدار باقر بنه شو قدر وقیه در دیو هر وقیه سنی بر غروشه اولمق اوزره عمروه شو قدر غروشه بیع و قبض ثمن ایتدکده باقرک شو قدر ناقص اولدیغی ثابت اولسه عمرو موجود اولان باقری ثمنده حصه سیله قبول ایدوب ناقص اولان مقدارک ثمنندن حصه سنی زیددن استرداده قادر اولورمی

الجواب اولور

زید ملکی حیطانک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع ایدرک اولدقده اراضی میریه دن طابو ایله تصرفنده اولان تارلالرینی دخی شو قدر اقچه یه منزل ایله معا صفقه واحده ایله عمروه بیع ایلسه منزلده اولان بیع صحیح اولورمی الجواب اولور

زید ملکی حیطانک منزلنی الحیذه اولان بیوت متعدده و دواب مواشی دامکه متعلقه اولان طابولی تارلالرینی صفقه واحده ایله عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایلسه ملک اولان اشیا ثمنندن حصه لریله بیع صحیح اولورمی الجواب اولور

فیما یدخل فی البیع

زید ملکی منزلنی عمروه بیع ایدرک اولدقده منزلی شو قدر غروشه ساکه بیع ایلدم دیوب عمرو دخی اشترا و قبض ایدوب لکن منزلک عرصه سی صریحا ذکر اولنمیوب بعده عمرو

و ذکر فی الصغری شا بین رجلین باع احدهما نصیبه من اخر بغیر اذن شریکه لم یجز وکذا الشجر والزرع ولو باع من شریکه جاز وفی النوادر عن هشام انه لا یجوز فی الفصل الثلثین من العمادیة

شجرة بین رجلین باع احدهما نصیبه من اخر لم یجز وان من شریکه یجوز وان بین ثلثة باع احدهم من الاخر لا یجوز وان باع جملة یجوز وکذا الزرع لو بین ثلثة باع احدهم نصیبه من احدهما یجوز فی الثالث من بیوع البزازیة فی نوع من الزرع والثمار

وصح بیع عشرة اسهم من مائة سهم من دار لا بیع عشرة اذرع من مائة ذراع منها وعندهما یصح من بیوع ملتقی الابحر

واجمعوا علی انه بیع سهم واحد من عشرة اسهم من الدار یجوز من بیوع التاتارخانیة

وان باع صبرة علی انها مائة قفیز بمائة درهم فوجدت اقل او اکثر اخذ المشتری الاقل بحصته او فسخ والزاید للبایع من بیوع الملتقی الابحر

وان باعها علی انها مائة بمائة وهی اقل اخذ بحصته او فسخ من بیوع الدرر

ولو قال بعت منک هذه الصبرة علی انها مائة قفیز کل قفیز بدرهم جاز البیع ثم ان وجدها کما سمی لا خیار للمشتری وان وجدها اقل فالمشتری بالخیار ان شاء اخذ بحصته من الثمن وان شاء ترکها من بیوع البدایع

وفی الملتقی انه جمع بین ملک و وقف وباعهما صفقة جاز بیع الملک فاصحیحان فی فصل البیع

وصح فی قن ضم الی مدبر او الی قن غیره بالکلیة وکذا فی ملک ضم الی وقف فی الصحیح من ملتقی الابحر فی البیع الفاسد

یدخل البناء والمفاتیح فی بیع الدار بلا ذکر ملتقی الابحر فی البیوع

منزلك بناسنى هدم وعرصه سنده تجديداً منزل بنا ايلسه زيد عمروه مجرد عرصه‌يى ايجار
ذكر اولنان مغايه عرصه بعده داخل اولماز ايله وبيحون بنالى قلع ايدوب عرصه‌يى
ضبط ايدرم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

فيما يتعلق بقبض المبيع وهلاكه

زيد متاعنى عمروه ثمن معلومه بيع وقبض ثمن ايتدكدنصكره متاعى عمروه تسليم ايتمزدن
متاع زيدك يدنده ايكن آفت سماويه ايله هلاك اولسه عمرو ثمنى زيددن
استردداده قادر اولورمى الجواب اولور

زيد دكرمننى عمروه ثمن معلومه بيع وقبض ثمن ايدوب لكن دكرمنى عمروه تسليم ايتمزدن
دكرمن زيدك يدنده ايكن سيل اوغرايوب دكرمنى هدم ايلسه عمرو دكرمندن فسخ بيع ايدوب
ثمن مرقومى زيددن استردداده قادر اولورمى الجواب اولور

زيد شو قدر اوكوزلرينى شو قدر غروشه عمروه بيع وقبض ثمن ايدوب لكن اوكوزلرى
عمروه تسليم ايتمزدن زيدك يدنده ايكن اوكوزلرك بعضى كسنه‌دن ضعف واستهلاك ايله
عمرو بيعى فسخ ايدوب ثمن مرقومى زيددن استردداده قادر اولورمى
الجواب اولور

زيد جاريه‌سى هندى ثمن معلومه عمروه بيع ايتدكده جاريه‌يى عمروه تسليم ايتمزدن ثمنى اداء ايله
عمرو دخى اوزرينه بكره ايداع ايدوب بعده جاريه بكرك يدنده حتف انفها فوت اولسه
زيد ثمنى عمرودن المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد شو قدر بغداينى عمروه ثمن معلومه اجل معلوم ايله بيع وتسليم ايتدكده عمرو بغدايى سفينه ايله
دخى باره كوتورركن سفينه باتوب بغدايك برمقدارى ضايع اولسه زيد اجل حلول ايتدكده
ثمن مزبورى عمرودن طلب ايتدكده عمرو برمقدارى ضايع اولدى ديو تماماً ويرمكه
قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد خرمنده اولان بر بغدايك صبانى عمروه ثمن معلومه بيع وقبض ثمن ايتدكدنصكره
زيد وعمرو صبانك يانده اولوب قبضه ممكن اولديغى حالده زيد عمروه صبانى
خرمنده سكا تسليم ايلدم قبض ايله ديوب عمرو دخى قبض ايتدم ديدكدن زيد عمروه
صبانى خرمنده براغوب كيدوب بعده صبان سرقه اولنوب ضايع اولسه
عمرو زيده مجرد صبانى خرمندن قالدرمدين ضايع اولمغله الديغك ثمنى سندن
استرداد ايدرم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

في المقبوض على سوم الشراء

زيد عمروه متاعنى الكوتور ساكه يار بيه اشترا ايله ديوب عمرو دخى ثمن تسميه
اولنمدين اول متاعى سوم شراء طريقيله الوب منزلنه كوتوردكده متاع مزبور عمروك
تعدى وتقصيرى اولمقسزين سرقه اولنوب ضايع اولسه عمروه ضمان لازم
اولورمى الجواب اولماز

زيد عمروك جاريه‌سى هندى شرايه طالب اولدقده عمرو هندى زيده كوندريكنو بيم يوز التى

غروشه

ولو هلك المبيع قبل القبض يرد البائع ما قبضه من الثمن الى المشترى
من بيوع مجمع الفتاوى

وفي الزيادات اشترى علوا بيتا فذهب السيل بالبناء قبل القبض بطل البيع
من بيوع شرح جامع الصغير للتمرتاشي

ولو هلك المبيع بآفة او بجناية البائع في يد البائع بآفة سماوية او باستهلاك البائع او كان حيوانا فقتل نفسه بطل البيع لانه مضمون بالثمن لسقوط الثمن فلا يكون مضمونا بالقيمة لانه لا يتوالى على شيء ضمانان فان اتلفه المشتري والمبيع بات والخيار للمشتري لزم الثمن وان الخيار للبائع او المبيع فاسد لزم المثل في المثلي والقيمة في القيمي وان تعيب اجنبي خير المشتري فان فسخ عاد الى ملك البائع وضمن الجاني المثل او القيمة وان اختار المشتري مضى البيع واتبع الجاني بالمثل او القيمة
في ١٣٢ من بيوع البزازية ملخصا فيه تمامه

ولو خلى البائع بين المبيع والمشتري في داره لا يكون تخلية عند ابي يوسف رحمه الله
و محمد رحمهما الله يكون تخلية حتى لو هلك فيها يهلك من مال المشتري
وعليه الفتوى في الفصل الثالث من بيوع الظهيرية

وفي الذخيرة اخذ متاع رجل وقال اذهب به فان رضيته اشتريه
فذهب وضاع فلا شيء عليه ولو قال ان رضيته اخذته بعشرة
فذهب وضاع فهو ضامن من قيمته للقصاب وعليه الفتوى
من بيوع مختصر التاتارخانية

والمقبوض على سوم الشراء انما يضمن اذا كان الثمن مسمى وعليه
الفتوى في الثاني من بيوع البزازية

المقبوض على سوم الشرا مضمون لان المقبوض على سوم النظر كما في الذخيرة
وذكر في بيوع الاستاد وفي موضع اخر منه المقبوض على سوم الشرا مضمون عند
بيان الثمن وعلى وجه النظر ليس بمضمون مطلقا كما بيناه في شرح الكنز انتهى قلت
وهذا هو المفتى به انه موافق كما في الكتب المعتبرة
من ضمانات الفائق

وفي القادي رجل قبض ثوبا فقال صاحبه اذهب به ان رضيته اشتريته
فضاع في يده ان لم يسم ثمنا ولو سمى له ان رضيته اخذته بعشرة
كان ضامنا
من بيوع الخلاصة

غروشه الورم دیمکله عمرو بهاسن زیده کوندروب بعده هند زیدک یدندن اباق ایدوب
ضایع اولسه هندک قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هندک جاریه سنی زینبی شرایه طالب اولسه هندک ویره کدن صکره زید هنده شو قدر
غروشه صنارم الکوتورارضی اولورسکز دیدکده هند ولقدر غروشه اشترا ایله دیو هند وحی
زینبی سوم شرا طریقیله الوب منزلنه کوتوردکده عقد بیع اولنمدن زینب هندک یدنده
حتف انفها فوت اولسه زید زینبک قیمتنی هنده الضمان قادر اولورمی الجواب اولور

فيما يتعلق بالثمن

زید صحتنده عمرو نک ملک منزلنی عمرو دن شو قدر اقچه یه اشترا ایدوب لکن ثمنی ویرمزدن
عمرو وحی منزلنی زیده تسلیم ایتمدین زید وبولنه ترکه سندن اریدا اولدیغی حالده فوت
اولسه عمرو منزل مبیع اولنوب ثمنندن دین مزبوری استیفا ایتدکده ماعداسی سائر
غرمایه ایتدکده مثبت اولنوب دیرکن سائر غرما اجبرا اولنمیوب جمله ثمنی اشبت غرماده
اوخال ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بر متاعنی عمروده شو قدر اقچه یه بیع ایدوب لکن مبلغ مزبوری قبض ایتمامکله متاعنی عمروده
تسلیم ایتماسه عمرو مبلغ مزبوری وبرمدین متاعنی عمرودن المق استدکده زید مبلغ
مزبوری اخذ ایتمینجه متاعی حبس ایدوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو نک شو قدر اربه سنی عقد کندو یه اضافت ایله عمرودن ثمن معلومه اشترا
وقبض ثمن ایتدکده عمرو ثمن مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید بن اول اربه یی
فلانه کسنه ایچون اشترا ایتمشیدم ثمنی اول کسنه دن ال دیو
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

قرندشلر اولان زید وعمرو وبکر علی الاشتراک مالک اولدقلری شو قدر قیونلرینی
بشره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایلسه لر زید ثمن مرقومدن حصه سنی بشردن طلب ایتدکده
بشر عمرو وبکر حاضر اولمایجه ویرمم دیوب بغیر وجه ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

قرندشلر اولان زید وعمرو وبکر علی الاشتراک مالک اولدقلری مال جفتلک منزللرینی بشره
ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکلرنده زید وعمرو ثمندن حصه لرینی الدقلرنده بکرک حصه سنی
وحی بکرک اوغلی بشردن السه ایکن زید وعمرو نک قبضنی مجبرا اولمیوب ثمندن حصه سنی
بشردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وعمرو وبکرک شو قدر ایکنی علی الاشتراک ثمن معلومه بکردن اشترا ایدوب بعده
ثمن مزبوری المدین اول ایکلری زید وعمروده تسلیم ایدوب مزبورلر وحی قبض ایلسه لر
زید ثمن مزبوردن حصه سنی بکره ویروب عمرو نک حصه سنه کفیل کل ایکن بکر مجرد
عمرو ایله اشترا ایلدک دیو عمرو نک حصه سنی وحی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید یوز وقیه اوزوم عمروده الی مثنه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عمرو اوزوم یدنده تمام

والزیادة في الثمن والمثمن جائزة حال قيامهما من جنس الثمن او غيره
ولو بعد المدة ولا ينعقد الزيادة بعد الزيادة حتى يجبر على تسليمها
انه الى ويلحق باصل العقد حتى يرد معها ان رد وشرطها
زيادة الثمن بقاء المبيع وكونه مقابلا للتقابل حقيقة من المشتري
حقيقة ويجوز البيع الى الزيادة في المبيع بعد هلاكه بخلاف
الزيادة في الثمن في ظاهر الرواية
من بيوع البزازية

والبائع احق بمتاعه قبل التسليم لا بعده ولا يطالب حين حبسه كالمرتهن يرد
الرهن يتادى مع سائر الغرماء
منها فوائد البزازية

البائع حبسه الى قبض الثمن لكن يحضر المبيع الى مجلس القضاء ولا يحضر البينت
في انكاح ان المبيع لا يصدان وان بقي من الثمن فليس له حبس
كل المبيع وان بعضه موجلا له حبس الكل لاستيفاء الكل
من البزازية

وکذا دین اجل باجل معلوم صح تأجیله وان کانت حالة فی الاصل لان الدین حقه فله ان یأخره تیسیراً علی المدیون کما له ابراؤه الا القرض فان تأجیله لا یصح لانه یصیر الدراهم لانه معاوضة انتهاء او لانه اعارة وصلة ابتداء الا فی الوصیة عطف شرح الملتقی

ویجوز للمشتری ان یزید فی الثمن ویجوز للبایع ان یزید فی المبیع ویجوز ان یحط من الثمن ویتعلق الاستحقاق بجمیع ذلک فالزیادة والحط یلتحقان باصل العقد من بیوع الهدایة

الیمن ثمن مزبوره‌دن ثمن حمی زیاده ایلسه زید عمرودن الثمنی من المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
فی تأجیل الثمن
زید شو قدر فلوریه شیئی عمروه شو قدر اقچه‌یه اجل معلوم ایله بیع وتسلیم ایتدکده زید بلا وارث فوت اولسه امین بیت المال ثمن مزبوری قبل حلول الاجل عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
زید صحتنده عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان یوز التمش غروشی سنه‌ده التمش غروش اوداینمک اوزره اوچ سنه تمامنه وکن تأجیل وتقسیط ایتدکده زید فوت اولسه ورثه‌سی مبلغ مزبورک جمله‌سنی قبل حلول الاجل عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
زید صحتنده بر متاعی ثمن معلومه اجل معلوم ایله عمروه بیع وتسلیم ایتدکده بعده زید فوت اولسه ورثه‌سی قبل حلول الاجل ثمن مرقومی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولمازلر
زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه‌سنی اجل معلوم ایله تأجیل ایتدکده قبل حلول الاجل فوت اولسه زید مبلغ مزبوری عمروک ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
زید عمرو ذمتنده الثمن مبیعدن اولان اولان شو قدر اقچه‌سنی المدین عمرو فوت اولدقده زید مبلغ مزبوری بر سنه تمامنه وکن تأجیل ایلسه زید قبل حلول الاجل مبلغ مزبوری عمروک ترکه‌سی وافیه سنی بیتق ایدن ورثه‌سندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر غروشنی ماهنه ده بر غروش ودا اینمک اوزره شو قدر ای تمامنه وکن تأجیل وتقسیط ایلسه زید قبل حلول الاجل مبلغ مزبورک جمله‌سنی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه‌سنی اجل معلوم ایله تأجیل ایتدکدنصکره عمرو اجل حلولندن اول سفره وارد ایلسه زید ارای حاکم ایله عمرودن کفیل المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه‌سنی طلب ایتدکده عمرو کلا اوائیه یم بو قدر دیکله زید عمروه سنه‌ده شو قدر اقچه ویروب بو بله دیکله تأجیل الثمن اولورمی **الجواب** اولماز
بو صورتده زید مبلغ مزبوری حالا عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور
فی بیع المریض
هند مرض موتنده منزلنی زوجی زیده بیع ایتدکدنصکره فوت اولسه سایر ورثه‌سی بیعی طوتیوب منزل مزبوری میراثه اوخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

ثم الزیادة تصح بعد هلاک المبیع فی ظاهر الروایة من بیوع الهدایة

ویموت البایع لا یحل الثمن وبموت المشتری یحل من بیوع البزازیة فی التأجیل

وان مات من علیه الدین وترک وارثه من صاحب الدین یؤجل الحال فی حقه لا یجوز هذا التأجیل من بیوع البزازیة فی التأجیل قبیل الرابع

ویجوز البیع بثمن مؤجل اذا کان الاجل معلوما من بیوع الهدایة

والتأجیل ثلثة اضرب تأجیل بایام او شهر او سنین معلومة وانه صحیح اذا قبل المطلوب وان فلان تأجیل مجهول جهالة متقاربة کالحصاد والدیاس والجزاز والنیروز والمهرجان ونحوها فتطلع التأجیل فی الثمن وان کان البیع بهذه الآجال فاسد لکن التأجیل فی الثمن بعده الا حال جاز وتأجیل مجهول جهالة متفاحشة کالاجل الی هبة الریح او مطر السماء و قدوم شریکه من سفره ونحوها فالاجل باطل والمال حال من مداینات القنیة فی باب ما یتعلق بالاجل

وفی المنتقی فان رب الدین مدیونه یرید السفر له التکفیل وان الدین مؤجل من کفالة البزازیة

ولو کان تعلیق الثمن بیع مجهول کونها علی انه ان اخر علیه یجانا فالمال علیه حال والامر کما شرطا من مجمع الفتاوی کذا فی البایع من صلح التاتارخانیة

وفی الانقیه فی النفقات اجمعوا ان فی الدین المؤجل اذا قرب حلول الاجل واراد المدیون السفر لا یجبر علی اعطاء الکفیل وفی المنتقی رب الدین لو قال للقاضی ان مدیونی فلانا یرید ان یغیب عنی فانه یطالبه بالکفیل وان کان الدین مؤجلا واقعات المفتین نقلا عن خلاصه ملخصا من اول کتاب الکفالة

وللمشتری حال کون الثمن حالا او الی کل جمعة او الی الشهر لا یکون تأجیلا لانه امر بالاعطاء من بیوع البزازیة فی نوع التأجیل قبل الرابع

ولو کان هذا مع الوارث لا یجوز بیعه عند ابی حنیفة اصلا الا ان یرضی وان کان بمثل القیمة وعندهما یجوز لکن اذا کان فیه غبن او محاباة یخیر بین الفسخ وان تمام ثلث المحابات ان شرت محاباته من احکام المرضی

هند مرض

هند مرض موتنده ملك منزلنی اوغلی عمروه ثمن معلوم ایله بیع وتسلیم ایتدكدن صكره هند فوت اولسه
سائر ورثه سی بیعی طوتیوب منزلی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

هند مرض موتنده ملك منزلنی ثمن مثلی ایله عمرو اجنبی یه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدكدن صكره هند
فوت اولسه ورثه سی بیعی فسخه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند مرض موتنده ملك منزلنی عمرو اجنبی یه محابات ایله بیع وتسلیم ایتدكدن صكره هند فوت
اولوب ثلث محاباته مساعد اولماسه ورثه سی بیعی طوتمامغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده بعض اشیاسنی عمرو اجنبی یه محابات ایله بیع وتسلیم ایتدكدن صكره زید فوت
اولوب ثلث محاباته مساعد اولماسه ورثه سی عمروه محاباتدن ثلث مساعد اولمایان
مقداری تكمیل ایله والا بیعی فسخ ایدرز دیمكه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید مدیون مرض موتنده ملك منزلنی اجانبدن عمروه ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بیع
وتسلیم ایتدكدن صكره زیدك دیونی تركه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زیدك داینلری
عمروه منزلك ثمن مثلنی تكمیل ایله والا بیعی فسخ ایدرز دیمكه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بكر اول سنه دن برو مرض مزمنه مبتلا اولان زید ملك منزلنی قرار یتنده ویریه ثمن معلومه
بیع وتسلیم ثمن مزبوری مرقومه اردن هبه ایتدكدن اون بش كون مرور ینده زیدك حالی متغیر
و مرضی مشتد اولوب فوت اولسه سائر ورثه سی منزل مزبوره مداخله یه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر سنه دن برو مرض مزمنه مبتلا اولان زید ملك منزلنی اوغلی عمروه ثمن معلومه بیع
وتسلیم وقبض ثمن ایتدكدن صكره بر قاچ ای مرورنده زیدك حالی متغیر و مرضی مشتد
اولوب فوت اولسه سائر ورثه منزله مداخله یه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی بیع المجنون والمعتوه والصغیر

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید بعض اشیاسنی واماریثی بیع وتسلیم ایلسه بیع مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولماز

جنون مطبق ایله مجنونه اولان هند ملك منزلنی زوجی زید بیع وتسلیم ایلسه هندك
باباسی عمرو ولایتی حسبیله منزل مزبوری زیددن الوب هنده اعطاسنه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید سكران اولوب عقلی بالكلیه زائل ایكن بعض املاكنی عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید معتوه محجور ایكن ملك منزلنی وصیسی اذننی عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر محجور ایكن ملك منزلنی وبعض اشیاسنی ثمن مثللرندن نقصان
فاحش ایله عمروه بیع وتسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

اذا باع المریض مرض الموت من وارثه عینا من اعیان ماله ثم صح جاز بیعه وان مات من ذلك المرض ولم یجز الورثة بطل البیع عند ابی حنیفة رحمه الله وكذا لو باع المصح من وارثه المریض
قاضیخان

مریض مرض الموت باع متاعا لوارثه وبقبض الثمن لا یصح هكذا ذكره وهو الصحیح وهذا علی قول ابی حنیفة رحمه الله لان المریض اذا باع عینا من اعیان ماله لوارثه بمثل الثمن او اضعاف قیمته لا یصح عند ابی حنیفة رحمه الله لانه ایثار لبعض الورثة علی البعض بعین من اعیان ماله وعندهما یصح اذا باع بثمن المثل والفتوی علی قول ابی حنیفة رحمه الله منه صح
جواهر الفتاوی

المریض اذا باع ما یساوی الفا بخمسمائة من الاجنبی ولا مال سواه وصار کانه حابی بالخمسمائة فینفذ المحاباة بقدر الثلث ثم یقال للمشتری ان یبلغ الثمن الی ثمانین ولا ترد من المبیع شیئا واما ان یفسخ ولیس له ان یرد شیئا من المبیع
من العمادیة فی احکام المرضی

المریض الذی علیه دین محیط بماله واباع عینا من ماله من اجنبی بغبن یسیر لا یصح المحاباة عند الكل جازت الورثة اولم یجزوا ویقال للمشتری ان شئت بلغ تمام القیمة وان شئت فافسخ البیع وان لم یكن علیه دین یجوز اذا كانت المحاباة بقدر الثلث
من الحجر المزبور

ولو طال المرض وصار بحال لا یخاف منه الموت كالفالج اذا صار مزمنا او یابس الشق لا یكون حكمه حكم الموت الا اذا تغیر فی بعض من حالة استغییر فمن الثلث
من البزازیة فی اواخر الوصایا

المقعد والمفلوج والاشل والمسلول ان طال مدة سنة كالصحیح وان لا فكالمریض
من وصایا العزمی قبیل الوصیة بالثلث

قال رحمه الله ولا تصرف المجنون المغلوب بحال یعنی لا یجوز تصرفه اصلا ولو اجاز الولی لان صحة العبارة بالتمییز وهو لا تمییز له فصار كبیع الطوطی وان كان یجن تارة ویفیق تارة اخری فهو فی حال افاقته كالعاقل والمعتوه كالصبی العاقل فی تصرفاته وفی رفع التكلیف عنه فهو ناقص العقل
من الزیلعی فی اول الحجر

والصغیر فی اول الحال مثل المجنون یعنی اذا كان عدیم العقل لم یعقل ویمیز
من احكامات العمادیة

لا یجوز بیع العبد والصغیر الماذون والمكاتب وشراؤه لا یتغابن عند ابی حنیفة رحمه الله وعندهما رحمهما الله لا یجوز
د جیز سرخسی

مجیز اولمیان زید صغیر بعض املاکنی ولیسی اولمیان عمروه بیع المبیع مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولماز

مسئله باغ سنده اولان هند صغیره محجوره ملک منزلنی ولیسی اولمیان زوجی زیده
بیع المبیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر ممیز محجور ملکی بعض اشیاسنی ولیسی اولمیان عمروه بیع و تسلیم ایتدکده ولیسی
مجیز اولمدن زید بالغ اولسه زید بیعی مجیز اولوب اشیایی عمرودن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیر ممیز محجور ملکی بعض اشیاسنی ولیسی اولمیان عمروه بیع المبیع مزبور
نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر ممیز محجور ملکی ملک کرمنی ولیسی اولمیان عمروک برنسنه [illegible] مقابله سنده
عمروه بیع و تسلیم و فراغی قبض ایدوب بعده ولیسی مجیز اولمدن فراغدن
فروغ حاصل اولدقده زید بالغ اولوب بیعی مجیز اولمیوب کرمنی عمرودن
اله فروغ [illegible] زیدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

باب البیع الفاسد

زید بغچه سنده حاصل اوله جق میوه‌لری اصلا ظاهر اولمدن عمروه بیع ایتسه
بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید باغنده حاصل اوله جق اوزوملری جمله سنی عمروه شو قدر اقچه‌یه بیع المبیع
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بر قریه ضابطی زید اول قریه اطرافنده اولان زیتون اشجارینک میوه سندن حاصل اوله جق
زیت یاغنک عشری یعنی زیت یاغی حاصل اولمدن بر فاج کمسنه‌لره شو قدر اقچه‌یه
بیع المبیع مزبور شرعا جائز اولورمی الجواب اولماز

زید سپاهینک تیماری طپراغنده حصاد اولنوب انبار ایتدکده [illegible]
زیدک عشر محصولی اوزرنه قبض ایتدیکی [illegible] الا حاضر [illegible] عمروه بیع المبیع
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید قصراغندن تولد ایده جک طایی تولد ایتمدن عمروه بیع المبیع مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سندن عمرو زیدک ترکه مجهوله سندن حصه سنی بکره بیع المبیع
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید یدی سکز اوطه‌لی مشتمل اولان ملک منزلنک جمیع امتعه و اثوابنی عمروه
بیع ایدوب لکن الحینده اولان اثواب و امتعه معلوم اولماسه بیع مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زیدک بر عرصه سنده زیدک سقفی و [illegible] اوت بیتدکده زید اول
اوتی یکوب احراز ایتمدن عمروه بیع المبیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

شرائط انعقاد البیع انواع بعضها یرجع الی العاقد وبعضها
یرجع الی نفس العقد اما الذی یرجع الی العاقد فنوعان احدهما
ان یکون عاقلا [illegible] التصرف لا یثبت بدون العقل من بیوع
البدایع

الصبی المجنون والصغیر والمعتوه فان الصغیر فی اول النظر عدیم العقل
فالحق به المجنون وفی الاخر الناقص فالحق به المعتوه
فلا یصح قول الصغیر والملحق به اصلا کالبیع ونحوه من حجر
القهستانی

الصبی المحجور علیه یعقل البیع والشراء یتوقف بیعه وشراؤه علی اجازة
والده او وصیه او القاضی وکذا المعتوه من احکام الصغار
فی اوائل البیوع نقلا من بیوع الخانیة

صغیر وکبیر باعا بستانا لهما لا یصح بیع الصغیر ولو بقی المبیع فی ید
المشتری حتی بلغ واجاز البیع صح العقد لان بیع الصبی العاقل
العقد کان موقوفا علی اجازة مجیزه اما الاب او الصبی بنفسه بعد البلوغ
وقد وجد من بیوع جواهر الفتاوی

زید عمرودن سکز ایکی ملک [illegible] عمروده ثمن معلومه بیع و تسلیم المبیع
مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

لا خلاف للعلماء فی عدم بیع الثمار قبل ظهوره اصلا ولا فی
جواز بیع بعد ظهور صلاحها تناول بنی ادم اخی چلبی علی
صدر الشریعة

ولو باع شاة علی انه حبلی فسد البیع لان الحمل فی البهائم زیادة
مرغوبة والشرط موهوم لا یدری وجوده فلا یجوز فی الرابع
من بیوع الظهیریة

من شرائط صحة البیع ان یکون قدر المبیع معلوما فان کان مجهولا جهالة مفضیة
الی المنازعة
من بیوع البدایع

رجل قال لغیره بعت منک جمیع ما لی فی هذه الدار من الرقیق والدواب
والثیاب والمشتری لا یعلم بما فیها کان فاسدا لان المبیع مجهول
ولو قال بعت منک جمیع ما لی فی هذا البیت جاز وان لم یعلم به المشتری
لان الجهالة فی البیت یسیرة وفیما یقدم من الدار مرغوبا کثیرة فان کان
جائزا فی البیت یجوز فی الصندوق والجوالق فی اوائل البیع الفاسد
من بیوع الخانیة

بیع الکلأ الذی ینبت فی ارضه من غیر انبات باطل لانه لیس بمملوکة
وکذا بیع الماء فی الحوض والبئر من بیع قاضیخان

بيع ما ليس بمال والبيع به باطل كالدم والميتة والحر وكذا بيع ام الولد والمدبر اه فيضمن المشتري المبيع بيعا باطلا بالقيمة لانه لا يملكه وهو امانة في يده عند البعض ومضمون عند البعض ملتقى الابحر في باب البيع الفاسد ملخصا

زيد ملكنده موجود اولميان اكي فاطري عمروه بيع ايلسه بيع مزبور صحيح اولورمي
الجواب اولماز

بر قريه اهاليسنك مرعاي قديم اولان يرلري بر مقدار ايجي اهاليدن بر كاجي كمسنه لر عمروه بيع ايلسه لر صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد ام ولدي اولان جاريه سي هندي زينبه بيع وتسليم ايدوب زينب دخي هندي زيدك اذننسز اعتاق ايلسه زيد عتق مزبوري طوتميوب هندي اولوب استخدامه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ذمي شو قدر خمريني شو قدر اقچه يه عمرو مسلمه بيع وتسليم ايدوب عمرو دخي اول خمري شرب ايلسه زيد ثمن مزبوري عمرودن الماغه قادر اولورمي الجواب اولماز

فصل

زيد بر متاعني عمروه بيع ايدنده ثمن تسميه اولنماسه بيع مزبور صحيح اولورمي
الجواب اولماز

زيد ملكي منزليني عمروه بيع ايدر اولدقده فلان نقدر قيمت تقدير ايدرلر ايسه اول وجهله بيع ايدرم ديو بيع ايدوب لكن اول مجلسده قيمتني تقدير ايلميوب ثمن تعيين اولنماسه بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد بعض اشياسني بر بلده ده عمروه بيع ايدر اولدقده عمرو ثمني بلده اخراده زيده اداايتمك اوزره اجل مجهول الي بيع ايلسه بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد شو قدر كيل بغداينى عمروه بيع ايدر اولدقده عمرو ثمني خرمن زماننده زيده ادا ايتمك اوزره اجل مجهول الي بيع ايلسه صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد بارگيري ايله فاطره ني اللي بش غروشه عمروه بيع وتسليم ايتدكده زيد ثمني الدي اول بارگير ايله فاطري عمرودن اون بش غروشه اشترا ايلسه عقد ثاني صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد وصيسي اولديغي صغيرك منقولاتندن بعض اشياسني ثمن مسلمله عمروه شو قدر اقچه يه بيع وتسليم ايتدكده زيد ثمني قبض ايتمدين اشياء مزبوره يي مبلغ مرقومدن اقل اولان شو قدر اقچه يه صغير ايچون عمرودن اشترا ايلسه عقد مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد بر متاعني عمروه ثمن معلومه بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكده عمرو اول متاعي ثمن مزبوردن اقل شو قدر اقچه يه زيده بيع وتسليم ايلسه زيد مبلغ مزبوري عمروه ويرركن عمرو مطلوب عقدمايله زياده يه بيع ايتمشيدك ديو زيددن الماغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد بر متاعي عمرودن ثمن معلومه اشترا وقبض ايتدكدنصكره زيد متاع مزبوري عمروه ثمن اولدك شو قدر اقچه زياده يه بيع ايلسه صحيح اولورمي الجواب اولور

ولا يجوز بيع المراعي جمع المرعى ولو افرد كما افرد البعض لكان اخصر والمراد بالمرعى الكلأ النابت في الارض غير مملوكة او في ارض البايع بدون سبب ملتقى الابحر شرح ملتقى الابحر

بيع الكلأ الذي نبت في ارضه بغير انباته باطل لانه ليس بمملوك وكذا بيع الماء في الحوض وفي البئر واقعات المفتين البيوع نقلا عن قاضيخان

ولا المراعي ولا اجارتها اي بيع المراعي اي الكلأ باطل لانه غير محرز واما اجارتها فلانها اجارة على استهلاك عين صدر الشريعة في البيع

اشترى مسلم من ذمي خمرا وشرب به لا يلزم الثمن ولا يلزم الضمان لبطلان الشراء والشرب باذنه وقد ذكرنا ان الاذن في العقد الباطل معتبر قبيل الربع من بيوع البزازية في نوع البيع كذا في غصب القنية

ولو باع شيئا فقال بعتك بغير ثمن او قال بعتك على ان لا ثمن له كان باطلا ولو باع وسكت عن ذكر الثمن كان فاسدا من الخانية في البيع الباطل كذا في العزر

وفي الغابية اشترت مثل ما يبيع الناس بمثله لم يجز من بيوع التاتارخانية قبيل الثاني كذا في الخلاصة

وفي فتح القدير ومن جهالة الاجل ما اذا باعه بالف على ان يؤدي اليه الثمن في بلد اخر ولو قال الى شهر جاز بالف الى شهر ويبطل شرط الايفاء في بلد اخر لان تعيين مكان الايفاء فيما لا حمل له ولا مؤنة غير صحيح فلو كان له حمل ومؤنة يصح من البحر الرائق

والبيع الى النيروز والمهرجان اذا لم يعرف المتبايعان ذلك فاسد لجهالة الاجل وهي مفضية الى المنازعة من الهداية في البيع الفاسد

ولا شراء ما باع بالاقل مما باع قبل نقد الثمن من بيوع ملتقى الابحر

اشترى جارية بالف درهم حالا او نسيئة فقبضها ثم باعها من البائع قبل ان ينقد الثمن الاول لا يجوز البيع الثاني من الهداية في البيع الفاسد

قيد بقوله نقد الثمن اذ بعده لا فساد من البحر الرائق

وقيد بالاقل احترازا عن المثل والاكثر فانه جائز من الحر المذكور

ولا يعني الزوائد ان هلك ويضمن ان استهلك في الرابع من بيوع البزازية

ولو اشتراه بالاكثر من الثمن الاول قبل نقد الثمن او بعده جاز خلاصة وشراء ما باع باقل مما باع قبل نقد ثمنه الاول لان الثمن لم يدخل في ضمان البائع قبل قبضه اه وهو حرام بخلاف ما اذا اشتراه باكثر من الثمن الاول لان الربح حصل فيه للمشتري بعد ما دخل المبيع في ضمانه وعند الائمة الثلاثة يجوز الاول ايضا الاصلاح والايضاح في البيع الفاسد ملخصا

في احكام البيع الفاسد

زید ملکی باغچه‌سنی عمروه بیع فاسد ایله بیع و تسلیم و قبض ثمن ایده عمرو دخی باغچه‌یی بر قاچ سنه ضبط و محصولنی زیادهٔ اقچه و اکل الثمر اخذ و استهلاک ایتدکدن صکره زید بیعک فسادینه بناءً ثمنی رد ایدوب باغچه‌یی عمرودن الدقده محصول مستهلکی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید جاریه‌سی هندی عمروه بیع فاسد ایله بیع و تسلیم ایتدکده ثمنی المدین عمرو هندی دخی هبه و تسلیم ایلسه زید هندک یوم قبضده اولان قیمتنی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

في الشروط المفسدة

زید قولی عمروی بنده شو قدر اقچه‌یه بیع ایدر اولدقده اول قدر اقچه‌یی نه زمان عمرو ویررسه زید عمرودن الماق شرطیله بیع و تسلیم و قبض ثمن ایلسه بعده ثمن مرقومی عمروه ویردکده زید عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی باغچه‌سنی عمروه ثمن معلومه بیع ایدر اولدقده ثمنی عمروه نه زمان رد ایدرسه باغچه‌یی عمرودن الماق شرطیله بیع و تسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید باغنک اوزومنی قوروق ایکن کمال بولنجه کرومنده ترک ایتمک شرطیله عمروه بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید بستاننده حاصل اولوب کمال بولمیان خیار و قباغنی کمال بولنجه بستاننده ترک ایتمک شرطیله عمروه بیع ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید باغچه‌سنده حاصل اولوب کمال بولمیان الماسنی کمال بولنجه اشجارده ترک ایتمک شرطیله عمروه بیع ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید تارلاسنده بغدای فرغ ایتدکده نابت اولوب حین ایکن زید اول حبی ادراک ایدنجه تارلاده طورمق شرطیله عمروه بیع ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک بستاننده نابت اولوب کمال بولمیان قاون و قاربوزلرینی کمال بولنجه بستانده ترک شرطیله عمرودن ثمن معلومه اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدکده زید اول قاون و قاربوزلری استهلاک ایلسه زیدک عمروه ویردیکی ثمن اول قاون و قاربوزلرک یوم قبضده اولان قیمتلرندن زیاده اولمغله زید اول زیاده‌یی عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی امرود اغاجنی اصلندن قلع ایدوب المق شرطیله عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدن صکره زید نادم اولوب بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید باغچه‌سنده حاصل اولان قرنفل چیچکلرینی اچلدقده اول چیچکلری بیندن کسوب المق شرطیله ثمن معلومه عمروه بیع ایلسه زید نادم اولوب بیعی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

واذا باع المشتري ما شراه شراءً فاسدًا وكذا لو اعتقه او وهبه وسلمه يسقط حق الفسخ وعليه قيمته من بيوع ملتقى الابحر

وتعتبر قيمته يوم القبض وان زادت في يده فاتلفه لانه دخل في ضمانه بالقبض فلا تعتبر كالمغصوب كذا في الايضاح من بيوع الدرر

ومن باع ثمرة لم يبد صلاحها او قد بدا جاز وعلى المشتري قطعها في الحال ومن شرط تركها على الشجر فسد البيع من البداية في البيع الفاسد

ومن باع الزرع قبل ان يصير بقلا لا يجوز وبعد ما صار بقلا بشرط القطع او على ان يرسل نعمه وابنه يجوز وبشرط الترك الى الادراك لا يجوز في الثالث من بيوع البزازية في نوع الزرع

وفي التجريد بيع الثمر والزرع الموجود قبل كونه منتفعا به جائز بشرط الترك وبه يفتى وان تناهى العظم شرط الترك لا يفسد عند محمد رحمه الله وهو استحسان خلافا لهما من بيوع البزازية

زید شو قدر

هند شو قدر اثوابني عمروه بيع ايدر اولدقده عمرو زيده شو قدر اقچه قرض ويرمك
شرطيله بيع ايلسه بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

ولو كان في الشرط منفعة لاحد العاقدين بان شرط على البائع ان يقرض المشتري او على القلب يفسد العقد في الخانية
من بيوع الخلاصة

زيد عمروك شو قدر اشياسني عمرو كندويه شو قدر اقچه قرض ويرمك شرطيله عمرودن
اشترا وقبض ايدوب اولمقدار اقچه قرض السه زيد قرض الديغي اقچه يي عمروه ادا ايدوب
اشياء مزبوره يي عمروه رده قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمروك شو قدر اشياسني عمرو كنديه بيك شو قدر غروش قرض ويرمك شرطيله
ثمن معلومه عمرودن اشترا وقبض واولمقدار اقچه قرض الدقدنصكره زيد فوت
اولوب ورثه سي مبلغ مزبوري عمروه ادا ايدوب اول اشيانك عيني يدلرنده
موجود اولمغله عمروه رد مراد ايتدكلرنده عمرو اول اشيايي الميوب ثمن مسمايي
المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

ولا يبطل حق الفسخ بموت البائع في البيع الفاسد ولا بموت المشتري قال رحمه الله ويفسخ بهذا في الرابع من الخلاصة في احكام البيع الفاسد

زيد عمروك براتني عمرو كندويه شو قدر غروش قرض ويرمك شرطيله ثمن معلومه عمرودن
اشترا وقبض ايدوب اولمقدار غروشي قرض الوب بعده زيد مبلغ مزبور ايله ثمن مزبوري
عمروه ادا ايتمدكدنصكره عمرو فوت اولسه اول برات زيدك يدنده موجود اولمغله
زيد اني عمروك تركه سنه وافيه سني قبض ايدن ورثه سنه ويروب ثمن مزبوري ورثه دن
المغه قادر اولورمي الجواب اولور

واذا قبض المبيع في البيع الفاسد بامر البائع وفي العقد عوضان كل واحد منهما مال ملك المبيع ولزمته قيمته من بيوع الهداية في احكام البيع الفاسد

زيد عمروك براتني عمرو كندويه شو قدر اقچه قرض ويرمك شرطيله عمرودن ثمن
معلومه اشترا وقبض ايدوب اولقدر اقچه قرض الدقدنصكره زيد اني اخره بيع وتسليم
ايله استهلاك ايلسه زيد قرض الديغي اقچه يي عمروه ادا ايدوب انك يوم قبضنده
اولان قيمتني ضامن اولوركن عمرو راضي اولميوب ثمن مسمايي
المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

وقوله لزمته قيمته في ذوات القيم فاما في ذوات الامثال يلزمه المثل لانه مضمون بنفسه بالقبض فشابه الغصب وهذا لان المثل صورة ومعنى اعدل من المثل معنى من بيوع الهداية من احكام البيع الفاسد

او يقرضه المشتري كذا درهما او يهدي له هدية ملتقى الابحر في باب البيع الفاسد ولزمه بهلاكه اي بهلاك المقبوض في يد المشتري مثله حقيقة وهو الذي يماثله صورة ومعنى ان كان الهالك مثليا او مثله معنى وهو القيمة ان كان الهالك قيميا لانه مضمون بالقبض كالغصب ويعتبر قيمته يوم القبض
شرح الملتقى الابحر في المحل المزبور انفا

زيد عمروك مثلياتدن شو قدر متاعني عمرو كندويه شو قدر اقچه قرض ويرمك
شرطيله عمرودن ثمن معلومه اشترا وقبض ايدوب عمرودن اولقدر اقچه قرض
الدقدنصكره زيد متاعي استهلاك ايلسه زيد قرض الديغي اقچه يي عمروه ادا ايدوب
اول متاعك مثلني عمروه ويرركن عمرو راضي اولميوب ثمن مسمايي المغه قادر
اولورمي الجواب اولماز

ولو باع دارا على ان يسكنها فيها شهرا فهذا فاسد من فتح القدير في البيع الفاسد

هند ملك منزلني اولنجه يه دكين اچنده ساكنه اولمق شرطيله زيده ثمن معلومه
بيع وتسليم وقبض ثمن ايدوب منزلده اون ايكي سنه ساكنه اولوب بعده زيد
هندي منزلدن اخراج ايلسه هند بيعك فسادينه بناء ثمني زيده رد ايدوب منزلي
كرو المغه قادره اولورمي الجواب اولور

كل شرط لا يقتضيه العقد وفيه منفعة لاحد العاقدين يفسده هدايه في البيع الفاسد

هند ملك منزلني زيده بيع ايدر اولدقده زيد كندويي تزوج ايتمك شرطيله بيع ايلسه
بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

هند عرصه سي مقاطعه لو وقف وبناسي ملكي اولان مخزنك بناسني عمروه بيع ايدر
اولدقده عمرو هندك قزي زينبي تزوج ايتمك شرطيله بيع ايلسه صحيح اولورمي الجواب اولماز

ولكل منهما فسخ القبض وبعده ما دام في ملك المشتري وان كان الفساد في صلب العقد
كبيع درهم بدرهمين وان كان بشرط زائد كشرط ان يهدي له هدية فكذا قبل
القبض واما بعده فالفسخ لمن له الشرط لا لمن عليه — من ملتقى الابحر

زید ملکی اولان منزلنی زوجه‌سی زینبه ثمن معلومه بیع ایدر اولدقده زید هند طلاق ایتمامک
شرطیله بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید جاریه‌سی زینبی بکری زیده بیع ایدرا ولدقده زید زینبی استیلاد ایتمامک شرطیله
بیع ایلسه زید وحی شرط مزبور ایله اشترا و قبض ایتدکدن صکره زید زینبی وطی ایله بکارتنی
ازاله ایدوب لکن زینب حامله اولماسه بکر بیعی فسخ ایله زینبی زیددن الوب نقصان
بکارتنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک اتی بر خدمت الموت اکون برکمسه یه ویرمک ملاحظه سیله زیده بیع
ایدرا اولدقده آنی کمسه یه ویره مز ایسه بنه عمروه رد ایتمک شرطیله اشترا ایلسه
بیع مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر وقیه بعد رمه سنی شو قدر اقچه یه اولوق اوزره بیع ایدر اولدقده
عمرو بعد رمه لی اول بها به عمروه بیع ایده مز ایسه مجبر اولوب بنه بعدرمه لی
زیده رد ایتمک شرطیله بیع ایلسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده زید اول بعدرمه لی وجه محرر اوزره عمروک اوزرینه شو قدر اقچه یه بیع
و تسلیم ایتدکدن صکره زید اول اقچه‌یی بکری ثمن مزبوردن اداء ایتمک اوزره
عمروک اوزرینه حواله عقده ایله حواله مزبوره صحیحه
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی اولان منزلنی عمروه شو قدر اقچه یه بیع ایدر اولدقده اول منزلی اول قدر اقچه‌دن
زیاده‌یه بیع ایتدکده اول زیاده‌لی زیده ویرمک شرطیله بیع ایلسه بیع
مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک ملکی منزلنی اشترا ایدر اولدقده عمرو اول منزلده کندی مالندن زید
ایچون شو مقوله ابنیه احداث ایتمک شرطیله اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدکدن صکره
عمرو اول منزلده بنا احداث ایلسه زید فسخ طالب و راضی اولمیوب بیعی فسخه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی باغچه‌سنی عمروه ثمن معلومه بیع ایدر اولدقده عمرو مالیله زیدک منزلنده
شو مقوله بر دیوار بنا ایتمک شرطیله بیع و تسلیم ایلسه بیع مزبور صحیح
اولورمی **الجواب** اولماز

زید منزلنی عمروه بیع ایدر اولدقده عمرو زیده شو قدر اقچه وظیفه ایتدرمک شرطیله
بیع و تسلیم ایلسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک ملکی حیوانک منزلنی اشترا ایدر اولدقده عمرو زیده بر میری خدمت
الیویرمک شرطیله اشترا ایلسه عقد مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید بعض املاکنی عمروه بیع ایدر اولدقده عمرو تیمارینی زیده فراغت ایتمک شرطیله
بیع ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک ملکی حیوانک منزلنی عمرودن اشترا ایدر اولدقده عمرو طالبولیه

وفي الاصل رجل اشترى عبدا على ان لا يبيع او لا يهب او لا يعتق
فالبيع فاسد — من بيوع الخلاصة

ولو اشترى جارية شراء فاسدا واستولدها بطل حق الفسخ
كما لو اعتقها ويغرم قيمتها للبائع واختلفوا في وجوب العقر
للبائع قال ابو حنيفة وابو يوسف رحمهما الله لو اغرم القيمة
لا يجب العقر وقال محمد رحمه الله يجب العقر وبه قيل لا اقل ... مع القيمة
في الاكثر وان وطئها ولم يستولدها ردها على البائع ويغرم
العقر عند الكل باتفاق الروايات — من الكافية في الشروط ... للبائع
المفسدة

ويجب على كل منهما اي المتبايعين لم يقل لكل منهما اشارة الى
وجوب الفسخ واللام لتقييد ذكر ان فسخه يبن القبض وفي الفساد
وكذا بعده اي بعد القبض ما دام اي المبيع في يد المشتري لم يقل ان كان
الفساد في صلب العقد كبيع درهم بدرهمين ولمن له الشرط زائد كما
نقل صدر الشريعة عن الذخيرة وصاحب الخلاصة عن التجريد انه قال محمد
رحمه الله فلكل منهما حق الفسخ لان الفسخ حق الشرع لا لحق احد
المتعاقدين فلا يمار حنيان بالعقد — من الدرر

قوله بما نقل صدر الشريعة قال في الاصلاح والايضاح لكنه ذكر في شرح
الطحاوي بلا حكاية خلاف واخذ صاحب الهداية — غني زاده

ولو خرج المبيع المقبوض عن ملك المشتري او بني فيه بناء او غرس فيه
شجرا او سمن او خيط او قطعه وخاطه او غزله او نسجه او طحن
او صبغ او غير ذلك جاز المشتري في يد المشتري فلا فسخ لكل منهما
في شيء منها الا اذا رضي المشتري بالفسخ — من بيوع الاسعاف
ملخصا

ولو بنى في دار اشتراها فاسدا او غرس فعليه قيمتها وقالا ينقض
البناء والغرس ويرد — من ملتقى الابحر

بقرفده

بقرتنده اولان تارلاسنی صاحب ارض دخی بنیله کندویه فراغ ایتمک شرطیله
استئذان الیه عقد مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید ملک سفینه سنی ذمی اولان عمروه بیع ایدر اولدقده زیدک بعض کیسه لری اول
شو قدر آقچه و تینی عمروه کندویه مالندن ادا ایتمک اوزره ثمن معلومه بیع و تسلیم
و ثمننی عمروه هبه ایدوب عمرو سفینه یی قبض ایتدکدنصکره عمرو دن مزبوردن
سنه ادا ایتمدن سفینه یی بکره بیع و تسلیم ایلسه زید سفینه نک یوم قبضنده
اولان قیمتنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

فی البیع بالتلجئة والاکراه

زید رباعنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید ثمنی عمرودن
طلب ایتدکده عمرو بیع مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدر دیو دعوی و مواضعه یی
تفسیر ایدوب مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک رباعی زیده رد ایدوب
ثمنی ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

هند باغ و باغچه سنی زوجی زیده ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره ثمنی المدین
زید فوت اولوب هند و سائر ورثه سنی ترک ایتدکده هند سائر ورثه یه
بیع مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدر دیو دعوی و مواضعه یی تفسیر ایدوب
مدعاسنه اقامت بینه ایدوب باغ و باغچه سنی مستقلا ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره ثمنی المدین زید عمرودن
بیع مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدر دیو دعوی و مواضعه یی تفسیر ایدوب مدعاسنه
اقامت بینه ایدیجک منزلی عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

هند ملک زیتون باغچه سنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکده قبض ثمن ایتمدین
هند بیع و تسلیم اکراه معتبر ایله اولمشیدر دیو اکراه معتبری اثبات ایدیجک
بیعی فسخ ایدوب باغچه یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
بو صورتده عمرو باغ و باغچه یی برقاچ سنه ضبط و محصولنی اخذ و استهلاک
ایتمش اولسه هند باغچه یی الدقده محصول استهلاکی عمروه تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروه منزلنی بکره بیع ایله دیو اکراه ایتمکله عمرو دخی منزلنی بکره شو قدر آقچه یه
بکره بیع ایتدکده عمرو منزلی بکره طایعا تسلیم و ثمنی طایعا قبض ایلمیجاللا عمرو
بکره بیع مزبوری اکراه ایله اولمغله بیعی فسخ ایدرم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه بکرک منزلنی اشترا ایله دیو اکراه ایتمکله عمرو دخی بکرک منزلنی
شو قدر آقچه یه مکرها اشترا ایتدکده عمرو بکره ثمنی طایعا تسلیم و منزلی

مرت مسئلة نقلا عن الملتقى الابحر مع شرحه قبل ظهر ورقة واحدة

التلجئة في البيع ان يلجئ الرجل لغيره الى ان يبيع داري منك بكذا وليس ذلك ببيع في الحقيقة بل هو تلجئة ويشهد على ذلك ثم يبيع في الظاهر من غير شرط فهذا البيع يكون باطلا بمنزلة بيع الهازل
من بيوع قاضيخان

وان اختلفا فادعى احدهما ان البيع كان بالتلجئة في المبيع والاخر ينكر التلجئة لا يقبل قول من يدعي التلجئة الا ببينة ويحلف الاخر
من المحل المزبور

اشهد على المبيع ثم ادعى انه كان تلجئة لتسمع دعواه عندهم جميعا لان البائع لم يصر متناقضا في الدعوى لانه لم يوجد منه الا الاقرار بالبيع الصحيح والبيع المطلق قد يكون تلجئة وقد يكون جدا واذا لم يصر متناقضا صحت الدعوى فيه
في العقد ٢ من قضاء المحيط البرهاني

بيع المكره فاسد منعقد مفيد للملك اذا اتصل به القبض خلافا لزفر رحمه الله تعالى والفرق بينه وبين الفاسد ان بالاكراه ان المشتري ههنا لو باعه او وهبه او تصرف به او كاتبه او اجره ونحو ذلك مما يقبل النقض فللبائع ان ينقض ذلك
من بيوع القاعدية

ولا يشترط قضاء القاضي في فسخ العقد الفاسد — في الاول من بيوع الخلاصة
من احكام البيع الفاسد

ولو هلكت هذه الزوائد لا يضمن كزوائد الغصب ولو استهلك المشتري هذه الزوائد يضمن
من المحل المزبور ملخصا

اشترا اشیاء وصار مغبونا فیه غبنا فاحشا له ان یرده علی البایع بحکم الغبن والیه اشار محمد فی باب الصلح عن العیوب وکان القاضی الامام ابو علی النسفی حکی عن استاذه ویقول فی المسئله روایتان عن اصحابنا وکان یفتی بروایة الرد رفقا بالناس وکان القاضی الامام صدر الاسلام ابو الیسر والقاضی الامام رکن الاسلام ابو بکر والقاضی الامام جلال الدین یفتون ان البایع ان قال قیمة متاعی کذا او قال اشترا بکذا وعلی ذلک ثم ظهر بخلافه ان له الرد بحکم التغریر اما اذا لم یقل ذلک فلیس له الرد والصحیح ان یفتی بالرد اذا وجد التغریر وبدونه لا یفتی ٥ من بیوع المحیط البرهانی فی الخامس عشر ٥ والذی لا یتغابن الناس فیه قیل فی المعروض ده نیم وفی الحیوان ده یازده وفی العقار ده دوازده وقیل ما لا یدخل تحت تقویم المقومین فهو ما لا یتغابن الناس فیه ٥ من العمادیة فی السابع والعشرین ٥

طایع اقتبض ایلیه حالا عمرو بحر وشراء مزبور اکراه ایله اولمغله بیعی فسخ ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی البیع بالغبن والتغریر

عقارده غبن فاحش نه مقداردر **الجواب** اونلق اون ایکی یه ویرلمک اون ایکیلک اونه اولنمق غبن فاحشدر

زید ملکی جنتلکنی بلا تغریر عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده زید وکرندن اکسکه بیع ایتمشیدم دیو بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر کیل بر حنطه دانی عمروه دینی مقابله سنده بیع وتسلیم ایتدکده زید بیع مزبورده تغریر وغبن فاحش ایله اولمشیدر دیو دعوی و تغریر وغبن فاحشی اثبات ایدیجک بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی منزلنی ثمن معلومه عمروه بیع وتسلیم ایتدکدن صکره عمرو بیع مزبور تغریر وغبن فاحش ایله اولمشیدر دیو دعوی و تغریر وغبن فاحشی اثبات ایدیجک منزلی زیده رد ایدوب ثمنی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی باغچه سنی عمروه بیع وتسلیم ایتدکده صکره درت سنه مرورنده زید تغریر وغبن فاحشه مطلع اولدقده بیع مزبور تغریر وغبن فاحش ایله اولمشیدر دیو دعوی و تغریر وغبن فاحشی اثبات ایدیجک بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی عرصه سنی عمروه بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو فوت اولدقده زید بیع مزبور تغریر وغبن فاحش ایله اولمشیدر دیو دعوی و تغریر وغبن فاحشی اثبات ایدیجک بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر بستانی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده زید فوت اولدقده عمرو بیع مزبور تغریر وغابن فاحش ایله اولمشیدی دیو زیدک ورثه سندن دعوی و تغریر وغابن فاحشی اثبات ایدیجک بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید صحنده ملکی منزلنی ثمن معلومه عمروه بیع وتسلیم ایتدکده زید فوت اولدقده ورثه سی عمرودن زید مرض مزبورده که تغریر وغابن فاحش ایله بیع ایتمشیدی دیو دعوی ایلیه لر مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر ذراع چوقه سنی صحتنده عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکدن صکره عمرو فوت اولدقده عمروک ورثه سی بیع مزبور تغریر وغبن فاحش ایله اولمشیدر دیو دعوی ایلیه لر مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر کتابلرینی ثمن مثللرندن نقصان فاحش ایله عمروه بیع وتسلیم ایتدکدن صکره زید عمرودن سن بنی بیع مزبورده تغریر ایتمشیدک دیو غور

وتوقبض الثمن بتسلیم المبیع طوعا اجازة لا فعلهما کرها ملتقی الابحر

والذی لا یتغابن فیها لا یدخل تحت تقویم المقومین وقیل بالعروض ده نیم وفی الحیوان ده یازده وفی العقار ده دوازده من ذکاة الهدایه کذا فی الکافی والعمادیه

وفی فتاوی الظهیریة وقع البیع بغبن فاحش ذکر الخصاف وهو ابو بکر الرازی فی واقعاته ان للمشتری ان یرده وللبایع ان یسترده وهو اختیار ابی بکر الرازی والقاضی الجلال وفی فتاوی خواهرزاده لیس له الرد والاسترداد وهو جواب ظاهر الروایة وفی فتاوی برهان الدین وبه یفتی. تتمه فی باب خیار القبول

واذا غر البایع المشتری وقال قیمته متاعی کذا فاشتراه فی اشتراه بناء علی ذلک ثم ظهر فیه غبن فاحش فانه یرده وبه یفتی وکذا اذا غر المشتری البایع ویرد المشتری من کفالة الاشباه

وبینة الغبن اولی من بینة کون القیمة مثل الثمن غرر درر

ولا رد بغبن فاحش فی ظاهر الروایة وان وان یفتی بالرد وان غره والا ان وتقرفه فی بعض المبیع غیر مانع منه قلت ولم اطلع کلامهم علی ما لو مات من ثبت فی حقه الغرور هل ینتقل الحق الی وارثه حتی یملک الرد کما فی خیار العیب او لا کما فی خیار الرویة والشرط لکن الظاهر عندی الثانی وقواعدهم شاهدة واکذا عرفت علی بعض الاعیان من اصحابنا فاوقفناه اقلنی بموجبه من بیوع منح الغفار والمزاجیه والتولیه

وغمروالمار

وعمرو انكار ايدوب زيد مدعاسنه اقامت بينه ايده مامغله قاضي زيدك طلبيله عمروه يمين الحليف ايتدكده عمرو نكول ايدوب قاضي نكولي ايله حكم ايلسه زيد بيعي فسخه قادر اولورمي الجواب اولور

في البيع بالوفا

زيد ملك منزلني وابني عمروه دينه مقابله سنده وفا بيع وتسليم ايتدكدن صكره زيد دينني ادا ايدوب منزلي عمرودن المغه قادر اولورمي

الجواب اولور

زيد ملك منزلني عمروه شو قدر رايجه مقابله سنده وفا بيع وتسليم وقبض ثمن ايدوب زيد مبلغ مزبوري ادا ايتدكدن منزلي عمرودن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك منزلني وابني عمروه دينه مقابله سنده وفا بيع وتسليم ايتدكدن صكره زيد فوت اولوب ورثه سي اداء دين ايدوب منزلي عمرودن المغه قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

زيد ملك منزلني وابني عمروه دينه مقابله سنده اجل معلوم ايله بيع وتسليم ايتدكده حلول اجلده اداء دين ايده ماسه حالا زيد اداء دين ايدوب منزلي عمرودن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد باغ ايله دكر منني عمروه دينه مقابله سنده وفا بيع وتسليم ايتدكده فلان زمانه دكين اداء دين ايده ماسه حالا زيد اداء دين ايله باغ ودكرمني المق استدكده عمرو نجه اول زمانه دكين اداء دين ايده مامغله دكرمن وباغ ملكم اولمش اولور ديو ويرمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد ملك حصه سنك منزلني شو قدر رايجه يه وفا عمروه بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكده عمرو اول منزلي زيدك وكلتيله بكره بابا بيع وتسليم ايلسه زيد مجبرا اولمغله مبلغ مزبوري عمروه ادا ايدوب منزلي بكردن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك منزلني وابني عمروه دينه مقابله سنده وفا بيع ايدوب بعده تسليم وقبض بعد التقدم زيد وحي ديوني تركه سندن از يد اولديغي حالده فوت اولسه زيدك سائر دائنلري منزلي قسمت غرماده اوحاله قادر اولورلرمي

الجواب اولورلر

زيد ملك منزلني عمروه قرض الديغي شو قدر رايجه مقابله سنده عمروه وفا بيع وتسليم ايتدكده زيد دينني اداء ايتمدين ديونني تركه سندن از يد اولديغي حالده فوت اولسه عمرو منزل بيع اولنوب ثمنندن دينني استيفا ايتدكده ماعدا ايله سائر غرما بينلرنده قسمت اولنور ديركن سائر دائنلري حصه لري اولمدوب جمله يني قسمت غرماده اوقال ايدرز ديمكه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

اشترى شيئا وصار مغبونا فيه غبنا فاحشا له ان يرده على البايع وكان ابو علي النسفي يجيب عن استاذه ويقول في المسئلة روايتان عن استاذنا وكان يفتي بالرد وكان الامام ابو البكر والامام ابو بكر والامام جلال الدين يفتون ان البايع ان قال قيمة متاعي كذا او قال متاعي يساوي كذا فاشتراها على ذلك ثم ظهر خلافه ان له الرد بحكم التغرير والصحيح ان يفتى بالرد اذا وجد التغرير كذا من بيوع المحيط البرهاني

وفي العتابية بيع الوفاء وبيع المعاملة واحد وانه فاسد لا يفيد الملك عند البعض كسائر البياعات الفاسدة وللبايع استرداده اذا قضى دينه من ٢٦ من بيوع تاتارخانية

لا يجوز التعليق في التمليكات كالهبة والبيع كذا بخط على قنالي رحمه الله

وعلى هذا اتفق مشايخ زماننا ان المشتري شراء جائزا لا يملك المبيع من غيره وعليه الفتوى كما في الفصل ١٥ من العمادية وكذا في البزازية

قال سئل عمن باع لصغيره كرمه من آخر بيع الوفاء ودفع الصغير بالحلة ثم بقاه راجع هذا المشتري الى قدا بلغ او لا وادرك الغلات فاخذ البايع نصفها والمشتري نصفها هل للبايع اذا تقابلا البيع او عطاء البايع ثمن المشتري ان يطالبه بما حصل من الغلات ام لا فقال ان اخذها بغير رضاء البايع كان للبايع ان يطالبه بما حصل من الغلات وان اعطاه البايع ذلك واخذه المشتري باذن البايع ورضاه لم يكن له ان يطالبه بها ويكون ذلك هبة منه وعطية قال ولا بد من التفصيل من هذا الفصل فان صاحب الكرم هو الذي يدفعه الى كرمه فيحصل الاخذ برضاه او بغير رضاه واما اذا اشترى الكرم فيحتفظ واخذ غلاته والاخذ بغير رضاء البايع فهو في الكيفية رهن ويسمى بيعا لانه ايجار الرهن فان اكلها ضمنها قيمتها على الاتفاق كذلك في اواخر ٢٩ من العمادية

زيد ملكی منزلنی وابنی عمروه سكز قدر اقچه دينی مقابله‌سنده وفا بيع ايدوب بعد التسليم وقبض ايتدكدن صكره منزل مزبور زيدك يدنده محترق اولسه عمرو مبلغ مزبوری زيددن طلب ايتدكده زيد محترق منزل محترق اولمغله دينی ساقط اولدی ديو رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد باغنی وابنی عمروه دينی مقابله‌سنده وفا بيع وتسليم ايتدكده باغنك محصولنی عمروه اباحه واحلال ايتمكله عمرو باغنك محصولنی اخذ واستهلاك ايليه زيد دينی ادا ايدوب باغی الدقده اباحه واحلالنه نادم اولوب عمرونك اخذ واستهلاك ايلديكی محصولی عمروه تضمينه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زيد ملكی باغچه‌سنی عمروه دينی مقابله‌سنده وفا بيع وتسليم ايتدكده عمرو زيدك اباحه واحلالندن باغك برقاچ سنه محصولنی اخذ واستهلاك ايليه زيد دينی ادا ايدوب باغی الدقده محصول مستهلكی عمروه تضمينه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد ملكی دكرمننی وابنی عمروه دينی مقابله‌سنده وفا بيع وتسليم ايتدكدن صكره عمرو اول دكرمنی زيدك اذننسز اخره ايجار وتسليم واجرتنی اخذ ايدوب كندو مصارفنه صرف له استهلاك ايليه زيد دينی ادا ايدوب دكرمنی الدقده اجرت مزبوره‌يی عمروه تضمينه قادر اولورمی الجواب اولماز

في البيع بطريق الاستغلال

زيد خصه‌سی مقاطعه‌لو وقف وبناسی ملكی اولان منزلك بناسنی وابنی عمروه دينی مقابله‌سنده بطريق الاستغلال بيع وتسليم ايتدكدن صكره زيد فوت اولسه ورثه‌سی دينی ادا ايدوب بنايی عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زيد ملكی منزلنی وابنی عمروه دينی مقابله‌سنده بطريق الاستغلال بيع وتسليم ايتدكده دينی ادا ايدوب منزلی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد ملكی منزلنی بروقفك متوليسی عمرودن قرض الديغی شو قدر اقچه مقابله عمروه بطريق الاستغلال بيع ايدوب بعد التسليم وقبض ايلدكدن زيدك تولی تركه‌سندن ازيد اولديغی حالده فوت اولسه زيدك سائر وارثلری منزلی قسمت غرماده اوخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زيد ملكی منزلنی بروقفك متوليسی عمروه شو قدر اقچه‌يه استغلال طريقيله بيع وتسليم ايدوب مبلغ مزبوری عمرودن الدقده زيد مبلغ مزبوری عمروه ادا ايلمدين ديونی تركه‌سندن ازيد اولديغی حالده فوت اولسه عمرو فراغ بيع اولنوب ثمن مبلغ مزبوری ثمندن استيفا ايتدكدن صكره ماعدا سائر غرما قسمت ايليونلر ديرلكن دائنلر راضی اولميوب جمله ثمنی قسمت غرماده ادخال ايدرز ديمكه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

قيل له فان اكل المشتری غلة الكرم والارض والدار فال حكمه حكم الزوائد فی البيع الفاسد يعنی انه يضمنه ان استهلك ولا يلزم ان يهلك كزوائد المغصوب
ن الرابع من بيوع البزازيه فی اوائل بيع الوفاء

ومن اجازه جوز الاجارة من البايع وغيره واوجب الاجر
من بيوع البزازيه فی بيع الوفاء

زيد ملكی منزلنی متاعيله مشغول اولمين وابنی عمروه دينی مقابله‌سنده استغلال طريقيله بيع وتسليم ايدوب بعد التخليه وتسليم بولنمدين عمرو منزل مزبوری زيده سنه تمامنه دك شو قدر اقچه‌يه ايجار ايدوب زيد وحی اخر سنه‌يه دك ساكن اولوب سنه تمامنده زيد دينی عمروه ادا ايتدكده عمرو زيددن اجرت تامه‌سنی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمروه
شو قدر آقچه یه بطریق الاستغلال بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب عمرو دخی
بنایی قبض ایتدکده زید مبلغ مزبوری عمروه ادا ایتمدین دیونی ترکه سندن
ازید اولدیغی حالده فوت اولسه عمرو اول بنا بیع اولنوب ثمنندن مبلغ
مزبوری استیفا ایدهیم فضله قالورسه سائر غرما اینلر اقتسام ایتسونلر دیدکده
سائر غرما اینلر حصه‌لر اولیوب جمله ثمنی قسمت غرماده اولحاله
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمروه
ثمن معلوم ایله بطریق الاستغلال بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکده زید ثمن
مرقومی عمروه ادا ایتمدین بنای مذکوری عمرو کندی زوجه سی هنده
هبه و تسلیم ایدوب هند دخی بکره بیع و تسلیم ایتدکدن صکره زید ثمن
مرقومی عمروه ادا ایتمدین زید فوت اولسه عمرو بکر اولمغله بنای مذکوری
بکردن الوب ثمن مزبوری استیفا ایدیجه امساکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن شو قدر آقچه قرض الدقدن صکره بر مدت مرورنده زید عرصه سی
مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی مبلغ مزبور مقابله سنده
عمروه بطریق الاستغلال بیع و تسلیم ایدوب بعده زید عقد مزبوری فسخ
و منزل مزبورک بناسنی صحتنده زوجه سی هنده هبه و تسلیم ایدوب
هند دخی اول بنایی بکره بیع و تسلیم ایتدکده زید عمرودن الدیغی آقچه‌یی
ادا ایتمدین فوت اولسه عمرو وجه محرر اوزره اول بنایی بکردن المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی دینی عمروه دینی مقابله سنده بطریق الاستغلال بیع و تسلیم
ایتدکدن صکره عمرو منزل مزبوری فضولا بکره باتا بیع و تسلیم ایدوب بعده زید
بیعی اجازت ایتمدین فوت اولوب اوغلی بشری ترک ایلسه بشر دین مزبوری عمروه
ویروب منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید دائنی عمروه ملک منزلنی دینی مقابله سنده بطریق الاستغلال بیع
و تسلیم ایتدکدن صکره عمرو منزل مزبوری فضولا بکره باتا بیع و تسلیم ایدوب بعده
زید بیعی اجازت ایتمدین فوت اولوب اوغلی بشری ترک ایلسه بشر دین مزبوری عمروه
ویروب منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده بطریق الاستغلال بیع ایدوب لکن
تسلیم ایتمدین زید منزل مزبوری بکره باتا بیع و تسلیم ایلسه عمرو مقدما بکا بطریق الاستغلال
بیع ایتمشیدی دیو منزله مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی بر وقفک متولیسی عمرودن مال وقفدن قرض الدیغی شو قدر

اقچه مقابله‌سنده عمرو ده بطریق الاستغلال بیع و تسلیم ایتدکده نصکره قبل الادا
زید و عمرو متعاقبا فوت اولد قلرنده زیدک ورثه‌سی منزل مزبوری تغلبا
ضبط ایلسه‌لر عمرونک بر بنیه متولی اولانی بکر منزلی ورثه‌دن الوب مبلغ مزبوری
استیفا ایدنجه امساکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی بر وقفک متولیسی عمرو ده شو قدر اقچه‌یه استغلال طریقیله بیع و تسلیم
ایدوب مبلغ مزبوری عمرودن الدقد نصکره زید مبلغ مزبوری عمرو ده اوا ایتمدین
منزل مرقومی عمرونک اوغلی بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده زید فوت اولسه عمرو تجیز
اولمامغله منزلی بکردن الوب استیفا ایدنجه امساکه قادر
اولورمی الجواب اولور

فی البیع الموقوف

زیدک قولی عمرو زیدک بعض اشیاسنی زیدک اوغلی بکره بیع و تسلیم ایدوب
بعده زید بیعی تجیز اولمدین عمرو فوت اولسه زید اول اشیایی بکردن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک کندوده ودیعت اولان بکر جاریه‌سی هندی فضولی بکره بیع و تسلیم بکر
دخی هندی وطی ایدوب بکارتنی ازاله ایلسه عمرو بیعی تجیز اولمیوب هندی بکردن
الدقده نقصان بکارتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک جاریه‌سی هندی تغلبا اخذ و فضولا بکره بیع و تسلیم ایلسه عمرو بیعی تجیز
اولمیوب هندی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده بکر هندی قولی بشره تزویج ایدوب هندی بشردن بر ولد طوغسه
عمرو هندی الدقده ولد مزبوری دخی بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمرونک قیراغنی غصبا اخذ و بکره فضولا بیع و تسلیم ایتدکده قیراقدن فروع
حاصل اولسه عمرو بیعی تجیز اولمیوب قیراغی بکردن الدقده فروعی دخی المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ترکه‌سنی ذی رحم جهتندن وارثی عمرو قبض ایتدکده ترکه‌ده
بر منزلی بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده زیدک عصوبت جهتندن وارثی بشر
ظهور ایلسه بشر بیعی تجیز اولمیوب منزلی بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید قولی عمرو ی بکره ایداع و تسلیم ایتدکده بکر عمرو ی فضولا بشره بیع و تسلیم ایدوب
بشر دخی عمرو ی اعتاق ایلسه زید بیع و عتقی تجیز اولمیوب عمروی اخذ و استخدامه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید اخوباردن کلوب بر بلده‌ده متوطن ایکن زید فوت اولوب ترکه‌سنی
زوجه‌سی هند قبض ایتدکده اخوبار اهالیسندن عمرو قاضی حضورنده زیدک لابوین

عمی

عمی اوغلی اولوب زیدک وارثی هند ایله کندویه منحصره ایدیکنی اثبات ونقل
شهادت الوب ترکه‌دن حصه‌سنی حکم حاکم ایله هنددن اخذ وقبض ایدیکده بر منزل
بکره بیع وتسلیم ایدوب بعده دیاره کلمدین بشر ظهور ایدوب عمروک مواجهه‌سنده
زیدک لابوین قرنداشی وواری اولوب زیدک وارثی هند ایله کندویه منحصره
ایدیکنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب بعد الحکم عمروک مقبوضنی الدقدن حالا بشر عمروک
بیعنی مجیز اولمیوب اول متاعی بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک ملکی باغنی فضولا بکره بیع وتسلیم ایدوب بکر دخی بر مدت ضبط و
محصولنی اخذ واستهلاک ایلسه عمرو بیعی مجیز اولمیوب باغی بکردن الدقده
محصول مستهلکی بکره تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوجی زید ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی باغچه‌یی زیدک اذنسز عمروه بیع وتسلیم
ایدوب عمرو دخی بر مدت ضبط ومحصولنی اخذ واستهلاک ایلسه زید حصه‌سنده
بیعی مجیز اولمیوب عمرودن حصه‌سنی الدقده محصول مستهلکدن حصه‌سنی
عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بیع المستأجر

زید بر دوه‌سنی عمروه مدت معلومه‌یه تمامنه دکین اجاره ویروب تسلیم ایتدکدنصکره زید مدت
اجاره‌ده دوه‌یی عمروک اذنسز بکره بیع ایدوب لکن عمرو مجیز اولمیوب وزید عمرو
ایله اجاره‌یی فسخ ایتمیوب دوه عمروک یدنده قالسه بکر بیعی فسخه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند صغیره‌نک بر منزلینی عمی عمرو فضولا بیع وتسلیم ایلسه هند بالغه اولدقده
اول منزلی بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فیما یتعلق بالاجازة

زید عمروک شو قدر بغداینی فضولا آخره ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایلسه
عمرو شرائط اجازت موجود اولدیغی حالده بیعی مجیز اولمیوب ثمن مرقومی زیددن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید قرنداشی عمروک انبارینی عمروک اذنسز بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده
شرائط اجازت موجود اولدیغی حالده عمرو بیعی مجیز اولسه عمرو اجازتنه نادم
اولوب بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بابسی عمروک دوه‌سنی عمروک اذنسز بکره بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب بعده
عمرو شرائط اجازت موجود اولدیغی حالده ثمن مزبوری زیددن الوب فعلی
ایله مجیز اولسه عمرو مجیز وقولا مجیز اولمادم دیو دوه‌یی بکردن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی منزلنی عمرو اجنبی‌یه بیع وتسلیم ایتدکدن صکره زید اول منزلی عمروک اذنسز
عمروک حضورنده بکره بیع وتسلیم ایتدکده عمرو سکوت ایلسه حالا عمرو بیعی مجیز اولمیوب

وان استأجر
وان اشتری ارضا مستأجرة فان کان لا یعلم وقت الشراء فله الخیار اذا علم ان شاء تربص وان شاء رفع الامر الی القاضی وطالبه بالتسلیم فاذا عجز فسخ القاضی بینهما وان کان علم ذلک فکذلک الجواب فی ظاهر الروایة وعلیه الفتوی من غنیة الفتاوی

وفی المنتقی ولو باع فضولی ثم قبض مالکه الثمن یکون اجازة
من بیوع المحیط فی احکام الفضولی

قبض الثمن اجازة وکذا طلبه فی الفصل ٢٤ من جامع الفصولین

منزلی بکرون الحق استدکده بکر حین بیعده سکوت ایتمکله بیعه راضی ومنفسخ اولدلی ثیو دیر مکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هندک ملک چفتلکی منزلنی فضولا عمروه بیع وتسلیم ایتدکده زید سنده بیعی مجیزه اول دیو اکراه معتبر ایله اکراه ایتمکله هندوخی مکرهه بیعی مجیز اولسه اجازه مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

فی بیع الاب والوصی

محمود الحال اولان زید صغیره قزی هندک عقارینی ثمن مثلی ایله بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

محمود الحال اولان زید صغیر اوغلی عمروک ملک منزلنی ثمن مثلی ایله بکره بیع وتسلیم ایلسه عمرو بالغ اولدقده منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

مفسد ومبذر اولان زید صغیر اوغلی عمروک ملک منزلنی ثمن مثلی ایله بکره بیع وتسلیم ایلسه صغیر بالغ اولدقده منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر قیونلرینی صغیره قزی هنده هبه واشهاد ایتدکده زید اول قیونلری ثمن مثلیله عمروه بیع وتسلیم ایتدکدن بعده هند بالغه اولدقده زید محمود الحال اولیجق هند قیونلرینی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیره قزلری هند وزینبک علی الاشتراک ملکلری اولان منزلی ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله عمروه بیع ایلسه هند وزینب بالغه اولدقلرنده منزلی عمرودن المغه قادره اولورلرمی الجواب اولورلر

محمود الحال اولان زید صغیره قزی هندک ملک منزلنی ثمن مثلی ایله کندوسیچون اشترا ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولور

هند وزینب صغیره لرک وصیلری زید صغیره لرک ملک باغلرینی ثمن مثلی ایله کندوسیچون اشترا ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید وصیلری اولدیغی عمرو وبکر صغیرلرک ملک نیتون باغجه لرینی ثمن مثلی ایله اشترا ایلسه صغیرلر بالغ اولدقلرنده باغجه لری زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

هند صغیره نک نصب مختاری زید صغیره نک بعض اشیاسنی ثمن مثلی ایله کندوسیچون اشترا ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک وصی مختاری عمرو زیدک اون بیک اقچه قیمتلو شو قدر اشیاسنی اون بش بیک اقچه یه شرایه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وصیلری اولدیغی صغارک یری ارض میری وکروی ملک اولان باغلرینی ثمن مثلی ایله هنده بیع وتسلیم ایتدکدن صکره زید اول باغی کندوسیچون اشترا ایلسه صغار بالغ اولدقلرنده باغی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید وصیسی اولدیغی هند صغیره نک غرصه سی مقاطعه لو ونقف

والحاصل ان بیع الاب عقار الصغیر بمثل القیمة یجوز اذا کان محمود الحال او مستورا واذا کان مفسدا لا یجوز الا بضعف القیمة فی السابع والعشرین من العمادیة

بیع الاب مال طفله علی ثلثة اوجه اما انه عدل او مستور الحال او فاسق مجاز فی الاولین ولم یجز فی الثالث وبه یفتی ملخصا من جامع الفصولین فی ٢٧

وان باع الاب عقار الصغیر بالقیمة العدل من غیره ان محمودا او مستورا صح وان مفسدا لا وتقضه اذا بلغ الا اذا کان خیرا بان باع بضعف قیمته وفی بیع منقوله روایتان فی روایة لا یجوز الا ان یکون خیرا وهو اختیار صدر وعلیه الفتوی وفی روایة یجوز ویوضع الثمن علی ید عدل فی الثامن من البزازیة کذا فی الخلاصة والعمادیة

الاب اذا اشتری مال ابنه الصغیر لنفسه بمثل القیمة او بغبن یسیر یجوز ولا یجوز بغبن فاحش والوصی اذا اشتری بمثل القیمة او بغبن یسیر لا یجوز بالاجماع من العمادیة

وذکر فی الصغری الوصی اذا اشتری مال الیتیم لنفسه یجوز اذا کان خیرا للیتیم وتفسیر الخیریة ان یشتری ما یساوی عشرة بخمسة عشر او یبیع منه مال نفسه ما یساوی خمسة عشر بعشرة وهو خیر بما فوقهما لا وهذا یحفظ وبه یفتی من المحیط الرنور

هذا فی وصی الاب واما وصی القاضی فلا یجوز بیعه من نفسه بحر حال لانه وکیل من البزازیه

وبناسى

وبناسی ملکی اولان منزلک بناسنی ثمن مثلی ایله بیعه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید وصیسی اولدیغی عمرو صغیرک یری ارض میری وکرومی ملکی اولان باغچه‌سنی کروسنی ثمن مثلی ایله بکره بیع وتسلیم ایتدکده عمرو بالغ اولوب باغچه‌یی بکردن دعوی ایتدکده بشر قاضی زیدک دخی محجور اولمزدن بیعی صحیح دکلدر دیو باغی عمروه حکم الزام حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی هند صغیره‌نک یری ارض میری وبناسی ملکی اولان دکرمنی ثمن مثلی ایله عمروه بیع وتسلیم ایلسه صغیره بالغه اولدقده بیعی فسخه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید مجنونک وصیسی عمرو زیدک حیواناتنی ثمن مثلی ایله بیعه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید ملکی باغچه‌سنده جیجک صوغانلری یتشدیرمش ایکن فوت اولوب صغیر اوغلی عمرویی ترک ایتدکده عمروک وصیسی بکر عمرو بالغ اولمقله اول صوغانلری قلع ایدوب ثمن مثلیله بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

فی بیع العقار

زید وصیسی اولدیغی صغیرک ملک منزلنی مسوغ شرعی یوغیکن هنده بیع وتسلیم ایلسه صغیر بالغ اولدقده منزلی هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک یری وقفی ملک منزلنی مسوغ شرعی یوغیکن حالا که حریق واقع اولوب محترق اولمغله بیعه قادر اولورمی الجواب اولماز

جنون مطبق ایله مجنون اولان زیدک وصیسی عمرو زیدک عقارینی زیدک ضرورت نفقه‌سی ایچون ثمن مثلی ایله بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک حصر ارثی عمروک وصیسی بکر ترکه‌دن بر منزلی زیدک ضرورت دین متبنی ایچون ثمن مثلنه بشره بیع وتسلیم ایلسه صغیر بالغ اولدقده منزله مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک ملک منزلی خرابه مشرف اولوب حاصلی خرجنه وفا ایتمیوب وصیسی عمرو منزلی ثمن مثلنه بکره بیع وتسلیم ایلسه صغیر بالغ اولدقده منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک ملک منزلنی ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله عمروه بیع وتسلیم ایلسه صغیر بالغ اولدقده منزلی عمرودن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

فی خیار الشرط

زید قوللی عمروی بکره بیع ایدر اولدقده زید بش کون مخیر اولمق اوزره بیع ایتدکده ایکی اوچ کون مرور ایدوب زید بیعی مجیز اولمسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

و فی دعاوی الدفع من الذخیرة الوصی یملک بیع عروض الصغیر من غیر حاجة ولا یملک عقاره الا لحاجة من احکام الصغار

والوصی اذا باع عقار الیتیم من اجنبی بمثل قیمته یجوز والمسئلة معروفة قال شمس الائمة الحلوانی هذا جواب السلف واما جواب المتاخرین انه انما یجوز باحدی الشرائط الثلث اما ان یرغب المشتری فیه بضعف القیمة او کان للصغیر حاجة الی ثمنها او علی المیت دین لا وفاء له وعلیه الفتوی من احکام الصغار فی مسائل البیوع

لیس للوصی ان یبیع عقار الیتیم الا الزیادة فی الثمن او لضرورة الدین او لوصیة مرسلة او لوصیة بعینه وهو لا ینقسم او لضرورة النفقة او لحاجة الیتیم الی ثمنه او الزیادة مؤنته وخراجه علی غلته او لزراعة الی الخراب او لخوف تسلط جابر ذی شوکة علیه ذکره فی الخانیة وغیرها حتی لو باعه

وصی باع ضیاع المیت لقضاء دینه ثم تبین ان قیمة الضیاع اکثر مما باع فی البیع فالبیع باطل من وصایا جواهر الفتاوی

اذا بیع وشرط الخیار اکثر من ثلثة ایام لا یجوز البیع خلافا لهما لکن بان اخبر فی ثلثة ایام جاز البیع عند ابی حنیفة رحمه الله خلافا لزفر من صدر الشریعة فی باب خیار الشرط

وموتها او في بطنها يرجع الى الاطباء ثم الداء يرد بها بشهادة رجلين او اشهدا انه قديم وفيما لا يطلع ينظر اليه الرجال

ومن اشترى ما لم يره جاز وله رده اذا رآه ما لم يبطله وان رضي قبلها بوجه ما
ملتقى الابحر في البيوع

وبيع الاعمى وشراؤه صحيح وله الخيار اذا اشترى ويسقط بجس المبيع او شمه او ذوقه فيما يعرف بذلك وبوصف العقار له
من المحل المزبور

في خيار الرؤية

زید عمرونك منزلنی کورمدین عمرودن اشترا ایلسه زید منزلی کوردکده بکنمسه
خیار رؤیت ایله بیعی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولور

اعمی اولان زید عمرونك ملك منزلنی کندویه وصف اولنمیوب بلمدین عمرودن
اشترا ایلسه حالا منزل مزبور زیده وصف اولنوب معلومی اولدقده بکنمیوب
عمروه رده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونك ملك منزلی الجیذه اولان اشیاسنی کورمدین عمرودن اشترا
ایلسه زید کوردکده خیار رؤیتیله رده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونك ملکنده اولان کرشنه‌یی کورمدین ثمن معلومه اشترا ودفع ثمن ایتدکده
زید باباسی بکری توکیل ایتمکله بکر دخی وکرشنه‌یی کوروب قبض ایلسه برقاچ سنه
مرورنده زید نادم اولوب بکر دکرشنه‌یی دکرمنی کندم کورمدیم دیو بیعی فسخه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید اخوه یاروه اولان ملك باغنی کورمدین عمروه ثمن معلومه بیع ایتدکده
زید کوردکده نادم اولوب خیار رؤیت ایله بیعی فسخه قادر اولورمی
الجواب اولور

في خيار العيب

زید عمرونك جاریه‌سنی اشترا وقبض ایتدکده جاریه‌نك ردی ایجاب ایدر
عیب قدیمی اولدیغی شرعا ثابت اولسه زید جاریه‌یی خیار عیب ایله عمروه رده
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونك شو قدر کیل طوزینی اشترا وقبض ایتدکدنصکره طوزك الجیذه عیب
عد اولنور بر مقدار طپراق اولدیغی ظاهر اولوب قدیم اولدیغی شرعا ظاهر
[اولسه] زید اول طوزی عمروه رده قادر اولورمی **الجواب** اولور

هندك زیددن اشترا ایتدیکی جاریه‌نك وقت معینه‌ده محمومه اولدیغی ظاهر
اولسه هند جاریه‌نك زیدك یاننده دخی اول وقتده محمومه اولدیغنی اثبات ایدرجك
جاریه‌یی رده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید جاریه‌سنی هنده عمروه بیع ایدوب عمرو دخی بکره بیع وتسلیم ایتدکدنصکره جاریه‌نك
ردی ایجاب ایدر عیبی ظاهر اولوب زیدك یدنده ایکن موجود ایدیکی بینه ایله
ثابت اولمغله حاکم ایله جاریه‌یی عمروه رد ایلسه عمرو دخی زیده رده قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونك جاریه‌سنی عمرودن اشترا وقبض ایتدکده جاریه‌نك بروشنی ساقط
اولدیغی ثابت اولوب عمرونك یدنده ایکن اول عیب ایله معیبه اولدیغی شرعا
ثابت اولسه زید جاریه‌یی خیار عیب ایله عمروه رده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونك جاریه‌سنی هنده اشترا ایتدکده هندك رتقاء اولدیغی شرعا ثابت

ولو اشترى شيئا فقبضه بعد ما رآه يبطل خياره ولو ارسل رسولا يقبضه فقبضه الرسول لا يبطل خياره ولو وكل وكيلا بقبضه فقبضه يبطل خيار الموكل في قول ابي حنيفة كما لو كان الوكيل عاقدا وقبض ما رآه لم يكن للموكل خيار الرؤية
من الخانية

شراء الاعمى جائز وله الخيار اذا اشترى لانه اشترى ما لم يره
هدايه في باب خيار الرؤية

وان اشترى ما لم يره فالبيع جائز وله الخيار اذا رآه ان شاء اخذه وان شاء رده
في باب خيار الشرط كذا في الخانية

قال زفر الوكيل كنظر المشتري حتى لا يرده الا من عيب قاله حماد ومعناه الوكيل بالقبض
هدايه في باب خيار الرؤية

فان ظهر عيب قديم بعد ما حدث عند المشتري العيب الآخر رجع بنقصانه
ملتقى الابحر

رجل اشترى عبدا فقبضه فحم عنده وقد كان حم عند البايع ولم يعلم به المشتري قال الشيخ الامام ابو بكر محمد بن الفضل المسئلة محفوظة عن اصحابنا انه ان حم عند المشتري في الوقت الذي كان يحم عند البايع كان له ان يرده وان حم عند المشتري في غير ذلك الوقت لا يرد
من بيوع الخانية في العيوب

رجل اشترى عبدا وقبضه فحم عنده وقد كان يحم عند البايع ولم يعلم به المشتري قال ابو بكر محمد بن فضل من اصحابنا انه اذا حم عند المشتري في الوقت الذي كان يحم عند البايع كان له ان يرده وان حم في غير ذلك الوقت لا يرد كذا في قاضيخان

ولو باع واشتراه على آخر فاراد المشتري الثاني رده بعيب مع جحوده البايع الاول انكر المشتري الاول وبرهن الثاني على ما ادعاه ويرده على المشتري الاول بقضاء القاضي ويحكم به له على الاول فلو يرده على المشتري الاول قول ابي يوسف ورواية عن ابي حنيفة رحمهما الله وقال محمد رحمه الله يرده
من شرح المجمع في فصل في خيار العيب

بان السن ساقط والسواد والحفر في السن كان او غيره عيب
من الخلاصة

اولسه زید هندی عمروه رده شرعا قادر اولور می الجواب اولور

زید قولی بکری عمروه بیع ایتدکده اوچ کون تمامنده بکرک اکله مرضنه
مبتلا اولدیغی ظاهر اولسه عمرو زیده بکرک مرض مزبوری قدیمدر دیو دعوی و زید
حادثدر دیو جواب حذاق اطبادن بشر و خالده عرض و اراءت اولندقده بشر
و خالد مرض مزبور اوچ کونده حادث اولماز قدیمدر دیو شهادت ایلسه‌لر عمرو
بکری زیده رده قادر اولور می الجواب اولور

زید عمرودن اشترا ایتدیکی جاریه‌نک ایکی آیدن صکره حملی ظهور ایدوب
قوابله ارائت اولندقده بش ایلق حملی وار دیو خبر ویرملریله زید عمروه جاریه
سنک یاننده حملی وار ایدی دیو رده مراد ایدوب و عمرو بو عیبی انکار ایدوب
عمروه یمین تکلیف اولندقده عمرو یمیندن نکول ایلسه زید اول جاریه‌یی عمروه
رده قادر اولور می الجواب اولور

زیدک عمرودن اشترا ایتدیکی جاریه‌نک بش آیدن صکره حملی ظهور ایتدکده
زید عمرودن جاریه‌نک حملی یاننده ایکن موجود ایدی دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب
زیدک مدعاسی ثابت اولماسه قول مجردیله عمروه رده قادر اولور می

الجواب اولماز

زید عمرونک منزلنی ثمن معلومه عمرودن اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدکدن صکره
اول منزلک الجیده ایکی قرار اولدیغنه مطلع اولوب عمرونک یدنده ایکن موجود
ایدیکی ثابت اولسه عند التجار نقصان ثمن ایجاب ایتمکله زید منزلی خیار
عیب ایله عمروه رده قادر اولور می الجواب اولور

زید بکری ذکری ولبندینی شو قدر غروشه صفقهٔ واحده ایله عمروه بیع و تسلیم ایدوب
عمرو جمله‌سنی قبض ایتدکدن صکره اول ولبندلردن ایکیسنک ردینی ایجاب
ایدر عیب قدیمنه مطلع اولسه عمرو اول لبندلری ثمنلرندن حصه‌لریله زیده رد
ایتمیوب مجموعی معیب اولمغله جمله‌سنی رد ایدرم دیمکه قادر اولور می

الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقده قاضی جمله‌سنک ردیله حکم ایلسه حکمی نافذ
اولور می الجواب اولماز

زید عمرونک جاریه‌سی هندی بکر اولمق اوزره عمرودن اشترا و قبض ایتدکدن صکره
زید عمرودن هندی ثیب ایکن بیع ایلدک دیو دعوی و عمرو انکار ایتمکله حاکم هندی
نسوانه کوستروب ثیبدر دیسه‌لر زید عمروه هندی بیع و تسلیم ایتدکده ثیب
اولمیوب بکر ایکن تسلیم ایتدیکنه یمین دیرورکه قادر اولور می

الجواب اولور

زید عمرونک قولی بکری اشترا ایدر اولدقده بکر بر صنعت بیلمک توسلیه عمرودن اشترا و قبض
ایدوب بعده بکرک اول صنعتی اصلا بیلمدیکی ثابت اولسه زید بکری عمروه رده قادر اولور می

والرتق: بوطم في المبارح يمنع وصول الواطي اليها من بيوع
مبسوط الشرخسي في العيوب

واما اذا كان العيب باطنيا يشتبه التفرقة بين له اعتبار في ذلك
وان اخبره واحد مسلم عدل بذلك يثبت العيب بقوله في حق
توجه الخصومة يحلف البائع ولا يرده هكذا ذكر بعض المشايخ
وذكر في الاقضية والقدوري اذا اخبر ان له ان يرد وبعوله
هكذا ذكر بعض المشايخ في شرح الجامع وعن ابي يوسف رحمه الله لا يرد
بقول النساء ويحلف البائع لانهم لا يشهدون عن حقيقة كما مر وانما
يشهدون على ظن وانه لا يصلح حجة للرد من بيوع الذخيرة البرهانية
في نقل الخصومة في العيب

وان ادعى المشتري ان الجارية حبلى فالقاضي يريها النساء فان كان
حاملا ذلك عند البائع لا يرد لكن يحلف البائع فان نكل فقد قالت
شهادتهن بنكوله فيثبت الرد من الذخيرة في نوع من انواع العيب الخفية

ولو اشترى جارية وقبضها ثم قال انها حبلى يريها النساء ان قلن
هي حبلى يحلف البائع ان ذلك لم يكن عنده وان قلن ليست بحبلى
فلا شيء على البائع من بيوع الخانية

ولو اشترى دارا لا قبضها ثم ظهر ان الغبطون قبر لا يرده وان
استوحش لان العيب في قبر المبيع من بيوع القنية في مسائل
متفرقة من العيوب

هذا يدل على ان ظهور القبر في الدار عيب يوجب الرد للدلالة المذكورة

وكل ما اوجب نقصان الثمن عند التجار فهو عيب في باب
خيار العيب من بيوع الهداية

ولو اشترى شيئين او اشياء متفاوتة بصفقة واحدة لا يرد
المعيب وحده قبل القبض وبعد القبض ولو اشترى ثوبين
او عبدين فوجد باحدهما عيبا فله ان يرد احدهما دون الآخر
من ذخيرة الفتاوى

ولو اشترى جارية على انها بكر ثم قال هي ثيب فان القاضي
يريها النساء فان قلن هي بكر كان القول قول البائع ولا يمين
عليه وان قلن هي ثيب كان القول قول البائع مع يمينه من
الخانية

فلو قال المشتري لم اجدها بكرا فقال البائع بعتها وسلمتها بكرا فان
الجارية قد كانت فالقول قول البائع مع يمينه بالله قد بعتها
وسلمتها وهي بكر في الخامس من بيوع الخلاصة

الجواب اولور

ولو اشترى جارية على انها خبازة او كاتبة جاز ولو اشترى على انها تخبز لكل يوم كذا وتكتب كذا لا يجوز
ولو اشترى على انها خبازة وقبضها فهلكت ثم اقر البائع انها لم تكن خبازة لا يرجع بنقصانها
في ذلك عند ابي حنيفة رحمه الله ولكن ان كانت قائمة يردها في الخامس من بيوع الخلاصة

زید عمرودن قولم چرکس جنسندندر دیو بر عبد بکری اول جنسدن اولمق اوزره اشترا و قبض ایتدکده بکرک اول جنسدن الجمی اولان آخر جنسدن اولدیغی ثابت اولسه عمرو بکری زیده رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ماية جنسندن اولمق اوزره اشترا و قبض ایتدیکی دوه نک ماية جنسندن اولمیوب آخر جنسدن اولدیغی ثابت اولسه زید اول دوه یی عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک بشو قدر چوقه سنی لوندره اولمق اوزره عمرودن اشترا و قبض ایتدکده چوقه لوندره دن الجمی جنسدن اولدیغی ظاهر اولسه زید چوقه یی عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک ملکی منزلنی غوارضه لنبلو اولمامق اوزره عمرودن اشترا ایتدکدنصکره منزلک غوارضه لنبلو اولدیغی ثابت اولسه زید منزلی عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن شو قدر شو مقوله جواهر اولمق اوزره اشترا و قبض ایتدیکی طاشک جوهر اولدیغی ثابت اولسه زید اول طاشی عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولور

فیما یمنع الرد بالعیب

زید عمروک جاریه سنی جمیع عیوبیله عمرودن اشترا و قبول ایدوب بکره بیع و تسلیم ایتدکده جاریه مزبوره نک عیب قدیمی اولدیغی ثابت اولوب بکر جاریه یی زیده رد ایلسه حالا زید جاریه یی عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هنده عمروه بیع و تسلیم عمرو دخی قبض ایدوب بعده عمرو جاریه نک ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمنه مطلع اولدقده عمرو هنده بر قاچ دفعه استخدام ایلسه حالا عمرو هنده خیار عیب ایله زیده رده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن اشترا و قبض ایتدیکی جاریه نک طوزلی بلغم اولدیغنه مطلع اولسه بعده جاریه سی بیعه عرض ایدوب لکن بیع ایده مسه حالا زید جاریه یی خیار عیب ایله عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن اشترا ایتدیکی اتک عیب قدیمنه مطلع اولدقده زید کندی مصالحی ایچون اول اته بنوب بر قاچ کون استعمال ایلسه زید خیار عیب ایله اتی عمروه رده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمروی بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکده عمرو بکرک یدنده اباق ایلسه عمرو دخی حی و ابق ایکن بکر عمروک یدنده دخی اباقنی دعوی و اثبات ایدوب ثمن مزبوری زیدن استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدیکی قولک استسقا مرضنه مبتلی اولدیغی ظاهر اولوب عمروه رد ایده جک ایکن قول زیدک یدنده فوت اولسه اول قولک عمرو یدنده ایکن اول مرضه مبتلی اولدیغی وجه شرعی اوزره ثابت ایکن زید

اشتری جاریة بظاهرها مولدة بکوفة فاذا هی مولدة البصرة یردها لان مولدة الکوفة افضل ولو اشتری جاریة او غلاما ترکیا و علی انها ترکیة فاذا هی هندیة یردها فی الخامس من بیوع الخلاصة کذا فی البزازیة

و فی الفتاوی اشتری بعیرا علی انه خراسی فاذا هو غیر خراسی برده من المحل المزبور

و الاصل فی هذا ان الاشارة مع التسمیة اذا اجتمعا فی البیع ینظر ان کان المشار الیه من خلاف جنس المسمی فالعبرة للتسمیة ویتعلق العقد بالمسمی ان کان من جنسه لکنه مبالغة فی الصفة فان الفاحش التفاوت فالعبرة للتسمیة عندنا وان قل التفاوت فالعبرة للمشار الیه یتعلق بالعقد به واذا عرفت هذا فنقول الیاقوت مع الزجاج جنسان مختلفان وکذا الثوب الهروی مع المروی لانهما مختلفان فیتعلق العقد بالمسمی وهو معدوم فیبطل العقد من البدائع فی فصل المعقود علیه

و اذا اشتری ارضا علی ان خراجها ثلثة دراهم ثم ظهر انه اربعة فالبیع فاسد هذا اذا علم ذلک فان لم یعلم فالبیع جائز والمشتری بالخیار ان شاء نقضها بخراجها وان شاء ترک من خزانة الفتاوی فی بحکم الشرط فی فصل فیما یکون فاسدا

ولو باع عبدا و شرط البراءة من کل عیب فلیس له ان یرده بعیب وان لم یسم العیوب بعددها فیدخل فی هذه البراءة العیب الموجود والحادث قبل القبض فی قول ابی یوسف رحمه الله و قال محمد رحمه الله لا یدخل الحادث وهو قول زفر رحمه الله لان البراءة تتناول الثابت ولابی یوسف ان الموجود والحادث من بیوع الهدایة قبیل باب البیع الفاسد ملخصا

الاستخدام بعد العلم بالعیب مرة لیس برضا استحسانا والصحیح ان المرة الثانیة دلیل الرضا وجد بسط الثوب وانزاله عن السطح فاذا وجد الاستخدام فهو منه رضا من بیوع الخلاصة

مداواة المعیب وعرضه علی البیع ولبسه واستخدامه ورکوبه فی حاجته رضا لان کلا منها دلیل الاستبقاء من بیوع الدرر

رجل اشتری عبدا فابق وقد کان ابق عند البائع لا یکون له ان یرجع بنقصان العیب ما دام العبد حیا ابقا فی قول ابی حنیفة رحمه الله وکذا لو اشتری دابة فسرقت منه ثم علم بالعیب لا یرجع له بنقصان العیب قاضیخان

ابق العبد لیس له الرجوع بالنقصان الا ان یموت العبد و یعود لان له ان یقول ابتلیه کذلک من البزازیة

و من اشتری عبدا فاستسقا و مات عنده ثم اطلع علی عیب رجع بالنقصان ان الموت فلان الملک ینتهی به من الهدایة

عمرودن

وان كان المشتري ثوبا فقطعه ولم يخطه ثم وجد به عيبا لا يرده لكن يرجع بنقصان العيب فان كان البايع انا اقبله كذلك فله ذلك هذه المسئلة تبتني على اصل وهو ان المبيع اذا انتقض في يد المشتري ثم اطلع المشتري على عيب كان البايع لا يرده ولكن يرجع بنقصان العيب دفعا للضرر عن نفسه فاذا قال البايع انا اقبله كذلك فله ذلك من بيوع المحيط البرهاني في نوع
جنس الرد بالعيب اوله

عمرودن النقصان ثمن ايله مراجعته قادر اولورمي الجواب اولور

زيد جاريه سي هندي عمروه ثمن معلومه بيع وتسليم وقبض ثمن ايدوب عمروده حين جاريه يي وطي ايتدكدنصكره عمرو جاريه نك عيب قديمنه مطلع اولسه عمرو نقصان ثمن ايله رجوع العيوب زيدك رضاسنسز هندي زيده رده قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرودن اشترا ايتديكي صاغ باغنز اريدوب سزدروقده باغنك روغني ايجاب ايدر عيبي ظاهر اولوب عيب قديم اولديغي شرعا ثابت اولسه عمرودن رفعه اولمايجق زيد نقصان عيب ايله عمروه رجوع قادر اولورمي الجواب اولور

باب الاقالة

زيد جاريه سي هندي عمروه بيع ايتدكدنصكره عمرو زيده ساكه بيكت انجه ليشمانلق ويره يم بيعي اقاله ايده لم ديوب زيد دخي عمرو ايله بيعي اقاله ليه زيد مبلغ مزبوري عمرودن المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد تولي عمروي بكره ثمن معلومه بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكدنصكره زيد نادم اولوب اقاله يه طالب اولمغله ثمن مزبورك بر مقدارني پشيمانلق نامنه زيده ويرمك زيدون الماعي شرطيله زيد ايله بيعي اقاله ايدوب عمرو زيده تسليم ايليه بكر ثمن مزبوري تماما زيدون طلب ايتدكده عمرو بكرك يدنده معيب اولمش كال الكين زيد عمرو شرط مزبورده بنا ثمني تماما ويرمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد ملكي باغني ثمن معلومه بيع وتسليم ايدوب بعده ثمني المدين زيد عمروه ساكه بيكت انجه ليشمانلق ويره يم بيعي اقاله ايده لم ديمكله عمرو دخي اقاله ايدوب باغي زيده تسليم ايتدكدنصكره زيد اولقدر انجه لي عمروه ويرمامكله عمرو مبلغ مزبوري زيدون جبرا السه زيد مبلغ مزبوري عمرودن استرداده قادر اولورمي الجواب اولور

زيد تولي عمروي بكره بيع وتسليم وقبض ثمن ايتدكدنصكره زيد بيعنه نادم اولوب اقاله يه طالب اولمغله مقبوض اولان ثمندن ماعدا پشيمانلق نامنه بكره اون غروش ويرمك اوزره بكر ايله بيعي اقاله ايدوب ثمن مزبور ايله اون غروشي بكره ويرسه زيد اون غروشي بكردن استرداده قادر اولورمي الجواب اولور

زيد جاريه سي هندي عمروك جاريه سي زينب مقابله سنده عمروه بيع وتسليم ايدوب زينبي قبض ايتدكده زيد بيعنه نادم اولوب اقاله يه طالب اولمغله عمروه پشيمانلق نامنه اون غروش ويرمك اوزره عمرو ايله بيعي اقاله ايدوب زينبي عمروه تسليم وهندي عمرودن الوب زيد اون غروشي عمروه ويرسه زيد مبلغ مزبوري عمرودن استرداده قادر اولورمي الجواب اولور

اكراه معتبر ايله اولان اقاله شرعا صحيحه ومعتبره اولورمي الجواب اولماز

باب الاستحقاق

والحاصل ان هلاك المبيع ليس كاتلافه فانه اذا هلك المبيع يرجع بنقصان العيب سواء كان بعد العلم به او قبله من بيوع البحر الرائق

وفي جامع الفصولين ذهب به الى بايعه ليرده بعيب فهلك في الطريق هلك على المشتري ويرجع بنقصانه كذا في البحر الرائق كذا في الكافية

واذا احدث عند المشتري عيب واطلع على عيب كان عند البايع فله ان يرجع بالنقصان لا يرد المبيع الا ان يرضى البايع ان يقبله بعينه من بيوع الهداية

اي صحت الاقالة بمثل الثمن الاول وان شرط غيره اما الاول فلان الاقالة فسخ والفسخ لا يكون الا على الثمن الاول واما الثاني فلان الشرط فاسد والاقالة لا تفسد بالشرط الفاسد كما سيأتي من الدرر

فلو شرط فيها اكثر من الثمن الاول او خلاف الجنس بطل الشرط ولزم وعندهما يصح الشرط بعد القبض ويجعل بيعا وان شرط اقل من غير تعيب لزم الاول اتفاقا في ملتقى الابحر

وفي الثاني الاقالة عند ابي حنيفة رحمه الله فسخ قبل القبض وبعده بمثل الثمن او باقل او اكثر من نوع الثمن او بجنس آخر فانها اعتبر فسخا والفسخ لا يصح الا بمثل الثمن الاول فتبطل اشتراط الزيادة والنقصان واشتراط بدل آخر كما لو حصلت الاقالة قبل القبض من شرح جامع الصغير للتمرتاشي في الاقالة

زید عمرو ی قولمدر جیو بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده بعده زید فوت اولسه عمرو بکردن زید صحتنده قبل البیع بنی اعتاق ایتمشیدی دیو دعوا بکر انکار ایلسه عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک عمروک سبیلی تخلیه اولنورمی الجواب اولنور

زید بر منزلی ملکمدر دیو بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده منزل مزبورک وقف اولدیغی بینه ایله ثابت اولوب بعد الحکم وقف ایچون ضبط اولنسه عمرو ثمن مرقومی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر باغی ملکمدر دیو عمروک باغی ایله مطریق المقایضه بیع وتسلیم وعمروک باغنی قبض ایتدکده زیدک باغنه بکر مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم عمرودن الغمره باغی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید جاموسنی عمروک جاموسی مقابله سنده بطریق المقایضه بیع وتسلیم ایدوب عمروک جاموسنی الدقده زید عمرودن الدیغی جاموسی بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده بشر عمروک زیددن الدیغی جاموسه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم جاموسی عمرودن السه عمرو جاموسنک قیمتی ایله زیده مراجعت ایتمیوب بیعی فسخ ایدوب جاموسی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هندی جاریه سی اولمق اوزره عمروک معین قلیجی مقابله سنده عمروه بطریق المقایضه بیع وتسلیم وقلیجی قبض ایدوب بعده زید قلیجی استهلاک ایتدکده هند بن حرة الاصلم دیو عمرودن دعوا ایتدکده مدعاسنه اقامت بینه ایدوب حریتنه حکم اولنسه عمرو اول قلیجک قیمتنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروی قولمدر دیو بکرک قولی بشر مقابله سنده بکره بیع وتسلیم ایدوب بشری قبض ایتدکده بشر زیدک یدنده فوت اولسه بعده خالد عمروه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم بکردن السه بکر بشرک قیمتی زیده بقیمته قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر دوه لی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده بشر دوه یه مستحق چیقوب بعد الاثبات مع الحکم دوه لی بکردن السه بکر ثمن ایله عمروه رجوع ایتمیوب زیده رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر متاعنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو دخی بکره بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده بشر متاعه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم متاعی بکردن الوب بکر ثمن ایله عمروه رجوع مراد ایتدکده عمرو اخر دیاره وه بولنسه بکر ثمن ایله زیده فرضیه رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بنده اولان ملکی جیتک منزلی مستقلا ملکی اولمق اوزره عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر منزلک ثلث شایعنه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم منزلک ثلث شایعنی ضبط ایلسه عمرو منزلک ثلثا ثمنی زیده رده قادر اولورمی الجواب اولور

زید غیابا

ع

فتاوى النسفى اذا اشترى الارض ظنا بانها ان هذه الارض وقف وقد بعتها ممن انها البايع بغير حق قال ليس له هذه المخاصمة وانما ذلك للمتولى وان لم يكن ثمة متول فالقاضى ينصب متوليا فيحاكم ويثبت الوقفية فاذا ثبت ذلك ظهر بطلان البيع فيسترد المشترى من بايعه ثمنه كذا وقف التاتارخانية

ولا بد من معرفة حكم الاستحقاق فى بدل العقود فاستحقاق بدل الخلع يلزم الرجوع بالقيمة وبدل المبيع بما يقابله من البدل ثم قائما او قيمته ان هالكا في ١٢ من دعوى البزازية

وفى المقايضة لو استحق احد العوضين يرجع المستحق عليه فى عوضه قياسا على ما اذا وجد عيبا فنفاسخه على عين آخر ثم استحق البدل يرجع فى دعواه من خزانة المفتين فى مسائل الاستحقاق كذا فى البزازية

اشترى عبدا بثوب وتقابضا ثم استحق العبد وقد هلك الثوب فى يده لزمه قيمته لانه وجب عليه رده لان البيع انفسخ فى العبد فيلزمه رد بدله وقد عجز عنه فيلزم بقيمته من المحيط السرخسى فى الاستحقاق

استحقاق المبيع يوجب توقف العقد على الاجازة لا نقضه فى ظاهر الرواية وذكر س ان المبيع حتى ينفسخ قبل اذا لم يقبض المستحق وقبل ينفسخ الحكم والصحيح انه لا ينفسخ ما لم يرجع المشترى على بايعه بثمنه فاذا رجع ينفسخ حتى لو اجاز المستحق بعدما قبضه قبل ان يرجع المشترى على بايعه يصح خ الصحيح ان البيع لا ينفسخ بالاستحقاق ما لم يرجع كل واحد على بايعه بقضاء بت عن ابى حنيفة رحمه الله لا ينفسخ حتى يحكم القاضى باخذ العين لانه قضاء اذا الاخذ لعقد وقيل لا ينفسخ حتى لا يجيز الاجازة بعده وفى ظاهر الرواية لا ينفسخ ما لم ينفسخ وهو الاصح ولو استحق فاراد المشترى نقض البيع بلا قضاء ولا رضاء البايع لا يملكه لان احتمال الاقامة البينة على النتاج وعلى التلقى من المستحق ثابت الا اذا حكم القاضى فيلزم العجز فينفسخ في ١٩٧ من الفصولين كذا فى الهداية والبزازية

ز لو استحق من المشترى الاخير يكون حكما على الباعة حتى يرجع كل منهم على بايعه بلا اعادة بينة من المعز لمرنور

فبعض كل المبيع فاستحق بعضه بطل البيع فى قدره اى قدر ذلك البعض فان اورث اى الاستحقاق البعض العيب فى الباقى او كان المستحق شيئين كشى واحد كالسيف فى الغمد والقوس والوتر خير المشترى فيه اى فى الباقى وهو ظاهر والا اى وان لم يورث عيبا فى الباقى او لم يكن شيئين كشى واحد لزمه اى الباقى المشترى بحصته من الثمن من بيوع الدرر فى باب الاستحقاق

زید بر عقاری ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره
بکر اول عقارک شو مقدارینه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم ضبط ایلسه عمرو اول
عقارک ثمننده حصه سیله زیده رجوعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید یجیده مارجاری اولان ملک منزلنی عمروه صویی ایله شو قدر اقچه یه بیع وتسلیم و
قبض ثمن ایدوب عمرو دخی بنا احداث ایتدکده بکر اول صویه مستحق چیقوب بعد الاثبات
والحکم اول صویی السه عمرو ثمن مزبوردن اول صویه مقابل اولان مقداری
زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر عقاری ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره زید
فوت اولوب ارقداشی اوغلی بکری ترک ایتدکده بکر اول عقارک شو مقدارینه
مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم ضبط ایلسه عمرو اول مقدارک ثمننده حصه سنی بکر
متعرض اولمیان ترکه وافیه سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر بنده سی اولان دکرسنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایدوب عمرو ده
بر مدت ضبط ایتدکده بکر دکرینه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم عمرودن السه
عمرو ثمن مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید ضبط ایتدیکک مدتک اجرتنه طوتارم
جواب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر عرصه‌یی ملکی اولمق اوزره عمروه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره بکر عرصه
ملکمدر دیو عمرودن دعوی وعمرو انکار ایدوب بکرک مدعاسی ثابت اولمغله
عرصه بکره حکم اولنوب بعده عمرو بکر ایله دعوای مذکوره دن شو قدر اقچه اوزرینه
صلح ودفع بدل ایلسه عمرو زیده مجرد بن عرصه مزبوره ایچون بکر ایله صلح اولمغله
بکره ویردیکم بدل صلحی بکا ضامن اول دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه بر سرحد چوقه‌لی ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر اول چوقه‌یه مستحق چیقوب
بنمدر دیو عمرودن دعوی وعمرو انکار ایدوب بکر حکم حاکم ایله چوقه‌یی عمرودن الدقدنصکره
بکر عمروه هبه وتسلیم ایلسه عمرو ثمن مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید چوقه بکرک
ایدیکنی معترف ایکن مجرد بکر چوقه‌یی سکا هبه ایلدی دیو ثمنی ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید قاطرینی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره بکر ظهور ایدوب
اول قاطر شراءم قولیبندر دیو دعوی ومدعاسنی اثبات ایدوب قاطری عمرودن
الدقدنصکره عمرو ثمن مزبور ایله زیده مراجعت مراد ایتدکده زید اول قاطر بنم قولمدن
حاصل اولمش ملکمدر دیو دعوی ایدوب ومدعاسنی عمرو ایله بکرک مواجهه لرنده وجه
شرعی اوزره اثبات ایدیجک عمرودن دفع ایدوب قاطری بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بارکیرینی عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی بکره بیع وتسلیم ایتدکدنصکره بشر
بارکیره مستحق چیقوب ملکمدر دیو بکردن دعوی ومدعاسنی اثبات بعد الحکم

رجل اشتری ارضا بشربها فاستحق الشرب قبل القبض قال محمد رحمه الله
انه یخیر المشتری ان شاء اخذ الارض بجمیع الثمن وان شاء ترک
وکذلک المسیل وان استحق الشرب بعدما قبض المشتری الارض
واحدث فیها بناء او غرسا او زرعا فان المشتری یرجع بنقصان
الشرب والمسیل من بیوع الکاینة فی فصل الاستحقاق

وان استحق بعض المبیع بعد القبض بطل البیع بقدره ثم لو تعیب الباقی لو کان
المبیع واحدا کما لبقیته حزر کدر دار قن وکروم ونحو ذلک فان المشتری
یاخذ الباقی بحصته من الثمن او یرده من جامع الفصولین ٢٥

ولو اشتری طاحونة وکان فی یده مدة ثم استحقها فلیس له ان
یطالب المشتری بغلة الطاحونة لانه لیس من المبیع بل کسبه ونفعه
تتمة الفتاوی

واذا قضی علی المشتری بالاستحقاق ثم صالح علی شیء رجع بکل الثمن
علی البایع وان الصلح قبل الحکم لا یرجع من الکبری رابعه الاستحقاق

المستحق اذا اقام البینة

المشتری دارا داستحقها رجل باقرار المشتری ونکوله عن الیمین لا یرجع علی بایعه
بالثمن فان اقام المشتری البینة ان الدار ملک المستحق یرجع علی بایعه
بالثمن لا تسمع بینته اما لو اقام البینة علی اقرار البایع ان المبیع ملک
المستحق تقبل ویاخذ البایع بالثمن ولو لم یکن بینة علی اقرار البایع
ولکنه طلب یمین بایعه ما لیق للمدعی کان له ذلک لانه لو نکل
عن الیمین لیصیر بنکوله کالمقر ویسترد منه الثمن بعد ذلک کذا فی العمادیة
من بیوع الدرر فی الاستحقاق

هذا اخذ الاختیار من المذکور فیتبع وضع الفتوی علی هذا للمولی الکاتب
غفر الله له

وفی نوراد ان رتبح عند من بقرة المملوکة فحکم وسلم الیه واراد البد
الرجوع علی بایعه بالثمن فاقام بایعه بینة ان هذا العبد نتج عندی
من بقرة المملوکة لی فخصم منه ومن المستحق فبینة البایع اولی وبه افتی
السائل من شهادة القنیة فی البینتین کذا فی ٥٥

من العمادیة

بارگیری بکردن المغه بکر عمروده ویروب ثمنی استیفا ایتدکده عمرو اول بارگیری باکه بیع ایدن عمروک ملکی قسراغندن حاصل اولمشدر دیو دعوی ومدعاسنی بکرک یوزینه اثبات ایدوب حاکم بکری دفع الیه حکم ایتدکده بکر بارگیری بشردن طلب التمیوب عمرودن ثمن نامنه لیسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیره نک ملکی عرصه سنی مسوغ شرعی یه بنا ثمن معلومه عمروه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده بکر عرصه نک بر مقدارینه مستحق چقوب بعد الاثبات والحکم اول مقداری عمرودن السه عمرو ثمنندن حصه سیله زیده رجوعه قادر اولورمی الجواب اولور

دیونی ترکه سندن ازید اولان زید متوفانک ترکه سنی بیع وایفاء دیونه حاکم عمروی وصی نصب ایدوب عمرو دخی ترکه زیددن بر عرصه یی بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب ثمنی غرمایه ویردکدنصکره بشر عرصه یه مستحق چقوب بعد الاثبات والحکم بکردن السه بکر عمروه ثمنی باکه ضامن اول دیو عمرو غرمایه مراجعت ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید یدنده اولان جاریه یی عمرو دلالک وساطتیله کندو وصیی بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده بشر جاریه یه مستحق چقوب بعد الاثبات والحکم بکردن السه بکر ثمن مزبوری زیددن طلب ایتمیوب عمروه حروسنک وساطتکله اشترا ایتدیکم جاریه نک ثمنی مالکدن باکه ویر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید اوده وی ایچابون دار الحربده ایکن اوردو خلقندن زید بر قاچ قسراق عمرودن اشترا وقبض ایدوب دار اسلامه اخراج ایتدکده بکر اول قسراقلر ملکمدر دیو زیددن دعوی ایدوب زید بنم ملکمدر دیو انکار ایلسه بکر مدعاسنی اثبات ایدیجک قسراقلری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرودن اشترا ایتدیکی قولی بکر بر مقدار مال اکتساب ایتدکدنصکره بشر بکره مستحق چقوب بعد الاثبات والحکم بکری زیددن السه بکرک مال مکسوبنی دخی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هندی جاریه سی اولمق اوزره عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی هنده وطی ایدوب هنده بر ولد طوغوردقده بکر هنده مستحق چقوب بعد الاثبات والحکم هندی عمرودن السه بکر اول ولدی استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسائل المغرور

زید عمروه بن بکرک قولیم بنی اشترا ایله دمکله عمرو دخی زیدی بکردن ثمن معلومه اشترا وقبض ودفع ثمن ایتدکدنصکره زید بن حر الاصلم دیو عمرودن دعوی ومدعاسنی اثبات ایدوب بینه ایله حکم اولنسه بکر غائب اولوب مکانی معلوم اولماسه عمرو ثمن مرقومی زیددن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر باغچه یی ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب عمرو دخی باغچه

والمستحق اذا اقام البينة على الملك المطلق واخذ الحمار ورجع بعض الباعة على البعض بالبينة والقضاء ثم ان المرجوع عليه اراد ان يرجع على بائعه فقال بائعه ان هذا الحمار نتج على ملك ما بغي وليس لك على حق الرجوع واقام البينة على ذلك قبلت اذا كان بحضرة المستحق وان لم يكن بائع المرجوع عليه حاضرا لانه ينتصب خصما عن بائعه من الخامس عشر من العمادية

والوارث اذا بيع له بمنزلة الغريم لانه اذا لم يكن في التركة دين كان العاقد مثلا له من الهداية قبيل مسئلة الابنة

واذا امر القاضي بيعه للغرماء الوصي ثم استحق او مات قبل القبض وضاع المال رجع المشتري على الوصي لانه عاقد نيابة عن الميت وان كان باقامة القاضي عنه فصار كما اذا باعه بنفسه ويرجع الوصي على الغرماء لانه عامل لهم من الهداية في اخر كتاب القضا كذا في سائر المتون والشروح

ولو اكتسب العبد عند المشتري يأخذ المستحق مع الاكتساب ولا يرجع على البائع الا بالثمن من دعوى البزازية في الاستحقاق

وفي المزيد اشترى جارية واستولدها ثم استحقت فالولد حر وعلى المولى قيمة الولد كذا على بن ابي طالب رضي الله عنه بمحضر الصحابة ويعتبر قيمة الولد يوم الخصومة من غصب التاتارخانية

ومن اشترى عبدا فاذا هو حر وقد قال العبد للمشتري اشترني فانا عبد فان كان البائع حاضرا او غائبا غيبة معروفة لم يكن على العبد شيء وان كان البائع لا يدري اين هو رجع المشتري على العبد ورجع هو على البائع من بيوع الهداية في الاستحقاق

ولد المغرور حر بالقيمة المغرور رجل اشترى امة على انها ملك البائع او نكح امرأة على انها حرة فولدت كل منهما ولدا فظهرت الاولى ملك غير البائع والثانية امة تجب قيمة كل من الولدين حرا بالقيمة من الدرر

اشجار

وان استحق الدار بعد البناء والبايع غائب والمستحق اخذ المشتري بهدم البناء وقال المشتري ان البايع قد غرني وهو غائب قال ابو حنيفة رحمه الله لا يلتفت الى قول المشتري ويؤمر بهدم البناء ويؤمر برفع الى المستحق فان حضر البايع لا يرجع المشتري على البايع بقيمته وانما يرجع عليه ان كان البناء في ما يسلم البناء الى البايع ويأخذ النقض واما هدمه فلا شيء له على البايع — من الخانية

اشجار غرس ایتدکده بکر اول ارضه به مستحق چقوب بعد الاثبات والحكم عمرودن الوب عمرو ثمن مزبور ایله زیده رجوع و غرس ایتدیکی اشجاری قائما زیده تسلیم ایدوب یوم تسلیمده اولان قیمتلرینی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر منزلی ملکمدر دیو زیده ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایدوب زید دخی منزل مزبوره ابنیه احداث ایتدکدنصکره منزل مزبورک وقف اولدیغی بینه ایله ثابت اولوب بعد الحكم زیدون الوب زید ابنیه مرقومه یی هنده تسلیم ایدوب یوم تسلیمده مبنیة قیمتی ایله ثمن مزبوری هندون الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر منزلی عمرو ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایدوب عمرو دخی منزل مزبوره بنا احداث ایتدکده عمرو فوت اولوب منزلی ورثه سی ضبط ایتدکلرنده بکر اول منزله مستحقه چقوب بعد الاثبات والحكم ورثه دن الوب ورثه اول بنالری مبنیا زیده تسلیم ایدوب یوم تسلیمده مبنیا قیمتی ایله ثمن مرقومی زیدون الماغه قادر اولورلر **الجواب** اولورلر

زید و عمرو بر منزلی ملکمزدر دیو بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایدوب بکر دخی منزلده بنا احداث ایتدکده بشر منزلک ثلث شایعنه مستحق چقوب بعد الاثبات والحكم منزلک ثلثنی ضبط ایلیوب بکر منزلک ثلثانی ایله بنانک ثلثی مبنیا زید و عمروه تسلیم ایدوب اول ثلثک یوم تسلیمده مبنیا قیمتی ایله ثمن مرقومی زید و عمرودن الماغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرودن اشترا ایتدیکی منزلده بنا احداث ایتدکده هند اول منزله مستحقه چقوب بعد الاثبات والحكم هند منزلی الوب هند زیده احداث ایتدیکک بنایی قلع ایله دیدکده زید هنده بنانک قیمتنی الوب و یروب بنایی الی حجره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرودن اشترا ایتدیکی ساعتک بعض الاتی اولمغله زید بعض الات بایدروب وضع ایتدکده بکر اول ساعته مستحق چقوب بعد الاثبات حکم اولندقده زید بکره اول الاتک قیمتنی ویروب ال قلعی ساعته مضر اولمغله قلع ایدوب الورم دیدکده بکر راضی اولمیوب الاتی مجانا ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

باب السلم

زید شو قدر وقیه یاغ الجون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویروب شرائط سلمی رعایت ایلیوب اجل حلولنده زید اول قدر یاغی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویردیکی اقچه کی ال دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر قیوتن الجون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویروب عمرو مبلغ مزبوری زیده ویرر لکن زید المیوب اول قدر قیوتنی الورم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر وقیه یاغ الجون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویروب لکن شرائط سلمی رعایت ایلمامسه عمرو مبلغ مزبوری زیده ویررکن زید المیوب اول قدر یاغی الورم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر یاغ الجون عمروه سلم طریقیله شو قدر اقچه ویردکده اجل حلولنده یاغ

اذا اشتری ارضا وغرس فیها اشجارا ثم استحقت یرجع المشتری بالثمن علی البایع ویسلم الاشجار الیه ویرجع علیه ایضا بقیمة الاشجار قائمة یوم یسلم ذلک الیه — من دعوی البزازیة فی فصل الاستحقاق

ذکر قاضیخان فی فتاواه اذا اشتری دارا وبنی منها ثم استحقت او شری ارضا فزرع فیها او غرس ثم استحقت یرجع المشتری بالثمن علی البایع ویسلم البناء والزرع والشجر الیه ویرجع علیه بقیمة البناء والزرع والغرس مبنیا قائما یوم یسلم ذلک الیه — فی ١٥ من العمادیة

رجل اشتری دارا وبنی فیها ثم استحقت یرجع المشتری بالثمن علی البایع ویسلم البناء الیه ویرجع علیه ایضا بقیمة البناء مبنیا قائما یوم یسلم ذلک الیه — فی ١٥ من فصول العمادی

رجل اشتری دارا وبنی فیها ثم استحق رجل نصفها ورد المشتری ما بقی علی البایع کان له ان یرجع علی البایع بالثمن وبنصف قیمة البناء لانه مغرور فی النصف — من بیوع الخانیة فی احکام الغرور تمامه

شرائط السلم ثمانیة تجمعها جنس نوع صفة اجل قدر قبض مکان

وشرائطه سبع جنس معلوم کقولنا حنطة او شعیر ونوع معلوم کقولنا سقیة وبخسیة وصفة معلومة کقولنا جید او ردی ومقدار معلوم کقولنا کذا کیلا بمکیال معروف او کذا وزنا واجل معلوم ومعرفة مقدار راس المال اذا تعلق العقد علی مقداره کالمکیل والموزون والعدد وتسمیة المکان الذی یوفیه فیه اذا کان له حمل ومؤنة — من الهدایة فی باب السلم

موجود اولماغله زید عمرونک ویره جکی باغی عمروه شو قدر آقچه یه بیع ایدوب بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر باغ آلجون سلم طریقیله عمروه شو قدر آقچه ویروب لکن شرائط سلم رعایت ایلمامسه عمرو مبلغ مزبوری زیده ویررکن زید المیوب اولقدر باغ آلورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر قنطار پنبه آلجون سلم طریقیله عمروه شو قدر آقچه ویروب دخی شرائط سلمی رعایت ایدوب لکن قبل حلول الاجل زید و عمرو متعاقبا فوت اولسه زیدک ورثه‌سی اولقدر پنبه‌یی عمرونک ترکه‌سی وافیه سنی قبض ایدن ورثه‌سندن طلب ایتدکده عمرونک ورثه‌سی اولقدر آقچه آلک ویوب پنبه‌یی ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید شو قدر چکی اودون آلجون عمروه سلم طریقیله شو قدر آقچه ویروب شرائط سلمه رعایت ایله زید اجل حلولنده اولقدر اودونی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویردیکی آقچه‌یی آل دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی الاستصناع

زید دکرمن یاپمق صنعتی اولان عمروه کراسته‌سی ایله بتم ایچون طونه اوزرنده بر دکرمن یاپ دیو شو قدر آقچه ویردکدنصکره زید اخر دیاره کیدوب بعده عمرو کندی کراسته‌سیله ولمقوله بر دکرمن یاپدقده زیدک معین عمرو دکرمنی بکره بیع و تسلیم ایدکده زید کلدکده مجرد بتم ایچون یاپمشیدک دکرمنی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

قایق استصناعی متعارف اولان بلده‌ده زید عمرو نجاره شو قدر آقچه ویروب کندی کراسته‌سی ایله بتم ایچون طول و عرضی شو مقدار بر قایق یاپ دیوب قبول ایدوب عمرو دخی کندی کراسته‌سیله زیدک ویردیکی مقدار بر قایق یاپوب زیده تسلیم ایتدکده عمرو نادم اولوب زیدک رضاسیز مبلغ مزبوری زیده رد ایله قایغی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

کتاب الصرف

زید التون نبی بلا ظهر تخلیص ممکن اولمیان التونلر زمرد کوپه‌سنی عمروه شو قدر آقچه‌یه نسیئه بیع ایلسه بیع صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید گمشدن مصنوع شو قدر کوپه‌سنی خلبسی شو قدر غروشه بنده نسیئه بیع و تسلیم ایدوب بنده دخی قبض ایتدکدنصکره زید اول حلیلری اخذه بیع و تسلیم ایله بنده اول حلیلرک یوم قبضنده اولان قیمتلرینی زیده ویررکن زید المیوب ثمن مسمایی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید گمشدن مصنوع اولان حلیلری ایله گمشلی التوندن مصنوع اولمیان قیمتی النقه سی صفقه واحده ایله شو قدر غروشه نسیئه عمروه بیع و تسلیم ایدوب عمرو دخی قبض

للصانع ان یبیع المصنوع قبل رؤیة المستصنع لان العقد لیس بلازم فاذا راه ورضی به المستصنع لیس له ان یبیعه لان الصانع بالاحضار اسقط خیاره ولزم العقد من جانبه فاذا رضی المستصنع ثبت اللزوم فی حقه ایضا فلا یکون للصانع ان یبیعه
فی العزمی من بیوع الذخیره

وان استصنع شیئا جاز والمستصنع بالخیار ان شاء اخذه وان شاء ترک لانه اشتراه ما لم یره
من بیوع الهدایة فی اخر باب السلم

لو باع حلیا من ذهب فیه جواهر لا یمکن اخراجه الا بضرر تباع مع الذهب بذهب لا یجوز الا ان یکون الثمن اکثر مما فی الحلی من الذهب
من بیوع قاضیخان

ولا یجوز بیع الفضة بالفضة الا مثلا بمثل سواء بسواء وزنا بوزن وبتقابضه منها فی الصرف قبل ان یتفرق بابدانهما
فی النظم والاجناس فی باب الربا والصرف

ایدکده حکم

ایتدکده نصفی عمرو اول حلی و التونی اخذه بیع وتسلیم ایلسه عمرو اول حلی و اقچه‌نك یوم قبضنده اولان قیمتلرینی زیده ویررکن زید راضی اولمیوب اقچه‌یه ثمن بسماون اصابت ایدن مقداری المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید التونینی شوقدر غروشه عمروه بیع وتسلیم ایدوب اول قدر غروشك شو مقدارینی عمرودن الوب بعده ما عدا سینی المدین عمرو التونلری الوب زیددن مفارقت ایتدکده التونلر سرقة اولنوب ضایع اولسه زید اول التونلردن ما عدا غروشه مقابل اولانی التونی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید شوقدر عباسینی عمروه شوقدر اسدی یه بیع و عباسیلری عمروه تسلیم ایدوب بعده اسدیلری قبض ایتمدین زید عمرودن مفارقت ایلسه عمرو اول عباسیلری زیده رد ایتدکده زید المیوب عقد مزبوره بناء اول قدر اسدی الورم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

کتاب المداینات

دیون کثیره ایله مدیون اولان زید عمروه وصی اولان شوقدر دینی عمروه ادا ایلسه زیدك سائر دائنلری عمروه مجرد زیدك مالی دیونه وفا ایتمامکله الدیغك اقچه‌لی کتور جمله‌مز دینمزه کوره اقتسام ایده‌لم دیو جبره قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید ابنی عمروه شوقدر اقچه‌یه بیع وتسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره زید بکره ثمنی باقی دیمکله بکر دخی تبرعا اداء ایدوب بعده عمرو غائب اولدقده ثمن مذکورك زیوف اولدیغی ظاهر اولسه زید بکره مجرد اتمغله ثمن مزبوری جیده تبدیل ایله دیمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زیدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقنه بکر کفیل اولدقدنصکره قبل الادا بکر زیده اول اقچه‌نك مثلی اولقدر اقچه ویروب صرافه کوتوردکده الجواز غروشه تبدیل ایله دیسه زید اول اقچه‌لی بکرك ذمتنده جهت کفالتدن اولان اقچه‌یه صیحون البقو معنه قادر اولورمی **الجواب** اولور

نوع فی القروض

زید عمرودن شوقدر غروش قرض الدقده زید الدیغی غروشك مثلنی عمروه ویررکن عمرو المیوب حسابه غروش مقابله سنده سکسان اقچه الورم دیمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرو متولیسی اولدیغی مالدن قرض الدیغی بشر درهم غروشنی مصارفنه صرف ایله استهلاك ایتدکده زید عمروه رایج اولمغله مثلی بدی بشر درهم غروش ویررکن عمرو دخی بیلیسی درهم غروش مقابله سنده بشر اسدی الورم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن شوقدر غروش قرض الدقده قبل الادا عمرو فوت اولسه عمرونك حصر وارثی قرنی بکر اولقدر غروشی زیددن طلب ایتدکده زید غروش مقابله سنده شوقدر اقچه ویررم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

وان باع الذهب بالفضة جاز التفاضل لعدم المجانسة ووجب التقابض لقوله عليه الصلوة والسلام الذهب بالورق ربوا الا هاء وهاء فان افترقا قبل قبض العوضين او احدهما بطل العقد
من صرف الهداية

ومعنى قوله هاء وهاء اي ليقول كل واحد من العاقدين لصاحبه خذ فيتقابضا قبل التفرق
من صرف غاية البيان

سئل عطاء بن حمزة عن ميت عليه الف لرجل وخمسمائة لاخر وترك خمسمائة لا غير ترافعوا الى القاضي وحضر مديونهم وله خمسمائة لا غير كيف تقسم بينهم هذا قول الشيخ ومن كلهم كما اراد يوثر لعدم ثبوت الولاية الحكمي على ماله ولنفسه ولو كان غائبا وماله لا يفي بالديون قسم بينهم بالحصص لان ولاية القاضي نظرية والايثار والتقديم ينافي النظر
من وقف البزازية في مسائل شتى

رب الدين اذا ظفر بجنس حقه من مال المديون على صفته فله اخذه بغير رضاه
من مداينات القنية كذا في البحر نقلا عن الخانية

زید عمرودن الیشر درهم کلور شوقدر غروش استقراض واستهلاک ایتدکده زید عمروده مقبوله غروش ویرمک استدکده عمرو مزبور هر غروش مقابله سنده
برر اسدی ویرمدیکجه قادر اولورمی الجواب اولماز
غروش جید اقچه ایله سکسن اقچه یه رایج ایکن زید عمروده شوقدر غروش قرض ویرکن
عمروده اقچه ظاهر اولوب غروش حرده اقچه ایله یوز یکرمی اقچه یه رایج اولسه زید
اولقدر غروشنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو هر غروشی یوز یکرمی اقچه یه
طوتوب اول حسابه اوزره شوقدر غروش نقصانی ایله ادا ایدرم دیوب
اولقدر غروشنی تماما ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمرودن شوقدر ییک پاره قرض واستهلاک ایتدکدنصکره زید عمروده مبلغ
مزبور مقابله سنده قیمته مساوی شوقدر التون ویروب عمرو دخی قبول وقبض
زید یاوم اولمغله عمروده ساکه ویردیکم التونلری استرداد ایدوب اولقدر ییک پاره یی
ویررم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
غروش زیوف اقچه ایله رایج ایکن زید عمرو ذمتنده اولان شوقدر غروشنی الیجون
هر غروش مقابله سنده زیوف اقچه الوب بعده غروش یوز یکرمی اقچه یه رایج اولدقده
عمرو زیده بندن الدیغک اقچه نک مثلنی ویر اولقدر غروش الدیرکن زید
رضا اولیوب غروش باشنه بالکه بکز مبشر اقچه دخی ویرمدیکه
قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمرودن هر بری الیشر درهم کلور شوقدر غروش قرض الدقده عمرو زیدون
مبلغ مزبور مقابله سنده هر بری سکز زلطن درهم کلور اولقدر غروش الدیغک
الدیغی غروشلرک مثلی کالا رایج اولمغله زید الدیغی غروشلرک مثلنی عمروده ویروب
ویردیکی غروشلری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمروده شوقدر التون قرض ویروکدنصکره زید عمرودن اولقدر التونک مثلنی
طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب شوقدر اقچه الدیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروده باکه شوقدر روبیه صحان ویر خرمن زماننده ساکه اولقدر روبیه صحان
ویریم دیمکله عمرو زیده اولقدر روبیه صحان ویروب زید دخی استهلاک ایتدکده
عمروده الدیغی صحانک مثلنی ویرمک استدکده عمرو مزبور مقابله سنده شوقدر
اقچه ویردیکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید وعمرو وبکر معا بشردن شوقدر اقچه قرض الوب لکن هر بری اخرک دمتنه لازم
کلان مبلغه کفیل اولماسه زید مبلغ مزبورون حصه سنی بشره ویررکن بشر افی
الیوب عمرو وبکرک حصه لرینی دخی زیدون المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز
بر قاچ کسنه لر زیدون شوقدر اقچه قرض طلب ایدوب زید ویره جک اولدقده زید
مبلغ مزبوری اول کسنه لرک امر ایله بکلرندن عمروه جمله الجون ویروب عمرو دخی

والمدیون اذا اعطی الداین اکثر مما علیه وزنا فان کان الزیادة زیادة
تجری بین الوزنین یجوز وان کانت الزیادة لا تجری بین
الوزنین لا یجوز واجمعوا ان الدنق فی المائة لیس یجری بین
الوزنین وقدر الدرهم والدرهمین کثیر تجری بین الوزنین
من کتاب البیع الظهیریة

جمله یکن

جمله نک بر مصلحتلریله صرف ایلیه عمرو مبلغ مزبوردن حصه سنی زیده ادا ایدوب سائرلرک حصه لرینه کفیل و کل ایکن زید مجرد ایلیکه ویردم دیو سائرلرک حصه لرینی دخی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولمازز

زید بر قاچ کسنه لره شو قدر اقچه اقراض و تسلیم ایدوب اول کسنه لر دخی قبض ایله کلرنده مزبورلر اول اقچه لری زیده ویروب فلان مصلحت ایچون عمروه ویر دیو امر ایتملریله زید دخی عمروه ویرسه زید مزبورلردن قرض ویردیکی اقچه لری طلب ایتدکده مزبورلر امرلرینه معتمداً ایکن عمرودن الوب اداءدن امتناعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

نوع فی الکساد

التی درهم کلور ریال غروش رایج ایکن زید عمرودن اول مقوله غروشدن شو قدر غروش استقراض و استهلاک ایتدکدنصکره اول مقوله غروش کاسد اولسه زید اول مقوله اول قدر غروشک یوم قبضده التوندن یا کمشدن اولان قیمتلرینی عمروه ویررکن عمرو المیوب اول قدر غروشک جرمی مقابله سنده سکز درهم کلور غروش المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

جدید مثن رایج ایکن زید عمرودن شو قدر جدید مثن استقراض و قبض ایدوب متعارفنه صرفله استهلاک ایتدکده جدید مثن کاسد اولسه زید اول قدر جدید مثنک یوم قبضده التون یا کمشدن اولان قیمتلرینی عمروه ویررکن عمرو المیوب جدید غدوجه عتیق الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیوف اقچه رایج ایکن زید عمرودن شو قدر زیوف اقچه قرض الوب متعارفنه صرف ایتدکده زیوف اقچه کاسد اولوب زید اول اقچه نک یوم قبضده التوندن قیمتنی عمروه ویررکن عمرو المیوب زیوف غدوجه جدید الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده ده مثن جدیدک قرلی برابر سه رایج ایکن زید بر متاعنی عمروه شو قدر مثن جدیده بیع و تسلیم ایتدکدنصکره مثن جدید کاسد و ایدی ناسدن منقطع اولسه عمرو هر قرق مثن مقابله سنده برا سدی ویروب اداء دین ایتمک استدکده زید راضی اولمیوب هر مثن جدید مقابله سنده بر مثن عتیق الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیوف اقچه رایج ایکن زید بر مقدار اشیاسنی شو قدر زیوف اقچه یه عمروه بیع و تسلیم ایتدکده مثنی الدین زیوف اقچه کاسد اولسه عمرو اول قدر زیوف اقچه نک یوم عقدده التوندن قیمتنی زیده ویررکن زید المیوب زیوف غدوجه جدید الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیوف اقچه رایج ایکن زید متولیسی اولدیغی وقف وکالتی اجو منزلی اوچ یل اوچون شو قدر زیوف اقچه یه عمروه ایجار ایدوب عمرو دخی بر مدت تصرف ایدوب و مدتده جمیع اولان

ولو بعث رجلا لیستقرضه فاقرضه فضاع فی یده فلو قال الرسول اقرض للمستقرض فهو ضمن مرسله ولو قال اقرضنی للمرسل ضمن الرسول
جامع الفصولین ٣١٤

ولو اقرض مثلیا فانقطع علیه قیمتها عندهما لکن عند ابی یوسف رحمه الله یوم القبض وعند محمد رحمه الله یوم الکساد من قرض الهدایة

ولو استقرض العدلی فکسدت قال ابو حنیفة رحمه الله علیه مثلها وقال ابو یوسف رحمه الله علیه قیمتها یوم القبض وقال محمد رحمه الله علیه قیمتها فی اخر یوم کانت رائجة وعلیه الفتوی من قرض قاضیخان

ولو اشتری به فکسدت بطل البیع وقالا لا یبطل ویجب قیمته یوم البیع عند ابی یوسف رحمه الله واخر ما تعامل به عند محمد رحمه الله
ملتقی الابحر فی القرض

ولو اشتری بالدراهم المغشوشة والفلوس النافقة ثم کسدت بطل ای ان کسدت قبل تسلیمها بطل عند ابی حنیفة رحمه الله وعندهما لا یبطل وعند ابی یوسف تجب قیمتها یوم البیع وعند محمد رحمه الله اخر ما یتعامل به الناس صدر الشریعة فی القرض

وفی الذخیرة الفتوی علی قول ابی یوسف رحمه الله وفی المحیط والتتمة والحقایق بقول محمد رحمه الله یفتی رفقا للناس
من البحر الرائق

وعندهما البیع صحیح قال ابو یوسف رحمه الله علی هذا وفی النکاح یلزمه قیمة ذلک الدراهم
من بیوع البزازیة

والاجارة کالبیع والدین علی هذا وفی النکاح یلزمه قیمة ذلک الدرهم
در المختار المزبور

شو قدر اجرتی ویرمدن زیوف اقچه کاسد اولسه زید اولقدر زیوف اقچه نک یوم عقدده اولان قیمتلرینی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب اولقدر زیوف اقچه ال دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

جید اقچه ایله غروش سکسن اقچه یه رایج ایکن زید عمرودن اول مقوله جید اقچه دن شو قدر اقچه قرض الوب استهلاک ایدوب زیوف اقچه رایج اولوب غروش یوز اقچه ایله یوز قرق اقچه یه رایج اولوب اول مقوله جید اقچه ایدی ناسدن منقطع اولسه عمرو اول مقوله جید اقچه نک یوم قبضده اولان قیمتلرینی زیددن طلب ایتدکده زید ویرمیوب یوز قرق اقچه مقابله سنده بر غروش ال یاخود جید یرینه زیوف اقچه ال دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

اکری جید اقچه ایله غروش التمش اقچه یه رایج ایکن زید عمرودن اول مقوله جید اقچه دن شو قدر اقچه قرض الوب استهلاک ایتدکده خورده اقچه ظاهر اولوب غروش خورده اقچه ایله یوز یکرمی اقچه یه رایج اولوب اول مقوله جید اقچه ایدی ناسدن منقطع اولسه عمرو اول مقوله اولقدر جید اقچه نک یوم قبضده اولان قیمتلرینی زیددن طلب ایتدکده زید ویرمیوب هر یوز یکرمی اقچه مقابله سنده بر غروش ال یاخود جید عددنجه خورده اقچه ال دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی تاجیل الثمن

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروده قرض ویردیکی اقچه یی بر سنه تمامنه دکین تاجیل ایلسه زید قبل حلول الاجل مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنی المدین عمرو فوت اولوب عمرونک ترکه وافیه سنی قبض ایدن حصر وارثی اوغلی بکر مبلغ مزبورک شو مقداریی زیده ادا ایتدکده زید باقیسنی اجل معلوم ایله تاجیل ایلسه زید اول باقیسنی قبل حلول الاجل بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر قاچ کمسنه لر ذمتلرنده قرضدن اولان اون یوز بیک اقچه سنی سنه ده اون بیک اقچه ادا ایتمک اوزره تاجیل و تقسیط ایدوب وجه محرر اوزره دخی بازلسه اوچ سنه تمام اولمدین مبلغ مزبورک جمله سنی اول کمسنه لردن طلب ایتدکده مزبورلرک قضانک تاجیل صحیحدر دیو ویرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولماز

بیع فی المعاملة

زید عمرونک ذمتنده شو قدر اقچه دین الزام ایتمک اراده سیله عددی نامعلوم بر مقدار اقچه ایله بر کیسه یی عمروه ویروب بالکه شو قدر اقچه یه بنک ویدیم دیدکده عمرو دخی واردر دیوب بعده عمرو کیسه یی اچدقده اولان اقچه ایله زیده ویر دیو بکره ویروب بکر دخی زیده ویرسه زید مجرد اول ربحه دوران ایتدم دیو اولقدر اقچه یی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

رجل اقرض من الناصری مبلغا قیمته سبعة مثاقیل منصف دینار ینا بوری ثم مضت سنون وتغیرت سعر الناصری حتی صارت قیمته ثمانیة عشر دینار ینا بوری فله ان یطالبه بالعقد الذی دفعه الیه وان لم یوجد ذلک یجب علیه من الینابوری ... من جواهر الفتاوی من کتاب الکفالة والحوالة والقروض

ابن سماعة عن ابی یوسف اذا استقرض فلوسا فکسدت او وزنا ثم انقطع یعیر الی ان یدخل الحدیث الا ان یتراضیا علی قیمته من بیوع البزازیة فی الفصل الاول

یصح تاجیل الدیون الی اجل معلوم او مجهول جهالة یسیرة سوی القرض الا ان اوصی به او احال المستقرض المقرض علی اخر بدینه فاجله المقرض من بیوع الدرر فی باب الربوا

ولو مات المستقرض واجل المقرض دارثه والظاهر انه لا یصح من مداینات القنیة فی باب الاجل والقروض

اهل غرف

اهل عرف طائفه سندن زید اون لق کسه لی بر جمله اتهام و حبس ایدوب
شو قدر اقچه جریمه یه کسدکده اجلرندن عمرو عدوی نا معلوم بر مقدار اقچه ایله
بکره ویروب باکه شو قدر اقچه دینک وار دیدیر دیدکده عمرو دخی وار در دیوب
بعده سائرلردن هر بری زیدک امریله اول کسه لی اقچه دن اولان اقچه ایله زیده
ویروب بعده زید دخی الب زید لجرا اوزریکزه دوراندم دیو اول کسه لردن سنه
الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مدیونی عمروک اوزرینه قرق غروش الزام ربح ایتمک اراده سیله بر اسنی عمروه
قرق غروشه سنه بیع و تسلیم ایدوب بعده اول مجلسده بیعی فسخ ایدوب الی
عمرودن السه عمروک اوزرینه اول قدر غروش الزام ربح ایتمش
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه ذمتنده قرضدن اولان التمش غروش ایچون طقسان غروش ربح الزام ایتمک
استدکده بر کتابی طقسان غروشه بر سنه تمامنه دک بیع صحیح ایله عمروه بیع و تسلیم
عمرو دخی قبض ایتدکده عمرو اول کتابی بکره هبه و تسلیم ایدوب بکر دخی زیده هبه
و تسلیم ایله زید سنه تمامنده طقسان غروشی عمرودن طلب ایتدکده عمرو مجرد
کتاب مساله واصل اولدی دیو منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه معامله ایله ویردیکی اقچه سیچون عمروک اوزرینه بر سنه تمامنه دک اونی اون
برچق حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر اقچه ربح الزام ایله زید ربح مرقوم سنه
تمامنده عمرودن الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند زیده قرض ویردیکی اقچه سیچون زیدک اوزرینه بر سنه تمامنه دک اونی اون
برچق حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر اقچه الزام ربح ایدوب سنه تمامنده
ربح مرقومی زیدن السه ربح مزبور هنده حلال اولورمی **الجواب** اولور

هند زیده معامله ایله ویردیکی اقچه سیچون زیدک اوزرینه بر سنه تمامنه دک اونی اون
برچق حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر اقچه ربح الزام ایدوب سنه تمامنده
ربح مزبوری زیدن السه ربح مزبور هنده حلال اولورمی **الجواب** اولور

هند زیده معامله ایله ویردیکی اقچه سیچون بر قاچ سنه زیدک اوزرینه اونی اون
برچق حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر ربح الزام ایدوب ربح مزبوری زیدن
الدقدنصکره زید فوت اولسه ورثه سی ربح مزبوری اصله حسابه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمروه قرض ویردیکی اقچه سیچون بر سنه تمامنه دک عمروک اوزرینه اونی اون
اوچ حسابی اوزره شو قدر اقچه ربح الزام ایدوب بعده سنه تمامنده ربح مزبوری
عمرودن السه اونی اون برچقدن زیاده لی دعواسی مسموع اولورمی
الجواب ممنوعدر

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه قرض ویردیکی اقچه ایچون بر سنه تمامنه دک

رجل له على رجل عشرة دراهم فاراد ان يجعلها ثلثة عشر
الى الاجل قالوا يشترى من المديون بتلك العشرة ويبيع
المبيع من المديون بثلثة عشر الى سنة فيقع التحرز
عن الحرام ومثل هذا مروى عن رسول الله عليه الصلوة والسلام
من بيوع قاضيخان في فصل فيما يكون فرارا عن الربوا

عمرونك اوزرینه اولی اون بر كچه دن زیاده ربح الزام ایدوب بعده سنه
تمامنده ربح مزبوری عمرودن دعوی ایلسه اولی اون بر كچه دن زیاده
دعواسی مسموعه اولورمی الجواب ممنوعدر

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه قرض ویردیكی اقچه سیچون بر سنه تمامنده دك
عمرونك اوزرینه اولی اون بر حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر اقچه
ربح الزام ایلسه عمرو سنه تمامنده ربح مزبوری زیده ویردكده زید عمروه اولی اون
بره ایضا اولمامق شو قدر زیاده ویر دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه قرض ویردیكی اقچه سیچون الزام ربح ایتدیكن عمرودن ربح نامنه شو قدر
بغدای اخذ واستهلاك ایلسه عمرو مبلغ مزبوری زیده ادا ایتدكده بغدایی زیده
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن هنده قرض ویردیكی شو قدر اقچه ایچون ایكی سنه
تمامنده وكین اوزرینه اولی اون بر كچه حسابی اوزره معامله شرعیه ایله شو قدر
اقچه ربح الزام ایلسه سنتین تمامنده زید ربح مزبوری هنددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروه قرض ویردیكی بغدای ایچون الزام ربح ایتدیكن عمرودن ربح نامنه سنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه قرض ویردیكی اقچه ایچون الزام ربح ایتدیكن
عمرودن ربح نامنه سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده جهت كفالتدن اولان اقچه سیچون الزام ربح ایتدیكن عمرودن ربح
نامنه سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه سنی المدین عمرو فوت اولسه زید مبلغ
مزبوری عمرونك تركه وافیه سنی قبض ایدن ورثه سندن الدقده الزام ربح ایتمش
دكل ایكن ورثه دن ربح نامنه سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه شو قدر اقچه قرض ویردكده عمرونك
اوزرینه هر سنه تمامنده وكین شو قدر اقچه الزام ربح ایدوب سنه تمامنده ربح مزبوری
عمرودن الدقده صكره مال ایكی سنه عمرونك ذمتنده قالوب ربح الزام اولنماسه
زید سنه سابقه ده الزام ربح كفایت ایدر دیو الزام ربح اولنمیان سنه لر ایچون
عمرودن ربح نامنه سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرك مالندن عمروه معامله ایله ویردیكی اقچه ایچون الزام ربح ایتدیكن
عمروه زید رال معارف صیغه صرف ایله چیقه زیده شو قدر اقچه ویردب زید
دخی معارف صیغه صرف ایلسه عمرو دوجه بحر اوزره ویردیكی ربحی اخذه حسابا قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی مال وقفدن عمروه معامله ایله ویردیكی اقچه ایچون الزام ربح ایتدیكن

عمرو

رجل علی رجل دین وطلب علی ذلك بحا واخذ فللمدیون
ان یحسب ذلك من الاصل من كفالة جواهر الفتاوی

قال للمدیون ادفع مالی علیك من الدین الی من شئت او اطرحه
فی البحر فقبل لا یسقط عنه الدین لان الدین یقتضی تملك المدیون
فلا یصلح امره بعا ولهذا ملك العبد ولو قال للمودع ادفع
الودیعة الی من شئت او لقها فی البحر ففعل كان العامل
فی ملكه فیصح امره فی ملكه من الثالث من وكالة البزازیة
فی اخر نوع فی الامر بدفع المال العقد الدین كذا فی العمادیه

عمرو بجدرال مصارفنه صرف ایلمیوب زیده شو قدر اقچه ویروب زید دخی مسارف
وقعه صرف ایلسه عمرو زید مزبوردن اصلا حساب قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صبی اولدیغی عمرو وصی وک مالندن بکره شو قدر اقچه قرض ویردکده الزام ایتمدین بکر
زیده عمروک مصارفنه صرف ایلمیوب نامنه شو قدر اقچه ویروب لکن زید مبلغ مزبوری
عمروک مصارفنه صرف ایتمیوب کندو مصارفنه صرف واستهلاک ایتدکده عمرو بالغ اولدقده
زید صبی مالی بکردن الوب عمرو ویرسه بکر زید مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب الکفالة والفاظها

زید عمروک دایی بکره عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقکه بن ضامنم دیسه
بکر مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه یی طلب ایتدکده عمروک اقرباسی
بندن الیه لویله دیکله هند مبلغ مزبوره کفیل اولمش اولورمی الجواب اولماز

بکر و قفک متولیسی زید مال وقفدن هند ذمتنده اولان شو قدر اقچه یی طلب ایتدکده هندک
داماد عمرو بندن ال ویله دیکله مبلغ مزبوره کفیل اولمش
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو مدیونک بکر اخوه یاره کیدرایسه دینکی بن ویره یم دیوب لکن بکر اخو یاره
کتماسه بکر و لویله دیکله عمرو دینی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اشیاسنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر عمروی بیلورسین دیده
بکر بیلورم ایواد مدر دیسه بکر لویله دیکله ثمن مزبوره کفیل اولمش
اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه شو قدر اقچه قرض ویردکده عمروی بیلورمیسن دیدکده بکر بیلورم ایوادمدر
دیمش اولسه زید بکره لویله دیک ایله عمرونک بلغنه کفیل اولمش اولورسک
عمرو احضار ایله دیکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقکی فلان زمانه دک ویرمزسه بن ویره یم
دیدکده اول زمان مرور ایدوب بکر مبلغ مزبوری ادا ایلمسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مرفاج کسنه اولن عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقکزی عمرو ویرمزسه بن ویره یم
دیدکده اول کسنه لر مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکلرنده عمرو ویرمم دیسه مزبورلر
مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروه بکر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقکی بکر ویرمزسه فلان زمانه دک بن ویره یم
اول زمان مرور ایدوب بکر مبلغ مزبوری ادا ایلمسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه بکر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقکی بکر ویرمزسه بن ویره یم دیدکدن
بعده بکر دیره مدین فوت اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

وذکر فی کفالة الذخیرة من قال لغیره الدین الذی لک علی
فلان انا ادفعه الیک انا اسلمه الیک انا دفعته لا یصیر
کفیلا ما لم یتکلم بلفظ یدل علی الالتزام نحو قوله کفلت ضمنت
علی الی هکذا ذکر فی فتاوی النسفی وکان ظهیر الدین یقول
اذا اتی بهذا اللفظ منجزا لا یکون کفالة وان اتی الی هذا
معلقا یصیر کفیلا من العمادیة فی التفرقات الکثیرة

فان قال انا ضامن بمعرفته فهو باطل فلا یکون کفالة لان
التزام المعرفة دون المطالبة ولا ضمان هو ان یدل
علیه لیعرف مکانه وهذا المعنی لا یصح ضمانه وکذا لو قال
هو معروف او انا اعرفه لا یکون ضامنا خدادر من الکفالة
بالنفس

وفی المنتقی رجل قال ان لم یعطک فلان مالک فانا لک
ضامن بذلک لا سبیل له علیه حتی یتقاضی الذی علیه
الاصل فان تقاضاه فقال لا اعطیک لزم الکفیل ولو مات
المطلوب قبل ان یتقاضاه فقال لا اعطیک لزم الکفیل
ولو مات المطلوب قبل ان یتقاضاه لزم التضمین فی الحال
من کفالة الخلاصة

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر غروش حقنی عمرودن طلب ایتدکده بکر زیده بن عمرونک منزلنی بیع وثمنندن اولقدر غروشنی سکا اودیه کفیلم دیوب زید سن بو بلده دیمکله کفیل اولمش اولدقده بو مبلغ مرقومی بکردن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروده تولک بکری بشره بیع ایلیه دیوب لکن ثمننه ضامن اولایم دیوب بعده عمرو بکری بیزده ثمن معلومه بیع وتسلیم ایلسه عمرو زیده مجرد بیع ایله دیمکله کفیل اولمش اولمز سک دیو ثمنی زیدن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو قصابه شو قدر ایکی تمامنه وکین بکره کونده شو قدر وقیه لحم ویر بعده قیمتینی سکا ویره یم دیمکله عمرو دخی اولقدر ایکی تمامنه دک بکره کونده اولقدر وقیه لحم ویرسه عمرو اول لحمک قیمتینی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو قصابه اقچه سی بنم اوزریمه لازم اولمق اوزره شو قدر ایکی تمامنه دک بکره طرفمدن کندوسی یمک ایچون مجانا کونده شو قدر وقیه لحم ویر اقچه سنی ویره یم دیمکله عمرو دخی بکره زیدک طرفندن وجه محرر اوزره شو قدر وقیه لحم ویرسه حالا عمرو هنوز مطالبه ایتمیوب مجرد الکه ویردم دیو اول لحم ایچون بکردن اقچه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

اکابردن زید بازرکانی عمرو خدمتنده اولان بکره کندی کیمک ایچون درت فراع چوقه ویر قیمتینی سانه ویره یم دیمکله عمرو دخی بکره اولقدر فراع چوقه ویرسه عمرو چوقه نک قیمتینی زیددن طلب ایتمیوب مجرد الیکه ویردیم دیو بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فیما یصح من الکفالة وفیما لا

زید شو قدر بغدایینی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر عمرونک غیابنده ثمن مزبوره کفیل اولسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر حقنه بکر عمرونک غیابنده کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری کفالت مزبوره یه بناء بکردن طلب ایتدکده بکر مجرد عمرونک غیابنده کفیل اولمغله کفالت صحیحه اولماز دیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه شو قدر اقچه قرض ویروکده بکر زیدک غیابنده اخبار طریقیله مبلغ مزبوره کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری کفالته بناء بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه داوزرکده هر کیمک حقی ظاهر اولورسه بن کفیلم دیوب لکن مکفول له معلوم اولماسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید بر سوقده ولال ایلدکده عمرو زیدک حضرتنه کفیل اولدم دیوب لکن مکفول له معلوم اولماسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه سنی المدین عمرو فوت اولوب ترکه وارثلرینه ترک ایتدکده عمرونک اوجه سی هند مبلغ مزبوره کفیل اولسه کفالت مرقومه صحیحه اولورمی الجواب اولور

ولو قال هب لفلان الف درهم علی انی ضامن ففعل جازت الهبة ویضمن الامر للمامور وللامر ان یرجع فی الهبة ولا یرجع الدافع من کفالة الخانیة فی اخر الکفالة بالمال کذا فی القنیة

وتجوز الکفالة بحضرة الطالب وان کان المطلوب غائبا وکذلک یجوز الاقرار بالکفالة بغیر حضرة الطالب مجمع الفتاوی فی فصل الخیار فی الکفالة

ولو کان المکفول عنه غائبا فتکفل واجاز الطالب وهو حاضر جاز فی اول کفالة البزازیة

وان کان المکفول له غائبا فهی باطلة خلافا لابی یوسف واجمعوا انه لو اخبر الکفالة حال غیبته یجوز نبیل المحل المزبور

ولا تصح ایضا بجهالة المکفول عنه او بجهالة المکفول له الاول ماذاب لک علی الناس او واحد منهم فعلی والثانی ما ذاب للناس او واحد منهم علیک فعلی کذا فی العمادیة منح الدرر

فان قلت ما الفرق بین جهالة المکفول به وجهالة المکفول عنه وجهالة المکفول له قلنا الاول لا یمنع الجواز اصلا والثانی یمنع اذا کان الکفالة مضافة کقوله تکفلت بما بایعت احدا من الناس والثالثة منعه مطلقا فالجواب ان الاولی منصوص علی جوازها لانه تعالی قال ولمن جاء به حمل بعیر والثالثة انما منعه مطلقا لان الکفالة فی حق المطالبة بمنزلة البیع حتی لا یصح من غیر قبول الطالب وفی حق المطلوب بمنزلة الطلاق والعتاق من غیر قبول اصلا واذا کانت بمنزلة البیع فی حق الطالب کانت جهالة الطالب مانعة جوازها کما ان جهالة المشتری مانعة من البیع بخلاف جانب المطلوب فان جهالته لا تمنع کما ان جهالة المعتق لا تمنع جواز العتق من العنایة

زید دیو

قالت فتحرر لنا من هذه کله ان الکفالة عن المیت المفلس لا یصح
عند ابی حنیفة وعند ابی یوسف ومحمد رحمهما الله یصح هذا
اذا لم یکن للمیت مال لا قلیل ولا کثیر اختلافا فاما اذا کان له مال
قلیل من المال فیصح بالاتفاق عند ابی حنیفة رحمه الله
تصح بمقدار ذلک المال لا غیر وعندهما یصح فی جمیع ما کفل
من غیر تقدیر ولا فرق بین ان یکفل عن المیت المفلس ابنه
او واحد من ورثته او اجنبی والخلاف فی الکل م النوع الاول من
نوع الکفالة بالدین عن المیت المفلس

قال بایعه فما بایعته به من شیء فعلی صح — فی الثانی
من کفالة البزازیة

رجل قال لآخر بایع فلانا علی ان ما اصابک من الخسران فعلی
او قال رجل لرجل ان هلک عندک هذه فانا ضامن به
لا یصح هذه الکفالة — م الخلاصة نا فصل فی الکفالة بالمال

زید وبولی ترکه‌سندن ازیدا ولدیغی حالده فوت اولدقده زیدک دعلی عمرودن مزبوره
کفیل اولسه ترکه مقدارندن زیاده‌ده کفالت صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک شوقدر آقچه مدیونی عمرو مفلسا فوت اولوب فرزندلری بکری ترکه دیدکده
بر مبلغ مزبوره کفیل اولسه زید کفالت مزبوره‌یه بنا مبلغ مزبوری بکردن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی تعلیق الکفالة بالشرط

زید عمروه شوقدر کیله‌یی بکره بیع ایله بیع ایدرسک ثمننی بن کفیلم دیوب عمرو دخی
اولقدر کیله‌یی ثمن معلومه بکره بیع وتسلیم ایلسه عمرو ثمن مرقومی زیددن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروه وبکره شو مقوله شوقدر متاعی بیع ایله ثمننی بن ضامنم دیمکله عمرو دخی بکره شوقدر
آقچه‌یه اول مقوله متاعی بیع وتسلیم ایلسه عمرو ثمن مرقومی زیددن طلب ایتدکده زید نادم
اولوب دیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر مقدار متاعنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر عمروه متاع مزبوردن
ضرر ایدرسک بن ضامن اولایم دیوب بعده عمرو متاعی بیع ایتدکده ضرر ایلسه عمرو
بکره ضرر ایدرسک بن ضامن اولایم دیمشیدک دیو بکردن نقصانی المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید قرضدن شوقدر آقچه مدیونی عمرو‌ی بکره واره حبس ایتدروب بکر دخی عمرو‌ی شنجه
ضبط ایلمدیکده بکر قورقمه فرار ایدرسه مبلغ مزبوری بن اوزریمه اولسون ویره‌یم دیوب
بعده عمرو فرار ایلسه زید مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر حقنه بکر کفیل اولدقده عمرو اخر دیاره
کیدر ایسه بن کفیلیم دیوب بو وجهله کفیل اولدقده عمرو مبلغ مزبوری ادا ایتمدن
اخر دیاره کتسه زید مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک عمرو ذمتنده شوقدر آقچه حقی اولمغله بکر عمرونک نفسنه غیبت ایدرسه ماله
کفیل اولسه عمرو غیبت ایتمش دکل ایکن زید کفالت مرقومه‌یه بنا مبلغ مزبوری
بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر بلده اهالیسندن زیدک اهالیدن عمرو ذمتنده شوقدر آقچه حقی اولمغله بکر عمرونک
نفسنه غیبت ایدرسه ماله کفیل اولدقده زید وبکر بلدهٔ اخرایه واروب عمرو بلدهٔ اولیده
قالسه عمرو غیبت ایتمش دکل ایکن زید کفالت مرقومه‌یه بنا مبلغ مزبوری بکردن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه بکر ذمتنده شوقدر آقچه حقنه بشر کفیل اولدی سن دخی کفیل اول دیدکده عمرو
دخی بشر کفیل اولدی ایسه بن دخی کفیل اولایم دیوب لیکن بشر کفیل اولمش دکل ایکن عمرو
بو مرتبه ایله کفیل اولمش اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه شوقدر آقچه قرض ویروب دیدکه بکر زیده فلان خدمتی ضبط ایدرسک بن مبلغ

مزبوره کفیل اولایم دیوب لکن عمرو اول خدمتی ضبط ایلمایسه زید کفیل اولدیغی بو
مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز
زیدک عمرو والی ذمتنده شو قدر اقچه حقی اولمغله عمرونک کتخداسی بکره مبلغ مزبوره کفیل
اولورمیسن دیدکده بکر اگر عمرو منصبدن معزول اولیجق یه وکین بنی کتخدالق خدمتنده
استخدام ایدرسه کفیل اولایم دیوب بعده عمرو معزول اولدیغی بکری کتخدالقدن چقاره
زید کفالت مزبوره یه بنا مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی

فیما یصح به الکفالة الجواب اولماز وما لا یصح

زید عمرونک شو قدر اقچه سنی غصبا اخذ واستهلاک ایتدکده بکر مبلغ مزبوره کفیل اولسه
عمرو مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمرونک برو یشنی خطا قلع ایدوب زیدک اوزرینه دیتسن ایله حکم اولندقده
بکر دیت مرقومه یه کفیل اولسه عمرو دیتی بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور
زید عمروی موجبی دیت اولان قتل ایله قتل ایدوب زیدک اوزرینه دیت ایله حکم
اولندقده دیت مرقومه یه درت نفر کمسنه لر کفیل اولسه لر عمرونک ورثه سی دیت
مرقومه یی اول کمسنه لردن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

الکفالة بالدیة تصح روایة القدوری یصح اشار فی الاصل
ان کان للسهم حظا فی الدیوان لا یصح والا فتصح من القنیة

زید هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ایتدکده عمرو مهر مزبوره کفیل اولسه هند مهر
مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید هندی شو قدر اقچه مهر تسمیه سیله تزوج ایتدکده عمرو مهر مزبوره کفیل اولدقدن بعده زید
قبل الدخول والخلوه هندی تطلیق ایلسه هند مهر مسماسنک نصفنی کفالته بناء
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه شو قدر اقچه قرض ویردکده عمرو
ملکی منزلنی مبلغ مزبور مقابله سنده استغلال طریقیله بیع وتسلیم ایتدکده
زید دخی قبض ایدوب بعده زید منزل مرقومی عمروه بر سنه تمامنه دکین شو قدر
اقچه یه ایجاره وتسلیم ایتدکده بکر اجر مسمایه کفیل اولوب عمرو منزلی سنه
تمامنه دکین ضبط ایلسه زید اجر مسمایی بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور
زید عمروی قولی اولمق اوزره شو قدر اقچه یه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایتدکده بشر
درکه کفیل اولوب بعده عمرو بکردن حر الاصلم دیو دعوی وبکر انکار ایدوب
عمرو دعواسنه اقامت بینه ایتمکله موجب بینه حکم اولنسه بکر ثمن مرقومی بشره تضمینه
قادر اولورمی الجواب اولور

واجمعوا ان المبیع لو ظهر حرا کان له ان یخاصم ایهما شاء انتهی
من کفالة البحر الرایق قبیل کفالة الرجلین

زید ید نده اولان جاریه یی ملکی اولمق اوزره عمروه ثمن مرقومه بیع وتسلیم وقبض
ثمن ایتدکدنصکره بکر درکه کفیل اولسه بعده بشر جاریه یه مستحق چیقوب
بعد الاثبات والحکم جاریه یی عمرودن المغله عمرو زید ایله مخاصمه ایدوب

زیدک

زیدک اوزرینه استحقاقله حکم اولنان عمرو ثمن مرقومی کفالته بناء بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو مضاربه طریقیله شوقدر اقجه ویردکده بکر بن بو اقچه یه کفیلم دیوب
کفیل اول کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

بر زاویه نك متولیسی زید نقود موقوفه دن شوقدر اقچه لی قبض ایدوب الیکن
وقفك ناظری عمرو مبلغ مزبوره کفیلم دیوب بو وجهله کفیل اولسه کفالت
مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو بر مقدار اشیاسنی ایداع و تسلیم ایتدکده بکر اشیاء مزبوره عمروك یدنده
ضایع اولورسه بن ضامنم دیوب بعده اشیاء مزبوره عمروك یدنده بلا تعد ولا
تقصیر ضایعه اولسه زید بکره مجرد اشیاء مزبوره ضایعه اولورسه ضامنم وکفیلم دیمکله
اشیاء مزبوره یی ضمانه ضمان لازم اولور دیو بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ده شو مکتوبی فلان دیاره کوتور بکره ویر بکردن مکتوب کتورسك شوقدر
اقچه ویریم دیوب عمرو دخی راضی اولوب مبلغ مزبوری زیدون بشتین الدقده
بشر اول مجلسده بن اقچه یه کفیلم دیوب بعده عمرو غائب اولوب حیات و مماتی معلوم
اولماسه زید بشره سن وجه مجرد اوزره کفیل اولمقله مبلغ مزبوری ضامن اول دیمکله
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروك بر متاعنی شرایه بکری توکیل ایدوب بکر دخی متاع مرقومی عقد نفسنه اضافتله
ثمن معلومه عمرودن اشترا و قبض ایتدکده عمرو ثمن مرقومی زیدون طلب ایتدکده بشر ثمن
مزبوره زیده کفیل اولسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو کفالت مزبوره یه بناء ثمن مزبوری بشردن تغیبا الشر ثمن مرقومی
عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید ارباب مناصبدن اولوب حالا معزول اولان عمروده شوقدر مطلوبی بر مبیع بیع ایدر
اولدقده عمرو بو زمان منصب اولورسه ثمنی اوا ایتمك اوزره ثمن معلومه بیع و تسلیم
ایدوب بکر ثمن مرقومه کفیل اولسه زید کفالت مزبوره یه بناء ثمن مزبوری بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمرو شوقدر اقچه یه کتابت ایتدکده بکر بدل کتابته دائر کفیل اولسه کفالت
مزبور مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید مسلمك شوقدر امتعه سنی حربی کفره دریاده قهرا اخذ و دار حربه ادخال ایتدکلرنده
عمرو دخی حربیلرك الدقلری امتعه یه ضامنم دیو زید عمروه مجرد بو لفظ دیمکله امتعه
مزبوره یی ضامن اول بو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید دار حربده عمرو حربینك یدنده اسیر اولان هند و زینب و خدیجه نك بشرط الرجوع
امرایله مالندن عمروه شوقدر اقچه ویروب مزبوره لری اسیرلکدن تخلیص ایدوب

ولا یؤخذ ضامن الدرك ان استحق المبیع ام بعتق بثمنه علی بایعه
ز ملتقی الابحر قبیل کفالة الرجلین

الاعیان الغیر الواجبة التسلیم کالودیعة ومال المضاربة والشرکة
لا یصح الکفالة اصلا من کفالة فتح القدیر

المشتری الوکیل بالشراء فطالب البایع الموکل بالثمن فکفل
رجلا لا یصح من کفالة القنیة نا باب ما یصح من الضمان

الکفالة ببدل الکتابة ولا مال للمولی علی المکاتب سوی بدلها
لا یصح من النانی ز کفالة البزازیة

دار اسلامه چیقاروقده بکر مبلغ مزبوره کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

اهل عرف طائفه سندن زید عمرویی بر جرم ایله اتهام ایدوب عمرویی شوقدر اقچه جریمه
کسدکده بکر مبلغ مزبوره کفیل اولوب بعده عمرو ویرمدین فرار ایلسه زید
کفالت مزبوره یه بنا مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید زعامتی قریه لرینی شوقدر اقچه یه التزام ایله عمروه ویردکده بکر بدل التزامه کفیل
اولوب بعده زید کفالت مزبوره یه بنا اولقدر اقچه یی جبرا بکردن الدقده بکر
مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فی الکفالة بالنفس

زید عمرویی قتل ایتدکده بکر زیدک نفسنه کفیل اولوب بعده زید فرار ایدوب
مکانی معلوم اولماسه عمروک ورثه سی بکره زیدی بول دیو جبره قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرویی قتل ایتدکده بکر زیدک نفسنه کفیل اولوب بعده زید فرار ایدوب
مکانی معلوم اولیجق عمروک ورثه سی زیدی احضار ایله دیو جبره قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروک مدیونی بکرک نفسنه کفیل اولوب عمرو زیده مجرد نفسنه کفیل
اولمغله بکرک ذمتنده اولان حقمی مالکدن ادا ایله دیو جبره قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمروک مدیونی بکرک نفسنه کفیل اولدقده زید بکری قاضی حضورنده
عمروه تسلیم ایلسه زید کفالتدن خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمروک مدیونی بکرک نفسنه کفیل اولور اولدقده بکری مجلس شرعده عمروه
تسلیم ایتمک اوزره بکرک امریله کفیل اولوب بعده عمرو بکری مجلس شرعه احضار ایله دیو
زیدی مطالبه ایتمکله زید بکره مجلس شرعه گیدهلم دیدکده بکر امتناع ایلسه زید بکره
مجلس شرعه گیت دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک هند ایله دعواسی اولوب هندک زوجی عمرو هندی مجلس شرعه حضوردن منع
ایتمز ایکن زید عمروه مجرد زوجه اولمغله هندی مجلس شرعه احضار ایله دیو جبره قادر
اولورمی الجواب اولماز

فیمن یصح منه الکفالة ومن لا یصح

زیدک عمرو ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقنه عمروک صغیر اوغلی بکر کفیل اولسه
کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

اگر اذن معتبر ایله اولان کفالت صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقنه هند مجنونه حیوانی

فان غاب المکفول به وعلم مکانه امهله الحاکم مدة ذهابه وایابه
فان مضت ولم یحضره حبسه وان غاب ولم یعلم مکانه
لا یطالب به وتبطل بموت الکفیل والمکفول به لو عبدا
دون موت المکفول له بل یطالب وارثه او وصیه الکفیل
من ملتقی الابحر

ولا جبر علی اعطاء کفیل بالنفس فی حدود وقصاص وان سمحت
نفسه به صح وقالا یجبر فی القصاص وحد القذف
ملتقی الابحر

وکفالة الصبی قال لا یجوز وان اذن ابوه
من العمادیة

ولا یجوز کفالة الصبی وان اذن المولی
من المحیط البرهانی

حالده کفیل اولسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

بو بابده مشنده اولوب معتوه اولان زید عمرونك بکر ذمتنده اولان شوقدر آقچه سنه کفیل اولسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زیدك عمرو ذمتنده اولان شوقدر آقچه حقنه بکرك قولی بشر کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری بشردن قبل العتق المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

وليس للمأذون الكفالة بالنفس والمال بلا اذن المولى وباذن المولى يجوز الا ان يكون عليه دين والمكاتب لا يجوز كفالته وان اذن له مولاه وان تكفل لا يؤاخذ به في الحال ويؤاخذ بعد العتق ان كان بالغا وقت الكفالة من مأذون الخزانة كذا في الخلاصة

زیدك عمرو ذمتنده اولان شوقدر آقچه حقنه عمرونك عبد مأذونی بکر عمرونك اذنسز کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری بکردن قبل العتق المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك عبد مأذونی عمرو بکردن شوقدر آقچه استقراض وقبض ایتدکده زید مبلغ مزبوره کفیل اولسه بکر مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه شوقدر آقچه قرض ویردکده وقفك ناظری بکر مبلغ مزبوره کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

م كفل عن ميت مفلس ثم ظهر له مال صحت الكفالة بقدره في باب ما يصح من القنية قلت فتحرر لنا من هذا كله من ان الكفالة عن الميت المفلس لا تصح عند ابي حنيفة وعند ابي يوسف ومحمد رح تصح هذا اذا لم يكن مال قليلا ولا كثيرا اصلا فاذا كان له قليل من المال تصح بالاتفاق لكن عند ابي حنيفة تصح بمقدار ذلك المال لا غير وعندهما تصح في جميع ما كفل من غير تقدير توضيحه ترك الميت مثلا مائة درهم وما بين مائتي درهم ودينه الف درهم وكفل عنه رجل بالالف فعند ابي حنيفة في مقدار ما خلفه وهو مائتان ولا يلزمه ازيد من ذلك وعندهما تصح ويلزمه الالف تماما ولا فرق بين ان يكفل عن الميت المفلس ابنه او واحد من ورثته او اجنبي والخلاف في الكل واحد انفع الوسائل في الكفالة

هند عمرودن ذمتکده قرضدن شوقدر آقچه حقم واردر دیو بکر قاضی حضورنده دعوی وعمرو انکار ایدوب بکر عمرونك اوزرینه حکم ایتدکده بکر مبلغ مزبوره کفیل اولوب بعده هند مبلغ مزبوری المدین بکر معزول اولسه هند مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك ذمتنده قرضدن اولان شوقدر آقچه حقنی المدین عمرو فوت اولوب ترکه وافیه سنی ترك ایتدکده عمرونك اولاد صغارینك وصیی بکر مبلغ مزبوره کفیل اولوب بعده اداوین ابتمدین بکرك یرینه بشر وصی اولوب ترکه عمرو ... قبض ایله زید مبلغ مزبوری کفالتنه بناء بکردن طلب ایتدکده بکر حجر وبن وکفالتدن ... اولمغله کفالت باطله اولوردیو دیرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بعض اشیاسنی بیعه عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی اشیای ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدن صکره عمرو بکر ذمتنده اولان ثمنه زید ایچون کفیل اولسه کفالت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

الوكيل بالبيع اذا ضمن الثمن للموكل عن المشتري لا يصح لانه يلزمه المطالبة عن نفسه وانه باطل من القنية

زید مستأمن عمرو مسلمك بکر ذمتنده قرضدن اولان شوقدر آقچه حقنه دار الاسلامده کفیل اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فی ما یجوز بالکفالة وما یناسبها

زید عمرو ده بکرك ساکه قرضدن شوقدر غروش ویبی وارزور دیو مبلغ مزبوره کفیل اولدقده مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید مبلغ مزبورك شو مقداری ربادر دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

رجل كفل عن رجل بامره ثم ادعى الكفيل ان الالف التي كفل بها قمار او ثمن خمر وما اشبه ذلك مما لا يكون واجبا لا يقبل قوله وان اقام البينة على اقرار المكفول له بذلك والمكفول له يجحد لا يقبل بينته ولو اراد ان يحلف الطالب لا يلتفت اليه الى من كفالة التاتارخانية في اداء الكفالة بالمال

زید ملکی فرسنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده بکر ثمن مزبوره کفیل اولوب بعده زید ثمن مزبوری عمرودن المدین عمرو فوت اولمغله زید ثمن مزبوری کفالتنه بناء بکردن طلب ایتدکده بکر بیع مزبور شرط مفسد ایله منعقد اولمشدر دیو دعوی مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زيدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه‌سنه بكر كفيل اولوب مبلغ مزبوردن شو قدرينى ادا ايتدكده بكر زيده عمرودن ساكه او لقدرينى اولديغنى اثبات ايله وال ويرديكم مقدارى استرداد ايدرم ديمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرودن شو قدر غروشى قرض الديغنى زيدك خط ويارده اولان شركلى بكره مكتوب يازوب مكتوبده عمرودن شو قدر غروش قرض الدم عمروه ادا ايده‌سن ديو يازوب مكتوبى عمروه ويروب عمرو دخى مكتوبى بكره كوتوروب بكر اول وقتده مبلغ مزبوره بن ضامنم ديوب مبلغ مزبورك بر مقدارينى عمروه ادا ايله حالا عمرو ما عداسنى بكردن طلب ايتدكده بكر زيدك ذمتنده اول قدر غروش حقك اولديغنى اثبات ايتمدكجه ويرمم ديمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمروه بكرك ذمتنده اولان آقچه‌يه كفيل اولورميسك ديدكده عمرو دخى كفيل اولدم ديوب لكن آقچه‌نك مقدارى بيان اولنميوب بعده زيد بكر ذمتنده اولان آقچه‌م شو قدر ديديكده عمرو شو قدر نا مقدر ديوب زيد زياده‌لكى اثبات ايده‌مسه زيد قول مجرديله عمرودن اقرار ايتديكى مقداردن زياده‌يى الماغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد اوقيوب يازمق بلمين عمرودن سن بانكه معنونى و مرسوم مكتوب يازوب مكتوبده بكره يوز غروش ويرلبعده ساكه ويره‌يم ديو يازدروب بعده مكتوبى مهرليوب بكر ايصال ايتمكله بكر دخى بكره يوز غروش ويردم ديو دعوى تقريرنه مطابق مكتوب ابراز ايتدكده عمرو سن بكره يوز غروش ويردك لكن بن عمرده كاتبه اللى غروش اولمق اوزره تحرير ايله ديو امر ايتمشدم كاتب مكتوبده امرسز يوز غروش تحرير ايتديكى بعده بانكه اللى غروش اولمق اوزره اوقيوب بن دخى اللى غروش تحرير اولنمق ظنيله مكتوبى مهرلمشدم ديوب يوز غروش تحريرنه امر ايتديكنى انكار ايدوب وجه محرر اوزره امرى ثابت اولمسه زيد مجرد يدنده مكتوب وار ديو يوز غروشك تماما عمرودن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد ملك منزلنى عمروه بر سنه تمامنه دكين شو قدر آقچه‌يه ايجار و تسليم ايتدكده بكر اول قدر آقچه‌يه كفيل اولوب عمرو منزلى بر سنه تمامنه دك ضبط ايتدكده زيد اجرت سنه‌لى المدن منزلى ايكى سنه تمامنه دك عمروه اجرت معلومه ايله ايجار ايدوب لكن بكر اجرت مرقومه‌يه كفيل اولميوب عمرو منزلى ايكى سنه تمامنه دك ضبط ايلسه بكر بر سنه‌لك اجرتسنى زيده ويردكده زيد بكردن مجرد بر سنه‌لك اجرتنه كفيل اولمغله ايكى سنه‌نك دخى اجرتنى وير ديمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه‌سنه بكر كفيل اولدقده عمرو مبلغ مزبورى زيده ادا ايدوب بعده زيدك شو قدر اشياسنى ثمن معلومه ايله زيددن اشترا ايتدكده بكر ثمن مرقومه كفيل اولمسه زيد بكره مجرد عمرو ذمتنده قرضدن اولان آقچه‌يه كفيل اولمغله

رجل جاء بكتاب السفتجة الى رجل من شريكه وخليطه فدفع الكتاب الى الذى جاء اليه فقرأه المدفوع اليه ثم قال كتبتها لك عندى فذكر محمد فى النوادر ان ذلك لا يكون ضمانا من المدفوع اليه وكذا قال الدافع تعال اعطيها لك عندى او قال كتبتها لك عندى فهو بالخيار ان شاء دفع اليه المال وان شاء لم يدفع وان قال المدفوع اليه كتبتها لك على او قال اثبتها لك على فهو ضامن يأخذه صاحب السفتجة وذكر الطحاوى فى الشروط اذا قبل المدفوع اليه كتاب السفتجة ودفع ما فيه لزمه المال ونحن نقول او فتح كتاب السفتجة ثم ابى ان يدفع له ذلك والاعتماد على الاول انه لا يلزمه المال ما لم يضمن او يقول كتبتها على او اثبتها لك على

من كفالة الخانية فى السفتجة

ثمن مرقومه

ثمن مرقومه وجهی کفیل اولمش اولورسک دیو بکر ثمن مزبوری بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

فیما یصح البراءة وفیما لا

زید عمرونک مدیونی بکرک نفسنه کفیل اولدقده بکر فوت اولسه زید کفالتدن
خلاص اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرونک ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقنه بکر صحتنده کفیل اولدقدن نصکره
الا وافوت اولسه زید مبلغ مزبوری بکرک ترکه‌سی واقیه‌سی قبض ایدن ورثه‌سندن عمرونک
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک ذمتنده لازم اولان جزیه‌سنه کفیل اولدقده قبل الاداء اسلام کلسه
جزیه دار اولان بکر کفالت مزبوره‌یه بناء جزیه مرقومه‌یی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید شوقدر اشیاسنی عمروه شوقدر اقچه‌یه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره بکر ثمن مزبوره
کفیل اولوب بعده زید عمرو ایله بیعی فسخ ایدوب زید اشیاء مرقومه‌یی عمرودن الدقده زید
کفالت مرقومه‌یه بناء بکردن ثمن مذکوری المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بعض اشیاسنی عمروه شوقدر اقچه‌یه بیع وتسلیم ایتدکده عمرونک کفیلی هند ثمن
مزبوره کفیل اولوب زید مبلغ مزبوری کفالتنه بناء هنددن الدقده بیعک فسادی
شرعا ثابت اولمغله عمرو بیعی فسخ واشیاء مزبوره‌یی زیده تسلیم ایلسه هند مبلغ
مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرونک ذمتنده اولان شوقدر ریالک غروشی حقنه بکر کفیل اولدقده عمرو
مبلغ مزبورک بر مقدارینی زیده اداء ایدوب ماعداسی مقابله‌سنده زیده شوقدر
قنطار دوشاسنی بیع وتسلیم ایتدکده زید وعمرو بیعی اقاله ایدوب عمرودن الدقده
زید کفالت مرقومه‌یه بناء بکردن نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرونک ذمتنده اولان شوقدر اقچه‌سنه بکر کفیل اولدقده زید مبلغ مزبورک شوقدر
مقداری اوزرینه عمرو ایله صلح اولوب لکن قبض بدل تمام اولمدن بکر بدل صلحی کفالتنه بناء
زیده اداء ایلسه زید صلحه نادم اولوب مبلغ مزبورک ماعداسنی کفالت مرقومه‌یه
بناء بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرونک ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقنه بکر کفیل اولدقده عمرو زیدی بشرک اوزرینه
حواله ایدوب زید وبشردن هر بری حواله‌یی قبول ایلسه ارتوق متحقق وکل ایکن زید
مبلغ مزبوری کفالتنه بناء بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرونک ذمتنده قرضدن شوقدر اقچه حقنه بکر کفیل اولدقده
زید الزام ربح ایچون برقاچ سنه‌ده عمرودن ربح نامنه اصل مال مقداری
اقچه الوب بعده عمرو ربح مرقومی اصله طوتوب دیندن خلاص اولسه
زید کفالت مرقومه‌یه بناء بکردن نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

برئ الكفيل بالنفس بموته لا بموت الطالب لفوات تسليم النفس المطلوبة لامتناع التسليم
من كفالة الدرر كذا في الخانية وملتقى الابحر

ولو كفل بالثمن فاستحق المبيع برئ الكفيل وكذا لو رد بعيب
بقضاء او بغير قضاء او بخيار رؤية او بشرط من كفالة
البحر الرائق

ولو كفل بالثمن ثم ظهر فساد المبيع يرجع الكفيل على البائع وان شاء
على المشتري ثم هو على البائع ولو كان المشتري ادى الثمن
الى الكفيل يرجع المشتري على البائع من الفصل الثاني من
كفالة التتارخانية

وفي جامع الفصولين لو ادى المديون دفعا ويرئ كفيله ولو تقايلا
لا تعود الكفالة انتهى وهو يدل على ان الدين اذا عاد الى الاصيل
بما هو فسخ لا يعود على الكفيل ايضا في بيانه من التتارخانية
من كفالة البحر الرائق

ويبرئ المحيل بالقبول من الدين وفي قوله برئ المحيل اشارة
الى ابانه كفيله فاذا كان الاصل الطالب برا كذا في المحيط
من حوالة البحر الرائق ملخصا

وفي الكافي اذا صالح الكفيل او الاصيل رب المال عن الف على
خمسمائة يبرأ الكفيل والاصيل عن خمسمائة واذا ادى الكفيل
خمسمائة يرجع على الاصيل بخمسمائة واما لفظا ان امر بخلاف
ما اذا صالح عن جنس آخر حيث يرجع بكل الالف ولو صالح الكفيل
عما استوجب بالكفالة لا يبرأ الاصيل من العاشر من كفالة
التتارخانية

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه بکر کفیل اولدقده زید مبلغ مزبورک
شو مقداری اوزرینه صلح ویقبض بدل ایلسه زید صلحه نادم اولوب مبلغ مزبورک
ماعداسنی کفالت مزبوره یه بناءً بکردن آلمغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضدن اولان طقوزیوز غروش حقنه کفیل اولمشیدک دیو
دعوی ایتدکده عمرو زید ایله عن انکار موجب کفالتدن اوچیوز اللی غروشی
اوزرینه صلح ودفع بدل ایلسه زید طقوزیوز غروشدن بدل مزبوردن ماعداسنی
بکردن طلب ایتدکده بکر بحر وعمرو ایله نه جه اقرار وصلح اولمغله بن ماعداسندن بری
اولمش اولورم دیو ماعداسنی ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک هندک ذمتنده اولان الیبوز غروش حقندن اوچیوز غروشنه عمرو کفیل اولدقده
هند زیده در بیوز التمش بش غروش ویروب بعده زید عمرودن بقیه‌سنی طلب ایدکده هند ویردیکی
اولقدر غروشی جمیع دین ایچون ویرمشیدم دیو دعوی ایتدکده هند اوچیوز غروشی
عمرونک کفیل اولدیغی اوچیوز غروش ایچون ویرمشیدم دیو زید مدعاسنی
اثبات ایده ماسه قول هندک ویله کفالت مزبوره یه بناءً عمرودن آلمغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک بش نفر کمسنه‌لر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه عمرو کفیل اولدقده
عمرو فوت اولوب اولاد صغارینی ترک ایتدکده زید مبلغ مزبوری اول کمسنه‌لردن
بعده صغارک وصیلری بکر بلا محله مبلغ مزبوری عمرونک ترکه‌سندن زیده ادا
ایتدکده زیدک اول کمسنه‌لردن الدیغی وجه شرعی اوزره ثابت اولسه بکر مبلغ مزبوری زیدن
استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقنه بکر کفیل اولدقده زید مبلغ مزبوردن عمرونک
ذمتنی ابرا ایلسه زید کفالت مزبوره یه بناءً بکردن آلمغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده جهت قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه بکر کفیل اولدقده زید بکری کفالتدن
ابرا ایلسه زید نادم اولوب کفالت مزبوره یه بناءً مبلغ مزبوری بکردن آلمغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقنه بکر کفیل اولدقده زید بکری کفالتدن
اخراج ایلسه زید معتد ما کفیل اولمشیدک دیو مبلغ مزبوری بکردن آلمغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه‌دن عمروه شو قدر قرض ویروب بکر مبلغ
مزبوره کفیل اولوب بعده زید مبلغ مزبوری المدین زیدک یرینه بشر متولی اولوب
بشر بکری کفالتدن اخراج ایدوب بعده بشرک یرینه خالد متولی اولسه خالد
مبلغ مزبوری کفالت مزبوره یه بناءً بکردن طلب ایتدکده بکر بشر بنی کفالتدن
اخراج ایتمکله کفالتدن چقدم دیو ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

وان ابراء الکفیل او اخر عنه لا یبرأ الاصیل ولا یتأخر عنه رجل علیه مال
وکفل به رجل بامر الآمر ان صاحب المال اخر المال الذی علیه الاصیل فذلک
یکون تاخیرا عن الکفیل وان اخر الکفیل دون الاصیل کان له ان
یاخذ الذی علیه الاصیل بالمال حالا من شرح جامع الصغیر

وکذا لو کان ببعض الدین کفیل فادی الاصیل نصفه صدق انه
ادی مما کفل به او مما لا کفیل به من کفالة التاتارخانیة
فی المتفرقات فیه تمامه

الکفیل بامر الاصیل ادی المال الی الدائن بعدما ادی الاصیل ولم یعلم
لا یرجع علی الاصیل لانه شیء حکمی فلا یفترق فیه العلم والجهل
کعزل الوکیل ضمنا من کفالة القنیة

الکفیل بالدین بامر المطلوب اذا ادی ثم ادی المدیون ولم یعلم
بأداء الکفیل فلهما یسترد ما اداه الاصیل لانه قضی دینا
مظنونا لان الدین قد سقط ولو کان کفیلا بالعزام وکان
مبترعا بالقضاء فکذلک لان العین لا تتفاوت من کفالة
القاعدیة

واذا ابرأ الطالب الاصیل او اخر عنه بری الکفیل وتأخر عنه
ملتقى الابحر

ولو ابرأ الطالب الکفیل فقط بری وان لم یقبل ولا دین
علیه لیحتاج الی القبول بل علیه المطالبة وهی تسقط بالابراء
من الدرر

زید مسلم

زید مسلم دار الحربده اسیر اولوب عمرو حربینک الینده ایکن عمرو زیدی
شو قدر غروش بهایه کسدکده بکر تاجر مبلغ مزبوره کفیل اولوب بعده زید دار
الاسلامه کلوب اول قدر غروشی عمروه ایصال ایله دیو بکره ویردکده بکر مبلغ
مزبوری عمروه کوندرمیوب یدنده ایکن عمرو ذمی اولوب دار الاسلامه خروج اولسه
زید مبلغ مزبوری بکردن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید عمرودن مدیونی بکرک نفسنه کفیل اولدقده بوکوندن اون کون تمامنه دک
موقتا کفیل اولسه اون کون مرور ایدیجک بکر کفالتدن خلاص اولورمی
الجواب اولور

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه بکر بوکوندن یوز کون تمامنه دک
موقتا کفیل اولسه یوز کون مرور ایدیجک بکر کفالتدن خلاص اولورمی
الجواب اولور

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه سنه بکر بوکوندن شو قدر کون تمامنه دک
موقتا کفیل اولدقده زید مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر بر قاچ کون
تاخیر ایله دیو زیدی اغفال ایدوب اول قدر کون مرور ایتمکله بکر کفالتدن خلاص
اولسه زید بکره تجدید بنی اغفال ایلدک دیو مبلغ مزبوری بکردن الماغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه بکر بوکوندن شو قدر کون
تمامنه دک موقتا کفیل اولدقده بکر آخر دیاره کیدوب اول قدر کون مرور ایتمکله
بکر کفالتدن خلاص اولسه حالا بکر کلدکده زید وجه محرر اوزره آخر دیاره کیتدک دیو
مبلغ مزبوری بکردن الماغه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه بکر کفیل اولدقده مبلغ مزبور
شو قدر کونه مؤجل اولمق اوزره کفیل اولسه زید اجل حلول ایتمدن مبلغ مزبوری بکردن
الماغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر آقچه حقنی آلتی آی تمامنه دک تاجیل ایتدکده
بکر بن اول آقچه یه کفیلم دیو مبلغ مزبوره کفیل مطلق ایله کفیل اولوب بعده آلتی آی مرور ایتمدن
زید مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر آلتی آی مرور ایتمکله کفالتدن خلاص اولمش
اولورم دیو دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر غروش قیمتلو قهوه‌سنی اجل معلوم ایله ثمن معلومه عمروه بیع و تسلیم
ایتدکده بکر صحتنده ثمن مزبوره کفالت مطلقه ایله کفیل اولوب بعده اجل
حلولندن ثمن مزبور زیده ادا اولنمدن عمرو بکر فوت اولسه زید ثمن مزبوری
بکرک ترکه‌سنی ورثه‌سی قبض ایتدن ورثه‌سندن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

و لو قال کفلت بنفس فلان او بمال فلان من هذه الساعة الی شهر ینتهی الکفالة بمضی الشهر بلا خلاف من العمادیة

الکفالة بالقرض الی اجل جائز و هو حال علی الاصیل من کفالة المحیط کذا فی التاتارخانیة و العتابیة و تنقیح الوسائل

و الکفالة بالمؤجل مؤجل یجب من غیر شرط الاجل من کفالة العتابیة فی اول الباب الثانی

قال الکفیل بالمال فلان ابی ان یطالب الدین من ورثته قال رحمه الله و یرجع علیه اذا کان الکفالة بالمال المؤجل فمات الکفیل قبل الاجل و الاصیل من المحیط

و ان کفل بامره لا یرجع علیه بما ادی قبله و ان اجاز المکفول عنه من ملتقی الابحر

و الکفالة من الکفیل صحیحة کما یصح الکفالة من الاصیل من الذخیرة

و فی الذخیرة لو مات الذی علیه الاجل قبل حلول الاجل المال الذی علیه حتی یؤخذ المال من ترکته حالا و لکن لا یسقط الاجل فی حق الکفیل من الخامس من کفالة التاتارخانیة

زید عمروک بکر ذمتنده جاریه ثمنندن اولان شو قدر اقچه حقنه کفیل اولدقدنصکره عمرو مبلغ مزبوری شو قدر کون تأجیل ایدوب زیدک زیددن تأجیل طلبی عمرو قبل حلول الاجل مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر عمروه مبلغ مزبوری زیددن تأجیل ایتمکله بندن دخی تأجیل ایتمش اولورسک دیو دیو بر ممکنه قادر اولور می **الجواب** اولماز

فی کفالة الرجلین

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه سنه بکر و بشر معاً کفیل اولسه لر زید مبلغ مزبوری بکر و بشرک قنغیسندن دیلرسه المغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید عمروک ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه سنه بکر کفیل اولدقده بکرک ذمتنده لازم کلان مبلغه بشر کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری بکر و بشرک قنغیسندن دیلرسه المغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنه بکر و بشر و خالد کفیل اولوب لکن هر بری اخرک ذمتنده لازم کلان مبلغه کفیل اولماسه لر حالا بکر مبلغ مزبوردن حصه سنی زیده ادا ایتدکده بشر و خالدک حصه لرینی دخی بکردن المغه قادر اولور می **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه بکر و بشر معاً کفیل اولدقلرنده هر بری اخرک امریله اخرک ذمتنده لازم کلان مبلغه دخی کفیل اولمغله زید مبلغ مزبورک جملهسنی بکردن السه بکر مبلغ مزبوردن بشرک حصه سنی زیددن المغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زیدک برقاچ کسنه لر ذمتلرنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه بکر و عمرو معاً کفیل اولدقلرنده هر بری اخرک ذمتلرینه لازم کلان مبلغه دخی کفیل اولسه زید مبلغ مزبوری بکر و عمروک قنغیسندن دیلرسه المغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید و عمرو بکردن شو قدر اقچه قرض الدقلرنده هر بری اخرک امریله اخرک ذمتنده لازم کلان مبلغه کفیل اولدقلرنده زید فوت اولوب بکر مبلغ مزبورک جملهسنی الستغراق مبلغ مرقومدن زیدک حصه سنی زیدک ترکه سندن المغه قادر اولور می **الجواب** اولور

فی الرجوع عن المکفول عنه

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه بکر عمروک اذنسز کفیل اولدقدنصکره زید مبلغ مزبوری کفالت مرقومه یه بناءً بکردن السه بکر مبلغ مزبوری عمرودن مراجعه قادر اولور می **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه سنه بکر عمروک امریله کفیل اولدقده بعده بکر مبلغ مزبوری زیده ادا ایدوب بعده عمرو بلدین اولقدر اقچه یی زیده ویرمک بکر مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو زیددن الدیغوب دیو بر ممکنه قادر اولور می **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حق دارد ر حبو طلب ایتدکده عمرودن مزبوره اقرار ایدوب بعده اداءدن ابتدین بکر عمروک امریله مبلغ مزبوره کفیل اولدقده زید

وان ابرأ الکفیل او اخر عنه لا یبرأ الاصیل ولا یتأخر عنه من ملتقی الابحر

وفی الت ی ح ثلثة کفلوا بالف معاً لطالب کل واحد ثلث الالف وان کفلوا علی التعاقب طالب کل واحد بالف کذا ذکره الزیلعی والنهایة کذا فی النهایة فی شرح قوله ومن اخذ من رجل کفیلا ثم وهب

ولو کفل بمال عن رجل وکفل کل منهما بالاخر عن صاحبه فما ادی رجع بنصفه علی شریکه او علی الاصیل لو بامره من ملتقی الابحر

کفل رجل عن الطالب والمطلوب بغیر امره ثم رضی المطلوب ثم قبل الطالب یرجع بما ادی وان قبل الطالب الکفالة اولاً ثم رضی بها المطلوب لا یرجع لان تمامها بقبول الطالب ووقت قبوله کان الامر موجوداً فیرجع وفی الثانیة لم یکن موجوداً فلا یتغیر عن غیر الموجبة للرجوع الی الموجبة بزازیه فی الکفالة فیبر فصوالث ع فی المعلقة

فان کفل بلا امره لا یرجع علیه بما ادی عنه وان اجازها المکفول عنه من ملتقی الابحر

الکفیل بالدین بامر المطلوب اذا ادی ثم ادی المدیون ولم یعلم باداء الکفیل بها یسترد اداء الاصیل لانه قد فضح ونیا لیسکنونا لان الدین قد سقط من کفالة القاعدیة

بع

مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو بنم زیده دینم اولمیوب لکن رشوت جانبلی اولقدر اقچه ویرمکه وعده ایتمکله کاذبا اقرار ایتمشیدم دیسی اثبات ایله والا ویرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر غروشی حقنه بکر عمروک امریله کفیل اولدقده عمرو دخی بکر برسنه یه دک اداء دین ایتمزایسه برسنه دن اولقدر غروش استرباح ایدوب اداء دین ایلدوکده اولکسنه نک برسنالغنه الزام ربح ایله یتم اوزریمه اولسون دیو اقرار ایدوب بعده عمرو برسنه یه دک اداء دین ایتمدوکده ماکحله بکر لبشردن اولقدر غروشی استقراض شوقدر غروشی ربح الزام ایدوب اداء دین ایتدکدن صکره ربح مزبوری لبشره ادا الیه عمرو مبلغ مکفول بهی بکره ادا ایتدکده بکر امریکله الزام ربح ایتمشیدم ویورربح مرقومی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقنه بکر عمروک امریله کفیل اولدقدنصکره الاداء عمرو فوت اولسه بکر مبلغ مزبوری اداایتمدن مجرد امریله کفیل اولمشیدم دیو عمروک ترکه سندن نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هندک زید ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقنه ورثه لغکسنه لر کفیل اولدقلرنده زید مبلغ مرقومی هندک امرینه هنده ویرک دیو اولکسنه لره ویروب لکن مزبورلر وبرماد هنده مبلغ مرقومی زیددن طلب ایتدکلرنده زید اولکسنه لردن آل ویروب ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

کتاب الحواله

حواله ده محیلک حضوری شرط میدر **الجواب** دکلدر

زید عمروده بکرک ذمتنده شوقدر اقچه حقم واردر سن باکا اولقدر اقچه یی ویر ذمتنده اولان اقچم سنک اولسون دیوب عمرو دخی رضا اولوب عمرو بکره اعلام ایتدکده بکر راضی زید اولماسه مجرد رضاء اولمشیدک حجو مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه بکرک ذمتنده شوقدر اقچه حقم واردر دیوب سن باکا اولقدر اقچه ویر بکرک ذمتنده اولان اقچم سنک اولسون بکر سنکه ویرمزایسه مبلغ مزبوری بنده آل دیوب عمرو دخی اول قول ایله زیده اولقدر اقچه ویردکدن بعده بکره اعلام ایتدکده بکر راضی اولمیوب عمروده ویرماسه عمرو زیده ویردیکی اقچه یی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید دائنی عمروی شوقدر اقچه دینی ایله عمروک ذمتنده مدیونی بکرک اوزرینه حواله ایدوب بکر دخی حواله یی قبول ایتسه عمرو انف اولدقده راضی اولمیوب مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید دائنی عمروی شوقدر اقچه دینی ایله خواجه زاده ولان بکرک اوزرینه حواله عمرو دخی قبول ایدوب بکره اعلام ایتدکده بکر دخی قبول ومبلغ مزبورک برمقدارینی عمروه ویرسه بکر حواله یی قبولندن نادم اولوب ماعداسنی ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

کفل بامره یرجع علیه بما ادی ضمنه ولا یطالبه قبل الاداء. من کفالة التنویر

وتصح فی الدین لا فی العین برضی المحتال والمحتال علیه وقیل لا بد من رضی المحیل ایضا. ملتقی

قال وتصح برضا المحیل والمحتال والمحتال علیه اما المحتال فلان الدین حقه وهو الذی ینتقل بها والذمم متفاوتة فلا بد من رضاه والمحتال علیه فلانه یلزمه الدین ولا لزوم بدون التزامه واما المحیل فالحوالة تصح بدون رضاه ذکره فی الزیادات لان التزام الدین من المحتال علیه تصرف فی حق نفسه وهو لا یتضرر به بل فیه نفعه لانه لا یرجع علیه اذا لم یکن بامره. من حوالة الهدایة

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله آخر دیارده اولان بکرك اوزرینه حواله ایدوب عمرو دخی حواله یی قبول ایدوب بکره اعلام ایتدکده بکر دخی قبول و مبلغ مزبوری ویرمدن بعد ابنی عمروه ویرسه بکر حواله یی قبولندن نادم اولوب بعد الیوم ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شو قدر اقچه قرض آلدقده زید مبلغ مزبوری بکره قرض ویروب بعده زید عمرویی بکرك مودعی اولان بشرك اوزرینه بکرك بشروده ودیعت اولان اول قدر اقچه سندن ویرمك اوزره بکرك اذنیله حواله مقیده ایله حواله ایتمکله عمرو مبلغ مزبوری بشردن الوب بعده بکر حواله یی مجیز اولمیوب مبلغ مزبوری عمرودن استرداد ایلسه عمرو قرض ویردیکی اقچه یی زیددن طلب ایتدکده زید حواله مزبوره یه بناء ویردیکم بری اولمشسن اولورم دیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله بکرك اوزرینه حواله مطلقه ایله حواله ایدوب عمرو دخی حواله یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر مبلغ مزبوری سکا ویرمم زیده ویررم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ابنی عمرویی شو قدر دینی ایله بکرك اوزرینه حواله مطلقه ایله حواله ایدوب هر بری حواله یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر بنم زیده دینم بو قدر دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله اول قدر اقچه مدیونی بکرك اوزرینه دین مزبوردن ادا ایتمك اوزره حواله مقیده ایله حواله ایدوب هر بری حواله یی قبول ایتدکدن صکره زید اول قدر اقچه یی جبراً بکردن السه بکر مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله اول قدر اقچه مدیونی بکرك اوزرینه حواله ایدوب هر بری حواله یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری المدین فوت اولسه ورثه سی مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله بکرك اوزرینه حواله مطلقه ایله حواله ایدوب هر بری حواله یی قبول ایتدکده عمرو بکردن المدین زید فوت اولسه عمرو مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده زیدك ترکه سندن آل دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله اول قدر اقچه مدیونی بکرك اوزرینه حواله ایدوب هر بری حواله یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری بکردن المدین زید حیاتی ترکه سندن ازید دیونی حالده فوت اولسه سائر دائنلر بکرك ذمتنده اولان اول قدر اقچه یی قسمت غرماده ادخال مراد ایتدکده عمرو مجرد حواله مزبوره یه بناء ادخال ایتدرمیوب مستقلا المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ابنی عمرویی شو قدر اقچه دینی ایله مدیونی بکرك اوزرینه حواله و هر بری حواله یی قبول ایتدکده بکر آخر دیاره گیدوب بر مدت مکث ایلسه توی متحقق دکل ایکن عمرو مجرد آخر دیارده مکث ایلدی دیو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

ولا یقدر المحتال علیه ان یدفعها الی المحیل حتی لو دفعها صار ضامنا للمحتال له لانه استهلك ما تعلق به حق المحتال له من الدرر

اعلم ان الحوالة اما مطلقة او مقیدة اما المطلقة فهو ان یرسلها ارسالا لا یقیدها بالدین له علی المحتال علیه ولا بالعین له فی یده او یحیله علی رجل لیس له علیه دین ولا فی یده عین من المحل المزبور

ولو کان للمحیل علی المحتال علیه دین فاحال ولم یقیده بدینه فالدین علی المحتال علیه علی حاله لان یطالبه بالدین والمحتال ایضا یطالبه بالحوالة من حوالة البزازیة

واذا قیدت الحوالة قبل استیفاء المحتال من المحتال علیه و علی المحیل دیون مع ان المحتال اسوة لغرماء المحیل بعد موته ملتقی الابحر

مات المحیل بعد الحوالة قبل استیفاء المحتال المال علیه و علی المحیل دیون کثیرة والمحتال مع سائر الغرماء علی السواء ولا یرجع بسبب الحوالة وکذا لو قیده بدینه الذی علی المحتال علیه لو مات قبل الاستیفاء یستوی المحتال مع سائر الغرماء من حوالة البزازیة

والتوی عند ابی حنیفة رحمه الله احد الامرین اما ان یجحد المحتال علیه الحوالة ویحلف ولا بینة للطالب او یموت مفلسا لان العجز عن الوصول یتحقق بکل واحد والتوی فی الحقیقة وقالا هذان و وجه ثالث وهو ان یحکم الحاکم بافلاسه حال حیوته وهذا بناء علی ان الافلاس لا یتحقق بحکم القاضی عنده خلافا لهما لان المال غاد و رائح من حوالة الهدایة

بر وقفه شو قدر آقچه دینی اولان زید اول وقفك متولیسی عمرو اول قدر آقچه مدیونی اولوب ملی اولان بکرك اوزرینه مبلغ مزبور ایله حواله و عمرو و بکردن هر بری حواله‌یی قبول ایتدکدن صکره توی متحقق دکل ایکن عمرو مبلغ مزبوری بکردن طلب التحویب زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بر وقفه شو قدر آقچه دینی اولان زید اول وقفك متولیسی عمروی اول قدر آقچه مدیونی ملی اولان زیدك اوزرینه مبلغ مزبور ایله حواله و عمرو و بکر حواله‌یی قبول ایتدکدن صکره بکر فوت اولسه توی متحقق دکل ایکن عمرو مبلغ مزبوری بکرك ترکه‌سی وافیه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن طلب التحویب زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید دائنی عمروی شو قدر آقچه دینی ایله بکرك اوزرینه حواله ایدوب هر بری حواله‌یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر حواله‌یی انکار ایدوب عمرونك بینه‌سی اولمامغله بکر یمین ایدوب توی متحقق اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید دائنی عمروی شو قدر آقچه دینی ایله بکرك اوزرینه حواله ایدوب عمرو و بکر حواله‌یی قبول ایتدکدن صکره بکره افلاس طاری اولوب قاضی افلاسنه حکم ایتمکله عمرو مبلغ مزبوری بکردن المامسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید دائنی عمروی شو قدر آقچه دینی ایله بکرك اوزرینه حواله ایتدکده زید فوت اولوب بکره افلاس طاری اولوب حاکم افلاسنه حکم ایتمکله عمرو مبلغ مزبوری بکردن المامسه عمرو مبلغ مزبوری زیدك ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید دائنی عمروی شو قدر آقچه دینی ایله مدیونی بکرك اوزرینه حواله ایدوب عمرو و بکر حواله‌یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبورك شو مقدارینی بکردن الدقده ما عداسنی المدین بکره افلاس طاری اولوب حاکم افلاسنه حکم ایلسه عمرو ما عداسنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید دائنی عمروی شو قدر آقچه دینی ایله مدیونی بکرك اوزرینه حواله و عمرو و بکر دخی قبول ایدوب عمرو مبلغ مزبورك بر مقدارینی بکردن الدقده ما عداسنی المدین بکر مفلسا فوت اولسه عمرو ما عداسنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید شو قدر آقچه دائنی عمروی اول قدر آقچه مدیونی بکرك اوزرینه حواله و عمرو و بکردن هر بری حواله‌یی قبول ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری المدین بکر دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه عمرو سائر دائنلر ایله ترکه‌یی دینلرینه کوره اقتسام ایدوب عمرونك دیندن شو قدری قالسه عمرو مبلغ باقی‌یی رجوع ایدوب زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

في الحوالة الفاسدة

ولیده اولان زید عمروی بر جرمله اتهام ایدوب شو قدر آقچه جریمه‌یه کسدکده زید

فروع مهمه يجوز قبول الحوالة بمال اليتيم من الاب والوصي على الاملأ لان التصرف فيها مقيدة بشرط النظر وان كان مثله في الاملاء اختلفوا على قولين وكذا قبول الحوالة من المتولي على هذا التفصيل
من حوالة البحر ملخصا وفيه تفصيل بالمراجع

لو غاب المحتال عليه بحيث لا يدرى مكانه لتعذره لم يرجع المحتال على المحيل بالدين
لسان الحكام

واذا مات مديون المحيل لا يرجع عليه المحتال الا بالتوى
من الدرر

واذا مات مديون المحيل بالضبو فلا يأخذ المحتال من تركته لكن يأخذ كغيره من الورثة او الغرماء مخافة التوى ولا يرجع المحتال عليه الا اذا توى حقه وهو بموت المحال عليه مفلسا او انكاره الحوالة وحلفه ولا بينة عليها وعندهما بتفليس القاضي اياه ايضا
ملتقى الابحر كتاب الحوالة

وصي احتال بمال اليتيم ان كان الثاني املأ الاول جاز وان كان مثله لا يجوز
من وصايا قاضيخان في باب الوصي

لم يكن للمحتال ان يرجع على المحيل بشيء الا ان يتوى المال على المحتال عليه والتوى في قول ابي حنيفة رحمه الله بوجهين وهو ان يجحد المحتال عليه ويحلف ولا يكون للمحتال بينة او يموت المحتال عليه مفلسا واما ابو يوسف ومحمد رحمهما الله فقالا التوى متحقق بوجه آخر وهو ان يقضي القاضي بعدم المحتال عليه بعلمه بما يستحق
من حوالة مختصر الطحاوي

ولم يرجع المحتال على المحيل الا ان يتوى حقه والتوى عند ابي حنيفة رحمه الله احد الامرين اما ان يجحد الحوالة ويحلف ولا بينة له عليها او يموت مفلسا لان العجز عن الوصول متحقق بكل واحد وهو التوى في الحقيقة
من حوالة الهداية

اول قدر آقچه‌یی ابنی بكری جریمهٔ مزبوره‌دن ادا ایتمك اوزره عمروك اوزرینه حوالهٔ
مقیده ایله حواله ایلسه حوالهٔ مزبوره صحیحه اولور می **الجواب** اولماز

زید تحت التزامنده اولان وقف مقاطعه‌لی عمروده وقف مقاطعه‌لی عمروده شو قدر آقچه‌یه التزام ایله ویردكده زید اول قدر آقچه‌لی دائنی بكری بدل التزامدن ادا ایتمك اوزره حوالهٔ مقیده ایله حواله ایلسه صحیحه اولور می **الجواب** اولماز

زید تحت التزامنده اولان میری مقاطعه‌لو عمروده شو قدر آقچه‌یه التزام ایله ویردكدن صكره دائنی بكری اول قدر آقچه دینی ایله التزامدن ادا ایتمك اوزره حوالهٔ مقیده ایله عمرو اوزرینه حواله ایتدكده بكر دخی اول قدر آقچه‌یی حوالهٔ مرقومه‌یه بناءً عمرودن الدقده عمرو مقاطعه‌یی ضبط ایتمدین مقاطعه طرف سلطنتدن آخره ویرلسه عمرو مبلغ مرقومی بكردن الماغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید والی خاص قریه‌لرینی عمروه شو قدر آقچه‌یه التزام ایله ویردكده بكر بدل التزامه كفیل اولوب بعده زید اول قدر آقچه‌لی دائنی بشری بكرك كفالتنه بناءً بدل التزامدن ادا ایتمك اوزره حوالهٔ مقیده ایله بكرك اوزرینه حواله ایتدكده بشر اول قدر آقچه‌یی حوالهٔ مزبوره‌یه بناءً بكردن السه بكر مبلغ مزبوری بشردن استردادا قادر اولور می **الجواب** اولور

زید دائنی عمروی شو قدر آقچه دینی ایله بكر و بشرك اوزرلرینه حواله ویرمكله قبول ایتدكده عمرو حواله‌یی اكراه معتبر ایله قبول ایتمشیدم دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجك مبلغ مزبوری بكر و بشردن طلب ایتمیوب زیددن الماغه قادر اولور می **الجواب** اولور

اكراه معتبر ایله اولان حوالهٔ دین شرعاً صحیحه و معتبره اولور می **الجواب** اولماز

فی بطلان الحوالة بعد وقوعها وعدم بطلانها

زید عمروی مدت معلومه تمامنه دك كندویه خدمت ایتمك ایچون شو قدر آقچه‌یه استئجار ایلدكده اجرتك پیشین ویرلمسی قول اولنمیوب بعده عمرو اول قدر آقچه دائنلری بكر و بشری اجر مسمادن ادا ایتمك اوزره زیدك اوزرینه حوالهٔ مقیده ایله حواله ایتدكده عمرو زیده خدمت ایتمدین زید ایله فسخ اجاره ایلسه بكر و بشر مبلغ مزبوری حوالهٔ مزبوره‌یه بناءً زیددن الماغه قادر اولورلر می **الجواب** اولمازلر

زید عمروك ملكی اولان منزلنی گورمدین عمرودن شو قدر آقچه‌یه اشترا ایتدكده عمرو اول قدر آقچه دائنی بكری ثمن مزبوردن ادا ایتمك اوزره زیدك اوزرینه حواله ایدوب هر بری حواله‌یی قبول ایتدكده زید مبلغ مزبوری ادا ایتمدین منزلی گوروب بكنمیوب خیار رؤیتله عمروه رد ایلسه بكر مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدكده زید منزلی رد ایتمكله حواله باطله اولمشدر دیو بر حمله قادر اولور می **الجواب** اولماز

زید بعض املاكنی زیده شو قدر آقچه‌یه بیع و تسلیم ایتدكدن صكره زید دائنی عمروی اول قدر آقچه دینی ایله ثمن مزبوردن ادا ایتمك اوزره حوالهٔ مقیده ایله زیدك اوزرینه حواله زید

الحوالة الفاسدة اذا كانت فاسدة وقد ادى المحتال عليه المال فهو بالخيار ان شاء رجع على القابض وان شاء على المحيل من الخلاصة

وفي المحيط باع مسلم من مسلم خمرا بالف ثم احال المشتري حوالة مقيدة بالثمن ثم قال المحتال عليه هو للمشتري ان الالف من ثمن خمر وقال المحيل بل ثمن متاع فالقول للمحيل بيمينه ولا تبطل الحوالة مطلقة ولو برهن عليه المحتال عليه تسمع بينته اما لو كانت الحوالة مطلقة بان يقول احلت عليك بالف فلانا فان لم يرد فالحوالة جائزة وان برهن المحتال عليه ان ما عليه من الالف من ثمن خمر ولا قال البرهان في فرق محمد رحمه الله بين الحوالة المضافة الى الدين والبيع المضاف اليه اذا انتقضا وقال لعقد العقد على انه دين عليه فانه قال يجوز البيع ويبطل الحوالة في فتاوى الفضلي

شرائط الحوالة انواع بعضها يرجع الى المحتال به فهو نوعان احدهما ان يكون دينا فلا تصح الحوالة بالاعيان والثاني ان يكون لازما فلا تصح الحوالة بدين غير لازم كبدل الكتابة وما يجري مجراه لانه دين تسمية لا حقيقة اذ المولى لا يجب له على عبده دين والاصل ان كل دين لا تصح به الكفالة لا تصح به الحوالة من حوالة البدائع

ومن شرائط صحتها الرضا حتى لو اكره على قبول الحوالة لا تصح في حوالة البدائع

اذا باع عبدا من رجل بالف ولم يسلم ثم ان البائع احال من ماله على المشتري حوالة مقيدة بالثمن ثم مات العبد قبل القبض حتى سقط الثمن او رد العبد بخيار رؤية او بخيار شرط او بخيار عيب قبل القبض او بعد القبض لا تبطل الحوالة عند علمائنا الثلاثة استحسانا وقال زفر تبطل الحوالة ولو استحق العبد المبيع او استحق الدين الذي قيد به الحوالة من جهة الغرماء وظهر ان العبد المبيع كان حرا بطلت الحوالة وفي الظهيرية بالاجماع في الثالث من حوالة التتارخانية نقلا من المحيط كذا في الخانية والفرق مذكور في البحر الرائق

فلو كان ادى الثمن الى المحتال فهو بالخيار ان شاء رجع على البائع وان شاء رجع على المحتال القابض في اواخر الدعوى من البزازية كذا في آخر حوالة الخلاصة

وحی

دخی مبلغ مزبوری بحکم الحواله عمروده اداایتدکده بکر املاک مرقومه یه مستحق چقوب
بعد الاثبات والحکم زیدون آلسه زید مبلغ مزبور ایله زیده رجوعه قادر اولورمی
الجواب اولور

کتاب القضا

اعمی اولان زیده تقلید قضا جائز اولورمی الجواب اولماز

بر قضا زیده معا واوزره الهی ای تولیت ایله توجیه اولندقده زید الهی ای
تمام اولمدین عمروک اول قضا ایالبسندن بکر ایله بر خصوصه متعلقه دعواسن اجرا
موقفا قاضی یم دیو بکرک رضاسنسز استماع ایدوب خصوص مزبوری عمرو ده حکم ایلسه
حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

بر بلده قاضیسی زید قضا مزبورک توابعندن اولمیان بر قصبه یه واروب بولی القضایی
اولنمش دکل ایکن قصبه مزبوره ایالبسندن عمروک بکر ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنی
بکرک رضاسنسز استماع و خصوص مزبوری عمروده حکم ایلسه حکمی نافذ
اولورمی الجواب اولماز

بر بلده قاضیسی زید نائب نصبنه مأذون اولمغله عمرو ی نائب نصب ایدوب بعده زید
مدتی تمام اولمدین اخر دیاره گتدکده اول بلده ضابطی بکر عمروی عزل ایدوب بر بشه
بشری نائب نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده قاضیسی زید فوت اولدقده اول بلده ده و یوه جی اولان عمرو قاضی نصبنه
مأمور دکل ایکن بکری قاضی نصب ایتدکده بشر خالددن بر خصوصی دعوا ایدوب ایتدکده
بکر خالدی جبرا احضار و دعوای مزبوره لی استماع ایدوب خصوص مزبوری بشره
حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

بر بلده قاضیسی زید فوت نائب نصبنه مأذون اولمغله عمروی نائب نصب ایتدکده
زید مدتی تمام اولمدین فوت اولدقده عمرو قاضی جدید گلنجه اول بلده ده حکومت
ایدوب بر مقدار اقچه اکتساب ایلسه اول بلده ده و یوده اولان بکر بابن محصول بالکه قاضی
اولورجه مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده قاضیسی زید نائب نصبنه مأذون اولمغله عمروی نائب نصب ایتدکده عمروده
نائب نصبنه اذن ویروب عمرو دخی بکری نائب نصب ایتدکده بکر بعض دعوای استماع
و حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولور

بر بلده قاضیسی زیدک نائبی عمرو اخری نائب نصبنه مأذون دکل ایکن عمرو بکری نائب
نصب ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

استانبول محاکمندن بر محکمه ده نائب اولان زید استخلافه مأذون دکل ایکن محکمه
کاتبی عمروی بکر و بشرک دعوالرینی استماع ایچون گوندروب عمرو دخی بکرک
منزلنه واروب دعوای مزبوره لی استماع و حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

بر بلده ده نائب اولمق عادتی اولان زیدک حقنده من بعد نائب اولمیه دیو

ولو کان البایع رجلا غیر المشتری بالثمن وادی الثمن الی المحتال علیه فاستحقت الدار
من ید المشتری فالمشتری علی من یرجع الثمن ذکر فی مجموع النوازل عن
شیخ الاسلام السغدی ان المشتری یرجع علی البایع قیل له فان
لم یظفر المشتری بالبایع هل یرجع علی المحتال له قال لا وفی الجامع ان
المشتری بالخیار ان شاء رجع علی القابض وان شاء رجع علی الامر
من الشامانه قاضیخان

ولا یصلح للقضاء ما لا یصلح ان تقبل شهادته کالاعمی من قضاء
خزانة المفتین لابی الکیث

القضاء یجوز تخصیصه وتقییده بالزمان والمکان واستثناء بعض الخصومات
کما فی الخلاصة من قضاء الاشباه

السلطان اذا عزل القاضی ینعزل النائب بخلاف موت القاضی وفی
المحیط اذا عزل السلطان انعزل نائبه بخلاف ما اذا مات القاضی
حیث لا ینعزل نائبه کذا قیل وینبغی ان لا ینعزل النائب بعزل القاضی
لانه نائب السلطان او نائب العامة الا تری انه لا ینعزل بموت
القاضی وعلیه کثیر من المشایخ من قضاء الخلاصة فی العزل

واذا قال السلطان لامیر فلان ولایت بنو دارم لا یملک تقلید القضاء الا انه
لا یراد بمثل هذا الکلام فی المتعارف لتفویض الامور الشرعیة وانما یراد
تفویض الامور الحسیة وتخلیص اموال الملک الاتایه ومن الجبایات وغیرها فی الحاصل
من قضاء المحیط البرهانی

واذا مات الخلیفة لا ینعزل قضاته وعماله وکذا لو کان القاضی مأذونا
بالاستخلاف واستخلف غیره فمات القاضی لا ینعزل خلیفته
من قضاء الخانیة

الخلیفة اذا اذن للقاضی بالاستخلاف له ان یستخلفه وله ان یستخلف
ایضا ثم وثم والاذن الاول یکفی ولا حاجة الی معنا الاصل
زاد الراجع من قضاء البزازیة فی نوع الاقضاء

امر سلطانی وارد اولدقده خلافنه امر وارد اولمدین اول بلده قاضیسی زیدی نائب نصب ایدوب زید دخی بعض دعاوی استماع وحکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

بر خصوصی زید قاضی بالذات استماع ایلیه دیو امر سلطانی وارد اولمشیکن خلافنه امر وارد اولمدین زید اول خصوصی کندی استماع ایتمیوب نائبی عمرو استماع ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسنی بکر و بشر معا استماع ایلیه دیو امر عالی صادر اولدقده اول دعوایی یالکز بشر استماع ایدوب حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسنی استماعه بکر تعیین مولی اولنوب بلده قاضیسی بشر استماع ایتمیه دیو امر سلطانی وارد اولدقده خلافنه امر وارد اولمدین بشر خصوص مزبوری استماع وحکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله ماله متعلق دعواسنی بلده قاضیسی استماع ایتمیوب بستانه سعادده استماع اولنه دیو امر سلطانی وارد اولمشیکن خلافنه امر وارد اولمدین بلده مزبوره قاضیسی دعوای مزبوره‌یی استماع وحکم ایدوب حجت ویرسه حکمی نافذ وحجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن بر قاچ کمسنه‌لرک بلدهٔ مزبوره قاضیسی عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعوالرینی استماع ایچون بلدهٔ اخری قاضیسی بکر امر سلطانی ایله مولی التعیین اولنوب بکر دخی بلدهٔ اخرایه وارد اولدقده اول کمسنه‌لرک عمروک نائبی بشر ایله شو قدر اقچه‌یه متعلق دعوالرینی استماعه مولی التعیین اولنمشدر دیو ایکن بکر دعوای مذکوره‌یی بشردن کناسنز استماع ایدوب حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید قاضی عزل اولنوب لکن بر مدت مرور ایدوب خبر عزل زیده واصل اولمدقچه زید مدت مزبوره‌ده بعض دعاوی استماع وحکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

بلده‌ده اولان زید مدعی عسکری اولان عمرو مدعی علیهه سنکله ادرنه قاضیسنه مرافعه اولالم دیدکده عمرو راضی اولمیوب بن قاضیعسکر حضورنده مرافعه اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک بر بلده اهالیسندن عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسی اولمغله زید عمرو بلدهٔ مزبوره قاضیسی حضورنده مرافعه اولالم دیدکده عمرو راضی اولمیوب بلدهٔ اخری قاضیسی حضورنده مرافعه اولورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر قصبه اهالیسندن زید بر مصلحت ایچون اخر قصبه‌یه واروب قدده قصبهٔ اخری اهالیسندن عمرو زیدون ذمتکده شو قدر اقچه حقم وار دیو قصبهٔ اخری قاضیسی بکرک حضورنده دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایتمکله بکر

السلطان اذا قال جعلتک قاضیا لیس له ان یستخلف الا مأذونا له فی ذلک صریحا او دلالة بان یقول قاضی القضاة کذا ذکره فی الذخیره ۔ فی الفصل الاول من قضاء العمادیة

السلطان لو قلد رجلین قضاء ناحیة یقضی احدهما لم یجز ولکن لو قلدهما علی ان ینفرد کل منهما بالقضاء ینبغی ان یجوز ای الحکم احدهما ۔ فی اول من الفصولین

قلد السلطان رجلا القضاء وشرط علیه ان لا یسمع خصومة رجل بعینه یصح الشرط ولا ینفذ قضاء القاضی علی هذا الرجل ۔ من قضاء البزازیة

اذا قال السلطان للقاضی لا تسمع خصومة فلان لا یجوز للقاضی ان یسمع خصومته ۔ فی الفصل الخامس من محیط البرهانی

ولو ان الخلیفة عزل قاضیا فقضاءه ینفذ الی ان یبلغه العزل ولو قضی بعد ما عزل قبل ان یصل الیه کتاب عزله کان قضاؤه نافذا قاضیا وله ان یحکم الی ان یصل کتاب عزله او یقوم قاض مکانه ۔ من ادب القاضی للخصاف فی موت الخلیفة

ولو کان فی البلدة قاضیان کل واحد منهما علی محلة علی حدة فان وقعت الخصومة بین رجلین احدهما من محلة والاخر من محلة اخری والمدعی یرید ان یخاصم الی قاضی محلته والاخر یابی اختلف فیها قال ابو یوسف رحمه الله الصحیح ان العبرة لمکان المدعی علیه وکذا لو کان احدهما من اهل العسکر والاخر من اهل البلد فاراد العسکری ان یخاصم الی قاضی العسکر فهو علی هذا ۔ من قضاء الخانیة

ولو تنازع الجندی والبلدی فی قضیة فاراد کل ان یحکم قاضیه فالعبرة لقاضی المدعی علیه ۔ فی الفصل الرابع من قضاء البزازیة

اولقدر

اولقدر اقچه‌یی زیدك اوزرینه حكم ایلیه زید مجرد قصبه‌م قاضیسی اولماغله حكم مزبوری طوتمام دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زیدك بلده اخری اهالیسندن عمرو ایله دعواسی اولمغله عمرو زیدی بلده‌م قاضیسنه مرافعه اولالم دیركن زید راضی اولمیوب سنكله بلده‌كه اولایه كیدوب بلده اولی قاضیسی حضورنده مرافعه اولالم دیو عمروده بغیر وجه شرعی جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

في الحكم على الغائب

زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسی اولمغله زید قاضی‌یه واروب عمرو یا وكیلی حاضر دكل ایكن اول خصوصی دعوی و مدعاسنه بعض كمسنه‌لر شهادت ایتمكله قاضی خصوص مزبوری زیده حكم ایدوب حجت ویرسه حكم نافذ و حجت معتبره اولورمی الجواب اولماز

زیدك هند ایله بر غرضه متعلق دعواسی اولمغله زید هندك زوجی عمروی قاضی‌یه احضار ایدوب هند حاضره اولمیوب عمرو وكیلی دكل ایكن مجرد زوجی اولمغله خصوص مزبوری عمروك یوزینه دعوی و مدعاسنه بعض كمسنه‌لر شهادت ایتمكله قاضی خصوص مزبوری زیده حكم ایدوب حجت ویرسه حكم نافذ و حجت معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو قاضی‌یه واروب بكر یا وكیلی حاضر دكل ایكن بكر زوجه‌سی هندی تطلیق ایلدی دیو شهادت ایتمكله قاضی هندك طلاقنه حكم ایلیه حكم نافذ اولورمی الجواب اولماز

هند قاضی‌یه واروب زوجی زید یا وكیلی حاضر دكل ایكن زید بنی بائنا تطلیق ایلدی دیو دعوی و مدعاسنه بعض كمسنه‌لر شهادت ایتمكله قاضی هندك طلاقنه حكم ایدوب حجت ویرسه حكم نافذ و حجت معتبره اولورمی الجواب اولماز

زیدك قولی عمرو قاضی‌یه واروب زید یا وكیلی حاضر دكل ایكن و حفظ شرعی یوغیكن بن حر الاصلم دیو دعوی و مدعاسنه بعض كمسنه‌لر شهادت ایتمكله قاضی حریتنه حكم ایدوب حجت ویرسه حكم نافذ و حجتی معتبره اولورمی الجواب اولماز

هند یا وكیلی حاضر دكل ایكن زید قاضی‌یه واروب عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی ملكی اولوب هندك یدنده اولان منزل الحدود منزل مزبورك بناسی ملكمدر دیو عرصه متولیسی عمروك یوزینه دعوی و اقامت بینه ایتمكله قاضی منزل مزبورك بناسی زیدك ملكی اولمق اوزره حكم ایلسه حكم نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن بكر متوفانك ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم اولوب كیمسه بكرك حیاتنده امر ایله كفیل اولمشیدی دیو دعوی و عمرو بالكلیه انكار ایتدكده زید مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب موجبیله حكم اولندقدنصكره زید مبلغ مزبوری عمرودن الماغله بكرك تركه‌سی واضع الید قبض ایدن ورثه‌سندن طلب ایتدكده ورثه‌سی عمروك یوزینه اثبات كفالت ایتمز بزم یوزیمزه دخی اثبات ایتمكه ویرمزز دیمكه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسی شرع علیه فصل و حكم اولنوب لكن حجت اولنماسه مجرد حجت اولنماغله تكرار استماعی جائز اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسنده قاضی‌یه مرافعه اولدقلرنده حق زیدك یدنده ایكن

ولا یقضي القاضي على غائب الا ان یحضر من یقوم مقامه ومن یقوم مقامه قد یكون بانابته وبانابة الشرع كالوصي من جهة القاضي — من وقف الهدایة قبیل باب التحكیم ملخصا

قید بالوصي من جهة القاضي احترازا عن المسخر من جهة القاضي فان فیه اختلاف الروایتین فانه ذكر في الذخیرة اذا نصب القاضي مسخرا عن الغائب لا یجوز ولو حكم علیه لا یجوز حكمه علیه — من النهایة

قال الامام ظهیر الدین في نفاذ القضاء على الغائب روایتان ونحن نفتي بعدم النفاذ كیلا یتطرقوا الى هدم مذهب اصحابنا — من قضاء الخلاصة قبیل نوع في عیب المعاوضة

والمعتمد ان القضاء على المسخر لا یجوز — من قضاء البحر الرائق

شهدا ان فلانا الغائب طلق زوجته الحاضرة لا تقبل — من شهادة البزازیة في العدة

شهدا ان فلانا الغائب اعتق امته او طلق امرأته لا تقبل وان كانت الامة غائبة او الزوجة غائبة تقبل لانها لو حضرتا وكذبتا لا یلتفت الى قولهم فلا یبالي بعدم حضرتهما — من دعوى البزازیة

رجل ادعى على غائب شیئا قال محمد لیس للقاضي ان ینصب وكیلا على الغائب فلو ان القاضي سمع البینة على الغائب من غیر خصم او وكیل وقضى على الغائب في نفاذ قضائه روایتان ذكر شمس الائمة السرخسي شیخ الاسلام خواهر زاده ینفذ وغیرهما من المشایخ قالوا لا ینفذ — في الفصل السادس من دعوى الظهیریة

ادعى رجل على رجل ان له على الغائب الف درهم وان هذا كفیل لي عن الغائب بالالف التي لي علیه بامره فجاء بما تقدم سواء یقضي على الحاضر ویكون ذلك قضاء على الغائب — من قضاء الخانیة في المجتهدات

القاضي اذا بدا له ان يرجع عن القضاء ان كان الذي قضى خطأ لا خلاف فيه انه يرده وان كان مختلفا فيه امضاه وفي المستقبل يقضي بالذي يرى
انه افضل ان ظهر له قضاء بخلاف قضائه وبعد ذلك ان كان في حقوق العباد كالقصاص والطلاق والنكاح والعتق ان ظهر ان الشهود عبيد او محدودون
في قذف ان قال القاضي تعمدت يضمن والضمان في ماله ويعزر للخيانة وان اخطأ يضمن المقضي له الدية وفي الطلاق ترد المرأة الى زوجها وفي العتق
يرد العبد الى مولاه وفي حقوق الله تعالى كحد الزنا والشرب والسرقة اذا ظهر ان الشهود عبيد او قال تعمدت فهو ضامن الدية ان كان خطأ فضمانه من
بيت المال وهذا اذا ظهر الخطأ بالبينة او باقرار المقضي له اما اذا اقر القاضي بذلك لا يصدق ولا يبطل القضاء المتعلق حق المقضي له وصار كالشهود اذا رجعوا
في الرابع من قضاء الخلاصة يقيد في ادب القاضي

بینه ایله ثابت اولمغله قاضی خصوص مزبوری زیده حکم ایتدکدنصکره قاضی حکمندن رجوع
ایتدم دیسه بو وجهله حکم مزبور منتقض اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن بر خصوصی دعوی وعمرو انکار ایدوب زیدک مدعاسنه بکر وبشر شهادت
ایتدکلرنده قاضی شهودی تزکیه قبول ایدوب موجبیله حکم ایتدکده عمرو زیددن صکره
بعد الحکم بکر وبشر یلان شاهدلر اولوب خصوص مزبورده یلانیره شهادت ایتدکلرینی
اقرار ایتمشیدک دیو دعوی وزیدک اقرارینی وجهنه اقامت بینه ایلسه حکم مزبور منتقض
اولورمی **الجواب** اولور

زید بر دکانه بر قاچ سنه دن برو ملکیت اوزره متصرف ایکن عمرو دکانک نصفی ملکمدر
دیو قاضی حضورنده زیددن دعوی وزید انکار ایتدکده عمروک مدعاسی ثابت اولمدیغی
بکر عمروک قول مجردیله دکانک نصفنی عمروه حکم ایله بکر زیده نصف دکانک نصف قیمتیله
نصف مزبورک سنین مزبوره ده اجر مثلی اولمق اوزره عمروه ویرمک حکم اوزرینه شو قدر
غروش ایله حکم ایتدم دیوب بعده بکر زیدی حبس وافلقدر غروشی خلاف شرع جبرا
زیددن عمروه الیویرسه بکر تعدی اجورا ایتدیکنی اقرار ایلسه زید مبلغ مزبوری بکره تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده بکر قاضی یه مرافعه اولدقلرنده بکر اول خصوصی
حکم ایتمک ایچون زیددن شو قدر اقچه رشوت الوب زیده حکم ایلسه حکم نافذ
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده بکر قاضی یه مرافعه اولدقلرنده حق زیدک یدنده
ایکن بکر عمرودن بر مقدار اقچه رشوت الوب خصوص مزبوری عمروه حکم اولسه بکر عزله
مستحق اولورمی **الجواب** اولور

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله بکر قاضی یه مرافعه اولوب حق زیدک
یدنده اولدیغی ثابت اولمشیکن قاضی عمروی حمایه ایدوب بو خصوصی حکم ایتمیوب
حکمی تأخیر ایلسه قاضی یه نه لازم اولور **الجواب** اثم اولوب عزله مستحق اولور

فصل في الحبس

زید باباسی عمرونک ذمتنده اولان اقچه سی ایچون عمروی حبس ایتدیرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید هندی شو قدر اقچه مهر مؤجل تسمیه سیله تزوج ودخول ایتدکده زید هندی تطلیق ایدوب
بعده هند مهر مسمایی زیددن طلب ایتدکده زید موسر ایکن ادادن امتناع ایلسه هند
زیدی حاکمه حبس ایتدیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید هندک ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی هنددن طلب ایتدکده هندک ادایه قدرتی وار ایکن
مماطله ایلسه زید هندی حبس ایتدیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک بر قاچ کمسنه لره بر مقدار دینی اولوب مزبورلردن عمرو زید دینی ایچون حاکمه حبس ایتدیرمک
استدکده سائرلری راضی دکلوز دیوب منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

واذا قضى القاضي بعد ما قضى في حادثة رجعت عن قضائي او قال بدا لي
غير ذلك او ابطلت حكمي او قال على تلبيس الشهود واراد ان يبطل
حكمه لا يعتبر هذا الكلام منه والقضاء ماض على حاله اذا كان بعد دعوى صحيحة
شهادة مستقيمة وعدالة الشهود ظاهرة في الكاشر من
قضاء التاتارخانية

ثم ان تكذيب المشهود له وتفسيقه اياهم قبل القضاء يمنع القضاء
وتفسيقه اياهم بعد القضاء وتفسيقه اياهم مبطل القضاء عليه
اشارات الاقضية والجامع وقال القاضي الامام ابو علي النسفي
يقول لا يبطل القضاء من قضاء التاتارخانية كذا في انفع الوسائل
السلح من البزازية

قضى بالجور متعمدا واقر به فالغرم عليه في ماله ولو قضى بالجور خطأ فعلى
المقضي له كذا في التاتارخانية والملتقط للعبد الشهيد من
قضاء الدرر ملخصا

القاضي اذا ارتشى وحكم لا ينفذ قضاؤه فيما ارتشى وينفذ فيما لم يرتش
وذكر الامام البزدوي ينفذ فيما ارتشى ايضا وقال بعض مشايخنا ان
قضاؤه فيما ارتشى وفيما لم يرتش باطل وبالقول الاول افتى شمس
الائمة السرخسي وهو اختيار الخصاف من العمادية

وفي العدة القاضي اذا اخذ الرشوة ثم قضى او قضى ثم ارتشى او اخذها
ابن القاضي او من لا يقبل شهادته له لا ينفذ قضاؤه لان اخذه
هو العامل او ابنه يكون عاملا لنفسه ولابنه من المحل المزبور

ولو فسد وهو عدل انعزل او فسق يستحق العزل ولكن لا ينعزل به افتى
عامة المشايخ ويجب على السلطان عزله من المحل المزبور

القاضي بتأخير الحكم يأثم ويعزل ويعزر في الفصول العمادية

ولا يحبس الوالد بدين ولده لانه نوع عقوبة فلا يستحقه الولد
على والده كالحد والقصاص من الهداية

لا يحبس احد الابوين بدين الابن في ل ٢ من قضاء المحيط

يحبس الزوج بدين زوجته ز ل ٢ الفصل من وقف المحيط

والى انه لا يحبس مع المديون احد غير كخصمه فاذا الزم حبس المرأة لا يحبسها
مع الزوج ويحبس بابت الزوج وفي المحيط كعبيل لكن يحبس على
حدة يقينا لوقوع الفتنة من الهداية

واذا ثبت الحق للمدعي وطلب حبس خصمه حبسه ان ثبت بالاقرار
لا يحبس الا اذا امر بالاداء وابى من الملتقى الابحر

رجلان لهما على رجل دين الا ان الدين لاحدهما اكثر فلصاحب القليل ان يحبس
وليس لصاحب الكثير ان يمنعه ولو حبساه ان اراد احدهما اطلاقه فللاخر ان يمنعه
في الثاني عشر من قضاء الخلاصة كذا في البزازية

هندك

بندك زينب ايله متنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه زينبك داعواء عمرو كفيل
اولدقده هند زينبي حبس ايتدروب عمروك اداسنه قدرتي واركن مماطله ايتمكله هند
عمروي دخي حبس ايتدرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد وعمرو وبكرك بشر ذمتنده بر مقدار اقچه حقلري اولمغله مزبورلر بشري حاكمه حبس ايتدردكلرنده
بشر اداء دين ايتميوب افلاسي ثابت اولمدين زيد وعمرو بشري اطلاق مراد ايليه لركن
بكر راضي اولميوب اطلاقدن منعه قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد مديوني عمروي برمدت حاكمه حبس ايتدروب عمروك اداسنه قدرتي واركن مماطله
ايتمكله حاكم عمروه عروض وعقاريني بيع واداء دين ايله ديو تنبيه وتضييق ايدوب عمرو عنادا
بيع ايلمسه حاكم عمروك عروضني وخالا ايتمز ايسه عقاريني ثمن مثل ايله بيع ايدوب اداء
دينه قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد مديون ديني ايچون حبس اولندقده زيد دين ايچون ضرب اولنمق جائز
اولورمي **الجواب** اولماز

زيد مديوني عمروي حاكمه حبس ايتدردكده عسكره فرار خوفي يوغيكن زيد عمروك بوغازينه
زنجير واياغنه بوقاغو اورديغه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

نوع اخر

زيد مديوني عمروي حاكمه حبس ايتدردكده عمرو افلاسني دعوا ايدوب افلاسنه اقامت
بينه ايتمك مراد ايتدكده بينه سي مقبوله اولمق حقنده نه مقدار زمان مكث ايتمك
كركدر **الجواب** رأي حاكمه مفوضدر

زيد مديوني عمروي برمدت حاكمه حبس ايتدردكده عمروك حاكم حضورنده افلاسي ثابت
اولسه حاكم عمروي زيدك حضورنده بلا كفيل اطلاقه قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد مديوني عمروي برمدت حاكمه حبس ايتدردكده عمروك حاكم حضورنده افلاسي ثابت
اولوب حاكم زيدي اطلاق ايليه زيدك يساري ثابت اولمدين دائني زيد تكرار
حبس ايتدرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيدك مديوني اولوب شو قدر غروش ديني ايچون حبس اولنان عمروك [illegible] اولوب
حاضرا اولان بر قاچ كسنه لر متبرعا اولقدر غروش حقي اولوب لكن عمرو اول كسنه لري
مطالبه ايتميوب اهمال ايتمكله [illegible] جبر وعمروك اداء دينه واني نقد مالي يوقدر ديو
زيد عمروك اولنسنز عمروي حبسدن اطلاقه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد شو قدر غروش مديوني عمروي برمدت حاكمه حبس ايتدروب بعده عمروك افلاسي
ثابت اولمغله حاكم عمروي اطلاق ايتدكده عمرو غائب اولوب مكاني معلوم اولمايان
بكر ذمتنده اولقدر غروش حقي اولديغي ظاهر اولسه زيد عمروك يساري ثابت
اولمدن بو عمروي تكرار حبس ايتدرمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد مديوني عمروي برمدت حاكمه حبس ايتدردكده عمروك حاكم حضورنده
افلاسي ثابت اولمغله حاكم عمروي اطلاق ايدوب بعده برمدت مرورنده

ونفذ بيعها حجر عليه ان طلب غرماؤه ويمنع من التصرف والاقرار ويبيع الحاكم
ماله ان امتنع ويقسم بين غرمائه بالحصص وان اقر حال الحجر لزمه بعد
قضاء ديونه لا في الحال وينفق من مال المفلس عليه وعلى من يلزمه
نفقته ثم العروض ثم العقار ويترك له دست من ثياب بدنه ويباع الباقي
من ملتقى الابحر

وفلان لهما على رجل دين الا ان الدين لاحدهما اكثر فلصاحب القليل
ان يحبس وليس لصاحب الكثير ان يمنعه من السابع من فتاوى قاضيخان

ولا يضرب المحبوس لاجل دينه ولا يغل ولا يجرد ولا يقام بين يدي
صاحب الحق اهانة له وفي الملتقى اذا خاف فراره يقيد من [illegible]
منح الغفار

ولا يضرب المحبوس لاجل الدين ولا يغل ولا يقيد ولا يكون ولا يجرد
ولا يقام بين يدي صاحب الحق اهانة ولا يواجر من
فتاوى الخلاصة

واختلف الروايات في المدة التي يجوز للقاضي ان يسال عن حاله
والصحيح انه مفوض الى رأي القاضي في التاسع من فتاوى
الخلاصة

واذا قام البينة على افلاس المحبوس لا يشترط لسماعها حضرة رب
الدين ولكن ان كان رب الدين او وكيله حاضرا يطلقه
القاضي بحضرته وان لم يكن لاخذهما حاضرا يطلقه بكفيل في الثالث
من فصول العمادي

فلو علم القاضي عسرته لكن له دين على موسر فانه يحبس حتى يتقاضى
غريمه فانه حبس غريمه الموسر لا يحبس القاضي المعسر من فتاوى
الخلاصة كذا في البحر نقلا عن البزازية

وظاهر كلامهم ان القاضي لا يحبس المديون اذا علم ان له مالا غائبا
او محبوسا موسرا وانه يطلقه اذا علم باحدهما من فتاوى
البحر في شرح قوله ثم يسأل عنه

ومن اختلس عنده متاع رجل فاشتراه منه قرب المتاع اسوة للغرماء
من القنية

اطلق القاضي المحبوس لافلاسه ثم ادعى الطالب انه موسر لا يحبسه القاضي
حتى يعلم غناه من فتاوى البزازية في فصل الحبس

عمرونک یساری وجه شرعی اوزره ثابت اولسه مماطله ایتمکله زید عمروی حبس ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بکر مدیونی زینبی حاکمه حبس ایتدردکده زینبک افلاسی ثابت اولمدن حاکم زینبی بکرک اذنسز اودین ایچون بر وجه شرعی اطلاق ایلسه بکر حاکمه زینبی احضار ایتدروب حبس ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید جهت کفالتدن مدیونی عمروی امر حاکم ایله ضابطی زیده حبس ایتدردکده بکر عمروی زیدک اذنسز اطلاق ایلسه زید بکره عمروی احضار ایله دیو مطالبه یه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مدیونی عمروی حاکمه زندانده حبس ایتدردکده صکره زندانجی اولان بکر عمروی زیدک اذنسز حبسدن اطلاق ایلسه زید دینی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز لکن عمروی احضار ایله دیو بکری مطالبه ایدر

زید مدیونی عمروی ضابطی بکره حبس ایتدردکده بکر عمروی بوناغوبه او رمبو بعده عمرو فرار ایلسه زید بکر حفظده تقصیر ایتدک دیو عمرونک متنده اولان حقنی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله دعواسی اولمغله عمروی قاضی یه احضار ایچون بکری مباشر الوب بعده بکر عمروی قاضی یه کوتوررکن عمرو اثنای طریقده فرار ایدوب غائب اولسه زید عمروی بول دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

فی اجرة المشخص والموکل

زیدک عمرو متمرد ایله دعواسی اولمغله عمروی احضار ایچون بکری مباشر ایلسه بکرک اجرتی زید و عمرودن قنغیسنه لازمه اولور الجواب عمرو متمرده

زیدک متمرد اولان هند ایله برخصوصه متعلقه دعواسی اولمغله هندی شرعه احضار ایچون عمروی مباشر ایلسه عمرونک اجرتی زید و هنددن قنغیسنه لازمه اولور الجواب هند متمرده یه

زیدک متمرد اولان برقاچ کمسنه لر ایله دعواسی اولمغله مزبورلری شرعه احضار ایچون عمروی مباشر ایلسه عمرونک اجرتی زید ایله اول کمسنه لردن قنغیسنه لازمه اولور الجواب متمرد لره لازمه اولور

برقاچ کمسنه لرک زید ایله دعواری اولمغله زیدک عمروی بوخیلکن اول کمسنه لر زیدی شرعه احضار ایچون عمروی مباشر السه لر عمرونک اجرتی اول کمسنه لر ایله زیددن قنغیسنه لازمه اولور الجواب اول کمسنه لره

بو صورتده عمرو اجرت نامنه زیددن لکیبا شو قدر اقچه السه زید مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ایله برخصوصه متعلقه دعواسی اولوب عمرونک عمرو بوخیلکن زید بکری مباشر الوب عمروی شرعه احضار ایلسه بکرک اجرتی زید و عمرودن قنغیسنه لازمه اولور الجواب زیده

زید عمرودن

تحت تسخیر القاضی علی رجل من المسجونین بیبغی ان یقال القاضی مدیون غایة فیه ادب الدین ان یطالب السجان باحضاره من قضاء القنیة نا باب الحبس

من اخذ غریما فنزعه انسان من یده فلا ضمان علی النازع ملتقی الابحر قبیل کتاب الفرائض من مسائل شتی

ولا یضرب المدیون ولا یقید ولا یغل من قضاء البزازیة فی المعاملة مع المدیون

مؤنة المشخص علی المتمرد وهو الصحیح وقیل فی بیت المال من قاضیخان فی فصل فیما یستحق علی القاضی

القاضی اذا بعث الی المدعی علیه بعلامة فوصلت الیه فامتنع واشهد علیه المدعی ذلک ویثبت ذلک عنده فانه یبعث الیه ثانیا ویکون مؤنة الرجل علی المدعی علیه ولا یکون علی المدعی شیء لعد ذلک فالحاصل ان مؤنة الرجل علی المدعی فی الابتداء فاذا امتنع فعلی المدعی علیه وکان هذا استحسانا مال الیه بعزمنا والقیاس ان یکون علی المدعی فی الحالین من قضاء القنیة فی الباب الاول

ولو امر القاضی رجلا بملازمة المدعی علیه لا یستحق المال لیسمی موکلا فمؤنته علی المدعی علیه وقیل علی المدعی وهو الاصح من القنیة

فمؤنة المدعی الموکل علی المدعی علیه وقال بعضهم تجب علی المدعی وقال فی المحیط وهو الاصح من الخانیة

زيد عمرودن شوقدر اقچه دعوى واثبات ايدوب حكم اولنديقده زيد مبلغ مزبوري تحصيل ايچون بكرى مباشر ايدوب بكر دخى تحصيل وزيده تسليم ايلسه بكرك اجرتى زيد وعمرودن قنغيسنه لازم اولور الجواب زيده

مسائل شتى

زيد قضاء طائفه سى عمرودن كسن زمان قضاسنده بندن شوقدر اقچه رشوت الدى ديو دعوى ايتدكده عمرو بكره وشركته ويردكده اولقدر اقچه حقّى اولوب مزبورلرك سندن دعوى واثبات ايتمكله بندخى حكم ايدوب بعده سندن الوب مزبورلره ويردم ديو قوليله تصديق اولنور. زيدك مطالبه سندن خلاصى اولور الجواب اولور

زيد برقضايه تابع قريه ده بر يجا قتيل اولنوب قاتلى معلوم اولمامسه زيدك ورثه سى اول قضانك قاضيسى عمروده كل بزى كشفايله بزه كشف حجتى ويرسانكه شوقدر اقچه ويرهلم ديمكله عمرو دخى اول قريه يه واروب كشف ايتدكده كشف حجتى يازوب ورثه يه ويردكده ورثه عمروده اجر مثلى مقداررى اقچه ويرسه لر ورثه نادم اولوب مبلغ مزبورى عمرودن استرداده قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد قاضى برخصوص ايچون عمروده حجت يازوب عمرو دخى زيده اجر مثلى مقدارى شوقدر غروش ويردكده زيد اجر مثلندن زياده عمرودن جبراً شوقدر اقچه دخى السه اولقدر اقچه لى زيدن استرداده قادر اولورلرمى الجواب اولور

برقضاده نائب اولان زيد اول قضاده اولان اوقاف متوليلرندن بالكه محكمه خرجى نامنه مال وقفدن بيكر باشنه اوتوز اقچه ويركر ديوب جبراً بغير حق السنه المغه قادر اولورلرمى الجواب اولماز

زيد قاضى قرى اهاليسندن بعض كمسنه لردن مجانا بلا نماز اقچه سى نامنه شوقدر اقچه السه اول كمسنه لر مبلغ مزبورى زيدن استرداده قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

برقضانك قاضيسى زيد بقيه مدتى اولان شوقدر آيى اول قضانك مدتى عمروده شوقدر اقچه مقابله سنده فارغ اولوب مبلغ مزبورى عمرودن السه عمرو مبلغ مرقومى زيدن استرداده قادر اولورمى الجواب اولور

كتاب القاضى الى القاضى

زيد ادرنه ده ساكن عمرو ايله ماله متعلقه دعواسندن استانبول قاضيسنه نقل الحق جائز اولورمى الجواب اولور

بر بلده اهاليسندن زيد مسافه سفردن اقل اولان بلده اخرى اهاليسندن عمرو ايله ماله متعلقه دعواسنده بلده سى قاضيسندن بلده اخرى قاضيسنه نقل السه نقل ايله عمل اولنورمى الجواب اولنماز

بر بلده اهاليسندن زيد هندك عمروده قرضندن اولان شوقدر ديننه هندك امريله كفيل اولديقده زيد مبلغ مزبورى عمروده اداء ايدوب بعده هنده رجوع ايتمزدن هند مدت سفر بعيد اولان بلده اخرايه كتسه زيد بلده سى قاضيسندن خصوص مزبورده نقل الحق جائز اولورمى الجواب

قال واذا قال القاضى فقال لرجل اخذت منك الفا ودفعت الى فلان قضيت بها عليك فقال الرجل اخذتها ظلما فالقول قول القاضى وكذلك اذا قال قضيت بقطع يدك فى حق اذا كان الذى قطعت يده والذى اخذ منه المال مقرا انه فعل وهو قاضى ووجهه انهما لما توافقا انه فعل ذلك فى قضائه كان الظاهر شاهدا له والقاضى لا يقضى بالجور ظاهرا ولا يمين عليه لانه ثبت فعله فى قضائه بالتصادق ولا يمين على القاضى

من قضاء الهداية

لان فعل القاضى على سبيل القضاء لا يوجب عليه الضمان فجعل القول قوله بلا يمين اذ لو لزمه اليمين صار خصما وقضاء الخصم لا ينفذ

من الدرر

رجل دفع الى خياط ثوبا ليخيط جبة ثم ان رجلا الاجر فلما فرغ منها اعطاه صاحب الثوب زيادة على اجر مثله فى قياس قول ابى حنيفة رحمه الله يطيب له الاجر بناء على مسئلة صلح الاصل اذا استهلك ثوب انسان فصالحه على اكثر من قيمته جاز عند ابى حنيفة خلافا لهما قال الفقيه ابو الليث لو زاده جاز فى قولهم جميعا وكذلك الثوب دفع الى الحائك الدقيق اكثر مما يحتاج اليه جاز القضاء وان كان هذا بيع متاع فيما يقسم لكن جوازه بطريق الاباحة من الاشتر فى الخلاصة

من الحظر والاباحة

وارباب النظر فى دين الاول او علمه او فهمه فيما الاعادة فى باب ما يجوز كما فى القاضى من القنية

كتاب القاضى الى القاضى انما يقبل اذا كان بينهما مسيرة ثلثة ايام فصاعدا اما اذا كان اقل من ذلك لا يقبل كذا فى السراج الوهاج معزيا الى الينابيع من قضاء البحر الرائق فى فصل كتاب القاضى الى القاضى

اولور

بر بلده اهالیسندن زید بلده سی قاضیسندن وارود مدت سفر بعید اولان قلان بلده
اهالیسندن عمروک بکر ذمتنده قرضدن اولان شو قدر آقچه حقنه بن کفیل اولوب
بعده عمرو بنی کفالتدن اخراج ایتمشیکن اخراجی انکار ایدوب مبلغ مزبوری بندن
طلب ایتمشیدر حالا اول بلده یه وارسهم بعده بندن دعوا ایدر عمروک کفالت مزبورهدن
اخراجنه بینه می استماع ایدوب نقل ویر دیسه نقل ویرمک جائز
اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید مقتول لک ورثه سی عمرودن زید موجب دیت اولان وجه ایله
قتل ایتدی دیو دعوی ومدعا بینه اقامت بینه ایدوب عمروک اوزرینه دیت ایله
حکم اولندقده بکر دیته کفیل اولسه بعده دیت اداء اولنمدین بکر بلده مزبورهدن
مدت سفر بعید اولان بلده اخرایه کتسه ورثه بلده مزبوره قاضیسندن کفالت مرقومه
ایچون نقل المق جائز اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زیدک مدت سفر بعید اولان بلده اخری قاضیسندن نقل المغه
بکری توکیل ایدوب بعده بکر قاضی یه واروب زید بنی نقل المغه بکری توکیل ایلدی دیو
خصم شرعی یوغیکن وکالتنه بینه اقامت ایتدکده زیدک عمرو ذمتنده اولقدر
اقچه سی اولدیغنه اقامت بینه ایدوب نقل السه اول نقل ایله عمل
اولنورمی الجواب اولنماز

بر بلده اهالیسندن زیدک مدت سفر بعید اولان بلده اخری اهالیسندن عمرو ایله ماله
متعلقه دعواسی اولمغله زید بلده سی قاضیسی بکردن نقل الوب بعده بلده اخری
قاضیسنه واصل اولمدین بکر معزول اولسه نقل مزبور ایله عمل اولنورمی
الجواب اولنماز

نقلده اصل شاهدلری اولان کمسنه لرک بابالری ودده لری اسملری ذکر اولنمق
لازممیدر الجواب لازمدر

زید هر خصوصده کوزن بازدیغی نقلده مدعی علیهک اسمنی بازوب باباسی ودده سی اسملرینی
بازمسه اول نقل ایله عمل اولنورمی الجواب اولنماز

شهرت شایعه سی اولمیان زید قاضی نقل یازدقده کندو وباباسی اسمنی یازوب جدی اسمنی
یازمسه اول نقل ایله عمل اولنورمی الجواب اولنماز

نقلده یولیش شاهدلرینک اسملرینی یازلمق لازممیدر الجواب لازمدر

نوع آخر

بر بلده اهالیسندن زید مدت سفر بعید اولان بلده اخراده عمرو ایله ماله متعلقه دعواسی
ایچون بلده سی قاضیسندن نقل شرعی الوب بعده بلده اخرایه واروب نقلی ابراز
ایتدکده عمرو نقلده عنوان اصل شاهدلری حاضر اولسونلر دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زیدک مدت سفر بعید اولان بلده اخرا اهالیسندن عمرو ذمتنده

وانا قال المدیون للقاضی کنت استقرضت من فلان وادیت
الیه اوابرانی عنه وهو فی بلدة اخری وارید القدوم علیه
بینة علی مطلوبی هنا واخاف ان یاخذنی بحق ولا بینة
لی ثمه وطلب منه علی ذلک کتابا بالکتب عند محمد فلا فالقاضی
واجمعوا انه لو قال جحدنی وطلب منی ولی بینة علی ذلک واراد
الاستماع والکتابة یجیبه الی ذلک فی السادس من قضا البزازیه

العلوم للحکمه شرط جواز القاضی الی القاضی وهو ان یکون الکتاب
معلوما الی معلوم فی معلوم بمعنی المدعی به معلوم بعنی المدعی معلوم
وبعنی المدعی علیه اما الکاتب ینبغی ان یکون معلوما واصل ما
ان یکون بکتابة القاضی اسمه واسم ابیه وجده وبلقبه واذا ذکر اسم
ابیه ولم یذکر اسم جده لا یحصل التعریف عند ابی حنیفة رحمه الله وان
کان مشهورا یکتفی بالاسم الذی کان مشهورا بذلک ثم ذکر
الجد عند ابی حنیفة فی روایة ابن سماعة عن ابی یوسف رحمه الله
وفی قول محمد رحمه الله قول ابی یوسف ظاهر الروایة لیس بشرط
فکان القاضی الامام علی السغدی یقول فی الابتداء لا یشترط
ذکر الجد ثم رجع وقال یشترط وهو الاصح وعلیه الفتوی فی الرابع
والعشرین من قضا المحیط البرهانی

وانما یقبل الکتاب البالغ الی الکتاب علی القضاة حتی لو مات او عزل او لم یبق
اهلا للقضاء قبل وصول الکتاب لا یقبل لانه التحق بواحد من الرعایا
ولهذا لا یقبل اخباره قاضیا اخر فی غیر عمله من قضا الهدایه

کتب اسمائهم وانسابهم ای اسماء الشهود والطالب وانسابهم
فیه ای الکتاب الحکم فان کون کتاب القاضی لا یثبت بمجرد
شهادتهم بدون الکتاب من الدرر

وعن ابی یوسف انه یقبل فی العبد دون الامة لغلبة الاباق دونها وعن
محمد رحمه الله انه یقبل فی جمیع المنقول وعلیه المتاخرون من الهدایه
فی کتاب القاضی الی القاضی

ورثه سیله

ورثه‌سیله قرضدن شوقدر آقچه‌یه متعلقه دعواسی اولمغله زید بلده‌سی قاضیسندن
نقل شرعی الوب دعوای مزبوره ایچون بکری توکیل ایتمکله بکر بلدهٔ اخرایه واروب
نقلی ابراز ایتدکده ورثه نقله عمل ایتمزلر اصل شاهدلری کلسونلر دیمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر بلده اهالیسندن زیدک مسافهٔ بعیده اولان بلدهٔ اخری اهالیسندن عمرو ایله ماله متعلقه
دعواسی اولمغله زید بلده‌سی قاضیسندن نقل شرعی الوب بعده بلدهٔ اخرایه واروب
نقلی ابراز ایتدکده زیدین سنک بلده‌که واروب بلده‌ک قاضیسی حضورنده مرافعه
اولورم نقله عمل ایتمم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده‌ده ساکن اولان زیدک مسافهٔ بعیده اولان بلدهٔ اخری اهالیسندن عمرو ایله میراثه
متعلقه دعواسی اولمغله زید بلدهٔ اولی قاضیسندن نقل شرعی الوب بعده بلدهٔ
اخرایه واروب نقلی ابراز ایتدکده عمرو مجرد بلدهٔ اولی مسقط رأسک اولمامغله نقله عمل ایتمم
مسقط رأسکدن نقل کتور دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن هندک مالک عینه سنی مدت سفر بعیده اولان بلدهٔ اخری اهالیسندن
عمرو تغلبا ضبط ایتمکله هند بلده‌سی قاضیسندن خصوص مزبور ایچون شرائط صحتی مشتمل نقل
شرعی الوب بعده بلدهٔ اخرایه واروب نقلی ابراز ایتدکده عمرو نقله عمل ایتمم اصل شاهدلری
کلسونلر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده‌ده اولوب فلان واقفک اولادینه واولاد اولادینه مشروطه وقفک متولیسی اولان
عمرو اولاد منقرض اولمغله زعمیله کندویه توجیه ایتدردکده مسافهٔ سفر بعیده اولان بلدهٔ
اخری اهالیسندن بکر واقفک اولاد اولادندن اولدیغنی بلده‌سی قاضیسی حضورنده بشر
و خالد کبی عادل ثقه‌لر شهادتلری ایله وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب بلدهٔ اولی قاضیسندن
نقل شرعی الوب بعده واروب نقلی ابراز ایتدکده عمرو نقله عمل ایتمم سنک اصل شاهدلرک ایله
اثبات ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زید متوفانک ورثه‌سی بلدهٔ مزبوره قاضیسنه واروب زیدک مسافهٔ سفر
بعیده بلدهٔ اخری اهالیسندن عمروک ذمتنده قرضدن شوقدر آقچه حقی اولوب زید عمرو اقرار
ایتمشیدی دیو عمروک اقرارینه حینا اقامت بینه ایدوب موجبیله نقل شرعی الدقده بلدهٔ
اخرایه واروب مبلغ مزبوری عمرودن دعوی و نقلی ابراز ایتدکلرنده عمرو مبلغ مزبورک
اصلی شوقدر اولوب ماعداسی ربادر دیو دعوی ودفعنه اقامت بینه ایدیجک ماعدا مطالبه‌سندن خلاص
اولورمی الجواب اولور

کتاب الشهادة

زیدک عمرو ذمتنده اولان شوقدر آقچه حقنی دعوی وعمرو انکار ایتمکله زید خصوص مزبوره
شاهدلر اولوب مقبول الشهاده اولان بکر وبشردن شهادت طلب ایتدکده مزبورلر شهادتی کتم ایده‌رک
مسخر لکن کتم شهادت ایلسه‌لر بونلره نه لازم اولور الجواب اثم اولورلر

زنا ثبوتنده رجالدن ایکی شاهد کفایت ایدرمی یوخسه درت شاهد لازم میدر الجواب درت

فی الزنا اربعة من الرجال ولا تقبل فیها شهادة النساء، م شهادة خزانة الفقه

وتجب ای الشهادة بالطلب ای طلب المدعی فی حق العبد وانما اعتبر الطلب لانه حقه فیشترط طلبه کما فی سائر الحقوق ان لم یوجد نه ولا یجوز کتمانها لقوله تعالی ولا یأب الشهداء اذا ما دعوا ثم انه انما یأثم اذا علم ان القاضی یقبل شهادته او کانوا جماعة فادی غیره ممن یقبل شهادته یأثم من لم یؤد ان کان ممن تقبل شهادته لان امتناعه یؤدی الی تضییع الحق دون حق الله فانها یجب فیه بلا طلب کعتق الامة وطلاق المرأة فان فیها تحریم الفرج وترک الشهادة رضا بالفرج والرضا فسق من الدرر کذا فی الزیلعی
شاهدلارندر

کتمان الشهادة کبیرة ویحرم التأخیر بالطلب من فصل الکشف کذا فی اول الشهادة من الدرر وکذا فی الزیلعی مع زیادة ومثله فی الهدایة

ویفترض اداؤها بعد التحمل اذا طلب منه ملتقی الابحر فی کتاب الشهادة قریبا فی اول

بو واقعه‌ده شهادتده رجالدن ایکی شاهد کفایت ایدر می یوخسه درت شاهد لازم میدر **الجواب** ایکی شاهد کفایت ایدر

زید عمرودن سن بنم مکانم حرزمدن نصاب سرقه‌یه بالغ اولان شو قدر اقچه‌می سرقه ایتدک دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه بر رجل ایله ایکی عورت شهادت ایلسه‌لر شهادت مزبوره ایله عمروک الی قطع اولنور می **الجواب** اولنماز

زید عمرودن سن بنمله کوره‌شورکن بنی قالدیروب یره چالوب بر قولمی قیروب بعده اول قولم بالکلیه عمل ماندهٔ اولدی دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه بر رجل ایله ایکی عورت شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

هند زینبی عورتلره کوتنده ضرب ایدوب بعده زینب دعوی ایدوب هند انکار ایلدکده رجال مطلع اوله‌جق محل اولمامغله یالکز نسوانک شهادتیله زینب مدعاسنی اثباته قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند بکر صغیره لی ولی اقربی عمه‌سی زینب مهر مثلی ایله کفوی زیده تزویج ایتدکده زید اخر دیارده ایکن هند بالغه اولوب بعده زید کلدکده هند بن شو قدر ای مقدم بالغه اولوب نفسمی اختیار ایدوب نکاحنی فسخ ایتدم دیمک استدکده زید سن بالغه اولدقده نفسکی اختیار ایتمیوب سکوت ایتمشیدک دیو انکار ایدوب هند کندو مدعاسنه بر رجل ایکی عورتلر شهادت ایلسه‌لر یالکز نسوانک شهادتیله هندک مدعاسی ثابت اولمش اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده مراهقه اولدقاری قاضی یالکز نسوانک شهادتیله هندک مدعاسی ثابت اولمش اولور دیو عقد مزبوری فسخ ایدوب حجت ویرسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

فی کیفیة الشهادة التی تقبل والتی لا تقبل

زیدک حر اولدیغنه شهادت ایدن کمسنه‌لر زیدک باباسی و اناسی اسملرینی ذکر ایتمک لازممیدر **الجواب** دکلدر

زید عمرودن سکا شو قدر اقچه اقراض و تسلیم ایتمشیدم دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه شهادت ایدن کمسنه‌لر زید و عمروک اسملرینی بلمک لازممیدر **الجواب** دکلدر

بر خصوصده زید متوفانک وارثنه شهادت ایدن عمرو و بکر زیدک باباسی و دده‌سی اسملرینی ذکر ایتمک لازممیدر **الجواب** لازمدر

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمروک ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و ورثه حقی انکار ایدوب زیدک مدعاسنه بعض کمسنه‌لر شهادت ایتدکلرنده اول کمسنه‌لر عمروک باباسی و دده‌سی اسملرینی ذکر ایتمک لازممیدر **الجواب** لازمدر

زید متوفانک ورثه‌سی عمرودن زیدک بکر ذمتنده مرحومدن اولان شو قدر اقچه حقنه کفیل اولمشیدک دیو دعوی و عمرو مبلغ مزبوری زیده ادا ایتمشیدم دیو دعوا ایتدکده عمروک مدعاسنه شهادت ایدن کمسنه‌لر زیدک باباسی و دده‌سی اسملرینی ذکر ایتمک لازممیدر **الجواب** لازمدر

وشرط للزنا اربعة رجال وللقصاص وبقية الحدود رجلان ولغير ذلك رجلان او رجل وامرأتان مالا كان او غير مال
ملتقى الابحر من كتاب الشهادة قريباً فى اوله ملخصاً

والشهادة فى سائر الحدود والقصاص رجلين ولا تقبل شهادة النساء
من شهادة خزانة الفقه

ولا تقبل شهادة النساء مع الرجال فى الحدود والقصاص لما فيه من شبهة البدلية فلا تقبل فيما يندرئ بالشبهات وما سواها فيها شهادة رجلين او رجل وامرأتين من شهادات مختارات النوازل
وفى فتاوى العتابية وفى التجريد لا تقبل شهادة النساء فى السرقة فى حق القطع وتقبل فى حق الضمان
من التاتارخانية

ولا تقبل شهادة النساء وحدهن الا فيما لا يحل للرجال النظر اليه نحو العيب بموضع لا يحل للرجال النظر اليه والولادة
من شهادة خزانة الاكمل لابى الليث

وللولادة والبكارة وعيوب النساء من مالا يطلع عليه الرجال امرأة
ملتقى الابحر من كتاب الشهادة

ادعى حرية الاصل لم يذكر اسم امه واسم اب الام وجدها يجوز ان لم يكن الان حر الاصل ويكون امه رقيقا بان استولد جارية فالولد يخلق حر وان لم يكن الام حرة وكذلك لو قالت امرأة لرجل زوجنى فانى حرة فزوجها واستولدها ثم ظهر انها كانت امة الغير فان الام رقيق والولد حر
من التاتارخانية

قالوا قد ذكر محمد فى كتاب الولاء اذا شهدوا ان هذا حر الاصل واكتفى به جاز
من المحل المزبور

ع واذا شهدوا انه حر الاصل و مادرش از دیوه است تعيين من المجز ذكرهم اسم امه ونسبها ولو شهدوا انه حر الاصل كه از مادر زاده است يحتاج الى نسب الام لانه حار تلك علة فى الباب الاول من القنية

ولو كانت على غائب او ميت فنسبوه ونسبوه الى ابيه فقط لا تقبل حتى ينسبوه الى جده ولو نسبوه لما ذكر الجد تقبل
من شهادة التنوير ملخصاً

زید فوت اولوب وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال اولان عمرو
قبض ایتدکده بکر زید مرض موتنده شو قدر آقچه‌سنی باکه وصیت ایدی دیو بعده مقرا
فوت اولمش زید حقوقی حاکم ایله عمروک یوزینه دعوی ایتدکده بکرک مدعاسنه
شهادت ایدن کمسنه‌لر انجق زیدک اسمیله باباسی اسمنی ذکر ایدوب جدینی لسنه ذکر اتمیه
شهادت مزبوره ایله بکرک مدعاسی ثابت اولورمی الجواب اولماز

ثم قال لما كانت الشهادة على الحاضر يحتاج الشاهد في الاشارة
الى ثلثة مواضع الى الخصمين والمشهود به ولو كانت على غائب
او ميت مسماه ونسبه الى ابيه فقط لا تقبل حتى ينسبوه الى جده
ولو ذكر اسمه واسم ابيه وصناعته لا يكفي الا اذا كانت صناعة يعرف
بها لا محالة فحينئذ يكفي ولو ذكر اسمه واسم ابيه وقبيلته وحرفته ولم يكن
في محلته رجل آخر بهذا الاسم وهذه الحرفة يكفي ولو كانت مسئلة نظر
لا يكفي حتى ذكر شيئا آخر يحصل به التمييز في السابع من الفصولين
في الاشارة والنسبة

هند متوفیه‌نک ترکه‌سنی ذوی الارحامدن زید قبض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب بن هندک
لابوین عمی اوغلی و عصوبت نسبیه جهتندن حصر وارثیم دیو دعوی ایتدکده عمرو
مدعاسنه شهادته کلان بکر و بشر هندک باباسی خالد ایله عمروک باباسی ولید لابوین قرنداش
اولوب بابالری اسمی زفردر دیوب لکن زفرک باباسی اسمنی بلمامغله شهادتلری
مقبوله اولورمی الجواب اولماز

واعلم انه يشترط في دعوى بنوة العم ودعوى عمومة النسب الى ان يقع
الكشف الى الجد الاعلى كذا ان ليقول في دعوانا هذا لان هذا الذي حضر احمد
ابن عمرو واسعد المتوفى كان ابن احمد واحمد والد هذا المتوفى مع عمرو والد
هذا الذي حضر كانا اخوين لاب ابوهما عبد الله بن عمر من فتاوى
الظهيرية في المحاضر والسجلات فيه تمامه

هند متوفیه‌نک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال اولان
قبض ایتدکدنصکره بکر و عمرو ظهور ایدوب بز هندک اناسی زینبک لابوین قرنداشی
خدیجه‌نک قزی عایشه‌نک اوغللریوز دیو دعوی ایتدکلرنده مدعالرینه شهادت
ایدن کمسنه‌لر زینب ایله خدیجه‌نک جدلرینی بیان ایتمامه‌لرله شهادتلری
مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه‌سنی قرنداشلری بشر و زینب قبض ایتدکلرنده عمرو ظهور ایدوب
بن زیدک عمی اوغلیم دیو دعوی ایتدکده عمروک مدعاسنه شهادته کلان کمسنه‌لر
زیدک باباسی بکر ایله عمروک باباسی بشر لاب قرنداشلر اولوب بابالری اسمی خالد خالدک
باباسی ولیددر دیو شهادت ایدوب لکن ولیدک باباسی اسمنی بیان ایلمامه‌لر
شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولور

ولو نسبه الى الجد لا الاب لم يجز من قضاء البزازية في كتاب الكفالة كذا في الخلاصة

زیدک تصرفنده اولان مزرعه ایچون عمرو تولیت و غله‌سی بکرک اولادینه و اولاد
اولادینه مشروطه اولوب بن بکرک اولاد اولادندنم دیو دعوی ایدوب نسبنه
بعض کمسنه‌لر شهادت ایتدکلرنده عمرو ایله بکرک اولاد اولادندن درجه‌لری بیلنده
اولان وسائطی ذکر و بیان ایلمامه‌لر شهادت مزبوره ایله عمروک نسبی ثابت
اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن بر کاج کمسنه‌لرک ذمتنده شو قدر آقچه حقی اولوب بن اول کمسنه‌لرک
دعوا و قبضنه وکیلیم دیو دعوی و عمرو توکیلی انکار اتمکله بشر و خالد توکیله
شهادت ایتدکلرنده بشر و خالد اول کمسنه‌لرک بابالری و دده‌لری اسملرینی ذکر
ایتمک لازممیدر الجواب لازمدر

ولو ادعى رجل على رجل انه وصي فلان الميت وانه ادعى على الميت كذا
تسمع دعواه وكذا لو ادعى الوكالة من غائب اذا عرف الميت
او الغائب باسمه واسم ابيه وجده ولقبانه كان لا يحصل المعرفة
الا باللقب في اواسط دعوى قاضيخان

زیدک عمرو ایله بر مقدار آقچه‌یه متعلقه دعواسی اولمغله عمرو بکری خصومته توکیل
ایدوب بعده عمرو غائب اولدقده زید مبلغ مزبوری بکرک اوزرینه دعوی ایدوب
زیدک مدعاسنه بشر و خالد شهادت ایتدکلرنده بشر و خالد عمروک باباسی و دده‌سی
اسملرینی ذکر و بیان ایلمامه‌لر شهادتلری معتبره اولورمی الجواب اولماز

[illegible]

زیدك بر خصوصه قارنه شهادت ایدن بكر وعمرو وراء جداردن بر خاتونی شو بله اقرار ایدی لكن هند ایدیكنی بلمزز دیسه لر شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید هنددن سن بنم منكوحه مسن دیو دعوی ایدوب هند انكار ایتدكده زیدك مدعاسنه شهادته كلان بكر و بشر هند زیده تزوجیمی اقرار ایتدی لكن وراء جداردن بر خاتونك نفسنی زیده تزوجه عمروی توكیل ایتدیكنی ایشتدك دیسه لر شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدك عمرو ایله بر عقاره متعلق دعواسنده زیدك مدعاسنه شهادته كلانلر عقارك حدودینی بلمیوب تحلند تعیینه قادر اولمسه لر شهادت مرقومه ایله زیدك مدعاسی ثابت اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شو قدر اقچه قرض ویردم دیو دعوی و عمرو انكار ایتدكده زیدك مدعاسنه شهادته كلان بكر و بشر عمروه قرض اولقدر اقچه ویردیكنی كوردك لكن علیمز لاحق اولدیمی بلمیه لر شهادت مزبوره ایله زیدك مدعاسی ثابت اولمش اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ظلما شو قدر اقچه الشیدك دیو دعوی و عمرو انكار ایتدكده زیدك مدعاسنه شهادته كلان بكر مبلغ مزبوری عمروك شو قصبه ده الدیغنی ذكر ایتمك لازممیدر الجواب دكلدر

هند متوفیه نك ورثه سی زوجی زیددن سن هندی دكنك ایله ضرب ایدوب هند اول ضربدن صاحبة فراش اولوب قالمغدن فوت اولدی دیو دعوی و زید انكار ایتدكده ورثه نك مدعالرینه شهادته كلانلر زیدك هندی دكنك ایله اوردیغنی مشاهده ایلدك لكن صاحبة فراش اولدیغنی كوردك بلمزز دیسه لر شهادت مزبوره ایله ورثه نك مدعالری ثابت اولورمی الجواب اولماز

زیدك وقفی اولوب اوزره متولیسی عمروك یدنده اولان عقاری ایچون بكر ملكم اولوب حتی بشر قاضی حضورنده عقاری سندن دعوی و اثبات ایتمكله بشر عقاری بكا حكم ایدوب حجت ویرمشیدی دیو عمرودن دعوی و حجت ابراز ایدوب عمرو انكار ایتدكده ذیل حجتده اسملری مسطور اولوب مضمون حجته شهادته كلانلر بو حجت بشرك حجتیدر دیوب غیری نسنه سویلمیه لر شهادت مزبوره ایله حجت مزبوره نك مضمونی ثابت اولمش اولورمی الجواب اولماز

زیدك وقفی اولوب اوزره متولیسی عمروك یدنده اولان عقاری ایچون بكر ملكم اولوب حتی بشر قاضی حضورنده عقاری سندن دعوی و اثبات ایتمكله بشر عقاری بكا حكم ایدوب حجت ویرمشیدی دیو عمرودن دعوی و حجت ابراز ایدوب عمرو انكار ایتدكده مضمون حجته شهادته كلانلر كمسنه لر الغه و حكمه حاضر دكل ایدك لكن بشرك خطنی تشخیص ایدوب حجتده اولان مضا بشرك خطی اولدیغنی معلوممز اولمغله مضمون حجته شهادت ایدرز دیسه لر شهادتلری معتبره اولورمی الجواب اولماز

ولا تقبل الشهادة بسماعه من وراء الحجاب فی سمع الشاهد صوت من یشهد علیه من وراء الحجاب لا یسعه ان یشهد لاحتمال ان یكون غیره اذ النغمة تشبه النغمة الا اذا تعین القائل ان یكون فی البیت وحده وعلم الشاهد انه لیس فیه غیره ثم جلس علی المسلك او لیس فیه مسلك غیره فسمع اقرار الداخل ولم یره اذ حینئذ یحصل له العلم لكن ینبغی للقاضی ان لا یقبل اذا فسر له من ضرورة جواز الشهادة المقبول عند التفسیر فان الشهادة بالتسامع تقبل فی بعض الحوادث لكن اذا صرح به لم تقبل كما فی ... من الدرر فی باب الشهادة

كذا فی الخانیة للقاضی الخصاف

وقال الفقیه ابو اللیث اذا سمعوا صوت امرأة من وراء الحجاب ان رأى شخصها وشهد عندهم رجلان عدلان انها فلانة جاز لهم ان یشهدوا علی اقرارها وان لم یروا وجهها واذا لم یروا شخصها لا یحل لهم ان یشهدوا علی اقرارها

من شهادة الخانیة قبیل فصل فی الشهادة علی الشهادة

كما یشترط التحدید فی الدعوی یشترط فی الشهادة من الهدایة

ویشترط التحدید فی الدعوی والشهادة ولو كان مشهورا الا اذا عرفوا الشهود الدار بعینها ولا یحتاج الی ذكر حدودها كذا فی البحر نقلا عن الملتقطة فلا بد من ذكر بلدة فیها الدار ثم المحلة ثم السكة

من وخور منح الغفار

ولا بد من ذكر بلدة فیها الدار ثم المحلة ثم السكة من المحل المزبور

رجل احضر رجلا وادعی ان فلانا وكله بالخصومة فی كل حق قبله وادعی علیه مالا لموكله فجحد المدعی علیه المال والوكالة فاقام المدعی البینة علی الوكالة فقبل ان یعدل بینة الوكالة او قبل ان یقضی بها اقام البینة علی المال والقیاس ان لا یقبل البینة علی المال وفی الاستحسان یقبل ولم یذكر فیه خلافا وروی الخصاف ان علی قول ابی حنیفة رحمه الله لا یقبل وعندهما یقبل ثم ان عند ابی یوسف یقضی بالوكالة اولا وكذا لو اقام البینة علی المال والوكالة جملة من البیع من عشر الحجج

خلاصة

زید عمرودن

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقی اولوب مبلغ مزبوری دعوی وقبضنه بنی توکیل ایتدی دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده بشر وخالد توکیله شهادت ایدوب حکم اولنمزدن مقدم بشر وخالد زیدک فسقنی... اولنمش قدر نصکره دبنه وفسق شهادتی ایله لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

وممن یقبل شهادته ومن لا یقبل

زید مجنون جنونی حالنده عمرونک مدعاسنه شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر بر خصوصده عمرونک مدعاسنه شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب

زید صغیرنده تحمل شهادت ایدوب بعد البلوغ ادا ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید صغیر غیر ممیز بر خصوصی معاینه ایدوب بعد البلوغ شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید عمرو وبکر ذمیلر صغرلرنده بشرمسلمه شو قدر اقچه ویروکده عمرو وبکر شرف اسلام ایله مشرف اوله قلدقلرنده بعده مبلغ مزبوری بشردن طلبده دعوی وبشر انکار ایتدکده مدعاسنه عمرو وبکر شهادت ایلسه لر بشر مجرد مزبورلر صغرده مسلمان اولدیلر دیو شهادتلرینی طوتمامغه قادر اولورمی الجواب اولماز

خادم اولوب آزاد اولنان زیدک شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدک مدعاسنه محله محضری اولوب عادل اولان زیدک شهادتی مقبوله اولورمی الجواب

زید عمرودن بر خصوصی دعوی وعمرو انکار ایتمکله زیدک مدعاسنه قسام کاتبی اولان بکر وبشر عادللر شهادت ایلسه لر عمرو مجرد بکر وبشر قسام کاتبی اولمغله شهادتلرینی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلق دعواسنده زیدک مدعاسنه چاوش اولان بکر عادل شهادت ایلسه عمرو مجرد بکر چاوش اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک بر خصوصه متعلق دعواسنده زیدک مدعاسنه بر مکتبده معلم صبیان بکر شهادت ایلسه عمرو مجرد معلم صبیان اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

قلماون اولنان زید بر خصوصده قلماون اولان عمرونک اوزرینه شهادت ایتدکده عمرو مجرد زید قلماون اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

حمال اولان زیدک شهادتی مقبوله اولورمی الجواب عادل ایسه اولور

الجمی اولان زیدک شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقی وارمیدر دیو بکردن سؤال اولندقده بلمم دیوب بعده زید عمرودن ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده بکر عمرونک مدعاسنه شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ومتوفانک ... وارثی وارمیدر دیو سؤال اولندقده زید بلمم دیوب بعده بکر بن

ولما ذکر المؤلف المجنون ولا خفاء فی عدم قبولها وفی المحیط ومن یجن ساعة ویفیق ساعة تشهد فی حال الصحة یقبل شهادته لان ذلک بمنزلة الاغماء ولا یمنع قبول الشهادة من البحر الرائق فی شرح کنز الدقائق

اولماز

ولا شهادة المملوک والصبی الا اذا تحملا حال الرق والصغر واديا بعد العتق والبلوغ من ملتقی الابحر

یجب ان یعلم العدالة وتعدیل الشهادة واجبة للقبول لانه لم یظهر الحق عند القاضی للمدعی لا یجوز القضاء به فقلاع الوجوب وخلود الحق الشهادة باختیار صدق الشهود ... الشهود العدالة من شهادات المحیط البرهانی

اولور

ولیس منها الصناعة الدنیة کالقوافل والدباغ والحائک فانه الصحیح المقبول اذا کان عدلا ومثله النخاسون والدلالون من البحر الرائق

بهذه الفتوی مخالفة ظاهر لما قاله الطحاوی رحمه الله حیث قال وکذا لا تقبل شهادة الجاهل علی العالم لان الشهادة من باب الولایة ولا ولایة للجاهل علی العالم تأمل عما قیل

ولا تقبل شهادة الاعمى لان الشهادة تفتقر الی التمییز بالاشارة بین المشهود له والمشهود علیه ولا یمیز الاعمی الا بالنغمة وفیه شبهة من شهادة الهدایة

رجلان قالا لا شهادة لنا فی هذا الامر عند القاضی ثم شهدا له ذکر فی المنتقی انه لا تجوز شهادتهما وعن محمد فی النوادر اذا قال لا شهادة لی عندی فی امر او قال لا علم لی بهذا ثم شهد بعد ذلک جازت شهادته من الکتب کذا فی البزازیة

تنصیص شهادة الاعمی ... اذا قبلت ...

عمروك فلان جهتدن وارثيم ديو خصم مسخرى اولوب دعوى ايتدكده زيد بكرك
مدعاسنه شهادت ايلسه مقبوله اولورمى **الجواب** اولور

زيد هنددن بر خصوص دعوى وهند انكار ايدوب زيد مدعاسنه اقامت بينه ايدهمدكده
هنده يمين ويروب كدنكره زيد مدعاسنه اقامت بينه ايلسه
مقبوله اولورمى **الجواب** اولور

بر حجتك مضموننه شهادت ايدن زيد وعمروك اسملرى ذيل حجتده مكتوب اولمسه
شهادتلرى مقبوله اولورمى **الجواب** اولور

هند زيدك يدنده اولان عرصه ايچون شو قدر آقچه يه ايلدگم وقفك مستغلاتندندر ديو
دعوى وبر وقفيه ابراز ايدوب زيد انكار ايتدكده هندك مدعاسنه عمرو وبكر ده شرايط
اوزره شهادت ايلسهلر زيد مجرد عمرو وبكرك اسملرينى وقفيه نك ذيلنده مكتوب اولمامغله
شهادتلرينى طوتمامغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد اخوه بارده وارد عمرودن شو قدر آقچه دعوى ايدوب مدعاسى ايچون الديغى نقلى ابراز
ايتدكده نقل محله صالح اولميوب زيد اصل مدعاسنه بينه يه محتاج اولمغله زيدك اصل
مدعاسنه ذيل نقلده شهود طريق اولمق اوزره اسملرى تحرير اولنان كمسنهلر شهادت
ايلسهلر عمرو مجرد مزبورلرك اسملرى وجه محرر اوزره ذيل نقلده تحرير اولنمغله شهادتلرينى
طوتمامغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرو قاضينك مجلسنده بر خصوصه اقرار ايدوب بعده عمرو معزول اولدقده عمرو زيدك اقرار
مشروحنه شهادت ايلسه مقبوله اولورمى **الجواب** اولور

زيد قاضى معزول اولدقده عمرو وبكردن زيدك زمان قضاسنده فلان خصوصى بنم ايچون اوزره
حكم ايتدك ديو دعوى ايتدكده زيد بن اول خصوصى بكرا اوزرينه حكم ايتمشدم ديو شهادت ايلسه
مقبوله اولورمى **الجواب** اولماز

زيد متوفانك ورثهسى عمرودن زيدك ذمتنده فلان متاع ثمنندن شو قدر آقچه حقى واردر ديو
دعوى وعمرو انكار ايتدكده ورثهنك مدعالرينه شهادت كلان بكر وبشر زيد اول متاعى
بيعه بزى توكيل ايتمكله اول متاعى عمروه بز بيع وتسليم ايتمشدك ديو شهادت ايلسهلر
مقبوله اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرودن بكرك انبارنده وضع ايتديكم شو قدر كيل بغدايى انباردن غصباً اخذ واستهلاك
ايلدك ديو دعوى وعمرو انكار ايدوب زيدك مدعاسنه بغدايى انبارده وضع ايتديكده كيل
ايدن بشر وخالد شهادت ايده كلدكده عمرو مجرد بغدايى مزبورلر كيل ايتمكله شهادتلرينى
طوتمامغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد وعمرو بكر ايله قرق كون بر بلدهده ساكن اولوب بكرك زوجهسى هند ايله بيت
مزبورده ازدواج معاملهسنى ايتدكلرينه عالملر ايكن بلا عذر سكوت ايتدكلرندن زيد وعمرو
بكر ايله زوجهسى هندى قرق كون مقدم طلقات ثلثه ايله تطليق ايتمشدر ديو شهادت
ايلسهلر شهادتلرى مقبوله اولورمى **الجواب** اولماز

وان حلف انقطعت الخصومة حتى لو اقام البينة — من الملتقى الابحر

القاضى اذا شهد على حكمه بعد العزل لا تقبل شهادته فى قول ابى حنيفة واصحابه — من قضاء النتف

بشهادة الوكيلين او الدلالين اذا قال نحن بعنا هذا الشئ او الوكيلان بالنكاح والخلع اذا قالا نحن فعلنا هذا الخلع والنكاح لا تقبل اما لو شهد الوكيلان بالبيع او النكاح انها منكوحة او ملكه تقبل — من شهادة البزازية فى الشهادة على فعل نفسه كذا فى الخلاصة

واعلم ان شهادة الحسبة اذا اخر بشهادته بلا عذر لا تقبل شهادته فسقا عليه فى الحدود وطلاق الزوجة وعتق الامة وظاهرها فى القنية انه فى الكل وهى فى الظهيرية — فى اواخر القضاء من الاشباه

زيد وعمرو

زید وعمرو بکر ایله بر بلده ده بر سنه ساکن اولوب بو مدتده بکر زوجه سی هند ایله
ازدواج معامله سنی ایتدیکینه عالم اولدقلری حالده سکوت ایدوب کلدکده زید وعمرو بکر ایله
رضاع قرنداشلردر دیو شهادت ایلسه لر مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید وعمرو بکر ایله درت سنه بر بلده ده ساکنلر اولوب بکر جاریه سی هندی وطی ایتدیکینه
عالملر ایکن بلا عذر سکوت ایدوب کلدکلرنده زید وعمرو بکر هندی درت سنه مقدم اعتاق
ایتمشدر دیو شهادت ایلسه لر مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هندک اوزرینه اولنورسم الا جاغم بوش اولسون دیدکده زید هندک
اوزرینه زینبی تزوج ودخول ایدوب بعده بر قاچ ای مرورنده زید فوت اولوب
زینب ترکه سندن حصه طلب ایتدکده زیدک ورثه سی زید وجه محرر اوزره شرط
ایتدکدن نکاحی سنی تزوج ایتمکله بوش اولدک سن وارثه اولمازسک دیو دعوی ودزینبک
انکار ایدوب ورثه نک مدعالرینه بکر وبشر شهادت ایلسه لر بکر وبشر الحق زیدک
وجه محرر اوزره شرط ایدوب بعده زینبی هندک اوزرینه تزوج ایتدیکینه عالملر اولوب
زیدک زینبه دخول معامله ازدواج ایتدیکینه عالملر وکلر ایکن زینب فجور وبکر وبشر بر قاچ
سکوت ایتمکله شهادتلرینی طو تمام ومبکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی تعدیل الشهود

زید وعمرو بر خصوصده بکرک اوزرینه شهادت ایتدکلرنده بکر مزبورلر
تعدیل وتزکیه اولنمزلر دیرکن مرافعه اولدقلری قاضی اصغا ایتمیوب قبل التعدیل
والتزکیه شهادتلرینی قبول وموجبیله حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

حکام بو بابده کلمه سؤالی وکلدر در

زید متوفانک ترکه سنی زوجه سی هند ایله قزی زینب قبض ایتدکلرنده عمرو اخ وبابرون
کلوب بن زیدک لابوین اقرنداشیم دیو دعوی وبلده نک قاضیسندن الدیغی نقلی ابراز ایدوب
نقلک وروونه بکر وبشر شهادت ایتدکلرنده زینب بکر وبشر تعدیل وتزکیه اولنسونلر
دیرکن مرافعه اولدقلری قاضی اصغا ایتمیوب قبل التعدیل والتزکیه شهادتلرینی
قبول ایدوب نقلک موجبیله حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصده متعلقه دعواسنده زیدک مدعاسنه بکر وبشر شهادت
ایتدکلرنده حاکم مزبورلری تعدیل وتزکیه ایدوب عدالتلری ظاهر اولمغله شهادتلرینی
قبول وموجبیله حکم ایتدکده بعض کسنه لر بکر وبشر فاسقلردر دیو اول ادنه التقا
اولنورمی الجواب اولنماز

زید عمرو ایله بر خصوصده متعلقه دعواسنده زیدک مدعاسنه بکر وبشر شهادت ایتدکلرنده
مرافعه اولدقلری قاضی بعد التعدیل والتزکیه شهادتلرینی قبول وموجبیله حکم مراد ایتدکده
عمرو قاضی یه بکر وبشر فسقی مذهبیده اولدقلرندن سؤال ایتمیجه شهادتلرینی طو تمام ومبکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو مسلم ایله دعواسنده زیدک مدعاسنه مسلم اولوب غا ولدلراولان بکر وبشر

اجاب المشایخ فی شهود شهدوا فی الحرمة المغلظة بعد ما اخروا
شهادتهم خمسة ایام من غیر عذر انه لا تقبل ان کانا عالمین بانهما
یعیشان عیش الازواج علماء الحمامی والخطیب الفاطمی وکمال الائمة
البیاعی فی شهود العیدستة اشهر بعد اقرار الزوج بالمطلقات الثلث
لا تقبل اذا کانوا عالمین بعیشهم عیش الازواج وکثیر من المشایخ
اجابوا کذلک فی جنس هذا وان کان تاخیرهم بعذر تقبل
من شهادة القنیة

واختلفوا فی حد التقادم واشار فی الجامع الصغیر الی ستة اشهر فانه قال
بعد حین وهذا اشارة الی الحادی وابو حنیفة رحمه الله لم یقدر فی
ذلک وفوضه الی رأی الحاکم فی کل عصر وعن محمد رحمه الله انه قدره
بشهر لان ما دونه عاجل وهو روایة عن ابی حنیفة رحمه الله وابو یوسف
رحمه الله وهو الاصح من حدود الهدایة وکذا فی المحیط البرهانی فی الحدود
وجامع الفتاوی والبحر الرائق وغیرهم

وعندهما یسئل فی سائر الحقوق یعنی سواء طعن الخصم او لم یطعن
فی جمیع الدعاوی والفتوی علی قولهما واذا حکم القاضی بشهادتهم
مع عدم الاصغاء الی طعن الخصم بلا تزکیة لا ینفذ حکمه لان القضاة
فی زماننا لا یولون الی مثل هذا الحکم ولا یصیرون قاضیا
فی مثل هذا الحکم من شرح الهدایة

ولو شهد عند القاضی وثبت عدالته ثم شهد فی حادثة اخری هل
یحتاج الی التعدیل فیه کلام والاصح ان کان بینهما ستة اشهر
یحتاج الی التعدیل من مجمع الفتاوی وفیه تفصیل مسئلة التعدیل

ولا تقبل الشهادة علی جرح مجرد وهو ما یفسق به من غیر ایجاب حق للشرع من شهادة فی المتفرقات فی باب من تقبل شهادته ومن لا

وفي تعليقات هداية اذا حاز كما في الصيرفية من شهادات الاشباه وفيه نظر لانه مخالف لما في سائر الكتب. لمحرره الفقير

وقال محمد رحمه الله يبطل استأجر رجلا يوما واحدا فشهد له الاجير في ذلك اليوم قال القياس ان لا تقبل وكان الاجير صار شاهدة فشهد ولم يعدل حتى ذهب الشهر ثم عدل فان ابطلها بمنزلة من يشهد لامرأته ثم طلقها ولو شهد ولم يكن اجيرا ثم صار اجيره قبل ان يقضي فان القاضي يبطل شهادته فان ثم تبطل شهادته حتى يطلب الاجارة ثم اعاد الشهادة جاز بمنزلة المرأة اذا طلقها قبل ان يرد ثم اعاد جاز من عيون المسائل

شهادت ایندکلرنده عمرو وبکر وبشره صفات لسدقا جدر وبوسؤال ولنون والا شهادتلرینی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر خصوصده داور زیده شهادت ایدن عمرو وبکر ایچون شهادتلرنده کاذب اولماملرینه یمین ویرمکه حاکمه الحاح ایلسه حاکم یمین ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانك ترکه‌سی وارثلرینی قبض ایدن ورثه‌سندن عمرو ذمتنده فرضدن شو قدر آقچه حقم وار دیو دعوی ورثه انکار ایدوب زیدك مدعاسنه بکر وبشر شهادت ایندکلرنده مرافعه اولدقلری قاضی بعد التعدیل والتزکیه شهادتلرینی قبول ایدوب بعد الحلف موجبیله حکم ایتدکدنصکره ورثه قاضی‌یه بکر وبشر شهادتلرنده کاذب اولمدقلرینه یمین ویروب ال حکمکی طوتمیوب زید ایله تکرار مرافعه اولدورم دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فیمن لا تقبل شهادته للتهمة

زیده عداوت دنیویه‌لری ظاهر اولان عمرو وبکرك زید اوزرینه شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدك عمرو ایله بر عرصه‌یه متعلقه دعواسنده زیدك مدعاسنه عمروك زوجه مطلقه‌سی بنتك قرنداشی بکر شهادت ایلسه عمرو مجرد بکر هندك قرنداشی اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك مدعاسنه اوکی باباسی عمروك شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدك مدعاسنه لابوین قرنداشی عمروك شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولور

هندك مدعاسنه زوجی زیدك شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدك مدعاسنه اجیر خاصی اولان عمروك شهادتی مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده زیدك آزادلوسی بکر زیدك مدعاسنه شهادت ایلسه عمرو مجرد معتقی اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن بر خصوصی دعوی وعمرو انکار ایتدکده زیدك مدعاسنه عمروك شرعاً حقتاً ایچون مباشر تعیین اولنان بکر شهادت ایلسه عمرو مجرد بکر مباشر اولمغله شهادتنی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك مدعاسنه زیدك عیالنده اولان خدمتکاری عمرو وبکرك عیالنده اولمیان کمسنه‌لر شهادت ایتدکلرنده عمرو مجرد مزبورلرك سنکله دوستلقلری اولوب بوا ایتدکلرندن اولمغله شهادتلرینی طوتمام دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك مدعاسنه مقدما خدمتکاری اولوب بعده مفارقت ایدوب حالا عیالنده اولمیان کمسنه‌لرك شهادتلری معتبره اولورمی الجواب اولور

زید متوفانك ورثه‌سی عمرودن زیدك ذمتنده فرضدن شو قدر آقچه حقی وار دیو

وفي التهذيب في زماننا لما تعذرت التزكية لغلبة الفسق واختار القضاة استحلاف الشهود كما اختاره ابن ابي ليلى لحصول غلبة الظن من قضاء الاشباه

ولا الشهادة من احد الزوجين للآخر والشريك لشريكه فيما هو من شركتهما ملتقى
لاجرم من بابه بغير مادة وحذ لا يقبل

ولا تقبل شهادة العدو ان كانت العداوة بسبب الدنيا و تقبل ان كانت بسبب الدين الخ والعدو من يفرح بحزنه ويحزن بفرحه وقيل يعرف بالعرف من خزانة المفتين

تقبل شهادة الربيب للرابة من شهادة القنية

وتقبل الشهادة لاخيه وعمه ومن حرم رضاعا او مصاهرة من شهادة الدرر وكذا في الملتقى

ولا تقبل شهادة احد الزوجين للآخر من شهادة البزازية

شهادة الاجير الواحد لاستاذه لا تقبل سواء كانت الشهادة في تجارة او في شيء آخر ويستوي فيه ان يكون اجيرا مياومة او مشاهرة او مسانهة هو الصحيح من شهادة الكافي للحاكم الشهيد

ولو شهد الاجير ما قالوا التلميذ الخاص الذي يعد ضرر استاذه ضرر نفسه ونفعه نفع نفسه وهو معنى قوله لا شهادة للقانع باهل البيت من شهادة الهداية هكذا في المبسوط في باب شهادة الردر

والمعتبر حال الشاهد وقت الاداء لا وقت التحمل خزانة في الشهادة

دعوی

دعوى وعمرو انكار ايدوب ورثه نك مدعاسنه زيدك حياتنده خدمتكارلري اولان بكر وبشر شهادت ايدركلرنده عمرو بكر ومزبورلر زيدك حياتنده خدمتكارلري اولمغله شهادتلرينك طرح تمام ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك خدمتكارلري اولان عمرو بكردن بر خصوص دعوى وبكر انكار ايدوب عمرو مدعاسنه زيدك خدمتكارلري بشر وخالد شهادت ايتدكده بكر مزبورلر خدمتكارلري اولمغله شهادتلرينك طرح تمام ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد هندك رضاعا سندن عمرو بكر ايله دعواسي اولمغله عمروك مدعاسنه زيد شهادت ايتدكده بكر زيد عمروك قبالبطي اولمغله شهادتنى طرح تمام ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد فوت اولوب صغير اوغلي عمروى ترك ايتدكده عمرو بالغ اولوب بكردن زيدك ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقي وار ديو دعوى وبكر انكار ايتدكده عمروك مدعاسنه زيدك وصي مختاري بشر شهادت ايتدكده مقبوله اولورمى الجواب اولماز

زيد وعمرو صغيرلرك وصيلري بكر اولوب حاكم بشري ناظر نصب ايتدكده زيد وعمرو بالغلر اولوب بكردن شو قدر مالمزي قبض ايتدك ديو دعوى وبكر شو قدر قبض ديو بر مقدارينى انكار ايتدكده زيد وعمروك مدعالرينه بشر شهادت ايلسه مقبوله اولورمى الجواب اولور

زيد فوت اولوب زوجه سى هند وانا سى زينب واولاد صغارينى ترك ايتدكده عمرو زيدك ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم وار ديو صغارك وصيلري بكره دعوى ايتدكده بكر انكار ايدوب عمروك مدعاسنه بشر ايله هند وزينب شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمى الجواب اولور

زيد متوفانك ورثه سندن عمرو وبكردن زيدك ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار ديو مبلغ مزبوردن حصه مزى ويرديو دعوى ايتدكده بكر مبلغ مزبوري زيده ايفا ايتمشدم ديو دعوى وعمرو انكار ايتمكله بكرك مدعاسنه بشر ورثه سندن بشر وخالد شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمى الجواب اولور

في جر المغنم وشبهه

بر خصوصده شهادت ايدن زيدك شهادتنده كندويه جر مغنم اولبجق شهادتى مقبوله اولورمى الجواب اولماز

زيد متوفانك ورثه سندن عمرو بكردن زيدك ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقي وار ديو دعوى وبكر انكار ايتدكده عمروك مدعاسنه سائر ورثه شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمى الجواب اولماز

بر قاچ كمسنه لر زيد متوفانك ورثه سندن زيدك ثلث مالندن شو قدر اقچه سنى بزه

واما شهادة الوصي بحق للميت على غيره بعدما اخرجه القاضي عن الوصاية فتقبل بخصومة او بعدها لا تقبل وكذا لو شهد الوصي بحق للميت بعدما ادركت الورثة لا تقبل دلت المسئلة على ان القاضي اذا عزل الوصي انعزل من شهادة البزازيه كذا في البحر الرائق

قال في الكتاب الا ترى ان الوارثين لو اقر بدين لرجل معهما ورثة غيرهما فلم يقض القاضي بشيء يحكم اقرارهما حتى شهد ذلك الرجل على الميت بذلك الدين قبلت شهادتهما عليهما وعلى ما في الورثة حتى يستوفي جميع الدين من التركة في ٢٣ من شهادة المحيط البرهاني فيه تمامه كذا في اقرار الدرر نقلا عن العمادية

ومن التهمة ان يجر الشاهد بشهادته الى نفسه مغنما او يدفع عن نفسه مغرما خلاصه في اواخل فصل فيمن لا تقبل شهادته للتهمة

زید عمرودن شو قدر اقچه دعوی ایدوب عمرو انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه بکر و بشر شهادت ایدوب بعده حاکم مزبورلرک شهادتلرینی قبول و موصی ایله حکم ایتدکدن صکره حین شهادتده بکر و بشر زیدک خدمتنده اولوب عیالنده اولدقلری ثابت اولسه حکم مزبوره بنا زید عمرودن اولقدر اقچه المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز عبد الرحیم فی شهادة الخدام

وصیت ایدوب مصر فوت اولدی دیو دعوی و ورثه انکار ایتدکلرنده مزبورلرک مدعالرینه اجلبلرندن عمرو و بکر شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی

الجواب اولماز

بو صورتده زید دمرا فعه اولدقلری قاضی عمرو و بکرک شهادتلرینی قبول و بونلرک شهادتلری ایله حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی

الجواب اولماز

زید بر ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب زیدک وصیسی عمرو و بکرک ذمتلرنده شو قدر اقچه حقی وار دیو دعوی و بکر انکار ایتدکده عمرونک مدعاسنه زیدک دایسلری بشر و خالد شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی

الجواب اولماز

زیدک شرکت عنان ایله شریکی عمرو و بکردن ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم وار دیو دعوی و بکر انکار ایتدکده عمرو مدعاسنه زید شهادت ایلسه مبلغ مزبور مال شرکتدن اولمیوب زیدک مبلغ مزبورده شرکتی یوغیکن بکر مجرد زید شریکیدر دیو شهادتی رد ایتمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید و عمرو بکردن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقمز وار دیو دعوی و مدعالرینه بشر و خالد شهادت ایدوب حکم اولندقده بشر و خالد بکردن جهت اخرادن شو قدر اقچه دعوا ایتدکلرنده مدعالرینه زید و عمرو شهادت ایلسه‌لر مقبوله

الجواب اولور

زید و عمرو بکردن بر خصوص دعوی و مدعالرینه بشر و خالد شهادت ایدوب حکم اولندقده بشر و خالد بکردن اخر خصوص دعوی ایتدکلرنده مدعالرینه زید و عمرو شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی

الجواب اولور

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقم اولدیغی ترکه ورثه‌دن دیو دعوی و ورثه انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایدوب بعده عمرونک اخر دایینی بکر عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار دیو ورثه‌دن دعوی ایتدکده زیدک مدعاسنه زید شهادت ایدوب ورثه مجرد زید سقدما بزدن وجه مجرادن دعوی ایدوب مدعاسنی اثبات ایدوب ماکلة عدول اولدقلری ثابت اولمش اولورلر دیو بعض شهادتلرینه طعن ایتمکه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

بر وقفک متولیسی زید عمرودن نقود موقوفه‌دن سکادیرو بکر اقچه الدیغی اوزرینه معامله شرعیه ایله شو قدر اقچه ربح الزام ایدوب ذمتنده شو قدر اقچه ربح وار دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده زیدک مدعاسنه اول وقفک مرتزقه‌سندن بعضیلری شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی

الجواب اولماز

زید مقتولک ورثه‌سی عمرودن زیدی سن قتل ایلدک دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده ورثه‌نک مدعالرینه اجلبلرندن بکر و بشر شهادت ایلسه‌لر مقبوله

الجواب اولمازلر

بر وقف نقودک متولیسی زید عمرودن اصل مال وقفدن ذمتنده شو قدر اقچه

ولو اقام البینة ان الشاهد عبد او محدود فی قذف او شارب خمر او سارق او شریک المدعی او اجیره ونحو ذلک قبلت لان ذلک مما یدخل تحت الحکم لانه یتضمن حق الشرع وهو الحدود او حق العبد شرعی راجع الی الشهادة على الشهادة

ولو شهد لمدیونه بعد موته لم تقبل لان الدین لا یتعلق بمال المدیون فی حیاته ویتعلق بعد وفاته کما فی الخانیة من شهادة معین المفتی کذا فی البزازیة

ولا تقبل شهادة الشریک لشریکه فیما هو من شرکتهما لانه شهادة لنفسه من وجه لاشتراکهما من شهادة الهدایة

قوله والشریک لشریکه فیما هو من شرکتهما قید بما هو من شرکتهما لجوازه بما لیس من شرکتهما لانتفاء التهمة من شهادة البحر الرائق

واذا شهد رجلان لرجلین على میت بدین الف درهم وشهد الاخران للاولین بمثل ذلک جازت شهادتهما من وصایا الهدایة

واذا استشهد شاهدان لرجلین على هذا الرجل الف درهم دینا یستشهد المشهود لهما لشاهدین على ذلک الرجل بدین الف درهم تقبل الشهادة بالاجماع لان کل فریق یشهد بمال لا حق له فیه ولا شرکة لان الدین لا یتعلق بالمال فی الحیوة بالاجماع فانتفت التهمة من هذه الشهادة تقبل فی الفصلین من وصایا المحیط البرهانی

واذا شهد رجلان لرجلین على میت بدین الف درهم یشهد الاخران للاولین بمثل ذلک جازت شهادتهما من الهدایة

رجل خاصم رجلا فی دار وقفه حق ثم ان الرجل شهد علیه فی حق اخر جازت شهادته ان کان عدلا من الخانیة

وهذا کله فی الشهادة باصل الوقف اما شهادة المستحق فیما جعل الی الغلة کشهادته بالاجارة وکونها لم تقبل لان له حقا فی الشهود وکان منهما نکان داخلا فی شهادة الشریک نهد نظرا الشهادة للدائنین للشریکة بدین مشترک بینهما من شهادة البحر الرائق فی شرح قوله والشریک لشریکه

وارد و بو دعوى ايتدكده زيدك مدعاسنه اول وقفك مرتزقه سندن بعض كمسنه لر شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي **الجواب** اولور

زيدك تصرفنده اولان دكانلر ايچون عمروك وقف متوليسي بكر عمروك وقفيدر ديو دعوى و زيد انكار ايدوب ملكمدر ديدكده بكرك مدعاسنه مرتزقه دن بشر و خالد شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي **الجواب** اولور

زيدك وقف متوليسي عمرو بكرك يدنده اولان عرصه ايچون زيدك وقفيدر ديو دعوى و بكر انكار ايتدكده عمروك مدعاسنه زيدك محله سي اهاليسندن بشر و خالد شهادت ايلسه لر بكر بجر و زيد وقفنه سنه محله مز اهاليسي وقفنه ناظر عصبي اوله لر ديو بايزد رتغله بشر و خالدك شهادتلرينه طعن تام ديمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

غله سي بكبجي اوده لرندن براوطه نك نفقاتنه مشروطه وقف نقودك متوليسي زيد معزول اولوب يرينه عمرو متولي اولدقده عمرو زيددن اصل مال و نقددن مقبوضك شو قدردر ديو دعوى و زيد شو قدر زائد قبض ايتدم ديو انكار ايتدكده عمروك مدعاسنه اول اوطه نشينلردن بكر و بشر شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي **الجواب** اولور

غله سي بر محله عوارضنه مشروطه وقفك متوليسي زيد عمرودن غله و نقددن ذمتكده شو قدر آقچه واردر ديو دعوى و عمرو انكار ايتدكده زيدك مدعاسنه اول محله اهاليسندن اولوب عوارض ويرن كمسنه لردن بكر و بشر شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي

الجواب اولماز

غله سي بر محله عوارضنه مشروطه نقود موقوفه نك متوليسي زيد عمرودن ذمتكده اصل مال و نقددن شو قدر آقچه واردر ديو دعوى و عمرو انكار ايتدكده زيدك محله مزبوره اهاليسندن بعض كمسنه لر شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي **الجواب** اولور

بر محله ده واقع بر مسجدك متوليسي زيد عمروك تصرفنده اولان عرصه ايچون مسجد مزبورك مستغلاتندندر ديو دعوى و عمرو انكار ايتدكده زيدك مدعاسنه محله مزبوره اهاليسندن بكر و بشر شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي **الجواب** اولور

بر قريه اهاليسنك مرعاسي اولمق اوزره تصرفلرنده اولان اراضي ايچون قريه اخرى اهاليسندن بعض كمسنه لر قريه مزبوره نك مخصوص قديمي مرعاسيدر ديو دعوى ايتدكده مدعا عليه قريه اخرى اهاليسندن اولوب اول مرعادن انتفاع ايدن كمسنه لر شهادت ايلسه لر مقبوله اولورمي **الجواب** اولماز

بر قريه اراضيسندن اولمق اوزره سپاهيسي زيدك يدنده اولان بر مقدار اراضي ايچون قريه مزبوره اولان قريه سپاهيسي عمرو بنم اراضيمدندر ديو دعوى و زيد انكار ايتدكده عمروك مدعاسنه قريه مزبوره اهاليسندن اولوب اول اراضيدن انتفاع ايدنلر اولميان بكر و بشر شهادت ايلسه لر زيد عمرو بنم رعايام اولمغله شهادتلرينه طعن تام ديمكه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيدك اوقافندن بر وقفك متوليسي عمرو بكر سپاهينك تصرفنده اولان اراضي ايچون

اهل المدرسة شهدوا على وقف المدرسة قال فيه اختلاف المشايخ الصحيح انها تقبل وكذا اهل المسجد على وقفه كذا اختار بعد من الصيرفية ومثله في الشهادة على الوقف من البزازية

قالوا شهادة اهل المحلة اذا كانوا يأخذون شيئا من المشهود به لا تقبل شهادتهم لانه يكون هذه الشهادة جار المغنم في الرابع من شهادة محيط البرهاني

ولا يجوز للشاهد ان يشهد بشيء لم يعاينه الا النسب والموت والنكاح والدخول وولاية القاضي فانه يسعه ان يشهد بهذه الاشياء اذا اخبره بها من يثق به وهذا استحسان والقياس ان لا يجوز وانما يجوز له ان يشهد بالاشتهار وذلك بالتواتر او باخبار من يثق به كما قال في الكتاب ويشترط ان يخبره رجلان عدلان او رجل وامرأتان ليحصل له نوع علم وقيل في الموت يكتفى باخبار واحد او واحدة لانه قيل ما يشهد حاله غير الواحد لان الانسان يهابه ويكرهه فيكون في اشتراط العدد بعض الحرج ولا كذلك النسب والنكاح وينبغي ان يطلق اداء الشهادة اما اذا فسر للقاضي انه يشهد بالتسامع لم تقبل شهادته كما ان معاينة اليد في الاملاك يطلق الشهادة ثم ان فسر لا تقبل كذا هذا
من شهادات الهداية

قریهٔ مزبوره‌نك اراضیسندن اولوب مقداری معلوم یرلری دعوی وبكر انكار ایتدیكده عمرونك مدعاسنه زیدك اوقافندن قریهٔ اخری اهالیسندن اولوب ارض مزبوره‌دن انتفاعلری اولمیان كمسنه‌لر شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولور

زیدك وقفی اراضیسندن اولمق اوزره متولیسی عمرونك یدنده اولان ارض اكون بكرك وقفی ولكن قریه متولیسی بشر بكرك وقفنه ردیه دعوی وعمرو انكار ایتدكده بشرك مدعاسنه قریهٔ مزبوره اهالیسندن اولوب اول اراضیدن اصلا انتفاعلری اولمیان كمسنه‌لر شهادتلری عمرو مجرد مزبورلر قریهٔ مزبوره رعایاسندن اولمغله شهادتلرینه طعن تام ویلكه قادر اولورلرمی

الجواب اولماز

في دفع المغرم وشبهه

زیدك عمرو ایله اولان دعواسنه عمرونك اوزرینه شهادت ایدنلرك شهادتلرنده كندولره دفع مغرم اولمغین شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولماز

واذا ادعى الى قاعدة في الشهادات وهي ان كل جرت مغنما او دفعت مغرما لم تقبل للتهمة من البحر الرائق في شرح قوله والشريك لشريكه

زید عمرونك ذمتنده قرضندن شو قدر اقچه حقم واردر ویو قدرینی ایسه عمرو مبلغ مزبوری سانا ادا ایتمشیدم دیو دعوی وعمرو انكار ایتدكده عمرونك مدعاسنه مبلغ مزبوره كفیل اولان بكر وبشر شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولماز

بر محله‌ده كمسنه‌نك ملكی اولمیان خالی یرده زید مقتول بولنوب قاتلی معلوم اولمیوب زیدك ورثه‌سی محلهٔ مزبوره اهالیسندن عمرونك زیدی سن قتل ایلدك دیو دعوی وانكار ایتدكده مدعالرینه محلهٔ مزبوره اهالیسندن بكر وبشر شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولماز

الكفيل يشهد للمدعى عليه ان المدعى عليه قضى المال الذي كانت الكفالة بالنفس كان لحاله اختلف المشايخ فيه والصحيح انه لا تقبل من القاعدية كذا في التاتارخانية من البزازية

وان ادعى الولي القتل على غيرهم سقطت عنهم ولا تقبل شهادتهم الى غيرهم خلافا لهما ولا على بعضهم اذا ادعاه اتفاقا في اداء القسامة من الملتقى الابحر كذا في الهداية وغيره

زیدك بر محله‌ده واقع ملك منزلی ایچنده اوغلی عمرو صغیر مقتول اولنمقده زید بكرك عمرویی سن قتل ایلدك دیو دعوی وبكر انكار ایتدكده زیدك مدعاسنه محلهٔ مزبوره اهالیسندن بشر وخالد شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولور

بر قریه اهالیسندن بر قاچ كمسنه‌لر قریه‌یه صدای استماع اولنمیان صحراده اوتورركن ایچلرندن زید مقتول بولنوب بعده وارثلری اصحاب مجلسدن عمرونك زیدی سن قتل ایتدك دیو دعوی ایتدكلرنده مدعالرینه اهل مجلسدن بكر وبشر شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولور

ولو ادعى الولي على رجل من غير اهل المحلة فشهد اثنان من اهل المحلة عن القسامة والدية فان شهد اثنان من اهل المحلة للولي بما ادعاه لا تقبل عند ابي حنيفة وقالا تقبل والكلام فيه يرجع الى الحاصل فجمع عليه كون كل من انتصب خصما في شهادته ثم خرج من ان يكون خصما لم تقبل شهادته من جنايات الظهيرية في باب القسامة

زیدك دكرمننه بر قاچ كمسنه‌لر اون اوكتمك ایچون واروب دكرمنده اوتورركن ایچلرندن عمرو مقتول بولنوب بعده وارثلری اول كمسنه‌لردن بكرك عمرویی سن قتل ایتدك دیو دعوی ایتدكلرنده مدعالرینه اول كمسنه‌لردن خالد اولان بشر وخالد شهادتلری مقبوله اولورمی

الجواب اولور

زید بر محله اهالیسندن عمرونك ساكن اولدیغی ملك منزلی ایچنده مجروح اولنوب بعده بر قاچ كون مرور ایتدكده اول جرحدن محله اخراده فوت اولمغله ورثه‌سی بكردن زیدی سن جرح وقتل ایتدك دیو دعوی ایتدكلرنده مدعالرینه محله‌لری اهالیسندن بشر

خالد

بیتمش سکیز سیلدن بر و ملکیت اوزره تصرف اولنان منزلک مالکی عمرودن زید اشترا و ملک شرا ایتدی ولق اوزره تصرفنده ایکن بر وقفک متولیسی بکر
اول منزل متولیسی اولدیغم وقفک در دیو دعوی و زید انکار ایتدکده خالد و ولید سماعله شهادت ایلسه لر انلرک سماعله شهادتلریله اول منزل
وقفه حکم اولنمق لازم اولورمی تسجیل شرعی و تسلیم الی المتولی اولدیغنه بینه لازمیدر الجواب بو صورتده سماعله حکم اولنماز تا تسجیل یا خود وصیت طرعی تبدیه
وقف اولدیغنه بینه لازمدر کتبه الفقیر محمد بهائی
اصل وقفده ثابت معلله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولور اما ذالید اولان فلان جهتدن ملکدر دیو واضع الید الملک اولدی اوزرینه ثابت معلله شهادت مقبوله اولماز
کتبه محمد بهائی

تحقق شروط وقفده ثابت معلله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولماز

خالدک شهادت علیه لرنها وناری مقبوله اولورمی الجواب اولور

فی الشهادة بالتسامع

ثبوت زنا ده لبنا معلله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولماز

دعوای نسبده بلا تفسیر سماعله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولور

دعوای نسبده بویله ایشیدیرز دیو سماعله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولماز

دعوای نسبده بویله ایشیدیرز دیو سماعله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولماز

موت دعواسنده بلا تفسیر سماعله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولور

دعوای نفقده بویله ایشیدیرز دیو سماعله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه سنی ذوی هند مقبوض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب زید متوفا بابام بکرک معتقی اولوب بن ولا جهتندن زیدک وارثی یم دیو دعوی ایتدکده مدعاسنه مطابق کمسنه لر سماعله شهادت ایلسه لر مقبوله اولورمی الجواب اولماز

بر وقفک متولیسی زید عمرو دست تصرفنده اولان منزل ایچون وقف مزبورک مستغلاتندندر دیو دعوی و عمرو ملکمدر دیو انکار ایتدکده بکر و بشر زیدک دعواسنه سماعله شهادت ایلسه لر عمروک تصرفی سبب ملک اولوب مستند شرعی یه بنا اولمیجق شهادت مزبوره ایله منزل مرقوم عمروک یدندن نزع اولنورمی الجواب اولنماز

بو صورتده عمرو منزل مزبوری ملکیت اوزره واضع الید اولان خالددن اشترا ایدوب بکری سنه دن بر و اول وجهله تصرفی ثابت ایکن زید عمروه خالدک وضع یدی نزاع ایدوب نه مالکی اولدیغنی بیان و اثبات ایتمدکجه تصرف سبب ملک اولور مستند شرعی یه بنا اولمایان شهادت مزبوره بنا منزلی وقف ایچون ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی الشهرة والتواتر

مشهور و متواترک خلافنه اقامت اولنان بینه مقبوله اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید قاضی مشهور و متواترک خلافنه اقامت اولنان بینه ایله قبول و موجبیله حکم ایلسه نافذ اولورمی الجواب اولماز

زیدک وقفی اولان قریه ایله عمروک تیماری قریه سی اراضیسنده اولان اراضی ایچون زیدک وقفی متولیسی بکر زیدک وقفیدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی تیمارم اراضیسندندر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه کیمک بینه سی اولادر الجواب شهرت شایعه قنغی طرفده ایسه اول طرفک بینه سی اولادر

بر خاصک اراضیسندن اولمق اوزره قدیمدن ضبط و تصرف اولنه گلان ایله الیوم مشهور و متواتر اولان اراضی ایچون قریبنده تیماری اولان عمرو تیمارم اراضیسندندر دیو دعوی و مشهور و متواترک خلافنه اقامت بینه ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده تواتر نه ایله حاصل اولور الجواب کذب اوزرینه اتفاقلری متصور اولمیان زید عمرو دن نیچه کمسنه قرنندن شو قدر زمانده حکم اولوب فلان بلده ده فلان تاریخده

تحقق شروط وقفده ثابت معلله شهادت مقبوله اولورمی الجواب اولماز

شهدا انه نکاح و قالا سمعنا من قوم لا یتصور اجتماعهم علی الکذب لا تقبل و قیل تقبل و فی العدة اشارة الی ان القبول اصح علی ما ذکر من جامع الفصولین

تجوز الشهادة بالتسامع فی اصل الوقف ولا تجوز فی شرائطه وهو الصحیح فی الفصل الاول من شهادة الخلاصة

اذا شهد الشهود بما تجوز به الشهادة بالتسامع و قالوا سمعنا من الناس لا تقبل شهادتهم من شهادة الخانیة فی فصل فی الشهادة بعد الجرح

اذا شهد الشهود فیما یجوز به الشهادة بالسماع و قالوا لم نعاین ذلک و لکنه اشتهر عندنا جازت شهادتهم من شهادة ذا قیجان

و فی الموت یکفی العدل ولو انثی هو المختار من ملتقی الابحر

و فی الاصل لا یجوز الشهادة بالسماع الا فی اربع مواضع الموت و النسب و النکاح و القضاء فی الفصل الاول من شهادة الخلاصة

و اما فی المهر هل یشهد بالتسامع فیه روایتان والاصح انه جاز کذا فی المنتقی من الخلاصة

و الا تنتف بهذه الاشیاء ینبغی جواز غیرها لکن المختار فی اصل الوقف قول محمد رحمه الله فی انه یجوز بالتسامع لکن لا بد فیه من بیان جهة بانه وقف علی هذا المسجد او نحوه حتی لو لم یبینها لا تسمع کذا فی التبیین و ذکر فی المحیط لا تقبل الشهادة علی الولاء بالسماع عندهما و عند ابی یوسف آخرا رحمه الله تقبل لان الولاء بمنزلة النسب من مجمع البحرین

حالا فی مشهور و متواتر اولان بینه قبول اولنماز دینلدیکی صورتده تواترک مرتبه سی نه مقدار در الجواب کثرتده بر مرتبه یه بالغ اولملدرکه اوزرینه کذب ایله اتفاقلری متصور اولمیه من تناوی منقاری زاده

الشهرة الحقیقیة ان تشتهر و تسمع من قوم کثیر لا یتصور اجتماعهم علی الکذب من شهادة تناوی الصغری فی الشهادة بالکتب

قومک اخبارلریدر

، وار دخی استماع اولنمزدن دعوی و عمرو بالکلیه انکار ایدوب عمروک اول تاریخده اول بلده ده
اولمیوب بلدهٔ اخراده اولدیغی مشهور ومتواتر ایکن زید عمروک وجه محرر اوزره
اقرارینه اقامت بینه ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سی عمرودن کسن زیدی فلان تاریخده موجب دیت اولان
قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی واقامت بینه ایتدکلرنده عمرو زید اول تاریخدن ایکی سنه
مقدم فوت اولمشیدی دیو زیدک اول تاریخدن ایکی سنه مقدم فوت اولدیغی مشهور
ومتواتر اولسه ورثه نک دعوالری مشهور ومتواترک خلافنه اقامت ایتدکلری
بینه لری مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب لابوین قرنداشی اوغلی عمرو زیدک ترکه سنی قبض ایتدکده
زیدک لابوین قرنداشی قزی هند متوفانک قزی زینب هند زیدک فوتندن بری
کون صکره فوت اولمغله بن زیده مناسخه طریقیله وارثه اولورم دیو اقامت بینه
ایتدکده عمرو بر سنه مقدم فوت اولمشیدر دیو هندک زیددن مقدم فوت اولدیغی
مشهور ومتواتر اولسه زینبک دعواسی مسموعه ومشهور ومتواترک خلافنه اقامت
ایلدیکی بینه سی مقبوله اولورمی الجواب اولماز

قدیمدن ملکیت اوزره ضبط اولنه کلوب اولدیغی مشهور ومتواتر اولان قوریی
زید قرق سنه ملکیت اوزره ضبط وتصرف ایتدکده زید فوت اولوب حصه اوراثی عمروه
انتقال ایتمکله عمرو دخی قوری یی یکرمی سنه دن برو ملکیت اوزره متصرف ایکن بکر
سپاهی اول قوری بنم تیمارم اراضیسندندر دیو دعوی ومشهور ومتواترک خلافنه
اقامت بینه ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولماز

فی شهادة الذمی

زید سپاهی ایله عمرو سپاهینک اراضیه متعلقه دعواسنده زیدک مدعاسنه عمرو ذمی
اوزرینه ذمیلر شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید نصرانی نک عمرو یهودی ایله دعواسنده زیدک مدعاسنه نصرانی اولان بکر ذمی
شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولور

زید وعمرو نصرانیلر بکر نصرانی ایچون اسلامه کلدی دیو شهادت ایدوب بکر انکار ایلسه
شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی عمرو مسلمدن کسن متوفی لابوین قرنداشم اوکوز داشنی تخلیه زوجه سندن هند
اولان بکر ذمینک تیاننده شو قدر قیمتلو شو مقوله اشیاسنی غصبا المشیدک حصه می
ویر دیو دعوی وعمرو اشیاء مزبوره یی الدیغنی اقرار ایدوب زیدک نسبنی انکار ایتدکده
زیدک نسبنه بکر وبشر ذمیلر شهادت ایلسه لر مقبوله اولورمی
الجواب اولور

زید ذمی فوت اولوب ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه سنی امین بیت المال قبض
ایتدکده عمرو ذمی ظهور ایدوب بن زیدک اوغلی وحصه وارثی یم دیو دعوی ایدوب ابن

مزبوره

قال محمد ان کان یدعی علی صاحبه شیئا من الاشیاء مما یلزمه منه حق واقام البینة انه فعله یوم کذا فی موضع کذا المکان لا یستقیم ان یکون فیه وفی الموضع الاخر فی یوم واحد ولیس کذلک امر مکشوف فالبینة بینة المدعی ولا یقبل من المدعی علیه بینة قال ومن جملة ذلک اذا اقام البینة علی الاخر رجلان شهدا ان فلانا طلق امرأته یوم النحر بمرو لقیه واقام فلان البینة انه کان فی ذلک الیوم حاجا بمنی له فالبینة فی جمیع ذلک بینة المدعی ولا یلتفت الی بینة المدعی علیه الا ان یاتی العامة ویشهدون بذلک ویکون امرا مکشوفا فیکذب شهادتهم ١٧٤ من شهادات التاتارخانیة

لا تسمع الدعوی ولا البینة علی خلاف المتواتر لانه تکذیب الناس بالضرورة والضروریات مما لا یدخله الشک عندنا من دعوی المحیط البرهانی

سئل عن جماعة من اهل الذمة شهدوا علی ذمی انه اسلم وخرج عن دین النصرانیة وانکر هو تقبل شهادتهم علیه اجاب لا یقبل شهادتهم علی ذلک ولا یتعرض له بسبب هذه الشهادة لانهم یزعمون انه ارتد ولا یقبل شهادة الذمی علی المرتد قارئ الهدایه

لا من کان ذمیا علی مسلم لان شهادة الذمی انما قبلت علی الکافر دون المسلم من الغرر

وتقبل شهادة اهل الذمة بعضهم علی بعض وان اختلف مللهم من شهادة الهدایه

شهد نصرانیان علی نصرانی انه قد اسلم وهو یجحد لم تجز شهادتهما ولو شهد نصرانیان علی نصرانیة انها قد اسلمت جازت خلاصه من کتاب الفاظ الکفر کذا فی الدرر قبیل النکاح

لا من کان ذمیا علی مسلم الا فی الوصایة والنسب اذا ادعاه من قبل المیت جایز من شهادة الغرر فی باب القبول وعدمه

مات نصراني في مسلم ونصراني فاقام كل واحد منهما البينة ان له على الميت دينا فان كان شهود الفريقين ذميين او شهود النصراني ذميين يبدأ بدين المسلم فان فضل شيء صرف الى دين النصراني وان كان شهود الفريقين مسلمين او شهود الذمي خاصة مسلمين فالمال بينهما نصفين جميعا كذا في المنهاج من شهادات الملتقط

وفي التاتارخانية نقلا عن الظهيرية نصراني مات وترك الف درهم فجاء مسلم ونصراني وادعى كل واحد منهما الف درهم واقام كل واحد منهما شاهدين نصرانيين كان الالف كلها للمسلم في قول ابي حنيفة ومحمد وزفر وقال ابو يوسف الالف بينهما نصفان وفيه نقلا عن العيون قال هشام قال محمد هذا قول الآخر وكان قول ابي يوسف مثل قول ابي حنيفة ثم رجع بهذا القول وقال بينهما نصفان من هامش فتاوى الانقروي في العلائية في الشهادة اهـ الكنز

لا تقبل شهادة الذمي على المسلم لانه لا ولاية له عليه هداية في باب من تقبل شهادته

مزبور مواجهه‌سنده دعوی ایتدکده عمرونك مدعاسنه بر قاچ ذمیلر شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

هند مسلمه فوت اولدقده زوجی زیددن غیری وارثی اولمامغله ترکه‌سنك نصفی امین بیت المال اولان عمرو قبض ایتدکده بکر مسلم ظهور ایدوب بن هندك لابوین قرنداشیم دیو عمرونك یوزینه دعوی و عمرو انکار ایتدکده بکرك مدعاسنه ذمیلر شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولمازلر

زید مسلم بازرگانی عمرو ذمی یه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکده بکر ذمی اول بازرگان ملکمدر دیو عمرودن دعوی و عمرو انکار ایتدکده بکرك مدعاسنه بشر و خالد ذمیلر شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرو مسلمدن بکر ذمینك ذمتنده شو قدر اقچه حقی اولوب بنی دعوی و قبضه توکیل ایلدی دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده بشر و خالد ذمیلر بکرك وجه محرر اوزره توکیلنه شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زید ذمینك دائنلری بکر و عمرو مسلملر ایله بشر و خالد ذمیلر دینلرینی زیدك ورثه‌سی یوزلرینه ذمیلر شهادتلریله اثبات ایلسه‌لر عمرو و بکر بشر و خالده بز دینلریمزی ترکه‌دن استیفا ایدوب ما عدالرینه اقتسام ایلك دیرلرکن بشر و خالد راضی اولمیوب جمله مز دینه گوره اقتسام ایده‌لم دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زید ذمینك دائنلری اولان عمرو و بکر مسلملر ایله بشر و خالد عمرو و بکر ترکه‌ده ذمیلر دینلرینی زیدك ورثه‌سی یوزلرینه مسلملر شهادتلریله اثبات ایلسه‌لر بشر و خالد عمرو و بکره ترکه‌یی دینلرمزه گوره اقتسام ایده‌لم دیرلرکن عمرو و بکر راضی اولمیوب بز مسلملر اولمغله ترکه‌دن دینمزی تمام استیفا ایدوب ما عدالرینه اقتسام ایلك دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زید ذمینك مسلملردن اولان دائنلری عمرو و بکر دینلرینی زیدك ورثه‌سی یوزلرینه مسلملر شهادتلریله اثبات ایدوب سائر دائنلر دخی ذمیلر شهادتلریله اثبات ایلسه‌لر عمرو و بکر سائر دائنلره بز جمله مزدن دینمزی استیفا ایدوب ما عدالرینه اقتسام ایلك دیدکلرنده سائرلر راضی اولمیوب جمله مز دینه گوره اقتسام ایده‌لم دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

باب الاختلاف

زید عمرودن ذمتنده ایکی بیك اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده بکر و بشر زیدك عمرو ذمتنده بیك بشیوز اقچه حقی واردر دیو شهادت ایلسه‌لر بیك بشیوز اقچه حقنده شهادتلری مقبوله اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن شو قدر اقچه اخذ و تسلیم ایتمشیدم دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده

مسلم باع عبدا من نصراني فاستحقه نصراني بشهادة نصرانيين لا يقضى له لانه لو قضي يرجع بالثمن على المسلم من شهادة البزازية في نوع في الشهادة على الكافر

ولو اشترى دارا ذمي من مسلم فادعاها ذمي او مسلم بشهادة ذميين يقبلها لحقه اي يقبل ابو يوسف تلك الشهادة ورداها اي قالا لا يقبل اصلا مجمع البحرين

ولو ان مسلما ادعى الوكالة من نصراني بكل حق له في الكوفة او حضر بها مسلما واقام عليه شهودا نصارى بان لا يقبل لان هذه شهادة النصراني قامت على المسلم مقصودا فلا تقبل من شهادة المحيط

نصراني مات وترك الف درهم فجاء مسلم ونصراني وادعى كل واحد منهما الف درهم واقام كل واحد منهما شاهدين نصرانيين فان الالف كلها للمسلم منهما في قول ابي حنيفة ومحمد وزفر رحمهم الله وقال ابو يوسف الالف بينهما نصفان من الظهيرية في متفرقات الشهادات

قال محمد في الكتاب نصراني مات وترك مائة درهم لا غير واقام مسلم ونصراني شاهدين نصرانيين على ان عليه مائة درهم واقام نصراني شاهدين مسلمين على ان عليه مائة درهم يقضى للمسلم بنصف المائة ويقضى بالنصف الآخر للنصرانيين لان المسلم اقام ما هو حجة على النصرانيين وهما اقاما ما هو حجة على النصرانيين وهما اقاما ما هو حجة على المنفرد فلهذا قسمت المائة نصفين في الفصل الحادي عشر من شهادة المحيط البرهاني

فان كان دينا فشهدا باقل مما ادعاه المدعي كما اذا ادعى الفا وخمسمائة فشهدا بالخمسمائة يقضى بخمسمائة من غير دعوى التوفيق وكذا لو ادعى الفا وشهدا بالخمسمائة من شهادة قاضيخان

بکر زیدک عمروه اول قدر آقچه اقراض ایتدکنه شهادت ایدوب بشر عمرونک زیددن اول قدر آقچه استقراض وقبض ایتدم دیو اقرارینه شهادت ایلسه مقبوله

اولورمی الجواب اولور

بر وقفک متولیسی زید عمرودن مال وقفدن سکز یوز یکرمی آقچه قرض ویرمشیدم دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده بکر سکز یوز یکرمی آقچه یه شهادت ایدوب بشر التی یوز آقچه یه شهادت ایلسه شهادت مزبوره ایله زیدک مدعاسی ثابت

اولورمی الجواب اولماز

بر وقفک متولیسی زید هند متوفیه نک ورثه سندن هنده نقود موقوفه دن اوچ بیک غروش اقراض وتسلیم ایتمشیدم دیو دعوی وورثه انکار ایتدکلرنده زیدک مدعاسنه کلان عمرو وبکر زید هنده بیک ایکیوز آلتون اقراض وتسلیم ایلدی دیو شهادت ایلسه لر شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدک یدنده اولان کتابی ایچون عمرو فلان بن فلاندن اشترا ایلدم اول جهتله ملکمدر دیو بر رجل معروفدن شری دعواسی ایدوب زید انکار ایتدکده عمرونک مدعاسنه شهادته کلان کمسنه لر عمرونک ملکیدر دیو ملک مطلقه شهادت ایلسه لر

مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سی عمرودن زیدک ذمتنده یوز غروش حقی واردر دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو مبلغ مزبورک اللی غروشنی حیاتنده اودیوب تسلیم ایتمشیدم دیو دعوی ایتدکده عمرونک مدعاسنه شهادته کلان بکر وبشر عمرو بعضا زیده مبلغ مزبوردن قرق غروش اداوتسلیم ایتمشیدر دیو شهادت ایلسه لر شهادتلری مقبوله

اولوب عمرونک زیده قرق غروشی تسلیمی ثابت اولورمی

الجواب اولور

زید عمرودن شو قدر قیمتلو سبحه آلجنده اولان شو قدر غروش والتون ایله صاکه تسلیم وایداع ایتمشیدم دیو دعوی وعمرو بالکلیه انکار ایتدکده بکر زیدا اول قدر قیمتلو سبحه یی آلجنده اولان بر مقدار غروش والتون ایله عمروه ایداع وتسلیم ایتمشیدر دیو شهادت ایدوب لکن غروش والتونک مقدارینی بیان ایلماسه سبحه یی تسلیمی حقنده

شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو سبحه یی تسلیمدن امتناع ایلسه زید عمروی حاکمه حبس ایتدیرمکه قادر

اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک زوجه سی هندک یدنده اولان حمام الجوب سائر ورثه زیدک ترکه سندندر دیو دعوی ایتدکلرنده هند زید اول حمامی صحتنده بالکلیه اولان شو قدر آقچه دینی مقابله سنده بانکبیع وتسلیم ایدوب اول جهتله ملکمدر دیو دعوی وسائر ورثه انکار ایتدکلرنده هندک مدعاسنه شهادته کلان کمسنه لر زید صحتنده اول حمام الجوب زوجه سی هنده دینی مقابله سنده بیع وتسلیم ایلدم هندک ملکیدر دیو علاقه م یوقدر دیو اقرار ایتدی

ولو شهد ان احد ابین بالقروض وشهد الاخران بالاقرار تقبل ٤ ١١ من الفصولین

ادعی دینا وشهد احدهما بالمال والاخر بالاقرار تقبل عند ابی یوسف جامع الفصولین

ولو ادعی الفا فشهد احدهما بالالف والاخر بخمسمائة لا یقضی بشیء عند ابی حنیفة رحمه الله لانه عنده اتفاق الشاهدین علی المشهود به شرط ولم یوجد من شهادة الخانیة فی باب الشهادة التی یکذب المدعی

وفی الجامع ادعی ملکا مطلقا وشهدا بسبب معاین تقبل وفی العکس لا تقبل وفی الاجناس شرط الحاکم المدعی مطلق الملک الکن بالسبب الذی شهدا ام بسبب اخر انه کان یقتضی وانه کان باخذ لا یقضی بشیء اصلا وفی الاقضیة الشهادة بالملک المطلق اذا کان الدعوی بسبب کالشراء ونحوها لا تقبل وان کان دعوی الشراء عن رجل معلوم وهو فلان بن فلان او الوفا اشتریته من رجل او قال اشتریته او نحو ذلک تقبل الشهادة علی الملک المطلق وذکر الوبار رقبتین لا تقبل وان ادعی من مجهول لان هذه شهادة بزیادة ما یدعیه فلا تقبل من البزازیة کذا فی الخلاصة

زید صونده وصیلی ولانه عمرو متوفانک ورثه سندن عمرونک مقبوض اولانه مالک حصل دنیا سندن ذمتنده شو قدر آقچه حقم اولوب حتی عمرو حیاتنده بروجه محرر اول قدر آقچه حقم اولدیغنی اقرار وتحریر ایتمشدی دیو دعوی ایلسه عمرونک اقرارینه اقامت بینه ایدیجک تا قد تحلف مبلغ مزبوری عمرونک ترکه سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور کتبه عبد الله العفو عفی عنه

او فی محدودا انه اشتراه من فلان ودفع الثمن الیه وقبض او عی ما حاضرا فشهدا انه ملکه باشتراء منه لا تقبل الشهادة لانه یدعی الملک بسبب التقابض لا بدان یقضی بذلک الملک ولم یذکروا الثمن ولا قدره ولا جنسه لان الحکم بالشراء من مجهول لا یصح فان قیل المدعی ذکر التقابض وشهد علی موافقته ومع التقابض لا حاجة الی ذکر الثمن قلنا شهدا بالشراء لا غیر والتقابض لا یندرج فی لفظ الشراء لا صریحا ولا دلالة واذا قضی بالشراء لا بد من التقابض بالثمن ایضا فی هذه الصورة والقضاء بالمجهول لا یتحقق من شهادات البزازیة

دیو شهادت ایدوب لکن دین نه مقدار ایدیکی بیان ایلمامسه اشبو شهادت مردوده ایله سائر ورثه‌لی دعوی‌یه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

باب الشهادة على الشهادة

بر بلده اهالیسندن زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدلری اولان بکر و بشر بلدهٔ مزبوره‌ده حاضر اولوب مجلس شرعه حاضر اولمالری متعذر دکل ایکن خالد و ولید زیدک مدعاسنه شاهد علی الشهاده طریقیله شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدلری اولان بکر مریض اولوب مجلس شرعه حضوری متعذر اولمغله بکرک طرفندن تحمل شهادت ایدن خالد زیدک مدعاسنه شاهد علی الشهادهٔ نک کیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدلری اولان بکر و بشر بلدهٔ مزبوره‌یه بر قوناق بعد اولان قریه‌ده اولوب مجلس شرعه حضورلری متعذر دکل ایکن خالد و ولید زیدک مدعاسنه بکر و بشرک طرفلرندن شهادت علی الشهاده طریقیله شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدلری اولان بکر و بشر مدت سفر بعید آخر دیارده اولمغله بکر و بشرک طرفلرندن تحمل شهاده ایدن خالد و ولید زیدک مدعاسنه شهادت علی الشهادهٔ نک کیفیت معهوده‌سی اوزره [illegible] شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدلری اولان بکر و هند و زینب مسافه سفر بعید اولان آخر دیارده اولمغله بکر و هند و زینبک طرفلرندن تحمل شهادت ایدن خالد و بکره زیدک مدعاسنه شهادت علی الشهادهٔ نک کیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدی اولان بکر مسافه سفر بعید اولان آخر دیارده اولمغله بکرک طرفندن تحمل شهاده ایدن خالد و ولید زیدک مدعاسنه شاهد علی الشهادهٔ نک کیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایدوب زید دخی حالا شهادت ایلسه مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده زیدک اصل شاهدلرندن اولان بکر فوت اولمغله بکرک طرفندن صحتنده تحمل شهادت ایدن بشر و خالد زیدک مدعاسنه شاهد علی الشهادهٔ نک کیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ایله ماله متعلقه دعواسنده اصل شاهدلری اولان بکر و بشر فوت اولمغله بکر و بشر حیاتلرنده طرفلرندن تحمل شهاده ایدن خالد و ولید زیدک مدعاسنه شهادت علی الشهادهٔ نک کیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی الجواب اولور

تجوز الشهادة على الشهادة اذا لم يمكن بالاصول لعذر من مرض او سفر وانما يشترط العذر عند الاداء ولا يصح الاداء بلا عذر بالاصول في الاصح — منية المفتي

وشرط شهادة عدد من كل اصل من رجلين او رجل وامرأتين لا تغاير فرعي هذا وذاك — قهستاني ملخصا

لا تقبل شهادة الفرع الا ان يموت شهود الاصل او يغيبوا مسيرة ثلثة ايام او يمرضوا مرضا لا يستطيعون حضور مجلس الحاكم — من شهادة الهداية

ولو شهد احدهما على شهادة نفسه وشهد الآخر على شهادة رجل يقبل — من شهادة الخلاصة كذا في البزازية

الشهادة على الشهادة جائزة في الاقارير والحقوق واقضية القضاة وكتبهم وكل شيء الا في الحدود والقصاص — قاضيخان

تقبل فيما يسقط بالشبهة ان شهد رجلان على شهادة شاهدين وهذا استحسان والقياس ان لا يجوز الى وجه الاستحسان ان الحاجة ماسة اليها اذ شاهد الاصل قد يعجز عن اداء الشهادة لموت او مرض او بعد مسافة فلو لم يجز الشهادة ادى الى ابطال الحقوق ولهذا جوزنا الشهادة على الشهادة الفروع وعلى شهادة فروع الفروع الى غير نهاية فصار ككتاب القاضي الى القاضي — من الزيلعي

زید متوفانك جاریه‌سی هند زیدك ورثه‌سندن زید صحتنده بنی اعتاق ایتمشیدی دیو عمرو ورثه‌یه دعوی و ورثه انكار ایتدكده اصل شاهدلری اولان عمرو و بكر فوت اولملریله عمرو و بكر طرفلرندن حیاتلرنده تحمل شهادت ایدن خالد و ولید هندك مدعاسنه شهادة على الشهادة
ایتمك كیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایلسه‌لر مقبوله اولورمی

الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید مسافه سفر بعید بلده اخری اهالیسندن عمرو ایله ماله متعلق دعواسی ایچون بلده‌سی قاضیسندن نقل شرعی الوب بلده مزبوره اهالیسندن اولوب شاهدلری بكر و بشر ایله بلده اخرایه وارد قده نقلی ابراز ایتمزدن بكر و بشر كندو بلده‌لرینه كتمك مراد ایتدكلرنده بكر و بشردن خبری خالد و ولیدی وجه شرعی اوزره اشهاد ایتدكلرنده تحمل شهادت ایتدكدن بعده بكر و بشر كندو بلده‌لرینه كتدكلرنده خالد و ولید اول نقلك ورودنه شهادة
على الشهادة‌نك كیفیت معهوده‌سی اوزره شهادت ایلسه‌لر مقبوله

اولورمی الجواب اولور

زیدك عمرو ایله ماله متعلق دعواسنده اول مالده زیدك شریكی اولان بكر شهادتی بشر و خالده تحمیل ایدوب بشر و خالد دخی اول مال ایچون شهادت على الشهادة‌نك طریقیله شهادت ایلسه‌لر
مقبوله اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو بر خصوصده بكر و بشرك طرفلرندن شهادت على الشهادة ایتدكلرنده بكر و بشرك بابالری
ودده‌لری اسملرینی ذكر ایتمك لازم میدر الجواب لازمدر

ایكی نفر كمسنه‌لر خصوصده بكرك اوزرینه شهادت على الشهادة طریقیله شهادت ایتدكلرنده بكر مزبورلر التعدیل و التزكیه اولنمزدن درفوه اولدقلری قاضی اصغا ایتمیوب قبل التعدیل والتزكیه شهادتلرینی قبول و موجبیله حكم ایلسه حكمی نافذ اولورمی الجواب اولماز
حكام بو بابده حكمه مولی دكللردر

زید و عمرو بر خصوصده بكر و بشرك طرفلرندن شهادة على الشهادة طریقیله خالدك اوزرینه شهادت ایتدكلرنده خالد بكر و بشر و زید و عمرو تعدیل و تزكیه اولنمزدن وبركن درفوه اولدقلری قاضی قبل التعدیل والتزكیه شهادت مزبوره ایله حكم ایلسه نافذ اولورمی الجواب اولماز

باب الرجوع عن الشهادة

زید عمرودن بر خصوصی دعوی و عمرو انكار ایدوب زیدك مدعاسنه بكر و بشر شهادت ایتدكلرنده درفوه اولدقلری قاضی مزبورلرك شهادتلرینی قبول و موجبیله حكم ایتدكده بكر و بشر شهادتلرندن
رجوع ایلسه‌لر حكم مزبور منتقض اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو انكار ایتدكده زیدك مدعاسنه بكر و بشر شهادت ایتمكله قاضی مزبورلرك شهادتلرینی قبول و موجبیله مبلغ مزبوری عمرودن زیده حكم ایتدكدن صكره بكر و بشر شهادتلرندن قاضی حضورنده رجوع ایدوب بعده زید حكم منتقض اولمغله اقچه‌یی عمرودن الدقدن صكره عمرو مبلغ مزبوری بكر و بشره تضمین مراد ایتدكده بكر و بشر زید مبلغ مزبوری عمرودن الدقدن صكره شهادتمزدن رجوع ایتدكده المغله ضمان لازم اولمازدیو ضماندن امتناعه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

واذا مرض شهود الكاتب فی الطریق او بدا لهم الرجوع الى وطنهم او ارادوا السفر الى بلدة اخرى فاشهدوا قوما على شهادتهم یجوز ذلك كما یجوز فی غیر كتاب القاضی من شهادات الخانیة فی فصل كتاب القاضی الى القاضی

شهود الفرع یجب ان یذكروا اسم الشهود الاصول واسم ابیهم وجدهم فی الفصل السابع من شهادة الخلاصة كذا فی البزازیة

وان رجعوا قبل الحكم لا یحكم وان بعده لا ینقض وضمنوا ما اتلفوه بها اذا قبض المدعی مدعاه دینا كان او عینا من ملتقى الابحر كذا فی البزازیة

والذی علیه الفتوى الضمان بعد القضاء بالشهادة سواء قبض المال او لا من البزازیة فی الرجوع تفصیله فی البحر

ولا یصح الرجوع الا بحضرة الحاكم من الهدایة

٤
یعنی اذا شهدا بانه طلق امراته المدخول بها ثم رجعا بعد القضاء
بالفرقة لم یضمنا شیئا عندنا و یضمنان عند الشافعی مهر المثل لان ملک
النکاح انما یثبت بالمال على الزوج فیکون متقوما علیه ثبوتا والزایل حین
الثابت فیکون متقوما زوالا ولنا ان ملک النکاح لیس بمال متقوم
لکونه غیر محرز فلا یضمن والتقوم بالمال فی حال الثبوت انما هو لتعظیم المراة
تعظیما له لان ذلک المحل له خطر کخطر النفوس ابن ملک علی المنار فی بحث الاداء والقضاء

زید عمرو کندی بیننده اولان منزل ایچون ملکمدر دیو دعوی و عمرو بنم ملکمدر دیو انکار ایدرده زیدک
مدعاسنه بکر و بشر شهادت ایتمکله قاضی منزلی زیده حکم ایدوب زید منزلی عمرودن
الدقدنصکره بکر و بشر قاضی حضورنده شهادتلرندن رجوع ایلسه‌لر عمرو منزلی بکر و بشره
تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید مقتولک ورثه‌سی عمرودن سن زیدی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی
و عمرو انکار ایدوب ورثه‌نک مدعالرینه بکر و بشر شهادت ایتدکلرنده مرافعه اولندقده
قاضی بکر و بشرک شهادتلرینی قبول و قصاص ایله حکم ایدوب عمرو قصاص اولندقدنصکره
بکر قاضی حضورنده شهادتندن رجوع ایلسه بکره ضمان لازم اولورمی
الجواب دیتک نصفی

زید خوباره کیدوب غائب اولدقده زیدک اقرباسی عمرودن زیدی سن موجب قصاص اولان
قتل ایله قتل ایتدک دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب مزبورلرک مدعالرینه بکر و بشر شهادت
ایتدکلرنده قاضی بکر و بشرک شهادتلرینی قبول و قصاص حکم ایدوب عمرو قصاص اولندقده
زید حیا گلسه عمروک ورثه‌سی دیتی بکر و بشردن المغه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید عمرودن بو متکده معین مبیعدن شو قدر اقچه ثمن واردر دیو دعوی ایدوب عمرو دخی
مبلغ مزبوری سکا تماما اودیم دیو دعوی و زید انکار ایتدکده بکر و بشر عمروک مدعاسنه
شهادت ایدوب قاضی زیدی مغلوب حکم ایتدکده بکر و بشر قاضی حضورنده شهادتلرندن
رجوع ایلسه‌لر زید مبلغ مزبوری بکر و بشره تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

٤
زید هنده شو قدر اقچه مهر تسمیه‌سیله تزوج و دخول ایتدکدنصکره هند زیددن سن بنی تا
تطلیق ایلدک مهریمی ویر دیو دعوی و زید انکار ایدوب هندک مدعاسنه بکر و عمرو شهادت
ایتمکله هند بعد الحکم اولقدر اقچه مهرینی زیددن الدقده عمرو حضور قاضیده شهادتندن
رجوع ایلسه زید عمرو ده شهادتندن رجوع ایتمکله مهر مزبورک نصفنی بکره ضامن
اولدیکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

ترجیح البینات

بیع بات بینه‌سیله بیع بالوفا بینه‌سی جمع اولسه قنغیسی اولادر **الجواب**
بیع بالوفا بینه‌سی اولادر

جرح بینه‌سیله تعدیل بینه‌سی جمع اولسه قنغیسی اولادر **الجواب** اولی اولادر

عته بینه‌سیله عقل بینه‌سی جمع اولسه قنغیسی اولادر **الجواب** عقل بینه‌سی

زید ملک منزلنی عمرویه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده سائر ورثه
زید مرض موتنده بیع ایتمشدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی صحتنده بیع
ایتمشدر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه‌سی اولادر **الجواب**
عمروک بینه‌سی

زید جمله اشیاسنی زوجه‌سی هنده هبه و تسلیم ایتدکدنصکره فوت اولدقده سائر ورثه

وکذا العقار یضمن بالشهادة الباطلة بعد الرجوع ان اتصل به القضاء
من البزازیة فی الرجوع

واذا شهدا بالقصاص ثم رجعا بعد القتل ضمنا الدیة ولا یقتص منهما وقال
الشافعی یقتص منهما من شهادات الهدایة فی الرجوع

ان کان الشهادة علی العمد فقتل به ثم جاء حیا یخیر الورثة بین
تضمین الولی الدیة او الشهود من جنایات الدرر فی
الشهادة علی القتل

وکذا الابراء والتاجیل ففی المحیط شهدا انه ابراه من الدین او اجله
او اوفاه ثم رجعا ضمنا من البحر الرائق فی الرجوع ومثله فی الخلاصة
والبزازیة

ولو شهد بطلاق بعد الدخول وبعضه فی الطلاق قبل الدخول بنصف مهر
من ملتقی الابحر

فان اقاما البینة فالبینة بینة مدعی الوفاء فی او اخراج من البیوع محیط برهانی

ولو ادعی احدهما ان البیع کان باتا وقال الآخر کان بیع وفاء فالقول
قول مدعی البات والبینة بینة الوفاء لانه یثبت خلاف الظاهر من
الثانی من قضاء العمادیة

اذا عدله واحد وجرحه آخر فالجرح اولی عدله جماعة وجرحه
اثنان فالجرح اولی من کتاب العدالة والتزکیة من الوجیز ملخصا

وان جرحه اثنان وعدله عشرة فالجرح اولی من التعدیل البزازیة

بینة کون المتصرف عاقلا اولی من بینة کونه مخلوط العقل او مجنونا
من شهادة الدرر کذا فی وقوع القاعدیة

خ وعن ابی یوسف ادعی شراء الدار منه فشهد شاهدان انه
کان مجنونا عند البیع واخران انه کان عاقلا فبینة العقل اولی
من الثانی من جامع الفصولین

زيد مرض موتنده بيع ايتمشيدر ديو دعوى واقامت بينه ايدوب عمرو دخى صحتنده بيع ايتمشيدر ديو دعوى واقامت بينه ايلسه لر قنغيسنك بينه سى اولا در

الجواب عمرونك بينه سى اولادر

زيد جمله اشياسنى زوجه سى هنده هبه وتسليم ايتدكدنصكره زيد فوت اولدقده سائر ورثه زيد مرض موتنده هبه ايلدى ديوب هند صحتنده هبه ايلدى ديوب دعوى ايلسه ايكى طرف دخى مدعالرينه اقامت بينه ايلسه لر قنغيسنك بينه سى اولادر

الجواب هندك بينه سى اولادر

زيد ملك منزلنى بر جهته وقف ايدوب تسليم الى المتولى وتسجيل شرعى ايتدركدنصكره زيد فوت اولوب ثلث مالى اوليمغله ورثه زيد مرض موتنده وقف ايتمشيدى ديو دعوى واقامت بينه ايدوب متولى زيد صحتنده وقف وتسليم الى المتولى وتسجيل شرعى ايتدرمشيدر ديو دعوى واقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سى اولادر

الجواب متولينك بينه سى

بيعده طوع بينه سيله اكراه بينه سى جمع اولسه قنغيسى اولادر

الجواب اكراه بينه سى اولادر

صلحده طوع بينه سيله اكراه بينه سى جمع اولسه قنغيسنك بينه سى اولادر

الجواب اكراه بينه سى

مال دعواسنده ابرا خصوصنده اكراه بينه سيله طوع بينه سى جمع اولسه قنغيسى اولادر

الجواب اكراه بينه سى

هند زوجى زيد ايله مهرى اوزرينه خلع اولدقدنصكره هند خلع مزبور اكراه معتبر ايله اولمشيدى ديو دعوى واقامت بينه ايدوب زيد دخى طوعا اولمشيدر ديو دعوى واقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سى اولادر

الجواب هندك بينه سى

زيد جاريه سى هندى عمروه بيع وتسليم ايتدكدنصكره زيد شو مقوله شرط مفسد ايله بيع ايتمشيدم ديو دعوى واقامت بينه ايدوب عمرو دخى بيع صحيح ايله بيع ايتمشيدك ديو دعوى واقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سى اولادر

الجواب زيدك بينه سى

هند صحتنده ملك عقارينى قزى زينبه ثمن معلومه بيع وتسليم ايتدكدنصكره هند فوت اولوب زينبى وسائر ورثه سنى ترك ايتدكده سائر ورثه بيع مزبور مواضعه طريقيله اولمشيدى ديو دعوى ومواضعه لى تفسيرى مدعالرينه اقامت بينه ايدوب زينب دخى بيعك صحتنه اقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سى اولادر

الجواب مواضعه بينه سى

زيد صغيرك منزلى خرابه مشرف اولمغله وصيسى هند منزل مزبورى عمروه بيع وتسليم ايتدكدنصكره هندك يرينه بكر وصى اولدقده بكر منزل مزبورى هند ثمن مثلندن نقصان فاحش ايله بيع ايتمشيدى ديو دعوى واقامت بينه ايدوب عمرو دخى ثمن مثلنه بيع وتسليم ايتمشيدى ديو دعوى واقامت بينه ايلسه قنغيسنك بينه سى اولى در

الجواب بكرك بينه سى

زيد فوت اولوب صغير اوغلانلرى عمرو وبكرى ترك ايتدكده صغيرلرك وصيلرى بشر تركه دن بر منقولى زيدك ضروره دين ثابتى ايچون خالده ثمن معلومه بيع وتسليم ايدوب بعده عمرو وبكر بالغ اولدقلرنده بشر منزل مزبورى ثمن مثلندن نقصان فاحش ايله بيع ايلدى ديو خالده دعوى واقامت بينه ايلكده خالد دخى ثمن مثلنه بيع ايتمشيدر ديو دعوى

رجل مات وترك مالا فادعى بعض الورثة عينا من اعيان التركة ان المورث وهبه منه في الصحة وقبضه وبقية الورثة قالوا كان ذلك في المرض فان القول قول من يدعي الهبة في المرض واذا اقاموا البينة فالبينة بينة من يدعي الهبة في الصحة كذا ذكر في كتاب الصغير اه من دعوى الخانية قبيل فصل في الخصوم بين الزوجين

بينة الاكراه اولى من بينة الطوع ...

اختلفا في الطوع فالقول لمن يدعي الجواز ولو اقاما بينة فلمن يدعي الكره وعليه الفتوى في ١١ من بيوع البزازية

ولو اقاما احدهما البينة على الطوع والاخر على الكره فبينة الكره اولى من منها وفي القنية في باب البينتين المتضادتين

وكذا لو اختلفا في هذا الوجه في الصلح والاقرار كان القول قول من يدعي الطوع والبينة بينة الاخر في الصحيح من الجواب وقال بعضهم بينة الطوع اولى من بيوع الخانية في احكام البيع الفاسد

واختلفا في ان البيع كان تلجئة والاخر ينكر التلجئة لا يقبل قول من يدعي التلجئة ويستحلف الاخر ان اقام بينة من بيوع الخانية قبيل فصل في بيع الفاسد

واذا اختلف المتبايعان احدهما يدعي الفساد والاخر يدعي الصحة وان كان مدعي الفساد يدعي الفساد بشرط فاسد او اجل فاسد كان القول قول من يدعي الصحة والبينة بينة من يدعي الفساد باتفاق الروايات من بيوع الخانية في اوائل احكام البيع الفاسد

وبينة الغبن اولى من بينة كون القيمة مثل الثمن كما في شهادات الدرر

ولو برهن على انه اشتراه من وصيه بالعدل والصبي بعد بلوغه على انه كان بالغبن كان بينة المشتري اولى لانه يثبت الزيادة والاكثر على ان يثبت الغلة اعني الغبن اولى كما في دعوى البزازية في اخر الفصل الاول

واقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب عمرو وبكرك بینه‌لری

هند ملك منزلنی بیعه عمرو‌ی توكیل ایدوب عمرو دخی منزلی بكره بیع وتسلیم ایتدكدن صكره هند عمرو منزلی ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بیع ایتمشدر دیو بكردن دعوی واقامت بینه ایدوب بكر دخی ثمن مثلنه بیع ایتمشدی دیو دعوی واقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب هندك بینه‌سی

زید فوت اولوب صغیر اوغلی عمرو‌ی ترك ایتدكده عمروك وصیسی بكر تركه‌دن بر منزلی خالده ثمن مثلنه بیع وتسلیم ایدوب بعده خالد فوت وعمرو بالغ اولدقده بلا مسوغ شرعی بیع اولنمشدی دیو منزل مزبوری ورثه خالددن دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی زیدك دیونه مستغرقه‌سی ایچون بیع ایتمشدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه عمرو دخی زیدك دیونه وافی منقولاتی وار ایكن بیع ایتمشدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب عمروك بینه‌سی اولا اولادر

زید عمرودن قولمسین دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی حر الاصلم دیو دعوی واقامت ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب عمروك بینه‌سی

بابی حر الاصل مجهول اولان زید فوت اولوب لابوین قرنداشی هندی ترك ایتمكله هند تركه‌یی قبض ایتدكده عمرو ظهور ایدوب زیدك اناسی زینب بابام بكرك معتوقه‌سی ایدی اولوب زیده ولا جهتندن وارثم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب هند دخی زینب حرة الاصلدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب هندك بینه‌سی

زید معتق فانك وارث معروفی اولمامغله تركه‌سی امین بیت المال مغرقه جهتندن زیدی اولان عمرو وبكر قبض ایتدكلرندن صكره بشر ظهور ایدوب زیدك بابای خالد معتق فانیدر اولوم دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی خالد حر الاصلدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب عمرو وبكرك بینه‌سی

زیدك منزلنه متصل اولان اخر ملك منزلنی عمرو ثمن معلوم ایله بیع وتسلیم ایتدكدن صكره منزللرك شار اسنده اولان بر دیوارده زید وعمرو اختلاف ایدوب عمرو دیواری دخی بیع ایتمشدك دیو دعوی زید بیع ایتمدم دیوب ایكی طرف دخی اقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب عمروك بینه‌سی

زید عمروك یدنده اولان باغچه ایچون ملكم اولوب ساكه شو قدر اقچه دینم مقابله‌سنده رهن وتسلیم ایتمشدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی سن اول باغچه‌یی اولقدر اقچه‌یه باكه بیع وتسلیم وثمنی قبض ایتمشدك دیو دعوی واقامت بینه ایلسه متعیننك بینه‌سی اولا اورمی الجواب عمروك بینه‌سی

زیدك اشبو یوز غروش مدیونی عمرو ملك منزلنی عمره مرور ایدوب منزل زیدك یدنده ایكن محترق اولدقده صكره عمرو منزلی ساكه بینك اشبو یوز غروشه بیع وتسلیم ایتمشدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زید دخی سن منزلی بكا دینك اولان اشبو یوز غروشك مقابله‌سنده

الوصي اذا ادعى عقار اليتيم فقال ذو اليد باعها مني وصي القاضي لتعلك بثمن المثل لحاجة الى قضاء الدين فقال الوصي هو لكن وقع البيع باطلا لانه باع بغبن فاحش وترك الميت منقولا يفي الدين فلم يكن بيع العقار محتاجا اليه واقام بينة تسمع من دعوى القنية في باب الدفع

ولو برهن العبد على مولاه بالحرية وبرهن المولى عليه بالرق فبينة العبد اولى لان الرق لا يرد الحرية والحرية على الرق من البزازية

رجل مات وترك مالا وبنتا فاقام رجل البينة انه كان عبده فاعتقه وان ولاءه له واقام البنت انه كان حر الاصل ذكر في ولاء الاصل ان البينة بينة البنت من دعوى الخانية في اواخر ما يبطل دعوى المدعي

قد ثبت عن اصحابنا ان احدهما لو اثبت الرهن والاخر البيع فالبيع اولى لانه يزيل الملك فكان اكثر اثباتا فكان اولى من الثالث من دعوى جواهر الفقه

م واذا اجتمع الشراء والرهن فالشراء اولى من الفصل الرابع من دعوى التاتارخانية

رهن وتسلیم ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی

اولا در الجواب عمروک بینه سی

زید متوفانک ورثه سی عمروک یدنده اولان عقار ایچون زیدک ملکی ایدی فلان تاریخده ساکه شو قدر اقچه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی زید صحتنده تاریخ مزبوردن صکره اول عقاری بانکه مبلغ مزبور مقابله سنده بیع وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه

ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا در الجواب عمروک

زید عمروک یدنده اولان عرصه ایچون ملکم ایدی مدت معلومه تمامنه دک ساکه ایجار وتسلیم ایتمشیدم مدت تمام اولمغله عرصه یی ویر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی سن عرصه یی بانکه شو قدر اقچه یه بیع ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایلسه

قنغیسنک بینه سی اولا در الجواب عمروک بینه سی

هند فوت اولوب زوجی زیدی وانا سی زینبی ولابوین عم اوغلی عمروی ترک ایتدکده زینب ترکه دن بعض اشیا ایچون ملکم ایدی هنده عاریت طریقیله ویرمشیدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زید وعمرو هبه وتسلیم ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایلسه لر قنغیسنک بینه سی

اولا در الجواب زید وعمروک بینه سی

زید عمروک آتنی قبض ایدوب آت زیدک یدنده هلاک اولدقدنصکره عمرو زیددن سن آتی بندن غصبا الشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زید دخی سن اکا هدیه طریقیله ویرمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی

اولا در الجواب زیدک بینه سی

زید زوجه سی هنده ویرمسی لازم اولمیان بعض امتعه ویروب هند دخی امتعه مزبوره یی استهلاک ایتدکدنصکره هندی تطلیق ایدوب هند مهرینی زیددن طلب ایتدکده زید اول امتعه یی مهرک مقابله سنده ویرمشیدم دیو دعوی وهند اهدی ایتمشیدک دیو دعوی ایدوب طرفینک بینه لری اولمسه قول

قنغیسنکدر الجواب زیدکدر

زید وعمروک منزللرنده اولمیوب مدخول بها اولمیان هند ایچون زید زوجه مدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی زوجه مدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب ایکیسی دخی تاریخ بیان ایلمسه لر هند زیدی تصدیق ایدجک

هند زیده حکم اولنورمی الجواب اولنور

زید هنددن بن سنی فلان تاریخده تزوج ایلدم منکوحه مسک دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی فلان تاریخده تزوج ایلدم منکوحه مسک دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زیدک تاریخی عمروک تاریخندن اقدم اول قنغیسنک بینه سی

اولا در الجواب زیدک بینه سی

زید عمروک یدنده اولان جاموس ایچون ملکمدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب

وهب الى المراة ابنة ثيابا ثم ادعى انها عارية صدق لی
الفصل العشرين من جامع الفصولين

وافتى الامام الحلوانى واختار الفقيه ابو الليث انه لو كان متاعا واجبا على الزوج كالخمار والدرع لا يحتسب من المهر وان غير واجب عليه فالقول له
من البزازية كذا في العمادية في المهر

وفي الفتاوى لو برهنا على نكاحها لا يرجح احدهما الا بسبق التاريخ او باليد او باقرارها له او بدخول احدهما بها فان وجد احد الثلثة لاحدهما وبرهن الاخر على السبق لكن اولى
من دعوى البزازية في دعوى النكاح

وان في يد احدهما يقضى للخارج الا اذا ارخا وتاريخ احدهما اسبق فحينئذ يحكم له
من البزازية في تنازع الرجلين

عمرو دخی

عمرو دخی ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب ایکیسی دخی تاریخ بیان ایلماسه
قنغنک بینه سی اولاور **الجواب** زیدک بینه سی

زید عمروک یدنده اولان قول ایچون سکز سنه دن برو ملکمدر دیو دعوی و اقامت
بینه ایدوب عمرو دخی طقوز سنه دن برو ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه
قنغنک بینه سی اولاور **الجواب** عمروک بینه سی

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و سائر ورثه سنی ترک ایلدکده هندک زید ایله
ساکن اولدیغی منزلده اولان ایکی جاریه ایچون هند بنم ملکمدر دیو دعوی ایدوب سائر
ورثه زیدک ملکیدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب قنغنک بینه سی
اولاور **الجواب** ورثه نک بینه سی اولاور

زید متوفانک صغار اولادی عمرو و بکر بشر متوفانک ورثه سی یدلرنده اولان باغ
ایچون زیدک ملکی اولوب بزه ارثا انتقال ایلدی دیو دعوی و اقامت بینه
ایدوب بشرک ورثه سی دخی بشرک ملکی اولوب بزه انتقال ایلدی دیو دعوی و اقامت
بینه ایلسه لر ایکی طرف دخی تاریخ بیان ایلماسه لر قنغنک بینه سی
اولاور **الجواب** عمرو و بکرک بینه لری

زید متوفانک ورثه سی عمروک یدنده اولان باغ ایچون زید اول باغی بکردن اشترا
ایدوب ملکیدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی بن بکردن اشترا ایدوب
ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب ایکیسی دخی تاریخ بیان ایلماسه لر قنغنک
بینه سی اولاور **الجواب** عمروک بینه سی

زید هندک یدنده اولان جاریه ایچون عمرودن اشترا ایلدم ملکمدر دیو دعوی و اقامت
بینه ایدوب هند دخی بکردن اشترا ایدوب ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب
ایکیسی دخی تاریخ بیان ایلماسه لر قنغنک بینه سی اولاور **الجواب** زیدک

زید عمروک یدنده اولان منزل ایچون فلان تاریخده شو قدر اقچه یه هنددن اشترا
ایلدم ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی بن منزلی اوتوری اول تاریخده
بکردن اشترا ایلدم ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنغنک
بینه سی اولاور **الجواب** زیدک بینه سی

زید عمروک یدنده اولان قول ایچون بر کچ سنه مقدم عسکر اسلام دار الحربه داخل اولوب
نفیر عام واقع اولدقده عسکره دار الحربدن مستقلا سبی و دار اسلامه اخراج ایدوب
ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی بر سنه مقدم بکردن اشترا ایتمشیدم دیو
دعوی و اقامت بینه ایلسه قنغنک بینه سی اولاور **الجواب** زیدک بینه سی

زید عمروک یدنده اولان اینک ایچون اینکمدن طوغمش ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه
ایدوب عمرو دخی اول اینک بنم اینکمدن طوغمش ملکمدر دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه
قنغنک بینه سی اولاور **الجواب** عمروک بینه سی

زید هنددن صغیرکده ولی اقربی عمرو سنی باکه تزویج ایتمشیدر دیو دعوی و اقامت

ولو ادعى الخارج وذو اليد كل واحد منها الارث من اخر فالخارج اولى كما في الشراء وفي فتاوى رشيد الدين وذكر في باب اختلاف الدعوى من تجريد ابي الفضل ولو ادعى صاحب اليد الارث من ابيه وادعى خارج مثل ذلك فاقاما البينة يقضى للخارج في قولهم جميعا ولو ارخاه وتاريخ احدهما اسبق فقضى بالاسبق عند ابي حنيفة وابي يوسف وعند محمد يقضي للخارج وان كان في الوقتان فهو للخارج من عمادية

وان في احدهما للتولي لانه لقبض عيانا ارخ الا خوام لا ذكر شهود القبض ولا فتقدم قبض العيان الخ والتاريخ من البزازية في تنازع الرجلين

قال محمد في الاصل اذا ادعى على رجل دارا في يد رجل او منقولا وادعى ذو اليد انه ملكه واقاما البينة تقضى ببينة الخارج في الثاني من دعوى المحيط البرهاني

بخلاف دعوى تلقيها الملك من رجلين والدار في يد احدهما فانه يحكم للخارج ارخا او لا او ارخ احدهما فقط الا اذا كان تاريخ صاحب اليد اسبق من البزازية في دعوى الرجلين

وان اقام الخارج في دعوى الحمار غاب عني منذ شهر فقال المدعى عليه الذي ابرهن انه ملكي في يدي منذ سنة وكونه يحكم للمدعي ولا يلتفت الى بينة المدعى عليه لان ما ذكره المدعي من التاريخ تاريخ غيبة الحمار عن يده وفي تاريخ ملكه ودعواه في الملك المطلق خال عن التاريخ فتاريخ ذي اليد وحده لا يعتبر عند ابي حنيفة في الملك المطلق في العشر الثاني من جامع الفصولين

وان قال الخارج وصاحب اليد كل واحد منهما على النتاج فصاحب اليد اولى من دعوى الهداية في باب دعوى الرجلين

بینه ایدوب هند دخی عمرو بنی بالغه ایکن رضامسز ساکه تزویج ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب هندک بینه سی

زیدقزی هند بکر بالغه‌لی هندک اذنسز عمروه تزویج ایتدکدنصکره هند عقده واقف اولدقده قبول ایتمیوب رد ایتمشیدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی سکوت ایتمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب هندک بینه سی

زید متوفانک قزی هند وزینب زیدک وقفی اولان منزلده مسکن و وطن اتخاذ ایلمشلر ایکن هند فوت اولدقده هندک قزی خدیجه منزلک سکناسی مطلقا اولاده واولاد اولاده شرط ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زینب دخی بطنا بعد بطن اولاده واولاد اولاده شرط ایتمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب زینبک بینه سی

زید اجاره ایله تصرف ایتدکی وقف عرصه‌ده مالیله بنا احداث ایتدکدنصکره متولی سن بنا مرمه مصروفنی اجرته محسوب اولمق اوزره وقف ایچون بنا ایتدک بنا وقفدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زید دخی نفسم ایچون بنا ایتدم بنا ملکمدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب متولینک بینه سی

زیدک وقفی اولان قریه ایله عمرونک تیماری اراسنده اولان اراضی ایچون زیدک وقفی متولیسی بکر زیدک وقفیدر دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو تیمارم اراضیسیدر دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب شهرت شایعه نفی طرفنده ایسه اول طرفک بینه سی اولا اولور

زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه بکر کفیل اولوب بعده التی ای مرور ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبوری کفالته بناء بکردن طلب ایتدکده بکر بن کفیل اولدقده بو کوندن التی ای تمامنه دک کفیل اولوب التی ای تمامنده کفالتدن بری اولمق اوزره کفیل اولمشیدم دیو دعوی واقامت بینه ایدوب زید دخی کفالت مطلقه ایله کفیل اولمشیدک دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عقد کفالت ونفسه اولدیغنه اتفاق ایلسه‌لر قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب بکرک بینه سی

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب عمرو دخی مبلغ مزبوری اعمال ایدوب شو قدر فائده حاصل اولدقدنصکره زید فوت اولدقده زیدک ورثه سی زید مبلغ مزبوری فائده بینلرنده برابر اولمق اوزره مضاربه طریقیله ویرمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایدوب عمرو دخی قرض ویرمشیدی دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور الجواب عمرونک بینه سی

زید شو قدر زراع چوقه سنی عمروه ویروب عمرو دخی چوقه‌لی ثمن معلومه اخذ بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب ثمنی ایله سفینه ایله خرده پاره کیدرکن سفینه غرق اولوب ثمن مزبور ضایع اولدقدنصکره زید عمرودن چوقه‌لی کما شو قدر اقچه به بیع وتسلیم ایتمشیدم ثمنی ویر دیو

وان اقام الزوج البینة ان ولیها زوجها وهی صغیرة واقامت هی بینة انه زوجها وهی بالغة بغیر رضاها فبینتها اولی من دعوی الخلاصة

الولی اذا زوج البکر البالغة ثم اختلف الزوج والمرأة فقال الزوج بلغک النکاح فسکت فقالت بل رددت کان القول قولها عندنا وان اقاما البینة کانت البینة بینة المرأة علی الروایة من الخانیة

بینة المرأة اولی من بینة الزوج علی السکوت الا اذا اقام بینة علی الاجازة فتکون اولی من نکاح العتابیة فیما یتعلق بالاولیاء

وقف بین اخوین مات احدهما وبقی فی ید الحی واولاد المیت ثم الحی اقام البینة علی واحد من الاولاد والاخ ان الوقف بطنا بعد بطن واقام اولاد الاخ بینة ان الوقف علینا وعلیک فبینة مدعی الوقف بطنا بعد بطن اولی من وقف القنیة فی باب الدعوی والبینات

رجل بنی فی ارض الوقف بناء ینظران نوی انه للوقف صار وقفا والا فلا وبه یاخذ من وقف خزانة الاکمل

ولو قال کفلت لک بالدین الذی لک علی فلان الی شهر وبعد الشهر انا بری من المطالبة وقال صاحب المال کفلت بان لا اطالبک الی شهر وبعد الشهر اطالبک به فالقول قول صاحب المال والا تعتبر قول الکفیل لانه لو شرط ان لا یطالبه بعد شهر او کان المال نفسه فی الکفالة جائزة من متفرقات کفالات تاتارخانیة نقلا عن جامع الفتاوی

وهذه المسئلة تدل علی ان بینة الکفیل اولی اذا ادعی انه کفیل من هذا الیوم الی شهر وقال الطالب کفلت الی شهر ولم تعین من هذا الیوم منه

وکذا لو ادعی رب المال مضاربة او بضاعة وادعی الذی فی یده المال انه اقرضه فالربح کله لی فالقول قول رب المال والبینة بینة المضارب من البزازیة

ولو ادعی رب المال القرض وادعی العامل المضاربة فالقول قول رب المال فان هلک فی یده قبل العمل فلا ضمان علیه وان هلک المال بعد العمل فالمضارب ضامن وان اقاما جمیعا البینة فبینة رب المال فیما ضاع المال قبل العمل او بعده ویکون هذا من باب العمل بالبینتین من الذخیرة

دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی جوفه لی بالکه اخذه بیع ایدوب ثمنی ایله
مضاربه طریقیله عمل ایتمکله اوزره ویرمشیدک دیو دعوی و اقامت بینه
ایلسه قنغیسنک بینه سی اولا اولور **الجواب** زیدک بینه سی

زید عمرویه بر مقدار اقچه ویروب عمرو دخی مبلغ مزبور ایله سفینه سیله غزویه
گیدرکن حربیلر کفره راست کلوب مبلغ مزبوری اخذ و غارت ایتدکلرندنصکره زید مبلغ
مزبوری قرض ویرمشیدم دیوب عمرو مضاربه طریقیله المشیدم دیوب طرفین
اقامت بینه ایلسه لر قنغیسنک بینه سی اولا اولور **الجواب** زیدک

زید عمرودن شو قدر اقچه الدقدنصکره مبلغ مزبور زیدک یدنده ضایع اولوب
بعده زید فوت اولدقده عمرو زیدک ورثه سندن بن مبلغ مزبوری قرض
ویرمشیدم دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب ورثه دخی مضاربه طریقیله ویرمشیدک
دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه لر قنغیسنک بینه سی اولا اولور **الجواب**
عمروک بینه سی اولا اولور

زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن شو قدر غروشلق حقم وار دیو دعوی و عمرو دخی مبلغ
مزبوری سکا اوا ایتمشیدم دیو دعوی ایتدکده زید اول قدر غروشی عمرودن
الدیغنی اقرار ایدوب لکن دین مزبور ایچون ویرمیوب هبه ایتمشیدک دیو دعوی
و عمرو دین مزبور ایچون ویرمشیدم دیوب هبه لکی انکار ایتدکده مرافعه اولندقلری
قاضی هبه یه بینه طلب ایتمیوب مبلغ مزبوری دین ایچون قبض ایتدیکنه زیده یمین ویروب
اول قدر اقچه یی عمروک اوزرینه حکم ایدوب حجت ویرسه حکم نافذ و حجتی معتبره
اولور می **الجواب** اولماز

بو صورتده زید حکم مزبوره بناء مبلغ مزبوری عمرودن السه عمرو مبلغ مزبوری زیددن
استرداده قادر اولور می **الجواب** اولور

زید متوفا مالک نام قرنداشی عمرو زیدک حصرا وارثی اولمق اوزره زیدک ترکه سنی قبض
ایتدکدنصکره زیدک اناسی هند متوفا مالکک زوجه سی زید هنددن مقدم فوت اولوب هنده حصه
بن زیده مناسخه طریقیله وارثم دیو دعوی و اقامت بینه ایدوب عمرو دخی هند زیددن مقدم
فوت اولوب سن زیده وارث اولمازسک دیو دعوی و اقامت بینه ایلسه قنغیسنک
بینه سی اولا اولور **الجواب** بکرک بینه سی

زید مسلم فوت اولوب ترکه سنی لابوین قرنداشی عمرو مسلم وارثی اولمق اوزره قبض
ایتدکدنصکره زیدک اوغلی بکر مهتدی بن زیدک فوتندن مقدم اسلامه کلوب حصرا
وارثی اولمغله ترکه یی ویر دیو عمرودن دعوی ایتدکده عمرو سن زیدک فوتندن
صکره اسلامه کلدک دیو انکار ایلسه بکر مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک ترکه یی
عمرودن المغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید مسلم فوت اولوب ترکه سنی لابوین قرنداشی عمرو قبض ایتدکدنصکره زیدک
لابوین قرنداشی هند مهتدیه بن زیدک فوتندن مقدم اسلامه کلدم حصه می ویر دیو

كافر مات وله ابنان كافر ومسلم فاقام المسلم بينة مسلما او كافرة على انه مات مسلما
واقام الكافر على موته كافرا يقضى الارث للمسلم ويصلى عليه كالمولود بين مسلم
وكافر يحكم باسلامه وكذلك اذا ادعيا فالقول للمسلم اما اذا لم يقر بكفر ابيه فان اقر
بكفره يحكم ثم ادعى انه اسلم فالقول للكافر مسائل الاحكام في الشهادة

سئل في امراة ولدت غلاما حيا وماتت هي والغلام فادعى زوجها تقدم
موتها على الغلام وادعى اخوها لابويها عكسه فما الحكم اجاب القول
قول الزوج مع يمينه والبينة على الاخ اذ الزوج ينكر ارثهم وهم
يدعون والقول قول المنكر بيمينه والبينة على المدعي قال في القنية مات
عن زوجة واخ وابنة مات ابنتها فقال الاخ ماتت اختي بعد موت ابنتها
وقالت الزوجة بل ماتت اختك قبل موت ابنتها فالقول للمراة و
الاصل في هذا الجنس ان الورثة متى اختلفوا في تاريخ موت الاقارب
فالبينة بينة من يدعي زيادة الارث والقول قول من ينكر انه ارثه
اي ينكر زيادة الارث وبالاولى انكار الارث بالكلية وهذه
المسئلة حيث فيها رسالة قد اجاد ان تكون مفردة والله اعلم بالصواب
من فتاوى خير الدين الرملي في كتاب الدعوى قريبا
في وسطه

عمرونك دعوى ايتدكده عمرو زيدك فوتندن صكره اسلامه كلدكدن دولايی طالب
هند عمرونك اسلامنه اقامت بينه ايدجك تركه دن حصه سنی عمرو الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

القول لمن

زيد عمرونك قولمسك ديو دعوى و عمرو بن حر الاصلم ديو دعوى ايدوب طرفينك بينه لرى اولماسه عمرو كره انقياد سبق ايتمش دكل ايكن قول قنغيسنكدر الجواب عمرونكدر

زيد هندك باباسی عمرو صغيره كن سنی شو قدر اقجه مهر تسميه سيله بكا تزويج ايتمشدر ديو دعوى ايدوب هند دخی بابام سكا بنی بالغه ايكن تزويج ايدوب بن عقده راضيه اولمامشيدم ديو دعوى ايدوب طرفينك بينه لرى اولماسه قول قنغيسنكدر الجواب هندكدر

هند بكر صغيره ايكن ولی اقربی اولان زينب زيده تزويج ايتدكدن صكره بر مدت مرور ايدوب هند كسب وجه سننك بلوغه تحملی اولدقده هند قاضی يه واروب زيدك حضورنده بن بالغه اولديغم آنده نفسمی اختيار و فرقت طلب ايلدم ديو دعوى ايدوب عقد مزبورى فسخ ايتدرمك استدكده زيد سن هر قاچ كون مقدم بالغه اولوب سكوت ايتمشدك ديو دعوى و هند انكار ايدوب زيد مدعاسنی اثبات ايده ماسه هند مع يمينها تصديق اولنورمی الجواب اولنور

زيد معد للاستغلال اولميان منزلنی عمروه ويروب عمرو دخی بر مدت سكنا ايلدكدن صكره زيد و عمرو اختلاف ايدوب زيد منزلی سكا مدت معلومه تمامنه دك شو قدر اقجه يه ايجار ايتمشيدم ديوب و عمرو بلا اجرت اسكان ايتمشيدك ديوب طرفينك بينه لرى اولماسه قول قنغيسنكدر الجواب عمرونكدر

متولی اولميان زيد بر وقف عرصه ده كندی ماليله بنا احداث ايتدكده وقف ايچون يا نفسيچون بنا ايتديكنی بيان ايتمدن بعده فوت اولدقده ورثه سی زيد كندوسی ايچون بنا ايتدی ديو دعوى و عرصه متوليسی وقف ايچون بنا ايتدی ديو دعوى ايدوب طرفينك بينه لرى اولماسه قول قنغيسنكدر الجواب ورثه سنكدر

زيد شو قدر سختيانی عمروه ثمن معلومه بيع و قبض ثمن ايتدكدن صكره عمرو زيدون سختيانلرك شو مقدارينی الدم ما عداسی سنده قالدی ويرديو دعوى ايتدكده زيد جمله سنی بندن الدك ديو و عمرو انكار ايدوب زيد مدعاسنی اثبات ايده ماسه زيد يمينيله شروی دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

كتاب الوكالة

مخدره اولميان هند زيد ايله اولان دعواسنده اقرار قيدله عمروى توكيل ايتسه زيد رضا اولميوب هند ايله مرافعه اولورم ديمكه قادر اولورمی الجواب اولور

مخدره اولان هند زينب عمرو ايله بر خصوصده متعلقه دعوا ايدنده بكرى توكيل

ايلر

رجل اقام بينة على امراة انه زوجها ابوها منه قبل بلوغها واقامت هي بينة انه زوجها منه بعد بلوغها بغير رضاها فبينتها اكثر اثباتا ثم يثبت فساد النكاح ضرورة من الولوالجية

قال في الاصل مات الرجل وترك ابنين مسلمين فقال احدهما مات ابي مسلما وقد كنت اسلمت حال حيوة الاب وقال الاخر صدقت وقد كنت مسلما ايضا اسلمت حال حيوة الاب وكذبه ابن المعتق على اسلامه وقال انما اسلمت بعد موت الاب فان الميراث لابن المعتق على اسلامه وعلى الاخر البينة انه اسلم قبل موت ابيه من التاتارخانية

ويعتبر الانقياد ان ينقاد للتسليم الى المشتري يعني اذا اسلمه الى المشتري لا يابى ويسكت اما السكوت عند البيع لم يكن انقيادا اذ البيع لم يعلم بل لعدم العلم للعاقد وقد مر في احكام السكوت انه لو بيع وسكت ثم قال بعد العلم بالبيع انا حر لا تقبل دعواه او دعوى حرية الاصل صدق مع اليمين لانه لا يمكن ان يدعي المولى ثمنه واقر له برق غيره من الفصولين

ولو قال العبد انا حر الاصل فالقول له لحكم الاصل ما لم يسبق منه انقياد للرق وبعده لا يقبل قوله الا ببرهان من دعوى البزازية

رجل زوج ابنته البالغة فبلغها ثم اختصما الى القاضي فادعى الزوج انها سكتت حين بلغها الخبر فقالت بل رددت ان قال حين علمت كان القول قولها قاضيخان من دعوى النكاح

ثم اعلم ان الاصل في دار الاسلام هو الحرية فمن ادعى انه حر الاصل واقام بينة لا تقبل بينته او القول له فلا حاجة الى البينة لكن لو ادعى احد عليه الرق واقام البينة فانه يقبل بينة الحرية من جامع الفصولين

ويصح توكيل المخدرة بلا رضا الخصم والمخدرة التي لم تجر عادتها بالبروز ومخالطة الرجال قال الحلواني والتي تخرج من حوائجها بارزة قال البزدوي التي لا يراها غير المحارم مخدرة بكرا كان او ثيبا والتي جليت على رأس العروس ورآها الاجانب بارزة والتي تخرج الى حوائجها والى الحمام مخدرة اذا لم تخالط الرجال على ما ذكره في القنية وفي كلام الحلواني شاهد لمحمد على مخالطة الرجال ولو اختلفا في كونها مخدرة فان كانت من بنات الاشراف والاوساط فالقول قولها لو بكرا او ثيبا وفي الاسافل لا تقبل قولها في الوجهين والخروج للحاجة لا يقدح فيه ما لم يكثر بان تخرج بغير حاجة من وكالة البزازية

ويجوز للمراة المخدرة ان توكل وهي التي لم تخالط الرجال بكرا كانت او ثيبا كذا ذكره ابو بكر الرازي وقال الشيخ الامام المعروف بخواهر زاده ظاهر المذهب عن ابي حنيفة انها على الاختلاف ايضا وعامة المشايخ اخذوا بما ذكره ابو بكر الرازي وعليه الفتوى واقعات المفتين نقلا عن قاضيخان من كتاب الوكالة

ایلسه زید عمرو بکر ایله مرافعه اولمام هند وزینب حاضره اولسونلر دیمکه قادر
اولور مى الجواب اولماز

رجاله مرور ومحکمه یه حضوره عادتی اولان هند مخدره میدر الجواب دکلدر

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسنده اقرار وقضا ایله بکری توکیل ایلسه عمرو راضی
اولمیوب زید ایله مرافعه اولورم دیمکه قادر اولور مى الجواب اولور

زید ذمی عمرو ایله اولان دعواسنده اقرار وقضادن ماعدا بکر مسلمی توکیل ایلسه عمرو بکر ایله مرافعه
اولمام زید حاضر اولسون دیمکه قادر اولور مى الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله زید خصوص مزبوری عمرودن دعوایه
بکری توکیل ایتدکده بعده بکر زیدک اذنسز عمرو ذمی دعوای مرقومه دن ابرا ایلسه زید مجرد
اولمیوب خصوص مزبوری عمرودن دعوایه قادر اولور مى الجواب اولور

هند کوپه سنی بیع ایچون زینبه ویروب لکن زینب بیع ایتمیوب هندک اذنسز کوپه لی وانی
عمروده رهن وتسلیم ایلسه بالاراهن هند کوپه سنی قبضنه جاریه سی خدیجه یی توکیل
ایدوب خدیجه زینبک حضورنده کوپه یی عمرودن المغه قادره
اولور مى الجواب اولور

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله زید عمرودن دعوا ایتمک استدکده
عمرو زیدک طلبیله خصومته بکری توکیل ایدوب وکالتی قبول ایتدکده عمرو غائب
اولوب بعده زید خصوص مزبوری بکردن دعوی ایتمک استدکده بکر نفسمی العزل
ایلدم دیوب مرافعه دن امتناعه قادر اولور مى الجواب اولماز

وکل رجلا بالخصومة بطلب الخصم فغاب الموکل فامتنع الوکیل اجبر لان الوکالة صارت حقا للمدعی ... کذا فی الواقعات العمادیة والخانیة والخلاصة

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی عمرودن دعوایه بکری توکیل ایدوب قبضنه توکیل
ایلماسه بکر مجرد دعوایه وکیل اولمغله مبلغ مزبوری عمرودن قبضنه
قادر اولور مى الجواب اولماز

والفتوى على ان الوكيل بالتقاضي وبالخصومة في الدين لا يملك القبض كذا اختاره المتأخرون في الثاني من وكالة البزازية

زید عمروی جمیع امورنده وکالت عامه ایله توکیل ایتدکدن صکره زید عمرودن بکر ذمتنده
اولان شو قدر اقچه سنی طلب ایتدکده بکر وجه مجرد زیدک وکالتی معترف ایکن
مجرد زید ذمتنده اولان اقچه یی قبضنه توکیل ایتدیکنی تخصیص بالذکر ایتمامکله ویرمم
دیمکه قادر اولور مى الجواب اولماز

زیدک هند ایله شو قدر اقچه یه متعلقه دعواسی اولمغله هند زید ایله خصومته عمروی توکیل
ایدوب بعده زید عمرو ایله مرافعه اولدقده زیدک هند ذمتنده اولقدر اقچه حقی اولدیغی
ثابت اولوب قاضی حکم ایلسه زید مبلغ مزبوری هنددن عمروه مجرد خصومته وکیل
اولمغله مالکدن ادا ایله دیو جبره قادر اولور مى الجواب اولماز

فی الوکیل بالقبض

زید بر متاعنی عمروده شو قدر اقچه یه مقابله سنده رهن وضع وتسلیم ایتدکدن صکره عمرو اخر دیاره
کیده جک اولدقده اول متاعی بکره ویروب مبلغ مزبوری زیددن الوب متاعی زیده ویره یه توکیل ایدوب کیتدکدن
صکره بکر مبلغ مزبوری زیددن الوب زید اول متاعی بکردن المغه قادر اولور مى الجواب اولور

زید اخو بکر ایکن عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی اخذه زوجه‌سی هندی توکیل ایدوب هند دخی بعد اثبات الوکاله مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو دین مزبوری معترف اولوب لکن سنم مبلغ مزبور مقابله‌سنده زوجک زید رهنم واردر انی ویر سنکه ویرهیم دیدکده هند بن رهنکی بیلم دین مزبوری بکا ویر دیو زوجم زید کلدکده رهنکی طلب ایله دیمکله قادر اولورمی اولور وکذا فی حاشیة عبد الرحیم فی طلب احضار الرهن من کتاب الرهن البهجة فی الرهن

زید عمروک ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌سنی قبضه بکری توکیل ایدوب بکر دخی وکاله طلب ایتدکده عمرو زیده ویردم دیو اول قدر اقچه‌یی بکره ویروب بکر دخی زید ایچون قبض ایلسه زید مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر بنم عمرو ذمتنده اول قدر اقچه حقم اولمغله اکا طوتارم دیوب ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌سنی قبضه بکری توکیل ایدوب بکر دخی قبض ایتدکدنصکره زیده ویرمیوب مجهلا فوت اولسه زید مبلغ مزبوری بکرک ترکه‌سندن تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید برقاچ کیسه‌لرده ذمتلرنده اولان شو قدر غروشنی قبضه عمروی توکیل ایدوب بعده عمرو مزبورلردن تمامیله آلمادین زید عمروه مجرد وکالتی قبول ایتمکله مبلغ مزبوری مالکلرندن باکا ادا ایله دیو تغلبا اول قدر اقچه‌یی السه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید مال خاصی قریه‌سی اهالیسی عمروه شو قدر غروش ویردکدنصکره زید بکری اول قدر غروشی عمرودن الوب ایتم ایچون ویردیو توکیل ایدوب بکر دخی وکالتی قبول ومبلغ مزبوری تحصیلی تعهد ایدوب لیزه وجه محرر اوزره تمسک ویردکدنصکره بکر مبلغ مرقومک شو مقدارینی عمرودن الوب زیده تسلیم ایدوب ماعداسی الماسه زید بکره محروسنی وجه محرر اوزره تمسک ویرمکله ماعداسی مالکدن ادا ایله دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه‌نک محصول شرعیسنی قبضه عمروی توکیل ایدوب بکری تکمیله اذن ویرمکله عمرو دخی محصول مزبوری قبضه توکیل وارسال ایدوب بکر دخی محصولی قبض وکتوروب زیده تسلیم ایتدکدنصکره زید بکر محصولک شو قدر غروشنی زیاده قبض ایتمش دیو دعوی مرادا ایتدکده بکر ودعوی ایتمیوب عمرو ده محروسن بکری توکیل ایتمکله سندن دعوی واخذ ایدرم دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید زعامت قریه‌لرینک محصولنی قبضه بابا عمروی توکیل ایتدکده اوخی توکیله اذن ویرمکله عمرو محصول مزبوری قبضه بکری توکیل ایدوب بکر دخی شو قدر محصولی قبض ایدوب عمروده تسلیم ایتدکدنصکره عمرو محصول مزبوری زیده ویرمیوب استهلاک ایلسه زید بکرده محروسن تضمین ایتمکله اول محصولی ضامن اولی دیو جبره قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرودن فلان بلده اهالیسندن بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌می ال ویر کیسه ایله بکا ارسال ایله دیو عمروی توکیل ایتمکله عمرو دخی مبلغ مزبوری بکردن الوب کندی امینی اولان بشر ایله زیده ارسال ایتدکدنصکره مبلغ مزبورک بر مقداری بشرک تعدی وتقصیری اولمقسزین سرقه اولنوب ضایع اولسه عمروه یا بشره ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر وقف مقاطعه‌لی برقاچ سنه متولیسی عمروک توکیلی ایله ضبط ومحصول شرعیسنی قبض ایدوب لکن هر سنه مقبوضندن بر مقدارینی عمروه ویروب ماعداسنی بغیر حق

الوکیل بقبض الدین الدراهم والدنانیر او الفلوس لو اشتری منها ممن علیه الدین شیئا فالمشتری له الدین علی حاله خزانة المفتین

اذا وکل الرجل رجلا بتقاضی دین له علی اخر فلیس له ان یشتری له منه شیئا بذلک الدین من الوجیز

اذا وکل الوکیل بالقبض بلا اذن فدفع له المدیون فان وصل الی الوکیل الاول بریء وان فاته وکل من فی عیاله بریء وان فات هلک المال فی ید الثانی کان للغریم تضمینه والثانی الرجوع علی الوکیل الاول ان ما وتمامه فی الذخیرة فی الفصل الاول من وکالة البحر الرائق کذا فی ومثله فی القنیة

[illegible]

كندی مصارفنه صرفله استهلاك ايتدكدنصكره ماعدا زيدك ذمتنده ايكن
عمروك يرينه بكر متولی اولسه بكر اول ماعدايی وقف ايچون زيده
تضمينه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زيد زوجه‌سی هندك توكيلی ايله هندك بر قاچ كمسنه‌لر ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه‌سنی
قبض ايدوب لكن هنده ويرميوب مصارف بيتنه صرف ايلسه هند مبلغ مزبوری زيده
تضمين مراد ايتدكده زيد مجرد مصارف بيتنه صرف ايلدم ديو ضماندن امتناعه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زيوف اقچه رايج ايكن زيد عمرو ذمتنده اولان شو قدر زيوف اقچه‌سنی قبضه بكری توكيل
ايدوب بكر دخی مبلغ مزبوری عمرودن الدقدنصكره زيده ويرمدين زيوف اقچه
كاسد اولسه بكر اول اقچه‌يی زيده ويردكده زيد المبوب زيوف عدد ويجه جيد اقچه ويرمدكجه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زيد عمرو ذمتنده اولان شو قدر غروشنی قبضه بكری توكيل ايتدكدنصكره بكر زيدك اذنسز
مبلغ مزبور مقابله‌سنده عمرودن بر جاريه ويروكان السه زيد جاريه‌ده دكالی قبول
ايتميوب غروشلرين عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوجی زيد متوفانك تركه‌سنی قبض ايدن سائر ورثه‌دن زيد ذمتنده اولان شو قدر
اقچه مهرينی قبضه عمرويی توكيل ايتدكده عمرو هندك اذنسز تركه‌دن بر باغچه السه هند
قبول ايتميوب مبلغ مزبوری تركه‌دن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زيد عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه‌سنی قبضه بكری توكيل ايتمكله بكر مبلغ
مزبوری عمرودن الوب لكن زيده ويرماسه زيد باكه واصل اولمادی ديو مبلغ مزبوری
عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زيد عمرودن ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه‌سنی قبضه بكری توكيل ايتدكدنصكره
بكر زيدك اذنسز كندی غيابنده بشری توكيل ايتمكله بشر مبلغ مزبوری عمرودن الوب
لكن زيده ويرماسه زيد باكه واصل اولمادی ديو مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زيد عمرو ذمتنده قرضدن اولان اون بيك اسدی غروشنی قبضه بكری توكيل
ايتدكدنصكره بكر زيدك اذنسز مبلغ مزبور مقابله‌سنده عمرودن اون ثمن الوب زيده
اعلام ايتدكده زيد راضی اولميوب بعده بكر اول ثمنلری استهلاك ايلسه زيد اول
ثمنلرك مثللرينی ويرده وكالتنه بناً اولقدر اسدی غروشنی عمرودن طلب ايتدكده
عمرو مجرد وساكه اون بيك ثمن ويرمكله اداء دين ايتمش اولدم ديو امتناعه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زيد عمروك ذمتنده قرضدن اولان اون بيك غروشنی قبضه بكری توكيل ايتدكدنصكره بكر زيدك اذنسز مبلغ مزبور مقابله‌سنده عمرودن اون بيك ثمن اخذ ايدوب ...

الاصل ان الوكيل بالقبض لا يملك بلا وجه لا يكون للوكيل ان يمتنع عنه
وذلك بان يقبض جنس الحق بصفته او اجود منه فاما كل الموكل
ان يمتنع عنه اذا عرض عليه المطلوب فليس للوكيل القبض وذلك
كالمشتری بالدين والاستبدال
الوكالة — احكامات العمادية فی ٣٣

رجل قال لمديونه ادفع الی الالف التی لفلان عليك بعثنی لجبر الطالب
وانا لست بوكيل عنه فدفع واجاز الطالب يجوز ولو هلك بعد الاجازة
هلك علی الطالب ولو هلك ثم اجاز لا تعتبر الاجازة فی اواخر ٢٤
من العمادية

الوكيل بقبض الديون فدفع له المديون فانه وصل الی الوكيل الاول بری
وان فانه وكل من فی عياله بری وان فانه هلك المال فی يد الثانی كان
لا يوم تضمينه وللثانی الرجوع علی الوكيل الاول
من الزخيرة

وذكر فی الفصل الثامن من وكالة الذخيرة المديون اذا بعث الدين
علی يد رجل الی الطالب فاخبره ورضی به وقال للذی جاء به اشتری
بها شيئا فذهب واشتری ببعضها اشياء وهلك الباقی قال
الفقيه ابو الفضل يهلك من مال الطالب وهو الصحيح لان
الرضاء بقبضه فی الانتهاء بمنزلة الاذن بالقبض فی الابتداء
وقال رحمه الله وهذه العلة تشير الی ان الاجازة تلحق بالافعال وهو الصحيح
من العمادية

ایلدیکی بیلنده اولان نقاوتدن عمروی ابرا ایدوب بعده زید غلام ایدیکده
زید راضی اولماسه بکر اول مشتری عمروده ویروب وکالته بنا ایدیک غروشی عمرودن
المق استدکده عمرو مجرد سن اول مشتری الوب جبه مجر اوزره بنی ابرا ایتمکله اداء
دین ایتمش اولورم دیو ممانعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک ذمتنده اولان شو قدر غروشی قبضه بکری توکیل ایتدکده استانبولده
قبض ایلیه‌یم دیو عمروده قبض ایتمه دیمیکن بکر مبلغ مزبوری المکدن اولمسه شهر ازلده عمرودن
الوب بعده زید مجیز اولمدین مبلغ مزبور بکرک یدنده ضایع اولسه زید اول العذر
غروشی عمرودن طلب ایتدکده عمرو مجرد بکره ویرمکله دینیدن خلاص اولورم دیو
اداء ممانعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک یدنده ودیعت اولان متاعنی قبضه بکری توکیل ایتدکده صکره بکری
توکیلدن عزل ایتمکسزین متاع مزبوری قبضه عیاکنده اولمیالنزی توکیل ایدوب بعده
بشر قبضه وکیلم دیو متاعی عمرودن طلب ایتدکده عمرو متاعی بشره ویروب بعده متاع
بشرک یدنده هلاک اولسه زید اول متاعی بشره تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

فی قبض الفضولی

زید کبیر عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی بابای بکری توکیل ایتمش دکل ایکن بکر
مبلغ مزبوری قبض ایلدکده عمرودن السه زید مجیز اولمیوب مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور
زید عمروک ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه سنی قبضه توکیل ایتمش دکل ایکن بکر
عمروه زید بنی مبلغ مزبوری قبضه توکیل ایتدی دیمکله عمرو دخی تصدیق ایدوب
مبلغ مزبوری بکره ویرسه مبلغ مزبور بکرک یدنده ایکن زید بکرک قبضنی مجیز اولمیوب
مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زیدک شو قدر اقچه مدیونی عمرو اول قدر اقچه‌یی زیدک اذنسز زیده ویریرم دیو بکره ویروب بعده
زید واقف اولدقده مبلغ مزبور بکرک یدنده قائم ایکن مجیز اولمیوب اجازتنه نادم اولوب
اول قدر اقچه‌یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک مدیونی بکره عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی قبضه بنی توکیل ایتدی دیوب
بکر دخی تصدیق ایدوب مبلغ مزبوری زیده ویردکدن صکره عمرو فوت اولدقده عمرونک
ورثه‌سی وکالته انکار ایدوب وکالت ثابته اولماسه بعد الحکم مبلغ مزبوری بکردن
السه‌لر بکرک زیده ویردیکی اقچه یدنده قائم اولمغله بکر مبلغ مزبوری زیددن استردادا
قادر اولورمی الجواب اولور
زیدک خدمتکاری عمرو کندو مالندن بکره شو قدر اقچه قرض ویروب بعده عمرو اخذ و باره ایتدکده
عمرو زیده قبضه توکیل ایتمش دکل ایکن زید بکره مجرد عمرو خدمتکارم اولمغله ذمتکده اولان اقچه‌یی
بکا ویرویر دیو بکردن جبرا اول قدر اقچه‌یی الیه بکر مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید جائزدر که
عمرو کلدکده قبضمی مجیز اوله دیو بکر عمرو کلمینجه ویرمم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

ولو ادعی انه وکیل الغائب فی قبض دینه فصدقه الغریم امر بالتسلیم الیه لانه اقر علی نفسه لان ما یقبضه خالص ماله فان حضر الغائب فصدقه والا دفع الغریم الدین الیه ثانیا ویرجع به علی الوکیل ان کان باقیا فی یده لان غرضه من الدفع براءة ذمته ولم یحصل فله ان ینقض قبضه
من الهدایة احکام الوکلاء

زید عمروک

زید عمرونك ذمتنده اولان شو قدر آقچه سنی المدین زید فوت اولدقده بكر والی ورثه نك قبضه وكیلدر دیو وكالت ایكن كندی اسیه بشره مبلغ مزبوری عمرودن آل كتور
دیو بشر دخی مبلغ مزبوری عمرودن فضولا قبض بكره تسلیم ایدوب بكر استهلاك
ایتدكدن صكره فوت اولسه زیدك ورثه سی مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتمیوب
بشره مجرد وسن عمرودن قبض بكره تسلیم ایتمكله مبلغ مزبوری ضامن اولدیو جبره قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی الوكیل بقضاء الدین

زید ابنم عمروه ویردیو بكره شو قدر آقچه ویروب كدن صكره بكر مبلغ مزبوری عمروه
ویرمیوب كندی مصارفنه صرف ایلسه بكره ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید ابنم عمروه ویردیو بكره شو قدر آقچه ویروب كدن صكره بكر مبلغ مزبوری عمروه ویرمیوب
كندی واپسی لبشره دفع وتسلیمله استهلاك ایلسه بكره ضمان لازم اولورمی
الجواب اولور

زید شو قدر آقچه سنی ابنم عمروه ویردیو بكره ویروب بكر دخی قبض ایتدكدن صكره بكر
مجهلا فوت اولسه تركه سندن ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمروه ابنم بكره ویر دیو شو قدر غروشنی ویروب كده بكردن تسلیم تمكی المایحنه ویره جگو
نهی ایتمشیكن عمرو مبلغ مزبوری بكره ویروب كده بكردن تسلیم ممكن المیوب بعده بكر
قبضنی انكار ایدوب قبض ثابت اولمامغله اولقدر غروشی زیددن آلسه زید مبلغ مزبوری
عمرودن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك میری یه شو قدر بیك آقچه دینی اولمغله عمروه شو قدر اسعدی ویروب دینمی
ادایه امر ایتدكدن صكره عمرو مبلغ مزبوری المیقیوب كندی مالندن جانب میری یه
شو قدر بیك آقچه ویروب دینی ادا ایدوب بعده اول اسدیلری كندی مصارفنه
صرف ایلسه زید عمروه اولقدر غروش آقچه ویروب اولقدر اسدینك مثلنی عمرودن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

فصل فی الاختلاف

زید عمروه شو قدر آقچه ویروب بكره ویردیو امر ایتدكدن صكره عمرو فوت اولدقده
زید عمرو مبلغ مزبوری امر اوزره بكره ویرمیوب مجهلا فوت اولدی دیو ورثه سندن
دعوی ایتدكده ورثه عمرو مبلغ مزبوری تماما بكره ویروب حال حیاتنده تماما بكره ویردوكنی
اقرار وبیان ایتمشیدی دیو دعوی وعمرونك وجه محرر اوزره اقرار وبیاننه اقامت
بینه ایدجك زیدك مطالبه سندن خلاص اولورلرمی الجواب اولورلر

زید وعمرو برقاچ كمسنه لر ذمتلرنده اولان شو قدر آقچه لرینی قبضنه بكری توكیل
ایدوب بكر دخی قبض ایتدكدن صكره بكر فوت اولدقده زید وعمرو بكر مبلغ
مزبوری بزه ویرمیوب مجهلا فوت اولدی تركه سندن ضامن اولور دیو
ورثه سندن دعوی ایتدكلرنده ورثه بكر مبلغ مزبوری تماما سزه ویروب حال حیاتنده

المدیون اذا دفع ماله الی رجل لیقضی به دینه وقال ادفع الی المدیون هذا المال الی فلان فقضی ماله علی واخذ الصك فدفع ولم یاخذ الصك وقال امرتك باخذ الصك ودفع قبل ان یاخذ الصك فلا ضمان علیه من المحیط

ولو وكل بقبض ودیعة عند فلان ثم مات الموكل فقد خرج الوكیل من الوكالة لانتقال الملك الی الوارث ولم یوجد من الوارث الرضا بقبضه فان قال الوكیل قد كنت قبضتها فی حیاته وهلكت عندی او دفعتها الی المیت فالقول قوله بخلاف الدین لانه للمودع لو ادعى بنفسه الرد علی الوكیل كان القول قوله لانه لم یصدق الوكیل فاذا صدقه اولی وفی الدین لو ادعى المدیون قضاء الدین وجحد الوكیل لم یقبل قوله وكذا اذا صدقه الوكیل لان قول الوكیل حجة فی حق الوارث فتصدیقه یكذیبه فی الفصلین من مسوط السرخسی باب الوكالة بقبض الودیعة

سزده ویره‌جکمی اقرار و بیان ایتمشیدی دیو دعوی و بکرک وجه مزبور اوزره اقرار و بیاننه اقامت بینه ایده‌جک زید عمرویی دفعه قادر

اولورلرمی الجواب اولورلر

هند زید ذمتنده عوضا جرتنذن اولان شو قدر کیسه اقجه حقنی قبضه زوجی عمرویی توکیل ایدوب عمرو دخی اول اقجه‌یی زیددن الدقدنصکره هند فوت اولدقده سائر ورثه عمرودن سن اول اقجه‌یی زیددن الدک لکن هنده ویرمیوب یدکده قالدی حصه‌مزی ویر دیو دعوی ایلدکلرنده عمرو تماما هنده تسلیم ایلدم دیوب اوزرینه رد و ضمان لازم اولماغله یمین ایده‌جک سائر ورثه‌نک مطالبه‌سندن

خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمروک ذمتنده اولان شو قدر اقجه حقنی عمرودن قبضه بکری توکیل ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ورثه‌سی عمرودن سن مبلغ مبلغ مزبوری بکره ویرمیوب ذمتکده قالدی ویر دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو بکر مبلغ مزبوری زیدک حیاتنده بندن الوب زیده ویرمشیدی دیو دعوی بکر دخی تصدیق ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایده‌ماسه ورثه منکر ایکن عمرو مجرد بکرک تصدیقیله ورثه‌نک مطالبه‌سندن

خلاص اولورمی الجواب اولماز

هند زید و عمرو ذمتلرنده اولان شو قدر اقجه‌سنی قبضه بکری توکیل ایدوب بکر دخی قبض ایتدکدنصکره هند فوت اولوب ورثه‌سی مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکلرنده بکر هندک فلان کسنه‌یه ویر دیو امری اولوب مبلغ مزبوری هندک امریله اول کسنه‌یه ویرمشیدم دیو دعوی و ورثه بالکلیه انکار ایدوب بکرک مدعاسی ثابت اولماسه

قول مجردیله ورثه‌لی دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک یدنده ودیعت اولان شو قدر اقجه‌سنی قبضه بکری توکیل ایدوب بکر دخی قبض ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ورثه‌سی بکردن مبلغ مزبوری زیده ویرمیوب یدکده قالدی ویر دیو دعوی ایتدکلرنده بکر مبلغ مزبوری حیاتنده زیده تسلیم ایتدیم دیدکده ثمنه قالمدر و بیه بکر یمینیله تصدیق اولنورمی

الجواب اولنور

هند شو قدر اشیاسنی بیعه زوجی زیدی توکیل ایدوب زید دخی اشیاء مزبوره‌یی ثمن مثلیله بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره هند فوت اولدقده هندک سائر ورثه‌سی زیددن ثمن مزبوری هنده ویرمیوب یدکده قالدی حصه‌مزی ویر دیو دعوی ایلدکلرنده زید ثمن مزبوری هنده حیاتنده تماما تسلیم ایلدم دیوب اوزرینه رد و ضمان لازم اولماغله یمین ایده‌جک سائر ورثه‌نک مطالبه‌سندن

خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن قرض شو قدر اقجه طلب ایدوب عمرو دخی ویره‌جک اولدقدنصکره زید مبلغ مزبوری قبضه بکری ارسال ایتمکله عمرو زیده ویرجکم اقجه‌یی بکره ویروب

[illegible]

[illegible]

فلو سئلت عن مسئلة الدين فاقول بانه اذا صدق الورثة في القبض وكذبوه في الدفع فالقول له الضمانه بالقبض صار امينا و قد صدقوه بانه قبض الكال يملك القبض فيما قبل وجود القول الحكم بالموت فكيف لا يقبل قوله مع تصديقهم في مسئلة الدين وانما يقبل قوله لو انكروا القبض والدفع وتكون اقدام كثيرين في هذه المسئلة واحتفاظا جماعة من الناس حتى من يتصدى للتصنيف واما مسئلة الوكيل بالقبض والامانة فلا شبهة فيها وهي واقعة الحال كما نص عليه في هذا السؤال والله اعلم بالصواب — من فتاوى خير الدين

الورثة اذا قالوا رد الوديعة في حياته لم يقبل قولهم ولو اقام البينة انه قال في حياته انه ردها يقبل في الفصول العمادية من وديعة الخلاصة والبزازية

كذا في الفوائد الزينية وذكر فيها من كتاب المداينات الوكيل بقبض الدين اذا ادعى بعد موت الموكل انه كان قبضه في حياته ودفعه له فانه لا يقبل قوله الا ببينة لانه يريد ايجاب الضمان على الميت بخلاف الوكيل بقبض العين كما في وكالة الولوالجية قلت ونص عبارة الولوالجية وتوكل بقبض وديعة ثم مات الموكل فقال الوكيل قبضت في حياته وهلك وانكرت الورثة او قال دفعته اليه صدق ولو كان دينا لم يصدق لان الوكيل في الموضعين حكى امرا لا يملك استينافه لكن من حكى امرا لا يملك استينافه ان كان فيه ايجاب الضمان على الغير لا يصدق وان كان فيه نفي الضمان عن نفسه صدق والوكيل بقبض الوديعة فيما يحكي نفي الضمان عن نفسه فيصدق والوكيل بقبض الدين فيما يحكي يوجب الضمان على الموكل وهو ضمان مثل المقبوض فلا يصدق انتهى وظاهره انه لا يصدق لا في حق نفسه ولا في حق الموكل وقد افتى بعض علماء العصر انه يصدق في حق نفسه لا في حق الموكل وهو ما في الولوالجية على هذا التفصيل اقول قد يستدل على صحة فتوى علماء العصر بفرع ذكره الولوالجية بعد الاول قال فلو وكل رجل [illegible] رجلا ودفع اليه الف درهم ليعطيه [illegible]

او على الامين ايصال الامانة الى مستحقها تقبل قوله كالمودع اذا ادعى الرد والوكيل والناظر سواء كان في حياة مستحقها او بعد موته الا في الوكيل بقبض الدين اذا ادعى بعد موت الموكل انه قبضه ودفعه له في حياته لم يقبل قوله الا ببينة — من نوع الاشباه في اخر كتاب العارية نقلا عن الانسان

بها ثم مات الموكل فقال الموكل تصدقت في حياته وكذبته الورثة صدق الوكيل لان الورثة يدعون عليه بالضمان وهو ينكر انتهى ويمكن ان يجاب بانه انما قبل قوله لانه يريد نفي الضمان عن نفسه فصار كمسئلة الوديعة بخلاف مسئلة الدين فانه يريد نفي الضمان عن نفسه وفي القنية ما يشهد لهذا وهذا ظاهر انتهى منح الغفار في اخر كتاب العارية

بعده زید

بعده زید سن مبلغ مزبوری بکا ویرمیوب یدکده قالدی ویره یو بکردن دعوی
ایتدکده بکر تماما سکا ویروب یدمده نسنه قالمدی دیو دعوی ایلسه بکر یمینیله
زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زیدک عمرو ذمتنده بیع ثمنندن شوقدر اقچه سی اولمغله زید عمروده مبلغ مزبوری بکره
ویره یو امر ایتدکدنصکره بکر فوت اولوب زید عمرودن مبلغ مزبوری بکره ویرمیوب
بکا ویره یو دعوی ایتدکده عمرو بکره ویردم دیو دعوی و زید انکار ایلسه عمرونک مدعاسی
ثابت اولماسه قول عمرو یمینیله زیدی دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرویه بابام بکره ویره یو شوقدر اقچه ویر دیدکدنصکره زید عمرودن مبلغ مزبوری بکره
ویرمیوب یدکده قالدی ویره یو دعوی ایتدکده عمرو تماما بکره ویردم دیسه عمرو
یمینیله زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمروده بکره ویره یو شوقدر اقچه ویروب کیتدکدنصکره زید عمرودن سن مبلغ مزبورک
شو مقدارینی بکره ویرمیوب یدکده قالدی ویره یو دعوی ایتدکده عمرو تماما بکره ویردم
دیو یمینیله زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمروده بکره ویره یو شوقدر اقچه ویروب کیتدکدنصکره زید عمرودن سن مبلغ مزبورک شو مقدارینی
بکره ویروب ماعداسنی استهلاک ایلدک دیو دعوی و عمرو تماما تسلیم ایلدم دیو بکرک
بینه لری اولماسه عمرو یمینیله زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن وارثم بکره ویره یو ساکه شوقدر اقچه ویروب لکن سن مبلغ مزبورک
انجق شو مقدارینی بکره ویروب ماعدا شو مقدارینی کندی مصارفکه صرف ایلدک
دیو دعوی ایتدکده عمرو بنم سندن الدیغم مقبوضم بکره ویردیکم مقدار در دیوب
زیاده قبضنی انکار ایلسه زید مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک مقدار مستهلکی
فیما یصدق عمرو تحلیفنه قادر اولورمی الجواب اولور فیه الوکیل

زید متولیسی اولدیغی وقفک غله سنی قبض و مصارف وقفه صرف ایله دیو عمروی وکالت
عامه ایله توکیل ایدوب عمرو دخی غله وقفدن شوقدر اقچه لی قبض ایتدکدنصکره
زید فوت اولوب یرینه بکر متولی اولدقده بکر عمرودن قبض ایلدکن شو مقدارین مصارف
وقفه صرف ایلدک ماعداسی یدکده قالدی دیو دعوی و عمرو المبلغ ماعدالی زید حیاتنده
تسلیم ایلدم دیوب اقرارینه رد ضمان لازم اولمدیغنه یمین ایدرکن بکر عمرودن تسلیمی اثبات
ایله والا ماعدالی ضامن اولمغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شوقدر اقچه ویروب بنم ایچون شو مقوله شوقدر جاریه اشترا ایله دیو
توکیل ایتمکله عمرو دخی مبلغ مزبور ایله زید ایچون شو مقوله اول قدر جاریه اشترا
و قبض ایتدکدنصکره زید عمرودن جاریه لری اذنمدن الخ بیع و تسلیمله استهلاک ایلدکنه
ضامن اول دیو دعوی و عمرو جمله سی حتف انفها فوت اولدیلر دیوب زید مدعاسنه اقامت
بینه ایده ماسه عمرو یمینیله زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

وفیه ان فیما فی یده کالمودع فیضمن بما یضمن به المودع ویبرا
فیما یبرا به والقول قوله فی رفع الضمان عن نفسه من
البحر الرائق فی اول الکفالة

ولا یقبل قوله فیما یکذبه الظاهر من وصایا الکفایة فانظر فانه
الورع وما یناسبه فی اواخر الوصایا

نوع م وکله وکالة عامة بان یقوم بامره وینفق علی اهله من ماله
الموکل لم یعین شیئا للانفاق واطلق ثم مات الموکل فطالبه
الورثة ببیان ما انفق ومصرفه فان کان عدلا یصدق فیما
قال وان اتهموه حلفوه ولیس علیه بیان جهة الانفاق ان اراد
الخروج من الضمان فالقول قوله وان اراد الرجوع فلابد من البینة
من کالة العتبیة فی باب ما یبطل به التوکیل بانه نفاق

زید عمروه شوقدر اقچه ویروب مصارفنه صرف ایله دیدکده نصکره زید عمرودن مبلغ مزبورك شو مقدارینی مصارفنه صرف ایلدك ماعداسی یدکده قالدی دیرجق دعوا ایتدکده عمرو جمله سنی مصارفکه صرف ایلدم یدمده نسنه قالمدی دیسه ظاهر حال مکذب اولمیجق عمرو یمینیله تصدیق اولنورمی

الجواب اولنور

زید عمروی ذمتنده اولان اقچه سنی قبض و مصارفنه صرفه وکالت عامه ایله توکیل ایدوب عمرو دخی شوقدر اقچه قبض ایتدکدنصکره زید عمرودن شو مقدارینی مصالحمه صرف ایلدك ماعداسی یدکده قالدی دیرجق دعوی ایتدکده جمله سنی قدر معروف مصالحکه صرف ایلدم دیوب اوزرینه اداء ضمان لازم اولماغله یمین ایدرکن زید صرف ایلدیکك سواوی بنا ایله الا اعدالیه ضامن اولدیکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروك بشرط الرجوع امریله عمروك منزلی مصارفنه کندو مالندن بر مقدار اقچه صرف ایتدکدنصکره زید مصروفم شوقدردر دیوب عمرو شوقدردر نانقصدر دیو زید زیاده یی اثبات ایده ماسه زید یمینیله تصدیق اولنورمی

الجواب اولنماز

زید عمروه شوقدر اقچه ویروب مبلغ مزبور ایله عرصه ده بنم ایچون شو مقوله منزل بنا ایله دیمکله عمرو دخی عرصه مرقومه ده زید ایچون اول مقوله منزل بنا ایتدکدنصکره زید عمرودن مبلغ مزبورك شو مقدارینی بنایه صرف ایلدك ماعداسی یدکده قالدی دیرجق دعوی ایتدکده عمرو جمله سنی صرف ایلدم دیوب ظاهر حال مکذب اولمایجق عمرو یمینیله زیدك مطالبه سندن خلاص اولورمی

الجواب اولور

زید عمروك بشرط الرجوع امریله کندی مالیله عمروك منزلنده بنا احداث ایدوب بعده زید مصروفم شوقدردر دیوب عمرو شوقدر نانقصدر دیو نزاع ایتدکلرنده کشف و تخمین ایلدکده اول صناعتك اهلی زیدك دیدیکی مقدار اوزرینه اتفاق ایلسه لر زید یمینیله تصدیق اولنورمی

الجواب اولنور

زید هندك ملك حمامنی استیجار ایتدکدنصکره هند زیده حمامك تعمیره محتاج اولان مواضعی بالکلیه تعمیر ایله مصروفکی اجرتنه طوتارم دیوامر ایتمکله زید دخی تعمیر ایدوب بعده زید مصروفم شوقدردر دیوب هند شوقدر نانقصدر دیو نزاع ایتملریله کشف و تخمین اولندقده اول صناعتك اهلندن بعضی زیدك دیدیکی مقدار ایله تخمین ایدوب بعض اخری هندك دیدیکی مقدار ایله تخمین ایلسه لر زید یمینیله تصدیق اولنورمی

الجواب اولنور

المسائل المأمور فی

زید زوجه سی هندك امریله کندی مالندن قدر معروف شوقدر اقچه صرف ایدوب هندك منزلنده هند ایچون بنا احداث ایتدکدنصکره مصروفنی المدین هند فوت اولسه زید مصروفنی هندك ترکه سندن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید بابا سی عمروك بشرط الرجوع امریله کندی مالیله قدر معروف شوقدر اقچه صرف ایدوب عمروك کاننده اولان منزلنده ایچون بنا احداث ایله زید مصروفنی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

وان قال اقبض ما ادفع من الكفيل عنه ان كان المأمور شريك او خليطا اى جرت العادة بينهما ان وكيل الامر او رسوله يأخذ منه ما يحتاج اليه شراء ثم احيانا ثم يعطيه الامر له والمأمور في عيال الامر والامر في عيال المأمور يرجع وعند انتفاع هذه لا يرجع عندهما خلافا للثاني

من البزازية

وان كان رب الدار امر المستأجر على ان يبني في الدار على ان يحسب له ذلك من الاجر وبنى المستأجر ثم اختلفا في مقدار ما انفق ذكر ان القول قول رب الدار مع يمينه لانه يدعي زيادة الانفاق وهو ينكر واما اذا اجتمع اهل الصناعة على قول احدهما وقالوا يذهب من النفقة في مثل هذا البناء ما يقوله احدهما فالقول قوله لانه امكن معرفة ما وقع المنازع فيه من جهة غيرهما ولا يلتفت الى قولهما من الذخيرة البرهانية في ٢١ من الاجارة

وان كان رب الدار امر المستأجر ان يبني في الدار على ان يحسب له ذلك من الاجر واختلفا فقال المستأجر بنى بالبناء وقد بنيت وقال رب الدار لم تبن فالقول قول رب الدار مع يمينه وان اقر البناء الا انهما اختلفا في مقدار ما انفق ذكر ان القول قول رب الدار مع يمينه قالوا وهذا اشكل الحال وان اختلف في ذلك اهل تلك الصناعة فقال بعضهم كما يقوله رب البيت انه يذهب في نفقة مثل هذا البناء قدر ما يدعيه رب البيت وقال بعضهم بل يذهب ما يقوله المستأجر حتى تقدم معرفة قول احدهما من جهة الغير فيترجح الدعوى والانكار والمستأجر يدعي زيادة ايفاء ورب الدار ينكر فيكون القول قوله فاما اذا اجتمع اهل تلك الصناعة على قول احدهما فالقول له من اجارات التاتارخانية نقلا عن المحيط كذا في الذخيرة

والمأمور في عيال الامر كالزوج مأمور زوجته او ملك كالزوجة مأمور الزوج يرجع

منية المفتي

زید عمروه

زید عمرونک بیتنده ارجوح امریله کندی مالیله قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایدوب
عمرونک دکاننده عمرو ایچون بنا احداث ایلسه زید صرف ایتدیکنی
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه بکرک بنده اولان شو قدر غروش دینی مالکدن بنده ادا ایله بعده بن سکا
ویرهیم دیمکله عمرو کندی مالندن بنده ادا ایلسه عمرو اول قدر غروشی زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه بکره اولان شو قدر اقچه دینمی مالکدن قضا ایله بعده سکا ویرهیم
دیدکدنصکره عمرو زیده مبلغ مزبوری بکره ادا ایلدم دیسه زید تصدیق ایتمیوب لکن
اول قدر اقچهیی عمروه ویروب بعده بکر ادایی انکار ایدوب عمرو اداسنی اثبات ایده میوب
حاکم ایله مبلغ مزبوری زیددن السه زید عمروه ویردیکی اقچهیی عمرودن استردداده
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک بکره اولان شو قدر اقچه دینی عمرونک امری اولمقسزین کندی مالندن ادا ایلسه
زید مجرد دینکی ادا ایلدم دیو مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثهسندن عمرو زیدک بکره اولان شو قدر اقچه دینینی کندی مالندن بکره
ادا ایلسه عمرو مبلغ مزبوری زیدک ترکهسندن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید دار الحربده حربی کوجک عمرک بدنده اسیر ایکن زید دار الحربه امانله بکره عمروه شو قدر اقچه
ویروب بنی تخلیص ایله بعده سکا ویرهیم دیمکله بکر عمروه اول قدر اقچه ویروب زیدی
تخلیص ایتدکدنصکره زید دار الاسلامه کلوب بعده مبلغ مزبوری بکره ویرمدین
زید فوت اولسه بکر مبلغ مزبوری زیدک ترکهسندن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروه مالکدن بکره شو قدر اقچه ویر بعده بن سکا ویرهیم دیمکله عمرو دخی مالندن
بکره اول قدر اقچه ویرسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بابا عمروه شو قدر اقچه ویروب منزلک معمارینه صرف ایله دیو وکالت عامه ایله
توکیل ایتمکله عمرو دخی زیدک منزلی معمارینه قدر معروف اقچه صرف ایلسه زید امرینه
نادم اولوب مبلغ مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه بکر ایله شو قدر اقچه ارسال ایدوب اقچهیی بشره ویره سن دیو عمروه بکر ایله خبر کوندروب
بکر دخی مبلغ مزبوری عمروه کوندروب زیدک وجه محرر اوزره امرینی اعلام ایتمکله
عمرو مبلغ مزبوری بشره تسلیم ایلسه زید امرینه نادم اولوب مبلغ مزبوری عمروه تضمینه
قادر اولورمی الجواب اولماز

ارباب مناصبدن اولان زید سفرده ایکن استانهده قبو کتخداسی اولان عمروده معلون

ولو دفع الدین بامره لتقضی دینه من ماله فادعاه وکذبه الطالب والموکل ولا بینة له فالقول قولهما مع الیمین وحلف الموکل علی نفی العلم وان صدقه الموکل دون الطالب رجع علیه بما ادعاه ویرجع الطالب ایضا وبینه ذکره القدوری وفی الجامع لا رجوع للوکیل علی الموکل ولو صدقه والاول اشبه کما فی البدائع من البحر الرائق

وتبین انه قضی دین الغریم من ماله بغیر امره فیکون متبرعا من الذخیره

وکذا لو قضی الوارث او الوصی دینا علی المیت من مال نفسه یرجع فی مال المیت من السادس من وصایا البزازیه کذا فی الخلاصه من العمادیه

اذا قال رجل لرجل اقض بالغلات علی من الدین مقتضاه لا یرجع المامور علی الامر علی المدفوع الیه من الولوالجیه

لانه لم یجر بینهما ما یدل علی الضمان بان یکون بینهما خلطة او شرکة او لم یقل ادفع عنی او علی انی ضامن کذا فی الذخیره

زید عمرونک غیابنده عمروده شو قدر اقچه الاجغم واردر دیو عمرونک طلب ایتدکده بکر اول قدر اقچهیی زیده ویرسه اول حالا زیدک عمروده حقی اولمادیغی زیدک اقراریله ثابت اولسه بکر مبلغ مزبوری زیددن استردداده قادر اولورمی الجواب اولور
من فتاوی معلول زاده المرحوم

من الصغری واذا تبرع انسان بقضاء دین جاز ولو انتقض ذلک بوجه من الوجوه یعود الی ملک القاضی لانه تطوع بقضاء دینه وفی بیوع الجامع من قضی دین غیره بغیر امره ثم انفسخ السبب یعود المقضی به الی ملک القاضی ولو قضی بالامر یعود الی ملک المقضی عنه من العمادیه

دمسوم مکتوب کوندروب مکتوبده بیدکده ؛ ولان مالمدن فلان عرصه یده بتم ایکون منزل بنا ایله توجهله معقول کورسک بنا ایله مقید ملدریقو تحریر ایدوب عمرو دخی زیدک مالندن قدر معروف لجه صرف واول عرصه ده زید ایکون منزل بنا ایله زید کلدکده عمروده مرادم اوزره بنا اولنماش ایله دیوبن بنالی قلع ایدوب مصرفلکی ضامن اول دیکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی الوکالة بالبیع

زید قرنداشی هندایله بر منزله علی الاشتراک مالک ایکن عمرو و بکر قاضی یه واروب عمرو زید منزلدن حصه سنی بیعه بنی توکیل ایلدی دیو خصم شرعی یوغیکن بشر و خالد توکیله شهادت ایتدکلرندنصکره عمرو زیدک منزل مزبوردن حصه سنی بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده زید وکالتی انکار ایدوب وکالت ثابته اولمامغله حصه مزبوره یی ضبط مراد ایتدکده بکر مجرد بشر و خالدک وجه محرر اوزره شهادتلریله وکالت ثابته اولمشدر دیو زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه سی هندی بیعه عمروی توکیل ایتدکده دیلدیکک کمسنه یه بیع ایله دیمامشیکن عمرو هندی زوجه سی زینبه بیعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر ممیز محجور ایکن ولیسی اذنسز بعض اشیاسنی بیعه عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی بیع ایلسه بیع مزبور نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو علی الاشتراک مالک اولدقلری سفینه لرینی بیعه توکیل ایدوب بکر دخی سفینه یی ثمن مثلی ایله بشره بیع و تسلیم ایلسه زید و عمرونا رضا اولوب بیعی فسخه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید بعض اشیاسنی بیعه عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی ثمن مثلی ایله اخذ بیع و تسلیم ایلسه زید توکیلنه نادم اولوب اشیاء مزبوره یی عمرودن فسخنه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر منزلک ثمن مثلی بلنمک لازم اولدقده نه ایله معلوم اولور الجواب بیغرض اهل وقوفک اخبار ایله

هند ملک منزلنی بیعه زوجی زیدی توکیل ایتدکدنصکره زید منزل مزبوری ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله عمروه بیع و تسلیم ایلسه هند مجبره اولمیوب منزلی عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی بیعه عمروی توکیل ایتدکدنصکره عمرو منزلی ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده زید بیعی مجبر اولمدین عمرو فوت اولسه زید منزل مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک حیوانک منزلنی دواب و مواشیسیله بکره ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بیع و تسلیم ایدوب بعده دواب و مواشیدن فروع حاصله اولسه زید بیعی فسخله منزل مزبوری و دواب و مواشیی بکردن الدقده فروعلرینی دخی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

و الوکیل بالبیع والشراء لا یعقدمع من ترد شهادته کاله و فرعه و عرسه و سیده و مکاتبه و شریکه فیما یشتر کانه و هذا اذا لم یطلق له الموکل اما اذا اطلق بان قال بع ممن شئت فح یجوز بیعه لهم قبل القیمة ذکره الزیلعی من وکالة الدرر

والمطلق فی بیع قیده و هو مقید بما اذا لم یکن باکثر من القیمة انه کان باکثر جاز بلا خلاف من البحر الرائق

و الوکیل یجوز بیعه بالقلیل والکثیر والعرض عند ابی حنیفة رحمه الله و قال لا یجوز بیعه بنقصان لا یتغابن الناس فیه ولا یجوز الا بالدراهم والدنانیر من وکالة الهدایة

و یفتی بقولهما فی مسئلة بیع الوکیل بما عز و هان بای ثمن کان من وکالة البزازیة قبیل الخامس

و ذکر فی العدة فی بیع الموقوف اذا اخذه الثمن او طلبه یکون اجازة من العمادیة فی تصرفات الفضولی

الوکیل بالبیع اذا خالف لا یقع له بل البیع موقوفا علی اجازة المالک والوکیل بالشراء اذا خالف یقع له ولا یعمل فیه اجازة المجیر من القاعدیة

و فی العیون بیعه بالنقد فباعه نسیئة جاز و فی لا تبع الا بالنقد فباعه نسیئة لا یجوز من البزازیة

زید ملک

زید ملکی منزلنی بیعه عمروی توکیل ایتدکده عمرو منزلی ثمن مثلندن نقصان فاحش
ایله ناقص شو قدر اقچه یه بکره بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب بعده شرائط اجازت موجوده
اولدیغی حالده ثمن مزبوری بکردن الوب متغلبه مجیز اول زید مجیز و قولا مجیز اولمادم دیو
منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید منزلک ثمن مثلنی بکره تکمیل ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر صغورلرینی بیعه عمروی توکیل ایتدکده عمرو اول صغورلری ثمن مثللرندن
نقصان فاحش ایله احده بیع و تسلیمله استهلاک ایلسه زید مجیز اولمیوب صغورلرک یوم
بیع و تسلیمده اولان قیمتلرینی تماما عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر متاعنی بیعه عمروی توکیل ایتدکده نقدا ایله بیع ایله نسیئه بیع ایلمه دیو نهی ایتمشیکن
عمرو اول متاعی بکره نسیئه بیع و تسلیم ایلسه زید بیعی مجیز اولمیوب متاعی عمروه تضمینه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید ایکی قطعه سمور کورکنی بیعه عمروی توکیل ایتدکده شو قدر اقچه یه بیع ایله دیو تعیین
ایدوب بعده عمرو اول کورکلری زیدک اذننسز مبلغ مزبوردن نقصان ایله بکره بیع و
تسلیم ایلسه زید مجیز اولمیوب کورکلری بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید شو قدر وقیه ییلبه سنی عمروه ویروب بیعه توکیل ایتدکده هر وقیه سنی التشر اقچه یه
بیع ایله نقصان ایله بیع ایلمه دیو نهی ایتمشیکن عمرو ییلبه لی زیدک اذننسز هر وقیه سنی قرقر اقچه یه
اولمق اوزره بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده زید مجیز اولمامغله بکر ییلبه لی استهلاک
ایلسه زید اول ییلبه نک مثلنی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید منزلنی بیعه عمروی توکیل ایتدکده دائما بکره بیع ایله غیری یه بیع ایلمه دیو نهی ایتمشیکن
عمرو منزل مزبوری بکره بیع ایتمیوب بشره بیع ایلسه زید بیعی طوتمامغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عقارمی دائما عمروه شو قدر اقچه یه دینم مقابله سنده بیع ایله دیو بکره توکیل
ایتدکدنصکره بکر عقاری عمروه بیع ایتمیوب زیدک اذننسز بشره بیع ایلسه زید مجیز
اولمیوب عقاری بشردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه فلان بلده یه کوتور بیع ایله اخر بلده یه کوتورمه دیو شو قدر متاع ویردکدنصکره
عمرو زیدک اذننسز اول متاعی اخر بلده یه کوتوروکده متاع ضایع اولسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولور

هند کوبه سنی بیعه زینبی توکیل ایدوب کوبه لی زینبه ویروکدنصکره زینب ماذونه دکل ایکن
عمروی بیعه توکیل و کوبه لی عمروه تسلیم ایدوب بعده عمرو کوبه لی بیع ایله دیو بکره ویردکده
کوبه بکرک یدنده ضایع اولسه هند کوبه لی زینبه تضمینه قادره
اولورمی الجواب اولور

زید قبلی عمروی بیع ایتمک ایچون بکره ویردکدنصکره عمرو بکرک تعدی و تقصیرندن

ولو وكله ببيعه بالف فباعه الوكيل بثمانمائة بغير الوكيل فاجاز البايع و المسلم
من وكالة ضمانات الفضيلية

وفي العيون بعه بالنقد فباعه بنسيئة جاز وفي لا تبع الا بالنقد
فباعه بالنسيئة لا يجوز في الرابع من وكالة البزازية

الوكيل لو خالف ان كان الخلاف من حيث الجنس لا ينفذ على الامر
وان كان الخلاف الى خير في النفع كما اذا امره ببيع عبده بالف درهم فباعه
بالف دينار وان الخلاف من حيث الوصف او القدر من حيث
الجنس ان كان الى خير بان نفع من المأمور به ينفذ على الامر كما اذا
امره ببيع عبده بالف درهم فباعه بالف وخمسمائة وان كان
الى شر بان قصر من المأمور به لا ينفذ على الامر فان امره ببيع عبده بالف
فباعه بستمائة في العاشر من وكالة المحيط في نوع مخالفة الوكيل
بالشراء بالثمن مثله في الخلاصة

ولو قال بعه من فلان فباعه من غيره لا يجوز في الرابع
من وكالة الخلاصة

نا غیبه بکرک یدندن اباق ایدوب ضایع اولسه بکره ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید رطوب قطیفه سنی دلال اولمیان عمروه بیع ایچون ویروب کذلک قطیفه عمروک تعدی و تقصیری اولمقسزین سرقه اولنوب ضایع اولسه بعده زید مجرد سرقه اولنمغله سالکه ضمان لازم اولور دیو تغلبا عمروک شو قدر اقچه سنی السه عمرو مبلغ مزبوری زیدن استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید شو قدر اشیاسنی بیعه عمرویی توکیل ایتدکده عمرو اشیاء مزبوره‌یی زیدک شو قدر اقچه دائنی بکره ثمن مثلی اولان اول قدر اقچه‌یه بیع و تسلیم ایدوب ثمن مزبور زید ایله بکر بیننده تقاص واقع اولسه عمرو ثمن مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید بعض اشیاسنی بیعه عمرویی توکیل ایتمکله عمرو اشیاء مزبوره‌یی ثمن مثلیله بکره بیع و ثمنی قبض ایتدکده عمرو ثمن مزبوری زیدک اذنیله اقرار و تسلیم ایدوب بعده زیدی اعلام ایتدکده ثمن مزبور بکرک یدنده قائم ایکن زیدا قرار اجرا ایتمکوب بعده بکر مالی ایتدیکی معاملا فوت اولسه زید اجارتنه نادم اولوب ثمن مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند جاریه‌سی زینبی بیعه زیدی توکیل ایتمکله زید زینبی ثمن مثلی اولان یتمش غروشه عمروه بیع و تسلیم ایدوب ثمن مزبورک اللی غروشنی عمرودن الوب هنده ویردکدن صکره زید و عمرو فوت اولدقلرنده هند عمروک ورثه‌سنی ثمنک ما عداسی اولان یکرمی غروشدن ابرا ایلسه زیدک ورثه‌سی ابرای طوتمازز دیو یکرمی غروشی عمروک ورثه‌سندن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بو صورتده زیدک ورثه‌سی ابرای طوتمازز دیو یکرمی غروشنی عمروک ورثه‌سندن السه عمروک ورثه‌سی یکرمی غروشی زیدک ورثه‌سندن المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید عمروه بیع ایله دیو ایکی تفنکنی ویروب عمرو دخی ثمن مثلیله بکره بیع ایدوب بعده ثمنی المدین بکر غائب اولسه زید عمروه بکر غائب اولمغله ثمنی مالکدن ضامن اول دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک توکیلیله عمروک شو قدر کیل بغدایینی ثمن مثلیله بکره بیع و تسلیم ایتدکدن صکره ثمن مزبوری المدین بکره افلاس طاری اولمغله ثمن مزبور التیموب ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

نوع اخر

زید عمروک بعض اشیاسنی عمروک توکیلیله احمد نام بکره ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدن صکره عمرو دی ثمنی قبضه توکیل ایدرکن عمرو زیده محجور سن بیع ایتمکله ثمنی بکردن تحصیل ایله دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک بعض اشیاسنی عمروک توکیلیله نسیئه بکره بیع و تسلیم ایتدکده زید اجل

الوکیل بالبیع لا یطالب بالثمن من مال نفسه بخلاف الوکیل بالشراء ولا یجبر علی التقاضی لانه متبرع بخلاف الدلال والسمسار والبیاع لانهم یعملون باجر ویقال للوکیل احل الموکل علی المشتری
من وکالة البزازیة

وفی المنتقی عن الامام الثانی ان الوکیل انما یملک البیع بنسیئة اذا کانت الوکالة للتجارة واما اذا کانت للحاجة بان یعطی المرأة غزلها للبیع لم یملک البیع بنسیئة وبه یفتی
فی الرابع من وکالة البزازیة

الوکیل بالبیع هل یجبر علی استیفاء الثمن من المشتری اجاب لا لانه متبرع ولکن یقال له اقبض بنفسک او احل الموکل علی المشتری ای وکله بالقبض وانما یحتاج الی التوکیل لانه احق بالقبض لعاقد والموکل لیس بعاقد فلا یملک القبض وانما یحتاج الی الحوالة
الا بامر من له حق القبض
من وکالة الفتاوی الهدایة کذا فی البزازیة

حولنده عمروی بکردن ثمنی قبضه توکیل ایدرکن عمرو رضی اولیوب مجرد ثمن بیع ایتمکله ینه
بکردن ثمن الیویرمکه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک قولی بکری عمرونک توکیلی ایله بشره ثمن مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه بیع وتسلیم
وقبض ثمن ایتدکدنصکره بکر بن حر الاصلم دیو بشره‌دن دعوی وبشر انکار ایدوب بکر
مدعاسنه اقامت بینه ایدوب بکرک حریتنه حکم اولنسه بشر ثمن مزبوری زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

دلال اولان زید عمرونک جاریه‌سی هندی عمرونک توکیلی ایله بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدن
صکره زید ثمنی بشره ویرمکه امر ایتمکله بکر دخی ثمنی بشره ویروب بعده خالد هندک مستحقی
چیقوب بعد الاثبات والحکم بکردن السه بکر ثمن مزبوری تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بر متاعنی عمروه ویروب متاعی شو قدر اقچه‌یه بیع وثمنی وارنیم بکره ویردیو عمروی
توکیل ایدوب بعده زید اخر دیاره کتدکدنصکره عمرو متاعی بیع ایچون دلاله ویردکده
متاعی اولقدر اقچه‌یه بر کمسنه الماسه بکر متاعی مبلغ مزبوردن نقصانیله بیع ایله دیو عمروی
جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

تجاردن زید شو قدر متاعنی بیعه عمروی توکیل ایتمکله عمرو دخی اول متاعی بکره ثمن معلومه
مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه اجل معلوم متعارف ایله بیع وتسلیم ایلسه عمرو زیدی بکره احاله
ایتمکله زید ثمن مزبوری قبل حلول الاجل بکردن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید اتنی بیعه خدمتکاری عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی اتی ثمن معلومه بکره بیع وتسلیم ایتدکدن
ایلیه عمرو ثمن مزبوری المدن زید فوت اولوب بعده عمرو دخی بلا وارث فوت اولدقده
حاکم الشرع ثمن مزبوری قبضنه وصی نصب ایلدیکی بشر ثمن مزبوری بکردن الوب
زیدک ورثه‌سنه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

فی الوکالة بالشراء

هند زیدک بر معین جاریه‌سنی شو قدر اقچه‌یه شرایه زوجی عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی
وکالتی قبول ایتدکدنصکره عمرو اول جاریه‌یی نفسیچون اولقدر اقچه‌یه زیددن اشترا
وقبض ایدوب ثمنی کندی مالندن زیده ادا ایلسه هند ثمن مزبوری عمروه ویروب
جاریه‌یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زیدک بر معین منزلنی شو قدر اقچه‌یه شرایه اوغلی عمروی توکیل ایدوب اولقدر
اقچه‌یی عمروه ویردکدنصکره عمرو منزل مزبوری مبلغ مزبور ایله نفسیچون اشترا وقبض
ایدوب بعده عمرو فوت اولسه هند منزل مزبوری مستقله ضبط ایتمک استدکده سایر
ورثه صغار عمرو وجه مزبور اوزره اشترا ایتمکله عمرونک ملکی اولمش اولور دیو منزلی میراثه
ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمروی بکرک بر معین باغچه‌سنی شرایه وکالت مطلقه ایله توکیل ایدوب عمرو دخی وکالتی

ثم مطلق البيع ينتظم النقد والنسيئة الى اى اجل كان عند ابى حنيفة رحمه الله وعندهما يتقيد باجل متعارف والوجه قد تقدم
من كفاية الهداية

والوكيل اذا باع ومات تحق مطالبة الثمن لوارثه او وصيه
فصل الثالث من العمادية وكذا فى الذخيرة

وليس للوكيل بشراء معين ان يشتريه لنفسه فان شراه بخلاف جنس ما سمى من الثمن او بغير النقود وقع له
من ملتقى الابحر

ولو وكله بشراء عينه بغير عينه فاشترى فهو للوكيل الا ان يقول اشتريته بمال الموكل او نقدت الثمن من ماله
من الهداية فى باب الوكالة بالشراء

وان لم يكن له وصي يرفع الى الحاكم لينصب الوصي عند البعض وهو المعقول وعند البعض ينتقل الى موكله ولاية قبضه فيحتاط خشية العدول
من البزازية

قبول ایتدکدنصکره عمرو اول باغچه‌یی ثمن مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه بکردن
اشترا و قبض و دفع ثمن ایتدکدن بعده زیده اعلام ایتدکده زید باغچه‌یی آلیم
دیو زیده شو قدر اقچه‌یی عمروه ویروب باغچه‌یی المق استدکده عمرو فخر (?) و آلیم
دیمکله باغچه ثمن مثلی اولور ویره‌یور دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروه شو قدر غروش ویروب بنم ایچون شو مقوله بر دوه اشترا ایله دیو عمرویی
توکیل عمرو دخی مبلغ مزبور ایله زید ایچون ثمن مثلیله مقوله بر دوه اشترا و قبض
ایله زید دوه‌یی عمرودن طلب ایتدکده عمرو زید ایچون اشترا ایتدیکنه معترف
ایکن مجرد بن اشترا ایتمکله اقچه‌سنی ویروب دوه‌یی دیرم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز
زید عمروه شو قدر اقچه ویروب بکرک جاریه معینه‌سنی شرایه توکیل ایتدکدنصکره
عمرو جاریه‌یی شرایه طالب اولدقده بکر سن زیدک وکیلی اولمغله بیع ایتمم دیو
امتناع ایتمکله عمرو زیده بکر زیده عمرو جاریه‌یی بیع ایتمز اقچه‌کی آل بن وکالتدن
چقدم دیو مبلغ مزبوری زیده ویروب بعدنصکره عمرو اول جاریه‌یی کندو مالیله
نفسیچون بکردن مبلغ مزبوردن اقله اشترا و قبض ایلسه زید عمروه مجرد مقدما
سنی توکیل ایتمکله ثمنی ویروب جاریه‌یی سندن الورم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز
زید عمروه مالکله بنم ایچون شو مقوله اثواب اشترا ایله دیو توکیل ایتمکله عمرو دخی کندو مالیله
ثمن مثلیله زید ایچون اول مقوله اثواب اشترا ایدوب زیده تسلیم ایلسه عمرو اثواب
مرقومه‌نک ثمنلرینی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
هند زیدک معاین منزلنی شو قدر اقچه‌یه عمرویی توکیل ایتدکدنصکره عمرو منزل مرقومی
اول قدر اقچه‌دن زیاده ایله اشترا ایلسه شرای مزبور هندک اوزرینه
نافذ اولورمی الجواب اولماز
زید عمروه ایکیوز غروش ویروب فلان بلده‌ده بنم ایچون مبلغ مزبور ایله شو مقوله
منزل اشترا ایله دیو عمرویی توکیل ایتدکدنصکره عمرو اول بلده‌ده زیدک اوتوز [illegible]
ایچون درت‌یوز غروشه بر منزل اشترا ایلسه شرای مزبور زید اوزرینه نافذ
اولورمی الجواب اولماز
زید بدیونی عمرو متوفانک ترکه‌سندن شو قدر اقچه دینی قبضنه بکری توکیل ایتدکدنصکره
بکر مبلغ مزبوری عمرونک ترکه‌سی وارثه‌سنی (?) قبض ایدن ورثه‌سندن طلب ایتدکده ورثه
ترکه‌دن شو قدر اشیایی بکره ویروب دین مزبور مقابله‌سنده زیده بیع ایتدک دیدکلرنده
بکر دخی زید ایچون فضولا اشترا و قبض ایدوب اشیای مزبوره‌یی کتوردکده زیدک شرای انطا (?)
اجازت موجود اولدیغی حالده شرای مجیز اولدقده اشیایی قبض ایلسه حالا زید بکره
نادم اولدقده اشیایی بکره رده قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک منزلنی فضولا بکر ایچون اشترا ایدوب اولدقده عمرو زیده منزلی

ولو توکیل بالشرا او اذا اشتری بالغبن الفاحش یلزمه ولا یلزم
الموکل من بیوع فتاوی قاضیخان فی فصل فی الرد بالعیب

شو قدر

شو قدر اقچه یه بکره بیع ایلدم دیوب زید دخی بکر ایچون اشترا ایلدم دیوب بعده
بکر وافق اولدقده مقبول ایتمیوب رد ایلسه عمرو زیده مجرد اشترا ایتمکله منزلی ال
دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر چاوری اشترا ایتمسنه عمروی توکیل ایتدکده نفسکره عمرو بکرک اولملغله
چاورینی عقدی زیده اضافت ایتمکسزین بکردن ثمن معلومه اشترا و قبض
ایلیه بکر ثمن مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو بن چاوری زید ایچون اشترا ایتمشیدم
ثمنی زیددن ال دیو ویرمکله قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بکر عمروک شو قدر باشلیسنی شو قدر اقچه یه شرا یه بکری ارسال ایتمکله بکر دخی
اشیاء مزبوره لی عقدی زیده اضافت اولقدر اقچه یه عمرودن اشترا ایدوب
بعده عمرو زیده ویردیوب اشیای مرقومه لی بکره ویروب بکر دخی زیده ویردکده نفسکره
زید ثمنی ادا ایتمدن مفلسا فوت اولسه عمرو مجرد اشیایی سنا که تسلیم ایلدم دیو ثمن
مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک حیتلک منزلنی شو قدر اقچه یه شرا یه بکری ارسال ایدوب بکر دخی منزل مزبورک
عقدی زیده اضافت اولقدر اقچه یه عمرودن اشترا و قبض و زیده تسلیم ایتدکدن نفسکره
زید ثمن مزبوری ادا ایتمدن فوت اولوب منزلی ورثه سی قبض ایلسه عمرو ثمن مرقومی
زیدک ترکه سندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فیما یتعلق بالضمان

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب بنم ایچون شو مقوله بر قول اشترا ایله دیو عمروی توکیل
ایتمکله عمرو دخی بکرک ذی لی بشری مبلغ مزبور ایله زید ایچون ثمن مثلنه بکردن اشترا اتفاق
و دفع ثمن ایدوب قولی زیده تسلیم ایتدکدن نفسکره بشرک حر الاصل اولدیغی
بینه ایله سبیلی تخلیه اولنسه زید اولقدر اقچه یی عمروه تضمینه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب عمروی شو قدر وقیه شراسنه توکیل ایتمکله عمرو مبلغ مزبوری
ایله زید ایچون ثمن مثلنه اولقدر وقیه قهوه اشترا و قبض ایتدکدن نفسکره زیده تسلیم
ایتمدن هوایه حرارت عارض اولمغله قهوه یه وزن جهتندن نقصان طاری اولسه عمرو
اول قهوه لی زیده تسلیم ایتدکده زید عمروه مجرد یدکده ایکن طاری اولمغله نقصانی
ضامن اول دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید آخور باره کیدر اولدقده عمرو زیده آخور بارده مالک اول ایله بنم ایچون شو مقوله بر آت
اشترا ایله کتور دیوب زیدی توکیل ایتمکله زید دخی اول باره وارد کندی مالیله ثمن مثلی
اولان شو قدر غروشه او مقوله بر آت اشترا و قبض ایدوب کتورر ایکن آت زیدک
تعدی و تقصیری اولمیزن هلاک اولسه زید اولقدر غروشی عمرودن طلب ایتدکده عمرو
موقوف ایکن مجرد آتا که واصل اولمدین هلاک اولدی دیو ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز
زید آخور باره وارمادن عمروی اول باره وارده اولان بکرده متنده اولان شو قدر اقچه سنی قبض

الوکیل بالشراء یطالب الثمن من مال نفسه وان لم یدفع الیه
الموکل لعدلان الثمن یجب بالعقد وهو الذی باشر العقد
من وکالة تتمة الفتاوی البرهانی

زید فوت اولوب اوغللری عمرو و بکر و بشر و خالدی ترک ایتدکده زیدک
ترکه سندن اولان بر رأس آت ایله بر قلاج رأس صغرلر عمروک
یدنده ایکن قبل القسمة عمروک یدنده بلا تعدی هلاک اولسه
بکر و بشر و خالد اول آت و صغرلردن حصه لرینی عمروه تضمینه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

حکم الشریک فی حصة شریکه کحکم المودع والودیعة اذا هلکت فی ید
المودع لا یضمن من فتاوی نجم الدین والدرر

و مبلغ مزبور ایله اول بلده ده شو مقوله بر متاع اشترا ایدوب بکا ارسال ایله دیو توکیل
ایتمکله عمرو دخی مبلغ مزبوری بکردن قبض و مبلغ مزبور ایله اول بلده ده ثمن
مثلنه زید ایچون اول مقوله متاع اشترا و امین بشر ایله زیده ارسال ایدوب بشر دخی
کتوررکن متاع مزبور بشرک تعدی و تقصیرسز محترق اولسه عمرو
بابنده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرویه شو قدر اقچه ویروب مبلغ مزبور ایله فلان بلده ده بنم ایچون شو مقوله بر منزل اشترا
ایله دیو عمرویی توکیل ایتمکله عمرو دخی مبلغ مزبور ایله اول بلده ده زید ایچون ثمن مثلنه
اول مقوله بر منزل اشترا و قبض ایتدکدنصکره زید منزلی ضبط ایتمدین عمرو فوت اولسه زید
توکیلنه نادم اولوب منزلی ضبط ایتمیوب مبلغ مزبوری عمرونک ترکه سندن تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولماز

فی التوکیل بالهبة والصلح والاقراض

زید زوجه سی هندک ملک منزلنی هندک توکیله هنددن اولان اوغلی عمروه هبه ایتسه هند
توکیلنه نادم اولوب منزلی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک عمرو ایله بر مقدار اقچه یه متعلق دعواسی اولوب عمرو ایله مبلغ مزبورک شو مقداری
اوزرینه صلحه بکری توکیل ایدوب بکر دخی عمرو ایله مبلغ مزبورک اول مقداری اوزرینه
صلح اولسه زید توکیلنه نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید شو قدر اقچه سنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره زید عمروه مبلغ مزبوری بکره رهن معتبر ایله
اقراض ایله رهن و کفیلسز اقراض و تسلیم ایله دیو نهی ایتمشیکن عمرو بکره رهن و کفیلسز اقراض
ایله زید مجبر اولیوب مبلغ مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

باب عزل الوکیل

زید عمرویی بکری ابرا ایله دیو توکیل ایدوب بعده عمرو بکری ابرا ایتمدین زید فوت
اولسه عمرو بکری ابرایه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرویی زوجه سی هند ایله مهری اوزرینه مخالعه یه توکیل ایتدکدنصکره مخالعه ایتمدین زید
عمرویی سنی وکالتدن عزل ایتدم دیسه عمرو وکالت مزبوره یه بنا مخالعه یه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید آخر دیاره کیدر اولدقده زوجه سی هند ایله مخالعه یه کلما عزلتک فانت وکیلی مضمونلی
اوزره وکالت دوریه ایله عمرویی توکیل ایدوب کتدکدنصکره زید عمروه مکتوب کوندروب
مکتوبده سنی وکالتدن عزل ایتدم دیو تحریر ایدوب تحریری لسنه یازیلسه بو مرتبه ایله
عمرو وکالتدن معزول اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن قرض الدیغی شو قدر اقچه مقابله سنده بعض اشیاسنی عمروه رهن و تسلیم ایتدکده فلان
زمانه دک اداء دین ایده مزسم اشیاء مزبوره یی بیع و ثمنلرندن دین مزبوری اداء ایله دیو بکری توکیل
ایتدکدنصکره زید فوت اولسه وکالت مزبوره باطله اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملک منزلنی واینی عمروده دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره فلان کونه دک

ولو قال کلما عزلتک فانت وکیلی لا یکون معزولا بل کلما عزل کان وکیلا لان کلما تقتضی عموم الافعال عن الوکالة المطلقة واذا اراد ان یعزله یقول فی عزله رجعت عن الوکالة المطلقة ثم یرجع عنها لا یبقی لها اثر عنها بالعقول وعزلتک عن الوکالة المنجزة الحاصلة بلفظ کلما فینعزل
من وکالة الدرر

دینی ادا

دینی اداء ایدوب مرهون بکر منزلی بیع ایدوب دینی ایفا ایتسون دیو بکری عمرو کبی
الناسیله توکیل بکر دخی قبول ایتدکدن صکره اول کیمسنه مرور ایدوب زید اداء دین ایدوب
بکر منزلی بیع ایتمدن زید عمروک رضاسنسز بکری دکالتدن عزل ایلیه بکر
منعزل اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی دائنی عمروده دینی مقابله‌سنده رهن و تسلیم ایتدکده فلان زمانه دک
اداء دین ایدمزسم منزلی بیع و استیفاء دین ایله دیو عمروی توکیل ایتدکدن صکره اول
زمانه دک اداء دین ایتمیوب بعده عمرو منزلی بیع ایتمدن زید فوت اولسه عمرو وکالتدن
منعزل اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی بیعه عمروی توکیل ایتدکدن صکره عمرو منزلی بیع ایتمدن زید عمروده سنی
وکالتدن عزل ایتدم دیوب بعده عمرو منزلی زیدک اذنسز بکره بیع و تسلیم ایلیه زید مجیز
اولمیوب منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

في الرسول

زید هنددن شو قدر اقچه قرض طلب ایدوب هند دخی ویره‌جک اولدقده صکره زید
عمروی قبضنه ارسال ایتمکله هند زیده ویر دیو مبلغ مزبوری عمروه ویروب عمرو دخی
زیده تسلیم ایلمزدن هند مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید مجرد ویدکم المادم دیو
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شو قدر اقچه قرض طلب ایدوب عمرو دخی ویره‌جک اولدقده زید بکری
مبلغ مزبوری قبضنه ارسال ایتمکله عمرو زیده ویر دیو مبلغ مزبوری بکره ویروب بکر دخی
زیده تسلیم ایتدکدن صکره زید مجوزلی ترکه سندن الزیدا اولدیغی حالده فوت اولسه عمرو مجرد
بدیکه تسلیم ایلدم دیو مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن قرض شو قدر اقچه طلب ایدوب عمرو دخی ویره‌جک اولدقده زید بکری قبضنه
ارسال ایتمکله عمرو زیده ویر دیو مبلغ مزبوری بکره ویروب بکر دخی زیدک امریله زیدک
مصارفنه صرف ایلیه عمرو مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتمیوب مجرد بدیکه ویردم دیو
بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروی بکردن بانکه شو قدر اقچه قرض الویر دیو ارسال ایدوب عمرو دخی بکره زید سندن
قرض شو قدر اقچه طلب ایدر دیدکده بکر زیده ویر دیو عمروه اول قدر اقچه ویروب عمرو دخی
زیده تسلیم ایلسه بکر مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتمیوب مجرد بدیکه تسلیم ایتدم دیو عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروی شو قدر غروش قرض الویر دیو توکیل ایتدکدن صکره عمرو بکره بانکه شو قدر غروش
قرض ویر دیو بکر دخی عمروه اول قدر غروش قرض ویروب عمرو دخی زیده ویرمسه حالا بکر مبلغ
مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو بن زید ایچون الوب زیده ویردم دیو زیددن ال
دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شو قدر اقچه قرض ایدوب عمرو دخی ویره‌جک اولدقده صکره زید مبلغ مزبوری

التوکیل بالاستقراض لا یصح والتوکیل بقبض القرض یصح بان یقول لرجل اقرضنی ثم یوکل رجلا بقبضه صح من القنیة

ولو بعث رجلا لیستقرضه فاقرض فضاع فی یده فلو قال الرسول اقرض للمرسل ضمن مرسله ولو قال اقرضنی للمرسل ضمن رسوله والحاصل ان التوکیل بالاقراض جائز لا بالاستقراض والرسالة بالاستقراض یجوز ولو اخرج وکیل الاستقراض کلامه مخرج الرسالة یقع القرض للآمر ولو اخرج الوکالة بان اضاف الی نفسه یقع للوکیل وله منعه من آمره من جامع الفصولین فی وکالة مشتمل الاحکام

وان وکل بالاستقراض ان اضاف الوکیل الاستقراض الی الموکل فقال ان فلانا یستقرض منک کذا او قال اقرض فلانا کذا کان القرض للموکل وان لم یضف الاستقراض الی الموکل کان القرض للوکیل
فی اوائل وکالة الخانیة

بقضه قدر شکاری بکری ارسال ایتمکله عمرو کوتورب زیده ویروب بکر داولقدر اقچه ویروب لکن بکر زیده ویرمیوب استهلاك ایلسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن طلب ایتدکده زید بکرك قبضنه معترف ایکن اقچه باکه واصل اولمدی دیو ویرمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید شو قدر اشیاسنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید اشیاء مذکوره یی بکره ویروب کوتور عمروه ویروب ثمننی الکل دیو امر ایتمکله بکر دخی عمروه ویروب زید ثمنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو اشیانی بکره تسلیم ایلدم دیو بکردن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروك اتمه شو قدر اقچه به شرا ایچون بکری ارسال ایدوب بکر دخی اول اتی عقد زیده اضافت ایله اولقدر اقچه یه عمرودن اشترا ایدوب بعده عمرو زیده ویرمک ایچون اتی بکره تسلیم ایدوب بکر دخی زیده تسلیم ایتدکدنصکره زید ثمن مزبوری عمروه ویرمدن اخر دیاره کتسه عمرو محرر والدیکه تسلیم ایلدم دیو ثمنی بکردن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید قدر شکاری عمروه وار بکرناجوردن بنم ایچون شو قدر فراغ جوقه ال کتور دیمکله عمرو دخی بکره واروب زید سندن شو قدر فراغ جوقه استر ویر کوتوره یم صکره زید ایله بازار ایلیه دکده بکر دخی زیده ویرمک ایچون عمروه اولقدر فراغ جوقه ویروب عمرو دخی زیده تسلیم ایلسه بکر زیدی مطالبه ایتمیوب عمرو الدیکه ویردم دیو بکردن ثمنه المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید قصاب اولان عمروه بازاره کیده یم بکره بنم ایچون کونده شو قدر ات ویر اقچه سنی ویره یم دیمکله عمرو دخی بکره زیده کوتورمک ایچون بر مدت کونده اولقدر ات ویروب بکر دخی زیده ویروب عمرو زیدی مطالبه ایتمیوب بکر الدیکه ویردم دیو بکردن ثمننه المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروه بر خصوصك تمشیتیچون شو قدر غروش رشوت ویره جك اولدقده زید اولقدر غروشنی بکر ایله عمروه ارسال ایدوب بکر دخی عمروه تسلیم ایدوب عمرو مبلغ مزبوری استهلاك ایلسه زید مبلغ مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورمی

الجواب اولور

بر قضانائبلسندن بر قاچ کمسنه لر زیده بر خصوصك تمشیتیچون شو قدر غروش رشوت ویرمك مراد ایتدکلرنده اولقدر غروشنی عمروه ویروب زیده ویرمك ایچون امر ایدوب عمرو دخی زیده ویرسه اول کمسنه لر عمرودی قبضنه توکیل ایتمش دکلر ایکن عمرو محردن ویردم دیو مبلغ مزبوری زیددن المغه قادر اولورلرمی

الجواب اولماز

زید عمروده اولان شو قدر اقچه دینی بکر ایله عمرودن ارسال ایدوب بکر دخی عمروه ویردکدنصکره زید قرار ایلسه زیدك اخذ ایتدیکی بکره زید مبلغ مزبوری عمرو دستکله ارسال ایتمکله زید زمننده اولان اقچه مزبوری مالکدن ادا ایله دیمکه قادر اولورمی

الجواب اولماز

كتاب الدعوى

و قید الوکیل لان الرسول لا یرجع الحقوق الیه ولو ادعی انه رسول و قال البایع انه وکیل و طالبه بالثمن فالقول للمشتری و البینة علی البایع الیه یشیر فی بیوع و شرط الاضافة الی مرسله کما فی البزازیة من وکالة البحر الرائق ما منح قوله حقوق العقد

زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولوب لكن مدعی اولان زید دعوی ایلماسه عمرو زیده خصوص مزبوری بندن دعوی ایله دعوامی فصل ایلسون دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

والمدعی من لا یجبر علی الخصومة اذا ترکها ملتقی الابحر مع شرحه

زیدك عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله مدعی اولان زید خصوص مزبوری عمرودن دعوایه بكری توكیل ایدوب لكن بكر دعوی ایلماسه عمرو بكره خصوص مزبوری بندن دعوی ایله دعوامی فصل ایلسون دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتكده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی وعمرو انكار ایتدكده زید عمروه بینه م اخر دیارده اولمغله بینه م كلنجه باكفیل كفیل ویر دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فان قال لی بینة حاضرة ای فی المصر انما ذکر هذا القید لانه لو قال لی شهود الا انهم غیب یكلف ولا یكفل كما اذا قال لا بینة لی من کتاب الدعوی اصلاح ایضاح

زید عمرونك یدنده اولان متاع ایچون ملكمدر دیو دعوی وعمرو بنم ملكمدر دیو انكار ایدوب زیدك مدعاسی ثابت اولماسه زید عینیله اول متاعی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتكده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدكده عمرو مبلغ مزبوری ساكه اوده ایتمشیدم دیو دعوی وزید انكار ایدوب عمرو شاهدلرم اخر دیارده دردیه حاكم عمروه مبلغ مزبوری زیده ادا ایله بعده مدعاكی اثبات ایدرسك استرداد ایله دیمكه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن ذمتكده قرضدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایدوب عمرو زیده اسمم ندر دیو سوال ایتدكده زید عمرونك اسمنی بلماسه عمرو مجرد بلمامكله دعواك مسموعه اولماز دیو زیدی دعوادن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن برقاج كسنه لرك ذمتكده شو قدر اقچه حقلری اولوب بن اول كسنه لرك دعوی وقبضه وكیللریم دیو دعوی ایتدكده زید اول كسنه لرك بابالری ودده لری اسملرینی ذكر ایتمك لازم میدر **الجواب** لازمدر

اذا ادعی الوكالة من غائب او ادعی علی الغائب باسمه واسم ابیه وجده ولقبه ان كان لا یحصل المعرفة الا باللقب من الكفایة

زید عمرو وبشر قوم محصولداری فلان قضا اهالیسندن باشقه باشقه شو قدر حقلرینی المنسك اهالی قضا مجموعنا مابینی خلفته دعوایه توكیل ایتدیلر دیو دعوی ایدوب لكن موكللرینی ذكر وبیان ایدوب وكیمدن نه مقدار اقچه الدیغنی دخی ذكر ایتماسه زیدك بو وجه اوزره دعواسنه التفات اولنورمی **الجواب** اولنماز

زید عمرونك یدنده اولان قلیج ایچون بكرك ملكی اولوب بن بكرك دعوی وقبضه وكیلییم دیو دعوی ایتدكده عمرو كالان قلیج بنم ملكمدر دیو بكرك ملكی اولدیغنی انكار ایلسه زید مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك قلیجی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدك وقفی اولمق اوزره متولیسی عمرونك یدنده اولان عقار ایچون بكرك وقفی متولیسی بشر بكرك وقف مسجلیدر دیو دعوی ومدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك اول عقاری بكرك وقفیچون ضبطه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدك وقف اولمق اوزره متولیسی عمرونك یدنده اولان عرصه ایچون بكرك وقفی متولیسی بشر بكرك وقفیدر دیو دعوی ایدوب لكن مدعاسی ثابت اولماسه قول الخراجیه عرصه یه مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك یدنده اولان دكان ایچون عمرونك وقفی متولیسی بكر عمرونك وقفیدر دیو دعوی وزید ملكمدر دیو انكار ایلسه بكر مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدنجه دكانی وقف ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده بكر مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب دكانی وقف ایچون ضبط ایتمك مراد ایتدكده زید مجرد یدكده وقفیه یوقدر دیو بكری منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك ملكیت اوزره متصرف اولدیغی باغچه ایچون مدینه منوره ده واقع متولیسی عمرو بكرك غلهسی مدینه منوره فقراسنه مشروط وقفیدر دیو دعوی وزید انكار ایدوب عمرونك مدعاسی ثابت اولماسه مجرد مدینه او خارج وقرنده مسطور ومقیددر دیو مداخله یه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

فی دعوی الاقرار

زید عمرودن جهت بیان ایتمدین ذمتكده شوقدر اقچه حقم واردر زید اوبله اقرار ایتمشیدك دیو اقراری سبب طوتوب دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید هند متوفاتك تركهسندن اولمق اوزره ورثهسی یدلرنده اولان منزل ایچون جهت بیان ایتمدین ملكمدر زید اوبله اقرار ایتمشیدر دیو اقراری سبب طوتوب دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرقومه اولدقلری قاضی زیدك وجه شرعی اوزره اولان دعواسنی استماع وانلر اقرار مجرد وبینه اقامت ایلدیكی بینهسنی استماع وقبول ایدوب منزلی زیده حكم ایلسه حكمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب بابا عمرو وسائر ورثهسنی ترك ایتدكده سائر ورثه عمرونك یدنده اولان بعض اشیا ایچون جهت بیان ایتمدین زیدك ملكیدر زید حیاتنده اوبله اقرار ایتمشیدر دیو اقرار سبب طوتوب دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك یدنده اولان شوقدر اشیا ایچون ملكمدر اولوجهله اقرار دخی ایتمشیدر دیو دعوی وعمرو انكار ایلسه زید عمرونك اقرار شرعیسنه اقامت بینه ایدنجك اشیاء مزبوره ده حقی دعوادن الغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتكده بابكر واریه وصیتمدن شوقدر اقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشیدك دیو دعوی وعمرو بالكلیه انكار ایتمكله زید عمرونك اقرار شرعیسنه اقامت بینه ایتدكده عمرو اشیا موصوفه یه دعوانی بیان ایتمیجه بینه كیفیتی تمام دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو زعامتی دریه لرینه ضبطه توكیل ایتدكده زید عمرودن سن زعامتی وكالةً ضبط ایدوب محصولاتندن شوقدر بعض الیله واریه لی قبض ایدوب حتی وجه محرر اوزره اقرار دخی ایتمشیدك دیو دعوی وعمرو بالكلیه انكار ایلسه زید عمرونك اقرار

ولو ادعی الاقرار ابتداء بان یقول انك اقررت لی بكذا فانه او جعله ای الاقرار سببا بان یقول ان لی علیك كذا لانك اقررت لی به لا یسمع عند عامة المشایخ لان نفس الاقرار لیس سببا للملك
من دعوی الاقرار الدرر

واجمعوا علی انه لو قال هذا العین ملكی وقد اقر به صاحب الید او قال لی علیه كذا وكذا اقر به هذا المدعی علیه یصح الدعوی وتسمع البینة علی الاقرار لانه لم یجعل الاقرار سببا للوجوب فی السادس
من الفصولین

واما قلنا وبكذا وقد به لانه لو جرد دعوی الاقرار بان قال ان لی علیه كذا وقال اقر لی بكذا لا یصح الدعوی لان دعوی المال شیئا وعلی الاقرار لا یصح لما علم ان دعوی الاقرار یصح فی طرف الدفع لا فی طرف الاستحقاق
من البزازیة

شرعیسنه

رجل اقر ان ما لدين فاذ المولاة ان الدين لفلان وصدقه فلان صح ويكون حق القبض للاول دون الثاني ولو ادى الى الثاني برئ
مع اقرار الكاتبة قبل قبض القبض مال براءة

مثبته وجهله اقامت بینه ایدیجک اولقدر لغداى دارىه لى عمرودن المغه
قادر اولورمى الجواب اولور

زید متوفانک وارثی اولمیان عمرو زیدک ورثه سندن زید ذمتنده قرضدن شو قدر آقجه حقم اولوب حتی زید مرض موتنده اقرار دخی ایتمشیدر ترکه سندن ویرک دیو دعوا ایتدکده ورثه مجرد زید مرض موتنده اقرار ایتمکله اقراری معتبر دکلدر دیو عمرو منعه
قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زید برقاج کسنه لره قرض شو قدر آقجه ویروب بعده المدیون زید مفلسا فوت اولوب زوجه سی هندی وسائر ورثه سنی ترک ایتدکده هند مبلغ مزبوری اول کسنه لردن الوب بعده سائر ورثه هنددن مبلغ مزبوردن حصه مزی ویر دیو دعوا ایتدکلرنده هند مبلغ مزبور بنم ملکم اولوب زیدی اقراضه توکیل ایتمکله زید وکیل اولوب کسنه لره اقراض ایدوب حتی زید صحتنده وجه محرر اوزره اقرار دخی ایتمشیدر دیو دعوا و ورثه انکار ایتملریله هند زیدک اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدیجک سائر ورثه لی دفعه
قادر اولورمى الجواب اولور

زید متوفانک ترکه سندن اولمق اوزره ورثه سی یدلرنده اولان نوحه ایچون زیدک اوقافی متولیسی عمرو زیدک اوقافندن اولوب حتی زید صحتنده اقرار دخی ایتمشیدی دیو دعوا و ورثه انکار ایله عمرو زیدک اقرار مزبوره وجهله اقامت بینه ایدیجک عمرو مه لی وقف
اوزره ضبطه قادر اولورمى الجواب اولور

زید جارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلده مالیله اوطه بنا ایتدکدنصکره زید فوت اولوب قرنداشی عمرویی ترک ایتدکده عمرو زیدک بنا ایتدیکی بنا المتشیدر دیو بنالی ملک اوزره ضبط ایدرکن متولی زید اوطه لی تبرعا وقف ایچون بنا ایدوب حتی زید بعد البنا صحتنده وقف ایچون تبرعا بنا ایلدم بنا وقفدر دیو اقرار دخی ایتمشیدر دیو دعوی و عمرو انکار ایله متولی زیدک اقرار مزبوره وجهله اقامت بینه ایدیجک بنالی وقف ایچون
ضبطه قادر اولورمى الجواب اولور

برجامعده واعظ اولان زید عمرو متوفانک ترکه سندن اولمق اوزره ورثه سی یدلرنده اولان منزل ایچون عمرو صحتنده منزلی وقف و غله سنی بانکه دنصکره اول جامعده واعظ اولنلره شرط ایدوب تسلیم الی المتولی و تسجیل شرعی ایتدرمشیدر حتی عمرو صحتنده وجه محرر اوزره اقرار دخی ایلدی دیو دعوی و ورثه بالکلیه انکار ایلسه لر زید عمرو ک اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدیجک منزلی ورثه دن الوب شرطی اوزره
ضبطه قادر اولورمى الجواب اولور

زید صغیر بالغ اولوب صغرنده وصیسی اولان عمرو متوفانک ورثه سندن عمرو شو قدر آقجه بغیر حق کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایدوب حتی عمرو ک توسنکفکرده اقرار دخی ایتمشیدیکز دیو دعوی و ورثه بالکلیه انکار ایلسه لر زید ورثه نک اقرار مزبوره وجهله اقامت بینه ایدیجک مبلغ مزبوری عمرو ک ورثه سندن المغه قادر اولورمى الجواب اولور

زید متوفانك اولاد صغارینك وصیلری عمرو بكر متوفانك تركه‌سنی قبض
ایدن ورثه‌سندن بكر صغارك وصیلری اولمغله شو قدر اقچه‌لرینی قبض وكندو اقچه‌سنه
خلط ایدوب حتی صحتنده صغارك اولقدر اقچه‌سنی متعهد وردیو اقرار وحجت ایتدیرمش
دیو عمرو ورثه انكار ایتدكلرنده عمرو بكرك اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدوب
بعد الحكم مبلغ مزبوری ورثه‌یه تضمین مراد ایتدكده ورثه عمرو بكر حین وفاتنده
بیان ایتمامكله مجهلا فوت اولمشدر ولورثه‌سندن ضمان لازم كلمز دیو ضماندن
امتناعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بو صورتده بكرك ورثه‌سی عمرو بكر صغارك اولقدر اقچه‌سنه متعهد دیو اقرار
ایتمش بو مرتبه ایله تركه‌سندن ضمان لازم اولمز كندو اقچه‌سنه خلطنی اقرارله اثبات
ایله دیمكه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید ملكی اولوب زیده منحصر اولدیغی باغچه ایچون مدینه منوره اوقافی متولیسی عمرو بكرك
محله‌سی مدینه منوره فقراسنه مشروطه وقفیدر دیو دعوی و زید انكار ایدوب عمرو
مدعاسنی ثابت اولماسه عمرو مدینه اوقافی دفترنده مسطور و مقید وردیو بو باغچه‌یه زیدن قلعه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متوفانك ورثه‌سی عمرو متوفانك تركه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن
زید فوت اولدقده عمرو تركه زیددن شو مقوله شو قدر اشیالی تغلبا اخذ و استهلاك
ایلدی حتی عمرو صحتنده اقرار وحجت ایتمشیدی دیو دعوی و عمروك ورثه‌سی انكار ایلسه‌لر زیدك
ورثه‌سی عمروك اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدیجك بعد الحلف اشیانك قیمتنی عمرو
ورثه‌سنه تضمینه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید عمروه شو قدر اقچه ایداع وتسلیم ایتدكدنصكره زیده بولی تركه‌سندن ازید اولدیغی خالده فوت
اولوب وصیسی مبلغ مزبوری عمرودن اخذ ودائنلره قسمت ایتمك استدكده بكر بن زیدی
بشر وخالدك ذمتلرنده اولان اولقدر اقچه حقمی قبضنه توكیل ایدوب زید دخی مبلغ مرقوم مزبوری
قبض ایتدكدنصكره مبلغ مزبوری عمروه ایداع ایدوب حتی ایداع ایتدكده زید صحتنده بو اقچه‌یه
وجه محرر اوزره بنم ملكم اولوب كندینك علاقه‌سی اولمادیغنی اقرار واشهاد ایتمشیدی دیو دعوی
و زیدك اقرار مشروحنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك مبلغ مزبوری المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانك ورثه‌سی عمرو متوفانك تركه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن زیدك عمرو
ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقی اولوب حتی عمرو صحتنده اقرار وحجت ایتمشیدر دیو دعوی و عمروك
ورثه‌سی انكار ایلسه‌لر زیدك ورثه‌سی عمروك اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدیجك بعد الحلف مبلغ
مزبوری عمروك ورثه‌سندن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

هند معتقه فوت اولوب زوجی زیدی وكندویی اعتاق ایدن زینبی ترك ایتدكده زید زینبك
یدنده اولان بعض اشیا ایچون بن اشیاء مزبوره‌یی هنده بعد الاعتاق هبه وتسلیم ایتدم و بعض
ایدوب حتی وجه محرر اوزره اقرار وحجت ایتمشدر حصه‌می ویر دیو دعوی وزینب بالكلیه انكار

ولو قال مالی من الدین على فلان لفلان او من الودیعة عند فلان لفلان فهو اقرار وحق القبض للمقر وسلم الى المقر له فان اسلم المودع او المدیون الى المقر له برئ كذا فی البزازیة وكذا فی الخلاصة

ایلسه

الیه زید زینبك اقرار شرعیسنه اقامت بینه ایدیجك اشبو مرقومه دن حصه سی
زینبدن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند یدنده اولان منزلی زیده بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زینبك عتقاسنك اولاد اولادندن
اولان عمرو منزل مزبور زینبك سکناسی عتقاسنه واولاد اولادینه واولاد اولادینه مشروطه
وقفی اولوب حتی هند قبل البیع یدنده ایکن وجه محرر اوزره وقف اولدیغنی اقرار دخی ایتمشیدی
دیو زید حاکم الیه زیددن دعوی وهندك اقرار شرعیسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك منزلی
زیددن الوب مشروطیت اوزره ساکن اولمغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر غروش حقم اولوب حتی اقراریلی مشتمل خط
وختمکی حاوی معنون ومرسوم دین تمسکی دخی ویرمشیدك دیو دعوی ووجه محرر اوزره
تمسك ابراز ایدوب عمرو تمسکك کندینك اولدیغنی معترف ایکن مبلغ مزبوری ویرملکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشیدك دیو دعوی وبر
تمسك ابراز ایتدکده عمرو بالکلیه انکار ایدوب زیدك مدعاسی ثابت اولماسه مجرد یدنده تمسك
واردیو عمرودن نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ومتوفا خالدك ترکه وافیه سنی قبض ایدن ورثه سندن عمرو ذمتنده جهت قرضدن
شو قدر اقچه حقم اولوب حتی عمرو صحتنده اقراریمی مشتمل خط وختمنی حاوی معنون ومرسوم
تمسك دخی ویرمشیدی دیو دعوی وتمسك ابراز ایتدکده ورثه تمسك عمروك ایدیکنی معترفلر
ایکن دین مزبوری ویرملکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید اوقیوب یازمق بلمیان عمرودن سن باکه معنون ومرسوم مکتوب یازدوب مکتوبده بکره
یوز غروش ویر بعده بن سکا ویره یم دیو یازدوب بعده مکتوبی مهرلیوب بکر ایله باکا ارسال
ایلدکده بندخی بکره یوز غروش ویردم دیو دعوی وتقریرینه مطابق مکتوب ابراز ایتدکده
عمرو سن بکره یوز غروش ویروك لکن کاتبه اللی غروش تحریر ایله دیو امر ایدوب کاتب مکتوبده
اونسنه یوز غروش تحریر ایدوب بعده باکه اللی غروش اوقیوب بندخی اللی غروش اولمق ظنیله
مکتوبی مهرلمشیدم دیوب یوز غروش تحریرینه امرینی انکار ایدوب وجه محرر اوزره
امری ثابت اولماسه زید مجرد یدنده مکتوب وار دیو یوز غروشی تماما عمرودن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروك یدنده اولان متاعی الجوین سن شو متاعی بنم شو معلوم بعلین متاعم مقابله سنده
باکه بیع ومتاعمی قبض ایتدیککی مشتمل معنون ومرسوم تمسك یازمغه [illegible] بکره امر
ایدوب بکر دخی یازدقدنصکره تمسکی مهرلیوب ویرمشیدك متاعی باکه ویر دیو عمرودن دعوی
وتقریرینه مطابق تمسك ابراز ایتدکده عمرو اول تمسکی کندی امریله یازدوب کندی ختم
ایتدیکنه معترف ایکن متاعی ویرملکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی الدعوی بالدفع

ولو اقر به المدعی علیه ولکن قال لیس علی المال وان کان الخط علی
وجه الرسالة مصدرا معنونا لا یصدق ویقضی علیه بالمال
من اقرار منح الغفار

حررت بعینها فی الدعوی بالکفالة وما یناسبه

بر وقفك متولیسی زید عمرودن بندن مقدم وقفه متولی اولوب فوت اولان
بكر قولنده اولوب وقفه دن ساكه قرض شو قدر آقچه ویرمشیدی دیو دعوی ایتدكده عمرو
بن مبلغ مزبوری بكره زمان تولیتنده تماما ادا ایتمشیدم دیو دفع ومدعاسنه اقامت
بینه ایدبجك زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

تولیتی زید واقفك اولادینه مشروطه وقفك اولاد واقفدن متولیلری اولان هند
عمرونك یدنده اولان عقار ایچون زیدك وقف سجلیدر دیو دعوی مراد ایتدكده
عمرو هنده سن بنی مقدما دعوای مزبوره دن ابرا ایتمشیدك دیو هندی دفعه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك ذمتنده شو قدر آقچه حقم واردر دیو دعوی وعمرو بنم ذمتمده بو قدر دیو
انكار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدكده عمرو مبلغ مزبوری ساكه ادا
ایتمشیدم دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدبجك زیدی دفعه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانك زوجه سی هنددن عمرونك ذمتنده شو قدر آقچه حقم واردر دیو
دعوی وهند حقك بو قدر دكلدر دیو انكار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدكده هند
عمرو مبلغ مزبوری حیاتنده ساكه ادا ایتمشیدر دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه
ایدبجك زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن ساكه شو قدر آقچه قرض ویرمشیدم دیو دعوی ایتدكده عمرو باكه ثمنندن اولقدر آقچه دینك اولمغله مبلغ مزبوری دین مزبور ایچون باكه ویرمشیدك دیو
دعوی و مدعاسنی اثبات ایدبجك زیدی دفعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمرودن ساكه شو قدر غروش قرض تسلیم ایتمشیدم دیو دعوی ایتدكده عمرو بنم
بكرده اولقدر غروش حقم اولمغله بكر بنی اولقدر غروش ایله اوزریكه حواله ایدوب
سن بو حواله یی قبول ایتدكدن صكره سن اولقدر غروشی حواله مرقومه یه بناً باكه
ویرمشیدك دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدبجك زیدی
دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر قاچ كسنه لر زیددن بزم حقمز شو قدر آقچه ذمتی الدك دیو دعوی ایتدكلرنده زید
ذمتكزده قرضدن اولقدر آقچه حقم اولمغله مبلغ مزبوری باكه دین مرقوم ایچون
ویرمشیدكز دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدبجك اول كسنه لری
دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن بر خصوصك كشفی ایچون ساكه رشوت طریقیله شو قدر آقچه ویرمشیدم
دیو دعوی ایتدكده عمرو سن بنی فلان دیاره واروب شو مقوله معلومنی كورمك
ایچون مدت معلومه تمامنه دك اولقدر آقچه یه استئجار ایدوب بن دخی اول دیاره
واروب مصلحت مزبوره یی كوردكدن صكره باكه اولقدر آقچه یی اجرت اولمق اوزره

ادعى رجل على آخر مالا وقال الآخر ما كان لك علي شيء قط
معناه نفى الوجوب في الماضي على سبيل الاستغراق فبرهن
اي المدعي عليه على الالف وبرهن المنكر على القضاء او الابراء قبل
هذا اي صار برهان المنكر مقبولا — من دعوى الدرر

ادعى على آخر مالا معلوما وقال المدعى عليه مالك شيء قط
فاقام المدعي بينة على ما ادعاه واقام هو بينة على القضاء
قبلت بينته — من دعوى فتح القدير

ولا فرق بين ان يؤكد بكلمة البتة قطعا او لا كذا في البحر

ادعى عليه دارا انها ملكه واثبته بالبينة ثم اقام المدعى عليه بينة ان
المدعي اخذها من زوجته وباعها اي منى ليشتري ادعى عليه عينا
واثبته بالبينة فاقام المدعى عليه بينة انك بعته من فلان الغائب
تقبل ما عليه من اثبات الجامع والزيادات لا تقبل وكونه الغائب
في جنايات انها تقبل وتدفع الدعوى ثم اذا قبلت وان لم يدع
تلقي الملك من جهة المشتري فالاولى ان تقبل اذا ادعاه
من مجموعة قدري افندي

ویرمشیدك

ویرمیشدر دیو دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك زیدی دفعه قادر

اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن بر خصوصك مشیتیچون ساکه رشوت طریقیله شو قدر اقچه ویرمشیدم دیو دعوی ایتدکده عمرو سن بنی فلان دیاره وارهوب شو مقوله مصلحتمکی گورمك ایچون مدت معلومه تمامنه دك او القدر اقچه یه استیجار ایدوب بن دخی اول دیاره واروب مصلحت مزبوره یی گورمکله سن بکا او القدر اقچه یی اجرت اولمق اوزره ویرمشیدك دیو دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

اعلم ان ما اخذ مال الغیر بمثل الاخذ لا الا امرا و الامر لا یبیع فی کل الموضع لم یصح الامر لم یضمن الامر فی اول الثالث والثلثین من الفصولین العمادیه

زید متوفانك ورثه سی عمرودن زید ساکه شو قدر اقچه یه ایداع و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو زیدك بکا او القدر اقچه دینی اولمغله مبلغ مزبوری دین مرقوم ایچون بکا ویرمشیدی دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك ورثه لی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

والفتوی علی ان الاخذ یضمن علی کل حال ثم دفع الماخوذ الی الامر رجع علیه لا لو تلف عنده ولو انفقه فی حاجة الامر بامر المامور بالانفاق من مال نفسه فی حاجة الامر فقیل رجع لو شرط الرجوع وقیل الاصح انه رجع شرط او لا من دعوی الخلاصه

زید متوفانك ورثه سی عمرودن زیدك شو قدر شیاسنی غصبا اخذ ایتمشیدك دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك عمرو ورثه لری دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

ایتدکلرنده عمرو اشیاء مزبوره ملکم اولوب زیده ایداع و تسلیم ایتمشیدم دعوی صح

نوع آخر

زید عمرودن قولمسك دیو دعوی ایتدکده عمرو بن بکر نامك قولی ایدوکم مسلمکنده ایکن بنی اعتاق ایتمشیدر دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

ولو شهد شهود العبد ان فلانا اعتقه وهو یملکه وشهد شهود الاخر انه عبده قضی ببینة العتق لدعوی التاتارخانیه

زید عمرودن قولمسك دیو دعوی ایتدکده عمرو سن بنی بکر نامه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایدوب بکر دخی بنی ملکنده ایکن اعتاق ایتمشیدر دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجك زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب قزی هندی ترك ایتدکده هند زیدك ترکه سنی قبض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب هنددن زید بنم بابام بکرك معتقی اولوب ترکه سنك نصفی بکا عائد اولور دیو دعوی ایتدکده هند زید حر الاصلدر دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجك عمرو دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانك ورثه سی هندك یدنده اولان منزل ایچون عمرو صحتنده فلان تاریخده بکا ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی ایتدکده هند تاریخ مزبوردن مقدم صحتنده منزل مزبوری بکا هبه و تسلیم ایتمشیدر دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجك زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب اوغللری عمرو و بکری ترك ایتدکده عمرو ترکه دن بر منزلی مستقلا ضبط ایدوب بعده بکر دخی فوت اولوب اوغللری بشر و خالدی ترك ایتمکله بشر و خالد منزل مزبوردن حصه لرینی عمرودن دعوی ایتدکلرنده عمرو بکر صحتنده ترکه زیدی بینمزده اقتسام و حصه سنی تماما استیفا ایدوب منزل مزبور بنم حصه مه اصابت ایتمشیدی دیو دعوی و بشر و خالد انکار ایدوب عمرو مدعاسنی اثبات ایده ماسه قول محر دیله بشر و خالدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مالنی زوجه‌سی هنده ایداع و تسلیم ایدوب اثناء مباره کنند کدنصکره زیدک سائر
ورثه‌سی زید فوت اولدی ویوهنده‌نک یوزینه دعوی و مدعالرینی وجه شرعی اوزره اثبات
ایدوب هنده‌نک یدنده اولان ترکه‌دن حصه‌لرینی المق استدکلرنده هند زید حیاتنده ورثه
دیو دعوی اقامت بینه ایدوب مذکورلری دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمرو متوفانک ترکه‌واقعه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن عمروک ذمتنده شوقدر اقچه
حقم واردر دیو دعوی و بعد الاثبات والحلف الحکم ورثه‌دن المق استدکده ورثه
عمروک بعض کسنه‌لره دخی دینی واردر دیو انلر حاضر اولمادقجه ویرمزز دیمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر
زید وصی اولدیغی عمرو صغیرک ملک منزلنی بکره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو بالغ اولوب
بکردن زید منزلی بلا مسوغ شرعی بیع ایتمشدی دیو دعوی ایتدکده بکر ضرورة نفقه‌سنک
بیع ایتمشدی ولیسعمرو بنم نفقه‌مه واقعه منقولاتم واریکن بیع ایتمشدر دیو دعوی
و مدعاسنی اثبات ایدیجک منزلی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
هند ملک خانه‌سنی زیده ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره هند وقت بیعده بالغه
اولمامشیدم دیو دعوی ایتدکده زید بالغه ایدک دیو دعوی واقامت بینه ایدیجک
هندی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زید عمرودن متولیسی اولدیغی النقود موقوفه‌دن ذمتکده قرضدن شوقدر اقچه حقم اولوب
حتی اقرار دخی ایتمشدک دیو دعوی ایتدکده عمرو مبلغ مزبورک شوقداری قرض
ماعداسی ربادر دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجک ماعدا مطالبه‌سندن
خلاص اولورمی الجواب اولور
زید عمرودن ذمتکده قرضدن شوقدر غروش حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشدک دیو
دعوی ایتدکده عمرو کرچک اقرار دخی ایتمشیدم لکن مبلغ مزبورک شوقداری قرض
ماعداسی ربادر دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمروک مدعاسی ثابت اولماسه قول عمرو بیله ماعدا
مطالبه‌سندن خلاص اولورمی الجواب اولماز
زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن شوقدر اقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشدک دیو دعوی
ایتدکده عمرو اقرار مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوی و مواضعه‌یی لفظا ایدوب مدعاسنی
وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک زیدی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمرودن ذمتکده قرضدن شوقدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو مبلغ مزبوره بنی ابرا ایتمشدک
دیو دعوی ایتدکده زید ابراء مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوی و مواضعه‌یی لفظا مدعاسنی
اثبات ایدیجک عمروی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور
زید متوفانک ترکه‌سنی قزی هند ایله ابوین قرنداشی عمرو اقتسام ایتدکلرندنصکره زینب
ظهور ایدوب بن زیدک ابوین قزقرنداشی اولوب حتی سن اقرار دخی ایتمشدک
دیو دعوی ایتدکده عمرو اقرار مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوی و مواضعه‌یی لفظا

ایدوب

اذا شهد رجلان ان زوج فلانة قتل او مات وشهد اخران انه حی کان شهادة الموت والقتل اولی فی تلک الجملة قاضیخان فی فصل فی ذالک ه

زید عمرودن ذمتکده قرضدن شوقدر اقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشدک دیو دعوی ایتدکده عمرو کرچک اقرار ایتمشیدم لکن مبلغ مزبورک کلیسی ربادر دیو دعوی ایله عمروک دعواسنه التفات اولنورمی الجواب اولنماز
کتبه الفقیر الیه
محمد عطاء الله
[illegible]

اذ بعد تمام العقد بعضه قرض وبعضه ربا وبرهن تقبل ه منح الغفار

نص علی انه لا یجوز بیع التلجئة لا یجوز الاقرار بالتلجئة بان یقول لاخر انی اقر لک بالعلانیة بمالی او بداری وتواضعا علی فساد الاقرار لا یصح اقراره حتی لا یملک المقر له ه البدائع

ولو ادعی احدهما ان هذا الاقرار عمل تلجئة وادعی الاخر انه جد فالقول لمدعی الجد وعلی الاخر البینة ه تاتارخانیة

ایدوب مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك ذی الیده دفعه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف منزلده متولیسی اولمقسزین بنا احداث ایدوب بعده تغنیم ایچون بنا ایلدم دیو ملکیتی اوزره ضبط اوزره ایکن متولی سن وقف ایچون بنا ایتمشیدك حتی بنا ایتدکدن صکره وقف ایچون بنا ایدم وقف اولدیغنه اقرار دخی ایتمشیدك دیو دعوی و زیدك اقرارینه اقامت بینه ایتدکده زید تغنیم ایچون بنا ایتدیکنه اقامت بینه ایلیه زیدك بینه‌سنه اعتبار
اولنورمی الجواب اولنماز

نوع آخر

زید عمرودن ذمتکده قرضدن شو قدر آقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو بن مبلغ مزبوری سانکا ادا ایتمشیدم دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرو مدعاسنی اثبات ایده مامکله زیده یمین ویروب زید بعد الحلف والحکم اول قدر آقچه‌یی عمرودن الدقده عمرو مدعاسنه اقامت بینه
ایدیجك مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانك ورثه‌سی عمرودن زیدك ذمتکده شو قدر آقچه حقی واردر دیو دعوی و عمرو دخی بو قدری دیو انکار ایتدکده ورثه مدعالرینه اقامت بینه ایدوب بعد الحلف والحکم مبلغ مزبوری عمرودن الدقلرندن صکره عمرو بن مبلغ مزبوری بکر ایله زیده ارسال ایدوب بکر دخی زیده ادا ایتمشیدی دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك مبلغ مزبوری ورثه‌دن استرداده
قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن بندن بغیر حق شو قدر آقچه المشیدك دیو دعوی ایتدکده عمرو بنم ذمتکده مبلغ مزبوردن زیاده شو قدر حقم اولوب الدیغم مقداره وزرینه سکسله عن انکار صلح اولمغله مبلغ مزبوری بدل صلح اولمق اوزره المشیدم دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایده مامکله زید بعد الحکم اول قدر آقچه‌یی عمرودن الدقده عمرو مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك یدنده اولان باغچه ایچون ملکمدر دیو دعوی ایتدکده عمرو سن اول باغچه‌یی شو قدر آقچه‌یه بانکا بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتمشیدك دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایدیجك باغچه‌یی زیددن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن سن بکر متوفانك قولی اولوب بکر فلان تاریخده سنی ثمن معلومه بانکا بیع و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی و اقامت بینه ایتدکده عمرو بکر تاریخ مزبوردن مقدم بنی اعتاق ایتمشیدی دیو دعوی ایدوب لکن اقامت بینه ایده مامکله مزبوره اولدقاری قاضی عمرویی زیده حکم ایلیجك عمرو مدعاسنی اثبات ایدیجك سبیلی تخلیه اولنورمی الجواب اولنور

نوع فی المحضر وما یناسبه

زید عمرونك یدنده اولان منزلك تولیتی بانکا مشروط و متعیندر دیو دعوی ایتدکده عمرو

ثم اذا حلف المدعی علیه فالمدعی علی دعواه ولا یبطل حقه بیمینه لکن لیس له ان یخاصمه قبل ان یقیم البینة علی وفق دعواه وان وجدها اقامها وقضی له بها — من البزازیة

کما یصح الدفع قبل اقامة البینة یصح بعدها وکما یصح الدفع قبل الحکم یصح بعد الحکم — فی اواخر الکاشف من الفصولین

ومن ادعی علی آخر مالا فقال ما کان لک علی شیء قط فبرهن المدعی علی الالف وبرهن هو علی القضاء او الابراء قبل لامکان التوفیق لان غیر الحق قد یقضی ویبرا منه ولا فرق بین ان یؤکد بکلمة قط او لا اطلقه فشمل ما اذا قضی بالالف ثم ادعی القضاء کما فی المستصفی فالدفع بعد القضاء صحیح الا فی المسئلة المخمسة کما سیاتی — من متن البحر الرائق فی مسائل شتی

بشر غائب منزل مزبوری باکه رهن وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی ومدعاسنی اثبات
ایدیجک زیدی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید یدنده اولان امتعه‌یی ملکی اولمق اوزره دایمی عمروه رهن وتسلیم ایتدیلکده زید آخر
دیاره گیتدکده بکر امتعهٔ مرقومه ملکم اولوب زید انمنز رهن وتسلیم ایتمشدر دیو زیدک غیابنده
امتعه‌یی عمرودن دعوی ایله استماعه اولوری الجواب اولماز

زید عمروک یدنده اولان منزلی کندی ملکیمدر دیو دعوی ایتدکده عمرو سن منزل مزبوری بکر غائبه
بیع وتسلیم ایدوب بعده بکر منزلی باکه ایداع وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی ایدوب زید تصدیق ایتمزسه
عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایدوب زیدك دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هند قائبك ورثه سی عمرودن زیدک خدمتکاری بکرایله زید بعث طریقیله شو قدر اقچه
ارسال ایدوب بکر دخی هندك دوکدرکه وديعت طريقيله کوندردی دیو مبلغ مزبوری کما
تسلیم ایدوب بکر دخی قالدی وبردی دیو بکرک غیابنده دعوی ایتدکلرنده عمرو مبلغ مزبوری زیدک
ایکی وجه محرر اوزره بکرایله کندویه ارسال ایدوب قبض ایتدیکنه معترف ایکن بکر حاضر
اولمایجه ویرمم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر قضا اهالیسندن برقاچ کمسنه‌لر زیده برخصوصك تمشیتیچون شو قدر اقچه رشوت ویرمك
مراد ایتدکلرنده اولقدر غروشی عمروه ویروب زیده ویرسون دیو امر ایدوب عمرو دخی زیده ویر
اولکمسنه‌لر عمروی قبضنه توکیل ایتمش ومکلف ایکن مجبورم ویرمم دیو مبلغ مزبوری زیدن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

فی الدفع بالاقرار

زید عمرودن ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار در دیو دعوی ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری کما
ادا ایدوب حتی الدیغکی اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی ایتدکده زید انکار ایلسه عمرو زیدك اقرارینه
اقامت بینه ایدیجک زیدک مطالبه‌سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو سن ذمتده مقدما
اصلا حقم یوقدر دیو اقرار ایتمشیدک دیو دعوی ومدعاسنی اثبات ایدیجک زیدی
دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری تماما کما
ادا ایلدم حتی سن اقراریکی مشتمل خط وختمکی حاوی معنون دم سوم تمسك دخی
ویرمشیدک دیو دعوی ووجه محرر اوزره تمسك ابراز ایتدکده زید تمسك کندینك
ایدیکنه معترف ایکن عمروه ادا ایتدیکنی اثبات ایلمدکجه مبلغ مزبوری سندن الورم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه حقنه بکر کفیل اولوب بعده عمرو فوت اولوب
زید مبلغ مزبوری بکردن طلب ایتدکده بکر کفالته اقرار ایدوب غریمك سنه سوبلیوب
مبلغ مزبوری زیده ویردکده بعده بکر زیدن سن مبلغ مزبوری عمرودن حیاتنده
المشیدک بن بلمادیکم سانکه ویردم حتی سن بندن الدقدنصکره مبلغ مرقومی عمرودن

فی المنتقی قال المدعی علیه استحق هذا العبد فلان بالبینة
والحکم واخذه منی ثم اجرته لا یندفع لانه اقر بالید وکذا
لو قال کبعته من فلان الغائب وسلمته الیه ثم اودعته

رجل ادعی متاعا او دارا فی ید رجل انه له واقام البینة فقضی القاضی بذلك ولم یؤخذ
من المقضی علیه حتی اقام المقضی علیه البینة علی ان المدعی اقر انه لا حق له فیه قال محمد رحمه الله
ان شهدوا انه اقر بذلك قبل قضاء القاضی وبطل بینة المدعی والقضاء
وان شهدوا انه اقر به بعد القضاء لا یبطل به قضاء القاضی من الخانیة

وکذا دفع وقفیته ما فی ید الآخر بدفعه ذو الید بانه مودع فلان
وکذا بالرهن فانها تندفع خصومة المدعی کما فی الاسعاف
فدعوی الوقف داخل فی المختصر من دعوی البحر الرائق
من دعوی الرجلین

لو برهن رجل علی ان عینا بیده ثم اشتری لی بیده بغیر اذنه ثم باع
وسلم ثم جاء المرتهن واقام البینة علی الرهن فثبت بینته
وانه کان الراهن غائبا واخذ العین من ید المشتری
ویسلم الی المرتهن فی اوائل الاجارات من الحانیة

سئل استغنی عمن دفع حیوانا الی رجل یا بر و یکت فلان کیس امانت
ستوا منه بنده ناکس واحد وابق العبد وطلب المولی علیه
من المودع وتشاهدا ان العاین عملك المولی فعلی قیاس
ما فی ح ینبغی ان لا یطالب عملك المطالبة ثتعقا و فیها ایضا
وصل الیه من جهة الغائب و علی قیاس ما فی د ینبغی ان یکون
لا المطالبة واجاب الذی ان المودع لو صدقه المولی انه
ارسل العبد للایداع فله المطالبة لا لو انکر کذا س
نعوالثالث من جامع الفصولین

زیدك قولی عمرو زیدك شو قدر اقچه سن سرقه ایدوب بکره
ایداع وتسلیم ایلدی دیو مبلغ مزبوری عمروك حضورنده
بکردن المغه قادر اولورمی اولور

فیما اودع عند رجل فلیس لمولاه اخذه فلیعقل بید بعشرة
فلیس له الاخذ ما لم یحضر العبد وهذا اذا لم یعلم المولی
ان الودیعة کسب العبد اما لو علم انها کسبه او علم انها ماله
اعنی مال المولی فله اخذه کذا فی الثالث من الفصولین

ادعی علیه ان الذی فی یدک ملکی تزعم انه باعه من الغائب وهو محبوس عنده بالثمن وبرهن لا یسمع لانه صار خصما باقراره بانه کان ملکه فلا یصح دعوی الاخراج عن ملکه لتحویل الخصومة الی الغائب فی دعوی البزازیه فی الاول

حیاتنده الدیغی اقرار ایلدکدن بو دعوی و زید انکار ایلسه بکر زیدک اقرارینه حجت اقامت بینه ایدوب مبلغ مزبوری زیددن استرداده قادر اولور می

الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زید بعد الاثبات والحکم مبلغ مزبوری عمرودن الدقدنصکره عمرو سن دعوای مذکورده مبطل ایدک حجت وجه محرر اوزره اقرار ایتمشیدک دیو دعوی و زیدک اقرارینی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک مبلغ مزبوری زیددن الماغه قادر اولور می الجواب اولور

زید عمرونک یدنده اولان منزل ایچون ملکمدر دیو دعوی ایتدکده عمرو زیدک بو دعواده مبطل اولدیغنه اقرارینی دعوی و اثبات ایدیجک زیدی دفعه قادر اولور می الجواب اولور

زید عمرونک یدنده اولان باغچه ایچون ملکمدر دیو دعوی ایتدکده عمرو زید سابقا اول باغچه ایچون بنم دکلدر علاقهم یوقدر دیمشیدی دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجک زیدی دفعه قادر اولور می الجواب اولور

زید عمرونک اوقافندن اولمق اوزره بر دکانه اجاره ایله متصرف ایکن بکر متوفانک ورثهسی دکان بکرک ملکی ایکن اجاره ایله انتقال ایلدی دیو متولیسی بشر ایله زیدک یوزینه دعوی ایتدکلرنده بشر بکرک صحتنده اول دکان عمرونک وقفی اولدیغنی اقرار ایتمشیدی دیو دعوی و بکرک اقرارینی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک ورثهلری دفعه قادر اولور می الجواب اولور

هند فوت اولوب زوجی زیدی و سائر ورثهسنی ترک ایتدکده صکره سائر ورثه زیدک یدنده اولان اشیا ایچون هندک ترکهسندندر حصهمزی ویر دیو دعوی ایتدکلرنده زید هند صحتنده اشیای مزبوره ملکم اولوب حجت وجه محرر اوزره اقرار ایتمشیدی دیو دعوی و ورثه انکار ایلسهلر زید هندک اقرارینه حجت اقامت بینه ایدیجک سائر ورثهیی دفعه قادر اولور می الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجهسی هندی و قزی زینبی ترک ایتدکده مزبورهلر ترکهیی اقتسام ایتدکلرندنصکره عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لابوین عم اوغلی و عصبهسی جهتندن وارثیم دیو ارث دعوی و اقامت بینه ایتدکده زینب قبل الحکم عمرونک بعده ذی رحم جهتندن وارثیم دیو اقرارینی دعوی و اقامت بینه ایدیجک عمرونی دفعه قادر اولور می الجواب اولور

بو صورتده زینب قبل الحکم عمرونک وجه محرر اوزره اقرارینی اثبات ایدوب دافعه اولدقلری نافع عمرونی دفعله حکم ایتدکدنصکره قاضی آخر عمرونک دعواسنی استماع و بینهسنی قبول ایدوب وراثته حکم ایلسه حکمی نافذ اولور می الجواب اولماز

زید هندی تزوج ایتدکدنصکره بعده برقاچ سنه مرورنده زید فوت اولمغله هند ترکهدن حصهسنی طلب ایتدکده سائر ورثه زید سنی فوتندن شو قدر سنه مقدم تطلیق ایلمشیدی دیو دعوی و اقامت بینه ایتدکلرنده هند زیدک مرض موتنده هند ایچون حال زوجهمدر دیو اقرارینی اثبات ایدیجک سائر ورثهیی دفعه قادر اولور می الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجهسی هندی و سائر ورثهسنی ترک ایدوب هند ترکهدن حصهسنی طلب ...

و ذکر فی العدة اذا اقام البینة ان المدعی قال انا مبطل فی الدعوی او شهودی کذبة ولیس لی علیه شیء صح الدفع فی السابع من العمادیة کذا فی الدرر

و ذکر ایضا ادعی علی رجل مالا او عینا فقال المدعی علیه انک اقررت فی حال جوازه اقرارک انه لا دعوی لی ولا خصومة لی علیک واثبت ذلک بالبینة تسمع وتندفع دعواه لانه یحتمل انه ادعی علیه بسبب بعد الاقرار لکن الاصل ان الموجب والمسقط اذا تعارضا یجعل المسقط آخرا لان السقوط یکون بعد الوجوب سواء اتصل القضاء بالاول او لم یتصل فی آخر السابع من العمادیة

لو ادعی رجل علی رجل مالا وقضی بالمال للمدعی بالبینة ثم قال المدعی کنت کاذبا فیما ادعیت حیث یبطل القضاء بخلاف ما اذا قال المدعی بعد القضاء المقضی به لیس ملکی لا یبطل القضاء بخلاف ما اذا قال لم یکن ملکی وهذا لان قوله لیس ملکی نفی للحال ولیس من ضرورة نفی للحال المعارضة من الاصل بخلاف قوله لم یکن ملکی فی العاشر من قضاء التاتارخانیة

برهن علی قول المدعی انا مبطل فی الدعوی او شهودی کذبة ولیس لی علیه شیء صح الدفع فی اواخر الدعوی من الدرر ونقله من العمادیة

ادعی میراثا بالعصوبة فدفعه ان یدعی خصمه قبل الحکم باقراره بانه من ذوی الارحام او یکون ... تناقض من الدرر وکذا فی الانقروی فی اواخر دعوی النسب نقلا عن العمادیة

ایستدکده سائر ورثه زیدک سنی فوتندن اللی ای مقدم مرض طلاقده ایله تطلیق ایتمشدی دیو
دعوی وهند انکار ایدوب سائر ورثه مدعالرینه اقامت بینه مراد ایتدکلرنده هند زید فوتندن
اللی کون مقدم بنم ایچون حالا نه جهت ایله نه دیو اقرار ایتمشدی دیو دعوی ورثه‌نک اقرارلرین اثبات
ایدیجک سائر ورثه‌یی دفعه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن ساکه شو قدر اقچه قرضم وبرمشدم دیو دعوی ایتدکده عمرو بنم بکره ذمتمده اولقدر اقچه
حقم اولوب بکر بنی مبلغ مزبور ایله اوزریکه حواله ایتمشیدی دیو بن مزبور حواله‌یی قبول ایتدک دیدکده
سن ذمتده اولقدر اقچه یوقدر حواله مزبوره یه بنا دیرمشدک حتی وجه محرر اوزره اقرار دفعی ایلدک
دیو دعوی وزیدک اقرارینی وجهی اثبات ایدیجک زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فی دفع الدفع بالاقرار

زید عمرودن ذمتکده قرضدن اون بیک التون وار دیو دعوی وعمرو سن فلان تاریخده
مبلغ مزبوردن ذمتمی ابرا ایتمشیدک دیو دعوی وزید انکار ایدوب عمرو مدعاسنی اثبات
ایتدکده زید عمرو اول تاریخدن صکره جهت مرقومه‌دن کندویه اولقدر التون دینی
اولدیغنه اقرار ایتدی اثبات ایله عمرونک دفعی ایدوب مبلغ مزبوری عمرودن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر وقفک متولیسی زید عمرودن ساکه مال وقفدن شو قدر اقچه قرض وبرمشدم دیو دعوی
ایتدکده عمرو بن مبلغ مزبوری فلان تاریخده ساکه ادا ایتمشیدم دیو دعوی وزید انکار
ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایتمک ایستدکده زید سن اول تاریخدن صکره مبلغ مزبور
ذمتکده دیونک اولدیغنی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی وعمرونک اقرارینی وجهنه اقامت بینه
ایدیجک عمرونک دفعی ایدوب مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید متوفانک حصر ارثی عمرو وبکردن زیدک ذمتکده قرضدن شو قدر اقچه حقی وار دیو دعوی
ایتدکده بکر زید مرضی موتنده حقم یوقدر دیمشیدی دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب بکر مدعاسنه
اقامت بینه ایله عمرو بکر زیدک فوتندن صکره زیده قرضدن اولقدر اقچه دینی اولدیغنی
اقرار ایتمشیدر دیو دعوی وبکرک اقرارینی وجهنه اقامت بینه ایدیجک بکری دفع ایدوب مبلغ مزبوری
بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوج مطلقی زیددن ذمتکده شو قدر اقچه مهرم وار دیو دعوی وزید انکار سن فلان
تاریخده مهر مزبوردن بنی ابرا ایتمشیدک دیو دعوی وهند انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت
بینه ایله هند زید اول تاریخدن صکره اولقدر اقچه مهرم ذمتمده دینی اولدیغنی اقرار
ایتمشیدر دیو دعوی وزیدک اقرارینی وجهنی اثبات ایدیجک زیدی دفع ایدوب مهر مزبوری
زیددن المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرونک ذمتنده قرضدن شو قدر غروش حقم وار دیو
ترکه‌دن ویرمک دیو دعوی ایتدکده ورثه اقرار ایدوب مبلغ مزبوری ترکه‌دن زیده ادا
ایتدکلرندن صکره ورثه زیددن سن بزم اقرارمزدن مقدم عمرونک ذمتنده حقک اولمدیغنی اقرار

حط برهن انه ابرأنی عن هذه الدعوی ثم ادعی المدعی ثانیا انه اقر له
بعد ابرائه د قبلت الابراء و صدقه فیه لا یصح هذا الدفع یعنی
دعوی الاقرار او لولم یقله صح الدفع لاحتمال الرد والابراء
یرتد بالرد فیبقی المال بخلاف قوله او لا یرتد بالرد بعد قبوله

سئل الشلبی عمن ادعی مالا فبرهن خصمه انک اقررت بالابراء فبرهن
المدعی اقررت بهذا المال بعد اقراری بالبراءة هل یندفع المدعی علیه
اجاب لا ولو برهن انک اقررت بعد دعواک اقراری بالبراءة
تقبل والفرق انه لما قال بعد اقراری بالبراءة صار مقرا فی هذه الحالة
بکان دعواه اقراره بالمال سابقا علی اقراره بالبراءة وفی الاقرار
یعتبر الاخیر بخلاف ما لو قال بعد دعواک اقراری بالبراءة لانه لا یعتبر
الاقرار بها ولو ادعی دارا ارثا عن ابیه وبرهن خصمه ان اباک اقر
انه ملکی فبرهن المدعی ان خصمه بعد اقرار ابی اقر له انه ملک ابی
هل یندفع ینبغی ان یکون علی التفصیل فی الکافی من جامع الفصولین

ایتمشدک

ایتمشیدک دیو دعوی و اقراریله اقامت بینه ایتمکله مبلغ مزبوری زیددن استردادە
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرویه بنده اولان منزلی کوندرملکم اولوب شو قدر آقچه دینم مقابله سنده رهن و تسلیم ایتمشیدم مبلغ مزبوری ال منزلی وبر دیو دعوی و عمرو سن منزل مزبوری فلان تاریخده دین مزبور مقابله سنده بانکه بیع ایتمشیدک دیو دعوی ایتدکده زید سن اول تاریخدن صکره منزل مزبوری بنم ملکم اولوب طرفمدن سکا رهن اولدیغنی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی عمروک اقرارینی وجهی اثبات ایدیجک عمرویی دفعه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروک یدنده اولان عقاری بنم ملکم اولوب غصبا ضبط ایدرسک دیو دعوی ایتدکده عمرو فلان تاریخده بنی جمیع دعاویدن ابرا ایتمشیدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده زید سن اول تاریخدن صکره اول عقار بنم ملکم اولوب علاقه‌ک اولمدیغنی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی و عمروک اقرارینی وجهنه اقامت بینه ایدیجک عمرویی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

فی دعوی النسب

زید فوت اولوب ترکه‌سنی ذمی هند قبض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لاب و ام عمی بکرک اوغلنک اوغلییم دیو دعوی ایتدکده بکرک باباسی و دده‌سی اسملرینی ذکر ایتمک لازم میدر الجواب لازمدر

بر جماعتک اصیلندن اولمق اوزره رعایا یازلمغله متصرف اولدقلری ارضلرک بر و تعلقده تملک مولیسی عمرو و فلانک اراضیسندندر دیو دعوی و اقامت بینه ایتمک ایستدکده جماعتک خصوصی لازم میدر الجواب لازمدر

زید متوفانک ترکه‌سنی ذمی هند قبض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لاب عم بکرک اوغلی و عصبه‌سی جهتندن وارثیم دیو دعوی ایتدکده عمرو بکرک اناسنک اسمنی ذکر ایتمک لازم میدر الجواب کلدر

زید متوفانک ترکه‌سنی اناسی هند قبض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لاب و ام عمی اوغلییم دیو دعوی و هند انکار ایدوب عمروک مدعاسی ثابت اولماسه قول مجرد ایله ترکه‌دن نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه‌سنی اناسی هند ایله لاب قرنداشی زینب قبض ایتدکده عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لاب و ام عمی اوغلی و وارثییم اولوب زیدک میراثی بنده و زینب ایله بکه متعدده در دیو دعوی و هند و زینب انکار ایلسه‌لر عمرو مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک ترکه‌دن حصه‌سنی هند و زینبدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال اولان عمرو قبض ایتدکدن صکره بکر ظهور ایدوب بن زیدک لاب و ام عمی اوغلی و عصبه‌سی جهتندن وارثیم دیو دعوی و مدعاسنی جم غفیر شهادتلریله اثبات ایدیجک ترکه‌یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

ادعى مالا على رجل فدفع انه ابرأني عن هذه الدعوى واقام على ذلك بينة فادعى المدعي ثانيا ان المدعى عليه قد كان اقر لي بالمال بعد براءتي اياه لا يسمع دفع الدفع اذ قال المدعى عليه ابرأتني عن هذه الدعوى فقبلت الابراء او قال لا يدعمه في ذلك لا يسمع دفع الدفع يعني دعوى الاقرار وان لم يكن قال قبلت الابراء يسمع منه دفع الدفع لانه اوان لم يقل قبلت الابراء صحيح انه لم يكن المال عليه لرد الابراء لان الابراء يرتد بالرد بخلاف ما اذا قال قبلت الابراء لانه بعد القبول لا يرتد بالرد من فصول العمادية

اعلم انه يشترط في دعوى بنوة العم ودعوى اخوة النسبة اي ان يصح ان ينسب الى الجد الاعلى حتى لو قيل في صورتنا هذه لما ان هذا الذي حضر احمد بن عمر واسعد بن المتوفى كان احمد واحمد والد حضر المتوفى مع عمر والد هذا الذي حضر كان اخوين لاب ابوهما غالب بن عمر من الظهيرية في المحاضر والسجلات كما في جامع الفصولين

من ادعى بنوة العم يذكر الاسامي الى الجد فلو ادعى انه اخوه او عم عليه او ابن عمه وذكر اسم ابيه وجده وحكم بنسبه من ذلك الرجل يدفع الدعوى بقيل الحاضر غيره من جامع الفصولين

ادعى انه ابن عمه لاب وام ذلك الميراث يحتاج الى ان يذكر نسبة الاب والام الى الجد ليصير معلوما لانه انما يرث بهذه النسبة ليس بثابت عند القاضي فيشترط البيان ليصير معلوما من العمادية

زیدک النده اولان دوه یه عمرو مستحق چیقوب مرافعهٔ شرع اولە قلرنده دوه حاضر دکل ایکن عمرونک دوه کندینک اولدیغنه کتوردیکی شاهدلری حاکم استماع ایدوب دوه یه حکم ایلسه نافذ اولورمی
الجواب اوصافنک وقیمتنک بیان ایتدیلرسه اولور کتبه ابو السعود

ولو شهدا بشیٔ مغیب عن مجلس القاضی تقبل
وان امکن احضاره فی المجلس انفروی فی الشهادة

زید متوفانک ترکه سنی زوجه سی هند ایله قرنداشی زینب حصر وارثلری اولمق اوزره تقسیم ایده کلرلرکن عمرو ظاهر اولوب بن زیدک لابوین قرنداشی اوغلیوم دیو زینبدن دعوی و زینب انکار ایتدکده عمرونک مدعاسنه بکر و بشر وجه شرعی اوزره شهادت ایلسه‌لر زینب عمرو ویکرک نسبها وتاریخ طوتمام سقط اسکدن نقل کتوره ویجکه قادر اولورسه

الجواب اولماز

زید فوت اولوب لابوین قز قرنداشی هند و لاب ار قرنداشی عمرو ترکه ایتدکده زیدک جدهٔ اولمغه صالحه اولان زینب ظهور ایدوب بن زیدک اناسنک اناسیم دیو دعوی و هند اقرار ایدوب عمرو انکار ایتدکده زینب مدعاسنی اثبات ایدهماسه ترکهٔ زید هند و عمرو و زینب بینلرنده نه وجهله قسمت اولنور

الجواب سکز سهمدن اوچ سهم هنده برسهم زینبه درت سهم عمروه ویریلور

فیمن یکون خصما ومن لا یکون

بر وقفک مستغلاتندن اولمق اوزره اجاره ایله متصرف اولدیغی خرابهٔ زمینی بر قاچ کسنه‌لر طریق خاصمزدر دیو دعوی ایتدکلرنده متولینک حضوری لازممیدر

الجواب لازمدر

بر خاصک ارضیندن اولمق اوزره رعایانک طاپو ایله متصرف اولدقلری اراضی کیمینی بر وقفک متولیسی عمرو وقفک اراضیسندندر دیو دعوی واقامت بینه ایتمک استدکده صاحب ارضک حضوری لازممیدر

الجواب لازمدر

بر وقفک متولیسی زید عمرو سپاهینک تیماری اراضیسندن بکرک اجاره ایله تصرفنده اولان عرصه ایچون وقفک مستغلاتندندر دیو دعوی ایتدکده عمرونک حضوری لازممیدر

الجواب لازمدر

زید سپاهی تیماری اراضیسندن بر دکرمن یرینی عمروه اجاره وتسلیم ایتدکدن صکره بکر زید اول یری سنکه اجاره ایتمزدن مقدم بالکه اجاره ایتمشیدی ولکن بالکه تسلیم ایتموب سنکه تسلیم ایتمش دیو عمرودن دعوی الیه زیدک حضوری لازممیدر

الجواب لازمدر

زیدک یدنده اولان مخزنی دائمی عمروه ویبی مقابله سنده استغلال طریقیله بیع وتسلیم ایتدکدن صکره بکر زید اول مخزنی سکه بیع ایتمزدن مقدم بالکه فلان جهته وقف وتسجیل ایدوب بعده متولیسی اولمغله بالکه اجاره ایتمشیدر دیو عمرودن دعوی ایتدکده زیدک حضوری لازممیدر

الجواب لازمدر

زیدک یدنده اولان منزلی عمروه اجاره وتسلیم ایتدکدن صکره بکر منزل مزبور ایچون ملکمدر دیو عمرودن دعوی مراد ایتدکده زیدک حضوری لازممیدر

الجواب لازمدر

زید بر عقاری عمروه هبه وتسلیم ایدوب عمرونک یدنده ایکن بکر اول عقار ایچون ملکمدر دیو دعوی واثبات ایدوب الملق استدکده عمرودن دعوی ایتموب زیددن دعوی به قادر اولورمی

الجواب اولماز

هند عقاری ملکی اولمق اوزره زیده بیع وتسلیم ایدوب زیدک یدنده ایکن عمرو اول عقار جدم بکرک تولیتی وقفیدر اولا وقف اولاو لاو لاو سی مشروطه وقفیدر دیو دعوی و تعیینه

ودعوی المستاجر بشرط حضرة الاجر والمستاجر جمیعا فی الفصل الثانی من التاتارخانیة فی باب القضا

اوقفاء اخواتی استاجرت بالبیان التی فی یدک قبل ان تستاجرها انت منه اودعی علیه فعلا بان قال انک غصبتها فاخذتها منی فغیر توحد نصب خصما ولو قال انها استاجرت قبلک ولکن سلم الیک لان الاجر لا ینتصب خصما لانه اثبات الملک لا فی اثبات الاجارة الا بدعوی الفعل علیه کذا فی الثالث من الفصولین فی منیة المفتی

والسادس من البزازیة

واثبات ایدوب عقار مزبوری استدکده زید ودن دعوا ایتمیوب بعده دعوایه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك تحت نكاحنده اولان هنددن سن بلغكی عمرو ده تزویج ایتمزدن مقدم بانا تزویج ایتمشیدك دیو دعوا ایتمك استدكده عمرونك حضوری لازمیدر الجواب لازمدر

زید هند بالغه دن سن بلغكی شهود محضرلرنده بانا تزویج ایلدك منكوحه مسك دیو دعوی ایتدكده هند انكار ایدوب نكاحه حكم اولنمزدن مقدم هندك غیبته زیددن دعوای مذكوره كدنصكره هندی استنكاح ایتمشدك بن استنكاحی اثبات ایدوب هندی سندن تفریق ایتدررم دیو دعوای ایلسه دعواسنه التفات اولنمزمی الجواب اولنماز

زید ترکه سندن اخذ ولدیغی حالده فوت اولان زیدك ورثه سی ترکه سنی استخلاص ایتمامكله حاكم عمرویی زیدك ترکه سنه وصی نصب ایلسه عمرو زیدك بر قاچ كیسه لر ذمتلرنده اولان اقچه سنی امر حاكم ایله اول كیسه لردن الوب ایرلره وبلرینه کوره اقتسام ایتمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانك ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه سنی امین بیت المال اولان عمرو قبض ایتدكدنصكره بكر زیدك ذمتنده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم وار ایدی دیو رای حاكمله عمرونك یوزینه دعوی ومدعاسنه اقامت بینه ایدوب بعد الحلف مبلغ مزبوری زیدك ترکه سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وعمرو شرکت عنان ایله شریكلر ایكن زید مال شرکتدن شو قدر صغرلری بیع ایچون اخوناره کوتورركن بر قصبه ده فوت اولدقده صغرلری امین بیت المال قبض ورای حاكمله ثمن مثلیله بیع وقبض ثمن ایلسه عمرو اول قصبه یه واروب زیدك ورثه سی حاضر اولمامغله رای حاكمله امین مزبورك مواجهه سنده اول صغرلری مال شرکتدن اولدیغنی دعوی ومدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجك ثمن مزبورك حصه سنی بیت المالدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانك ورثه سی زیدك عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی قبضه بكری توكیل ایدوب بكر دخی مبلغ مزبوری عمرودن السه بكر مبلغ مزبوری قبضه ورثه وكیلی اولمغله بعض كیسه لر زیدك ذمتنده اولان حقلرینی بكرك یوزینه دعوی واثبات ایدوب مبلغ مرقومدن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید شو قدر اشیاسنی عمروه ایداع وتسلیم ایتدكدنصكره فوت اولدقده بكر وبشر ظهور ایدوب بز زیدك حصر اولنان وارثلریوز دیو عمرودن دعوی ومدعالرینه اقامت بینه ایدوب بعد الحكم اشیاء مزبوره یی عمرودن السه امین بیت المال اولان خالد عمرو ده بكر وبشر وارثلر ... بعده اثبات ایتمدلرینه اشیاء مزبوره یه ضامن اول دیکه تضمینه قادر اولورمی الجواب الله اعلم اولماز

في المحيط اودع دار غيره وسلمها فادعى المالك على البائع لا يصح وان ادعى الضمان فعلى الخلاف وعن الامام في وجوب الضمان بيته بالبيع والتسليم روايتان فينبغي بوجوب الضمان وان اراد اجازة البيع واخذ الثمن له ذلك بالشروط الاربعة والمخمسة في اجازة بيع الفضولي كما عرف سنه ١٥ من دعوى البزازية قبيل نوع فيمن يشترط حضوره

وان ادعى نكاح امرأة ذات زوج يشترط حضرة الزوج الظاهر لسماع الدعوى والبينة في الثالث من العاديه كذا في الخلاصة والبزازية

رجل مات ولم يوص الى احد ولم يخلف وارثا وادعى قوم حقوقا فان القاضي يجعل له وصيا ثم يدعوهم ببيناتهم على ما يدعون بمحضر من هذا الوصي لان الميت لما لم يترك وارثا كان ماله لبيت المال ليكون للمسلمين فكان القاضي ان ينصب وصيا حتى يسمع خصومة المدعي في حق المسلمين فاذا ثبت الحق حلف على الوجه الذي مر من شرح ادب القاضي للخصاف انما يجوز للقاضي ان يفعل ذلك لانه يجوز

زید عمرو خیاطه خیاطت ایچون ویردیکی قوماشی بکر عمروک یدندن تغلبا اخذ ایله عمرو اول قوماشی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زید متوفا اولوب ورثه‌سی ترکه زیدی اقتسام ایتدکلرندنصکره عمرو ورثه‌دن بالکز بکره ظفر بولوب زید ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو بکردن دعوی و مدعاسنی اثبات ایدوب بعد الحلف و الحکم مبلغ مزبوری ترکه‌دن بکرک مقبوضی اولان حصه‌سی وافیه سندن المق استدکده بکر حصه‌مه دوشن مقداری ویریرم ماعداسنی سائر ورثه‌دن ال دیو تماما ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولمازه

زید متوفانک ورثه‌سندن عمرو حصه‌سندن ترکه زیددن برمقدار شیئه اقرار ایله طریق التخارج ایله صلح و قبض ایتدکدنصکره زیدک دائنی بکر عمروه ظفر بولمغله زیدک ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو عمرودن دعوی و بعد الاثبات و الحلف تکمله عمروک ترکه‌دن بدل صلح نامنه مقبوضی دین مزبوره وافی اولمغله بکر دین مزبوری عمروک مقبوضندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ثلث مالنی وجوه بره وصیت ایدوب بعده معرافوت اولدقده ترکه‌سنک ثلثنی وصی مختاری عمرو قبض ایدوب ماعدا ترکه‌یی ورثه‌سی اقتسام و ورثه اخذ و یارده ایتدکلرندنصکره عمرو وصیت تنفیذ ایتمدین زیدک دائنی بکر ظهور ایلیوب ورثه اخذ و یاردن المغه عمروک بوزبنده زید ذمتنده شو قدر اقچه حقی اولدیغنی دعوی و مدعاسنی اثبات ایدیجک بعد الحلف و الحکم مبلغ مزبوری عمروک یدنده اولان ثلث ترکه‌دن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک صغار و اثلری قزی هند ایله اوبوی قرقرنداشی زینب ترکه‌سنی اقتسام ایتدکلرندنصکره عمرو بالکز زینبه ظفر بولوب زید ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو زینب انکار ایتمکله عمرو مدعاسنی اثبات ایدوب بعد الحلف و الحکم مبلغ مزبوری ترکه‌دن زینبک مقبوضی اولان حصه‌سی وافیه سندن السه زینب مبلغ مزبوردن هندک حصه‌سنه اصابت ایدن مقداری هنددن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ورثه‌سی ترکه‌سنی اقتسام ایتدکلرندنصکره عمرو ورثه‌دن زید ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده ورثه‌دن بکر اقرار ایدوب سائرلری انکار ایله عمرو بعد الحکم مبلغ مزبوری تماما بکرک مقبوضی اولان حصه‌سی وافیه سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک صغار و اثلری اوغللری عمرو و بکر و بشر ترکه‌سنی اقتسام ایتدکلرندنصکره خالد مزبورلرک جمله‌سنی قاضیه کتوروب زید ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده جمله‌سی انکار ایلیوب عمرو مبلغ مزبوردن حصه‌سنه اصابت ایدن مقداری خالده ویرکن خالد بکر و بشرک حصه‌لری وافیه ویرور دیو مبلغ مزبورک جمله‌سنی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند متوفانک ورثه‌سی ترکه‌سنی اقتسام ایتدکلرندنصکره بعده عمرو هند ذمتنده شو قدر اقچه

من ترکه فیها دین لم یستغرق فقسمته فجاء الغریم فانه یاخذ من کل منهم حصته من الدین و هذا اذا قضاهم جملة عند القاضی اما لو ظفر باحدهم اخذ منه جمیع ما بیده فی اوائل ٢٩ من الفصولین
کذا فی العمادیة

و الحکم علی احد الورثة حکم علی الکل و ان لم یکن فی یده شیئی من الترکة
من البزازیة

احد الورثة اقر بالدین قیل یلزمه کله و قیل حصته یعنی اذا ادعی رجل دینا علی المیت فاقر بعض الورثة ففی قول اصحابنا یؤخذ من حصة المقر من جمیع الدین قال الفقیه ابو اللیث هو القیاس لکن الاختیار عندی ان یاخذ منه بالحصة من الدین و هو قول الشعبی و البصری و ابن ابی لیلی و سفیان الثوری و غیرهم ان شعبهم و هذا العدل البعد من الضرر و ذکر شمس الائمة الحلوانی ایضا قال مشایخنا زیادة لا نشترط من الکتب و هو ان یقضی القاضی باقراره او بمجرد الاقرار لحیل الدین فی نصیبه بل یحیل بقضاء القاضی و لیظهر ذلک فی المسئلة ذکرها فی الزیادة و هی ان الورثة اذا اقر بالدین ثم شهد هو و رجل ان الدین کان علی المیت فانه یقبل و یسمع شهادة هذا المقر فلو کان الدین یحل فی نصیبه بمجرد اقراره لزم ان لا یقبل شهادته لما فیه من مرفع المغرم قال و ینبغی ان یحفظ هذه المسئلة من الزیادات فان قیدها فائدة حفظها
کذا فی العمادیة من اقرار الدرر قبیل باب الاستثناء

ادعی علی میت حقا فاقر الورثة به لزمه فی حصته حتی یستغرقها اذا اقر عند القاضی ینبغی کذا ذکره مشایخنا و زاد زیادة یحتاج الیها و هی ان یقضی القاضی علی هذا الوارث ثم قال ینبغی ان یحفظ هذه الزیادات
فی فصل ٢٩ من جامع الفصولین

حقم واردر

حقم واردر ديو ورثه‌دن بكره بو مقدار دعوى ايتدكده بكر تصديق ايدوب اول قدر اقچه‌يى
حصه‌سندن عمروه ويردكدنصكره سائر ورثه دينى منكر اولوب حقنده دين
ثابت دكل ايكن بكر سائر ورثه‌يه مبلغ مزبوردن حصه‌كزى باكه ضامن اولمك
ديمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد فوت اولوب لابوين قرنداشى عمرو قزى هند و سائر ورثه‌سنى ترك ايتدكده جمله تركه‌يى
هند قبض ايدوب بعده عمرو زيده منده شو قدر اقچه حقم واردر ديو هنددن طلب ايتدكده
هند عمروى تصديق ايدوب تركه‌دن اول قدر اقچه‌يى سائر ورثه‌نك اذنلرى اولمقسزين عمروه ويرمكله
منكر سائر ورثه دينى انكار ايدوب دين ثابت اولماسه سائر ورثه مبلغ مزبوردن
حصه‌لرينى هنده تضمينه قادر اولورلرمى **الجواب** اولورلر

نوع آخر

زيد متوفانك ورثه‌سندن عمرو بكرك يدنده اولان متاع ايچون زيدك تركه‌سندن
در حصه‌مى ويرديو بكردن دعوى ايتدكده بكر زيد صحتنده اول متاعى باكه شو قدر اقچه‌يه بيع
والتسليم ايتمشيدى ديو دعوى ومدعاسنى عمروك يوزينه اثبات ايدوب عمرويى
منع ايله سائر ورثه بكره بيعى بزم يوزيمزه دخى اثبات ايله والا متاعى ميراثه ادخال
ايدرز ديمكه قادر اولورلرمى **الجواب** اولمازلر

زيد فوت اولوب زوجه‌سى هندى واخرى بارده اولان اوغلى عمروى ترك ايتدكده زينب
دونك قزى زينب هندك يوزينه زيد مالندن باكه شو قدر اقچه وصيت ايدوب بعده عمرو
فوت اولدقده بو دعوى ومدعاسنه اقامت بينه ايدوب بعد الحكم ثلث مساعد اولمغله
مبلغ مزبورى تركه‌دن الصغر كلدكده زينب بزم يوزيمزه دخى اثبات ايله ديمكه قادر اولورلرمى
الجواب اولمازلر

زيد فوت اولوب اوغللرى عمرو وبكرى وسائر ورثه‌سنى ترك ايتدكده عمرو قبل القسمه
تركه‌دن اولمق اوزره مستقلا بكرك يدنده اولان منزل ايچون زيد صحتنده باكه شو قدر
اقچه‌يه بيع وتسليم ايتمشيدى ديو بكرك يوزينه دعوى وبكر انكار ايتمكله عمرو مدعاسنى
اثبات ايدوب بعد الحكم منزلى بكردن الدقده سائر ورثه عمرو ديبيعى بزم يوزيمزه
دخى اثبات ايله والا منزلى ميراثه ادخال ايدرز ديمكه قادر اولورلرمى
الجواب اولمازلر

زيد فوت اولوب ورثه‌سنى ترك ايتدكده عمرو قبل القسمه تركه‌دن اولمق اوزره
ورثه‌دن بكرك مستقلا يدنده اولان اشيا ايچون زيد صحتنده باكه هبه وتسليم ايتمشيدى
ديو بكرك يوزينه دعوى وبكر انكار ايتدكده عمرو مدعاسنه اقامت بينه ايدوب بعد الحكم اشياء
مزبوره‌يى بكردن الدقده سائر ورثه عمرو هبه‌يى بزم يوزيمزه دخى اثبات ايله والا اشياء
مرقومه‌يى ميراثه ادخال ايدرز ديمكه قادر اولورلرمى **الجواب** اولمازلر

زيد فوت اولوب زوجه‌سى هندى واوغلى عمروى وسائر ورثه‌سنى ترك ايتدكده
عمرو هندك يدنده اولان منزل ايچون زيدك تركه‌سندندر حصه‌مى ويرديو هنددن دع

دعوا ایدکده هند زید صحته‌ده بابکه بیع و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی و مدعاسنی اثبات
بینه ایدوب عمرودی دفع ایله سائر ورثه هنده هبه ایلدی بزم یوزیمزه دخی اثبات ایدیه الا
منزلی میراثه او خال ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو متوفانک ورثه‌سی یدلرنده اولوب ترکه‌دن بر منزل ایکن عمرو فلان تاریخده
بابکه اولان شو قدر عروش دینی مقابله‌سنده بابکه رهن و تسلیم ایدوب بندقی تیقی
ایتدکده نفسکره عمرو دا اجاره ایدوب بعده عمرو قبل الفک فوت اولدی دیو دعوی و ورثه
انکار ایتدکلرنده زید مدعاسنی ورثه یوزلرینه اثبات ایدوب بعد الحکم منزلی رهن
اولمق اوزره ضبط ایتدکده نفسکره بکر زید عمرو اول منزلی اول تاریخدن بابکه اولان
شو قدر اقچه دینی مقابله‌سنده رهن و تسلیم ایتمشیدی دیو مدعاکی بنم یوزیمزه تکرار
اثبات ایله والا مدعاکی اثبات ایدوب منزلی سندن الورم دیوب زیددن یوزینده
دعوا ایلیه عوا سنه التفات اولنمق لازم اولورمی الجواب اولنماز

زید متوفانک ورثه‌سندن عمرو بکردن سن زیدک قولیسک دیو دعوی و استرقاق مراد
ایتدکده بکر زید صحته‌ده بنی اعتاق ایتمشیدی دیو دعوی و مدعاسنی عمرونک یوزینه اثبات
ایدوب حرّیته حکم اولنندقدن نفسکره سائر ورثه بکره بزم یوزیمزه دخی اثبات ایله والا
سنی استرقاق ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید واقف وقفنه متولی بجاسنده غله وقفدن عتقاءدن هر برینه وردنجه وظیفه
ویریله دیو یازوب بعده زید فوت اولدقده زیدک قولی عمرو وقف مزبورک متولیسی
بکرک یوزینه زید بنی صحته‌ده اعتاق ایتمشیدی دیدکده اولان غله وقفدن وظیفه
ویریلیو دعوی و بکر انکار ایتدکده عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایتمکله مرافعه اولندقده
قاضی عمرونک عتقنه و وظیفه‌یه استحقاقنه حکم ایدوب حجت ویردکده نفسکره زیدک حصه
وارثی بشر عتقنی انکار ایدوب عمرودی استرقاق مراد ایلسه عمرو مشهور حجتی ودیه شرعیه اوزره
اثبات ایدیجک بشرک مطالبه‌سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

تولیت و غله‌سی واقفک مطلقا اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقفک تولیت
و غله‌سنه زیدک اولادندن عمرو و بکر و بشر متصرف ایکن هند بنت زیدک اولادندنم
دیو بالکز عمرونک یوزینه دعوی و عمرو انکار ایتدکده هند مدعاسنه اقامت بینه ایدوب
موجبیله حکم اولندقدن نفسکره بکر و بشر هنده مدعاکی بزم یوزیمزه دخی اثبات ایله والا
سنی تولیت و غله‌یه مداخله ایتدرمزز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

نوع اخر

زید فوت اولوب اناسی هند و اخوی و یاره‌ده اولان سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده
عمرو زیدک ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار دیو هندک یوزینه دعوی و بعد الاثبات و الحکم
مبلغ مزبوری ترکه‌دن الدقده سائر ورثه کلدکلرنده عمروده بزم یوزیمزه دخی تکرار اثبات ایله والا
مبلغ مزبوری سندن الورز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مدیونا فوت اولدقده ورثه‌سی مدت سفرده بعید اخوی یارده اولمغله قاضی

احد الورثة ینتصب خصما عن المورث فیما له وعلیه لیظهر ذلک فی حق الکل
من الفصولین

لو ادعى على الميت دينا بحضرة احد الورثة یثبت فی حق الکل الفصل الرابع
من جامع الفصولین

عمرو بکر

عمرویی وصی نصب ایدوب بعده بکر زیدک ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو عمرونک
یوزینه دعوی و بعد الاثبات والحلف والحکم مبلغ مزبوری زیدک ترکه سندن الب
ورثه کلدکلرنده بکره دینی بزم یوزیمزه تکرار اثبات ایله والا مبلغ مزبوری سندن
الورز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک دائنی عمرو زیدک ذمتنده
قرضندن شو قدر اقچه حقم واردر دیو زیدک وارثلرندن بو زینبه دعوی و مدعاسنه اقامت
بینه ایدوب بعد الحلف والحکم ترکه دن دینه احتساب ایدن مقداری الدقده
سائر وارثلر اصلا اولمیوب بزم یوزیمزه تکرار اثبات ایله دیمکه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک دائنی عمرو دینی زیدک ترکه سنه
وصی اولان بکرک مواجهه سنده اثبات ایدوب بعد الحلف والحکم ترکه دن دیننه احتساب
ایدن مقداری الدقده سائر وارثلر اصلا اولمیوب بزم یوزیمزه تکرار اثبات
ایله دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو متوفانک صغار اولادینه بکر صبینک وصی مختاری ایکن عمرونک ذمتنده قرضندن
شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب بعد
الحلف حکم اولندقدن صکره بکر مبلغ مزبوری ترکه دن زیده ادا ایلدکده صغار بالغ اولدقده
بکره مجرد بزم یوزیمزه اثبات اولنمامغله مبلغ مزبوری سکا تضمین ایدرز
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب اولاد صغارینی ترک ایتدکده صغارک وصی مختاری عمرو زیدک ذمتنده
شو قدر اقچه حقم واردر دیو حاکمه اعلام ایتدکده حاکم عمرو ایله خصومته بکری وصی نصب ایدوب
عمرو دخی دین مذکوری وجه شرعی اوزره بکرک یوزینه اثبات ایدوب بعد الحلف والحکم
ترکه دن الدقدن صکره صغار بالغ اولدقلرنده عمرو دینی بزم یوزیمزه دخی اثبات ایله
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه سنی امین بیت المال اولان عمرو
قبض ایتدکده بکر زیدک ذمتنده شو قدر اقچه حقم واردر دیو رأی حاکم ایله عمرونک یوزینه
دعوی و بعد الاثبات والحلف والحکم مبلغ مزبوری ترکه دن الدقدن صکره زیدک حقیقة
وارثی بشر ظهور ایلسه بشر بکره دینی تکرار بنم یوزیمه اثبات ایله والا الدیغک اقچه لری
باکه ویر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید معتق متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه سنی امین بیت المال اولان عمرو قبض
ایتدکده صکره هند ظهور ایدوب بن زیدک لابوین قز قرنداشی وحده وارثیم حتی زید وجه محرر
اوزره اوارایدی معتق اولیوب فوت اولمشدر دیو عمرودن دعوی و زیدک اقرار شرعیه اوزره
اثبات ایتمکله بعد الحکم ترکه یی عمرودن الوب بعده زیدی اعتاق ایدن بکرک اوغلی بشر ظهور ایدوب ترکه یی
هنددن طلب ایتمیوب عمرو دخی هنده ویرمکله ضامن اولمغه بشر قادر اولورمی الجواب اولماز

وفی باب فی عزل الوصیة من مناهی رشید الدین یجوز للقاضی نصب الوصی اذا کان الوارث غائبا ویجب نسخة الوصایة حجته وصیا وواره غائب مدة السفر فی ۲۹ من العمادیة

وفی شرح ادب القاضی المنسوب الی صاحب المحیط ان القاضی ینصب وصیا یدعی علیه وارثا لم یکن الوارث غائبا فی روایة من المحیط المرقوم

والتاسع لو لم یکن للمیت وارث فجاء مدعی الدین نصب القاضی للدعوی کما فی ادب القاضی للخصاف وظاهره انه وکیل بیت المال لیس بخصم من قضاء البحر فی مسائل شتی

والتاسع لو لم یکن للمیت وارث فجاء مدعی الدین نصب القاضی وکیلا للدعوی کما فی ادب القاضی للخصاف وظاهره انه وکیل بیت المال لیس بخصم من قضاء البحر فی مسائل شتی

من بلغ ایتام او ماتوا قبل استیفاء الدیون ثم لم یجز وارثا ظاهرا فاخذ السلطان دیونه من الغرماء ثم ظهرت وارث کان علی الغرماء اداء الدیون الی الوارث ثانیا لانه لما ظهر الوارث ظهر انه لم یکن للسلطان حق الاخذ من الخانیة

زید فوت اولوب ورثه‌سی اخوی یاروده اولمغله ترکه‌سنی امین بیت المال قبض ایدکده امین مزبور زیدک عمرو ذمتنده قرضدن اولان شو قدر اقچه‌سنی دخی ال جان زیدک ورثه‌سی کلدکلرنده مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکلرنده عمرو امینه ویردم وارک امیندن آلک دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک وارثی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال اولان عمرو قبض ایتدکدن صکره زیدک لابوین ارقرنداشی ... اوراقی ... ایله بکر ترکه‌یی عمرودن طلب ایتدکده عمرو میری‌یه ویردم وار میریدن آل دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده عمرویی ترکه‌سنه وصی نصب ایدوب عمرو دخی قبول ایتدکدن صکره زید فوت اولدقده عمرو زیدک بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌سنی بکردن آله ورثه عمروک قبضنه طوتمازلر دیو مبلغ مزبوری بکردن آلمغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی التحلیف

زید متوفانک بعض ورثه‌سی زیدک زوجه‌سی هنده تعیین ماده ایتمدین ترکه‌دن نسنه اخذ واخفا ایتدیکنه یمین ویرورمکه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله بکر قاضی‌یه مرافعه اولدقده عمرو خصوص مزبوری انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده مامسه زید استحلاف ایتمکسزین بکر عمروه یمین ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی وسائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده سائر ورثه دن عمرو هنده‌دن قبل القسمه ترکه‌دن شو مقوله شو قدر قیمتلو اشیایی اخذ واخفا ایلدک دیو دعوی وهند انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت بینه ایده مامکله هنده یمین ویرورسه سائر ورثه اشیاء مرقومه ایچون هنده تکرار یمین ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرودن بر مجلسده بر قاچ ماده‌لی دعوی وعمرو انکار ایدوب زید اقامت بینه ایده مامکله عمروه یمین ویرمک لازم اولدقده هر ماده ایچون باشقه باشقه یمین ویرمک لازم میدر یوخسه جمله مواد ایچون بر یمین کفایت ایدرمی
الجواب بر یمین کفایت ایدر

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده مامکله عمروه یمین ویرمک استدکده عمرو زیده سن بندن بعض اشیا دخی دعوا ایده جکسک اول اشیایی دخی دعوی ایله بعده جمله‌سیچون بر یمین تحلیف ایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید هنده‌دن ذمتکده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم اولوب جمعی سن اقرار ایدوب دین بنکی دخی ویرمشیدک دیو دعوی وهند بالکلیه انکار ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده مامکله هنده یمین ویرمک لازم اولدقده اقراره‌ی یمین ویریلور یوخسه ماله‌ی الجواب ماله ویریلور

ولا یحلف القاضی من حق مجهول من الاشباه

ولو ادعی الوارث مالا علی رجل فحلف احدهم المدعی علیه عند القاضی کفی ولیس لبقیة الورثة ان یحلفوا اذ النیابة لا یجری فی التحلیف ویجری فی الاستحلاف من المحیط

والدعاوی اذا اجتمعت من واحد علی واحد یحلف یمینا واحدا کذا فی النوادر والزیادات فی الفصل السابع من قضاء البزازیة

واذا ادعی الدعاوی المتفرقة کالدراهم والدنانیر والمتاع والدور قال الفقیه ابو جعفر ان خوف من الاغراض یجمع القاضی والا لا وکذلک لو خاصم رجل رجلا وتوجه علیه الیمین فقال المطلوب للقاضی انه یرید ان یدعی مرة یجمع الدعاوی والا یجبر لا وان رد الحلف فیما یوجب الحلف ان یحلف القاضی الا مرة مرة بلا جبر وقال الفقیه ابو جعفر ان عرف تعنت المدعی امره بالجمع والا لا من المحیط البرهانی

والفتوی علی انه لا یحلف علی الاقرار وانما یحلف علی المال فی اواخر الفصل السادس من العمادیة وکذا فی الخانیة والخلاصة والبزازیة فی مسائل القاعدیة

هنده یمین

هند زیددن سن بکا بو قدر حق ویردن ایله دیو کدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه
اقامت بینه ایده‌مسه یمین ویرورمکه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زیددن بنی اوچ طلاق ایله بوشادک دیو دعوی و زید انکار ایدوب
هند مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه زیده یمین ویرورمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

هند مسلمه زوجی زیددن سن بنم دبرمه اتیان جماع ایتمکله یمین ایلدک دیو بن بائن
اولدم دیو دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه زیده
یمین ویرورمکه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زیددن باکه جبراً زنا ایلدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه
ایده‌مسه زیده یمین ویرورمکه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند زیددن سن بکا زنا ایلدک دیو دعوی و زید انکار ایدوب قاضی زیده یمین تکلیف
ایتدکده زید نکول ایلسه زید نکول ایله اوزرینه حد زنا اقامت اولنورمی
الجواب اولنماز

زید فاطر بنی عمروه ایجار و تسلیم ایدوب بعده فاطر عمرونک یدنده ضایع اولوب زید شو
وجهله تعدی و تقصیریدن ناشی ضایع اولدی دیو عمرودن دعوی و عمرو انکار ایدوب
زید مدعاسنی اثبات ایده‌مسه عمروه یمین ویرورمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید ملک عرصه‌سنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید بیع مزبور تغریر و غبن
فاحش ایله اولمشدی دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب هند مدعاسنه اقامت بینه
ایده‌مسه عمروه یمین ویرورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مقدما ثمن مبیعدن اولمق اوزره شو قدر اقچه حقمدر دیو عمرو ایله شو قدر یه اوزرینه
صلح و قبض بدل ایتدکدنصکره زید عمرودن صلح مزبور و بدل مرقوم اکراه معتبر ایله اولمشدی
دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده‌مسه عمروه یمین
ویرورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک برقاچ کمسنه‌لرده متفرقا اولان شو قدر اقچه‌سنی قبضه توکیل عمرو دخی
قبض ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبوری عمرودن دعوی ایتدکده عمرو تماما ساکه ویردم
دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرونک بینه‌سی اولماسه زید عمروه اوزرینه رد و قضا
لازم اولماغله یمین ویرورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زیددن سن زوجم عمرو متوفانک ترکه‌سندن حصه‌مه اصابت ایدن شو قدر اقچه‌یی قبضه
توکیل ایدوب سن دخی مبلغ مزبوری قبض ایدوب لکن بکا هنوز ویرمدک دیو دعوی ایتدکده
زید کرچک حیاتکده اوزره قبض ایتمشیدم لکن سانکه ویردم دیوب هند انکار ایتمکله
اولدقدن صکره مبلغ مزبوری زیددن هنده حکم ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبوری هنده ویردوم اوزرینه
رد و ضمان لازم اولماغله یمین ایدرم دیسه قولنه اعتبار اولنورمی الجواب اولنماز

وان ادعت المرأة طلاقا قبل الدخول استحلف الزوج فان نكل ضمن نصف
المهر في قولهم جميعا لان الاستحلاف يجري في الطلاق عندهم لاسيما اذا كان
المقصود هو المال من دعوى الهداية في باب اليمين

رجل باع رجل الف درهم فاذ بعد ثم انكر الاقرار فهل يحلف على انه اقر بها
بهذا الا اختلف المشايخ فيه قال ابو نصر الدبوسي انه يحلف بالله ما اقررت له
بها قال ابو القاسم الصفار ليس له ان يحلف على الاقرار وانما يحلف على نفس المال
وذكر شمس الائمة السرخسي في شرح المحيط قال اختلف المشايخ في هذه المسئلة
وانما اختلفوا لاختلافهم ان الاقرار هل هو سبب للملك من قاضيخان

كل امين اذا ادعى ايصال الامانة الى مستحقها قبل قوله كالمودع
اذا ادعى الرد والوكيل والناظر اذا ادعى الصرف الى الموقوف عليهم
سواء كان في حيوة مستحقها او بعد موته الا في الوكيل بقبض الدين
اذا ادعى بعد موت الموكل انه قبضه ودفعه له في حيوته لم يقبل
الا ببينة بخلاف الوكيل بقبض العين اشباه في كتاب الامانات
وكذا في تنوير الابصار في اخر كتاب العارية

سئل فی رجل اقر بقبض ودیعة من فلان ثم ادعی ان اقراره کان کذبا هل یحلف المودع انه ما اقر کاذبا ام لا یحلف اجاب لا یحلف عندهما اذ التحلیف یترتب علی دعوی صحیحة وفی جامع الفصولین ح الث فعی مع ابی یوسف رحمه الله تعالی فی التحلیف فلما اختلف فیه یفوض الی رای المفتی والقاضی واختار المتأخرون ولم تصح هنا للتناقض وعلی قول ابی یوسف یحلفه ح قول ابی یوسف وعلیه الفتوی م فتاوی الخیریة فی کتاب الدعوی فی بیان ما دسطه

زید بر خصوصده عمرودن دعوی وعمرو انکار ایدوب زیدک بینه سی اولمغله مرافعه اولنديغی قاضی زیدک طلبیله عمروه وجه شرعی اوزره یمین تکلیف ایلیوب عمرو یمیندن نکول ایتمکله قاضی خصوص مزبورده زیده حکم ایتدکدنصکره عمرو یمین ایدرم دیسه قولنه اعتبار اولنورمی **الجواب** اولنماز

نوع آخر

هند زوجی زیددن ذمتکده قرضدن شو قدر اقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشسندر دیو دعوی ایتدکده زید کاذبا اقرار ایتمشیدم دیوب زید اقرارنده کاذب اولمادیغنه هنده یمین ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر وقفک متولیسی زید عمرو متوفانک ورثه سندن عمرو ذمتنده مال وقفدن شو قدر اقچه اولوب حتی عمرو صحتنده اقرار دخی ایتمشیدی دیو دعوی ایتدکده عمرو کرچک اقرار ایتمشیدی لکن کاذبا اقرار ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه عمرو اقرارنده کاذب اولمادیغنه زیده یمین ویرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن شو قدر اقچه حقم اولوب حتی اقرار دخی ایتمشسندر دیو دعوی ایتدکده عمرو کاذبا اقرار ایتمشیدم دیوب زید عمروک طلبیله اقرارنده کاذب اولمدیغنه یمین ایدیجک مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زوجی زیددن ذمتکده ثمن مبیعدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایدوب زید دخی بن مبلغ مزبوری تماما سکا ادا ایدوب حتی سن اقرار دخی ایتمشسندر دیو دعوی ایتدکده هند کاذبا اقرار ایتمشیدم دیوب هند اقرارنده کاذب اولمدیغنه زیده یمین ویرمکه قادره اولورمی **الجواب** اولور

بو صورتده زید هندک اقرارنده کاذب اولمدیغنه یمین ایدیجک هندک مطالبه سندن خلاص اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک ورثه سی عمرودن زیدک ذمتکده قرضدن شو قدر اقچه حقی اولوب حتی زیدک حیاتنده اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو کاذبا اقرار ایتمشیدم دیسه عمرو اقرارنده کاذب اولمدیغنه ملبدکلرینه یمین ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو متوفانک ورثه سندن عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده ورثه عمرو مبلغ مزبوری سکا ادا ایدوب حتی سن عمروک حیاتنده الدیغکی اقرار دخی ایتمشیدک دیو دعوی ایتدکلرنده زید کاذبا اقرار ایتمشیدم دیوب زید ورثه یه اقرارنده کاذب اولمدیغنی ملبدکلرینه یمین ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک ورثه سی عمرودن زیدک ذمتکده شو قدر اقچه حقی واردر دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو بن مبلغ مزبوری زیده حیاتنده ادا ایدوب حتی زید صحتنده اقرار دخی ایتمشیدی دیو دعوی ایتدکده ورثه زید کاذبا اقرار ایتمشیدی دیوب عمرودن

ولو قضی بالنکول ثم اراد ان یحلف لا یلتفت الیه ولا یبطل القضاء من البحر الرائق کذا فی الخانیة منلا فی الدرر

ولو اقر بالحق ثم قال کنت کاذبا فیما اقررت حلف المقر له ان المقر لم یکن کاذبا فیما اقر ولست بمبطل فیما تدعیه عند ابی یوسف وبه یفتی من ملتقی الابحر فی مسائل شتی

ولا یستحلف الاب والوصی فی مال الصبی ولا المتولی الا اذا ادعی العقد علیهم فح یستحلف من شرح الطحاوی

وان کان الدعوی علی ورثة المقر فالیمین علیهم بالعلم انا لا نعلم انه کان کاذبا من الصدر الشریعة

وکذا لو ادعی وارث المقر بعد الموت لا یلتفت الی قوله لان الوارث لم یکن ثابتا فی زمن الاقرار والاصح التحلیف لان الورثة ادعوا اداوا قربه یلزمه واذا انکر یستحلف وان کان الدعوی علی ورثة المقر فالیمین علیهم بالعلم انا لا نعلم انه کان کاذبا من صدر الشریعة

زیدك اقرارنده كاذب اولمادیغنه یمین تحلیف اولنمدقده یمیندن نكول ایلسه مجرد
زید استیفا به اقرار ایتمشیدی دیو مبلغ مزبوری ویرمكه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك ورثه‌سی عمرودن سن زیدك تغلباً شوقدر اقچه‌سنی الوب حین زیدك
حیاتنده اقرار وخی ایتمشیدك دیو دعوی ایتدكلرنده عمرو كرچه اقرار ایتمشیدم
لكن كاذباً اقرار ایتمشیدم دیلسه ورثه عمروك اقرارنده كاذب اولدیغنه یمین ایتدكلرینه
یمین ایدیجك مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

نوع اخر

زید عمرودن ذمتكده فلان متاع ثمندن شوقدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایدوب عمرو انكار
ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده‌مسه عمروه یمین ویرمكه
قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده قاضی زیدك طلبیله عمروه یمین تكلیف ایلدكده عمرو نكول ایلسه زید بعد الحكم
مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید هند متوفانك تركه‌سنی قبض ایدن اوغلی عمرودن هندك ذمتنده شوقدر اقچه حقم واردر
دیو دعوی وعمرو انكار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه عدم علمه یمین
ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانك ورثه‌سی عمرو ولدان زیدك ذمتكده شوقدر اقچه حقی واردر دیو دعوی ایتدكلرنده
عمرو بن مبلغ مزبوری زیده ادا ایتمشیدم دیو دعوی ودورثه انكار ایدوب عمرو مدعاسنی
اثبات ایده‌مسه ورثه‌یه عدم علمه یمین ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانك ورثه صغارینك وصیسی اولوب عمرودن وارثی اولدیغنی بكردن
عمرونك ذمتنده قرضدن شوقدر اقچه حقم واردر دیو دعوی وبكر انكار ایدوب زید مدعاسنه اقامت
بینه ایده‌مسه بكره یمین ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقفك مرتزقه‌سندن خدمت مقابله‌سنده وظیفه‌یه متصرف اولان زید بر خدمت
ادا وخدمت ایدوب سنین اولدیغی شوقدر كیل بغدای وظیفه‌سنی متولیدن طلب
ایتدكده متولی غله و نقودن سنوی منم الدیغن شوقدر كیله اوكوب جمیع وظایفه وفا ایتموب
مرتزقه‌یه علی الحساب توزیع اولندقده سنك وظیفه‌كه شوقدر كیل نقصانلمه‌سی ملك
لازم اولمغله اولقدر نقصانله ال دیدكده زید غله ونقودن مقبوضك بدلكدن
شوقدر كیل زیاده اولوب جمیع وظایفه وفا ایدردیو دعوی ومتولی انكار ایلسه زید
متولی‌یه غله ونقودن اولقدر كیل زیاده قبض ایتدیكینه یمین ویرمكه قادر اولورمی الجواب

زید عمروك عبد مجوری بكردن بندن غصباً شوقدر اقچه الدك دیو دعوی وبكر انكار ایدوب زید
مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه بكره یمین ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو قاضیدن زمان قضاكده بندن ظلماً شوقدر اقچه الدك دیو دعوی وعمرو الاوم دیو انكار
ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایده‌مسه عمروه یمین ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

ولو ادعی دیناً فی تركة علی الوصی لایحلف الوصی الا اذا كان
وارثاً وكذا لو ادعی علی الصغیر لایحلف ابوه النقود
فی التحلیف

وصی یه یمین جایز دكلدر

ادعی للمیت وصیه دیناً علی اخر فادعی الایفاء فی حال حیاته
وانكره الوصی لایحلف لما مر من عدم الفائدة النقود
فی التحلیف ولایستحلف الاب فی مال الصغیر ولا الوصی
فی مال الیتیم ولا المتولی للمسجد والاوقاف فی مال المساجد
والاوقاف الا اذا ادعی العقد علیهم فح یستحلفون من
شرح الطحاوی للاسبیجابی فی اول كتاب الدعوی

اولور

اذا ادعی علی عبد محجور مالاً او حقاً كان للمدعی احضاره فان
احضر وانكر یستحلفه سواء كان دیناً یؤاخذ به فی الحال كدین
الاستهلاك وما اشبه او كان دیناً لایؤاخذ به فی الحال
ویؤاخذ به بعد العتق كدین المهر والكفالة وان كان مأذوناً
فالجواب فیه كالجواب فی العبد المحجور والصبی التاجر
والعبد التاجر یستحلف ویقضی علیه بالنكول كذا فی الفصول
وان وقع الدعوی علی صبی محجور فان لم یكن له بینة لایكون له
حق احضاره لعدم الفائدة لانه لو اقر لایصح اقراره
ولایتوجه علیه الیمین وان كان له بینة فكان یدعی علیه
الدین بسبب الاستهلاك هل یشترط احضاره فیه تفصیل
من خزانة المفتین فی الاختلاف قبیل دعوی النسب

زید مینده اولان منزللری ایچون عمرونک وقفی مستغلاتندندر دیو اقرار ایدوب بر قاچ سنه وقف مزبور متولیسنه اجاره ویردکدن صکره زید بلا ولد فوت اولسه ورثه سی متولی یه منزللرک وقف اولدیغنی اثبات ایله والا منزللری ملکیت اوزره بز ضبط ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
درّی زاده السید محمد عارف فی الثانیه

فیما یسمع من الدعوی وما لا یسمع منه

زید هندک یدنده اولان باغی هنددن اشترا ایدوب بعده بیع ایتمامکله زید اول باغی قبل الاشترا ملکمدر دیو هنددن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک وقفی اولوب اوزرینه متولیسی بکرک یدنده اولان منزلی بکردن استیجار ایتدکدنصکره زید منزل مزبور قبل الاستیجار ملکمدر دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید هنده نفقه سی بابنده تزویج ایله دیوب هند امتناع ایتمکله زید هنده قبل الاستخلاع بابکه تزویج ایتمشیدک دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک یدنده اولان منزل ایچون بکرک ملکیدر دیو بکرک توکیلی ایله عمرودن دعوی ایتدکدنصکره زید منزل مرقوم ایچون ملکمدر دیو دعوی ایلدکده لکن توفیق ایلمامسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک توکیلی ایله بکردن عمرونک ذمتکده شو قدر الیون حقی واردر دیو دعوی و بکر عمرودن نسنه المادم عمرو ایله بینمزده اصلا معامله جاریه اولمدی دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده بکر بن مبلغ مزبوری عمروه ادا ایتمشیدم دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو بن سنی بیلمم سانکه اصلا ویرهجکم یوقدر دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکدنصکره عمرو سن مبلغ مزبوری تماما بندن الوب حتی استیفا ایتدیککی اقرار ایتمشیدک دیو دعوی و زیدک اقرار مشروحنه اقامت بینه ایدوب زیدک دفعنه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن سانکه بکره ویرهسین دیو شو قدر اقچه ویردم لکن سن بکره ویرمیوب یدکده قالدی بکا ویر دیو دعوی ایتدکده عمرو سن بانکا اصلا نسنه ویرمدک دیو انکار ایتمکله زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده عمرو کچنکه مبلغ مزبوری بکره ویره دیو ویرمشیدک لکن بکره تسلیم ایتدم دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب عمرونک مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه زید ایله صلح اولوب بعده عمرو بن مبلغ مزبوری صلح مزبوردن مقدم سانکه ادا ایتمشیدم دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید متوفانک ترکه واقعه سنی قبض ایدن ورثه سندن عمرو زید ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده ورثه بالکلیه انکار ایدوب عمرو ایله دعوای مزبوره دن ترکه دن بر دکان اوزرینه صلح و دفع مال ایتدکلرندنصکره عمرو فوت اولوب دکانی ورثه سی ضبط ایتدکلرنده زیدک ورثه سی عمرونک ورثه سندن زید مبلغ مرقومی عمروه ادا ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن سانکه شو قدر اقچه ایداع ایدوب تسلیم ایتمشیدم دیو دعوی و عمرو سن بانکا اصلا

فخ اشتری دارا فی اجارة ابن فلان فقال رجل المشتری للمستاجر انا احق بها لان المشتری الدار التی فی اجارة فلان باعها لک انه فهذا اجازة من بیوع القنیة فی بیع الموقوف

ادعی علی آخر مالا فقال ما کان لک علی شیء قط فاقام المدعی البینة علی الف ... فاقام المدعی علیه بینة علی القضاء قبل هذا الا ان یرید المدعی علیه بانه لم یعطه ولا اعرفه وما اشبهه کقوله ولا رأیتک ولا جری بینی وبینک مخالطة فلا تقبل بینته علی القضاء ولا الابراء لتعذر التوفیق من دعوی الدرر

خ قال المدعی علیه للمدعی فک فلما ثبت الحق بالبینة ادعی الایصال لا تسمع ولو ادعی اقرار المدعی بالوصول او الایصال تسمع من دعوی القنیة فی باب ما یبطل دعوی المدعی

سنه

سنی ایداع ایتمدک دیو انکار ایتمکله زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده عمرو
کرچک ایتمشیدک لکن تقدیر وتقصیرسز الدن سرقه اولنوب ضایع اولدی دیو دعوی
ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

انکر الودیعة ثم ادعی الهلاک او الرد لا یسمع قال ادعی ... الا علی ... من رسالة المتعلقة بالتناقض لابن نجیم

زید متوفانک ورثه‌سی عمرودن زیدک ساکه شو قدر اقچه ایداع وتسلیم ایتمشیدی دیو دعوی
وعمرو زید باکا اصلا شنی ایداع ایتمامشیدی دیو انکار ایتمکله ورثه مدعالرینه اقامت
بینه ایتدکلرنده عمرو کرچک ایداع ایتمشیدی لکن زیده حیاتنده تسلیم ایلدم دیو دعوی
ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ساکه شو قدر اقچه قرض ویرمشیدم دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب زید
مدعاسنی اثبات ایده مامکله دونوب مبلغ مزبوری عمروه ویرمیوب بکره قرض
ویرمشیدم دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

ثم انکر المودع الودیعة فان جحد الایداع اصلا ثم ادعی الرد او الهلاک وله البینة علی الرد لا تقبل وان انکر الودیعة تقبل من دعوی العینیة فی باب ما یبطل دعوی المدعی

زید عمرودن ساکه رشوت طریقیله ویردیکم اقچه ویرمشیدم دیو دعوی وعمرو انکار
ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده مامکله دونوب مبلغ مزبوری رشوت طریقیله عمروه
ویرمیوب بکره ویرمشیدم دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

ادعی علی زید مالا ولم یثبته فادعاه علی آخر لا یسمع کذا فی القنیة من دعوی الدرر

زید عمرودن شو مقوله شو قدر اشیایی ساکه ایداع وتسلیم ایدوب یدکده قالدی ویر دیو
دعوی وعمرو انکار ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده مامکله دونوب اشیای مزبوره‌یی
عمروه ایداع ایتمیوب ساکه ایداع وتسلیم ایتمشیدم دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن شو مقوله اشیایی ساکه شو قدر اقچه‌یه بیع وتسلیم ایتمشیدم مبلغ مزبوری
ویر دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده مامکله دونوب
اول اشیایی عمروه بیع ایتمیوب اول قدر اقچه‌یه ساکه بیع وتسلیم ایتمشیدم
اول قدر اقچه ذمتکده در ویر دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی
الجواب اولماز

ادعی علی زید انه دفعه مالا الیه دفعه الی غریمه وحلفه ثم ادعی علی خالد وزعم ان دعواه علی ما کان ... لا تقبل لان الحق الواحد کما لا یستوفی من اثنین لا یخاصم مع اثنین من اوائل الفصل الاول من دعوی البزازیة

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضندن اولان شو قدر اقچه‌یه کفیل اولمشیدک ویر دیو دعوی
وعمرو اصلا کفیل اولمدم دیو انکار ایدوب زید مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده عمرو بکرک مبلغ
مزبوری ساکا ادا ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز
بو صورتده مدافعه‌ده قادری ثابت اولان عمروک دعواسنی استماع وبینه‌سنی قبول ایدوب
زید ... وفقنجه حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

ادعی علیه مالا بحکم الکفالة فیقال ما کفلت اصلا ثم اثبت علیه فادعی ان الاصل اداه لا تسمع منه لانه انما یسمع علی اعتبار کونه کفیلا وقد صار مکذبا فیه ... دعوی الایصال فی مقام الخصومة بالکفالة وانه الزمه فی الابتداء ... من دعوی القنیة فی ...

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضندن شو قدر اقچه حقم اولوب سن مبلغ مزبوره بکرک امریله
کفیل اولمشیدک دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکده زید مدعاسنی اثبات ایدوب بعد الحکم
مبلغ مزبوری عمرودن الدقدنصکره عمرو بکر باکه مبلغ مزبوره کفالته امر ایتمدی بن اصلا
کفیل اولمادم زیدک شاهدلری یلان یره شهادت ایتدیلر دیو
حالا عمرو زید معتقدا بکرک امریله کفالتنی اثبات ایلمشیدر دیو مبلغ
مزبوری ایله بکره رجوعه شرعا قادر اولورمی الجواب الله اعلم اولماز

رجل ادعی علی رجل انه ضمن لی عن فلان الف درهم بامره وانکره فاقام المدعی البینة علی ذلک وقضی علیه فاداه قال ابو یوسف رحمه الله له ان یرجع به علی المکفول عنه لانه ثبتت الکفالة بالامر بالبینة العادلة فیثبت حق الرجوع الا عند ... تکذیب وزعم انه لم یأمره بالضمان فیؤاخذ بما فی زعمه محیط سرخسی من الکفالة فی باب ما یرجع الکفیل

ولو قضی القاضی بالولاء والارث لاحدهما ثم شهد آخران لآخر بمثله لا یقبله الا ان یشهدوا انه اعتقه من الاول فحینئذ یعتبر فیبطل قضاء الاول لانه ظهر انه القضاء وقع بعتق غیر نافذ ... بخلاف الاول لان القضاء بالعتق نفذ من حیث الظاهر والعتق لا یحتمل الفسخ فكذلك القضاء بالعتق لا یحتمل الفسخ وصار كما لو ادعیا بسبب واحد بعد ثبوته لا یحتمل النقض فكذا هذا
من باب الشهادة بالولاء من المبسوط السرخسی

زید عمرو مقتولك اوغلی بكردن عمروه فلان تاریخده شو قدر اقچه قرض ویرمشیدم دیو دعوی ایتدكده بكر عمرو اول تاریخدن ایكی سنه مقدم قتل اولنمشیدی دیو دفع و اقامت بینه ایدوب عمروك اول تاریخدن ایكی سنه مقدم قتل اولندیغی مشهور ومتواتر اولمغله مرافعه اولدقلری قاضی زیدی دعوادن منع ایتدكدنصكره زید اولقدر اقچه یی وجه آخر اوزره تكرار بكردن دعوی ایتمكه مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

تولیت و غلهسی واقفك ابناسنه و ابنا ابناسنه مشروطه وقفك تولیت و غلهسنه ابنا ابناسندن زید متصرف ایكن عمرو ظهور ایدوب بن دخی واقفك ابنا ابناسندنم دیو زیددن دعوی و اقامت بینه ایتدكده زید قبل الحكم عمرو واقفك ابنا ابناسندن اولمدیغنی وجه شرعی اوزره اثبات ایتمكله عمرو دخی منع حكم اولنوب حجت اولندقده بر مدت مرورندنصكره واقفك ابنا ابناسندنم دیو زیدك یوزینه دعوی و اقامت بینه ایتدكده قاضی عمروك بینهسنی قبول و موجبیله حكم ایلدوكی حجت ویرسه حكم نافذ و حجت معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك حصه ارثی قرنداشی عمرو بكرك یدنده اولان عقار ایچون زیدك ملكی ایكن زیدك فوتیله ارثا بزه انتقال ایلدی دیو دعوی ایتدكده بكر كرچك زیدك ایدی لكن زید صحتنده اول عقاری والدم هند متوفایه بیع و تسلیم ایدوب هنددن بكا ارثا انتقال ایلدی دیو دعوی و عمرو انكار ایدوب بكرك مدعاسی ثابت اولمدیغی مرافعه اولدقلری قاضی قول عمرو ویله عمروی منعله حكم ایدوب بكره حجت ویرسه فالا عمرو اول عقاری بكردن دعوی مراد ایتدكده بكر یدمده حجت اولمغله دعواك مسموعه اولماز دیو عمروی دعوادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك ظاهرده وارث معروفی اولمامغله تركهسنی امین بیت المال قبض ایدوب بعده عمرو ظهور ایدوب زید نام متوفا انك قولی اولوب ملكمده ایكن اعتاق ایتمشیدم زیدك بندن غیری عصبهسی اولمامغله بن زیدك ولا جهتندن وارثیم دیو امین مزبورك یوزینه دعوی و مدعاسنه وجه شرعی اوزره اقامت بینه ایدوب بعد الحكم زیدك تركهسنی الدقدنصكره بكر زید بنم معتقم اولوب زیدك ولا جهتندن وارثیم دیو عمرودن دعوا ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

زید بر دكرمنی عمروه بیع و تسلیم ایتدكدنصكره زید اول دكرمن جدم بكرك تولیت و غلهسی اولادنه و اولاد اولادینه مشروطه وقفیدر دیو عمرودن دعوا ایلسه مسموعه اولورمی الجواب بینه ایله اقامت ایدرسه اولور

هند بر منزلی ملكمدر دیو زیده ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدكدنصكره هند اول منزل بكرك ملكی اولوب فضولا بیع ایتمشیدم دیو زیددن دعوا ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید بر جاریهیی ملكمدر دیو عمروه هبه و تسلیم ایدوب بعده عمرو فوت اولدقده

لا یسمع الدعوی ولا البینة علی المتواتر لانه تكذیب الثابت بالضرورات مالم یدخله الشك عندنا
مجمع البرهانی فی الدعوی ملخصا

وفی العاشر من الخانیة والقضاء ماض علی حاله اذا كان عن دعوی صحیحة وشهادة مستقیمة وعدالة الشهود ظاهرة
انتهی للمولی المرحوم ... محمد افندی

درت مسئله من الظهیریة فی كتاب الدعوی

جاء رجل واقام بینة انه ابو هذا المیت وقضی القاضی بابوته وجعل المیراث له ثم جاء آخر واقام بینة انه ابو هذا المیت قال القاضی لا یقبل بینته ولا یدخل بین الاولاد والجواب فی ولاء العتاقة كالجواب فی الابوة
من قضاء المجمع السرخسی

وفی الصغری من دعوی النكاح فی كتاب الدعوی اذا قضی القاضی بنكاح امرأة او بنسب او بولاء عتاقة ثم ادعاه آخر لا یسمع كذا فی الحجاب الرابع والثلاثین من ادب القاضی
من بیوع البحر الرائق فی باب الاستحقاق

باع ضیعة ثم ادعی انها وقف واراد تحلیف المدعی علیه لیس له ذلك وان اقام بینة تقبل
من تنویر الابصار فی مسائل شتی

رجل باع دارا او عقارا ثم ادعی انه باعها بعد ما وقف اختلف المشایخ فیه والاصح انه لا تسمع دعواه كما لو ادعی انه باعه وهو لغیره
من بیوع الخانیة فی فصل الاستحقاق ودعوی الحریة

زید جاریه

زید جاریه‌سی زوجه‌سی هندك اولوب تعلق لاهه ایتمشدم دیو ورثه‌دن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید بر منزلی ملکمدر دیو اناسی هندك حضورنده عمروه بیع وتسلیم ایتدکده هند سکوت ایدوب عمرو دخی مدت سنه ضبط ایتدکدن صکره هند اول منزل قبل البیع ملکمدر دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید بر دکانی ملکمدر دیو اوغلی عمرونك حضورنده بکره بیع وتسلیم ایتدکده عمرو بلا عذر سکوت ایدوب بکر بر مدت ضبط ایتدکدن صکره عمرو اول دکان قبل البیع ملکمدر دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید یدنده اولان منزلی مستقل ملکی اولمق اوزره قرنداشلری عمرو وهندك حضورنده بکره بیع وتسلیم ایتدکده مزبورلر سکوت ایدوب بکر بر قاچ سنه ضبط ایتدکدن صکره عمرو وهند اول منزلك شو مقداری قبل البیع ملکمزدر دیو بکردن دعوی ایلسه‌لر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید بر منزلك نصف معینی ملکی اولمق اوزره زوجه‌سی هندك حضورنده عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده هند بلا عذر سکوت ایدوب نصف مزبوره متعلق دعوی ایتمامش ایکن حالا هند نصف مرقوم قبل البیع فلان جهتدن ملکمدر دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید یدنده اولان باغچه‌لی کوشکنی هندك حضورنده عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی باغچه‌ده اشجار غرس وهندك مواجهه‌سنده بر قاچ سنه تصرف ایدوب هند حاضر بعیده مدت مزبوره‌ده بلا عذر سکوت ایتمش ایکن حالا هند اول باغچه قبل البیع ملکمدر دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید یدنده اولان عرصه‌لی جاری عمرونك حضورنده بکره بیع وتسلیم ایدوب بکر دخی عرصه‌ده اشجار غرس ایدوب عمرونك مواجهه‌سنده اون سنه تصرف ایدوب عمرو حاضر بعیده مدت مزبوره‌ده سکوت ایتمش ایکن حالا عمرو عرصه مرقومه قبل البیع ملکمدر دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند بر منزلی زینبك مواجهه‌سنده قز قرنداشی فاطمه‌یه هبه وتسلیم ایتدکده زینب سکوت ایدوب بعده زینب فاطمه‌دن منزل مزبوری سابقا هبه ایتمزدن مقدم بالکه هبه وتسلیم ایتمشدر دیو دعوی ایتدکده فاطمه مجرد حین بعیده سکوت ایتمکله دعواك مسموعه اولماز دیو زینبك دعواسن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك ورثه‌سی ترکه زیدی اقتسام ایتدکلرنده بر منزلی ترکه‌دن اولمق اوزره قسمته ادخال ایدوب منزل مزبور ورثه‌دن عمرونك حصه‌سنه اصابت ایتمکله عمرو بنی ایتدکدن صکره اجنبیدن هند زیدك صحتنده منزل مزبوری بالکه هبه وتسلیم ایتمشدی دیو عمرودن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك ورثه‌سی ترکه زیدی اقتسام ایتدکلرنده شو قدر اشیایی ترکه‌دن اولمق

في الزيادات عبد معروف في يد آخر فباعه رجل ثم قال البائع بعت بغير امره واقام البينة على اقرار المشتري انه باعه بغير امره لا تقبل لانه متناقض ولو اراد ان يحلفه على ذلك ليس له ذلك وكذا لو كان المشتري هو الذي فساد العقد دون البائع واصل هذا ان من سعى في نقض ما تم به من جهة لا يعتبر اي في موضعين في الحادي عشر من بيوع الخلاصة

ومن فروع اصل المسئلة لو ادعى البائع انه فضولي لم تقبل من الاشباه

ولو باع دارا ثم ادعى انها كانت ملكا لعلها لا تسمع في العاشر من العمادية

باع عقارا وبعض اقاربه حاضر يعلم البيع ثم ادعاه لا تسمع من الكنز في مسائل شتى

باع شيئا وزوجته او بعض اقاربه حاضر ساكت ثم ادعاه لا تسمع واختار القاضي في فتاواه انه تسمع في الزوجة في غيرها واختار ائمة خوارزم ما ذكرناه بخلاف الاجنبي فان سكوته وقت البيع والتسليم والتصرف فيه رضا دليل حيث تسقط دعواه على ما عليه الفتوى قطعا لاطماع الرشوة في التاسع من نكاح البزازية

ادعى بعض الورثة بعد الاقتسام دينا على الميت وبرهن تقبل ولا يكون الاقتسام ابراء عن الدين لان حقه غير متعلق بالعين فلم يكن الرضا بالقسمة اقرارا بعدم التعلق بخلاف ما اذا ادعى بعد القسمة عينا من اعيان التركة حيث لا تسمع دعواه لانه حقه متعلق بعين التركة صورة ومعنى فالتقسيم انقطاع حقه صورة ومعنى لان القسمة تستدعي اختصاصه في الثالث من قسمة البزازية

اولمق اوزره قسمته ادخال اولنوب اقتسام ایتدکلرندن صکره ایچلرندن زوجه‌سی
هند زید صحتنده اشیاء مزبوره‌یی بالهبه تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

هند متوفاتک ورثه‌سی ترکه‌سنی اقتسام ایتدکلرنده بر منزلی ترکه‌دن اولمق اوزره
قسمته ادخال ایتدکلرندن صکره ایچلرندن قزی زینب بن صغیره‌ده هندک عیالنده
اولوب اب وجد و وصیدن بر کسنه‌م یوغیکن هند صحتنده اول منزلی بالهبه
ید ... اشهاد ایتمشیدی دیوب حین قسمتده بلمامکله سکوت ایلدم شمدی بلدم دیو
دعوی واقامت بینه ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایدوب مزبورلر ترکه‌
زیدی اقتسام ایتدکلرنده بر منزلی ترکه‌دن اولمق اوزره قسمته ادخال ایدوب
منزل مزبور ورثه‌دن زینبک حصه‌سنه اصابت ایتدکدن صکره هند بن منزل مزبوری
شرایه حیاتنده زیدی توکیل ایتمکله زید بنم ایچون اشترا ایتمشیدی دیو دعواسی مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده عمرو قاضی هندک دعواء مزبوره‌سنی استماع و بینه‌سنی قبول ایدوب منزلی
هندک ملکی اولمق اوزره حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی واوغلی عمرو ایله قزی زینبی ترک ایتدکده جمیع ترکه‌سی
عمرو قبض ایدوب بعده هند ایله ترکه‌دن حصه‌سندن بر مقدار شی اوزرینه علی طریق
التخارج صلح و دفع بدل ایتدکدن صکره زینب ترکه‌دن حصه‌سنی عمرودن طلب ایتدکده
عمرو زید صحتنده جمله اشیاسنی بالکه ثمن معلوم ایله بیع و تسلیم ایدوب ثمنندن ذمتنی
ابرا ایتمشیدی مغبون اولنم اولا جمله اشیا ملکمدر دیو دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

هند متوفاتک ورثه‌سی ترکه‌سنی اقتسام ایتدکلرندن صکره هندک زوجی زید هندک ذمتنده
مهرندن شو قدر اقچه حقم وار ایدی دیو دعوی ایتدکده سائر ورثه قبل حین قسمتده سکوت
ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو زیدی دعواسندن منعه قادر اولورلر
الجواب اولمازلر

زید عمرو متوفانک ورثه‌سندن عمرو حیاتنده ثلث مالندن شو قدر اقچه‌یی فلان جهته
وصیت و تنفیذینه بنی وصی نصب ایدوب بعده عمرو فوت اولمشدر دیو دعوی
ورثه وصیت مزبوره‌دن رجوع ایتمشیدی دیو دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولور

هند مرض موتنده زیده شو قدر اشیا تسلیم ایدوب بعده فوت اولدقدن صکره ورثه‌سی عمرو کندی یدنده اولان
اشیا هندک ترکه‌سندندر دیو دعوی ایتدکلرنده زید عمرو هند دیله ... دعواکز مسموعه
اولماز دیو ورثه‌یی دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

هر بلده اهالیسندن زیدک مسافه سفر بعید اولان بلده اخری اهالیسندن بعض کسنه ایله

نسبه

اثنان اقتسما ترکه بسهامهما ثم قال احدهما بعد القسمة این فلانه
غیر را پدر بنام من کرده بود و اقام بینة تسمع ان ادعی انه بالهبة
و صحة باسمی فی حال صغری ولو ادعاه مطلقا لا تسمع
دعوى القسمة فی باب ما یبطل دعوى المدعی

ولو ادعى احد الورثة دینا فی الترکة بعد الفراغ من القسمة صحت
دعواه و سمعت بینته ولو ادعى عینا من اعیان الترکة
انه کان له اشتراه من المیت فی حیاته لا یصح بینته فی
اب ... من ... الذخیرة ملخصا

نسبه متعلقه دعواسی اوملغه بلده سی قاضیسندن نقل شرعی اولوب بعده کنوروب
بلده اخری قاضیسی بکره ویروب نسبنی بیان ایتدکده اسمم رحیم بابام محرم جدم انور در
دیوب نقلده انور بن رجب بازلمش اولمغله بکر تقریرک نقله مطابق دکلدر دیو ب
و وتوب جدم اسمی معدوم انور اولوب حکره رجب تسمیه اولنمغله غلط ایدوب انور بن محرم
نقلده بازلدیغی او زره اسمی رحیم بن محرم بن رجب بن انور دیمکله دعواسی استماع
اولنمقدن قالورمی الجواب قلماز

نوع اخر

هند زوج مطلقی زید ایچون زید ذمتنده اصلا حقم یوقدر دیو اقرار ایتدکدن صکره هند
اقرار مزبوردن مقدم زید ذمتنده شو قدر اقچه مهرم وار در دیو دعوی ایله
مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمتنده اصلا حقم یوقدر دیو اقرار ایتدکدن صکره زید بکردن اقرار مزبوردن مقدم
عمروک ذمتنده شو قدر اقچه حقم اولوب سن مبلغ مزبوره کفیل اولمشیدک دیو دعوی ایله
مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک ذمتنده الکی شو قدر اقچه حقم واردر ذمتنده اندن غیری اصلا حقم یوقدر دیو
اقرار ایتدکدن صکره زید اقرار مزبوردن مقدم عمرو ذمتنده مبلغ مزبوردن ماعدا شو قدر اقچه
حقم واردر دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ذمم ناسده اولان شو قدر اقچه سنی قبضنه و مصارفنه صرفنه توکیل ایدوب
عمرو دخی قبض ایتدکدن صکره محاسبه کورلدکده عمرو زیده مبلغ مزبوردن مصارفکه
الکی شو قدر اقچه صرف ایلدم اندن غیری نسنه صرف ایلمدم دیو اقرار ایتدکدن صکره
عمرو اقرار مزبوردن مقدم اندن غیری شو قدر اقچه صرف ایتمشیدم دیو دعوی
ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن جهت کفالتدن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوا ایتدکده عمرو
اقرار ایدوب دیمه راوا ایدرم دیدکدن صکره عمرو دیو بن اول اقچه یی قبل الاقرار سکا
ایفا ایتمشیدم دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک زوجه سی هند عمرودن ذمتکده قرضدن شو قدر غروش واردر دیو
دعوی و عمرو دا اولقدر غروش دینه اقرار ایدوب استمهال ایتدکدن صکره عمرو مبلغ
مزبوری شو مقدارینی زیده حیاتنده ادا ایتمشیدم دیو دعوی ایله مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

زید بر وقف نقودک متولیسی اولدقده اصل مالدن شو قدر اقچه قبض ایلدم دیو اقرار ایدوب
بعده بر مدت مرورنده قاضی زیدک محاسبه سنی کوردکده بعضنی شو قدر
ناقص اولوب کاذبا اقرار ایتمشیدم دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو بن مبلغ مزبوری

اقر دینا فاقرته فقال اوفیته لو کان کلا القولین فی مجلس واحد لا تقبل لانه تناقض ولو تفرقا عن هذا المجلس ثم قال اوفیته وبرهن علی الایفاء قبل وآره لا تقبل فی العاشر من الفصولین

ساکنه اولدیغم سنکی اذنکسز بکره ویردم دیو اقرار ایتدکده نفسکره عمرونک مبلغ مزبوری

اقرار مزبوردن مقدم ساکنه اولدیغم دیو دعوای استماعه شرعا قادر اولور می الجواب اولماز

زید متوفانک حصر وارثی صغیر وغلی عمرو بالغ اولوب صبی بکرک یدنده اولان ترکه زیدی

طلب ایتدکده بکر مقبوضم شو قدر در دیو عمرو دخی بعض اشیا ویروب عمرو بکرک یدنده اولان

بعض اشیا معینه ایچون زیدک ترکه سندندر دیو دعوی ومدعاسنه اقامت بینه ایلسه

مسموعه اولور می الجواب اولور

زید تیو بالغ عمرو دیدکده اولان قیونلرم موجود ومیدر دیو سؤال ایتدکده عمرو دخی جمله سی موجود

اولوب یدمده در دیو اقرار ایتدکدن نصکره زید فوت اولوب ورثه سی قیونلری

عمرودن طلب ایتدکده عمرو اقرار مزبوردن مقدم قیونلرک شو مقداری ضایع اولمشیدی

دیو دعوی ایتسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند زیدک یدنده اولان باغچه ایچون زیدک ملکیدر بنم اصلا علاقه م یوقدر دیو اقرار ایتدکدن

صکره هند اقرار مزبوردن مقدم باغچه نک نصفی بنمدر دیو زیددن دعوی ایلسه

مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید ایکی مصحف شریفی عمروه ثمن معلوم ایله اجل معلوم ایله بیع وتسلیم ایتدکده اجل حلولنده ثمن

مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو مصحف بیع صحیح ایله بیع اولنوب ثمنی متعدد در

دیو اقرار و بر مقدارینی زیده ویردکدن نصکره عمرو دخی بیع مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدر

دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند وزینب ملک منزللرینی اوچ بیک بدیوز غروشه بیع وتسلیم ایتدکلرندنصکره مزبور

منزلک قیمتی یدی بیک غروش اولوب مقدما بعض کمسنه زیدی بیک غروشه شرایه طالب

اولمشیکن بیع الغبنوب صورتنده اولمغله قیمتی یدی بیک غروش اولدیغی معلوم ایکن

زیده نقصان ایله بیع ایلدک دیو اقرار ایتدکلرندنصکره مزبورهلر زید بزی تغریر

ایله منزلی زیده غبن فاحش ایله بیع ایلمشیدک دیو زیددن دعوی ایلسهلر مسموعه

اولورمی الجواب اولماز

سکنی زید واقفک عقارسنه مشروطه وقف منزلده عقاردن عمرو ساکن ایکن عمرو

بکر ایچون زیدک عقارسندندر دیو اقرار ایدوب بکر ایله بر مدت ساکن اولدقدنصکره

عمرو بکره زیدک عقارسندن اولدیغنی اثبات ایله وال منزلدن چیقه دیو اخراجه

قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ترکه سی لابوین قرنداشی هند قبض ایتدکدنصکره عمرو ظهور ایدوب بن زیدک

لابوین عمی اوغلیم وارثیم دیو هنددن دعوی ایتدکده هند عمرو کندی مجرد زیدک

وارثی اولدیغنی اقرار ایدوب ترکه یی عمرو ایله اقتسام ایتدکدنصکره هند بن کاذبه اقرارم

وارثلکی اثبات ایله وال معلوملکی یالکز عمرودن دعواسی مسموعه اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

هند عمروه ذمتنده اصلا حقم یوقدر دیو عمروی ابرا ایتدکدنصکره هند ابراء مزبوردن

باع المیت اذا دفع فی یده من ترکة المیت الی ولد المیت واشهد الولد علی نفسه انه قبض ترکة والده ولم یبق من ترکة والده قلیل ولا کثیر الا قد استوفاه ثم ادعی فی ید الوصی شیئا وقال هذا من ترکة والدی واقام البینة قبلت بینته وکذا لو اقر الوارث انه قبض جمیع ما علی الناس من ترکة والده ثم ادعی علی رجل دینا لوالده یسمع دعواه من اقرار الخانیة فی فصل القبض والابراء

لا تسمع الدعوی بعد الابراء العام نحو لا حق لی قبله الا ضمان الدرک فانه لا یدخل بخلاف الشفعة فانها یسقط بها من الاشباه

بر دفعه شرعله فصل وحکم وحجت اولنان دعوانک استماعی تکرار جایز اولورمی الجواب اولماز منه

ومن صار مقضیا علیه لا تسمع دعواه الا ان یرجع علی ابطال القضا من دعوی البزازیة

مات ابوه فاقر ان اخ شارکه فی الارث بلا نسب لان تقتضی اقراره شیئان حمل النسب علی الغیر ولا ولایة له علیه ومشارکته فی الارث وله فیه ولایة فیعتبر الثانی لا الاول من اقرار الدرر کذا فی سائر المعتبرات ورقه ۲۹ من العمادیة

مقدم

مقدم عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار ایدی دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

بو صورتده هند مبلغ مزبوری تعلیقا عمرودن آلسه عمرو مبلغ مزبوری هنددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده اصلا حقم یوقدر دیوب عمروی ابرا ایتدکدنصکره زید ابرادن مقدم عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار ایدی دیو دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولنقلری قاضی ابرا دعوایه مانع دکلدر دیوب زیدک دعواسنی استماع و بینه‌سنی قبول ایدوب اولقدر اقچه‌یی عمرودن زیده حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ذمتکده قرضدن شو قدر اقچه حقم وار دیو دعوی و عمرو دخی سن بنی مبلغ مزبوردن ابرا ایدوب بن دخی قبول ایتمشیدم دیو دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایتدکده زید بن سنی مبلغ مزبوردن ابرا ایتمشیدم لکن سن ابرادن صکره دین مرقومی اقرار ایلدک دیو دعوی ایلسه دعواسنه التفات اولنورمی

الجواب اولنماز

زید قرنداشی اوغلی عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسندن عمروک ذمتنی ابرا ایتدکدنصکره زید فوت اولسه ورثه‌سی خصوص مزبوری عمرودن دعوایه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانک ورثه‌سی عمرو ذمتنده اصلا حقمز یوقدر دیوب عمروی ابرا ایتدکلرندنصکره ورثه زیدک شو قدر اقچه حقی اولوب ارثا بزه انتقال ایلدی دیو دعوی ایلسه‌لر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره بالغه و رشیده اولوب وصیسی زیدک یدنده اولان مالنی الدقده زیدک یدنده اولان شو قدر اقچه‌یی تماما زیددن الدم زید ایله مبلغ مزبوره متعلقه دعوام یوقدر دیوب زیدی ابرا ایتدکدنصکره هند بن مبلغ مزبوری المیوب کاذبة اقرار ایتمشیدم دیو مبلغ مزبوری زیددن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایله اصلا دعوام یوقدر دیوب عمروی ابرا ایتدکدنصکره زید عمروک یدنده اولان منزلی کیدون منزل مزبورک نصفی ملکم اولوب ابرا مزبوردن مقدم منزلی تعدیا استغلال ضبط ایتمشیدک دیو عمرودن دعوی ایلسه مسموعه اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسندن عمروک ذمتنی ابرا ایتدکدنصکره زید عمرودن خصوص مذکوری مراد ایتدکده عمرو اول خصوصدن بنی ابرا ایتمکله بو خصوصدن دخی ابرا ایتمش اولورسک دیو زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه‌سی هندک عرصه‌سنده هندک اذنسز کندی مالیله کندیچون بنا احداث

ادعی علی آخر مالا فقال الخصم المدعی علیه علی وجه الدفع ابرأتنی فی عمر دعواه
فبرهن فادعی لا القائه ای المدعی علیه اقر بعد الابراء فلو کان الخصم
ابرأنی وقبلته او قال صدقته فی ذلک ثم ببیع دفع الدفع یبغی دعوی
الاقرار وان لم یکن قال قبلت الابراء صح لانه اذا لم یقبل ولکن جاز
ان یکون المال علیه برده الابراء ولانه یرتد بالرد بخلاف ما اذا
قال قبلت الابراء ولانه بعد القبول لا یرتد بالرد وکذا فی القاعدة الظهیریة
من دعوی الدرر باقض الاستنزاء

ایتدکدن صکره هند ایله خلع اولدقده هر بری آخرک ذمتنه جمیع دعاوی‌دن ابرا
ایلکلری عوضه بدل اولمغله زید بناسنی خلع ایدوب الحاق ایستدکده هند تاریخ
اولدیغی معروف ایکن مهر ویر بریمزدن وجه مهر ابرا ایتمکله تبا بلکم اولمش
اولور دیو زیدی منعه قادر اولور می الجواب اولماز

هند زوجی زیده شو قدر آقچه ویردکدن صکره هند زید ایله مهری اوزرینه خلع اولدقده
زیدی زوجیته متعلقه دعوادن ابرا ایلسه هند مبلغ مزبوری زیددن طلب
ایتدکده زید زوجیته متعلقه حقوقدن بنی ابرا ایتمکله مبلغ مزبور ساقط اولمش
اولور دیو دیرمکه قادر اولور می الجواب اولماز

فیما یتعلق بمرور الزمان

قرق سنه بلا عذر ترک اولنان دیت دعواسی مسموعه اولور می الجواب اولماز
اوتوز آلتی سنه بلا عذر ترک اولنان ملک منزل دعواسی مسموعه اولور می الجواب اولماز
یکرمی سنه بلا عذر ترک اولنان تصادق دعواسی بلا امر مسموعه اولور می الجواب اولماز
اون بش سنه بلا عذر ترک اولنان میراث دعواسی بلا امر مسموعه اولور می الجواب اولماز

بر خاصکی قریه‌ده اولان اراضی‌یی بر وقف قریه‌نک متولیسی زید وقفه اولمق
اوزره اون بش سنه ضبط ایتدکدن صکره اول خاصه متصرف اولان عمرو خاصکم اراضیسندندر
دیو نزاع ایتمکله عمرونک دعواسی استماع اولنه دیو امر شریف ویرلمکله عمرو اراضی
مرقومه‌یی زیددن دعوی مراد ایتدکده اون بش سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه
اولماز دیو عمرویی دعوادن منعه قادر اولور می الجواب اولماز

زید عمرو ایله اون بش سنه بر قصبه‌ده ساکن اولوب زید بو مدتده سکوت ایتمشکن حالا
زید سنین مزبوره‌دن مقدم عمرو ذمتنده شو قدر آقچه حقم وار ایدی دیو دعوی ایتسه
بلا امر مسموعه اولور می الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقده قاضی زیدک دعوای مرقومه‌سنی بلا امر استماع و بینه‌سینی
قبول ایدوب عمرودن زیده ذکر اولنان آقچه‌یی حکم ایلسه حکمی نافذ اولور می الجواب اولماز

زید بر عرصه‌یه هندک مواجهه‌سنده قرق سنه مالکانه اوزره متصرف اولوب هند بو مدتده
بلا عذر سکوت ایتمشکن حالا هند عرصه مرقومه‌یی سنین مزبوره‌دن مقدم ملکمدر دیو دعوی
ایلسه مسموعه اولور می الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقده قاضی هندک دعوای مرقومه‌سنی استماع و بینه‌سینی قبول
ایدوب عرصه‌یی هنده حکم ایلسه حکمی نافذ اولور می الجواب اولماز

زید متوفانک زوجه‌سی هند زیدک سائر ورثه‌سی ایله ترکه زیدی اقتسام ایدوب بعده
هند سائر ورثه ایله بر بلده‌ده اون بش سنه ساکنه اولوب هند بو مدتده بلا عذر سکوت
ایتدکدن صکره حالا هند زیدک ذمتنده شو قدر آقچه مهرم وار ایدی دیو سائر ورثه‌یه
دعوی ایلسه بلا امر مسموعه اولور می الجواب اولماز

زید باغچه‌یی عمرونک مواجهه‌سنده ملکیت اوزره اون بش سنه ضبط ایدوب عمرو

ویسقط الخلع والمباراة کل حق لکل منهما علی الآخر مما یتعلق
بالنکاح فلا یسقط ما لا یتعلق بالنکاح کثمن ما اشترت منه
الزوج ویسقط ما یتعلق بالنکاح کالمهر والنفقة الماضیة اما
نفقة العدة فلا تسقط الا اذا ذکر کذا فی البزازیة والمهر
یسقط وان لم یذکر — من صدر الشریعة

ویسقط الخلع والمبارات کل حق لکل منهما علی الآخر مما یتعلق
بالنکاح قید بالنکاح لانه لا یسقط ما لا یتعلق به کالقرض وثمن
ما اشترت ونحوها — من خلع الدرر ملخصا

القضاء یتخصص بالزمان والمکان واستثناء بعض الخصومات
کما فی الخلاصة وعلی هذا لو امر السلطان بعدم سماع الدعوی
بعد خمسة عشر سنة لا تسمع ویجب علیه عدم سماعها — من الاشباه

وفی المبسوط رجل ترک الدعوی ثلاثا وثلاثین سنة ولم یکن له
مانع من الدعوی ثم ادعی لا تسمع دعواه لان ترک الدعوی مع التمکن
یدل علی عدم الحق ظاهرا انتهی وقد منع علماؤنا من القضاة ای عن
القضاء بسقوط الحق بمضی سنین لکن ذلک کما فی المبسوط
بخلافه فانه لیس فیه قضاء بالسقوط وانما هو عدم سماعها وقد
کثر السؤال بالقاهرة عن ذلک مع ورود النهی من السلطان بعدم
سماع حادثة لها خمس عشرة سنة وقد افتیت بعدم سماعها عملا بنهیه
اعتمادا علی ما فی خزانة الاکمل — من البحر الرائق فی اواخر التحالف

ولو امر السلطان بعدم سماع الدعوی بعد خمسة عشر سنة لا تسمع ویجب
علیه عدم سماعها — من قضاء الاشباه

اون بش سنه بلا عذر ترک اولنان املاک دعواسی بلا امر
مسموعه اولور می الجواب اولماز — من فتاوی
منقاری زاده

بو مدتده بلا عذر سکوت ایتدکدنصکره عمرو فوت اولوب ترکهسی زیده ترک ایدوب
زید بلا عذر سکوت ایتمش ایکن حالا زید اون بش سنه مقدم عمرونک ملکی
اولوب ساکه بیع بالوفا طریقیله بیع ایتمشیدر دیو زیددن دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی زیدک دعواسنی بلا امر استماع و بینهسنی قبول ایدوب
باغچهیی زیده حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زید هر ایکی اوچ سنهده برکره مدت سفر بعید بلدهٔ اخرایه واروب
بر مدت مکث ایدوب بلدهٔ اخری اهالیسندن عمرو ایله کورشوب بو وجهله بکرمی سنه مرور
ایدوب زید بو مدتده بلا عذر سکوت ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده ورثهسی
عمرودن سنین مزبورهدن مقدم ذمتکده شو قدر اقچه حقی واردر دیو دعوی ایلسه
بلا امر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

غلهسی واقفک اولادینه و اولاد اولادینه مشروطه وقف مزرعهلی واقفک اولادندن
عمرو بعد وفاتنه اوغلی بکر و بشرک مواجههسنده قرق سنه مستقلا متصرف اولوب
بشر بو مدتده بلا عذر سکوت ایتدکدنصکره بشر بن دخی واقفک اولاد اولادندنم
مزرعهنک غلهسنده ساکه مشارکم اولورم دیو بکردن دعوی ایلسه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده مرافعه اولندقلری قاضی بشرک دعوای مرقومهسنی استماع و بینهسنی قبول
ایدوب بشر واقفک اولاد اولادندن اولوب مزرعهنک غلهسنده بکره مشارکدر اولمق
اوزره حکم ایلسه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

غلهسی بر جامعک مصالحنه مشروطه اولمق اوزره ضبط اولنه کلان وقف منزلی متولیسی
زید عمروه اجارهٔ معجله و مؤجله ایله ایجار و تسلیم ایدوب بعده عمرو منزلی بکره فراغ بکر
دخی بشره فراغ عمرو و بکر و بشر منزل مزبوری هندک مواجههسنده اوتوز سنه وجه
محرر اوزره تصرف ایدوب هند بو مدتده بلا عذر سکوت ایتدکدنصکره هند اول منزلک
سکناسی واقفک عتقاسنه و اولاد عتقاسنه مشروطه اولوب بن واقفک معتقی خالدک
قزییم دیو متولی حضورنده بشردن دعوی ایلسه بلا امر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

سکناسی واقفک عتقاسنه مشروط وقف منزلده زید واقفک عتقاسندن اولمق
اوزره سائر عتقا ایله قرق الی سنهدن برو ساکن اولوب سائر عتقا بو مدتده بلا
عذر سکوت ایتمشلر ایکن حالا سائر عتقا زیده عتقادن اولدیغنی اثبات ایله
وار منزلدن چیق دیو دعوی ایلسهلر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

نوع اخر

زید بر قاچ دکانی ملکیت اوزره یکرمی بش سنه ضبط ایتدکدنصکره عمرونک وقفی متولیسی بکر
اول دکانلر عمرونک وقفیدر دیو زیددن دعوی مراد ایتدکده زید یکرمی بش سنه
مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو بکری دعوادن منع قادر اولورمی الجواب اولور

لا یخفی ان هذا الافتاء مبنی علی القانون کما یشعر به کلام صاحب
المحیط البحر بل معناه علی عدم جواز استماع فقیه نهی عن
استماعها فیکون الانباء بقول الشارع لا فی القانون
غایة ما فی الباب کون الاستماع غیر مشروع مبنی علی النهی
ولهذا بنی صاحب البحر الامر علی النهی المرحوم عطاء الله افندی

زید بر وقف منزلی قرق سنه تمام ضبط ایتدکدنصکره متولی منزلی زیددن دعوی مراد ایتدکده زید قرق سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو متولی دعواندن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

تولیت وغله سی واقفک بطنا بعد بطن اولادینه واولاد اولادینه مشروطه وقف منزلی اولادن زید عمروه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره اوتوز سنه مرورنده زید فوت اولوب تولیت اولاد اولادندن بکره کلسه بکر منزل مزبوری عمرودن دعوی مراد ایتدکده عمرو مجرد اوتوز سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو بکری دعواندن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن عمروه شو قدر اقچه ویروب کذلکدنصکره اون بش سنه مرورنده زید وعمرو فوت اولوب زیدک یرینه متولی اولان بکر مبلغ مزبوری عمروک ورثه سندن دعوی مراد ایتدکده ورثه اون بش سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو بکری دعواندن منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متولیسی اولدیغی نقود موقوفه دن شو قدر اقچه یی کندی مصارفنه صرف ایله اتلاف ایتدکدنصکره زیدک یرینه عمرو متولی اولوب لکن مبلغ مزبوری زیددن دعوی ایتمیوب بعده اون بش سنه مرورنده بکر وقف مزبوره متولی اولوب مبلغ مزبوری زیددن دعوی مراد ایتدکده زید اون بش سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو بکری دعواندن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله بر مقدار اقچه یه متعلق دعواسی اولمغله زید حاکم ایکی اوچ سنه ده بر کره مبلغ مزبوری قاضی حضورنده عمرودن دعوی ایدوب لکن دعوالری فصل اولنمیوب وجمله اون بش سنه مرور ایلیه حالا زید مبلغ مزبوری عمرودن دعوی مراد ایتدکده عمرو اون بش سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو زیدی دعواندن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اوغلی عمرو ایله قزی هندی ترک ایتدکده عمرو وهند ترکه یی اقتسام ایتمیوب اون بش سنه علی الاشتراک ضبط ایده کلدکدنصکره عمرو فوت اولوب ترکه نک جمله سنی عمروک ورثه سی قبض ایلیه لر هند ترکه زیددن حصه سنی عمروک ورثه سندن دعوی مراد ایتدکده ورثه مجرد زیدک فوتندن اون بش سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو هندی دعواندن منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب اوغللری عمرو وبکر ایله قزی هندی ترک ایتدکده ترکه نک جمله سنی عمرو وبکر قبض ایدوب هند حصه سنی المیوب اون بش سنه مرور ایلیه حالا هند حصه سنی مزبورلردن طلب ایتدکده مزبورلر معترفلر ایکن مجرد اون بش سنه مرور ایتمکله حقک ساقط اولور دیو ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مدت سفر بعیده اوزره بر یره کیتدکده قرنداشی عمرو زیدک ملک باغچه سنی فضولا بکره بیع وتسلیم ایدوب زید اول یرده یکرمی سنه مکث ایتمکله لوحده دعوی ایده ماسه

حالا زید

حالا زید کلوب بالجمله بکردن دعوی مرادا ایتدکده بکر تجره بکرین بری سنه مرور ایتمکله دعواسی مسموعه اولمازدیو زیدی دعوادن منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

بر بلده ده ساکن زیدک مدت سفر بعیدا اولان اخر دیارده ملک منزلنی عمرو تغلبا ضبط ایدوب زید اول بلده ده اون بش سنه مکث ایدوب اول دیارده وارمامغله دعوا ایده میوب بعده فوت اولدقده صغیرا وارثی بکر دخی بش سنه اول بلده ده مکث ایدوب اول دیاره وارمامغله دعوا ایده ماسه حالا بکر اول دیاره واروب منزل مزبوری عمرودن دعوی مراد ایتدکده عمرو بکرین سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو بکری دعوادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مستامن عمرو ذمی یه دار اسلامده بر مقدار متاعنی ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید ثمنی الدین دار حربه واروب دار حربده اوتوز سنه مکث ایتمکله ثمن مزبوری الماسه حالا زید دار حربدن امانله چقوب ثمن مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو مجرد اوتوز سنه مکث ایتمکله حقک ساقط اولمش اولور دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

هندک زید ایله خصوصه متعلقه دعواسی اولوب لکن هندک زوجی عمرو هندی منع اکراه ایله منع ایلمکله هند دعوایه قادر اولمیوب بو وجهله کبرین سنه مرور ایلمکله حالا عمرو اخر دیاره کیدوب سکوتی عمروک منعندن ناشی ایدیکی معروف ایکن زید بکرین سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو هندی دعوادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید منزلی هندک مواجهه سنده ملکی اولمق اوزره بکرمی سنه ضبط ایدوب هند بو مدتده سکوت ایتدکدنصکره حالا هند زیددن منزل مزبورک سنین مزبوره دن مقدم ملکم اولوب زوجم عمرو بنی دعوادن منع ایتمکله دعوی ایده مامشیدم دیو دعوی مراد ایلسه عمروک هندی منعی ثابت دکل ایکن هندک دعواسی دعوای بلا امر مسموعه اولورمی الجواب اولماز

متغلبه دن زید عمروک ملک منزلنی تغلبا ضبط ایدوب زیدک قهر و تغلبی اوتوز سنه متمادی اولمغله بو مدتده دعوی ایده ماسه حالا زیدک قهر و تغلبی اوتوز سنه دنصکره زائل اولوب عمرو منزلی زیددن دعوی مراد ایتدکده زید اوتوز سنه مرور ایتمکله دعواک مسموعه اولماز دیو عمروی دعوادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

كتاب الاقرار

زید عمرودن ذمتکده قرضدن شو قدر اقچه حقم وار ویر دیو طلب ایتدکده عمرو زیده اولقدر اقچه دن شو قدر اوزرینه صلح اولالم دیوب مبلغ مزبوردن صلحه طالب اولسه عمرودن مزبوره اقرار ایتمش اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتکده قفتانمک ثمنندن یکرمی بش غروش وار ویر دیو دعوی ایتدکده عمرو زیده استنکار اولقدر غروش دعوا ایده جککه اوتوز غروش دعوی ایله دیمش اولسه زید عمروده مجرد بو سوزی ایلمکله بکه اوتوز غروش دین اقرار ایتمش اولورسک دیوب عمرودن اوتوز غروشی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بوینک دعواه ثمانا وثلثین سنة لا تسمع بعدها الا لشفعة اعذار احدها ان یکون غائبا والثانی ان یکون صبیا او مجنونا و الثالث ان یکون المدعی علیه امیرا جابرا ظالما من القنیة

رجل ادعی علی اخر مالا وقال الاخر صالحنی فهو اقرار من اقرار الفصل الاول فی الصلح

طلب الصلح والابراء عن الدعوی لا یکون اقرارا وطلب الصلح والابراء عن المال یکون اقرارا من اقرار البزازیة فی الاستثناء کذا فی اقرار جامع الفصولین والحکام

رجل قال لاخر لک علی الف درهم لا یکون اقرارا من اقرار الخانیة ولو قال من دعواک لا یکون اقرارا من اقرار الذخیرة للسرخسی

بر کونکک متولیسی زید هنددن ذمتکده شو قدر اقچه واردر دیو طلب ایتدکده هند زیده
اول قدر اقچه دن بر جاریه اوزرینه صلح اوله لم دیوب مبلغ مزبوردن صلحه طالبه اولسه هنددن
مزبوره اقرار ایتمش اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک توکیلی ایله بکردن عمروک ذمتکده شو قدر التون حقی واردر دیو دعوی ایتدکده
بکر زیده اول قدر التوندن شو مقداری اوزرینه صلح اوله لم دیوب مبلغ مزبوردن صلحه طالب اولسه
بکر دین مزبوره اقرار ایتمش اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی وعمرو انکار ایتدکدنصکره عمرو دعوای
مزبوره دن صلحه طالب اولسه مجرد دعوادن صلحی طلب ایتمکله دین مزبوره اقرار ایتمش
اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن ذمتکده قرضدن بیک اقچه حقم واردر دیو عمرو دخی بیک دکلدر ذمتمده ایکی بیک
اقچه حقک واردر دیدکده زید کرچک ایکی بیک اقچه در دیرکن ایکی بیک اقچه یی عمرودن طلب
ایتدکده عمرو حجوده سن بعد ما بیک اقچه ویردیکله انجق بیک اقچه ویررم دیوب تماما ویرمکه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متوفانک ورثه سی ترکه سنی اقتسام ایتدکلرندنصکره ایچلرندن هند زید حج ایتدرمک ایچون
شو قدر اقچه وصیت ایدوب معترفونت ایتمشیدی دیو اقرار ایدوب سائر ورثه انکار ایلسه مجرد هندک
اقراریله وصیت مزبوره ایچون سائر ورثه نک حصه لرندن نسنه المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ایله عمروک بینلرنده بر مدت معاملات واخذ واعطا جاریه اولوب بعده محاسبه کوردکلرنده حسابده
غلط واقع اولمغله زیدک عمرو ذمتنده شو قدر اقچه سی ظهور ایدوب عمرو دخی محاسبه یه بنا
اقرار ایلسه زید مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو حسابده غلط واقع اولوب
محاسبه یه بنا اقرار ایتمشیدم دیوب زید دخی غلط وقوعنه معترف ایکن عمروک اقرار
مجردینه بنا مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی اقرار المکره والسکران والمجنون والصغیر والمعتوه

اکراه معتبر ایله اولان استیفاء دین اقراری صحیح ومعتبر اولورمی **الجواب** اولماز

اکراه معتبر ایله اولان اقرار قتل شرعا صحیح ومعتبر اولورمی **الجواب** اولماز

اکراه معتبر ایله اولان سرقه مال اقراری صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید خمردن سکران ایکن عمروی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدم دیو اقرار ایلسه
اقراری صحیح اولورمی **الجواب** اولور

ممیز اولمیان زید صغیرک اقراری معتبر اولورمی **الجواب** اولماز

[illegible] یاشنده اولوب معتوه اولان زید مجنون ایکن عمروه شو قدر اقچه دینم واردر دیو اقرار ایلسه
اقرار مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

فی نفی الملک عن نفسه

زید صحتنده منزلمده اولان جمیع اشیا زوجه م هندکدر بنم علاقه م یوقدر دیو اقرار

ایتدکدنصکره

و لو تصرف [illegible] المبیع بالنقد [illegible] بحال البیع لا یکون اقرارا [illegible] ونفوذه اصلا ولو اجازه البائع هذه العبارة فی القنیة [illegible] من العمادیة

ولو اکراه یبطل اقراره لانه خبر والخبر یحتمل الصدق والکذب
والاکراه یرجح الکذب من اکراه البزازیة

ولو اکره لیقر بقطع فاقر بذلک لا یلزمه شیء من اکراه قاضیخان

اقرار المکره باطل الا اذا اقر السارق مکرها فقد افتی بعض المتاخرین
بصحته کذا فی سرقة الظهیریة من اقرار الاشباه

واقرار السکران والاصم والمقعد والمفلوج جائز من خزانة
الاکمل

ولا یصح طلاق الصبی والمجنون ولا اعتاقهما ولا اقرارهما من
ملتقی الابحر

ثبت الحجر فی حق المعتوه والمجنون استدلالا بالمنصوص لان حالهما
دون حال الصبی من حجر مبسوط خواهرزاده

ایتدکدنصکره زید فوت اولسه سائر ورثه‌سی اقرار مزبوری طوتیوب حلیلهٔ اقرارده
منزل الجیده اولان اشیا ایچون میراثه ادخاله قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید صحتنده یدنده اولان بعض اشیا ایچون زوجه‌م هندکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدن
صکره زید فوت اولسه سائر ورثه‌سی اقرار مزبوری طوتیوب اشیاء مزبوره‌یی میراثه
ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده منزلم الجیده اولان جمیع اشیا زوجه‌م هندکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدن
صکره زید فوت اولوب سائر ورثه‌سی تصدیق ایتمسه‌لر هند اقرار مزبوره بناً اشیاء مرقومه‌یی
وارثه ادخال ایتدیرمیوب مستقلاً تملکه قادره اولورمی

الجواب اولماز

زید صحتنده منزلم الجیده اولان جمیع اشیا غلاملرم عمرو وبکرکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار
ایتدکدنصکره زید فوت اولسه سائر ورثه‌سی اقرار مزبوری طوتیوب حلیلهٔ اقرارده منزل الجیده
بولنان اشیایی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید صحتنده اوزرنده اولان اثوابدن غیری یدنده اولان جمیع اموال وعقاراتم غلاملرم
عمرو وبکرکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدنصکره زید فوت اولوب عمرو وبکری وسائر
ورثه‌سنی ترک ایلسه سائر ورثه‌سی اقرار مزبوری طوتیوب حلیلهٔ اقرارده زیدک یدنده اولان
اموال وعقاراتی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید صحتنده یدنده اولان منزل ایچون فرزندانم هندکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایلدکدن بعده فوت
اولدقده سائر ورثه‌سی اقرار مزبوری طوتمایوب منزل مزبوری
میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک خدمتکاری عمرو صحتنده یدنده اولان جمیع اشیا زیدکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدن
صکره عمرو فوت اولسه ورثه‌سی اقرار مزبوری طوتیوب حلیلهٔ اقرارده عمروک یدنده اولان
اشیایه مداخله‌یه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید صحتنده اولان جمیع اشیا عمروک ملکیدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدن صکره زید
دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک دائنلری اقرار مزبوری طوتیوب
حلیلهٔ اقرارده زیدک یدنده بولنان اشیایی قسمت غرمایه ادخاله قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند صحتنده یدنده اولان منزل ایچون منزلم بوره‌جم عمروک سکناسیله اولادینه واولاد
اولادینه بعد الانقراض فلان مسجدک امامنه مشروطه وقفدر دیو اقرار ایتدکدنصکره هند
فوت اولوب عمروک اولادی واولاد اولادی منقرض اولمغله اول مسجدک امامی بکر
منزلده ساکن اولمق استدکده هندک ورثه‌سی بکره هندک اقرارینه طوتمازز اصل وقفیت
اثبات ایله الا منزلی میراثه ادخال ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی اقرار المریض

واقرا صحة انه جمیع ما هو داخل فی منزله سوی الثیاب التی علیه ملک زوجته ومات عن زوجة وابن فادعی الابن ان الکل ترکة فههنا حکمان حکم الدیانة اما دیانة فلک کلها علمت ان الزوج وهبها له او باعها او اعطاها بسبب المهر فتملکها وما لم یکن لها ملکا لا یصیر بهذا الاقرار ملکا لما عرف ان الاقرار کاذبا لیس من اسباب الملک واما فی الحکم لو برهنت علی اقراره عند الحاکم وجب الحکم لها بما فی ذلک المنزل یکون الاقرار علی غیر روایة التی حمل جمیع ما فی منزله علی الکاسة من الاول من اقرار

البزازیة

رجل اقر فی صحته ان جمیع ما هو داخل فی منزله لامرأته ثم مات الرجل وترک ابنا فادعی الابن ان ذلک ترکة ابیه قال ابو القاسم الصفار ان علمت المرأة ان جمیع ما فی الدار کان لها بایتاع وهبة کان لها ان تمنع الابن وان علمت خلافه لا یصیر ملکا بهذا الاقرار

من اقرار الخانیة قبیل الفصل

سئل الفقیه ابو القاسم عن رجل اقر فی صحته ان جمیع ما هو داخل منزله لفلان امرأته غیر ما علیه من الثیاب ثم مات المقر وله ابن فادعی الابن ان ذلک لابیه قال ان المسئلة تکلم وتبدل اما العقد فکل شیء علمت المرأة بتملک الزوج ایاها بابتیاع صحیح او هبة صحیحة تحوزه من بیعه ام لم یکن لها لا یصیر لها بذلک الاقرار فیما بینه وبین الله واما الحکم ان الشهود اذا شهدوا بذلک الاقرار

الفتاوی التاتارخانیة قضی لها بما فی الدار یوم الاقرار من اقرار محیط السرخسی

رجل قال جمیع ما فی یدی لفلان قال شمس الائمة السرخسی یرجع الی البیان الیه ولا یعمل قبل البیان وذکر فی الجامع رجل قال جمیع ما فی یدی من قلیل او کثیر او عبد او حرة لفلان صح اقراره وانه عام لیس بمجهول فان حضر المقر له واراد ان یأخذ شیئا فی یده اختلفا فی شیء فی یده انه کان فی یده یوم الاقرار ولم یکن کان القول قول المقر وکذا لو قال جمیع ما فی حانوتی لفلان

من الاول من اقرار الخانیة کذا فی دعواه معللا

وقف

فی یده ارض اقر انها وقف او صدقة موقوفة ولم یزد جاز اقراره حیلی

من الثالث من اقرار البزازیة فی نوع فی الفاظ الوقف

زید مرض موتنده زوجه‌سی هنده فرضا ایکیوز غروش دینم واردر دیو اقرار ایتدکدنصکره زید فوت اولوب هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایله سائر ورثه تصدیق ایتمامجک هند اقرار مزبوره بناء ترکه‌دن اول قدر غروشی المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده هند اقرار مزبوره بناء ترکه‌دن مبلغ مزبورک مقدار حصه‌سنی تقسیما الدقده سائر ورثه اول مقداردن حصه‌لرینی هنددن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید هندی شو قدر آقچه مهر مسمی ایله تزوج ایتدکدنصکره هند مرض موتنده زید ذمتنده اولان مهرمی زیددن الدم دیو اقرار ایدوب بعده هند فوت اولوب زیدی و سائر ورثه‌سنی ترک ایله سائر ورثه هندی اقرار مزبورنده تصدیق ایتمیوب مهر مزبوردن حصه‌لرینی زیددن طلب ایتدکلرنده زید مجرد اقرار مزبوره بناء ویرممکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند فوت اولوب زوجی زیدی و زیددن اولان صغیره قزی زینبی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده زینبک حصه‌سنی زید قبض ایدوب بعده زینب بالغه اولدقده مرض موتنده حصه‌می ترکه‌دن تماما زیددن الدم دیو اقرار ایتدکدنصکره زینب فوت اولوب زیدی و سائر ورثه‌سنی ترک ایله سائر ورثه زینبی اقرارنده تصدیق ایتمیوب زینبک ترکه‌دن حصه‌سندن حصه‌لرینی زیددن دعوی ایتدکلرنده زید مجرد اقرار مزبوره بناء دعوالری استماع اولنمازدیو سائر ورثه‌یی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید صحتنده ملکی منزلنی عمرو اجنبیه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زید مرض موتنده ثمن مزبوری عمرودن تماما استیفا ایتدیکنی اقرار ایدوب بعده زید فوت اولسه ورثه‌سی زید مریضک اقرار ایتمکله اقرار مزبوری طوتمازز دیوب ثمن مرقومی عمرودن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

هند مرض موتنده منزلمی اون بش سنه مقدم زوجم زیده هبه وتسلیم ایتمشیدم دیو اقرار ایتدکدنصکره هند فوت اولسه سائر ورثه تصدیق ایتمیوب صحتده هبه‌سی ثابت اولمامغله منزلی ایراثا ضبط مراد ایتدکلرنده زید مجرد اقرار مزبوره بناء منزلی ایراثا ضبطدن مستقلا المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده یدنده اولان بعض امتعه‌نک قزی هنده والده‌سی زینبدن انتقال ایلدیکی ملکیدر دیو اقرار و امتعه مزبوره‌یی هنده تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولوب سائر ورثه تصدیق ایتمیوب امتعه‌یی ایراثا ضبط مراد ایتدکلرنده هند مجرد اقرار بناء ورثه‌یی منعه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک خدمتکاری عمرو مرض موتنده یدنده اولان جمیع اشیا زیدکدر بنم علاقه‌م یوقدر دیو اقرار ایتدکدنصکره عمرو بلا وارث فوت اولسه امین بیت المال اقرار مزبوری معتبر طوتمیوب اقرار عمرو یدنده اولان اشیایه مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید صحتنده برقاچ کسنه‌لردن شو قدر آقچه قرض الدقدنصکره زید مرض موتنده عمرو اجنبیه شو قدر آقچه دینم واردر دیو اقرار ایدوب بعده زید اول کسنه‌لره و عمروه اولان دیونندن ادا ایتمدین و دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه اول کسنه‌لر عمروه

ولو قال عن دین لغیر وارث یجوز وان احاط وان لوارث لا الا ان یصدقه الورثة او یبرهن — من البزازیة فی اقرار المریض

مریضة اقرت باستیفاء مهرها ان ماتت وهی منکوحة او معتدة لا یصح اقرارها وان لم یکن منکوحة او معتدة صح اقرارها ... من الخانیة من اقرار المریض

فی الجامع اقر الابن فی مرضه انه لیس له علی والده من ترکة امه شیء صح بخلاف ما لو ابرأه او وهبه وکذا لو اقر بقبض ماله منه وان کان مأذونا ولو اقر لاجنبی صح — من البزازیة

واما بیع المریض من الاجنبی فلا یخلو اما ان یکون بمثل القیمة او بالغبن فان کان بمثل القیمة جاز — من المحیط البرهانی فی اوائل الحجر

ولو اقر المریض لوارثه بعین او دین لم یجز ذلک ولم یکن علیه دین الا باجازة باقی الورثة — من اقرار شرح الطحاوی

اقرار المریض للوارث لا یجوز لا حکایة ولا ابتداء واقراره للاجنبی یجوز حکایة من جمیع المال وابتداء من ثلث المال — من العمادیة

اقر لزوجته بشیء فقال کنت فعلته فی الصحة کان بمنزلة الاقرار فی المرض من غیر اسناد الی زمن الصحة — من اقرار الاشباه

دین الصحة وما لزمه بسبب معروف سواء ویقدمان علی ما اقر به فی مرضه والکل مقدم علی الارث — ملتقی الابحر فی اقرار المریض

بر نسنه کندودن دینمزی استیفا ایتدکدنصکره نفسنه قالور دیسن الا برلکن عمرو دخی اولیوب
مجرد اقرار قبوره بنا جمله ترکه‌یی قسمت غرماده داخل ایدر دیمکله
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید وعمرو وبکر بیننده صحتنده بر مقدار اقچه اودانه ایدکلرندنصکره بشر مرض موتنده زیده
اول اشو قدر اقچه دینم عمرو وبکرک اوتلرینی زیده ادا ایدوب بعده بشر دیونی ترکه‌سندن
ازید اولدیغی حالده فوت اولسه عمرو وبکر مجبور اولمیوب مبلغ مزبوری قسمت غرماده داخله
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

فی الاقرار بالنسب

زید مولدندده مجهول النسب اولوب بیندده اولان هند صغیره ایچون قزمدر دیو اقرار ایدوب
لکن هند نفسندن تعبیره قادره اولمیوب تصدیقه اهل اولمامغله تصدیق ایتمیوب بعده
زید فوت اولسه هندک نسبی زیددن ثابت اولوب زیده وارثه
اولورمی الجواب اولور

خمسه‌نک تحت نکاحنده اولمیان هند مولدنده مجهول النسب اولوب سنا هنده اولان بالغه
صالحه اولان زید ایچون اوغلمدر دیو اقرار زید دخی تصدیق ایتدکدنصکره هند فوت
اولوب زیدی ولا بوین ارقرنداشی عمرویی ترک ایلسه زید ترکه هنده احرازه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروک اوغلی اولوب معروف النسب اولان بکر ایچون اوغلمدر دیو اقرار ایتدکدنصکره
زید فوت اولسه بکرک نسبی زیددن ثابت اولوب زیده وارث اولورمی
الجواب اولماز

زید قولی ومولدنده مجهول النسب اولوب کندویه ولد اولمغه صالح اولان عمرو ایچون اوغلمدر
دیو اقرار عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره زید فوت اولسه عمروک نسبی زیددن ثابت
اولوب زیده وارث اولورمی الجواب اولور

مولدنده مجهول النسب زید معتق کندویه اب اولمغه صالح اولان عمرو ایچون بابامدر دیو
اقرار عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره زید فوت اولوب عمرویی ترک ایتمکله ترکه زیدی عمرو
قبض ایلدکده زیدی اعتاق ایدن بکر زیدک اقرار مزبوری ردیله تمام دیو ترکه زیده ملکیه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید جاریه‌سی هندی اعتاق ایتدکدنصکره زید صحتنده هندی تزوجه مانع شرعی یوغ ایکن
حالده هندی بعد الاعتاق شو قدر اقچه مهر مسمیه تزوج ایلدم منکوحه‌مدر دیو اقرار
ایدوب بعده زید فوت اولدقده هند زیدک اقرارینه وحده تصدیق ایدوب ترکه‌دن
مهر وحصه‌سنی المق استدکده سائر ورثه زیدک اقرارینی وحق طوتمازز دیو هندی
منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

مجهول الاصل اولمیوب کسنه‌دن ولاسی ثابت اولمیان زید عمرو بنی اعتاق ایدوب
بن عمروک معتقیم دیو اقرار عمرو دخی زیدی تصدیق ایتدکدنصکره زید فوت

دین صحته وما لزمه بسبب معروف سواء ویقدمان علی ما اقر
فی مرضه والکل یقدم علی الارث — ملتقی الابحر فی اقرار المریض

ولا یجوز للمریض ان یقضی دین بعض الغرماء دون البعض لان
فی ایثار البعض ابطال حق الباقی وغرماء الصحة والمرض سواء
فی ذلک الا اذا قضی ما استقرض فی مرضه او نقد ثمن ما اشتری
فی مرضه وقد علم بالبینة — من الهدایة فی اقرار المریض

واذا اقر الرجل انه تزوج فلانة بالف درهم فی صحته او فی مرضه
وصدقته المرأة بعد ما مات فهو تصدیقها حتی کان لها المهر
والارث الی اخر المسئلة — من التاتارخانیة

قال محمد فی الزیادات غلام صغیر فی ید رجل وهو لا یعبر عن نفسه فقال هذا
ابنی یثبت نسبه منه لانه اقر بالنسب علی نفسه واقراره علی نفسه صحیح
لقیام ولایته علی نفسه — من اقرار المحیط البرهانی فی فصل
فی اقرار النسب

قال واذا ادعت امرأة صبیا انه ابنها ان لم یکن منکوحة ولا معتدة
قالوا یثبت النسب منها بقولها لان فیه الزاما علی نفسها
دون غیرها — من دعوی الهدایة فی دعوی النسب

وان کان معروف النسب لا یصح اقراره — من اقرار البحر الرائق

ومن اقر لغلام یولد مثله لمثله ولیس له نسب معروف انه ابنه وصدقه
الغلام یثبت نسبه لان النسب مما یلزمه خاصة فیصح اقراره به
هدایه فی الاقرار بالنسب

وصح اقراره بالمولی من جهة العتاق لم یکن ولاؤه ثابتا فی جهة
غیره ای غیر المقر وهذا قید لا بد منه وقد احل به صاحب الکنز والوقایة
من اقرار منح الغفار

اما الاول وهو ان یقر بانه هذا معتق قد اعتقنی وعتق قد اعتقت وهذا
لیصح بشرط ان لا یکون العتق مجهول الاصل وان لا یکون له ولاء
من الغیر وان یصدقه — من شرح مختصر القدوری

اقرار الرجل باربعة نفر جائز بولد ووالد وزوجة ومولی فی الولد یحتاج
الی ثلثه انه یصدق المقر له اباه او صغیرا عن نفسه وان یولد لمثله مثله
وان لیس للمقر له اب معروف — جامع الفصولین
٢٩

اولوب عمرودن غیری وارثی اولماسه عمرو ترکهٔ زیدی احرازه قادر

اولورمی الجواب اولور

حال اصل اولیوب کیمسه دن ولاسی ثابت اولمیان زید عمرو بنی اعتاق ایدوب بنا

عمرو بن معتقیم دیو اقرار عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده قری بندلا

دعمرو مزبوری ترک ایلسه مسمنه ترکهٔ زیدی عمرو الجواب برابر اقتسام ایدرلر

نوع آخر

زید عمرو ایچون لاب قرنداشمدر دیو اقرار عمرو دخی تصدیق ایلیه اقرار مزبوره بنا عمرو

نسبی زیدک باباسی بکردن ثابت اولوب عمرو زیدک لاب قرنداشی

اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو ایچون لابوین ار قرنداشم اوغلی وحصرا وارثمدر دیو اقرار عمرو دخی تصدیق ایتدکدن

صکره زید مصرا فوت اولدقده وارث معروفی اولماسه عمرو بیت المالدن مقدم اولوب

ترکهٔ زیدی احرازه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایچون وارثمدر دیو اقرار عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره زید مصرا فوت اولوب

وارث معروفی اولماسه عمرو بیت المالدن مقدم اولوب ترکهٔ زیدی احرازه قادر

اولورمی الجواب اولور

بو صورتده بکر زیدک عصوبت جهتندن وارثیم دیو دعوی لکن مدعاسی اثبات ایلدیکی

ترکه دن زیدک بعض اشیاسی تغلبا ضبط و فضولا بشر و خاله بیع وتسلیم ایدوب زیدک

بعض کیمسنه لرذمتنده اولان شوقدر اقچه سنی اول کیمسنه لردن تغلبا الوب عمرو حجز اولیوب

اشیاء مزبوره یی بشر و خالددن و مبلغ مزبوری اول کیمسنه لردن الغه قادر

اولورمی الجواب اولور

هند زینب ایچون لابوین خاله مدر دیو اقرار زینب دخی تصدیق ایتدکدنصکره هند مصرا فوت

اولوب زوجی زیددن غیری وارثی اولماسه زینب بیت المال مقدم اولوب ترکه لک نصفنی

احرازه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مجهول النسب اولان عمرو ایچون قرنداشم قزینک اوغلیدر دیو اقرار عمرو دخی تصدیق ایتدکدنصکره

زید مصرا فوت اولوب وارث معروفی خالی قزی هندی ترک ایلسه عمرو دخی اقرار مزبوره

زیده وارث اولورمی الجواب اولماز

بر بلده ده ایکن سندن زید اول بلده ده ساکن زیدک هندک اوغلی ولدیغی معروف ایکن زید بلدهٔ اخرایه

وارد و بلدهٔ اخراده ساکنه زینب ایچون انامدر دیو اقرار ایتدکدنصکره مصرا فوت اولمغله

ترکه سنی قبض ایتدکدنصکره زینب دخی فوت اولدقده اکن زوجی عمرو ترک اتمکله زیدک اماسی

وارثیم دیو دعوی و مدعاسنی عمرو و بکرک مواجهه لرنده وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک

ترکهٔ زیدی عمرو و بکردن الغه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب الصلح

زید عمرو ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقندن عمرو ایله شوقدر اثواب معینه اوزرینه صلح

وان اقر بنسب غیر الولاد کالاخ والعم لا یثبت ویرثه ان لم یکن له وارث معروف ولو بعیدا ملتقی الابحر صدو باب اقرار المریض

ولو اقر انه وارثه وله ابن فمات المقر ولا وارث له فکل المال للمقر له بحکم الوصیة ملخ قوله وذلک وصیة حتی لو قال هو وریثه ومات المقر وترک امراة فلها الربع والباقی للمقر له من الفصولیة

نسبی معلوم اولان هند ظاهرده وارث معروفی اولمادیغی حالده بنم وارث واحدم زیددر دیوب انجق زیدک نسبی معلوم اولیوب هنده نسب جهتندن قرابتی اولماسه حالا هند معرة فوت اولیجق زید بیت الماله تقدیم اولنوب ترکهٔ زیدی احرازه قادر اولورمی الجواب اولور کذا فی الفتاوی جبل الفتح بکسیند فتار غفی عنه

بو صورتده زید هنده نسبا خود سببا زیتکی بیان و اثبات ایلدیکیچه شرعا تکلیفه قادر اولورمی الجواب اولماز دله غفی عنه

وبقی هل

وقبض بدل ایتدکدنصکره زید نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید ذمتنده عمرو ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقندن عمرو ایله شو مقداری اوزرینه صلح وقبض بدل ایتدکدنصکره زید وعمرو فوت اولسه لر زیدك ورثه سی صلحی فسخه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زیدك عمرو ذمتنده اولان یوز غروش یعنی آلتون حقندن عمرو ایله یکرمی بیك اقچه یه صلح اولوب لکن بدل صلح مجلس صلحده قبض اولنماسه صلح مزبور صحیح اولورمی

الجواب اولماز

زیدك عمرو ذمتنده اولان [illegible] غروش حقندن عمرو ایله قرق غروشه صلح اولوب لکن بدل صلح مجلس صلحده قبض اولنماسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زیدك عمرو ذمتنده قرضدن اولان بش یوك اقچه سندن عمروك بکرك ذمتنده اولان یدی یوك اقچه سی زیدك اولوب بکردن المق اوزره صلح اولسه لر صلح مزبور صحیح اولورمی

الجواب اولماز

زیدك عمرو ذمتنده اولان بیك آلتی یوز غروش حقندن بیك یوز غروشه عمرو ایله صلح اولوب اولدقده عمرو بیك یوز غروشی شو قدر کوندن زیده ادا ایده و اکر اول کونده ادا ایده مزسه زیدك بیك آلتی یوز غروشی تماما عمرودن المق اوزره صلح اولوب بعده اول قدر کون مرور ایدوب عمرو بیك یوز غروشی زیده ادا ایلماسه زید بیك آلتی یوز غروشی تماما عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عمرو ذمتنده اولان قرق بیك اقچه حقندن اوتوز بیك اقچه اوزرینه عمرو ایله صلح اولدقده صکره قبض بدل ایتمدین زید بدل صلح اولان اوتوز بیك اقچه دن یکرمی بیك اقچه اوزرینه عمرو ایله صلح اولسه عمرو یکرمی بیك اقچه یی زیده ویرکن زید صلح ثانی یه نادم اولوب اوتوز بیك اقچه یی تماما عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو سن مبلغ مزبورك شو مقداری اوزرینه بنمله صلح وقبض بدل ایتمشیدك دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرو صلحی اثبات ایده مامکله زید ایله شو قدر اقچه یه صلح و دفع بدل ایلسه حالا عمرو صلح اولی اثبات ایدر ایسه صلح ثانیده ویردیکی بدلی زیددن استرداده قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرودن ذمتکده شو قدر اقچه حقم واردر دیو دعوی ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری تماما سکا اداء ایتمشیدم دیو دعوی و زید انکار ایدوب عمرو مدعاسنی اثبات ایده مامکله زید ایله دعوای مزبوره دن شو قدر اقچه یه صلح اولسه لر حالا عمرو مدعاسنی اثبات ایدر ایسه صلح مزبور باطل اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفا فلانك صغار اولادینك اوغلی بکردن عمرو ذمتنده فلان جهتندن اوتوز بیك پاره حقم اولوب شو قدرینی عمرودن الوب ماعداسی ذمتنده قالمشیدی ترکه سندن

لو صالح بالف درهم على مائة درهم وافترقا قبل القبض لم يبطل الصلح وكذا كل صلح وقع على بعض الدين لانه حط من صلح غاية البيان في باب الصلح بالدين

ولو وقع عن دراهم في الذمة على دنانير فتفرقا قبل قبض البدل في المجلس لانه اسقاط بعض الحق واحد باجيه من البزازية

واذا وقع عن دراهم في الذمة على دنانير او عكسه يشترط قبض البدل في المجلس لانه صرف من البزازية

وفي الذخيرة ذكر في بعض الكتب اذا صالح على مال ثم ادعاه الصلح على مال اذا كان البدل الثاني مثل بدل الاول فالصلح هو الاول وان كان الثاني دونه فان كان الثاني اكثر من الاول او دونه فالصلح الثاني فهو تغير فلو بلغ ثم ناح ثانيا تاتارخانية

ادا الى خمسمائة غدا على انك برى من الباقي وان لم يعط خمسمائة غدا فالالف عليك على حاله فالامر كما قال ادا الى خمسمائة غدا على انك برى من الفضل فان اعطاه برئ مطلقا وان لم يعطه برئ عند الثاني خلافا لهما في الثالث من صلح البزازية

قال شيخ الامام الاستاد قوله وفي المنتقى الصلح بعد الصلح باطل المراد من الصلح الذي هو اسقاط اما اذا كان الصلح على عوض ثم صالحا على عوض اخر والثاني هو الجائز وانفسخ الاول كالبيع في الفصل الثالث من بيوع الخلاصة

رجل ادعى دارا في يد رجل فصالحه المدعى عليه على الف ثم المدعى عليه اقام بينة على صلح صالحه قبل هذا الباب فقضية الصلح الاول وبطل الثاني في الفصل الخامس عشر من صلح المحيط البرهاني

وان ادعى عليه الفا فادعى القضاء او الابراء وصولح ثم برهن على احدهما تقبل ويرد بدل الصلح من صلح البزازية جنس الثالث

ویردیو دعوی ایتدکده بکر عمرو مبلغ مزبوری تماما سا که ادا ایتمشیدی دیو دفع و زید انکار ایدوب بکر مدعاسنی اثبات ایده مامغله اول ماعدانک شو مقداری اوزرینه زید ایله صلح و دفع بدل ایلسه لا بکر مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک بدل مرقومی زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتکده فلان جهتدن شوقدر اقچه حقم اولوب ویر دیو دعوی ایدوب عمرو زید ایله دعوای مزبوره دن شوقدر اقچه اوزرینه عن انکار صلح و دفع بدل ایتدکده عمرو زیده سن دعوای مزبوره ده مبطل اولوب اصلا ذمتمده حقک یوغیدی حتی سن بعد الصلح وجه محرر اوزره اقرار ایتمشیدک دیو دعوی و زیدک اقرارینی وجه مشروح اوزره اثبات ایدیجک بدل صلحی زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن بکرک ذمتنده قرضدن اولان شوقدر اقچه حقمه کفیل اولدک دیو دعوی ایتدکده عمرو عن انکار مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه حالا عمرو بن مواضعه طریقیله کفیل اولمشیدم دیو دعوی و اثبات ایدوب بدل صلحی استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

بر قاچ کمسنه لر شوقدر اسیرلرینی زیده شوقدر غروشه بیع و تسلیم ایتدکلرندن صکره ثمنی قبض ایتمزدن زید بلا وارث فوت اولوب اول اسیرلر و سائر ترکه سی امین بیت المال اولان عمرو قبض ایتمکله اول کمسنه لر عمروه اولقدر غروشی ترکه زیددن بزه ادا ایله دیدکلرنده عمرو اول کمسنه لر ایله مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه صلح اولوب بدل صلحی کمسنه لر مالندن مزبورلره تسلیم ایتدکدنصکره اسیرلر و سائر ترکه طرف میریدن النسه عمرو ترکه بندن النمدی دیو بدل مرقومی مزبورلردن استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سندن عمرو قبل القسمه ترکه دن بر منزلی سائر ورثه اذنلری یوغیکن بکره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره سائر ورثه حصه لرنده بیعی مجیز اولمیوب عمرودن حصه مزی فضولا بیع و تسلیم ایله استهلاک ایتمکله حصه مزی ضامن اول دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو زید صحتنده منزلی بکا هبه و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی و سائر ورثه انکار ایدوب عمروک مدعاسی ثابت اولمامغله سائر ورثه نک حصه لرندن قیمتلرندن اقل اولان شوقدر اقچه یه سائر ورثه ایله صلح و دفع بدل ایتدکدنصکره عمرو بکر ایله بیعی اقاله ایدوب منزلی السه عمرو سائر ورثه یه ویردیکی بدل مرقومی رد ایلمک وجه ایله قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه سی عمرودن زیدک شوقدر اقچه سنی سائر ابراء و تسلیم ایتمشیدی دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده ورثه عمرو ایله عن انکار مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه صلح و قبض بدل ایلسه لر ورثه نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

الصلح عن الجنایات

زید مقتولک ورثه سی عمرودن سن زیدی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو ورثه ایله دعوای مزبوره دن عن انکار شوقدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه عمرو نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

ادعی علیه دارا فانکر فاعطاه مائة ثم برهن ان المدعی قال قبل الصلح لیس لی قبل فلان شیء فالحکم وسماع الدعوی ... ولو برهن علی اقراره بعد الصلح یقبل والحکم فی الصلح
خلاصه من صلح البزازیه

زید عمرودی

زید عمرویی موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایتدکده نصکره زیدعمرونک جمعاً وارثنه سی قرنی هند ایله عمرونک دیتندن کندو منزلی ایله باغچه سی اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه بعده زید نادم اولمغله منزل و باغچه یی هنددن تغلبا السه هند منزل و باغچه یی زیددن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرونک الینی بچاق ایله ضرب و مجروح ایتدکده نصکره زید عمرو ایله جنایت مزبوره دن شو قدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایدوب بعده برء تام حاصل اولدقده اثر جرح باقی قالسه زید نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرونک قولینی جرح ایتدکده نصکره زید اول جرحدن عمرو ایله شو قدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایدوب بعد البرء اصلا اثر قالمیوب بطلنه فعلا کلاسه صلح مزبور باطل اولورمی

الجواب اولور

بر قاچ کسنه لر زیدک الینی عمدا جرح ایتدکلرندنصکره زید مزبورلر ایله اول جراحتدن و جراحتدن حاصل و حادث اولاندن شو قدر اقچه یه صلح و قبض بدل ایتدکدنصکره زید اول جرحدن فوت اولسه ورثه سی اول کسنه لردن زیدک دیتنی المغه قادر

اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرونک کوزینی بار معیله اوروب مجروح ایتدکده نصکره عمرو زید ایله اول جرحدن شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولوب لکن جرحدن حادث اولاندن صلح اولمیوب بعده عمرونک اول کوزی اول جرحدن جیقسه عمرونک کوزینک دیتی زیده اوزرینه

لازمه اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن سن بنی قتل قصد ایله الت و بلنمزلر کیر مکله نوچم بنه خوفمدن سبتبن الخلفه حبسلین میت القاء ایتمشسن دیو غره دعوی ایتدکده عمرو زید ایله نفی انکار دعوای مزبوره دن شو قدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه عمرو نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورمی الجواب

في الصلح عن الامانات

زیدک عمرو یدنده ودیعه اولان متاعی عمرونک تعدی و تقصیری یوغیکن ضایع اولدقدنصکره زید عمرودن جحد و یدکده ضایع اولمغله ساکه ضمان لازم اولور دیدکده عمرودن ضمان لازم اولمیه زعمیله متاعنک قیمتندن زید ایله شو قدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه عمرو

بدل مرقومی زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

هند متاعنی زینب ایداع و تسلیم ایدوب بعده متاع مزبور زینبک تعدی و تقصیری یوغیکن یدنده ضایع اولدقده هند متاع مزبورک قیمتندن اقل اولان شو قدر اقچه یه زینب ایله صلح و قبض بدل ایلسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله بیع شرا ایتدکده مبلغ مزبورک بر مقداری زیدک تعدی و تقصیری یوغیکن ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زیده عمرو ضایع اولان مقداری زیددن طلب ایتدکده زید تعدی و تقصیرسز ضایع اولدی دیوب عمرو زیدی تصدیق ایتدکدنصکره

جرح رجلا عمدا فصالحه منه فلا یخلو اما ان برئ او مات منها فان صالحه من الجراحة او الضربة او من الشجة او من السراية من الجناية لا غیر جاز الصلح ان برئ بحیث بقی له اثر وان برئ بحیث لم یبق له اثر بطل الصلح من المحیط للسرخسی

وان کان المجروح صاحب فراش حین ابراه فهو جائز فی العمد ولم یعتبر خروجه من الثلث من صلح مبسوط السرخسی ملخصا

وان صالحه عن الجراحة وما یحدث منها فالصلح جائز ان مات وبرئ اما یحدث منها ویبقی لها اثر فی الفصل الثانی عشر من صلح المحیط البرهانی

اولماز

اودع صاحب المال الایداع والاستهلاک والمودع الرداد الهلاک ثم صالحه فهذا الصلح باطل عند ابی حنیفة وابی یوسف اولا والصحیح عند محمد وابی یوسف اخرا فی الفصل الخامس من صلح المحیط البرهانی

زید ضایع اولان مقداردن عمرو ایله شو قدر آقچه یه صلح ایلسه صلح مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن ساله مضاربه طریقیله شو قدر آقچه ویردم شمدی دیو دعوی ایتدکده عمرو مبلغ مزبور قبل العمل تعدی و تقصیرسز هلاک اولدی دیوب زید استهلاک ایلدک دیو بعده عمرو زید ایله مبلغ مزبوردن شو قدر آقچه یه صلح اولسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

باب الصلح الفاسد

هند و زینب علی الاشتراک مالکه اولدقلری منزلی زیده بلا تغریر ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بیع و تسلیم ایتدکلرندن صکره مزبوره لر یوغیکن غبن فاحش ایله بیع ایتمکله بیعی فسخ ایدوب منزلی استرداد ایدرز دیو زیددن دعوا ایتدکلرنده زید مزبوره لر ایله دعوای مذکوره دن شو قدر آقچه یه صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی
الجواب اولماز

بو صورتده هند و زینب صلح مرقومه بناء اولقدر آقچه یی زیددن المغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید طابو ایله یرلره متصرف ایکن فوت اولوب اناسی زینب و لابوین عمی عمرو ی ترک ایتدکده صاحب ارض اولان یرلری طابو ایله عمروه ویروب بعده زینب حق طابو یم وار دیو عمرودن دعوی ایتدکده عمرو زینب ایله دعوای مزبوره دن شو قدر آقچه یه صلح و دفع بدل الصلح ایلسه عمرو بدل الصلحی
زینبدن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف مزرعه یه بر نیجه متصرف ایکن عمرو ظهور ایدوب مزرعه نک غله سی بانکه مفروزدر دیو دعوی ایتدکده زید عن انکار عمرو ایله سنه ده مزرعه نک غله سندن شو مقدارینی عمروه ویرمک اوزره صلح اولسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک یدنده اولان غوصه ایچون ملکمدر دیو دعوی و عمرو انکار ایتدکده زید عمرو ایله اول غوصه نک شو مقداری اوزرینه صلح اولوب لکن ماعداسندن عمرو ی ابرا ایلماسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید هندک ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقندن هند ایله معین اولمیان شو قدر یوزغانه و دو کیجه ذمتنده اوزرینه صلح اولوب لکن اشیاء مزبوره نک نوع و وصفی و زمان تسلیمی بیان اولنماسه زید صلح مزبور صحیح اولماغله اشیاء مزبوره یی المیوب مبلغ مزبوری هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قاچ کسه لر شو مقوله ثوبک صانعی اولان عمرونک ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقلرینی طلب ایتدکلرنده عمرو اول مقوله ثوبدن شو قدر ذراع ثوب تسلیم ایدوب ویرمک اوزره مزبورلر ایله مبلغ مرقومدن صلح و مرقوملر دخی قبول ایدوب لکن بدل صلح اولان ثوبک تسلیمی ایچون اجل بیان اولنماسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

بکر کیجه اولان زید عمرونک ذمتنده اولان شو قدر آقچه حقندن عمرو ایله شو مقداری اوزرینه صلح اولوب اولدقده کندویه یومی اوچ آقچه ترقی ایدیورمک شرطیله صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

ولو استحق البدل المصالح علیه رجع بقیمته فی العمد
و بالدیة فی الخطأ و قد عرفت وجهه ولو وجد عیبا یسیرا رده فی الخطأ
ولا یرده فی العمد الا بالفاحش یرده و یأخذ قیمته لان الصلح
فی الخطأ یحتمل الفسخ لوقوعه علی مال و فی العمد لا یحتمل الفسخ
لانه عن القصاص فقد سقط ولا سبیل الی استرداده فیرجع
بقیمة العوض كالنكاح والخلع شرح مختار اختیار فی الصلح

هند زوج مطلقی زیدك ذمتنده شو قدر اقچه حقندن زید ایله شو مقداری اوزرینه صلح
اولوب اولدقده زید طاپو ایله متصرف اولدیغی تارلالرینی و چایرلرینی هنده تمجاناً فارغ اولمق
شرطیله صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمروی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایدوب بعده عمرونك حصر وارثی اوغلی بكر ایله
قصاصدن شو قدر ربك اقچه یه صلح اولدقده زیدك قرنداشی بشر صغیره قزی هندی عمرونك
قرنداشی خالده تزویج ایتمك اوزره صلح و قبض بدل ایدوب بشر دخی هندی خالده تزویج
ایتدكدنصكره ولید بنت هندی خالده تزویج ایتمزدن مقدم باكه تزویج ایتمشیدی دیو دعوی
و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایتمكله هند ولیده حكم اولنوب خالدن التفریق
اولنمغله بدل صلحی زیده رد ایدوب زیدی قصاص ایتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فی صلح الصبی والمعتوه والمجنون والمكره

ممیز اولمیان زید صغیر قرنداشی عمرو ایله میراثه متعلق دعواسندن صلح اولسه صلح مزبور صحیح
اولورمی الجواب اولماز

زید صغیر عمرو و بكرك ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه حقندن مزبورلر ایله عن اقرار بر مقداری اوزرینه
صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

هند صغیره زوج مطلقی زیدك ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهرندن شو مقداری اوزرینه عن اقرار
صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

قلتعقل باشنده اولوب معتوه اولان زید عمرونك ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقندن عمرو ایله
عن اقرار بر مقداری اوزرینه صلح اولسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید بكرك ذمتنده اولان اقچه حقندن عمرو ایله شو مقداری اوزرینه
صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقندن شو مقداری اوزرینه اكراه معتبر ایله صلح
اولوب بكر ما قبض بدل ایله زید صلح مزبوری فسخ ایدوب ما عدالی عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

دیت دعواسنده اكراه معتبر ایله اولان صلح صحیح اولورمی الجواب اولماز

فی صلح الوصی

زید عمرونك ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی المدین زید فوت اولوب صغیر اوغلی بكری
ترك ایتمكله بكرك وصیسی بشر مبلغ مزبوری عمرودن دعوی و عمرو انكار ایتدكده بشرك
بینه سی وار ایكن عمرو ایله مبلغ مزبورك شو مقداری اوزرینه صلح اولسه صلح مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب قزی هند صغیره یی ترك ایتدكده هندك وصیسی زینب عمرودن زیدك ذمتنده قرضدن
شو قدر اقچه سی واردر دیو دعوی ایتدكده عمرو انكار ایدوب زینبك بینه سی ملتزم
اولمامغله عمرو ایله عن انكار مبلغ مزبورك بر مقداری اوزرینه صلح و قبض بدل ایلسه حالا
زینب بعد اقامت بینه ایدیجك ما عدالی دخی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

والصلح عن دم العمد وكذا الابراء عنه ولم یذكروه اكتفاءً بالصلح بینهما فرق
فرق كثیر فان الولی اذا قال للقاتل عمداً ابرأت ذمتك علی ان لا تقیم
فی هذه البلدة مثلاً او صالح معه علیه صح الابراء والصلح ولا یعتبر الشرط
درر غرر من سائر شتی قبیل باب العرف
فی كتاب الینبوع

الاسباب الموجبة للحجر ثلثة الرق والجنون والصغر فلا یجوز تصرف
الصغیر الا باذن ولیه من حجر الهدایه

الصغیر فی اول الفطرة عدیم العقل فالحق به المجنون وفی الاخر لنقص
فالحق به المعتوه فلا یصح قول الصغیر والملحق به اصلاً كبیع ونحوه
من حجر القهستانی

قال ولا تصرف المجنون المغلوب بحال یعنی لا یجوز تصرفه اصلاً
ولو اجازه الولی من حجر الزیلعی

واذا اكره علی ابراء مدیونه فابرأ لا یصح من اكراه المحیط البرهانی

الوصی اذا صالح عن حق المیت او عن حق الصغیر علی رجل فان كان
المدعی علیه مقراً بالمال او علیه بینة او كان قضی علیه بذلك لا یجوز
الصلح للوصی علی اقل من الحق وان لم یكن كذلك یجوز الصلح
من صلح احكام الصغار من العمادیه

وان كان الدین ظاهراً بالبینة او بالاقرار فان صالحه الوصی
علی مهایاة یتغابن الناس فیها جاز الصلح بمنزلة البیع وان
معتداً الا یتغابن الناس فیه لا یجوز الصلح من قاضیخان احكام الصغار

قع وصی ادعی علی رجل الفاً للیتیم ولا بینة له فصالحه علی خمسمائة
عن الالف عند انكاره ثم وجد بینة عادلة فله ان یقیمها علی الالف ع
وان وجد الصبی بینة بعد البلوغ قیل له فما فائدة قوله فی الكتاب
انه اذا لم یكن للاب والوصی بینة علی ما ادعی للصبی فصالح
ما قبل منه یجوز قال فائدة ان یمتنع دعواهما دون دعوی الصبی بعد
البلوغ فی حق الاستحلاف فلیس لهما ان یحلفوه وانما لهما اقامة
البینة من صلح القنیة فی صلح الاب والوصی

زید عمرو ذمتنده جهت قرضدن عبیدن اولان شو قدر اقچه یی المدین زید فوت اولوب اناسی
هندی و لابوین قرنداشی بکر صغیری ترک ایتدکده هند بکره وصی نصب اولنوب بعده هند عمرو ایله
عن اقرار مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه صلح اولسه صلح مزبور صغیرک حصه سنده
صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک حصر اولنان اولاد صغارینک وصیلری عمرو و بکردن ترکه زیددن شو قدر
قیمتلو اشیایی تغلبا اخذ و استهلاک ایلدک دیو دعوی و بکر انکار ایدوب
عمرونک بینه سی اولمامغله بکر ایله عن انکار شو قدر اقچه اوزرینه صلح و قبض بدل ایلسه
صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید عمروی موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایدوب عمرونک بابا کبری و اولاد صغارینی ترک
ایتدکده بکر زید ایله دیتک شو مقداری اوزرینه عن اقرار صلح اولسه صغار بالغ اولدقلرنده
تمام دیتدن حصه لرینی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید قتل اولنوب اولاد صغارینی ترک ایتدکده صغارک وصیلری عمرو بکردن زیدی سن موجب دیت
اولان قتل ایله قتل ایلدک دیو دعوی و بکر اقرار ایتدکدنصکره عمرو بکر ایله دیتدن بر مقدار اوزرینه
صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب صغیر اوغلی عمروی ترک ایتدکده بکر عمرونک وصیسی بشردن زیدک ذمتنده
شو قدر اقچه حقم واردر دیو طلب ایدوب بشر انکار ایتدکده عادللردن خالد و ...
بشرک حضورنده بکرک مدعاسنه شهادت ایدوب مبلغ مزبور حکم اولنه جغی و بکر بعد الحکم
صلحه راضی اولمیه جغی معلوم اولمغله بشر مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه بکر ایله صلح اولوب
بدل صلحی ترکه دن بکره ادا ایلسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور

زید عمرو متوفانک ورثه سندن عمرو ثلث مالندن فلان جهته بره شو قدر اقچه وصیت ایدوب
تنفیذنه بنی وصی مختار نصب ایدوب متعاقب فوت اولمشدر دیو دعوی و ورثه انکار ایتدکلرنده
زید مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبورک بر مقداری اوزرینه ورثه
ایله صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

فی صلح الفضولی

هندک عمرو ایله بر خصوصه متعلقه دعواسندن بکر زیدک اذنسز عمرو ایله شو قدر اقچه
اوزرینه صلح اولسه زید صلحی طوتمیوب اول خصوصده عمرودن دعوایه قادر
اولورمی الجواب اولور

هندک زید ایله بر خصوصه متعلقه دعواسی اولمغله هند خصوص مزبوری زیددن دعوایه
عمروی توکیل ایدوب بعده عمرو هندک اذنسز دعوای مزبوره دن زید ایله عمرو شو قدر اقچه اوزرینه
صلح اولسه هند صلحی طوتمیوب خصوص مزبوری زیددن دعوایه قادره
اولورمی الجواب اولور

هندک زوج مطلقی زید ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهرینی زیددن دعوایه عمروی توکیل
ایتدکدنصکره عمرو هندک اذنسز زید ایله مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه صلح و قبض

وفی مبسوط السید شجاع اذا کان للصغیر دین فصالح ابوه او وصیه
علی حط بعضه ان کان الدین وجب بمعاقدة الاب او الوصی
یصح الحط ویضمن عند ابی حنیفة ومحمد رحمهما الله کالوکیل اذا ابرأ
المشتری عن الثمن وان لم یکن بمعاقدته لا یصح لانه متبرع ...
من العمادیة

وان کان للصغیر علی رجل ان کان منکرا ولم یکن له بینة یجوز وان
کان الخصم مقرا وله بینة لم یجز الاب والجد کالوصی فی العمادیة

وفی کتاب الشروط اذا ادعی رجل دعوی فی دار بینهم فصالح قبل ان یقیم البینة
لیس للوصی ان یصالح وبعد ما جاء بالبینة العادلة وعرف الوصی عدالتهم
له ان یصالح قال شمس الائمة السرخسی حاکیا عن استاذه شمس الائمة
الحلوانی اذا علم الوصی انه شهود عدول ولا یشهدون له ذلک
لا یصالح قبل اقامة البینة اذا علم انه لو اقام البینة تترتب الصلح
واما اذا علم انه لا یترتب الصلح بعد اقامة البینة فلا بأس بان یصالح
قبل اقامة البینة
ثم الثانی من صلح التاتارخانیة

بدل ایدوب بعده هنده اعلام ایتدکده هند مجیزه اولوب بدل صلحی قبض ایلسه حالا اجازتنه
نادمه اولوب صلحی فسخه قادره اولور می الجواب اولماز

زیدک عمرو ایله شو قدر اقچه یه متعلقه دعواسی اولوب بکر عمرودن دعوای مذکوره دن سنکله
صلح و قبض بدله زیدک وکیلیم دیدکده عمرو بکری التصدیق ایدوب بکر ایله دعوای مذکوره دن
مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه صلح و دفع بدل ایدوب بکر بدل مرقومی قبض و استهلاک
ایتدکدن صکره زید وکالتی انکار ایدوب وکالت ثابته اولمامغله زید اول قدر اقچه یی عمرودن
دعوایه و عمرو بدل مزبوری بکره تضمینه قادر اولورلر می الجواب اولورلر

زید عمروی موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایتدکدن صکره عمرونک ورثه سندن بکر نام کیمسنه
وارثه سائر ورثه دیتدن حصه لرندن صلحه بنی توکیل ایتدیلر دیوب خصم شرعی اولان زیدک
بشر و خالد توکیله شهادت ایدوب بعده بکر زید ایله دیتدن بر مقدار اقچه یه صلح اولوب
سائر ورثه وکالتی انکار ایدوب وکالت ثابته اولمامغله تمام دیتدن حصه لرینی زیددن
اخذ مراد ایتدکلرنده زید مجرد بکر و خالدک شهادتلریله وکالت ثابته اولمشدر دیو
سائر ورثه یی دفعه قادر اولور می الجواب اولماز

زیدک هند ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقندن هندک زوجی عمرو هندک اذنسز زید ایله
شو مقداری اوزرینه صلح اولوب بدل صلحی کندی مالندن زیده ادا ایلسه عمرو نادم اولوب
بدل مرقومی زیددن استرداده قادر اولور می الجواب اولماز

زیدک هند ذمتنده شو قدر اقچه حقی اولمغله هندک زوجی عمرو هندک اذنسز زیده بدل صلحی
کندی مالندن ادا ایتمک اوزره مبلغ مزبوردن شمله شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولدقده
زید دخی وجه محرر اوزره صلح اولدقده عمرو دخی صلحی قبول ایلمکله زید بدل صلحی عمرودن طلب
ایتدکده عمرو فضولی صلح اولمغله صحیح اولماز دیوب دفعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو و بکرک مشترک خروس قیمتلو شو قدر قیمتی اثوابلرینی غصبا اخذ و استهلاک ایتدکدن
صکره بشر اثواب مزبوره نک قیمتلرندن فلان غروش اوزرینه زید و عمرونک اذنلرینسز
بکر ایله صلح اولدقده بدل صلحی ضامن اولدقدن صکره بکر بدل مرقومی بشردن طلب ایتدکده
بشر صلح مزبوره اصلا غصبیله دلالتم یوقدر دیو دعوای بکری انکار ایدوب بشرک مدعاسی ثابت اولمامغله
قول مجرد ایله بدل مرقومی ویرمکه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

زید عمروی قتل ایتدکدن صکره برقاچ کیمسنه لر زیدک اذنسز عمرونک ورثه سیله موجب قتلدن
شو قدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه لر اول کیمسنه لر زیده مجرد سنک ایچون صلح اولمغله
بدل صلحی ضامن اول دیمکه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

زید بر قریه ایچنده کیمسنه نک ملکی اولمیان خالی موضعده چوکیا قتیل بولنوب
زوجه سی هند و اولاد صغارینی ترک ایدوب قاتلی معلوم اولمامغله
وجه شرعی اوزره قسامه اولنوب بعده قریه مزبوره اهالیسی اوزرلرینه دیت
ایله حکم اولندقدن صکره هند دیت مرقومه دن اهالی مزبوره ایله الی بیک

ولو صالح فضولی وضمن البدل او اضاف الی ماله او اشار الی عرض
او نقد بلا اضافة او اطلق وسلم صح وکان متبرعا من ملتقی الابحر

آقچه اوزرینه صلح اولوب صغارک وصیاری صغارک تمام وبیدن حصه‌لرین صغار
ایکون اباليدن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولور

زید عمروک ذمه‌سنده هندی قرب ایدوب بعده اول حریدن مستبان الخلفه برحیان ببت القا ایلیه عمرو زیدک اودنلنسز زید ایله عمره بک بر مقداری اوزرینه صلح اولسه بعده حصه‌سنده صلحی مجیز اولمیوب عمره دن تمام حصه‌سنی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمره‌وی موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایتدکدنصکره عمروک ترکه‌سندن بکر زید ایله دیتدن شو قدر آقچه اوزرینه صلح اولوب قبض بدل ایلیه سائر ورثه بدل مزبوره
بکره مشارکته قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید وعمروک علی الاشتراک مشاعا مالک اولدقلری بر چفتی بکر غصبا اخذ واستهلاک ایتدکدنصکره زید عمروک اذنسز اول برچفتک مجموعندن بکر ایله شو مقداری اوزرینه شو قدر آقچه‌یه صلح وقبض بدل ایلسه زید عمروک اول برچفتدن حصه‌سنی ضامن اولمغین
عمرو بدل مزبوردن حصه‌سنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید شرکت عنان ایله شریکی اولان عمرو ایله معا مال شرکتدن بر متاعی بکره شو قدر آقچه‌یه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عمرو زیدک اذنسز مبلغ مزبوردن بر مقداری اوزرینه بکر ایله صلح وقبض بدل ایلسه زید حصه‌سنده صلحی مجیز اولمیوب حصه‌سنی بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند فوت اولوب زوجی زید ووالدین قرنداشی زینبی ترک ایتدکده جمله ترکه‌یی زید قبض ایدوب بعده زینب حصه‌سنی قبضه عمروی توکیل ایتدکدنصکره عمرو زینبک اذنسز زید ایله زینبک حصه‌سندن ترکه‌دن بر مقدار نسنه اوزرینه علی طریق التخارج صلح اولسه زینب صلحی مجیز اولمیوب ترکه‌دن حصه‌سنی زیددن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر قضادا اهالیسندن ظلما شو قدر آقچه الدقدنصکره اول اهالیدن بر قاچ کمسنه‌لر سائرلرک اذنلرلنسز مبلغ مزبورک بر مقداری اوزرینه زید ایله صلح اولسه‌لر سائر حصه‌لرنده صلحی مجیز اولمیوب مبلغ مزبوردن حصه‌لرینی تماما زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

في صلح المتولي

بر وقفک متولیسی زید کندی اداسیله عمرو ذمتنده مال وقفدن شو قدر آقچه‌دن شو مقداری اوزرینه عمرو ایله صلح اولوب قبض بدل ایلسه زید نادم اولوب صلحی نقضه
قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقف نقودک متولیسی زید عمرودن سندن مقدم متولی اولان بکرک اداسیله مال وقفدن ذمتنده شو قدر آقچه واردر دیو دعوی ایتدکده زیدک بینه‌سی اولمغین مبلغ مزبورک
بر مقداری اوزرینه عمرو ایله صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید متولی اولدیغی نقود موقوفه‌دن عمروه شو قدر آقچه قرض ویردکدنصکره زیدک

وان خلط احد الشریکین شیئا ان کان المصالح عاقدا جاز الحط حط الکل وبعضه عند ابی حنیفة رحمه الله ویضمن لشریکه ان حط الکل اما اذا حط البعض فلانه مالک وفی نصیب صاحبه عاقد والعاقد یملک الحط فی قول ابی حنیفة ومحمد رحمهما الله فیصح حطه وان لم یکن المصالح عاقدا یجوز الحط عن نصیبه عند الکل لانه مالک وفی نصیب صاحبه لا یجوز فی الکل لانه لیس بمالک ولا عاقد
من صلح الخانیة فی باب الصلح

وذکر الحاکم فی شرحه ابراء الاب والوصی والمتولی للمستاجر عما فیما باشره ویضمنون للوقف والصغیر وبراء المستاجر للقضاء ولا ابراء فیما بینه وبین الله من احکام الصغار للاسروشنی

الوصی لو ابراء غریم المیت او اجله او حط عنه شیئا صح عندهما لو نافذا وضمن لا عند ابی یوسف ولو لزم بعقد غیره دفاعا وکذا المتولی لو ابراء المشتری نصح عندهما ۲۷۲ من الفصولین

بر بینه ایله متولی اوله‌مدقده بکر عمرو ایله عن اقرار مبلغ مزبورک بر مقداری اوزرینه صلح
اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

بر وقفک متولیسی زید سابقا متولی اولان عمرودن مال وقفدن ذمتنده شوقدر
آقچه وار دیو دعوی ایتدکده عمرو انکار ایتمکله زید مبلغ مزبورک شو مقداری اوزرینه
عمرو ایله صلح وقبض بدل ایلسه حالا زید صلح مزبور صحیح اولمامغله مابقیسنی دخی عمرودن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فصل في التخارج

زید فوت اولوب ورثه‌سندن عمرو وسائر ورثه ایله حصه‌سندن ترکه‌دن شوقدر
آقچه اوزرینه تخارج طریقیله صلح اولوب لکن بدل صلحی قبول ایتموب شرائط صحت
صلح تخارج موجود اولماسه عمرو بدل صلحی المیوب ترکه‌دن تماما حصه‌سنی المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب اولادی قزقرنداشی هندی ولابوین ار قرنداشی عمرو ایله ترک ایتدکده
عمرو هند ایله حصه‌سندن شوقدر آقچه اوزرینه علی طریق التخارج صلح وقبض بدل ایلسه شرائط
صحت صلح تخارج موجود ایکن عمرو صلحی فسخه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب اوغلی عمروی وقزی هندی ترک ایدوب جمله ترکه‌یی عمرو قبض ایتدکدن
صکره هند حصه‌سندن عمرو ایله ترکه‌دن بر باغچه‌نک نصف معینی اوزرینه علی طریق
التخارج صلح اولوب عمرو دخی صلحی قبول وبدل صلحی هنده تسلیم ایتدکدن صکره شرائط
صحت صلح تخارج موجود ایکن عمرو صلحی فسخ ایدوب باغچه‌یه مداخله‌یه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب اوغلانلری عمرو وبکر ایله قزلری هند وزینبی ترک ایتدکده هند وزینب
حصه‌لرندن عمرو وبکر ایله ترکه‌دن بر باغ وشوقدر امتعه‌یی اوزرینه علی طریق
التخارج صلح اولوب اشیاء مزبوره‌نک بر مقدارینی قبض ایلسه‌لر شرائط صحت صلح تخارج
موجود ایکن هند وزینب مجرد اشیاء مزبوره‌نک بر مقدارینی قبض ایتمدک دیو
صلحی فسخه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب قزی هندی وسائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده هند صحتنده سائر ورثه ایله
حصه‌سندن ترکه‌دن بر مقدار شی اوزرینه علی طریق التخارج صلح وقبض بدل ایتدکدن
صکره هند دخی فوت اولسه شرائط صحت صلح تخارج موجود ایکن هندک ورثه‌سی
صلحی فسخه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب قزی هندی ولابوین قزقرنداشی زینبی ترک ایتدکده جمله ترکه‌یی هند قبض ایدوب بعده
زینب حصه‌سنی طلب ایتدکده هند زینبک اخذ وایراده شو مقوله امتعه‌یی دار وار امتعه مزبوره
سنک اولسون اوزره تخارج طریقیله صلح اولالم دیوب زینب دخی راضیه اولدقده هند زینبک
قول سوزیله صحتنده اخذ بیع وتسلیم ایتدیکی ظاهر اولوب اخذ وایراده نسنه بولنماسه زینب هندک
یدنده اولان ترکه‌دن حصه‌سنی هنددن المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب اوغلی عمرو ایله سائر ورثه‌سنی ترک ایدوب عمرو سائر ورثه ایله ترکه‌دن بر مقدار شیئه اوزرینه علی طریق التخارج صلح و قبض بدل ایتدکدنصکره عمرو صلح مزبور مواضعه طریقیله اولمشیدی دیو دعوی و مواضعه‌یی تفسیر ایدوب مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک بدل مزبوری ترکه‌یه قاتوب ترکه‌دن تماما حصه‌سنی المغه قادر اولور می الجواب اولور

زید فوت اولوب اوغللری عمرو و بکری ترک ایتدکده عمرو حصه‌سندن ترکه‌دن بر مقدار شیئه اوزرینه علی طریق التخارج صلح اولورلر اولدقده زیدک بعض کسنه‌لر ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه‌سنک جمله‌سی عمرونک اولمق اوزره صلح اولسه‌لر صلح مزبور صحیح اولور می الجواب اولماز

زید فوت اولوب وارثلری عمرو و بکری ترک ایتدکدنصکره عمرو بکر ایله حصه‌سندن ترکه‌دن بر مقدار شیئه اوزرینه علی طریق التخارج صلح اولدقده زیدک بعض کسنه‌لر ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه‌سی بکرک اولمق اوزره صلح اولسه‌لر صلح مزبور صحیح اولور می الجواب اولماز

بو صورتده عمرو و بکر ایله وجه محرر اوزره صلح اولدقده صلح ضمننده بکری ترکه‌یه متعلق دعوادن ابرا ایلسه ابراء مزبور صحیح اولور می الجواب اولماز

زید فوت اولوب اوغللری عمرو و بکری ترک ایتدکده ترکه‌یی عمرو قبض ایدوب بعده بکر عمرونک یدنده اولان ترکه‌دن حصه‌سندن بر مقدار شیئه اوزرینه علی طریق التخارج صلح اولدقدنصکره زیدک بعض کسنه‌لر ذمتلرنده شو قدر اقچه‌سی ظهور ایلسه بکر اول اقچه‌دن حصه‌سنی اول کسنه‌لردن المغه قادر اولور می الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده ترکه‌نک جمله‌سنی هند قبض ایدوب بعده سائر ورثه‌یه ترکه شو قدردر دیمکله سائر ورثه هند ایله حصه‌لرینی ترکه‌دن بر مقدار شیئه اوزرینه علی طریق التخارج صلح اولدقلرندنصکره هندک یدنده ترکه‌دن شو قدر اشیا دخی ظاهر اولسه سائر ورثه اشیاء مزبوره‌دن حصه‌لرینی هنددن المغه قادر اولورلر می الجواب اولورلر

زید فوت اولوب قزی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده جمله ترکه‌یی سائر ورثه قبض ایدوب بعده ترکه شو قدردر دیمکله هند حصه‌سندن بر مقدار شیئه اوزرینه علی طریق التخارج سائر ورثه ایله صلح و قبض بدل ایدوب سائر ورثه‌یی ترکه‌یه متعلق دعوادن ابرا ایتدکدنصکره سائر ورثه یدلرنده ترکه‌دن بعض اشیا دخی ظاهر اولسه هند ظهور ایدن اشیادن حصه‌سنی المغه قادر اولور می الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده جمله ترکه‌یی سائر ورثه قبض ایدوب بعده هند جمله ترکه‌دن حصه‌سندن سائر ورثه ایله شو قدر اقچه اوزرینه علی طریق التخارج صلح و قبض بدل ایلسه هند ترکه‌دن اولوب حین صلحده سائر ورثه یدلرنده اولان منزللری حین صلحده ذکر اولنمامغله منزللردن حصه‌می الورم دیمکه قادره اولور می الجواب اولماز

نوع آخر

وفی العمادیة ولا یجوز الصلح بین الورثة ان یکون الدین لاحدهم لان القسمة من العین قبل القسمة باطل تاتارخانیة فی الخامس من الصلح

وان فی الترکة دین علی الناس فاخرجوه لیکون الدین لهم بطل الصلح من صلح ملتقی الابحر

والابراء والاقرار فی ضمن عقد فاسد لا یمنع صحة الدعوی لان بطلان المتضمن یدل علی بطلان المتضمن من دعوی البزازیة

ولو ظهر بعد صلحهم دین او عین له هل یدخل تحت الصلح اولا لا روایة فیه فینبغی الحل ان فیه وجه وعدم دخوله اشباه من الثانی العشر من جامع الفصولین

التخارج فی الثانی اذا کان فی الترکة دین بان اوخلوا الدین فی الصلح بان یقولوا من الدین او من العین من المال فصالحوه علی ان یاخذ الدین من الغریم ولا یاخذ حقه من سائر الاموال وکل ذلک باطل من تاتارخانیة

قال تاج الاسلام وبخط شیخ الاسلام وجدته صالح احد الورثة وابرأ ابراء عاما ثم ظهر فی الترکة شیئ لم یکن وقت الصلح لا روایة فی جواز الدعوی ولقائل ان یقول یجوز دعوی حصته منه ولقائل ان یقول لا یجوز من صلح البزازیة

ترکه‌یی

ترکه‌سی عروض و عقار و نقود اولان زید متوفا اولدقده اوغلی عمرو سائر ورثه ایله حصه‌سندن شو قدر اقچه اوزرینه علی طریق التخارج صلح و بعض بدل الصلح بدل صلح عمرو ک ترکه‌ده اولان نقوددن حصه‌سندن زیاده اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولور

ترکه‌سی عقار و عروض و نقود اولان زید متوفا اولدقده ورثه‌سندن عمرو سائر ورثه ایله حصه‌سندن ترکه‌دن بر منزل معین و شو قدر غروش اوزرینه علی طریق التخارج صلح و قبض بدل ایلسه لکن مبلغ مزبور عمرو ک نقوددن حصه‌سندن اقل اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولور

ترکه‌سی عروض و نقود اولان زید متوفا اولدقده زوجه‌سی هند سائر ورثه ایله حصه‌سندن شو قدر اقچه اوزرینه علی طریق التخارج صلح ایلسه لکن بدل صلح هندک ترکه‌دن اولان اقچه‌دن حصه‌سندن اکثر اولماسه صلح مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

ترکه‌سی عروض و نقود اولان هند متوفا اولدقده سائر ورثه زوجی زید ایله حصه‌لرندن شو قدر اقچه اوزرینه علی طریق التخارج صلح ایلسه لکن بدل صلح سائر ورثه‌نک ترکه‌ده اولان اقچه‌دن حصه‌لرندن اقل اولسه صلح مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده سائر ورثه زید ایله وجه محرر اوزره صلح اولدقلرنده زیدی حصه‌لری دعواسندن ابرا ایتمش اولسه‌لر حالا سائر ورثه صلحی فسخ ایدوب حصه‌لرینی زیددن دعوی ایتدکلرنده زید ابرا ایتدکلری دعوا اکر مسموعه اولماز دیو مزبورلری دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

ترکه‌سی نقود و عروض و عقار اولان زید ثلث مالنی عمروه وصیت ایتدکدن صکره فوت اولدقده ورثه عمرو ایله وصیت مزبوره‌دن شو قدر اقچه اوزرینه صلح و دفع بدل ایلسه ورثه نادم اولوب صلحی فسخه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اوغلی عمروی و سائر ورثه‌سنی ترک ایدوب جمله ترکه‌یی عمرو ضبط ایتدکدن صکره عمرو هندک ترکه‌دن حصه‌سنی بالکلیه نیک و ملک اوزره هند ایله حصه‌سندن کندی مالندن شو قدر اقچه‌یه صلح و دفع بدل ایلسه عمرو سائر ورثه ایله ترکه‌یی اقتسام ایدر اولدقده عمرو هندک بر نیه طورب هندک ترکه‌دن حصه‌سنی الوب سائر ورثه‌یه جعل ایتمیه دیررکن سائر ورثه راضی اولمیوب هندک حصه‌سندن نصف المنه قادر اولورلر **الجواب** اولمازلر

زید متوفانک خالی عمرو زیدک وارثی بنم دیو ترکه‌سنی قبض ایتدکدن صکره دیکر ظهور ایدوب بن زیدک لابوین عمی اوغلی و حصر وارثی بنم دیو دعوی و مدعاسنی اثبات ایدوب و اثبته حکم اولندقدن صکره زیدک ترکه‌سی عروض و نقود و عقار اولوب بعض کمسنه‌لر ذمتلرنده مقدار اقچه‌سی اولوب ترکه‌نک بعضی ایلن بیت المال یدنده اولوب ما عداسنی عمرو قبض ایتمیوب ترکه مجهوله ایکن عمرو بکره ترکه‌نک اعیانی ایله ذممده اولان اقچه‌نک جمله‌سی بنم اولمق اوزره کندی مالندن شو قدر اقچه‌یه سنکله صلح اولالم دیدکده بکر قبول ایدوب عمرو ایله وجه محرر اوزره صلح محجته الدقدن حالا بکر بدل صلحی المیوب عمروی ترکه‌یه مداخله ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بنت صوفه‌نک شدجه‌سی زید ولی اقرب لابوین عم عمروک اذننسز هندی بکره تزویج ایدوب بعده

قال محمد فی الاصل امرأة صولحت فی ثمنها علی دراهم وقد ترک الزوج دراهم وعروضا وان کانت ما اخذت من دراهم من نصیبها من الدراهم جاز الصلح ویجعل المثل من الدراهم بمثل والباقی بازاء العروض غیر ان ما یخص الدراهم من الدراهم یکون صرفا فیشترط قبض البدلین فی المجلس من صلح المحیط البرهانی

وفی مختصر القدوری اذا کانت الترکة بین ورثة فاخرجوا احدهم بمال اعطاه ایاه والترکة عروض او عقار جاز قلیلا کان ما اعطوه او کثیرا وان کانت الترکة فضة وغیرها فاعطوه فضة جاز اذا کان ما اعطوه اکثر من نصیبه من الفضة حتی یکون المثل بالمثل والباقی بمقابلة غیره من الاجناس یجوز ویشترط التقابض بازاء الفضة وان کان ما اعطوه مثل نصیبه واقل لا یجوز وان کانت الترکة فضة او ذهبا وعروضا فاعطوه فضة جاز من صلح الخلاصة

المستفتی یکی از ورثه غائب است حاضران زن میت را تخارج کرده‌اند لو کان التخارج علی مال السهم علی ان یتعین السهم جاز ولو علی البعض الترکة علی ان یبقی الکل مشترکا بین الکل توقفه علی اجازة الوارث او قضاء القاضی ٢٩٢ جامع الفصولین فی مسائل الترکة

عمرو عقدی مجیز اولمدین بنده صونده فوت اولوب عمرونک ترکه‌سی انجیله عمرونه ترکه‌سنی قبض
ایتدکده بکر عقد مزبوره بنا وارث اولورم دیو ترکه‌دن حصه طلب ایتدکده عمرو دخی وارث
اولمق زعمیله بکر ایله تخارج طریقیله ترکه‌دن شو قدر اشیا اوزرینه صلح اولوب دفع بدل الصلح
عمرو اشیاء مزبوره‌یی بکردن آلمغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک لابوین قرنداشی هند حصر ارثی اولمق اوزره ترکه‌سنی قبض ایتدکدنصکره
عمرو ظهور ایدوب بن زیدک لابوین عمی اوغلی وعصوبت جهتندن وارثیم دیو دعوی
ایتدکده هند عمرو ایله عن انکار دعوای مرقومه‌دن شو قدر اشیا اوزرینه صلح ودفع بدل الصلح
ایدوب بعده هند نادم اولوب صلحی فسخه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب قیزی هند وزوجه‌سی زینبی ترک ایتدکده جمله ترکه‌یی هند قبض ایدوب یدنده
قائم ایکن زینب حصه‌مدن کچدم دیسه ثم زینب ترکه‌دن حصه‌سنی هنددن طلب ایتدکده
هند سن بو وجهله حقک ساقط اولمشدر دیو منعه قادره اولورمی الجواب اولماز

کتاب المضاربه

زید عمرو ذمتنده اولان اقچه‌م مضاربه اولسون دیسه مبلغ مزبور مضاربه
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی شو قدر اقچه‌لی متاعه نوروب متاعی بیع ایتدکده
الحق اولقدر اقچه حاصل اولوب مبلغ مزبور زیدک یدنده ایکن عمرو زیده اول اقچه قرض
اولسون دیوب زید دخی راضی اولوب بعده زید اول اقچه‌یی اشغال ایدرکن مبلغ مزبور هلاک
اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیده تضمین مراد ایتدکده زید مجرد مقدما مضاربه طریقیله المشیدم
دیو ضماندن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه‌یه متاعه نوزوب مال مضاربه متاع ایکن
عمرو زیده مال مضاربه قرض اولسون دیوب زید دخی راضی اولسه مال مزبور
قرض اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه‌یه متاعه نوزوب مال مضاربه متاع ایکن عمرو
زیده مال مضاربه قرض اولسون دیوب زید دخی قرض اولور زعمیله راضی اولدقدنصکره
اول متاع زیدک تعدی وتقصیری اولمقسزین ضایع اولوب بعده زید فوت اولسه عمرو مال مضاربه
وجه مجرد اوزره قرض اولمشیدی دیو مبلغ مزبوری زیدک ترکه‌سندن تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی شو قدر اقچه‌لی متاعه نوروب بعده متاعی بیع
المعدین عمرو فوت اولسه زید عمرونک ورثه‌سنه متاعی بیع ایدیم رأس مالی و فائده حاصله اولوب
حصه‌کزی ویره‌یم دیدکده ورثه زیده متاعی سن الیقو رأس مالی مالکدن برده ویر دیو
جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه‌لی متاعه نوزوب نقد اولمقدن متاعی
بیع ایتمدین عمرو عقد مضاربه‌یی فسخه قادر اولورمی الجواب اولماز

ولو قال ترکت حقی من المیراث او ابرأت منه او من حصتی لا یصح وهو علی حقه لان الارث جبری لا یصح ترکه من دعوی البزازیه

لا یجوز المضاربة بالدین فمن کان له علی آخر الف درهم فأمر صاحب الدین ان یعمل بها مضاربة لا یجوز المضاربة من خزانة المفتین

وان عرضا لا یکون قرضا حتی یبیعها فیصیر قرضا من مضاربة التاتارخانیة

فان مات رب المال والمال عروض فله ان یبیعها لانه الابد من ذلک لیظهر الربح وانما یظهر الربح بالقسمة ... علی رأس المال انما تنفسخ بالبیع ... بموت رب المال بیع العروض ونحوها من مضاربة الهدایة فی الاول والقسمة ملخصا

مات رب المال او فسخ المضاربة ورأس المال عروض لا ینفسخ وان تراضیا علی الفسخ والمال عروض یصح الفسخ من مضاربة التاتارخانیة فی النوع

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله متاعه بوزدقدنصکره زید متاعی بیع ایمدین دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه عمرو دخی اینلره متاع بیع اولنوب ثمنندن رأس مالی و ربحندن حصه لی الدقدنصکره ماعداسنی الک ویدکده دائنلر معترفا ایکن عمرو حصه سنه مداخله ایدرمیوب متاعی قسمت غرماده ادخال ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی شو قدر اقچه یله متاعه یوروب بعده متاعی شو قدر اقچه فائده ایله آخره بیع و قبض ثمن ایتدکدنصکره ثمن مزبور یدنده قائم ایکن زید دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه ثمن مزبور عینیله قائم ایکن عمرو رأس مالنی و فائده دن حصه سنی المق استدکده زیدک دائنلری معترفا ایکن ثمنک جملهسنی قسمت غرماده ادخال ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه لی متاعه بوزدقدنصکره زید متاعی شو قدر اقچه فائده ایله بعض کمسنه لره بیع و تسلیم ایدوب بعده ثمنی المدین زید فوت اولسه زیدک ورثه سی عمرو ثمنی اول کمسنه لردن الوب رأس مالی و فائده دن حصه کی ویره لم دیرلرکن عمرو ابا ایلیوب ورثه یه رأس مالی و فائده دن حصه می مالکزدن ویرک بعده اول کمسنه لردن الک دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فیما یضمن به المضارب وما لا یضمن به

زید عمروه بر مقدار متاع ویروب متاعی سفینه ایله فلان یاره کوتوروب بیع و ثمنی ایله مضاربه طریقیله عمل ایله دیو امر ایتمکله عمرو دخی سفینه یه قویوب اول یاره کوتوررکن سفینه فورتنه دن پاره لنوب متاع ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونک توکیلی ایله بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی قبض ایتدکدنصکره عمرو زیده مبلغ مزبوری مضاربه طریقیله عمل ایله دیمکله زید دخی مبلغ مزبوری ابتدا عمل ایتدکده مبلغ مزبورک بر مقداری زیدک تعدی و تقصیری اولمقسزین ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله ابتدا عمل ایتدکده مبلغ مزبور زیدک تعدی و تقصیری اولمقسزین ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

بو صورتده عمرو مجرد ضایع اولمغله سالکه ضمان لازم اولور دیو تغلبا زیددن اول مقدار اقچه السه زید مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرودن مضاربه طریقیله شو قدر اقچه الدقده زید اصل ماله ضرر ترتب ایدرسه ضرری بنم جیبمه دیوب وجه محرر اوزره دمشکن دیدکدنصکره زید مبلغ مزبور ایله ابتدا عمل ایتدکده بلا تعد رأس ماله ضرر ترتب ایلیه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو و بکردن مضاربه طریقیله الدیغی شو قدر اقچه یی برقاچ کره اعمال ایدوب حاصل اولان فائده یی عمرو و بکر ایله تقسیم ایتدکلرندنصکره فسخ عقد اولنمدین زید مبلغ مزبور ایله تکرار عمل ایتدکده تعدی و تقصیری اولمقسزین رأس ماله ضرر ترتب ایلیه زید رأس مال

مات المضارب وعليه دين فرب المال احق برأس المال وحصته من الربح ان كان المضاربة معروفة المضارب اذا قال هذا الالف مضاربة لفلان وليس عليه دين صح اقراره من جميع المال لعدم التهمة وان كان عليه دين الصحة لا يصدق في حق غريم الصحة وان كان عليه دين المرض ان بدأ بالمضاربة ثم بالدين كان المال لرب المضاربة وان بدأ بالدين ثم المضاربة تحاصا من مضاربة الخانية

اذا مات المضارب والمضاربة دراهم في يد المضارب وهي معروفة انها مضاربة وعلم المضارب ان رب المال يأخذ رأس ماله قبل الغرماء من مضاربة التاتارخانية وفيه تفصيله

مات المضارب والمال عروض فولاية البيع لوصي المضارب بخلاف العدل في الرهن وقيل للوصي ولرب المال معا من مضاربة البزازية قبيل نوع في الاختلاف

ولو فرق المال من على الناس لزمه التقاضي ان كان ربح والا فله ان يوكل المال به وكذا سائر الوكلاء من ملتقى الابحر

وللمضارب في المطلقة ان يسافر بمال المضاربة في الروايات الظاهرة من مضاربة قاضيخان

ثم المدفوع الى المضارب امانة في يده لانه قبضه بامر مالكه لا على وجه البدل واذا تصرف فهو وكيله واذا ربح فهو شريكه واذا خالف يكون غاصبا من مضاربة قاضيخان

ولو هلك مال المضاربة في يد المضارب لا شيء عليه من مضاربة شرح الطحاوي

وكل شرط يوجب جهالة في الربح يفسده لاختلال مقصوده وغير ذلك من الشروط الفاسدة لا يفسده ويبطل الشرط كاشتراط الوضيعة على المضارب من اوائل المضاربة من الهداية

طرفیندن اثنان قالندە ایلە تکمیل اولنمغە راضی ایکن عمرو وبکر زیدە ضررک حصەسنی

سن چکمک دیمکە قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرودن مضاربە طریقیلە الدیغی اقچەلیە متاعە بوزدقدنصکرە زید اول متاعک

بر مقدارینی نسیئە بکرە بیع وتسلیم ایدوب بعدە ثمنی المدین بکرە افلاس طاری اولوب

ثمن ضایع اولسە عمرو زیدە تجرونسیئە بیع ایتمکلە ثمن مرقومی ضامن اول

دیو جبرە قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربە طریقیلە الدیغی اقچەلی متاعە بوزمدن اشقیادن برقاچ کمسنەلر

زیدک منزلنی باصوب مبلغ مزبوری نهب وغارت ایلسەلر زیدە ضمان لازم

اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودن مضاربە طریقیلە شوقدر اقچە ویردکدە الدیغک متاعی نسیئە بیع ایتمە دیو نهی

ایتمشکن عمرو مبلغ مزبور ایلە الدیغی متاعی بکرە نسیئە بیع وتسلیم ایدوب بعدە بکرە

افلاس طاری اولمغلە ثمنک تحصیلی ممکن اولماسە زید اول متاعی زیدە تضمینە قادر

اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مضاربە طریقیلە الدیغی اقچەلی متاعە بوزدوب متاعی بیع ایچون بروسەیە

کیدر ایکن اولدقدە عمرو زیدە متاعی بروسەدە بیع ایتدکدنصکرە ثمنی ایلە الدیغک متاعی

بو بلدە کتور اخر بلدەیە کوتورمە دیو نهی ایتمشکن زید متاعی بروسەدە بیع ایتدکدنصکرە

ثمنی ایلە الدیغی متاعی اول بلدەیە کوتورمیوب دریادن مصرە کوتوررکن اثنای طریقدە سفینە

غرق اولوب مال مضاربە هلاک اولسە زیدە ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مضاربە طریقیلە شوقدر اقچە الوب بعدە زید مجهلا فوت اولسە ترکەسندن

ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن مضاربە طریقیلە الدیغی اقچەلیە اعمال ایتمیوب عمرونک اذننسز بکرە قرض ویروب

استهلاک ایلسە عمرو مبلغ مزبوری زیدە تضمینە قادر اولورمی

الجواب اولور

زید عمرودن مضاربە طریقیلە الدیغی اقچەلیە عمرونک اذننسز مضاربە صحیحە ایلە بکرە ویروب بکر

دخی مبلغ مزبوری متاعە بوزدقدنصکرە متاع هلاک اولسە عمرو مبلغ مزبوری ایکیسنە

تضمینە قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ایکی بڭ اقچەسنی مضمون اوزرە مضاربە طریقیلە الیتوز غروش الدقدنصکرە

بکردن دخی اول مضمون اوزرە ایکیوز غروش الوب بعدە رب المالینە خلطا وجملەسیلە متاع

اشترا ایدوب مزبورلک رضالریلە تجارت ایچون دریایە سفر ایتدکدە سفینە غرق اولوب

مارە لنوب مبلغ مزبورک ثلثالری هلاک اولدقدنصکرە باقی فلان متاعی بیع ونقدی

ثمن ایتدکدە ثمنی عمرو وبکرک رأس المالینە بالغ اولماسە ثمن مزبور عمرو وبکرک

بینلرندە نە وجهلە منقسم اولور الجواب رأس المالینە کورە

فیما یتعلق بالنزاع

زید عمرودن مضاربە طریقیلە شوقدر اقچە الوب لکن مبلغ مزبوری اعمال ایلماسە عمرو

ولو قسمه من غير فسخ ثم اخذ تم رأس المال فان دفعل شیئ اقتسماه وان لم يف فلا ضمان على المضارب ملتقى الابحر

رجل دفع الى رجل مالا مضاربة بالنصف ولم يزد فهي مضاربة مطلقة ويشتري بما بدا له ويعمل عمل التجار ويبيع بالنقد والنسيئة من مضاربة البزازية من نوع فيما له ان يعمل

والحاصل ان المالك لو خصص بعد العقد فان كان لم يشتر ابتداء صح تخصيصه لانه لم يتصرف فيه والمال صار في يده كالابتداء ولانه يملك العزل فكذا يملك التخصيص ولو بعد الشراء فلا يصح النهي عن البيع بالنسيئة لانه يبطل مقتضى العقد فيما العقد وان يعمل نهيه لان حق التصرف باطلاق المضاربة ثابت فالنهي يبطل حقه فيه الا اذا خص على ان لا يبيع بالنسيئة الخ في الثاني من مضاربة البزازية فيما له ان يعمله

زید عمرو مضاربە طریقیلە شوقدر اقچە ویردکدە مال مضاربە ایلە فلان بلدەیە سفر ایتمە دیوب بعدە عمرو زیدک اذنسز مال مضاربە ایلە اول بلدەیە سفر ایتدکدە اثنای طریقدە مال مضاربەنک بر مقداری ضایع اولسە عمرودە ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

ولهذا لو فرق الا اذا نهاه المالك عن الخروج من البلدة اشترى اولا ثم مضاربة البزازية في نوع فيما له ان يعمله

ولو شرط عليه رب المال عند المضاربة ان لا يسافر ولا يعمل في مصر كذا لم يكن له ان يخالفه فان خالفه كان ضامنا قاضيخان في اواخر الفصل الثامن

ولو مات المضارب ولم يوجد مال المضاربة فيما خلف المضارب فانه يعود دينا فيما خلف المضارب من وديعة شرح المنظومة الوهبانية لابن الشحنة نقلا عن البدائع

ولا ان يوصي او يستدين او يهب او يتصدق الا بتنصيص ملتقى الابحر

فان قارض المضارب بلا اذن فلا ضمان ما لم يعمل الثاني في ظاهر الرواية وهو قولهما وفي رواية الحسن عن الامام لا يضمن بالعمل ايضا ما لم يربح وان كان الثانية فاسدة فلا ضمان وان ربح ملتقى الابحر

وكذلك ليس له ان يخلط مال المضاربة بماله ولا بمال غيره الا ان يقول رب المال اعمل برأيك الخ ثم ادرك له معنى مضاربة التاتارخانية

وليس لعامل المضاربة برا وبحرا وعنه لا يسافر وعند ابي يوسف يسافر الى موضع يقدر على الرجوع الى اهله في يومه نحو فرسخين او ثلثة ولا يسافر سفرا نحو فالعامل عنه في قولهم قهستاني

اعمال

اعمال ایدیدك شو قدر فائده حاصل اولوردی دیو زیددن فائده نامنه نسنه
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن مضاربهٔ صحیحه ایله الدیغی اقچه ایله برمدت اعمال ایدوب لكن ربح حاصل اولمیوب بعده
مزبورلر مضاربه‌لرینی فسخ ایدوب عمرو رأس مالنی زیددن السه زید وجه محرر اوزره اعمال ایكن
ایوب نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله متاع الوب بعده متاعی بیع ایتمدین زید فوت
اولدقده ورثه‌سی بیع ایدوب شو قدر فائده حاصل اولسه عمرو رأس مالنی الدقدن صكره
فائده‌دن حصه‌سنی ورثه‌دن طلب ایتدكده ورثهٔ مجرد قبل البیع فوت اولمغله سنگه
فائده‌دن حصه ویرمزز دیمكه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمروه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویردكده مبلغ مزبوری برنجه یوز ربح حاصل اولان
ربحك نصفلری زیدك و ثلثی عمرونك اولمق قولیله ویروب عمرو دخی مبلغ مزبور ایله شو قدر
ربح اشترا و قبض ایتدكده زید عمرونك اوبیله اول برلكی فائده ایله اخذ بیع و تسلیم
و قبض ثمن ایدوب شو قدر ربح حاصل اولمغله عمرو ربح مزبورك ثلثنی زیددن طلب
ایتدكده زید عمروه ثلث مزبورك بر مقدارینی ویروب ماعداسنی كندی مضاربه‌ده صرفله
استهلاك ایتدكدن صكره زید فوت اولسه عمرو اول ماعدالی زیدك تركه‌سندن تضمینه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرویه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویردكده عمرو سفینه سیله سفر ایتدكده زیده شو قدر اقچه
ربح ویره‌یم دیو زیده ویرسه عقد مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروه مضاربه طریقیله شو قدر اقچه ویردكده عمرو زیده حاصل اولان ربحدن سنه‌ده
اوچر یوز اقچه ویروب ربحك ماعداسی عمرونك اولمق اوزره ویروب عمرو دخی بر قاچ
سنه اعمال ایدوب حاصل اولان ربحدن زیده سنه‌ده اوچر یوز اقچه ویردكدن صكره عمرو
فوت اولسه سنین مزبوره‌ده حاصل اولان ربحدن زیدك وجه محرر اوزره الدیغی اقچه‌دن
ماعدا عمرو اجر مثلی مقداری اقچه قالوب و رأس مال موجود اولوب عمرونك ورثه‌سی
بیلرنده اولمغله زید رأس مالنی الیق استدكده ورثه زیده وجه محرر اوزره الدیغك رجا
اصله حسنا ایدرزدیو تماما ویرمكه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب اوغللری عمرو و بكری ترك ایتدكده عمرو قبل القسمه تركه‌دن شو قدر اقچه‌یی
بكرك اذنسز اخذ و بشردن مضاربه طریقیله الدیغی اقچه ایله خلط و اعمال ایدوب شو قدر
فائده تحصیل ایتدكدن صكره عمرو تركه‌دن اولان اقچه‌نك فائده‌سندن بكرك حصه‌سنی
رضاسیله بكره ویروب بكر عمروه مجرد بشردن مضاربه طریقیله الدیغك اقچه‌یی تركه‌دن
اولان اقچه ایله اعمال اتمكله مال مضاربه‌دن تحصیل ایتدیگك فائده‌دن دخی بالكه حصه
ویره‌یوجبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فی الاختلاف

زید رئیس استانبول اهالیسندن عمرودن سفینه ایله تجارت ایتمك اوزره مضاربه

رجل دفع الی اخر دراهم وقال اتجر بها و ما ربحت فیها لفقیه(؟) فتفرق بینهما و ربح فیقو بینهما علی الشرط لانه وكیل ابتداء ثم یعتبر مضاربا یستحق المشروط من مضاربه دواهر الفقه در طحفا(؟)

ولو ادعى احدهما الاطلاق والعموم والآخر التقييد فالقول لمن يدعي العموم ولو اتفقا على التقييد وادعى رب المال في نوع فالقول قوله وبينة رب المال على التقييد اولى من بينة المضارب على الاطلاق

غنية في الفصل الاول من كتاب المضاربة

طريقيله الديغي اقجه ايله ازميره سفر ايدركده سفينه قورصاندن بوغلوب مبلغ مزبور تلف
اولدقده بعده عمرو زيده بن مبلغ مزبوري ساقزده صرف ايتمك اوزره ويرمشيدم
دخي وزيد سن اطلاق ايدوب تعيين ايتمدك ديو دعوى ايدوب طرفينك بينه لري
اولماسه قول قنغيسنكدر الجواب زيدكدر

زيد عمرودن الديغي اقجه يي مضاربه بوزوب تجارت اوزره ايكن راس ماله نقصان ترتب
ايتدكده عمرو مبلغ مزبوري قرض اولمق اوزره ويرمشيدم ديو دعوى وزيد مضاربه طريقي
ايله ويرمشيدك ديو دعوى ايدوب طرفينك بينه لري اولماسه قول قنغيسنكدر
الجواب عمروكدر

زيد عمروه شو قدر اقجه ويروب عمرو دخي مبلغ مزبوري اعمال و شو قدر فائده تحصيل ايتدكدن
صكره زيد عمرودن بن مبلغ مزبوري ربح بينمزده برابر اولمق اوزره مضاربه طريقيله
ويرمشيدم ديو دعوى وعمرو قرض ويرمشيدك ديو دعوى ايدوب لكن عمرو مدعاسنه
اقامت بينه ايده ماسه زيد يمينيله تصديق اولنوب ربحك نصفني عمرودن
المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمروه مضاربه طريقيله شو قدر اقجه ويروب كدكدن صكره بر مدت مرورنده زيد مبلغ مزبوري
عمرودن طلب ايتدكده عمرو شو قدريني ساكه ويردم ديوب زيد انكار ايلسه عمرو بينه سز
تصديق اولنورمي الجواب اولنور

زيد متوفانك ورثه سي عمرودن زيد ساكه مضاربه طريقيله شو قدر اقجه ويروب بيدكده قالدي
ديو دعوى ايتدكلرنده عمرو بن مبلغ مزبوري زيده حياتنده تسليم ايلدم ديدكده اوزرينه اد
وضماندن لازم اولمديغنه يمين ايدجك ويرجك ورثه نك مطالبه سندن
خلاص اولورمي الجواب اولور

زيد عمروه مضاربه طريقيله شو قدر اقجه ويروب بعده مبلغ مزبوري عمرودن طلب ايتدكده
عمرو مبلغ مزبور ابتدا عملده تعدي وتقصيرمسز ضايع اولدي ديوب زيد سه كذب دير ديدكده
ديسه عمرو اوزرينه اد وضماندن لازم اولمديغنه يمين ايدجك زيدك مطالبه سندن
خلاص اولورمي الجواب اولور

زيد متوفانك ورثه سي عمرودن زيد ساكه مضاربه طريقيله شو قدر اقجه ويروب
بيدكده قالدي ديو دعوى ايتدكلرنده عمرو مبلغ مزبور زيدك حياتنده ابتدا عملده تعدي
وتقصيرمسز ضايع اولمشيدر ديدكده اوزرينه رد وضماندن لازم اولمديغنه يمين ايدجك
ورثه نك مطالبه سندن خلاص اولورمي الجواب اولور

زيد عمرودن مضاربه طريقيله شو قدر غروش بره ويرمشيدم ديو دعوى ايتدكده عمرو شو قدريني
نقد متكارم بكر تعدي وتقصيرمسز اوطه مدن سرقه ايلدي ديدكده اوزرينه رد وضمان لازم اولمديغنه
يمين ايدجك اول مقدارك مطالبه سندن خلاص اولورمي الجواب اولور

زيد عمرودن مضاربه طريقيله شو قدر اقجه الدقدنصكره زيد عمروه بر مقدار اقجه ويروب
بعده زيد بن مبلغ مزبوري راس مالدن ويردم ديوب عمرو ربحدن حصه م

وفي الذخيرة قال رب المال هو قرض وادعى القابض المضاربة فان كان بعد ما تصرف فالقول لرب والبينة بينة القابض المضارب ضامن وقبل التصرف فالقول له فلا ضمان عليه اي على القابض

من مضاربة ترجيح البينات

وكذا لو ادعى رب المال مضاربة او بضاعة وادعى الذي في يده المال انه اقرضه فان الربح كله لي فالقول قول رب المال والبينة بينة المضارب

في الرابع عشر من مضاربة الذخيرة

ولو ادعى المضارب او الشريك دفع المال والمنكر رب المال او الشريك المفاوض يحلف المضارب او الشريك الذي كان المال في يده لان المال في ايديهما امانة فالقول قول الامين مع اليمين

في اواخر ١٦ من العمادية

والمضارب امين يقبل قوله فيما يدعيه من ضياع المال ومن رده على رب المال بيمينه

من مضاربة مختصر [illegible]

ويصدق المضارب ان هلك قبل الشراء او بعده من

من الخامس من تاتارخانيه نقلا عن العتابيه

اولمق اوزره

زید عمروه بر مقدار آقچه‌سنی امانت وضع ایدوب کیدوب ایدوب عیالی نفقه‌سز الیقوب بونلر نفقه‌یه غایت
محتاج اولدقلرینه عمرو بونلره انفاق ایدوب کلی مالی زید کلوب قول المطلوب الدقده عمرو حق ایدوب طلبه قادر
اولورمی — اولماز

المودع او المدیون اذا انفق علی ولد المودع ورب الدین او امرأته
بغیر امره یضمن المودَع ولا یبرأ المدیون لکن لا یرجع المنفق علی من
انفق علیه — فی باب نفقة المرأة زاد
الفقهاء شمس الدین الحلوانی — فی فتاوی
الاسکوبی فی الودیعة

اولمق اوزره ویرمشیدک دیو دعوی ایدوب لکن مدعاسنی اثبات ایده‌مامسه
یمین ایله تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

زید عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی آقچه‌یی بر مدت اعمال ایتدکدن‌صکره زید عمروه
ربحدن حصه کدر دیو شوقدر آقچه ویروب بعده عمرو فسخ عقد ایدوب رأس مالی زیددن طلب
ایتدکده زید ویردیکم ربحی اصله طوتارم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید باباسی عمرودن مضاربه طریقیله الدیغی آقچه‌یی اعمال ایدوب شوقدر ربح حاصل اولدقدن صکره
عمرو فوت اولدقده ورثه‌سی زیددن رأس مال ربحی عمروه ویروب بدکدن قالدی
حصه‌مزی ویر دیو دعوی ایلسه‌لر زید رأس مالی و ربحی زید حیاتنده تسلیم ایلدم دیوب اوزرینه
رد و ضمان لازم اولمدیغنه یمین ایدیجک ورثه‌نک مطالبه‌سندن خلاص اولورمی الجواب — اولور

كتاب الوديعة

زید شوقدر اشیاسنی اورنه‌ده عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن‌صکره عمرو اشیاء مزبوره‌یی اورنه‌ده
واقع ملک منزلنده قویوب استانبوله کلسه زید عمرودن اشیاء مزبوره‌یی اورنه‌دن
استانبوله کتوررسک تسلیم ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شوقدر اشیاسنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن‌صکره المدین عمرو بونی ترکه‌سندن
ارزیدان اولدیغی حالده فوت اولسه اشیاء مزبوره عمروک منزلنده عینی ایله موجود
اولسه زید اشیاء مزبوره‌یی الملق استدکده عمروک وارثلری بکر و بشر فوت اولمغله
اشیاء مزبوره‌یی قسمت غرماده ادخال ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فيما يضمن به المودع وما لا يضمن به

زید شوقدر اشیاسنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن‌صکره عمرو مجهلا فوت اولسه ترکه‌سندن
ضمان لازم اولورمی الجواب اولور — و فی الاجناس المودع اذا مات مجهلا یضمن — فی الثالث من ودیعة الخلاصة

زید عمروک کندوده ودیعت اولان شوقدر آقچه‌سندن بر مقدارینی مجهلا فوت اولسه
اول مقداری زیدک ترکه‌سندن ضمان لازم اولورمی الجواب اولور — ومن مات وعنده ودیعة ولم یعرف بعینها ولم یعلم بها ضاع منه فی حیاته او رده ایاها الی الذی اودعه تعد عارت دینا له فی ماله الذی اودعه — من ودیعة مختصر القدوری

زید ایکی ددهسنی عمروه ایداع و تسلیم ایدوب بعده زید اول دده‌لری عمرودن طلب ایتدکده
عمرو تسلیمی ممکن ایکن التسلیم المطلوب تغیبا بالعقو و قد لغکره دده‌لری قورت یبوب
اهلاک ایلسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور — فان طلبها صاحبها فحبسها وهو یقدر علی تسلیمها ضمن لانه متعد بالمنع — من ودیعة البزازیة فی المتفرقات

زید و عمرو و بکر علی الاشتراک مالک اولدقلری شوقدر آقچه‌لرینی بشره ایداع و تسلیم ایتدکلرندن
صکره مالکلر زید مبلغ مزبوری بشردن طلب ایتدکده عمرو و بکر غائب ایکن پاینی
زیده تسلیم ایدوب بعده مبلغ مزبور بشرک تعدی و تقصیری‌سز ضایع اولسه بشره ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز — ولو وضع اثنان لم یدفع احدهما لا یضمن — من المحل المزبور

زید عمروک کندوده ودیعت اولان شوقدر آقچه‌سنی عمروک اذنسز عمروک دائنی
بکره دینی الحون ویرسه عمرو مجیز اولمیوب مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید شوقدر آقچه‌سنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن‌صکره زید فوت اولوب لام قرنداشی بکر

وسائر ورثه‌سنی ترک ایدکده صکره عمرو مبلغ مزبوری سائر ورثه‌نک اذنلرینه بکره ودیع وتسلیم ایدوب بکر دخی استهلاک ایلسه سائر ورثه مبلغ مزبوردن حصه‌لرینی عمروه تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرونک بکره اولان شو قدر دینی عمرونک کندویه ودیعت اولان اقچه‌سندن عمرونک امر ونهیی بکره اوا ایدوب بعده عمرو راضی اولمیوب اول قدر اقچه‌یی زیده تضمین ایلیه‌یه مبلغ مزبوری بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک کندویه ودیعت اولان اتنی عمرونک اذنسز تیمار ایچون بکره اعاره ایدوب بکر دخی اتی بنوب بر محله کیدرکن ات ودوشوب هلاک اولسه عمرو اتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر اقچه‌سنی عمروه ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره زید اخر دیاره کیتدکده عمرو مبلغ مزبوری زیدک اذنسز امر قاضی یوغیکن زیدک ابو بیتنک نفقه‌لرینه صرف ایلیه زید کلدکده مبلغ مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

من جدید رایج ایکن زید عمروه شو قدر من جدید ایداع وتسلیم ایدوب بعده عمرو اول منکری کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایتدکدنصکره من جدید کاسد اولدقده زید اول منکری یوم استهلاکنده الیتون بالکندن اولان قیمتنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو ویرمیوب اول قدر من الویکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک کندویه ودیعت اولان شو قدر اقچه‌سیله عمرونک اذنسز بعضیون تجارت ایدوب شو قدر فائده حاصل اولدقده زید اول فائده‌یی کندو مصارفنه صرفله استهلاک ایلسه عمرو مبلغ مزبوری زیددن الدقده فائده‌یی زیده تضمینه قادر اولورمی

الجواب اولماز

بو صورتده عمرو زیده فائده‌لی ضامن اولمیوب زیدک تغلبا شو قدر اقچه‌سنی السه زید مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زید شو قدر بغدای بینه جنسنک کندوسی عمروه ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره اول بغدایی تغلبا عمرودن اخذ ایدوب عمرو منعه قادر اولماسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید بارکیرینی عمروه ایداع وتسلیم ایتدکده عمرو ضایع اولورسه ضامن اولام دیوب بعده عمرونک تعدی وتقصیری یوغیکن بارکیر ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید قولی عمروی بکره ایداع وتسلیم ایتدکدنصکره بکر عمروی امینی اولان هنده ایداع ایدوب بعده عمرو حتف انفه فوت اولسه بکره ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اقچه‌سنی عمروه ایداع وتسلیم ایتدکده مبلغ مزبوری فلان وارکده حفظ ایله دیو خبر ویروب حفظ ایلمه دیو نهی ایتمیکن عمرو مبلغ مزبوری اول داره حفظ ایتمیوب زیدک اذنسز من غیر ضرورة اول داردن خروج ایدوب اولان داره وضع

رجل اودع الی رجل مالا وقال ان مت فادفع الی ابنی فاستهلکه فدفعه الیه وله وارث غیره ضمن حصته من وصایا الذخیرة فی ضمان المودع

ولو کان عند رجل الف ودیعة لا خر ودفع المودع الف الرجل بغیر امر المودع الی الذی له الدین فان شاء المودع ضمن القابض وان شاء ضمن المودع ویسلم الدین لانه متطوع فی الثانی من وصایا البزازیة قبیل نوع من تصرفات المریض

المودع والمدیون اذا انفق علی ولد المودع او امرأته بغیر اذن القاضی یضمن المودع ولا یبرأ المدیون لان نفقتها لا تکون علی ابن وبه وجب علیه المودع لو قضی دین المودع بغیر اذنه یضمن لهذا ایضا ولا یرجع المنفق علیه لانه ملکه بالضمان فتبین انه دفعه ملک نفسه فکان متبرعا فلا رجوع علیه من نفقة الولوالجیة

الودیعة لا تودع ولا تعار ولا تؤجر ولا ترهن فان فعل شیئا منها ضمن من عاریة البزازیة قبیل الثالث

ولو انفق المودع مال الابن علیها بغیر امر القاضی ضمن ولا یرجع علیها من ملتقی الابحر فی النفقة

ولو استودع من الفلوس فالنفقة فکسدت قال ابو حنیفة رحمه الله علیه مثلها کاسدة وقال ابو یوسف رحمه الله علیه قیمتها یوم الغصب وقال محمد رحمه الله قیمتها فی اخر یوم کانت رائجة وعلیه الفتوی وکذا لو غصب الفلوس الجدیدة فکسدت فهو علی هذا الخلاف فانجاز فی باب الصرف

السلطان اذا اخذها من بیتها ولم یقدر علی دفعه لا یضمن وان قدر ثم یدفعه یضمن من ودیعة البزازیة فی اخر المتفرقات

اشتراط الضمان علی الامین باطل وبهذا لو شرط علی الضمان لو ضاعت شیئا کان باطلا ولا ضمان علیه وهو اختیار الفقیه ابی اللیث قاضیخان الخلاصة وعلیه الفتوی من ودیعة بحر الرائق

ایدکده

ایتدکده مبلغ مزبور سرقه اولنوب ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر اقچه‌سنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو مبلغ مزبوری امینی اولان هنده حفظ ایچون ویروب هند دخی حفظ اوزره ایکن مبلغ مزبور هندک تعدی و تقصیری اولمقسزین سرقه اولنوب ضایع اولسه عمروه یاهنده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه شو قدر پاره ویروب اخذ و پاره‌دار اولان بکره کوندروب شو بوزسون دیو عمرو دخی پاره‌لری خدمتکاری اولوب امینی اولان بشره حفظ ایچون ویروب بشر اول پاره‌لری الوب غائب اولسه زید مجرد خدمتکارک الدن دیو اول پاره‌لری عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اشیاسنی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو اشیاء مزبوره‌یی زیدک اذنسز امینی اولمیان بکره ایداع و تسلیم ایدوب بعد المفارقه اشیاء مزبوره بکرک یدنده ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمروک یدنده ودیعت اولان شو قدر اقچه‌سنی عمروک اذنسز عمرو دخی بروب امینی اولمیان بکره ویروب لکن بکر عمروه ویرمیوب کندی مصارفنه صرف ایله استهلاک ایتدکدنصکره عمرو فوت اولسه ورثه‌سی مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروک توکیلیله عمروک زعامت قریه‌لرینک محصولاتی ترغیب سندن شو قدر التون قبض ایتدکدنصکره عمرو زیده اول التونلری برکسنه ایله ارسال ایله دیمکله زید دخی اول التونلری امینی اولان بکر ایله ارسال ایتدکدنصکره اول التونلر بکرک تعدی و تقصیری اولمقسزین ضایع اولسه زیده یا بکره ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمروه شو قدر اقچه ویروب کوتوروب بکره ایداع ایله دیمکله عمرو دخی مبلغ مزبوری کوتوروب بکره زیدک رساله ودیعت طریقیله کوندردی دیو بکره ویردکدنصکره بر مدت مرور ایدوب عمرو بکره زید بنی اول اقچه‌نک بعده زیدک قبضنه توکیل ایلدی دیمکله بکر عمروی تصدیق ایدوب مبلغ مزبورک اول مقداری عمروه ویروب لکن عمرو اول مقداری زیده ویرمیوب استهلاک ایتدکدنصکره زید بکره تضمین صددنده ایکن زید فوت اولدقده ورثه‌سی زیدک توکیلنی انکار ایدوب وکالت ثابت اولمامغین ورثه اول مقداری بکره تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

فی المتفرقات

زید عمروک بکر یدنده ودیعت اولان جاریه‌سی هندی غصبا اخذ ایدوب بعده هند زیدک یدنده فوت اولسه بکر هندی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

هندک زیده ایداع ایتدیکی اشیایی عمرو زیددن غصبا اخذ و استهلاک ایلسه هند اشیاسنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک کندوده ودیعت اولان شو قدر اشیاسنی عمروک اذنسز ملکمدر دیو بکره ایداع و تسلیم ایدوب بعده زید و عمرو فوت اولدقلرنده بکر اشیاء مزبوره‌یی زیدک ورثه‌سنه تسلیم ایلسه عمروک ورثه‌سی زیدک ورثه‌سنه تسلیم ایتمکله سکا ضمان لازم اولور دیو اشیاء مزبوره‌یی بکره تضمینه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

ولو قال احفظها فی هذه الدار فحفظها فی دار اخری یضمن ولو کانت الدار مثل الاولی او احرز منها لا یضمن وهکذا ذکر صدر الشهید فی العنا... وذکر الامام خواهرزاده فی الاصل انه یضمن ولو کانت الدار الثانیة احرز من الاولی — نوع اول فی الودیعة من الخلاصة

زید قبولی عمروی بکره ایداع و تسلیم ایتدکده بکر عمروی امینی اولان هنده ایداع ایدوب بعده عمرو حقنده فوت اولسه بکره ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

ولا یضمن مودع المودع بخلاف مودع الغاصب — من ودیعة تنویر الابصار کذا فی سائر المتون

وعن محمد رحمه الله او دفع المودع الی امین من امنائه ممن یثق به فی ماله وعیاله کشریک العنان وعبده المأذون لا یضمن وعلیه الفتوی کذا فی النهایة ولم یشترط فی التحفة کونه فی عیاله — من ودیعة شرح المجمع لابن ملک کذا فی الدرر

دفعها المودع الی اخر فضاعت عند الثانی ان لم یفارق الاول لا ضمان علی احد وان فارق فضاع یضمن الاول لا الثانی وعندهما یضمن ایهما شاء لکن لو ضمن الاول لا یرجع علی الثانی ولو ضمن الثانی یرجع الاول — فی الثالث من ودیعة البزازیة

مودع مات فقال ورثته قد رد الودیعة فی حیاته وجب الضمان فی ترکته ولا یصدقوا من الورثة لانه مات مجهلا فان اقامت الورثة البینة علی اقرار المیت وقال فی حیاته رددت الودیعة قبلته بینهم لان الثابت بالبینة کالثابت عیانا — من ودیعة قاضیخان فی اواخر فصل فیما یضمن المودع

اولورلر

المتلف ودیعة ان للمودع ان یخاصم ویغرم القیمة — فی الخامس من ودیعة البزازیة

ولها ولایة اخذ القیمة بالهلاک العین — من شرح جامع الصغیر فی باب الغصب فی ضمان القیمة

الجواب اولماز

زيدك عبدى معنى عمروى بر پاره ضابط اوابن اولان بكره وارجون اغذا
ايكره عمرو دخى بشر ايداع و تسليم ايدوب بعده عمرو بشرك تعدى و تقصيرى ايله هلاك اولسه
ايله زيد عمروه ضمان لازم اولورمى الجواب اولماز

زيد اخوه پاره لرى ايلدن عمرو وكيل اوقتده اولان شوقدر اقچه سنى قبض بكره توكيل ايدوب
بكر دخى واروب مبلغ مزبورى عمرودن الدقدنصكره بكر مبلغ مزبورى عمروه ايداع و تسليم ايدوب
عمرو دخى حفظ ايدرده ايكن تعدى و تقصيرى يوغيكن سرقه اولنوب ضايع اولسه زيد بكر وبالكه عمرو
اولماجدن ديوه لقدر اقچه لر عمرودن الغه قادر اولورمى الجواب اولماز

فى الاختلاف

زيد برمتاعن عمروه ايداع و تسليم ايتدكدنصكره زيد متاعى عمرودن طلب ايتدكده عمرو متاعى
بكر تغلبا بيدن اخذ ايدوب جنده غيبه قادر اولمادم ديوب زيد متاعى عمرودن
ديه عمرو زيده رد و ضمان لازم اولماديغنه يمين ايدرجك زيدك مطالبه سندن
خلاص اولورمى الجواب اولور

هند شوقدر حيوانات زوجى زيده ايداع و تسليم ايتدكدنصكره زيد حيوانات زيدون
طلب ايتدكده زيد برمقدارينى وبروب ماعداسى تعدى و تقصيرى يوغيكن هلاك اولدى ديو
دعوى ايتدكده هند ماعداسى كذا ديدكده ورثه سى زيد اوزرينه رد و ضمان لازم اولماديغنه يمين
ايدرجك هندك مطالبه سندن خلاص اولورمى الجواب اولور

زيد متوفانك ورثه سى عمرودن زيد سابقا شوقدر اقچه ايداع و تسليم ايتمشيدى ديو دعوى
ايتدكلرنده عمرو مبلغ مزبورى حياتنده زيده تماما تسليم ايتدم ديوب اوزرينه رد
و ضمان لازم اولماديغنه يمين ايدرجك ورثه نك مطالبه سندن خلاص
اولورمى الجواب اولور

هند بعض اشياسنى زينبه ايداع و تسليم ايتدكدنصكره زينب فوت اولدقده هند
زينبك ورثه سندن زينب مجهله فوت اولدى اشيالرى تركه سندن ضامن اولورلر
ديو دعوى ايتدكده ورثه زينب حياتنده اشياء مزبوره لرى سالكه دفع و تسليم ايتمشيدى
ديو دعوى و هند انكار ايدوب ورثه مدعالرينه اقامت بينه ايده ماسه لر
هندى دفعه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد بر كتابينى عمروه ايداع و تسليم ايتدكدنصكره عمرو بيع ايله ديوب بعده عمرو دخى فوت
اولدقده زيد عمروك ورثه سندن عمرو مجهلا فوت اولدى كتابى تركه سندن ضامن
اولورلر ديو دعوى ايلسه ورثه عمرو حياتنده اول كتابى زيدك امريله ثمن مثليه اولان شوقدر
اقچه يه بكره بيع و تسليم ايدوب ثمنى بكرك يدنده در ديو اقرار و بيان ايتمشيدى ديو
دعوى و عمروك وجه محرر اوزره اقرارى بيانه اقامت بينه ايدرجك زيدى دفعه
قادر اولورلرمى الجواب اولورلر

زيد عمروه شوقدر اقچه ايداع و تسليم ايتدكدنصكره زيد مبلغ مزبورى عمرودن
طلب ايتدكده عمرو بن مبلغ مرقومى سنك امريله بكره ويردم ديو دعوى

ولو اودع المودع فهلكت ضمن الاول فقط وعندهما ايهما شاء
من وديعة ملتقى الابحر

الوكيل بقبض الدين اذا قبض كان المقبوض امانة فى يده واذا
اودع غيره يضمن الا اذا اودع من فى عياله وبه افتى القاضى كما يفتى
فى سائر الودائع من وكالة التاتارخانية نقلا عن التجريد

ولو اخذ الوديعة اجنبى والمودع يراه فسكت قال ابو القاسم ضمن
ان امكنه دفعه ولو لم يمكنه منعه لخوف من ضرر لم يضمن من
ضمانات الجامع فى ضمان الوديعة

والحاصل ان كل موضع كان المال مضمونا عليه البينة بينة على الايفاء
ولا يكون القول قوله مع اليمين من وعود جامع الفصولين وكذا
فى مسائل فى الاستحقاق

كل امين يدعى ايصال الامانة الى مستحقها قبل قوله كالمودع
اذا ادعى الرد سواء كان فى حياة مستحقها او بعد موته من
وديعة الاشباه

القول للمودع فى دعوى الرد والهلاك الا اذا امر بدفعها
الى فلان فدفعها اليه فكذبه ربها فى الامر فالقول لربها
والمودع ضامن عند اصحابنا من الاشباه

وذكر فى النوازل اذا مات المودع فقال ورثته قد رد الوديعة
فى حياته قال ابو بكر ان سمع من المودع رد الوديعة فالقول
قول الورثة مع يمينهم على علمهم وان لم يسمع من المودع رد الوديعة
لا يصدق الورثة والضمان واجب من بيت المال من العمادية

وكذا لو مات مجهلا وقال ورثة المودع كانت قائمة وسوقه يوم
هلكت بعد موته صدق ربها هو الصحيح اذ الوديعة صارت دينا فى
الظاهر فى التركة فلا يصدق الورثة ولو قال ورثته ردها
فى حياته او تلفت فى حياته لم يصدقوا بلا بينة لموته مجهلا فيتقرر الضمان
ولو برهنوا ان المودع قال فى حياته رددتها تقبل اذ الثابت بالبينة
كالثابت عيانا من الفصولين من ضمان المودع

مودع مات فقال ورثته رد الوديعة فى حياته وجب الضمان من تركته
ولا يقبل قول الورثة لانه مات مجهلا فان اقامت الورثة البينة
على اقرار الميت انه قال فى حياته رد الوديعة قبلت بينتهم لان الثابت بالبينة
كالثابت عيانا من وديعة قاضيخان

زید انکار ایلسه عمرو مدعا سنه اقامت بینه ایدیجک زیدی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله زینبدن ساکه شو قدر قیمتلو شو مقوله شو قدر اشیا ایداع وتسلیم ایمشیدم دیو هند دعوی وزینب بالکلیه انکار ایلسه هند مدعا سنه اقامت بینه ایدیجک اشیا مرقومه قائم ایسه عیننی زینبدن الوب مستهلک ایسه قیمتنی زینبه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب العارية

مسئله زید هنده اعاره ایتدیکی سمور کورکنی زیدون طلب ایتدکده زید تسلیمه ممکن ایکن ویرمیوب هندک اوزرنده الیقیوقد نصکره زیدک منزلی محترق اولسه هند کورکنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک بارکیرینی اخشام وقتنده عمروه رد ایتمک اوزره استعاره ایتدکدنصکره زید بارکیری اخشام رد ایتمیوب عمرونک اذنسز اوچ کون استعمال ایدوب بارکیر زیدک یدنده هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک بارکیرینی بنوب بش الی ساعتلک اولان محله واروب کلنجه بنمک ایچون ایکی کونه دک استعاره ایتدکدنصکره زید بارکره بنوب اول محله وارنجه قدره ایکی کون مکث ایدوب بعده بنوب کلورکن بارکیر اثناء طریقده هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید بر قریه یه واروب کلنجه بنمک ایچون عمرودن استعاره ایتدیکی بارکیر معتاد اوزره بنوب اول قریه یه وارد قده بارکیر یورلیوب قالمغله زید بارکیری اول قریه اهالیسندن بکره ایداع ایدوب بعده بارکیر بکرک یدنده حتف انفه هلاک اولسه عمرو بارکیری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

مسئله زینبدن عاریت طریقیله الدیغی قوشاغی زینبک اذنسز هنده زیده رهن وتسلیم ایدوب بعده قوشاق زیدک یدنده ضایع اولسه زینب قوشاغی هنده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن کندی ایچمک ایچون استعاره ایتدیکی بارکیری بکره بنمک ایچون عمرونک اذنسز اعاره وتسلیم ایدوب بکر دخی بارکیره بنوب کیدرکن بارکیر حسنه لوب بکرک یدنده هلاک اولسه عمرو بارکیری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک عبد محجوری عمرو زیدک اذنسز بکرک بارکیرینی استعاره وقبض ایتدکدنصکره عمرو بارکیری استهلاک ایلسه زید عمرودی بعد العتق مؤاخذه یه توقف ایتمیوب بارکیری عمرودن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

كتاب الهبة والفاظها

زید صحتنده ملکی اولان منزلینی اوغلی عمروه هبه وتسلیم ایدوب بعده زید دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک دائنلری منزل مزبوری منتقض ایتمک تقسیم غرماده اوخال ایتمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ولو انكر الوديعة فان جحد الايداع اصلا ثم اقام البينة على الرد لا تقبل وان انكر الوديعة تقبل — من العينية

الورثة اذا قالوا رد الوديعة في حياته لم تقبل قولهم ولو اقاموا البينة انه قال حال حياته رددتها تقبل — من الخلاصة

واما يضمن المودع بالدلالة على الاخذ اذا منع المودع عليه عن الاخذ فانه الا هذا مالو منعه فاخذ على كره منه لم يضمن — من الفصولين

او كبس بالتبن الدبا او البيض لان المعوض امانة في يده واذا اودع غيره سيضمن الا اذا اودع من في عياله وفيه ايضا المضمنة في سائر الودائع اولور — من التاتارخانية نقلا عن التجريد

فان طلبها صاحبها فجحدها ضمنها — من وديعة الهداية

طلبها المعير فلم يردها حتى هلك ضمن — من اول الثالث من عارية البزازية

وان موقتة بوقت فمضى الوقت ولم يردها يضمن — من اول الثالث من عارية البزازية كذا في العمادية

وللمستعير ان يودع عند مشايخ العراق وقال بعضهم لا يملك الايداع وبالاول اخذ الفقيه ابو الليث وشيخ الامام محمد بن الفضل وعليه الفتوى — من البحر الرائق

ولا ان يودع على المفتى به وهو المختار وصحح بعضهم عدمه — من البحر الرائق

والضابط انها لا تؤجر ولا ترهن — من اعارة البزازية في المقدمة

قالوا ان كان يشترط في الاعارة ان يركب المستعير كان ضامنا بالدفع الى غيره — من عارية الخانية في فصل ما يضمن المستعير

وان استعار مطلقا لا يكون ضامنا بالدفع لان في الاعارة المطلقة للمستعير ان يعير غيره — من الهداية

وتنعقد الهبة بقوله وهبت ونحلت واعطيت لان الاول صريح فيه والثاني مستعمل فيه قال عليه الصلاة والسلام اكل اولادك نحلت مثل هذا وكذا الثالث يقال اعطاك الله ووهبك الله — من الهداية

زید صحتنده ملکی منزلنی زوجه‌سی هنده و آخر منزلنی زوجهٔ اخراسی زینبه هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه زیدک قزلری هبه‌لی طوتمامغه قادره اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید صحتنده ملکی منزلنک نصفنی افراز و تعیین ایدوب قزی هنده هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه زیدک اوغلی عمرو هبه‌لی طوتمامغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی منزلنی اناسی هنده ثمن معلومه بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زید صحتنده ثمنی هنده هبه ایدوب بعده زید فوت اولسه سائر ورثه منزله مداخله‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

فی هبة المریض و ما یناسبه

زید مرض موتنده جمله اشیاسنی زوجه‌سی هنده هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولوب هنددن غیری وارث ترک ایلیه امین بیت المال اشیایه مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده ملکی منزلنی زوجه‌سی هنده هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید دخی اول منزلده ساکن اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک وارثلری هبه‌لی طوتیوب منزلی قسمت اوتمغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید مرض موتنده عمرو اجنبینک ذمتنده منزل ثمنندن اولان شو قدر اقچه حقنی عمروه هبه ایتدکدنصکره زید فوت اولوب ثلث مساعد اولماسه ورثه ثلث مساعد اولمدیغی مقدارده هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید مرض موتنده وفاتنده اوغللری عمرو و بکر مسلمه باشقه باشقه بعض اشیا هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه ثلث مساعد ایکن ورثه هبه‌لی طوتمامغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

هند خسته اولدقده زوجی زید ذمتنده اولان مهرینی زیده هبه ایتدکدنصکره هند فاقد اولوب بعده بر مدت مرور ایتدکده فوت اولسه سائر ورثه مجرد هند خسته ایکن هبه ایلدی دیو هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید خسته اولوب مصالحنی کورمکه قادر اولمیوب غالب حالی هلاک ایکن بعض اشیاسنی زوجه‌سی هنده هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولوب خسته‌لکنک ابتداسندن کیکن طقوز آی مرور ایتمش اولسه سائر ورثه هبه‌یی مجیز اولمیوب اشیا مرقومه‌یی ایراثه ادخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

هند خسته اولوب لکن مصالحنی کورمکه قادر اولوب غالب حالی هلاک دکل ایکن زوجی عمرو ذمتنده اولان مهرینی زیده هبه ایدوب بعد زمان هند فوت اولسه سائر ورثه هندک مجرد خسته ایکن هبه ایلدی دیو هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

هند خسته‌دن بروجه مرض مزمنه مبتلا اولان هند اوغللری زید و عمروه باشقه باشقه بر مقدار اشیا هبه و تسلیم ایتدکدنصکره بر قاچ آی مرور ایدنده حالی متغیر و مرضی مشتد اولوب فوت

اولسه

لو وقف المدیون بالصحیح و علیه دیون محیطة بماله فانه وقفه لا ینقضه ارباب الدیون اذا کان قبیل الحجر بالاتفاق لانه لم یتعلق حقهم بالعین — من وقف فتح القدیر

قال لا یجوز هبة المریض الا مقبوضة فاذا قبضت جازت من — هبة المبسوط لخواهرزاده

مریض وهب جاریة من رجل فوطئها الموهوب له ثم مات الواهب و علیه دین مستغرق ترد الجاریة و یجب علی الموهوب له العقر هو المختار — من واقعات الحامیه

و لا یجوز هبة المریض الا مقبوضة فاذا قبض جازت من الثلث و اذا مات الواهب قبل التسلیم بطلت یجب ان یعلم بان هبة المریض عقد و لیس بوصیة و اعتبارها من الثلث لا تکون وصیة بل لان حق الورثة یتعلق بمال المریض وقد تبرع بالهبة فیلزم تبرعه بقدر ما جعل له و هو الثلث فاذا کان هذا التبرع عقد یعتبر فیه شرائط الهبة و من جملتها قبض الموهوب قبل موت الواهب — فی العاشر من هبة التاتارخانیة

مریض صح منه کالصحة لان حق الوارث و الغرماء انما یتعلق بماله فی مرض الموت و ما لیس کذلک — من قضاء الدرر العتق فی المرض

مریضة وهبت صداقها من زوجها فهذا علی وجهین اما ان برئت عن مرضها او ماتت من مرضها ففی الوجه الاول صح لانه تبین ان حق الورثة غیر متعلق بمالها و فی الوجه الثانی المسئلة علی قسمین اما ان کانت مریضة غیر مرض الموت او مریضة مرض الموت ففی القسم الاول فکذلک الجواب کما قلنا و فی القسم الثانی لم یجز الا باجازة الورثة — من الفصولین

اولسه سائر ورثه‌سی هنده مجرد خسته ایکن هبه ایلدی دیو هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

بر سنه‌دن برو مرض مزمنه مبتلا اولان هند ملک منزلنی قزی زینبه هبه و تسلیم ایتدکدنصکره
بر ایکی آی مرور ایتدکده هندک حالی متغیر و مرضی مشتد اولوب فوت اولسه سائر ورثه هند مجرد
خسته ایکن هبه ایلدی دیو هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

بر قاچ سنه‌دن برو مفلوج اولان زید قبل التغیر بعض اشیاسنی زوجه‌سی هنده هبه
و تسلیم ایتدکدنصکره اللی کون مرورنده زیدک حالی متغیر و مرضی مشتد اولوب فوت
اولسه سائر ورثه‌سی هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

فیمن لا یصح هبته

هند صغیره زوج مطلقی زید ذمتنده اولان مهرینک شو مقدارینی زیده هبه ایلسه
هبه مزبوره صحیحه اولورمی
الجواب اولماز

طفل نابالغ باشنده اولوب معتوه اولان زید ملک منزلنی اوغلی عمروه هبه ایلسه هبه مزبوره
صحیحه اولورمی
الجواب اولماز

زید مجنون حیوتنده حالنده ملک منزلنی زوجه‌سی هنده هبه و تسلیم ایلسه هبه مزبوره
صحیحه اولورمی
الجواب اولماز

زید خمردن سکران ایله ملک منزلنی عمروه هبه و تسلیم ایلسه هبه مزبوره صحیحه
اولورمی
الجواب اولور

اکراه معتبر ایله اولان هبه شرعا صحیحه اولورمی
الجواب اولماز

هند قرنداشی زید ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی عقاردن حصه‌سنی زیده هبه و تسلیم ایتدکدن
صکره هند هبه مزبوره اکراه معتبر ایله اولمشیدی دیو دعوی و اکراه معتبری اثبات
ایدیجک عقاردن حصه‌سنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌سنی المدین زید فوت اولوب صغیر اوغلی بکری ترک
ایتدکده بکرک وصیسی بشر مبلغ مزبوری عمروه هبه و تسلیم ایدوب عمرو مبلغ مزبوره متعلقه
دعوادن ابرا ایلسه صغیر بالغ اولدقده مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب

فی الفاظ الهبة

زید زوجه‌سی هنده ال کی دیو بعض اثواب ویروب هند دخی آلوب کیدکدنصکره زید هندی
تکلیف ایلسه زید اول اثوابی هنددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید قرنداشی عمروه ال کی دیو بعض اثواب ویروب عمرو دخی الوب کیدکدنصکره زید اثواب
مرقومه‌یی عمرودن تغلب ایلسه عمرو اثواب مرقومه‌یی زیددن المغه قادر
اولورمی
الجواب اولور

هند جاریه‌سنی زوجی زیده هبه ایدر اولدقده شو جاریه‌یی سانکه ویردم دیوب زید دخی قبول
و قبض ایلسه هند مجرد هبه لفظنی سویلمدم دیو جاریه‌یی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

لا یجوز هبة الصغیرة لان الهبة تبرع والصبی لیس من اهل التبرع فلا یصح هبته
من هبة البدایع

یجب ان یکون معلوم ان الهبة جائزة اذا کان الواهب من اهلها ان
یکون عاقلا بالغا مالکا لما وهب فلا تصح من المجنون والصبی والعبد
والمدبر والمکاتب وام الولد من التاتارخانیة من هبة الذخیرة البرهانیة

ولو اکره على الهبة فوهب لا تصح من الخانیة فی هبة المرأة مهرها

السکران من خمر او اشربة متخذة من التمر والعنب والذبیب کنبیذ ومثلث
وغیرها عندنا ینفذ تصرفاته کطلاق وعتق واقرار بدین او عین
وتزویج صغیر وصغیرة واقراض واستقراض وصدقة وهبة وبیع
اقتدا بعامة المشایخ من جامع الفصولین

وذکر الصدر الشهید فی کتاب الهبة الدین من غیر من علیه الدین لا یصح الا اذا
وهبه واذن له بالقبض فقبضه جاز وذکر فی العدة والخانیة ان التبرع بالقبض
لا یجوز والاب لو وهبت مهرها من ابیها ان امره بالقبض جاز وفی
بعض کتب الفقه المعتمد علیه هبة الدین من غیر من علیه الدین ان یکون
اذا سلطه على قبضه ویصیر کانه وهبه حین قبضه ولا یحکم
الا بالقبض من العمادیة

ولو دفع الیه دراهم فقال انفقها ففعل فهو قرض ولو قال اصرفها
فی حوائجک ولو دفع الیه ثوبا وقال البس هذا لنفسک ففعل
یکون هبة لان دفع الثوب باطل فاذا تعذر الحمل على العوض
یجعل هبة صحیحة للتصرف فاضیخان فی اوائل الهبة

اولماز

زید هندی تزوج ایتدکده نفس کاره ده لیلهٔ زفافده مهرکی زیده هبه ایتدکمی دیدکلرنده هند سکوت ایدوب نعم دیمیوب حالا زید فوت اولوب هند مهرینی ترکهٔ زیددن المق استدکده سائر ورثه سن مجرد سکوت ایتمکله هبه ایتمش اولورسک دیو هندی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند صحتنده زوجی زیده اشبو جاریهم زینبک فرجینی ساکه هبه ایلدم دیوب زینبی زیده تسلیم زید دخی قبول و قبض ایلدکدن صکره هند فوت اولسه ورثهٔ هند هبه باطلدر دیوب زینبی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند شو قدر ربع ذراع زوجی زیده اباحه و احلال ایدوب زید دخی اکل ایلسه هند نادم اولوب بعد الیوم زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند باغچه‌سنک محصولنی زوجی زیده اباحه و احلال ایتمکله زید دخی بر مقدارینی اکل ایلدکدن صکره نادم اولوب اول مقداری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقمی ساکه هبه ایلدم دیو بکره وعده ایدوب لکن هبه ایلمیوب مبلغ مزبوری عمرودن طلب ایتدکده عمرو بکره وعده ایتمکله زیدک ذمتی بری اولدی دیو ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فیما یتعلق بتمامها

هند زوجی زیدک ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهر مؤجلنی قزی زینب عمرویه هبه ایدوب لکن عمرو مبلغ مزبوری زیددن المامش هبهٔ مزبوره تامه اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرونک ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی قزی هنده هبه و قبضنه تسلیط ایدوب لکن هند مبلغ مزبوری عمرودن الماسه هبهٔ مزبوره تامه اولورمی

الجواب اولماز

زید عمرو و بکرک ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه سنی والده‌سی هنده هبه و قبضنه تسلیط ایدوب بعده قبض ایتمدن فوت اولسه سائر ورثه مبلغ مزبوری میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید بعض کمسنه‌لرک ذمتلرنده اولان شو قدر اقچه سنی اوغلی عمرویه هبه و قبضنه تسلیط ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری اول کمسنه‌لردن المدن زید فوت اولسه هبهٔ مزبوره باطل اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده بر مقدار اشیاسنی عمرو ابنه هبه ایدوب لکن تسلیم و تقبیض و تخلیه ایتمدن زید فوت اولسه عمرو مجرد هبه ایتدی دیو اشیاء مزبوره‌یی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

سندن

زید صحتنده هندی شو قدر اقچه مهر مؤجل تسمیه‌سیله تزوج ایتدکدن صکره زید ذمتنده اولان ... ازید اولدیغی حالده فوت اولدقده هند زید ذمتنده اولان مهرینی صغار اولادلرینه هبه ایدوب بعده سائر وارثلر قبض ایتمدن هند ترکه‌دن مهر مزبوره

تریض قادر علی التکلم قیل له اوهبت بکذا الهبة فاومی براسه یعنی نعم لا یقبل و لا یصح الهبة وکذا الشهادة او قیل له اقرر علیه بکذا فاومی برأسه یعنی نعم من وصایا فتاوی الخانیة

ولو قالت وهبت لک فرجها فهی هبة یملکها اذا قبض من هبة الخانیة

مهم ابحت لفلان ان یأکل من مالی فاکل قبل العلم بالاباحة لا یضمن من هبة القنیة فی اواخر باب الاباحة

امرأة لها مهر علی زوجها وهبته المرأة لابنها الصغیر الذی من هذا الزوج الصحیح انه لا یصح هذه الهبة الخ من هبة الخانیة فی هبة الوالد للولد

وفی کتب الفقه المعتمدة علیه هبة الدین من غیر من علیه الدین لا یجوز الا اذا سلطه بقبضه ویصیر نائبا وهب ثم قبض ولا یصح الا بالقبض من فصول العمادیة فی ۳۳

ثم فی هبة الدین ممن علیه الدین هل یشترط القبول ذکر فی بعض الکتب انه یشترط وعند زفر لا یشترط و فی بعض الکتب ذکر الخلاف علی العکس من المذکور فی اکثر الکتب والشروح ان القبول لیس بشرط عندنا وهو الصحیح من العمادیة

وکذا هبة الدین من الغریم او ابراؤه منه لم یفتقر الی القبول عند ابی حنیفة ویبطل بالرد و فی روایة موقوف علی القبول من البیع

الجواب

اصابت ایدن مقداری استدکده سائر دائنلر وجه محرر اوزره بیننجه مهر مزبوره
تزیم اولمش اولور دیو هندی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند صحتنده زوجی زید اخر دیارده ایکن زیدک ذمتنده اولان شو قدر آقچه مهرینی زیده
هبه ایتدکدنصکره هند فوت اوله سائر ورثه مجرد زید حین هبه ده قبلت دیمیوب
قبول ایتدم دیمامکله هبه باطله اولمش اولور دیو زیددن مهر مزبوردن حصه
نامنه لرینی المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند ملک منزلیله بعض اشیاسنی ازادلو جاریه سی زینبه کبیره یه هبه ایدوب بعد التسلیم و قبض
بولنمدین هند فوت اوله هبه مزبوره باطله اولورمی الجواب اولور

هند اخر دیاره حج اولدقده زوجی زیدک یدنده اولمیان ملک منزلنی زیده هبه ایدوب
لکن تسلیم و قبض بولنماسه هبه مزبوره تامه اولورمی الجواب اولماز

هند اخر دیاره حج اولدقده زوجی زیدک یدنده اولمیان جیتلک منزلنی زیده هبه و قبضه بالتسلیط
ایدوب لکن زید قبض ایتمدین فوت اوله هند منزلی مستقلة ضبط ایتمک استدکده سائر ورثه
مجرد هبه ایتدکدیو میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قصبه ساکنه سندن هند بر قریه یه حج اولدقده زوجی زیدک یدنده اولمیان ملک جیتلک منزلیله
بعض اشیاسنی زیده هبه ایدوب لکن تسلیم و قبض بولنمدین زید هندی تطلیق ایلسه زید
وجه محرر اوزره هبه یه بنا منزل مزبور ایله اشیاء مزبوره یی هنددن المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید اخر دیارده اولان بری دخی ملک باغچه سی عمروه هبه و قبضه تسلیط ایتمکله عمرو
قبول ایدوب بعده عمرو واروب باغچه یی زیدک اذنیله قبض و بر مدت ضبط
ایتدکدنصکره عمرو فوت اوله زید نادم اولوب هبه سندن رجوعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی عمروه هبه ایدوب لکن تسلیم و قبض اولنمیوب بعده زید هبه و تسلیم
ایتدم دیو اقرار ایتدکدنصکره زید منزلی بکره بیع و تسلیم ایدوب بعده زید فوت
اوله عمرو تسلیم و قبض بولنمادیغنه معترف ایکن مجرد زیدک تسلیم اقرارینه استنادا منزلی
بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هنده ملک منزلنی هبه ایدوب بعد التسلیم و قبض بولنمدین زید فوت
اوله هبه مزبوره باطله اولورمی الجواب اولور

نوع في هبة المشغول والشاغل

زید ملک منزلنی کندی متاعیله مشغول ایکن زوجه سی هنده هبه ایدوب بعده تخلیه
و تسلیم بولنمدین زید فوت اولسه سائر ورثه منزل مزبوری میراثه ادخاله قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

زید صحتنده ملک منزلنی ایچنده اولان جمیع اشیاسیله زوجه سی هنده هبه و تسلیم ایتدکدن و قبض
ایتدکدنصکره زید فوت اوله سائر ورثه هبه یی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

مات رجل تزوج امرأة مهرها منه صحت هبتها وبرئ الزوج لان الدين لا يسقط بالموت وقبول المديون ليس بشرط في جواز الهبة
من هبة الخانية في فصل هبة المرأة مهرها من الزوج

فيه ما يكون الدار الموهوبة بمتاع الواهب لانه لو يستحق المتاع يستحق للغير صحت الهبة لانه يده قاصرة عنها ثم لم يظهر انها مشغولة بمتاع الواهب
من البحر الرائق

زید زوجه‌سی هند ایله هندک منزلنده ساکن ایکن هند صحتنده اول منزلی زیده هبه ایدوب بعده فوت اولسه ورثه‌سی تخلیه وتسلیم بولنمدی دیو منزلی میراثه ادخاله قادر اولورلر می **الجواب** اولمازلر

زید صحتنده ملک منزلنی کندی متاعیله مشغول ایکن صغیر اوغلی عمروه هبه واشهاد ایتدکدنصکره زید فوت اولسه سائر ورثه منزلی میراثه ادخاله قادر اولورلر می **الجواب** اولمازلر

زید اوغلی عمرو کبیر ایله معاً ساکن اولدیغی منزلی کندی متاعیله مشغول ایکن عمروه هبه ایدوب بعده تخلیه وتسلیم بولنمدن زید فوت اولسه هبه مزبوره باطله اولورمی **الجواب** اولور

زید صحتنده کتابخانه‌سنده اولان جمله کتابلرینی اوغلی عمروه هبه وکتابخانه‌یی اول کتابلر ایله عمروه تسلیم ایدوب عمرو دخی کتابلری وکتابخانه‌یی قبض ایدوب کتابلری کتابخانه ایچینده استعمال اوزره ایکن زید فوت اولسه سائر ورثه مجرد کتابلر کتابخانه ایچینده اولمغله هبه تامه اولمازدیو کتابلری میراثه ادخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید ملک منزلنک عرصه‌سنی عمروه هبه ایدوب بنا الی التمیم بعده بنایی قلع وعرصه‌یی عمروه تسلیم ایتمدن زید فوت اولسه هبه مزبوره باطله اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک منزلنی قزی اوغلی عمروه هبه ایتدیکی مجلسده اشبو منزلی عمروه هبه وتسلیم ایلدم منزل ایچینده اصلا نسنه یوقدر دیو اقرار واشهاد ایتدکدنصکره عمرو فوت اولوب منزلی ورثه‌سی ضبط ایتدکلرنده زید حین هبه ده وتسلیمده منزل متاعمله مشغول ایدی دیو ورثه‌دن دعوی ایلمه‌یه مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

نوع فی الهبة المشاع

زید صحتنده قابل قسمت اولمیان برکوزدکرمنی اوغللری عمرو وبکره معاً هبه ومعاً تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه سائر ورثه هبه‌یی طوتماغه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

قرنداش اولوب زید وعمرو وبکر بربرینه متصل اولوب قابل قسمت اولمیان اوچ کوزدکرمنه علی الاشتراک السویه مالکلر ایکن زید اول دکرمنلردن حصهٔ شایعه‌سنی عمروه هبه وتسلیم ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولور

زید قرنداشی عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی طاحوندن حصهٔ شایعهٔ معلومه‌سنی بکره هبه وتسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولور

زید زوجه‌سی هند ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری منزل ایله یری دخی ملک باغلرینی عمروه معاً هبه ومعاً تسلیم ایلسه‌لر هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولور

هند قابل قسمت اولان باغچه‌سنی کبیره قزلری زینب وخدیجه‌یه نکه هر برینه حصه‌سنی افراز وتعیین ایتمدین شایعاً هبه وشایعاً تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

وفی فتاوی ابی اللیث ولو وهبت المرأة دارها من زوجها فیها متاع الزوج ولها امتعة فیها یصح لان المرأة مع زوجها وما فیها من الدار والمتاع فی ید الزوج فحیث الدار فی ید الموهوب له یصح فیصح الهبة فی الثانی من هبة الذخیرة

رجل وهب لابنه الصغیر دارا وهی مشغولة بمتاع الاب قال ابو نصر جاز ولا یحتاج الی التفریغ لانها مشغولة بمتاع القابض وهو الاب من هبة الکافیة

وهب لابنه الصغیر دارا وفیها متاع الواهب او تصدق لابنه الصغیر بدار وفیها متاع الاب والاب ساکنها یجوز وعلیه الفتوی فی الجنس الاول من هبة البزازیة کذا فی المحیط السرخسی

وهب دارا فیها متاع الواهب ودفعها الی الموهوب له فالهبة باطلة فی الثانی من هبة المحیط البرهانی

هبة المشغول لا یجوز الا فی مسئلة اذا وهب الاب لولده الصغیر کما فی الذخیرة من الاشباه

وهبة الشاغل یجوز وهبة المشغول لا یجوز من خزانة المفتین

وهب لابنه الصغیر دارا وفیها متاع الاب او تصدق لابنه الصغیر بدار وفیها متاع الاب والاب ساکنها یجوز وعلیه الفتوی من البزازیة

هبة المشاع فیما لا یقسم جائزة من هبة البدایة

فعلم بهذا ان هبة المشاع فیما یقسم فاسدة جائزة فی نفسها ولکن یتوقف ثبات حکمها للملک علی الافراز والتسلیم والعقد بالتوقف بثبوت حکمه لا یوصف بعدم الجواز من العنایة

واذا وهب اثنان من واحد لا اثنین لا یجوز عند ابی حنیفة رحمه الله وقالا یصح من الهدایة

واذا وهب اثنان من واحد دارا جاز لانهما سلماها جملة وهو قد قبضها جملة فلا شیوع من الهدایة

وقد اتفقوا علی ترجیح دلیل الامام واختار قوله ابو الفضل الموصلی وبرهان الائمة المحبوبی وابو البرکات النسفی من القدوری

وفی الملتقی ولو وهب نصف بیته لابنه الصغیر لم یجز لعدم القسمة والتعیین فلو وهب له تمام فی تتارخانیه

بند قابل

هند قابل قسمت اولان باغچه سنی لابوین ارقرنداشی عمرو وصغیر ایله لابوین قرقرنداشی زینب وخدیجه صغیره لره هر برینک حصه سنی افراز وتعیین ایتمدین شایعا هبه وصبی بکره شایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

هند قابل قسمت اولان منزلنک نصف شایعنی غیابلرنده اولان متوفا اوغلنک صغیره قزلری زینب وخدیجه یه شایعا هبه واشهاد ایدوب بعده تعیین اولنمدین هند فوت اولسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید قابل قسمت اولان منزلنی صغیر اوغللری عمرو وبکره هر برینک حصه سنی افراز وتعیین ایتمدن شایعا هبه واشهاد ایتدکدنصکره افراز وتعیین اولنمدین زید فوت اولسه هبهٔ مزبوره باطله اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولوب قابل قسمت اولان عقاردن حصه سنی افراز وتعیین ایتمدن متوفا اوغلنک اوغلی بکر صغیره شایعا هبه واشهاد ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

هند قابل قسمت اولان منزلنک نصفنی شایعا زوجی زیده هبه وشایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره تامه اولورمی **الجواب** اولماز

زید قرنداشی عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدوغی قابل قسمت اولان منزلدن حصه شایعه سنی عمروه هبه وشایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هندی واناسی زینبی ترک ایتدکده زینب قبل القسمه ترکه دن قابل قسمت اولان اشیادن حصه شایعه سنی هنده هبه وشایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب اناسی هندی واوغلی عمروی ترک ایتدکده هند زیدک بکر ذمتنده اولان شوقدر اقچه حقندن کندو حصه سنی بکره هبه ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه وتامه اولورمی **الجواب** اولمز

هند اوغلی عمرو وقزلری زینب وخدیجه ایله علی الاشتراک مالکه اولوب قابل قسمت اولان منزلدن حصه شایعه سنی افراز وتعیین ایتمدین زوجی زیده هبه وشایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه وتامه اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولوب قابل قسمت اولان اوطهلردن حصه سنی افراز وتعیین اوغلنک اوغلی بکره شایعا هبه وشایعا تسلیم ایدوب بعده افراز وتعیین اولنمدن زید فوت اولسه هبهٔ مزبوره باطله اولورمی **الجواب** اولور

زید تحتنده مالک اولدوغی منزللک نصفنی افراز وتعیین ایتمدین زوجه سی هنده هبه وتسلیم ونصف اخرینی اوغلی عمروه هبه وتسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه سائر ورثه هبه لی طوتمغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

هند وزن وجودتده جهتلردن مساوی اولان بشیوز غروشنی عمرو وبکردن هر برینک حصه سنی افراز وتعیین ایتمدین شایعا هبه وشایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه وتامه اولورمی **الجواب** اولماز

بخلاف ما اذا وهب لابنیه احدهما صغیر والاخر کبیر لم یجز فی قولهم من هبة شرح جامع الصغیر للتمرتاشی

لا یتم بالقبض فیما ای فی مشاع ای من شأنه القسمة ولو لشریکه فان قسمه وسلمه الی الموهوب له تمت الهبة من الدرر

اعلم ان المشاع یقسم الی قسمین شایع یحتمل القسمة کنصف ونصف البیت الکبیر وشایع لا یحتمل القسمة کنصف بیت صغیر ورحی وحمام وثوب فقال فیه ان وهب من واحد وبان القاضی لواحد الشریکین علی القسمة یبطل الاجرة العشرة الاول ولم یجز منزوع العشرة الثانی او لجزئیة العقول من العقود للرجم

فالمراد لا یجوز الهبة فیما یقسم الا محرزة مقسومة وهبة المشاع فیما لا یقسم جائزة من هبة الهدایه

فعلی هذا ان هبة المشاع فیما یقسم وقعت جائزة فی نفسها ولکن توقف اثباتها للملک علی الافراز والتسلیم فالعقد المتوقف بثبوت حکمه لا یوصف بعدم الجواز من العنایه فی شرح قوله لا یجوز الهبة فیما یقسم

وفی الدین المشترکة لو وهب حصة احدهما من المدیون یصح من هبة البزازیه فی الدین المشترکة

والقسم القاضی ویکیل والاسباع بغرا وبا والبقر والغنم من قسمة الهدایه فی متفرقها یقسم وما لا یقسم

زید عمرو ایله علی الاشتراك مالك اولدیغی شو قدر ذراع تارلادن حصه سنی افراز ایتمیوب بکره شایعا

هبه و شایعا تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه و تامه اولورمی الجواب اولماز

نوع فی الغرس والبناء

زید اراضی میریه دن طاپو و مقاطعه ایله تصرفنده اولان عرصه ده مغروس اولان ملکی

بکر نام صغیر اوغلی عمروه هبه و اعلام و اشهاد ایتدکدنصکره زید نادم اولوب هبه سندن

رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مقاطعه ایله تصرفنده اولان وقف عرصه ده مغروس اولان ملکی اشجاری صغیر اوغلی

عمروه هبه و اشهاد ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و اشجاری ملکی اولان باغچه سنك عرصه سنی اذن متولی

ایله کبیر اوغلی عمروه فراغ ایتمدن اشجارینی عمروه هبه و تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه

اولورمی الجواب اولماز

زید یری ارض میری و کرومی ملکی اولان باغنك یرینی اذن صاحب ارضله اوجه هنده فراغ

ایتمدن کرومنی هنده هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه ورثه سی اول کرومی میراثه

ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید یری مقاطعه لو وقف و اشجاری ملکی اولان باغچه سنك یرینی اذن متولی ایله فرزندی اوغلی عمرو ایله

عمروه فراغ ایتمدن اشجارینی عمروه هبه ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید یری ارض میری و اشجاری ملکی اولان باغچه سنك عرصه سنی اذن صاحب ارضله عمروه فراغ

ایتدکدنصکره اشجارینی عمروه هبه و تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف عرصه ده اذن متولی و کندی ماللیله تعمیر ایچون بنا احداث ایتدکدنصکره زید

اول بنالری زوجه سی هنده هبه و تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

زید یرلری ارض میری و بنالری ملکی کرمن و چفتلك منزللری اولان اوغلی عمرو کبیره اذن

صاحب ارضله فراغ ایتمدن بنالرینی عمروه هبه و تسلیم ایلسه هبهٔ مزبوره صحیحه و تامه

اولورمی الجواب اولور

زیدك ملکی انباری ملکی عرصه سی اوزرنده موضوع ایکن زید مالکی اولدیغی انبارینی

عمروه هبه و تسلیم ایدوب بعده زید عمروه انباری عرصه دن قالدر دیدکده عمرو و تحرز

هبه ایتدکده عرصه ایله وضع هبه ایتمش اولورسك ایله دیو انبار ایله معا ضبط ایدرم دیمکه

قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فی الهبة للصغیر

زید صحتنده یدنده اولان جمله املاکی صلبی اوغلی صغیر عمروه هبه و اشهاد

ایتدکدنصکره زید فوت اولوب عمرونك واخرا وغلی بکری ترکه سنی تقسیم ایله بکر هبه یی

طوتمامغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بعض اشیاسنی صغیره قزی هنده هبه ایدرا ولدقده مالکی اولدیغم اشیانك بر مقدارینی هنده

هبه ایلدم دیوب لکن هبه ایتدیکی اشیالری تعیین و اعلام ایلماسه هبهٔ مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

وهب ارضا فیها زرع او بقل و نخل علیه ثمر او وهب الزرع دون الارض او النخل بلا ارض و نخل بدون الثمر لا یجوز لان الموهوب متصل بغیره اتصال خلقة مع امکان الفصل فیقتضی اجتماعها غیر ممکن فی حالة الاتصال فیکون بمنزلة المشاع الذی یحتمل القسمة من هبة البزازیة فی مسائل الشیوع

هبة البنا بدون الارض یجوز من هبة البزازیة فی مسائل الشیوع

ولو وهب البنا الا الارض یجوز و شیوع الطاری فیهما لا یبطلها بخلاف الرهن من العمادیة

ثم ایضا ما وهب الاب لطفله یتم بالعقد اذا کان الموهوب قال فی النهایة لفظ المبسوط و کل شی وهبه لابنه الصغیر واشهد علیه و ذلك الشی معلوم فهو جائز والقبض فیه باعلام ما وهبه لا الاشهاد فیه و قال الاشهاد لیس بشرط فی الهبة تتم بالاعلام الا انه ذکر الاشهاد احتیاطا للتحرز عن جحود سائر الورثة بعد موته و عن جحوده بعد ادراك الولد من هبة الدرر ملخصا کذا فی البزازیة

زید صحتنده یدنده اولان ملک منزلنی صغیر اوغلی عمروه هبه واعلام واشهاد ایتدکده
عمرو ایچون ولایة قبض ایتدم دیمیوب بعده زید فوت اولسه سائر ورثه مجرد زید قبض
ایتدم دیمامکله هبه تامه اولمازدی بو منزلی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملک منزلنی ابنی عمروه رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید منزلی فک الرهندن قبل عمروک یدنده
ایکن کندینک صغیره قزی هنده هبه ایدوب بعده زید فوت اولسه سائر ورثه‌سی
ترکه‌دن اولا ایدوب منزلی میراثه ادخاله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید صحتنده صغیر اوغللری عمرو وبکره باشقه باشقه بر منزل هبه واعلام واشهاد ایتدکدنصکره
زید فوت اولسه سائر ورثه هبه‌یه طعن تمامیته قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید صحتنده شو قدر اشیاسنی متوفا اوغلنک اوغلو اولوب وصی مختاری اولمیان عمرو صغیره
هبه واعلام واشهاد ایتدکدنصکره زید فوت اولوب اوغللری ترکه‌یه اوغللری هبه‌یه
طعن تمامیته قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانک صغیر اوغلی عمرو زیدک بابای بکرک عیالنده ایکن بکر صحتنده شو قدر اقچه‌سنی
افراز وعمروه هبه واعلام واشهاد ایتدکدنصکره بکر فوت اولسه ورثه‌سی هبه‌یه
طعن تمامیته قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زینب انا اولان زید وهند صغیره‌لرک جدلری عمرو صغیره‌لرک بابالری بکر حاضر ایکن صغیره‌لره
بشر بیک غروش هبه واشهاد ایدوب لکن مالندن افراز وبکره تسلیم ایلمامش هبه
مزبوره تامه اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده تعیین وافراز بولنمدین عمرو فوت اولوب اوغلی بکر ایله قزی زینبی ترک ایدوب
قبل القسمه بکر دخی فوت اولوب اوغلی زید ایله قزی هند مرقومه‌یی ترک ایدوب زید وهند بالغ
اولسه‌لر مزبورلر مجرد مزبوره هبه‌یه بنا اول قدر غروشی ترکه‌ء عمرودن استقلالا المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

ایکی یاشنده اولان هند صغیره‌نک بابا‌سی زید حاضر ایکن زینب شو قدر اشیاسنی هنده هبه ایدوب بعده زیده
تسلیم ایتمدین زید فوت اولسه هبه مزبوره باطله اولورمی الجواب اولور

زید صحتنده عیالنده اولوب اب وجد ووصیدن بری اولمیان صغیر اوغلی عمروه بعض اشیاسنی هبه واعلام
واشهاد ایتدکدنصکره زید فوت اولسه سائر ورثه اشیاء مزبوره‌یه مداخله‌یه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند خسته اولدقده عیالنده اولوب اب وجد ووصیدن بری اولمیان صغیره قزی زینبه بعض اشیاسنی
هبه واعلام واشهاد ایتدکدنصکره هند افاقت بولوب بعده بر مدت مرورنده فوت اولسه سائر
ورثه مجرد خسته ایکن هبه ایلدی دیو هبه‌یه طعن تمامیته قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زید صحتنده معتقه‌سی اولوب کندیدن غیری ولیسی بولنمیان حجرنده اولان هند صغیره‌یه شو قدر اشیاسنی هبه واعلام
واشهاد ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده اشیاء مزبوره‌یی زیدک ورثه‌سی قبض ایلمدیکدن حاکم هنده

واذا وهب الاب لابنه الصغير ملكها الابن بالعقد لا فرق بينها
اذا كان في يده او في يد مودعه لان يده كيده بخلاف ما اذا كان
رهنا او مغصوبا من هبة الهداية

ولو كان الصغير في عيال الجد فوهب له هبة فقبض الجد والاب
حاضر اختلف المشايخ فيه والصحيح الجواز وهو المختار من
هبة قاضيخان

ولو وهب لصغيرة زوجها لم يجز حتى يقبض لها وليها وسلم تمرتاشي
فتاوى كتاب الهبة

ولو وهب الاجنبي للطفل يتم بقبض وليه وهو من اربعة وهم
الاب ووصيه والجد ووصيه على هذا الترتيب من هبة
منح الغفار

واذا وهب لليتيم هبة فقبضها له وليه ان كان في حجره فقبضها له جائز
واذا كان في حجر اجنبي يربيه لان له عليه يد معتبرة الا يرى انه لا يملك
اجنبيا اخر ان ينزعه من يده فيملك ما يتمحض نفعا في حقه وان قبض الصبي
بنفسه جاز اذا كان عاقلا من هبة الهداية

وفي التجريد رجل وهب لعبده فالقبول والقبض للعبد دون المولى
من هبة الخانية

عمرو ی وصی نصب ایدیجک عمرو اشیاء مزبوره یی هندک ورثه سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فی الهبة للمملوک

هند شو قدر التوننی قرنداشی زینبک ازادلو جاریه سی خدیجه یه هبه و تسلیم ایلسه التونلر زینبک ملکی اولورمی الجواب اولور

زید ملکی باغچه سنی عبد مدبری عمروه هبه ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید ام ولدی هندی اعتاق ایتمدن بعض اشیاسنی هنده هبه و تسلیم ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

فی حکم الشروط فی الهبة

زید ملکی منزلنی زوجه سی هنده هبه ایدر اولدقده بن سندن اول فوت اولورسم منزل سنک اولسون سن بندن اول فوت اولورسک منزل ینه بنم اولسون دیوب بو وجهله هبه و تسلیم ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید صحتنده ملکی منزلنی عمروه هبه ایدر اولدقده عمرو منزلی حیاتنده اولدقجه ملکک اولوب فوت اولدیغکده قرنم هنده انتقال ایتمک اوزره ساکه هبه ایتدم دیوب بو وجهله هبه و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولسه ورثه سی مجرد شرط مزبور ایله هبه بتمامها هبه باطله اولمشدر دیو منزلی عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند بعض اشیاسنی زینبه هبه ایدر اولدقده زینب کندو یه شو مقوله اشیا عوض ویرمک شرطیله هبه و تسلیم ایتمش اولسه زینب هنده اول مقوله اشیا ویرمدکجه هند وجی اشیاسنی زینبدن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

هند زوجی زید ذمتنده اولان مهرینک شو قدرینی زیده هبه ایدر اولدقده زید هنده شو قدر اشیا عوض ویرمک شرطیله هبه ایتدکدنصکره زید هنده نسنه ویرمدین زید فوت اولسه هند ترکه دن مهرینی تماما المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید بعض املاکنی قرنداشی اوغلی عمروه هبه ایدر اولدقده زیدک بکر و بشره اولان شو قدر دینینی کندی مالندن ادا ایتمک شرطیله هبه و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو دیونی ادا ایتمدین زید فوت اولسه عمرودن مزبوری ادا ایتمجک زیدک حصه اوارثی اوغلی خالد املاک مزبوره یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند ملکی عقارینی قرنداشی اوغلی عمروه بنی اولنجه بسلمک شرطیله ساکه هبه ایلدم دیو هبه و تسلیم عمرو دخی قبض ایدوب هندی برسنه بسلدکدنصکره عمرو هندی اولنجه بسلمکدن امتناع ایتسه هند هبه دن رجوع ایدوب عقاری عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولماز

هند صحتنده زوجی زید ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهرینی زیده هبه ایدر اولدقده اوزریمه تزوج ایتمامک اوزره هبه ایلدم دیو بو وجهله هبه ایدوب زید دخی اوزرینه التزوج ایدوب بعده هند فوت اولسه ورثه سی هبه لی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند زوجی ملکی باغچه سنده اوغلنک اوغلی زیده اولنجه یه دک نفقه سنی کندی الیه ویرمک شرطیله هبه و تسلیم ایدوب بعده هند فوت اولسه ورثه سی هبه لی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب قرنداشی عمرو ی ترک ایتدکده عمرو زیدک ام ولدی هندک جسمنی مواری اولان اثواب مشتملندن غیری اثواب هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

ولام الولد من متاعها یعنی بعد موت مولاها ملحفة ومقنعة استحسانا — قبیل کتاب الشروط من القنیة

ویجوز ابو یوسف الرقبی وهی ان یقول داری لک رقبی معناه ان مت قبلک تکون لی وان مت قبلک فهی لک فکان کل منهما یرقب موت الاخر وینتظره وابطلها ابو حنیفة ومحمد رحمهما الله لان معناها تملیک معلق وتعلیق الملک غیر جائز فیکون الدار عاریة عندهما — من هبة شرح المجمع

العمری جائزة عند حیاته ولورثته بعده وهی ان یجعل داره له مدة عمره فاذا مات ردت الیه والرقبی باطلة وعند ابی یوسف رحمه الله یصح کالعمری وهی ان یقول ان مت قبلک فلک وان مت قبلی فلی فان قبضها کانت عاریة — من ملتقی الابحر

تعلیق الهبة بکلمة ان باطل وتعلیقها بما یکون علی انه یقول ان یجوز وان قال علی ان یحتمل بطل الشرط وصحت الهبة — من البزازیة

الهبة بشرط العوض بمنزلة البیع الا فی خصلتین احدهما مالم یتقابضا لکل واحد منهما ان یمتنع ولو تقبض احدهما دون الاخر ان یدفع العوض الیه فللواهب ان یرجع فی الهبة ان کانت الهبة قائمة ویضمنها قیمتها ان کانت هالکة — من هبة البزازیة

رجل وهب لامرأة ارضا علی ان لا یخرج من زرع ینفق الموهوب له ذلک علی الواهب قال ابو القاسم ان کان نزل الارض کرم او شجر جازت الهبة وبطل الشرط وان کانت الارض قراحا فالهبة فاسدة قال الفقیه ابو اللیث لان فی الکرم شرط علی الموهوب له بعض الهبة علی الواهب فتجوز الهبة ویبطل الشرط وفی الارض القراح شرط علی الموهوب له عوضا مجهولا — من الخانیة قبیل هبة المشاع

هند صحتنده

هند صحتنده ملکی منزللرینی ولیجه کندی ساکنه اولمق اوزره اوغلنک اوغلی عمروه هبه وتسلیم ایتدکدنصکره هند فوت اولسه هندک اوغلی بکر هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی واوغللری عمرو وبکری ترک ایلدکده هند زید ذمتنده اولان مهرینی اولیجه بنی گوروب گوزه‌دیکز ترک اولسون دیو عمرو وبکره هبه ایلسه هبه مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

هند معتقنگی اوغلی عمروه اولیجه بنی انفاق واکسا ایدرسک سنک اولسون دیو شو قدر اقچه هبه وتسلیم ایلسه هند مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

بو صورتده عمرو مبلغ مزبوری مصارفنه صرف ایله استهلاک ایلسه هند طلب ایتدکده استهلاک ایتدم دیو بوینه برحکم قادر اولورمی الجواب اولماز

باب الرجوع عن الهبة

زید شو قدر اشیاسنی اجانبدن عمروه هبه وتسلیم ایتدکدنصکره مانع رجوع بولنمامسه زید هبه‌سندن رجوع ایدوب رضا یا قضا ایله اشیای مزبوره‌یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزللرینی اجنبیه هنده هبه وتسلیم ایتدکدنصکره هندی تزوج ایلسه زید مانع رجوع بولنمامغله هبه‌سندن رجوع ایدوب رضا یا قضا ایله منزللری هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه بر اینک هبه وتسلیم ایدوب عمرونک یدنده اول اینکدن فروغ حاصل اولدقدنصکره مانع رجوع بولنمامغله زید هبه‌سندن رجوع ایدوب اینکی الدقده اول فروغی دخی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اشیاسنی عمرو اجنبی‌یه هبه وتسلیم ایدوب عمرو دخی قبض ایتدکدنصکره عمرو اول اشیایی زیده ایداع وتسلیم ایدوب بعده عمرو اخر دیاره گتدکده زید هبه‌سنه نادم اولمغله رضا یا قضا ایله رجوع بولنمدین اول اشیایی استهلاک ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید شو قدر اشیاسنی متوفی اوغلنک اوغلی اولوب وصی مختاری اولدیغی عمرو صغیره هبه واعلام واشهاد ایتدکدنصکره زید نادم اولوب هبه‌سندن رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صحتنده عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی عمروه هبه ایتدکدنصکره زید فوت اولسه ورثه‌سی هبه‌یی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی وسائر ورثه‌سنی ترک ایلدکده هند زید ذمتنده اولان شو قدر اقچه مهرینی زیدک عمیسی بکره هبه ایدوب بعده نادم اولوب هبه‌سندن رجوعه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر اقچه‌سنی عمرو اجنبی‌یه هبه وتسلیم ایتدکدنصکره زید هبه‌سندن رجوع ایدوب مبلغ مزبوری عمرودن دعوا ایتدکده عمرو مبلغ مزبوری مصارفمه صرف ایله استهلاک ایتدم دیو قولیله تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

تعلیق الهبة بالشرط باطل ان ذکر بکلمة ان وان ذکر علی ان کان یابانه فان وهبتک هذا علی ان تعوضنی کذا صحت الهبة والشرط وان کان الشرط مخالفا صحت الهبة وبطل الشرط — من نوع الخلاصة کذا فی البزازیة فی الفصل الخامس

والهبة الفاسدة مضمونة بالقبض تنفذ علیه فی المختار — من هبة البزازیة

ولا یصح الرجوع الا بتراض او بحکم القاضی — ملتقى الابحر

وهب لاجنبیة ثم تزوجها له الرجوع لان المانع وقت الهبة — من هبة البزازیة فی الرجوع

ولو ولدت الهبة ولدا کان للواهب ان یرجع فی الام للحال وقال ابو یوسف رحمه الله لا یرجع فیها حتی یستغنی الولد عنها ثم یرجع الام دون الولد — من هبة الظهیریة فی الرجوع عن الهبة

رجل وهب لرجل ثوبا وسلمه ثم اختلس منه فاستهلکه ضمن الواهب قیمة الثوب للموهوب له لان الرجوع فی الهبة لا یکون الا بقضاء او برضاء — من هبة الخانیة فی باب الرجوع

وان وهب لذی رحم محرم منه فلا یرجع — من هبة الهدایة

اذا وهب الداین من المدیون لیس له ان یرجع فیه لان الدین یسقط بالهبة فلا یحتمل العود — من هبة الخانیة فی الرجوع

رجل مات فوهبت امرأته مهرها منه صحت هبتها وبرئ الزوج لان الدین لا یسقط بالموت وقبول المدیون لیس بشرط لجواز الهبة — من هبة الخانیة فی هبة المرأة مهرها من الزوج

الجواب اولنور

القول قول الموهوب له — من ملتقى الابحر فی الرجوع عن الهبة

زید بر بوز اتی عمروه هبه و تسلیم ایلسه بر مدتدن صکره ات سمزوب زیاده
حاصل اولسه زید هبه سندن رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید قولی عمرو صغیری بکره هبه و تسلیم ایتدکدن صکره عمرو بیویوب بالغ اولمغله زیاده متصله
حاصل اولسه زید هبه سندن رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید یدی یاشنده اولان قولی عمروی بکره هبه و تسلیم ایتدکدن صکره سکز سنه وار ایدوب عمرو
بیویوب زیاده متصله حاصل اولسه حالا زید نادم اولوب هبه سندن رجوعه
قادر اولورمی الجواب اولماز
زید ملکی عرصه سنی عمرو اجنبی یه هبه و تسلیم ایدوب عمرو دخی عرصه مزبوره اوزرینه بنا
احداث ایلسه زید هبه سندن رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز
هند بر طونلق اطلاسنی زوجی زیده هبه و تسلیم ایتدکدن صکره زید هندی تطلیق ایلسه هند
هبه سندن رجوعه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع في العوض

هند ملکی عرصه سنی زینبه هبه و تسلیم ایتدکده زینب هبه کک عوضیدر آل دیو هنده بر متاع
ویروب هند دخی قبول و قبض ایلسه هند هبه سندن رجوعه قادر
اولورمی الجواب اولماز
زید بر متاعنی عمرو اجنبی یه هبه و تسلیم ایتدکده عمرو زیده هبه کک عوضیدر آل دیو بر خنجر
ویروب زید دخی قبول و قبض ایلسه عمرو نادم اولوب خنجری زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز
قرنداشلر اولان زید و عمرو و هند و زینب و خدیجه و عایشه علی الاشتراک مالکلر اولدقلری بر دخی
ملک اولان باغچه لرینی اجانبدن بکره معا هبه و معا تسلیم ایتدکلرنده بکر هبه کزک عوضیدر
الک دیو مزبورلرک هر برینه بر متاع ویروب مزبورلر دخی قبول و قبض ایلسه لر هبه لرندن
رجوعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
هند زوجی زیده ذمتنده اولان مهرینی زیده هبه ایتدکده زید صحتنده هبه کک عوضیدر آل دیو هنده
بعض اشیا ویروب هند دخی قبول و قبض ایتدکدن صکره زید فوت اولسه سائر ورثه اشیاء
مزبوره یه مداخله یه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

کتاب الاجارات

زید عمروی بر مصلحته کوندرمک ایچون شو قدر اقچه یه اجاره صحیحه ایله استیجار ایدوب عمرو دخی
اول مصلحته کورسه عمرو اجر مسماسنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمروی بر مصلحته کوندرمک ایچون شو قدر اقچه یه اجاره صحیحه ایله استیجار ایدوب عمرو دخی اول
مصلحته کیدوب کلدکدن صکره زید مبلغ مزبوری عمروه ویرسه زید نادم اولوب مبلغ مزبوری عمرودن
استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروی مدت معلومه تمامنه دک کندویه خدمت ایتمک ایچون شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب
عمرو دخی سنه تمامنه دک زیده خدمت ایلسه عمرو اجر مسماسنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

واذا وهب هبة لاجنبي فله الرجوع فيها الا ان يزيد زيادة متصلة
من هبة الهداية

الزيادة المنفصلة كالولد لا تمنعها ويرجع بها ولا يرجع في الولد
من هبة البزازية

ولو وهب عبدا صغيرا فشب وصار رجلا طويلا لا يرجع الواهب فيه لان الزيادة في البدن تمنع الرجوع وان كانت تنقص القيمة
من هبة الخانية في الرجوع

اذا وهبت نبتا وكبرت فلا رجوع لانه زادت من وجه ونقصت من وجه وحين زادت سقط الرجوع فلا يعود بعد ذلك
من هبة شرح مجمع

ومنه الزيادة المتصلة كبناء وغرس وسمن
من هبة الدرر

اذا عوض الواهب بعد الهبة وقال هذا عوض هبتك او ثواب هبتك او بدل هبتك او قال مكافاتك او اثبتك او تصدقت بها عليك بدلا عن هبتك يكون عوضا لا يبقى للواهب حق الرجوع ولا للموهوب له ان يرجع على الواهب في العوض
من هبة الخانية في العوض

قال واذا وهب هبة لاجنبي فله الرجوع الا ان يعوضه منها لقوله عليه السلام الواهب احق بهبته ما لم يثب منها اي ما لم يعوض
من هبة الهداية

دلال اولان زید عمرونك ملكی منزلنی عمرونك توكیلیله بكره ثمن معلومه بیع ایتدكده عمرو زیده
لازم اولان اجر مثلنی ویروب بعده منزلك ردینی ایجاب ایدر عیب قدیمی اولدیغی
ثابت اولوب بكر خیار عیب ایله بیعی فسخ ایلسه عمرو بیع فسخ اولندی دیو زیده ویردیكی اجرتی زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملكی منزلنی عدد ایام بیان اولنمدین یومی شو قدر اقچه یه عمرویه اجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی
بر مدت ساكن اولدقدنصكره عمرو اخر دیاره كیدر اولدقده فسخ اجاره ایتمیوب منزلی زیده
تسلیم ایتمیوب متاعنی منزل ایچنده قویوب منزلی كلیدلیوب اخر دیاره كیتسه بر مدت مرور ایتدكده
عزو كلوب زید عمرونك ذمتنده مجتمع اولان اجرتی طلب ایتدكده عمرو بن بر مدت اخر دیاره
واروب منزله اول مدتك اجرتی ویرمم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملكی دكاننی عمرویه مدت معلومه تمامنه دك اجارهٔ صحیحه ایله شو قدر اقچه یه اجار و تسلیم
ایدوب عمرو دخی مدت تمامنه دك ضبط ایتدكدنصكره اجر مسمانی زیده ویرسه عمرو زیده اجر
مسمی دكانك اجر مثلندن زیاده در ایله اولیجق ویردیكم اجرتك زیادهسنی سندن
استرداد ایدرم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید دكاننی عدد ایام بیان اولنمدین كونده شو قدر اقچه یه عمرویه اجار و تسلیم ایتدكدنصكره
دكانك طالبی ظهور ایدرسه دكانی آخره اجار ایتمامك ایچون شو قدر غروش ویروب
بعده عمرو دكانی بر قاچ ای ضبط ایدوب اجر مسمانی زیده ویردكدنصكره زید دكانی آخره
اجار ایلسه عمرو وجه محرر اوزره ویردیكی غروشلری زیددن استرداده قادر
اولورمی الجواب اولور

زید صغیر اوغلی عمرونی تربیه و ارضاع ایچون هندی عدد شهور بیان اولنمدین آیده شو قدر
اقچه یه استئجار ایدوب هند دخی عمرونی بر قاچ ای تربیه و ارضاع ایتدكدنصكره زید اجر
مسمانك بر مقدارینی هنده ویرسه هند ما عداسنی زیددن طلب ایتدكده زید نادم
اولوب ویرمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونی كندی ارقه سنه الوب فلان محله كوتورمك ایچون بر معین بارگیره استئجار ایدوب
عمرو دخی زیدی ارقه سنه الوب اول محله كوتورسه عمرو اول بارگیری زیددن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

بر قریه اهالیسی زیده بزه هر سنه امامت ایله سكا شو قدر كیل بغدای ویرهلم دیوب
زید دخی اهالی یه هر سنه امامت ایلسه زید اول قدر بغدایی اهالیدن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید صغیر اوغلی عمروه هر سنه تمامنه دك علم صرف تعلیم ایتمك ایچون بكری شو قدر اقچه یه
استئجار ایدوب بكر دخی سنه تمامنه دك عمروه علم صرف تعلیم ایلسه بكر اجر مسمانی زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو صغیر اوغلی بكره تعلیم قرآن ایتمك ایچون هر سنه تمامنه دك شو قدر اقچه یه
استئجار ایدوب عمرو دخی هر سنه تمامنه دك بكره تعلیم قرآن ایتدكدنصكره اجر مسمانی زیددن

رد اذا اخذ الدلال الدلالية فی البيع ثم فسخ البيع لا يرده لانه اجر العمل وقد تم العمل انفسخ بعده من اجارة البزازية
فی المتفرقات

وفی متفرقات العتابية اخذ الدلال الدلالية ثم استحق المبيع
او رده بالعيب بقضاء او برضاء لا يسترد منه الدلالية قال
صدر الشهيد حسام الدين به افتی والدی من الخانية

المتمكن من الانتفاع يوجب الاجر الا فی مسائل ذكرها فی
الاجارة من الاشباه فيه تمامه

المدین زید فوت اولسه عمرو اجر مسالی زیدک ترکه‌سی‌ اولنه سنی قبض ایدن ورثه سندن
المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقف حمامه دلاکلک ایشلمک استدکده اول حمامک مستأجری اولان عمرو زیدی حمامه کیرن کمسنه‌لره دلاکلک ایدوب
کار و کسب ایتمک ایچون بر التون ویره‌یم دیوب عمرو دخی راضی اولوب زید عمروه بر التون
ویروب بعده حمام عمروک یدنده ایکن بر مدت ساکن اولوب دلاکلک ایدوب مدت
مزبوره‌ده عمروه زید لازم اولان حمامک اجر مثلی بر التون اولسه زید حمامدن چقدقده
اول التونی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر فاچ وقف اوطه‌لری اجر مثلی مقداری یوم الکیشر اقچه اجرت معلومه ایله مدت معلومه
تمامنه دک متولیسندن استیجار و قبض ایتدکدن صکره زید اول اوطه‌لری مدت مزبوره
تمامنه دک یومی ورر اقچه‌یه عمرو و بکره ایجار و تسلیم ایدوب عمرو و بکر دخی مدت تمامنه
دک ضبط ایلسه‌لر زید اجر مسالی عمرو و بکردن طلب ایتدکده مزبورلر یومی الکیشر اقچه
ویررز دیوب تماما ویرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر اما الکیشر اقچه‌دن
زیاده‌سی زیده دخی طلب اولماز

هند زید و عمروی مدعاسنه شهادت ایتمک ایچون شوقدر اقچه‌یه استیجار ایدوب
مزبورلر دخی شهادت ایلسه‌لر زید و عمرو اول قدر اقچه‌لری هنددن المغه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بر نکیمک معلم زید اخوباره کیدر اولدقده بن کلنجه مکتبده تعلیم صبیان ایدوب ساکر نا کلدکده
شوقدر اجرت ویره‌یم دیوب کیتدکدن صکره عمرو اول مکتبده بر سنه تعلیم صبیان ایدوب بعده زید
عمرو اجر مسالی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروک منزلنی استیجاره طالب اولمغله عمرو اجرت تعیین اولنمدن منزلی زیده تسلیم ایدوب
زید دخی منزله کیردکدن صکره عمرو زیده کونده اون اقچه اجرته راضی اولورسک ساکن اول
والا منزلدن چیق دیدکده زید سکوت ایدوب بعده بر مدت منزلده ساکن اولسه عمرو اجر
مسالی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

فیما یجب الاجر علی المستأجر و ما لا

زید ملکی دکاننی عمروه مدت معلومه تمامنه دک شوقدر اقچه‌یه ایجار ایدوب لکن مدت
مزبوره‌ده وار ایدوب زید دکانی عمروه تسلیم ایتمامکله عمرو تصرف ایلماسه زید مجرد ایجار ایلدم دیو
اجر مسالی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری اخور باره‌ده اولان دکرمندن حصه شایعه‌سنی بکره سنه‌ده
شوقدر اقچه‌یه استیجار دائع سنه‌لک اجرتنی بیشاین بکردن اخذ ایتدکدن صکره سکز سنه‌یه وارنجه
لکن بکر اخور باره‌ده واریوب دکرمنی قبض ایلماسه حالا بکر اجاره‌یی فسخ ایدوب زیده ویردیکی اجر
زیددن استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف خانی دکانی محزنلی عمروه بر سنه تمامنه دک شوقدر اقچه‌یه اجاره

صحیحیله

ونیجیء الیوم یصححها ای الاجارة لتعلیم القرآن والفقه والامامة والمؤذن
من الدرر فی باب الاجارة الفاسدة

وبعض مشایخنا استحسنوا الاستیجار علی تعلیم القرآن الیوم لظهور التوانی فی الامور الدینیة وفی الامتناع تضییع القرآن وعلیه الفتوی
من الهدایة فی الاجارة الفاسدة

اجر المستأجر باکثر مما استأجر لا یطیب له الزیادة ویتصدق بها الا فی المسائل ان یوجرها بخلاف جنس ما استأجر او بعمل بها عملا کبناء ونحو فی الابنیة
من الکشاف

ومن استأجر ما استأجره باکثر یتصدق بالفضل
ملتقی الابحر فی الاجارة

قال محمد رحمه الله للمستأجر ان یوجر البیت للمستأجر والاصل عندنا ان المستأجر یملک الاجارة فیما لا یتفاوت الناس فیه
من الزاهدی کذا فی الدرر

ولو قال الغاصب داره فرغها والا فاجرها کل شهر کذا فلم یفرغ
لغلبه المسمی فان جحد الغاصب ملکه ولم یجد ولکن قال لا ارید
بالاجر حق وان برهن علی ملکه بعد جحده
من اجارة الملتقی
الابحر قبیل باب فسخ الاجارة

لان الظاهر ان السکنی باجر تنجب اعتباره هذا الظاهر الا اذا عرف بخلافه بان خرج انه نزل بطریق الغصب کان الساکن معروفا بالظلم والغصب مشهورا بالنزول فی مساکن الناس لا بطریق الاجارة
فحینئذ لا یجب الاجر
من المحیط

صحیحه ایله ایجار و تسلیم عمرو دخی خان و حجره‌لری اون ایکی ای تمامنه دک ضبط ایدوب بعده خانی
متغلبدن بکر ایکی ای تغلباً ضبط ایدوب عمرو حجره‌لری سنه تمامنه دک ضبط ایلسه زید
خان و حجره‌لرون اون ایکی ایه اصابت ایدن مقداری عمرودن طلب ایتدکده عمرو مجرد
بکر خانی ایکی ای ضبط ایتمکله حجره‌لرون ایکی آیلق اجرتی ساقط اولور دیو بر حکمه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف حمامی عمروه بر سنه تمامنه دک شو قدر آقچه‌یه ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره
اثنای سنه‌ده حمام تعمیره محتاج اولمغله تعمیر اولنوب بر قاچ کون معطل قالسه اجر مسمادن
اول کونلره اصابت ایدن مقداری زید عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید صغیر ایله تجارت متعرف ایکن سفر همایون اولدقده صغیرک وصیسی عمرو بکری صغیره کوچی
جبه طوتوب اردوی همایونه واروب عسکر ایله کزوب محلنده یوقلمق تولیسیله بکرده
اولان بیک آقچه ویردکدنصکره بکر بر بلده‌یه واروب انده مکث ایدوب اوردویه و عسکر
اسلام ایله دلمیوب یوقلامه اولدقده حاضر اولمامغله صغیرک تیماری آخره ویرلسه عمرو مبلغ
مزبوری بکردن استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید اجیر خاص چوبان اولان عمرو زیدک قیونلرین رعی ایتدکدنصکره مدت اجاره تمام اولمدن عمروک
تعدی و تقصیری اولمیوب قیونلرک جمله‌سی صو و قدرله هلاک اولسه زید اجر مسمادن عمروک اول مدته اصابت
ایدن مقداری زیددن طلب ایتدکده زید مجرد قیونلر هلاک اولمغله ویرمم دیمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی اولان دکرمنی اجرت معلومه ایله بر سنه تمامنه دک عمروه ایجار و تسلیم عمرو دخی قبض ایتدکدنصکره
التی ای تمامنده دکرمنک صوبی منقطع اولمغله عمرو دکرمنی زیده رد ایدوب دکرمن التی
ای معطل قالسه عمرو اجر مسمادن التی ایه اصابت ایدن مقداری زیده ویردکده زید ارحادن المعیوب
اجر مسمایی تماماً الورم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملکی بذرخانه‌سنی عمروه مدت معلومه تمامنه دک شو قدر آقچه‌یه ایجار ایدوب لکن
عمروه تسلیم ایتمدین بذرخانه بالکلیه منهدم اولوب مدت تمامنه دک خراب قالوب اصلا
انتفاع ممکن اولمامغله عمرو ضبط ایلمسه زید مجرد ایجار ایلدم دیو اجر مسمایی عمرودن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروی چفتلکنده واقع خدمت معینه ایچون بر سنه‌یه دک شو قدر کیل غلهٔ ایه استیجار
ایتدکدنصکره عمرو چفتلکده طقوز ای خدمت ایدوب بعده فسخ اجاره ایله زیددن مفارقت
ایلسه عمرو اجر مسمادن عمرو اجر مسمادن شهور مزبوره‌یه اصابت ایدن مقداری
زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید کندویه خدمت ایتمک ایچون عمروی التی ای تمامنه دک شو قدر آقچه‌یه استیجار
ایتدکدنصکره عمرو درت ای خدمت ایدوب بعده مزبورلر اجاره‌یی فسخ
ایلسه‌لر زید اجر مسمادن درت ایه اصابت ایدن مقداری عمروه ویررکن عمرو

ولا یجب الاجر باستیفاء المنافع بل یجب بالتمکن من استیفاء المنافع اذا
کانت الاجارة صحیحة حتی ان من استأجر داراً او حانوتاً مدة
معلومة ولم یسکن فی تلک المدة مع تمکنه فی ذلک یجب الاجر ولو لم
یتمکن من السکنی بان منعه المالک او اجنبی لا یجب الاجر من
الناس من اجارة المحیط البرهانی

قال شیخ الاسلام وما قاله الاولون اصح لانه ظاهر الروایة یشهد بهذا
فانه قال فی الاصل اذا انقطع السند کله لم ینتفع المستأجر حتی مضت
السنة فلا اجر علیه ینعقد لنفی الاجر عنه اصلا ولو کانت منفعة السکنی
مقصودة اعتبر مع منفعة الطحن لاوجب بقدر ما یخص منفعة السکنی دونها
لان الرحی لا یستأجر لمنفعة السکنی وانما یستأجر لمنفعة الطحن
فیجعل منفعة الطحن وذکر القدوری فی شرحه ان استأجر رحی ماء
سنة فعلیه الاجر سنة اشهر ولا شیء علیه فیما بقی وان کانت البیت
ینتفع بغیر الطحن فعلیه الاجر بحصته لانه بقی شیء من المعقود علیه
فینبغی الاجر بحصته لانه بقی شیء فهذا یدل علی ما سوی منفعة الطحن
داخل فی هذا العقد مقصودا فیکون دلیلا علی قول الاخیرین من
المحیط البرهانی

ذکر القدوری فی شرحه ان من استأجر رحی ماء فانقطع الماء بعد ستة اشهر
فامسک الرحی حتی مضت السنة فعلیه الاجر ستة اشهر ولا شیء علیه فیما بقی
تاتارخانیة فی باب الاعذار فی الاجارة کذا فی المحیط البرهانی
تم الثلث من عشر

المزبور اجر مسمايي تماما الورم ديمكه قادر اولورمي الجواب الله اعلم اولماز

نوع آخر

زيد عمرونك سفينه سني فلان اسكله يه كوتورمك ايچون شو قدر اقچه يه استيجار و متاعني تحميل ايدوب زيد بيله كيدوب سفينه اول اسكله يه واصل اولدقده متاعي چيقارمدين فورتنه سفينه يي تحميل اولنان محله رد ايلسه عمرو اجر مسمايي زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرونك متاعني فلان اسكله يه نقل ايلمك ايچون شو قدر اقچه ويرهيم ديدكده عمرو دخي راضي اولمغله زيد متاعني عمرونك سفينه سنه وضع ايدوب سفينه يي برقاچ ليمانده طوردقده فورتنه اولوب سفينه قالقمغله مزبورلر فسخ اجاره ايدوب زيد متاعني سفينه دن اخراج و اخذ ايتدكده عمرو متاعك سفينه ده برقاچ كون طوردي ديو اول قدر اقچه يي زيددن المش اولمغله زيد مبلغ مزبوري عمرودن استرداده قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرونك سفينه سنه شو قدر بغداييني بر اسكله يه كوتورمك ايچون شو قدر اقچه يه استيجار و بغداييني تحميل ايدوب عمرو ايله سفينه يه كيروب كيدرلركن اثناء طريقده آخر اسكله يه بنا شدت قلنده زيد بغداييني سفينه دن اخراج و اخذ بيع ايدوب عمرو سفينه سني الوب كيرو دونسه عمرو محل اخراجه كلنجه اجر مسمادن قسطني عمروه ويررکن عمرو راضي اولميوب اجر مسمايي تماما الورم ديمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرونك شو متاعني فلان بلده يه كوتورسه كه شو قدر اقچه ويريرم ديدكده عمرو دخي سفينه سنه قويوب زيد بيله كيتميوب عمرو كوتوررکن فورتنه دن سفينه بوغلوب متاع هلاك اولسه عمرو محل هلاكه دك اجرتدن قسطني زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرونك سفينه سني بر محل معينه متاع كوتورمك ايچون شو قدر اقچه يه استيجار و متاعني تحميل ايدوب بيله كيدرکن اثناء طريقده حربي كفره متاع قهرا اخذ ايدوب زيد و عمرو بر طريقله خلاص اولوب لكن حربيلر سفينه يي اخذ ايتمكله زيد سفينه يي عمروه تسليم ايتمكله عمرو محل اخذه كلنجه اجر مسمادن قسطني زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرونك شو قدر كيل بغدايني سفينه سيله فلان اسكله يه كوتورسه كه شو قدر اقچه ويريرم ديوب عمرو دخي التمكله عمرو اول بغدايي سفينه سنه تحميل ايدوب زيد ايله كيدرکن اثناء طريقده فورتنه اولمغله زيد اول بغدايك بر مقدارني دريايه القا ايدوب باقي فلان بغدايي اول اسكله يه كوتورسه عمرو اجر مسمادن باقي فلان بغدايه اصابت ايدن مقداري زيددن طلب ايتدكده زيد مجموع بر مقدارني دريايه القا ايتمكله اصلا اجرت لازمه اولماز ديو ديه بلمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد بر مقدار امتعه سني اخذ و بارگيره كوتورمك ايچون عمرونك قاطريني شو قدر اقچه يه استيجار و امتعه سني تحميل ايدوب عمرو ايله معا كيدرلرکن اثناء طريقده بر محله واردقلرنده عمرونك تعدي و تقصيري اولمقسزين قاطر قاچوب منه ضايع اولسه زيد اول محله دك اجرتدن قسطني عمروه ويررکن عمرو راضي اولميوب اجر مسمايي تماما المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد عمرونك آت عربه سني بنوب بر بلده معينه يه كيتمك ايچون شو قدر غروشه استيجار ايتمكله عربه يه

رجل اكترى سفينة من رجل ليحمل فيها طعاما الى موضع معلوم فلما بلغت السفينة الى ذلك الموضع صرفها الريح الى المكان الذي اكترى منه فهذا على وجهين ان كان معها صاحب الحمولة يجب الكراء عليه كاملا اذا كانت معها فالكلام كله فيه وقد وصل الى الموضع الذي اكترى اليه وان لم يكن معها صاحب الحمولة لا كراء عليه لانه ما سلم الى صاحب الطعام فيحتاط حالا لنقض فانه لا يستحق الا ... من اجارة الولوالجية

ولو استأجر دابة ليركبها الى بغداد وقت الفتنة جاز ان لا يخرج وهذا عذر وكذا لو بدا له في بعض الطريق ... الرابع من اجارة الخلاصة وفيه تمامه كذا في البزازية

رجل دفع الى صاحب سفينة على حمل ... الى المحل المعلوم بالاجرة المعينة بينهما فغرقت السفينة في بعض الطريق لا يستحق الاجر لا اجرة له مع عدم الصنع فان كان له صنع في الضمان عليه ولا اجر ... وسمي القدوري الوكالة

اكترى سفينة ليحمل فيها طعاما الى موضع فلما بلغت السفينة الموضع ردها الريح الى الموضع الذي اكترى منه فان لم يكن الذي اكترى معه فلا كراء عليه لان العمل لم يصر مسلما اليه وان كان معه فعليه الكراء لانه صار مسلما اليه وان لم يبلغ الموضع المسمى فعليه الكراء بقدر ما سار في الفصل الثامن من اجارة الكبرى

بنوب بر حاج قوناغندن کتدکده نصفکده عربه بارگیرلری زبون اولمغله زید عربه‌یی بر غروب اخوره طوتوب اول بلده‌ده بیکتن عمرو اجر مساوی زیدک عربه ایله قطع ایتدیکی مسافه‌یه اصابت ایدن
مقداری زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

في اجارة الوقف

بر وقف حمامک متولیسی زید اول حمامی بعینه اجر مثلیله استیجار ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی اجر مثلی ایله اوغلی عمروه ایجار ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف دکاننی بر سنه تمامنه دک اجر مثلی اولان ایکی یوز غروشه عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی سنه تمامنه دک ضبط ایلیه عمرو اجر مسمایی زیده ویردکده زید رضا اولمیوب بعمرودن زیاده المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه‌لی اجارهٔ طویله ایله عمروه ایجار ایلیه صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف مسقفاتی اجارهٔ طویله ایله عمروه ایجار ایلیه صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف باغچه‌یی اجارهٔ طویله ایله عمروه ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره زید فوت اولوب یرینه بکر متولی اولسه بکر باغچه‌یی عمرودن الوب وقف ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف دکاننی اجارهٔ طویله ایله عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی بر قاچ سنه ضبط ایتدکدنصکره زیده اجرت ویرمدین عمرو فوت اولسه زید کچن مدت مزبورده اجر مثلنی عمرونک ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

مدت معینه ایله ایجاری مشروط اولمیان وقف خانک متولیسی زید اول خانی ایکی سنه تمامنه دک عمروه ایجار و تسلیم ایلیه زید بر سنه تمامنده خانی عمرودن الوب آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی عمروه اجر مثلندن نقصان فاحش ایله ایجار و تسلیم ایلیه زید منزلی عمرودن الوب اجر مثلیله آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف خانی مدت معلومه تمامنه دک اجر مثلندن نقصان فاحش ایله عمروه ایجار و تسلیم ایتدکدنصکره مدت اجاره تمام اولمدین زیدک یرینه بکر متولی اولسه بکر خانی عمرودن الوب اجر مثلیله آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف حمامی اجر مثلندن نقصان فاحش ایله عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت تصرف ایدوب اجر مسمایی زیده ویردکدنصکره زیدک یرینه بکر متولی اولسه بکر حمامک مدت مزبورده اجر مثلنی عمروه تکمیل ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف حمامی بر سنه تمامنه دک اجر مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه عمروه ایجار و تسلیم ایدوب مبلغ مزبوری بشین عمرودن الدقدنصکره عمرو حمامی یدنده ضبط ایدوب بعده زیدک یرینه بکر متولی اولسه بکر عمرودن اجر مسمایی بشینه اصابت ایدن مقداری تکرار المغه ویرمز ایسه‌ک حمامی سندن الوب آخره ایجار ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه‌یی سنه‌ده اجر مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو

خط الواقف المقيم مال الوقف ممن لا تقبل شهادته له لم يجز عند ابي حنيفة رحمه الله وكذا الوصي وبيع الوصي من مفاوضه في ليه المتولي اذا اجر دار الوقف من ابنه البالغ او ابيه لم يجز عند ابي حنيفة رحمه الله تعالى بالكثر في اجر المثل كبيع الوصي ان بقيمته صح عندهما ولو خيرا لليتيم صح عند ابي حنيفة رحمه الله وكذا متولي اجر من نفسه لو خيرا صح والا فلا ونفع الخيرية مر في بيع الوصي من نفسه وبه يفتى في ٢٨ من الفصولين كذا في
العمادية و وقف الظهيرية

متولي الوقف اراد ان يستقل ارضا من هذا الوقف من نفسه لا يجوز كما ان للحقوق ما يرجع ليستحيل اجتماع حقوق المتضادين في واحد
فتاوى الثالث من وقف جواهر الفتاوى

بيع شرط الواقف في اجارته فلو اجل مدتها قيل تبطل وقيل تعقد سنة وبها يفتى في الدار وبثلاث سنين في الارض من
وقف الدر والغرر وشرحه في الاسعاف

اجر ارض الوقف ثلثة اعوام باجر المثل ثم زاد الاجر في اثناء المدة ان زاد عند كل الناس في رواية فتاوى سمرقند لا تنفسخ وفي رواية شرح الطحاوي تنفسخ ولكن يجب الاجر المسمى الى وقت الفسخ ولو كانت الارض بحال لا يمكن فسخها بان كان فيه زرع لم يحصد يجب المسمى الى وقت الزيادة وبعدها يجب اجر المثل وان زاد من يتابع مع المستاجر لا الاجرة لا تعتبر الزيادة وكذلك قيدنا بالزيادة عند الكل وذكر في المحيط ما يؤيد هذا العقد اجر المتولي حمام الوقف باجر ثم زاد اخر فيه ليس للمتولي ان يفسخ الاجارة وان كانت الاولى باجر المثل نقصانا او زيادة يتغابن الناس فيه بني على ارض الوقف ثم اراد صاحب البنا ان يستأجر الارض باجر المثل يؤمر برفع البنا وان كان لا يستأجر احد باكثر من ذلك ترك بناؤه
من وقف البزازية نا نوع في العقود

عرصه‌ده قوه‌ده زیدك اوزنده كندی مالیله قضیبجون بنا احداث ایتدكدنصكره زیدك
یرینه بكر متولی اولدقده عرصه‌نك اجر مثلی زیاده اولسه بكر عمرو عرصه‌نك اجر مثلنی تكمیل
ایله وال قلعی وقفه مضر اولمامغله بناكی قلع ایتدروب عرصه‌یی آخره ایجار ایدرم دیمكه
قادر اولورمی الجواب اولور

قال ومن استأجر دارا كل شهر بدرهم فالعقد صحيح في شهر واحد وفاسد في بقية الشهور الا ان يسمي جملة الشهور معلومة لان الاصل ان كلمة كل اذا دخلت فيما لا نهاية له تنصرف الى الواحد لتعذر العمل بالعموم فكان الشهر الواحد معلوما فصح العقد فيه واذا تم كان لكل واحد منهما ان ينقض الاجارة لانتهاء العقد الصحيح من الهداية في الاجارة الفاسدة

زید متولیسی اولدیغی وقف حمامی عمروه اجر مثلی اولان شو قدر اقچه‌یه بر سنه تمامنه دك
ایجار و تسلیم ایتدكدنصكره بعض كمسنه‌لر اثنای مدتده تعنتاً اجر مثلندن زیاده‌یه
قبول ایدرز دیسه‌لر متولی مجرد زیاده طالبی وار دیو قبل تمام المدة اجاره‌یی فسخه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی مدت معلومه تمامنه دك اجاره صحیحه ایله عمروه ایجار و تسلیم
ایتدكدنصكره زید نادم اولوب مدت اجاره تمام اولمدین اجاره‌یی فسخه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف حمامی عمرو زیدك توكیلیله بر سنه تمامنه دك اجاره صحیحه ایله بكره ایجار
و تسلیم ایتدكدنصكره زید توكیلنه نادم اولمغله مدت اجاره تمام اولمدین اجاره‌یی فسخ
ایدوب حمامی اخذ و ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه‌لی عدد سنین بیان اولنمدین سنه‌ده شو قدر اقچه تعاطی ایله
عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی بر قاچ سنه ضبط ایلدكدنصكره زید ارتق سنه‌ده اجاره‌یی فسخ ایله
عرصه‌یی اخذ و اجاره قادر اولورمی الجواب اولور

زیوف اقچه رایج ایكن زید متولیسی اولدیغی وقف اوطه و دكانلری اجر مثللرندن نقصان
فاحش ایله ناقص اولان یومی شو قدر اقچه‌یه عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت
ضبط و تصرف ایتدكدنصكره مدت مزبوره‌نك اجرتنی ویرمدین زیوف اقچه كالمعدوم اولوب
جدید اقچه ظهور ایلیوب اول اوطه و دكانلرك مدت مزبوره‌ده اجر مثللری یومی او قدر
جدید اقچه اولمغله زید عمرودن مدت مزبوره‌ده منقص اولان عمرودن یومی او قدر جدید اقچه طلب
ایتدكده عمرو بر موجب عقد زیوف اقچه‌نك یومی شو قدرنی ویرمدین ویرم دیمكه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرك ملكی اوطه‌لرینی عمروه اجر مثللرندن نقصان فاحش ایله ایجار
و تسلیم ایلسه زید اول اوطه‌لری عمرودن آلوب اجر مثلیله اجره ایجاره قادر
اولورمی الجواب اولور

بر قاچ كمسنه‌لرك تحتنی اجاره‌لرنده اولان وقف اوطه‌لرك كاریزی طوله‌جق مزبورلر
كاریزی تنقیه ایلمكه متولی‌یه جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

رب الدار امتنع من تفريغ بيت الخلاء لا يجبر لكن للمستأجر الفسخ للتمكن في الانتفاع من اجارة البزازية نقل الثاني

نوع آخر

زید متولیسی اولدیغی وقف خانی عمروه ایجار و تسلیم ایتدكدنصكره عمرو خانك تعمیره محتاج
اولان مواضعنی بالكلیه تعمیر ایله مصروفنی اجرته حساب ایدرم دیمكله عمرو دخی مالندن
قدر معروف شو قدر اقچه صرف و خانی تعمیر ایدوب بعده مصروفنی اجرتدن استیفا ایتدكدن

زید معزول

زید متولی اولدیغی وقفه بکر متولی اولوب مدت اجاره منقضیه اولمغله بکر خالی عمرو ذو الید اولوب اوده ایجار ایلیه عمرو زیده مصرو مقداری استیفا اتدیکم مقداری مالکدن و بر بعد دخله بقدر ال دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف دکاننی عمروه ایجار ایتدکدنصکره زید عمرو دکاننی بالحلیه تعمیر ایله مصروفنی ساکه و بر دیم دیمکله عمرو دکاننی مالیله تعمیر ایدوب بعده مصروفنی الدیمدن زیدک وینه بکر متولی اولوب مدت اجاره منقضیه اولمغله بکر دکاننی عمرودن السه عمرو مصروفنی زیددن طلب ایتمیوب بکره دزیدک وینه متولی اولمغله مصروفنی مالکدن اداایله دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر وقف خانک بعض مواضعی تعمیره محتاج اولوب متولیسی اولوب دیاره کمکله حالی زیدک مستاجری زید امر حاکم له وقفه رجوع شرطیله مالندن قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایدوب اول مواضعی تعمیر ایلیه زید وجه محرر اوزره مصروفنی اجرت جتنا اولدقلر الجواب الدیلور

باب الاجارة الفاسدة

فی زید له دار مشترکة بینه وبین عمرو واجر زید حصته الشائعة من الدار من اجنبی فهل تصح هذه الاجارة ام لا الجواب لا تصح

نوع فی الشروط المفسدة

زید ملک دکاننی عمروه کند و به قرض شو قدر اقچه و یرمک شرطیله عمروا ایجار ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک دکاننی کند و به قرض شو قدر اقچه و یرمک شرطیله استیجار ایلسه صحیح اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک دکاننی کند و به شو قدر اقچه قرض و یرمک شرطیله اجرت معلومه ایله مدت معلومه تمامنه دک عمرودن استیجار و قبض ایدوب مدت تمامنه دک دکانی ضبط ایلسه عمرو اجر مسمایه زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل اولورسه تجاوز ایتمز

زید عمروک ایکی قیز بنتی عمرو زیده شو قدر اقچه قرض ویرمک شرطیله و مثلندن زیاده یوبی شو قدر اقچه یه عمرودن استیجار ایدوب اول قدر اقچه قرض الدقدنصکره قیز لری برقاچ سنه ضبط ایدوب اجر مسما لازم اولمق اعتقادیله اجر مسمایی عمروه ادا ایلسه عمروده و یردیکی اجر مسمادن اجر مثلندن زیاده سنی عمرودن قرض الدیغی اقچه یه حسابه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف باغچه لی حاصل از لاجی میوه سی عمروک اولمق اوزره عمروه ایجار ایلسه اجاره مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید ملک دکر منی بر سنه تمامنه دک عمروه شو قدر اقچه یه ایجار ایدراولدقده عمرو دکرمنک تعمیره محتاج اولان مواضعنی کندو مالندن تعمیر ایتمک شرطیله ایجار ایلسه اجاره مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولماز

زید بلده ما لیسندن زیدک بر ذریه سی شو قدر طوزی املغله عربه جی اولان عمروی اول طوزی عربه سیله

وان کان بنی بامر المتولی علی ان یرجع بغلة الوقف فالبناء للوقف وله الرجوع بالنفقة فی العمارة من غلته فی وقف التجنیس من العادیة فی احکام العمارة

وان کان رب الدار امر المستاجر ان یبنی فی الدار علی ان یحسب له ذلک من الاجر واختلفا فقال المستاجر بنیت بالبناء وقد بنیت وقال رب الدار لم تبن فالقول قول رب الدار مع یمینه وان اقر بالبناء الا انهما اختلفا فی مقدار ما انفق ذکر ان القول قول رب الدار مع یمینه قالوا واذا کان یشکل الحال وان اختلف فی ذلک اهل تلک الصناعة فقال بعضهم کما یقول رب البیت وقال بعضهم اهل مذهب قدر ما یقول المستاجر حج یقدر قول احدهما فی جهة الغیر فیعتبر فی الدعوی وان انکار والمستاجر یدعی زیادة البناء ورب الدار ینکر فیکون القول قوله فاما اذا اجتمع اهل تلک الصناعة علی قول احدهما فالقول قوله من تاتارخانیة

وفی فتاوی ظهیر الدین المرغینانی المستاجر اذا بنی فی دار الوقف علی ان یرجع فی الغلة فله الرجوع من اقضیات العادیة فی احکام العمارة فی الوقف

ولا تصح اجارة المشاع الا من شریکه وعندهما تصح مطلقا فی معنی الا جرة الاجارة الفاسدة کذا فی الهدایة

کونوردیلک ایچون استیجار ایدرا اولدقده عمرو اکر اول طوزی بوایکی اوبنجی کوننده کوتورر ساکه طقسان اقچه ویره یم اکر بکربنجی کوننده کوتورسک التمش اقچه ویره یم دیوب بو وجهله استیجار ایتدکدنصکره عمرو طوزی اول ایکی یکرمنجی کوننده کوتورب عمرو زیدک اجر مثلی التمش اقچه اولمغله زید عمروه التمش اقچه ویررکن عمرو راضی اولمیوب طقسان اقچه الورم دیمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

عسکر اسلام اورنه ده ایکن زید عمرو اورنه ده اولان حمامنی بر سنه تمامنه دک التمش بیک اقچه یه استیجار ایدرا اولدقده عسکر سنه تمامنه دک اورنه ده مکث ایدرسه مسمی تمام ویره یم مکث ایتدیکی مقدار مدته اجر مسمادن اصابت ایدن مقداری تماما ویریب ما عدا مدته اجر مسمادن اصابت ایدن مقداری تماما ویرمیوب عسکر اورنه ده اولمدیغی زمانه اجر مثلی نه ایسه انی ویره یم دیوب بو شرطله استیجار وقبض ایدوب درت ای ضبط ایتدکدنصکره عسکر اخر یره کیدوب زید حمامی سنه تمامنه دک ضبط ایلسه زید مسمادن درت ایه اصابت ایدن مقداری رضاسیله عمروه ویروب ما عدا مدتک اجر مثلنی ویررکن عمرو راضی اولمیوب التمش بیک اقچه لی تماما المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

نوع فی جهالة الاجرة

زید شو قدر متاعنی عمروه ویروب بیع ایله ساکه اجرت ویره یم دیوب لکن اجرتک مقداری تعیین اولنمیوب عمرو دخی ثمن مثلیله بیع وقبض ثمن ایدوب ثمنی زیده تسلیم ایتدکده زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو عملنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه شو متاعی بیع ایله ساکه رعایت ایده یم دیمکله عمرو دخی برقاچ کون سعی ایدوب اول متاعی بیع ایلسه عمرو عملنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه فلان دیاره وار فلان مصلحتم کور خرجک راهکی ویره یم دیمکله عمرو دخی واروب اول مصلحتی کوروب کلدکده زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه فلان دیاره وار فلان مصلحتی کوررسک رعایت ایدوب خرج راهکی ویره یم دیمکله عمرو دخی اول دیاره واروب اول مصلحتی کوروب کلدکده زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بر خدمت الوب ضبط کیدر اولدقده عمروه کل بکا خدمت ایله ساکه رعایت ایده یم دیوب عمرو دخی بر مدت زیده خدمت ایدوب زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بر خدمت الوب ضبط کیدر اولدقده عمروه کل بکا کتابتم خدمتنده اول ساکه رعایت ایده یم دیوب عمرو دخی بر مدت زیدک کتابتی خدمتنی ایدوب زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه ذممده اولان شو قدر اقچه می تحصیل ایله ساکه رعایت ایده یم دیمکله عمرو دخی مبلغ مزبوری تحصیل ایدوب زیده تسلیم ایتدکده زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو عملنک اجر مثلنی زیددن المغه شرعا قادر اولورمی
الجواب اولور

زید عمروه منزلنده کل صغیر اوغلم بکره ختم ایدنجه تعلیم قرآن ایله سا که رعایت ایده یم دیمکله
عمرو دخی نعم دیو اوزره ایکی سنه زیدک منزلنه واروب بکره تعلیم قرآن ایدوب بکر دخی
تعلیم ایدوب ختم ایتدکده زید عمروه نسنه ویرمسه عمرو عملنک اجر مثلنی زیددن الغه
قادر اولور می **الجواب** اولور

زید عمروه سوزه واروب کلیجه باکه خدمت ایله سا که انواب ایده یوره یم دیوب عمرو دخی
سوزه واروب کلیجه زیده خدمت ایدوب زید عمروه نسنه ویرمسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن
الغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید تجارت ایچون اخو باره کیدر اولدقده عمروه اخو باره واروب کلیجه باکه خدمت ایله که
بر حصه اوکوز ویره یم دیوب لکن اوکوزی تعیین ایتمیوب عمرو دخی اخو باره واروب
کلیجه زیده خدمت ایله زید عمروه خدمتنک اجر مثلنی ویرر لکن عمرو الیوب بر حصه اوکوز الورم
دیمکه قادر اولور می **الجواب** اولماز

زید عمروه کل باکه تجارتده اعانت ایله حاصل اولان فائدهده سنی شریک ایده یم دیمکله عمرو
دخی بر مدت زیده اعانت ایدوب شو قدر فائده حاصل اولدقده زید عمروه نسنه ویرمسه عمرو
خدمتنک اجر مثلنی زیددن الغه قادر اولور می **الجواب** اولور

شرکت عنان ایله شریکلر اولان زید وعمرو بکره کل بزه تجارتمزده اعانت ایله حاصل اولان
فائدهده سنی شریک ایده لم دیدکلرینده بکر بر مدت زید وعمروه اعانت ایدوب لکن فائده حاصل
اولماسه بکر خدمتنک اجر مثلنی زید وعمرودن طلب ایتدکده زید وعمرو مجرد فائده حاصل اولمدی دیو
ویرمکه قادر اولورلر می **الجواب** اولمازلر

زید عمروه کل باکه تجارتده اعانت ایله حاصل اولان فائدهده سنی شریک ایده یم دیمکله عمرو
تجارتنده زیده اعانت ایدوب لکن زید ضرر ایتسه زید عمروه فائده حاصل اولسه سنی شریک ایده یردم
ایله ولیکن ضرر ایتدک بر مقدار بنده سن چکه دیمکه قادر اولور می **الجواب** اولماز

زید عمروه کل باکه خدمت ایله سنی حلالکره نکاح ایده یم دیمکله عمرو دخی زیده بر مدت خدمت
ایدوب زید عمروی حلالکره نکاح ایتمیوب نسنه ویرمسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن
الغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید عمروه کل باکه شو قدر سنه خدمت ایله سا که قزم هندی تزویج ایده یم دیمکله عمرو دخی اول قدر
سنه زیده خدمت ایدوب زید هندی عمروه تزویج ایتمسه عمرو خدمتنک اجر مثلنی زیددن
الغه قادر اولور می **الجواب** اولور

زید عمرودن قرض ویردیکی اقچه ایچون التزام بیع ایتدیکی عمرو ملک منزلنی زیده ویروب مبلغ مزبورک
ربحی مقابله سنده ساکن اوله یوب ربحک مقداری تعیین اولنمیوب زید دخی اول منزل
ایلیه قرار اوزره برقاج سنه ساکن اولسه منزلک سنین مزبورهده اجر مثلی مبلغ مزبوره مساوی
اولمغله عمرو اجر مثلی مبلغ مزبوره طوتلوب زیده نسنه ویرمکه قادر اولور می

الجواب اولور

زید عمرودن شو قدر اقچه قرض الدقده عمرو منزلنده ساکن اول مبلغ مزبوری ادا ایتدیکجه سندن

والربح في الشركة الفاسدة بقدر المال وان شرط الفضل لان الربح فيه تابع للمال فيتقدر بقدره كما ان الريع تابع للزرع في المزارعة والزيادة انما يستحق بالعقد وقد فسدت فبقي الاستحقاق على قدر رأس المال الخ وقوله بقدر المال انما هي شركة في الاموال فلو لم يكن من احدهما مال وكانت فاسدة فلا شيء له من الربح ولذا قال في المحيط دفع دابة الى رجل ليؤاجرها على ان الاجر بينهما فالشركة فاسدة والاجر لصاحب الدابة وللاخر اجر مثله وكذلك السفينة والبيت
من البحر الرائق في الشركة الفاسدة

لا تصح بمال غائب او دين ولا بد من ان يكون المال حاضرا مفاوضة كانت او عنانا واراد حضوره عند الشراء لا عند عقد الشركة فانه لو لم يوجد عند عقدها يجوز
من اول الشركة البزازية

ط اعمل معي في كرمي حتى ازوجك بنتي ثم عمل فلم يزوجها منه ففي وجوب الاجر اختلاف والاشبه الوجوب وكذا الخلاف اذا عمل ابتداء من غير التماس ... بالعمل بشرط ان يتزوج ولكن يعلم انه انما يعمل طمعا للتزوج وكذا اذا قال اعمل معي في كرمي حتى افعل في حقك كذا وكذا ثم ابى ان يفعل وهو ... بالشرط وزوج بنته ففيه اختلاف المشايخ علمائنا في منوعات الاجارة الفاسدة
من اجارة القنية

في باب من يعمل لغيره

في النوازل استقرض دراهم من رجل وقال اسكن حانوتي هذا ما دام اردّ عليك دراهمك فلا اطالبك باجرة الحانوت والاجرة التي يجب عليك منه لك فدفع المقرض الدراهم وسكن الحانوت مدة قال ان كان ذكر تركت الاجرة عليه مع استقراضه منه المال فالاجرة واجبة على المقرض بقدر ما اخذ الاجرة المثل وان ترك الاجرة قبل الاستقراض او بعده فلا اجر على المقرض والحانوت عنده عارية قيل الصحيح يجب اجر المثل في الوجهين لانا نعلم يقينا ان غرضه من دفع الدار وترك الاجرة التوسل الى القرض فكان ... المنافع مجانا في الحالين جميعا فوجب اجر المثل في الحالين
من المحيط البرهاني

قال في اجارة الظهيرية والمعروف عرفا كالمشروط شرطا انتهى وقالوا في الاجارات لو دفع ثوبا الى خياط ليخيطه او الى صباغ ليصبغه ولم يعين له اجرة ثم اختلفا في الاجر وعدمه وقد جرت عادة بالعمل بالاجر فهل يتنزل منزلة شرط الاجرة فيه اختلاف قال الامام الاعظم رحمه الله لا اجر له وقال ابو يوسف رحمه الله ان كان الصانع حريفا له اي معاملا له فله الاجر والا فلا وقال محمد رحمه الله ان كان الصانع معروفا بهذه الصنعة بالاجر وقيام حاله كان القول قوله وان لا اعتبارا للظاهر المعتاد وقال الزيلعي والفتوى على قول محمد ان كان الصانع معروفا بهذه الصنعة بالاجر انتهى فالمعروف للصانع قالوا المعروف كالمشروط نعلى المفتي به صارت عادة كالمشروط صريحا من فوائد الاشباه

اجرت اسمیه دیوب عمرو وحی بر مدت زیدک منزلنده ساکن اوله قدنصکره زید مبلغ مزبوری عمرودن ادا ایله زید منزلنک مدت مزبوره ده اجر مثلنی عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

نوع في وجوب الاجرة بغير التسمية وعدم وجوبها

زید اجرتله دلاللق اتمکله تعارف اولان عمرو شو متاعمی بیع ایله دیوب لکن اجرت تسمیه اولنمیوب عمرو وحی بیع ایدوب ثمنی زیده تسلیم ایلسه عمرو متاعنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

اجرتله بیع معتادی اولمیان زید عمرودن شو قدر اقچه وریرسک اجرت فولنمز بیع ایلسه زید عمرودن عملنک اجر مثلنی المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید عمرو دلاله قرطمی بیع ایله دیوب عمرو وحی بر قاچ کون بیع ایچون ندا ایدوب لکن ابیع قادر اولمدقده بعده زید کندوسی بیع ایلسه عمرو مجرد بر قاچ کون ندا ایتدم دیو زیددن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید بر متاعنی بیع ایتمک ایچون دلال اولان عمروه ویره‌کده شو قدر اقچه‌یه بیع ایله دیوب بعده عمرو متاعی مبلغ مزبوردن ازیده شو قدر اقچه‌یه بیع وثمنی قبض ایدوب زید ثمن مزبوردن عمروک اجر مثلندن ماعداسنی عمرودن المق استدکده عمرو مجرد بن سکا دیدیکک مقداردن زیاده‌یه بیع ایتمکله زیاده بنم اولور دیوب اول ماعداسنی تماما ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید زمتنده اولان شو قدر اقچه‌سنی قبضه عمروی توکیل ایتدکده اجرت قول اولنمیوب بعده عمرو مبلغ مزبوری زیددن الوب بعده تسلیم ایلسه مجرد اقچه‌کی تحصیل ایلدم دیو زیددن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

اجرتله خدمت ایدر مقوله‌سندن اولان زید اجرت قولنمز بر مدت عمروه خدمت ایلسه زید خدمتنک اجر مثلنی عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

اجرتله خدمت ایدر مقوله‌سندن اولمیان زید اجرت قولنمز بر مدت عمروه خدمت ایدوب بعده عمرو نسنه المدین عمرو فوت اولسه زید خدمتنک اجر مثلنی عمروک ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

اجرتله خدمت ایدر مقوله‌سندن اولان هند اجرت قولنمز بر مدت زینبه خدمت ایتدکدنصکره اجر مثلنی المدین زینب فوت اولسه هند خدمتنک اجر مثلنی زینبک ترکه‌سندن وارثه‌سندن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور

اجرتله خدمت ایدر مقوله‌سندن اولمیان زید عمروه اجرت قولنمز بر مدت خدمت ایدوب عمرو دخی اول مدتده زیده خدمتی مقابله‌سنده اجر مثلنه مساوی اثواب ویروب بعده زید عمرودن مجرد خدمت ایتدکدن عمرودن اجر مثل نامنه نسنه المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید خدمتکاری عمروه کچن خدمتی مقابله‌سنده بر مقدار اثواب ویرسه عمرو زیدون مغایرت ایتدکده زید اول اثوابی عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

عن ابي بكر البلخي سكن المستقرض المرتهن في حانوته وقال لم ارد عليك اجرا كما لم تطلب باجر فعليه الاجر ان ترك الاجرة مع الاستواحته وان تركها حتى الاستواء منه ولعده فهو عارية فلا اجر عليه من اجارة القنية في باب من نقل الغرة

رجل يبيع شيئا في السوق واستعان من رجل من اهل السوق فاعانه في ذلك عادة اهل السوق انه يطلب ثم طلب منه الاجرة المعتبر في ذلك عادة اهل السوق فان كانوا لا يعينون الا بالاجر يجب اجر المثل وان كانوا يعينون مثل ذلك بغير اجر لا شيء له ثم في كل موضع يجب اذا اخذ الدلال الاجر ثم ان المشتري رد المشتري بالعيب بطريق هو فسخ او لا يكون فلا يسترد من الدلال ما دفع اليه من الاجر من اجارة الخلاصة

يستعمل ما يعمله بلا اجر شرطا كالحمال والصباغ والقصار والسمسار ان كان معروفا فانه يعمل بالاجر يجب الاجر والا لا من اجارة منية المفتي

قال محمد رحمه الله ان كان الصانع معروفا بهذه الصنعة بالاجر فالقول له من الهداية

قال شيخ الاسلام وصاحب المحيط والفتوى على قول محمد مواهب الدراية

وفي النوازل من قال للدلال بع ضيعتي على ان لك من الاجر كذا فلم يقدر هو على الاتمام فباعها دلال آخر ليس للاول شيء وبه اخذ الفقيه ابو الليث قال في المحيط هو الاستحسان وعليه الفتوى من الخلاصة كذا في الخانية

رجل قدم رجلا سنة او سنتين ولم يسم اجرا فلما خرج ادعى الاجرة ان كان الخادم قريبه يجب اجر المثل لانه يرجو اكثر من الاجرة وان كان اجنبيا لا يجب الاجرة لانه كان متبرعا اذ كان من اهل التبرع نقل من صرة الفتاوى

امر رجلا ان يعمل كذا ولم يتعلق شيئا من الاجر وعدمه ان كان العامل ممن يعمل له وللناس مثل هذا العمل بغير اجر كان متبرعا وان كان يعمل باجر فهذا اجارة فاسدة فله اجر المثل من فتاوى قاضي الدين الرشيد من الاسرار والواقعات

اجیرله

اجرتله خدمت ایدرمقوله سندن اولمیان زید اجرت قولنمز بر مدت عمرو نك خدمت ایله
زید عمرودن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

بر بلده اهالیسندن زید صغیر اوغلی عمروی بتمورجی اولان بکره بتمورجیلك صنعتنی تعلیم ایتمك
ایچون ویروب کده عمرو بکرك خدمتنه ایچون اجرت قولنمیوب بعده عمرو صنعتی تعلیم
اثناسنده صنعت مزبوره یه متعلقه امورده متعاد اوزره بکره خدمت ایدوب
اول بلده ده شاکرد استاددن اجرت المق معتاد اولماسه زید عمرونك بکره اوزره
خدمتنه ایچون بکردن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فیما یکون فی معنی قفیز الطحان

زید عمروه فلان کسنه لرده متفرقده اولان شو قدر اقچه لری تحصیل ایله ساکا اوندده بر بچ
ویره‌یم دیوب عمرو دخی مبلغ مزبوری اول کسنه لردن تحصیل ایدوب زیده
تسلیم ایدوب زید عمروه نسنه ویرماسه عمرو عملنك اجر مثلنی زیددن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور اما مسمایی تجاوز ایلمز

زید عمروه دیشارم محصوللری جمع ایله نقد محصول جمع ایدرسك اونده بریسنی سکا ویره‌یم دیوب
عمرو دخی بر مدت سعی و شو قدر محصول جمع ایدوب زیده تسلیم ایتدکده زید عمرونك عملنك
اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور لکن جمع ایتدیکی محصولك اونده
برینی تجاوز ایلماز

زید عمروه هر سنه تمامنه وك چفتلکمده کتخدالق خدمتی ایله حاصل اولان محصولك ثلثنی سکا
ویره‌یم دیوب عمرو دخی بر سنه چفتلکده کتخدالق خدمتنی ایدوب شو قدر محصول حاصل اولسه
عمرونك عملنك اجر مثلی حاصل اولان محصولك ثلثندن اقل اولسه عمرو عملنك اجر مثلنی تماما
زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمروه سن بابکه تجارتده امانتنا ایله حاصل اولان فائده نك ثلثنی سکا ویره‌یم دیمکله
عمرو دخی زیده بر مدت امانت ایدوب شو قدر فائده حاصل اولسه عمرو فائده نك ثلثنی
زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور اما فائده نك ثلثنی تجاوز ایتمز

زید عمروه بنم مناعمی سفینه ک ایله فلان بلده یه کوتوروب بیع ایتدیکمده نه قدر فائده حاصله
اولورسه ثلثنی سکا ویره‌یم دیمکله عمرو اول مناعی سفینه سیله بلده مزبوره کوتوروب زید
بیع ایتدکده شو قدر فائده حاصل اولسه عمرو فائده نك ثلثنی زیددن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اجر مثل اولور مسمایی تجاوز ایلمز

زید شو قدر طوزینی عمروه ویروب طوزی بیع ایله ثمنك سکسنی ساکا ویره‌یم دیمکله عمرو
اول طوزی ثمن مثلیله اخره بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب ثمنی زیده تسلیم ایلسه عمرو
مزبورك سکسنی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اجر مثل اولور مسمایی تجاوز ایلمز

زید عمروه فلان دیارده وار مدیونم بکر ذمتنده اولان شو قدر اقچه می قبض ایله و مبلغ مزبور ایله
شو مقوله متاع اشترا ایله متاعی بایکه کتوروب متاعی بیع ایتدکده نه قدر فائده حاصل اولورسه
ثلثنی سکا ویره‌یم دیمکله عمرو اول دیاره واروب بکردن اول قدر اقچه یی الوب اول مقوله متاع

طحن طحنت الرحا البر ونحوه وطحن الرجل ایضا من باب قطع
والطحن بالکسر الدقیق والطاحونة الرحا صحاح جوهری
الطحان اونی اوکده جرد ولر ماجری آخرده دکرمان

وفی فتاوی النسفی رجل له غریم فی المصر فقال لرجل اذهب الیه وطالبه
بالذی لی علیه وهو کذا فان قبضت تلك عشرة دراهم من
ذلك یجب اجر المثل تا فی الفصل الخامس من الاجارة
الخلاصة

وفی المحیط قال لرجل اذهب الی غریمی فی بلد کذا وطالبه بالالف الذی
علیه فان قبضتها منه فلك منها مائة درهم فذهب الیه وطالبه
وقبض منه الالف فله اجر مثل عمله لانه استوفی منافعه بعقد
لکن متی جاوز لا فساد لکونه فی معنی قفیز الطحان لزمه اجر المثل
لانه الواجب فی فاسد الاجارات من الفنانات من ضمان
الاجیر

استقرا او زیده تسلیم ایدوب بعده زید اول متاعی بیع ایتدکده شو قدر فائده حاصل
اولسه عمرو اول فائده نک ثلثنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل الورسه
حاصل اولان فائده نک ثلثنی تجاوز ایلمز

نوع في جهالة المدة

زید بیاعی عمروی بازاری قریه‌ده محصولاتنی جمع وتحصیل ایچون مدت تعیین ایتمکسزین انده
شو قدر اقچه‌یه استئجار ایلدکده عمرو دخی بر قاچ ای سعی ومحصولاتی جمع ایدوب زیده تسلیم ایتدکده
عمرو اجر مسمایی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل الور مسمایی تجاوز ایلمز

بر قاچ کیسه‌لر زیدی عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌لرینی عمرودن دعوی وتحصیل ایچون
مدت تعیین ایتمکسزین شو قدر اقچه‌یه استئجار ایدوب زید دخی سکز کون سعی ومبلغ مزبوری
تحصیل ایلسه زید اجر مسمایی اول کیسه‌لردن المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل
الور مسمایی تجاوز ایلمز

استانبولده ساکن اولان زید هنده مصرده وار عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌می تحصیل
ایله کتورسه‌ک شو قدر اقچه ویره‌یم دیوب لکن مدت بیان اولنمیوب هند دخی مصره
واروب بر قاچ کون سعی ومبلغ مزبوری تحصیل ایدوب زیده کتورسه هند اجر مسمایی
زیددن المغه قادره اولورمی الجواب اجر مثل الور مسمایی تجاوز ایلمز

هند زیدی اخویاره واروب عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه‌سنی عمرودن دعوی وتحصیل
ایچون شو قدر غروشه استئجار ومبلغ مزبوری زیده تسلیم ایدوب زید دخی اخویاره
واروب سعی ایدوب لکن مبلغ مزبوری تحصیل ایده مامسه هند دخی اجرت مرقومه‌دن اجر
زیاده‌دن ما عداسنی زیددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

بر قصبانک اهالیسی بعض تکالیفلرینی جمع وتحصیل ایچون مدت تعیین ایتمکسزین زیدی شو قدر
اقچه‌یه استئجار واول قدر اقچه‌یی زیده ویروب زید دخی یکرمی اوکوز کون سعی ایدوب اول
تکالیفلرینی جمع وتحصیل ایلسه مبلغ مزبورده زیدک اجر مثلی مقداری ولیجوب اهالی مبلغ مزبوری
زیددن استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمروی بر متاعنی بیع ایچون مدت تعیین ایتمکسزین شو قدر اقچه‌یه استئجار عمرو دخی بر قاچ
کون سعی ایدوب متاعنی بیع ایلسه عمرو اجر مسمایی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب
اجر مثل الور مسمایی تجاوز ایلمز

ارباب مناصبدن زید عمروه کل بنم کتابتم خدمتنده اولسه‌که شو قدر اقچه ویره‌یم دیوب لکن
مدت تعیین اولنمیوب عمرو دخی بر مدت زیدک کتابتی خدمتنده اولسه عمرو اجر مسمایی
زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل الور مسمایی تجاوز ایلمز

بر بلده اهالیسندن زید اخویاره کیدر اولدقده عمروه اخویاره وارنجه واخویاره‌ده طور ربع مدتده
بکا بلده‌یه کلنجه‌یه‌دک خدمت ایله‌سه‌که یوز اللی غروش ویره‌یم دیوب لکن مدت تعیین اولنمیوب عمرو دخی
زید ایله اخویاره وارنجه واول یارده طور ربع مدتده بلده‌یه کلنجه خدمت ایلسه عمرو اجر مسمایی
زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اجر مثل الور مسمایی تجاوز ایلمز

وفي البقالي رجل وكل رجلا بقبض دينه له من فلان وجعل له
على ذلك اجرا مسمى يجوز وان وكل بتقاضي دينه من
فلان او بالخصومة وجعل له على ذلك اجرا لم يجز الا ان يوقت
شيئا كذا في التاتارخانية في المتفرقات

ثقة الرابعة الدراية على مصر واستأجروا ان يخرج يشكوهم
الى السلطان ... والوقت جاز ... والا لا
بزازية

نوع آخر

نوع اخر

زید و عمرو و بکری اخوه پاره دارو ب بر ایکی کونده حاصل اوله جق مصلحتلرینی کورمک ایچون مدت معینه ایچون اتمکمزین شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب بکر دخی واروب اول مصلحتی کورسه بکر اجر مسمای زید و عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولمز اجر مثله قادر اولور مسمایی تجاوز ایتمز

زید و عمرو بکری اخوه پاره دارو ب بر ایکی کونده حاصل اولان مصلحتی کورمک ایچون مدت معینه اتمکمزین شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب عمرو و بکر دخی واروب اول مصلحتی کورسه لر مزبورلر اجر مسمایی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بر سنجاق بکی سنه لر زیدی استانه یه واروب بر خصوص صدریله صدر اعظم اعلام ایچون مدت معینه اتمکمزین اجر مثلی مقداری شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب مبلغ مزبوری زیده تسلیم ایتدکلرندن صکره زید استانه یه واروب خصوص مزبوری صدر اعظمه اعلام ایلیه مزبورلر زیده ویرلدکلری مبلغ مزبوری استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قاج کسنه لر زیده شو حجتی استانه یه کوتوروب وزیر اعظمه ویرسه که شو قدر اقچه اجرت ویره لم دیوب زید دخی حجتی استانه یه کوتورب بعده دیوانده وزیره ویره جکی عمرو ده ویروب عمرو دخی وزیر اعظمه ویرسه زید اول کسنه لردن اجر مسمایی طلب ایتدکده مزبورلر حجتی بالذات وزیر اعظمه ویرمدک دیو ویرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو استانه یه واروب کندویه شو مقوله امر اخراج ایتمک ایچون مدت معینه اتمکمزین شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب عمرو دخی واروب اول مقوله امر اخراج ایلیه امر اخراجی بر ایکی کونده حاصل اولمغله عمرو اجر مسمایی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قریه اهالیسندن بر قاج کسنه لر عمروی استانه یه واروب شو مقوله امر اخراج ایتمک ایچون اجرت معلومه یه استیجار و دفع اجرت ایدوب عمرو دخی واروب اول مقوله امری اخراج ومزبورلره تسلیم ایلیه جال اول کسنه لر امری اخراج ایده مدک دیو اجرتی هر قه لی عمرودن استردادی قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمروی استانه یه واروب کندویه شو مقوله امر اخراج ایتمک ایچون شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب عمرو دخی استانه یه واروب سعی ایدوب لکن امری اخراج ایده مسه عمرو زیددن اجر ذهابی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند زیدی اخوه پاره واروب بر ایکی کونده حاصل اولاجق بر مصلحتی کورمک ایچون مدت تعیین ایتمکمزین شو قدر اقچه یه استیجار ایدوب زید دخی اخوه پاره واروب سعی ایدوب لکن اول مصلحتی کوره مامش هنددن اجر ذهابی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن بر قاج کسنه لر بلده لرینه واروب بر مصلحتلرینی کورمک ایچون عمروی استانه یه شو قدر اقچه اجرت ایله مباشر اولوب عمرو دخی مزبورلر ایله بلده لرینه واروب سعی ایدوب لکن اول مصلحتی کوره مامش اول کسنه لر عمروه اجر ذهاب ویروکدنصکره عمرو سعی اولنمیوب اجر مسمای تمامًا المغه قادر اولورمی الجواب اولمز

بر بلده اهالیسندن بر قاج کسنه لر بلده لرینه واروب بر ایکی کونده حاصل اولمیاجق بر مصلحتلرینی

من المسائل رجل استأجر رجلا ليجيئ بعياله فوجد بعضهم قد مات فالي بمن بقي فله اجره بحسابه وان استأجر لايصال الطعام الى رجل فوجده ميتا فرده فلا اجر له وكذا لو استأجره لايصال كتاب اليه فرده لموته وقال محمد له اجرة ذهابه نفعا ولو تركه هنا فله اجر مثل الذهاب اجماعا من اجارة الملتقى الابحر نبيل بابا ما يجوز من الاجارة

اهل البلدة بعثت جليلهم مؤنات فاستأجروا رجلا باجر معلوم ليذهب الى السلطان ويرفع القضية ليخفف عنهم نوع تخفيف واخذ الاجرة من عامة اهل البلدة من الاغنياء والفقراء قالوا ان كان بحال لو ذهب الى باب السلطان تهيأ له اصلاح الامر في يوم او يومين جازت الاجارة وان كان بحال لا يحصل المقصود في يوم او يومين وانما يحصل في مدة فان وقت للاجارة وقتا جازت وله كل المسمى وان لم يوقت فسدت الاجارة وكان له اجر المثل على اهل البلدة على قدر مؤنتهم ومنافعهم وقال بعضهم لا ينفع هذه الاجارة على كل حال قاضيخان

کورمک ایچون آستانه‌دن عمروی مدت تعیین ایتمکسزین شو قدر آقچه اجرتله مباشر
اولوب بعده عمرو مزبورلر ایله بلده‌لرینه واروب مباشرت ایدر ایکن مزبورلر اول مصلحتی
کندولری کوروب عمروه نسنه ویرمسه‌لر عمرونک اجرت ذهابی مسمادن ذهابه حصه
ایدن مقداردن اکثر اولمامق اوزره عمرو اجر مثل ذهابی اول کسنه‌لردن تماما
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروی آخر دیاره واروب بکر ذمتنده اولان شو قدر غروشنی تحصیل ایچون مدت تعیین
ایتمکسزین شو قدر آقچه‌یه استیجار ایدوب عمرو دخی اول دیاره واروب سعی ایدوب لکن
مبلغ مزبوری تحصیل ایده میوب بعده عمرو کلدکده زید عمروه اجر مثل ذهاب مقداری
شو قدر آقچه ویروب مبلغ مزبور اجر مسمادن ذهابه اصابت ایدن مقداردن اکثر اولمغله
زید نادم اولوب مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو وبکری آستانه‌یه واروب بر خصوصی کورمک ایچون شو قدر غروش اجرتله استیجار
ومبلغ مزبوری عمرو وبکره ویروب عمرو وبکر دخی آستانه‌ده برقاچ کون سعی ایدوب لکن زیدک
اول خصوصنی کوره ماسه‌لر زید مبلغ مزبوردن اجر ذهابدن ماعداسنی عمرو وبکردن
استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

نوع فی الاجارة الفاسدة

مریض اولان زید عمرو طبیبه کندی ادویه‌سیله باکه برء حاصل اولنجه علاج وتیمار ایلیه‌سک
شو قدر آقچه ویره‌یم دیمکله عمرو دخی کندی ادویه‌سیله زیده بر مدت علاج وتیمار
ایدوب برء حاصل اولسه عمرونک صرف ایتدیکی ادویه‌نک ثمنی ایله عملنک اجر
مثلی اول قدر آقچه‌یه مساوی اولسه عمرو اول قدر آقچه‌یی زیددن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

مریض اولان زید عمرو طبیبه کندی ادویه‌سیله معالجه ایتمک ایچون استیجار ایدوب عمرو دخی
کندی ادویه‌سیله زیده بر مدت تیمار ایتدکدنصکره زید عمروه ثمن ادویه وعملنک
اجرتی مقداری شو قدر آقچه ویروب بعده زید بامر الله تعالی فوت اولدقده ورثه‌سی مجرد زید فوت
اولدی دیو مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مجروح عمرو جراحه کندی مرهمیله برء حاصل اولنجه باکه علاج وتیمار ایلیه‌سک شو قدر آقچه
ویره‌یم دیمکله عمرو دخی کندی مرهمیله زیده بر مدت علاج وتیمار ایدوب برء حاصل
اولسه عمرونک صرف ایتدیکی مرهمک ثمنی ایله عملنک اجر مثلی اول قدر آقچه‌یه مساوی
اولمغله عمرو اول قدر آقچه‌یی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو نقاشه منزلی کندی بویاسی ایله شو وجه اوزره نقش ایلیه‌سک بیک آقچه اجرت ویره‌یم
دیوب عمرو دخی راضی اولوب کندی بویاسیله وجه مزبور اوزره نقش ایتدکدنصکره عمرو بیک
آقچه‌دن زیاده خرج ایتدیم دیو دعوی ونزاع ایتمکله نقشنک مصنوعاً قیمتی تقویم اولندقده
ایکی بیک آقچه اولدیغی ظاهر اولوب بویاسنک قیمتی اول خالده مجتمع بیک آقچه اولوب اجر مثلی دخی
بیک آقچه اولسه عمرو ایکی بیک آقچه‌یی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

اجر مثل

کان له اجر مثله علی ما هو المعروف فی اهل هذا العمل قاضیخان

سئل جدی ایضا عمن باع داره بیعا جائزا او استأجرها من المشتری قبل القبض وسکنها هل یجب اجر المثل اجاب لا فی التاتارخانیة من العمادیة لتفصیله فیه وفی البزازیة

اجرت مثل نه ایله معلوم اولور **الجواب** بیغرض اهل وقوفک اخبارلریله

نوع فی الاستغلال

زید ملک منزلنی دائنی عمروه دینی مقابله‌سنده بطریق الاستغلال بیع ایدوب بعده تسلیم وقبض اولندقدن عمرو منزلی برسنه تمامنه دک شو قدر اقچه‌یه زیده اجار ایلیه عمرو سنه تمامنده زیددن اجرت تامه سنه‌یی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملک منزلنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابله‌سنده بطریق الاستغلال بیع ایدوب بعده تسلیم وقبض اولندقدن عمرو منزلی اجرت معلومه ایله زیده اجار ایدوب زیددن الی سنه‌ده اجرت تامه اولهدر اقچه السه زید مبلغ مزبوری دینه طوتمغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید ملکی دکاننی دائنی عمروه دینی مقابله‌سنده بطریق الاستغلال بیع وتسلیم ایتدکدنصکره بعد التخلیه والقبض عمرو دکانی زیده برسنه تمامنه دک شو قدر اقچه‌یه اجار وتسلیم ایتدکدنصکره سنه تمامنده اجر مسمایی الوب بعده تجدید عقد اجاره اولنمدن زید برقاچ سنه دکانده ساکن اولسه عمرو تجدید عقد اجاره اولنمیان سنه‌لر ایچون زیددن اجرت تامه سنه‌یی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملک منزلنی دائنی عمروه رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید منزلی برسنه تمامنه دک شو قدر اقچه‌یه عمرودن استیجار وقبض ایدوب سنه تمامنه دک ضبط ایلسه عمرو اجر مسمایی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

نوع فی استغلال المتولی والوصی

زید متولیسی اولدیغی وقفه موقوفه‌دن هنده شو قدر اقچه قرض ویروب وکده هند ملک منزلنی مبلغ مزبور مقابله‌سنده بطریق الاستغلال زیده بیع وتخلیه وتسلیم ایدوب لکن زید منزلی هنده اجار ایتمیوب برمدت کندی ضبط ایلسه زید منزلی رد ایدوب لکن زید منزلی هنده اجار ایتمیوب برمدت کندی ضبط ایلسه زید منزلی رد ایدوب مبلغ مزبوری هنده‌دن المغه قادر منزل اجرتی تامه هنده‌دن سنه‌یی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقفه موقوفه‌دن عمروه شو قدر اقچه قرض ویروب وکده عمرو ملک منزلنی مبلغ مزبور مقابله‌سنده بطریق الاستغلال بیع ایدوب بعده تخلیه وتسلیم اولندقدن زید منزل مزبوری مدت معلومه تمامنه دک شو قدر اقچه‌یه عمروه اجار ایدوب عمرو دخی مدت تمامنه دک ضبط ایتدکدنصکره منزلک مدت مزبوره اجر مثلنی ویروکده زید عمرودن تعقبا اجر مثلندن زیاده شو قدر اقچه السه عمرو زیاده‌یی دینه حسابه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک منزلنی برده تقلک متولیسی عمرودن قرض الدیغی شو قدر اقچه مقابله‌سنده عمروه استغلال طریقیله بیع ایدوب تخلیه وتسلیم ایتدکدنصکره زید اول منزلی برسنه تمامنه دک شو قدر اقچه‌یه عمرودن استیجار وقبض ایدوب سنه تمامنه دک ضبط ایتدکدنصکره اجر مسمایی ویرمدن فوت اولسه عمرو اجر مسمایی زیدک ترکه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

اما العذر الذي يكون من قبل الاجر فنحو ان يلحقه دين لا وفاء له الا بثمن المستاجر اذا كان دينا ظاهرا او لم يكن ولكن صاحب الدار اقر بالدين على نفسه وكذب المستاجر قال ابو حنيفة يصح الاقرار وتفسخ القاضي الاجارة خلافا لهما ومن ثبت مسائل احدها هذه والثانية المراة اذا اقرت على نفسها بالدين لغير الزوج وكذبها الزوج صح اقرارها ويكون للغريم ان يحبسها بالدين والثالثة المحبوس بالدين اذا اقر ببعض ماله لرجل يتوح به او لبعض ورثته عند صح اقراره حتى يقضي القاضي بعده ويخرجه من الحبس كذا في فاضيخان رعدله بقصر ما سعد الا في كتاب الاجارات

٧ باب فسخ الاجارة

زيد ملكي اولان دكاننى عمروه مدت معلومه تمامنه دك ايجار وتسليم ايتديكدنصكره مدت اجاره منقضيه اولمدين زيدك دايني بكر زيده تضييق ايدوب زيدك غيري مالي اولماغله دكاننى بيعدن غيري طريق ايله اداء دين ممكن اولماسه زيد اجاره يي فسخ ودكانني عمرودن اخذ وبيعه قادر اولورمي اولور

زيد بر دكاننى مدت معلومه تمامنه دك عمروه ايجار وتسليم ايدوب عمرو دخي ضبط ايتمك استدكده اول دكانك مفرها مستاجري بكر متوفانك ورثه سي بكر اول دكانه رغبت ويروب كدك اتخذيه ادا ايله اولنجق عمروه ايجار اولندقنه راضي اولمازز ضبط ايدرز ديو عمرويي منعه قادر اولورلرمي اولمازلر سئل في الاجاره

ولو قدم اجرة شهرين او ثلثة وتقبض الاجرة فلا يكون لواحد منهما الفسخ في قدر المعجل اجرة لانه بالتقديم زالت الجهالة في ذلك القدر فيكون كالمسمى في العقد من اجارة الزيلعي في الاجارة الفاسدة كذا في النهاية والعمادية

زيد ملك كرمدخانه سنى مدت معلومه تمامنه دك اجارهء صحيحه ايله عمروه ايجار وتسليم ايتديكدنصكره مدت اجاره تمام اولمدين زيد زياده ايله طالب وار در ديو كرمدخانه يي عمرودن الوب اخره ايجاره قادر اولورمي الجواب اولماز

٧ زيد ملكى دكاننى عدد ايام بيان اولنمدين كونده شو قدر اقچه يه عمروه ايجار وتسليم ايدوب عمرو دخي دكاني بر قاچ كون ضبط ايليه زيد اخر يومده اجاره يي فسخ ايدوب دكاني عمرودن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك منزلني عدد ايام بيان اولنمدين يومي شو قدر اقچه يه عمروه ايجار وتسليم ايتديكدنصكره زيد اخر يومده اجاره يي فسخ ايدوب منزلي بكره بيع ايليه بكر ضبط ايتمك مراد ايتدكده عمرو جهة اوزره استيجار ايتمكله ضبط ايدرم ديو بكري منعه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد ملك دكاننى عدد ايام بيان اولنمدين يومي شو قدر اقچه يه عمروه ايجار وتسليم ايدوب شو قدر كون كچدكده عمرودن بر شي المسه زيد عذروين بو قدر كون تمام اولمدين اجاره يي فسخه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد ملك عرصه سنى عدد شهور بيان اولنمدين ايده شو قدر اقچه يه عمروه ايجار وتسليم ايدوب بنايه اذن ويرمكله عمرو دخي عرصه ده ماليله كندو ايچون دكان بنا ايليه زيد اخر شهورده اجاره يي فسخ ايدوب عمروه بناسني قلع ايتدرمكه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك عرصه سنى عدد ايام بيان اولنمدين عمروه يوم شو قدر اقچه يه ايجار وتسليم ايتديكده عمرو دخي عرصه نك اجرتندن سكني ايله استيفا ايتمك اوزره عرصه ده بيك اقچه اولور شو قدر المش بيك اقچه لك منزل بنا ايليه دكوب لكن عمرو عرصه ده اولمغله منزل بنا ايتمكه بيكي بيك يوز يكرمي منزل بنا ايليه زيد راضي اولماغله اخر يومده اجاره يي فسخ ايدوب عمروه بناسني قلع ايتدرمكه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك دكرمنني عمروه بر سنه تمامنه دك شو قدر بغدايه ايجار وتسليم واوقدر بغدايي عمرودن بشين الوب عمرو دخي الته اي ضبط ايتديكدنصكره دكرمن منهدم اولوب انتفاع ممكن اولماسه عمرو اجاره يي فسخ ايدوب اول بغدايدن الته ايه اصابت ايدن مقداردن زياده سني زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد دكاننى بر سنه تمامنه دك عمروه شو قدر اقچه يه ايجار وتسليم ومبلغ مزبوري عمرودن اخذ ايدوب عمرو دخي دكاني برايي ضبط ايتديكدنصكره عمرو سفر مراد ايلمكله عمرو اجاره يي فسخ ودكاني زيده تسليم ايدوب مبلغ مرقومدن برايه اصابت ايدن مقداردن زياده يي زيددن استرداده قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك دكرمننى عمروه مدت معلومه تمامنه دك ايجار وتسليم ايتديكدنصكره قبل تمام المدة عمرو فوت اولسه اجارهء مزبوره منفسخه اولورمي الجواب اولور

في ضمان المنفعة وعدمه

زيد عمروك معد للاستغلال اولميان ملك منزلنده بر مدت عمروك اذني اولمقسزين ساكن اولسه عمرو منزلك اجرت تمامنه زيددن المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

ولو استاجر دارا معدا للاستغلال سنة باجرة معلومة دون او اكثر او نقصه فسكنها سنين بغير عقد تجديد يلزمه اجر المثل ينبغي ان تلزم تلك السنة لا المسمى من اجارة القنية في الحادي عشر من الخلاصة والبزازيه

اعلم بانه الانتقال من البلدة عذر في فسخ الاجارة الا ان هذا العذر من الاجر مع رجوعه يحتمل يحتمل انه كان للذهاب الى حيث اظهر ويحتمل انه كان للحيلة في فسخ الاجارة فكان الموضع موضع التهمة فيحلف بالله انك خرجت وانت تريد الذهاب الى حيث اظهرت نقلا عن القدوري في الاجاره قبيل اجاره الظئر من كتاب الاجاره من تتمة البرهانية كذا ذكره الكرخي والقدوري كذا في البيع من اجارة البزازيه من حاشية القدوري

زيد عمروك

زید عمرونك معد للاستغلال اولان ملك منزلنده اجرت قولنمز بر مدت ساكن اولسه عمرو منزلك مدت مزبوره ده اجر مثلنی زیددن طلب ایتدكده زید مجرد اجرت قول اولنمدی دیو ویرمكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید معد للاستغلال اولمیان ملك كرمدخانه سنی عمروه بر سنه تمامنه دك اون بیك اقچه یه ایجار وتسلیم ومبلغ مزبوری قبض ایدوب عمرو سنه تمامنه دك ضبط ایتدكدنصكره زید فوت اولدقده عمرو ورثه یه تجدید عقد اجاره ایتمدین كرمدخانه یی ایكی سنه دخی ضبط ایلیه عمرو اول سنه لرده تصرفی ایچون كرمدخانه نك اجر مثلنی ورثه یه ویرركن ورثه اقچه لر ... عمرو بعدما اون بیك اقچه یه استیجار ایتمشدك دیو اون بیك اقچه المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید وقف اقچه سی ایله زیده متعهد للاستغلال اولان دكاننی عمروه مدت معلومه تمامنه دك شو قدر اقچه اجرتله ایجار وتسلیم ایدوب بعده مدت اجاره تمامنده اجر مسمایی الوب زید وقف اقچه سی كاسب اولدقدنصكره زید عمرو ایله تجدید عقد اجاره ایتمدین عمرو بر مدت دخی دكانی تصرف ایلسه زید مدت مزبوره ده دكانك اجر مثلنی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرونك اوكوزلرینی عمرودن اذنسز الوب چفت سوردكده عمرو زیددن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك قاطرینی غصبا اخذ ایدوب بر مدت استعمال ایلسه عمرو قاطرینی الدقده زیددن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك بر مدت ملك منزلنده عاریت طریقیله ساكن اولسه عمرو مدت مزبوره ده سكناسیچون زیددن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه سی هندك منزلنده اجرت قولنمز هند ایله بر مدت ساكن اولسه هند زیددن اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هنددن ایكی یاشنده اولان اوغلی زید صغیرك ملك منزلنده ساكنه ایكن هند یعنی عمروه تزوج ایدوب بعده عمرو زید وهند ایله معا منزل مزبورده اجرت قولنمز بر مدت ساكن اولسه زید بالغ اولدقده عمرودن مدت مزبوره ده سكناسیچون اجرت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید قرنداشی عمرو ایله علی الاشتراك مالك اولدقلری قایغی عمرونك اذنسز بر مدت استعمال ایلسه عمرو زیددن مدت مزبوره ده حصه سنك اجر مثلنی نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراك طاحونه ایله ... اولان تارلالرك بر مقدارنده عمرونك اذنسز تخمی بغدای ایچون زرع ایدوب محصول حاصل اولسه عمرو زیده مجرد تارلالر مشترك اولمغله محصولده مشاركم اولورم دیمكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ملك منزلنی عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت ضبط ایتدكدنصكره زید بیع مزبورده تغریر وغبن فاحش ایله وقوع بولمشیدر دیو دعوی وتغریر وغبن فاحشی اثبات ایلسه

سئل صاحب المحیط عن امرأة لها ولد صغیر وللصغیر دار هل لها ان تسكن فی دار ولدها الصغیر قال ان لم یكن لها زوج لها ذلك فی الحكم لحاجته فان كان لها زوج لیس لها ذلك لان سكناها مع الزوج فلا یكون محتاجا الی السكنی وكذلك ان كان لها مال وان سكنها بغیر امر الزوج هل یأثم قال نعم وهل یجب علیها اجر المثل قال ینظر ان كان للصغیر فائدة بسبب العذر من منع والتسلیم بان كان الولد ابن عشر سنین او اكثر لا اجر علیها لانه ما یوجد التسلیم وان لم یكن للصغیر فیه فائدة بان كان الولد صغیرا یجب لما تعذر من المنع والتسلیم علیها اجر المثل وهو جواب المشایخ واما جواب الكتاب فلا اجر علیها لانها سكنت بتأویل والفتوی علی جواب المشایخ وقال الشیخ الامام نجم الدین جاز ان تسكن دار ولدها الصغیر وان كان لها زوج ولا یجب علیها اجر المثل من اجاره احكام الصغار

اكتری دابة بمسیرة فرسخ فسار علیها سبع فراسخ فعلیه الكراء بقدر ما شرط وما زاد علی الفرسخ وهو غاصب فلا اجر علیه ولو ارضی صاحب الدابة بشیء كان له اجرا وفی الاجرة ٢٤٢ من اجارة التاتارخانیة

منوال العادیة والفضولیات وظهر من هذا ان الدابة لا یعطی لها حكم معد للاستغلال وفی فتوی ابو السعود فیمن غصب دابة مكار واستعملها ایاما بانه لا یجب الاجر كذلك

اجرت دارا مع زوجها وسكنت جمیعا ذكر انه لا اجر لها لانه بمنزلة استیجار للطبخ والخبز وفیه نظر وینبغی ان یجوز وقال قاضیخان والفتوی علی انه یصح من اجارة التاتارخانیة

سئل عن رجل سكن مع زوجته دار لها مدة من غیر ان یصرح بالاجارة وطالبته بالاجرة هل یلزمه ذلك اجاب لا یلزمه اجرة لما سكن فیه برضاها من فتاوی ابن نجیم

وتستفی من مال الیتیم مسئلة سكنت امه مع زوجها فی داره بلا اجرة لیس لها ذلك ولا اجر علیها كذا فی وصایا القنیة من حجب الاشباه فی باب تصرفات الاب والجد

قالوا ان فی الدار المعدة للاستغلال انما یجب الاجر علی الساكن اذا سكنها علی وجه الاجارة عرفت منها بطریق الدلالة اما اذا سكن بتأویل الملك او شراء بعقد كبیت او حانوت بین رجلین سكن احدهما لا یجب الاجر علی الساكن وان كان معدا للاستغلال من مجمع الفتاوی فی الاجارة نقلا عن صاحب المحیط

اثنای مدتده بیعی فسخ ایدوب منزلی عمرودن السه زید منزلک مدت مزبوره ده اجرت تامنه
زیددن لسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بلده اولان دکاننی ملکی اولمق اوزره عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت ضبط وتصرف
ایتدکدنصکره بکر اول دکانک مستحقی چیقوب بعد الاثبات والحکم عمرودن السه بکر عمرودن مدت مزبوره ده
تصرفیچون اجرت تامنه لسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید معد للاستغلال اولان بر دکانی ملکی اولمق اوزره عمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت تصرف
ایتدکدنصکره زیدک اوغلی بکر متوفا مالکک ورثه سی اولوب دکان بکرک اولوب زید فضولا بیع
ایتدکدنصکره بکر مجیز اولمدین فوت اولوب دکان بره انتقال ایلدکده بعد الاثبات
والحکم عمرودن السه بکر عمروک دکانی تصرفیچون عمرودن اجر مثل المغه قادر اولورلر
الجواب اولمازلر

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی دکاندن عمروک اولان نصفنی بکره بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت
ضبط وتصرف ایتدکدنصکره عمرو حصه سنده بیعی مجیز اولیوب دکاندن حصه سنی ضبط ایلدکده عمرو بکرک
دکاندن حصه سنی تصرفیچون بکردن اجرت المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر عرصه یی ملکمدر دیو عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده عمرو عرصه یی بر مدت بکره اجاره ایدوب
اجرتنی الوب استهلاک ایتدکدنصکره بشر عرصه یه مستحق چیقوب بعد الاثبات والحکم عمرو دیه عمرودن
بشر اجرت مرقومه یی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروک ملک منزلنی غصبا اخذ ایدوب بر مدت بعض کسنه لره اجاره ایدوب اجرتنی الوب استهلاک ایلسه
اجرت مستهلکه یی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

هند زید ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی عقاری زیدک اذنسز عمروه مدت معلومه تمامنه دک شو قدر
اجره ایله اجاره وتسلیم ایدوب عمرو دخی مدت تمامنه دک ضبط ایتدکدنصکره هند اجر مسمادن زیدک
اجر مسمادن حصه سنی هنددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز اما هنده دخی
طیب اولماز

زید قرنداشی هند وزینب ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری حانوتی زید اولنلرک کارخانه لری هند وزینبک
اذنلرلنسز عمروه مدت معلومه تمامنه دک اجرت معلومه ایله اجاره وتسلیم عمرو دخی مدت تمامنه دک ضبط
ایدوب اجر مسمایی زیده ویرسه هند وزینب کارخانه دن حصه لرینی تصرفیچون عمرودن اجرت
تامنه لسنه المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

نوع فی الوقف

زید بر وقف عرصه یی بر مدت تغلبا ضبط وزراعت ایلسه متولی عرصه نک مدت مزبوره ده اجر
مثلیله نقصان ارضدن ازید ایسه زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر وقفک دکانی تغلبا ضبط وعمروه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت ضبط ایلسه مستغلا دکانی المعده
عمروک مدت مزبوره ده تصرفیچون عمرودن اجر مثل المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

تولیت وسکناسی واقفک اولادینه واولاد اولادینه مشروط وقف قرلده اجانبدن زید تغلبا بر قاچ
سنه ساکن اولسه اولاد منزلی زیددن الدقلرنده اول سنه لرده سکنا ایچون زیددن اجر مثل الورلرمی **الجواب** الورلر

سکنها صبیان عمر زمن اشتری دارا وسکنها ثم ظهر مستحقها لا یجب علی الساکن اجرام لا قال الا انه سکن بتاویل الملک بحر الفتاوی
فی الاجارة الفاسدة

حوانیت مستغلة سکن واحدا منها حانوت منها قال ابن سلمة یجب اجر المثل وان ادعی العقد لا یصدق او کان بتاویل الملک للمالک فان ادعی الملک لا یلزم الاجر وان برهن المالک علیه فی اجارة البزازیة
فی اواخر الموقوفات

[illegible] الاجرة [illegible] البیع [illegible] الغصب [illegible]

ولو غصب دارا معدة للاستغلال او موقوفة او للیتیم داره مدة معلومة وسکنها المستاجر یلزمه المسمی لا اجر المثل حیث یه ما یلزم الغاصب الاجر لمن له الدار قلت لا ولکن یردها لیتصدق علی المالک وهو الاولی ثم سئل هل یلزم المسمی للمالک ام للعاقد فقال للعاقد ولا یطیب له بل یرده علی المالک وعند ابی یوسف یتصدق به
فی اواخر الاجارة کذا فی الدرر

ویتصدق اجرة عطف علی ضمن ای اذا غصب عبدا مثلا واجره واخذ اجرة تتعدیة للاستعمال یضمن ما نقص منه ویتصدق باجر اخذه عند ابی حنیفة ومحمد رحمهما الله لان الغلة للغاصب عندنا خلافا لان المنافع لا تتقوم الا بالعقد والعاقد هو الغاصب فکان هو الاولی ببدلها ولزم ان یتصدق بها لاستفادتها ببدل خبیث وهو التصرف فی مال الغیر
فی اواخر الغصب من الدرر

ولو اجر احد الشریکین واخذ الاجرة یرد علی شریکه نصیبه لو قدر والا یتصدق به لتمکن الخبث فیه لحق شریکه فکان کغاصب اجر فانه یتصدق بالاجرة او یردها علی المالک واما نصیب نفسه فلا یتصدق به اذ لا خبث فیه فی ٢٥ من الفصولین فی التصرف فی الاعیان المشترکة
کذا فی العمادیة

وفی فوائد صاحب المحیط اذا اشتری دارا وسکنها ثم ظهر انها وقف او کانت للصغیر یجب اجر المثل صیانة للوقف والصغیر
العاشر من العمادیة

فی اجر القصیر لی دارا موقوفة واستوفی الاجر ثم خرج المستاجر من العهدة اذا کانت ذلک اجر المثل ثم سئل ان الاجر للعاقد ام للوقف فقال یرد الی الوقف
من اجارة المبنیة فی اجارة لغیر المالک

تولیت

نوعیه وسکناسی بر مسجدک امامنه مشروط وقف منزلده اول مسجدک امامی اولان زید زوجه‌سی هند ایله معا بر سنه ساکن اولدقدن نصکره زید فوت اولوب یرینه عمرو امام اولدقده منزل مزبوری الوب اخذ ایجار ایلسه عمرو هنددن سنه مزبوره‌ده زید ایله سکناسی ایچون اجر مثل لازمه‌سنی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

وایا الوقف اذا استعمله احد کالدار بغیر عقد یلزمه الاجر من الثانی من اجارة القنیة کذا فی نقیها

ربعی وقف مسجل اعداسی عمرو و بکرک ملکلری اولان حمامی عمرو و بکر بر قاج سنه مستقلا ضبط و تصرف ایلسه‌لر متولی حمامک ربعنی وقف ایچون ضبط ایتدکده عمرو و بکرک سنین مزبوره‌ده اول ربعی تصرفلری ایچون مزبورلردن اجر مثل المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

والمراد به لزوم الاجر للوقف اذا کان موقوفا للسکنی جوی زاده

سکناسی واقفک خلفاسنه مشروط وقف منزلده خلفادن زید سائر خلفا اذنلرسز بر مدت تغلبا مستقلا ساکن اوله متولی سائر خلفانک مدت مزبوره‌ده حصه‌لرینک اجر مثلنی وقف ایچون زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

نوع فی مال الصغیر

زید هند صغیره‌نک عرصه‌سنی بر مدت تغلبا ضبط و زراعت ایلسه هند بالغه اولوب عرصه‌سنی الدقده مدت مزبوره‌ده عرصه‌نک اجر مثلی ایله نقصان ارضنی زیددن المغه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو و بکر صغیرلرک بر جفت اوکوزلرینی غصبا اخذ و بر مدت استعمال ایلسه صغیرلرک وصیلری بشر اوکوزلرک مدت مزبوره‌ده اجر مثللرینی زیددن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید عمرو صغیرک وصیسی بشرک اذنسز استخدام ایتدکدن نصکره صغیر فوت اولوب ورثه‌سی صغیرک اول مدتده خدمتنک اجر مثلنی زیددن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید قرنداشی عمرو صغیر ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی منزلی تغلبا بر مدت مستقلا ضبط ایلسه صغیر بالغ اولدقده زیدک صغیرنده حصه‌سنی تصرفی ایچون زیددن اجر مثل المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

سئل عن الشریک اذا سکن فی الدار المشترکة بینه وبین یتیم مدة فهل یلزمه اجرة عن حصته اجاب لا یلزمه من فتاوی ابن نجیم

هند اون ایکی یاشنده اولان قز قرنداشی زینب صغیره ایله علی الاشتراک مالکه اولدقلری منزلده زینب ایله معا بر مدت ساکنه اولوب زینب بالغه اولدقده حصه‌سی ایچون اجرت المثل المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

بح واذا کان بین یتیم وبالغ فسکنه البالغ سنة لا شیء علیه بالاتفاق وکذا الاجنبی بغیر عقد وکتب دار الیتیم کالوقف فی الثانی من اجارة القنیة

زیدک وصیسی اولدیغی صغارک ایکی فرزندی اولوب زید صغاری بر منزلده اسکان ایدوب کندیسی دخی منزلده بر مدت ساکن اوله صغار بالغ اولدقلرنده صغار زیدک سکناسی ایچون زیددن اجر مثل المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

والسکنی بتأویل ملک او عقد فی الوقف لا تمنع لزوم اجر المثل فی دار الیتیم کالوقف من اجارة البزازیة

زید وصیسی اولدیغی صغیرک دکاننی ایجار ایتمیوب کندوسی بر قاج سنه اخذ ساکن اوله صغیر بالغ اولدقده صغیر زیدک سکناسی ایچون زیددن اجر مثل المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند زید صغیرک ملکی دکاننی فضولا عمرویه بیع و تسلیم ایلسه زید بالغ اولدقده دکانی عمرودن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

الجواب اولور

بو صورتده عمرو دکانی بر مدت ضبط ایتمش اوله صغیر بالغ اولوب دکانی الدقده
صغرنده تصرفیچون دکانک اجر مثلنی عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب اولور
زید فوت اولوب صغیر اوغلی عمرو ایله سایر ورثه‌سنی ترک ایتدکده سایر ورثه
قبل القسمه ترکه‌دن بر منزلدن حصه‌لرینی بکره بیع ایدکلرنده صغیرک حصه‌سنی دخی
فضولی بکره بیع و تسلیم ایدوب بکر دخی بر مدت تصرف ایلیه عمرو بالغ اولوب منزلدن
حصه‌سنی بکردن الدقده صغرنده تصرفیچون بکردن اجر مثل المغه قادر
اولورمی الجواب اولور
زید وصیسی اولدیغی صغیرک یری دخی ملک دکرمننی مسوغ شرعی یوغیکن عمروه
بیع و تسلیم ایدوب عمرو دخی بر مدت تصرف ایلیه صغیر بالغ اولدقده دکرمنی عمرودن
الدقده صغرنده عمروک تصرفیچون عمرودن اجر مثل المغه قادر اولورمی الجواب اولور

في ضمان الاجير وعدمه

زید جاریه‌سی هندی دلاله اولان زینبه بیع ایچون ویردکده تقصیرسز جاریه زینبک یدنده
حتف انفها فوت اولسه زینبه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز
زید جاریه‌سنی بیع ایچون اجرت ایله دلاله اولان هنده ویروب هند جاریه‌یی بازاره کوتوررکن
هندک تعدی و تقصیری‌سز جاریه غایب اولسه هنده ضمان لازم اولورمی الجواب
ضمان بالنصف اختیار اولنمشدر
زید جاریه‌سی هندی دلاله اولان زینبه بیع ایچون ویردکده شرایه طالب اولنلرک منزللرینه
قومغه اذن ویرمکله زینب دخی هندی شرایه طالب اولان عمروک منزلنده قویوب بعده
عمروک منزلنده اباق ایلیه زید هندک قیمتنی زینبه تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولماز
بر قریه اهالیسنک صغرتماجی اولان زید اهالینک صغرلرینی رعی ایدرکن عمروک اوکوزی
حتف انفه هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز
زید عمروه شو قدر قیوننی کوزت سنه دو باکه شو قدر محصول ویر محصولک ماعداسی
جمله فروغ سنک اولسون قیونلرک بعضی هلاک اولورسه بالکلیه ایله دیوب بونلری
ایله ویردکده بعده قیونلرک برقاچی حتف انفه هلاک اولسه زید هلاک اولان قیونلری
عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز
بر قریه اهالیسنک صغرتماجی اولوب اجیر مشترک اولان زید اهالینک صغرلرینی رعی ایدرکن
عمروک بارکیری زیدک تعدی و تقصیری‌سز بارکیرلک بارکیر بقیه مرعاده دیوب هلاک ایلیه زیده ضمان
لازم اولورمی الجواب ضمان بالنصف اختیار اولنمشدر
بر قریه اهالیسنک صغرتماجی اولان زید اهالینک صغرلرینی رعی ایدرکن کلوب
عمرو و بکرک صغرلری اکینینی یمکله صاحبی اولان خالد عمرو و بکردن
جریمه نامنه شو قدر اقچه الدی اله عمرو و بکر زیده دسن صغرلریمزی حفظ ایتمیوب

قصد ... دی بنا فسکنه ثم ظهر انه وقف او للصغیر یجب اجر المثل
نه الثالثة عشر من الفصولين كذا في العاشر من العمادية

الکنه

اكينه كيرمسئله صوباشي انجه مزبور الدي آلديغي مبلغ مزبوري ضامن اولورمى يوخسه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عمرو زيد سفينه سيله اخر دياره كوتورمك ايچون استيجار ايدوب عمرو دخى كوتورركن سفينه فورتنه ده غرق اولوب طونز هلاك اولسه عمرو ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد بعض اثوابنى عمرو خياطه ديكمك ايچون ويروب عمرو دخى معتاد اوزره دكاننده ديكركن حريق واقع اولوب احتراز ممكن اولمامغله اثواب مزبوره محترق اولسه عمروه ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد شو قدر قوشاق يافته سنى سراج اولان عمروه قولان ايچون ويروب نصكره عمرو كيجه زيدك اوزنكى اولان يافته لرى دكاننده قوه وقده اول كيجه سيل غالب واقع اولوب عمرونك دكانى باصوب دكان منهدم اولمغله يافته لرى تخليص ممكن اولميوب ضايع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عربه جى اولان عمروه اجرتله اخر دياره كوتورمك ايچون بعض اشيا ويروب عمرو دخى كوتورركن اثناء طريقده عمروى حراميلر باصوب اشياء مرقومه يى غارت ايلسه عمروه ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد شو قدر بريجنى اخر دياره كوتورمك ايچون عربه جى طائفه سندن بر قاچ كمسنه اكريه ايله تحميل ايدوب مزبورلر دخى كوتوررلركن اهل عرف طائفه سندن عمرو بريجنى تغلبا اخذ ايدوب اول كمسنه لر منعه قادر اولماسه لر اول كمسنه لره ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد عربه جى اولوب اجير مشترك اولان عمروه اجرتله بر بلده يه كوتورمك ايچون شو قدر اشيا ويروب كندى بيله كيتميوب عمرو عربه سيله كوتورركن اشياء مزبوره نك مقدارى عمرونك تغافل و تقصيرى سرقه اولنسه عمروه ضمان لازم اولورمى **الجواب** ضمان بالنصف

زيد عربه جى اولان عمروه اجرتله بر بلده يه كوتورمك ايچون شو قدر طعام تسليم ايدوب كندى بيله كيتميوب عمرو عربه سيله كوتورركن من غير ضرورة يولدن صاپوب قريه لره اوغرايوب بر قاچ كون مكث ايتمكله طعام تغير بالكليه چوريوب ضايع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولور

بر قاچ كمسنه لر بر مقدار متاعلرينى قايقجى اولان زيدك قايغنه بر اسكله يه نقل ايچون تحميل ايدوب كندولرى قايغه كيروب زيد ايله كيدرلركن اول اسكله يه وارمدن قايغى اخر اسكله يه يناشدروب مزبورلر متاعلرى يانندة ايكن متاعلرك بر مقدارى سرقه اولنسه زيده ضمان لازم اولورمى **الجواب** اولماز

زيد بر مقدار متاعنى اخر دياره كوتورمك ايچون عمرونك سفينه سنه ويروب عمرو دخى كوتورركن فورتنه اولوب غرق احتمالى غالب اولمغله عمرو سفينه يى تخفيف ايلمك ايچون اول متاعى دريايه القا ايلسه زيد اول متاعك وقت القاده اولان قيمتنى عمروه تضمينه قادر اولورمى **الجواب** اولور

استأجر رجلا ليحمل العنب من القرية الى المدينة فأخذ المكارى حتى فسد فنى القى في الامام انه يضمن اذا كان دفع الكعب اليه جوانة التفاوت في سائر الصور فسد الاجير المشترك

اشرفت السفينة على الغرق فالقى بعضهم حنطة غيره الى الماء حتى خفت السفينة يضمن قيمتها فى تلك الحال من العينة

زید ساعتنی ساعتجی اولوب اجیر مشترك اولان عمروه اجرتله مرمت ایتمك ایچون ویروب کدنصکره ساعت عمرونك تعدی و تقصیری یوغیکن سرقة اولنوب ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب
ضمان بالنصف اختیار اولنمشدر

زید ملك عرصه سنده منزل بنا ایتمك ایچون عمرو نجاری استئجار ایدوب عمرو دخی معتاد اوزره بنا ایدوب کدنصکره بر قاچ سنه مرورنده منزل منهدم اولسه زید عمروه مجرد منهدم اولمغله
تکرار بنا ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید حمامه واروب قدهٔ ناطور اولان عمرو زیده بیر کوستروب زید دخی صویونوب ثیابنی اول محلده حمامه کیروب کدنصکره عمرو اول ثیابی اول محلدن قالدروب آخر بیره وضع ایدوب بعده زید اثوابم ایاسنده بر جزودان ایچنده شو قدر غروشم وار ایدی دیو عمرودن دعوی و عمرو بو دیو انکار ایله زیدك مدعاسی ثابت اولماسه قول مجرد ایله عمرودن اخذه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید حمامه واروب قدهٔ ناطور اولان عمرو زیده بیر کوستروب زید دخی صویونوب ثیابنی اول بیره وضع ایدوب حمامه کیروب کدنصکره چیقوب کتدکده بازو بندینی اول بیرده براقمغله عمرو بازو بندی بولوب حمامجی اولان بکره حفظ ایچون ویروب بکر دخی حفظ اوزره ایکن بکرك تعدی و تقصیری یوغیکن بازو بند
سرقة اولنوب ضایع اولسه بکره ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

بر تیمه نك اهالیسی عاریت واروب قلنده تیمه بوابی اولان زید تیمه قپوسنی اچق قویوب کتدکده تیمه سکانندن عمرونك حجره سی اچلوب ایچنده بعض اشیاسی سرقة اولنسه عمرو زیده بوابلر عاریت وار دیو کوندوز تیمه قپوسنی قپایه کلمشلردر قپاسه بعض اشیا ضامن اول
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع فی اجیر الخاص

زیدك اجیر خاصی اولوب دوه لرینك ساربانی اولان عمرو بر مصلحت ایچون بر بیره کیدوب دوه لرك یاننده خدمتکاری اولوب عیالنده اولان بکری حفظ ایچون براقدقده نصکره
دوه لرك ایکیسی عمرونك تعدی و تقصیری یوغیکن ضایع اولسه عمروه ضمان لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید شو قدر صغرلرینی رعی ایچون چوبان عمروه ویروب کدهٔ فلان موضعده رعی ایله آخر موضعه کوتورمه دیش ایکن عمرو صغرلری زیدك تعیین ایلدیکی موضعده رعی ایتمیوب آخر موضعه
کوتوروب رعی ایدر ایکن صغرلر هلاك اولسه عمروه ضمان لازم
اولورمی الجواب اولور

زیدك اجیر خاصی عمرو زیدك حیواناتنی مرعاده اوتلادرکن ایچلرندن بر بارکیر قاچوب عمرو طوتمق ممکن ایکن طوتمیوب عمرو طوتمق ایچون ارده کتدیکی تقدیرده سائر حیواناتك ضیاع احتمالی یوغیکن عمرو اهمال و تقصیر ایدوب طوتمامغله بارکیر ضایع اولسه عمروه ضمان
لازم اولورمی الجواب اولور

نوع فی ضمان المستاجر

وفی شرح الطحاوی استأجر اجیرا یبنی له حائطا او یحفر بئرا فی ملك المستاجر ففعل ثم انهدم تجب الاجرة ولیس علی الاجیر صلاحه ثانیا من ضمانات العمادیة فی ضمانة النجار والبنا

زید بر شی

زید رئیس عمروك طوبنی سفینه‌سنه قویوب فلان بلده‌یه كتمك ایچون شو قدر اقچه‌یه
عمرودن استئجار و قبض ایتدكدن صكره زید طوبی سفینه‌سنه قویوب اول بلده‌یه كیدركن
شدید روزكار ظاهر اولوب سفینه‌یی بلدهٔ اخری سمتنه سوروب زید امساكه قادر
اولمامغله زیدك صنعنسز روزكار سفینه‌یی بلدهٔ اخرایه كوتوروركن حربی كفره راست
كلوب سفینه‌یی نهب الوب زید بر طریقله خلاص اولسه زیده ضمان لازم اولورمی

الجواب اولماز

زید عمروك قولی بكری الیه ای تمامنه دك سفینه‌سنده كورك چكدرمك ایچون استئجار
و قبض ایدوب بر ایكی ای كورك چكدكدن صكره زید بكری كرلسنه كسدرمك ایچون عمروك
اذننسز بشره اعاره و تسلیم ایدوب بشر دخی بكری كوتوروب كرلسنه كسدرركن اغاجدن بكرك
اوزرینه دوشوب بكر هلاك اولسه زیده ضمان لازم اولورمی

الجواب اولور

زید عمروك اوكوزینی فلان دیاره واروب كلنجه قریه‌یه توشمق ایچون استئجار ایتمكله قریه‌سنه توشوب
اول دیاره كیدركن زیدك صنعنسز اوكوز صورچوب دوشمكله هلاك اولسه عمرو مجرد كیده
ایكن هلاك اولدی دیو اوكوزی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

كتاب الاكراه

بر منصب اصحابندن هندك زوجی زید ایله مهری اوزرینه خلع اولدقدن صكره خلع مزبور اكراه
معتبر ایله اولمشدر دیو زیددن دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدوب
بعد الحكم مهرینی زیددن السه زید مجرد منصبه فرزده بیك و قاضی اولمغله اكراه متحقق اولماز دیو
مهر مزبوری هنددن استرداده قادر اولورمی الجواب اولماز

زید اخرو یارده ایكن زوجه‌سی هند ایله مهری اوزرینه خلعه عمروی توكیل ایتمكله عمرو كلوب
هند ایله مهری اوزرینه خلع اولدقدن صكره زید اخرو یاردن كلوب بعده فوت اولدقده
هند زیدك ورثه‌سندن زید اخرو یاره كتمزدن مقدم بالكلیه خلعه اكراه ایتمكله مكرهه خلع
اولمشدم دیو دعوی ایلیه دعواسنه التفات اولنورمی الجواب اولنماز

زید صحتنده عمرو فلان جهتدن شو قدر غروش بنم واردر دیو عمروك غیابنده اقرار
ایدوب بعده مبلغ مزبوری عمرو اداء ایتدكدن صكره زید فوت اولدقده ورثه‌سی عمرودن
سن اقرار مزبوردن مقدم زیدی دین مزبوره اقرار ایله‌یو ضرب شدید و حبس مدید ایله
تهدید و اكراه ایتمكله زید غیابكده وجه محرر اوزره اقرار ایتمشدی ایله اولیجق اقرار مزبور
صحیح اولماز دینی اثبات ایله والا مبلغ مزبوری سندن استرداد ایدرز دیو دعوی ایلیه‌لر
دعوالرینه التفات اولنورمی الجواب اولنماز

تهدیدلی ایقاعه قادر اولان زید عمرو متقاضی واروب شو قدر اقچه‌ی ذمتكده بالكلیه والدعمین اقرار ایله
دیو اكراه معتبر ایله اكراه ایتمكله عمرو دخی قاضی واروب زیدك حضورنده زیده مكرهاً
اولقدر اقچه دین اقرار ایدوب اقراری حجت اولنسه عمروك مكرهاً اقراری ثابت اولیجق
زید مجرد حجت مرقومه‌یه بنا مبلغ مزبوری عمرودن الغه قادر اولورمی الجواب اولماز

تهدیدینی ایقاعه قادر اولان زید عمروه بکا شو قدر اقچه ویرسون اقرار ایله دیو اکراه ایتمکله عمرو دخی
تکرار زیده اول قدر اقچه ویرسون اقرار ایلسه ذکر اولنان اقراری صحیح اولورمی الجواب اولماز
بو صورتده زید اقرار مزبوره بناءً عمرودن اول قدر اقچه‌سنی السه عمرو مبلغ مزبوری زیددن
استردادە قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرودن ذمتنده فلان جهتدن شو قدر غروش حقم اولوب حق اقرار ایدوب معنون و
منسک دخی ویرمشیدک دیو دعوی و عمرو اکراه ایتدکده عمرو اقرار مزبوری اکراه معتبر ایله
ایلمشیدم دیو دعوی و اکراه معتبری اثبات ایدر ایسه دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک یدنده اولان حصه ایچون عمرو نصف شایعی ملکم اولوب حق سن اقرار ایتمشیدک
دیو دعوی ایتدکده زید اقرار مزبور اکراه معتبر ایله اولمشیدی دیو دعوی و اکراه معتبری اثبات ایدر ایسه
عمروی دفعه قادر اولورمی الجواب اولور

تهدیدینی ایقاعه قادر اولان زید اون یاشنده اولان هند صغیره‌یه بالغه اولدم دیو اقرار ایله دیو
اکراه معتبر ایله اکراه ایتمکله هند دخی بالغه اولدم دیو مکرهه اقرار ایلسه اقراری صحیح
اولورمی الجواب اولماز

اهل عرف طائفه‌سندن زید عمروی اخذ ایدوب قولک بکری اعتاق ایله دیو اکراه معتبر ایله
اکراه ایتمکله عمرو دخی بکری اعتاق ایلسه عمرو بکرک قیمتنی زیددن الماغه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بعض اشیاسنی بیعه عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی اشیای بکره بیع و تسلیم ایتدکدن
صکره زید توکیل مزبور اکراه معتبر ایله اولمشیدی دیو دعوی و اکراه معتبری اثبات ایدر ایسه
بیعی مجیز اولمیوب اشیاسنی بکردن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملک باغ ایله ملک باغچه‌سنی عمروه ثمن معلومه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکدن صکره زید
فوت اولوب وارثی بکری ترک ایتدکده بکر بیع و تسلیم و قبض ثمن اکراه معتبر ایله اولمشیدی
دیو دعوی و مدعاسنی وجه شرعی اوزره اثبات ایدر ایسه ثمن مزبوری عمروه رد ایدوب
باغ و باغچه‌یی عمرودن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب الحجر

زید صغیر اون بش یاشنی تکمیل ایتدکده بلوغنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

هند صغیره اون بش یاشنی تکمیل ایتدکده بلوغنه حکم اولنورمی الجواب اولنور

طقوز یاشنی تکمیل ایدوب جثه‌سنک بلوغه تحملی اولان هند حیض گوروب بالغه اولدم دیو اقرار
ایلسه اقراری معتبر اولورمی الجواب اولور

هند صغیره اون ایکی یاشنده اولوب لکن بلوغنه اقرار ایلمسه مجرد اون ایکی یاشنده اولمغله
بلوغنه حکم اولنورمی الجواب اولنماز

اون ایکی یاشنی تکمیل ایدوب جثه‌سنک بلوغه تحملی اولان زید احتلام ایله بالغ اولدم دیو
اقرار ایدوب بعده عمرو ذمتنده اولان شو قدر غروش حقندن عمرو ایله شو مقداری اوزرینه صلح
اولدقدنصکره حالا صلحده بالغ اولمامشیدم دیو دعوی ایلسه مسموع اولورمی الجواب اولماز

رجل ادعى على آخر دنانير بانه قال وهكذا اقر فقال المدعى عليه كنت مكرها في
الاقرار صح الدفع ولا يشترط ذكر اسم المكره ونسبه في السابع عشر
من دعوى الخلاصة

وان اكرهه على طلاق امرأته او عتق عبده ففعل وقع ما اكره عليه
ويرجع على الذي اكرهه بقيمة العبد وبنصف مهر المرأة ان كان قبل الدخول
من اكراه الهداية

اذا اكره على ان يعقد عقدا من العقود فهو على وجهين اذا كان
عقدا لا يبطله الهزل مثل الطلاق والعتاق والنكاح جاز
العقد ولا يبطل بالاكراه وان كان عقدا يبطله الهزل مثل
البيع والشراء والاجارة وغيرها فانه لا يجوز ويبطل سواء
كان الاكراه بشيء يخاف منه التلف او لا يخاف من
اكراه شرح الطحاوي

واذا تم الغلام والجارية خمسة عشر سنة فقد بلغا ثم حجر الهداية
وبه يفتى كذا في الدرر والقهستاني

وادنى مدته له اثنى عشر سنة ولها تسع سنين على
المختار فان اقرا بالبلوغ قهستاني

البلوغ تارة قد يكون بالسن وتارة يكون بالعلامة والعلامة
في الجارية الحيض والاحتلام من احكام الصغار

اون یاشنده

زن بالغ سنده اولمايان زيد صغير بالغ اولدم ديو اقرار ايلسه اقراري معتبر اولورمى الجواب اولماز

زيد صغير بالغ اولمدن وصيسي عمروك يدنده اولان مالني عمرودن المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

هند صغيره بالغه ورشيده اولدقده وصيسي زيدك يدنده اولان مالني زيددن المغه قادره اولورمى

الجواب اولور

هند صغيره اون بش ياشني تكميل ايدوب لكن رشدي اولماسه هند مجرد بالغه اولدم ديو وصيسي يدنده

اولان مالني المغه قادره اولورمى الجواب اولماز

زيد صغير اون بش ياشني تكميل ايدوب لكن رشدي اولماسه زيد مجرد بالغ اولدم ديو وصيسي

يدنده اولان مالني المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد صغير وصيي عمروك اذننده اولان شو قدر اقچه نقدني عمرودن اخذ ايله صحيح اولورمى الجواب اولماز

زيد صغير مميز محجور ايكن عمروه شو قدر اقچه ويرم وار ديو اقرار ايلسه صحيح اولورمى الجواب اولماز

زيد صغير محجور ايكن عمرودن شو قدر اقچه استقراض ايدوب نفقه ايتدكدنصكره زيد بالغ اولدقده عمرو مبلغ

مزبوري زيددن طلب ايتدكده زيد مجرد صغرمده استقراض ايتمكله ادا لازم اولماز

ديو ويرمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك عبد محجوري عمرو بكردن شو قدر اقچه استقراض واستهلاك ايتدكدنصكره

عمرو فوت اولسه بكر زيده مجرد فوتلك اولمغله مبلغ مزبوري مالكدن ادا ايله ديمكه

قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك عبد محجوري عمرو زيدك اذني يوغيكن بكردن شو قدر اقچه استقراض واستهلاك ايلسه عمرودن

بعد العتق مؤاخذه سنه توقف ايتميوب زيده مجرد فوتلك اولمغله مبلغ مزبوري باكه

ادا ايله ديو جبره قادر اولورمى الجواب اولماز

زيدك عبد محجوري عمرو بكردن زيدك اذني يوغيكن شو قدر اقچه استقراض واستهلاك ايتدكدنصكره

عمرو زيدك مالندن اول قدر اقچه يي زيدك اذني يوغيكن اخذ وبكره دفع وتسليم

ايليه بكر دخي استهلاك ايلسه زيد واقف اولدقده مبلغ مزبوري بكره تضمينه قادر

اولورمى الجواب اولور

زيدك جاريه سي هند زيدك مالندن عمروه شو قدر اقچه اقراض ايدوب عمرو دخي

استهلاك ايلسه زيد مبلغ مزبوري عمرونك توكيل واجازه سي يوغيكن المغه

قادر اولورمى الجواب اولور

زيدك قولي عمرو اكتساب ايتديكي مالدن بكره شو قدر اقچه اقراض وتسليم ايتدكدنصكره

زيد عمروي اعتاق ايلسه زيد مبلغ مزبوري عمرونك توكيل واجازه سي يوغيكن بكردن المغه

قادر اولورمى الجواب اولور

زيدك عبد محجوري عمرو زيدك اذني يوغيكن بكردن بر منزل اشترا ايلسه زيد واقف اولدقده مجيز

اولميوب رد ايدجك عقد مزبور باطل اولورمى الجواب اولور

زيدك عبد محجوري عمرو زيدك اذني يوغيكن بكردن ثمن معلومه شو قدر اشيا اشترا ايتدكدنصكره

بكر ثمني المدين اشياء مزبوره يي عمروه تسليم ايدوب عمرو دخي استهلاك ايلسه بكر عمروي بعد العتق

والكبر في المجنون لا يبيع عقدها ولا اقرارها — من حجر الهداية

في المجالس للفقيه ابي جعفر اقراض الصبي المأذون واستقراضه جائزة وهو كالبالغ في هذا وان كان محجورا لا يصح واستقراضه فان اقرضه انسان فما دام عينه باقيا كان صاحب المال ان يسترده على قول الثلثة واما اذا انفقه الصبي او اتلفه فلا ضمان عليه عند ابي حنيفة ومحمد رحمهما الله وعند ابي يوسف اذا انفقه او اتلفه كان له ان يرجع عليه بضمان ذلك واما اذا هلك بنفسه فلا ضمان عليه بلا خلاف — من احكامات العمادية في احكام الصبيان

واقرار الصبي التاجر جائز في جميع تجارته — من شرح المبسوط

استقرض العبد المحجور مالا واتلفه يؤاخذ به بعد العتق لا في الحال — من مأذون البزازية

فاما العبد فاقراره نافذ في حق نفسه غير نافذ في حق مولاه فان اقر بمال لزمه بعد الحرية ولم يلزمه في الحال فان اقر بحد او قصاص لزمه — من الهداية

اقرض عبدا محجورا عليه مالا فاستهلكه فلا ضمان ما دام عبدا فاذا عتق اخذ ذكر المسئلة من غير خلاف ويجب ان يكون هذا على الخلاف على قول ابي يوسف — من جنايات الذخيرة

مؤاخذه‌یه توقف ایتمیوب زیده مجرد قولك ایله ثمن مرقومی بانکه ادا ایله دیو جبره
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدك قولی عمرو بکر و بشردن شو قدر اقچه‌یه بر مقدار اجناس شرا و استهلاك ایتدکده نصکره عمرو مبلغ مزبوری ادا ایتمدن اباق ایتسه بکر و بشر زیده مجرد قولك ایله مبلغ مرقومی مالکدن ادا ایله دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بو صورتده بکر و بشر زیده مبلغ مزبور مالکدن ادا لازم اولور دیو زید دخی لازم اولمق زعمیله مالندن بکر و بشره اول قدر اقچه‌یی ویرسه زید مبلغ مزبوری بکر و بشردن استردادە قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدك قولی عمرو زیدك بعض اشیاسنی زیدك اذنسز بکره بیع و تسلیم ایتسه زید بیعی اجازت ایتمیوب اشیاء مرقومه‌یی بکردن المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید شو قدر تنبولارینی عمرونك عبد محجوری بکره عمرونك اذنسز ایداع و تسلیم ایتدکده نصکره بکر اول تنبولاری استهلاك ایلسه زید بکری بعد العتق مؤاخذه‌یه توقف ایتمیوب عمروه مجرد قولك استهلاك ایتدیکی تنبولاری ضامن اول دیو جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدك عبد محجوری عمرو زیدك اذنسز بکرك بارکیرینی استعاره و قبض ایتدکده نصکره عمرو بارکیری استهلاك ایلسه بکر عمروی بعد العتق مؤاخذه‌یه توقف ایتمیوب بارکیری زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدك قولی بکر عمرونك قسراغنی غصبا اخذ و استهلاك ایلسه عمرو زیده قسراغی ضامن اول والا بکری جالب بیع ایتدر ثمنندن قسراغك قیمتنی استیفا ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدك قولی عمرو بکرك بیك اقچه‌سنی غصبا اخذ و استهلاك ایتدکده نصکره زید عمروی شو قدر بیك اقچه‌یه بشره بیع و تسلیم و قبض ثمن ایدوب بعده عمرو غائب اولسه بکر بیك اقچه‌سنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدك عبد محجوری عمرو بکرك شو قدر اقچه‌سنی غصبا اخذ و استهلاك ایلدم دیو اقرار ایلیوب زید انکار ایلکن بکر مجرد عمرونك اقرارینه بنا آزاد اولدقدن عمروی مبلغ مزبور ایله مؤاخذه‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك عبد محجوری بکردن شو قدر اقچه‌یی اخذ و استهلاك ایلدك دیو دعوی و بکر اقرار ایدوب لکن عمرو بکری تصدیق ایلمیوب زید بکری بعد العتق مؤاخذه‌یه توقف ایتمیوب عمروه مجرد بکرك اقراریله مبلغ مزبوری ضامن اول والا بکری بیع ایتدر ثمنندن استیفا ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرونك عبد محجوری بکردن شو معلوم شو قدر قیمتلو قول بشری غصبا اخذ و تغییب ایلدی دیو دعوی و بکر انکار ایتدکده زید مدعاسنی عمرو ایله بکرك مواجهه‌لرنده اثبات ایدیجك بشری بکره تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

وبه یستهلك العبد مالا فانه یؤاخذ فی الحال محجورا کان او مأذونا
من شرح الوهاج

العبد المأذون لو اقر باستهلاك الودیعة صح اقراره من دعوی
الخانیة قبیل مسائل النتاج

ثمان المقوای المحجور دین بینا حنموا الا امر انما یحجر فی افعال الجوارح
من الدرر

اذا اقر العبد بالغصب فی المحجور علیه لا یصح من مأذون شرح الطحاوی

دعوی وفی فتاوی قاضیخان ادعی علی عبد محجور علیه مالا استهلاك قال الفقیه ابو جعفر لیس له ان یذهب بالعبد الی باب القاضی لما فیه من شغل العبد عن خدمة المولی فی تلك الساعة ولکن یوجد فی مجلس القاضی لانه یحلفه منافع الصغار لا یستر
فی مسائل الدعوی

العبد المحجور یؤاخذ بافعاله دون اقواله الا فیما یرجع الی نفسه فالصحیح اقراره فیه
م جزالی عدیه

زیدك

زیدك عبد مأذونی عمرو بكردن قرض شو قدر آقچه آلوب مصارفنه صرفله استهلاك
ایلسه بكر مبلغ مزبوری عمروك یدنده اولان مال كسوبندن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو بكردن شو قدر آقچه اوداخی استهلاك ایتدكدنصكره اداء اتمدن
عمرو فوت اولوب عمروك كسب ایتدیكی مالی زید قبض ایلسه بكر مبلغ مزبوری اول مالدن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو بكردن ثمن مثللریله برمقدار اثواب اشترا و قبض ایتدكدنصكره
ثمنی اداء ایتمدین عمرو فوت اولوب عمروك مال كسوبنی زید قبض ایلسه بكر ثمن مرقومی
زیدك مقبوضی اولان عمروك مال كسوبندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو مال اكتساب ایدوب بعده صحتنده بكرك ملك منزلنی ثمن مثلی ایله
بكردن اشترا و قبض ایدوب ثمنك برمقدارینی ویردكدنصكره فوت اولدقده عمرو
یدنده بولنان مال كسوبی زید قبض ایلسه بكر ثمنك ماعداسنی دخی زیدك مقبوضی اولان
عمروك مال كسوبندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو بكردن شو قدر آقچه یه برمتاع اشترا ایتدكدنصكره مبلغ مزبوری
اداء ایتمدین متاعی استهلاك ایدوب یدنده دخی نسنه اولماسه بكر زیده مبلغ مزبوری
ویرمدكدن اداء ایلمدن عمرویی حاكمه بیع ایتدروب ثمنندن مبلغ مزبوری استیفا ایدرم
دیمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمروك بكره ثمن مبیعدن رقبه سنی محیط شو قدر آقچه دینی وار ایكن
زید عمرویی بكرك اذنسز مبلغ مزبوردن اقل شو قدر آقچه یه بشره بیع و تسلیم و قبض ثمن
ایدوب بشر دخی عمرویی اخذ و تغییب ایلسه بكر بیعی اجازه ایدوب ثمن مزبوری زیددن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو اكتساب ایتدیكی مالدن بكره شو قدر آقچه ویروب مبلغ مزبور ایله بنم
ایچون شو معقوله برجاریه اشترا ایله دیمكله بكر دخی مبلغ مزبور ایله ثمن مثلنه عمرو ایچون
برجاریه اشترا و قبض ایتدكدنصكره عمرو بكره جاریه یی اعتاق ایله دیمكله بكر
دخی جاریه یی اعتاق ایلسه زید واقف اولدقده عتقی طوتمیوب جاریه یی
استرقاقه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو برجاریه اشترا و وطی ایدوب جاریه دن برولدی اولدقدنصكره عمرو فوت
اولسه زید جاریه یی و ولدی استرقاق و بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك عبد مأذونی عمرو اكتساب ایتدیكی مال ایله تجارت ایچون برجاریه اشترا ایتدكدنصكره عمرو اول
جاریه یی وطی ایدوب جاریه برولد طوغرسه زید جاریه یی و ولدی بیعه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب الغصب

زید برمسجدی هدم و نقضنی استهلاك ایدوب عرصه سنده بعنجون آخور بنا ایتدكدن
صكره اهل محله دن برمسجد بنا ایلیه متولی زیده آخوری قلع ایتدروب مسجدی كما كان بنا

بقضي دينه بما في يده من مأذون الهداية

و ديونه متعلقة برقبته يباع للغرماء الا ان يفديه المولى من
مأذون الهداية

ولا يعتق على مال من مأذون الهداية

ولو اشترى المأذون امة فاستولدها فولدت منه ثبت نسبه ولا يخرج
الامة وولدها من التجارة من مختصر المحيط

ایتدیرمک مراد ایتدکده زید لجوا اخر محلده مسجد بنا ایلدم دیو متولی یی دفعه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر قریه ده واقع بر مسجدی هدم ونقضنی استهلاک ایلیه متولی زیده مسجدی کما کان اول
بنا ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف چشمه یی تغلبا هدم ونقضنی استهلاک ایلیه متولی بنا منهدمک
مبنا قیمتنی زیده تضمین ایتدیروب چشمه یی بنا ایتدیرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور

زید بر وقف شیرغن خانه یی تغلبا هدم ونقضنی استهلاک ایلیه متولی بنا منهدمک مبنا قیمتنی
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر قریه ده واقع وقف دکانک بناسنی تغلبا هدم ونقضنی استهلاک ایلیه متولی بنا منهدمک
مبنا قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف جسری هدم ونقضنی استهلاک ایتدکدنصکره فوت اولسه متولی بنا منهدمک
مبنا قیمتنی ترکه سی وافیه زیدک قبض ایدن ورثه سندن المغه قادر اولورمی الجواب

بر دیارده واقع بر کوی دخی وقف مسجد شریف خرابه یه متعدده اول دیارده مسلم اولان
زید مسجدک عرصه سنی ملک اولدی دیو ضبط ایله عمروه ویروب عمرو دخی اوزرینه منزل
بنا ایتمک مراد ایلدکده متولیسی عمروی منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف توتلک اشجارینی زید تغلبا دیبلرندن قطع واستهلاک ایلسه متولی اشجار مرقومه
قیمتلرینی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قریه اهالیسنک مزارستانی اولان وقف عرصه نک بر مقدار یرینی اول قریه ده بوده حجی
اولان زید تغلبا ضبط وطاپو ایله عمروه ویروب عمرو دخی اوزرینه دکان بنا ایلسه اهالی حاکمه
اعلام ایتدکلرنده حاکم عمروه بناسنی قلع ایتدیرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید ذمی مسلمین مقبره سنده بغیر حق حوق احداث ایدوب دکرینه حواجز ایدر اول حاکم زیدی
منعه قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده ده اولوب قدیمدن اول بلده ذمیلرینک تصرفلرنده اولان کنیسه قدیمه یی بر حاج
کمسنه تغلبا هدم ایلجکده اولان اشیا موقوفه یی استهلاک ایلسه اول کمسنه یه
ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

بر کنیسه ده موضوع اولوب وقف صحیح ایله وقف اولنان اشیایی عمرو راهب بغیر حق اخذ واستهلاک ایلسه
متولی اشیا مرقومه یی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قصبه ده اولان کنیسه قدیمه نک حوکوشنی زید تغلبا ضبط ایدوب اوزرینه بغیر حق منزل بنا ایلسه
متولیسی زیده بناسنی قلع ایتدیروب کوشه وضع قدیمی اوزره ابقایه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید مسلم عمرو ذمینک بر مقدار خمرینی تغلبا اخذ واستهلاک ایلسه عمرو اول خمری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولـ

من هدم حائط غیره فانه یضمن نقصانها ولا یؤمر بعمارتها
الا فی حائط المسجد کما فی کراهیة الخانیة من غصب
الاشباه کذا فی الفصولین

ولو هدم حائط غیره خیر المالک بین قیمة الحائط وتسلیم وبین ان
یاخذ النقض ویضمن قیمة النقصان ولیس له الجبر مع البناء
[illegible] العدلیه فی کتاب الغصب

مع قطع اغصان شجرة غیره فان کان النقصان فاحشا یضمن قیمة
الشجرة والا فالنقصان فی الباب الثالث من غصب الهندیة

واتلاف خمر المسلم وخنزیره ولو غصبها الذمی ضمن صدر الشریعه

ثم المسلم اذا اتلف خمر الذمی یجب قیمتها وان کانت من ذوات الامثال
لان المسلم ممنوع عن تملیکه وتملکه من غصب الزیلعی

ولا خمر المسلم او خنزیره بالاتلاف وضمن القیمة فیهما لو کانا بالذمی
ملتقی الابحر

زید بر قریه

ومن حرق ثوب غيره حرقا يسيرا ضمن نقصانه والثوب لمالكه لان العين قائم من كل وجه وانما دخله عيب فيضمنه وان احرق حرقا فاحشا بحيث يبطل عامة منافعه فلمالكه ان يضمنه جميع قيمته لانه استهلاك من هذا الوجه فكانه احرقه قال رحمه الله ومعناه ترك الثوب عليه وان شاء اخذ الثوب وضمنه النقصان لانه عيب من وجه من حيث ان العين باق وكذا بعض المنافع قائم ثم اشار في الكتاب الى ان الفاحش ما يبطل به عامة المنافع والصحيح ان الفاحش ما يفوت به بعض العين وجنس المنفعة ويبقى بعض العين وبعض المنفعة واليسير ما لا يفوت به شيء من المنفعة وانما يدخل فيه النقصان لان محمدا رحمه الله جعل في الاصل قطع الثوب نقصانا فاحشا والفائت به بعض المنافع من غصب الهداية

زيد بر قريه اهالیسنك مرعارنده سقی وغملمنسز نابت اولان اوتك بر مقدارینی كسوب اخذ وبیع وتسلیم ایلسه اهالی مرقومه مجرد مرعا مزده حاصل اولدیغی اوله زیده تضمینه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

زیدك طاپو ایله تصرفنده اولان عرصه‌ده هندك غملمنسز نابت اولان اوتی هندك احجارندن دامادی زید هندك اذنسز اولیجه حیواناتنه یدیروب استهلاك ایلسه هند اول اوتی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولمازه

زید متولیسی اولدیغی وقف كرمدن فروخت غروده اجاره تسلیم ایتدكدنصكره عمرو اول فرزنك عرصه‌سنی زیدك اذنسز حفر و طپراغنی اخذ ایدوب كیعدا ایشلسه اول طپراغك قیمتنی اولمغله زید طپراغنك قیمتنی عمرودن تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك ملك عرصه‌سنی تغلبا قازوب طپراغندن كرپیچ قطع ایلسه عمرو طپراغنك قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیر اوغلی عمرونك شو قدر آقچه‌سنی احتیاجی یوغیكن كندی مصارفنه صرفله اتلاف ایتدكدن صكره زید فوت اولوب عمرو بالغ اولدقده مبلغ مزبوری تركه زیددن الماغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك بر مقدم قوشاغی ایله بر جوقه طلاقاسنی بچاغله پاره پاره ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك قلیجنی عمرونك اذنسز قیروب ایكی پاره ایدوب عمرو قلیجنك پاره‌لرینی زیده تسلیم ایدوب قلیجك تمام قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید عمرونك جاریه‌سی هندی اباق ایله تعریض ایدوب انجمله هند اباق ایدوب ضایع اولسه عمرو هندی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك قولی بكری ایاردوب بر موضعه كوتوردكدنصكره بكر زیدك یدندن اباق ایدوب ضایع اولسه عمرو بكری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده زید عمرونك بكر یدنده اولان شو قدر غروشنی اخذ و استهلاك ایتمش اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك جاریه‌سی هند ثیبه‌یه زنا ایدوب هندی احبال ایلسه زید هندك قیمتنه حملان ترتب ایدن نقصانی عمروده ضامن اولورمی عمرو رضا اولمیوب زیده مجرد احبال انجمله هندی سالمه تسلیم ایدوب هندك تمام قیمتنی سندن الورم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك اوكوزینی تغلبا ضبط ایدوب بر مدت حیفت سومكله اوكوز زبون اولوب قیمتنه نقصان ترتب ایلسه عمرو اوكوزك نقصان قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید عمرونك شو قدر باشلیق بر بلده‌ده عمرودن غصبا اخذ ایدوب عمرونك اذنسز بلده اخرایه كوتورسه عمرو زیده اشیاء مزبوره‌یی بالكه مكان غصبده تسلیم ایله دیه‌كده‌ده بیه

الا يرى ان الحشيش النابت في ارض مملوكة وان كان محرزا تبعا للارض لكنه ليس بمتقوم بدليل انه لا يجب الضمان باتلافه لكونه ليس بمال ابن ملك على المنار في بحث الاداء والقضاء

اخذ التراب من ارض انسان ان له قيمة ضمن قيمته انتقص الارض او لا وان لم يكن له قيمة ضمن نقصان الارض وان لم تنتقص فلا ضمان عليه في الثالث من غصب البزازية

اتخذ كوزا من تراب غيره او طين غيره فالكوز للمتخذ ويضمن قيمة التراب جبر المحل المذكور

وقال شمس الائمة السرخسي الحكم الذي ذكرناه في الحرق من تخير المالك اذا كان الحرق فاحشا هو الحكم في كل عين من الاعيان الا في الاموال الربوية من غصب الزيلعي

او امر عبد غيره بالاباق ففعل يجب عليه قيمة العبد من فصول العمادي ٣٣

لا يضمن الغاصب منافع ما غصبه الا ان ينقص باستعماله فيغرم النقصان من غصب الهداية

زید عمرونك صغیر اوغلی بكری ایاردوب خود باره كوتوروب تغذیت ایلسه عمرو بكری احضار ایدنجه یا موتی معلوم اولنجه زیدی حاكمه حبس ایتدیرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

غصب صبيا حرا فغاب من يده يحبس الغاصب حتى يجيء به او يعلم انه مات بزازية في العبد والاباق من كتاب الغصب وكذا في الخانية والظهيرية والاشباه

عمر حلوجی سیخ الاسلام وكذا في عبد الرحيم افندي وعطاء الله افندي

غصب شيئا فطالبه ربه في بلدة اخرى ذكر ان غصب الا يحتاج المغصوب اذا كان قائما في يد الغاصب فالمغصوب منه يأخذه منه اينما كان المغصوب وغير مثلي في الوجوه كلها الا اذا كانت قيمته في بلدة الخصومة اقل من قيمته في بلدة الغصب فحينئذ للمغصوب منه خيارات ثلث ان شاء انتظر وان شاء رضي به وان شاء اخذ القيمة في مكان الغصب يوم الخصومة وان كان مالا يحتاج في المثلي الجواب على التفصيل ان ساوى القيمة في البلدتين يطالبه رد المثل وان كانت القيمة في بلدة الغصب اكثر فللمالك خيارات ثلث ان شاء رجع بالمثل وان شاء يطالبه بالقيمة في بلدة الغصب يوم الخصومة وان شاء انتظر وان كان قيمته في بلدة الغصب اقل فالنصف فبالخيار ان شاء اخذ المثل وان شاء اعطاه القيمة في بلدة الغصب او في مكان الغصب يوم الخصومة الا اذا رضي المالك بالتأخير ويكون له ذلك وهكذا ذكر المسئلة في سجلات المحيط . مغنية

من فتاوى العادية جنس غاصب الغاصب

بلده اخرده تسليم ايدرم ديوب مكان غصبده تسليمدن امتناعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زيد عمرونك اخر ديارده مثلياتدن بعض اشياسنی غصبا اخذ ايتدكدنصكره زيد اول اشيانك عمرونك بلده سنه كتوروب عمرونك اولنز عمرونك زوجه سی هنده ويروب هند دخی استهلاك ايتدكدنصكره عمرو زيده كندی بلده سنده ملاقی اولدقده اشياء مزبوره نك مكان غصبده اولان قيمتی مكان خصومتده اولان قيمتندن اكثر اولديغی عمرو اشيانك مكان غصبده اولان قيمتنی زيددن الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زيد عمرونك شو قدر قنطار … اورنه ده بغير حق اخذ واستهلاك ايتدكدنصكره عمرو زيده اسلامبولده ملاقی اولوب اول … زيددن دعوی ايلديكده … اسلامبولده قيمتی اورنه ده اولان قيمتندن اكثر اولمغله زيد عمروه اول … مثلنی اورنه ده ساكه ويره يم ياخود اول … قيمتنی بونده ويره يم ديركن عمرو رضا اولميوب اول … مثلنی بونده بالجبر ويردرمكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

في غصب الغاصب وغاصب المودع

زيد عمرونك اتنی غصبا اخذ ايدوب بعده بكر دخی زيددن اخذ واستهلاك ايلسه عمرو اتك قيمتنی زيده ويا بكره هانكيسندن ديلرسه تضمينه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زيد عمرونك قولی بكری غصبا اخذ ايتدكدنصكره بشر بكری زيددن غصبا اخذ ايدوب بعده بكر بشرك يدندن اباق ايليوب ضايع اولسه عمرو بكرك قيمتنی زيده تضمين ايلسه زيد بكرك قيمتنی بشره تضمينه قادر اولورمی **الجواب** اولور

بر بلده ده صوباشی اولان زيد عمروی بر جرمله اتهام ايدوب عمروی زيدك توابعندن بكر زيدك امريله اخذ وحبس ايدوب جريمه نامنه شو قدر اقچه سنی الوب زيده ويرسه عمرو مبلغ مزبوری زيده ويا بكره هانكيسندن ديلرسه الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زيد عمرونك بريشم رختنی غصبا اخذ ايدوب عمرونك اولنز بكره اعاره وتسليم ايتدكدنصكره رخت بكرك يدنده ضايع اولسه عمرو رختنی زيده ويا بكره هانكيسندن ديلرسه الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زيد اخر دياره كتدكدنصكره عمرو شو قدر بغدای كوندروب عمرو دخی بغدای … ايتدكدنصكره زيد كلدكده عمرو بغدای زيده تسليم ايدروب زيد دخی اخذ وبيع وتسليم ايليه حالا بكر ظهور ايدوب زيد اول بغدای بندن غصبا اخذ ايتمشيدی ديو دعوی اراده ايتدكده زيدی مطالبه ايتمكه عمرو بغدای زيده تسليمكله … بغدای … ضامن اولوب ديمكه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زيد قسراغنی عمروه ايداع وتسليم ايتدكدنصكره بكر اول قسراغی عمرودن غصبا الوب … زيد عمرونك حضورنده قسراغی بكردن الماغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

هندك زيده ايداع وتسليم ايتديكی اشيايی عمرو زيددن غصبا اخذ واستهلاك ايلسه هند اشياسنی عمروه تضمينه قادر اولورمی **الجواب** اولور

وان اتلفه غير الغاصب في يد الغاصب فالخيار للمالك ان شاء ضمن الغاصب ويرجع على المتلف وان شاء ضمن المتلف ولا يرجع على احد وان غصب من الاول غاصب الثاني وتلف عنده ، واتلفه فالمالك بالخيار وقرار الضمان على الثاني في اواخر الغصب من البزازية

واذا ابق العبد المغصوب من يد الغاصب فالمغصوب منه بالخيار ان شاء تربص الى ظهوره وان شاء لم يتربص ويضمن الغاصب قيمته من غصب شرح الطحاوي

ولو اعار الغاصب غير المالك فأيهما ضمن لا يرجع على صاحبه من اواخر الغصب من البزازية

مسئله: سئل في رجل غصب الوديعة من المودع هل للمودع ان يخاصمه ام لا اجاب نعم له ان يخاصمه والله اعلم خيرية في الغصب

نوع اخر

نوع آخر

زیدك اوكوزی عمرونك تارلاسنه كیروب كده عمرو اول اوكوزی زیدك اولدیغنی بیلمیوب كندی منزلنه كوتوروب بر قاچ كون حبس ایدوب كه بعده اوكوز اچلقدن عمرونك یدنده هلاك اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زیدك باركیری عمرونك تارلاسنه كیروب كده عمرو باركیری تارلادن چیقاروب قده بعده باركیری صوروب تغییب ایلسه زید باركیرینی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك باركیری عمرونك تارلاسنه كیرمكله عمرو باركیری تارلادن اخراج ایتدكده بعد الاخراج اصلا سوق ایتمیوب بعده باركیر غائب اولسه زید عمروه مجرد اخراج ایتدكده بعده غائب اولمغله باركیری ضامن اول دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

ولو من وجد فی زرعه او كرمه دابة وقد افسد الزرع فحبسها فهلكت ضمن ولو اخرجها للحال لانه لو اخرجها ونحا عنها فهلكت ضمن ولو اخرجها ولم یسقها لا یضمن وكذا لو اخرج دابة الغیر فی الجنس ولو ساقها الی مكان یأمن فیها علی زرعه لا یضمن لانه اخرجها من زرعه قال ابو نصر وقال الشیخ رحمه الله انه یضمن وعلیه الفتوی من فتاوی العمادیة فی جنایة الدواب

زید حیوانلرینی سوق ایدوب عمرونك تارلاسنه ادخال ایدوب اكینی یدرسه عمرو اول اكینی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

ولو دخل غنم او ثور او فرس او حمار زرعا او كرما ان كان سائقها ضمن ما اتلف فی الحال وقیل یضمن وان لم یكن سائقا فلا ضمان علی المعتمد من البابع من فتاوی البزازیة كذا فی الخلاصة

زید عمرونك حیواناتی مزبورلرك صنعنز بكرك تارلاسنه كیروب اكینی استهلاك ایلسه بكر مجرد حیوانلكز استهلاك ایلدی دیو اكینی زید و عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغورلرینی سوق ایدوب عمرونك باغچه‌سنه ادخال ایدوب كرومنك بعضیسنی یدیروب استهلاك ایلسه عمرو كروم مستهلكه‌یی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قریه اهالیسنك صغورلری جاری اولان زید اهالینك صغورلرینی رعی ایدركن بر قاچ صغور سائرلرندن ایریلوب زیدك صنعنز عمرونك باغچه‌سنه كیروب اوزم كرومنی استهلاك ایلسه‌لر عمرو زیده مجرد صغورلری ضبط ایتمدك دیو اوزم كرومنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تارلاسنی بر سنه‌لكه عمرونك بغدای زرع ایتمك ایچون عمروه ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی ملك بغدایینی تارلاده زرع ایتدكدن صكره نابت اولوب اكین اولمش ایكن اثناسنده زید اكینی تغلبا قلع و استهلاك ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید عمرونك ملك دكرمنی قنكنك بعض مواضعنی تغلبا طپراق دوكوب طولدرسه عمرو زیده دوكدیكی طپراغی اخراج ایتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك ملك عرصه‌سی اوزرینه سوپرونتی دوكوب عرصه‌یی اشغال ایلسه عمرو سوپرونتی‌یی زیده رفع ایتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

بر جامع شریفك حرمی اولوب دفن موتی ایچون معد اولمیان یره متولی اذنسز میتنی دفن ایلسه متولی اخراج ایتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

دفن فی ارض الغیر فللمالك ان ینبشه ویخرجه او یسوی القبر وینتفع بالارض او ضمن الوارث قیمة الحفرة من كراهیة البزازیة

زید فوت اولدقده ورثه‌سی زیدی هندك ملك عرصه‌سنه تغلبا دفن ایلسه‌لر هند زیدی عرصه‌سندن ورثه‌یه اخراج ایتدرمكه قادره اولورمی الجواب اولور

زید بر وقفك دكانی تغلبا ضبط و عرصه‌سنده متولی اذنسز بنا احداث ایلسه قلعی وقفه مضر اولمامغله زیده بناسنی قلع ایتدروب دكانی وقف ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

ومن بنی فی ارض غیره او غرس امر بالقلع والرد وان كانت ستنقص بالقلع فللمالك ان یضمن قیمتهما مأمورا بالقلع بیقوم الارض بلا شجر او بناء ویقوم مع احدهما مستحق القلع فیضمن الفضل من غصب ملتقی الابحر

زید عمرونك وقف عرصه‌سنه تغلبا بنا احداث ایله متولی قلعی وقفه مضر اولمغله زیده بناسنی

قلع ایتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وعمرو بر قاچ كسنه‌لرك ملك عرصه‌لری اوزرینه اذنلری اولمقسزین تغلبا كرمن بنا احداث

ایلسه‌لر اول كسنه‌لر زید وعمروه بنالرینی قلع ایتدرمك استدكلرنده زید وعمرو بنالرینك

قیمتی عرصه‌نك قیمتندن اكثر اولمغله عرصه‌نك قیمتنی ویروب بنالری قلع

ایتدرمزدن بكه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرونك عرصه‌سنی تغلبا ضبط وزراعت ایله عمرو عرصه‌سنی المدقده زیدك

زراعتی ایله ترتب ایدن نقصان ارضی زیده تضمینه قادر

اولورمی الجواب اولور

زید ملك حمی عمرونك عرصه‌سنده تغلبا قنبجه‌لن زرع ایتدكده نابت اولوب الكن

ادراك ایلمیه زید نقصان ارضی عمروه ضامن اولوب الكینی المق استدكده عمرو مجرد عرصه‌مده

زرع اولنمغله الكینی نیم اولمش اولورجه الكینی المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید ملك كرم عمرونك عرصه‌سنده تغلبا غرس ایله زید قلعی عرصه‌یه مضر اولمغله

كرمی قلع ایدوب اخذ مراد ایتدكده عمرو مجرد عرصه‌مده غرس اولنمغله ملكم اولمش اولوردیو

زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرو صغیرك ملك عرصه‌سنی تغلبا ضبط واوزرینه كرم غرس ایلسه صغیرك وصیی بكر اراده

قلعی عرصه‌یه مضر اولمغله زیده كرمنی قلع ایتدروب عرصه‌یی صغیر ایچون ضبطه قادر

اولورمی الجواب اولور

زید عرصه‌سنده بغدای زرع ایتدكدنصكره عمرو عرصه مزبوره‌ده تغلبا ملك بغداینی زرع

وعرصه‌یی تقلیب ایدوب بعده الكینی نابت اولدقده حصه الكینی عمرو قبض ایلسه زید زرع ایتدیكی

بغدایك مثلی وحاصلینی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك باغچه‌سنده اولان الما اغاجنی وبینه وقیب محلدن تغلبا قطع ایدوب دالری

قالی وقد بعدكره زید ملك قدانی عمرونك اذنی اولمقسزین اول اغاجه اشلایوب بعده حاصل

اولسه زید اول اغاجك وقت قطعده اولان قیمتنی عمروه ضامن اولوب اغاجی

ملكی اوزره ضبط ومیوه‌سنی المق استدكده عمرو اذنسز اشلادك دیو زیدی منعه

قادر اولورمی الجواب اولماز لكن دیلرسه اغاجی قلع ایتدرر

زید عمرونك شوقدر طاشنی غصبا اخذ وبناسنه ادخال ایدوب استهلاك ایله عمرو

طاشلرینی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

بیاعی بیع ایدن زید بیع ایچون اشترا ایتدیكی بیاعی بكی منزلنه كتوروب بعده زوجه‌سی

هند زیدون اذنسز اول بیاعی بی غزل ایدوب كلیم طوقوسه هند بیاغی بی زیده ضامنه

اولوركن زید راضی اولمیوب كلیم الورم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع من غاصب الغاصب

غصب ساجة وادخلها في بنائه ينقطع حق المالك ولو ساجة وبنى عليها لا ينقطع وقال الكرخي اذا كان قيمة البناء اكثر ينقطع حق المالك في بعض الشروح لتوافق الكرخي ولكن لو فتح الجواب الكتاب انبنا في الشيوخنا من الثالث في غصب البناء

زرع ارضا وزرعها نبت فللمالك ان يأمر الغاصب بقلعه وان الى الملك قلعه فان لم يحضر المالك حتى ادرك الزرع فهو للغاصب وللمالك ان يضمنه نقصان ارضه من فتاوى جامع الفصولين

ثم المشايخ تكلموا في معرفة نقصان الارض قال بعضهم ينظر بكم تواجر قبل الزراعة وبعدها فمقدار التفاوت نقصان الارض من خواتم الفتاوى

غصب ارضا فزرعها فالزرع له ويغرم نقصان الارض ثم يدفع مقدار بذره وما انفق فيه وما غرم من نقصان الارض يتصدق بالفضل عندهما وعنده يطيب له الفضل ولا يتصدق به من الحقائق في ارض غصب الغصوب

غصب ساجة او خشبة او ادخلها في بنائه او غصب اجرا وبنى حيطا وبنى فيه بغلبة فذلك كله ضمنه وليس للمغصوب منه ان ينقض البناء ويأخذ الساجة والخشبة والاجر والجص من التاتارخانية من غصب البناء

زید نوت

زید فوت اولوب ورثه‌سنی ترک ایتدکده امین بیت المال اولان عمرو ترکهٔ زیدی ورثه‌سنه ضبط ایتدرمیوب تغلباً قبض ایتدکدنصکره بکر متسلم ترکه‌یی عمرودن تغلباً اخذ واستهلاک ایلسه ورثه ترکه‌یی عمروه تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال قائمقامی اولان عمرو قبض ایتدکده امین بیت المال اولان بکر ترکه‌یی عمرودن اخذ واستهلاک ایتدکدن بعده زیدک وارثلری ظهور ایدوب ترکه‌یی عمروه تضمین ایلیه‌لرمی یوخسه ترکه‌یی مرقومه بکره تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زید فوت اولدقده اخر دیارده اولان حصراً وارثی عمرو زیدی ترک ایتدکده ترکه‌سنی امین بیت المال اولان بکر قبض ایدوب بعده عمرو کلوب ترکه‌یی بکردن طلب ایتدکده بکر ترکه‌دن شو قدر اقچه‌یی محصول محکمه نامنه قاضی‌یه ویردم وشو قدر اقچه‌یی دخی مزبور کاتبه نامنه ویردم دیوب ترکه‌یی تماماً ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید فوت اولوب ظاهرده وارث معروفی اولمامغله امین بیت المال اولان عمرو ترکه‌سنی اذن حاکم ایله حفظ ایچون قبض ایتدکدنصکره بکر متسلم ترکه‌یی تغلباً عمرودن الوب عمرو منعه قادر اولمامسه زیدک حصراً وارثلری ظهور ایتدکده ترکه‌یی بکردن طلب ایتمیوب عمروه تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب اولماز

زید وعمرو رفیق اولوب اخر دیاره کیدرلرکن زید اثناء طریقده قاضی اولمیان محلده فوت اولدقده عمرو ترکه‌سنی حفظ ایچون قبض ایدوب امین بیت المال اولان بکره حفظ ایله ویردکدنصکره بکرک تعدی وتقصیری اولمقسزین ترکه ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

زید اخر دیاره کیدرکن اثناء طریقده قاضی اولمیان محلده فوت اولدقده رفیقی عمرو ترکه‌سنی حفظاً ایچون قبض ایتدکدنصکره تعدی وتقصیری اولمقسزین سرقه اولنوب ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

فی التسبیب ومایناسبه

غمز ایله تغریم عادت مستمره‌سی اولان اهل عرفه زید عمروی بغیر حق غمز ایدوب ظلماً شو قدر اقچه‌سنی الدرمغه سبب اولسه عمرو مبلغ مزبوری الاندن الیمایجق زیده تضمینه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر طائفه‌نک کتخداسی زید توابعندن عمروه اول طائفه‌دن بر قاچ کمسنه‌لری بکا کتور دیمکله عمرو دخی واروب زیدک سزی استردکی اول کمسنه‌لر زیده وارمدقلرنده زید مزبورلری جریمه نامنه شو قدر اقچه السه مرقوملر عمروه سبب اولمشسن اولدک دیو مبلغ مزبوری عمروه تضمینه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

بر دیارده واقع قصبه‌نک اهالیسی حربی کفره‌دن خوف ایتمکله نوبت ایله قراول بکلرلرکن زید وعمرو وبکرک نوبتلرنده حربی کفره قصبهٔ مزبوره‌یه کلوب اهالیسندن بشرک منزللرینه واروب مالارینی نهب وغارت ایلسه‌لر بشر زید وعمرو وبکره مجرد مالم سزک نوبتکزده غارت اولنمغله ضامن اولورسز دیو تضمینه قادر اولورمی الجواب

ولو باع بغیر امر القاضی وهی قائمة فان شاء اجاز البیع واخذ الثمن وان شاء ابطل البیع واخذ عین ماله فان هلکت ان شاء ضمن البائع وعنده ولکن ینفذ البیع من جهة البائع فی ظاهر الروایة وبه اخذ عامة المشایخ فی اواخر اوقاف الخلاصة

وفی الناصری ولو مات ولا یعلم وارثه فباع القاضی داره یجوز ولو ظهر الوارث فالبیع ماض من التاتارخانیة

مات ولا یعلم وارث فباع القاضی داره جاز ولو علم موضع الوارث جاز ویکون حفظاً الا تری انه لو باع الآبق یجوز فی الکاشف من الفصولین

سعی انسان الی سلطان حتی اخرجه غرمه السلطان مالاً فروی عن بعض علمائنا انهم یفتون ان الساعی یضمن وبعضهم فرقوا بین سلطان وسلطان فقالوا ان کان السلطان معروفاً بالظلم والتغریم من سعی الیه یضمن وان لم یکن معروفاً لم یضمن وکذلک لو غرمه من العقر الاول من غصب الظهیریة

بو صورتده بشر زید وعمرو وبكره بحره مالم بو بشكزده غارت اولنمغله ضامن اولمك دیو مزبورلردن تغلبا شو قدر آقچه الـه مزبورلر مبلغ مزبوری بشردن استردادده قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید تارلاسنه پنبه اكوب نابت اولدقدنصكره تارلا چپالنمق ایچون بر قاچ كسنه لری استئجار ایدوب انلر دخی واروب چپالمق مراد ایتدكلرنده عمرو مزبورلری منع ایدوب چپالنمامغله پنبه ادراك ایتمیوب ضایع اولمغله زید عمروه پنبه ادراك ایله شو قدر پنبه پنبه حاصل اولوردی سن اول كسنه لری چپالمقدن منع ایتمكله اولقدر پنبه یی ضامن اول دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید رئیسك سفینه سی یلكن ایله یورركن روزكار شدتلو اولوب زید صرفه قادر اولمامغله زیدك صنعنسز عمرونك دالیانه طوقنوب دالیانی قرلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید رئیسك سفینه سی یلكن ایله یورركن روزكار شدتلو اولوب زید صرفه قادر اولمامغله سفینه زیدك صنعنسز عمرونك یالی تعبیر اولنور منزلنه طوقنوب منزلك بعضی منهدم اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زیدك سفینه سی دریاده یورركن عمرونك دریا كنارنده واقف اولان سفینه سنه طوقنوب زیدك سفینه سی قرلسه عمرو زیده مجرد سفینه سنك طوقنوب قرلمغله سفینه یی ضامن اول دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید رئیس سفینه سیله بر لیمانه كلوب لنكر براقدقدنصكره عمرو رئیس دخی اول لیمانده آخر موضعده لنكر براغوب بعده فورتنه ظهور ایدوب فورتنه نك شدتندن عمرونك سفینه سی لنكرین قوپاروب عمرونك صنعنسز زیدك سفینه سی اوزرینه اوغرایوب غیره دفع ایدهمامكله طوقنوب زیدك سفینه سی هلاك اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید رئیس شدید روزكارلی كونده دریاده قره یه قریب یرده لنكر براغوب سفینه سیله طورركن عمرو زیدك اذننسز سفینه نك لنكرینی قطع ایتدكده سفینه عمرونك قطعندن ناشی اصلا مكث ایتمیوب فی الحال قره یه واروب پاره لنسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید قایغنی كیجه ایله قره یه چكوب كتدكدنصكره عمرو قایغی زیدك اذننسز ذكر اولنان یردن خالی براقمغله قایغی طلغه كوتوروب قایق ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك ملك منزلیله منزل ابجدده اولان اشیاسنی احراق ایلسه عمرو بنا المحترق ملك مبنیا قیمتیله اشیاء مزبوره یی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بكرك ملك منزلنی غصبا ضبط دابجده ساكن اولوب منزلده آتش ناقلغله اول آتشدن منزل المحترق اولسه بنا المحترق ملك قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

سئل اذا قوی الریح علی سفینة سائرة بالقلوع فصدمت اخری فغرقت من فیها وما فیها وعجز الملاح عن ردها هل یلزم علیه شیء فاجاب لا ضمان علی الملاح اذ لا صنع له فی ذلك م فتاوی قاری الهدایة

وفی مجمع النوازل السفینة واقفة علی شط فجاءت اخری واصابت الواقفة فانكسرت احدیهما فان كسرت الواقفة ضمن رب الجاریة وان انكسرت الجاریة لم یضمن صاحب الواقفة لان ایقافها علی الشط باذن العام من الامام فیكون مباحا غیر مقید بالسلامة بخلاف الاجراء فی الماء م ضمان الملاح من ضمانات الغانم

ولو قطعت السفینة ان كان بفعل الراكب الملاح ضمن الملاح المال لا النفس لانه اخذ عوضا كالاجیر المشترك م جنایات القنیة

وذكر فی واقعات الناطفی رجل جاء الی سفینة مشدودة وحلها فی یوم ریح شدید فغرقت السفینة فهذا علی وجهین ان ذهبت بعد الحل ساعة او اقل قلیل من الاوقات ثم سارت وغرقت او كان الحل وهم لتقف ساعة ثم سارت وغرقت ففی الوجه الاول لم یضمن وفی الوجه الثانی یضمن من المحیط

زید قوتی

زید قولی عمرو و بکرک منزللرینی احراق ایله یوسوق و تحریک ایتمکله عمرو دخی احراق ایلسه
زیده نه لازم اولور الجواب تعزیر

زید بیدنک ملکی منزللرینی غصبا ضبط و ایچنده ساکن ایلسه منزلده آتش یاقمغله اول آتشدن
منزل محترق اولسه هند بنای محترقک مبنیا قیمتنی زیده تضمینه قادره اولورمی الجواب اولور

زید منزلنده معتاد اوزره آتش یاقدقده نزلک بزالده کتن محترق اولمغله جاری عمرک
منزلی و اشیاسی دخی یانسه عمرو مجرد آتش منزلکدن سرایت ایتدی دیو منزل و اشیاسنی زیده
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید روزکارلی بر کونده نارلا سنک او تلوغنی نارلا ایچنده اتش یاقدقده روزکار
ظهور ایتمکله آتش دربنده اولان عمروک باغچه سنه سرایت ایدوب میوه لقلرینی احراق
ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

بر صو حرقله زیدک دکرمنه جریان ایدرکن یغمور یاغدقده سیل کلوب حرقدن طوللغله
صو طاشوب طرفنده اولان عمرو و بکرک باغلرینی باجوب اکثر یرنی اهلاک ایلسه
عمرو و بکر زیده مجرد صو حرقدن طاشمغله تارلالرینی باجوب اتلاف ایتمکله اکثری ضامن اول
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک دیواری منهدم اولمغله زید مجدد بنا ایچون دیوارک اساسنی کازارکن قلع ایدر ایکن
جاری عمروک دیواری منهدم اولسه عمرو زیده سن دیوارینک اساسنی قلع ایتدر مکله
دیوارمک انهدامنه سبب اولدک ایله او ییقیلان دیوارمی ضامن اول دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زیدک ملکی دیواری جاری عمروک ملکی منزلنه مائل اولوب انهدامه متوجه اولمغله عمرو
زیده دیوارکی نقض ایله دیو تقدیم و اشهاد ایدوب لکن زید نقض ایتمیوب نقض ممکن اولان
مدت مرور ایتدکده دیوار عمروک منزلی اوزرینه ییقیلوب انهدام باعث عمروک منزلی
منهدم اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

كتاب الشفعة

بر قطعه ارض میری و بناسی ملک اولان دکرمنده شفعه جاری اولورمی الجواب اولماز

بر قطعه ارض میری و کردی ملک باغده شفعه جاری اولورمی الجواب اولماز

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلینی عمرو بیع ایتدکده اول منزله متصل
ملک منزلی اولان بکر منزل مزبوری شفعه ایله المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی منزلینی هنده بیع مراد ایتدکده توکشوعه زینبک شفعه سنی اسقاط ایچون
منزل مزبورک عرصه سندن زینبک منزلنه اتصالی اولان جانبندن شو مقدار یرینی افراز
و تعیین و هنده مجانا هبه و تسلیم ایدوب زینبک منزلنک اتصالی الحق مزبوره موهوبه یه
قالدقدنصکره منزلی هنده بیع و تسلیم ایلسه زینبک شفعه سی ساقطه
اولورمی الجواب اولور

زید ملکی منزلینی شو قدر اقچه ایله عدد معلوم اولوب مشار الیها اولان بر قبضه فلوسه

الکلام ان یضمن کالایه اذا حصل الا بلا او اذا کان الامر سلطانیا والمنع
اذا کان مولی الامعر من الاشباه

والاذن یضمن بالامر السلطانی والمولی اذا امر غیره من العمادیة

او قدنارا فاحرقت دار جاره لا یضمن الخ او قدنارا توقد
مثله لم یضمن مطلقا من الفصولین

رجل تقدم الیه فی حائط مائل له ولم ینقضه حتی وقع علی حائط
جاره فهدمه وهو ضامن بحائط الجار ویکون للجار الخیار
ان شا نقض الحائط وضمن قیمة الحائط وان شا اخذ
النقض ولو اراد ان یجبره ثابت الا کما کان لیس له ذلک
من التاتارخانیة

انما تجب الشفعة قصدا فی عقار ملک بعوض هو مال وان لم یکن یقسم
کرحی وحمام وبئر فلا تجب فی ارض وقف ملک بنا ونخل بیعا بدون الارض
من ملتقی الابحر

لا بنا ونخل فانهما لیسا بعقار ولا فی حکمه بیعا مقصدا وقد عرفت انهما
اذا بیعا تبعا للعقار تثبت فیهما الشفعة من شفعة الدرر

وفی السراجیة رجل له دار فی ارض الوقف فلا شفعة له ولو باع
هو دار بیته فلا شفعة لجاره ایضا من الشفعة من التاتارخانیة

اذا باع دارا الا مقدار ذراع فی طول الحد الذی یلی الشفیع فلا شفعة له
لانقطاع الجوار وهذه حیلة وکذا اذا وهب منه هذا المقدار
وسلمه الیه لما بیناه من شفعة الهدایة

والهبة بشرط العوض هبة ابتداء بیع انتهاء فتثبت الشفعة
وخیار العیب والشرط والرؤیة فی کل منها من هبة ملتقی الابحر

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف دمناسی ملک منزلنی عمروده ثمن معلومه بیع ایتدکده
منزل مزبوره متصل ملک منزلی اولان بکر منزلی شفعه ایله عمرودن المغه قادر
اولور اولماز عطاء ابن فی الشفعه

عمروه بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب اول ثلوسی مجلس بیعده حاضر اولوب قبض ایلدیکی
منزله متصل منزلی اولان بکر منزل مزبوری شفعه ایله المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده اول منزله متصل مملوک منزلی
اولان بکر بیعه عالم اولدیغی مجلسده بلا عذر سکوت ایدوب طلب مواثبه ایتمسه
بکرک شفعه سی ساقطه اولورمی الجواب اولور

زید ملک منزلنی عمروه ثمن مثلیه بیع وتسلیم ایتدکده اول منزله متصل ملک منزلی اولان
بکر صغیرک وصیسی بشر بیعه عالم اولدیغی مجلسده بلا عذر سکوت ایدوب بکر
ایچون اتخاذ شفعه ایتمسه بکر بالغ اولدقده اول منزلی شفعه ایله المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملک منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده منزل مزبوره متصل ملک منزلی اولان
بکر صغیرک شفعه دعواسنی ایدر کمسنه سی اولمغله دعوی اولنموب بعده بکر بالغ
اولدیغی انده اتخاذ شفعه ایدوب شرائطنه بتمامها رعایت ایدیجک منزل مزبوری شفعه ایله
عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند ملک منزلنی زید ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده نفسکره منزل مزبوره متصل ملک منزلی
اولوب ابی جدی وصیدن بری اولمیان زینب صغیره بالغه اولوب بیعه عالمه اولدیغی مجلسده
بلا عذر سکوت ایدوب طلب مواثبه ایلمسه زینبک شفعه سی ساقطه
اولورمی الجواب اولور

زید بر بلده ده واقع عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی منزلدن حصه سنی عمروه اخر
دیاره وایکن اول بلده ده ساکن بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده نفسکره عمرو اول دیار
بیعی استماع ایتدکده اتخاذ شفعه ایدوب لکن کلدکده نفسکره طلب واشهاد ایتمیوب بلا عذر
سکوت ایدوب بر سنه مرور ایلسه عمروک شفعه سی ساقطه اولورمی الجواب اولور

نوع اخر

زید عمرو وبکر ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی منزلدن حصه معلومه سنی عمروه ثمن معلومه
بیع وتسلیم ایتدکده نفسکره بکر بیعی استماع ایتدیکی انده اتخاذ شفعه ایدوب شرائطنه تمامها
رعایت ایدیجک حصه مرقومه نک نصفنی شفعه ایله عمرودن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمروک ملک منزلنه متصل ملک عرصه سنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکده نفسکره عرصه
مزبوره یه متصل ملک منزلی اولان بکر بیعی استماع ایتدیکی انده اتخاذ شفعه ایدوب
شرائطنه بتمامها رعایت ایدیجک عرصه مزبوره نک نصفنی شفعه ایله عمرودن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

هند قیزی انثی زید وزینب صغیره ایله علی الاشتراک مالکه اولدیغی منزلدن حصه سنی ثمن مثلی ایله
خدیجه یه بیع وتسلیم ایتدکده زید وزینبک وصیلری بیع مزبوری استماع ایتدیکی انده اتخاذ شفعه
شرائطنه بتمامها رعایت ایدیجک هندک حصه سنی صغیر ایچون شفعه ایله المغه قادر اولورمی الجواب اولور

وحیلة اخری احسن واسهل ذکرها بقوله او شری بدراهم معلومة
اما بالوزن او بالاشارة بقبضة الی الجامع فیقبضه فلوس
اشترا لیها وبعض بدرها ومنع الفلوس بعد القبض فالثمن
معلوم حال العقد ومجهول حال الشفعة وجهالة الثمن تمنع الشفعة
فی شفعة الدرر

واذا ترک الشفیع الاشهاد حین علم وهو یقدر علی ذلک بطلت شفعته
فی شفعة الهدایة فی باب ما یبطل الشفعة

وقال الوصی للوصی ان یطلب الشفعة للیتیم ویقوم مقامه فی لوازمه کالاب والجد
وان لم یکن واحد منهم فهو علی شفعته اذا ادرک ولو کان واحد من
هؤلاء فترک طلب الشفعة مع الامکان بطلت الشفعة حتی لا یکون
للصبی الاخذ بعد البلوغ عند الشیخین حتی قال محمد رحمه الله لا یبطل
الشفعة وله حق الاخذ بعد البلوغ فی ادب الاوصیاء فی الشفعة

واذا بلغ الشفیع بیع الدار لم یجب علیه الاشهاد حتی یخبره رجلان عدلان او رجل
وامرأتان او واحد عدل عند ابی حنیفة رحمه الله وقالا یجب علیه ان یشهد
اذا اخبره واحد حرا کان او عبدا صبیا کان او امرأة اذا کان الخبر حقا
من الهدایة

فمن بیع فی طریق مکة بیع دار جاره فطلبها مواثبة یوکل احدا بالطلب
والاشهاد فانه لم یجد من یوکله یکتب بالتوکیل فی بلده طلب الاشهاد
فان لم یوکل ولم یکتب بطلت شفعته صدر الشریعة کذا فی الدرر

ثم بطلت عند خاص بقول المشتری فلان دار فلان وانا شفیعها بدارکذا
الی اخره سلم الی فهو طلب تملیک وخصومة وبتأخیره لا یبطل
الشفعة وقال محمد رحمه الله اذا اخر شهرا بطل الشفعة وبه یفتی
صدر الشریعة

ولو ان رجلا اشتری دارا وله شفیعها ثم جاء شفیع مثله یقضی القاضی
له بنصفها من شفعة شرح الطحاوی

وفی الاصل للوصی ان یطلب الشفعة للیتیم ویقوم مقامه
فی لوازمه کالاب والجد ادب الاوصیاء فی الشفعة

وفی شفعة الجامع فی الفتاوی اذا بیعت الدار اکثر من ثمن المثل
بغبن فاحش والشفیع صبی لا یثبت الشفعة حتی ان الاب
او الوصی اذا اراد ان یأخذها للصبی لیس له ذلک
احکام الصغار فی الشفعة وکذا فی الفتاوی علی انه وفیه تفصیله

زید ملک

زید ملکی منزلنی بیع مراد ایدوب جاری عمرو منزل مزبوری بها سیله آل دیو بیع ایتمیه‌یم
دیدکده عمرو بن الامام کبیم دیر سک ویر دیو زید منزل مزبوری بکره ثمن مثلی ایله
بیع وتسلیم ایلدکده عمرو استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب شرائطنه تمامها رعایت ایدیجک
منزل مزبوری شفعه ایله المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید قرنداشی عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری منزل عرصه‌سی [illegible] وخی ملک بالجمله
حصه‌سنی بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب بعده بکر فوت اولوب حصه مزبوره‌یی اوغللری
بشر وخالد ضبط ایتدکلرنده عمرو بیعی استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب شرائطنه
تمامها رعایت ایدیجک حصه مرقومه‌یی شفعه ایله بشر وخالددن المغه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایدوب عمرو دخی منزلک عرصه‌سنده بنا احداث
ایتدکدنصکره اول منزله متصل ملک منزلی اولان بکر بیعی استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه
ایدوب شرائطنه تمامها رعایت ایدیجک منزل مزبوری شفعه ایله بکره حکم اولنسه بکر عمروه بنایی
قلع ایتدروب منزلی ضبطه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملکی دکاننی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره اول دکانه متصل ملک دکانی
اولان بکر اخذ شفعه ایدوب دکانی عمرودن المق استدکده عمرو بکره سن بیعی استماع ایتدیککک
مجلسده طلب مواثبه ایتمیوب سکوت ایتمشسندر دیدکده بکر استماع ایتدیکم آنده طلب مواثبه
ایلدم دیو طرفینک بینه‌لری اولمسه قول قنغیسنکدر **الجواب** بکرکدر

بر منزلک ایکیشر سهمی زید وهندک ایکی سهمی عمرودک برسهمی بکرک اولوب مزبورلر بو وجهله علی الاشتراک
مالکلر ایکن عمرو منزلدن حصه‌سنی ثمن معلومه بشره بیع وتسلیم ایلسه زید وهند وبکر حصه مرقومه‌یی
شفعه ایله نه وجهله الورلر **الجواب** برابر الورلر

هند ملکی عرصه‌سنی ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله زوجی زیده بیع وتسلیم ایتدکدنصکره عرصه
مرقومه‌یه متصل [illegible] ملک منزلی اولان عمرو بیعی استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب
شرائطنه تمامها رعایت ایدوب عرصه‌یی شفعه ایله زیددن المق استدکده ثمن مسمی ایله‌می
الور یوخسه ثمن مثل ایله‌می **الجواب** ثمن مسمی ایله الور

زید ملکی منزلنی ثمن مثلندن زیاده [illegible] فاحشه ایله عمروه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره اول منزله متصل
ملک منزلی اولان بکر بیع مزبوری استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه وشرائطنه تمامها
رعایت ایدوب منزلی شفعه ایله عمرودن المق استدکده ثمن مسمی ایله‌می الور یوخسه ثمن
مثلی ایله‌می الور **الجواب** ثمن مسمی ایله الور

زید ملکی منزلنی عمروک ملک منزلی مقابله‌سنده عمروه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زیدک منزلنه
متصل ملک منزلی اولان بکر بیعی استماع ایتدیکی آنده اخذ شفعه ایدوب شرائطنه تمامها
رعایت ایتمکله منزلی شفعه ایله عمرودن المق استدکده ثمن مثلی ایله‌می الور یوخسه عمروک
منزلنک قیمتی ایله‌می الور **الجواب** عمروک منزلنک قیمتی ایله الور

زید ملکی منزلنی عمروه ثمن معلومه بیع وتسلیم ایتدکدنصکره اول منزله متصل ملک منزلی اولان

قوله الشفعة تجب بعقد البيع لانه لو سلم الشفيع شفعته قبل عقد البيع
فتسليمه باطل ولو سلم شفعته بعد العقد ولو سلم بعد العقد بطل شفعته
وانه لما العلم بالبيع عند التسليم بمصادفة الاسقاط حقا واجبا من
شفعة التاتارخانية

ولو اشترى الجار دارا ولها جار آخر فطلب الشفعة له وكذا المشتري
فهي بينهما نصفان فقوله وكذا المشتري يعني اذا طلب وسلم الشفيع
الرابع قسمت ارباعا واليه يشير في النظم فيقدر على عدد الرؤس فقدر
وكونه هذا وفي شرح العلائي السمعاني في نظمه القرع ويستفاد من المختصر
حيث قالوا اذا اجتمع الشفعاء فالشفعة بينهم على عدد الرؤس
والله اعلم بالصواب من شرح المنظومة

واذا اجتمع الشفعاء فالشفعة بينهم على عدد الرؤس من شفعة الهداية

والشفيع يتملك المبيع قبل تملك يد المشتري من شفعة الهداية

وهي تملك عقار على مشتريه جبرا بمثل ثمنه اي ثمن المشتري وهو الثمن
الذي اشتري به صدر الشريعة

ومنها ان يشتري الدار بثمن ثم قال اخذ البائع من ذلك الثمن بدله ثوبا
ولا يرغب الشفيع فيه انه يأخذ الدار بالثمن الكثير ولا حيلة لها ان يأخذها
بالبدل الثاني لان الثاني بدل عن الثمن لا عن الدار من
شفعة الخانية

بر وقف منزله هند و زينب على الاشتراك اجاره‌لرين ايله متصرفه‌لر اولوب قسمت اولندقده تقديرجه هر بری حصه‌سيله انتفاع ممكن و وقفه نافع اولديغی حالده منزلی رای متولی ايله حاكمه قسمت ايتدروب هر بری حصه‌سنی افرازه قادره اولورلرمی الجواب اولورلر

بكر ايله منزل مزبوره متصل ملك فنائی اولان بشر بيعی استماع ايتديكی انده اخذ و شفعه ايدوب شرائطنه بتمامها رعايت ايليه بشر بكره منزل مزبوری الحميز شفعه ايله الام ديركن بكر راضی اولميوب بالكذب الورم ديمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد ملك منزلنی عمروه ثمن معلومه بيع و تسليم ايتدكدنصكره اول منزله متصل ملك منزللری اولان بكر و بشر بيعی استماع ايتدكلری انده اخذ و شفعه و شرائطنه بتمامها رعايت ايدوب بكر و بشر منزلی على السويه المق اوزره حكم اولندقدنصكره بكر منزلك القسالی بشر منزلندن زياده در ديو بشرك اوزرينه منزلك حصه‌سنی المقدن ابا و بشر منزلك بشفعه المغه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب القسمة

مديونا فوت اولان زيدك ورثه‌سی ادا دين اولنمدين تركه زيدی اقتسامه قادر اولورلرمی الجواب ادا دين تقديم اولنور

زيد مديونا فوت اولوب زوجه‌سی هندی و سائر ورثه‌سنی ترك ايدوب دائنلر دينلرين الدقدنصكره هند ما على تركه‌دن حصه‌سنی المق استدكده سائر ورثه جانبنده زيدك داين اخری اولديغی دينی ايله هندی مطالبه ايدرز ديو هندی منعه قادر اولورلرمی

الجواب اولمازلر

زيد فوت اولوب زوجه‌سی هندی و كندودن حامل اولان ام ولدی زينبی و لابوين قرنداشی عمروی ترك ايليه زينبك وضع حملی قريب اولمغين قسمت تركه وضع حمله دك توقف اولنورمی الجواب اولنور

زيد فوت اولوب زوجه‌سی هند حامله و لابوين قرنداشی عمروی ترك ايتدكده هند وضع حمل ايتمدين عمرو زيدك بكر ذمتنده اولان شو قدر اقچه سندن حصه‌سنی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد و عمرو على الاشتراك بر منزله مالك ايكن زيد اخر دياره كتمكله عمرو زيدك وكيلی حاضر دكل ايكن منزلی حاكمه قسمت ايتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اخر دياره اولان قزی زينبی ترك ايليه زينب حاضر اولمدين هند تركه‌يی حاكمه قسمت ايتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زيد فوت اولوب اخر دياره اولان وارثی عمروی و حاضر اولان سائر ورثه‌سنی ترك ايتدكده حاضرلر قسمته طالب اولملريله حاكم عمرو ايچون وكيل نصب و تركه‌يی قسمت ايدوب عمرونك حصه‌سنی وكيله ضبط ايتدرمكه قادر اولورمی الجواب اولور

زيد فوت اولوب اولاد صغاری ايله اولاد كبارينی ترك ايتدكده اولاد كبار صغار ايچون حاكمه وصی نصب ايتدروب قابل قسمت اولان تركه‌يی قسمت ايتدرمكه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زيد فوت اولوب كبيره قزی هندی و صغير اوغلی عمرو ايله مجنون اولان اوغلی بكری ترك ايليه هند قسمته طالب اولمغله حاكم عمرو و بكره وصی نصب ايدوب قابل قسمت اولان تركه‌يی قسمت و هندك حصه‌سنی افرازه قادر اولورمی الجواب اولور

قال علماؤنا رحمهم الله تتعلق بتركة الميت حقوق اربعة مرتبة اولا يبدأ بتجهيزه وتكفينه من غير تبذير ولا تقتير ثم تقضى ديونه من جميع ما بقي من ماله ثم تنفذ وصاياه من ثلث ما بقي بعد الدين ثم يقسم الباقي بين ورثته بالكتاب والسنة واجماع الامة — سراجيه في الفرائض للسجاوندي

بطل الصلح والقسمة اذا كان على الميت دين مستغرق وان غير مستغرق فالاولى ان لا يصالح ولا يقسم قبل قضائه ولو فعل جاز الصلح والقسمة ويجوز قياسا لا استحسانا وقيل القياس ان توقف الكل والاستحسان ان توقف قدر الدين ويقسم الباقي — من ملتقى الابحر

ولذا مات الرجل وترك امرأة حاملا وابنا فان القاضي لا يقسم الميراث حتى تلد فان كان الوارث اكثر من واحد لم ينتظر الولادة ان كانت الولادة بعيدة يقسم وان كانت قريبة لا يقسم الميراث حتى تلد ومقدار القرب والبعد مفوض الى رأي القاضي — من الخلاصة في اخر القسمة

الارث حق لازم لا يسقط بالتأخير ومن باع ملك غيره بغير اذنه يكون غاصبا فيضمن — من جامع الفصولين

هذا اذا كانت الورثة ممن يرثون مع الحمل ان كان ابنا فان كانوا لا يرثون مع الابن بان مات عن اخوة وامرأة حامل يوقف جميع التركة ولا يقسم لان في حق الاخوة في هذه القسمة شك فلا يقسم — من المحل المزبور

ولو كانت التركة بالشراء وبعض الشركاء غائب لا يقسم عند الكل حتى يحضر الغائب بخلاف التركة بالميراث — قسمة الكافي ملخصا

ولو اقام الكبار الحاضرون البينة على اصل الميراث وعدد الورثة وبعض الورثة غائب يقسم القاضي بين الحاضرين وينصب من يحفظ نصيب الغائب — من المحل المزبور

ولو جاء الوارث البالغ مع الصغير الى القاضي وطلب القسمة ينصب القاضي على الصغير وصيا ويقسم التركة بينهما ويدفع نصيب الصغير الى وصيه — من قسمة قاضيخان ملخصا

هند زينب

هند و زینبك علی الاشتراك مالك اولدقلری اوطه قابل قسمت اولمغله هند زینبه
مهایاة ساكنه اولالم دیدكده زینب راضی اولمیوب الكی بن ساكنه اولورم
دیمكه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اناسی هند ایله لاب قرنداشی زینبه حیوه‌لی ترك ایتدكده زینب
الجی برادهٔ طارسی اولوب قسمت اولندیغی تقدیرجه هند و زینب حصه‌لریله انتفاع ممكن اولمیوب
ایكیسی دخی متضرر اولسه‌لر هند زینبك وصیسی عمروه اوطه‌یی قسمت و حصه‌می افراز ایتدرم
دیمكه قادره اولورمی الجواب اولماز

زید ایله هندك حیوه ایله علی الاشتراك مالك اولدقلری منزل قسمت اولندیغی تقدیرجه هر
بری حصه‌سیله انتفاع ممكن اولمغله زید منزلی حاكمه قسمت و حصه‌سنی افراز ایتدیرمكه
مراد ایتدكده هندك وصیسی عمرو راضی اولمام دیوب زیدی منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زید فوت اولوب صغیر اوغلی عمرو ایله سائر ورثه‌سنی ترك ایتدكده صغیرك وصیسی ترکه‌دن
قسمت اولندیغی تقدیرجه هر كس حصه‌سیله انتفاع ممكن اولان منزلی حاكمه قسمت و صغیر
حصه‌سنی افراز ایتدیرمك مراد ایتدكده سائر ورثه راضی اولمازلر
دیو منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانك ورثه‌سندن هند و زینب ترکه‌دن اولوب قسمت اولندیغی تقدیرجه
هر كس حصه‌سیله انتفاع ممكن اولان منزلی و باغچه‌یی حاكمه قسمت ایتدروب حصه‌سنی المق
استدكلرنده سائر ورثه مجرد بر قاچ سنه علی الاشتراك تصرف ایلدك دیو قسمتدن
امتناعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانك صغار اولادی عمرو و بكر و علی ایله قزی هند حاكمه واروب ترکه‌لری تتمه‌سنی طالب
اولدقلرنده ترکه‌ده منازلی مشتمل داربن مثلا متقابلین اولمغله حاكم اول دارلری
هر برینی علی حده قسمت ایدوب مزبورلرده هر برندن حصه ویرمك مراد ایتدكده
مزبورلر راضی اولمیوب البته ایكیسی قسمت واحده ایله قسمت اولنوب هر بری حصه معادل
اولمغله بریسنی بر مستقل الوب اخر بیتی غیره المورز دیمكه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

نوع آخر

زید فوت اولوب اخو دیار حیر (?) اولان قرنداشلری هند و زینب و حاضر اولان سائر
ورثه‌سنی ترك ایتدكده سائر ورثه كیلی و موزون اولمیان ترکه‌یی حاكمه قسمت
ایتدروب بینلرنده اقتسام و هند و زینبك حصه‌لرینی افراز ایلسه‌لر هند و زینب كلدكلرنده
مجیز اولمیوب تسعی (?) نقضه قادره اولورلرمی الجواب اولورلر

زید متوفانك ورثه‌سی ترکه‌سنی رضالریله اقتسام ایدوب هر بری حصه‌سنی الدقدن صكره
اجنبیدن هند فوت اولسه زوجی عمرو و محمد وقتا تحریر ایتمامش اولمغله رضام اولمام
ترکه‌یی تكرار قسمت ایتدرم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب قزلری هند و زینب و لابوین عمی علی عمروی ترك ایتدكده مزبورلر

المهایاة جائزة استحسانا للحاجة الیه اذ یتعذر الاجتماع علی الانتفاع فاشبه القسمة ولهذا یجری فیه جبر القاضی کما فی القسمة الا ان القسمة اقوی منها
من قسمة الهدایة فی فصل المهایاة

وان کان کل واحد یستضر بالصغر لم یقسمها الا بتراضیهما لان الجبر علی القسمة لتکمیل المنفعة وفی هذا تفویت ویجوز بتراضیهما لان الحق لهما وهما اعرف بشأنهما اما القاضی فیعتمد الظاهر
من قسمة الهدایة

دار مشترکة بین رجلین یطلب احدهما القسمة وابی الاخر فانه یقسم (?) عند الکل سواء کان الطالب اکثر نصیبا من الابی او اقل وهو اختیار الشیخ الامام المعروف بخواهرزاده وعلیه الفتوی
من قسمة الخانیة

فان اذا کان کل واحد من الشرکاء ینتفع بنصیبه قسم بطلب احدهم لان القسمة حق لازم فیما یحتمل عند طلب احدهم
من قسمة الهدایة فی فصل فیما یقسم وما لا

ترکه یی رضالریله بینلرنده اقتسام ایدوب هندک حصه سنه ترکه دن بر منزل اصابت ایلیه حالا عمرو نام
اولوب منزل مزبوری مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفی فالک ورثه سی ترکه دن بر باغچه یی رضالریله قسمت عادله ایله اقتسام ایدوب کلرنده باغچه ده
اولان حوض ورثه دن عمرونک حصه سنه اصابت ایلیه سائر ورثه نار ملر او حوضی بیننزده اشتراک
اوزره اقتسام ایده لم دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفی فالک ورثه سی ترکه زیدی اقتسام ایدوب کلرندن بعده ایچلرندن عمرو حصه سنده غبن فاحش
واقع اولمشیدر دیو دعوی و غبن فاحشی اثبات ایدیجک ترکه یی قسمت عادله ایله قسمت
ایدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید و عمرو ذاهما الاشتراک مالک اولدقلری قابل قسمت اولان املاکی اقتسام ایدوب کلرندن بعده
زید حصه سنده غبن فاحش واقع اولمشیدی دیو دعوی و غبن فاحشی اثبات ایدیجک اول املاکی
قسمت عادله ایله قسمت ایدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفی فالک ورثه سی ترکه دن بر منزلی اقتسام ایدوب کلرندن بعده ایچلرندن عمرو حصه سنده
غبن فاحش واقع اولمشیدی دیو دعوی و سائر ورثه انکار ایدوب عمرو دخی مدعاسنی اثبات ایده مدیکی
قول مجرد ایله منزلی تکرار قسمت ایدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفی فالک ورثه سی ترکه دن بر منزلی اقتسام ایدوب هر بری استیفاء حقه اقرار ایدوب کلرندن بعده
ایچلرندن عمرو حصه سنده غبن فاحش واقع اولمشیدی دیو دعوی ایلیه مسموعه
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده بکر اقتسام عمرونک دعواسنی استماع و بینه سنی قبول و منزلی تکرار قسمت و عمروده
بر مقدار روحی حکم ایدوب حجت ویرسه حکم نافذ و حجت معتبره اولورمی الجواب اولماز

زید متوفی فالک صغار وارثه لری هند و زینب ترکه دن بر منزلی اقتسام و هر بری حصه سنی ضبط
ایدوب کلرندن بعده هندک حصه سنه اصابت ایدن نصف منزلک شوقدر حصه سی وقف اولدیغی بینه ایله
ثابت اولوب وقفه حکم اولنسه هند اول مقدار ایله زینبک حصه سنه رجوعه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید فوت اولوب وارث صغارینه ترک ایتدکده عمرو قاضی ترکه یی تحریر و قسمت عادله ایله قسمت
ایدوب کلرندن بعده عمرو معزول اولوب یرینه بکر قاضی اولسه بکر ترکه یی تکرار قسمت ایدوب رسم قسمت
نامنه نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب کبار اوغلری عمرو و بکری و اخر دیارده کبیر اوغلی بشری ترک ایلیه عمرو و بکر
قسمته طالب اولدقلری لکن قاضی ترکه یی جبرا تحریر ایدوب عمرو و بکردن رسم قسمت نامنه نسنه المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اوغلری عمرو و بکری ترک ایتدکده عمرو قسمته طالب اولوب بکر ابا ایتمکله
عمرو بکری بشر قاضینک مجلسنه احضار ایدوب قسمته طالب اولمغله بشر ترکه یی قسمت ایده مکی
دیدکده عمرو و بکر قسمته طالبلر اولوب بشر دخی ترکه یی وجه شرعی اوزره بینلرنده قسمت ایدوب
عمرو و بکر بشره رسم قسمت نامنه ترکه دن بیکده اون بشر اقچه ویرسه لر حالا بشر دخی عمرودن

ولو ظهر غبن فاحش فی القسمة بطلت ولو وقعت بالتراضی فی الاصح وتسمع دعواه ذلك ان لم یقر بالاستیفاء وان اقر به لا
متن تنویر الابصار

واذا اقتسم القوم شیئا او دارا ثم ظهر الغبن الفاحش فی القسمة ان کانت القسمة بقضاء القاضی تبطل عند الکل وان کانت بالتراضی اختلفوا فیه قال الفقیه ابو جعفر قال قائل ان لم تحضر لا تبطل القسمة ولا وجه له وان قال قائل تبطل فله وجه فقال الشیخ الامام ابو بکر محمد بن الفضل یسمع دعوی الغلط والغبن وانه تبطل القسمة کما لو کانت بقضاء القاضی وهو الصحیح
من قسمة الخانیة

سقدما

معدا طالب اولوب مالكی عمرو طالب اولمغله وجه محرر اوزره الدیغی اقچه‌یی نقض

باكه ویر دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولدقده عمرو قسام ورثه‌نك طلبلریله تركه‌یی بینلرنده قسمت ایدوب ورثه

عمروه بیكده اون بش اقچه ویره‌ كلدكده حالا ورثه مبلغ مزبوری عمرودن تعدیا الرغه

مبلغ مزبوری ورثه‌دن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید قاضی عمرو متوفانك تركه‌سنی ورثه‌سی بینلرنده قسمت ایدوب ورثه رضالریله زیده

بیكده یكرمی بش اقچه ویره‌ كلدكدنصكره زید ورثه‌دن جبرا شو قدر اقچه زیاده الدی ورثه اول

زیاده‌یی زیددن استرداده قادر اولورلر الجواب اولورلر

زید فوت اولوب اولاد صغارینه تركه‌ سی قلدقده عمرو قسام صغارك وصیلری بكرك

یدنده اولان تركه‌یی تحریر ایدوب رسم قسمت نامه شو قدر اقچه الدقدنصكره زیدك مقدار

ذممده اقچه‌سی اولسه عمرو ذممده اولان اقچه‌نك رسم قسمت نامه‌ یكرك یدنده اولان تركه‌دن

شو قدر اقچه‌ وخی السه بكر اول قدر اقچه‌یی عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب المزارعة

عمل زیدك تخم و ارض و بقر و آلات عمرونك اولوب خارج بینلرنده برابر اولمق اوزره

زید و عمرو عقد مزارعه ایتدكلرندنصكره زید وجه محرر اوزره عمل ایدوب محصول حاصل

اولسه زید محصولك نصفنی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

عمل زیدك تخم و بقر و ارض عمرونك اولوب محصول بینلرنده برابر اولمق اوزره زید و عمرو

عقد مزارعه ایدوب محصول حاصل اولسه زید مجرد عقد مزارعه ایتمشیدك دیو محصوله

لكن زید عملدن امتناع ایدوب عمرو ملك تخمنی تنبیجون بو حصه‌سنده وقع ایدوب صح

مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

ارض زیدك تخم و بقر و عمل عمرونك اولوب محصول بینلرنده برابر اولمق اوزره زید و عمرو

عقد مزارعه ایتدكلرندنصكره عمرو وجه محرر اوزره عمل ایدوب محصول حاصل اولدقده

زید محصولك جمله‌سنی تغلبا قبض ایلسه عمرو حصه‌سنی زیددن المغه قادر

اولورمی الجواب اولور

تخم و ارض زیدك عمل و بقر عمرونك اولوب خارج بینلرنده برابر اولمق اوزره زید و عمرو

عقد مزارعه ایتدكلرندنصكره عمرو عمل ایدوب اكین اولدقده عمرو زیده اكنی معا

بكوب اقتسام ایدهلم دیدكده زید مجرد تخم و ارض بنم اولمغله اكنی بن الورم دیوب عمروك

اذنسز اكنی بچدروب قبض ایلسه عمرو اكندن حصه‌سنی المق استدكده زید مجرد بن اكنی بچدردكده

بر مقدار اقچه صرف ایتمكله حصه‌كی تماما ویرمم دیمكه قادر اولورمی الجواب اولماز

ارض و بذر زیدك عمل و بقر عمرونك اولوب محصول بینلرنده مناصفه اولمق اوزره زید

و عمرو عقد مزارعه ایتدكلرندنصكره حصاد حین مجیء اولنیوب بعده وجه محرر اوزره عمل ایدوب

حاصل اولان حبوبات اقتسام ایتدكلرندنصكره صمانك جمله‌سنی عمرو اخذ ایلسه زید صمانك نصفنی عمرودن

المغه قادر اولورمی الجواب اولور

عمل و بقر و تخمك نصفی زیدك و نصف اخری و ارض عمرونك اولوب خارج بینلرنده برابر اولمق اوزره

ولو دفع ارضه على اخر على ان يزرعها بنفسه وبقره والبذر بينهما نصفان والخارج كذلك فهي على هذا فالمزارعة فاسدة ويكون الخارج بينهما نصفان وليس للعامل على رب الارض اجر لانه عمل في شيء هو فيه شريكه ويجب عليه اي على العامل اجر نصف الارض لصاحبها لانه استوفى منافع نصف ارضه بعقد فاسد وكذلك لو كانت البذر ثلثاه من احدهما وثلثه من اخر فالربح بينهما على قدر بذرهما لانه فاسد ايضا لما فيه من اشتراط الاعارة في المزارعة وكذلك لو جعل الربح بينهما نصفين يكون فاسدا ذكره العمادي في مزارعة الفصول

من مزارعة منح الغفار

وان كانت الارض والبذر والبقر لواحد والعمل من اخر جازت فان فاحت فالخارج على الشرط

من مزارعة الهداية

واذا كان الارض لواحد والباقي للاخر جازت واذا صحت فالخارج على الشرط

من الملتقى المزبور

ولو شرطا الحب نصفين ولم يتعرضا للتبن صحت الشركة في المعقود والتبن لرب البذر لانه نماء بذره كذا في الاختيار شرح المختار

زید و عمرو عقد مزارعه ایتدکلرنده صکره زید وجه مشروح اوزره عمل ایدوب محصول حاصل
اولدقده زید نصف ارضک اجر مثلنی عمروه ویروب محصولک نصفنی المغه
قادر اولورمی الجواب اولمز

زید عمروه چفتلکمده اولان اوکوزلرم و آلاتم ایله تارلالرمده زرع ایله حاصل اولان محصولدن
بر تخمی الکوب محصولک اعشاری سنک اولسون باکه یکرمی بیک اقچه ویر دیو عمرو دخی
راضی اولوب زید تخمی وجه مشروح اوزره زرع ایدوب محصول حاصل اولدقده عمرو زیده
عملنک اجر مثلنی ویروب جمله محصولی ال دیدکده زید راضی اولمیوب عمروه باکه تخمی یکرمی
بیک اقچه یی ویر دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

تخم زیدک ارض و بقر و عمل عمروک اولمق اوزره زید ایله عمرو عقد مزارعه ایتدکلرنده
صکره عمرو وجه مشروح اوزره عمل ایدوب اکین ادراک ایتدکده عمرو اکینی زیدک اذنیله
کندی خرمننده دوس ایدرکن عمروک تعدی و تقصیری اولمقسزین اکین محترقه اولوب ضایع اولسه
عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

بذر و بقر زیدک ارض و عمل عمروک اولمق اوزره زید عمرو ایله عقد مزارعه ایدوب بعده زید
اوکوزلرینی یری سورمک ایچون عمروه ویردکده نصکره اوکوزلر عمروک تعدی و تقصیری اولمقسزین
هلاک اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

کتاب المساقات

زید باغچه سنی عمروه ویروب حاصل اولان میوه بیننده مناصفه اولمق اوزره عقد
مساقات ایتدکلرنده عمرو باغچه یی تیمار ایدوب میوه حاصل اولدقده جمله سنی زید بغیر حق
الیه عمرو میوه نک نصفنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروه بنم عرصه مده ملکک کرم دیکوب غرس ایدوب باغ ایله عرصه و کرم بیننزده مشترک
اولسون دیمکله عمرو دخی ملکی چبوقلرینی عرصه مزبوره ده غرس ایدوب باغ ایلسه زید عمروه
عملنک اجر مثلیله چبوقلرینک بهاسنی ویروب باغی مستقلا ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

کتاب الصید و الذبائح

زید صیدی اکلی حلال اولان صیده بسمله ایله تفنک اتوب صیدی ضرب و جرح ایدوب
دوشدکدنصکره زید وارنجه صید اول جرحدن هلاک اولمغله ذبح ایده مایوب تفنکک
جرحندن هلاک اولدیغی متعین اولسه اکلی حلال اولورمی
الجواب اولور

یهودی طائفه سنک وجه شرعی اوزره ذبح ایتدکلری اهل اسلامه حلال اولورمی الجواب اولور
یونس بالغی دیدکلری بالغک اکلی حلالمیدر الجواب حلالدر
ماستاقوز دیدکلری حیوانک اکلی حلالمیدر الجواب مکروهدر

کتاب الاشربة

بوزه دیمکله معروف اولان مسکر اولمیان شربتک سکر ویرمیجک مقداری ایچمک حلالمیدر
الجواب امام اعظم و ابو یوسف قتلرنده حلالدر اما امام محمد قتلنده حرامدر زماننمزده امام محمد قولیله فتوی ویرلمشدر

وان کانت الارض لاحدهما و شرطا ان یکون البذر بینهما او شرطا العمل علی غیر صاحب الارض و شرطا ان یکون الخارج بینهما نصفان کانت فاسدة و اذا فسدت المزارعة کان الخارج بینهما علی قدر بذرهما و یسلم لصاحب الارض ما اخذ من الخارج لانه نماء ملکه حصل فی ارضه و له علی الاخر اجر نصف الارض لان الاخر استوفی منفعة ارضه بعقد فاسد و ما اخذ من الخارج یطیب له مقدار بذره و یدفع من الباقی اجر نصف الارض و ما انفق و یتصدق بالفضل لانه حصل من ارض الغیر بعقد فاسد من مزارعة الخانیة

واذا کان البذر لاحدهما و البقر للاخر لا یجوز من مزارعة الهدایة

ولو دفع اشجارا الی رجل معاملة جاز و للعامل حصة منها لانها تحتاج الی السقی و الحفظ حتی لو لم تحتج الی احدهما لا یجوز من مزارعة الخانیة فی باب المعاملة

ولو دفع ارضا مدة معلومة لمن یغرس لیکون الارض و الشجر بینهما لا تصح و الشجر لرب الارض و للغارس قیمة غرسه و عمله من المساقاة ملتقی الابحر کذا فی الاجارة الفاسدة من الخانیة

واذا سمی الرجل عند الرمی اکل ما اصابه اذا جرح السهم فمات لانه ذابح بالرمی لکون السهم آلة له فتشترط التسمیة عنده و جمیع البدن محل لهذا النوع من الذکوة و لا بد من الجرح لیتحقق معنی الذکوة من الهدایة

وتحل ذبیحة مسلم و کتابی ذمی او حربی و لو امراة او صبیا او مجنونا یعقلان او اخرس او اقلف من ذبائح ملتقی الابحر

قال محمد رحمه الله و لا بأس بطعام الیهود و النصاری کله من الذبائح و غیرها بین الذبیحة و غیرها لتوقف الحل من الذخیرة

والاشربة من الشعیر و الذرة و التفاح و العسل اذا اشتد و هو مطبوخ یجوز شربه ما دون السکر عند الامامین و قال محمد رحمه الله یحرم قلیله و کثیره قالوا و به یؤخذ من اشربة البزازیة

ولا یؤکل من حیوان الماء الا السمک بانواعه کالجریث و المارماهی ملتقی الابحر

والفتوی فی زماننا بقول محمد رحمه الله حتی من سکر بالاشربة المتخذة من الحبوب و العسل و التین لان الفساق یجتمعون علی هذه الاشربة فی زماننا و یقصدون السکر و اللهو بشربها من الزیلعی

کتاب الکراهیة

[illegible]

كتاب الكراهية والاستحسان

زيدك اشتراسيه تمكى خانه‌ده قرآن يازلمش اولسه اول خانه‌ى معتاد اوزره طاقنوب كنيفه كوركده يازيسندن جيقاريركن يا حروفى طاقنمغله آثم اولور مى الجواب اولماز

زيد باشنه سياه صارق صارلنسه آثم اولور مى الجواب اولماز

زيد مسلم عمرو مسلمه تعليم قرآن ايتمكده باس وارميدر الجواب يوقدر

زيد كافر اوزرنده بيض قللرى قرقسه تخففه تشبيه ايتماملك زيده لسنه لازم اولور مى الجواب اولماز

زيد مسلم بقره لر اولان قرفرند اشدرى هند و زينبه نعر به لرى تغان واكسا اليه زيد آثم اولور مى الجواب اولماز

فى موضع بقرية زعم النصارى انه ولدفيه عيسى عليه السلام وعلى نبينا افضل الصلوة والسلام وبنوا عليه كنيسة وجعلوا فيه تصاوير وتماثيل ولم يثبت ولادة عيسى عليه السلام فى ذلك الموضع برواية صحيحة فهل يجوز للمسلم دخول تلك الكنيسة للزيارة ام لا الجواب الدخول فى الكنيسة مكروه

بر قريه اهاليسى يكيلرندن زيده اجتنبلرنده زيدك ميتى واقع اولدقده وارمغه رتقاف ايدوب زيد سلام ويردكده رد سلام ايتماسه لر مزبورلره نه لازم اولور الجواب آثم اولورلر

زيد جاريه‌سى هندى وطى واحبال ايدوب جنينك خلقتى مستبين اولدقده حكره جنينى معالجه ايله اسقاط ايلمك جائز اولور مى الجواب اولماز

زيدك زوجه مدخول بهاسى هندك آخر زوجندن اولان قزى زينب زيده محرم اولوب كورمك جائز اولور مى الجواب اولور خوف فتنه اولمايجق

زيدك زوجه هندك اناسى زينب زيده محرم اولوب كورمك جائز اولور مى الجواب اولور ايمن اولجق

زيدك زوجه‌سى هند زيدك اوكى باباسى عمرو اجنبيه كورمك جائز اولور مى الجواب اولماز

هند قرنداشى زينبك اوجى زيده كورمك جائز اولور مى الجواب اولماز

زيد عمرودن اشترا وقبض ايتديكى جاريه‌سى هند بكرى وطى ايتدين بكره ايداع وتسليم ايتدكدن صكره هندى قبض كوزوب استبرا حاصل اولوب بعده زيد هندى بكردن الوب بكار تخرزان اولمش اولسه زيدك هندى استبرا ايتمك لازم اولور مى الجواب اولماز

زيد عمرودن جاريه‌سى هندى عمرودن اشترا ايدوب بعده قبض ايتمدين بكره تزويج ايتدكده زيد هندى قبض ايدوب بعده دخول ايتمدين بكر هندى تطليق ايلسه زيده استبرا لازم اولور مى الجواب اولماز

كتاب الشرب

بر وقف چشمه‌نك صويى زيدك منزلى ايچندن مرور ايدوب قديمدن منزل مزبور ايچنده صويولنك باجه‌سى اولوب اول منزله مالك اولنلر اول صودن

وجمره ودخول المخرج اى الخلاء وفى اصبعه خاتم فيه شىء من القرآن او من اسماء الله تعالى لما فيه من ترك التعظيم وقيل لا يكره ان جعل فصه الى باطن الكف من شرح منية المصلى للحلبى

ويندب لبس السواد من كنز الوقاية ويستحب الابيض والاسود على الاحمر

ولا باس لتعليم القرآن للكفرة من بزازية

ولا باس باخذ الحاجبين وشعر وجهه من تاتارخانية

وفى الخانية كما يكره اتخاذ الصور فى البيوت يكره الدخول فى البيوت المصورة والزيارة فيها والجلوس فيها من خزانة الروايات

وفى اليتيمة سئل على بن احمد عن اسقاط الولد قبل ان يصور فقال فى الحرة فلا يجوز قولا واحدا وفى الامة فقد اختلفوا فيه والصحيح هو المنع من العطف ٢٩ من كراهية التاتارخانية

وينظر الرجل من ذوات محارمه الى الوجه والرأس والصدر والساقين والعضدين ولا ينظر الى ظهرها وبطنها وفخذيها والمحرم من لا يجوز المناكحة بينه وبينها على التأبيد بنسب كان او بسبب كالرضاع والمصاهرة ولا باس بان يمس ما جاز النظر اليه منها الا اذا كان يخاف عليها او على نفسه الشهوة فحينئذ لا ينظر ولا يمس من كراهية الهداية ملخصا

وينظر الرجل من الحرة الاجنبية الى الوجه وهذا فى زمانهم واما فى زماننا فيمنع من الشابة من كراهية القهستانى

والحيلة ان يزوجها المشترى قبل القبض ثم يقبضها ثم يطلق الزوج لان عنده وجود السبب وهو استحداث الملك المؤكد بالقبض اذا لم يكن فرجها حلالا له لا يجب الاستبراء وان حل بعد ذلك لان المعتبر اوان وجود السبب كما اذا كانت معتدة من كراهية الهداية فى الاستبراء

انتفاع ایده کلمشلر ایکن متولی بغیر وجه اول ارامی بی قیا یوب ایو انتفاعدن منعه
قادر اولور می الجواب اولماز

بر وقف چشمه‌نک صویی زیاده اولمغله زید صونک زیاده‌سندن شو قدر صویی اون
متولی ایله بر مدت باجیه سنه اجار ایدوب بعده زید اول صویی اون متولی ایله بنا و نقب
ایتدیکی چشمه‌یه اجرا ایتدکدنصکره زید فوت اولوب اوغلی بکری ترک ایتمکله باجیه‌لی
بر ضبط ایلیه بکر مجرد بر مدت باجیه‌یه المشیدی دیو اول صویی چشمه‌یه اجرا ایتدرمیوب
باجیه‌یه اجرایه قادر اولور می الجواب اولماز

بر قریه اهالیسی بر نهردن قدیمدن برو تارلالرینی سقی ایده کلمشلر ایکن حالا
ایکی قریه اهالیسی قریهٔ اخری اهالیسندن بعد الیوم یالکز بز سقی ایدرز دیو مزبورلری
بغیر وجه منعه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

بر قریه اهالیسنک طابو ایله تصرف ایلدکلری اولان یرده خرقله چوبان ایدوب حیوانلرینی
سقی ایده کلدکلری صودن قریهٔ اخری اهالیسی حیوانلرینی سقی ایده کلوب صویه
احتیاجلری یوغیکن حیوانلرینی اول خرقدن صولرله خرق ... ضرر ویرلیدوب قریهٔ اولی
اهالیسنه مضایقه ویرسه‌لر قریهٔ اولی اهالیسی مزبورلری منعه قادره
اولورلر می الجواب اولورلر

بر قریه اهالیسی تارلالرینی قدیمدن برو اخر قریه‌دن نبع ایدن صودن سقی ایده کلمشلر ایکن
حالا اول صودن تارلالرینی سقی ایتمک استدکلرنده قریهٔ اخری اهالیسی مجرد صو قریه‌مزدن
نبع ایتمکله سزه سقی ایتدیرمزز دیو بغیر وجه مزبورلری منعه قادر
اولورلر می الجواب اولمازلر

بر قریه اهالیسی تارلالرینی قدیمدن برو زیدک تارلاسندن نبع ایدن صودن سقی
ایده کلمشلر ایکن حالا اول صودن تارلالرینی سقی ایتمک استدکلرنده زید مجرد بنم تارلامدن
نبع ایتمکله سزه سقی ایتدیرمم دیو اهالیی منعه قادر اولور می الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن زید و عمرونک عرصه‌لرندن نبع ایدن بکار صویی ایله زید و عمرو انتفاع
ایده کلوب بکارک اشاغی بر بلده‌یه اقه کلمشیکن بلدهٔ مزبوره اهالیسندن بکر زید و عمرودن
مجرد بکارلری طاشلر ایله اورتوب عرصهٔ مزبوره‌ده کاریز احداث ایدوب صویی بو جمله
بلدهٔ مزبوره‌یه اجرایه قادر اولور می الجواب اولماز

بر قریه‌نک مرعاسندن نبع ایدوب قدیمدن قریه ایچندن جریان ایتمکله اهالیسی انتفاع
ایده کلدکلری صویی اهالیدن عمرو بغیر حق مجرای قدیمندن اخراج و منزلنه اجرا ایدوب
سائر اهالیی وضع قدیمندن انتفاعدن منعه قادر اولور می

الجواب اولماز

بر جبل مباحدن جریان ایدن صودن ایام صیفده اول جبلده منازل اتخاذ ایدوب
ساکن اولان کمسنه‌لر قدیمدن استعمال ایدوب انتفاع ایده کلمشلر ایکن
حالا ایچلرندن زید عمرو سپاهیدن اول صویی طابو ایله الوب تملک ... دیو سائرلری
وضع قدیم اوزره صویی استعمال و انتفاعدن منعه قادر اولور می الجواب اولماز

وفی الانهار المملوکة والارض والبئر والقناة لکل حق الشفة
اذا لم یخف التخریب لکثرة المواشی والاتیان علی جمیع الماء
من ملتقی الابحر

زیدک ملک

زيدك ملك منزلنده اولوب مستقلا ملكي اولان قيودن جاري اولان صو زيد منزلنه دخولدن اول عمرو برمدت زيدك منزلنده صولمش اولسه خوره خورده صو بولنوب صو به مقابله اولمامغله زيد عمروي منزلنه دخولدن منع مراد ايتدكده عمرو مجرد برمدت قيودن صو المشيدم ديو بغير وجه زيدك

منزلنه دخوله قادر اولورمي الجواب اولماز

زيدك بر تكنه ملكي اولمامغله قابل پرده حوق حفر ايدوب بر نهر كبيردن صو كتوروب بارلاسني سقي ايدركن عمرو بغير حق زيدك حوقني سد ايدوب صولي ايله كندو تارلاسني سقي امره

ايليه زيدي منعه قادر اولورمي الجواب اولور

بر صو قديمدن بحق عرصه سي مقاطعه لو وقف دبانيه زيدك ملكي اولان منزله جريان ايده كلمش يكن عرصه متوليسي عمرو بكرون بر مقدار اقچه الوب صولي مجراي قديمندن بغير حق

اخراج وبكرك منزلنه اجرايه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيدك دكرمنه صولي قديمدن بحق بر وقف عرصه دن اقه كلمشيكن عمرو بن صويك مجراسني متوليدن طالب اوليه الدم ديو زيدي صولي وضع قديمي اوزره اجرادن منعه قادر

اولورمي الجواب اولماز

زيد انهار غير مملوكه دن اولوب باغ قربنده جريان ايدن نهر كبيردن دولاب ايله صو الوب باغني سقي ايلمك استدكده كمسنه يه ضرري يوغيكن اهالي قريه زيد باغلري دولابلري اولان

كمسنه لرمي دارغي اولمامز ديو زيدي منعه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

بر نهرك صحرك طرف اعلاسنده اولان قريه اهاليسي باغ وباغچه لريني سقي ايدوب بعده سفلنده اولان قريه اهاليسي باغ وباغچه لريني سقي ايده كلوب وضع قديم بو يله ايكن قريه سفلي زبورنسلي اهاليسي بعد اليوم مقدم بز سقي ايدوب بعده طرف اعلاسنده اولان قريه اهاليسي

سقي ايتسونلر ديو وضع قديمي تغيير قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

زيدك دكرمنه صولي بار ضعفلنده الكسوب كفايت ايتمامكله زيد قربنده اولان نهر غير مملوكه دن بر مقدار صو الوب دكرمنه صو بنه قاتوب دكرمنه بو وجهله شلدركن عمرو ملك عرصه سنده

دكرمن بنا واحداث ايدوب اول نهرك صولي ايله اولنبس سنه اشلديه نهر مزبورك صولي زيد وعمرويك دكرمنلرينه كفايت ايدوب ضرري يوغيكن زيد عمرويه دكرمنك محدث

اولمغله اشلتم ديمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

بر صو قديمدن زيدك دكرمنه جريان ايدركن عمرو مجرد صو قدركفايه دن زياده ديو صو اير كلوب زيدك حوضندن طانوب كندي محدث دكرمنه اقتيدوب زيدك ملك بندي

اوزرينه بنا احداث ايليه زيد عمروي منعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيدك قديمدن بر نهر اوزرنده دكرمنك دستي يانند عمرو دكرمن احداث ايلمكله صو به قلت كلوب زيدك دكرمنك دوارنه خلل كلمكله زيده ضرر بيني اولسه زيد عمرويه

ضرريني رفع ايتدرمكه قادر اولورمي الجواب اولور

زيدك قديمي دكرمنك دستي يانند عمرو كندي دكرمن اولوب ايكيسي بو صو ايله اشلركن عمرو دكرمني هدم ايدوب مجددا بنا ايتدكده طرز اول اوزره بنا ايتيوب اتكيدن

بئر حفر البئر العين والنهر في ملك احد فله منع من يريد الشفعة من الدخول فان لم يجد غيره يقال له اما ان تخرج اليه الماء او يمكنه من الدخول

من ملتقى الابحر

ولو وجد البئر او العين او النهر في ملك احد فله ان يمنع من يريد الشفعة من الدخول فان لم يجد غيره يقال له اما ان يخرج الماء او يمكنه من الدخول

من ملتقى الابحر

ولو كان له نهر يجري في ارض غيره فاراد رب الارض منع الاجراء فليس له ذلك من ملتقى الابحر في مسائل النهر من كتاب احياء الموات

وسئل ابو نصر عن نهر بين قوم يأخذ الماء من النهر الاعظم فمنهم من له كوتان ومنهم من له ثلث كواة فقال صاحب الاسفل لصاحب الاعلى انكم تأخذون من الماء اكثر من نصيبكم لان كثرة الماء ورد فيه يكون في اعلى النهر فيدخل في كواكم شيء كثير ونحن لا نرضى بهذا نجعل لكم ايام معلومة ونسد في ايامكم كواتنا ولنا اياما معلومة وانتم تسدون فيها كواكم قال ليس لهم ذلك ويترك على حاله كما كان قبله وكذا لو ارادوا ان يحتفروا اهل النهر فاردوا بعضهم زيادة في الكوى لم يمكن له ان يوسع لانه حجة لاجبة ويترك على حاله والاصل في جنس هذا ان ما كان قديما يترك على حاله ويتجر الانهار من

شرب الخانية في فصل الانهار

وفي النهر الخاص اذا اراد بعض الشركاء الكري وامتنع الباقون قال ابو بكر بن سعيد البلخي لا يجبرهم الامام ولو حفروا الذين طلبوا الحفرة لكانوا متطوعين وقال الفقيه ابو بكر الاسكاف يجبرون على ذلك وذكر الخصاف في النفقات ان القاضي يأمر الذين طلبوا الكري فاذا طلبوا ذلك كان لهم منع الآخرين عن الانتفاع به حتى يدفعوا اليهم حصصهم من مؤنة الكري وهكذا روي عن ابي يوسف رحمه الله من الخانية

والاصل ان ارضه وداره محدوثة وبين في التصرف السلطان ويد الجار اعني بها برعاية تلبيس بعمران بمنعه من الاحداث وقد اجاد ابن نجيم في تأليف السلطان

عفا الله عنه

وفي طاحونة على نهر واراد آخر ان يضع على النهر طاحونة اخرى ان كان يضر بالاولى ما الطاحونة القديمة ويجبن دورانها لصاحبها ان يمنع الثانية عن الوضع من قسطان الكرانية ببيان العف الثاني

ایچون بنا ایتمکله زیدک دکرمنک دوارینه زیاده خلل کلوب ضرر بین اولسه زید عمروه ضرر بینی
دفع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولور

بر نهردن جریان ایدن صو زیدک دکرمننه بعده بر قاچ کمسنه‌لرک دکرمنلرینه جریان
ایدرکن اول نهرک طرفی صولاسنده بعض مواضعی بوزیلوب کری و اصلاحه محتاج اولدقده
زید اول کمسنه‌لره نفقتی علی الاشتراک کری و اصلاح ایده لم دیدکده قبول ایتمیوب امتناع ایتدکلریله
زید اول کمسنه‌لره مراجعت ایتمکسزین اوزرلرینه حاکمه بالنفسه قدر زیده دن شو قدر اقچه صرف ایدوب
کری و اصلاح ایلسه زید مصروفندن مرقوملره اصابت ایدن مقداری استیفا ایدنجه
مرقوملری صو ایله انتفاعدن منعه قادر اولور می الجواب اولور

بر نهردن جریان ایدن صو زیدک دکرمننه بعده عمرونک دکرمننه جریان ایدرکن اول
نهرک بعض مواضعی بوزیلوب کری و اصلاحه محتاج اولدقده زید اذن حاکم ویا عمرونک
اذنی اولمقسزین بالنفسه شو قدر اقچه صرف ایدوب نهری کری و اصلاح ایلسه زید عمروه نهردن
جریان ایدن صودن ایکنز انتفاع ایتمکله مصروف نفقه‌نک شو مقدار حصه‌نی ماکده ویر دیو
جبره قادر اولور می الجواب اولماز

زید عمرونک قدیمی دکرمنک التی یاننده احداث ایتدیکی دکرمنک بندینی عمرونک دکرمننه
قریب یرده بنا ایتمکله صو قاروب عمرونک دکرمنک دوارینه مانع اولمغله ضرر بینی مولود
زید عمروه ضرر بینی دفع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولور

زیدک دکرمننه صویی عمرونک دکرمنی جوارندن دکرمنک اوستی یاننده ایرکلو زید بعض
احیانده ایلدیز ... ایتمکله عمرونک دکرمننه زیاده صو جریان ایدوب جوخه ضرر بینی اولسه
عمرو زیده ضرر بینی دفع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولور

زیدک قدیمی دکرمنک اوستی یاننده عمرو دکرمن احداث ایتدکده عمرو زیدک
دکرمنی بندینه تعلیا ایدوم ایلیه زید بندینی وضع قدیمنده کما کان بنا و ادا ایتدکده عمرو
دکرمننک دوارینه مانع اولور دیو زیدی بنادن منعه قادر اولور می
الجواب اولماز

زید عمرونک قدیم دکرمنک اوستی یاننده دکرمن احداث ایتدکده بو زیدک دکرمنی عمرونک
دکرمنک بندینه قریب اولمغله صو قاروب زیدک دکرمننک دوارینه خلل ویرسه زید جرم
دارورد بو عمرونک بندینی قلع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولماز

زید طاپو ایله متصرف اولدیغی عرصه‌ده صاحب ارض اذنیله دکرمن بنا ایتدکده زمینده
دکرمنی اولان عمرو دکرمنمه کساد ویره‌جک دیو زیدک دکرمنی اشلتمامکه قادر
اولور می الجواب اولماز

زید محدث دکرمنک صویی ایچون عمرونک تارلاسنک اوستی یاننده اولان کندی برندن
دخی حفر ایدوب صویی اجرا ایتدکده حوق صیزی اولمغله صو طاشوب عمرونک تارلاسی
باصوب ضرر بینی اولسه عمرو زیده ضرر بینی دفع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولور

زید عمرونک فوقانی منزلنه متصل کندی ملک عرصه‌سنده صهریج بنا ایدوب بعده نمو

من الهدایة لنجاح اراد بعض ان یکری النهر امتنع البعض قال ابو بکر بن
سعید البلخی لا یجبرهم الامام ولو حفروه الذین طلبوا الحفر هل لهم
ان یرجعوا علیهم وقال ابو بکر الاسکاف یجبرون علی ذلک وذکر
الخصاف فی النفقات انه القاضی یأمر الذین طلبوا الکری
بالکری فاذا فعلوا ذلک کان لهم منع الآخرین عن الانتفاع
به حتی یدفعوا الیهم حصصهم عن مؤنة الکری وهکذا روی عن
ابی یوسف رحمه الله تعالی من اوائل شرب الخانیة

وان کان یتحقق فیه الاحداث ... بسبب البناء دلیل منع الثانی
من تعطیل البناء فیه تامه

صویی زیدك منزلی سقفندن صهریجه نازل اوله دده عمرونك منزلی چیناغنك صویی دخی صهریجه نازل اولوب صهریجده مجتمع اولسه عمرو زیده مجرد چیناغنك صویی صهریجه نازل اولمغله مجتمع اولان صوده ساکه مشارك اولورم دیوب زیدك اذنسز صهریجدن صو المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر محله ایچنده جریان ایدوب اهالی ایچه کلدکلری صویه بر قاج کمسنه اصوبرندی دوکوب ملوث ایدر اولسه لر اهالی اول کمسنه لری حاکمه منع ایتدرمکه قادر اولورلر الجواب اولورلر

كتاب الحيطان

زیدك منزلنك احداث ایتدیکی اوطه سنك پنجره لرندن جاری عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حوالسی اولسه عمرو زیده حوالسنی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك منزلنده احداث ایتدیکی فوقانی اوطه سنك پنجره لرندن زقاق آشوری منزلی اولان عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حواله سی اولسه عمرو زیده حوالسنی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدك ملك منزلنده احداث ایتدیکی پنجره لرندن جاری عمرو یهودینك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حوالسی اولسه عمرو زیده حوالسنی دفع ایله دیدکده زید یهودیه حواله اولماز دیو امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدك ملك عرصه سنده احداث ایتدیکی سلخانه نك جاری عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حوالسی اولسه عمرو حواله یی زیده دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عرصه سنده بنا احداث ایتدیکی خانك پنجره لرندن قربنده منزلی اولان عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حواله سی اولسه عمرو زیده حوالسنی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وقف ایتمك ایچون بر تکیه بنا و احداث ایتدکدنصکره اول تکیه قربنده منزلی اولان عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حواله سی اولسه عمرو زیده حوالهیی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف قریه ایچنده حمام بنا و احداث ایتدکده حمامك جاملکانسنده قربنده اولان کمسنه لرك منزللرینك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حواله لری اولسه اول کمسنه لر حواله یی زیده دفع ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدك منزلنده احداث ایتدیکی پنجره لرندن جاری عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب حوالسی اولمغله عمرو زیده حوالسنی دفع ایتدرمك مراد ایتدکده زید بجرد منزلکه جارسنون دخی حواله وار در دیو بغیر وجه شرعی امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك منزلی قربنده دکرمن احداث ایتدکده دکرمنك بندی مرتفع اولمغله بنا ایتدکده بر اول محلدن عمرونك مقر نسوان اولان مواضعی کورینوب دکرمنجی هرکون بالکلیه کورنده

في التهذيب صاحب البناء لو فتح كوة في ساحته وكان لا يمنع والفتوى على انه ان كانت للنظرة هو فتح الكوة يمنع تاتارخانية في اخر فصول القسمة

اول محله وار بعض بعضری عمروک مقر نسوان اولان مواضعنه تعلق ایدوب حوالهسی اولسه عمرو حوالهسنی زیده دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک منزلنده احداث ایتدیکی پنجرهلردن جاری عمروک مقر نسوان اولان مواضعی کوریتوب حوالهسی اولمغله عمرو زیده حوالهسنی دفع ایتدرمک مراد ایتدکده عمرو زیده منزلک حوالهسی دیواری اون بش سنه مقدم یوکسک ایمش ایله اولیجق سرع دیوار ایکی یا ترنح ایدوب حوالهلی ایله‌دوب حوالهسنی دفعدن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ایله عمروک منزللری آراسنده اولوب عمروک ملکی اولان دیوار منهدم اولمغله زیدک منزلندن مقر نسوان اولان مواضعی عمروک منزلندن کوریتوب عمرو دیوارینی بنا ایتمامکله زید عمرو ایکیمز علی الاشتراک سترة اتخاذ ایدهلم دیدکده عمرو امتناع ایلسه حاکم عمرو وجه مجبر اوزره سترة اتخاذ ایلمکه جبره قادر اولورمی الجواب اولور

زید و عمرو علی الاشتراک مالک اولدقلری منزلی اقتسام ایتدکلرنده هر برینک حصه سنه اصابت ایدن موضعدن آخرک مقر نسوان اولان مواضعی کوریتوب حوالهسی اولمغله زید عمرو ه بیمزده علی الاشتراک سترة اتخاذ ایدهلم دیدکده عمرو امتناع ایلسه حاکم عمرو وجه مجبر اوزره سترة اتخاذ ایلمکه دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک منزلنده احداث ایتدیکی فوقانی اوطه سنک پنجرهلرندن عمروک مقر نسوان اولان مواضعی کوریتوب حوالهسی اولمغله زید حوالهسنی دفع ایدرکن عمرو زیده البته پنجرهلرکی دیوار ایله‌یو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زید ایله عمروک منزللری آراسنده زیدک ملک خالی حولیسی اولسه عمرو زیده حولیک آرالغندن مقر نسوان اولان مواضعم کوریتور اولمغله حولیکی قلع ایدوب یرینه حائط دیوار ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک ملکی اولوب جاری عمروک منزلی جانبنده اولان خالی حولی قلعدقده زید عمرو ه منزلکدن مقر نسوان اولان مواضعم حوالهاولمغله اول حولی بنا ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک ملک منزلی قربنده عمرو منزل احداث ایدوب عمروک منزلی الچق اولمغله زیدک قدیمی پنجرهلرندن عمروک مقر نسوان اولان مواضعی کوریتوب حوالهسی اولسه عمرو حوالهکندی دفع ایتمیوب زیده دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک قدیمی فوقانی منزلنک قارشوسنده جاری عمرو احلا احداث ایتدکده زیدک قدیمی پنجرهلرندن عمروک اوطهلرینک مقر نسوان اولان مواضعی کوریتوب حوالهسی اولسه عمرو حوالهسنی کندی دفع ایتمیوب مجرد منزلک یوکسک اولمغله حوالهسن دفع ایله دیو زیدی پنجرهلرکی قپادیوزده جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک منزل قدیمنک قارشوسنده عمرو منزل احداث ایتدکدنصکره عمروک ملکی اولوب زیدک منزل جانبنده اولان دیوار یقلدقده زیدک قدیمی پنجرهلرندن عمروک مقر نسوان اولان

وفی النوازل حائط بین اثنین سقط ولواحدهما بنات عورة یطلب من جاره ان یبنی والی جاره لا یجبر وان بنی احدهما فی ملک نفسه یفعل قال الفقیه ابو اللیث هذا قول علمائنا وقال بعضهم لابد ان یکونا سترة بینهما قال الفقیه وبه ناخذ فی اول الفصل الثانی من حیطان البزازیة

وفی کتاب الحیطان واربت رجلین اقتسما دارا فقال صاحب منهما یبنیا حائطا فلیس علی الآخر اجابة وان کان احدهما یتوذی صاحبه ویطلع علیه فی حال لا یجوز الاطلاع کان للقاضی ان یامرهما حائطا بینهما ویخرج واحد منهما من المعقة لحیضته یفعله القاضی علی وجه المصلحة فی ٤٢ من العادیة قبیل مسئلة الاشجار

مواضعی

مواضعنی کوریوب حواله سی اولمغله عمرو حواله سنی کندی دفع ایتمیوب زیده دیوارینی بنا
ایله وا پنجره لری برج لوت دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک قدیمی منزلی قارشوسنده هند منزل بنا ایتدکده زیدک منزلنک قدیمی پنجره لرندن
هندک منزلنه حواله سی اولمغله هند منزل چولوب دیوارینی ترفیعله حواله لی دفع ایدوب
بعده زید و هندک منزللری حریقده محترق اولدقدنصکره هند منزلنی بنا ایتدکده نوکی
دیوارینی الچق ایدوب بعده زید منزلنی بنا وضع قدیمی اوزره بنا ایدوب وضع قدیمی
اوزره پنجره لرینی احداث ایتدکده پنجره لرندن هندک منزلنک مقرنسوان اولان مواضعنه حواله لی
اولمغله هند زیده مجرد بعد الحریق بن منزلمی سندن مقدم بنا ایتمکله حواله لی رفع ایله
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک منزلنک قدیمی پنجره لرندن عمروک عرصه خالیه سی کوریلورکن زیدک منزلی محترق اولدقده
عمرو عرصه مزبوره ده منزل احداث ایدوب بعده زید دخی منزلنی وضع قدیم اوزره بنا ایلدکده
کالاول پنجره لرندن عمروک منزلنک مقرنسوان اولان مواضعی کوریلور اولسه عمرو
حواله سنی کندی دفع ایتمیوب زیده مجرد منزلمی سندن مقدم بنا ایتمکله حواله لی سن
دفع ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک منزلنده احداث ایتدیکی پنجره لرندن عمروک مقرنسوان اولان مواضعنه حواله سی
اولیوب خارجده اولان اوطه سنک بعض مواضعی کوریلوب اولسه عمرو قواله م وار دیو
زیده پنجره لرینی قپاتمغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک منزلندن جاری عمروک باغچه سی کوریلوب لکن منزلنک مقرنسوان اولان مواضعنه
حواله سی اولماسه عمرو زیده نسوان باغچه یه کتدکلرنده منزلکدن کوریلمکله منزلکده پرده طوت
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک منزلنک دیوارنده سقفه قریب موضعده جاملی پنجره لری اولوب لکن جاری عمروک
مقرنسوان اولان مواضعنه حواله سی اولماسه زید عمرو نردبان ایله پنجره یه چیقوب
مقرنسوان اولان مواضعمه نظر ایدرسن ایله اول پنجره لری قپا دیو زیده جبره
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک تارلاسی قربنده منزل احداث ایتدکده عمرو تارلا کدن منزلمک مقرنسوان اولان
مواضعی کوریلور ایله اول تارلا کی زراعت ایتمه دیو عمرو ی زراعتدن منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید طریق عام کنارنده منزل احداث ایتدکده مقرنسوان اولان مواضعم کوریلور دیو مارّه سبیلا
طریق عامدن مروردن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

نوع آخر

زید منزلنده جاری عمروک منزلنک پنجره سنه قارشو مرتفع بنا احداث ایتمکله عمروک منزلی
زیاده قرانکولق اولوب ضرر بین اولسه عمرو ضرر بینی زیده دفع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب
زیدک عرصه سنده فوقانی منزل احداث ایتمک استدکده جاری عمرو ضرر بینی یوغیکن

والحاصل ان هذه المسائل واجناسها ان القياس ان كل من تصرف في خالص ملكه لا يمنع منه في الحكم وان كان يؤدي ذلك الى الحاق الضرر بالغير لكن ترك القياس في موضع يتعدى ضرر تصرفه الى غيره ضررا بينا البناء حصل بالمنع وبه اخذ كثير من مشايخنا وعليه الفتوى من محيط البرهاني في كتاب ما يمنع الا ان يمنع عنه وما لا

اولور

قال محمد رحمه الله في الاصل دار واحدة بين رجلين اقتسماها ساحة لا بناء فيها واصاب الا حجر ان واراد صاحب الساحة ان يبني في ساحته ويرفع بناءه فقال صاحب البناء انك تسد علي الريح والشمس فله ان يمنعه من رفع بناءه فلصاحب الساحة ان يرفع بناءه ما بدا له وليس لصاحب البناء ان يمنعه من ذلك في التصرفات العادية في الاعيان المشتركة

عمرو مجرد منزل ملکی هواسنه مانع اولوردی یوایدی بنادن منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زیدک ملکی خرمن یرینک قربنده یری اولان عمرو بر مرتفع یرده اوطه احداث ایدوب خرمنک اوزرلرینی منع و سد ایتمکله ضرر بین اولوب زید ضرریندن فرده دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی عرصه سنده عمروک منزلنه متصل موضعده بویرجی فرونی احداث ایتمکله فرونک دخانی عمروک منزلنه کیروب ضرر بینی اولسه عمرو زیده ضرر بینی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک منزلی قربنده عمروک احداث ایتدیکی خرمنک توزی زیدک منزلنه کلوب ضرر بینی اولسه زید عمروه ضررینی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بزازلر چارشوسنده ایشجی دکانی احداث ایتمکله دکانک دخانی قربنده دکانی اولان عمرو بزازک امتعه سنه اصابت ایدوب ضرر بین اولسه عمرو زیده ضررینی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید منزلنده صابون خانه احداث ایتمکله جوارنده منزللری اولان کمسنه لر صابون خانه نک دخانی ایله رائحه کریهه سندن متأذی اولوب ضرر بینلری اولسه اونلر زیده ضررلرینی دفع ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید ملکی عرصه سنده عمروک منزلنه متصل موضعده بذرخانه احداث ایتدکده عمرو بذرخانه نک دخانی ایله رائحه کریهه سندن زیاده متأذی اولوب ضرر بینی اولوب عمرو ضررینی زیده دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قصبه ده واقع جامع شریف قربنده زید سلخانه احداث ایدوب ذبح اولنان قیونلرک اوشوک و لوثنک رائحه سندن جماعت متأذی اولوب حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم زیدی اول سلخانی استعمالدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک بر سوقده واقع بویه خانه سی قربنده عمرو بر بویه خانه احداث ایلسه عمرو زیده بالکساد ویررسن دیوب زیدک بویه خانه سنی قپاتمغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر نجار کمسنه لرک بر سوقده بقال دکانلری اولوب بقاللق ایدرلرکن اطرافنده دکانلری اولان موجی و ارپه جی و لبصدرجی و برنجی طائفه سی مجرد قدیمدن اولمیوب بر کیسنه دن بری احداث اولنمشدر دیو اول بقال دکانلرینی قپاتمغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک ملکی منزلنه متصل موضعده عمرو تیمورجی دکانی احداث ایدوب دکانده مطارقه ایله حدید ضربندن زیدک منزلی بناسنه وهن کلوب ضرر بینی اولسه زید ضررینی عمروه دفع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایله اورتاق دکانه متصل ملکی عرصه سنده منزل احداث ایتدکده عمروه

والى هذا مال القياس في جنس هذه المسائل ان من تصرف في خالص ملكه لا يمنع ولو اضر بغيره لكن ترك القياس في محل يضر بغيره ضررا بينا في ٣٥ من الفصولين

وفي كتاب الحيطان للصدر الشريعة ان الرجل لو اراد ان يبني فيها تنورا للخبز الدائم كما يكون في الدكاكين او رحى للطحن او مدق القصار لم يجز قال الصدر الشهيد وكان والدي رحمه الله يفتي قال رحمه الله وهذا جواب المشايخ وجواب الرواية انه لا يمنع من الخلاصة

قال حنيفة اتخذ خانونا في وسط البزازين منع منه وكذا كل ضرر عام انتهى قال في الوسط منع اتفاقا والحاصل ان العلة الضرر العام وكذا الطباخ والحداد ونحوه بالكل من اهل السوق المخاصمة من شرح الملتقى لابن الشحنة

وفي الكتابية اراد ان يتخذ تنورا في وسط البزازين ويتضررهم دخانهم منعه استحسانا وعليه الفتوى من حيطان البزازية قبيل الفن الخ كذا في الخلاصة

وعن ابي يوسف لو اتخذ داره حماما ويتأذى جاره بدخانه فله منعه الا ان يكون دخان الحمام مثل دخان الجيران في ٣٥ في جامع الفصولين

ت لنفسه منعوا الاستخراج الاسم من الفلين فللجيران المنع اذا تضرروا بالدخان ورائحة الديدان فع ... ان كان ضررا بينا من كراهية القنية في باب من يتضرر من ملكه لغير فانه يتضرر جاره

رجل اشترى دارا او بستانا في سكة وكان ذلك للدباغة فاراد المشتري ان يرجع فيها قال ابو القاسم ان كان يعمل بها ما فيه ضرر الجيران على الدوام فانه يمنع عن ذلك قال مولانا وهذا شيء استحسنه مشايخ بلخ اما في اصل مذهب ابي حنيفة رحمه الله لا يمنع عن ذلك من بيوع الخانية فصل فيما يتضرر به الجيران

كالتاجر اذا كان له حانوت فاتخذ رجل بجنبه حانوتا مثل تلك التجارة فكسدت تجارة الاول بذلك لم يكن له ان يخاصم الثاني كذا في الاجارة وما في احياء الموات كذا في الكاسية

اتخذ حانوتا ثم جاء اخر اتخذ حانوتا بجنب الاول لتلك التجارة فكسدت تجارة الاول بذلك لم يكن له ان يخاصم من الشرب الخانية في فصل احياء الموات

وذكر الصدر ان اراد ان يبني مدق القصارين ثم قال الصدر والذي يفتى به الصدر ... ابينا يمنع من حيطان البزازية

هدم ایدن منزل ملک بناسنه وهن طاری اولور دیو ب وکالی عمرو دفع ایتدیرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی عرصه‌سنده عمروک منزلنه متصل بوصفده دکرمن احداث ایتمکله دکرمنک دوراننده
عمروک منزلی بناسنه وهن کلوب ضرر بین اولوب عمرو ضرر بینی زیده
دفع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی عرصه‌سنده دکرمن بنا ایتمک استدکده جاری عمروک منزلی بعید اولوب بناسنه
وهن ویرمز لکن عمرو مجرد صدا اسندن متأذی اولورم دیو زیدی منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

قدیمدن برمحلده دکرمن اولوب اشبو کلمشیکن خراب اولوب اوج درت سنه معطل
قالدقدن صکره عمرو قربنده منزل احداث ایدوب بعده متولی دکرمنی تعمیر ایدوب کما کان اشلتمک
مراد ایتدکده عمرو صدا اسندن متأذی اولورم دیو متولی‌یی منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید منزلنده جاری عمروک منزلنه متصل بوصفده طوغراجی دکانی اولوب بر قاچ کمسنه ایله دول
صنعتی اشلمکله عمروک منزلی دیوارینه وهن ایراث ایدوب ضرر بین اولسه عمرو ضرر بینی زیده
دفع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر وقف عرصه وزرینه اولان متولی دکندی ماله بقچوان دکان بنا ایتمک مراد ایتدکده
قارشوسنده منزلی اولان عمرو وضرری یوغیکن عمرو مجرد منزلم قارشوسنده دکان بنا اولنمیه
رضام اولمام دیو زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر قصبه‌ده منزلی التنده اولان قدیمی دکاننده تجارت ایدرکن جوارنده منزللری اولان
کمسنه‌لر مجرد بزم نسوانمز رقابته چیقدقلرنده دکانکه کلان کمسنه‌لر نسوانمزی کوررلر دیو
زیده دکاننی قپاتمغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملکی عرصه‌سنده منزل بنا ایتمک استدکده جاری عمروک منزلنه اصلا ضرری یوغیکن عمرو
مجرد منزلم قربنده اولمغله صوت استماع اولنور دیو بغیر وجه زیدی بنادن منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید ملکی عرصه‌سنده خان بنا ایتمک استدکده قربنده منزلی اولان عمرو ضرری یوغیکن عمرو
رضام اولمام دیو بغیر وجه زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروک دیوارینه متصل اولان کندی عرصه‌سنده کنیف احداث ایتمکله دیوارده وهن کلوب ضرر بین
اولسه عمرو زیده ضرر بینی دفع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید ملکی عرصه‌سنده عمروک منزلنه متصل اولان موضعده حوض احداث ایدوب دکرمنه صو
اجرا ایتمکله عمروک منزلی دیواری نه وهن کلوب ضرر بین اولسه عمرو زیده ضرر بینی دفع
ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید جاری عمروک دیوارینه متصل کندی عرصه‌سنده دیوارینه اولان محلی مزبله اتخاذ ایدوب زبل القا
ایتمکله دیوار چوریوب ضرر بین اولسه عمرو ضرر بینی زیده دفع ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب

اولور

لو اراد ان یجعل فی بیته رحی وذلک یوهن بناء الجار للجار ان یمنعه
مما یوجب الخراب فی نقض فیما بعد الجدران

وهذا علی خلاف اصل الامام لان عنده لا یمنع من التصرف فی ملکه
وان اضر بغیره وقال ابو القاسم یمنع وبه اخذ مشایخ بلخ وبخاری
تاریخ الفتاوی وکان عن استاذنا انه یفتی علی قول الامام من جواهر
البزازیة فی نوع فیمن یحدث عمارة تضر بصاحبه

رجل اتخذ فی بیته حماما لکن له فی القدیم ویتاذی جیرانه ذلک
الی دار جاره قال الشیخ ابو القاسم ان کان الحمام بنا کما هو
وان کان دخانه یوهن حائط الجار من کراهیة الخانیة
قبیل الجنایات

زید ملکی عرصه‌سنده جاری عمرونک دیوارینه متصل موضعده طراق ایتمغله دیوار جوریوب
عمرو ضرر بین اولسه عمرو ضرر بینی زیده دفع ایتدیرمگه قادر اولور می؟ الجواب: اولور

زید عمرونک منزلنه متصل اوتلق خانه‌سنده اوتلق وصمان وضع ایتمک استدکده عمرو
جائز که اوتلق خانه یانوب منزلمه سرایت ایده دیو زیدی منعه قادر
اولور می؟ الجواب: اولماز

زید ملکی باغچه‌سنده قویو حفر ایدوب عمرو دخی ملکی باغچه‌سنده زیدک قویوسنه الا ذراع بعید
اولان موضعده قویو حفر الیه زید قویومک صوینی جذب ایدر دیو عمرو ده قویوسنی
قپاتمغه قادر اولور می؟ الجواب: اولماز

زید منزلنده جاری عمرونک صو قیوسنه اوچ درت ذراع قریب یرده کنیف احداث ایتدکده
ارضک رخاوتی اولمغله کنیفک نجاستی عمرونک قیوسنه واصل اولوب ضرر بین اولسه کنیفی
قپاتمقدن غیری طریقله دفع ضرر ممکن اولمایجق عمرو کنیفی زیده شرعا قپاتمغه قادر
اولور می؟ الجواب: اولور

بر وقف چشمه‌نک صویی قدیمدن بر طریق عامدن کاریز ایله جریان ایدرکن زید اول
کاریزه ایکی ذراع یرده کاریز احداث ایدوب حاملک لغمی جوکابنی اول کاریزه اجرا
ایتدکده ارضک رخاوتی اولمغله جوکاب چشمه صوینه واصل و اثری صوده ظاهر
اولوب صویه ضرر بین اولسه کاریزی قپاتمقدن غیری طریقله دفع ضرر ممکن اولمایجق
چشمه متولیسی زیدی اول جهتله اول جوکابی سدّه قادر اولور می؟ الجواب: اولور

بر وقف حمامک صویی کاریز ایله طریق عامدن جریان ایدرکن اخر وقف حمامک متولیسی
طریق عامده صو کاریزینه ایکی ذراع بعید اولان یرده اول کاریزدن بر ذراع درینک
کاریز قازوب حمامک جوکابنی اول کاریزدن جریان ایدرزه ایکن صو کاریزینک متولیسی
عمرو نزاع ایتمکله اهل وقوف نظر ایتدکلرنده جوکابک اثری صویه واصل اولمیوب بر وجهله
ضرری اولمادیغی ثابت و ظاهر ایکن عمرو مجرد اضرار ایچون جوکاب کاریزنی
قپاتمغه قادر اولور می؟ الجواب: اولماز

نوع فی الطریق

بر سکه غیر نافذه‌نک منتهاسنده منزلی اولان زیدک منزلی اوکنده طریق عام اولمغله
زید منزلنک بر مقدارینی هدم ایدوب سکه غیر نافذه‌یی طریق عامه اولاشدروب نافذه
ایتمک مراد ایلسه قومشولری متضرر اولمالریله زیدی منعه قادر
اولورلر می؟ الجواب: اولورلر

سکه غیر نافذه مستطیله‌دن منشعبه اولان سکه مستطیله غیر نافذه‌ده قدیمدن زیدک
قپوسندن غیری قپو یوغیکن منزللرینک قپولری سکه نافذه‌ده اولوب دیوارلری
غیر نافذه‌ده واقع اولان کمسنه‌لر دیوارلرندن قپو اچوب سکه غیر نافذه‌دن
اشلمک مراد ایلسه زید مزبورلری منعه قادر اولور می؟ الجواب: اولور

زیدک منزلی قپوسی طریق عامده اولوب اردو دیواری سکه مستطیله
غیر نافذه‌ده اولوب سکه غیر نافذه‌ده قدیمدن قپوسی یوغیکن سکه غیر نافذه‌ده

فی البزازیة غیر نافذ اشتری رجل فی الاقصی وارادان یهدم منها ویجعلها طریقا نافذا لیس له ذلک انتهى من حیطان شرح الوهبانیة لابن الشحنة

رجل له دار فی سکة تطرق الدار فی سکة اخری غیر نافذة اراد ان یجعل لداره بابا فی هذه السکة فتنعوا فیه والصحیح یمنع من ذلک اذا لم یکن له طریق فی هذه السکة فافهمه فی اخر باب الحیطان من کتاب الصلح

بر قصبه‌ده ساکن زید بیع و شرا ایلدوکی اماکن قصبه‌نک حق مرورلری اولان طریقه متاعی یاپوب مرور مانع اولسه ماره زیدی منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر — للمرحوم منقاری زاده

بر کاریزک اباغی قدیمدن بحق عمرونک منزلندن اقه‌کلوب بعده عمرو منزلی بکره بیع ایلسه بکر بن کاریزی منزلندن اقتمام دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز — منقاری زاده

احداث ایدوب مرور ایدراولسه اول سکه اربابی زیدی منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولورلر

زیدک بر طریق خاصه‌ده منزلی اولمغله اول طریقدن مرور ایده کلمش‌ایکن منزل منهدم اولوب زید بر قاچ سنه مرور ایلمامسه حالا زید منزلک عرصه‌سنده منزل بنا ایدوب اول طریقدن کالاول مرور ایتمک استدکده طریقک سائر اربابی مجرد بر قاچ سنه مرور ایتمامکله حقک ساقط اولور دیو زیدی مروردن منعه قادر اولورلرمی
الجواب اولمازلر

زید بر طریق خاصه‌ده واقع منزلنک قدیمی قپوسنی قپایوب طریق عام طرفنه قپو چیوب مسئله کدیتفاره زید اول قپویی قپایوب قدیمی قپوسنی اچوب طریق خاصدن منزلنه اشلک مراد ایتدکده اول طریقده منزللری اولانلر سنه رجوع ایتمش بعدما قپویی قپامغله کاجدید حکمنه رضا اولمازز دیو بغیر وجه زیدی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید طریق عامه متصل اولان منزلنک طریق خاصه‌ده اولان قپوسنی دیوار ایدوب طریق عام جانبنه قپو اچمق مراد ایتدکده بر قاچ کمسنه‌لر راضی اولمازز دیو بغیر وجه زیدی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر طریق خاصک اربابندن بر قاچ کمسنه اول طریقدن معتاد اوزره عربه ایله کچرکن استدکلرنده اول طریقک اربابندن زید راضی اولمام دیو منع ایدرلر ایکن بغیر وجه منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید منزلنک کنیفی چوکابنه بر طریق خاصک اوزرینه بغیر حق اجرا ایدر اولسه اول طریقک اربابی زیدی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید بر طریق خاصک اوزرینه اربابلری اولمزدن بنا احداث ایلسه اول طریقک اربابی زیده بناسنی قلع ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدقلری طریق خاصک اوزرینه عمرونک لونسز دیوار بنا ایلسه عمرو دیواری زیده قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قاچ کمسنه‌لر بیلدنده مشترک اولان طریق خاصدن مرور ایده کلمشلر ایکن الحالة هذه زید ساکنلره بعد الیوم مرور ایتمکه راضی اولمام دیو منع ایدرلرسه بغیر وجه مروردن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

فوقانیسی زیدک تحتانیسی عمرونک ملکی اولان منزلک زقاق قپوسی بر اولوب زید اول قپودن کیروب چیقه کلمش ایکن عمرو تحتانیسی بنم اولمغله بعد الیوم اول قپودن اشلمکه راضی اولمام دیو زیدی منعه قادر اولورمی
الجواب اولماز

زیدک عرصه‌سنده عمرونک حق مروری اولوب مرور ایده کلمش ایکن زید بعد الیوم راضی اولمام دیو عمرویی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونک طریق خاصه اولان بری منزلنه الحاق ایدوب اوزرینه

لذا اراد باب فی سکة نافذة واراد ان یفتح بابا من ظهر داره الی سکة غیر نافذة لیس له ذلک ٣٥٤ من جامع الفصولین
هکذا فی حیطان الخانیة

باع دارا بابها فی سکة نافذة وکان بابها القدیم فی سکة لا تنفذ فاراد المشتری ان یفتح بابها القدیم فلو اقر اهل السکة بذلک الباب فله فتحه کبایعه لقیامه مقامه ولو انکر اهل السکة حلفوا فلو حلفهم واحدا بعد واحد فحلف الاول سقط الایمان عن الباقین اذ لا فائدة لانهم لو نکلوا لیس لهم فتحه اذ للباقی فی الاول منعه فلو نکل الاول فله ان یحلف غیره ثم ثم فلو نکلوا جملة الان له ان یفتح — من جامع الفصولین بفصل ٣٥ فیما یمنع عنه

قال محمد رحمه الله لو اخرجنا بیت الشرکة رجل بنی حائطا علی الطریق واتخذ علیه او بنی فی طریق المسلمین بناء فخاصم فی ذلک واحد من المسلمین او من اهل الذمة سوی العبید والصبیان فانه یقضی علیه بهدمه سواء کان یضر بالعامة او لا یضرهم کذا ذکر وقال محمد بن سلمة البلخی لا یقضی بالهدم ادام لم یضر بالعامة لانه اذا لم یضر بهم فالمخاصم بینهم متعنت وهو ما ذکر من الکتاب انه یقضی بضرهم کالنافذ انه لم یکن مصرا فی الحال بان یکثر الزحمة فی الطریق

مسئلة فی وسط السکة النافذة مزبلة اراد احدهم ان یرفع مزبلة بینه قبلها ویتأذی به الجیران فلهم منعه الان من الحدث فی طریق نافذ مما یضر بالعامة لکل منهم منعه وفی غیر النافذة حق المنع لاهله من جامع الفصولین ٣٤٤

ن شرا الشجرة وقطعها او استأجر ارضا تحت الشجرة ولهذه الارض المستأجرة طریق فی بستان رجل فللمشتری الاشجار ان یمر فی هذا الطریق بجنبه ودابة الا ان یحتاج الی الارض المستأجرة ولو اخذ ارضه هذه شجرة کان له ذلک فلا شک ولیس لصاحب البستان المنع عنه کذا هنا — من جامع الفصولین ٤٥

ولو کان فی سکة غیر نافذة فحق النقض لهم خاصة — مختارات النوازل ما حدث فی الطریق
من احدث فی الطریق العامة کنیفا او میزابا او جرصنا او دکانا وسعه ذلک ان لم یضر بهم ولکل منهم نزعه وفی الطریق الخاص لا یسعه بلا اذن الشرکاء وان کان لم یضر — ملتقی الابحر فی باب ما یحدث فی الطریق

دیوار بنا ایلسه عمرو زیده بناسنی قلع ایتدیرەوب اولطریقدن کالاول مرور ه

قادر اولورمی **الجواب** اولور

برقریەده زید و عمرو و بکرک علی الاشتراك ملکلری اولان طریق خاصدن زید و عمرو حصه‌لرینی

بکره بیع مرادایلەلر اول قریه اهالیسندن برقاچ کمسنەلر راضی اولمازز دیو بغیر وجه منعه قادر

اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید طریق عام اوزرینه بنا احداث ایدوب طریقی سد ایلسه مارّه زیده بناسنی قلع ایتدیرمکه

قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید طریق عام اوزرینه منزل بنا ایدوب بعده منزلی وقف ایلسه مارّه یه ضرری اولمغله مارّه زیده

بناسنی قلع ایتدیرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید دکاننه صو اجرا ایتمک ایچون طریق عام ایچنده اوزرینه حوض احداث ایتمک مراد ایتسه مارّه

زیدی منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید عمرونک طریق عامده واقع قپوسی اوکینه سو بیرندی دوکوب عمرو موجب ضرری اولمغله عمرو زیدی

قپوسی اوکنه سو بیرندی دوکمکدن منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

برقاچ کمسنەلر طریق عام اوزرینه سو بیرندی دوکر اولسەلر مارّه یه ضرری اولمغله مارّه مزبورلری

منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زیدک طریق عامه متصل ملکی دیواری دیبنه بعض کمسنەلر حوکابدن دوکوب تبول ایتمکله زیده

ضرری اولمغله زید مزبورلری منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید منزلنک کنیفی چوکابنی طریق عام اوزرینه اجرا ایدوب مارّه یه ضرری اولسه مارّه زیدی

اجرادن منعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

برقاچ کمسنەلرک بربلده ایچنده طریق عامک التنده احداث ایتدکلری کاریز قپانوب نجاست

طریقه بایلوب مارّه متأذی اولسه مارّه مزبورلره کاریزی اصلاح ایلکه الا کاریزی اجرا

ایلمکدن دیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

طریق عام التنده واقع وقف کاریزک قپاغی بوزلمغله نجاست طریقه بایلوب مارّه

متأذی اولسەلر وقفک مساعده‌سی اولمغله مارّه متولی یه قپاغی تعمیر ایله دیمکه قادر

اولورلرمی **الجواب** اولورلر

حمامجی اولان زید حمام چوکابنه مجرای قدیمندن اخراج ایدوب مقابر مسلمین اوزرینه اجرا

ایلسه حاکم زیدی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولور

نوع آخر

زیدک کنیفی چوکابی قدیمدن برو عمرونک عرصه‌سندن کاریز ایله آقه کلمشیکن عمرو بعد الیوم

آقتمام دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک ملکی منزلنک چوکابی قدیمدن برو عمرونک عرصه‌سندن کلمش اولسه عمرو زیدی

بغیر وجه منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک منزلنک چوکابی قدیمدن برو وقف عرصه‌دن کاریز ایله آقه

ن منع محدث بناء الکنیف والظلة علی طریق العامة خلوصی یتعلق
لو ضرر دال ... من جامع الفصولین ٣٥٢

کلمشیکن

كلمشيكن متولى زيدى بغير وجه اجرادن منعه قادر اولورمى الجواب اولماز
بر محله اهاليسنه مخصوص وقف كاريزه محلهٔ اخرى اهاليسندن زيد ملك كاريزينى
بغير حق الحاق مراد ايله متولى زيدى منعه قادر اولورمى الجواب اولور
زيدك جارى عمروك عرصه سندن حق اجراسى يوغيكن زيد كاريزنى عمروك اذنيله
برقاچ سنه عمروك عرصه سندن اجرا ايدوب بعده عمرو عرصه سنى بكره ثمن معلومه
بيع وتسليم ايتدكده كاريزك عرصه سندن اجراسى شرط اولنماسه حالا بكر زيدى اجرادن
منع مراد ايتدكده زيد مجرد عمروك اذنيله برقاچ سنه اجرا ايتمكله بنم ايچون حق اجرا
ثابت اولمشدر كاريزيمى عرصهٔ مزبوره يه اجرايه قادر اولورمى الجواب اولماز
زيدك منزلى التندن جريان ايدن وقف كاريزى مغلقه محاذيست زيدك منزلنه باليوب
زيده ضرر ويرير اولسه غلقه سى اولان كاريزك تعميرينه مشروط وقفك غله سندن متولينك
يدنده موجوده غله اولمغله زيد متولى يه ايتدكده اولا غله دن كاريزى اصلاح ايدوب ضررينى
رفع ايله ديمكه قادر اولورمى الجواب اولور
زيدك منزلنك جركالرى قديمدن بكرك زيدك اخر منزلنك حولوسندن اقه كلمشيكن
زيد منزل اولى جميع حقوقيله عمروه بيع وتسليم ايدوب بعده منزل ثانيى بكره بيع وتسليم
ايلسه بكر عمروى وضع قديم اوزره منزلنك جركابنى اجرادن منعه قادر اولورمى
الجواب اولماز
زيد منزلنده احداث ايتديكى اوطه سنك صچاق صويينى بغير حق جارى عمروك عرصه سندن
اجرا ايدر اولسه عمرو زيدى منعه قادر اولورمى الجواب اولور
زيد منزلنك صچاق صويينى جارى عمروك اذنيله برمدت عمروك منزلى اوزرينه بغير حق اجرا ايلسه حالا
عمرو زيدى اجرادن منعه قادر اولورمى الجواب اولور
زيد منزلنده احداث ايتديكى اوطه سنك سقفى صچاغنى بغير حق جارى عمروك عرصه سى اوزرينه
اوزاتمق مراد ايلسه عمرو زيدى منعه قادر اولورمى الجواب اولور
زيدك منزلى صچاغى قديمدن بكرك عمروك عرصه سى اوزرينه اوزانمش اولسه كلديسى باغچه نيه
اقه كلمشيكن عمرو بن باغچه ده اوطه بنا ايتمك استرم ديو زيدك صچاغنى بغير حق كسدرمكه
قادر اولورمى الجواب اولماز
زيدك منزلنك صچاغى صولى جارى عمروك ملك عرصه سنه قديمدن اقه كلمشيكن
عمرو عرصهٔ مزبوره ده حمام بنا ايلدكده زيدك صچاغنى ديبندن تغلبا قطع ايدوب زيدك
منزلى ديوارينه متصل صچاقدن يوكسك ديوار احداث ايتمكله زيدك صچاغنك وضع
قديم اوزره بنا وجريانى ممكن اولماسه زيد صچاغنك وضع قديم اوزره بنا وجريانى
ممكن اولاجق مرتبه عمروه ديوارينى هدم ايتدرمكه قادر اولورمى
الجواب اولور
بر نهر ايكى قريه بيننده اولان مجراى معيندن قديمدن جريان ايده كلمشيكن اول قريه لردن بر
اهاليسى قريهٔ اخرى جانبنده حوض حفر ايدوب نهرى اخرى جانبنه اجرا ايتمكله قريهٔ اخرى

رجل له داران متلاصقتان احدهما عامرة والاخرى خربة
وكان ميزاب العامرة ملقاة مصبها في الخربة فباع الخربة ثم اراد
المشترى منع البائع اجراء الميزاب الى الخربة واتفقا فيها قال
ابو الليث ان كان الميزاب في تلك الدار وتسييل ماء سطحه عليها
كانت حرفا انه ذلك قديم كالمسيل على حاله وان لم يشترط وكذا لو
كان مسيل سطوحه الى دار رجل وله فيها ميزاب قديم فليس لصاحب
الدار منعه وهذا استحسان جرت به العادة والقياس بخلافه
والفتوى على ما ذكره ابو الليث من الذخيرة البرهانية رح

متفرقات الميزاب

رجل وضع الجذوع على حائط رجل باذنه او حفر سردابا تحت داره باذنه
ثم باع صاحب الدار داره ثم طلب المشترى رفع الجذوع له ذلك
وكذا السرداب الا اذا شرط البائع في البيع بقاء الجذوع والسرداب
فحينئذ لا يكون للمشترى ان يطالبه برفع ذلك لانه لما شرط ذلك
صار كانه شرط الكف عن ذلك والوارث في هذه بمنزلة المشترى
الا ان للوارث ان يطالبه برفع البناء والسرداب على كل حال كذا
ذكره قاضيخان في فتاواه من العمادية

جانبت اجرا ایتمکله قریه اخری اهالیسنک تارلالرینه باعث ضرری اولسه قریه اخری اهالیسی وضع قدیم اوزره اول نهری مجرای قدیمندن اجرایه قادر اولورلر

الجواب اولورلر

اسفلی زیدک ملکی و اعلاسی عمروک ملکی اولان منزلک علاسنده عمرو بعض حیوانات اسکان ایدوب التمکله اول حیواناتک بولی منزلک اسفلنه اقوب زیده ضرر بین اولسه زید عمروده ضرر بینی دفع ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک میوه اشجارینک دالری عمروک منزلی اوزرینه اوزانوب ضرری اولسه عمرو اول دالری شد ایله دفع ضرر ممکن اولانی زیده شد ایتدروب اولمیانی قطع ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک میوه اشجارینک دالری عمروک باغچه‌سنه تدلی ایدوب باغچه ضرری اولسه زید اول دالری شد ایله دفع ضرر ممکن اولانی شد ایدوب ممکن اولمیانی قطع ایتدروب دفع ضرر ایدرکن عمرو اول اشجاری دیبلرندن قطع ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک دیواری جاری عمروک عرصه‌سی اوزرینه یقلوب عرصه‌یی اشغال ایلسه عمرو دیوار نقضی عرصه اوزرندن زیده رفع ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ایله عمروک تملکلرینک السوی مالک اولدقلری دیوار اوزرنده هر برینک اغاجلری یوغیکن زید عمروک اذنیله دیوار اوزرینه اغاجلر وضع و اوزرینه بنا احداث ایدوب لکن عمروک دخی اولقدر اغاج وضعنه دیوارک تحملی اولمیوب عمروده دیوار ایله انتفاع ممکن اولماسه عمرو زیده باکا سنکله اغاج وضع ایدوب انتفاع ممکن اولاجق مرتبه اغاجلرکی رفع ایله دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

كتاب الرهن

زید تحت اجاره‌سنده اولان وقف حمامی دائنی عمروه دینی مقابله‌سنده رهن و تسلیم ایلسه رهن مزبور صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زینب جاریه معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی دائنی عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره زینب اول دینی ایتمدین بلا ولد فوت اولسه متولی وقف ایچون ضبط و اخذ و ایجار مراد ایتدکده عمرو تجر و زید باکه رهن و تسلیم ایتمکله دینی استیفا ایتمینجه منزلی ویرمم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر وقف عرصه‌ده مغروس اولان ملک کرومنی دائنی عمروه رهن و تسلیم ایلسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی دائنی زیده دینی مقابله‌سنده رهن ایلسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید زوجه‌سی هند ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی منزلدن حصه شایعه‌سنی دائنی عمروه دینی مقابله‌سنده رهن و تسلیم ایلسه صحیح اولورمی **الجواب** اولماز

زید منزلنک ملک اناسه مجتمع دائنی عمروه رهن و تسلیم ایدوب لکن منزلی رهن ایلماسه عمرو

زیدک جوز اغاجینک دالری عمروک مزروع تارلاسی اوزرینه اوزانوب اکننه ضرری اولسه عمرو اول دالردن شد ایله دفع ضرر ممکن اولانی زیده شد ایتدروب اولمیانی قطع ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

قلبی قطعها لتوزیع هوائه
فرع سعفه نخلة الی دار رجل وقالوا هذا علی وجهین فلو امکن تفریغه بشده تم علی النخلة فله ان یاخذ رب النخلة بالشد وان لم یمکن فله ان یاخذه بالقطع جامع الفصولین فی ۳۵ ملخصا
او توزیع بعضه بشد بعضها

ولا یصح رهن حر و مدبر و مکاتب و ام ولد و وقف من رهن الدرر باب ما یصح رهنه

... بدون الشجر والبناء فباطل لا الاصل والعکس لا یشک اظهر ... باب تسع مسائل لا یصح الرهن فیها والاولی رهن الثمر بدون الارض الثانیة رهن الثمرة بدون الشجر الثالثة رهنها بدون الارض الرابعة رهن البناء بدون الارض لحم
من شرح المنظومة لابن الشحنة

رهن المشاع لا یجوز من شریکه ولا من غیره احتمل القسمة او لا من الفصولین فی مسائل الشیوع

انما لا یصح رهن المشاع اذا کان محلا لا یحتمل القسمة من الشریک ولو طرأ فسد خلافا لابی یوسف رحمه الله من رهن ملتقی الابحر

بجرو

مجرد حجت رهن ایله مشغله منزل وحی رهن اولمش اولور بو منزل مزبوری زیددن رهن
اولمق اوزره الوب بیع ایتمکه قادر اولور می الجواب اولماز

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی سفینه‌دن حصه شایعه‌سنی دایینی بکره دینی مقابله‌سنده
رهن وتسلیم ایلسه صحیح اولور می الجواب اولماز

زید متوفانک ورثه‌سی عمرو یدنده اولان منزل الحوت زیدک ملکی ایدی بغیر حق ضبط ایدرسن
دیو دعوی ایتدکلرنده عمرو زید منزلی بابا اولان شوقدر اقچه دینی مقابله‌سنده رهن وتخلیه
وتسلیم ایدوب قبض ایدوب حتی زید صحتنده وجه محرر اوزره اقرار وحتی ایتمشیدر دیو دعوی
وورثه انکار ایتدکلرنده بکر وبشر زیدک اقرار وحتنه شهادت ایلسه‌لر ورثه عمروه
اقرار شهادتلری ضبط ایتمازلر رهن وتسلیم معاینه ایلمش شاهد کتورمدکجه قادر اولورلر می الجواب
اولمازلر

واذا شهدوا على اقرار الراهن بقبض المرتهن ثم استشهدوا على معاينة
القبض كان ابو حنيفة اولا يقول لا تقبل هذه الشهادة ثم رجع وقال
تقبل وهو قولهما [illegible]

نوع آخر

زید ملکی باغچه‌سنی دایینی عمروه رهن ایدوب لکن تسلیم وقبض اولنمامش رهن مزبور صحیح
اولور می الجواب اولماز

و ينعقد بايجاب وقبول ويتم بالقبض محوزا مفرغا مميزا من الملتقى

زید ملکی منزلنی دایینی عمروه دینی مقابله‌سنده رهن ایدوب لکن تسلیم وقبض اولنمدن زید
منزل مزبوری بکره ثمن معلومه بیع وتسلیم ایلسه عمرو منعقد اولمیوب وجه محرر اوزره رهن ایتمشیدی
دیو منزله مداخله‌یه قادر اولور می الجواب اولماز

بيع الراهن الرهن موقوف على اجازة المرتهن او قضاء دينه فان
اجاز صار ثمنه رهنا مكانه وان لم يجز وفسخ لا ينفسخ في الاصح عن
الرهن ملتقى الابحر في باب التصرف

زید صحتنده عمرودن قرض الدیغی شوقدر اقچه مقابله‌سنده ملک منزلنی عمروه رهن وتسلیم ایتدکدنصکره
زید قبل الفک عهده‌لی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولسه عمرو منزل مزبوری بیع
ایتدکدن دینی استیفا ایتدکدنصکره ما عدا ایله سائر غرما بینلرنده قسمت اولنسون
دیرکن سائر غرما اصلا اولمیوب جمله ثمن غرماده اوغال ایدرز دیمکه
قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

زید عمرودن قرض الدیغی شوقدر اقچه مقابله‌سنده ملک منزلنی صحتنده رهن وتسلیم ایتدکدن
صکره زید قبل الفک عهده‌لی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب عمرو منزل
مزبوری حاکم اذنیله بیع ایتدروکده ثمن اولقدر اقچه‌یه وفا ایلمسه عمرو ثمن مزبور
الوب زیدک ذمتنده قالان دینی ایچون ما عدا ترکه‌دن سائر غرما ایله مشارکت اولدقده سائر غرما
ثمن مزبوری الدک دیو منعه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

زید عمرودن قرض الدیغی شوقدر اقچه مقابله‌سنده ملک منزلنی صحتنده عمروه رهن وتسلیم
ایتدکدنصکره زید قبل الفک عهده‌لی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب عمرو
منزل مزبوری حاکمه بیع ایتدردکده ثمنی الحق مبلغ مزبوره وفا ایلسه سائر غرما ثمن مزبوردن سنینه
المغه قادر اولورلر می الجواب اولمازلر

زید ملک منزلنی ابنی عمروه شوقدر اقچه دینی مقابله‌سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید عهده‌لی ترکه‌سندن
ازید اولدیغی حالده فوت اولسه زیدک سائر دایینلری عمروه منزل بیع اولنوب ثمنندن حصه
دینکی استیفا ایتدکدنصکره ما عداسنی تمام ایده‌لم دیرلکن عمرو اخر اولمیوب منزل
مرقوم مبلغ مزبور مقابله‌سنده مستقلا ضبط ایدرم دیمکه قادر اولور می الجواب اولماز

زید ملك حمامنی وابنی عمروده شو قدر اقجه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایدوب زیدك بعض کمسنه لره دخی دینی اولسه اول کمسنه لر عمروده زیدك تماما اداء دینه قدر لی اوملامعله اول حمامی بیع ایدوب ثمنندن دینلرینه کوره اقتسام ایدرز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی رهن الاب والوصی والمستعیر

زید صغیر ابنی علی عمروك بعض اشیاسنی دابنی بکره دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایلسه عمرو بالغ اولدقده اداء دین اولنمدین اشیاء مرقومه یی بکردن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغارك عقاریننی کندینك دابنی عمروده دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایلسه صغار بالغ اولدقلرنده اداء دین اولنمدین اول عقاری عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید زوجه سی هندك بعض اشیاسنی مطلقا رهن ایتمك ایچون استعاره ایدوب دابنی عمروده دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره قبل الفك زید فوت اولسه اداء دین اولنمدین هند اشیاء مرقومه یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هندك اثوابنی رهن ایتمك ایچون استعاره ایدوب شو قدر اقجه دائنی عمروده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره بر قاچ سنه مرور ایدوب تلف ایدهامکله اثواب مزبوره عمروك یدنده کوه لنوب قیمتلرینه نقصان ترتب ایدوب اثواب مزبوره نك قیمتلری دین مزبوره مساوی اولمغله دین مزبوردن نقصان مقداری ساقط اولوب زیدك ما عداسنی اداء ایله اثوابی فك ایدوب هنده تسلیم ایلسه هند اثواب مرقومه نك اولقدر نقصاننی زیده تضمینه قادره اولورمی الجواب اولور

زید زوجه سی هندك بعض اشیاسنی هندك اذنیله دابنی عمروده دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایلسه هند اداء دین اولنمدین اشیاء مزبوره یی عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولمانه

زید هندك شو قدر اشیاسنی مطلقا رهن ایتمك ایچون استعاره ایدوب دابنی عمروده قیمتلرندن اقل اولان شو قدر اقجه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره اشیاء مزبوره عمروك تعدی وتقصیرسز ضایعه اولسه اشیاء مزبوره نك قیمتلرندن دیندن زیاده سی زیده یا عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

فی رهن الفضولی والرسول

زید هندك بعض اشیاسنی هندك اذنسز دابنی عمروده رهن وتسلیم ایلسه هند مجرد اولمیوب اشیاسنی زیدك حضورنده عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید هندك ملك منزلنی هندك اذنسز کندی دابنی عمروده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره هند مجرد اولمدین زید فوت اولسه هند منزل مزبوری زیدك ورثه سی حضورلرنده عمرودن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید اوغلری عمرو وبکر کبیرلرك علی الاشتراك ملکلری اولان شو قدر اشیاء مزبوره لرك اذنلرسز کندی دینك دابنی بشره رهن وتسلیم ایتدکده عمرو وبکر رهنی مجیز اولمیوب

لکن

ولو رهن الاب لدینه عبد طفله جاز وکذا الوصی ... منه رهن ملکی ... یوباب مایجوز ارتهانه کذا فی الهدایه والزیلعی

ولو کان للاب ... رهن بدین علیه عبد الطفل وکذا الوصی فی هذا کالاب ... الاب متاع الصغیر فادرکت ومات الاب فلیس للابن ان یسترده حتی یقضی الدین لانه تصرف الاب نافذ علیه لازم له بمنزلة تصرفه بنفسه بعد البلوغ من الزیلعی

اجزاء

لكن اشيالرلبنزدن الدين زيد فوت اولسه عمرو وبكر اشياء مزبوره لرى بنزدن اخذ مراد
ايتدكلرنده بنزه دينى اودا ايتمينجه ويرمم ديمكه قادر اولورلرمى **الجواب** اولمازلر

زيد بعض اشياسنى ملكى اولمق اوزره دائنى عمرو ده دينى مقابله سنده رهن وتسليم ايدوب بعده
دينى اودا ايدوب اشيالرى عمرودن الدقده نصكره بكر عمرودن اشياء مزبوره نك ملكم در ديو
اشياء مزبوره زيددن الوب مادامكه تسليم ايلمه دنده الا ضامن اول ديو دعوى المبه دعواسنه
التفات اولنورمى **الجواب** اولنماز

زيد بعض اشياسنى خدمتكارى عمرو ايله رهن طريقيله دائنى بكره ارسال ايدوب عمرو دخى
زيدره من اولمق اوزره ساكه كوندردى ديوب بكره تسليم ايتدكدنصكره قبل الفكاك
زيد وعمرو فوت اولسه لر زيدك حصر وارثلرى اولان صغارينك وصيلرى تركه دن دينى
ادا ايدوب اشياء مزبوره لرى صغار ايچون الملق استدكده بكر ودم يه ويرمم ديوب عمرو بايكه
عمرودن ديمه واصل اولدر تيو ورنه لرنه ويرم ديمكه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

فى نفقة المرتهن

زيد ملك منزلنى دائنى عمروه رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو منزل مزبورى زيدك اذنسز
بكره بيع وتسليم ايلسه زيد بيعى تجيز اولمامغله دينى عمروه ادا ايدوب منزلى بكردن المغه
قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد ملك منزلنى دائنى عمروه رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو منزل مزبورى زيدك اذنسز
بكره بيع وتسليم ايلسه زيد بيعى تجيز اولمامغله دينى عمروه ادا ايدوب منزلى بكردن المغه
قادر اولورمى **الجواب** اولور

زيد ملك دكوننى دائنى عمروه دينى مقابله سنده رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو اول دكننى
زيدك اذنسز بر قاج سنه اجاره ايجار واجرتنى اخذ ايلسه زيد اداء دين ايدوب دكننى
الدقده اجرت مرقومه يى عمرودن المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز اما عمرو
دخى طلب ايلمانه

زيد ملك منزلنى دائنى عمروه رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو زيدك اذنسز برمدت منزلده
ساكن اولسه زيد اداء دين ايدوب منزلى الدقده عمرودن منزلده سكناسيچون اجرت نامنه
نسنه المغه قادر اولورمى **الجواب** اولماز

زيد ملك باغنى دائنى عمروه رهن وتسليم ايتدكده باغك محصولنى عمروه اباحه واحلال
ايتمكله عمرو دخى اخذ واكل ايلسه زيد نادم اولوب اول محصولى عمروه تضمينه قادر
اولورمى **الجواب** اولماز

زيد ملك باغنى دائنى عمروه دينى مقابله سنده رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو زيدك اباحه
واحلالنسز بر قاج سنه باغك محصولنى اخذ واستهلاك ايلسه زيد دينى ادا ايدوب باغنى
الدقده محصول استهلاكى عمروه تضمينه قادر اولورمى **الجواب** اولور

فى هلاك الرهن

زيد نيمتكارى دينه مساوى اولان شو قدر اشياسنى دائنى عمروه رهن وتسليم

اجو الم يتهن الراهن من اجنبى بلا اجازة الراهن فالغلة للمرتهن و يتصدق
بالغلة او يردها على المالك من البزازيه

وجناية الراهن على الرهن مضمونة وجناية المرتهن عليه يسقط
من دينه بقدرها وجناية الرهن عليهما وعلى مالهما هدر معتبرة
عند ابى حنيفة رحمه الله تعالى وقالا جناية الرهن على المرتهن معتبرة
فى رهن الوقاية مع شرحه صدر الشريعة
رحمهما الله تعالى رحمة واسعة

ایتدکدنصکره اشیاء مزبوره نک بر مقداری عمرونک یدنده سرقه اولنوب ضایع اولسه دینندن اول مقدار ساقط اولورمی الجواب اولور

مسئله زید قیمتلری دینه مساوی اولان شو قدر اثوابنی عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو زیدک اذنسز اول اثوابی زوجه سی هنده استعمال ایچون ویروب هند دخی استعمال ایتمکله اثواب اسکیوب قیمتلرینه بر مقدار نقصان ترتب ایلسه دیندن اول مقدار ساقط اولورمی الجواب اولور

مسئله زید قیمتی دینه مساوی اولان اثوابنی دائنی عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره اثواب مزبوره عمروک یدنده کوه لنوب قیمتلرینه شو قدر نقصان ترتب ایلسه دیندن اول نقصانک مقداری ساقط اولورمی الجواب اولور

مسئله زید دائنی عمروه قیمتی دینه مساوی اولان جاریه سی هند بکری رهن و تسلیم ایتدکدنصکره عمرو جاریه یی زیدک اذنسز وطی ایدوب بکارتنی ازاله ایلسه زیدک دیندن نقصانه مساوی اولان مقدار ساقط اولورمی الجواب اولور

مسئله زید زوجه سی هندک اثوابنی رهن ایتمک ایچون استعاره و شو قدر اقچه دائنی عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره بر قاچ سنه مرور ایدوب فک ایده مامکله اثواب مزبوره عمروک یدنده کوه لنوب قیمتلرینه شو قدر نقصان ترتب ایلسه اثواب مزبوره نک قیمتلری دین مزبوره مساوی اولمغله دین مزبوردن نقصانک مقداری ساقط اولوب زید دیننک ما عداسنی ادا ایله اثوابی فک ایدوب هنده تسلیم ایلسه هند اثواب مرهونه نک اول قدر نقصانی زیده تضمینه قادره اولورمی الجواب اولور

مسئله زید عمرودن قرض الدیغی شو قدر اقچه مقابله سنده قیمتی مبلغ مزبوره مساوی اولان متاعنی عمروه رهن و تسلیم ایتدکدنصکره زید مبلغ مزبورک شو مقدارینی عمروه ادا ایدوب بعده ما عداسنی ادا ایتمدین متاع مزبور عمروک یدنده سرقه اولنوب ضایع اولسه زید مبلغ مرقومدن ادا ایتدیکی مقداری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله زید قیمتلری دینه مساوی اولان ایکی الماس طاشیله ایکی زمرد طاشنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره اول طاشلر عمروک یدنده ضایع اولوب بعده طاشلر عمروک یدنده اولمق ملاحظه سیله مبلغ مزبوری ادا ایلسه زید مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

مسئله ملک منزلنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره اکن هند منزل مزبوری عمروک اذنیله بکره ایجار و تسلیم ایدوب بعده منزل بکرک یدنده محترق اولسه منزل محترق اولمغله دین مزبوردن نسنه ساقط اولورمی الجواب اولماز

مسئله زید قیمتلری دیندن ازید اولان شو قدر اشیاسنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن و تسلیم ایتدکدنصکره اشیاء مزبوره عمروک تعدی و تقصیری اولمقسزین سرقه اولنوب

وهو مضمون بالاقل من قيمته ومن الدين فهو هالك وهما سواء صار المرتهن مستوفيا لدينه وان قيمته اكثر فالفضل امانة وان كان الدين اكثر سقط منه بقدر القيمة وطولب الراهن بالباقي ويعتبر قيمته يوم قبضه من اوائل رهن ملتقى الابحر

وهذا كله في حكم الهلاك واما حكم النقصان في العين فينظر ان كان النقصان من حيث العين يوجب سقوط الدين بقدره بلا خلاف وان كان النقصان من حيث السعر لا يوجب سقوط شيء عند اصحابنا الثلاثة رحمهم الله من الخلاصة

وفي الاصل ايضا استعار ثوبا ليرهن بعشرة ففعل كذلك فهلك سقط الدين عن الراهن عشرة فان كان قيمة الثوب عشرين يرجع بعشرة ولو لم يهلك لكن تعيب سقط من الدين بقدره وعليه للمعير ذلك القدر من اوائل الثالث من رهن الخلاصة كذا في البزازية في الضمانات لغانم البغدادي

رهن فروا قيمته اربعين بعشرة فاصابه السوس فصارت عشرة يفتكه الراهن بدرهمين ونصف ويسقط ثلثة ارباع الدين لان كل ربع من الفرو رهن بربع الدين وقد بقي من الفرو ربعه فيبقى من الدين ايضا ربعه في الفصل الثالث من رهن البزازية

وفي الاصل المرتهن اذا ابرأ الراهن عن الدين او وهبه والعبد المرتهن في يده فهلك من غير منع لا يضمن استحسانا وهو قول اصحابنا الثلاثة بخلاف ما لو برئ من الراهن بالايفاء ثم هلك الرهن في يد المرتهن حيث يهلك مضمونا حتى يجب على المرتهن رد ما استوفى من الراهن في اول الثالث من رهن الخلاصة كذا في البزازية والضمانات

من فتاوى الولوالجية

واذا اجر او وهب او باع احدهما من اجنبي خرج من الرهن فلا يعود الا بعقد مبتداء ولو مات الراهن قبل الرد الى المرتهن اسوة للغرماء من رهن الدرر باب التصرف

ضايع

ضايع اولسه دين مزبور ساقط اولوب زيد اشياء مزبورهنك قيمتلرندن زيادهسني
عمروه تضمينه قادر اولورمي الجواب اولماز

مسئله زيد قيمتي دينندن ازيد اولان بر التون يوزكني دايني عمروه دينی مقابلهسنده رهن وتسليم ايتدكدنصكره يوزك عمروك تعدي وتقصيرندن ناشي عمرونك يدنده ضايع اولسه زيد يوزكك قيمتندن زيادهسني عمروه تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور

مسئله زيد عمرودن قرض الديغي اوتوز غروش مقابلهسنده بري اوتوز غروش قيمتلو بر شال رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو متاع مزبوري تجهيلا فوت اولسه دين مزبوردن بدل غروش ساقط اولورمي الجواب اولور

مسئله زيد قيمتلري دينندن ازيد اولان شو قدر اشياسني دايني عمروه دينی مقابلهسنده رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو اشياء مزبورهيي فضولا اخره بيع وتسليمله استهلاك ايلسه زيد بيعي اجازت ايلميوب اشياء مزبورهنك قيمتلرندن زيادهسني عمروه تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور

مسئله زيد قيمتلري دينندن ازيد اولان شو قدر قيمتي اشياسني دايني عمروه رهن وتسليم ايتدكدن صكره زيد اخر دياره كتدكده اشياء مزبوره يه فساد متسارع اولمغين عمرو مجرد زيد اخر دياره كتدی ديو اشياء مرقومهيي فضولا اخره بيع وتسليمله استهلاك ايلسه زيد كلدكده اشياء مزبورهنك قيمتلرندن زيادهسني عمروه تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور

مسئله زيد قيمتي دينندن ازيد اولان بر كتابيني دايني عمروه دينی مقابلهسنده رهن وتسليم ايتدكدنصكره عمرو اول كتابي امينی اولميان بكره ايداع وتسليم ايدوب بعد المفارقت كتاب بكرك يدنده سرقه اولنوب ضايع اولسه زيد كتابك قيمتندن زيادهسني عمروه تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور

مسئله هند زينبدن قرض الديغي سكز يوز اقچه مقابلهسنده قيمتي مبلغ مزبوردن ازيد اولان بر مصحف شريفي رهن وتسليم ايتدكدنصكره هند مبلغ مزبوري زينبه ادا ايدوب بعده مصحف المديي مصحف زينبك تعدي وتقصيرندن ناشي زينبك يدنده ضايع اولسه هند مصحفي زينبه تضمينه قادره اولورمي الجواب اولور

مسئله هند زيددن قرض الديغي بيك اوچيوز غروش مقابلهسنده قيمتلري مبلغ مزبوردن ازيد اولان امتعهسني زيده رهن وتسليم ايدوب بعده هند مبلغ مزبورك بيك ايكيوز يكرمي غروشيني زيده ادا ايتدكدنصكره امتعه مرقومه زيدك يدنده ايكن هند فوت اولوب بعده زيد امتعه مزبورهيي تجهيلا فوت اولسه هندك ورثهسي زيدك هنددن الديغي بيك ايكيوز يكرمي غروشي وامتعه مزبورهنك بيك اوچيوز غروشدن زيادهسني زيدك تركهسندن تضمينه قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

مسئله هند زيد متوليدن قرض الديغي اوچيوز غروش مقابلهسنده يديوز غروش قيمتلو ياقوت يوزكني و ايكيوز غروش قيمتلو امتعهسني زيده رهن وتسليم ايتدكدنصكره اولقدر زيدك تعدي وتقصيري اولمقسزين زيدك يدنده ضايع اولسه دين مزبوردن ايكيوزي اوتوز اوچ له

وفي محل موضع لو فعل المودع بالوديعة يضمن فكذلك المرتهن اذا فعل ذلك بالرهن
من فتاوى العمادية في اول فصل الرهن

وفي الاجناس المودع اذا مات مجهلا يضمن من الثالث في وديعة الكفاية

شرع المرتهن اذا ادعی رد العین المرهونة وکذبه الراهن فالقول قوله
اجاب لا یکون القول قول المرتهن فی رده مع یمینه لان هذا شأن الامانات
لا المضمونات بل القول للراهن مع یمینه فی عدم رده علیه قاری الهدایه

غروش ایله ثلث غروشی ساقط اولورمی **الجواب** الله اعلم بالصواب اولور
بو صورتده زید فوت اولوب بر بنتی قرنداشی زینب متولیه اولدقده زینب هندک امتعه
مزبوره سنی هنده ویروب اوچیوز غروشی تماماً یدندن نعلبا الـ هند ایکیوز اوتوز
روج غروش ایله ثلث غروشی زینبدن استرداده قادره اولورمی **الجواب** اولور

فی الاختلاف

زید ایکی سمور پارچه سنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید عمروه دینی ویروب اول پارچه لری طلب ایتدکده عمرو زیدن اول پارچه لری کساد غ وتسلیم ایتمشیدم دیو دعوی وزید انکار ایدوب عمرو مدعاسنی اثبات ایده مامسه عمرو یمینیله تصدیق اولنوب زیدی دفعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید قیمتی دینندن زیاده اولان متاعنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید عمرودن سن متاع مزبوری فضولاً آخره بیع وتسلیمله استهلاک ایلدک قیمتندن دیندن زیاده سنی ضامن اول دیو دعوی ایتدکده عمرو تعدی وتقصیرم اولمقسزین سرقه اولنوب ضایع اولدی دیو دعوی ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده مامسه عمرو یمینیله زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی **الجواب** اولور

فی بیع الرهن ومایناسبه

زید عمرو متولیدن قرض الدیغی شو قدر اقچه مقابله سنده منقولاتدن بعض اشیاسنی عمروه رهن وتسلیم ایتدکدنصکره زید غیبت منقطعه ایله غائب اولوب حیات ومماتی معلوم اولماسه عمرو اشیاء مرقومه یی اذن حاکم ایله ثمن مثلیله بیع ایدوب مبلغ مزبوری استیفایه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید بر متاعنی دائنی عمروه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکدنصکره فلان زمانه دک اداء دین ایده مزسم متاع مرهونی بیع واستیفاء دین ایله دیو عمروی توکیل ایدوب بعده اول زمان مرور ایدوب زید اداء دین ایده مامسه متاعی ثمن مثلیله بیع ایدوب استیفاء دینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک منزلنی دائنی عمروه رهن وتسلیم ایتدکده فلان زمانه دک اداء دین ایده مزسم منزلی بیع واستیفاء دین ایله دیو عمروی توکیل ایتدکدنصکره اول زمانه دک اداء دین ایتمیوب بعده عمرو منزلی بیع ایتدین زید فوت اولسه عمرو وکالتدن منعزل اولورمی **الجواب** اولماز

زینب هنددن قرض الدیغی شو قدر اقچه مقابله سنده ملک منزلنی هنده رهن وتسلیم ایتدکده بر سنه تمامنه دک اداء دین ایده مزسم عمرو وکیلم اولوب منزلی بیع ایدوب اداء دین ایلسون دیو عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی وکالتی قبول ایتدکدنصکره بر سنه مرور ایدوب اداء دین ایتمدین زینب فوت اولسه هند عمروه منزل مزبوری ثمن مثلیله بیع ایدوب دینی ادا ایله دیو جبره قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید ملک منزلنی دائنی عمروه شو قدر اقچه دینی مقابله سنده رهن وتسلیم ایتدکده زید بر سنه تمامنه دک اداء دین ایتمزسم زوجم هند منزلی بیع ایدوب ثمنی ایله دینی ادا ایلسون دیو هندی توکیل هند دخی وکالتی قبول ایدوب زید اخر دیاره کتدکدنصکره بش سنه مرور ایدوب

وان انتقص الرهن عند المرتهن عددا او وصفا سقط بقدره من الدین بخلاف النقصان من حیث السعر فانه لا عبرة به فی الجامع فلو رهن قلبا قیمته الدین لعشرة فانکسر حتی صارت قیمته عشرة نفتکه الراهن بدرهمین ونصف ویسقط ثلثة ارباع من الدین لان کل ربع من القلب مرهون بربع الدین وقد بقی من الدین ربعه فی الثالث من رهن البزازیه

ویصدق المرتهن فی دعوی الهلاک ولا یصدق فی دعوی الرد کذا فی الولوالجیه والبزازیه

ادعی المرتهن الهلاک ولا بینة له یضمن قیمته بالغة ما بلغت عنده ای الامام الی ان قال بناء علی ان المودع لو ادعی هلاک الودیعة ولم یبین هلاکه منه بشیء اخر لا یصدق عنده وعنده یصدق ویسقط الدین بقدره والبیان لا حاجة علیه انتهی من رسالة حسن الشرنبلالی ویها تفصیل

الودیعة ولم یبین

غاب الراهن فغاب قبل ان یقبضه غیبة منقطعة ولا یدری این هو جاز للقاضی ان یبیع المبیع ویوفی الثمن لو کان المبیع منقولا لا عقارا وعلی هذا لو رهن المدیون وغاب غیبة منقطعة فرفع المرتهن الامر الی القاضی حتی یبیع الرهن بدینه ینبغی ان یجوز کما فی ما بین المسئلتین فی الخامس من جامع الفصولین

وفی المنیة للمرتهن بیع الرهن باجازة الحاکم واخذ دینه اذا کان الراهن غائبا لا یعرف موته ولا حیاته فی السادس من رهن البزازیه

وان حل الاجل والراهن غائب اجبر الوکیل علی بیعه کما یجبر الوکیل بالخصومة علیها عند غیبة موکله وکذا یجبر لو شرطت بعد عقد الرهن فی الاصح من رهن ملتقی الابحر کذا فی الاسعاف والخانیه

وان وکل الراهن العدل او المرتهن او غیرهما ببیعه عند حلول الاجل صح فان شرطت فی عقد الرهن لا ینعزل بالعزل ولا بموت الراهن او المرتهن وله بیعه وورثته ویبطل بموت الوکیل من رهن ملتقی الابحر کذا فی الهدایه وغیرها

قال للمرتهن اذا احللت دینک الی کذا فهو بیع بمالک علی لا یجوز وذکر فی طایفة الخلافیات قال اذا و نقبضت الی کذا والا فالرهن لک یبطل الشرط ویصح الرهن من رهن البزازیه ویشبه فی نقضه الان کذا فی الخلاصه

زید کلوب

زيد كلمپوب اداء دين ايتمامكله هنده منزلني بيع ايله ديدكده هند امتناع ايلسه هندي بيعه جبر اولنور مي الجواب اولنور

زيد ملك منزلني داينى عمروه دينى مقابلهسنده رهن وتسليم ايتدكده فلان زمانه دك اداء دين ايده مزسم منزلى بيع وثمندن دينى استيفا ايله ديو عمرويى توكيل ايدوب بعده اول زمان مرور ايدوب زيد اداء دين ايده ميوب لكن عمرو منزلى بيع اتمهسه زيد دينى اداء ايدوب منزلى الموراسىدكده عمرو رفع اولميوب منزلى بيع ايدوب ثمندن دينى استيفا ايدرم ديمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد بر سيم قلبچنى داينى عمروه دينى مقابلهسنده رهن وتسليم ايتدكدنصكره فلان زمانه دك اداء دين ايده مزسم دينك مقابلهسنده قلبچ سنك اولسون ديوب بعده اول زمان مرور ايدوب زيد عمروه دين مزبورى ويرماسه عمرو زيدن دينى ويرديوب قلبچى عمرودن المغه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد ملك منزلنى بر وقفك متوليسى عمرودن قرض الديغى شو قدر اقچه مقابلهسنده عمروه رهن وتسليم ايدوب بعده زيد فبل الفك فوت اولوب ورثهسى مدت سفر بعيد اولوب وباروه اولمغله قاضى زيدك تركهسنه بكرى وصي نصب ايتدكده زيدك دين مزبوره وافى منقول مالى اولمامغله بكر منزلى امر حاكم ايله ثمن مثلنه بشره بيع وتسليم ايدوب ثمنى ايله دين مزبورى عمروه اداء ايلسه ورثه كلدكلرنده بيعى ابطال ايدوب منزلى بشردن المغه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

كتاب الجنايات

هند زوجى زيدى الت جارحه ايله عمدا جرح وقتل ايلسه هنده نه لازم اولور الجواب قصاص

زيد زوجهسى هندى الت جارحه ايله عمدا جرح وقتل ايدوب هندك زيددن ولدى اولماسه هندك ورثهسى زيدى قصاص ايتدرمكه قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

زيد قرنداشى هندى عمدا بچاق ايله جرح وقتل ايلسه هندك ورثهسى زيدى قصاص ايتدرمكه قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

زيد عمرويى الت جارحه ايله عمدا جرح وقتل ايدوب عمرو اولاد صغار وكبارينى ترك ايلسه صغار بالغ اولمدين اولاد كبار زيدى قصاص ايتدرمكه قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

زيد عمرويى موجب قصاص اولان قتل ايله قتل ايدوب عمرو زوجهسى هندى وهنددن اولان اولاد صغارينى ترك ايلسه هند صغار بالغ اولمدين زيدى قصاص ايتدرمكه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرويى موجب قصاص اولان قتل ايله قتل ايدوب عمرو اولاد صغارينى ترك ايلسه صغارك وصيسى بكر زيدى قصاص ايتدرمكه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد عفو لكن صغار اولانلرى باباسى عمرو وبكرون بش زيدى الت جارحه ايله عمدا جرح وقتل ايدوب حتى اقرار وحى انيشيدنك ديو عمرو وبكرك ايله عمرو وبكرك اقرار وحجه اقامت بينه ايدجكى بكرى قصاص ايتدرمكه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرويى موجب قصاص اولان قتل ايله قتل ايتدكدنصكره عمروك ورثهسندن زوجهسى

ولو كان الكبير للصغير ممن له التصرف في ماله كالاب والجد يستقل به الكبير قبل ان يبلغ الصغير باجماع اصحابنا سواء كانت الولاية لهما بالملك او بالقرابة وان ولياً لا يعتبر على التصرف في المال كالاخ والعم ففيه الخلاف وان كانا الكبير اجنبيا عن الصغير لا يملك الكبير الاستيفاء بالاجماع حتى يبلغ الصغير وعندهما لا يملك الكبير الاستيفاء في الكل
من الزيلعي

وان ترك الميت من العروض ما يفي دينه بيع الوصي العقار باطل
من الخلاصة

ويبيع على الكبير الغائب الا العقار ان لم يكن دين واما اذا كان يبيعه بقدر الدين
من الدرر ملخصا لبنه تمامه

وغيبة الكبير في المجرد بيع متاعه وقدرها عند محمد رحمه الله ثلثة ايام
من الفصولين

وفي السراجية اذا قتل الزوج زوجته وله منها ولد فحال لم يقتل
من جنايات التاتارخانية

يقتل الذكر بالانثى والانثى بالذكر والحر بالعبد والعبد بالحر
من خزانة الفتاوى

ولو قتل منكوحته قتل بها خزانة الاكمل

فكالخوف لا تسقط القصاص كذا في جامع الفتاوى

ومن ورث قصاصا على ابيه سقط ملتقى الابحر

وللاب ولاية استيفاء القصاص في النفس وما دونها والصلح عنها والوصي يستوفيه فيما دونها ويصالح لا في النفس
من البزازية

ومن له اولياء صغار وكبار فللكبار ان يقتلوا القاتل عند ابي حنيفة رحمه الله وقالا ليس لهم ذلك حتى يدرك الصغار من جنايات الهداية كذا في الزيلعي

ولو شهدوا بالقتل المطلق او اقر بمطلق القتل يجب عليه القصاص وان لم يوجد لفظ العمد من الزيلعي كذا في الدراية

بعد زیدی قتلدن عفو ایلیه سائر ورثه زیدن حصه لرینی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکدنصکره عمرونک صغار اولادی بکر زید ایله قصاصدن شو قدر بیک اقچه یه صلح اولدقده زیدک قرنداشی بشر صغار بکرک قرنداشی خالده تزوج ایتمک اوزره صلح ویعنی بدل ایدوب بشر هند خالده تزوج ایتدکدنصکره ولید بشر هندی خالده تزوج ایلمزدن مقدم باکره تزوج ایتمشدر دیو دعوی ووجه شرعی اوزره اثبات ایدوب هند ولیده حکم اولنسه بکر هندی خالددن تفریق اولنمغله بدل صلحی زیده رد ایدوب زیدی قصاص ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زید اخر دیاره وار دقده خدمتکاری عمرو زیدی آلت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایدوب زیدک اخر دیارده وارثی اولماسه عمروه نه لازم اولور الجواب زیدک دار رسالتده وارثی اولدیغی ثابت اولمیوب لکن بیت الماله سلطان حضرتلری دیلرسه قصاص ایدر دیلرسه عمروک مالندن عمرودن بیت المال ایچون دیت الوب اطلاق ایدر

بر شهرلنده مالورکن زید هندک منزلنه خفیه کیروب هندک بوغازینی السیه صقوب بوغوب هندی بو وجهله قتل ایدوب متمرلنده اولان اشیاسنی السه هندک ورثه سی قصاصه طالب اولملریله حاکم امایمن قوللریله قصاصه حکمه قادر اولورمی الجواب اولور

بر قاج کمسنه لردن هر بری زیدی آلت جارحه ایله عمدا جرح مثخن ایله جرح ایدوب مقابله المیه ارمزلرده نه لازم اولور الجواب جمیعسی قصاص اولنورلر

بر قاج کمسنه لردن هر بری زیدی آلت جارحه ایله قتل مثخن ایله جرح ایدوب قتل ایتدکلریندن صکره زیدک ورثه سی اول کمسنه لردن بالکز عمرو ایله قصاصدن شو قدر اقچه اوزرینه صلح اولسه ورثه سائرلری قصاص ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید عمروک الدیغنه طوتوب بکرو حی کلوب عمروی آلت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایلسه زید وبکره نه لازم اولور الجواب بکره قصاص زیده تعزیر شدید وحبس لازم اولور

بر قصبه اهالیسندن زید مسلم لوا بعذن بر قاج کمسنه لر ایله صیدا ایچون جیقدقده بر قاج مبارک زید خصومتلری اولمغله مزبورلر قصبه قربنده نهارا زیدی قتل قصدیله اوزرینه هجوم ایدوب اول میاندن عمرو زیدک لوا بعذن بکری تفنک ایله عمدا جرح وقتل ایلسه لر عمرو ونسائرز میانده نه لازم اولور الجواب عمروه قصاص سائرلره تعزیر شدید وحبس مدید

ترکمان اغاسی اولان زید ترکمان طائفه سندن بر جماعتله ایکنجی بر قاج کمسنه لر ایله اول جماعت ماجعوب زیدک ادملرندن عمرو وبکر جماعت مزبوره دن بشر وخالدی آلت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایدوب زید جماعت مزبوره نک مالدیغنه ظلما نهب وغارت ایلسه لر زیده وعمرو وبکره نه لازم اولور الجواب زیدک الدیغی مال اصحابنه الیویرلوب کندی تعزیر وحبس اولنور وعمرو وبکر قصاص اولنورلر

ربع آخر

زید وکیل

ولو صالح احد الشرکاء عن نصیبه من الدم علی عوض سقط حق الباقین من القصاص وکان لهم نصیبهم من الدیة من جنایة البدایة

واذا ادعی انه قتلت فلانا قال کذا کان مکتوبا فی اللوح المحفوظ اذ قال قتلت عمدا فهذان اللفظان اقرار منه فیلزم الدیة فی ماله اذ لم یقر بالتعمد منیة للمفتی

واما حق العبد فهو المال من العین والدین والنسب والقصاص والطلاق والعتاق ونحوها لا یشترط صحة الا قرار بها ما یشترط لصحة الاقرار بحقوق الله تعالی ما ذکرنا من العدد ومجلس القضاء والعبارة من اوزار البدایع

واذا قتل مسلم ولا ولی له حق او یستا من اسلم انما فللامام اخذ الدیة من عاقلة القاتل فی العدان یاخذه الدیة ولیس له العفو من ملتقی الابحر

ولو قتل رجل رجلا عمدا ولا ولی له فللسلطان ان یستوفی القصاص ان شاء صالح علی الدیة ولیس له ان یعفو من جنایات الهدایة

ولو جرح رجلا جراحة مثخنة لا یتوهم العیش معها فجرحه اخر جراحة اخری فالقاتل هو الذی جرحه جراحة مثخنة هذا اذا کانت الجراحتان علی التعاقب فان کانت معا فانهما قاتلان وکذا لو جرحه عشر جراحات والاخر جراحة واحدة فکلاهما قاتلان من الکفایة

ولو قتل رجلان رجلا فعفی الولی عن احدهما کان له ان یقتل الاخر فانهما اثنان فی قصص القصاص

ولو ان رجلا امسک رجلا حتی قتله رجل قتل الذی ولی القتل وحبس للممسک فی السجن وعوقب من جنایات الظهیریة

ولو کانت القصاص بین اکثره فصالح ولی احد القاتلین فللاخر ان یستوفی وکذا لو صالح الولی مع احد القاتلین کان له ان یقتص الاخر کما ذکر فی العمدة من البدایع

واعلم انه لو کانت القتلة جماعة فعفی الولی عن واحد منهم او صالح لم یکن له ان یقتص ممن بقی کما فی الجوهرة لکن فی قاضیخان وغیرها ان له ان یقتص من القهستانی

ولو شهر على رجل سلاحا نهارا او ليلا في مصر او في غير مصر فقتله المشهور عليه عمدا فلا شيء عليه وكذا لو شهر عصا ليلا في غير مصر او في مصر وان كان نهارا في مصر فقتله المشهور عليه يقتص به والاصل في هذا ان من قصد قتل انسان لا يهدر دمه لكن ينظر ان كان المشهور عليه يمكنه دفعه عن نفسه بدون القتل لا يباح له القتل لانه من ضرورات الدفع فاذا شهر عليه سيفه يباح له ان يقتله لانه لا يقدر على الدفع الا بالقتل الا ترى انه لو استغاث الناس لقتله قبل ان يلحقه الغوث والسلاح لا يلبث فكان من ضرورات فيباح قتله فاذا قتله فقد قتل شخصا مباح الدم فلا شيء عليه من البدائع

زید عمرونک اورزینه قتل قصدیله آت ایله هجوم ایتدکده عمرو طریق اخر ایله یعنی تخلیص ممکن اولمامغله زیدی قتل ایلسه عمروه نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

زید هنده جبرا زنا قصدیله هندی اخذ ایدوب هند نفسندن غیری طریقله یعنی تخلیص ممکن اولمامغله زیدی قتل ایلسه هنده نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زیدک ورثه‌سی هندک منزلنده زیدک دیتی نامنه تغلبا ایلسه‌لر هند منزلنی ورثه‌دن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زید عمرو امردی لواطه قصدیله اخذ ایدوب عمرو نفسندن غیری طریقله یعنی تخلیص ممکن اولمامغله زیدی قتل ایلسه عمروه نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمرویی زوجه‌سی هنده زنا ایدرکن کوروکده عمرویی بالطه ایله اوروب قتل ایلسه زیده نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

زیدک زوجه‌سی هند نفسنی جاریه عمروه تمکین ایدوب عمرو هنده زنا ایدرکن زید کوروکده عمرو وهندی قتل ایلسه زیده نسنه لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمرویی قزی هند ایله زنا ایدرکن کوروکده هند وعمرویی قتل ایدوب بعده عمرونک ورثه‌سی اهل عرفدن استنادیله عمرونک دیتی نامنه جبرا بغیر حق اوجیوز غروشیله یعنی ملک ایله زیده مبلغ مزبور ایله املاکنی ورثه‌دن المغه قادر اولورمی الجواب اولورلر

زید زوجه‌سی هندی عمرو اجنبی ایله بریرده اولوروب مصاحبت ایدرکن کوروکده بینلرنده علامت زنا یوغیکن زید عمرو وهندی قتل ایلسه زیده نه لازم اولور
الجواب قصاص

زید عمرویی موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکدنصکره عمرونک صغیر اوغلی بکر زیدک اوزرینه قصاص ایله حکم اولنمدین زیدی قصاصا قتل ایلسه زیدک ورثه‌سی زیدک عمرویی وجه محرر اوزره قتل ایتدیکینه معترف اولیکن مجرد قبل الحکم قتل ایلدکی ایچون بکری قصاص ایتدیرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایتدکدنصکره بکر زیدی ورثه اذنلرنسز الت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایلسه بکره نه لازم اولور الجواب قصاص

زید قاطع به واروب عمرو شقی وساعی بالفساد فی الارض ایدوب قاطع اکروانوه ایلسه دیمه‌در دیوب بعده زید عمرویی الت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایلسه عمرونک ورثه‌سی زیدی قصاص ایتدرمک استدکلرنده زید مجرد قاطع بویله دیمکله بالکه قصاص لازم اولماز دیو ورثه‌یی دفعه قادر اولورمی الجواب اولماز

كتاب الديات

رجلک دیتی کمشدن یکرمی بشی ایکی درهم شرعی کلونجه‌دن نه مقدار در الجواب یوز یکرمی ایکی بش بیک المجه‌در

غورتنک دیتی کمشدن نه مقدار در الجواب بش بیک ویحدر

رجلک بر دیشنک دیتی کمشدن نه مقدار در الجواب بشیوز ویحدر

قال محمد رحمه الله في الجامع اذا شهر الرجل على رجل سلاحا فقتله المشهور عليه لا شيء عليه في المصر او خارج المصر لانه دافع عن نفسه وهو الدفع مباح او واجب من جنايات المحيط في المتفرقات

ولو استكره امرأة رجل لها قتله وكذا الغلام وهو المأخوذ فان قتله فدمه هدر اذا لم يستطع منعه الا بالقتل من البزازية

رجل اكره امرأة على الفاحشة فقتلته المرأة لا شيء عليها اذا لم يكن الخلاص به من جنايات فتاوى ابي الليث

وفي الرحبية رآه مع امرأته يزني او مع محرمه وهما مطاوعتان له ان يقتل الرجل والمرأة جميعا من جنايات ضمانات الفقهية

لو رآه في منزله رجلا مع امرأته انه يزني وخاف ان اخذه قهره فهو في سعة من قتله ولو كانت مطاوعة له قتلهما من سرقة البزازية

لوزي

اي قتله مع امرأته اجنبيا فرأى بينهما علامة الزنى بالعمد فله ان يقتلهما من مؤيد زاده

يلزم منها انه لا يقتلهما حيث لم يكن بينهما علامة العمد بالزنا اذ العمل رتب على رؤية العمد بالزنا ولم يوجد فصار قتلا ايضا بغير حق فيلزم عليه موجب القتل للمولى المرحوم عطائي افندي

واذا قتل الرجل رجلا عمدا وله ولي واحد فله ان يقتله بسيف او يأمره غيره بالقتل سواء منع القاضي او لم يمنع ويقتله بالسيف لقوله عليه الصلاة والسلام لا قود الا بالسيف وهذا اذا قتله والامر ظاهر من جنايات شرح الطحاوي

يقتل الرجل عمدا وله ان يقتص بالسيف لا بغير قضاء به من البزازية

وكون المقتول معصوم الدم ابدا بالنظر الى القاتل احتراز عما اذا قتل زيد عمروا عمدا حتى وجب عليه القصاص ثم اذا قتل بكر زيدا لم يكن معصوم الدم بالنظر الى اوليائه بكر لكنه معصوم الدم بالنظر الى بكر فيجب على بكر القصاص ان قتله زيد عمدا والدية ان كان خطاء من جنايات الدرر ناقلا عن الكشف

الدية من الورق عشرة الاف درهم من ديات الهداية

والنصف خمسة الاف لكن سواء كان ضرسا او نابا من ديات المجمع

گوزینک برینک دیتی کسندن مقداردر الجواب ایکیوز اللی درهمدر

رجلک بر گوزینک دیتی کسندن مقداردر الجواب بشیوز درهمدر

رجلک بر پارمغنک دیتی کسندن مقداردر الجواب بیک درهمدر

رجلک بر قولاغنک دیتی کسندن مقداردر الجواب بش بیک درهمدر

فیما یوجب الدیة وما لا

زید اوغلی عمروی آلت جارحه ایله عمداً جرح وقتل ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت لازم

زید زوجه‌سی هندی کیجا غفلةً عمداً جرح وقتل ایلسه هندک اناسی زینبی و زیددن اولان اوغلی ایله قزینی ترک ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت لازم اولور

هند زوجی زیدی عمداً کیجا غفلةً بوغازلیوب قتل ایدوب هندک اناسی زینبی وزیددن اولان اوغلی ایله قزینی ترک ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت مراد بو شنعلی سهو واقع اولمشدر

هند زوجی زیدی عمداً کیجا غفلةً بوغازلیوب قتل ایدوب زیدک هنددن اولان قزی زینبی ولابوینی قرنداشی خدیجه‌یی ترک ایلسه هنده نه لازم اولور الجواب دیت لازم اولور

زید صغیرک اناسی هند ایله اویورکن صغیرک اوزرینه یوارلنوب صغیر هندک آلتنده قالمغله بوغلوب فوت اولسه هنده نه لازم اولور الجواب دیت

زید زوجه‌سی هندی آلت جارحه ایله عمداً جرح وقتل ایتدکده کبار عمرو زیدی هندک ورثه‌سی اولانلر موجب بت اولان قتل ایله قتل ایلسه زیدک ورثه‌سی زیدک دیتنی عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

هند زینب صغیره‌یی یورغان ایله اوروب قتل ایلسه هنده نه لازم اولور الجواب دیت مراد

زید عمرو صغیرک اوزرینه غوبه‌سنی چکوب عمروی چیکنده‌یب اهلاک ایلسه عمروک ورثه‌سی دیتی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

اهل عرف طائفه‌سندن زید عمرو دیسن بنم محبوسم بکری اطلاق ایلدکده عمروی بغیر حق کندی الیله صلب ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید عمروی بغیر حق ایپ ایله بوغوب قتل ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید محدد اولمیان حجر صغیر ایله عمروک باشنه ضرب ایدوب جرح ایتمکله عمرو اول جرحدن صاحب فراش اولوب قالقمدن متأثر فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید عمرو ایله جرید اوینارکن زیدک اوجی سیوری اولمیوب اوجی مدوره اولان جریدی عمروه دوستقصد ایله اتدقده جرید عمروک باشنه اصابت ایتمکله عمروک باشی یاریلوب عمرو اول جرحدن صاحب فراش اولوب قالقمدن متأثر فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

زید عمروی بالطه دوکه وسیله ضرب ایله قرقه بر دایدوب لکن جرح ایلیوب بعده عمرو اول ضربدن صاحب فراش اولوب قالقمدن متأثر فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

زید عمروک قاصغنه اایاغ ایله دیوب اول ضربدن عمروک قاصغی یاریلمغله عمرو صاحب

فراش

وفی العینین الدیة وفی احدیهما نصف الدیة من دیات الهدایة

وفی کل اصبع عشر الدیة من دیات الهدایة

والقتل بما یشبه العمد لا القصاص بقتله بل یجب الدیة فی مال القاتل فی ثلث سنین من ملتقی الابحر

ومن ورث قصاصا علی ابیه سقط لحرمة الابوة من الهدایة

ولو کان فی ورثة المقتول ولد القاتل او ولد ولده وان سفل بطل القصاص ویجب الدیة من جنایات التاتارخانیة فی فصل فیمن یستوفی القصاص

وفی الزوجیة اذا قتل الرجل زوجته ولها منه ولد لم یقتص من التاتارخانیة

واذا انقلب النائم علی غیره فقتله فعلی النائم ذلک والفعل اجری مجری الخطاء فی جمیع احکامه من المجمع

وفی الحاوی عن ابی سعید بن محمد رحمه الله ضرب رجلا بیده او رجله فمات به ان شبه عمد وقال الحسن هو خطاء الا اذا ابلغ فی الضرب فی اواخر جنایة الهدایة

وفی دابة العجلة بما فکسرت رجلها وصاحبها راکب علیها قال کنت قائما فعلیه ارش الکسر من جنایات القنیة فی باب استهلاک البهائم

وفی الصلب الدیة من دیات الهدایة

وفی الخنق الدیة فی المحل المزبور

ولو ضرب رجلا وجرح بالخشب فمات منها لا یجب القصاص من جنایات الخانیة

والعمد ما تعمد ضربه بسلاح او ما اجری مجری السلاح کالمحدد من الخشب ولیطة القصب من اول جنایة الهدایة

واما اصابه المحدد وبعرضه فقتله فعلیه القصاص اما عند ابی یوسف ومحمد رحمهما الله فظاهر وکذلک عند ابی حنیفة فی ظاهر الروایة لوجود القتل بآلة احدث للقتال ایضا وهو الحدید وفی روایة الطحاوی لا یجب القصاص لانه لم یوجد الجرح والظاهر فلم یکمل القتل فشابه هذه الروایة یعتبر الجرح سواء کان حدیدا او غیره او حجارة فی ظاهر الروایة عن ابی حنیفة یعتبر القتل بالحدید وما کان او جرحا من جنایات قاضیخان

وعنه انما یجب اذا جرح وهو الاصح من الهدایة

نزاسنده اولوب فالعقدین مثانژا فوت اوله زیده نه لازم اولور الجواب دیت

زید زوجه سی هندی دکنک ایله ضرب و ذره بره ایدوب هند اول ضربدن صاحب فراش اولوب فالعقدین مثانژا فوت اوله زیده نه لازم اولور الجواب دیت مرادی

زید عمروا ایله کوره شورکن عمروی فالقدره بره اورغله عمروک قولی قیریلوب اندن نیاری صاحب فراش اولوب فالعقدین مثانژا فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

بو صورتده عمروک ورثه سندن اناسی هند ایله اوغلی قزقرنداشی زینب مانزورثه اولنلر زیدی دیتدن ابرا ایلسه لر سائر ورثه طوتوب دیتدن حصه لرینی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بر قاچ کمسنه لر زیدی دکنک ایله ضرب و ذره بره ایدوب زید اول جرحدن صاحب فراش اولوب فالعقدین مثانژا فوت اولسه مزبورلره نه لازم اولور الجواب دیت

بر قاچ کمسنه لر زیدک اوزرینه هجوم ایدوب بعضی الت جرح ایله زیدی ضرب و جرح و بعضی اخری عصا ایلکیر ایله ضرب و ذره بره ایدوب جمله سی زیدی معا قتل ایلسه لر مزبورلره نه لازم اولور الجواب دیت

زید و عمرو و بکر معا بشری موجب قصاص اولان قتل ایله قتل ایلسه لر بشرک دیتی مزبورلرک اوزرلرینه توجیه لازمه اولور الجواب برابر

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید عمروی بجا غلبه جرح و قتل ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت

زید قزقرنداشی هندی موجب دیت اولان قتل ایله قتل ایلسه ورثه سی هندک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

امر مجروی اکراه اولمیان مقوله سندن اولمیان زید عمرو ه بر خصوص ایچون غضب ایتدکده خدمتکاری بکره عمروی قتل ایله دیو امر ایدوب بکر دخی عمروی ایب ایله بوغوب قتل ایلسه عمروک ورثه سی عمروک دیتنی بکردن طلب ایتدکلرنده بکر مجرد زیدک امریله قتل ایتمکله دیتی زیددن الک دیوب ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

امر مجروی اکراه معتبر اولمیان مقوله سندن اولان زید خدمتکاری عمرو ه بر خصوص ایچون غضب ایدوب زید اخر خدمتکاری بکره عمروه دشوقدر دکنک اور دیو امر ایدوب بکر دخی عمروه اولقدر دکنک اوردقده عمرو مثانژا فوت اولسه ورثه سی بکری مطالبه ایتدکلرنده بکر دخی امر ایلدک دیو زیددن دیت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمروی الت جارحه ایله عمدا ضرب و جرح و قتل ایتدکده نفسکده زید حتف انفه فوت اولسه عمروک ورثه سی ورثه زیددن عمروک دیتی نامنه نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قاچ کمسنه لر قایغه بنوب کیدرلرکن ایچلرندن زید عمرو ایله قایق ایچنده دوکشوب قایق تحریک ایتدکلرنده قایق زید و عمروک صنعلرندن ناشی دورلمکله اول کمسنه لردن بکر

دیت

وشبه العمد عند ابی حنیفة رحمه الله ان یتعمد الضرب بالیس بسلاح وما لا یجری مجری السلاح وموجب ذلک الاثم والکفارة والدیة من جنایات الهدایة

وروی الحسن عن ابی حنیفة رحمه الله رجل ضرب رجلا بالعصا فقتله ان ذلک شبه العمد من جنایات غایة البیان ملخصا

القاد من علا الی الارض ذکره فی المبسوط انه شبه عمد و قالا ان کان یغلب فیه الهلاک لو عمد من ضمانات فضیلیه فی ضمان القتل

جماعة قتلوا واحدا خطأ یجب علیهم دیة واحدة من دیات خزانة الاکمل

ولو اشترک فی قتل رجل رجلان احدهما ممن یجب علیه القصاص لو انفرد والاخر ممن لا یجب علیه لو انفرد کالاجنبی والاب او الخاطئ او العامد او واحدهما بالسیف والاخر بالعصا فانه لا یجب القصاص و تجب الدیة من شرح القدوری للزاهدی

ولو قتل عشرة رجلا خطأ فعلی کل واحد عشر الدیة فی ثلث سنین اعتبارا بالجزء بالکل من جنایات الهدایة فی اوائل العاقل

وعمد الصبی والمجنون خطأ وفیه الدیة علی العاقلة والمعتوه کالمجنون من جنایات الهدایة

الامر لا یضمن بالامر الا فی خمسة الاولی ان کان الامر سلطانا الثانیة اذا کان مولی الا مع الثالثة اذا کان الامور عبد الغیر کامره بقتل ابا بق او یقتل لنفسه فان الامر یضمن الا اذا امره باباق ماله غیر سیده فانه الضامن الذی یضمن المولی یرجع به علی سیده الرابعة اذا کان الامور صبیا کما اذا امر باتلاف مال الغیر فانه ضمن الصبی ویرجع به علی الامر والخامسة اذا امر بحفر باب فی حائط الغیر فحفر فالضمان علی الحافر ویرجع به علی الامر وتمامه فی جامع الفصولین من کتب الاشباه

ومن علیه القصاص اذا مات او قتل سقط القصاص عنه من جنایات التاتارخانیة

دریایه دوشوب فی الحال بلا سباحة غرق اولسه ورثه‌سی بکرک دیتنی زید وعمرودن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک سفینه‌سی یلکن ایله یوریرکن روزکار شدتلو اولوب زید جرفه قادر اولمامغله زیدک
سفینه‌سی بکرک سفینه‌سنه طوقنوب قایق ودرحال الجیده اولان عمرو دیکری دریایه دوشوب
بوغلسه‌لر زیده دیت لازم اولورمی الجواب اولماز

زید آتنه بینوب طریق عامده کیدرکن عمرو کندی ایتله زیدک آردندن سکردوب زیدک
صنعنسز زیدک آتنه طوقنمغله عمرو آتدن دوشوب هلاک اولسه ورثه‌سی زیده بکرک
آتنکه طوقنوب هلاک وفوت اولمغله عمروک دیتنی ویر دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید وعمرو جریدادینامق ایچون برمحله وارو قلیغه تنبیه اتمک اوزره طورورکن عمرو
زیدک جهتنه آت سوروب زید دخی قیچاین کلدکده الده حرفه یمکن ایکن حرفه ایتمامکله
عمروک الی سترله زیده وآتنه طوقنوب زید واردن یقلوب زید اول ضربدن متأثرا
فوت اولسه ورثه‌سی عمرودن دیت المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

اثنای سبیلدن زید اثنای طریقده طولو تفنکنی معتاد اوزره کوتورورکن عمرو تفنکی
تحریک اتمکله عمروک معلندن ناشی تفنک اتیلوب قورشنی بکره اصابت اتمکله بکر
فوت اولسه تفنکک اتلماسندن زیدک صنعی اولمادیغی زیده دیت لازمه
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرودی بلاجرح ایدوب بعده عمرو ده بر تام حاصل اولوب قرق کون سالما کزدکدنصکره فوت
اولسه ورثه‌سی جائزکه سنک جرحکدن فوت اولمش اوله دیو عمروک دیتنی نامنه زیددن
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

طبیب اولان زید عمرو مریضه معالجه ایدرکن عمرو بامر الله تعالی فوت اولسه ورثه‌سی جائزکه سنک
معالجه‌کدن فوت اولمش اوله دیو زیددن دیت المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

جراح اولان زید عمرو مجروحه معتاد اوزره تیمار ایدرکن عمرو بامر الله تعالی فوت اولسه عمروک ورثه‌سی
جائزکه سنک تیمارکدن فوت اولمشدر دیو زیددن دیت نامنه شنه
المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

هند زینبک بیه‌جکی طعامه زهر قاتوب بعده زینب بلمامکله اول طعامی کندی الیله اکل
ایدوب متأثرا فوت اولسه هنده نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید وحبس

فصل فی الجنین

زید زوجه‌سی هند حامله‌یی ضرب ایدوب زیدک ضربندن ناشی هند مستبین الخلقه بر جنین
میت القا ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب غره لازم اولور

زید زوجه‌سی هند حامله‌نک قارننه دکنک ایله ضرب ایلیوب هند اول ضربدن مستبین الخلقه بر جنین
میت القا ایدوب عقبنده هند دخی فوت اولسه زیده نه لازم اولور
الجواب غره ودیت مراه

زید هند حامله‌نک منزلنه کیروب هندی ضرب اتمک مقدمه‌سیله اوزرینه هجوم ایله

وفي الملتقى قذفه في ماء او في دجلة فرسب كالحجر ومات فعلى القاذف
الدية ولو القاه في البحر وهو يحسن السباحة فسبح ثم غرق لم يضمن لانه
الغرق الى سبب لا لانقطاع عمله من ضمانات قضيكية لا ضمان اصلا
التتر

سئل اذا قوي الريح على سفينة سائرة فصدمت سفينة اخرى وغرق
من فيها وما فيها وعجز الملاح رد هل يلزم عليه ما تلفا اجاب لا ضمان
على الملاح اذ لا صنع له في ذلك تتارخانية

ولو جاوز الى خلف سائر فصدمه فعطب الجائي لا ضمان على السائر ولو عطب
السائر فضمانه على من جاء خلفه من جنايات التاتارخانية

الراكب ضامن لما وطئت الدابة بما اصابت بيدها او رجلها او رأسها وكذا
وكذا اذا صدمت من جنايات البداية في جناية البهيمة

ولا ضمان على الطبيب من خطائه وزيادته لا في البرائة وبه لو جرى
من جنايات القنية في ضمان الجراحي

وكذا لو خلط طعاما سما فاكله فمات لا يضمن وعليه التعزير
من القنية
قال
وان سقاه السم ومات ان دفعه اليه وشربه فلا يضمن وان كان
لا كله فانه حلب ولكنه يعزر ويحبس وان اوجره ومات منه
فالدية على عاقلته في التتارخانية من جنايات البزازية

ومن ضرب بطن امرأته فالقت جنينا حيا فمات ففيه دية كاملة
لانه اتلف حيا بالضرب السابق من جنايات الهداية في
فصل الجنين

فعلى عاقلته غرة خمسمائة درهم فان القته حيا فمات فدية
وان شاء ماتت الام فغرة ودية ملتقى الابحر

وما يجب في الجنين يورث عنه اي يقسم بين ورثته
ولا يرث من الضارب اي ان كان الضارب
وارثا للجنين لا يكون له شيء مما وجب لانه قاتل
ولا ميراث للقاتل عطف شرح الملتقى الابحر في [illegible] من ضرب
بطن امرأة

ایتدکده هند خوفندن ناشی مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** غره

زید عمرو کی قتل قصدیله آلت جارحه ایله عمرونک منزلنه کیروب صیحه ایتدکده عمرونک زوجه سی هند حامل خوفندن ناشی مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** غره

زید هند حامله نک قارنینه اوروب هند دخی شدتکده اول ضربدن مستبین الخلقه بر جنین حی القا ایدوب جنین مزبور فی الحال فوت اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** دیت لازم اولور

زیدک زوجه سی هند حامل ایکن اونی اسقاط جنین ایچون علاج المکله مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه هنده نه لازم اولور **الجواب** غره

هند زینب حامل ایله چکشدکده للمکره برای مرور هنده زینب مستبین الخلقه بر جنین حی القا ایدوب بعده سکز ای مرورنده جنین مزبور فوت اولسه زینب هنده جانبنده جکشدکمدن القا ایتمش اولام دیوب هنددن لمنه اللغه خاورته کوره **الجواب** اولماز

زید بر طعامه اسقاط جنین ایدر دوا قاتوب هند حامله ویروب هند حامل دخی بلمامکله کندی الیله بیوب اندن ناشی بر جنین میت القا ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** تعزیر شدید

باب الجنایة فیما دون النفس

زید عمرونک صول الینک اوچ پارمغنی مفصلندن عمدا قطع ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** قصاص لازم اولور

زید عمرونک برالنی مفصلندن عمدا قطع ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** قصاص

زید یومروق ایله عمرونک اغزینه عمدا ضرب ایدوب عمرونک بر دیشنی چیقارسه زیده نه لازم اولور **الجواب** قصاص ممکن ایسه قصاص دکل ایسه دیت سن

زید عمرونک اوکنده دیشنی یومروق ایله عمدا اوروب نصفنی قیرسه زیده نه لازم اولور **الجواب** زیدک دیشی مبرد ایله عمرونک دیشی مثللو قلنور

زید هندک اغزینه ضرب ایدوب ایکی دیشنی چیقارسه زیده نه لازم اولور **الجواب** هر بیری ایچون دیت سن لازمدر

هند یومروق ایله زینبک اغزینه عمدا ضرب ایدوب زینبک بر دیشنی چیقارسه هنده نه لازم اولور **الجواب** قصاص ممکن ایسه قصاص دکل ایسه دیت سن لازمدر

زید عمرونک اغزینه طاش ایله عمدا ضرب ایدوب اوچ دیشنی اخراج ایلسه زید قصاصه راضی اولمیوب عمرو زیده دیشلرک دیتنی ویردیرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید هندک قولنی قلیج ایله چالوب جرح ایدوب بعد البرء هندک قولی بالکلیه عمل مانده اولسه زیده نه لازم اولور **الجواب** نصف دیت لازمدر

زید عمرونک صاغ الینی مفصلندن قطع ایلسه زیده نه لازم اولور **الجواب** نصف دیت

وفی مجموع النوازل رجل صاح او فات من صیحته یجب الدیة فی اوائل الثالث من جنایات الخلاصة

فان القت حیا فمات ففیه الدیة الکاملة لانه اتلف حیا بالضرب السابق هدایه فی فصل الجنین

وان اسقطت بعد ما استبانت خلقه وجبت الغرة فالحکم فی باب ما یکره من النظر من الحظر والاباحة

ولو خلط السم فی طعامه فاکل ومات لا یضمن وعلیه التعزیر من جنایات البزازیة

وفی شرح الطحاوی ومن قطع من رجل یدا او رجلا او اصبعا او انملة من اصبع او ما سوی ذلک او مفصلا من المفاصل عمدا فعلیه القصاص بعد البرء من الجنایة ولا قصاص قبل ذلک من الجنایة فیما دون النفس

ومن قطع اصبعا عمدا من المفصل ففیه القصاص من جنایات التاتارخانیة

ومن قطع ید غیره من المفصل قطعت یده ومن نصفا او جرح جائفة فلا قصاص من جنایات المجمع

ولا قصاص فی عظم سوی السن فیقلع ان قلع ویبرد ان کسر من ملتقى الابحر

ولا قود فی عظم الا السن وان تفاوتا فیقلع السن الضارب ان قلعت السن المضروب ویبرد ان کسر بالمبرد وان کسرت الی ان یتساویا من الدرر ملخصا

ولا قصاص بین الرجل والمرأة فیما دون النفس ولا بین الحر والعبد ولا بین العبدین من جنایات الهدایة

ولا قصاص فی شیء من العظام الا فی السن فان کسر بعضه اخذ من سن الکاسر بقدر ما کسر وان قلع سنه تقلع سن قالع ذلک ویبرد بالمبرد الی ان ینتهی الی اللحم ویسقط ما سوی ذلک من جنایات الهدایة

ضرب رجل امرأة وعلى العكس فينبغي ان يجري القصاص لانه لا يجري
بين الرجل والمرأة في الاطراف تاتارخانية من جنايات البزازية

زید دکنک ایله عمرونك برالنی و برایاغنی ضرب و ذره بره ایدوب بعد البرء عمرونك اول الیله
ایاغی بالکلیه عملدن قالمش اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید صغیر عمرو صغیر ایله کوره شورکن زید عمرویی قالدروب یره چالوب برایاغی قیرلغله بعد البرء عمرونك
ایاغی بالکلیه عملدن قالمش اولسه زیده نه لازم اولور الجواب نصف دیت

زید صغیر عمرو صغیرك بر کوزینه اوروب چیقارسه زیده نه لازم اولور الجواب نصف دیت

زیدك صغیر اوغلی عمرو بکرك صغیر اوغلی بشرك کوزینه اوق ایله اوروب چیقارسه عمرونك
مالی اولمامغله زید بکره مجرد عمرو اوغلك اوغلنه بشرك کوزینك دیتنی مالکدن ادا ایله
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

اهل عرف طائفه سندن زید عمرونك اباقلرینه کندی الیله بغیر حق ضرب شدید ایله ضرب ایتمکله
عمرونك ایکی ایاقلرینك باقر صقلری دیبلرندن دوشسه زیده نه لازم
اولور الجواب دیت کامله

زید عمرویی قاقوب بر یوکسك محلدن دوشورمکله عمرونك ایکی ایاغی قریلوب بعد البرء ایکی
ایاغی بالکلیه عملدن قالمش اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید عمرونك النك ایکی پارمغنی الت جارحه ایله جرح ایدوب بعد البرء عمرونك اول پارمقلری بالکلیه عملدن قالمش اولسه
زیده نه لازم اولور الجواب پارمغ ایچون دیت اصبع لازم اولور

زید عمرویی قتل قصدیله الت جارحه ایله عمرونك اوزرینه هجوم ایتدکده عمرو زیدی ضربدن غیری طریقله
خلاص ممکن اولمامغله زیدك بر قولنی الت جارحه ایله جرح ایدوب نفسنی تخلیص ایلسه عمروه نسنه
لازم اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك قتلی قصدیله عمرونك اوزرینه الت جارحه ایله هجوم ایدوب عمرو دخی نفسنی تخلیص ایچون زید ایله
جنك ایدرکن زیدك قولنی قلیج ایله قطع ایدوب نفسنی تخلیص ایلسه عمروه نسنه لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك صقال اولان منزلنك حضره سنده بر دکلدن منزلنك لحیه نظر ایدرکن عمرو
کوره کده طریق اخر ایله دفعی ممکن ایکن عمرو زیدك بر کوزینه اوروب چیقارسه عمروه نه
لازم اولور الجواب نصف دیت

زید زوجه سی هندك بورنینی و بر قولاغنی دیبلرندن قطع ایلسه زیده نه لازم اولور الجواب
بورنی ایچون دیت مرأه و بر قولاغی ایچون نصف دیت مرأه

زید عمرویی قتل قصدیله عمرونك اوزرینه الت جارحه ایله هجوم ایدوب عمرو دخی نفسنی تخلیص ایچون زید ایله جنك
ایدرکن زیدك یوزینی قلیج ایله جرح ایدوب نفسنی تخلیص ایلسه عمروه نسنه لازم
اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك باشنه طاش ایله ضرب ایدوب زیدك جرحندن ناشی عمرونك کوزی بالکلیه کورمز اولسه
و بر قولاغی بالکلیه ایشتمز اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید عمرونك باشنه کتاکش ایله ضرب و ذره بره ایدوب اول ضربدن عمرونك سمعی
بالکلیه زائل اولوب ایکی قولاغی ایشتمز اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

وكل عضو ذهب نفعه ففيه دية وان كان قائماً كيد شلت
وعين ذهب ضوءها ملتقى الابحر

وفي اليد نصف الدية من جنايات الهداية

وعمد المجنون والصبي خطأ وعلى عاقلته الدية ان لم يكن من العجم
وان كان منهم ففي ماله لما مر انه المختار من الدرر شتا اخر
فصل لا قود في الشجاج كذا في الخانية

وفي العين الدية وفي احديهما نصف الدية من وديات الهداية

وفي النوازل قال ابو بكر لو رمى صبي سهما فاصاب امرأة لا ضمان على
والده وانما يجب في ماله وان لم يكن له مال فنظرة الى ميسرة
فان قيل انما يجب في ماله لانه لا يرى للعجم عاقلة وهو يقول العاقلة
للعرب لانهم يتناصرون من فتاوى العمادية في الغصب
من الصبي وجناياتهم

وفي كل اصبع من اصابع اليدين والرجلين عشر الدية لقوله عليه الصلوة
والسلام في كل اصبع عشر من الابل ولان في قطع الكل تفويت جنس
المنفعة وفيه دية كاملة وهي عشر فتقسم الدية عليها من جنايات
الهداية في فصل فيما دون النفس

زید عمرونك صقالنی اولان حالنه سنی وبره حك مقداری البلده لوب
زیده نه لازم اولور الجواب بولدیغی بنمیوب وحالهسنه
مثل کلیجك حکومت عدل لازم اولور ما تفاوت مقدار زیاده

تكلموا في لحية الكوسج وان صح في ذلك ما فصله ابو جعفر الهندواني
ان كان النابت على ذقنه شعرات معدودة وليس ما حلق
وذلك شيء لان وجود ذلك لا يزينه وربما يشينه وان
كان اكثر من ذلك وكان على الذقن والخد جميعاً ولكنه غير
متصل ففيه حكومة عدل من المبسوط

وقال محمد ان حلق نصفها قال ابو يوسف رحمه الله رواية عن ابي
حنيفة لو حلق بعض اللحية ولم ينبت قال بعضهم يجب فيه حكومة
عدل قال في شرح الطحاوي والصحيح انه يجب كل الدية لان هذا في
شأن ما فات جمال اللحية راسا من غاية البيان

من ضرب عين رجل فقلعها لا قصاص عليه لامتناع المماثلة في القلع
هداية في باب القصاص فيما دون النفس

وفي المارن الدية ولو قطع المارن مع القصبة لا يزاد على دية واحدة
لانه عضو واحد من جنايات الهداية

وفي كل واحد مما هو اثنان في البدن نصف الدية من ملتقى الابحر

زید عمرونك

زید عمرونك باشنه ضرب شدید ایله ضرب ایدوب اول ضربدن ناشی عقلی بالکلیه کیدوب مجنون اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید هندك باشنك صاچینی بالکلیه تراش ایدوب نصکره برسنه مرور ایدوب بتمسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت مرأة

زید عمروی ضرب شدید ایله ضرب متفرقه برداید[و]ب اول ضربدن عمرونك رجولیتی بالکلیه منقطع اولوب جماعه قادر اولماسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

زید عمرونك بلنی بچاق ایله جرح ایدوب بعد البرء عمرو اول جرحدن سلس بول ایله مبتلی اولوب امساك بوله قادر اولماسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

هندك زیده عداوتی اولمغله زیدی ضیافت بهانه سیله منزلنه دعوت ایدوب زید دخی هندك منزلنه وارد اولدقده هند زیدك ذکرینك حشفه سنی بچاق ایله بالکلیه قطع ایدوب لکن فوت اولمیوب برء حاصل اولسه هنده نه لازم اولور الجواب دیت کامله

نوع آخر

زید عمرونك باشنی عصا ایله ضرب ایدوب متلاحمه شج ایتدکده نصکره برء تام حاصل اولدقده اوزرنده صاچ بتوب اصلا اثری قلماسه عمرو زیددن نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك باشنه ضرب ایدوب بشنی و اتنك [illegible] مقدارینی کیدوب متلاحمه شج ایتسه نصکره بعد البرء اثری قالسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرونك باشنك صاغ جانبنه طاش ایله اوروب جرح ایتمکله بعد البرء صاغ کوزینه ضعف طاری اولوب کما کان کورمز اولسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

بو صورتده حکومت عدل نه در الجواب عمرو قول فرض اولنوب بو اثر ایله و بو اثرسز تقویم اولنور ایکیسنك تفاوتی نه مقدار اولورسه دیتدن اول مقدار حکومت عدلدر مثلا بو اثر ایله عشر قیمتی ناقص اولورسه دیتك عشری لازم اولور

اهل عرف طائفه سندن زید عمروی اخذ و حبس ایدوب اشکنجه ایدرکن عمرونك باشنی بیجم ایله بوغوب شدت اوزره صقدقده اندن ناشی کوزلرینه ضعف طاری اولوب کما کان کورمز اولسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرونك قلج ایله [illegible] اوروب قبا اتنی جرح ایدوب بعد البرء اصلا اثری قلماسه عمرو زیددن درهم بهاء نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك بر ایاغنی آلت جارحه ایله ضرب و جرح ایتدکده نصکره بعد البرء عمرونك اول ایاغی بالکلیه عمل ماندهٔ اولیوب اعرج اولسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرونك بر کوزینه ضرب و جرح ایدوب بعد البرء اول جرحدن ناشی عمرونك کوزینه ضعف طاری اولوب کما کان کورمز اولسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرو ایله جنکلشدکده عمرونك قاصغنه دیزی ایله اوروب عمرو اول ضربدن فتق مبتلا اولسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرونك قولنی آلت جارحه ایله ضرب و جرح

وان شج رجلا فذهب عقله او شعر رأسه دخل ارش الموضحة في الدية وان ذهب سمعه او بصره او كلامه لا يدخل وان ذهب عيناه فلا قصاص وارش العينين وعندهما القصاص في الموضحة والدية في العينين من جنايات ملتقى الابحر

وفي شعر الرأس الدية لانه يفوت به منفعة الجمال من ديات الهداية هذا اذا لم ينبت الى سنة

من ديات العناية

وفي الصلب اذا زال لكن يقدر على الجماع ففيه حكومة عدل وان لم يقدر او ضاع صلبه ففيه دية كاملة تا تاتارخانية في الفصل الثالث من ديات

ولو ضرب فسلس بوله ولا يستمسك البول ففيه الدية قاضيخان من اواخر الجنايات

وفي قطع الذكر دية كاملة وكذلك في الحشفة وحدها من الكافية

ولو شج رجلا فالتحمت ونبت الشعر ولم يبق لها اثر يسقط الارش وعند ابي يوسف يجب ارش الالم وهو حكومة عدل وعند محمد اجرة الطبيب وكذا لو جرحه بضرب فزال اثره وان بقي ففيه حكومة عدل بالاجماع ملتقى الابحر

وعلى قول الامام اعتمد المحبوبي والنسفي وغيرهما تصحيح قدوري لقطلوبغا

وفي المتلاحمة حكومة عدل من الهداية

ضرب عينه فابيض بعض ناظرها ففيه حكومة عدل لا قصاص من جنايات المحيط البرهاني في نوع العين

ومن شج رجلا فالتحمت ولم يبق لها اثر ونبت الشعر سقط الارش عند ابي حنيفة رحمه الله لزوال الشين الموجب وقال ابو يوسف رحمه الله يجب ارش الالم وهو حكومة عدل لان الشين ان زال فالالم الحاصل ما زال فيجب تقويمه وقال محمد رحمه الله عليه اجرة الطبيب لانه انما لزمه اجرة الطبيب وثمن الادوية بفعله فصار كانه اخذ ذلك من ماله الا ان ابا حنيفة يقول ان المنافع على اصلنا لا تتقوم الا بعقد او بشبهة ولم يوجد في حق الجاني فلا يغرم شيئا من ديات الهداية تحت فصل في اصابع اليد

ایدوب بعده بر ایام حاصل اولدقده صلا اثری قالمیوب بطشنه خلل کلمامشیکن عمرو تغلبا مرهم بهانامنه زیددن شوقدر آقچه الدی مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک بر قولنی الت جارحه ایله ضرب و جرح ایدوب بعد البرء اول قولک بطشنه خلل کلوب اول قولیله کما اول بطشه قادر اولماسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

زید عمرونک صول الینک کفنی قلیج ایله جرح ایدوب بعد البرء عمرونک اول الینک درت پارمقلرینه خلل کلوب کما اول بطشه قادر اولماسه زیده نه لازم اولور الجواب حکومت عدل

بر طائفه طائفه اخری ایله جنک ایدرکن طائفه اولادن زیدک بر پارمغی کسیلوب قاطعی معلوم اولماسه زید طائفه اخرایه مجردینه کلدکه جنک ایدرکن کسیلمکله بارمغلرمک دیتنی ویرک دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فیما یحدث فی الطریق والحائط المائل

قلفاجی اولان زید قرغالر ایله نظراتن ایتمیادوب قرغالری اذن سلطانی یوغیکن طریق عامده وضع ایتدکده نفسکره اعمی اولان عمرو طریقدن مرور ایدرکن قرغالی سوروجوب قرغالک الجینه دوشمکله بر قولی مجروح اولوب بعد البرء اول قولی بالجمله عمل مانده اولسه زیده نه لازم اولور الجواب نصف دیت

زید طریق عامده اوزرنده اغاج قطع ایدرکن عمرونک جاریه سی بغته طریقدن مرور ایدوب اغاج زیدک قطعی تعلقدن ناشی هندک اوزرینه دوشوب فوت اولسه عمرو هندی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر بوکسک محلدن بر بیوک طاش یوارلیوب طاش عمروه طوقنوب فوره برده اتمکله عمرو فوت اولسه زیده نه لازم اولور الجواب دیت لازم اولور

بر وقف حمامک حمامجیسی زید حمامک عرصه سنده اوطون یغمق ایچون عدا اولنان موضعده معتاد اوزره اوطون یغدقدنصکره زیدک صنعتی اوطون تقلوب طریقدن مرور ایدن عمرونک صاحب اتیمکله عمرو هلاک اولسه ورثه سی مجروح عمرو اوطونکدن هلاک اولدیغیچون زیددن دیت نامنه نسنه الملغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک ملکی جواری طریق عامه مائل اولوب انهدامه متوجه اولمغله قونشولری زیده جوار نقضی ایله جوه تقدم واشهاد ایتدکلرندنصکره زید نقض ایتمیوب نقض ممکن اولاجق مدت مرور ایتدکدنصکره جدار مارهدن بکرک بشرک اوزرلرینه یقیلوب هلاک اولسه لر مزبورلرک دیتلری زیده لازم اولورمی الجواب اولور

فی جنایة البهیمة والجنایة علیها

زیدک جاموسی وعاده گوزرگن زیدک صنعتسز عمروی سوسوب هلاک ایلیه عمرونک ورثه سی زیده مجرو جاموسک هلاک ایلدی دیوب عمرونک دیتنی زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه اهالیسندن زیدک اوکوزی نطوح اولوب ضرری متعین اولدقده اهالی زیده اوکوزنکی ضبط ایله دیو تنبیه وتقدم ایتدکلرندنصکره زید اصغا ایتمیوب

ولو ضرب اثنی رجل فانتفخ احدهما او کلاهما ففیه حکومة عدل من جنایات القنیة

وفیما سوی الجنایة الجراحات التی فی البدن اذا اندملت ولم یبق لها اثر لا شیء فیه عند ابی حنیفة رحمه الله وعند ابی یوسف ارش الالم وعند محمد رحمه الله اجرة الطبیب وان بقی لها اثر ففیها حکومة عدل من جنایات البدائع ثم فسر اثا الاثر یجب فیه ارش غیر مقدر

ولو قطع الیدین المکب فانه یجب فی الکف دیة الید وحکومة العدل فیما وراء الکف من جنایات المحیط البرهانی فی فصل فی الید

ولو وضع فی الطریق حجرا او حرقا شیئا یضمن لانه متعد فیه من جنایات الهدایة فی باب ما یحدث فی الطریق

وفی الیدین الدیة وفی احدیهما نصف الدیة ثم المحل المزبور

رجل یسوق حمار الحطب فی الطریق فقال توشت توشت وقدامه رجل لم یسمع ذلک حتی اصاب ثوبه فتخرق ضمن ان لم یکن من جنایات قاضیخان فی جنایة البهیمة

واذا مال حائط لطریق المسلمین فطولب صاحبه بنقضه واشهد علیه فلم ینقضه فی مدة یقدر علی نقضه حتی سقط ضمن ما تلف به من نفس او مال من دیات البدایة فی فصل الحائط

جرح العجماء جبار ای هدر وضایع هدایه فی جنایة البهیمة

وفی المنیة مسئلة نطح الثور یضمن بعد الاشهاد فی النفس والمال فی الرابع من جنایة البزازیة قبیل نوع فی الحمار

صالیویرمکله اوکوز عمرونک دابه‌سنی سوسوب اهلاک ایلسه عمرو دابه‌سنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک صغرتماجی عمرو زیدک صغرلرینی رعی ایدرکن بکر قاطرینی بلا حافظ مرعایه صالیویروب بعده اول صغرلرک بری عمرونک صنعنسز قاطری سوسوب اهلاک ایلسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

آتنا سیدن زید و عمرونک آتلری برخانده بغلو طورورکن زیدک آتی بوشانوب زیدک صنعنسز عمرونک آتنه دپمکله عمرونک آتنک برایاغی صقات اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زیدک عقور اولمیان کلبی زیدک صنعنسز هندک حالی طلاتوب هند [illegible] الخلفه بر حسین [illegible] زیددن [illegible] الملغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید آتنه بنوب ملک عرصه‌سنده طورورکن عمرو صغیر زیدک امرلسنز آتک اردنه کلوب [illegible] تیج ایاغ ایله عمروی دپوب قتل ایلسه ورثه‌سی بجروالک قتل ایلدی ایچون عمرونک دیتنی زیددن الملغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملک عرصه‌سنده آتنک اوزرنده طورورکن عمرو آتنک اردنه کلوب آتی اورمغله آت قیچ ایاغیله عمروی دپوب عمرو فوت اولسه ورثه‌سی بجروالک دپوب اندن فوت اولدی ایچون عمرونک دیتنی زیددن الملغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید طریق عامده آتنی یولارندن طوتوب کیدرکن عمرو آتنک اردنه کلوب طوقندقده آت عمروی قیچ ایاغیله دپوب عمرو فوت اولسه عمرونک ورثه‌سی زیددن عمرونک دیتنی الملغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید شاکردی عمرو صغیری ولیسی اذنسز نقره چکاهه کوتوروب بعده صغیر نقره چکاهده زیدک اذنسز برآته بنوب کنده‌وسی یورورکن آت صغیری یره چالوب صغیر فوت اولسه ورثه‌سی زیددن دیت الملغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

نوع اخر

زید عمرونک بارگیرینی نفسک ایله خطا جرح و قتل ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک قیونن کوپک کبی قتل ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک اوکوزی عمرونک تارلاسنه کردکده عمرو اول اوکوزی زیدک اذنسز کندو منزلنه کوتوروب برقاچ کون حبس ایتدکدنصکره اوکوزی اطلاقدن عمرونک یدنده هلاک اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی الجواب اولور

زیدک مرکبی عمرونک تارلاسنه کردکده عمرو مرکبی طوتوب برقولاغنی و [illegible] قطع ایلسه زید مرکبنک نقصان قیمتنی عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک اوکوزینک کوزینه دکنک ایله ضرب ایدوب اوکوزک برکوزینی چیقارسه عمرو اوکوزک ربع قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک آتنک برکوزینی طاش ایله اوروب چیقارسه عمرو آتنک ربع قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

ولو انفلتت الدابة فاصابت مالا او آدميا ليلا او نهارا لا ضمان على صاحبها لقوله عليه السلام جرح العجماء جبار
من ديات الهداية في جناية البهيمة

الراكب لا يضمن ما نفحت برجلها لانه لا يمكن الاحتراز عنه
من [illegible]

وفي الاصل اذا غصب رجل صبيا حرا فذهب به فمات فهو على وجهين اما ان مات بامر لا يمكن التحرز والحفظ عنه بان اصابه حمى وفي هذا الوجه لا ضمان على الغاصب بالاجماع واما ان مات بامر يمكن التحرز عنه بان قتل او اصابه حجر او سقط عليه الحائط او نزلت صاعقة من السماء او نهشته حية او اكله سبع او تردى من حائط او جبل فان الغاصب يضمن عند علمائنا الثلثة من جنايات احكام الصغار

وفي عين البرذون والبغل والحمار او [illegible] ربع القيمة
من ملتقى الابحر

وفي فقأ عين شاة قصاب ضمن ما نقصها وفي عين الفرس او البغل او الحمار وبعير الجزار وبقرته ربع القيمة ملتقى الابحر

والحكم في كل بقرة وبعير كالحكم في بقرة الجزار وجزوره
عزمی زاده

زید عمرونک اتیکنی بر کوزینه عمرونک اذننسز طوزالوب اتیک کوزینی حجاریه عمرو اتیکنی بیع ایتمکله
زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونک قاطرینی یاغمور طاشی ایله ضرب ایتمکله قاطرک قیریلوب طوبال اولسه عمرو قاطری
زیدک اوزرینه رد ایدوب قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک الندن ملک عرصه سنده مربوط اولان عمرو اتی زیدک اذننسز عرصه مزبوره ده زیدک اتی یانینه ربط
ایتدکده عمرونک اتی زیدک اتنی دیوب تپیوب ایاغن قیرسه زید اتی عمرونک اوزرینه رد ایدوب قیمتنی
عمروه تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عربه سنه اودون تحمیل ایدوب طریق عامدن مرور ایدرکن عمرو اتی ایله عربه نک دینکلی یانینه
اوغرایوب اتی سورورکن عمرونک معلندن دیکل باشنده اولان حیوی اتک قارننه اصابت ایتمکله
اتت هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی الجواب اولماز

زید بایکرینه بنوب عمروی قتل قصدیله الت جارحه ایله اوزرینه هجوم ایدوب عمرو دخی نفسنی تخلیص ایچون زید ایله
جنک ایدرکن عمرو زیدک بایکرینی هلاک ایتسه نفسنی تخلیص ایچون عمروه ضمان لازم اولورمی
الجواب اولماز

زیدک اوکوزی عمرونک نارلاسنه کردکده عمرو زیدک اوکوزینی جرح ایدوب بعده برنامی
حاصل اولدقده اثری قالمیوب قیمتنه نقصان ترتب ایلمامسه زید مجرد اوکوزیمی جرح ایتدک
دیو عمرودن نسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی جنایة الرقیق والجنایة علیه

زیدک قولی عمرو بکری الت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایلسه عمروه نه لازم اولور الجواب قصاص
زیدک قولی عمرو زیدک اذننسز بکری الت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایتدکده نفسکده عمرو فوت اولسه بکرک
ورثه سی زیددن بکرک دیتنی نامنه نسنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
زیدک قولی عمرو بکری قتل ایتدکده نفسکده عمرو اباق ایدوب غائب اولسه بکرک ورثه سی مجرد قول
اولمغله بکرک دیتنی مالکدن برده اوا ایله دیو زیده جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر
زیدک قولی عمرو بکری خطا قتل ایلسه بکرک ورثه سی زیده عمروی برنه تسلیم ایله یاخود بکرک
دیتنی ویر دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
زیدک قولی عمرو اته بندکده زیدک اخر قولی بشر صغیری ولیسی اذننسز عمرونک امریله عمرونک اردینه
بندروب بعده عمرو اتدن اینرکن اتک ایاغی ایله بشری دوکمکله برده دوشوب بشر فوت اولدقده
حکه بشرک ورثه سی عمروی جنایتیچون زیددن السه لر ورثه زیده بکرلبشری انته بیدر
دیکیچون بکری دخی برنه تسلیم ایله دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فصل

زید عمرونک قولی بکری عمدا الت ایله جرح وقتل ایلسه عمرو زیدی قصاص ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور
زید عمرونک ازاد اولسی بکری الت جارحه ایله عمدا جرح وقتل ایدوب بکرک کیمسی
عمروی ترک ایلسه عمرو زیدی قصاص ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

والحافظة ولو اوقفها فی السوق الذی اعد لبیع الدواب فاتلفت شیئا لا یضمن
من جنایات القنیة فی جنایة الدواب

یقتل العبد بالحر من خزانة الفتاوی ملخصا

واذا سقط القصاص بالموت لا تجب الدیة عندنا لان القصاص هو
الواجب عینا عندنا من جنایات البدایع

ویسقط القصاص بموت القاتل وبعفو الاولیاء وبصلحهم علی مال
وان قل ویجب حالا من ملتقی الابحر

ولو جنی المملوک جنایة خطأ قیل لمولاه اما ان تدفعها او تفدیه
من جنایات الهدایة فی جنایة المملوک

ویقتل الحر بالعبد من جنایات البدایة

ودیة العبد قیمته فان کانت قدر دیة الحر او اکثر نقص من دیة الحر عشرة دراهم
من ملتقی الابحر

زید عمرونک

زید عمرونك قولی بكری داکنك ایله ضرب ودقه برله اوروب بكر اول جرحدن صاحب فراش اولوب قالقمدین سائر اولوب اولسه عمرو بكرك قیمتنی زیددن المغه قادر اولورمی

الجواب الی تمامی دیت حره بالغه اولیه دن درهم انقص اولمز

زید عمرونك قولی بكرك بر الینی قلیج ایله قطع ایلسه عمرو بكرك نصف قیمتنی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرونك قولی بكرك کوزه کی الینی خنجر ایله ضرب وجرح ایدوب لكن جودته واصل اولوب بعده برتام شلل اولدقده اثری قالسه زیده نه لازم اولور

الجواب نقصانی قیمتنی ضامن اولور

زید عمرونك قولی بكرك باشنه عصا ایله ضرب ایدوب منلاحمه شجه ایتدکده بعد البرء اثری قالسه زیده نه لازم اولور الجواب نقصانی قیمتنی ضامن اولور

باب القسامة

زید بر قریه قربنده کمسنه نك ملکی اولمیان موضعده میت بولنوب لكن بدننده اثر قتل وخنق وضرب اولماسه قریه مزبوره اهالیسنه قسامه ودیت لازمه اولورمی الجواب اولماز

زید بر محله ده واقع ملك منزلی ایچنده مجروحا مقتولا بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اهالی محله یه قسامه ودیت لازمه اولورمی الجواب اولماز

زید عمرونك بر محله ده واقع ملك منزلنده مستقلا ساکن ایکن جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه عمرو یاخود اهالی محله یه قسامه ودیت لازم اولورمی

الجواب اولماز

زیدك ذکر منده دکر مینی اولان عمرو مستقلا ساکن ایکن دکرمن ایچنده جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه زیده قسامه ودیت لازمه اولورمی الجواب اولماز

زید بر وقف خانك اوطه لرندن برنده اجرت ایله مستقلا ساکن ایکن اول اوطه ایچنده جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اول خانك سائر اوطه لرنده اولان ساکن اولانلر کمسنه لره قسامه ودیت لازمه اولورمی الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن ایکی طائفه بر قریه یه صوت استماع اولنیوب کمسنه نك ملکی اولمیان صحراده بربرلریله محاربه ایدرلرکن ایچلرندن زید جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه مزبورلره قسامه ودیت لازمه اولورمی الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن بر فوج کمسنه لر قریه یه صوت استماع اولنیوب کمسنه نك ملکی ومباح اولمیان خالی موضعده اولورلرکن ایچلرندن زید جرحا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه ورثه سی سائرلره مجرد زیدك رفیقلری اولمغله زیدك دیتنی ویرك دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید کان طائفه سندن ایکی مبتله بر قریه یه صوت استماع اولنوب کمسنه نك ملکی اولمیان خالی یرده بربرلریله محاربه ایدرلرکن ایچلرندن زید وعمرو جرحا

واما فی قطع اطراف العبد تجب نصف قیمته بالغة ما بلغت فی الصحیح من الجواب الا من روایة عن محمد انه تجب فی قطع ید العبد خمسة الاف الا خمسة من المبسوط

قوله فی روایة عن محمد الی المذکور فی الهدایة والکافی بل عامة الکتب استثناء من خمسة منها فی هذه الروایة عمر زاده

وفی ید العبد نصف قیمته لا یزاد خمسة الاف الا خمسة دراهم من دیات الهدایة

ولا قسامة ولا دیة فی میت لا اثر به من اواخر الثانی من ملتقی الابحر کذا فی الهدایة

وان وجد فی دار نفسه فعلی عاقلته وعندهما لا شیء فیه من ملتقی الابحر کذا فی الهدایة

واذا وجد القتیل فی دار فیها سکان وارباب الدار غیبا فالدیة والقسامة علی ارباب الدار فی قول ابی حنیفة وقال ابو یوسف علی السکان تاتارخانیة فی القسامة

واذا وجد الضیف قتیلا فی دار المضیف فعلی رب الدار عند ابی حنیفة رحمه الله وقال ابو یوسف رحمه الله اذا کان نازلا فی بیت علی حدة فلا دیة ولا قسامة من جنایات الظهیریة فی الفصل

وفیه ایضا اذا وجد الضیف فی دار المضیف قتیلا فعلی رب الدار عند ابی حنیفة رحمه الله وقال ابو یوسف ان کان نازلا علی حدة فلا دیة ولا قسامة وان کان مختلطا فعلیه الدیة والقسامة من فتاوی التاتارخانیة فی اخر الکتاب

اذا قتل الفریقان من المسلمین عصبة ثم اجلوا عن قتیل ولا یدری قاتله فانه تجب القسامة والدیة علی اهل المکان الذی وجد القتیل فیه ثم قبل عدوه لان الفریقین مسلما ولم یکن حمل القتل علیها الثبوت المسلمین علی الصلاح ولما بقی حال القتل مشکلا وجبت القسامة والدیة علی اهل المکان لورود النص بایجابها علی المکان حال عدم نوع القاتل ولم یوجبوا علی عدوه لعدم ورود النص بایجابها علی غیر اهل المکان من المحیط البرهانی فی القسامة ملخصا

وان وجد القتیل فی فلاة من الارض فان کانت ملکا لانسان فالقسامة والدیة علی عاقلته وان لم یکن لها مالك وکان فی موضع یسمع منه الصوت من القبائل فعلی اقرب القبائل الی ذلك الموضع وان لم یسمع الصوت فدمه هدر من جنایات الظهیریة فی باب القسامة

وان وجد بين ارضين او حائطهما ملك القوم فهو على الرؤس وهذا قول محمد رحمه الله وان وجد في ارض قرية لكنه اقرب الى بيوت قرية اخرى ان الارض ملك فعلى المالك وان فعلى اقربهما وسئل محمد رحمه الله اذا وجد بين قريتين وهو اقربهما الى الحيطان او الى رحنون قال ان الارض التي تحلهم فانما تجب السهم كانت الصحارى فعلى اقربهما بيوتا وانما يرا على حال الملك ان الذي يوجد فيه ان خلوا كانت على المالك القسامة والدية على عاقلتهم وان فيا جالا انه في ايدى المسلمين فالدية في بيت المال ذكر هذا القيد الامال والكرخي رحمهما الله تعالى بزازيه في القسامة

بيتل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه قريۀ مزبوره اهاليسنه قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

بر قريه يه صوت استماع اولنميوب كسنه نك ملكى اولميان صحراده زيد مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه مجرد اول قريه اهاليسندن بعض كسنه لرك طابواليه تصرف قلدقلرى اولان تارلاده صوت استماع اولنمغله قريۀ مزبوره اهاليسنه قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولماز

ارض اميريه دن اولوب بر قريه اهاليسندن زيدك طابواليه تصرفنده اولان خالى تارلاده عمرو مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه قريۀ مزبوره يه صوت استماع اولنمايجق زيده وسائر اهالى يه قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولماز

برتى ارض ميرى و كروى بر قريه اهاليسندن زيدك ملكى اولان خالى باغچه ده عمرو مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه قريۀ مزبوره يه صوت استماع اولنمايجق زيده يا خود سائر اهالى يه قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولماز

فصل

زيد و زوجه سى هند زيدك ملكى اولان منزلده ساكنلر ايكن هند اول منزلده مقتوله بولنوب قاتلى معلوم اولماسه زيده قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

زيدك ساكن اولديغى ملك منزلنده عمرو مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه زيده قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

زيدك برى دخى ملك باغچه سنده عمرو مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه زيده قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

زيد عمرونك برى دخى ملك باغچه سنده مصلوبا مقتول بولنوب قاتلى معلوم اولماسه عمروه قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

بر تاجر كسنه لرك كسنه نك ملكى اولميان صحراده چادر قوروب ساكنلر ايكن زيد چادر ايچنده مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه اول كسنه لره قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

زيدك تحت اجاره سنده اولوب مستقلا ساكن اولديغى دكاننده عمرو مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه زيده قسامه و ديت لازمه اولورمى **الجواب** اولور

فصل

زيد بر ديۀ ايچنده عمرونك ملك ... سنده مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه قسامه و ديت يالكز عمروه مى لازمه اولور يوخسه جمله قريه اهاليسنه مى **الجواب** يالكز عمروه لازم اولور

بر محله ده واقع زيدك ساكن اولديغى ملك منزلنده عمرو مجروحا قتيل بولنوب قاتلى معلوم اولماسه قسامه و ديت يالكز زيده مى لازمه اولور يوخسه اهالى محله نك جمله سنه مى لازمه اولور **الجواب** يالكز زيده لازمه اولور

بر تاجر كسنه لر زيدك ساكن اولديغى ملك منزلنده وار اوب اوطورركن ايچلرندن عمرو

وان كان اهل العسكر قد لقوا عدوهم من الكفرة فاجلوا عن قتيل مسلم فلا قسامة ولا دية وكذلك اذا كانت الطائفتان مسلمين لكن احدى الطائفتين باغية والاخرى عادلة فاجلوا عن قتيل من اهل العدل فلا دية في القتيل ولا قسامة وان كان لا يدرى من قتل فرقوا بين هذا وبين ما اذا قتل الفريقان من المسلمين في عصبية ثم اجلوا عن قتيل ولا يدرى من قتله كالحاصل باوى الدردان كى لجار فانه يجب القسامة والدية على اهل المكان الذي وجد فيه وجعل قتيل المكان الذي وجد فيه ولم يجعل قتيل الذين عدوا الذي قاتل معه في العفو الكافر غيره من قسامة التاتارخانية

وان في برية ليس بقربة يسمع منها الصوت فيهدر من منح الابحر

وفي الذخيرة واذا وجدت المرأة قتيلة في دار زوجها فالدية على صاحب الدار في الثاني عشر من جنايات التاتارخانية

ولو وجد الحر قتيلا في دار ابيه وامه والمرأة في دار زوجها فعليه القسامة والدية على العاقلة ولا يحرم عن الميراث من الخلاصة

وجد قتيل اما في غير الملك كالمفازة او ملك اما خاص كالدار او عام كالمحلة ففي الاول ان لم يكن في قرب مصر من الامصار بحيث الدية لا يسمع الصوت منه فهدر وان يكن مصر فالقسامة عليه والدية عليهم وان في دار رجل فالقسامة والدية على عاقلته وان في محلة المختار حسان من الصلحاء او من الفساق وحلفهم كما عرف بزازيه في القسامة

وفي نوادر بشر عن ابي يوسف اذا وجد في دار فيها سكان يعني بأجرة او عارية كما نص عليه في الغاية وأربابها غيب يعني ليس في الدار فيها يعني القسامة والدية على الارباب عند الامام لاختصاصهم بنصرتها والقيام بحفظها وعند ابي يوسف هما على السكان دون الملاك لان القدرة على الحفظ بمجرد اليد يكون لا بمجرد الملك ... ياخذون بتقصيرهم ولو كانوا يبيتون بالليس عنها اليهم كالخانات والصباغين فلا شىء عليهم قلت وعليه العمل في زماننا والله سبحانه اعلم من صور الوجدانيس من جنايات العقيلي

وفي مجموع النوازل اذا وجد الضيف قتيلا فهو على رب الدار عند ابي حنيفة رحمه الله وقال ابو يوسف رحمه الله ان كان نازلا في بيت على حدة فلا دية ولا قسامة وان كان مختلطا فعليه الدية والقسامة تاتارخانية

وان وجد في دار انسان قتيلا وفيها خدمه وغلمان فالقسامة والدية على صاحب الدار دونهم من قسامة شرح الطحاوى

جو يجا

ده بجا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت اصحاب محله‌یی لازم اولور
یوخسه زیده‌می الجواب زیده لازم اولور

بر قاچ کمسنه‌لر زیدک ساکن اولدیغی ملک باغچه‌سنه واروب صحبت ایدرلرکن ایچلرندن
عمرو جرح بجا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت اصحاب مجلسه‌می لازم اولور
یوخسه زیده‌می الجواب زیده

بر قاچ کمسنه‌لر زیدک یری وقفی ملک باغچه‌سنه واروب زید ایله اوتوررلرکن ایچلرندن عمرو جرح بجا
قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت جمله‌سینه‌می لازم اولور یوخسه یالکز
زیده‌می الجواب یالکز زیده

زیدک منزلنده ذکر مسجی اولان عمرو مستقلا ساکن ایکن بکر و بشر ذکر منزلده جرح بجا قتیل بولنوب
قاتللری معلوم اولماسه قسامه و دیت زید و عمرودن قنغیسنه لازم اولور
الجواب عمروه

زید عمرو ملک منزلنده عاریت طریقیله مستقلا ساکن ایکن بکر منزل مزبورده جرح بجا قتیل
بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت زید و عمرودن قنغیسنه لازمه
اولور الجواب زیده

زید بر محله اهالیسندن عمرونک تصرفنده اولان ملک خالی ایچنده جرح بجا قتیل بولنوب
قاتلی معلوم اولماسه سائر اهالی‌یه قسامه و دیت لازمه اولور می الجواب اولماز

زید عمرونک ساکن اولدیغی ملک منزلنده جرح بجا قتیل بولنوب بعده عمرونک خدمتکاری
بکر اندی بن قتل ایلدم دیو اقرار ایدوب زیدک حضراوارثی دخی بشر بکری اقرارنده
تصدیق ایتدکدنصکره بشر موجب قتل ایله بکری مطالبه‌یه قادر اولوب عمروه بجرد منزلکده
جرح بجا قتیل بولنمغله زیدک دیتنی ویر دیو عمروه جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل

کافر سلطاننده ملکلری اولان چارشو ایچنده واقع طریق عامده زید جرح بجا قتیل
بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اول چارشو اصحابنه قسامه و دیت لازمه
اولورمی الجواب اولور

بر محله اوزنالسنده طریق عامده زید جرح بجا قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اهالی
محله‌یه قسامه و دیت لازمه اولورمی الجواب اولور

زید بر محله ایچنده اولان طریق عامده واقع عمرونک قپوسی قارشوسنده جرح بجا
قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت یالکز زیده‌می لازمه اولور
یوخسه اهالی محله‌نک جمله‌سنه‌می الجواب اهالی محله‌نک جمله‌سنه

اوچ قریه‌یه صوت استماع اولنور کمسنه‌نک ملکی اولمیان خالی یرده زید جرح بجا قتیل
بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قسامه و دیت جمله‌سینه‌می لازمه اولور یوخسه اقرب
قریه اهالیسنه‌می الجواب اقرب قری اهالیسنه

ایکی قریه‌یه قرب ده مساوی اولوب قریتینه آواز ایشدیلور کمسنه‌نک ملکی اولمیان

ذکر فی الذخیرة اذا وجد قتیل فی صف من السوق فان کان اهل
ذلک الصف یبیتون فی حوانیتهم فدیة القتل علیهم وان کانوا
لا یبیتون فی حوانیتهم فالدیة علی ملاک حوانیت من جنایات
النهایة فی باب القسامة

اذا وجد القتیل فی محلة لا یعلم من قتله استحلف خمسون رجلا منهم
ثم یقضی علی اهل المحلة بالدیة من قسامة البدایة

واذا وجد القتیل فی الطریق العام الذی لیس ملکا لاحد وانما هی
لجماعة المسلمین فان الدیة علی اولی المحال التی تشرع الی
هذا الطریق من المحیط البرهانی فی باب القسامة

وان وجد القتیل بین قریتین او سکتین کانت القسامة والدیة
علی اقرب القریتین والسکتین الی القتیل هذا اذا کان یبلغ الصوت
اهل القریتین الی الموضع الذی وجد فیه القتیل واما اذا لم یبلغ لا شیء
علی واحد من اهل القریتین من جنایة الخانیة فی باب القسامة

خالی موضعده زید مجروحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه قریتین مزبورتینك
اهالیلرینه قسامه و دیت لازمه اولورمی **الجواب** اولور

بر قصبه محلاتندن ایکی محله آراسنده واقع محلتینه آواز ایشیدیلمیه جك کیمسه نك ملكی
اولمیان خالی موضعده زید مجروحاً قتیل بولنوب قاتلی معلوم اولماسه اول موضعك محلتینه
قربی برابر اولیجق محلتین اهالیلرینه قسامه و دیت لازمه اولورمی **الجواب** اولور

ایکی قریه یه قربده مساوی اولوب صوت استماع اولنور کیمسه نك ملكی اولمیان خالی
موضعده زید مجروح اولنوب بعده زید قریهٔ اخرایه نقل اولنوب قد نصکره قریهٔ اخراده
اول جرحدن فوت اولوب جارحی معلوم اولماسه قسامه و دیت اول ایکی قریه اهالیسنه
می لازمه اولور یوخسه قریهٔ اخری اهالیسنه می **الجواب** اول ایکی قریه اهالیسنه

فیما یتعلق بدعوی القتل والقسامة

زید مجروح اولندقده بنی عمرو جرح ایتدی دیوب بعده زید فوت اولدقده ورثه سی
عمرودن سن زیدی جرح و قتل ایلدك دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب ورثه نك
مدعالری ثابت اولماسه مجرد زید بنی عمرو جرح ایتدی دملكله موجب قتلی عمروك اوزرینه
اجرایه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمروك منزلنده مجروح بولنوب جارحندن سؤال اولندقده زید بنی بكر جرح ایلدی
عمرو ایله خصومتم یوقدر دیدکدنصکره زید اول جرحدن فوت اولدقده ورثه سی
عمرودن زیدی کس جرح و قتل ایلدك دیو دعوی ایلمیه لر مسموعه
اولورمی **الجواب** اولماز

زید جرح اولندقده جارحم عمرو و بكردر لیسیز ایله دعوی و خصومتم یوقدر دیدکدنصکره
زید اول جرحدن فوت اولدقده ورثه سی بكر و دلشیردن زیدی سز جرح و قتل ایلدیکز
دیو دعوی ایلمیه لر مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید جرح اولندقده عمرو بنی جرح ایلمدی دیو اشهاد ایدوب عمروك جرحی عند الحاكم
والناس معروف اولمیوب بعده زید اول جرحدن فوت اولدقده ورثه سی عمرودن زیدی
جرح و قتل ایلدك دیو دعوی ایلمیه لر مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر محله ایچنده کیمسه نك ملكی اولمیان خالی موضعده مجروحاً قتیل بولنوب محله مزبوره
اهالیسنه قسامه و دیت لازمه اولدقدنصکره ورثه سی اول محله اهالیسندن عمرودن
زیدی سن قتل ایلدك دیو دعوی و عمرو انکار ایدوب ورثه مدعالرینی اثبات ایده مسه لر
محله مزبوره اهالیسندن قسامه و دیت ساقط اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر قریه یه صوت استماع اولنور کیمسه نك ملكی اولمیان خالی موضعده مجروحاً قتیل بولنوب
ورثه سی قریهٔ اخری اهالیسندن عمرودن زیدی کس قتل ایلدك دیو دعوی و عمرو انکار
ایدوب ورثه مدعالرینی اثبات ایده مسه لر حالا ورثه قریهٔ اولی اهالیسندن قسامه
ایتدرمکه مزبورلردن دیت المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدك صغیر اوغلی عمرو بر نهرده مجروحاً قتیل بولندقده زید اول نهره قریب اولوب

اهالیسی

وان استویا ای القریتان او القبیلتان فعلیهما ان کان القتیل
فی موضع یسمع منه الصوت لاهل القریة فی الصورة الاولی واهل
قبیلتین فی الثانیة — من الدرر فیه تمامه

وان وجد القتیل بین قریتین فهو منهما فی القرب سواء فعلی اهل کل
قریة نصف الدیة ولا یعتبر عدد اهل القریة — من المحیط البرهانی
فی القسامة

واذا جرح فی محلة او قبیلة مجروحا ومات فی محلة اخری من تلك
الجراحة فالقسامة والدیة علی اهل المحلة التی جرح فیها وعند ابی
لیلی لا شیء علی اهل المحلة والصحیح ما قدمنا لان القتل حقیقة وجد
فی المحلة الاولی دون الاخری لان الموت القتل بذلك الجرح لان
انزهاق الروح من متولدات فعله وفعله هو الجرح فصار قتلا
ولهذا وجب القصاص لو علم قاتله واذا کانت صاحب فراش
استند الیه — من المحیط

واذا قال المجروح قتلنی فلان ثم مات لم یعتبر قوله فی حق فلان وان اقام
الوارث بینة ان فلانا آخر قتله بخلاف ما اذا قال جرحنی فلان ثم مات
فبرهن ابنه ان فلانا آخر جرحه فقتل کذا فی شرح المنظومة الوهبانیة
من جنایات الاشباه

ثم اذا قال المجروح لم یجرحنی فلان صح اقراره حتی لو مات لیس لورثته علی
فلان سبیل قال صاحب المحیط هذا اذا کان الجارح اجنبیا فان
کان وارثا لا یصح وتمام المسئلة قد کتب فی موضع اخر — من
العمادیة

وفی الملتقط رجل جرح فقال فلان قتلنی ثم مات واقام وارث
المیت بینة علی رجل اخر انه قتله لا تقبل بینته — من التاتارخانیة

قوله رجل جرح فاشهد المجروح الی مخالف هذا الاطلاق ما فی البزازیة
فی اخر الفصل الثالث من کتاب الجنایات وهو المفتی اشهد
المجروح ان معروفا عند الحاکم وعند الناس لم یصح شهادته وان
لم یکن معروفا صح انتهی — نوح زاده

رجل جرح رجلا فاشهد المجروح علی نفسه ان فلانا لم یجرحه ثم مات
المجروح فلا شیء علی فلان ولا یقبل البینة علیه وان عفی
المجروح او الاولیاء بعد الجرح قبل الموت جاز العفو استحسانا
کذا فی فتاوی السعودی — من جنایات الدرر

قوله واذا ادعی الولی علی واحد من اهل المحلة بعینه لم یسقط القسامة
عنهم وان ادعی علی واحد من غیرهم سقطت عنهم قال الامام کمال
الدین وعن ابی حنیفة ومحمد رحمهما الله انه لا قسامة فی الوجه
الاول والصحیح هو الاول — من القدوری

اهالیسی قوم محصور اولان بر محله اهالیسندن بکرک قولی بشر ایکن عمروک قاتلی بشردر محلهٔ مزبوره نک ساٸر اهالیسی ایله اصلا عداوتی یوقدر دیدکده لکن زید محلهٔ مزبوره اهالیسندن خالدون عمروی کاس قتل ایدک دیو دعوی ایله مسموعه اولورمی **الجواب** اولماز

زید اهالیسی قوم محصور اولان قریه ایچنده کسنه نک ملکی و لیان خالی بر صحراده جریحا قتیل بولنوب زیدک حقی اولان عمرو قریهٔ مزبوره اهالیسندن بکر و بشر ایکون زیدک قاتلی بکر و بشردر قریهٔ مزبوره نک ساٸر اهالیسی ایله اصلا عداوتی یوقدر دیدکده بعده عمرو زید قریهٔ کذا ایچنده قتیل بولندوغی ساٸر اهالیدن زیدک دیت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولمازلر

بر قریه اهالیسندن زید اغاجدن دوشوب یا صویه بوغلوب یا اتشه یانوب هلاک اولدقده اهل عرف طاٸفه سی ساٸر اهالیدن غرامت دیت نامنه نسنه المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروی خطا قتل ایتمکله زید عمروک دیتنی ورثه سنه ویردکده اهل عرف طاٸفه سندن بکر زیدون غرامت دیت المغه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمروی بر محله ایچنده تفنک ایله اوروب قتل ایتدکده اهل عرف طاٸفه سندن محلهٔ مزبوره اهالیسندن محله کزده قان اولمشدر دیو غرامت دیت نامنه ظلما شو قدر اقچه لرینی السه اهالی مبلغ مزبوری بکردن استرداده قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

کتاب الوصایا

زید متوفانک بورجی ادا اولنمدن وصایاسی تنفیذ اولنورمی **الجواب** ادای دین مقدمدر

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید باغنی عمروه وصیت ایلسه وصیت مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید خسته اولوب عقلی بالکلیه زاٸل ایکن ملکی اولان تارلاسنک ثلثنی عمروه وصیت ایدوب بعده فوت اولسه وصیت مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید مرض موتنده ثلث مالنی عمروه وصیت ایلسه وصیت مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولور

طفل نابالغ اولوب معتوه اولان زید شو قدر اقچه سنی عمروه وصیت ایلسه وصیت مزبوره صحیحه اولورمی **الجواب** اولماز

زید مریض اولوب معتقل اللسان ایکن اشارت ایله ثلث مالنی بر جهت بره وصیت ایدوب بعده معتقل اللسان ایکن مصرا فوت اولسه ورثه سی وصیت مزبوره یی طوتمغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

هند مریضه معتقلة اللسان ایکن اشارت معلومه سیله ثلث مالنی بر جهته وصیت ایتدکدن صکره عقابنه موتنه دک ممتد اولوب معتقلة اللسان ایکن مصرة فوت اولسه ورثه سی وصیتی طوتمغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید خسته ایکن دلی طوتلوب اول حالده ایکن ثلث مالندن بعض اشیاسنی اشارت ایله

و ذکر کما اشهد المجروح ان فلانا لم یجرحه و مات المجروح ان کان جرحه معروفا عند الحاکم والناس لا یصح الاشهاد و ان لم یکن معروفا فالصحیح الاحتمال الصدق فاکما برهن الوارث فی هذه الصورة ان فلانا جرحه و مات منه لا یقتل لان القصاص حق المیت ولهذا یجری فیه سهام الارث و یقضی دیونه والمورث اکذب شهوده من البزازیه

والوصیة مؤخرة عن الدین من وصایا ملتقی الابحر

شرائط صحة الوصیة ان یکون الموصی من اهل البلوغ و العقل و المجنون لا یصح وصیته من وصایا البدایع

و لا یجوز وصیة الصبی اذا لم یکن مراهقا و کذا لو کان مراهقا عندنا من الکفایة

و ذکر فی سوغ شرح الطحاوی وصیة الصبی لا یجوز وان اضافها الی بعد البلوغ وان مات قبل البلوغ او بعده بطلت وصیته من احکام الصغار

المعتقل اللسان هو الذی عرض له احتباس اللسان حتی لا یقدر علی الکلام و عند الشافعی فحکمه حکم الاخرس و عند اصحابنا ان امتد ذلک و علم اشارته کان حکمه حکم الاخرس و ان لم یقدر الا امتداد سنة و قیل ان یبقی الی زمان الموت قیل علیه الفتوی من صدر الشریعة فی مسائل شتی

اعتقل لسان المریض فقیل له اوصیت بکذا و کذا فاشار برأسه ای نعم لم یصح الا اذا ان یطول الاعتقال فیصیر کالاخرس ولو عجز المریض عن التکلم فادعی برأسه الی رجل یرید الایصاء ان یصیر وصیا و الاشارة تقوم مقام العبارة ولو قدر علی البیان بلسانه جامع الفصولین فصل فی الاحکام الایما

برجهته وصیت ایتدکدن صکره عقلیسی فوتنه دک ممتد اولوب معتقل الثلث ایکن مصرا
فوت اولسه ورثه سی وصیتی طوتمامغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید مرض موتنده عمرو ذمتنده اولان دینی عمرو ثم المورثه سی فلان محلده چشمه بنا اولنسون
دیو وصیت ایدوب بعده فوت اولدقده عمرو مفلس اولمغله مبلغ مزبوری الیمق ممکن
اولماسه اول محله اهالیسی مجرد زیدک وصیت ایتمکله ثلث مالندن اولقدر غروشی ایله ورثه یه
چشمه بنا ایتدیرمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدک مالی وجوه بره صرف اولنه دیو وصیت وتنفیذنه عمروی وصی الفسه ایتدکدن صکره
ایکی سنه مرورنده زید طقوز کیسه اقچه سی وار ایکن اوچ کیسه سنی درغرفوند صکره
وجوه بره صرف ایلیون دیوب بعده زید فوت اولسه مجرد بوبله دیمکله وصیتدن
اولی ودن رجوع ایتمش اولورمی **الجواب** اولماز

زید شوقدر اقچه سنی اوغلی عمروه وصیت ایتدکدن صکره عمرو زیدک حیاتنده
فوت اولسه وصیت مرقومه باطل اولورمی **الجواب** اولور

زید مرض موتنده ازادلو قوللری عمرو وبکره یوزر غروش وصیت ایتدکدن صکره زید وصیت
مرقومه دن رجوع ایدوب بعده فوت اولسه عمرو وبکر وصیت مزبوره یه بنا ترکه
زیددن النمغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

فصل

زید جمله مالنی بر جهته وصیت ایتدکدن صکره مصرا فوت اولسه ورثه سی ثلثدن زیاده ده وصیتی
طوتمامغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید جمله املاکنی بر جهته وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولسه امین بیت المال املاک مزبوره یه
مداخله یه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید جمله اشیاسنی زوجه سی هنده وصیت ایتدکدن صکره زید مصرا فوت اولسه زوجه سی هنددن غیری
وارثی اولماسه امین بیت المال اول اشیایه مداخله یه قادر اولورمی
الجواب اولماز

هند مرض موتنده بر زمرد کوپه سنی اوغلی عمروه وصیت ایتدکدن صکره هند مصرة فوت اولدقده
سائر ورثه وصیتی مجیز اولوب عمرو کوپه لری الدقدن صکره سائر ورثه اجازتلرینه نادم اولوب کوپه لری
میراثه ادخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

هند مرض موتنده بعض اشیا معینه سنی زوجی زیده وصیت ایتدکدن صکره هند مصرة فوت
اولوب زیدی ولام قرنداشی زینبی ترک ایتدکده زینب وصیتی مجیزه اولمغله زید اشیای
مرقومه یی الدقدن صکره زینب اجازتنه نادمه اولوب اشیای مزبوره یی میراثه ادخاله قادره
اولورمی **الجواب** اولماز

زید جمله مالنی ازادلوسی عمروه وصیت ایتدکدن صکره زید مصرا فوت اولوب ترکه سنی ورثه سی
قبض ایلمیوب عمرو ترکه نک ثلثنی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید تدبیر مطلق ایله مدبری اولان عمروه الی غروش وصیت ایتدکدن صکره زید مصرا فوت

ویجوز للموصي الرجوع عن الوصية لانه تبرع لم يتم فجاز الرجوع عنه كالهبة وقد حققناه في كتاب الهبة ولان القبول يتوقف على الموت والايجاب يصح ابطاله قبل القبول كما في البيع واذا صرح بالرجوع او فعل ما يدل على الرجوع كان رجوعا من وصايا الهداية فيه نه

واذا وقف الرجل ارضه في مرضه فهو جائز من الثلث لانه تبرع والتبرع من المريض بمنزلة الوصية المضافة الى ما بعد مرض الموت ويعتبر من الثلث كما لو اوصى بان يوقف ارضه بعد موته
في الخامس عشر من وقف المحيط البرهاني

فيما فوق الثلث يجوز للاجنبي باجازة الورثة اولا وبكل المال باجازتهم وان لم يكن له وارث يجوز اجازة السلطان ان من له بيت المال ام لا
في اواخر وصايا البزازية

ولا يجوز للوارث ان لا يجيزه الوارث لان الامتناع لحقهم فيجوز باجازتهم
من الهداية

ولا لوارثه الا ان يجيزه الورثة
من وصايا ملتقى الابحر

والمرأة اذا اوصت بنصف مالها او كل مالها للزوج المال كله للزوج النصف بحكم الفرض والنصف بحكم الوصية
قبيل الربع من وصايا الخلاصة

ولا يعتبر اجازتهم حال حياته لانها قبل ثبوت الحق اذ ثبوته عند الموت فكان لهم ان يردوه بعده فانه بخلاف ما بعد الموت لانه بعد ثبوت الحق فليس لهم ان يرجعوا لانه اسقاط بعده
من الدرر

اولدقده

اولدقده عمرو کندی مالندن تجهیز ایله مبلغ مزبوره ثلث مساعد اولسه عمرو مبلغ مزبوری زیدک
ترکه‌سندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده بعض اشیاسنی ام ولدی هنده وصیت ایدوب بعده مصراً فوت اولوب ثلث مساعد
اولسه ورثه‌سی وصیتی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید ملکی کاتبه زادوش نام عمروه وصیت ایلسه وصیت مزبوره صحیحه اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده قولی عمرو خود آزاد ایتمکه اوغلی بکر و بشره اون سکز سنه خدمت ایدوب بعده آزاد
اولسون دیو وصیت ایتدکدنصکره زید فوت اولوب بکر و بشری و سائر ورثه‌سنی ترک ایلسه
سائر ورثه وصیتی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید قولی عمرو نوبت ایتدکدنصکره اوغلانم بکر و بشره اوچ سنه خدمت ایدوب بعده آزاد اولسون دیو
وصیت ایتدکدنصکره زید مصراً فوت اولوب بکر و بشردن غیری ورثه‌سی اولمایوب ثلث مساعد ایکن
بکر و بشر وصیتی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید فوت اولدقدنصکره اوغلی عمرو اوغلی عمرونک برادرلری حصه‌سی کبی حصه ویرلسون دیو وصیت ایتدکدنصکره
زید مصراً فوت اولوب اوغلری بکر و بشر و خالدی ترک ایلسه عمرو ترکه زیددن نه مقدار
الور الجواب ربع مقداری الور

زید فوت اولدقدنصکره اوغلی عمرو اوغلی عمروه برادری حصه‌سی کبی حصه ویرلسون دیو وصیت ایتدکدنصکره
زید مصراً فوت اولوب اوغلری بکر و بشری ترک ایلسه عمرو ترکه‌نک
ثلثنی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید و فاطمه فوت اولدقدنصکره اوغلی زیدک اوغلی عمروک حصه‌سی قدر حصه ویرلسون
دیو وصیت ایدوب بعده مصراً فوت اولوب اوغلی عمرو ترک ایلسه عمرو وصیتی مجیز
اولمایجق زیدک ترکه‌دن نه مقدار الور الجواب ثلث

زید فوت اولدقدنصکره اوغلی بکر و بشرک هر برینک حصه‌سی کبی حصه ویرلسون دیو
وصیت ایتدکدنصکره زید فوت اولوب اوغلی بشری ترک ایلسه بشر وصیتی مجیز اولمایجق عمرو
ترکه‌دن نه مقدار الور الجواب ثلث

زید مرض موتنده ثلث مالنی فقرایه وصیت ایدوب مصراً فوت اولدقده محتاج اقربای زیدک
اقرباسندن اولوب ایکی اولیا فقرایه صرف اولنمق جائز
اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده فوت اولدقدنصکره خدمتکارلرم عمرو و بکره انلردن بریسی درخت ... دن
رخت ویرلسون دیو وصیت ایدوب بعده زید مصراً فوت اولوب ترکه‌ده متعدد ایکی
رخت اولسه ثلث مساعد ایکن ورثه مجرد اکثر بر رخت معین اولنمامغله وصیتی طوتمامغه
دیکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مالندن شو قدر اقچه‌یی وجوه خیره وبره وصیت ایدوب وتنفیذنه عمروی
وصی نصب ایتدکدنصکره زید مصراً فوت اولوب ثلث مساعد اولمغله
عمرو مبلغ مزبوری ترکه‌دن الوب وصیتی تنفیذ مراد ایتدکده بکر قسام

وان لم یجز فللموصی له الثلث وان کان ابنان فانه یکون للموصی له
الثلث الاول ولا یحتاج الی الاجازة من التاتارخانیة

الوصیة لمکاتبه او ام ولده او مدبره جائز استحساناً من البزازیة

والوصیة لامهات الاولاد جائزة لانها ایجاب مضاف
الی ما بعد الموت وهن بعد الموت حرائر من شرح الوهبانی

اوصی لمکاتبه او ام ولده او مدبره جاز استحساناً فی الخامس
من وصایا البزازیة نقله فی الخانیة

ولو اوصی بان یخدم عبده احد ورثته سنة ثم یعتق جاز
ان اجازه بقیة الورثة وان لم یجیزوا بطلت الوصیة لان
الوصیة بالعتق فی ضمن الوصیة للورثة دون علیها والوصیة
بالخدمة لاحد الورثة لا یجوز الا باجازتهم فاذا بطلت الوصیة
للوارث بطل فی ضمنها بالمحاباة ولو اوصی بان یخدمهم سنة
جاز وان کرهوا بعضهم من وصایا المحیط السرخسی
فی اول باب ما یعتق العبد بعد الخدمة

وذکر فی العتابی ولو اوصی بان یعتق عبده بعد خدمة اولولدیه سنة
یجوز الوصیة ویخدمهما علی قدر میراثهما الا ان یقول فی وصیته
یخدمهما علی السواء فتبطل الوصیة اذا کان احد ولدیه ذکرا
والآخر انثی لانه لو جاز ذلک لاشترکا فی الخدمة وصارت
الوصیة للوارث فاما اذا کان ذکرین او انثیین جاز وذلک
وصار سبیله سبیل المیراث دون الوصیة من وصایا المحیط
السرخسی فی اول باب الوصیة بعتق العبد بعد الخدمة

وتبطل الوصیة بنصیب ابنه ویصح بمثل نصیب ابنه فلو کان له ابنان
فللموصی له الثلث وان ثلثة فالربع من وصایا ملتقی الابحر

وان اوصی بمثل نصیب ابنه جاز سواء کان ابن او ابنة او لم یکن
ولو کان له ابن فهو اوصی بمثل نصیب ابنه صار موصی له بنصف
المال بینهما نصفین فکذلک بینهما ان اجاز الابن وان لم یجز
الابن فللموصی له الثلث ولو کان له ابنان فانه یکون له ثلث
المال ولا یحتاج الی الاجازة وهذا کله للشیخ الطحاوی من وصایا
النهایة

ولو اوصی له بدابة او ثوب من ماله فللوارث ان یعطی الدابة
وای ثوب شاء لان ایجاب العبد معتبر بایجاب الله تعالی ثم ما
اوجبه الله تعالی من الحق من جنس واحد یجب الوسط کما فی الزکوة
وما اوجب من الحق باسم عام یتناول اجناساً مختلفة بینه وبین
الاعلی والاوسط والادون فکذلک فی ایجاب العبد وان اوجب
الوصیة من جنس واحد یتعین الثوب وان اوجب من اجناس
مختلفة یتمیز الوارث من وصایا المحیط السرخسی

وان تثلث غنمه ولا غنم له وکان فهلک قبل موته بطلت وان استفاد
غنماً ثم مات صحت فی الصحیح وان اوصی بشاة من ماله ولا شاة
له فله قیمتها ویبطل له بشاة ولا غنم له من ملتقی الابحر

وجوه بره تعیین اولنمغله ثلثی قاصر کلدکده بو صورتده مبلغ مزبورک ثلثنی المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده ملکی خانک ثلثی سنهلک شو مقداری غلّهسندن اوچ یلغه
کمسنه یه وصیت ایتدکدنصکره مصرّا فوت اولوب ثلث خانک رقبهسنه مساعد اولسه
ورثهسی وصیتی طوتمازز دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده ملکی دکرمنی عمرو اجنبی یه وصیت ایتدکدنصکره زید مصرّا فوت
اولوب ثلث مساعد اولسه عمرو وصیتی قبول ایتمکله دکرمنی المق استدکده زیدک
ورثهسی عمروه سالکه دکرمنک قیمتنی ویرهلم دکرمنی المغه قوماز دیمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچهسنی برجهته وصیت ایتدکدنصکره
زید مصرّا فوت اولوب ثلث مساعد اولسه ورثهسی وصیتی طوتمامغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده دکرمنی فلان جهته فوتمدنصکره وقف اولسون دیو وصیت ایدوب
بعده مصرّا فوت اولسه ثلث مساعد ایکن ورثهسی وصیتی طوتمامغه
قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فرع فی اجتماع الوصایا

هند مرض موتنده جاریهسی زینبی تدبیر مطلق ایله مدبّره ایدوب وثلث مالنی عمروه
وصیت ایتدکدنصکره هند مصرّة فوت اولسه هندک ثلث مالی زینبک مدبّره
قیمتندن زیاده اولسه هندک ورثهسی عمروه ثلثدن زینبک مدبّره قیمتندن
زیاده یی الدیرلر لکن عمرو راضی اولمیوب ثلثی تماما المرم دیمکه قادر اولورلر
الجواب اولماز

زیده زرینه حج فرض اولوب حج ایتمیان زید مرض موتنده بنم ایچون احجاج اولنه وشو قدر
غروش وصیتم قولی عمرو ایله جاریهسی هندی اعتاق ایدوب وافاربندن اولو
وارثلری اولمیان زینب وخدیجه یه وهر بری شو قدر غروش وصیت ایتدکدنصکره مصرّا
فوت اولوب ثلث جملهسنه مساعد اولمیوب الکن حج ایله عتقه وفا ایدوب ورثه
ثلثدن زیادهده وصیته مجیز اولماسهلر زینب وخدیجه وصیت مرقومه یه بناءً کرده
سنه المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فی وصیة الذمی

زید ذمی شو قدر اقچهسنی برکنیسه نک تعمیراسنه وصیت ایدوب مصرّا بلاوارث فوت
اولسه امین بیت المال وصیتی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

زید ذمی ملکی باغ وباغچهسنی عمرو ذمی یه وصیت ایتدکدنصکره زید مصرّا بلاوارث فوت اولسه
امین بیت المال وصیتی طوتمام دیو باغ وباغچه یه مداخله یه قادر اولورلرمی الجواب اولماز

هند نصرانیه حامله مالنی اوغلی زید مسلم ایله اوغلنک قرنی زینب مسلمه یه وصیت ایتدکدن

و یجوز الوصیة بخدمة عبده وسکنی داره سنین معلومة وکذا الوصیة
بغلة العبد والدار لانه بدل المنفعة فاخذ حکمها والمعنی یشملها
من وصایا النهایة

لو کان هذه البقرة للفقراء قال ابو نصر لیس للوارث ان یعطوا قیمتها ولو قال
لله کان لهم ان یتصدقوا بقیمتها وبه اخذ الفقیه ابو اللیث لان
الموصی له اذا کان معلوما بشرط الصحة الوصیة قبول الموصی له فاذا
قبل یقدموا ملکها فلیس لهم ان یمنعوا اما فی الصدقة المقصودة هو
القربة ودفع القیمة صدقة وقربة کدفع العین من وصایا الخانیة
فی مسائل مختلفة

قال الامام الاسبیجابی فی کتاب الزکوة فی شرح الطحاوی ثم الوصایا لا یخلو
اما ان یکون کلها لله تعالی او کلها للعباد وما کان لله تعالی فلا یخلو اما
ان یکون فرائض کالزکاة والحج والصوم والصلوة او کلها واجبات
کالکفارات والنذور وصدقة الفطر او کلها تطوعا کالحج او الوصیة علی الفقرا
او للمسجد او جمع هذه الوصایا او جمع بین بعضها فان کان ثلث ماله
یحتمل جمیع ما اوصی به تنفذ وصایاه کلها من ثلث ماله وان کان
ثلث ماله لا یحتمل جمیع ذلک فان اجازه الورثة فکذلک فانهم لم یجیزوا
فانه ینظر ان کانت وصایا کلها للعباد فانهم یتضاربون بالثلث بینهم
بالحصص وان کانت وصایاه کلها لله تعالی فانه ینظر ان کانت
فرائض یبدأ بما بدأ به الموصی وان کانت کلها واجبات فانه یبدأ
بما بدأ به ایضا وکذلک اذا کانت کلها تطوعا وان کانت بعضها
فرائض وبعضها واجبات وبعضها تطوعات فانه یبدأ بالفرائض
اولا وان اخرها ثم بالواجبات ثم بالنوافل وان جمع بین هذه الوصایا
کلها فانهم یتضاربون فی الثلث بوصایاهم فما اصاب العباد فهو لهم
ولا یقدم بعضهم علی بعض وما کان لله تعالی لجمیع ذلک کله فیبدأ
منها بالفرائض ثم بالواجبات ثم بالتطوع هذا اذا لم یکن فی الوصیة
عتق منفذ ولا محاباة منجزة من وصایا غایة البیان قبیل باب الوصیة
للاقارب نقلا من فتاوی انقروی وتمامه فیه من کتاب الوصایا

ولو اوصی الذمی باکثر من الثلث او لبعض ورثته لم تصح کالمسلم ولو اوصی
بخلاف ملته صح ولو اوصی ذمی او مستأمن الی مسلم صح وکذا وصیة ذمی
الی ذمی انقروی نقلا من وصایا خزانة الاکمل من کتاب الوصایا

علمه هند معرّة فوت اوله ورثه سی ثلثدن زیاده ده وصینی طوتمغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فیما بعد مرض الموت وما لا

زید خسته اولوب لکن غالب حالی هلاک اولمیوب خارج بیتده اولان مصالحنی کورمکه قادر اولوب بو حال اوزره بر مدت خسته اولدقدنصکره یکرمی کون مرورنده فوت اولسه زیدک بو حال اوزره مدت مزبوره ده اولان خستهلکی مرض موت عدّ اولنورمی الجواب اولنماز

خسته اولان زیدک غالب حالی هلاک اولوب خارج بیتده اولان مصالحنی کورمکه قادر اولمیوب بو حال اوزره برای مرورنده فوت اولسه زیدک مدت مزبوره ده اولان خستهلکی مرض موت عدّ اولنورمی الجواب اولنور

هند خسته اولوب غالب حالی هلاک اولمیوب داخل بیتده مصالحنی کورمکه قادره اولوب بو حال اوزره بر مدت خسته اولدقدنصکره فوت اولسه هندک اول حال اوزره مدت مزبوره ده اولان خستهلکی مرض موت عدّ اولنورمی الجواب اولنماز

خسته اولان هندک غالب حالی هلاک اولوب داخل بیتده مصالحنی کورمکه قادره اولمیوب بو حال اوزره برای مرورنده فوت اولسه هندک مدت مزبوره ده خستهلکی مرض موت عدّ اولنورمی الجواب اولنور

فی نصب الوصی وعزله ومحاسبته

مجهول الحال اولان زید صغیر اوغلی عمرونک مالنی حفظ اوزره ایکن حاکم صغیرک لـه وتذاتیه بکری وصی نصب ایدوب صغیرک مالنی حفظ ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک باباسی عمرو متلف مبذر اولوب مال صغیری اضاعت احتمالی غالب اولمغله حاکم صغیرک جدی بکری وصی نصب ایدوب صغیرک مالنی حفظ ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب زوجه سی هند حامل وباباسی عمروی ترک ایلسه عمرو مجهول الحال ایکن قاضی بکری حمل ایچون وصی نصب ایدوب حمل ایچون توقیف اولنان سهم بکره حفظ ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

مجهول الحال اولان زید اوغلی عمرو وبشر فالک اولاد صغارینک مالارینی حفظ اوزره ایکن حاکم صغارک مالارینی هندی وصی نصب ایدوب صغارک مالارین هنده حفظ ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک صغیر اوغلی عمرونک شو قدر اشیاسی صغیرک وصی مختاری بکر حفظ اوزره ایکن صغیرک باباسی بشر اشیاء مزبوره یی تغلبا قبض ایلسه بکر اشیاء مزبوره یی بشردن الوب صغیر ایچون حفظ قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرک اب وجد ووصیدن برسی اولمامغله حاکم زیده عمروی وصی نصب ایدوب زیدک مالنی عمروه حفظ ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

والمراد ههنا من عجز عن القیام بحوائجه خارج البیت کعجز الفقیه الی الاتیان الی المسجد وبعجز السوق الی الاتیان الی دکانه فاما من ذهب ویجیئ ویحم فلا وهو الصحیح وهذا فی حقه اما فی حقها فیعتبر العجز عن القیام بمصالحها داخل البیت کذا فی البزازیة وزاد فی فتح القدیر ان لا تقدر علی الصعود الی السطح من طلاق البحر فی باب طلاق المریض

ان الاب لیس له ان ... [illegible] ... من مال الصغیر ... [illegible] ... من الهدایة

ان الولایة فی مال الصغیر الی الاب ثم الی وصیه ثم الی وصی وصیه فان مات الاب ولم یوص الی احد فالولایة الی اب الاب ثم الی وصیه ثم الی وصی وصیه فان لم یکن فالقاضی ومن نصبه القاضی ص ٣٤٧ من العمادیة نقلا من بیوع شرح الطحاوی

للقاضی ان یاخذ مال الیتیم من والده ان کان مسرفا مبذرا ویضعه فی ید عدل الی ان یبلغ الصغیر من دعوی الکافیة نافعه فیما یجوز قضاء القاضی

وصی الاب احق بمال الصغیر فان لم یوص الاب فالجد کالاب غاية اواخر باب الوصی من وصایا الملتقی الابحر

قال الامام ظهیر الدین للقاضی ان ینصب الوصی فی مواضع اذا کان فی الترکة دین او وصیة او صغیر او صغیرة فینصب لقضاء الدین وتنفیذ الوصیة او لحفظ مال الصغیر من البزازیة

جنون مطبق ایله مجنون اولان زیدک ولیسی اولمامغله حاکم زیده عمروی وصی نصب ایدوب عمرو زیدک مالنی حفظه قادر اولورمی الجواب اولور

زید معتوه اولمغله ولیسی اولمامغله حاکم عمروی زیده وصی نصب ایدوب عمرو ضبط ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

بر بلده اهالیسندن زید بلدهٔ اخرایه واروب خسته اولدقده اولاد صغارینه عمروی وصی نصب ایدوب عمرو دخی قبول ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده بلدهٔ اولی قاضیسی زیدک وصی نصب ایتدیکی بلده بن صغاره بشری وصی نصب ایلیه بشر وصایتدن معزول اولورمی الجواب اولماز

بر بلده اهالیسندن زید بلدهٔ اخرایه واروب خسته اولدقده اولاد صغارینه عمروی وصی نصب ایدوب عمرو دخی قبول ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده بلدهٔ اولی قاضیسی بکر زیدک وصی نصب ایتدیکی بلده بن صغاره بشری وصی نصب ایلیه عمرو امور وصایته کورکی بشر مجرد بنی قاضی نصب ایتدی دیو امور وصایته مداخلیه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید قرنداشی عمروی اولاد صغارینه وصی نصب ایدوب عمرو دخی قبول ایتدکدنصکره بر مدت مرورنده زید خسته اولدقده بکره اولاد صغاریله سنی وصی نصب ایتدم دیوب لکن عمرونک اخراجنه دلالت ایدر نسنه صدور ایتمدین زید فوت اولسه بکر عمرو ومحمد و زید بنی سندن صکره وصی نصب ایتمکله بالکز بن وصی اولمش اولورم دیو عمروی وصایتدن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده وصایاسنی تنفیذه عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره زید عمروی وصایتدن عزل ایدوب یرینه بکری وصی نصب ایدوب بعده زید فوت اولسه بکر زیدک وصایاسنی تنفیذ ایتمک استدکده عمرو محمد زید بنی مقدما وصی نصب ایتمکله بن تنفیذ ایدرم دیو بکری منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده وصایاسنی تنفیذه عمروی وصی نصب ایتدکده عمرو سکوت ایدوب بعده زید فوت اولدقده عمرو وصایتی قبول ایلسه زیدک ورثهسی عمرو محمد حیاتنده سکوت ایتمکله قبولک معتبر اولماز دیو عمروی وصایتدن منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید متوفانک اولاد صغارینک وصی مختارهسی اولان هند عدوه کافره ایکن قاضی هندی عزله قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک اولاد صغارینک وصی مختاری اولان عمرونک مال صغارده خیانتی ثابت اولسه حاکم عمروی عزل ایدوب یرینه بر متدین کمسنهیی وصی نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

هند صغیرهنک وصی مختاری اولان زیدک خیانتی اولمغله حاکم زیدی عزل ایدوب یرینه بر مستقیملی وصی نصب ایلیه حاکم اخر زیدک صلاح واستقامتی ظاهر اولمدن زیدی وصی نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید ثلث مالنی بر جهته بره وصیت ایتدکده تنفیذنه وصی نصب ایتمیوب معا فوت اولسه حاکم عمروی وصی نصب ایدوب زیدک وصیتنی تنفیذه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده ثلث مالنی وجوه خیره وصیت ایدوب بعده معا فوت اولدقده

وان کان وعین ینفذ لقربه حال الافاقه ولا یثبت علیه ولایة بوجه بوها اویومین تاتارخانی من نکاح البزازیه

ومن اوصی الی رجل فقبل فی وجهه فرد فی غیبته لا یرتد وان رد فی وجهه یرتد فان لم یقبل ولم یرد حتی مات الموصی فهو مخیر بین القبول والرد ... من وصایا ملتقی الابحر

والوصی الاب اذا کان عدلا کافیا لا ینبغی للقاضی ان یخرجه من ... ... تمامه

ولو کان الوصی عاجزا عن القیام بالوصیة ضم الیه غیره وان کان امینا لا یخرجه وان شکی الیه الورثه ما لم یظهر منه خیانة ملتقی الابحر

وكذا من وصايا الزيلعي . الهداية ولو كان قادرا على التصرف وهو امين ليس للقاضي ان يخرجه لانه مختار الميت ولو اختار غيره كان دونه فكان ابقاؤه اولى الا ترى انه مقدم على اب الميت مع وجود شفقته فاولى ان يقدم على غيره وكذا اذا شكت الورثة او بعضهم الوصي اليه لا ينبغي له ان يعزله حتى يبدو له منه خيانة لانه استفاد الولاية من الميت غير انه اذا ظهرت الخيانة فاتت الامانة لان الميت انما اختاره لامانتها وليس من النظر في ابقائه بعد فواتها وهو لو كان حيا لاخرجه منها فينوب القاضي منابه عند عجزه ويقيم غيره مقامه لانه مات ولا وصي له

من وصايا الزيلعي

وصي اولمیوب زوجی زیددن غیری وارثی اولماسه زید رأی حاکمله هندك ثلث مالنه وجوه خیره صرفه قادر اولورمی الجواب اولور

زید وصی اولدیغی هند صغیره نك مالنی حفظ اوزره ایکن صغیره نك زوجی عمرو مجرد زوجی اولمغله بن حفظ اولایم دیو اول مالی زیددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولوب اخوه بارج اولان اوغلی عمروی نصب ایتدکده قائم عمرو کلوب ترکه زیدی زیدك قرقرنداشی هندك یدینه وضع ایدوب هنده حفظ ایدرسه زیدك اوجه سی زینب هنده حفظ بن سندن الوایم دیو ترکه یی هنددن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید مرض موتنده ترکه سنی قبض واخذ وبارج اولان ورثه سنه العیال عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره زید فوت اولدقده عمرو ترکه زیدی ورثه سنه العیال ایچون قبض مراد ایتدکده امین بیت المال عمروه ترکه یی بالکه ویر ورثه کلوب بندن السونلر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرك وصیسی اوزرینه صغیرك والده سی هند ناظر نصب اولنمق صغیره نافع اولمغله حاکم هندی ناظر نصب ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك ناظری عمروك مال صغیره خیانتی ثابت اولمغله حاکم عمروی عزل ایدوب یرینه مستقیم اولان بکری ناظر نصب ایتدکده عمرو بن راضی اولمام یرینه بنم صغیره نظارت ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانك اولاد صغارینك اناری ووصیلری هندك برسنه دن برو محاسبه سی کورلوب خیانت احتمالی اولمغله حاکم هندك محاسبه سنی کورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك وصیسی عمروك برسنه دن برو محاسبه سی کورلماسه صغیرك ناظری حاکمه اعلام ایتدکده حاکم عمروك محاسبه سنی کورمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرك وصی مختاری عمروك قاضی محاسبه سنی کوروب محاسبه ده محل شبهه یوغیکن قاضی اخذ غرض فاسده بنا محاسبه مزبوره یی تکرار کوررم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فی تصرفات الوصی

زید صغیرك وصی مختاری عمرو خدمت وصایت مقابله سنده حاکمه اجرت تقدیر ایتدروب المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرك وصی عمرو کندو یه اجرت تقدیر اولنمدین بر مدت امور وصایتی کورسه عمرو مدت مزبوره ایچون صغیرك مالندن اجرت المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرك وصایت امورینی اجرتسز کورمکسزین اولمامغله قاضی عمروی اجر مثلی مقداری یومی شو قدر اقچه اجرت ایله زیده وصی نصب ایدوب عمرو وصی بر مدت امر وصایتی کوروب اجر مسماسی زیدك مالندن الدقدنصکره زید بالغ اولدقده راضی اولمام دیو اجرت مزبوره یی عمرودن استرداده قادر اولورمی

زید وصیسی اولدیغی صغیرك مصارفنه کندی مالندن صغیرك مالنه

قسی للقاضی نصب الوصی لو کان وارثه غائبا وکتب فی النسخة الوصایة انه جعله وصیا وارثه غائب مدة السفر فی محاسن
جامع الفصولین

الوصی اذا لم یکن معروفا بالامانة یجبره لا علی التفسیر ومعناه یحضره یومین او ثلثة ایام ویخوفه ما لم یعتبر اکتفی بالیمین وان اتهمه یحاسبه
من البزازیة

ط وینبغی للقاضی ان یحاسب امناءه فیما فی ایدیهم من مال الیتامی لیعرف الخائن فیستبدله ح وهکذا القنیة فی التصرفات الیتیم

الوصی اذا نصبه القاضی وعین له اجر المثل جاز واما وصی المیت فلا اجر له علی الصحیح کما فی القنیة
فی الفن الثالث من الاشباه

ولو نصب القاضی وصیا وعین له اجر العمل جاز
فی احکام الوصیا

ووصی الیتیم امتنع عن القیام بامور الا باجر فللقاضی ان یفرض له اجرا
من وصایا القنیة فی باب یتعلق بالوصی

الجواب اولماز

زید صغیرك حاکم طرفندن منصوب وصیسی عمرو حاکم اجر مثلندن زیاده اجرت ایله زیدك شو مقدار اقچه اجرت تقدیر ایدوب عمرو وصی بر مدت زیدك امورینی کوردکدنصکره اجر مسماسی المدینی زید بالغ اولدقده عمرودن زیدك مالندن اجر مثلندن زیاده سنی المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز

ولو باع ضيعة اليتيم من مفلس يعلم انه لا يقدر على رد الثمن قال ابو القاسم انه كان البيع بيع رغبة فالقاضي يؤجل المشتري ثلاثة ايام وان نقد الثمن والا نقض البيع قال رحمه الله ينبغي ان لا يجوز بيع القاضي اذا كان يعلم ان المشتري لا يقدر على رد الثمن لان بيع الوصي هذا حاله يكون استهلاكا الا اذا ادى الثمن قبل ان ينقض القاضي ببطلان البيع يصح هذا البيع من الخانية

رجوع شرطيله شو قدر اقچه صرف ایله زید صغیر وصی صغیرک مالندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید صغیرک وصیسی عمرو مال صغیره رجوع شرطیله کندی مالندن صغیرک مصارفنه قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایندکدنصکره معروف قدر المدین صغیر فوت اولسه عمرو معروف صغیرک ترکه وانیه سنی قبض ایدن ورثه سندن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

هندک وصیسی اولدیغی زینب صغیره نک مالی اولمغله هند زینبک مالنه رجوع شرطیله کندی مالندن قدر معروف زینبک نفقه سنه شو قدر اقچه صرف واشهاد ایتدکدن بعده معروف قدر المدین زینب فوت اولسه هند معروف زینبک ترکه سندن المغه قادره اولورمی الجواب اولور

زیدک صغیره قزی هند وزینبک مالری اولمغله زید مالرینه رجوع شرطیله کندی مالندن صغیره لرک نفقه لرینه قدر معروف شو قدر اقچه صرف واشهاد ایلسه زید معروف صغیره لرک مالرندن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فيما يصدق الوصي فيه وما لا يصدق

زید وصیسی اولدیغی صغارک مالرندن صغارک نفقه وکسوه لرینه قدر معروف صرفنده بینه سیله تصدیق اولنورمی الجواب اولنور

زیدک وصیسی اولدیغی عمرو صغیر بالغ اولدقده زید عمرودن صغرکده کندی مالندن نفقه که شو قدر اقچه صرف ایلدم دیو دعوی وعمرو انکار ایدوب زید مدعاسنی اثبات ایده ماسه زید بینه سیله او قدر اقچه یی عمرودن المغه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید صغرنده وصیسی اولان عمرودن صغرنده قبض ایلدیکی شو قدر اقچه یی باکه ویرمدیکده فالدی دیو دعوی ایتدکده عمرو سن بالغ ورشید اولدقده نفکده بن مبلغ مزبوری تماما که اداء وتسلیم ایلدم دیوب اوزرینه اداء وضمانی لسنه لازم اولمادیغنه یمین ایدیجک زیدک مطالبه سندن خلاص اولورمی الجواب اولور

نوع آخر

زید وصیسی اولدیغی صغیرک اقچه سنی برازستانده وضع ایدوب حفظ مراد ایتدکده زیدک اوزرینه ناظر نصب اولنان عمرو مبلغ مزبوری استخراج ایله دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک وصی مختاری عمرو صغیرک مالیله صغیر ایچون تجارت ایتمک استدکده صغیرک ناظری بکر راضی اولمام دیو عمرودی بغیر وجه شرعی منعه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالیله صغیر ایچون تجارت ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور

جنون مطبق ایله مجنون اولان هندک باباسی زید هندک قزلری هند ایچون

وان ورثي الصغير لهما على حوالة يخاف على السقوط ونكل صغير ووصي فطلب احد الوصيين مرمة الدار والآخر لا قال الشيخ الامام ابو بكر محمد بن الفضل ينصب القاضي امينا حتى ينظر فيه وان علم انه في تركه ضررا عليهما اجبر الآبي لانه يبني مع صاحبه من الخانية

ثم وصي انفق من ماله على الصغير ولم يشهد انه يرجع وقف الانفاق فله ان يرجع عليه ولو كان المنفق ابا لم يرجع وفي الوصي اختلاف من وصايا القنية

في فتاوى الفضلي وصي الى زوجته وله ههنا اولاد صغار وكبار فاحتاج الصغار الى النفقة قبل القسمة فانفقت الام على الصغار ترجع في مالهم بقدر ما اتفقت اذا اشهدت عند الانفاق وان لم ترجع لان الغالب من نفقة الوالدين الانفاق لا للرجوع اما لو كان الوصي اجنبيا لا يحتاج الى الاشهاد

ثم ادب الاولاد

وذكر فيه الضياء الا ان اذا اشترى لليتيم ثوبا وطعاما واشهد انه يرجع عليه قال ان كان له مال يرجع والا فلا لانه حينئذ يجب على طعامه وكسوته وان اشترى عبدا او دارا او دابة اد على طعامه وكسوته شيئا لا يجب عليه واشهد انه يرجع عليه فانه يرجع عليه سواء كان له مال او لم يكن وان لم يشهد لا يرجع من العمادية

واذا رفع الوصي الى اليتيم ماله بعد البلوغ وانكر اليتيم فانه لا يصدق الا ببينة في قول مالك وفي قول ابي حنيفة واصحابه والي عبد الله وزفر وسفيان رحمهم الله يصدق لانه امين وكل امين القول قوله مع يمينه من دعوى النتف

اجار بتك

ایکار ایتمک استدکده هندک زوجی عمرو راضی اولمام دیو آیدی منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک وصی مختاری عمرو زیدک ورثه سی غائبلر ایکن المغله زیدک بکر یدنده ودیعت
اولان شو قدر اقجه سنی بکردن طلب ایتدکده بکر ورثه موجود ورثه ظهور ایتدکده ورثه یه
ویررم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه حقنی المدین زید فوت اولوب اولاد صغارینی ترک
ایتدکده صغارک وصی مختاری بکر دخی مبلغ مزبوری عمرودن المیوب مرض موتنده
صغاره بشری وصی نصب ایدوب بعده بکر وعمرو فوت اولسه لر بشر مبلغ مزبوری عمرونک
ترکه وافیه سنی قبض ایدن ورثه سندن المغه قادر اولورمی

الجواب اولور

زید وصیلری اولدیغی صغیرلرک مالارندن بر قاچ کمسنه لره شو قدر اقچه قرض ویردکدن صکره
المدین زیدک بر بینه عمرو وصی اولسه عمرو زیدک ترکه سی احاله سیله مبلغ مزبوری اول کمسنه لردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک عمرو ذمتنده اولان شو قدر اقچه سنی المدین فوت اولوب صغیر اوغلی بکری ترک
ایتدکده بکرک وصیسی بشر مبلغ مزبوری عمرویه هبه ایدوب عمرونک مبلغ مزبورده متعلقه
دعوادن ابرا ایلسه بکر بالغ اولدقده مبلغ مزبوری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

فی بیع الوصی مال الصغیر وشرائه لنفسه

محمود الحال اولان زید صغیره قزی هندک منزلنی ثمن مثلیله کندیچون اشترا ایلسه
صحیح اولورمی الجواب اولور

هند صغیره نک وصی مختاری زید صغیره نک بعض اشیاسنی ثمن مثلیله کندیچون شرایه
قادر اولورمی الجواب اولماز

زید وصیلری اولدیغی عمرو وبکر صغیرلرک ملک زیتون باغچه لرینی ثمن مثلیله اشترا
ایلسه صغیرلر بالغ اولدقلرنده باغچه لری زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید صغیرک وصی مختاری عمرو صغیرک اون اقچه دکر بر متاعنی کندیچون اون بر اقچه یه
اشترا ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز

زید صغیرک وصی مختاری عمرو زیدک اون بیک اقچه قیمتلو شو قدر اشیاسنی اون بش بیک
اقچه یه اشترا ایتمک جائز اولورمی الجواب اولور

زید وصیلری اولدیغی صغارک یری دخی ارض میری دکر وملکی اولان باغلرینی ثمن
مثلیله هنده بیع وتسلیم ایتدکدنصکره زید اول باغلری کندیچون هنددن اشترا ایلسه صغار
بالغ اولدقلرنده باغلری زیددن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

فصل

زید وصیسی اولدیغی هند صغیره نک یری ارض میری اولوب بناسی ملکی اولان دکانی ثمن
مثلیله عمرویه بیع وتسلیم ایلسه صغیره بالغه اولدقده بیعی فسخه قادره اولورمی الجواب اولماز

فمات الوصی فولایة المطالبة فیما باعه من مال الصغیر لورثة الوصی
او لوصیه فلو لم یکن نصب القاضی وصیا فی اواخر الاول
من الفصولین کذا فی العمادیة

الاب اذا اشتری مال ابنه الصغیر لنفسه بمثل القیمة او بغبن یسیر یجوز
ولا یجوز بالغبن الفاحش والوصی لو اشتری بمثل القیمة او بغبن
یسیر لا یجوز بالاجماع فی ٢٧ من العمادیة

وذکر فی الصغری والوصی اذا اشتری مال الیتیم لنفسه یجوز ان کان
خیرا للیتیم وتفسیر الخیریة ان یشتری ما یساوی عشرة بخمسة عشر و
یبیع منه مال نفسه ما یساوی خمسة عشر بعشرة فهو خیر
وبما فوقها لا وهذا ما یحفظ وبه یفتی من البحر المزبور

ولتفسیر الخیریة فی غیر العقار ما قال شمس الائمة السرخسی ان یبیع مال نفسه من الیتیم
ما یساوی خمسة عشر بعشرة وان اشتری لنفسه ما یساوی عشرة بخمسة
عشر ولتفسیر الخیریة عند البعض فی العقار ان یشتری لنفسه بضعف القیمة

وفی بیوع الخلاصة عن نظم الزندویسی جواز بیع ماله من الیتیم وجواز
شرائه مال الیتیم فی وصی الاب اما وصی القاضی فلا یملک هکذا
من العموم مقالة من بیوع ادب الاوصیا

[illegible] ان بیع [illegible] الیتیم بنصف القیمة [illegible]

زيد وصيسي اولديغي صغيره نك عرصه سي مقاطعه لو وقف و بناسي ملك اولان
منزلنك بناسني ثمن مثليله بيعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد وصيسي اولديغي عمرو صغيرك يري ارض ميري وكردم ملكي اولان باغنك كرومن ثمن
مثليله بكره بيع وتسليم ايليه عمرو بالغ اولوب باغي بكردن دعوا ايتدكده بشر قاضي زيدك وجه محرر
اوزره بيعي صحيح دكلدر ديو باغي عمروه حكم ايليه حكم صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد ملك باغچه سنده چچك صوغانلريني غرس ايتدكدنصكره زيد فوت اولوب صغير اوغلي عمرودي
ترك ايليه عمروك وصيسي بكر عمروه نافع اولمغله اول صوغانلري قلع ايدوب ثمن مثليله
بيعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد مجنونك وصيسي عمرو زيدك حيوانات ثمن مثليله بيعه قادر اولورمي الجواب اولور

فصل

زيد وصيسي اولديغي صغيرك يري وقفي ملك منزلني مسوغ شرعي يوغيكن جائزكه حريق واقع اولوب
محترق اوله ديو بيعه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد وصيسي اولديغي صغيرك ملك منزلني مسوغ شرعي يوغيكن هنده بيع وتسليم ايليه صغير بالغ اولدقده
منزلي هنددن الماغه قادر اولورمي الجواب اولور

جنون مطبق ايله مجنون اولان زيدك وصيسي عمرو زيدك عقاريني زيدك ضرورة نفقه سيچون
ثمن مثليله بيعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد متوفانك شهرا وارثي صغير اوغلي عمروك وصيسي بكر تركه دن بر منزلي زيدك خرج دينيچون
ثمن مثلنه بشره بيع وتسليم ايليه صغير بالغ اولدقده منزله مداخله يه قادر
اولورمي الجواب اولماز

زيد وصيسي اولديغي هند صغيره نك ملك منزلني ضعف قيمتيله عمروه بيع وتسليم ايليه صغيره بالغه
اولدقده منزله مداخله يه قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد صغيرك ملك منزلي خرابه مشرف اولوب حاصلي خرجنه وفا ايتمامكله وصيسي عمرو منزلي ثمن
مثلنه بكره بيع وتسليم ايليه صغير بالغ اولدقده منزلي بكردن الماغه قادر
اولورمي الجواب اولماز

زيد وصيسي اولديغي صغيرك ملك منزلني ثمن مثلندن نقصان فاحش ايله عمروه بيع وتسليم
ايلسه بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

وديوان تركه سندن ازيد اولديغي حالده فوت اولان زيدك تركه سنه حاكم عمرودي وصي
نصب ايتدكده عمرو تركه دن شو قدر اشيايي ثمن مثلندن نقصان فاحش ايله بكره بيع وتسليم
ايلسه بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد وصيسي اولديغي عمرو صغيرك قولي بكري قيمتي مقداري شو قدر اقچه يه كنايه كوب بكر وفي
ايتدكدنصكره بدل كتابتي زيده اداء ايدوب ازاد اولسه صغير بالغ اولدقده عمرو اشتر قادر
قادر اولورمي الجواب اولماز

في شرائه للصغير وما يناسبه

فع من تو الكان في مال اليتيم ما يتباع اليه الف دولا يجوز للوصي
ان يشتري فليس له ان يشتريه لنفسه بل يبيع من غيره بمثل
القيمة ثم يشتريه منه من بيوع القنية في تصرفات الاب
والام والوصي

ويجوز للوصي ان يكاتب عبد اليتيم استحسانا وكذا الاب اذا كان عبد
ولده الصغير جاز استحسانا قاضيخان في تصرفات الوصي

اشترا ايدن زيد متوفانك صغير اوغلى عمروه خدمت ايتمك ايچون بر جاريه اشترا ايتمكى لازم اولوب عمرو نافع اولمغله عمرونك وصيسى بكر عمرونك مالندن عمرو ايچون ثمن مثلنه بر جاريه اشترا ايتمك جائز اولورمى الجواب اولور

زيد صغير اناسنك باباسى عمرونك حضانه سنده ايكن صغيرك بر جاريه سى اولوب صغير جاريه نك خدمتنه محتاج اولمغله جاريه عمرونك يانندده طوروب صغيره خدمت ايدركن صغيرك وصيسى بكر جاريه بنم يانمده طورسون ديو جاريه يى بغير وجه شرعى الوب كندى منزلنده اكساله قادر اولورمى الجواب اولماز

زيد صغيرك امورنده خدمت ايچون بر قول لازم اولوب صغيره نافع اولمغله صغيرك وصيسى عمرو صغيرك ماليله صغير ايچون بر قول اشترا وقبض ايتدكدنصكره قول حتف انفيله فوت اولوب بعده صغير دخى فوت اولسه صغيرك ورثه سى عمروه شراسى لازم دكل ايدى قولك ثمننه ضامن اول ديمكه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر

زيد وعمرو صغيرلرك منزللرى اولميوب منزله محتاج اولسه لر وصيلرى بكر صغيرلره نافع اولمغله صغيرلرك ماللرندن صغيرلر ايچون ثمن مثلنه بر منزل اشترا ايتمك جائز اولورمى الجواب اولور

زيد متوفانك اولاد صغارينك انالرى وحاضنه لرى هند صغاره اجنبى بر كيمسنه يه تزوج ايدوب صغارك هنددن غيرى حاضنه اخرالرى اولمامغله اقرب عصباتلرى اولان اعمامى عمرو صغارى هنددن المغه قادر اولورمى الجواب اولور

بو صورتده هند زوجى بكر ايله صغارك منزللرنده تغلبا ساكن اولسه لر عمرو صغارك وصيلرى اولمغله هند وبكرى منزلدن اخراج ايدوب منزلى صغار ايچون اخذ باجاره قادر اولورمى الجواب اولور

فى تنفيذ الوصيت

زيد ولى مالندن شو قدر اقچه ايله اوج موضعده بر چشمه بنا اولنه ديو وصيت وتنفيذنه عمروى وصى نصب ايتدكدنصكره زيد مصرا فوت اولوب ثلث مساعد اولسه عمرو اولقدر اقچه يى تركه دن الوب وصيت مرقومه يى تنفيذه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد ثلث مالدن شو قدر اقچه ايله فلان موضعده بر چشمه بنا اولنه ديو وصيت وتنفيذنه عمروى وصى نصب ايدوب بعده مصرا فوت اولدقده عمرو تركه ثلثندن اولقدر اقچه يى قبض ايدوب لكن اول موضعده چشمه بنا اولنمق ممكن اولماسه عمرو مبلغ مزبور ايله چشمه بنا اولنمق ممكن اولان موضعدن اول موضعه اقرب اولان موضعده چشمه بنا ايتمكه قادر اولورمى الجواب اولور

زيد مرض موتنده مالمدن شو قدر بيك غروش ايله فلان موضعده شو مقوله بر كوپرى بنا اولنه ديو وصيت وتنفيذنه عمروى وصى نصب ايتدكدنصكره زيد مصرا فوت اولوب ثلث مساعد اولمغله عمرو اولقدر غروشى تركه دن الوب اول موضعده اول مقوله كوپرى بنا ايتدكده مبلغ مزبوردن شو قدر غروش فضله قالسه ورثه اول فضله يى عمرودن طلب ايتدكلرنده عمرو ويرميوب فقرايه صرف ايدرم ديمكه قادر اولورمى الجواب اولماز

وسئل ابو نصر عمن اوصى بان يشترى بهذا الالف ضيعة فى موضع كذا وتوقف على المساكين فلم يوجد هناك ضيعة هل يصرف الى مرمة المسجد قال لا ولا الى شئ اخر غير ما امر به الميت فانه لم يوجد ضيعة فى ذلك يشترى فى اقرب المواضع اليه ويوقف على ما سمى من وصايا بالجمع النوازل كذا فى مسائل الحنفية من الكاتبية وفى وصايا واقعات الحامديه

رجل اوصى بان يشترى اربعون قفيزا من الحنطة بمائة درهم ويتصدق بها على المساكين ورخصت الحنطة حتى صار اربعون قفيزا بستين درهما فهذا على وجهين اما ان اراد بها القول التصدق بمائة ثم قال اشتروا بها كذا او اراد ان يشترى بها حنطة ويتصدق بالحنطة ففى الوجه الاول يشترى بالباقى حنطة ويصرف على المساكين الا يرى ان الاربعين لو جاء بمائة درهم لا يجب عليه التصدق الا بمائة وفى الوجه الثانى يرد الباقى الى الورثة لان غرضه هو التصدق باربعين قفيزا من الحنطة وقد حصل وهكذا رأيت عن ابى يوسف من وصايا واقعات الحامديه كذا فى مجمع النوازل والكاتبية من مسائل الحنفية

بنده شو قدر حلیه ایچون قونمقدن صکره بیع اولنوب ثمنی وجوه بره صرف اولنه دیو وصیت وتنفیذنه عمروی وصی نصب ایتدکده بعده بنده مصرا فوت اولوب لکن ثلث مساعد اولماسه عمرو ثلث مساعد اولدیغی مقدارده وصیتی تنفیذه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده وصی مختاری اولوب قارنداشی اولمیان عمروه ترکه‌دن شو قدر غروش الوب بنم ایچون کندک احجاج ایله دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولوب ثلث مساعد اولمغله عمرو ترکه‌دن اولقدر غروشی الوب زید ایچون حج مراد ایتدکده زیدک ورثه‌سی بر حج لازم گلسه یه اولقدر غروش ویروب حج ایتدررز دیو عمروی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده ثلث مالنی فلان مدرسه‌ده ساکن اولان طلبهٔ علومه ویرلیه دیو وصیت وتنفیذنه عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره زید مصرا فوت اولسه عمرو زیدک ثلث مالنی اول مدرسه‌ده ساکن اولان طلبهٔ علومه توزیع مراد ایتدکده زیدک ورثه‌سی ثلث مالی بز استرداد ایدوب بزلر توزیع ایدرز دیو عمروی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده ثلث مالنی وجوه بره صرف اولنه دیو وصیت وتنفیذنه اوغلی عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره زید مصرا فوت اولسه عمرو وصیتی وجه شرعی اوزره تنفیذ مراد ایتدکده سائر ورثه عمروه ثلث مالی بز استرز کندیمز یرلرینه صرف ایلیه‌لم دیو عمروی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید مرض موتنده معین دکانلری ایچون فلان جهت مؤبده‌یه وقف اولنسون دیو وصیت وتنفیذنه عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره زید مصرا فوت اولوب ثلث مساعد ایکن ورثه‌سی وصیتی طوتمازز دیو اول دکانلری بکره بیع وتسلیم ایلسه‌لر عمرو دکانلری بکردن الوب وصیتی تنفیذه قادر اولورمی الجواب اولور

فی تنفیذ القاضی

زید مرض موتنده فقیرلره شو قدر غروش فلان جهته وقف اولنسون دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولوب ثلث مساعد اولسه ورثه‌سی وصیتی طوتمامغه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بو صورتده زیدک باباسی عمرو ترکه‌نک جمله‌سنی قبض ایدوب بعده عمرو دخی فوت اولوب ترکهٔ زیدک جمله‌سنی عمروک ورثه‌سی قبض ایلسه‌لر ثلث مساعد اولمغله حاکم اولقدر غروشی عمروک ورثه‌سندن الوب وصیتی تنفیذه قادر اولورمی الجواب اولور

زید مرض موتنده مالندن شو قدر اقچه وجوه بره صرف اولنه دیو وصیت ایدوب بعده مصرا فوت اولدقده ثلث مساعد اولوب زیدک وصیسی اولمامغله قاضی اولقدر اقچه‌یی ترکه‌دن الوب وجه شرعی اوزره تنفیذ ایلسه زیدک ورثه‌سنک قاضی‌یه

فبالثلث یجوز لاجنبی اجازة الورثة او لا وبکل المال ان اجازها وان لم یکن له وارث یجوز اجازة السلطان ومن له بیت المال اولا
فی الاول من وصایا البزازیه

سنک

سنك تنفيذ ايلمكه طوتمازز مبلغ مزبوري بزه ضامن اول وصيتي تكرار تنفيذ ايده لم ديمكه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

فيما يضمن به الوصي وما لا

زيد متوفانك اولاد صغارينك وصيسي عمرو صغارك نقود وسائر منقولاتني قبض ايدوب بعده مجهلا فوت اولسه تركه سندن ضمان لازم اولورمي **الجواب** اولماز

والوصي اذا مات مجهلا لا يضمن ولو خلط ماله ضمن والاب اذا مات مجهلا يضمن وقيل لا يضمن من العمادية وهو المختار كذا في نور العين تصحيح

زيد وصيسي اولديغي صغيرك بر قاج كمسنه لر ذمملرنده اولان اقچه سني تحصيل ايچون مباشر وجه شرعي ايله صغيرك مالندن على وجه الاجرة قدر معروف شو قدر اقچه صرف ايله صغير بالغ اولدقده مبلغ مزبوري زيده تضمينه قادر اولورمي **الجواب** اولماز

زيد وصيسي اولديغي صغيرك شو قدر اقچه سني كندي اقچه سنه خلط ايله استهلاك ايتدكدنصكره زيد فوت اولسه صغير بالغ اولدقده مبلغ مزبوري زيدك تركه واقچه سني قبض ايدن ورثه سنه تضمينه قادر اولورمي **الجواب** اولور

زيد وصيسي اولديغي عمرو صغيرك مالندن اون بيك اقچه لي قبض وكندي مالنه خلط ايله استهلاك ايتدكدنصكره زيد مقبوضم الان بيكنا اقچه دور ديو اقرار ايدوب بعده فوت اولسه عمرو بالغ اولوب اون بيك اقچه لي زيدك تركه دانيه سني قبض ايدن ورثه سندن تضمين مراد ايتدكده زيدك وجه محرر اوزره قبض وخلطي ثابت ايكن ورثه بحر ومقبوضم الان بيك اقچه دور ديو اقرار ايتمكله درت بيك اقچه ده مجهلا فوت اولمش اولديغي سببيله ضمان لازم اولماز ديو اون بيك اقچه لي غاما ديمكه قادر اولورلرمي **الجواب** اولمازلر

زيد ثلث مالني وجوه خيره وصيت وتنفيذينه عمروي وصي نصب ايتدكدنصكره زيد فوت اولدقده عمرو تركه نك ثلثني قبض ايدوب لكن وجوه خيره صرف ايتميوب كندي مصارفنه صرفله استهلاك ايلسه عمروه ضمان لازم اولورمي **الجواب** اولور

هند صغيره بر وقف قريه نك غله سنه مشروطيت اوزره متصرفه ايكن هندك وصيسي عمرو قريه مزبوره نك محصول شرعيسندن شو قدر محصولي قبض ايدوب كندي مصارفنه صرفله استهلاك ايتدكدنصكره عمرو فوت اولسه هند بالغه اولدقده محصول مزبوري عمروك تركه دانيه سني قبض ايدن حصه وارثلري اوغللري بكر وبشره تضمينه قادره اولورمي **الجواب** اولور

زيد وصيسي اولديغي صغيرك مالندن عمرو وبكره معامله ايله ويره جكي اقچه لريكون عمرو وبكر اوزرلرينه صغيرك متاعيله صغير ايچون معامله شرعيه ايله شو قدر اقچه ربح الزام ايدوب بعده ربح مزبوري متوقلردن الوب كندي مصارفنه صرفله استهلاك ايتدكدنصكره صغير فوت اولسه صغيرك ورثه سي ربح مزبوري زيده تضمينه قادر اولورلرمي **الجواب** اولورلر

وله اي للوصي التجارة بمال اليتيم لليتيم لا لنفسه به اي لا يجوز له التجارة بمال اليتيم لنفسه او ورثته مرابحة او يملكه بوجه آخر ولا بمال الميت فانه فعل وربح ضمن رأس المال وتصدق بالربح عند ابي حنيفة ومحمد رحمهما الله وعند ابي يوسف رحمه الله يسلم له الربح ولا يتصدق بشيء كذا في الخانية من وصايا الدرر الغرر

هند وصيسي اولديغي اولاد صغارينك ماللرندن شو قدر اقچه لي بعض كمسنه يره دفع ايچون معامله شرعيه ايله ويردكده صغارك متاعيله صغار ايچون اول كمسنه لرك اوزرلرينه معامله شرعيه ايله ولي اون بركون حسابي اوزره شو قدر اقچه ربح الزام ايتدكدنصكره اصلي وربحي الوب بعده ربح مزبوري احتياجي يوغيكن

کندی مصارفنه صرفله اتلاف ایلسه صغار بالغ اولدقلرنده ربح مزبوری زیده تضمینه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالندن بر قاچ کیسه‌لره قرض ویردیکی اقچه‌لری اون اون بر ربحیله کندی متاعیله تغنیجون شو قدر اقچه ربح الزام ایتدکدنصکره زید اصلی و ربحی اول کیسه‌لردن الوب ربح مزبوری کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایلسه صغیر بالغ اولدقده اصل مالی زیددن الدقده ربح مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی هند صغیره‌نک ملک محرز صغیره‌نک جفتلکی ارضیسنه صغیره ایچون اکدروب محصول حاصل اولدقدنصکره زید اول محصولی قبض و کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایدوب بعده زید فوت اولوب صغیره بالغه اولدقده زیدک ترکه وافیه‌سنی قبض ایدن حصه‌داران اوغلی عمروده تضمینه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک شو قدر بغداینی صغیرک نفقه‌سنه قدر معروف صرف ایلسه صغیر بالغ اولدقده صرفلکی طوعام دیو بغدایلری زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالندن صغیرک مصارفنه قدر معروفدن زیاده فاحش ایله زائد شو قدر اقچه صرف ایلسه زیده اولقدر زیاده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالنی استرباح ایتمیوب اصل مالندن صغیرک نفقه‌سنه قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایلسه صغیر بالغ اولدقده مجرد استرباح ایتمدک دیو زیدک وجه محرر اوزره معروف نفقه‌سنی زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی عمرو صغیرک مالنی استرباح ایتمیوب بعده عمرو بالغ اولوب مالنی تماما الدقدنصکره استرباح ایلسک شو قدر ربح حاصل اولوردی دیو بنم ایچون تغلبا شو قدر اقچه‌یی آلسه زید مبلغ مزبوری عمرودن استرداده قادر اولورمی **الجواب** اولور

هند صغیره‌نک وصیسی زید صغیره‌نک مالندن صغیره‌یه قدر معروفدن زیاده شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایدروب صغیره‌نک مالندن بر مدت قدر معروفدن زیاده شو قدر اقچه صرف ایلسه صغیره بالغه اولدقده اول زیاده‌لی زیده تضمینه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید متوفانک صغیره قزی هندک نفقه‌سنه قاضی قدر معروفدن ناقص یومی شو قدر اقچه نفقه تقدیر ایدوب اولقدر اقچه وفا ایتمامکله هندک وصی مختاری عمرو هندک مالندن هندک نفقه و کسوه‌سنه تقدیر اولنان مقداردن زیاده قدر معروف شو قدر اقچه صرف ایتدکدنصکره هند فوت اولسه عمرو قدر معروفدن زیاده صرف ایتمیش و کل ایکن هندک ورثه‌سی تقدیردن زیاده‌لی عمروده تضمینه قادره اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالنی حفظ اوزره ایکن صغیرک مالندن شو قدر قیون حتف انفه هلاک اولسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالنی حفظ اوزره ایکن متغلبه‌دن عمرو صغیرک مالندن شو قدر اقچه‌یی تغلبا الوب زید دفعه قادر اولمامسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

ونه کما اذا کان الوصی هو الذی دفع وان کان الثانی هو الذی اخذه لا ضمان علی الوصی من ضمانات العمادیة فی ضمان للوصی تمامه من الخلاصه والبزازیه

ولا ینبغی للوصی التجارة من مال الیتیم للیتیم لا لنفسه من الوصایا من الدرر

زید وصی

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالندن قدر معروف شو قدر آقچه صرف ایدوب صغیرک کانیت بنیز ایله صغیر بالغ اولدقده صرفنکی حظ تام دیو مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک شو قدر آقچه سیله صغیر ایچون تجارت ایدرکن مبلغ مزبور زیدک تعدی و تقصیرسز ضایع اولسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک شو قدر آقچه سنی صغیر ایچون عمروه مضاربه طریقیله ویروب عمرو دخی مبلغ مزبوری اثناء عملده عمروک تعدی و تقصیرسز ضایع اولسه زیده یا عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغارک مالدینی عمروه ایداع و تسلیم ایتدکدن صکره اول مال عمروک تعدی و تقصیرسز عمروک یدنده ضایع اولسه زیده یا عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی صغیرک مالندن امر حاکم ایله ملی اولان عمروه شو قدر آقچه اقراض و تسلیم ایتدکدن صکره المدیون عمرو فرار ایلسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید وصیسی اولدیغی هند صغیره نک شو قدر آقچه سنی حاکم اذنیله بکره اقراض و تسلیم ایدوب بعده مزبورلردن المامسه هند بالغه اولدقده مبلغ مزبوری زیده تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید صغیر او غلی عمرو نک شو قدر آقچه سنی حاکم اذنسز بکره اقراض و تسلیم ایتدکدن صکره مبلغ مزبوری بکردن الماسه زیده ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولور

فصل

زید قاضی هند صغیره نک وصیسی عمرودی عزل ایدوب یرینه بکری وصی نصب ایتمکله عمرو مال صغیره یی امر حاکم ایله بکره تسلیم ایتدکدن صکره بکر مبلغ مزبورک بر مقدارین بکر کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایتدکدن صکره هند بالغه اوله اول مقداری بکره تضمین ایتمیوب عمروه ایچوردکسن معزول وصی اولمغله ضامن اولدیمکه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید صغیرک وصی مختاری عمرو سفره کتمک مراد ایدوب صغیرک موروثی کوردکمکله قاضی عمرودی عزل و یرینه بکری وصی نصب ایدوب عمرو یدنده اولان مال صغیری قاضی امر ایله بکره تسلیم ایتدکدن صکره مال مزبور بکرک یدنده ضایع اولسه عمروه ضمان لازم اولورمی **الجواب** اولماز

زید عمرودی اولاد صغارینه وصی نصب ایتدکده عمرو سکوت ایدوب بعده زید فوت اولدقده عمرو وصایتی قبول ایتمامکله قاضی صغاره بکری وصی نصب ایدوب بکر دخی صغارک مالارین اخذ و استهلاک ایلیه صغار بالغ اولدقلرنده عمروه مجرد زیدک وصی نصب ایتمکله مالاری ضامن اولدیمکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

بر بلده اهالیسندن زید سفره کیدر اولدقده عمرو صغیر اوغلی بکری بشره وصی اول

وله ای للوصی ان یاخذ بمال الصغیر ویدفع مضاربة وبضاعة
ناقو الوصایا من الدرر

الاب والوصی والقاضی یملکون ایداع مال الصغیر فلینظر فی ودیعة
الفتاوی الصغری تا احکام الصغار فی مسائل الغصب والضمان

ویقرض القاضی اموال الیتامی ویکتب ذکر الحق لانه فی الاقراض
مصلحتهم لبقاء الاموال المحفوظة مضمونة والقاضی یقدر علی الاستخراج
والکتابة لیحفظه وان اقرض الوصی ضمن لانه لا یستخرج والاب
بمنزلة الوصی فی اصح الروایتین لعجزه عن الاستخراج من قضاء
الهدایة قبیل باب التحکیم

دوب عمرو وصی قبول ایتدکدنصکره زید سفره کیدوب اثناء طریقده بلدهٔ اخرایه واردقده
خسته لنوب فوت اولمغله بلدهٔ اخرا قاضیسی زیدک وصی نصب ایتدیکنی بلمدن صغاره خالدی
وصی نصب ایدوب زیدک بلدهٔ اخراده اولان ترکه سنی خالد قبض ایتدکدنصکره عمرو بلدهٔ
اخرایه واردقده حاکم ترکه‌یی عمروه تسلیم ایدوب بعده بکر و بشر بالغ اولسه‌لر بکر و بشر عمرودن
خالده مجرد ترکه‌یی تعدیا قبض ایتمکله ضامن اولدی دیمکه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب اولاد صغارینی ترک ایتدکده عمرو صغارک وصیلری بکردن زید
متوفانک ذمتنده قرضدن شو قدر اقچه حقم وار دیو دعوی و بکر انکار ایدوب عمرو مدعاسنه اقامت
بینه ایتمکله بعد الحلف مبلغ مزبوری بکردن السه صغار بالغ اولدقلرنده مبلغ مزبوری
بکردن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید عمرو متوفانک حصرا وارثی اولاد صغارینک وصیسی بکردن عمرو ذمتنده
شو قدر اقچه حقم وار دیو طلب ایتدکده بکر زیدی تصدیق ایدوب اولقدر اقچه‌یی
ترکه‌دن زیده ویردکدنصکره صغار بالغ اولدقلرنده دین مزبوری انکار ایدوب
دین ثابت اولماسه مزبورلر مبلغ مزبوری بکره تضمینه قادر اولورلر
الجواب اولورلر

زید فوت اولوب اخوبارجه اولان ورثه سنی ترک ایتدکده عمرو زیدک ترکه سنه
وصی نصب اولنان بکردن زیدک ذمتنده شو قدر اقچه حقم وار دیو طلب ایتدکده
بکر تصدیق ایدوب اولقدر اقچه‌یی ترکه‌دن عمروه ویردکدنصکره ورثه کلوب کلدکلرنده
دین مزبوری انکار ایدوب دین ثابت اولماسه ورثه مبلغ مزبوری بکره تضمینه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید عمرو متوفانک حصرا وارثلری اولاد صغارینک وصیسی بکردن عمروک ذمتنده
شو قدر غروش حقم وار دیو طلب ایتدکده بکر اقرار ایتمیوب انکار و حتی الیمین زید
مدعاسنی اثبات ایتمدن بکر اولقدر غروشی ترکه‌دن زیده ادا ایتدکدنصکره بکرک فوتی
اولدقده صغار بالغ اولدقلرنده دین مزبوری انکار ایدوب دین ثابت اولمامغله حاکم
مبلغ مزبوری بکرک ترکه‌سی وافیه‌سنی قبض ایدن ورثه‌سندن تضمین ایلیه‌لر و ورثه
مبلغ مرقومی ایله زیده رجوعه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید فوت اولدقده ورثه کبار و صغارینی ترک ایتدکدنصکره بعض کمسنه‌لر زید ذمتنده
شو قدر اقچه حقم وار دیو ورثه کباردن دعوی ایتدکلرنده ورثه کبار اقرار ایدوب
مبلغ مزبوری ترکه‌دن ادا ایتسه‌لر صغار بالغ اولدقلرنده دین مزبوری انکار ایدوب
دین ثابت اولمامغله مبلغ مزبوردن حصه‌لرینی ورثه کباره تضمینه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید فوتندنصکره مالمدن شو قدر غروش ایله بنم ایچون حج اولنسون دیو وصیت و تنفیذنه
عمروی وصی نصب ایتدکدنصکره زید مزبور فوت اولوب وارث معروفی اولمامغله عمرو

لا یمکن الدائن اثبات الدین علی مدیون للمیت ولا علی الموصی له بها
ولو اثبت علی من یصح اثباته کوصی او وارث ثبت له حق الاستیفاء منهما
فی ۲۹ من الفصولین

ط قبض وصیه دینا بغیر امر القاضی فلما کبر الیتیم وانکر دینا علی ابیه ضمن
وصیه ما دفعه لو لم یجد بینة او اقر بالضمان وهو البلغ الی جنب
۲۸ من الفصولین فیه تمامه کذا فی العمادیة

من یصح اقراره یصح انکاره فیکون خصما فی اقامة البینة علیه ومن
لا یصح اقراره لا یصح انکاره بخلاف الوصی فانه لا یصح اقراره
ولا یصح انکاره
من منح ادب القاضی

ترکه‌دن

ترکه‌دن اول مقدار غروش اخذ ایدوب حاکمله بکره ویروب بکر دخی حج ایتدکده بعده زیدک وارثی بشر ظهور ایدوب بشر عمرودن ثلث اول مقدار غروشه مساعد اولمامغله ماعدا
اولمدیغی مقداری ضامن اولمغه قادر اولورمی **الجواب** اولمازلر

زید متوفانک وصی مختاری عمرو زید وصیت ایتمش کل ایکن ترکه‌دن ورثه اذنلرسز
شو قدر اقچه صرف ایدوب زیدک مزارینی طاش ایله بنا ایدرسه ورثه مبلغ مزبوری
عمروه تضمینه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

فی الترکة المستغرقة بالدین

١٠ ط زید ثلث مالندن بر جهته وصیت وتنفیذنه عمروی وصی نصب ایدوب زید مصرا
فوت اولدقده زید بولنان اولدیغی معلوم اولمامغله قاضی عمروی وصیتی تنفیذ ایله
دیو امر ایدوب عمرو دخی تنفیذ ایتدکدنصکره زیدک دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی
ظاهر اولسه زیدک داینلری ترکه‌نک ثلثنی عمروه تضمینه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک داینلری وصی اولان
عمرو حضورنده اثبات دین ایدوب عمرو دخی حاکم امریله جمله ترکه‌یی داینلر بینلرنده
قسمت ایتدکدنصکره زیدک دائن اخری بکر ظهور ایلسه بکر حصه‌سیله سائر داینلره مراجعت
ایدوب حصه‌سنی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک داینلری عمرو وبکر ترکه‌
زیدی اقتسام ایتدکلرندنصکره زیدک دائن اخری بشر ظهور ایلسه بشر حصه‌سیله عمرو
وبکره مراجعته قادر اولورمی **الجواب** اولور

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک داینلری زیدک ترکه‌سنی قبض
ودیونی اوایه وصی نصب اولنان عمروک مواجهه‌سنده بیتلرینه اقامت بینه ایتدکلرنده
عمرو قاضی امریله سائر غرما اولانلرینه داینلردن بکر وبشره بکر وبشره دینلرینی تماماً
وایلرون خالد عمروک بکر وبشره قسمت غرمادن حصه‌لرندن زیاده ویردیکی اقچه‌دن
قسمت غرمادن حصه‌سنی عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور زیدک صحیح

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک جعفر وارثی قرنداشی عمرو داینلری
بورینه اثبات دین ایدوب عمرو دخی امر حاکمله جمله ترکه‌یی داینلر بینلرنده قسمت ایتدکدنصکره
زیدک دائن اخری بشر ظهور ایلسه بشر حصه‌سیله سائر داینلره مراجعت ایتمیوب حصه‌سنی
عمروه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ترکه‌سنی قرنداشی قبض ایدوب حاکم
اولنسز جمله‌سنی زیدک داینلرندن بکر وبشره دینلری مقابله‌سنده تسلیم ایتدکدنصکره زیدک دائن
اخری خالد ظهور ایدوب زید ذمتنده شو قدر اقچه حقی اولدیغی بعد الاثبات حکم خالد ترکه‌دن دیننه حصه
ایدن مقدارنی زیدک قرنداشلرینه تضمینه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید فوت اولوب ولدی عمرودی واخو دیارده اولان سائر ورثه‌سنی ترک ایتدکده ترکه‌یی عمرو

سیأتی مسئلتها نقلاً عن ادب الاوصیا فی استخلاص الترکة
بعلامة ١٠ ط

اقتسموا ای الورثة او الغرما ترکة المیت بالتراضی او بالقضا
والترکة مستغرقة بدینه ثم ظهر وارث او غریم آخر ردت
القسمة ویأخذ من کل منهم ما یخصه من الترکة علی قدر
دیونهم من الفصولین

قضی الوصی الدین ثم ظهر آخر ضمن له حصته الا اذا قضی
بامر القاضی من الکساه فی اخر الوصایا

وذکر القاضی وصی المیت قضی دین المیت بشهود جاز ولا ضمان
علیه لاحد وان قضی دین البعض بغیر امر القاضی یضمن للغرما المیت
فی المبسوط ولو دفع بلا قضا فللباقی الخیار بالتضمین الوصی
والرجوع الی الغریم فان باذن القاضی لا یرجع علی الوصی ویشارک
الاول فیما قبض من التاتارخانیة من وصایا البزازیة کذا فی الخلاصة
والتاتارخانیة

مسئلة لو قضی وارثه دینه من ترکته فجاء دائن آخر یضمن له
ولو دفع بقضا لا یضمن ویشارک الاول من الفصولین کذا فی العادیة ٢٨٤

قبض ایدوب بعده زیدك دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی بینه ایله وجه شرعی اوزره ثابت اولمغله زیدك دایناری حکم حاکمله ترکه‌یی عمرودن اخذ و اقتسام الیه لرسائر ورثه کلدکلرنده عمرو حجر و داینلر ترکه‌یی یدکدن المغله ترکه‌دن حصه‌سنی ضامن اول دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولمازلر

زیدك دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدك زوجه‌سی هند زیده متعلق اولان شو قدر اقچه مهرندن زیدك ذمتنی ابرا ایدوب سائر غرماء ترکه‌یی دینلرینه کوره اقتسام ایته کلدکلرنده صکره هند نادمه اولوب مبلغ مزبور ایچون سائر غرماءدن نسنه المغه قادره اولورمی **الجواب** اولماز

زید متوفانك ورثه‌سندن عمرو زیدك بکره قرضدن اولان شو قدر اقچه دیننی لعدم الاثبات والحکم مالندن بکره اوا ایدوب بعده ترکه‌دن المدین عمرو فوت اوله ورثه‌سی مبلغ مزبوری ترکهٔ زیددن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر عمروك

فی استخلاص الترکة المستغرقة بالدین

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدك ورثه‌سی دینی اداایله ترکه‌سنی استخلاص ایتمیوب جمانا ترکه مداخله‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدك ورثه‌سی ترکه‌یی استخلاص مراد ایتدکلرنده جمله دیننی غرمایه ادا ایتمکه‌می اجبر اولورلر یوخسه ترکه‌نك قیمتنی ادا ایله ترکه‌یی استخلاصه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدك صغیر اوغلی عمرولك ترکه‌یی غرمایه بیع ایتدرمیوب جمله دینی ادا ایله ترکه‌یی استخلاصه قادر اولورمی **الجواب** اولور

دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدك اوغلی عمرو وسائر ورثه‌سنی ترك ایتدکده سائر ورثه عمروده جمله ترکه‌یی الوب دینی مالکدن ادا ایتمکله عمرو دخی جمله دینی مالندن ادا ایدوب ترکه‌یی قبض الیه سائر ورثه دیندن حصه‌لرینی عمروه ادا ایتمدین ترکه‌دن نسنه المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زیدك شو قدر اقچه مدیونی ذمی عمرو فوت اولوب اوغللری بکر و بشر ذمیلری واخوه اوغلی خالد مسلم ترك ایدوب دین ترکه‌سنی مستوفی اولمغله بکر و بشر ترکه‌یی قبض ایتدکلرنده بکر و بشر خالده دین مزبورك شو مقدارینی زیده ادا ایله ترکه‌دن شو املاك سنك اولسون دیمکله خالد املاك مزبوره‌یی قبض ایدوب دینك اول مقدارینی ادا ایتدکده نقضکره بکر و بشر نادم اولوب املاك مزبوره‌یی تعیین الریخ خالدك ملکی حالکم دیو رقومه‌یی بکر و بشردن استرداده قادر اولورلرمی **الجواب** اولور

زید عمرو ذمتنده ثمن مبیعدن اولان شو قدر اقچه‌سی المدین عمرو فوت اولوب مبلغ مزبور ترکه‌سنی محیط اولسه ورثه‌سی ترکه‌یی استخلاص ایتمدکجه زید جمله ترکه‌یی المغه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدك دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولدقده

للوارث ان یقضی دین المیت وان یکفنه بغیر امر الورثة وکان له ان یرجع فی مال المیت من وصایا التاتارخانیة

للورثة حق استخلاص الترکة بقضاء الدین وکذا لاحد الورثة اذا امتنع الباقون ۴۲ م در الخلاصه

والدین اذا کان زایدا علی الترکة فللورثة ولایة استخلاص الترکة باداء جمیع الدین لا بقدر الترکة کالعبد الجانی اذا فداه المولی فداه بارشه م العمادیة شاو اکثر الفاخر والعشرین

فی ۲۸ من الفصولین

قلنا لو کان الدین زائدا علی الترکة فلهم استخلاصها باداء دینه کله لا بقدر ترکته

للورثة استخلاص الترکة ودفع الدین من مالهم من المحل المزبور فصولین

للورثة اخذ الترکة لانفسهم ودفع الدین والوصیة من مالهم ۴۸

قال احد الورثة للاخرین فی المستوفقة اقبض الدین وخذ الترکة فقضاه لا یملك الترکة وللاخران یاخذ نصیبه منها ویدفع حصته من الدین للام من وصایا القنیة

والدین اذا کان زائدا علی الترکة فللورثة استخلاص الترکة باداء جمیع الدیون لا بقدر الترکة کالعبد الجانی اذا اخذه المولی فداه بالارش من الفصل الثامن والعشرین

فلو دفعت الورثة الی احدهم کرما لیقضی دین مورثهم وهو غیر مستغرق قضاه صح لانه بیع منهم لحصتهم منه بقدر الدین لانهم لو دفعوه الی اجنبی لاداء الدین یکون بیعا کذا هنا ولو مستغرق لا یصح فی الفصولین

مات عن عروض وعقار وعلیه دین فامتنع ورثته الکبار عن البیع وقضاء الدین وقالوا لرب الدین سلمنا الترکة الیك صح من البزازیه

برنزلدن

بر منزلدن غیری مالی اولمیوب ورثه سی استخلاصه اباء ایتمکله حاکم منزلی بیع ایدوب
ثمننی غرمایه تقسیم ایلسه حالا ورثه دینی ویروب منزلی استخلاص ایدرز دیمکه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و صغیر اوغللری عمرو و بکری ترک ایتدکده هندک
زید ذمتنده اولان مهری زیدک ترکه سنی محیط اولمغله هند جمله ترکه یی قبض ایلدکدن صکره بکر
بالغ اولدقلرنده حصه لرین استخلاص ایچون ترکه یه مجانا مداخله یه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی و صغیر اوغلی عمرو صغیره قزی زینبی ترک ایتدکده زیدک
بر منزلدن غیری مالی اولمیوب هندک زید ذمتنده اولان مهری منزلک قیمتنی
محیط اولمغله صغیرلرک وصیی بکر منزلی هنده مهری مقابله سنده ویروب بعده
بر بیننه ایله مع اولسه بشر صغیرلرک حصه لرینی صغیرلر ایچون استخلاص ایدرم دیو منزله مداخله یه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ورثه سی ترکه سنی استخلاصه
اباء ایتمکله ترکه ده نصیبی اولمیان عمرو ترکه یی امر حاکمله ثمن مثله بکره بیع و تسلیم ایدوب
سائر دائنلره تقسیم ایلدکده ورثه [illegible] مزبور ترکه یه مداخله یه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

دیونی ترکه سنی مستغرق اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ورثه سندن هند ترکه دن
شو قدر اشیایی استخلاص ایتمدین اشیاء مزبوره یی زیدک دائنی اولان عمرو رضاسیله زوجی بکره هبه
و تسلیم ایلسه عمرو هبه یی طوتمیوب اشیاء مرقومه یی حاکمه بیع ایتدیرمکه قادر
اولورمی **الجواب** اولور

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ورثه سی ترکه دن بر منزلی
استخلاص ایتمدین غرما اولنلردن حاکم اذنی یوغیکن عمرودن بیع و تسلیم ایلسه غرما بیعی طوتمیوب
منزلی عمرودن اخذ و قیمت غرمایه اولخاله قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ورثه سی ترکه ده زیدک دخی ملک
بر منزلی غرمانک اذنلری یوغیکن حاکم امر ایتمز بکره بیع و تسلیم ایتدکلرندنصکره منزل مزبورک
عرصه سنده طاش معدنی اولمغله بکر عرصه مزبوره دن شو قدر طاش چیقاروب اخراجه
بیع و تسلیمله استهلاک ایلسه غرما بیعی طوتمیوب منزلی بکردن الدقلرنده اول طاشلری
بکره تضمینه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

دیونی ترکه سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولان زیدک ورثه سندن عمرو ترکه دن اولوب
برلیانده مربوطه اولان سفینه یی استخلاص ایتمدین دائنلرک اذنلرینه تجارت ایچون
اخر دیاره کیدرکن سفینه فورتنه دن هلاک اولسه دائنلر سفینه یی عمروه تضمینه قادر
اولورلرمی **الجواب** اولورلر

رقوه احمد

ان بیع الوصی ترکة مستغرقة صح لو بقیمتها ولیس للغرماء ابطاله خ الفصولین

قال الورثة فی الترکة المستغرقة لا تتعرض لها ولا نبیعها ولا نقضی الدین من مالنا قیل یبیعها القاضی و وصیه عن المیت وقیل یجبرون علی البیع اذا طلب الغرماء فان امتنعوا یبیعها القاضی ویقضی الدین من وصایا القنیة فی باب تصرفات الورثة فی الترکة
کذا فی البزازیة

١٠ ط
قال فی المنتقی لو باع الوصی بامر القاضی ودفع الیهم الثمن بامره ثم استحق المبیع فالمشتری لم یضمن الوصی بل یرجع علی الغرماء
خ ادب الاوصیا

ثمنی دائنلره قسمت ایتدکدن صکره زیدک دائن اخری بشر ظهور ایلسه بشر دائنلردن حصه سین الور صح

خ شرط الدین المستغرق یمنع الملک للوارث حتی لا یملک بیعها ولا هبتها ولو وهب ثم سقط الدین لم ینفذ خ المنح فی القضاء
الوارث لا یملک بیع الترکة المستغرقة بالدین الا برضا الغرماء حتی لو باع لا ینفذ خ منیة المفتی فی الوصایا
سقط الدین المستغرق یمنع الملک للوارث حتی لا یملک بیعها و لا هبتها ولو وهبت ثم سقط الدین لا ینفذ ولو اعتق ثم سقط نفذ من وصایا القنیة فی باب تبدیل الملک

و فی الصغری الوارث لا یملک بیع الترکة المستغرقة بالدین الا اذا برضا الغرماء حتی لو باع لا ینفذ رخ ٣٨ من العاریة

دیونی ترکه‌سندن ازید اوله‌جق حالده فوت اولان زیدک حصه‌سی اوراثی ذمی بنده زیدک دائنلری ترکه‌یی بیکزوه اقتسام ایلک دیرکن مزبورلر احبار اولنور مجرد ذمی اولمغله ترکه‌لی الکن العقوبت

زیدینه مالکدن ادا ایدیجکه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید اخوه دیارده فوت اولمغله ورثه‌سی ترکه‌دن لسنه قبض ایلمامسه‌لر زیدک دائنلری ورثه‌یه زیدک ذمتنده اولان حقلری مالکدن ادا ایله بعده ترکه‌دن الک دیو جبره قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر ایدک دیو جبره قادر

زید فوت اولوب حاضر اولان ورثه‌سی واخود دیارده اولان اوغلی عمرو ترک ایتدکده عمرو ترکه‌دن لسنه قبض ایلمامشیکن زیدک دائنی بکر عمروی اخود دیارده افقدامیدوب زیدک ذمتنده اولان حقی مالکدن باکه ادا ایله بعده وارترکه‌دن آل دیو

جبره قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید عرصه‌سی مقاطعه‌لو وقف وبناسی ملکی اولان منزله متصرف ایکن دیونی ترکه‌سندن ازید اولدیغی حالده فوت اولوب ورثه‌سی ترکه‌سی استخلاص ایتمامزلیه زیدک دائنلری اولان بالی حاکم بیع ایتدروب ثمنینی قسمت غرماده اوخال مراد ایلسه‌لر زیدک اوغلی عمرو مجرد عرصه‌سی قف اوقلمغله دائنلرک حقی تعلق ایلمز دیو منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید مفلسا فوت اولدقده طابو ایله تصرف‌نده اولان تارلالرینی اوغلی عمرو ضبط ایلسه زیدک دائنلری عمرو مجرد تارلالری سن ضبط ایتمکله زیدک ذمتنده اولان اقچه‌مزی مالکدن ادا ایله دیو جبره قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

فی بیع الترکه

زید مدیونا فوت اولوب اخود یارده اولان ورثه‌سی ترک ایتدکده زیدک منقولاتی دینه وفا ایتمامکله وصی مختاری عمرو ترکه‌دن بر عقاری ثمن مثلنه بکره بیع وتسلیم ایدوب ثمنی ایله اداء دین ایلسه ورثه کلدکلرنده بیعی طوتمازز دیو عقاره مداخله‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

ترکه‌سی دیندن ازید اولان زید متوفانک ورثه‌سی اخود یارده اولمغله قاضی عمروی زیدک ترکه‌سنه وصی نصب ایتدکده عمرو زیدک دینی ایچون ترکه‌دن بر عقاری ثمن مثلنده نقصان فاحش ایله بکره بیع وتسلیم ایلسه ورثه کلدکلرنده بیعی تجیز اولمیوب عقاری بکردن المغه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید مدیونا فوت اولوب ورثه‌سی مدت سفر بعید اولان اخود یارده اولمالریله قاضی ترکه‌سنه عمروی وصی نصب ایدوب بعده بر قاچ کمسنه‌لر زیدک ذمتنده شو قدر اقچه حقلری اولدیغی عمروک یوزینه اثبات ایدوب بعد الحلف حکم اولنه قدنقدر منقولاتی دین مزبوره وفا ایتمامکله عمرو ترکه‌دن بر منزلی زیدی حاکمه ثمن مثلنه بکره بیع وتسلیم وقبض ثمن ایدوب دین مزبوری ادا ایلسه ورثه کلدکلرنده بیعی طوتمازز دیو منزله مداخله‌یه قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

زید فوت اولوب ورثه کبارینی ترک ایتدکده زیدک وصی مختاری عمرو ورثه حاضر لر

الوارث یطالب بدین لوکانت الترکة بیده ولو استغرقها دین لا یملکها بارث الا اذا ابرأ المیت غریمه او اداه وارثه بشرط التبرع وقت الادا من جامع الفصولین فصل ۲۸ فی مسائل الترکة والورثة والدین

هل یجبر الوارث علی بیع ترکة الدین مع انها لیست فی یده قال لو لم یجزه فله وجه لقیامه مقام مورثه وفیه نظر من المحل المزبور لقا فتش ارفی فتاوی ابن الشر الدین الوتار

وصی باع عقار الیقضی به دین المیت وفی یده من المال ما یقی به لقضاء الدین قال الشیخ ابو بکر محمد بن فضل جاز هذا البیع لانه قام الوصی مقام الموصی من وصایا قاضیخان

وصح له بیع عقار الیتیم بمثل قیمته ویفتی انه لا یجوز الا بضعف قیمته او بضرورة جاز للوصی بیع مال الصغار بلا ضرورة ولو عقارا للولایة لا لو کبارا حضورا ویجوز معها غیر انه تقدم بیع العروض علی بیع العقار وذکر انه الورثة لو کبارا وصغارا ومن الکبار غیب وحضور فله البیع مطلقا عنده رحمه الله جامع الفصولین فی الفصل الرابع والعشرین فی تصرفات الاب والوصی

بیع اب ووصی ومضارب صح بیسیر لا بفاحشة من المحل المزبور

ویبیع علی الکبیر الغائب الا العقار لان الاب یلی ما سواه ولا یلیه فکذا وصیه وکان القیاس ان یلیه الوصی اذ لا یملکه الاب علی الکبیر لکنهم استحسنوه اذا لم یکن دین فی الفتاوی الظهیریة عدم جواز بیع العقار للوصی اذا لم یکن علی المیت دین واما اذا کان فیملکه بقدر الدین من وصایا الدرر والغرر

اولوب دین یاوصیت یوغیکن ترکه‌دن بعض امتعه‌لی فضولا عمرو بیع و تسلیمله
استهلاک ایلیه ورثه امتعه‌لی قویه عمروه تضمینه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال قبض ایدوب بعده
ترکه‌دن بر منزلی رأی حاکمله ثمن مثلنه عمروه بیع و تسلیم و قبض ثمن ایتدکدنصکره
زیدک حصرا وارثی بکر ظهور ایلیه بکر ثمن مزبوری امیندن طلب ایتمیوب منزلی عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال اولان عمرو قبض
ایدوب بعده ترکه‌دن اوچ قطعه باغی ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بکره بیع و تسلیم
ایتدکدنصکره زیدک حصرا وارثی بشر ظهور ایلیه بشر بیعی طوتمیوب اول باغلری بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید متوفانک ظاهرده وارث معروفی اولمامغله ترکه‌سنی امین بیت المال اولان عمرو قبض
ایدوب ترکه‌دن شو قدر بغدایی رأی حاکمله ثمن مثلنه بکره بیع و تسلیم ایتدکدنصکره زیدک
زوجه‌سی هند ظهور ایدوب هند ثمندن حصه‌سنی عمرودن طلب ایتمیوب بکره مجرد بغدایی آکن
استهلاک ایتمکله ثمندن حصه‌سی ضامن اولمغه قادره اولورمی

الجواب اولماز

زید فوت اولدقده اولوب امین بیت المال اولان عمرو زیدک وارثی اولماین
زعمیله ترکه‌سنی قبض ایدوب ثمن مثلندن نقصان فاحش ایله بعض کمسنه‌لره بیع
و تسلیمله استهلاک ایلیه زیدک قرنداشی حصرا وارثی بکر ترکه مرقومه‌لی عمروه
تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

مسائل شتی

زیدک آتی عمرونک قراغنی اشوب تراق بر طایی طوغرسه زید مجرد آتم اشتغله حاصل
اولدی دیو طایی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

بر قریه اهالیسندن بر قاچ کمسنه‌لر زیددن شو قدر اقچه قرض الوب بر مصلحتلرینه صرف
ایتدکلرندنصکره قریه اخری اهالیسندن عمرو کلوب قریه اولاده توطن ایلیوب
اول کمسنه‌لر عمروه مجرد قریه مزبوره‌ده توطن ایتمکله مبلغ مزبورک بر مقدارینی بزه ادا ایله
دیو جبره قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه اهالیسی اوزم زماننده کوبکلرینی صالیویرمکله کوبکلر قریه‌ده اولان قریه اخری
اهالیسنک باغلرینه کیروب اوزملرینی بیوب ضرر ایدر اولسه‌لر قریه اخری اهالیسی
قریه اولی اهالیسنه کوبکلرکز ضبط ایلک دیمکه قادر اولورلرمی

الجواب اولورلر

بر قریه اهالیسندن زید حیوانلرینی بلا حافظ صالیویرمکله حیوانلر سائر اهالینک زروع تارلالرینه
کیروب اکنلرینی اتلاف ایدر اولسه‌لر سائر اهالی حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم زیدی منعه قادر
اولورمی الجواب اولور

وفی الناصری ولو مات ولا یعلم له وارث فباع القاضی داره ثم جاء وارث
ولو ظهر الوارث فالبیع ماض من ... البیع ... من التاتارخانیه
من کتاب ادب القاضی

امین بیت المال یکون خصما اذا جعل وصیا من طرف القاضی
من فتاوی الولوالجیه

بر قریه اهالیسندن زید ملک غرصه سنی عمروه بیع ایتدکده قریهٔ مزبوره ضابطی بکر زیدن رسم نامنه لسنه المعنه قادر اولور می الجواب اولماز

زید منزلنده کورکرچین بسلیوب کوکرچینلری اوچورمق ایچون طام اوزرینه چقوب کوکسوز نسواننه نظر ایدراولن قونشولری حاکمه اعلام ایتدکلرنده حاکم زیدی وجه محرراوزره طامه چقمقدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

كتاب الفرائض في موانع الارث

زیدک آزادلو قولی عمرو بکرک آزادسز ام ولدی هندی تزوج ایدوب عمروک هنددن ولدی اولدقدن صکره عمرو فوت اولسه ولد مزبور عمروه وارث اولورمی الجواب اولماز

هند اوغلی عمروک یدیکی طعامه زهر قاتوب بعده عمرو اول طعامی کندی الیله کل ایدوب منه فوت اولسه هند عمروه وارثه اولورمی الجواب اولور

زید قرنداشی عمروی قتل ایتدکده زیدک اوغلاری بکر و بشر عمروک عصبه وارثلری اولمغله عمروک ترکه سنی قبض ایلیه لرایکن بیت المال امینی زیدک عمروی قتل اتمکله سز عمروه وارث اولمازسکز دیوب ترکهٔ عمروه مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز

هند نصرانیه نک زوجی زید نصرانی اسلامه کلدکدن صکره هند کافره فوت اولسه زید هنده وارث اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی نقض عهد ایدوب دارالحربه لاحق اولدقدن صکره زید دارالحربده ایکن زوجه سی هند دار اسلامده فوت اولسه زید هنده وارث اولورمی الجواب اولماز

زید مسلم قولی عمرو نصرانی یی اعتاق ایتدکدن صکره عمرو اسلامه کلمدین فوت اولسه زید عمروه وارث اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی دار اسلامده فوت اولدقده زیدک دارالحربده اولوب حربی اولان لابوین قرنداشی بشر زیده وارث اولورمی الجواب اولماز

زید ذمی تجارت ایچون دارالحربه کیتدکدن صکره دارالحربده فوت اولوب دار اسلامده اولان ورثه سی ترکه سنی ایتدکده حاجبدن عمرو ذمی زیدک وارثی بم دیو زیدک دارالحربده اولان مالنی اخذ و دار اسلامه اخراج ایلیه ورثه اول مالی عمرودن طلب ایتدکلرنده عمرو دارالحربدن اخراج اتمکله بنم اولمشدر دیو منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید اوغلی عمرو ایله برابر طاغده یاتورلرکن ایکیسی دخی فوت اولوب قنغیسی مقدم فوت اولدیغی معلوم اولماسه مزبورلردن هربری آخره وارث اولورمی الجواب اولماز هربرینک ترکه سی ورثهٔ احیاسنه ویریلور

فصل في العصبات

زید فوت اولوب اناسی هندی و باباسنک باباسی عمروی و لابوین ار قرنداشلری بکر و بشری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب سدسی هنده باقی عمروه ویریلور

زید فوت اولوب باباسنک باباسی عمروی و لابوین ار قرنداشلری بکر و بشری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب جمله ترکه عمروه ویریلور

المانع من الارث اربعة الرق وافرا کان او کاملا کالقن او ناقصا کالمکاتب والمدبر وام الولد وذلک لان الرقيق مطلقا لا يملک المال بسبب من اسباب الملک فلا يملکه ايضا بالارث لان جميع ما في يده من المال فهو لمولاه سيد شريف في شرح السراجية

ولو سقى امرأته دواء لاجل الحمل فشربت وماتت ولا يعلم ان الدوا يقتلها لايحرم عن الميراث وان کان يعلم يحرم ولکن هذا اذا اوجرها اما اذا اخذت بيدها وشربت لايحرم مطلقا من فرائض الخلاصة

فالکافر لا يرث من المسلم اجماعا لقوله تعالى ولن يجعل الله للکافرين على المؤمنين سبيلا واما المسلم فلا يرث من الکافر عند عامة الصحابة رضي الله عنهم وبه اخذ علماؤنا شرح جلالی على السراجيه في فصل الموانع من الارث

لو اعتق مسلم ذميا او ذمي مسلما فولاء العتق منهما للمعتق لما قلنا الا انه لا يرثه لانعدام شرائط الارث وهو اتحاد الملة من ولاء البدائع

اذا مات جماعة فلا يدرى ايهم مات اولا جعلوا کانهم ماتوا معا فمال کل واحد منهم لورثته الاحياء ولا يرث بعض الاموات من بعض وهذا هو المختار وقال علي وابن مسعود رضي الله عنهما يرث بعضهم من بعض الا مما ورث کل واحد منهم من مال صاحبه متن سراجيه في فصل الغرقى

الغرقى والهدمى اذا لم يعلم ايهم مات اولا فمال کل واحد للاحياء من ورثته ولا يرث احدهم من الآخر وهذا الحکم في کل جماعة ماتوا معا ولا يدرى ايهم مات اولا لقتل او حرق وهو قول عامة الصحابة اختيار في الفرائض

زید و عمرو

زید و عمرو و علی الاشتراک المبری مالک اولدقلری جاریه‌یی هند نام کیمسنه‌یه ولد قلدقلری جاریه‌یی اعتاق ایتدکلرندن صکره زید فوت اولوب بعده هند دخی فوت اولوب عمرو ایله زیدک اوغلی بکری ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب برابر اقتسام ایدرلر

بر جاریه‌نک ثلثانی زید و ثلثی هند مالکلر ایکن زید و هند جاریه‌یی اعتاق ایدوب بعده جاریه فوت اولوب زید و هندی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب ثلثان زیده ثلث هنده دکر

فصل فی الحمل

هند فوت اولوب اوکی باباسی زیدک حلاً منکوحه‌سی اولوب زیددن حامل اولان والده‌سی زینبی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم زینبه ویریلور بر سهم حمل ایچون القیو قیلور اکر ولد انثی ایدن اقلده طوغارسه سهم باقی اکه ویریلور والا اولدخی زینبه ویریلور

زید اناسی هندی الت جارحه ایله ضرب و قتل ایدوب هند لابوین ار قرنداشی اوغلی عمرویی ترک ایتمکله هندک ترکه‌سنی عمرو قبض ایتدکدن صکره هندک فوتندن التی ای مرورنده زیدک بر اوغلی طوغسه زید بنم اوغلم هنده وارث اولور دیوب ایچون ترکه هندی اوغلم ایچون ولایه قبض ایدرم دیو ترکه‌یه مداخله‌یه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید فوت اولدقده اوکی باباسی عمروک حالا منکوحه‌سی اولوب عمرودن حامل اولان اناسی زیدک فوتندن طقوز ای مرورنده بر ولد طوغرسه اول ولد زیده وارث اولورمی الجواب اولماز

فی الصنف الثالث من ذوی الارحام

زید فوت اولوب لام ار قرنداشی عمروک اوغلی بکر ایله عمروک قزی هندی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب برابر اقتسام ایدرلر

زید فوت اولوب لام ار قرنداشی عمروک اوغللری بکر و بشر ایله قزی هند و لام قز قرنداشی زینبک قزلری خدیجه و فاطمه و عایشه و رابعه‌یی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب جمله‌سی برابر اقتسام ایدرلر

زید فوت اولوب لابوین قز قرنداشی قزی هندی و لاب ار قرنداشی قزی زینبی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب جمله‌سی برابر اقتسام ایدرلر

زید فوت اولوب لابوین قز قرنداشی هندک اوغلی عمرو ایله هندک قزی زینبی و تام غمی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب عمرو و زینب للذکر مثل حظ الانثیین اقتسام ایدرلر

زید فوت اولوب لابوین قز قرنداشی هندک اوغلی عمرو ایله قزی زینبی و لام قز قرنداشی خدیجه‌نک اوغلی بکر ایله قزی عایشه‌یی و لاب قز قرنداشی فاطمه‌نک اوغلی بشر ایله قزی رابعه‌یی ترک ایلسه متت ترکه‌یی نیجه قسمت اولنور الجواب اون سکز سهمدن سکز سهم عمروه درت سهم زینبه اوچ سهم عایشه ایله رابعه‌یه ویریلور

بکر ایله عایشه‌یه دکر ننمه میمه

روی الخصاف عن ابی یوسف رحمه الله انه یوقف من نصیب ابن واحد و علیه الفتوی سراجیه فی الحمل

واذا اجتمع فی المسئلة جنس او ثلث اجناس ممن یرد علیه عند عدم من لا یرد علیه فاجعل المسئلة من سهامهم اعنی اجعل المسئلة من اثنین او من ثلثه او اربعة اذا کان فیهما ثلث و سدس کولد ام مع الام اذ المسئلة علی هذا التقدیر ایضا من ستة و مجموع السهام للکل ثلثة للورثة المذکورة ثلثة فاجعلها اصل المسئلة واقسم الترکة اثلاثا بقدر تلک السهام شریفیه علی السراجیه فی باب الرد

وان کان من غیره فجاءت بالولد لستة اشهر او اقل یرث وان جاءت به لاکثر منها لا یرث الا اذا کان معتدة ولم تقر بانقضاء العدة او اقر الورثة بوجود الحمل وقت الموت سراجیه

وعند محمد رحمه الله یقسم ثلث المال بین فروع بنی الاخیاف علی السویة اثلاثا لاستواء اصولهم فی القسمة سراجیه فی الصنف الثالث من ذوی الارحام

مرت مسئلة آنفا

او کان لبعضهم ای لبعض اولاد صنف الثالث اولا و لاد العصبات و لبعضهم اولاد اصحاب الفرائض فابو یوسف یعتبر الا قوی عنده من کان اصله اقوی اولی من کان اصله لاب و محمد یقسم المال علی الاخوة والاخوات مع اعتبار الفروع و الجهات فی الاصول و هو الظاهر من قول ابی حنیفة رحمه الله لما اجاب کل ذلک منهم بعینهم بین فروعهم کما فی الصنف الاول سراجیه فی الصنف الثالث من ذوی الارحام

وعند محمد رضی الله عنه و هو روایة عن ابی حنیفة یعتبر الاصول مثاله بنت اخت لاب و ام و بنت اخت لاب و بنت اخت لام فعند ابی یوسف المال کله لبنت الاخت لاب و ام و عند محمد خمس المال لبنت الاخت لام و خمسه لبنت الاخت و ثلثة اخماسه لبنت الاخت لاب و ام من البزازیه فی الصنف الثالث

هند فوت اولوب زوجی زیدی ولابوین خالی عمرونک اوغلی بکر ایله عمرونک قزی زینبی واخر لابوین خاله سنک قزی خدیجه یی ولابوین خاله سی فاطمه نک اوغلی خالد ایله فاطمه نک قزی رقیه یی واخر لابوین خاله سی عایشه نک قزلری عاتکه ورابعه یی واخر لابوین خاله سی نازله نک اوغلی ولیدی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در
اوچیوز سکسن سهمدن یوز اللی درت سهم زیده قرق ایکی سهم بکره یگرمی بر سهم زینبه یگرمی بر سهم خدیجه یه یگرمی سکز سهم خالده اون درت سهم رقیه وعاتکه ورابعه یه یگرمی سهم ولیده دکر

السید عبدالله الشهیر
بابه زاده خطه

زید فوت اولوب لابوین ار قرنداشی زینبک اوغلی عمرو ایله قزی خدیجه یی ولاب قز قرنداشی عایشه نک اوغلی بکر ایله قزی فاطمه یی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در
الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم عمروه بر سهم خدیجه یه دکر

هندک فوت اولوب لابوین قز قرنداشی قزی زینبی ولاب قز قرنداشی اوغللری عمرو وبکری ولابوین عمه سی اوغلی بشری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب سکز سهمدن التی سهم زینبه بر بر سهم عمرو وبکره دکر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی ولابوین قز قرنداشی قزی زینبی ولاب قز قرنداشی اوغللری عمرو وبکری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوتوز ایکی سهمدن سکز سهم هنده اون سکز سهم زینبه اوچر سهم عمرو وبکره دکر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی ولاب ار قرنداشی قزی زینبی ولابوین قز قرنداشی قزی خدیجه یی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب سکز سهمدن ایکی سهمی هنده اوچر سهم زینب وخدیجه یه دکر

هند فوت اولوب لابوین ار قرنداشی عمرونک اوغلنک قزلری زینب وخدیجه وعایشه وفاطمه یی وعمرونک اخر اوغلنک قزی زاهده یی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب جمله سی برابر اقتسام ایدرلر

فی الصنف الرابع من ذوی الارحام

زید فوت اولوب لابوین خاله سی هندی ولام عمی عمروی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن بر سهم هنده ایکی سهم عمروه دکر

زید فوت اولوب لابوین عمه سی هندی ولابوین خاله سی زینبی ولام عمی بکری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم هنده بر سهم زینبه دکر

زید فوت اولوب لابوین عمه سی هندی وباباسنک لابوین خالی بکری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب جمله ترکه هنده دکر

فصل فی اولادهم

زید فوت اولوب باباسنک لابوین قز قرنداشی اوغلی عمروی واناسنک لابوین ار قرنداشی قزی زینبی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم عمروه بر سهم زینبه دکر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی ولابوین عم قزلری زینب وخدیجه یی ولابوین خالی قزی عایشه یی ترکه ولابوین خاله سی اوغلی عمروی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اون ایکی سهمدن اوچر سهم هنده وزینب وخدیجه یه وایکی سهم عایشه یه ودرت سهم عمروه دکر

هند فوت اولوب لابوین خالی اوغلی زیدی ولابوین خاله سی اوغلی عمروی ترک ایدوب عمرو هندک باباسنک لابوین خالی بکرک دخی اوغلی اولسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم زیده بر سهم عمروه دکر

زید فوت اولوب باباسنک لابوین قز قرنداشی قزی هنده ایله اناسنک لابوین ار قرنداشی اوغلی عمروی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در اوچ سهمدن ایکی سهمی هنده بر سهم عمروه دکر

یحیی افندی خطه

زید فوت اولوب

زید فوت

زید فوت اولوب لابوین عمه سی هندی ولابوین خاله سی زینبی ولام عمی بکری ترک
ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم هنده و بر سهم زینبه دکر

زید فوت اولوب لابوین عمه سی هندی و باباسنک لابوین خالی بکری ترک ایلسه قسمت ترکه
نیجه در الجواب جمله ترکه هنده دکر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی ولابوین عمی عمرونک قزی زینب و خدیجه یی ولابوین
خالی بکرک قزی عایشه و فاطمه و رابعه یی ولابوین خاله سی صالحه نک اوغللری بشر
و خالدک اخی لابوین خاله سی زاهده یی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوتوز ایکی
سهمدن طقوز سهم هنده و زینب و خدیجه یه ایکیشر سهم عایشه و فاطمه و رابعه یه
و برر سهم بشر و خالد و زاهده یه دکر

هند فوت اولوب لابوین خالی زیدک اوغللری عمرو و بکر ایله زیدک قزی زینب ولابوین
خاله سی خدیجه نک اوغلی بشری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوتوز بش سهمدن
اونر ایکیشر سهم عمرو و بکره التی سهم زینبه بش سهم بشره دکر

زید فوت اولوب زوجه سی هندی ولابوین خالی عمرونک اوغللری بکر و بشر و خالد ولابوین
خالی ولیدک قزی زینبی ولابوین خاله سی خدیجه نک اوغلی نذیر ایله خدیجه نک قزلری
فاطمه و رابعه یی ولابوین اخر خاله سنک قزی زینبی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب
التمش درت سهمدن اون التی سهم هنده سکزر سهم بکر و بشر و خالده و زینبه التی سهم نذیره
اوچر سهم فاطمه و رابعه یه درت سهم زینبه دکر

زید فوت اولوب اناسنک لابوین ار قرنداشی عمرونک اوغلنک اوغللری بکر و بشر ایله
عمرونک اوغلنک قزی خدیجه و فاطمه یی ولابوین خالی قزینک قزی عایشه یی ترک ایلسه
قسمت ترکه نیجه در الجواب اوتوز سهمدن سکز سهم زیده والتی سهم عمروه اوچر سهم خدیجه و
فاطمه یه اون سهم عایشه یه دکر

زید فوت اولوب لابوین عم قزینک اوغلی عمروی ولابوین عمه سی اوغلنک اوغلی بکری ترک
ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم عمروه بر سهم بکره دکر

فی عمومة الابوین واخوالهما واولادهم

هند فوت اولوب اناسنک باباسنک لابوین قز قرنداشی زینبی و اناسنک اناسنک لابوین قز
قرنداشی خدیجه یی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب اوچ سهمدن ایکی سهم زینبه
بر سهم خدیجه یه دکر

زید فوت اولوب باباسنک لابوین عمه سی هندک اوغللری عمرو و بکر ایله هندک قزی زینبی
و باباسنک لابوین اخر عمه سی خدیجه نک اوغلی بشری ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در الجواب
جمله سی للذکر مثل حظ الانثیین اقتسام ایدرلر

فی بیت المال

از میر ایالتندن زید مالی مزبوره دن عمرو بن تنده منع ایتدیکی و انک ... قدر ...
حقنی الدین غلطه یه وار وقده صکره غلطه ده فوت اولوب زوجه سی هنددن غیری وار

زید فوت اناسنک لاب ار قرنداشی اوغلی عمروی و اناسنک لابوین
قز قرنداشی خدیجه یی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در
جمله ترکه عمروه دکر یحیی افندی رحمه الله
ترکه نوعیله جمله دخی

هند فوت اولوب اناسنک اناسی خدیجه یی باباسنک لابوین
قز قرنداشی زینبی ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در جمله
ترکه خدیجه یه دکر یحیی افندی رحمه الله

هند فوت اولوب لابوین عمه سی اوغلنک اوغلی زید
ولابوین عمه سی قزینک اوغلی عمرو ایله زینبک قزلری
خدیجه و فاطمه یی ولابوین خاله قزینک قزی عایشه یی
ترک ایلسه قسمت ترکه نیجه در اوتوز
سهمدن سکز سهم زیده والتی سهم عمروه واوچر سهم
خدیجه و فاطمه یه اون سهم عایشه یه دکر

اذا ترک بنت بنت عمة لاب وام وابن بنت عمة لاب وام
المال بینهما للذکر مثل حظ الانثیین بلا خلاف لان الاصول
قد اتفقت من ذوی الارحام فی الاربع والاربعین

وهو عبارة عن من تعارض دليله لكونه ذا آلتين فالعدم المرجح لاحد الدليلين وهو شخص له آلة الرجل والمرأة او ليس له آلة واكثرها وهو عند الله تعالى رجل او امرأة لا رجل وامرأة لقوله تعالى
وبث منهما رجالا كثيرا ونساء وقال يهب لمن يشاء اناثا ويهب لمن يشاء الذكور ولم يبين حكم واحد منهما ولم يبين حكم من هو ذكر وانثى فدل انه لا يجتمع الوصفان في شخص واحد
وكيف يجتمعان مضادة وجعل علامة التمييز بينهما الآلة حتى تبين سائر العلامات وقد يقع الاشتباه عند الولادة من وجهين احدهما بخروج البول من الآلتين والثاني بعدمهما
وهو غاية الاشتباه فاذا وقع الاشتباه بالمعارضة فامره مبني على مباله فان بال من مبال الرجال فهو ذكر ان حكمه حكم الذكر في الميراث وغيره والآخر خرق زائد وان بال من مبال النساء
فهو انثى ان حكمه حكمها والآخر بصفة زائدة وذلك لان النبي صلى الله عليه وسلم حين سئل عن مولود ولد لقوم وله ما للمرأة والرجل كيف يورث قال من حيث يبول ولان علامة
الخنثى يورث من حيث يبول ولان البول من اي موضع كان دليل على انه هو العضو الاصلي والآخر بمنزلة العيب لان المنفعة الاصلية للذكر خروج البول وروي ان ابا يوسف سأل ابا حنيفة
عن ميراث الخنثى فقال ابو حنيفة يورث من حيث يبول فقال ابو يوسف ان بال منهما جميعا قال ابو حنيفة يعتبر اسبقهما وقال
ابو يوسف فان بال معهما معا او اشتبه بان لا يعلم انه من ايهما بال اولا
ان يخرج البول اولا فقال ابو حنيفة لا ادري ثم قال ابو يوسف ومحمد ينسب
الى اكثرهما بولا لانها دلالة قوة ذلك العضو وانه عضو اصلي ولان
للاكثر حكم الكل فيثبت به الترجيح ولان كثرة الخروج لا بد له على القوة فربما
يكون الزيادة لاتساع في احدهما

شرح السراجية لبدر الدين حيدر بن
ابرهيم الحنفي في فصل الخنثى وكذا في الموا

سؤال: اولمامعله مبلغ مزبورك ثلثه ارباعى بيت الماله عائد اوله ثلثه ارباعى ازمير ويوده نح بكرايله غلطه ويوده سى بشر دن قبض ايدر **الجواب**: قبضه ماذون اولدقده

في الخنثى

مسئله: بر وله طوغدقده ولد مزبورك فرجى و ذكرى اولوب لكن فرجندن بتول ايدوب ذكرندن بتول اتمسه ولد مزبور ذكورندن ميدر يوخسه اركك ميدر **الجواب**: قيزدر

في الاراضي

مسئله: زيد بر قريه اهاليسنك مرعاى قديملرنده تغلبا اغل بنا واحداث ايدوب اهالى يه ضررى اولسه اهالى زيده بناسنى قلع ايتدرمكه قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

مسئله: بر قريه اهاليسندن زيد قريه مزبوره نك مرعاى قديمنده بنا احداث ايدوب سائر اهالى يه ضررى اولسه سائر اهالى زيده بناسنى قلع ايتدرمك مراد ايتدكلرنده زيد بن قريه مزبوره سپاهيلرندن بيلديله بنا ايلدم ديوب سائر اهالى يى دفعه قادر اولورمى **الجواب**: اولماز

مسئله: زيد بر قريه اهاليسنك مرعاى قديملرندن بر مقدار عرصه اوزرينه كروم غرس ايدوب قريه مزبوره اهاليسنه ضررى اولسه اهالى زيده كرومنى قلع ايتدرمكه قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

بر قريه نسخه

مسئله: بر محله اهاليسنك مرعاى قديملرندن بر مقدار يرى زيد تغلبا ضبط واشجار غرس ايدوب محله مزبوره اهاليسنه ضررى اولسه اهالى زيده اشجارينى قلع ايتدروب اول يرى مرعى اولمق اوزره ضبط قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

مسئله: بر قريه اهاليسنك مرعاى قديملرندن اولان يرك بر مقدارينى قريه مزبوره سپاهيسى زيد زراعت ايدر اولسه اهالى مزبوره زيدى زراعتدن منعه قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

مسئله: بر بلده اهاليسنك مرعاى قديملرندن اولان يرك بر مقدارينى بلده مزبوره اهاليسندن اولان زيد زراعت ايدر اولسه سائر اهالى زيدى زراعتدن منعه قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

مسئله: بر قريه اهاليسنك مرعاى قديملرندن بر مقدارينى قريه مزبوره سپاهيسى طاپو ايله عمروه ويروب عمرو دخى زراعت ايدر اولسه اهالى عمروى زراعتدن منعه قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

مسئله: بر وقف قريه نك اهاليسى قريه اخرى اهاليسندن عمرودن شو قدر اقچه الوب مرعالرنده حيوانلرينى اوتلاتمغه اذن ويرسه لر قريه اولى متوليسى مبلغ مزبورى اهاليدن المغه قادر اولورمى **الجواب**: اولماز

مسئله: بر وقف قريه نك متوليسى اخر قريه اهاليسنك بر مقدار اقچه لرينى الوب قريه اولى مرعاسنده حيوانلرينى اوتلاتمغه اذن ويرمكله مزبورلر دخى حيوانلرينى قريه اولى مرعاسنده بغير حق كزدروب اوتلادرسه لر قريه اولى اهاليسى مزبورلرى منعه قادر اولورلرمى **الجواب**: اولورلر

مسئله: بر وقف قريه نك متوليسى زيد قريه مزبوره نك مرعاى

وان كان للمولود فرج وذكر فهو خنثى وان كان يبول من الذكر فهو
غلام وان كان يبول من الفرج فهو انثى — هدايه في الخنثى
لان النبي صلى الله عليه وسلم سئل عنه كيف يورث فقال من حيث يبول وان بال
منهما فالحكم للاسبق لان في ذلك دلالة على انه هو العضو الاصلي من الهداية
ملخصا

وحد القديم ما لا يحفظ الاقران الا كذلك وان اختلفا فبرهن احدهما على القديم
والآخر على الحدوث فبينة القدم اولى وشهادة البينة في هذا لا يقبل
في الاول من حيطان البزازيه

وحد القديم ان لا يحفظ اقرانهم غير ذلك من حيطان الصيحان رحمه الله
وحد القديم ان لا يحفظ اقرانه وراء هذا الوقت كيف كان فيجعل اقصى الوقت
الذي يحفظه الناس حد القديم من الفصولين في تصرفات الانسان في ملكه
على وجه يتضرر جاره في الحاس والتلبين

ومن غصب ارضا فغرس فيها او بنى قيل له اقلع البناء والغرس وردها
مجمع الفتاوى في الغصب
من غصب ساحة وبنى عليها فللمغصوب منه
ان يأمر الغاصب بنقض البناء وهي مغروفة في الاصل من المحل المذكور

زيد سپاهينك قريه سى اهاليسى ايله اول قريه نك مرعاسى حدودنده نزاعلرى
اولسه مرعانك حد شرعى نه مقداردر **الجواب**: اقصاى عمراندن صوت ايشيدلور
موضعه دك مرعادر — وهو بعيد من القرية بحيث اذا وقف انسان من اقصى العامر
فصاح لا يسمع الصوت فيه فهو موات — من الهدايه في احياء الموات قوله
في اقصى العامر اراد به عمران البيوت قال القاضي فخر الدين والاصح ما قيل فيه ان يقف
الرجل على طرف عمران القرية فينادي باعلى صوته فاي موضع ينتهي صوته يكون
من فناء العمران لان اهل القرية يحتاجون الى ذلك الموضع لرعي المواشي وغيره وما وراء ذلك من جملة الموات اذا لم يعرف لها مالك
من الكفايه في احياء الموات لان الموضع الذي ينتهي اليه صوتهم فناء العمران وهم احق بالانتفاع به فيه رعي مواشيهم الا ترى انه ليس لاحد
ان يحيي ذلك الموضع بغير رضاهم فاما وراء ذلك من جملة الموات لا حق لاحد فيه فلا يجب فيه شيء
من المبسوط السرخسي باب الف مه
من فتاوى السعدي رضا

فرضيلدن

قديمدن بر مقداريري شو قدر اقچه مقاطعه تعيين ايله يايلاق اولمق اوزره عمروه
و يروب عمرو دخي ضبط ايله اهالي اول يري عمرودن الوب كما كان مرعا اولمق اوزره
ضبط قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

بر قريه اهاليسي قريهٔ اخرى اهاليسندن برقاج كمسنه لره قريه اولان مرعاسنده حيوانلرينى
كزدروب اوتلاتمغه اذن ويرملريله اول كمسنه لردن شو قدر اقچه الدقلرندنصكره قريه
اولى ضابطي زيد بن قريه ضابطي اولمغله اول اقچه بنم اولمشدر ديو مبلغ مزبوري
قريهٔ اولى اهاليسندن تغلبا السه اهالي مزبوره مبلغ مزبوري زيددن استرداده
قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

زيدك متوليسي اولديغي وقف قريه چايرلغنده اوتوب كمسنه نك تصرفنده اولميان
وقف قورونك اشجارينى زيد بعض كمسنه لره بيع ايدوب مزبورلر دخي اشجاري قطع
مراد ايتدكلرنده قريهٔ مزبوره اهاليسي قريه مرقدنده اولمغله قطع ايتدرمزز ديو بغير وجه
شرعي منعه قادر اولورلرمي الجواب اولمازلر

ايكي قريه اراسنده واقع اولان مرعاي قديمدن ايكي قريه اهاليسي على الاشتراك كلديكلري
اولمق اوزره ضبط ايده كلوب حيوانلرينى اوتلاده كلمشلر ايكن شمدي بر قريه اهاليسي
بعد اليوم يالكز بز ضبط ايدرز ديو قريهٔ اولى اهاليسي حيوانلرينى اوتلاتمقدن منعه قادر
اولورلرمي الجواب اولمازلر

بر قريه اهاليسندن زيد قيونلرينى قريهٔ مزبوره مرعاسنده اوتلاتمه كلمشيكن اهاليدن
برقاج كمسنه لر راضي اولمازز ديو بغير وجه زيدي منعه قادر اولورلر
الجواب اولمازلر

بر قريه اهاليسندن برقاج كمسنه لر اخر قريه اهاليسندن زيد و عمرونك بر مقدار اقچه سنى الوب
قريهٔ اولى مرعاسنده بغير حق كزدروب اوتلادر اولسه لر قريهٔ اولى اهاليسي زيد و عمرودي منعه
قادر اولورلرمي الجواب اولورلر

بر قريه اهاليسنك مرعاي قديملرندن اولان يرلك بر مقدارينى اهاليدن برقاج كمسنه عمروه
بيع ايلسه لر بيع مزبور صحيح اولورمي الجواب اولماز

زيد قيونلرينى عمرونك طابو ايله تصرفنده اولان تارلاسنده بغير حق كزدروب اوتلادر اولسه عمرو
زيدي منعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرونك تحت اجاره سنده اولان وقف چايرلرنده بغير حق قيونلرينى كزدروب اوتلادر اولسه عمرو
زيدي منعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيدك طابو و مقاطعه ايله تصرفنده اولان يايلاق اوزرنده بعض كمسنه لر بغير حق قيونلرينى
كزدروب اوتلادر اولسه لر زيد مزبورلري منعه قادر اولورمي الجواب اولور

برقاج كمسنه لر زيدك طابو ايله تصرفنده اولان تارلاسندن بغير حق مرور ايدرلر زيد مزبورلري
منعه قادر اولورمي الجواب اولور

زيد عمرونك طابولي تارلاسنى تغلبا ضبط و تخمنن زرع ايتدكدنصكره ثابت

حمه جمهيزد
اقتضه ٣ جو ٩٢

وليس لمتولي الوقف بيع الاشجار المثمرة ولا ان لا يبيعها
م وقف البزازيه في وقف المتفرقات في الباب

فقط بيع بناء الوقف جاز بعد الهدم لا قبله وكذا بيع الشجر الموقوف جاز بيعه
بعد القطع لا قبله ولو كان الشجر غير مثمر جاز بيعه قبل القطع وبعده م الفصولين
في الثالث عشر

يبقى القديم على قدمه اذ الاصل بقاء ما كان على ما كان خيريه في الحيطان

المرور في ارض الغير اذا وجد طريقا ثم لا يحل وان لم يجد طريقا له ذلك
ما لم يمنعه صاحب الارض فاذا امتنع حرم عليه المرور لان ذلك تصريح ببطلان الدلالة
وهذا اذا كان المار واحدا فان جماعة لا يباح م عصام البزازيه في الصيد
والغصب

اولوب چمن اولسه عمرو مباشرت صاحب ارض ایله زیده اول چمنی قلع ایدوب
تارلاسنی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک طابو ایله تصرفنده اولان تارلاسنده عمرو تغلبا حوق احداث ایدوب
بغیر حق دکرمننه صو اجرا ایتمک مراد ایلسه زید عمرودن منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک طابو ایله تارلاسنده عمرو ملک دکرمننی تغلبا غرس ایلسه زید مباشرت صاحب
ارض ایله عمروه دکرمننی قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک طابو ایله تصرفنده اولان تارلاسنده تغلبا بنا احداث ایلسه عمرو مباشرت
صاحب ارض ایله زیده بناسنی قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک طابو ایله تصرفنده اولان قورسندن بعض کمسنه لر بغیر حق اوطون قطع مراد
ایلسه لر زید مباشرت صاحب ارض ایله مزبورلری منعه قادر اولورمی
الجواب اولور

بر وقف قریه اهالیسندن طابو و مقاطعه ایله تصرف لرنده اولان قورولرندن قریهٔ اخری
اهالیسی بغیر حق اوطون قطع ایدر اولسه لر قریهٔ اولی اهالیسی مباشرت صاحب ارض ایله
مزبورلری منعه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بر قریه اهالیسی قریهٔ اولی قربنده واقع اولان جبل مباحدن قدیمدن اوطون قطع
ایده کلمکله اوطون قطع مراد ایندکلرنده قریهٔ اخری اهالیسی بعد الیوم رضا اولماز
دیوب مزبورلری بغیر وجه منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

زید عمرو سپاهینک تیماری طپراغنده خدایلی نابت اولوب کمسنه نک متصرفنده
اولمیان میوه اغاجنی دیبندن قطع و استهلاک ایلسه لر عمرو اول اغاجک قائما
قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمروک قدیم دکرمننک اوستی یاننده اولان طاغدن اوطون قطع ایدوب بعده
اول اوطونی بغیر حق عمروک دکرمننه خرقنه صالیوبروب بلعله عمروک دکرمننه
ضرری اولسه عمرو زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولور

فصل

بر قاچ کمسنه لر طابو ایله تصرفنده اولان تارلالرینی صاحب ارضی دنننرکردم
غرس ایلسه لر سنه مرورنده صاحب ارض مزبورلره کردملرینی قطع
ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید طابو ایله تصرفنده اولان تارلاسنی صاحب ارضی دنننرکرده خانه اتخاذ ایلسه
صاحب ارض زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید طابو ایله تصرفنده اولان وقف تارلا طپراغنده کرمداشلیوب بیع مراد ایلسه متولی
زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولور

زید عمرو سپاهینک تیماری قریهسی اراضیسندن طابو ایله تصرفنده اولان تارلاسنده عمرودن
دنننرکرمن بنا احداث ایلسه عمرو زیده بناسنی قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

غصب ارضا فزرعها و بنت غلمالک ان یأمر الغاصب بقلعه و لو ابى فللمالک
قلعه من الجامع فصل من مهمات المفتی و فی فتوى ابی اللیث من غصب ارضا فزرعها
فلصاحبها ان یأخذ الارض و یأمر الغاصب بقلع الزرع تفریغا لملکه فان ابى
ان یفعل فللمغصوب منه ان یفعل تاتارخانیه من الغصب

ثم بین طریق معرفتها بقوله

و من بنى فی ارض غیره او غرس امر بالقلع و الرد ای رد الارض الى مالکها
لانه غصب حقیقة فالغاصب جعلها مشغولة فیؤمر بتفریغها و تسلیمها
و ان کانت تنقص بالقلع فللمالک ان یضمن له قیمتها مأمورا بقلعها او قوله
مأمورا بقلعها یعنی یضمن قیمتها مقلوعا بان تقوم الارض بالشجر او بناء
و تقوم ای الارض مع احدهما مستحق القلع فیضمن الفضل فان
قیمة الشجر المستحق بالقلع اقل من قیمته مقلوعا فقیمة المقلوع اذا
نقصت اجرة القلع کان الباقی قیمة الشجر المستحق القلع فاذا کان
قیمة الارض مائة و قیمة الشجر المقلوع عشرة و اجرة القلع درهم
بقی تسعة دراهم فالارض مع هذا الشجر تقوم بمائة و تسعة دراهم
فیضمن المالک التسعة هذا اذا کانت قیمة الساحة اکثر من قیمة
البناء و الغرس و اذا کانت قیمتها اقل من قیمتها فللصاحب
ان یضمن له قیمة الساحة ملتقى الابحر شرحه عطاء من کتاب الغصب

فالاصل ان الشجرة اذا لم یوجد غارسها و لا مالک فالشجرة
بحکم الارض من العاریة فی الخامس و الخمسین

زید عمروک

زید عرصه سی مقاطعه لو ارض میریده بناسی زیدک ملکی اولان دکرمن بالکلیه خراب
اولوب اثر بنا قلمیوب یکرمی سنه دن برو عرصه نک مقاطعه سی صاحب ارضه ادا
اینمامکله صاحب ارض عرصه سنی مقاطعه ایله عمروه ویروب بنا یه اذن ویرمکله عمرو دخی
نفسیچون اوزرینه دکرمن بنا ایتدکدن نصکره زید فوت اولسه ورثه سی اول دکرمنه مداخله یه
قادر اولورلرمی **الجواب** اولمازلر

عرصه سی مقاطعه لو ارض میریده بنا سی زیدک وقفی اولان دکرمن بالکلیه خراب اولوب اثر بنا
قالمیوب اون سنه دن برو عرصه نک مقاطعه سی صاحب ارضه ادا اولنمامغله صاحب
ارض طاپو ایله عرصه سنی عمروه ویروب بنا یه اذن ویرمکله عمرو دخی نفسیچون اوزرینه دکرمن
بنا ایلسه زیدک وقفی متولیسی اول دکرمنه مداخله یه قادر اولورمی

الجواب اولماز

زیدک یری ارض میریده کوزی ملک اولان باغنک کروی تورپوب عرصه صرفه قالدقدن
صکره یری اون صاحب ارض ایله زیدک تصرفنده اولمامغله صاحب ارض اول یری
طاپو ایله عمروه تفویض ایدوب عمرو دخی کرم غرس ایدوب باغ ایتدکدن نصکره زید فوت
اولسه زیدک اوغلی بکر مجرد اول باغ یری مقدما باباسنک تصرفنده ایدی دیو باغه مداخله یه
قادر اولورمی **الجواب** اولماز

فصل

زید طاپولی تارلاسنی عمروه دشو قدر اقچه بدل مقابله سنه فراغ ایدوب بدل مزبوری قبض ایدوب
لکن اون صاحب ارض ایله بولنمدین بلا وارث فوت اولوب صاحب ارض تارلایی اجاره
تفویض ایله عمرو بدل مزبوری زیدک ترکه سندن قبض ایدن ورثه سندن المغه
قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید تارلاسنه تخم زرع ایدوب بیتش حصاد ایکن تارلاسنی اون صاحب ارض ایله عمروه فراغ ایدوب
لکن اکینی بیع ایلماسه حالا حصاد ادراک ایتدکده عمرو اکینه مداخله یه قادر
اولورمی **الجواب** اولماز

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلاسنه بغدای زرع ایتدکدن نصکره نابت اولوب بیتش حصاد ایکن
زید اول تارلایی اون صاحب ارض ایله عمروه فراغ ایتدکده جمیعه تعرض اولنماسه حالا اکین
ادراک ایتدکده زید اکینی ادراک المغه استدکده عمرو مجرد تارلایی بکا فراغ ایتمکله اکین دخی بیع
اولنمش اولوردیو زیده منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید طاپولی تارلاسنده متعدد اشجار ناجیه مالک ایکن تارلاسنی اون صاحب ارض ایله عمروه فراغ
ایتمکله اغاجی بیع ایلماسه زید اغاجی ضبط ایتدکده عمرو مجرد تارلایی فراغ ایتمکله اغاج ملکم اولمش اولور
دیو زیدی منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلایه ملک تخمنی زرع ایتدکدن نصکره نابت اولوب بیتش
حصاد ایکن بلا ولد فوت اولسه ورثه سی اکینی ضبط مراد ایتدکلرنده صاحب ارض مجرد زید
حصاد ادراک ایتمدین فوت اولمغله اکینی بن ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

ولا یدخل الزرع فی بیع الارض ولا الثمر فی بیع الشجر الا بالشرط او ذکر الحقوق
والمرافق وبقال للبایع اقلعه واقطعها وسلم المبیع م ملتقی الابحر

لانهما لیس منهما م ذیلعی

اید کره

ایتمک استدکده صح

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلاسنده مغروس اولان جوز اغاجنه مالک ایکن بلا ولد فوت اولوب ورثه‌سی جوز اغاجنی ضبط ایتمک استدکلرنده صاحب ارض اغاجی تارلا ایله طاپو ایله ویررم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید فوت اولوب قزی هندی ترک ایتدکده هند زیدک ارض میریه‌ده اولان ملک جوز اغاجنی ضبط مراد ایتدکده صاحب ارض اغاج یره تابعدر دیو هنده ضبط ایتدرمیوب طاپو ایله ویررم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید طاپو ایله تصرفنده اولان وقف عرصه‌ده اذن متولی ایله ملک اشجار بنی تغصیپون غرس ایتدکدنصکره زید فوت اولوب زوجه‌سی هندی و اوغلی عمروی ترک ایتدکده جمله اشجاری عمرو تغلبا قبض ایله هند اشجاردن حصه‌سنی عمرودن طلب ایتدکده عمرو مجرد اشجار متعلقه اولدیغی عرصه‌ده متوسله ملغله سا که حصه ویرمزدیو ویرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید ارض خراجیه‌دن بر عرصه‌یه مالک ایکن فوت اولوب اوغلی و قزلرینی ترک ایتدکده قبل القسمة عرصه‌نک جمله‌سنی اوغلی تغلبا ضبط ایلسه قزلر عرصه‌دن حصه‌لرینی ضبطه قادر اولورلرمی **الجواب** اولورلر

زید بر قریه اراضیسنک مالکانه‌سنه متصرف ایکن فوت اولوب اوغلی عمرو و بکری و بشری ترک ایدوب قبل القسمه عمرو دخی فوت اولوب قزی هندی و لابوین ارقداشلری بکر و بشری ترک ایتدکده اول اراضینک جمله‌سنی بکر و بشر تغلبا ضبط ایلسه‌لر ارض مزبوره ملک اولمغله هند اراضی مرقومه‌دن بحکم المناسخه حصه‌سنی ضبطه قادره اولورمی **الجواب** اولور

زید بر قریه ایچنده واقع یری دخی ملک باغچه‌سنک ارکنی یری ارسنه دیبان ایله سوروب حبوب زرع ایلسه اول قریه‌نک سپاهیسی عمرو زیده دیبان ایله سورمکله باغچه‌لی باطل ایله اخذه ویررم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زید بر قریه ایچنده واقع یری دخی ملک دکانه متصرف ایکن دکان محترق اولدقده اول قریه‌نک سپاهیسی عمرو دکانک عرصه‌سنی تغلبا ضبط و بکره طاپو ایله ویروب بکر دخی عرصه‌ده دکان بنا ایلسه زید بکره بناسنی منع ایدروب عرصهٔ مرقومه‌یه مداخله‌یه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زید سپاهینک تیماری اراضیسندن اولوب کمسنه‌نک تصرفنده اولمیان تارلالری بر قریه اهالیسندن بر حاج کمسنه‌لر تغلبا ضبط ایلسه‌لر زید اول تارلالری اول کمسنه‌لردن الوب استدیکی کمسنه‌یه ضبط ایتدرمکه قادر اولورمی **الجواب** اولور

زیدک تیماری اراضیسندن اولمق اوزره قدیمدن ضبط اولنان ارضی بی زید ضبط اوزره ایکن قریه‌ده اولان خاصک ضابطی عمرو زیده محرر اولان اراضی سنک برات و صورت دفترکده مقید اولمامغله بن خاصک اراضیسندن اولمق اوزره ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

زیدک براتی ایله متصرف اولدیغی تیمارده شریکی اولان عمرو اول تیمار طپراغنده طاپولی تارلالره متصرف ایکن عمرو بلا ولد فوت اولوب عمرونک حصه‌سی برات ایله زیده توجیه اولنمغله زید اول تارلالری ضبط و ایجار مراد ایتدکده امین بیت المال تارلالری بن ضبط ایدرم دیو زیدی بغیر وجه منعه قادر اولورمی **الجواب** اولماز

تمت بعون الله والحمد لله والشکر لله

و صلواته علی رسول الله

زید سپاهینک تیماری طپراغنده تارلالری اولان کمسنه‌لر اول تارلالری زراعت ایتمیوب اوچ سنه متوالیة بلا عذر تعطیل ایتملریله بر موجب امر و دفتر قدیمدن ویریله کلان حقوق ارضی زیده ویرملسه زید اول تارلالری آخره تفویضه قادر اولورمی اولور

وکذا افتی السید محمد عارف افندی دری زاده فی ش

حصل الله امدی

فکونک ما اقطعه الجندی لما ملک منفعة الاقطاع بمقابلة الاقطاع استعداده لما اعد له کان مالکا للمنفعة بعوض فملک تملیکها بعوض وهو عقد الاجارة فی فصل فی الاجارة من درر الحکام ۱۸

فيما يتعلق بالقانون للمولى المرحوم يحيى افندى

متوفانك محلول اولان يرى قزينه • يوق ايسه لاب قرنداشنه • يوق ايسه
اول محلده ساكن قز قرنداشنه • يوق ايسه باباسنه • يوق ايسه اناسنه طاپو ايله
ويريلور بونلردن غيرى اقاربه حق طاپو يوقدر
فوت اولان تيمارلك محلول اولان يرى طاپو ايله الجق اوغلنه ويريلور فوت اولان
ذمينك يرى مسلم اوغلنه انتقال ايتمز • مشترك بر تصرف ايدنلردن برى فوت
اولدقده مافوق حصه سنى خارجدن بركمسنه يه تفويض ايتدكده شريك اخراج
ويرمعيوب رسم مثلى ايله اول الور • اون سنه يه دك حق طلب واردر •
تعطيل ايله طاپويه مستحق اولان يرى ينه طاپو ايله متصرف سابق الور • برتارلايه
متصرف اولان اخر دياره كيدوب اوچ سنه تعطيل ايتمكله طاپويه مستحق اولدقده
صاحب ارض مخيردر استرسه حق طاپوسى اولانه ويرر استرسه اخره ويرر
وفاة كبى دكلدر • حدلى ثابت اولان اشجارى صاحب ارض طاپو ايله ويرمك
مراد ايتدكده مخيردر استرسه قديمدن متصرف اولانه ويرر استرسه اخره ويرر
يايلاق وقشلاقك احوالى دخى سائر اراضى احوالى كبيدر • صغارك يرى معطل
قالمغله طاپويه مستحق اولماز صغارك يرى اخره ويريلسه بعد البلوغ اون
سنه يه دك الور • مشترك اورمان تصرف ايدنلردن برى بالته سيله
اچوب تارلا ايتدكده شريكى اولان تارلاده مشترك اولور • اون صاحب ارضك
يوغيكن تارلا تفويضى معتبر اولماز • برقاچ سنه عشر ورسم الچفت اذن اولماز
صريحا اذن لازمدر • تارلا تفويضنده تيمارده شريك اولانلرك بريكنه اذنى
كفايت ايدر • تارلا تصرف ايدنلر زراعت قالدردقلرندنصكره اچوك
قيونلرينه رعى ايتدروب برمقدار اقچه سنى السه لر صاحب ارض اخرى رعيدن
منع ايدر • برقريه خلقنك تصرفلرنده اولان يرلردن بوز وقير قالوب زراعت
اولنميان يرلرك اوزرنده بعض كمسنه لر طوارلرين قديمدن يورودوب كلورلر بو
جبرا يوردمكه قادر دكلدر صاحب ارض دخى برقاچ اقچه لرين الوب يوردمكه قادر
دكلدر • خارجدن كلوب برقريه ده ساكن اولنلر اول قريه ده يوردلرين
الدقلرى كمسنه لرك مقدار طوارلرى يوروية كلمش ايسه مرعالرنده اول مقدار
طوارلرين يورودرلر • عشر ورسم الچفت ايله حق طاپو ساقط اولماز • برتارلانك
متصرفى يابانده ايكن بركمسنه اول تارلانك اوزرينه اذن سپاهى ايله بنا احداث
ايلسه كلدكده اول بنالى قلع ايدر • برتارلا قربنده دكرمن احداث ايدن كمسنه
صاحب ارض متصرفك اذنى اولماوين اول تارلا اوزرندن حوق حفر ايدوب
صو اجرا ايده فر اراضى تصرف ايدنلر صاحب ارض اذنسز اخره فارغ اولدقلرنده
صاحب ارض استرسه اذن ويرر استرسه اسكى متصرفنه رد ايدر • اوقاف
سلاطيندن اجارهٔ معجله ومؤجله ايله اراضى ومنازل ودكاكين تصرف
ايدنلر بربرلرينه فراغ ايتدكلرنده باخود بابالرى وانالرى وفاة ايتدكده

بلاعذر

بلا عذر اوچ ای اهمال ایدوب اذن المیوب و وقفه ضرر ینه قید ایتدرمیجک
متولی دیلدیکینه تفویض و ایجار ایده یوز بیک اوتوز درت رجبی ایله یوم
امر شریف وارد اولمشدر • زراعت اولنور خاص یردن التمش اسکی دونم
وسط الحال اولان یردن یوز دونم • ادنی اولان یردن یوز اوتوز دونم
بر چفتلک اعتبار اولنور • دونم خطوات متوسطه ایله قرق خطوه در •
رسم چفتک خاص بینه قیریدن ایکی دونمه بر آقچه در • وسط الحال اولان یردن
اوچ دونمه بر آقچه در • ادنی یردن بش دونمه بر آقچه در • رسم دونم
الیوبره یکسز دیو امر شریف وارد اولمشدر

تمت القانون